

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

2995
750

SCRIPTORVM CLASSICORVM
BIBLIOTHECA OXONIENSIS

OXONII
E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO

PLATONIS OPERA

RECOGNOVIT

BREVIQUE ADNOTATIONE CRITICA INSTRVXIT

IOANNES BURNET

TOMVS I

TETRALOGIAS I-II CONTINENS

OXONII

E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO

grad
888
P5
B96
V. 1
buhr

Oxford University Press, Walton Street, Oxford OX2 6DP

Oxford New York Toronto

Delhi Bombay Calcutta Madras Karachi

Peking Taipei Singapore Hong Kong Tokyo

Nairobi Dar es Salaam Cape Town

Melbourne Auckland

and associated companies in

Berlin Ibadan

Oxford is a trade mark of Oxford University Press

Copyright Oxford University Press 1900

ISBN 0 19 814540 3

First published 1900

Twentieth impression 1992

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior permission of Oxford University Press

*Printed in Great Britain by
Bookcraft (Bath) Ltd
Midsomer Norton, Avon*

GL/Bahr
8228826
PH16
1-20-94
add

PRAEFATIO

CETERIS libris Platoniciis cum antiquitate tum fide excellere iam pridem constat inter omnes codicem Clarkianum sive Bodleianum (Bekkeri A, Schanzii B) anno DCCCXCV exaratum, et Parisinum 1807 (Bekkeri A) eiusdem fere aetatis. his post egregiam viri doctissimi M. Schanz in librorum stirpibus indagandis collocatam operam tertius accessit Venetus bibliothecae Marcianae Append. Class. 4, cod. 1 (Bekkeri t, Schanzii T). cum autem alia sit ratio tetralogiarum I-VII, alia reliquarum, de illis tantum hoc loco dicendum est. scilicet sermones Platonici, iam antiquitus in tetralogias dispositi, duo volumina explevisse videntur, cuius rei vestigium servant verba τέλος τοῦ πρώτου βιβλίου in Marciano aliisque quibusdam libris ad calcem Menexeni adscripta. eundem ordinem secuta sunt apographa vetustissima ut non mirum sit in tanto librorum interitu Parisini prius, alterum Clarkiani volumen periisse.

Prioris igitur voluminis imaginem refert Clarkianus, sed ne hanc quidem integram, cum casu aliquo factum sit ut tetralogiam VII non exhibeat; Marcianus, qui Civitatem et Timaeum continet, sed posteriora a recentioribus librariis postea addita, habet a prima manu tetralogias I-VII et ex octava Clitophontem et Civitatis libros i-iii, 389 d. his igitur fundamentis nititur prioris voluminis memoria; quod enim iam

PRAEFATIO

senserat M. Wohlrab, duas omnino codicum familias esse, id M. Schanz, qui antea cum Cobeto nil fere *de-terioribus* ut aiebat tribuerat, libello plus viginti abhinc annos edito¹ tam certis indiciis comprobavit, ut nullus iam locus dubitandi relictus sit. licet enim quibusdam, velut ipsi M. Wohlrab, non probaverit reliquos libros a Clarkiano et Marciano totos pendere, at nemo nunc negabit his libris Platonis memoriam ita contineri ut ceteris omnibus paene sine damno carere possemus. sed de hac re in commentariolo critico mox edendo fusius disputare constitui; hoc tantum nunc dico, Schanzium meo iudicio verum vidisse rectissimeque farraginis librorum a Bekkero et Stallbaumio congestae iacturam fecisse.

Priorem igitur in tetralogiis I–VI familiam ducit Clarkianus, Marcianus alteram. et Clarkiani quidem ab omnibus conceditur summam esse auctoritatem, Marcianum diu neglectum in lucem rursus protraxit M. Schanz, quae res non mediocriter Platonis memoriae profuit. licet enim Clarkiani ea sit indoles ut singula quaeque fidelius repraesentet, quippe cuius menda eiusmodi fere sint ut recta via ad verum ducant, at saepius omittendo peccat et lacunis hiat, quae nunc nullo negotio e Marciano sarciri possunt, cum antea ad apographa nullius fere auctoritatis, praesertim Venetum 184 (Bekkeri Ξ , Schanzii E) in Bessarionis usum exaratum, confugiendum esset. adde quod passim in Clarkiano intempestive corrigentium manibus prisca scriptura periit et ex eius apographis Tubingensi (Stallbaumii \mathfrak{Z} , Schanzii C) et Veneto 185

¹ Über den Platocodex der Markusbibliothek in Venedig, Append. Class. 4, Nr. 1. Leipzig, 1877.

PRAEFATIO

(Bekkeri Π, Schanzii D) repetenda est. quae cum ita sint, si Clarkianus solus suppeteret, Platonem habere-
mus sed mancum et mutilum et passim sollertis critici
indigentem, quae tamen res propterea fugit parum dili-
gentem lectorem quia textus vulgatus, ex apographo
quodam Marciani descriptus, telam quandam suggerit
cui editores Clarkianas lectiones intexere possint.

Marcianum, alterius familiae ducem, scripsit librarius
paulo eruditior qui perraro omittendo peccat nec fere
ea scribit quae nullo pacto intellegi possint. correc-
tiones et varias lectiones ipse in margine passim ad-
scripsit. recte plerumque decurrit oratio ut nusquam
fere haereas. quae omnia ne librario adscribenda esse
putemus suo arbitrio corrigenti interpolanti idcirco
prohibemur, quod non semel sinceram et antiquam
lectionem hic liber solus servavit. cuius rei unum
exemplum apponere iuvat nobilissimum locum Phae-
donis 77 e. hic Socrates vulgo credebatur dixisse
Ἄλλὰ χρὴ αὐτῷ ἐπιδεῖν ἐκάστης ἡμέρας ἕως ἂν ἐξιάσῃται
(id est, ut videtur, ἐξέσῃτε), quae etiam in prioris
familiae libris sic scripta invenies. primus verum
vidit Heindorf, ἐξεπέσῃτε rescribere iubens. evolve
nunc Marcianum. in textu scriptum videbis ἐξάπτου-
σῃτε, cum librarius primo aspectu ante oculos habere
ἐξαπατήσῃτε sibi visus sit; sed, cum in margine
Clarkianum illud ἐξιάσῃται adscriptum sit, hanc sci-
licet correctionem rettulit textus vulgatus. priscam
scripturam in uno Vindobonensi T invenies, cum alia
Marciani apographa ἐξετάσῃτε, ἐξευπάσῃται vel similia
exhibeant. videsne Schanzium recte statuuisse alterius
familiae memoriam Marciano totam contineri?

Quae cum ita sint, satis apparet Marcianum ex

PRAEFATIO

optimae notae exemplari descriptum esse, quod non sine causa suspiceris ipsum Parisini deperditum volumen fuisse. sed de hac re cum ad Civitatem pervenerimus occasio erit dicendi; nunc satis sit cognovisse praeter spem novum et idoneum testem Schanzium protulisse. hoc tamen cavendum ne plus iusto Marciano tribuamus; nam in singulis verbis conformandis apparet eius testimonium minus valere. notandum imprimis saepius immutatum esse verborum ordinem, ut fit dum inter scribendum sententiae magis quam litterulis animum intendimus, quod ipsa signa transpositionis a prima manu passim addita testantur. quare in iis et eiusmodi rebus boni critici est Clarkiani testimonio stare, cum praesertim in scribendi ratione propius ad sinceram Atticorum normam accedat.

Sunt praeterea codices interpolati permulti qui, quanquam priori familiae si summam rem spectas adnumerandi sunt, identidem lectiones alteri proprias exhibent. horum instar est omnium codex Vindobonensis 54, suppl. phil. Gr. 7 (Stallbaumii Vind. 1, Schanzii W), qui ita cum Clarkiano consentit ut scripturas Marcianas passim admisceat. quin etiam haud raro lectiones servavit quae, tametsi vetustatis notam gerunt, neutri familiae referre possis. huic libro similis fuit quem secutus est vetus Armenius interpres Euthyphronis, Critonis, Apologiae, cuius lectiones publici iuris fecit F. C. Conybeare noster¹, qui tamen Vindobonensi nondum bene cognito, eo adductus est ut apographi foede interpolati Vaticani 225 (Bekkeri Δ) partes susciperet. at si quid video huiusmodi res est. extitit olim Platonis recensio a nostra diversa, cuius

¹ *American Journal of Philology*, vol. xii. pp. 193 sqq.

PRAEFATIO

vestigia etiam apud Eusebium, Stobaeum aliosque scriptores deprehendas, unde non ita pauca in codices istos defluerunt. quod si verum est, ut prorsus Schanzio assentiendum tertiam familiam, quod nonnullis placuit, hodie non extare iudicanti, nec multum consensui Marciani et Vindobonensis tribuenti, ita quotquot hic praebet singulares lectiones diligentissime erunt perpendendae, praesertim sicubi versio Armeniaca accesserit.

Superest ut de fide fragmentorum Phaedonis a viro clarissimo Flinders Petrie nuper repertorum pauca dicamus, quae intra centum annos post Platonem mortuum in Aegypto papyro exarata esse videntur. quorum meo quidem iudicio praecipuus est usus quod non sinunt plus iusto Clarkiano tribuere, cum non semel cum altera familia conspirent. sed tanta incuria scripta sunt, tot manifestis erroribus scatent, ut vel inde colligas quantum praestent codices nostri ex optimis exemplaribus descripti apographis quae iam tum vili pretio in usum litteratorum plebis prostabant.

Lex est huius editionis ut, quantum fieri potest, sermo Platonicus, nisi in rebus quae ad scribendi rationem pertinent, talis servetur qualis in communi duarum familiarum fonte extiterit, adhibito tamen Vindobonensi et affinibus eius si quando antiquiorem lectionem servasse videantur. non erat nostrum virorum doctorum coniecturas nec nostras in textum recipere praeter eas quae tam certae et firmatae essent ut de iis vix dubitari possit. quam rationem in verbis scribendis secutus sim facile intellegent harum rerum periti, ceteri non curabunt.

Codicem Clarkianum, cum Oxonii essem, multis

PRAEFATIO

locis inspexi, Politicum a Schanzio nondum editum ipse accurate contuli. vehementer doleo Clarkianum phototypice expressum non prius inter manus fuisse quam plagulas plerasque correxissem. mihi primo contigit Marcianas lectiones in Phaedone et Politico divulgare, cum hic a Schanzio nondum editus sit, ille editus quidem sed nondum adhibito Marciano. quod ut facere possim, acceptum refero bibliothecario Veneto, Comiti Soranzo, qui intercedente T. W. Allen hos dialogos meum in usum phototypice exprimentos curavit. in reliquis dialogis codicum notitiam plerumque a Schanzio et Wohlrabio mutuatus sum, in Sophista praesto fuit nitidissima Ottonis Apelt editio. sicubi autem de Vindobonensi (W) non mihi constaret, in eius locum succedere affines, praesertim Vindobonensis 109 (Bekkeri Φ).

IOANNES BURNET.

*Scribebam Andrapoli Scotorum
e collegio S. Salvatoris et D. Leonardi
mense Novembri M.DCCC.XCIX.*

DE codice Vindobonensi (W) a viro doctissimo Iosepho Král meliora edoctus, vidi, in *Phaedone* praesertim, longius a Schanzianis rationibus discedendum esse. nunc igitur habes huius dialogi textum ad trium codicum BTW auctoritatem retractatum.

IOANNES BURNET.

mense Novembri M.CM.V.

DIALOGORVM ORDO

TOMVS I

TETRALOGIA I

ED. STEPH.

EVTHYPHRO	I. pp. 2-16
APOLOGIA SOCRATIS	I. pp. 17-42
CRITO	I. pp. 43-54
PHAEDO.	I. pp. 57-118

TETRALOGIA II

CRATYLVS	I. pp. 383-440
THEAETETVS.	I. pp. 142-210
SOPHISTA	I. pp. 216-268
POLITICVS	II. pp. 257-311

TOMVS II

TETRALOGIA III

PARMENIDES	III. pp. 126-166
PHILEVS	II. pp. 11-67
SYMPOSIUM	III. pp. 172-223
PHAEDRVS	III. pp. 227-279

TETRALOGIA IV

ALCIBIADES I	II. pp. 103-135
ALCIBIADES II	II. pp. 138-151
HIPPARCHVS	II. pp. 225-232
AMATORES	I. pp. 132-139

DIALOGORVM ORDO

TOMVS III

TETRALOGIA V

THEAGES	I. pp. 121-131
CHARMIDES	II. pp. 153-176
LACHES	II. pp. 178-201
LYSIS	II. pp. 203-223

TETRALOGIA VI

EVTHYDEMVS	I. pp. 271-307
PROTAGORAS	I. pp. 309-362
GORGIAS	I. pp. 447-527
MENO	II. pp. 70-100

TETRALOGIA VII

HIPPIAS MAIOR	III. pp. 281-304
HIPPIAS MINOR	I. pp. 363-376
IO	I. pp. 530-542
MENEXENVS	II. pp. 234-249

TOMVS IV

TETRALOGIA VIII

CLITOPHO	III. pp. 406-410
RESPUBLICA	II. pp. 327-621
TIMAEVS	III. pp. 17-105
CRITIAS	III. pp. 106-121

DIALOGORVM ORDO

TOMVS V

TETRALOGIA IX

MINOS	II. pp. 313-321
LEGES	II. pp. 624-969
EPINOMIS	II. pp. 973-992
EPISTVLAE	III. pp. 309-363

DEFINITIONES	III. pp. 411-416
------------------------	------------------

NOOEYOMENOI

DE IVSTO	III. pp. 372-375
DE VIRTUTE	III. pp. 376-379
DEMODOCVS	III. pp. 380-386
SISYPHVS	III. pp. 387-391
ERYXIAS	III. pp. 392-406
AXIOCHVS	III. pp. 364-372

SIGLA

B = cod. Bodleianus, MS. E. D. Clarke 39 = Bekkeri ☿

T = cod. Venetus Append. Class. 4, cod. 1 = Bekkeri t

W = cod. Vindobonensis 54, suppl. phil. Gr. 7 = Stallbaumii
Vind. 1

C = cod. Crusianus sive Tubingensis = Stallbaumii ☿

D = cod. Venetus 185 = Bekkeri II

G = cod. Venetus Append. Class. 4, cod. 54 = Bekkeri Δ

V = cod. Vindobonensis 109 = Bekkeri ♦

Arm. = Versio Armeniaca

Ars. = Papyrus Arsinoitica a Flinders
Petrie reperta

Berol. = Papyrus Berolinensis 9782 (ed.
Diels et Schubart 1905)

Recentiores manus librorum B T W litteris b t w significantur

Codicis W lectiones cum T consentientes commemoravi, lectiones cum B consentientes silentio fere praeterii

ΕΥΘΥΦΡΩΝ

ΕΥΘΥΦΡΩΝ ΣΩΚΡΑΤΗΣ

St. I
p. 2

ΕΥΘ. Τί νεώτερον, ὦ Σώκρατες, γέγονεν, ὅτι σὺ τὰς ἐν **a**
Λυκείῳ καταλιπὼν διατριβὰς ἐνθάδε νῦν διατρίβεις περὶ τὴν
τοῦ βασιλέως στοάν; οὐ γάρ που καὶ σοὶ γε δίκη τις οὕσα
τυγχάνει πρὸς τὸν βασιλέα ὥσπερ ἐμοί.

ΣΩ. Οὗτοι δὴ Ἀθηναῖοί γε, ὦ Εὐθύφρων, δίκη· αὐτὴν **ε**
καλοῦσιν ἀλλὰ γραφήν.

ΕΥΘ. Τί φής; γραφὴν σέ τις, ὥς ξοικε, γέγραπται· οὐ **b**
γὰρ ἐκεῖνό γε καταγνώσσομαι, ὥς σὺ ἔτερον.

ΣΩ. Οὐ γὰρ οὖν.

ΕΥΘ. Ἀλλὰ σὲ ἄλλος;

ΣΩ. Πάνυ γε.

5

ΕΥΘ. Τίς οὗτος;

ΣΩ. Οὐδ' αὐτὸς πάνυ τι γινώσκω, ὦ Εὐθύφρων, τὸν
ἄνδρα, νέος γάρ τίς μοι φαίνεται καὶ ἀγνώστ'· ὀνομάζουσι
μέντοι αὐτόν, ὥς ἐγῶμαι, Μέλητρον. ἔστι δὲ τῶν δήμων
Πιτθεύς, εἴ τινα νῦν ἔχεις Πιτθέα Μέλητρον οἶον τετανότρηχα **10**
καὶ οὐ πάνυ εὐγένειον, ἐπίγρυπον δέ.

ΕΥΘ. Οὐκ ἐννοῶ, ὦ Σώκρατες· ἀλλὰ δὴ τίνα γραφὴν
σε γέγραπται;

c

ΣΩ. Ἦντινα; οὐκ ἀγεννή, ἐμοιγε δοκεῖ· τὸ γὰρ νέον

a 3 γε B: om. T
W: ὦ Εὐθύφρων B'

a 5 ὦ Εὐθύφρων constanter B T, plerumque
b 2 σὸ B: σὺ γε T c 2 ὥς ἐμοιγε W t

- ὅντα τοσοῦτον πρᾶγμα ἐγνωκέναι οὐ φαῦλόν ἐστιν. ἐκείνος γάρ, ὥς φησω, οἶδε τίνα τρόπον οἱ νέοι διαφθείρονται καὶ
 5 τίνες οἱ διαφθείροντες αὐτούς. καὶ κινδυνεύει σοφός τις εἶναι, καὶ τὴν ἐμὴν ἀμαθίαν κατιδὼν ὥς διαφθείροντος τοὺς ἡλικιώτας αὐτοῦ, ἔρχεται κατηγορήσων μου ὥσπερ πρὸς μητέρα πρὸς τὴν πόλιν. καὶ φαίνεται μοι τῶν πολιτικῶν
 d μόνος ἀρχεσθαι ὀρθῶς· ὀρθῶς γάρ ἐστι τῶν νέων πρῶτον ἐπιμεληθῆναι ὅπως ἔσονται ὅτι ἀριστοί, ὥσπερ γεωργὸν ἀγαθὸν τῶν νέων φυτῶν εἰκὸς πρῶτον ἐπιμεληθῆναι, μετὰ δὲ τοῦτο καὶ τῶν ἄλλων. καὶ δὴ καὶ Μέλητος ἴσως πρῶτον
 3 μὲν ἡμᾶς ἐκκαθαίρει τοὺς τῶν νέων τὰς βλάστας διαφθείροντας, ὥς φησω· ἔπειτα μετὰ τοῦτο δῆλον ὅτι τῶν πρεσβυτέρων ἐπιμεληθεὶς πλείστων καὶ μεγίστων ἀγαθῶν αἴτιος τῇ πόλει γενήσεται, ὥς γε τὸ εἰκὸς συμβῆναι ἐκ τοιαύτης
 5 ἀρχῆς ἀρξαμένῳ.

ΕΥΘ. Βουλοίμην ἄν, ὦ Σώκρατες, ἀλλ' ὀρρωδῶ μὴ τοῦναντίον γένηται· ἀτεχνῶς γάρ μοι δοκεῖ ἀφ' ἐστίας ἀρχεσθαι κακουργεῖν τὴν πόλιν, ἐπιχειρῶν ἀδικεῖν σέ. καί μοι λέγε, τί καὶ ποιούντά σέ φησι διαφθεῖρειν τοὺς νέους;

- b ΣΩ. Ἄτοπα, ὦ θανμάσιε, ὥς οὕτω γ' ἀκοῦσαι. φησὶ γάρ με ποιητὴν εἶναι θεῶν, καὶ ὥς καινοὺς ποιούντα θεοὺς τοὺς δ' ἀρχαίους οὐ νομίζοντα ἐγράψατο τούτων αὐτῶν ἕνεκα, ὥς φησω.
 5 ΕΥΘ. Μανθάνω, ὦ Σώκρατες· ὅτι δὴ σὺ τὸ δαιμόνιον φῆς σαντῷ ἐκάστοτε γίγνεσθαι. ὥς οὖν καινοτομοῦντός σου περὶ τὰ θεῖα γέγραπται ταύτην τὴν γραφήν, καὶ ὥς διαβαλὼν δὴ ἔρχεται εἰς τὸ δικαστήριον, εἰδὼς ὅτι εὐδιάβολα τὰ τοιαῦτα πρὸς τοὺς πολλούς. καὶ ἐμοῦ γάρ τοι,
 c ὅταν τι λέγω ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ περὶ τῶν θείων, προλέγων αὐτοῖς τὰ μέλλοντα, καταγελῶσι ὥς μαιωμένον· καίτοι

ο γ ὥσπερ TW: ὡς B ο 8 πρὸς om. al. Cobet a 2 ὡς B T
 γρ. W: τέως W b 2 ποιητὴν εἶναι με T b 8 διαβαλὼν (sic)
 B T w: διαβάλλων W t: ἐν ἄλλῃ διαβάλλων B¹

οὐδὲν ὅτι οὐκ ἀληθὲς εἴρηκα ὧν προεῖπον, ἀλλ' ὅμως φθο-
νοῦσιν ἡμῖν πᾶσι τοῖς τοιούτοις. ἀλλ' οὐδὲν αὐτῶν χρὴ
φρουτίζειν, ἀλλ' ὁμόσε ἵεναι.

ΣΩ. ὦ φίλε Εὐθύφρων, ἀλλὰ τὸ μὲν καταγελασθῆναι
ἴσως οὐδὲν πρᾶγμα. Ἀθηναίοις γάρ τοι, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ,
οὐ σφόδρα μέλει ἂν τινα δεινὸν οἴωνται εἶναι, μὴ μέντοι
διδασκαλικὸν τῆς αὐτοῦ σοφίας· ὃν δ' ἂν καὶ ἄλλους οἴων-
ται ποιεῖν τοιούτους, θυμοῦνται, εἴτ' οὖν φθόνῳ ὥς σὺ λέγεις, δ
εἶτε δι' ἄλλο τι.

ΕΥΘ. Τούτου οὖν πέρι ὅπως ποτὲ πρὸς ἐμέ ἐχουσιν, σὺ
πάνυ ἐπιθυμῶ πειραθῆναι.

ΣΩ. Ἴσως γὰρ σὺ μὲν δοκεῖς σπάνιον σεαυτὸν παρέχειν
καὶ διδάσκειν οὐκ ἐθέλειν τὴν σεαυτοῦ σοφίαν· ἐγὼ δὲ
φοβοῦμαι μὴ ὑπὸ φιλανθρωπίας δοκῶ αὐτοῖς ὅτιπερ ἔχω
ἐκκεχυμένως παντὶ ἀνδρὶ λέγειν, οὐ μόνον ἄνευ μισθοῦ, ἀλλὰ
καὶ προστιθεῖς ἂν ἡδέως εἴ τίς μου ἐθέλει ἀκούειν. εἰ
μὲν οὖν, ὃ νυνδὴ ἔλεγον, μέλλοιέν μου καταγελᾶν ὥσπερ
σὺ φῆς σεαυτοῦ, οὐδὲν ἂν εἴη ἀηδὲς παίζοντας καὶ γελῶντας
ἐν τῷ δικαστηρίῳ διαγαγεῖν· εἰ δὲ σπουδάζονται, τοῦτ' ἤδη
ὅπῃ ἀποβήσεται ἄδηλον πλὴν ὑμῖν τοῖς μάντεσιν.

ΕΥΘ. Ἄλλ' ἴσως οὐδὲν ἔσται, ὦ Σώκρατες, πρᾶγμα, ἀλλὰ
σύ τε κατὰ νοῦν ἀγωνιῇ τὴν δίκην, οἶμαι δὲ καὶ ἐμὲ τὴν
ἐμήν.

ΣΩ. Ἔστω δὲ δὴ σοί, ὦ Εὐθύφρων, τίς ἡ δίκη;
φεύγεις αὐτὴν ἢ διώκεις;

ΕΥΘ. Διώκω.

ΣΩ. Τίνα;

ΕΥΘ. Ὃν διώκων αὐτὸν δοκῶ μαίνεσθαι.

ΣΩ. Τί δέ; πετόμενόν τινα διώκεις;

ΕΥΘ. Πολλοῦ γε δεῖ πέτεσθαι, ὅς γε τυγχάνει ὧν εὖ
μάλα πρεσβύτης.

δ 7 ὅτι παρέχω pr. W δ 9 ἐθέλει T: ἐθέλει B t ε 2 διάγειν
pr. W σπουδάζονται B' T W Arg.: σπουδάζοντας B α 3 γε
δεῖ B T: γε καὶ δεῖ W

5 ΣΩ. Τίς οὗτος;

ΕΥΘ. Ὁ ἐμός πατήρ.

ΣΩ. Ὁ σός, ὦ βέλτιστε;

ΕΥΘ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Ἔστιν δὲ τί τὸ ἐγκλημα καὶ τίνος ἡ δίκη;

10 ΕΥΘ. Φόνου, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἡράκλεις. ἡ που, ὦ Εὐθύφρων, ἀγνοεῖται ὑπὸ τῶν πολλῶν ὅῃ ποτὲ ὀρθῶς ἔχει· οὐ γὰρ οἶμαί γε τοῦ ἐπιτυχόντος [ὀρθῶς] αὐτὸ πράξαι ἀλλὰ πόρρω που ἤδη σοφίας ἐλαύνοντος.

ΕΥΘ. Πόρρω μέντοι νῆ Δία, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἔστιν δὲ δὴ τῶν οἰκείων τις ὁ τεθνεὺς ὑπὸ τοῦ
5 σοῦ πατρός; ἢ δῆλα δῆ; οὐ γὰρ ἄν που ὑπὲρ γε ἀλλο-
τρίου ἐπεξῆσθα φόνου αὐτῷ.

ΕΥΘ. Γελοῖον, ὦ Σώκρατες, ὅτι οἶει τι διαφέρειν εἴτε
ἀλλότριος εἴτε οἰκείος ὁ τεθνεὺς, ἀλλ' οὐ τοῦτο μόνον δεῖν
φυλάττειν, εἴτε ἐν δίκῃ ἔκτεινεν ὁ κτείνας εἴτε μή, καὶ εἰ
10 μὲν ἐν δίκῃ, ἔαν, εἰ δὲ μή, ἐπεξιέναι, ἔανπερ ὁ κτείνας συν-
c ἐστῷς σοι καὶ ὁμοτράπεζος ἢ· ἴσον γὰρ τὸ μίasma γίγνεται
ἐὰν συνῆς τῷ τοιούτῳ συνειδῶς καὶ μὴ ἀφοσιῶς σεαυτὸν τε
καὶ ἐκείνου τῇ δίκῃ ἐπεξιῶν. ἐπεὶ δ' γε ἀποθανῶν πελάτης
tis ἦν ἐμός, καὶ ὡς ἐγεωργοῦμεν ἐν τῇ Νάξῳ, ἐθήτευν
5 ἐκεῖ παρ' ἡμῖν. παρωήσας οὖν καὶ ὀργισθεὶς τῶν οἰκετῶν
τινι τῶν ἡμετέρων ἀποσφάττει αὐτόν. ὁ οὖν πατήρ συνδή-
σας τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καταβαλὼν εἰς τάφρου
τινὰ, πέμπει δεῦρο ἄνδρα πευσόμενον τοῦ ἐξηγητοῦ ὅτι χρεῖη
d ποιεῖν. ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ τοῦ δεδεμένου ὠλιγῶρει τε
καὶ ἡμέλει ὡς ἀνδροφόνου καὶ οὐδὲν ὃν πρᾶγμα εἰ καὶ ἀπο-
θάνοι, ὅπερ οὖν καὶ ἔπαθεν· ὑπὸ γὰρ λιμοῦ καὶ ρίγους καὶ

a 12 ἐπιτυχόντος B: ἐπιτυχόντος εἶναι T W b 1 ὀρθῶς seclusi
ἢ BT: om. W b 5 που ὑπὲρ γε ἀλλοτρίου T: τοῦ γε ὑπὲρ
ἀλλοτρίου B: ποτε ὑπὲρ ἀλλοτρίου γε W c 8 χρεῖη pr. B Suidas:
χρή B² T W

τῶν δεσμῶν ἀποθνήσκει πρὶν τὸν ἀγγελον παρὰ τοῦ ἐξηγη-
τοῦ ἀφικέσθαι. ταῦτα δὴ οὖν καὶ ἀγανακτεῖ ὁ τε πατήρ καὶ 5
οἱ ἄλλοι οἰκείοι, ὅτι ἐγὼ ὑπὲρ τοῦ ἀνδροφόνου τῷ πατρὶ
φόνου ἐπεξέρχομαι οὔτε ἀποκτείναντι, ὥς φασιν ἐκεῖνοι,
οὔτ' εἰ ὅτι μάλιστα ἀπέκτευν, ἀνδροφόνου γε ὄντος τοῦ
ἀποθανόντος, οὐ δεῖν φροντίζειν ὑπὲρ τοῦ τοιούτου—ἀνόσιον
γὰρ εἶναι τὸ τὸν πατρὶ φόνου ἐπεξίεναι—κακῶς εἰδότες, e
ὦ Σώκρατες, τὸ θεῖον ὥς ἔχει τοῦ ὀσίου τε πέρι καὶ τοῦ
ἀνοσίου.

ΣΩ. Σὺ δὲ δὴ πρὸς Διός, ὦ Εὐθύφρων, οὕτωςι ἀκριβῶς
οἶε ἐπίστασθαι περὶ τῶν θεῶν ὅπῃ ἔχει, καὶ τῶν ὀσίων τε 5
καὶ ἀνοσίων, ὥστε τούτων οὕτω πραχθέντων ὥς σὺ λέγεις,
οὐ φοβῇ δικαζόμενος τῷ πατρὶ ὅπως μὴ αὐτὸν σὺ ἀνόσιον
πρᾶγμα τυγχάνης πράττων;

ΕΥΘ. Οὐδὲν γὰρ ἂν μου ὄφελος εἴη, ὦ Σώκρατες, οὐδέ
τῷ ἂν διαφέροι Εὐθύφρων τῶν πολλῶν ἀνθρώπων, εἰ μὴ τὰ 5
τοιαῦτα πάντα ἀκριβῶς εἰδείην.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν μοι, ὦ θαυμάσιε Εὐθύφρων, κράτιστόν ἐστι
μαθητῇ σὺ γενέσθαι, καὶ πρὸ τῆς γραφῆς τῆς πρὸς Μέλητον
αὐτὰ ταῦτα προκαλεῖσθαι αὐτόν, λέγοντα ὅτι ἔγωγε καὶ ἐν 5
τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ τὰ θεῖα περὶ πολλοῦ ἐποιούμην εἰδέναι,
καὶ νῦν ἐπειδὴ με ἐκείνος αὐτοσχεδιάζοντά φησι καὶ καινοτο-
μοῦντα περὶ τῶν θεῶν ἐξαμαρτάνειν, μαθητῆς δὴ γέγονα σός
—“καὶ εἰ μὲν, ὦ Μέλητε,” φαίνειν ἂν, “Εὐθύφρονα ὁμολογεῖς
σοφὸν εἶναι τὰ τοιαῦτα, [καὶ] ὀρθῶς νομίζω καὶ ἐμὲ ἡγοῦ b
καὶ μὴ δικάζου· εἰ δὲ μή, ἐκείνῳ τῷ διδασκάλῳ λάχε δίκην
πρότερον ἢ ἐμοί, ὥς τοὺς πρεσβυτέρους διαφθείροντι ἐμέ τε
καὶ τὸν αὐτοῦ πατέρα, ἐμὲ μὲν διδάσκοντι, ἐκείνον δὲ νουθε-
τοῦντί τε καὶ κολάζοντι.”—καὶ ἂν μή μοι πείθεται μηδὲ ἀφίη 5

d 5 ταῦτα] ταύτη B¹ d 7 ἐπεξέρχομαι BT: ἐξέρχομαι W
e 9 ἂν T: om. B μου Heusde: μοι BT a 7 φησι B: om. T
b 1 καὶ seclusi καὶ ἐμὲ T W b Arm.: ἐμὲ B b 4-5 διδάσκοντι
... νουθετοῦντι... κολάζοντι] διδάσκοντα... νουθετοῦντα... κολάζοντα
BT b 5 τε B: om. T

τῆς δίκης ἢ αὐτ' ἐμοῦ γράφηται σέ, αὐτὰ ταῦτα λέγειν ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἃ προκαλούμην αὐτόν;

ΕΤΘ. Ναί μὰ Δία, ὦ Σώκρατες, εἰ ἄρα ἐμὲ ἐπιχειρήσειε
c γράφεσθαι, εὐρομί' ἂν, ὥς οἶμαι, ὅπῃ σαθρός ἐστω, καὶ πολὺν
ἂν ἡμῖν πρότερον περὶ ἐκείνου λόγος ἐγένετο ἐν τῷ δικαστηρίῳ
ἢ περὶ ἐμοῦ.

ΣΩ. Καὶ ἐγὼ τοι, ὦ φίλε ἐταῖρε, ταῦτα γιγνώσκων
5 μαθητῆς ἐπιθυμῶ γενέσθαι σός, εἰδὼς ὅτι καὶ ἄλλος πού τις
καὶ ὁ Μέλητος οὗτος σέ μὲν οὐδὲ δοκεῖ ὄραν, ἐμὲ δὲ οὕτως
ὀξέως [ἀτεχνῶς] καὶ ῥαδίως κατεῖδεν ὥστε ἀσεβείας ἐγρά-
ψατο. νῦν οὖν πρὸς Διὸς λέγε μοι ὃ νυνδὴ σαφῶς εἰδέναι
δυσχυρίζου, ποῖόν τι τὸ εὐσεβὲς φῆς εἶναι καὶ τὸ ἀσεβὲς
d καὶ περὶ φόνου καὶ περὶ τῶν ἄλλων; ἢ οὐ ταῦτόν ἐστω ἐν
πάσῃ πράξει τὸ ὅσιον αὐτὸ αὐτῷ, καὶ τὸ ἀνόσιον αὐτοῦ τοῦ μὲν
ὀσίου παντὸς ἐναντίον, αὐτὸ δὲ αὐτῷ ὁμοιον καὶ ἔχον μίαν
τινὰ ἰδέαν κατὰ τὴν ἀνοσιότητα πᾶν ὅτιπερ ἂν μέλλῃ
5 ἀνόσιον εἶναι;

ΕΤΘ. Πάντως δήπου, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Λέγε δή, τί φῆς εἶναι τὸ ὅσιον καὶ τί τὸ ἀνόσιον;

ΕΤΘ. Λέγω τοῖνυν ὅτι τὸ μὲν ὀσίον ἐστω ὅπερ ἐγὼ νῦν
ποιῶ, τῷ ἀδικοῦντι ἢ περὶ φόνους ἢ περὶ ἱερῶν κλοπᾶς ἢ τι
10 ἄλλο τῶν τοιούτων ἐξαμαρτάνονται ἐπεξιέναι, ἐάντε πατήρ
e ὦν τυγχάνῃ ἐάντε μήτηρ ἐάντε ἄλλος ὅστισούν, τὸ δὲ μὴ
ἐπεξιέναι ἀνόσιον· ἐπεὶ, ὦ Σώκρατες, θέασαι ὥς μέγα σοι ἐρῶ
τεκμήριον τοῦ νόμου ὅτι οὕτως ἔχει—δ καὶ ἄλλοις ἤδη εἶπον,
ὅτι ταῦτα ὀρθῶς ἂν εἴη οὕτω γιγνόμενα—μὴ ἐπιτρέπῃ τῷ ἀσε-
5 βοῦντι μὴδ' ἂν ὅστισούν τυγχάνῃ ὦν. αὐτοὶ γὰρ οἱ ἀνθρώποι
τυγχάνουσι νομίζοντες τὸν Δία τῶν θεῶν ἄριστον καὶ δικαῖο-

b8 ἐμὲ T: με B c2 ἐγένετο B: γένοιτο B¹ T W Arg.
o7 ἀτεχνῶς T: om. B c8 νῦν δὴ B: νῦν T (sed o9 δὴ
supra τι) d4 ἀνοσιότητα T w: ὀσιότητα B: μὴ ὀσιότητα Arg.
d7 καὶ τί τὸ B¹ T (ex emend.) W Arg.: καὶ τὸ B o3 τοῦ νομίμου
Baumann: an τοῦ νόμου! Schanz o4-5 ὅτι . . . τυγχάνῃ ὦν secl.
Rassow: ὅτι . . . γιγνόμενα secl. Schanz

τατον, καὶ τοῦτον ὁμολογοῦσι τὸν αὐτοῦ πατέρα δῆσαι ὅτι 6
τοὺς ὑεῖς κατέπνευεν οὐκ ἐν δίκῃ, κάκεινόν γε αὖ τὸν αὐτοῦ
πατέρα ἐκτεμεῖν δι' ἕτερα τοιαῦτα· ἐμοὶ δὲ χαλεπαίνουσιν
ὅτι τῷ πατρὶ ἐπεξέρχομαι ἀδικοῦντι, καὶ οὕτως αὐτοὶ αὐτοῖς
τὰ ἐναντία λέγουσι περὶ τε τῶν θεῶν καὶ περὶ ἐμοῦ. 5

ΣΩ. Ἄρά γε, ὦ Εὐθύφρων, τοῦτ' ἔστιν [οὐ] οὐνεκα τὴν
γραφὴν φεύγω, ὅτι τὰ τοιαῦτα ἐπειδὴν τις περὶ τῶν θεῶν
λέγῃ, δυσχερῶς πως ἀποδέχομαι; διὸ δὴ, ὡς ἔοικε, φήσῃ
τίς με ἐξαμαρτάνειν. νῦν οὖν εἰ καὶ σοὶ ταῦτα συνδοκεῖ τῷ
εὐ εἰδότει περὶ τῶν τοιούτων, ἀνάγκη δὴ, ὡς ἔοικε, καὶ ἡμῖν 6
συγχωρεῖν. τί γὰρ καὶ φήσομεν, οἳ γε καὶ αὐτοὶ ὁμολο-
γοῦμεν περὶ αὐτῶν μηδὲν εἰδέναι; ἀλλὰ μοι εἰπὲ πρὸς
Φίλιον, σὺ ὡς ἀληθῶς ἡγῇ ταῦτα οὕτως γεγενέσθαι;

ΕΥΘ. Καὶ ἔτι γε τούτων θαυμασιώτερα, ὦ Σώκρατες, ἃ 5
οἱ πολλοὶ οὐκ ἴσασιν.

ΣΩ. Καὶ πόλεμον ἄρα ἡγῇ σὺ εἶναι τῷ ὄντι ἐν τοῖς θεοῖς
πρὸς ἀλλήλους, καὶ ἔχθρας γε δευὰς καὶ μάχας καὶ ἄλλα
τοιαῦτα πολλά, οἷα λέγεται τε ὑπὸ τῶν ποιητῶν, καὶ ὑπὸ τῶν
ἀγαθῶν γραφέων τά τε ἄλλα ἱερὰ ἡμῖν καταπεποικιλται, καὶ 6
δὴ καὶ τοῖς μεγάλοις Παναθηναίοις ὁ πέπλος μεστὸς τῶν
τοιούτων ποικιλμάτων ἀνάγεται εἰς τὴν ἀκρόπολιν; ταῦτα
ἀληθῇ φῶμεν εἶναι, ὦ Εὐθύφρων;

ΕΥΘ. Μὴ μόνον γε, ὦ Σώκρατες, ἀλλ' ὅπερ ἄρτι εἶπον, 5
καὶ ἄλλα σοι ἐγὼ πολλά, ἐάνπερ βούλῃ, περὶ τῶν θείων
διηγήσομαι, ἃ σὺ ἀκούων εὐ οἶδ' ὅτι ἐκπλαγῆση.

ΣΩ. Οὐκ ἂν θαυμάζοιμι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν μοι εἰς αὐθις
ἐπὶ σχολῆς διηγήσῃ· νῦν δὲ ὅπερ ἄρτι σε ἡρόμην πειρώ
σαφέστερον εἰπεῖν. οὐ γάρ με, ὦ ἑταῖρε, τὸ πρότερον 6
ἱκανῶς ἐδίδαξας ἐρωτήσαντα τὸ ὅσιον ὅτι ποτ' εἴη, ἀλλὰ μοι

α 6 οὐνεκα Schanz : οὐδ οὐνεκα B T (sed § in marg. T) α 8 διὰ T
(sed α supra versum) : δι' α B Eusebius β α καὶ αὐτοὶ T Arm. :
αὐτοὶ B Eusebius β 6 supra πολλοὶ add. λοιπὸν T β 8 ἔχθρας γε
B Eusebius : ἔχθρας T β 9 λέγεται τε B Eusebius : λέγεται
T W Arm. γ 5 μόνον B W : μόνον B² T W² Eusebius γ 6 θείων
θεῶν Arm. Eusebius γ 9 σχολῇ W

εἶπες ὅτι τοῦτο τυγχάνει ὄσιον ὃν δὲ σὺ νῦν ποιεῖς, φόβου
ἐπεξιῶν τῷ πατρί.

5 ΕΥΘ. Καὶ ἀληθὴ γέ ἐλεγον, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἴσως. ἀλλὰ γάρ, ὦ Εὐθύφρων, καὶ ἄλλα πολλὰ
φῆς εἶναι ὄσια.

ΕΥΘ. Καὶ γὰρ ἔστιν.

ΣΩ. Μέμνησαι οὖν ὅτι οὐ τοῦτό σοι διεκελευόμην, ἐν τι
10 ἢ δύο με διδάξει τῶν πολλῶν ὁσίων, ἀλλ' ἐκεῖνο αὐτὸ τὸ
εἶδος ᾧ πάντα τὰ ὄσια ὁσιά ἐστιν; ἔφησθα γάρ που μιᾷ ἰδέε
e τὰ τε ἀνόσια ἀνόσια εἶναι καὶ τὰ ὄσια ὄσια· ἢ οὐ μνημονεύεις;

ΕΥΘ. Ἐγώ γε.

ΣΩ. Ταύτην τοίνυν με αὐτὴν διδάξον τὴν ἰδέαν τίς ποτέ
ἐστίν, ἵνα εἰς ἐκείνην ἀποβλέπων καὶ χρώμενος αὐτῇ παρα-
5 δείγματι, ὃ μὲν ἂν τοιοῦτον ἦ ὧν ἂν ἢ σὺ ἢ ἄλλος τις
πράττει φῶ ὄσιον εἶναι, ὃ δ' ἂν μὴ τοιοῦτον, μὴ φῶ.

ΕΥΘ. Ἄλλ' εἰ οὕτω βούλει, ὦ Σώκρατες, καὶ οὕτω σοι
φράσω.

ΣΩ. Ἄλλὰ μὴν βούλομαι γε.

10 ΕΥΘ. Ἔστι τοίνυν τὸ μὲν τοῖς θεοῖς προσφιλὲς ὄσιον, τὸ
7 δὲ μὴ προσφιλὲς ἀνόσιον.

ΣΩ. Παγκάλως, ὦ Εὐθύφρων, καὶ ὥς ἐγὼ ἐζήτουν ἀποκρίνα-
σθαί σε, οὕτω νῦν ἀπεκρίνω. εἰ μέντοι ἀληθῶς, τοῦτο οὕτω
οἶδα, ἀλλὰ σὺ δῆλον ὅτι ἐπεκδιδάξεις ὥς ἔστιν ἀληθὴ ἢ λέγεις.

5 ΕΥΘ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Φέρε δὴ, ἐπισκεψώμεθα τί λέγομεν. τὸ μὲν θεο-
φιλὲς τε καὶ θεοφιλεῖς ἄνθρωπος ὄσιος, τὸ δὲ θεομισῆς καὶ ὁ
θεομισῆς ἀνόσιος· οὐ ταῦτόν δ' ἐστίν, ἀλλὰ τὸ ἐναντιώτατον,
τὸ ὄσιον τῷ ἀνοσίῳ· οὐχ οὕτως;

10 ΕΥΘ. Οὕτω μὲν οὖν.

ΣΩ. Καὶ εὖ γε φαίνεται εἰρησθαι;

b ΕΥΘ. Δοκῶ, ὦ Σώκρατες. [εἴρηται γάρ.]

d 3 σὺ om. pr.W d 7 ὄσια post d 8 ἔστιν transp. B a 3 ἀληθῶς
B: ὡς ἀληθῶς T a 7 καὶ θεοφιλεῖς W: καὶ ὁ θεοφιλεῖς B T b 1 εἴ-
ρηται γάρ secl. Naber

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ὅτι στασιάζουσιν οἱ θεοί, ὦ Εὐθύφρων, καὶ διαφέρονται ἀλλήλοις καὶ ἐχθρα ἔστιν ἐν αὐτοῖς πρὸς ἀλλήλους, καὶ τοῦτο εἴρηται;

ΕΥΘ. Εἴρηται γάρ.

5

ΣΩ. Ἐχθραν δὲ καὶ ὀργάς, ὦ ἀριστε, ἡ περὶ τίνων διαφορὰ ποιεῖ; ὧδε δὲ σκοπῶμεν. ἄρ' ἂν εἰ διαφεροίμεθα ἐγὼ τε καὶ σὺ περὶ ἀριθμοῦ ὁπότερα πλείω, ἢ περὶ τούτων διαφορὰ ἐχθροῦς ἂν ἡμᾶς ποιοῖ καὶ ὀργίζεσθαι ἀλλήλοις, ἢ ἐπὶ λογισμὸν ἐλθόντες περὶ γε τῶν τοιούτων ταχὺ ἂν ἀπαλλαγείμεν;

C

ΕΥΘ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ περὶ τοῦ μείζονος καὶ ἐλάττονος εἰ διαφεροίμεθα, ἐπὶ τὸ μετρεῖν ἐλθόντες ταχὺ παυσαίμεθ' ἂν τῆς διαφορᾶς;

5

ΕΥΘ. Ἔστι ταῦτα.

ΣΩ. Καὶ ἐπὶ γε τὸ ἰστάναι ἐλθόντες, ὥς ἐγῶμαι, περὶ τοῦ βαρυτέρου τε καὶ κουφοτέρου διακριθεῖμεν ἄν;

ΕΥΘ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΣΩ. Περὶ τίως δὲ δὴ διενεχθέντες καὶ ἐπὶ τίνα κρίσω 10 οὐ δυνάμενοι ἀφικέσθαι ἐχθροί γε ἂν ἀλλήλοις εἶμεν καὶ ὀργιζοίμεθα; ἴσως οὐ πρόχειρόν σοί ἐστιν, ἀλλ' ἐμοῦ λέγοντος σκόπει εἰ τάδε ἐστὶ τό τε δίκαιον καὶ τὸ ἄδικον καὶ d καλὸν καὶ αἰσχρὸν καὶ ἀγαθὸν καὶ κακόν. ἄρα οὐ ταῦτά ἐστιν περὶ ὧν διενεχθέντες καὶ οὐ δυνάμενοι ἐπὶ ἱκανὴν κρίσω αὐτῶν ἐλθεῖν ἐχθροὶ ἀλλήλοις γιγνόμεθα, ὅταν γιγνώμεθα, καὶ ἐγὼ καὶ σὺ καὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι πάντες;

5

ΕΥΘ. Ἄλλ' ἔστιν αὕτη ἡ διαφορὰ, ὦ Σώκρατες, καὶ περὶ τούτων.

ΣΩ. Τί δὲ οἱ θεοί, ὦ Εὐθύφρων; οὐκ εἴπερ τι διαφέρονται, δι' αὐτὰ ταῦτα διαφέρουτ' ἄν;

b 2 & Εὐθύφρων post b 3 ἀλλήλοις T c 4 μετροῦν TW Arm. :
μέτριον B: μέτρον al. c 10 ἐπὶ τίμῃ] ἐπὶ τίνα Schanz c 11 γε
B: τε T ἡμεν B: εἴμεν T d 4 ἐχθροὶ B T: ἐχθροὶ γε W
d 9 δι' αὐτὰ ταῦτα T: διὰ ταῦτα B: διὰ ταῦτα ταῦτα W

10 ΕΥΘ. Πολλή ἀνάγκη.

ε ΣΩ. Καὶ τῶν θεῶν ἄρα, ὧ γενναῖε Εὐθύφρων, ἄλλοι ἄλλα δίκαια ἡγούνται κατὰ τὸν σὸν λόγον, καὶ καλὰ καὶ αἰσχροὶ καὶ ἀγαθὰ καὶ κακά· οὐ γὰρ ἂν που ἐστασίαζον ἀλλήλοις εἰ μὴ περὶ τούτων διεφέροντο· ἦ γάρ;

5 ΕΥΘ. Ὅρθως λέγεις.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἄπερ καλὰ ἡγούνται ἕκαστοι καὶ ἀγαθὰ καὶ δίκαια, ταῦτα καὶ φιλοῦσιν, τὰ δὲ ἐναντία τούτων μισοῦσιν;

ΕΥΘ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ταῦτά δέ γε, ὥς σὺ φής, οἱ μὲν δίκαια ἡγούνται, 8 οἱ δὲ ἄδικοι, περὶ ἃ καὶ ἀμφισβητοῦντες στασιάζουσιν τε καὶ πολεμοῦσιν ἀλλήλους· ἄρα οὐχ οὕτω;

ΕΥΘ. Οὕτω.

ΣΩ. Ταῦτ' ἄρα, ὥς ἔοικεν, μισεῖται τε ὑπὸ τῶν θεῶν 5 καὶ φιλεῖται, καὶ θεομισῇ τε καὶ θεοφιλεῖ ταῦτ' ἂν εἴη.

ΕΥΘ. Ἔοικεν.

ΣΩ. Καὶ ὅσια ἄρα καὶ ἀνόσια τὰ αὐτὰ ἂν εἴη, ὧ Εὐθύφρων, τούτῳ τῷ λόγῳ.

ΕΥΘ. Κινδυνεύει.

10 ΣΩ. Οὐκ ἄρα δ' ἡρόμην ἀπεκρίνω, ὧ θαυμάσιε. οὐ γὰρ τοῦτό γε ἡρώτων, δ' τυγχάνει ταῦτόν ὃν ὁσιόν τε καὶ ἀνόσιον· δ' δ' ἂν θεοφιλες ἦ καὶ θεομισές ἐστιν, ὥς ἔοικεν.

β ὥστε, ὧ Εὐθύφρων, δ' σὺ νῦν ποιεῖς τὸν πατέρα κολάζων, οὐδὲν θαυμαστόν ἐστι τοῦτο ὁρῶν τῷ μὲν Διὶ προσφιλες ποιεῖς, τῷ δὲ Κρόνῳ καὶ τῷ Οὐρανῷ ἐχθρόν, καὶ τῷ μὲν Ἡφαίστῳ φίλον, τῇ δὲ Ἥρᾳ ἐχθρόν, καὶ εἰ τις ἄλλος τῶν 5 θεῶν ἕτερος ἑτέρῳ διαφέρεται περὶ αὐτοῦ, καὶ ἐκείνοις κατὰ τὰ αὐτά.

ΕΥΘ. Ἄλλ' οἶμαι, ὧ Σώκρατες, περὶ γε τούτου τῶν θεῶν οὐδένα ἕτερον ἑτέρῳ διαφέρεισθαι, ὥς οὐ δεῖ δίκην διδόναι ἐκείνῳ ὃς ἂν ἀδίκως τιμὰ ἀποκτείνῃ.

ε 9 φής BT: ἔφης W α 4 τε W: om. BT α 11 ὃ] ὃ al.
Schanz β 6 τὰ αὐτά B: ταῦτά T: ταυτὰ αὐτά W β 7 τούτου
BT: τούτων T' W

ΣΩ. Τί δέ; ἀνθρώπων, ὦ Εὐθύφρων, ἤδη τιwὸς ἤκουσας 10
ἀμφισβητοῦντος ὡς τὸν ἀδίκως ἀποκτείναντα ἢ ἄλλο ἀδίκως c
ποιοῦντα ὅτι οὐκ οὐ δεῖ δίκην διδόναι;

ΕΤΘ. Οὐδὲν μὲν οὖν παύονται ταῦτα ἀμφισβητοῦντες
καὶ ἄλλοι καὶ ἐν τοῖς δικαστηρίοις· ἀδικοῦντες γὰρ πάμ-
πολλα, πάντα ποιοῦσι καὶ λέγουσι φεύγοντες τὴν δίκην. 5

ΣΩ. Ἡ καὶ ὁμολογοῦσιν, ὦ Εὐθύφρων, ἀδικεῖν, καὶ
ὁμολογοῦντες ὁμῶς οὐ δεῖν φασὶ σφᾶς διδόναι δίκην;

ΕΤΘ. Οὐδαμῶς τοῦτό γε.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα πᾶν γε ποιοῦσι καὶ λέγουσι· τοῦτο γὰρ
οἶμαι σὺ τολμᾷσι λέγειν οὐδ' ἀμφισβητεῖν, ὡς οὐχὶ εἴπερ 10
ἀδικοῦσί γε δοτέον δίκην, ἀλλ' οἶμαι σὺ φασιν ἀδικεῖν· ἢ d
γάρ;

ΕΤΘ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα ἐκεῖνό γε ἀμφισβητοῦσιν, ὡς σὺ τὸν
ἀδικοῦντα δεῖ διδόναι δίκην, ἀλλ' ἐκεῖνο ἴσως ἀμφισβητοῦ- 5
σιν, τὸ τίς ἐστὶν ὁ ἀδικῶν καὶ τί δρῶν καὶ πότε.

ΕΤΘ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Οὐκοῦν αὐτά γε ταῦτα καὶ οἱ θεοὶ πεπόνθασιν,
εἴπερ στασιάζουσι περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων ὡς ὁ σὺς
λόγος, καὶ οἱ μὲν φασιν ἀλλήλους ἀδικεῖν, οἱ δὲ οὐ φασιν; 10
ἐπεὶ ἐκεῖνό γε δῆπου, ὦ θαυμάσιε, οὐδεὶς οὔτε θεῶν οὔτε
ἀνθρώπων τολμᾷ λέγειν, ὡς σὺ τῷ γε ἀδικοῦντι δοτέον δίκην. e

ΕΤΘ. Ναί, τοῦτο μὲν ἀληθὲς λέγεις, ὦ Σώκратες, τό γε
κεφάλαιον.

ΣΩ. Ἀλλ' ἑκαστόν γε οἶμαι, ὦ Εὐθύφρων, τῶν πρα-
χθέντων ἀμφισβητοῦσιν οἱ ἀμφισβητοῦντες, καὶ ἄνθρωποι 5
καὶ θεοί, εἴπερ ἀμφισβητοῦσιν θεοί· πράξεώς τιwος πέρι
διαφερόμενοι οἱ μὲν δικαίως φασὶν αὐτὴν πεπράχθαι, οἱ δὲ
ἀδίκως· ἄρ' οὐχ οὕτω;

ο 7 οὐ δεῖν B² TW Arm.: οὐδὲν B ο 10 εἴπερ ἀδικοῦσι B t: ὑπερ-
ἀδικοῦσι T d 4 ἐκεῖνο TW Arm. Stobaeus: ἐκεῖνοι B d 5 δεῖ
B² Arm.: om. T (in BW plurima desunt) d 8 αὐτὰ B: ταῦτά
B² T d 9 περὶ B: τε περὶ T ο 2 γε T: om. B: post ἀληθὲς W
ο 4 ἑκαστον TW: ἐκάστων B

ΕΤΘ. Πάνυ γε.

- 9 ΣΩ. Ἴθι νυν, ὦ φίλε Εὐθύφρων, διδάζον καὶ ἐμέ, ἵνα σοφώτερος γένωμαι, τί σοι τεκμήριόν ἐστιν ὡς πάντες θεοὶ ἡγοῦνται ἐκείνων ἀδίκως τεθνάναι, ὃς ἂν θητεύων ἀνδροφύ-
 5 ιος γενόμενος, συνδεθεὶς ὑπὸ τοῦ δεσπότου τοῦ ἀποθανόντος, φθάσῃ τελευτήσας διὰ τὰ δεσμὰ πρὶν τὸν συνδήσαντα παρὰ τῶν ἐξηγητῶν περὶ αὐτοῦ πυθέσθαι τί χρὴ ποιεῖν, καὶ ὑπὲρ τοῦ τοιούτου δὴ ὀρθῶς ἔχει ἐπεξίεναι καὶ ἐπισκῆπτεσθαι φρόνου τὸν υἱὸν τῷ πατρὶ; Ἴθι, περὶ τούτων πειρώ τί μοι
 b σαφὲς ἐνδείξασθαι ὡς παντὸς μᾶλλον πάντες θεοὶ ἡγοῦνται ὀρθῶς ἔχειν ταύτην τὴν πράξιν· κἄν μοι ἱκανῶς ἐνδείξῃ, ἐγκωμιάζων σε ἐπὶ σοφίᾳ οὐδέποτε παύσομαι.

ΕΤΘ. Ἄλλ' ἴσως οὐκ ὀλίγον ἔργον ἐστίν, ὦ Σώκρατες,

- 5 ἐπεὶ πάνυ γε σαφῶς ἔχοιμι ἂν ἐπιδείξαι σοι.

ΣΩ. Μανθάνω· ὅτι σοι δοκῶ τῶν δικαστῶν δυσμαθέ-
 στερος εἶναι, ἐπεὶ ἐκείνοις γε ἐνδείξῃ δῆλον ὅτι ὡς ἀδίκά τέ ἐστιν καὶ οἱ θεοὶ ἅπαντες τὰ τοιαῦτα μισοῦσιν.

ΕΤΘ. Πάνυ γε σαφῶς, ὦ Σώκρατες, ἔάνπερ ἀκούωσί γέ

- 10 μου λέγοντος.

- c ΣΩ. Ἄλλ' ἀκούσονται. ἔάνπερ εὖ δοκῆς λέγειν. τότε δέ σου ἐνεύσησα ἅμα λέγοντος καὶ πρὸς ἑμαυτὸν σκοπῶ· “Εἰ ὅτι μάλιστα με Εὐθύφρων διδάξειεν ὡς οἱ θεοὶ ἅπαντες τὸν τοιοῦτον θάνατον ἡγοῦνται ἄδικον εἶναι, τί μᾶλλον ἐγὼ
 5 μεμάθηκα παρ' Εὐθύφρονος τί ποτ' ἐστὶν τὸ ὅσιόν τε καὶ τὸ ἀνόσιον; θεομισὲς μὲν γὰρ τοῦτο τὸ ἔργον, ὡς ἔοικεν, εἴη ἂν. ἀλλὰ γὰρ οὐ τούτῳ ἐφάνη ἄρτι ὠρισμένα τὰ ὅσιον καὶ μὴ· τὸ γὰρ θεομισὲς ὄν καὶ θεοφιλὲς ἐφάνη.” ὥστε τούτου μὲν ἀφίημί σε, ὦ Εὐθύφρων· εἰ βούλει, πάντες αὐτὸ
 d ἡγείσθων θεοὶ ἄδικον καὶ πάντες μισούντων. ἀλλ' ἄρα τοῦτο δ' νῦν ἐπανορθούμεθα ἐν τῷ λόγῳ—ὡς δ' μὲν ἂν πάντες οἱ

a 1 νῦν B: τοίνυν T a 7 ἐπισκῆπτεσθαι pr. B b 2 κἄν B' T W
 Arg.: καὶ B b 8 πάντες T c 2 ἐνεύσησα B: ἐνόησα W:
 ἔχομαι T c 8 τὸ γὰρ . . . ἐφάνη secl. Kleist c 9 μὲν T: om.
 B ei W b: καὶ ei T d 2 δ' νῦν ἐπανορθούμεθα B W Arg.: νῦν
 ἐπανορθούμεθα T: νῦν ἐπανορθώμεθα al.

θεοὶ μισῶσω ἀνόςιον ἔστω, δ' δ' ἂν φιλῶσω, ὅσιον· δ' δ' ἂν οἱ μὲν φιλῶσω οἱ δὲ μισῶσω, οὐδέτερα ἢ ἀμφοτέρω—ἀρ' οὕτω βούλει ἡμῖν ὠρίσθαι νῦν περὶ τοῦ ὁσίου καὶ τοῦ ἀνοσίου; 5

ΕΥΘ. Τί γὰρ κωλύει, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Οὐδὲν ἐμέ γε, ὦ Εὐθύφρων, ἀλλὰ σὺ δὴ τὸ σὸν σκοπεῖ, εἰ τοῦτο ὑποθέμενος οὕτω ῥᾶστά με διδάξεις δ' ὑπέσχου.

ΕΥΘ. Ἄλλ' ἐγωγε φαίην ἂν τοῦτο εἶναι τὸ ὅσιον δ' ἂν πάντες οἱ θεοὶ φιλῶσω, καὶ τὸ ἐναντίον, δ' ἂν πάντες θεοὶ μισῶσω, ἀνόςιον.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐπισκοπῶμεν αὖ τοῦτο, ὦ Εὐθύφρων, εἰ καλῶς λέγεται, ἢ ἔωμεν καὶ οὕτω ἡμῶν τε αὐτῶν ἀποδεχώ- 5 μεθα καὶ τῶν ἄλλων, ἔαν μόνον φῇ τίς τι ἔχων οὕτω συγχωροῦντες ἔχων; ἢ σκεπτέον τί λέγει δ' λέγων;

ΕΥΘ. Σκεπτέον· οἶμαι μέντοι ἐγωγε τοῦτο νυνὶ καλῶς λέγεσθαι.

ΣΩ. Τάχ', ὠγαθέ, βέλτιον εἰσόμεθα. ἐννόησον γὰρ τὸ 10 τοιόνδε· ἄρα τὸ ὅσιον ὅτι ὁσίον ἔστω φιλεῖται ὑπὸ τῶν θεῶν, ἢ ὅτι φιλεῖται ὁσίον ἔστω;

ΕΥΘ. Οὐκ οἶδ' ὅτι λέγεις, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἄλλ' ἐγὼ πειράσομαι σαφέστερον φράσαι. λέγο- 5 μέν τι φερόμενον καὶ φέρον καὶ ἀγόμενον καὶ ἄγον καὶ ὀρώμενον καὶ ὀρῶν καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα μαυθάνεις ὅτι ἕτερα ἀλλήλων ἐστὶ καὶ ἢ ἕτερα;

ΕΥΘ. Ἐγωγέ μοι δοκῶ μαυθάνειν.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ φιλούμενον τί ἔστω καὶ τούτου ἕτερον 10 τὸ φιλοῦν;

ΕΥΘ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΣΩ. Λέγε δὴ μοι, πότερον τὸ φερόμενον διότι φέρεται ἢ φερόμενον ἔστω, ἢ δι' ἄλλο τι;

ΕΥΘ. Οὐκ, ἀλλὰ διὰ τοῦτο.

ΣΩ. Καὶ τὸ ἀγόμενον δὴ διότι ἄγεται, καὶ τὸ ὀρώμενον διότι ὀρᾶται; 5

ΕΥΘ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Οὐκ ἔρα διότι ὁρώμενόν γέ ἐστιν, διὰ τοῦτο ὁράται, ἀλλὰ τὸ ἐναντίον διότι ὁράται, διὰ τοῦτο ὁρώμενον· οὐδὲ διότι ἀγόμενον ἐστιν, διὰ τοῦτο ἄγεται, ἀλλὰ διότι ἄγεται, 10 διὰ τοῦτο ἀγόμενον· οὐδὲ διότι φερόμενον φέρεται, ἀλλὰ διότι φέρεται φερόμενον. ἄρα κατὰδηλον, ὦ Εὐθύφρων, ὃ βούλομαι λέγειν; βούλομαι δὲ τόδε, ὅτι εἴ τι γίγνεται ἢ τι πάσχει, οὐχ ὅτι γιγνόμενόν ἐστι γίγνεται, ἀλλ' ὅτι γίγνεται γιγνόμενόν ἐστιν· οὐδ' ὅτι πάσχον ἐστὶ πάσχει, ἀλλ' ὅτι πάσχει πάσχον ἐστίν· ἢ οὐ συγχωρεῖς οὕτως;

5 ΕΥΘ. Ἐγώ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τὸ φιλούμενον ἢ γιγνόμενόν τί ἐστιν ἢ πάσχον τι ὑπὸ του;

ΕΥΘ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Καὶ τοῦτο ἔρα οὕτως ἔχει ὥσπερ τὰ πρότερα· οὐχ 10 ὅτι φιλούμενόν ἐστιν φιλεῖται ὑπὸ ὧν φιλεῖται, ἀλλ' ὅτι φιλεῖται φιλούμενον;

ΕΥΘ. Ἀνάγκη.

δ ΣΩ. Τί δὴ οὖν λέγομεν περὶ τοῦ ὁσίου, ὦ Εὐθύφρων; ἄλλο τι φιλεῖται ὑπὸ θεῶν πάντων, ὥς ὁ σὸς λόγος;

ΕΥΘ. Ναί.

ΣΩ. Ἄρα διὰ τοῦτο, ὅτι ὁσιόν ἐστιν, ἢ δι' ἄλλο τι;

5 ΕΥΘ. Οὐκ, ἀλλὰ διὰ τοῦτο.

ΣΩ. Διότι ἔρα ὁσιόν ἐστιν φιλεῖται, ἀλλ' οὐχ ὅτι φιλεῖται, διὰ τοῦτο ὁσιόν ἐστιν;

ΕΥΘ. Ἐοικεν.

ΣΩ. Ἀλλὰ μὲν δὴ διότι γε φιλεῖται ὑπὸ θεῶν φιλού- 10 μένόν ἐστι καὶ θεοφιλές.

ΕΥΘ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΣΩ. Οὐκ ἔρα τὸ θεοφιλὲς ὁσιόν ἐστιν, ὦ Εὐθύφρων, οὐδὲ τὸ ὁσιον θεοφιλές, ὥς σὺ λέγεις, ἀλλ' ἕτερον τοῦτο τούτου.

61 ἢ τι πάσχει B : ἢ εἴ τι πάσχει τι T
 62 ἢ τι πάσχει B : ἢ εἴ τι πάσχει τι T
 63 ἢ τι πάσχει B : ἢ εἴ τι πάσχει τι T

62 ἄλλο τι W : ἀλλ'

64 ἢ τι πάσχει B : ἢ εἴ τι πάσχει τι T

ΕΥΘ. Πῶς δὴ, ὦ Σώκρατες;

e

ΣΩ. Ὅτι ὁμολογοῦμεν τὸ μὲν ὄσιον διὰ τοῦτο φιλεῖσθαι, ὅτι ὄσιόν ἐστιν, ἀλλ' οὐ διότι φιλεῖται ὄσιον εἶναι· ἡ γὰρ;

ΕΥΘ. Ναί.

ΣΩ. Τὸ δέ γε θεοφιλὲς ὅτι φιλεῖται ὑπὸ θεῶν, αὐτῷ 5
τούτῳ τῷ φιλεῖσθαι θεοφιλὲς εἶναι, ἀλλ' οὐχ ὅτι θεοφιλές,
διὰ τοῦτο φιλεῖσθαι.

ΕΥΘ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Ἀλλ' εἰ γε ταῦτόν ἦν, ὦ φίλε Εὐθύφρων, τὸ
θεοφιλὲς καὶ τὸ ὄσιον, εἰ μὲν διὰ τὸ ὄσιον εἶναι ἐφιλεῖτο τὸ 10
ὄσιον, καὶ διὰ τὸ θεοφιλὲς εἶναι ἐφιλεῖτο ἂν τὸ θεοφιλές, εἰ 11
δὲ διὰ τὸ φιλεῖσθαι ὑπὸ θεῶν τὸ θεοφιλὲς θεοφιλὲς ἦν, καὶ
τὸ ὄσιον ἂν διὰ τὸ φιλεῖσθαι ὄσιον ἦν· νῦν δὲ ὁρᾷς ὅτι
ἐναντιῶς ἔχεται, ὥς παντάπασιν ἐτέρῳ ὄντι ἀλλήλων. τὸ
μὲν γάρ, ὅτι φιλεῖται, ἐστὶν οἷον φιλεῖσθαι· τὸ δ' ὅτι ἐστὶν 5
οἷον φιλεῖσθαι, διὰ τοῦτο φιλεῖται. καὶ κινδυνεύεις, ὦ Εὐθύ-
φρων, ἐρωτώμενος τὸ ὄσιον ὅτι ποτ' ἐστὶν, τὴν μὲν οὐσίαν
μοι αὐτοῦ οὐ βούλεσθαι δηλῶσαι, πάθος δέ τι περὶ αὐτοῦ
λέγειν, ὅτι πέπονθε τοῦτο τὸ ὄσιον, φιλεῖσθαι ὑπὸ πάντων
θεῶν· ὅτι δὲ ὄν, οὐπω εἶπες. εἰ οὖν σοι φίλον, μή με ἀπο- b
κρύψῃ ἀλλὰ πάλιν εἰπὲ ἐξ ἀρχῆς τί ποτε ὄν τὸ ὄσιον εἴτε
φιλεῖται ὑπὸ θεῶν εἴτε ὀτιδὴ πάσχει—οὐ γὰρ περὶ τούτου
διοισόμεθα—ἀλλ' εἰπὲ προθύμως τί ἐστὶν τό τε ὄσιον καὶ
τὸ ἀνόσιον; 5

ΕΥΘ. Ἀλλ', ὦ Σώκρατες, οὐκ ἔχω ἔγωγε ὅπως σοι εἶπω
ὃ νοῶ· περιέρχεται γάρ πως ἡμῖν ἀεὶ δ' ἂν προθάμεθα καὶ
οὐκ ἐθέλει μένειν ὅπου ἂν ἰδρυσώμεθα αὐτό.

ΣΩ. Τοῦ ἡμετέρου προγόνου, ὦ Εὐθύφρων, ἔοικεν εἶναι
Δαιδάλου τὰ ὑπὸ σοῦ λεγόμενα. καὶ εἰ μὲν αὐτὰ ἐγὼ ἔλεγον c
καὶ ἐτιθέμην, ἴσως ἂν με ἐπέσκωπτες ὥς ἄρα καὶ ἐμοὶ κατὰ

ο 5 αὐτῷ B¹ TW Argm. : αὐτῶν B
ἀεὶ B : ἀεὶ ἡμῖν T : ἡμῖν Argm.

α 9 φιλεῖται T b 7 ἡμῖν
προθάμεθα Tb : προθυμέμεθα B
c 2 ἐπέσκωπτες W

τὴν ἐκείνου συγγένειαν τὰ ἐν τοῖς λόγοις ἔργα ἀποδιδράσκει
καὶ οὐκ ἐθέλει μένειν ὅπου ἂν τις αὐτὰ θῇ· νῦν δὲ σαι γὰρ
5 αἱ ὑποθέσεις εἰσίν. ἄλλου δὴ τινος δεῖ σκώμματος· οὐ γὰρ
ἐθέλουσι σοὶ μένειν, ὥς καὶ αὐτῷ σοι δοκεῖ.

ΕΥΘ. Ἐμοὶ δὲ δοκεῖ σχεδόν τι τοῦ αὐτοῦ σκώμματος, ὦ
Σώκρατες, δεῖσθαι τὰ λεγόμενα· τὸ γὰρ περιμέναι αὐτοῖς
τοῦτο καὶ μὴ μένειν ἐν τῷ αὐτῷ οὐκ ἐγὼ εἰμι ὁ ἐντιθείς,
d ἀλλὰ σύ μοι δοκεῖς ὁ Δαίδαλος, ἐπεὶ ἐμοῦ γε ἕνεκα ἔμενεν
ἂν ταῦτα οὕτως.

ΣΩ. Κινδυνεύω ἄρα, ὦ ἐταῖρε, ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς δεινό-
τερος γεγονέναι τὴν τέχνην τοσοῦτον, ὅσῳ ὁ μὲν τὰ αὐτοῦ
5 μόνον ἐποίει οὐ μένοντα, ἐγὼ δὲ πρὸς τοῖς ἔμμαντι, ὥς ἔοικε,
καὶ τὰ ἀλλότρια. καὶ δῆτα τοῦτό μοι τῆς τέχνης ἐστὶ
κομψότατον, ὅτι ἄκων εἰμι σοφός· ἐβουλόμην γὰρ ἂν μοι
τοὺς λόγους μένειν καὶ ἀκωήτως ἰδρῦσθαι μᾶλλον ἢ πρὸς τῇ
e Δαιδάλου σοφίᾳ τὰ Ταντάλου χρήματα γενέσθαι. καὶ τού-
των μὲν ἄδην· ἐπειδὴ δέ μοι δοκεῖς σὺ τρυφᾶν, αὐτὸς σοι
συμπροθυμήσομαι [δειξαι] ὅπως ἂν με διδάξης περὶ τοῦ
ὀσίου. καὶ μὴ προαποκάμης· ἰδὲ γὰρ εἰ οὐκ ἀναγκαῖόν σοι
5 δοκεῖ δίκαιον εἶναι πᾶν τὸ ὅσιον.

ΕΥΘ. Ἐμοιγε.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν καὶ πᾶν τὸ δίκαιον ὅσιον; ἢ τὸ μὲν ὅσιον
12 πᾶν δίκαιον, τὸ δὲ δίκαιον οὐ πᾶν ὅσιον, ἀλλὰ τὸ μὲν αὐτοῦ
ὅσιον, τὸ δέ τι καὶ ἄλλο;

ΕΥΘ. Οὐχ ἔπομαι, ὦ Σώκρατες, τοῖς λεγομένοις.

ΣΩ. Καὶ μὴν νεώτερός γέ μου εἰ οὐκ ἔλαττον ἢ ὅσῳ
5 σοφώτερος· ἀλλ', ὃ λέγω, τρυφᾷς ὑπὸ πλούτου τῆς σοφίας.
ἀλλ', ὦ μακάριε, σύντεψε σαυτόν· καὶ γὰρ οὐδὲ χαλεπὸν
κατανοῆσαι ὃ λέγω. λέγω γὰρ διὸ τὸ ἐναντίον ἢ ὁ ποιητὴς
ἐποίησεν ὁ ποιήσας—

c 7 supra δὲ add. γε B¹ c 8 τὰ B¹ T W : τὰδε B αὐτοῖς T W :
τούτοις B e 2 σὺ τρυφᾶν B : συντρυφᾶν T e 3 δεῖξαι B T :
om. W a 4 ἔλαττον T W : ἐλάττονι B a 6 οὐδὲ] οὐδὲν Naber

Ζῆνα δὲ τὸν [θ'] ἔρξαντα καὶ δς τάδε πάντ' ἐφύτευσεν
οὐκ ἐθέλει νεικεῖν· ἵνα γὰρ δέος ἔνθα καὶ αἰδώς.

b

ἐγὼ οὖν τούτῃ διαφέρομαι τῷ ποιητῇ. εἶπω σοι ὅπῃ;

ΕΥΘ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Οὐ δοκεῖ μοι εἶναι “ἵνα δέος ἔνθα καὶ αἰδώς”·
πολλοὶ γάρ μοι δοκοῦσι καὶ νόσους καὶ πενίας καὶ ἄλλα 5
πολλὰ τοιαῦτα δεδιότες δεδιέναι μέν, αἰδεῖσθαι δὲ μηδὲν
ταῦτα ἃ δεδίασιν· οὐ καὶ σοὶ δοκεῖ;

ΕΥΘ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἄλλ' ἵνα γε αἰδώς ἔνθα καὶ δέος εἶναι· ἐπεὶ ἔστιν
ὅστις αἰδούμενός τι πρᾶγμα καὶ αἰσχυνόμενος οὐ πεφόβηται 10
τε καὶ δέδοικεν ἅμα δόξαν πονηρίας;

c

ΕΥΘ. Δέδοικε μὲν οὖν.

ΣΩ. Οὐκ ἄρ' ὀρθῶς ἔχει λέγειν· “ἵνα γὰρ δέος ἔνθα καὶ
αἰδώς,” ἀλλ' ἵνα μὲν αἰδώς ἔνθα καὶ δέος, οὐ μέντοι ἵνα γε
δέος πανταχοῦ αἰδώς· ἐπὶ πλεόν γὰρ οἶμαι δέος αἰδούς. 5
μόριον γὰρ αἰδώς δέους ὥσπερ ἀριθμοῦ περιττόν, ὥστε οὐχ
ἵναπερ ἀριθμὸς ἔνθα καὶ περιττόν, ἵνα δὲ περιττόν ἔνθα καὶ
ἀριθμός. ἔπη γάρ που νῦν γε;

ΕΥΘ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Τὸ τοιοῦτον τοίνυν καὶ ἐκεῖ λέγων ἡρώτων· ἄρα ἵνα 10
δίκαιον ἔνθα καὶ ὄσιον; ἢ ἵνα μὲν ὄσιον ἔνθα καὶ δίκαιον, d
ἵνα δὲ δίκαιον οὐ πανταχοῦ ὄσιον· μόριον γὰρ τοῦ δικαίου
τὸ ὄσιον; οὕτω φῶμεν ἢ ἄλλως σοὶ δοκεῖ;

ΕΥΘ. Οὐκ, ἀλλ' οὕτω. φάλη γάρ μοι ὀρθῶς λέγειν.

ΣΩ. Ὅρα δὴ τὸ μετὰ τοῦτο. εἰ γὰρ μέρος τὸ ὄσιον τοῦ 5
δικαίου, δεῖ δὴ ἡμᾶς, ὥς ἔοικεν, ἐξευρεῖν τὸ ποῖον μέρος ἂν
εἴη τοῦ δικαίου τὸ ὄσιον. εἰ μὲν οὖν σύ με ἡρώτας τι τῶν
νυνδῇ, οἶον ποῖον μέρος ἔστιν ἀριθμοῦ τὸ ὀρτιον καὶ τίς ἂν

a 9 θέρξαντα B : στέρξαντα T γρ. BW : βέξαντα Stobaeus Apostolius
schol. ap. Cram. Anecd. Par. I, p. 399 : θ' ἔρξαντα B' W b 1 ἐθέλει
νεικεῖν scripsi : ἐθέλεις εἰπεῖν BT (νείκεδιν schol. T) : ἐθέλειν εἰπεῖν W
corr. B' : ἐθέλειν εἰκειν schol. ap. Cram. l. c. c 6 αἰδώς δέους B t :
αἰδούς δέος T

τυγχάνει οὗτος ὁ ἀριθμός, εἶπον ἂν ὅτι ὅς ἂν μὴ σκαληνὸς
10 ᾗ ἀλλ' ἴσοσκελὴς· ἢ οὐ δοκεῖ σοι;

ΕΥΘ. Ἔμοιγε.

e ΣΩ. Πειρῶ δὴ καὶ σὺ ἐμὲ οὕτω διδάξαι τὸ ποῖον μέρος
τοῦ δικαίου ὁσίων ἐστίν, ἵνα καὶ Μελέτῳ λέγωμεν μηκέθ'
ἡμᾶς ἀδικεῖν μηδὲ ἀσεβείας γράφεσθαι, ὥς ἱκανῶς ἤδη παρὰ
σοῦ μεμαθηκότας τά τε εὐσεβῆ καὶ ὅσια καὶ τὰ μὴ.

5 ΕΥΘ. Τοῦτο τοῖνυν ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, τὸ μέρος
τοῦ δικαίου εἶναι εὐσεβές τε καὶ ὅσιον, τὸ περὶ τὴν τῶν θεῶν
θεραπείαν, τὸ δὲ περὶ τὴν τῶν ἀνθρώπων τὸ λοιπὸν εἶναι
τοῦ δικαίου μέρος.

ΣΩ. Καὶ καλῶς γέ μοι, ὦ Εὐθύφρων, φαίνη λέγειν, ἀλλὰ
13 σμικροῦ τινος ἔτι ἐνδεής εἰμι· τὴν γὰρ θεραπείαν οὐπω
συνήνιμι ἥντινα ὀνομάζεις. οὐ γάρ που λέγεις γε, οἰαίπερ καὶ
αἱ περὶ τὰ ἄλλα θεραπείαι εἰσιν, τοιαύτην καὶ περὶ θεοῦ—
λέγομεν γάρ που—οἶόν φαμεν ἵππους οὐ πᾶς ἐπίσταται
5 θεραπεύειν ἀλλὰ ὁ ἵππικός· ἢ γάρ;

ΕΥΘ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἡ γάρ που ἵππικὴ ἵππων θεραπεία.

ΕΥΘ. Ναί.

ΣΩ. Οὐδέ γε κύνας πᾶς ἐπίσταται θεραπεύειν ἀλλὰ ὁ
10 κυνηγετικός.

ΕΥΘ. Οὕτω.

ΣΩ. Ἡ γάρ που κυνηγετικὴ κυῶν θεραπεία.

b ΕΥΘ. Ναί.

ΣΩ. Ἡ δέ γε βοηλατικὴ βοῶν.

ΕΥΘ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἡ δὲ δὴ ὀσιότης τε καὶ εὐσέβεια θεῶν, ὦ Εὐθύ-
5 φρων; οὕτω λέγεις;

ΕΥΘ. Ἐγώ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν θεραπεία γε πᾶσα ταῦτόν διαπράττεται;
οἶον τοιόνδε· ἐπ' ἀγαθῷ τινὶ ἐστι καὶ ὠφελίᾳ τοῦ θεραπευο-

b a γε T: om. B

b 8 ἴσσι B: ἴσται T

μένου, ὥσπερ ὀρέσθ' ὅτι οἱ ἵπποι ὑπὸ τῆς ἱππικῆς θερα-
 πευόμενοι ὠφελούνται καὶ βελτίους γίνονται· ἡ οὐ δοκοῦσί 10
 σοι;

ΕΤΘ. Ἐμοιγε.

ΣΩ. Καὶ οἱ κύνες γέ που ὑπὸ τῆς κυνηγετικῆς, καὶ οἱ
 βόες ὑπὸ τῆς βοηλατικῆς, καὶ τᾶλλα πάντα ὡσαύτως· ἡ ἐπὶ c
 βλάβῃ οἷε τοῦ θεραπευομένου τὴν θεραπείαν εἶναι;

ΕΤΘ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. Ἄλλ' ἐπ' ὠφελίᾳ;

ΕΤΘ. Πῶς δ' οὐ;

ΣΩ. Ἡ οὖν καὶ ἡ ὀσιότης θεραπεία οὖσα θεῶν ὠφελία 5
 τέ ἐστι θεῶν καὶ βελτίους τοὺς θεοὺς ποιεῖ; καὶ σὺ τοῦτο
 συγχωρήσῃς ἄν, ὥς ἐπειδάν τι ὀσιον ποιῇς, βελτίω τινὰ
 τῶν θεῶν ἀπεργάζῃ;

ΕΤΘ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε. 10

ΣΩ. Οὐδὲ γὰρ ἐγώ, ὦ Εὐθύφρων, οἶμαί σε τοῦτο λέγειν
 —πολλοῦ καὶ δέω—ἀλλὰ τούτου δὴ ἔνεκα καὶ ἀνηρόμην
 τίνα ποτέ λέγοις τὴν θεραπείαν τῶν θεῶν, οὐχ ἡγνούμενός σε d
 τοιαύτην λέγειν.

ΕΤΘ. Καὶ ὀρθῶς γε, ὦ Σώκρατες· οὐ γὰρ τοιαύτην λέγω.

ΣΩ. Εἴεν· ἀλλὰ τίς δὴ θεῶν θεραπεία εἴη ἂν ἡ ὀσιότης;

ΕΤΘ. Ἦνπερ, ὦ Σώκρατες, οἱ δοῦλοι τοὺς δεσπότας 5
 θεραπεύουσιν.

ΣΩ. Μανθάνω· ὑπηρετικὴ τις ἂν, ὥς ἔοικεν, εἴη θεοῖς.

ΕΤΘ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Ἐχοῖς ἂν οὖν εἰπεῖν ἡ λατροῖς ὑπηρετικὴ εἰς τίνας
 ἔργου ἀπεργασίαν τυγχάνει οὖσα ὑπηρετικὴ; οὐκ εἰς ὑγιείας 10
 οἷε;

ΕΤΘ. Ἐγωγε.

ΣΩ. Τί δὲ ἡ ναυπηγοῖς ὑπηρετικὴ; εἰς τίνας ἔργου e
 ἀπεργασίαν ὑπηρετικὴ ἔστω;

ΕΤΘ. Δῆλον ὅτι, ὦ Σώκρατες, εἰς πλοίου.

d1 λέγοις B: λέγεις TW d5 ἦνπερ TW: ἦπερ B d9 ἂν
 TW: om. B

ΣΩ. Καὶ ἡ οἰκοδόμοις γέ που εἰς οἰκίας;

5 ΕΥΘ. Ναί.

ΣΩ. Εἰπέ δὴ, ὦ ἄριστε· ἡ δὲ θεοῖς ὑπηρετικὴ εἰς τίνος ἔργου ἀπεργασίαν ὑπηρετικὴ ἂν εἴη; δῆλον γὰρ ὅτι σὺ οἶσθα, ἐπειδὴ περ τά γε θεῖα κάλλιστα φῆς εἶδέναι ἀνθρώπων.

ΕΥΘ. Καὶ ἀληθῆ γε λέγω, ὦ Σώκρατες.

10 ΣΩ. Εἰπέ δὴ πρὸς Διὸς τί ποτέ ἐστιν ἐκείνο τὸ πάγκαλον ἔργον ὃ οἱ θεοὶ ἀπεργάζονται ἡμῖν ὑπηρέταις χρώμενοι;

ΕΥΘ. Πολλὰ καὶ καλὰ, ὦ Σώκρατες.

14 ΣΩ. Καὶ γὰρ οἱ στρατηγοί, ὦ φίλε· ἀλλ' ὅμως τὸ κεφάλαιον αὐτῶν ῥαδίως ἂν εἴποις, ὅτι νίκην ἐν τῇ πολέμῳ ἀπεργάζονται· ἢ οὐ;

ΕΥΘ. Πῶς δ' οὐ;

5 ΣΩ. Πολλὰ δέ γ', οἶμαι, καὶ καλὰ καὶ οἱ γεωργοί· ἀλλ' ὅμως τὸ κεφάλαιον αὐτῶν ἐστιν τῆς ἀπεργασίας ἥ ἐκ τῆς γῆς τροφή.

ΕΥΘ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Τί δὲ δὴ τῶν πολλῶν καὶ καλῶν ἃ οἱ θεοὶ ἀπεργάζονται; τί τὸ κεφάλαιόν ἐστι τῆς ἐργασίας;

ΕΥΘ. Καὶ ὀλίγον σοι πρότερον εἶπον, ὦ Σώκρατες, ὅτι
b πλείονος ἔργου ἐστὶν ἀκριβῶς πάντα ταῦτα ὥς ἔχει μαθεῖν·
τόδε μέντοι σοι ἀπλῶς λέγω, ὅτι ἐὰν μὲν κεχαρισμένα τις ἐπίστηται τοῖς θεοῖς λέγειν τε καὶ πράττειν εὐχόμενός τε καὶ θύων, ταῦτ' ἐστὶ τὰ δσια, καὶ σφίξει τὰ τοιαῦτα τοὺς τε
5 ἰδίους οἴκους καὶ τὰ κοινὰ τῶν πόλεων· τὰ δ' ἐναντία τῶν κεχαρισμένων ἀσεβῆ, ἃ δὴ καὶ ἀνατρέπει ἅπαντα καὶ ἀπόλλυσιν.

ΣΩ. Ἡ πολὺ μοι διὰ βραχυτέρων, ὦ Εὐθύφρων, εἰ ἐβούλου, εἶπες ἂν τὸ κεφάλαιον ὧν ἡρώτων· ἀλλὰ γὰρ οὐ
c πρόθυμός με εἰ διδάξαι—δῆλος εἶ. καὶ γὰρ νῦν ἐπειδὴ ἐπ' αὐτῷ ἦσθα ἀπετράπου, ὃ εἰ ἀπεκρίνω, ἱκανῶς ἂν ἦδη παρὰ

© 8 κάλλιστα TW Argm. : κάλλιστά γε B a 2 ante αὐτῶν add.
τῆς ἀπεργασίας Schanz a 10 ἐργασίας B : ἀπεργασίας TW Argm.
b 1 ἔχει BT : ἔχει Wt c 2 ἱκανῶς B : ἴσως T

σοῦ τὴν ὁσιότητα ἐμεμαθήκη. νῦν δὲ ἀνάγκη γὰρ τὸν ἐρώντα
τῷ ἐρωμένῳ ἀκολουθεῖν ὅπῃ ἂν ἐκεῖνος ὑπάγῃ, τί δὴ αὐ
λέγεις τὸ ὁσιον εἶναι καὶ τὴν ὁσιότητα; οὐχὶ ἐπιστήμην 5
τῶν τοῦ θύειν τε καὶ εὔχεσθαι;

ΕΥΘ. Ἐγώ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν τὸ θύειν δωρεῖσθαι ἔστι τοῖς θεοῖς, τὸ δ'
εὔχεσθαι αἰτεῖν τοὺς θεούς;

ΕΥΘ. Καὶ μάλα, ὦ Σώκρατες. 10

ΣΩ. Ἐπιστήμη ἄρα αἰτήσεως καὶ δόσεως θεοῖς ὁσιότης δ
ἂν εἴη ἐκ τούτου τοῦ λόγου.

ΕΥΘ. Πάνυ καλῶς, ὦ Σώκρατες, συνήκας δ εἶπον.

ΣΩ. Ἐπιθυμητῆς γάρ εἰμι, ὦ φίλε, τῆς σῆς σοφίας καὶ
προσέχω τὸν νοῦν αὐτῇ, ὥστε οὐ χαμαὶ πεσεῖται ὅτι ἂν 5
εἴπῃς. ἀλλὰ μοι λέξον τίς αὕτη ἡ ὑπηρεσία ἔστι τοῖς θεοῖς;
αἰτεῖν τε φῆς αὐτοὺς καὶ δίδοναι ἐκείνοις;

ΕΥΘ. Ἐγώ γε.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὐ τό γε ὀρθῶς αἰτεῖν ἂν εἴη ὧν δεόμεθα
παρ' ἐκείνων, ταῦτα αὐτοὺς αἰτεῖν; 10

ΕΥΘ. Ἀλλὰ τί;

ΣΩ. Καὶ αὐτὸ δίδοναι ὀρθῶς, ὧν ἐκεῖνοι τυγχάνουσιν e
δεόμενοι παρ' ἡμῶν, ταῦτα ἐκείνοις αὐτὸ ἀντιδωρεῖσθαι; οὐ
γάρ που τεχνικόν γ' ἂν εἴη δωροφορεῖν δίδοντα τῷ ταῦτα ὧν
οὐδὲν δεῖται.

ΕΥΘ. Ἀληθῆ λέγεις, ὦ Σώκρατες. 5

ΣΩ. Ἐμπορικὴ ἄρα τις ἂν εἴη, ὦ Εὐθύφρων, τέχνη ἡ
ὁσιότης θεοῖς καὶ ἀνθρώποις παρ' ἀλλήλων.

ΕΥΘ. Ἐμπορικὴ, εἰ οὕτως ἥδιόν σοι ὀνομάζειν.

ΣΩ. Ἄλλ' οὐδὲν ἥδιον ἔμοιγε, εἰ μὴ τυγχάνει ἀληθὲς δν.
φράσσον δέ μοι, τίς ἡ ὠφελία τοῖς θεοῖς τυγχάνει οὔσα ἀπὸ 10
τῶν δώρων ὧν παρ' ἡμῶν λαμβάνουσιν; ἀ μὲν γὰρ διδῶσι

o3 δὲ] δὴ BT ἐρώντα Bt: ἐρωτῶντα TW Arm. c4 ἐρω-
μένῳ BT: ἐρωμένῳ W: ἐρωτῶμένῳ Arm. d5 post χαμαὶ add.
tote in marg. T d9 γε T: om. B Arm. (lacunam indicat W)
e9 τυγχάνει BT: τυγχάνει W

a παντὶ δῆλον· οὐδὲν γὰρ ἡμῖν ἔστω ἀγαθὸν ὅτι ἂν μὴ ἐκεῖνοι δώσω. ἃ δὲ παρ' ἡμῶν λαμβάνουσιν, τί ὠφελοῦνται; ἡ τοσοῦτον αὐτῶν πλεονεκτοῦμεν κατὰ τὴν ἐμπορίαν, ὥστε πάντα τὰ ἀγαθὰ παρ' αὐτῶν λαμβάνομεν, ἐκεῖνοι δὲ παρ' ἡμῶν οὐδέν;

5 ΕΥΘ. Ἄλλ' οἶει, ὦ Σώκρατες, τοὺς θεοὺς ὠφελείσθαι ἀπὸ τούτων ἃ παρ' ἡμῶν λαμβάνουσιν;

ΣΩ. Ἄλλὰ τί δῆποτ' ἂν εἴη ταῦτα, ὦ Εὐθύφρων, τὰ παρ' ἡμῶν δῶρα τοῖς θεοῖς;

ΕΥΘ. Τί δ' οἶει ἄλλο ἢ τιμὴ τε καὶ γέρα καί, ὅπερ ἐγὼ
10 ἄρτι ἔλεγον, χάρις;

b ΣΩ. Κεχαρισμένον ἄρα ἔστιν, ὦ Εὐθύφρων, τὸ ὄσιον, ἀλλ' οὐχὶ ὠφέλιμον οὐδὲ φίλον τοῖς θεοῖς;

ΕΥΘ. Οἶμαι ἔγωγε πάντων γε μάλιστα φίλον.

ΣΩ. Τοῦτο ἄρ' ἔστιν αὖ, ὥς ἔοικε, τὸ ὄσιον, τὸ τοῖς
5 θεοῖς φίλον.

ΕΥΘ. Μάλιστα γε.

ΣΩ. Θαυμάσῃ οὖν ταῦτα λέγων ἕαν σοι οἱ λόγοι φαίνων-
ται μὴ μένοντες ἀλλὰ βαδίζοντες, καὶ ἐμὲ αἰτιάσῃ τὸν
Δαίδαλον βαδίζοντας αὐτοὺς ποιεῖν, αὐτὸς ὢν πολὺ γε
10 τεχνικώτερος τοῦ Δαιδάλου καὶ κύκλῳ περιμόντα ποιῶν; ἡ
οὐκ αἰσθάνῃ ὅτι ὁ λόγος ἡμῖν περιελθὼν πάλω εἰς ταῦτον
c ἦκει; μέμνησαι γάρ που ὅτι ἐν τῷ πρόσθεν τό τε ὄσιον καὶ
τὸ θεοφιλὲς οὐ ταῦτον ἡμῖν ἐφάνη ἀλλ' ἕτερα ἀλλήλων· ἡ
οὐ μέμνησαι;

ΕΥΘ. Ἐγώ γε.

5 ΣΩ. Νῦν οὖν οὐκ ἐννοεῖς ὅτι τὸ τοῖς θεοῖς φίλον φῆς
ὄσιον εἶναι; τοῦτο δ' ἄλλο τι ἢ θεοφιλὲς γίγνεται; ἡ οὐ;

ΕΥΘ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἡ ἄρτι οὐ καλῶς ὠμολογοῦμεν, ἡ εἰ τότε
καλῶς, νῦν οὐκ ὀρθῶς τιθέμεθα.

a 1 ἔστιν ἡμῖν T a 9 γέρα BT: δῶρα W: γρ. ἔργα W
b 9 Δαίδαλον] γρ. διδάσκαλον W γε om. T b 10 περιμόντα B:
περιμόντας T (sed s. supra verbum) Argm. c 1 πρόσθεν T: ἔμπροσθεν
B c 3 οὐ B: οὐδὲ T c 8 ὠμολογοῦμεν pt. BT

ΕΥΘ. Ἔοικεν.

10

ΣΩ. Ἐξ ἀρχῆς ἄρα ἡμῶν πάλω σκεπτέον τί ἐστι τὸ
 δοιον, ὥς ἐγὼ πρὶν ἂν μάθω ἐκὼν εἶναι οὐκ ἀποδειλιάσω.
 ἀλλὰ μὴ με ἀτιμάσης ἀλλὰ παντὶ τρόπῳ προσσχὼν τὸν d
 νοῦν ὅτι μάλιστα νῦν εἰπὲ τὴν ἀλήθειαν· οἶσθα γὰρ εἴπερ
 τις ἄλλος ἀνθρώπων, καὶ οὐκ ἀφετέος εἰ ὥσπερ ὁ Πρωτεύς
 πρὶν ἂν εἴπῃς. εἰ γὰρ μὴ ᾔδησθα σαφῶς τό τε δοιον καὶ τὸ
 ἀνόσιον, οὐκ ἔστιν ὅπως ἂν ποτε ἐπεχείρησας ὑπὲρ ἀνδρὸς 5
 θητὸς ἄνδρα πρεσβύτην πατέρα διωκάθῃ φόνου, ἀλλὰ καὶ
 τοὺς θεοὺς ἂν ἐδειςας παρακινδυνεύειν μὴ οὐκ ὀρθῶς αὐτὸ
 ποιήσεις, καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἡσχύνῃς· νῦν δὲ εὖ οἶδα ὅτι
 σαφῶς οἶε εἰδέναι τό τε δοιον καὶ μὴ. εἰπὲ οὖν, ὦ βέλτιστε e
 Εὐθύφρων, καὶ μὴ ἀποκρύψῃς ὅτι αὐτὸ ἡγή.

ΕΥΘ. Εἰς αὐθις τοίνυν, ὦ Σώκρατες· νῦν γὰρ σπεύδω
 ποι, καὶ μοι ὦρα ἀπιέναι.

ΣΩ. Οἷα ποιεῖς, ὦ ἐταῖρε. ἀπ' ἐλπίδος με καταβαλὼν 5
 μεγάλης ἀπέρχῃ ἣν εἶχον, ὥς παρὰ σοῦ μαθὼν τά τε δοια
 καὶ μὴ καὶ τῆς πρὸς Μέλητον γραφῆς ἀπαλλάξομαι, ἐνδειξά-
 μενος ἐκεῖνῳ ὅτι σοφὸς ἤδη παρ' Εὐθύφρονος τὰ θεῖα γέγονα 10
 καὶ ὅτι οὐκέτι ὑπ' ἀγνοίας αὐτοσχεδιάζω οὐδὲ καινοτομῶ
 περὶ αὐτά, καὶ δὴ καὶ τὸν ἄλλον βίον ὅτι ἄμεινον βιω-
 σοίμην.

c 11 τί ἐστιν δοιον T d 1 προσσχὼν scripsi: προσέχων B:
 προσσχὼν T e 4 ποι] που pr. T a 3 ὅτι secl. Schanz

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

St. I
p. 17

Ὅτι μὲν ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πεπόνθατε ὑπὸ τῶν α
ἐμῶν κατηγορῶν, οὐκ οἶδα· ἐγὼ δ' οὐν καὶ αὐτὸς ὑπ' αὐτῶν
ὀλίγου ἔμαντοῦ ἐπελαθόμεν, οὕτω πιθανῶς ἔλεγον. καίτοι
ἀληθές γε ὡς ἔπος εἰπεῖν οὐδὲν εἰρήκασιν. μάλιστα δὲ
αὐτῶν ἐν ἐθαύμασα τῶν πολλῶν ὧν ἐψεύσαντο, τοῦτο ἐν ᾧ 5
ἔλεγον ὡς χρῆν ὑμᾶς εὐλαβεῖσθαι μὴ ὑπ' ἐμοῦ ἐξαπατηθῆτε
ὡς δεινοῦ ὄντος λέγειν. τὸ γὰρ μὴ αἰσχυρῆσθαι ὅτι αὐτίκα β
ὑπ' ἐμοῦ ἐξελεγχθήσονται ἔργῳ, ἐπειδὴν μὴδ' ὅπωςτιοῦν
φαίνωμαι δεινὸς λέγειν, τοῦτό μοι ἔδοξεν αὐτῶν ἀναισχυ-
τότατον εἶναι, εἰ μὴ ἄρα δεινὸν καλοῦσιν οὗτοι λέγειν τὸν
τάληθῆ λέγοντα· εἰ μὲν γὰρ τοῦτο λέγουσιν, ὁμολογίην ἂν 5
ἔγωγε οὐ κατὰ τούτους εἶναι ῥήτωρ. οὗτοι μὲν οὖν, ὥσπερ
ἐγὼ λέγω, ἥ τι ἢ οὐδὲν ἀληθὲς εἰρήκασιν, ὑμεῖς δέ μου ἀκού-
σεσθε πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν—οὐ μέντοι μὰ Δία, ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, κεκαλλιεπημένους γε λόγους, ὥσπερ οἱ τούτων,
ῥήμασί τε καὶ ὀνόμασιν οὐδὲ κεκοσμημένους, ἀλλ' ἀκού- c
σεσθε εἰκῇ λεγόμενα τοῖς ἐπιτυχοῦσιν ὀνόμασιν—πιστεύω
γὰρ δίκαια εἶναι ἃ λέγω—καὶ μηδεὶς ὑμῶν προσδοκησάτω
ἄλλως· οὐδὲ γὰρ ἂν δῆπου πρέποι, ὦ ἄνδρες, τῇδε τῇ
ἡλικίᾳ ὥσπερ μειρακίῳ πλάττοντι λόγους εἰς ὑμᾶς εἰσιέναι. 5
καὶ μέντοι καὶ πάνν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο ὑμῶν δέομαι

a 2 ἐγὼ δ' οὐν B: ἔγωγ' οὐν T a 3 ἐμαντὸν T a 6 χρῆν
B: χρῆν (sic) T b 4 οὗτοι B: αὐτοὶ T b 6 μὲν οὐν BT: μὲν
γ' οὐν B: W: μὲν γὰρ Agm. b 7 ἥ τι ἢ B: οὐ ἢ W (sed ou erasum
ci & a. v. W): om. T

καὶ παρίεμαι· ἐὰν διὰ τῶν αὐτῶν λόγων ἀκούητέ μου ἀπο-
 λογουμένου δι' ὧν περ εἴωθα λέγειν καὶ ἐν ἀγορᾷ ἐπὶ τῶν
 τραπεζῶν, ἵνα ὑμῶν πολλοὶ ἀκηκόασι, καὶ ἄλλοθι, μήτε
 d θαυμάζω μήτε θορυβεῖν τούτου ἔνεκα. ἔχει γὰρ οὕτωςί.
 νῦν ἐγὼ πρῶτον ἐπὶ δικαστήριον ἀναβέβηκα, ἔτη γεγυνώς
 ἑβδομήκοντα· ἀτεχνῶς οὖν ξένως ἔχω τῆς ἐνθάδε λέξεως.
 ὥσπερ οὖν ἄν, εἰ τῷ ὄντι ξένος ἐτύγχανον ὦν, συνεγινώ-
 5 σκετε δήπου ἄν μοι εἰ ἐν ἐκείνῃ τῇ φωνῇ τε καὶ τῷ τρόπῳ
 18 ἔλεγον ἐν οἷσπερ ἐτεθράμμην, καὶ δὴ καὶ νῦν τοῦτο ὑμῶν
 δέομαι δίκαιον, ὥς γέ μοι δοκῶ, τὸν μὲν τρόπον τῆς λέξεως
 εἶναι—ἴσως μὲν γὰρ χείρων, ἴσως δὲ βελτίων ἂν εἴη—αὐτὸ
 δὲ τοῦτο σκοπεῖν καὶ τούτῳ τὸν νοῦν προσέχειν, εἰ δίκαια
 5 λέγω ἢ μή· δικαστοῦ μὲν γὰρ αὕτη ἀρετή, ῥήτορος δὲ
 τάληθῃ λέγειν.

Πρῶτον μὲν οὖν δίκαιός εἰμι ἀπολογήσασθαι, ὦ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, πρὸς τὰ πρῶτά μου ψευδῇ κατηγορημένα καὶ τοὺς
 πρῶτους κατηγοροὺς, ἔπειτα δὲ πρὸς τὰ ὕστερον καὶ τοὺς
 b ὕστερους. ἐμοῦ γὰρ πολλοὶ κατήγοροι γεγόνασιν πρὸς ὑμᾶς
 καὶ πάσαι πολλὰ ἤδη ἔτη καὶ οὐδὲν ἀληθὲς λέγοντες, οἷς
 ἐγὼ μᾶλλον φοβοῦμαι ἢ τοὺς ἀμφὶ Ἄνυτον, καί περ ὄντας
 καὶ τούτους δεινούς· ἀλλ' ἐκεῖνοι δεινότεροι, ὦ ἄνδρες, οἱ
 5 ὑμῶν τοὺς πολλοὺς ἐκ παίδων παραλαμβάνοντες ἐπειθόν
 τε καὶ κατηγοροῦν ἐμοῦ μᾶλλον οὐδὲν ἀληθές, ὥς ἔστιν τις
 Σωκράτης σοφὸς ἀνὴρ, τὰ τε μετέωρα φροντιστὴς καὶ τὰ
 ὑπὸ γῆς πάντα ἀνεζητηκὼς καὶ τὸν ἥττω λόγον κρείττω
 c ποιῶν. οὗτοι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, (οἱ) ταύτην τὴν φήμην
 κατασκευάσαντες, οἱ δεινοὶ εἰσὶν μου κατήγοροι· οἱ γὰρ
 ἀκούοντες ἡγοῦνται τοὺς ταῦτα ζητοῦντας οὐδὲ θεοὺς νομίζειν.
 ἔπειτά εἰσιν οὗτοι οἱ κατήγοροι πολλοὶ καὶ πολὺν χρόνον

c 8 ἐπὶ TW Hipp. Min. 368 b : καὶ ἐπὶ B c 9 πολλοὶ B : οἱ
 πολλοὶ T d 3 ἑβδομήκοντα B schol. ad Hermogenem : πλείων
 ἑβδομήκοντα T a 9 ὕστερον TW : ὕστερα B b 2 καὶ ἀντί
 οὐδὲν secl. Schanz b 6 μᾶλλον B : οἱ. T b 7 φροντιστὴς
 secl. Bamberg b 8 πάντα T : ἅπαντα B c 1 οἱ add. Heindorf
 c 3 ἀκούοντες B¹ TW : ἀκούσαντες B c 4 ἥδη χρόνον T

ἤδη κατηγορηκότες, ἔτι δὲ καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ἡλικίᾳ λέγοντες 5
πρὸς ὑμᾶς ἐν ᾗ ἂν μάλιστα ἐπιστεύσατε, παῖδες ὄντες ἔνιοι
ὑμῶν καὶ μειράκια, ἀτεχνῶς ἐρήμην κατηγοροῦντες ἀπολο-
γούμενου οὐδενός. ὃ δὲ πάντων ἀλογώτατον, ὅτι οὐδὲ τὰ d
ὀνόματα οἶόν τε αὐτῶν εἶδέναι καὶ εἰπεῖν, πλὴν εἴ τις d
κωμωδοποιὸς τυγχάνει ὦν. ὅσοι δὲ φθόνῳ καὶ διαβολῇ
χρώμενοι ὑμᾶς ἀνέπειθον—οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ πεπεισμένοι
ἄλλους πείθοντες—οὗτοι πάντες ἀπορώτατοί εἰσιν· οὐδὲ γὰρ
ἀναβιβάσασθαι οἶόν τ' ἐστὶν αὐτῶν ἐνταυθοῖ οὐδ' ἐλέγχει 5
οὐδένα, ἀλλ' ἀνάγκη ἀτεχνῶς ὥσπερ σκριαμαχεῖν ἀπολογού-
μενόν τε καὶ ἐλέγχειν μηδενὸς ἀποκρωμένον. ἀξιώσατε
οὖν καὶ ὑμεῖς, ὥσπερ ἐγὼ λέγω, διττούς μου τοὺς κατηγοροῦς
γεγονέναι, ἑτέρους μὲν τοὺς ἄρτι κατηγορήσαντας, ἑτέρους δὲ
τοὺς πάλαι οὕς ἐγὼ λέγω, καὶ οἰήθητε δεῖν πρὸς ἐκείνους e
πρώτῳ με ἀπολογησασθαι· καὶ γὰρ ὑμεῖς ἐκείνων πρότερον
ἠκούσατε κατηγορούντων καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ τῶνδε τῶν
ὑστέρον.

Εἶπεν· ἀπολογητέον δὴ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ἐπιχειρη-
τέον ὑμῶν ἐξελέσθαι τὴν διαβολὴν ἣν ὑμεῖς ἐν πολλῷ χρόνῳ 19
ἔσχετε ταύτην ἐν οὕτως ὀλίγῳ χρόνῳ. βουλοίμην μὲν οὖν
ἂν τοῦτο οὕτως γενέσθαι, εἴ τι ἄμεινον καὶ ὑμῶν καὶ ἐμοί,
καὶ πλέον τί με ποιῆσαι ἀπολογούμενον· οἶμαι δὲ αὐτὸ
χαλεπὸν εἶναι, καὶ οὐ πᾶν με λανθάνει οἶόν ἐστιν. ὅμως 5
τοῦτο μὲν ἴτω δῆρ' ἐν τῷ θεῷ φίλον, τῷ δὲ νόμῳ πειστέον καὶ
ἀπολογητέον.

Ἀναλάβωμεν οὖν ἐξ ἀρχῆς τίς ἡ κατηγορία ἐστὶν ἐξ ἧς
ἡ ἐμὴ διαβολὴ γέγονεν, ἥ δὴ καὶ πιστεύων Μέλητος με ἐγρά- b
ψατο τὴν γραφὴν ταύτην. εἶπεν· τί δὴ λέγοντες διέβαλλον
οἱ διαβάλλοντες; ὥσπερ οὖν κατηγορῶν τὴν ἀντωμοσίαν
δεῖ ἀναγνῶναι αὐτῶν· “Σωκράτης ἀδικεῖ καὶ περιεργάζεται
ζητῶν τὰ τε ὑπὸ γῆς καὶ οὐράνια καὶ τὸν ἥττω λόγον κρείττω 5

c 7 ὑμῶν TW Arg.: δ' ὑμῶν B d 1 εἰ μή τις W Arg.
d 4 πάντες BTW: πάντων Arg. d 5 ἐνταυθί T a 2 ἔχετε T
a 3 οὕτως pr. T a 5 ὅμως B: ὅμως δὲ T b 1 ἥ δὴ B: ἥδη
T b 5 οὐράνια B: τὰ ἐπουράνια T

c ποιῶν καὶ ἄλλους ταῦτα ταῦτα διδάσκων.” τοιαύτη τις ἔστω
 ταῦτα γὰρ ἑώρατε καὶ αὐτοὶ ἐν τῇ Ἀριστοφάνους κωμῳδίᾳ,
 Σωκράτη τινα ἐκεῖ περιφερόμενον, φάσκοντά τε ἀεροβατεῖν
 καὶ ἄλλην πολλὴν φλυαρίαν φλυαροῦντα, ὣν ἐγὼ οὐδὲν οὔτε
 5 μέγα οὔτε μικρὸν πέρι ἐπαίω. καὶ οὐχ ὥς ἀτιμάζων λέγω
 τὴν τοιαύτην ἐπιστήμην, εἴ τις περὶ τῶν τοιούτων σοφός
 ἔστω—μή πως ἐγὼ ὑπὸ Μελήτρου τοσαύτας δίκας φεύγοιμι—
 ἀλλὰ γὰρ ἐμοὶ τούτων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδὲν μέτεστιν.
 d μάρτυρας δὲ αὐτῶν τοὺς πολλοὺς παρέχομαι, καὶ ἀξιῶ
 ὑμᾶς ἀλλήλους διδάσκειν τε καὶ φράζειν, ὅσοι ἐμοὶ πώποτε
 ἀκηκόατε διαλεγόμενον—πολλοὶ δὲ ὑμῶν οἱ τοιοῦτοὶ εἰσιν—
 φράξετε οὖν ἀλλήλοις εἰ πώποτε ἢ μικρὸν ἢ μέγα ἤκουσέ
 5 τις ὑμῶν ἐμοὶ περὶ τῶν τοιούτων διαλεγόμενον, καὶ ἐκ
 τούτου γνώσεσθε ὅτι τοιαῦτ’ ἐστὶ καὶ τᾶλλα περὶ ἐμοῦ ἃ οἱ
 πολλοὶ λέγουσιν.

Ἄλλὰ γὰρ οὔτε τούτων οὐδὲν ἔστω, οὐδέ γ’ εἴ τινος
 ἀκηκόατε ὥς ἐγὼ παιδεύειν ἐπιχειρῶ ἀνθρώπους καὶ χρήματα
 e πράττομαι, οὐδὲ τοῦτο ἀληθές. ἐπεὶ καὶ τοῦτό γέ μοι δοκεῖ
 καλὸν εἶναι, εἴ τις οἷός τ’ εἴη παιδεύειν ἀνθρώπους ὥσπερ
 Γοργίας τε ὁ Λεοντίωνος καὶ Πρόδικος ὁ Κεῖος καὶ Ἰππίας ὁ
 Ἡλείος. τούτων γὰρ ἕκαστος, ὦ ἄνδρες, οἷός τ’ ἐστὶν ἰὼν
 5 εἰς ἐκάστην τῶν πόλεων τοὺς νέους—οἷς ἔξεστι τῶν ἑαυτῶν
 πολιτῶν προῖκα συνεῖναι ᾧ ἂν βούλωνται—τούτους πείθουσιν
 20 τὰς ἐκείνων συνουσίας ἀπολιπόντας σφίσιν συνεῖναι χρή-
 ματα διδόντας καὶ χάριον προσειδέναι. ἐπεὶ καὶ ἄλλος ἀνὴρ
 ἐστὶ Πάριος ἐνθάδε σοφός ὃν ἐγὼ ἥσθόμην ἐπιδημηθῆναι
 ἔτυχον γὰρ προσελθὼν ἀνδρὶ ὃς τετέλεκε χρήματα σοφισταῖς

c 1 τὰ αὐτὰ ταῦτα B w : ταῦτα T : τὰ αὐτὰ W c 7 μή πως B T :
 μή πως W et Arm. (ut videtur) : μή ποτ’ b φεύγοιμι T : φύγοιμι B
 c 8 ἐμοὶ τούτων B : μοι τῶν τοιούτων T d 1 δ’ αὖ T : δὲ αὐτοῖς B :
 δ’ αὐτῶν Schanz d 2 ἐμοῦ B : ὑμῶν T d 6 τούτου T :
 τούτων B τᾶλλα B¹ T¹ W Arm. : πολλὰ B e 2 ὥστε...
 a 2 προσειδέναι cf. Theag 127 e o 3 τε B : om. T a 4 τετέλεκε
 B : τετελείκει T

πλείω ἢ σύμπαντες οἱ ἄλλοι, Καλλίᾳ τῷ Ἰππονίκου· τοῦτον δ' οὖν ἀνθρώμην—ἐστὸν γὰρ αὐτῷ δύο ὑεῖ—“ὦ Καλλία,” ἦν δ' ἐγώ, “εἰ μὲν σου τῷ ὑεῖ πῶλω ἢ μόσχῳ ἐγενέσθην, εἴχομεν ἂν αὐτοῖν ἐπιστάτην λαβεῖν καὶ μισθώσασθαι ὅς ἐμέλλεν αὐτῷ καλῶ τε καὶ ἀγαθῷ ποιήσῃ τὴν προσήκουσαν ἀρετήν, ἦν δ' ἂν οὗτος ἢ τῶν ἵππικῶν τις ἢ τῶν γεωργικῶν· νῦν δ' ἐπειδὴ ἀνθρώπῳ ἐστὸν, τίνα αὐτοῖν ἐν νῷ ἔχεις ἐπιστάτην λαβεῖν; τίς τῆς τοιαύτης ἀρετῆς, τῆς ἀνθρωπίνης τε καὶ πολιτικῆς, ἐπιστήμων ἐστίν; οἶμαι γάρ σε ἐσκέφθαι διὰ τὴν τῶν ὑέων κτήσιν. ἔστιν τις,” ἔφη ἐγώ, “ἢ οὐ;” “Πάνυ γε,” ἦ δ' ὅς. “Τίς,” ἦν δ' ἐγώ, “καὶ ποδαπός, καὶ πόσου διδάσκει;” “Εὐνός,” ἔφη, “ὦ Σώκρατες, Πάριος, πέντε μῶν.” καὶ ἐγὼ τὸν Εὐνόν ἐμακάρισα εἰ ὥς ἀληθῶς ἔχοι ταύτην τὴν τέχνην καὶ οὕτως ἐμμελῶς διδάσκει. ἐγὼ γοῦν καὶ αὐτὸς ἐκαλλυνόμην τε καὶ ἡβρυνόμην ἂν εἰ ἠπιστάμην ταῦτα· ἄλλ' οὐ γὰρ ἐπίσταμαι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι.

Ἵπολάβοι ἂν οὖν τις ὑμῶν ἴσως· “Ἄλλ', ὦ Σώκρατες, τὸ σὸν τί ἐστὶ πρᾶγμα; πόθεν αἱ διαβολαὶ σοι αὐται γεγένησιν; οὐ γὰρ δῆπου σοῦ γε οὐδὲν τῶν ἄλλων περιττώτερον πραγματευομένου ἔπειτα τοσαύτη φήμη τε καὶ λόγος γέγονεν, εἰ μὴ τι ἔπραττες ἄλλοιόν ἢ οἱ πολλοί. λέγε οὖν ἡμῖν τί ἐστίν, ἵνα μὴ ἡμεῖς περὶ σοῦ αὐτοσχεδιάζωμεν.” ταυτί μοι δοκεῖ δίκαια λέγειν ὃ λέγων, ἀγὼ ὑμῖν πειράσομαι ἀποδείξαι τί ποτ' ἐστὶν τοῦτο ὃ ἐμοὶ πεποίηκεν τό τε ὄνομα καὶ τὴν διαβολήν. ἀκούετε δὴ. καὶ ἴσως μὲν δόξω τισὶν ὑμῶν παίζειν· εὐ μέντοι ἴστε, πᾶσαν ὑμῶν τὴν ἀλήθειαν ἐρῶ. ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δι' οὐδὲν ἄλλ' ἢ διὰ σοφίαν τιτᾷ τοῦτο τὸ ὄνομα ἔσχηκα. ποῖαν δὴ σοφίαν ταύτην; ἥπερ ἐστὶν ἴσως ἀνθρωπίνη σοφία· τῷ ὄντι γὰρ κωδυνεύω ταύτην εἶναι σοφός. οὗτοι δὲ τάχ' ἂν, οὗς ἀρτι

α 6 οὖν B T: γὰρ W b 1 καλῶ τε καὶ ἀγαθῷ B: καλῶ καὶ ἀγαθῷ T
 b 1 ἔχοι B T W: ἔχει al. διδάσκει B Argm.: διδάσκει T W ἐγὼ γ'
 ἦν ex emend. T: ἐγὼ οὖν B pr. T c 3 δ B: om. T c 8 εἰ
 ἦ . . . οἱ πολλοὶ sec1. Cobet

- e ἔλεγον, μέλιω τινὰ ἢ κατ' ἀνθρωπον σοφίαν σοφοὶ εἶεν, ἢ οὐκ ἔχω τί λέγω· οὐ γὰρ δὴ ἔγωγε αὐτὴν ἐπίσταμαι, ἀλλ' ὅστις φησὶ ψεύδεται τε καὶ ἐπὶ διαβολῇ τῇ ἐμῇ λέγει. καὶ μοι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ θορυβήσητε, μηδ' ἐὰν δόξω τι
- 5 ὑμῖν μέγα λέγειν· οὐ γὰρ ἐμὸν ἐρῶ τὸν λόγον διὰ τὸ λέγω, ἀλλ' εἰς ἀξιώχρεων ὑμῖν τὸν λέγοντα ἀνοίσω. τῆς γὰρ ἐμῆς, εἰ δὴ τίς ἐστι σοφία καὶ οἷα, μάρτυρα ὑμῖν παρέξομαι τὸν θεὸν τὸν ἐν Δελφοῖς. Χαιρεφῶντα γὰρ ἴστε που. οὗτος
- 21 ἐμός τε ἐταῖρος ἦν ἐκ νέου καὶ ὑμῶν τῷ πλήθει ἐταῖρός τε καὶ συνέφυγε τὴν φυγὴν ταύτην καὶ μεθ' ὑμῶν κατήλθε. καὶ ἴστε δὴ οἷος ἦν Χαιρεφῶν, ὡς σφοδρὸς ἐφ' ὅτι ὀρμήσειεν. καὶ δὴ ποτε καὶ εἰς Δελφὸν ἐλθὼν ἐτόλμησε τοῦτο μαντεύ-
- 5 σασθαι—καί, ὅπερ λέγω, μὴ θορυβεῖτε, ὦ ἄνδρες—ἤρετο γὰρ δὴ εἰ τις ἐμοῦ εἰη σοφώτερος. ἀνείλεν οὖν ἡ Πυθία μηδένα σοφώτερον εἶναι. καὶ τούτων πέρι ὁ ἀδελφὸς ὑμῖν αὐτοῦ οὕτως μαρτυρήσει, ἐπειδὴ ἐκεῖνος τετελεῦτηκεν.
- b Σκέψασθε δὴ ὧν ἕνεκα ταῦτα λέγω· μέλλω γὰρ ὑμᾶς διδάξαι ὅθεν μοι ἡ διαβολὴ γέγονεν. ταῦτα γὰρ ἐγὼ ἀκούσας ἐνεθυμούμην οὕτως· “Τί ποτε λέγει ὁ θεός, καὶ τί ποτε αἰνίττεται; ἐγὼ γὰρ δὴ οὔτε μέγα οὔτε σμικρὸν σύννοια
- 5 ἐμαντῷ σοφὸς ὢν· τί οὖν ποτε λέγει φάσκων ἐμὲ σοφώτατον εἶναι; οὐ γὰρ δήπου ψεύδεται γε· οὐ γὰρ θέμις αὐτῷ.” καὶ πολὺν μὲν χρόνον ἠπόρουν τί ποτε λέγει· ἔπειτα μόγις πάνυ ἐπὶ ζήτησιν αὐτοῦ τοιαύτην τινὰ ἐτραπόμην. ἦλθον ἐπὶ τινα τῶν δοκούντων σοφῶν εἶναι, ὡς
- c ἐνταῦθα εἶπερ που ἐλέγχων τὸ μαντεῖον καὶ ἀποφανῶν τῷ χρησμῷ ὅτι “Οὐτοσί ἐμοῦ σοφώτερός ἐστι, σὺ δ' ἐμὲ ἔφησθα.” διασκοπῶν οὖν τούτου—ὀνόματι γὰρ οὐδὲν δέομαι λέγειν, ἦν δέ τις τῶν πολιτικῶν πρὸς διὰ ἐγὼ σκοπῶν τοιοῦτόν τι

● 2 τί B : ὅτι T

● 4 μηδ' ἐὰν Heusde : μηδὲ ἀν B : μηδὲν ἀν T

● 7 εἰ δὴ τί ἐστιν, σοφίας (om. καὶ οἷα) Arm. ● 1 τε ἐταῖρος]

ἐταῖρός τε Schanz ἐταῖρός τε secl. Cobet : ἐταῖρός τε καὶ secl.

Ludwig ● 5 θορυβεῖτε W : θορυβῆτε T : θορυβεῖσθε B b 1 δὴ

T Arm. : δὲ B' W c 2 οὕτως ἐμοῦ B' οὕτως γὰρ μου T c 4 τοιοῦτον

τι T

ἐπαθον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ διαλεγόμενος αὐτῷ—ἐδοξέ 5
μοι οὗτος ὁ ἀνὴρ δοκεῖν μὲν εἶναι σοφὸς ἄλλοις τε πολλοῖς
ἀνθρώποις καὶ μάλιστα ἑαυτῷ, εἶναι δ' οὐ· κἄπειτα ἐπειρώ-
μην αὐτῷ δεικνύναι ὅτι οἴοιτο μὲν εἶναι σοφός, εἴη δ' οὐ.
ἐντεῦθεν οὖν τούτῳ τε ἀπηχθόμην καὶ πολλοῖς τῶν παρόντων· d
πρὸς ἑμαυτὸν δ' οὖν ἀπιὼν ἐλογιζόμεν ὅτι τούτου μὲν τοῦ
ἀνθρώπου ἐγὼ σοφώτερός εἰμι· κινδυνεύει μὲν γὰρ ἡμῶν
οὐδέτερος οὐδὲν καλὸν κάγαθὸν εἰδέναι, ἀλλ' οὗτος μὲν
οἶεται τι εἰδέναι οὐκ εἰδώς, ἐγὼ δέ, ὥσπερ οὖν οὐκ οἶδα, 5
οὐδὲ οἶομαι· ἔοικα γοῦν τούτου γε σμικρῷ τι αὐτῷ τούτῳ
σοφώτερος εἶναι, ὅτι ἂ μὴ οἶδα οὐδὲ οἶομαι εἰδέναι. ἐντεῦθεν
ἐπ' ἄλλον ἦα τῶν ἐκείνου δοκούντων σοφωτέρων εἶναι καί
μοι ταῦτά ταῦτα ἔδοξε, καὶ ἐνταῦθα κάκεινῳ καὶ ἄλλοις e
πολλοῖς ἀπηχθόμην.

Μετὰ ταῦτ' οὖν ἤδη ἐφεξῆς ἦα, αἰσθανόμενος μὲν [καί]
λυπούμενος καὶ δεδιώς ὅτι ἀπηχθανόμην, ὅμως δὲ ἀναγκαῖον
ἔδοκει εἶναι τὸ τοῦ θεοῦ περὶ πλείστου ποιεῖσθαι—ἰτέον 5
οὖν, σκοποῦντι τὸν χρησμὸν τί λέγει, ἐπὶ ἅπαντας τοὺς τι
δοκούντας εἰδέναι. καὶ νῆ τὸν κύνα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι— 22
δεῖ γὰρ πρὸς ὑμᾶς τάληθῇ λέγειν—ἡ μὲν ἐγὼ ἐπαθὸν τι
τοιούτων· οἱ μὲν μάλιστα εὐδοκίμουντες ἔδοξάν μοι ὀλίγου
δεῖν τοῦ πλείστου ἐνδεεῖς εἶναι ζητοῦντι κατὰ τὸν θεόν,
ἄλλοι δὲ δοκούντες φαυλότεροι ἐπεικέστεροι εἶναι ἄνδρες 5
πρὸς τὸ φρονίμως ἔχειν. δεῖ δὴ ὑμῶν τὴν ἐμὴν πλάνην
ἐπιδείξαι ὥσπερ πόνους τινας πονοῦντος ἵνα μοι καὶ ἀν-
έλεγκτος ἡ μαντεία γένοιτο. μετὰ γὰρ τοὺς πολιτικούς ἦα
ἐπὶ τοὺς ποιητὰς τοὺς τε τῶν τραγωδιῶν καὶ τοὺς τῶν
διθυράμβων καὶ τοὺς ἄλλους, ὡς ἐνταῦθα ἐπ' αὐτοφάρῳ b
καταληψόμενος ἑμαυτὸν ἀμαθέστερον ἐκείνων ὄντα. ἀνα-
λαμβάνων οὖν αὐτῶν τὰ ποιήματα ἃ μοι ἔδοκει μάλιστα
πεπραγματεῦσθαι αὐτοῖς, διηρώτων ἂν αὐτοὺς τί λέγοιεν,

© 5 καὶ διαλεγόμενος αὐτῷ secl. Schanz d 6 γε B T : om. W
© 3 καὶ secl. Cobet © 5 ἰτέον οὖν B : ἰτέον οὖν ἔδοκει εἶναι Argm. :
καὶ ἰέναι T a 7 μοι καὶ B T W : μή μοι Argm. al.

5 ἵν' ἕμα τι καὶ μανθάνοιμι παρ' αὐτῶν. αἰσχύνομαι οὖν
 ὑμῖν εἰπεῖν, ὦ ἄνδρες, τάληθ' ὅμως δὲ ῥητέον. ὥς ἔπος
 γὰρ εἰπεῖν ὀλίγου αὐτῶν ἀπαντες οἱ παρόντες ἂν βέλτιον
 ἐλεγον περὶ ὧν αὐτοὶ ἐπεποιήκεσαν. ἐγνων οὖν αὖ καὶ
 c ἃ ποιοῖεν, ἀλλὰ φύσει τιμῇ καὶ ἐνθουσιάζοντες ὥσπερ οἱ
 θεομάντεις καὶ οἱ χρησμοφδοί· καὶ γὰρ οὗτοι λέγουσι μὲν
 πολλὰ καὶ καλά, ἴσασιν δὲ οὐδὲν ὧν λέγουσι τοιοῦτόν
 τί μοι ἐφάνησαν πάθος καὶ οἱ ποιηταὶ πεπονθότες, καὶ
 5 ἅμα ἡσθόμην αὐτῶν διὰ τὴν ποίησιν οἰομένων καὶ τᾶλλα
 σοφωτάτων εἶναι ἀνθρώπων ἢ οὐκ ἦσαν. ἀπῆρα οὖν καὶ
 ἐντεῦθεν τῷ αὐτῷ οἰόμενος περιγεγονέναι ἥπερ καὶ τῶν
 πολιτικῶν.

Τελευτῶν οὖν ἐπὶ τοὺς χειροτέχνους ἦα· ἐμαυτῷ γὰρ
 d συνῆδη οὐδὲν ἐπισταμένῳ ὥς ἔπος εἰπεῖν, τούτους δὲ γ' ἥδη
 ὅτι εὐρήσοιμι πολλὰ καὶ καλά ἐπισταμένους. καὶ τούτου
 μὲν οὐκ ἐψεύσθην, ἀλλ' ἠπίσταντο ἃ ἐγὼ οὐκ ἠπιστάμην
 καὶ μου ταῦτη σοφώτεροι ἦσαν. ἀλλ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 5 ταυτόν μοι ἔδοξαν ἔχειν ἀμάρτημα ὅπερ καὶ οἱ ποιηταὶ καὶ
 οἱ ἀγαθοὶ δημιουργοί—διὰ τὸ τὴν τέχνην καλῶς ἐξεργά-
 ζεσθαι ἕκαστος ἡξίου καὶ τᾶλλα τὰ μέγιστα σοφώτατος
 εἶναι—καὶ αὐτῶν αὕτη ἡ πλημμέλεια ἐκέλευεν τὴν σοφίαν
 e ἀποκρύπτειν· ὥστε με ἐμαυτὸν ἀνερωτᾶν ὑπὲρ τοῦ χρησμοῦ
 πότῃ δεξαίμην ἂν οὕτως ὥσπερ ἔχω ἔχειν, μήτε τι σοφὸς
 ὧν τὴν ἐκέλευεν σοφίαν μήτε ἀμαθὴς τὴν ἀμαθίαν, ἢ ἀμ-
 φότερα ἢ ἐκεῖνοι ἔχουσιν ἔχειν. ἀπεκρινάμην οὖν ἐμαυτῷ
 5 καὶ τῷ χρησμῷ ὅτι μοι λυσιτελοῖ ὥσπερ ἔχω ἔχειν.

Ἐκ ταυτησὶ δὴ τῆς ἐξετάσεως, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 23 πολλοὶ μὲν ἀπέχθαι μοι γέγονασιν καὶ οἶαι χαλεπώταται

b 8 αὖ T: om. B b 9 τοῦτο B T: τούτω W Arm. c 6 ἦσαν
 B T γρ. W: ἤκουσαν W Arm. c 7 τῷ αὐτῷ B³ T W: τὸ αὐτὸ B: τῷ
 αὐτῷ αὐτῶν al. Schanz d 1 δὲ γ' δ' εἰ Cobet e 1 ἀποκρύπτειν
 W: ἀποκρύπτει B: ἀπέκρυπτεν T Arm. ὅσῃ με ἐμαυτὸν B: ὅσῃ
 με καὶ αὐτὸν T: ὅσῃ ἐμὲ ἐμαυτὸν Heindorf e 5 λυσιτελεῖ W
 e 6 ταυτησὶ δὴ B T: ταύτης ἥδη W t ἐξετάσεως T W: ἐξέως B

καὶ βαρύταται, ὥστε πολλὰς διαβολὰς ἀπ' αὐτῶν γεγονέναι, ὄνομα δὲ τοῦτο λέγεσθαι, σοφὸς εἶναι· οἴονται γάρ με ἐκάστοτε οἱ παρόντες ταῦτα αὐτὸν εἶναι σοφὸν ἢ ἄν ἄλλον ἐξελέγξω. τὸ δὲ κινδυνεύει, ὦ ἄνδρες, τῷ ὅτι ὁ θεὸς δ σοφὸς εἶναι, καὶ ἐν τῷ χρησμῷ τούτῳ τοῦτο λέγειν, ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη σοφία ὀλίγου τινὸς ἄξια ἐστὶν καὶ οὐδενός. καὶ φαίνεται τοῦτον λέγειν τὸν Σωκράτη, προσκεχρησθαι δὲ τῷ ἐμῷ ὀνόματι, ἐμὲ παράδειγμα ποιούμενος, ὥσπερ ἂν b <εἰ> εἴποι ὅτι “Οὗτος ὑμῶν, ὦ ἄνθρωποι, σοφώτατός ἐστιν, ὅστις ὥσπερ Σωκράτης ἔγνωκεν ὅτι οὐδενὸς ἄξιός ἐστι τῇ ἀληθείᾳ πρὸς σοφίαν.” ταῦτ' οὖν ἐγὼ μὲν ἔτι καὶ νῦν περιῶν ζητῶ καὶ ἐρευνῶ κατὰ τὸν θεὸν καὶ τῶν ἀστῶν καὶ δ ξένων ἂν τινα οἴωμαι σοφὸν εἶναι· καὶ ἐπειδὴ μοι μὴ δοκῇ, τῷ θεῷ βοηθῶν ἐνδείκνυμαι ὅτι οὐκ ἔστι σοφός. καὶ ὑπὸ ταύτης τῆς ἀσχολίας οὔτε τι τῶν τῆς πόλεως πρᾶξαι μοι σχολὴ γέγονεν ἄξιον λόγου οὔτε τῶν οἰκείων, ἀλλ' ἐν πενίᾳ μυρία εἰμι διὰ τὴν τοῦ θεοῦ λατρείαν. c

Πρὸς δὲ τοῦτοις οἱ νέοι μοι ἐπακολουθοῦντες—οἷς μάλιστα σχολή ἐστίν, οἱ τῶν πλουσιωτάτων—αὐτόματοι, χαίρουσιν ἀκούοντες ἐξεταζομένων τῶν ἀνθρώπων, καὶ αὐτοὶ πολλάκις ἐμὲ μιμνῶνται, εἴτα ἐπιχειροῦσιν ἄλλους ἐξετάζειν· δ κἀπειτα οἶμαι εὐρίσκουσι πολλὴν ἀφθονίαν οἰομένων μὲν εἰδέναι τι ἀνθρώπων, εἰδότες δὲ ὀλίγα ἢ οὐδέν. ἐντεῦθεν οὖν οἱ ὑπ' αὐτῶν ἐξεταζόμενοι ἐμοὶ ὀργίζονται, οὐχ αὐτοῖς, καὶ λέγουσιν ὡς Σωκράτης τίς ἐστι μιαιώτατος καὶ δια- d φθείρει τοὺς νέους· καὶ ἐπειδὴ τις αὐτοὺς ἐρωτᾷ ὅτι ποιῶν καὶ ὅτι διδάσκων, ἔχουσι μὲν οὐδὲν εἰπεῖν ἀλλ' ἀγνοοῦσιν,

α 3 λέγεσθαι] λέγομαι Schanz α 5 ἄνδρες B: ἄνδρες Ἀθηναῖοι T
α 8 τοῦτον] τοῦτ' οὐ F. A. Wolf β 1 ἐμὲ Bt: ἐμὲ δὲ T β 2 εἰ
add. Stephanus β· ἔτι TW: ἔχων ἔτι b β 5 ζητῶ Bt:
ἐπιζητῶ T β 6 ξένων B: τῶν ξένων T γ 4 ἐξεταζομένων B:
ἐξελεγχόμενων T γ 7 ἀνθρώπων B: τῶν ἀνθρώπων T ὀλίγα B:
ἢ ὀλίγα T γ 8 οὐχ αὐτοῖς T: ἀλλ' οὐχ αὐτοῖς B: ἀλλ' οὐκ αὐτοῖς
ex emend. W δ 1 εἰς τις W Arm. δ 3 ἀλλ' ἀγνοοῦσιν
secl. Cobet: ἀλλ' ἀμφιγνοοῦσ Schanz

ἵνα δὲ μὴ δοκῶσιν ἀπορεῖν, τὰ κατὰ πάντων τῶν φιλοσο-
 5 φούντων πρόχειρα ταῦτα λέγουσιν, ὅτι “τὰ μετέωρα καὶ
 τὰ ὑπὸ γῆς” καὶ “θεοὺς μὴ νομίζειν” καὶ “τὸν ἥττω
 λόγον κρείττω ποιεῖν.” τὰ γὰρ ἀληθῆ οἶμαι οὐκ ἂν
 ἐθέλοιεν λέγειν, ὅτι κατὰδηλοὶ γίγνονται προσποιούμενοι
 μὲν εἰδέναι, εἰδότες δὲ οὐδέν. ἅτε οὖν οἶμαι φιλότιμοι
 e ὄντες καὶ σφοδροὶ καὶ πολλοί, καὶ συντεταμένως καὶ πι-
 θανῶς λέγοντες περὶ ἐμοῦ, ἐμπεπλήκασιν ὑμῶν τὰ ῥα καὶ
 πάλαι καὶ σφοδρῶς διαβάλλοντες. ἐκ τούτων καὶ Μέλητος
 μοι ἐπέθετο καὶ Ἄνυτος καὶ Λύκων, Μέλητος μὲν ὑπὲρ τῶν
 5 ποιητῶν ἀχθόμενος, Ἄνυτος δὲ ὑπὲρ τῶν δημιουργῶν καὶ
 24 τῶν πολιτικῶν, Λύκων δὲ ὑπὲρ τῶν ῥητόρων· ὥστε, ὅπερ
 ἀρχόμενος ἐγὼ ἔλεγον, θαυμάζοιμ’ ἂν εἰ οἷός τ’ εἴην ἐγὼ
 ὑμῶν ταύτην τὴν διαβολὴν ἐξελέσθαι ἐν οὕτως ὀλίγῳ χρόνῳ
 οὕτω πολλὴν γεγонуῖαν. ταῦτ’ ἔστιν ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
 5 ναῖοι, τάληθῆ, καὶ ὑμᾶς οὔτε μέγα οὔτε μικρὸν ἀποκρυψά-
 μενος ἐγὼ λέγω οὐδ’ ὑποστειλάμενος. καίτοι οἶδα σχεδὸν
 ὅτι αὐτοῖς τούτοις ἀπεχθάνομαι, ὃ καὶ τεκμήριον ὅτι ἀληθῆ
 λέγω καὶ ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ διαβολὴ ἡ ἐμὴ καὶ τὰ αἷτια
 b ταυτὰ ἐστίν. καὶ ἑάντε νῦν ἑάντε αὖθις ζητήσητε ταῦτα,
 οὕτως εὐρήσετε.

Περὶ μὲν οὖν ὧν οἱ πρῶτοί μου κατήγοροι κατηγοροῦν
 αὕτη ἔστιν ἱκανὴ ἀπολογία πρὸς ὑμᾶς· πρὸς δὲ Μέλητον
 5 τὸν ἀγαθὸν καὶ φιλόπολιν, ὥς φησι, καὶ τοὺς ὑστέρους
 μετὰ ταῦτα πειράσομαι ἀπολογήσασθαι. αὖθις γὰρ δῆ,
 ὥσπερ ἐτέρων τούτων ὄντων κατηγορῶν, λάβωμεν αὖ τὴν
 τούτων ἀνωμοσίαν. ἔχει δὲ πῶς ᾧδε· Σωκράτη φησὶν

d 7 ποιεῖν Bt: ποιεῖ T d 9 εἰδέναι τι Cobet et sic Arm.
 e 1 συντεταμένως] συντεταγμένως B T W e 3 πάλαι καὶ T W: πάλαι
 καὶ νῦν b σφοδρα B¹ e 5 καὶ τῶν πολιτικῶν secl. Cobet sed
 legit Laertius a 2 ἐγὼ ἀρχόμενος T a 7 αὐτοῖς τούτοις Arm.:
 τοῖς αὐτοῖς B T: τοῖς αὐτοῖς τούτοις Schanz ἀληθῆ B: τάληθῆ T
 b 4 ἔστιν B¹ T W Arm.: ἐστὶν B ἀπολογία B: ἡ ἀπολογία T
 b 5 ἀγαθὸν T: ἀγαθόν τε B b 6 ἀπολογήσασθαι T: ἀπολο-
 γείσθαι B t b 7 τούτων ἐτέρων T b 8 δὲ πῶς; ᾧδε Herwerden

ἀδικεῖν τοὺς τε νέους διαφθείροντα καὶ θεοὺς οὓς ἡ πόλις νομίζει οὐ νομίζοντα, ἕτερα δὲ δαιμόνια καινά. τὸ μὲν δὴ c
ἐγκλημα τοιοῦτόν ἐστιν· τούτου δὲ τοῦ ἐγκλήματος ἐν
ἐκαστον ἐξετάσωμεν.

Φησὶ γὰρ δὴ τοὺς νέους ἀδικεῖν με διαφθείροντα. ἐγὼ δέ γε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀδικεῖν φημι Μέλητον, ὅτι σπουδῇ 5
χαριεντίζεται, ῥαδίως εἰς ἀγῶνα καθιστὰς ἀνθρώπους, περὶ
πραγμάτων προσποιούμενος σπουδάζειν καὶ κήδεσθαι ὧν οὐδὲν
τούτῳ πώποτε ἐμέλησεν· ὥς δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, πειράσομαι
καὶ ὑμῖν ἐπιδείξαι. καὶ μοι δεῦρο, ὦ Μέλητε, εἰπέ· ἄλλο τι ἢ
περὶ πλείστου ποιῇ ὅπως ὥς βέλτιστοι οἱ νεώτεροι ἔσονται; d
Ἔγωγε.

Ἴθι δὴ νυν εἰπὲ τούτοις, τίς αὐτοὺς βελτίους ποιεῖ;
δῆλον γὰρ ὅτι οἶσθα, μέλον γέ σοι. τὸν μὲν γὰρ δια-
φθείροντα ἐξευρών, ὥς φῆς, ἐμέ, εἰσάγεις τουτοισὶ καὶ κατη- 5
γορεῖς· τὸν δὲ δὴ βελτίους ποιοῦντα ἴθι εἰπὲ καὶ μῆνυσον
αὐτοῖς τίς ἐστω.—Ὅρας, ὦ Μέλητε, ὅτι σιγᾶς καὶ οὐκ
ἔχεις εἰπεῖν; καίτοι οὐκ αἰσχρὸν σοι δοκεῖ εἶναι καὶ ἱκανὸν
τεκμήριον οὐδὲν ἐγὼ λέγω, ὅτι σοι οὐδὲν μεμέληκεν; ἀλλ’
εἰπέ, ὦγαθέ, τίς αὐτοὺς ἀμείνους ποιεῖ; 10

Οἱ νόμοι.

Ἄλλ’ οὐ τοῦτο ἐρωτῶ, ὦ βέλτιστε, ἀλλὰ τίς ἄνθρωπος, e
ὅστις πρῶτον καὶ αὐτὸ τοῦτο οἶδε, τοὺς νόμους;

Οὔτοι, ὦ Σώκρατες, οἱ δικασταί.

Πῶς λέγεις, ὦ Μέλητε; οἶδε τοὺς νέους παιδεύειν οἷός
τέ εἰσι καὶ βελτίους ποιοῦσιν; 5

Μάλιστα.

Πότερον ἅπαντες, ἢ οἱ μὲν αὐτῶν, οἱ δ’ οὐ;

Ἄπαντες.

b 9 ἀδικεῖν B¹ T W: ἀδικεῖ B c 5 γε B: om. T c 6 ἐγῶνας
W t Argm. c 7 προσποιούμενος T: προσποιούμενος B c 8 πώποτε
τούτῳ T d 1 πλείστου T: πολλοῦ B d 3 ἴθι B t: ἴσθι
T d 5 τουτοισὶ] εἰς τουτουσὶ Cobet e 4 οἶδε B t: οἶδὲ T
e 5 ποιοῦσιν B: ποιεῖν B¹ T W e 7 ἅπαντες B: ἅν πάντες T

Εὖ γε νῆ τὴν Ἥραν λέγεις καὶ πολλὴν ἀφθουίαν τῶν
 10 ὠφελούντων. τί δὲ δῆ; οἱ δὲ ἀκροαταὶ βελτίους ποιούσιν
 25 ἢ οὐ;

Καὶ οὗτοι.

Τί δέ, οἱ βουλευταί;

Καὶ οἱ βουλευταί.

5 Ἄλλ' ἄρα, ὦ Μέλητε, μὴ οἱ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, οἱ ἐκκλη-
 σιασταί, διαφθείρουσι τοὺς νεωτέρους; ἢ κακῆνοι βελτίους
 ποιούσιν ἅπαντες;

Κακῆνοι.

Πάντες ἄρα, ὡς ἔοικεν, Ἀθηναῖοι καλοὺς ἀγαθοὺς
 10 ποιούσι πλὴν ἐμοῦ, ἐγὼ δὲ μόνος διαφθείρω. οὕτω λέγεις;

Πάνυ σφόδρα ταῦτα λέγω.

Πολλὴν γέ μου κατέγνωκας δυστυχίαν. καὶ μοι ἀπό-
 κρῡναι· ἢ καὶ περὶ ἵππους οὕτω σοι δοκεῖ ἔχειν; οἱ μὲν
 b βελτίους ποιοῦντες αὐτοὺς πάντες ἀνθρωποὶ εἶναι, εἰς δέ
 τις ὁ διαφθεῖρων; ἢ τοῦναντίον τούτου πᾶν εἰς μὲν τις ὁ
 βελτίους οἷός τ' ὦν ποιεῖν ἢ πάνυ ὀλίγοι, οἱ ἵππικοί, οἱ δὲ
 πολλοὶ ἐάνπερ συνῶσι καὶ χρῶνται ἵπποις, διαφθεῖρουσιν;
 5 οὐχ οὕτως ἔχει, ὦ Μέλητε, καὶ περὶ ἵππων καὶ τῶν ἄλλων
 ἀπάντων ζώων; πάντως δῆπου, ἐάντε σὺ καὶ Ἄνυτος οὐ
 φῆτε ἐάντε φῆτε· πολλὴ γὰρ ἂν τις εὐδαιμονία εἴη περὶ
 τοὺς νέους εἰ εἰς μὲν μόνος αὐτοὺς διαφθείρει, οἱ δ' ἄλλοι
 c ὠφελούσιν. ἀλλὰ γάρ, ὦ Μέλητε, ἱκανῶς ἐπιδείκνυσται
 ὅτι οὐδεπώποτε ἐφρόντισας τῶν νέων, καὶ σαφῶς ἀποφαί-
 νεις τὴν σαυτοῦ ἀμέλειαν, ὅτι οὐδὲν σοι μεμέληκεν περὶ ὧν
 ἐμὲ εἰσάγεις.

5 Ἔτι δὲ ἡμῖν εἰπέ, ὦ πρὸς Διὸς Μέλητε, πότερόν ἐστιν
 οἰκεῖν ἁμεινον ἐν πολίταις χρηστοῖς ἢ πονηροῖς; ὦ τάν, ἀπό-
 κρῡναι· οὐδὲν γάρ τοι χαλεπὸν ἐρωτῶ. οὐχ οἱ μὲν πονηροὶ

ο 10 οἱ δὲ T: οἷδε οἱ B a 5 οἱ ἐκκλησιασταί secl. Hirschig
 a 12 ἀτυχίαν T sed dnc in marg. b 1 πάντες B: ἅπαντες T
 b 6 οὐ B t: μὴ T c 2 ἀποφαίνη σαφῶς W Agm. c 7 πονηροὶ
 κακόν τι B: πονηροὶ ἀεὶ κακόν τι T: πονηροὶ κακὸν ἀεὶ τι W

κακόν τι ἐργάζονται τοὺς αἰεὶ ἐγγυτάτῳ αὐτῶν ὄντας, οἱ δ' ἀγαθοὶ ἀγαθὸν τι;

Πάνυ γε.

10

Ἔστιν οὖν ὅστις βούλεται ὑπὸ τῶν συνόντων βλάπτεσθαι ἢ μᾶλλον ἢ ὠφελείσθαι; ἀποκρίνου, ὦ ἀγαθέ· καὶ γὰρ ὁ νόμος κελεύει ἀποκρίνεσθαι. ἔσθ' ὅστις βούλεται βλάπτεσθαι;

Οὐ δῆτα.

Φέρε δῆ, πότερον ἐμὲ εἰσάγεις δεῦρο ὥς διαφθείροντα τοὺς νέους καὶ πονηροτέρους ποιοῦντα ἐκόντα ἢ ἄκοντα;

Ἐκόντα ἔγωγε.

Τί δῆτα, ὦ Μέλητε; τοσοῦτον σὺ ἐμοῦ σοφώτερος εἶ τηλικούτου ὄντος τηλικόσδε ὢν, ὥστε σὺ μὲν ἐγνωκας ὅτι οἱ μὲν κακοὶ κακόν τι ἐργάζονται αἰεὶ τοὺς μάλιστα πλησίον 10 ἐαυτῶν, οἱ δὲ ἀγαθοὶ ἀγαθόν, ἐγὼ δὲ δὴ εἰς τοσοῦτον ἀμαθίας ἤκω ὥστε καὶ τοῦτ' ἀγνοῶ, ὅτι ἐὰν τινα μοχθηρὸν ποιήσω τῶν συνόντων, κινδυνεύσω κακόν τι λαβεῖν ὑπ' αὐτοῦ, ὥστε τοῦτο <τὸ> τοσοῦτον κακὸν ἐκὼν ποιῶ, ὥς φῆς σύ; ταῦτα ἐγὼ σοι οὐ πείθομαι, ὦ Μέλητε, οἶμαι δὲ οὐδὲ ἄλλον 5 ἀνθρώπων οὐδένα· ἀλλ' ἢ σὺ διαφθείρω, ἢ εἰ διαφθείρω, ἄκων, ὥστε σύ γε κατ' ἀμφοτέρα ψεύδῃ. εἰ δὲ ἄκων διαφθείρω, τῶν τοιούτων [καὶ ἀκουσίων] ἀμαρτημάτων σὺ δεῦρο νόμος εἰσάγειν ἔστιν, ἀλλὰ ἰδίᾳ λαβόντα διδάσκειν καὶ νοθετεῖν· δῆλον γὰρ ὅτι ἐὰν μάθω, παύσομαι ὃ γε ἄκων ποιῶ. σὺ δὲ συγγενέσθαι μὲν μοι καὶ διδάξαι ἔφυγες καὶ οὐκ 5 ἠθέλησας, δεῦρο δὲ εἰσάγεις, οἱ νόμος ἔστιν εἰσάγειν τοὺς κολάσεως δεομένους ἀλλ' οὐ μαθήσεως.

Ἄλλὰ γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο μὲν ἤδη δῆλον οὕγῳ ἔλεγον, ὅτι Μελήτῳ τούτων οὔτε μέγα οὔτε μικρὸν 6 πώποτε ἐμέλησεν. ὅμως δὲ δὴ λέγε ἡμῖν, πῶς με φῆς

d a ἀποκρίνου B T: ἀπόκριναι B¹ W d 6 νέους T: νεωτέρους B
 d 8 δῆτα B γρ. t: δῆ ποτε T d 9 σὺ B: εὖ T e 1 ἀγαθόν τι
 T Arm. e 3 ἐπ' T: ἐπ' B e 4 τὸ om. B T W e 6 εἰ om.
 Stephanus διαφθείρω bis scripsit Naber a a καὶ ἀκουσίων secl.
 Cobet a 4 δ] οὐ Schanz a 8 ἥδη δῆλον W: δῆλον b: δῆλον
 ἥδη ἔστιν T b 1 οὕγῳ T W: ὃ ἐγὼ b τούτων B: τούτῳ T W

διαφθείρει, ὦ Μέλητε, τοὺς νεωτέρους; ἡ δὴλον δὴ ὅτι
κατὰ τὴν γραφὴν ἣν ἐγράψω θεοὺς διδάσκοντα μὴ νομίζειν
5 οὗς ἡ πόλις νομίζει, ἕτερα δὲ δαιμόνια καινά; οὐ ταῦτα
λέγεις ὅτι διδάσκων διαφθείρω;

Πάνυ μὲν οὖν σφόδρα ταῦτα λέγω.

Πρὸς αὐτῶν τοίνυν, ὦ Μέλητε, τούτων τῶν θεῶν ὧν νῦν
ὁ λόγος ἐστίν, εἰπὲ ἔτι σαφέστερον καὶ ἐμοὶ καὶ τοῖς ἀν-
c δράσω τουτοισί. ἐγὼ γὰρ οὐ δύναμαι μαθεῖν πότερον λέγεις
διδάσκω με νομίζειν εἶναι τινὰς θεοὺς—καὶ αὐτοὺς ἄρα νομίζω
εἶναι θεοὺς καὶ οὐκ εἰμὶ τὸ παράπαν ἄθεος οὐδὲ ταύτῃ ἀδικῶ
—οὐ μέντοι οὕτω γε ἡ πόλις ἀλλὰ ἐτέρους, καὶ τοῦτ' ἐστίν
5 ὃ μοι ἐγκαλεῖς, ὅτι ἐτέρους, ἡ παντάπασί με φῆς οὔτε
αὐτὸν νομίζειν θεοὺς τοὺς τε ἄλλους ταῦτα διδάσκειν.

Ταῦτα λέγω, ὥς τὸ παράπαν οὐ νομίζεις θεοὺς.

d Ὡ θαυμάσιε Μέλητε, ἵνα τί ταῦτα λέγεις; οὐδὲ ἥλιον
οὐδὲ σελήνην ἄρα νομίζω θεοὺς εἶναι, ὥσπερ οἱ ἄλλοι ἄν-
θρωποι;

Μὰ Δί', ὦ ἄνδρες δακασταί, ἐπεὶ τὸν μὲν ἥλιον λίθον
5 φησὶν εἶναι, τὴν δὲ σελήνην γῆν.

Ἄναξαγόρου οἶε κατηγορεῖν, ὦ φίλε Μέλητε; καὶ οὕτω
καταφρονεῖς τῶνδε καὶ οἶε αὐτοὺς ἀπείρους γραμμάτων εἶναι
ὥστε οὐκ εἰδέναι ὅτι τὰ Ἄναξαγόρου βιβλία τοῦ Κλαζομε-
νίου γέμει τούτων τῶν λόγων; καὶ δὴ καὶ οἱ νέοι ταῦτα παρ'
10 ἐμοῦ μανθάνουσιν, ἃ ἔξεστιν ἐνίοτε εἰ πάνυ πολλοῦ δραχμῆς
e ἐκ τῆς ὀρχήστρας πριαμένοις Σωκράτους καταγελᾶν, ἔαν
προσποιῇται ἑαυτοῦ εἶναι, ἄλλως τε καὶ οὕτως ἄτοπα ὄντα;
ἀλλ', ὦ πρὸς Διός, οὕτωςί σοι δοκῶ; οὐδένα νομίζω θεὸν
εἶναι;

5 Οὐ μέντοι μὰ Δία οὐδ' ὅπωςτιοῦν.

b 3 δῆλον δὴ ὅτι B: δῆλονότι T c 1 τοῖς ἀνδράσιν secl. Cobet
o 1 τουτοισί B¹ T W: τούτοις B d 1 ἵνα Bt: om. T d 6 Ἄναξα-
γόρου secl. Schanz d 7 αὐτοὺς B: αὐτὸς T e 1 πριαμένοις B¹:
πριάμενοι BT W e 3 νομίζω B: νομίζειν T: ὥς νομίζω Argm.:
νομίζων W

Ἄπιστός γ' εἶ, ὦ Μέλητε, καὶ ταῦτα μέντοι, ὡς ἐμοὶ
δοκεῖς, σαυτῷ. ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ οὐτοσί, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
πάνυ εἶναι ὑβριστῆς καὶ ἀκόλαστος, καὶ ἀτεχνῶς τὴν γρα-
φὴν ταύτην ὑβρεῖ τιw καὶ ἀκολασίᾳ καὶ νεότητι γράψασθαι.
ἔοικεν γὰρ ὥσπερ αἰνιγμα συντιθέντι διαπειρωμένῳ “Ἄρα 27
γνώσεται Σωκράτης ὁ σοφὸς δὴ ἐμοῦ χαριεντιζομένου καὶ
ἐναντὶ ἐμαυτῷ λέγοντος, ἢ ἐξαπατήσω αὐτὸν καὶ τοὺς ἄλ-
λους τοὺς ἀκούοντας;” οὗτος γὰρ ἐμοὶ φαίνεται τὰ ἐναντία
λέγειν αὐτὸς ἑαυτῷ ἐν τῇ γραφῇ ὥσπερ ἂν εἰ εἶποι. “Ἄδικεῖ 5
Σωκράτης θεοὺς οὐ νομίζων, ἀλλὰ θεοὺς νομίζων.” καίτοι
τοῦτό ἐστι παίζοντος.

Συνεπισκέψασθε δὴ, ὦ ἄνδρες, ἥ μοι φαίνεται ταῦτα
λέγειν· σὺ δὲ ἡμῶν ἀπόκριναι, ὦ Μέλητε. ὑμεῖς δέ, ὅπερ
κατ' ἀρχὰς ὑμᾶς παρηγησάμην, μέμνησθέ μοι μὴ θορυβεῖν b
ἐὰν ἐν τῷ εἰωθότῳ τρόπῳ τοὺς λόγους ποιῶμαι.

Ἔστιν ὅστις ἀνθρώπων, ὦ Μέλητε, ἀνθρώπεια μὲν νομίζει
πράγματ' εἶναι, ἀνθρώπους δὲ οὐ νομίζει; ἀποκρινέσθω, ὦ
ἄνδρες, καὶ μὴ ἄλλα καὶ ἄλλα θορυβεῖτω· ἔσθ' ὅστις ἵππους 5
μὲν οὐ νομίζει, ἵππικὰ δὲ πράγματα; ἢ αὐλητὰς μὲν οὐ
νομίζει εἶναι, αὐλητικὰ δὲ πράγματα; οὐκ ἔστιν, ὦ ἄριστέ
ἀνδρῶν· εἰ μὴ σὺ βούλει ἀποκρίνεσθαι, ἐγὼ σοὶ λέγω καὶ
τοῖς ἄλλοις τουτοισί. ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τούτῳ γε ἀπόκριναι·
ἔσθ' ὅστις δαμόνια μὲν νομίζει πράγματ' εἶναι, δαίμονας δὲ c
οὐ νομίζει;

Οὐκ ἔστιν.

Ὡς ὠνυσσας ὅτι μόγις ἀπεκρίνω ὑπὸ τουτωνὶ ἀναγκασό-
μενος. οὐκοῦν δαμόνια μὲν φῆς με καὶ νομίζειν καὶ διδά- 5
σκειν, εἴτ' οὖν καὶ εἴτε παλαιά, ἀλλ' οὖν δαμόνιά γε
νομίζω κατὰ τὸν σὺν λόγον, καὶ ταῦτα καὶ διωμόσω ἐν τῇ
ἀντιγραφῇ. εἰ δὲ δαμόνια νομίζω, καὶ δαίμονας δῆπου

ε 7 γὰρ B: μὲν γὰρ T α 1 post συντιθέντι add. η T: καὶ Arm.
α 2 δὴ Bt: om. T α 4 οὕτως Arm. (recte fortasse) et mox λέγων
α 5 εἰ B¹ TW: om. B α 8 δὴ Bt: δὴ T μοι Bt: ἐμοὶ T
b 8 ἀποκρίνεσθαι BT: ἀποκρίνασθαι Wt b 9 τὸ Bt: τῷ T c 7 τῇ
Bt: om. T

πολλή ἀνάγκη νομίζω μὲ ἔστιν οὐχ οὕτως ἔχει; ἔχει δὴ
 10 τίθηναι γὰρ σε ὁμολογοῦντα, ἐπειδὴ οὐκ ἀποκρίνη. τοὺς δὲ
 d δαίμονας οὐχὶ ἦτοι θεοὺς γε ἡγούμεθα ἢ θεῶν παῖδας; φῆς
 ἢ οὐ;

Πάνυ γε.

Οὐκοῦν εἴπερ δαίμονας ἡγούμαι, ὥς σὺ φῆς, εἰ μὲν θεοί
 5 τινές εἰσιν οἱ δαίμονες, τοῦτ' ἂν εἴη ὃ ἐγὼ φημί σε αἰνίτ-
 τεσθαι καὶ χαριεντίζεσθαι, θεοὺς οὐχ ἡγούμενον φάναι με
 θεοὺς αὐτῶν ἡγεῖσθαι πάλιν, ἐπειδὴ περ γε δαίμονας ἡγούμαι.
 εἰ δ' αὖ οἱ δαίμονες θεῶν παῖδες εἰσιν νόθοι τινὲς ἢ ἐκ νυμ-
 φῶν ἢ ἐκ τιῶν ἄλλων ὧν δὴ καὶ λέγονται, τίς ἂν ἀνθρώ-
 10 πων θεῶν μὲν παῖδας ἡγοῖτο εἶναι, θεοὺς δὲ μὴ; ὁμοίως γὰρ
 e ἂν ἄτοπον εἴη ὥσπερ ἂν εἴ τις ἵππων μὲν παῖδας ἡγοῖτο
 ἢ καὶ ὄνων, τοὺς ἡμιόνους, ἵππους δὲ καὶ ὄνους μὴ ἡγοῖτο
 εἶναι. ἀλλ', ὦ Μέλητε, οὐκ ἔστιν ὅπως σὺ ταῦτα οὐχὶ
 5 ὅτι ἐγκαλοῖς ἐμοὶ ἀληθὲς ἀδίκημα· ὅπως δὲ σὺ τινα πείθοις
 ἂν καὶ σμικρὸν νοῦν ἔχοντα ἀνθρώπων, ὥς οὐ τοῦ αὐτοῦ
 ἔστιν καὶ δαιμόνια καὶ θεία ἡγεῖσθαι, καὶ αὐτοῦ αὐτοῦ μήτε
 28 δαίμονας μήτε θεοὺς μήτε ἥρωας, οὐδεμίαν μηχανὴν ἔστιν.

Ἄλλα γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥς μὲν ἐγὼ οὐκ ἀδικῶ
 κατὰ τὴν Μελήτου γραφήν, οὐ πολλῆς μοι δοκεῖ εἶναι ἀπο-
 λογίας, ἀλλὰ ἱκανὰ καὶ ταῦτα· ὃ δὲ καὶ ἐν τοῖς ἐμπροσθεν
 5 ἔλεγον, ὅτι πολλή μοι ἀπέχθεια γέγονεν καὶ πρὸς πολλοὺς,
 εὐ ἴστε ὅτι ἀληθὲς ἔστιν. καὶ τοῦτ' ἔστιν ὃ ἐμὲ αἰρεῖ, ἐάν-
 περ αἰρῶ, οὐ Μέλητος οὐδὲ ἄνυστος ἀλλ' ἢ τῶν πολλῶν δια-
 βολή τε καὶ φθόνος. ἃ δὴ πολλοὺς καὶ ἄλλους καὶ ἀγαθοὺς

d 1 ἡγούμεθα B: ἡγούμεθα εἶναι T d 6 με T: ἐμὲ B d 9 ἂν
 B¹ W t: om. B T e 1 ὥσπερ ἂν T W: ὥσπερ B e 2 ἢ secl.
 Forster τοὺς ἡμιόνους secl. Bäumlein sed legit Arrianus e 3 σὺ
 B¹ T W: οὐ B ταῦτα secl. Schanz e 6 νοῦν T W: γ' οὐν
 νοῦν B οὐ τοῦ αὐτοῦ B: οὐ τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς T: secl. Rieckher
 a 6 ἀληθὲς B: ἀληθὲς T αἰρεῖ T: αἰρήσει B a 8 πολλοὺς καὶ
 ἄλλους καὶ B T: καὶ ἄλλους πολλοὺς καὶ conl. Schacz et sic
 Argm.

ἄνδρας ἤρηνεν, οἶμαι δὲ καὶ αἰρήσει· οὐδὲν δὲ δειῶν μὴ ἐν β
ἐμοὶ στή.

“Ἴσως ἂν οὖν εἴποι τις· “Εἴτ’ οὐκ αἰσχύνῃ, ὦ Σώκρατες,
τοιοῦτον ἐπιτήδευμα ἐπιτηδεύσας ἐξ οὗ κινδυνεύεις νυνὶ ἀπο-
θανεῖν;” ἐγὼ δὲ τούτῳ ἂν δίκαιον λόγον ἀντείπομι, ὅτι “Οὐ 5
καλῶς λέγεις, ὦ ἄνθρωπε, εἰ οἶει δεῖν κίνδυνον ὑπολογίζεσθαι
τοῦ ζῆν ἢ τεθνάναι ἄνδρα ὅτου τι καὶ σμικρὸν ὄφελός ἐστιν,
ἀλλ’ οὐκ ἐκείνῳ μόνον σκοπεῖν ὅταν πράττῃ, πότερον δίκαια ἢ
ἄδिका πράττει, καὶ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ ἔργα ἢ κακοῦ. φαῦλοι
γὰρ ἂν τῷ γε σφ’ λόγῳ εἶεν τῶν ἡμιθέων ὅσοι ἐν Τροίᾳ c
τετελευτήκασιν οἱ τε ἄλλοι καὶ ὁ τῆς Θέτιδος υἱός, ὃς
τοσοῦτον τοῦ κινδύνου κατεφρόνησεν παρὰ τὸ αἰσχρόν τι
ὑπομεῖναι ὥστε, ἐπειδὴ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτῷ προθυμουμένῳ
Ἔκτορα ἀποκτεῖναι, θεὸς οὕσα, οὕτωςί πως, ὥς ἐγὼ οἶμαι· 5
“ὦ παῖ, εἰ τιμωρήσεις Πατρόκλῳ τῷ ἐταίρῳ τὸν φόνον
καὶ Ἔκτορα ἀποκτενεῖς, αὐτὸς ἀποθανῇ—αὐτίκα γάρ τοι,
φησί, ‘μεθ’ Ἔκτορα πότμος ἐτοῖμος’—ὁ δὲ τοῦτο ἀκούσας
τοῦ μὲν θανάτου καὶ τοῦ κινδύνου ὠλιγόρησε, πολὺ δὲ μάλ-
λον δέσας τὸ ζῆν κακὸς ὢν καὶ τοῖς φίλοις μὴ τιμωρεῖν, d
‘Αὐτίκα,’ φησί, ‘τεθναῖην, δίκην ἐπιθεῖς τῷ ἀδικούντι,
ἵνα μὴ ἐνθάδε μένω καταγέλαστος παρὰ ἰηυσὶ κορωνίσιν
ἄχθος ἀρούρης.’ μὴ αὐτὸν οἶει φροντίσαι θανάτου καὶ
κινδύνου;” 5

Οὕτω γὰρ ἔχει, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῇ ἀληθείᾳ· οὐ ἂν τις
ἐαυτὸν τάξῃ ἡγησάμενος βέλτιστον εἶναι ἢ ὑπ’ ἀρχοντος
ταχθῇ, ἐνταῦθα δεῖ, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ, μένοντα κινδυνεύειν,
μηδὲν ὑπολογιζόμενον μήτε θάνατον μήτε ἄλλο μηδὲν πρὸ τοῦ
αἰσχροῦ. ἐγὼ οὖν δεινὰ ἂν εἶην εἰργασμένος, ὦ ἄνδρες 10
Ἀθηναῖοι, εἰ ὅτε μέν με οἱ ἀρχοντες ἔταττον, οὐς ὑμεῖς εἰλεσθε e

b 1 αἰρήσει Tb: αἰρήσειν B b 3 ἂν T Eus. Stob.: δ' ἂν B t
b 5 οὐ Bt: om. T b 8 πότερον TW: πότερα B c 5 οὕτως
B: οὕτως T c 6 ὦ παῖ B² T² W Arm.: om. B c 8 τοῦτ' T:
ταῦτα B d 2 δίκην B: τὴν δίκην T d 3 κορωνίσιν T: κορωνήσιν
B: ἑτάσιον Homerus Σ 104 d 7 ἢ ante ἡγησάμενος add. B

- ἀρχειν μου, καὶ ἐν Ποτειδαίᾳ καὶ ἐν Ἀμφιπόλει καὶ ἐπὶ
 Δηλίῳ, τότε μὲν οὐ ἐκεῖνοι ἔταπτον ἔμενον ὥσπερ καὶ ἄλλοι
 5 τις καὶ ἐκινδύνευον ἀποθανεῖν, τοῦ δὲ θεοῦ τάττοντος, ὥς ἐγὼ
 29 ᾤκηθην τε καὶ ὑπέλαβον, φιλοσοφοῦντά με δεῖν ζῆν καὶ ἐξετά-
 ζοντα ἑμαυτὸν καὶ τοὺς ἄλλους, ἐνταῦθα δὲ φοβηθεὶς ἡ θάνατον
 ἢ ἄλλ' ὅτιοῦν πρᾶγμα λίσσομαι τὴν τάξιν. δεινὸν τὰν εἶη, καὶ
 ὥς ἀληθῶς τότ' ἂν με δικαίως εἰσάγοι τις εἰς δικαστήριον,
 ὅτι οὐ νομίζω θεοὺς εἶναι ἀπειθῶν τῇ μαντείᾳ καὶ δεδιὼς
 5 θάνατον καὶ οἰόμενος σοφὸς εἶναι οὐκ ὢν. τὸ γάρ τοι
 θάνατον δεδιέναι, ὦ ἄνδρες, οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ δοκεῖν σοφὸν
 εἶναι μὴ ὄντα· δοκεῖν γὰρ εἰδέναι ἐστὶν ἂ οὐκ οἶδεν. οἶδε
 μὲν γὰρ οὐδεὶς τὸν θάνατον οὐδ' εἰ τυγχάνει τῷ ἀνθρώπῳ
 πάντων μέγιστον ὄν τῶν ἀγαθῶν, δεδίασι δ' ὥς εὖ εἰδυῖτες
 10 ὅτι μέγιστον τῶν κακῶν ἐστι. καί τοι πῶς οὐκ ἀμαθία ἐστὶν
 αὕτη ἢ ἐπονείδιστος, ἢ τοῦ οἴεσθαι εἰδέναι ἂ οὐκ οἶδεν; ἐγὼ
 δ', ὦ ἄνδρες, τούτῳ καὶ ἐνταῦθα ἴσως διαφέρω τῶν πολλῶν
 ἀνθρώπων, καὶ εἰ δὴ τῷ σοφώτερός του φαίην εἶναι, τούτῳ
 5 ἂν, ὅτι οὐκ εἰδὼς ἱκανῶς περὶ τῶν ἐν Ἀἰδοῦ οὕτω καὶ οἴομαι
 οὐκ εἰδέναι· τὸ δὲ ἀδικεῖν καὶ ἀπειθεῖν τῷ βελτίονι καὶ θεῷ
 καὶ ἀνθρώπῳ, ὅτι κακὸν καὶ αἰσχρὸν ἐστὶν οἶδα. πρὸ οὖν τῶν
 κακῶν ὢν οἶδα ὅτι κακά ἐστιν, ἂ μὴ οἶδα εἰ καὶ ἀγαθὰ ὄντα
 τυγχάνει οὐδέποτε φοβήσομαι οὐδὲ φεύξομαι· ὥστε οὐδ' εἰ
 15 με νῦν ὑμεῖς ἀφίετε Ἀνύτῳ ἀπιστήσαντες, ὃς ἔφη ἡ τὴν
 ἀρχὴν οὐ δεῖν ἐμὲ δεῦρο εἰσελθεῖν ἢ, ἐπειδὴ εἰσῆλθον, οὐχ
 οἶόν τ' εἶναι τὸ μὴ ἀποκτεῖναι με, λέγων πρὸς ὑμᾶς ὥς εἰ
 διαφευξοίμην ἤδη [ἂν] ὑμῶν οἱ υἱεῖς ἐπιτηδεύοντες ἂ Σωκρά-
 5 τῆς διδάσκει πάντες παντάπασι διαφθαρῆσονται,—εἰ μοι
 πρὸς ταῦτα εἵποιτε· “ὦ Σώκρατες, νῦν μὲν Ἀνύτῳ οὐ πει-

ε 5 δεῖν (ῆν) διαζῆν Stobaeus α 1 λίσσομαι B: λείπομαι T
 τὰν B: μέντ' ἂν T: ἂν Stobaeus α 6 οὐκ] μὴ in marg. T
 β 1 καί τοι Eusebius: καὶ τοῦτο B T W Stobaeus: καὶ Arm. β 2 αὐτῇ
 ἢ om. Arm. β 3 τούτῳ secl. Schanz β 4 τούτῳ B' T W:
 τοῦτ' B β 8 εἰ καὶ Stobaeus Eusebius Theodoretus: εἰ B T
 ο 4 ἂν secl. Cobet ο 6 πειθόμεθα Baumann

σόμεθα ἀλλ' ἀφίεμέν σε, ἐπὶ τούτῳ μέντοι, ἐφ' ὅτε μηκέτι
ἐν ταύτῃ τῇ ζητήσει διατρίβειν μηδὲ φιλοσοφεῖν· ἐὰν δὲ
ἀλῶς ἔτι τοῦτο πράττων, ἀποθανῇ” — εἰ οὖν με, ὅπερ εἶπον, d
ἐπὶ τούτοις ἀφίοιτε, εἴποιμ' ἂν ὑμῖν ὅτι “Ἐγὼ ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, ἀσπάζομαι μὲν καὶ φιλῶ, πείσομαι δὲ μᾶλλον τῷ
θεῷ ἢ ὑμῖν, καὶ ἕωσπερ ἂν ἐμπνέω καὶ οἷός τε ὦ, οὐ μὴ
παύσωμαι φιλοσοφῶν καὶ ὑμῖν παρακελεύόμενός τε καὶ 5
ἐνδεικνύμενος ὅτῳ ἂν ἀεὶ ἐντυγχάνω ὑμῶν, λέγων οἷάπερ
εἶωθα, ὅτι “Ὡ ἄριστε ἀνδρῶν, Ἀθηναῖος ὢν, πόλεως τῆς
μεγίστης καὶ εὐδοκιμωτάτης εἰς σοφίαν καὶ ἰσχύν, χρημάτων
μὲν οὐκ αἰσχύνη ἐπιμελούμενος ὅπως σοι ἔσται ὥς πλείστα,
καὶ δόξης καὶ τιμῆς, φρονήσεως δὲ καὶ ἀληθείας καὶ τῆς e
ψυχῆς ὅπως ὥς βελτίστη ἔσται οὐκ ἐπιμελῇ οὐδὲ φροντί-
ξεις;” καὶ ἐόν τις ὑμῶν ἀμφισβητήσῃ καὶ φῇ ἐπιμελεῖσθαι,
οὐκ εὐθὺς ἀφήσω αὐτὸν οὐδ' ἀπειμι, ἀλλ' ἐρήσομαι αὐτὸν καὶ
ἐξετάσω καὶ ἐλέγξω, καὶ ἐὰν μοι μὴ δοκῇ κεκτήσθαι ἀρετὴν, 5
φάναι δέ, ὀνειδιῶ ὅτι τὰ πλείστου ἄξια περὶ ἐλαχίστου ποι- 30
εῖται, τὰ δὲ φαυλότερα περὶ πλείονος. ταῦτα καὶ νεωτέρῳ
καὶ πρεσβυτέρῳ ὅτῳ ἂν ἐντυγχάνω ποιήσω, καὶ ξένῳ καὶ
ἀστῷ, μᾶλλον δὲ τοῖς ἀστοῖς, ὅσῳ μου ἐγγυτέρω ἔστέ γένει.
ταῦτα γὰρ κελεύει ὁ θεός, εὖ ἴστε, καὶ ἐγὼ οἶομαι οὐδέν πω 5
ὑμῖν μείζον ἀγαθὸν γενέσθαι ἐν τῇ πόλει ἢ τὴν ἐμὴν τῷ θεῷ
ὑπηρεσίαν. οὐδὲν γὰρ ἄλλο πράττων ἐγὼ περιέρχομαι ἢ
πείθων ὑμῶν καὶ νεωτέρους καὶ πρεσβυτέρους μήτε σωματῶν
ἐπιμελεῖσθαι μήτε χρημάτων πρότερον μηδὲ οὕτω σφόδρα b
ὥς τῆς ψυχῆς ὅπως ὥς ἀρίστη ἔσται, λέγων ὅτι “Οὐκ ἐκ
χρημάτων ἀρετὴ γίγνεται, ἀλλ' ἐξ ἀρετῆς χρήματα καὶ τὰ
ἄλλα ἀγαθὰ τοῖς ἀνθρώποις ἅπαντα καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ.”

d 2 δ TW: om. B e 3 ἀμφισβητήσῃ T: ἀμφισβητή B
a 1 ποιεῖται B: ποιήσεται T a 4 μου B: μοι TW (sed u supra i TW)
b 1 μηδὲ] μὴ δὲ B et (ut videtur) Stobaeus: μήτε ἄλλου τινὸς
T b b 2 ὅτι TW Arm. Stobaeus: om. B b 3 ἀρετῇ
B: ἢ ἀρετῇ T Stobaeus τὰ χρήματα Stobaeus b 4 ἅπαντα
om. Stobaeus

5 εἰ μὲν οὖν ταῦτα λέγων διαφθείρω τοὺς νέους, ταῦτ' ἂν εἴη βλαβερὰ· εἰ δέ τίς μέ φησιν ἄλλα λέγειν ἢ ταῦτα, οὐδὲν λέγει. πρὸς ταῦτα," φαῖν ἄν, "ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἢ πείθεσθε Ἀνύτῳ ἢ μή, καὶ ἢ ἀφίετέ με ἢ μή, ὥς ἐμοῦ οὐκ
c ἂν ποιήσαντος ἄλλα, οὐδ' εἰ μέλλω πολλάκις τεθνάναι."

Μὴ θορυβεῖτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀλλ' ἐμμένετε μοι οἷς ἐδεήθην ὑμῶν, μὴ θορυβεῖν ἐφ' οἷς ἂν λέγω ἀλλ' ἀκούειν· καὶ γάρ, ὥς ἐγὼ οἶμαι, ὀνήσεσθε ἀκούοντες. μέλλω γὰρ οὖν
5 ἅττα ὑμῖν ἐρεῖν καὶ ἄλλα ἐφ' οἷς ἴσως βοήσεσθε· ἀλλὰ· μῆδαμὼς ποιεῖτε τοῦτο. εὖ γὰρ ἴστε, ἐάν με ἀποκτείνῃτε τοιοῦτον ὄντα οἷον ἐγὼ λέγω, οὐκ ἐμὲ μείζω βλάψετε ἢ ὑμᾶς αὐτοὺς· ἐμὲ μὲν γὰρ οὐδὲν ἂν βλάψειεν οὔτε Μέλῃτος οὔτε Ἀνυτός—οὐδὲ γὰρ ἂν δύναίτο—οὐ γὰρ οἶομαι θεμιτὸν
d εἶναι ἀμείνουσι ἀνδρὶ ὑπὸ χείρονος βλάπτεσθαι. ἀποκτείνειε μεντὰν ἴσως ἢ ἐξελάσειεν ἢ ἀτιμώσειεν· ἀλλὰ ταῦτα οὗτος μὲν ἴσως οἶεται καὶ ἄλλος τίς που μεγάλα κακά, ἐγὼ δ' οὐκ οἶομαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ποιεῖν ἢ οὗτοσι νῦν ποιεῖ, ἄνδρα
5 ἀδίκως ἐπιχειρεῖν ἀποκτείνουσι. νῦν οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πολλοῦ δέω ἐγὼ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ἀπολογεῖσθαι, ὥς τις ἂν οἶοιτο, ἀλλὰ ὑπὲρ ὑμῶν, μή τι ἐξαμάρτητε περὶ τὴν τοῦ
e θεοῦ δόσιν ὑμῖν ἐμοῦ καταψηφισάμενοι. ἐὰν γὰρ με ἀποκτείνῃτε, οὐ βῶδ' ἄλλον τοιοῦτον εὐρήσετε, ἀτεχνῶς—εἰ καὶ γελοιότερον εἰπεῖν—προσκείμενον τῇ πόλει ὑπὸ τοῦ θεοῦ ὥσπερ ἵππῳ μεγάλῳ μὲν καὶ γενναίῳ, ὑπὸ μεγέθους δὲ νωθε-
5 στέρῳ καὶ δεομένῳ ἐγείρεσθαι ὑπὸ μύωπόσ τινος, οἷον δὴ μοι δοκεῖ ὁ θεὸς ἐμὲ τῇ πόλει προστεθηκέναι τοιοῦτόν τινα, ὃς ὑμᾶς ἐγείρων καὶ πείθων καὶ ὀνειδίζων ἔνα ἕκαστον
31 οὐδὲν παύομαι τὴν ἡμέραν ὅλην πανταχοῦ προσκαθίζων.

b 7 ἄνδρες T : om. B b 8 με T : om B ἢ μή T : ἢ μή ἀφίετε B
c 1 ποιήσαντος Cobet : ποιήσαντος BT c 2 δ T : om. B c 4 οὖν
om. W c 5 ἐρεῖν ὑμῖν T c 6 με T : ἐμὲ B c 8 ἂν βλάψειεν
B : βλάψει T c 9 δύναίτο Stobaeus et corr. pr. T d 1 ἀποκτενεῖ
με T d 2 ἀτιμώσειεν Stobaeus : ἀτιμάσειεν BT d 4 οὗτοσι νῦν
T : οὗτος νυνὶ B d 7 τι B : om. TW τοῦ θεοῦ TW b : τῶν
θεῶν B e 1 με T : ἐμὲ B e 4 νωθεστέρῳ T

τοιοῦτος οὖν ἄλλος οὐ ῥᾷδίως ὑμῶν γενήσεται, ὦ ἄνδρες, ἀλλ' ἔαν ἐμοὶ πείθῃσθε, φείσεσθέ μου· ὑμεῖς δ' ἴσως τάχ' ἂν ἀχθόμενοι, ὥσπερ οἱ νυστάζοντες ἐγειρόμενοι, κρούσαντες ἄν με, πειθόμενοι Ἀνύτῳ, ῥᾷδίως ἂν ἀποκτείναιτε, εἴτα τὸν 5 λοιπὸν βίον καθεύδοντες διατελοῖτε ἄν, εἰ μὴ τινα ἄλλον ὁ θεὸς ὑμῶν ἐπιπέμψειεν κηδόμενος ὑμῶν. ὅτι δ' ἐγὼ τυγχάνω ἄν τοιοῦτος οἷος ὑπὸ τοῦ θεοῦ τῇ πόλει δεδόσθαι, ἐνθὺνδε ἂν κατανοήσαιτε· οὐ γὰρ ἀνθρωπίνῳ ἔοικε τὸ ἐμὲ τῶν 10 μὲν ἐμαυτοῦ πάντων ἡμεληκέναι καὶ ἀνέχεσθαι τῶν οἰκείων ἀμελουμένων τοσαῦτα ἤδη ἔτη, τὸ δὲ ὑμέτερον πράττειν αἰετῶς, ἰδίᾳ ἐκάστῳ προσίοντα ὥσπερ πατέρα ἢ ἀδελφὸν πρεσβύτερον πείθοντα ἐπιμελεῖσθαι ἀρετῆς. καὶ εἰ μὲν τι ἀπὸ 5 τούτων ἀπέλαυνον καὶ μισθὸν λαμβάνων ταῦτα παρεκελευόμην, εἶχον ἄν τινα λόγον· νῦν δὲ ὁρᾶτε διὴ καὶ αὐτοὶ ὅτι οἱ κατηγοροὶ τᾶλλα πάντα ἀναισχύντως οὕτω κατηγοροῦντες τοῦτό γε οὐχ οἰοί τε ἐγένοντο ἀπαναισχυντῆσαι παρασχόμενοι μάρτυρα, ὥς ἐγὼ ποτέ τινα ἢ ἐπραξάμην 15 μισθὸν ἢ ἤτησα. ἱκανὸν γάρ, οἶμαι, ἐγὼ παρέχομαι τὸν μάρτυρα ὥς ἀληθῆ λέγω, τὴν πενίαν.

Ἴσως ἂν οὖν δόξειεν ἄτοπον εἶναι, ὅτι διὴ ἐγὼ ἰδίᾳ μὲν ταῦτα συμβουλεύω περιμῶν καὶ πολυπραγμονῶ, δημοσίᾳ δὲ 20 οὐ τολμῶ ἀναβαίνων εἰς τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον συμβουλεύειν τῇ πόλει. τούτου δὲ αἰτίον ἔστιν ὃ ὑμεῖς ἐμοῦ πολλάκις ἀκηκόατε πολλαχοῦ λέγοντος, ὅτι μοι θεῖόν τι καὶ δαιμόνιον γίνεται [φωνή], ὃ δὴ καὶ ἐν τῇ γραφῇ ἐπικω- 25 μωδῶν Μέλητος ἐγράψατο. ἐμοὶ δὲ τοῦτ' ἔστιν ἐκ παιδὸς ἀρξάμενον, φωνή τις γιγνομένη, ἣ ὅταν γένηται, αἰετῶς ἀποτρέπει με τοῦτο ὃ ἂν μέλλω πράττειν, προτρέπει δὲ οὐποτε. τοῦτ' ἔστιν ὃ μοι ἐναντιοῦται τὰ πολιτικὰ πράττειν, καὶ 30

a 5 ἂν post ῥᾷδως om. T a 6 βίον B γρ. t: χρόνον T ὁμῶν
δ θεός T b 2 πάντων T: ἀπάντων B b 5 μὲν τι W: μέντοι
τι BT (sed mēti ti fuisse videtur in T) b 7 εἶχον B: εἶχεν T
b 8 οὕτως ἀναισχύντως T b 9 τε B: om. T c 2 ἐγὼ om. T
τὴν BT: om. W c 5 πολυπραγμονῶν T d 1 φωνή secl.
Forster d 4 τοῦτο B: τούτου T

παγκάλως γέ μοι δοκεῖ ἐναντιοῦσθαι· εὖ γὰρ ἴστε, ὦ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, εἰ ἐγὼ πάλαι ἐπεχείρησα πράττειν τὰ πολιτικὰ
 πράγματα, πάλαι ἂν ἀπολώλη καὶ οὗτ' ἂν ὑμᾶς ὠφελήκη
 οὐδὲν οὗτ' ἂν ἐμαυτόν. καὶ μοι μὴ ἀχθεσθε λέγοντι τάλιθ'·
 οὐ γὰρ ἔστιν ὅστις ἀνθρώπων σωθήσεται οὔτε ὑμῶν οὔτε
 ἄλλω πλήθει οὐδενὶ γνησίως ἐναντιούμενος καὶ διακωλύων
 πολλὰ ἄδικα καὶ παράνομα ἐν τῇ πόλει γίνεσθαι, ἀλλ'
 32 ἀναγκαῖόν ἐστι τὸν τῷ ὄντι μαχοῦμενον ὑπὲρ τοῦ δικαίου,
 καὶ εἰ μέλλει ὀλίγον χρόνον σωθήσεσθαι, ἰδιωτεύειν ἀλλὰ
 μὴ δημοσιεύειν.

Μεγάλα δ' ἐγωγε ὑμῶν τεκμήρια παρέξομαι τούτων, οὐ
 5 λόγους ἀλλ' ὃ ὑμεῖς τιμᾶτε, ἔργα. ἀκούσατε δὴ μοι τὰ
 συμβεβηκότα, ἵνα εἰδῆτε ὅτι οὐδ' ἂν ἐνὶ ὑπεικάθοιμι παρὰ
 τὸ δίκαιον δείσας θάνατον, μὴ ὑπέικων δὲ ἀλλὰ κἄν ἀπο-
 λοίμην. ἐρῶ δὲ ὑμῶν φορτικὰ μὲν καὶ δικανικά, ἀληθῆ δέ.
 ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἄλλην μὲν ἀρχὴν οὐδεμίαν
 b πώποτε ἥρξα ἐν τῇ πόλει, ἐβούλευσα δέ· καὶ ἔτυχεν ἡμῶν
 ἡ φυλὴ Ἀντιοχίς πρυτανεύουσα ὅτε ὑμεῖς τοὺς δέκα
 στρατηγούς τοὺς οὐκ ἀνελομένους τοὺς ἐκ τῆς ναυμαχίας
 ἐβουλεύσασθε ἄθρόους κρίνειν, παρανόμως, ὥς ἐν τῷ ὑστέρω
 5 χρόνῳ πᾶσιν ὑμῶν ἔδοξεν. τότε ἐγὼ μόνος τῶν πρυτάνεων
 ἠναντιώθην ὑμῶν μηδὲν ποιεῖν παρὰ τοὺς νόμους καὶ ἐναντία
 ἐψηφισάμην· καὶ ἐτοίμων ὄντων ἐνδεικνύναι με καὶ ἀπάγειν
 τῶν ῥητόρων, καὶ ὑμῶν κελευόντων καὶ βοώντων, μετὰ τοῦ
 c νόμου καὶ τοῦ δικαίου ᾤμην μᾶλλον με δεῖν διακωδυνεῦν
 ἢ μεθ' ὑμῶν γενέσθαι μὴ δίκαια βουλευομένων, φοβηθέντα
 δεσμὸν ἢ θάνατον. καὶ ταῦτα μὲν ἦν ἔτι δημοκρατουμένης
 τῆς πόλεως· ἐπειδὴ δὲ ὀλιγαρχία ἐγένετο, οἱ τριάκοντα αὖ

d 7 πάλαι secl. Cobet e 3 οὐδενὶ πλήθει T a 1 τὸν B: om. T
 a 5 μοι τὰ T: μου τὰ ἐμοὶ B: μου τὰ W a 7 δίκαιον Bt: δίκον T
 ἀλλὰ κἄν scripsi: ἅμα καὶ ἅμα ἂν B: ἅμα καὶ T: ἀλλὰ καὶ ἐμ' ἂν W
 a 9 ἄνδρες T: om. B b 2 φυλὴ B' T w: βουλὴ B Ἀντιοχίς
 secl. Hirschig b 4 ἐβουλεύσασθε T Arm.: ἐβούλεσθε B παρα-
 νόμως Bt: παρανόμων T b 6 ὑμῶν T W Arm.: om. B καὶ
 ἐναντία ἐψηφισάμην secl. Hermann

μεταπεμφάμενοί με πέμπτον αὐτὸν εἰς τὴν θόλον προσέταξαν 5
ἀγαγεῖν ἐκ Σαλαμῖνος Λέοντα τὸν Σαλαμῖνιον ἵνα ἀποθάνοι,
οἷα δὴ καὶ ἄλλοις ἐκεῖνοι πολλοῖς πολλὰ προσέταττον, βου-
λόμενοι ὥς πλείστους ἀναπλῆσαι αἰτιῶν. τότε μέντοι ἐγὼ
οὐ λόγῳ ἀλλ' ἔργῳ αὐ ἐνεδείξαμην ὅτι ἐμοὶ θανάτου μὲν d
μέλει, εἰ μὴ ἀγροικότερον ἦν εἰπεῖν, οὐδ' ὅτι οὖν, τοῦ δὲ μηδὲν
ἄδικον μηδ' ἀνόσιον ἐργάζεσθαι, τούτου δὲ τὸ πᾶν μέλει.
ἐμὲ γὰρ ἐκεῖνη ἡ ἀρχὴ οὐκ ἐξέπληξεν, οὕτως ἰσχυρὰ οὖσα,
ὥστε ἄδικόν τι ἐργάσασθαι, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκ τῆς θόλου 5
ἐξήλθομεν, οἱ μὲν τέτταρες ὄχοντο εἰς Σαλαμῖνα καὶ ἤγαγον
Λέοντα, ἐγὼ δὲ ὄχόμεν ἀπὼν οἴκαδε. καὶ ἴσως ἂν διὰ
ταῦτα ἀπέθανον, εἰ μὴ ἡ ἀρχὴ διὰ ταχέων κατελύθη. καὶ
τούτων ὑμῖν ἔσονται πολλοὶ μάρτυρες. e

Ἄρ' οὖν ἂν με οἴεσθε τοσάδε ἔτη διαγενέσθαι εἰ ἔπραττον
τὰ δημόσια, καὶ πράττων ἀξίως ἀνδρὸς ἀγαθοῦ ἐβοήθουν
τοῖς δικαίοις καὶ ὥσπερ χρητὸν τοῦτο περὶ πλείστου ἐποιούμην;
πολλοῦ γε δεῖ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· οὐδὲ γὰρ ἂν ἄλλος 5
ἀνθρώπων οὐδεὶς. ἀλλ' ἐγὼ διὰ παντὸς τοῦ βίου δημοσίᾳ 33
τε εἰ πού τι ἔπραξα τοιούτος φανούμαι, καὶ ἰδίᾳ ὁ αὐτὸς
οὗτος, οὐδενὶ πώποτε συγχωρήσας οὐδὲν παρὰ τὸ δίκαιον
οὔτε ἄλλῳ οὔτε τούτων οὐδενὶ οὕς δὴ διαβάλλοντες ἐμέ
φασιν ἐμοὺς μαθητὰς εἶναι. ἐγὼ δὲ διδάσκαλος μὲν οὐδένης 5
πώποτ' ἐγενόμην· εἰ δέ τίς μου λέγοντος καὶ τὰ ἐμαυτοῦ
πράττοντος ἐπιθυμοὶ ἀκούειν, εἴτε νεώτερος εἴτε πρεσβύτερος,
οὐδενὶ πώποτε ἐφθόνησα, οὐδὲ χρήματα μὲν λαμβάνων διαλέ-
γομαι μὴ λαμβάνων δὲ οὐ, ἀλλ' ὁμοίως καὶ πλουσίῳ καὶ b
πέννιῳ παρέχω ἐμαυτὸν ἐρωτᾶν, καὶ ἴαν τις βούληται
ἀποκρυσθόμενος ἀκούειν ὥν ἂν λέγω. καὶ τούτων ἐγὼ εἴτε
τις χρηστὸς γίγνεται εἴτε μὴ, οὐκ ἂν δικαίως τὴν αἰτίαν
ὑπέχοιμι, ὥν μήτε ὑπεσχόμεν μηδενὶ μηδὲν πώποτε μάθημα 5
μίτε ἐδίδασκα· εἰ δέ τίς φησι παρ' ἐμοῦ πώποτέ τι μαθεῖν ἢ

α 1 μὲν θανάτου T ο 1 ὁμῶν Hermann ο 5 δεῖ
B³ TW: δὴ B α 4 δὴ T: οἱ Bt α 6 μου B: ἐμοῦ T
α 7 ἐπιθυμοὶ T: ἐπιθυμεῖ B: ἐπεθύμει Cobet b 6 τι B: ἢ T

ἀκούσαι ἰδίᾳ ὅτι μὴ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες, εὖ ἴστε ὅτι οὐκ ἀληθῆ λέγει.

- Ἄλλα διὰ τί δὴ ποτε μετ' ἐμοῦ χαίρουσί τινας πολὺν
 c χρόνον διατρίβοντες; ἀκηκόατε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πᾶσαν
 ὑμῖν τὴν ἀλήθειαν ἐγὼ εἶπον· ὅτι ἀκούοντες χαίρουσιν
 ἐξεταζομένοις τοῖς οἰομένοις μὲν εἶναι σοφοῖς, οὗσι δ' οὐ.
 ἔστι γὰρ οὐκ ἀηδές. ἐμοὶ δὲ τοῦτο, ὡς ἐγὼ φημι, προστέ-
 5 ται ὑπὸ τοῦ θεοῦ πράττειν καὶ ἐκ μαντείων καὶ ἐξ ἐνυπνίων
 καὶ παντὶ τρόπῳ ἥπερ τίς ποτε καὶ ἄλλη θέλα μοῖρα ἀνθρώπῳ
 καὶ ὅτιοῦν προσέταξε πράττειν. ταῦτα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 καὶ ἀληθῆ ἔστω καὶ εὐλέγκτα. εἰ γὰρ δὴ ἐγωγε τῶν νέων
 d τοὺς μὲν διαφθεῖρω τοὺς δὲ διέφθαρκα, χρῆν δῆπου, εἴτε
 τινὲς αὐτῶν πρεσβύτεροι γενόμενοι ἐγνωσαν ὅτι νέοις οὕτω
 αὐτοῖς ἐγὼ κακὸν πώποτε τι συνεβόλευσα, νυνὶ αὐτοὺς
 ἀναβαίνοντας ἐμοῦ κατηγορεῖν καὶ τιμωρεῖσθαι· εἰ δὲ μὴ
 5 αὐτοὶ ἤθελον, τῶν οἰκείων τινὰς τῶν ἐκείνων, πατέρας καὶ
 ἀδελφούς καὶ ἄλλους τοὺς προσήκοντας, εἴπερ ὑπ' ἐμοῦ τι
 κακὸν ἐπεπόνθεσαν αὐτῶν οἱ οἰκεῖοι, νῦν μεμνήσθαι καὶ
 τιμωρεῖσθαι. πάντως δὲ πάρεσι αὐτῶν πολλοὶ ἐνταυθοῖ
 οὕς ἐγὼ ὀρώ, πρῶτον μὲν Κρίτων οὗτος, ἐμὸς ἡλικιώτης
 e καὶ δημότης, Κριτοβούλου τοῦδε πατήρ, ἔπειτα Λυσανίας ὁ
 Σφήγγιος, Αἰσχίνου τοῦδε πατήρ, ἔτι δ' Ἀντιφῶν ὁ Κηφι-
 σιεύς οὗτος, Ἐπιγένους πατήρ, ἄλλοι τοῖνων οὗτοι ὧν οἱ
 ἀδελφοὶ ἐν ταύτῃ τῇ διατριβῇ γεγόνασιν, Νικόστρατος
 5 Θεοξοτίδου, ἀδελφὸς Θεοδότου—καὶ ὁ μὲν Θεόδοτος τετε-
 λεύτηκεν, ὥστε οὐκ ἂν ἐκείνός γε αὐτοῦ καταδεθελή—καὶ
 Παράλιος ὄδε, ὁ Δημοδόκου, οὗ ἦν Θεάγης ἀδελφός· ὄδε δὲ
 34 Ἀδεύμαντος, ὁ Ἀρίστωνος, οὗ ἀδελφὸς οὗτος Πλάτων, καὶ

b 7 οἱ T W : om. B

c 7 ἄνδρες T : om. B

νέων B : νεωτέρων T

e 1 τοῦδε B : τούτου T

ξοτίδου W cf. C I A ii. 2, no. 944 : θεοξωτίδου B : ὁ θεοξωτίδου T : θεοξοτίδου Argm.

ο 7 Παράλιος Kirchner cf. C I A ii. 660 : παράλιος T : παράλιος B W Argm.

ο 6 ἄλλη] ἄλλῃ Argm.

c 8 εὐελέγκτα T

d 7 αὐτῶν om. T καὶ τιμωρεῖσθαι om. T

e 2 ἐτι δ' T Argm. : ἐτι B

θέλα μοῖρα T

ἐγωγε B : ἐγὼ T

ο 5 θεο-

Αἰαντόδωρος, οὐ Ἀπολλόδωρος ὄδε ἀδελφός. καὶ ἄλλους πολλοὺς ἐγὼ ἔχω ὑμῖν εἰπεῖν, ὧν τινα ἐχρῆν μάλιστα μὲν ἐν τῷ ἑαυτοῦ λόγῳ παρασχέσθαι Μέλητον μάρτυρα· εἰ δὲ τότε ἐπελάθετο, νῦν παρασχέσθω—ἐγὼ παραχωρῶ—καὶ λεγέτω **8** εἰ τι ἔχει τοιοῦτον. ἀλλὰ τούτου πᾶν τούναντίον εὐρήσετε, ὦ ἄνδρες, πάντας ἐμοὶ βοηθεῖν ἐτοίμους τῷ διαφθείροντι, τῷ κακὰ ἐργαζομένῳ τοὺς οἰκείους αὐτῶν, ὥς φασι Μέλητος καὶ Ἄνυτος. αὐτοὶ μὲν γὰρ οἱ διεφθαρμένοι τάχ' ἂν λόγον **b** ἔχοιεν βοηθοῦντες· οἱ δὲ ἀδιάφθαρτοι, πρεσβύτεροι ἤδη ἄνδρες, οἱ τούτων προσήκοντες, τίνα ἄλλον ἔχουσι λόγον βοηθοῦντες ἐμοὶ ἄλλ' ἢ τὸν ὀρθόν τε καὶ δίκαιον, ὅτι συνίσασι Μελήτῳ μὲν ψευδομένῳ, ἐμοὶ δὲ ἀληθεύοντι; **5**

Εἶπεν δὴ, ὦ ἄνδρες· ἃ μὲν ἐγὼ ἔχοιμ' ἂν ἀπολογεῖσθαι, σχεδὸν ἐστί ταῦτα καὶ ἄλλα ἴσως τοιαῦτα. τάχα δ' ἂν τις ὑμῶν ἀγανακτήσειεν ἀναμνησθεὶς ἑαυτοῦ, εἰ δὲ μὲν καὶ ἐλάττω **c** τούτου τοῦ ἀγῶνος ἀγῶνα ἀγωνιζόμενος ἐδειήθη τε καὶ ἰκέτευσε τοὺς δικαστὰς μετὰ πολλῶν δακρύων, παιδία τε αὐτοῦ ἀναβιβασάμενος ἵνα ὅτι μάλιστα ἐλεηθῇ, καὶ ἄλλους τῶν οἰκείων καὶ φίλων πολλοὺς, ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἔρα τούτων **5** ποιήσω, καὶ ταῦτα κινδυνεύων, ὥς ἂν δόξαιμι, τὸν ἔσχατον κίνδυνον. τάχ' ἂν οὖν τις ταῦτα ἐννοήσας αὐθαδέστερον ἂν πρὸς με σχολῇ καὶ ὀργισθεὶς αὐτοῖς τούτοις θέιτο ἂν μετ' ὀργῆς τὴν ψήφον. εἰ δὴ τις ὑμῶν οὕτως ἔχει—οὐκ ἀξιώ **d** μὲν γὰρ ἔγωγε, εἰ δ' οὖν—ἐπιεικῇ ἂν μοι δοκῇ πρὸς τούτον λέγειν λέγων ὅτι “Ἐμοί, ὦ ἄριστε, εἰσὶν μὲν πού τινες καὶ οἰκείοι· καὶ γὰρ τοῦτο αὐτὸ τὸ τοῦ Ὀμήρου, οὐδ' ἐγὼ ἄπο δρυὸς οὐδ' ἀπὸ πέτρης· πέφυκα ἄλλ' ἐξ ἀνθρώπων, ὥστε **5** καὶ οἰκείοί μοι εἰσι καὶ ὑεῖς γε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τρεῖς, εἰς μὲν μειράκιον ἤδη, δύο δὲ παιδία· ἄλλ' ὁμως οὐδένα αὐτῶν

a 2 ὄδε B: δ T	a 3 ἐγὼ B: ἔγωγε' T	a 4 παρέχεσθαι T
b 3 λόγον ἔχουσι T	b 4 ὅτι B: ὅν T	b 5 συνίσασι T b:
ξυνίσαι B	ἐληθεύοντι B: ἀληθῆ λέγοντι T	ca ἐδειήθη B γρ. t:
δεδότηται T	c 5 φίλων B: φίλους T	c 6 αα B t: δ T
αυ οὖν scripsi: τάχ' οὖν B: τάχα νοῦν T	c 7 γε T: om. B	

C

- δεῦρο ἀναβιβασάμενος δεήσομαι ὑμῶν ἀποψηφίσασθαι.” τί
 δὴ οὖν οὐδὲν τούτων ποιήσω; οὐκ αὐθαδίζμενος, ὦ ἄνδρες
 e Ἀθηναῖοι, οὐδ’ ὑμᾶς ἀτιμάζων, ἀλλ’ εἰ μὲν θαρραλέως ἐγὼ
 ἔχω πρὸς θάνατον ἢ μὴ, ἄλλος λόγος, πρὸς δ’ οὖν δόξαν καὶ
 ἔμοι καὶ ὑμῖν καὶ ὅλῃ τῇ πόλει οὐ μοι δοκεῖ καλὸν εἶναι ἐμὲ
 τούτων οὐδὲν ποιεῖν καὶ τηλικόνδε ὄντα καὶ τοῦτο τοῦνομα
 5 ἔχοντα, εἴτ’ οὖν ἀληθὲς εἴτ’ οὖν ψεῦδος, ἀλλ’ οὖν δεδογμένον
 35 γέ ἐστί τῳ Σωκράτῃ διαφέρειν τῶν πολλῶν ἀνθρώπων. εἰ
 οὖν ὑμῶν οἱ δοκοῦντες διαφέρειν εἴτε σοφία εἴτε ἀνδρεία
 εἴτε ἄλλῃ ἡτιμιῶν ἀρετῇ τοιοῦτοι ἔσονται, αἰσχρὸν ἂν εἴη·
 οἴσουσπερ ἐγὼ πολλάκις ἐώρακά τινας ὅταν κρίνωνται, δο-
 5 κούντας μὲν τι εἶναι, θαυμάσια δὲ ἐργαζομένους, ὥς δειῶν
 τι οἰομένους πείσεσθαι εἰ ἀποθανοῦνται, ὥσπερ ἀθανάτων
 ἔσομένων ἂν ὑμεῖς αὐτοὺς μὴ ἀποκτείνητε· οἱ ἔμοι δοκοῦσιν
 αἰσχύνῃν τῇ πόλει περιάπτειν, ὥστ’ ἂν τινα καὶ τῶν ξένων
 b ὑπολαβείν ὅτι οἱ διαφέροντες Ἀθηναίων εἰς ἀρετήν, οὗς
 αὐτοὶ ἑαυτῶν ἐν τε ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἄλλαις τιμαῖς
 προκρίνουσιν, οὗτοι γυναικῶν οὐδὲν διαφέρουσιν. ταῦτα γάρ,
 ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὔτε ὑμᾶς χρὴ ποιεῖν τοὺς δοκούντας
 5 καὶ ὀπιοῦν τι εἶναι, οὔτ’, ἂν ἡμεῖς ποιῶμεν, ὑμᾶς ἐπι-
 τρέπειν, ἀλλὰ τοῦτο αὐτὸ ἐνδείκνυσθαι, ὅτι πολὺ μᾶλλον
 καταψηφιεῖσθε τοῦ τὰ ἐλεῶναι ταῦτα δράματα εἰσάγοντος καὶ
 καταγέλαστον τὴν πόλιν ποιοῦντος ἢ τοῦ ἡσυχίαν ἔχοντος.
 Χωρὶς δὲ τῆς δόξης, ὦ ἄνδρες, οὐδὲ δίκαιόν μοι δοκεῖ
 c εἶναι δεῖσθαι τοῦ δικαστοῦ οὐδὲ δεόμενον ἀποφεύγειν, ἀλλὰ
 διδάσκειν καὶ πείθειν. οὐ γὰρ ἐπὶ τούτῳ κάθηται ὁ δικα-
 στής, ἐπὶ τῷ καταχαρίζεσθαι τὰ δίκαια, ἀλλ’ ἐπὶ τῷ κρίνειν
 ταῦτα· καὶ ὁμῶμοκεν οὐ χαριεῖσθαι οἷς ἂν δοκῇ αὐτῷ, ἀλλὰ
 5 δικάσειν κατὰ τοὺς νόμους. οὐκ οὖν χρὴ οὔτε ἡμᾶς ἐθίζειν

d 9 δὴ οὖν B t: δὴ T: οὖν W e 1 θαρραλέος T a 1 τῳ
 Σωκράτῃ scripsi: τῷ Σωκράτῃ B: τὸν Σωκράτῃ T b: τὸ Σωκράτῃ
 al. διαφέρειν scripsi: διαφέρειν τινὶ B T W b 4 ἡμᾶς Arm.
 b 5 ὀπιοῦν τι Heindorf: ὀπῃ τι οὖν B T: ὀτιοῦν Arm. b 9 δοκεῖ
 εἶναι μοι T c 2 τούτῳ B t: τοῦτο T c 4 post χαριεῖσθαι add.
 τὰ δίκαια T

ὕμᾱς ἐπιωρκεῖν οὐθ' ὑμᾱς ἐθίζεσθαι· οὐδέτεροι γὰρ ἂν ἡμῶν
εἴσεβόειν. μὴ οὖν ἀξιούτέ με, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοιαῦτα
δεῖν πρὸς ὑμᾱς πράττειν ἢ μήτε ἡγοῦμαι καλὰ εἶναι μήτε
δίκαια μήτε ὅσια, ἄλλως τε μέντοι νῆ Δία πάντως καὶ ἀσε- d
βείας φεύγοντα ὑπὸ Μελήτρου τουτουί. σαφῶς γὰρ ἂν, εἰ
πείθοιμι ὑμᾱς καὶ τῷ δεῖσθαι βιαζοίμην ὁμωμοκότας, θεοὺς
ἂν διδάσκοιμι μὴ ἡγεῖσθαι ὑμᾱς εἶναι, καὶ ἀτεχνῶς ἀπολο-
γούμενος κατηγοροίην ἂν ἐμαντοῦ ὥς θεοὺς οὐ νομίζω. ἀλλὰ 5
πολλοῦ δεῖ οὕτως ἔχειν· νομίζω τε γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
ὥς οὐδεὶς τῶν ἐμῶν κατηγορῶν, καὶ ὑμῖν ἐπιτρέπω καὶ τῷ θεῷ
κρῖναι περὶ ἐμοῦ ὅπῃ μέλλει ἐμοὶ τε ἄριστα εἶναι καὶ ὑμῖν.

Τὸ μὲν μὴ ἀγανακτεῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπὶ τούτῳ e
τῷ γεγονότι, ὅτι μου κατεψηφίσασθε, ἄλλα τέ με πολλὰ 36
συμβάλλεται, καὶ οὐκ ἀνέλλπιστόν μοι γέγονεν τὸ γεγονὸς
τοῦτο, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον θαυμάζω ἐκατέρων τῶν ψήφων
τὸν γεγονότα ἀριθμὸν. οὐ γὰρ ῥόμην ἔγωγε οὕτω παρ'
ὀλίγον ἔσεσθαι ἀλλὰ παρὰ πολὺ· νῦν δέ, ὥς ἔοικεν, εἰ 5
τριάκοντα μόναι μετέπεσον τῶν ψήφων, ἀπεπεφεύγη ἂν.
Μέλητρον μὲν οὖν, ὥς ἐμοὶ δοκῶ, καὶ νῦν ἀποπέφευγα, καὶ
οὐ μόνον ἀποπέφευγα, ἀλλὰ παντὶ δῆλον τοῦτό γε, ὅτι εἰ μὴ
ἀνέβη Ἄνυτος καὶ Λύκων κατηγορήσουντες ἐμοῦ, κἂν ὦφλε
χιλίας δραχμάς, οὐ μεταλαβὼν τὸ πέμπτον μέρος τῶν b
ψήφων.

Τιμᾶται δ' οὖν μοι ὁ ἀνὴρ θανάτου. εἶεν· ἐγὼ δὲ δὴ
τίνος ὑμῖν ἀντιτιμῆσομαι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι; ἢ δῆλον ὅτι
τῆς ἀξίας; τί οὖν; τί ἀξίός εἰμι παθεῖν ἢ ἀποτεῖσαι, ὅτι 5
μαθὼν ἐν τῷ βίῳ οὐχ ἡσυχίαν ἡγον, ἀλλ' ἀμελήσας ὧν περ
οἱ πολλοί, χρηματισμοῦ τε καὶ οἰκονομίας καὶ στρατηγῶν

ο 6 ἡμῶν B: ὑμῶν T d 1 μέντοι νῆ Δία πάντως B: πάντως νῆ
Δία μέντοι T: νῆ Δία πάντως secl. Stallbaum: πάντως secl. Schanz
d 6 δεῖ Bt: δεῖν T: δέω Cobet a 6 τριάκοντα B γρ. t: τρεῖς T:
treis t a 9 ἀναβῆ pr. T b 4 ἀντιτιμῆσομαι Hirschig ἄνδρες
om. W ἢ Bt: om. T b 6 μαθὼν] παθὼν Hermann
b 7 πολλοὶ οὐ Schanz et sic Arm.

- καὶ δημηγοριῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀρχῶν καὶ συνωμοσιῶν καὶ
 στάσεων τῶν ἐν τῇ πόλει γιγνομένων, ἡγησάμενος ἑμαυτὸν
 c τῷ ὄντι ἐπιεικέστερον εἶναι ἢ ὥστε εἰς ταυτ' ἰόντα σφῆζεσθαι,
 ἐνταῦθα μὲν οὐκ ᾔα οἱ ἐλθὼν μήτε ὑμῖν μήτε ἑμαυτῷ ἔμελ-
 λον μηδὲν ὄφελος εἶναι, ἐπὶ δὲ τὸ ἰδίᾳ ἕκαστον ἰὼν εὐεργε-
 τεῖν τὴν μεγίστην εὐεργεσίαν, ὥς ἐγὼ φημι, ἐνταῦθα ᾔα,
 5 ἐπιχειρῶν ἕκαστον ὑμῶν πείθειν μὴ πρότερον μήτε τῶν
 ἑαυτοῦ μηδενὸς ἐπιμελεῖσθαι πρὶν ἑαυτοῦ ἐπιμεληθεῖν ὅπως
 ὥς βέλτιστος καὶ φρονιμώτατος ἔσοιτο, μήτε τῶν τῆς πό-
 λεως, πρὶν αὐτῆς τῆς πόλεως, τῶν τε ἄλλων οὕτω κατὰ τὸν
 d αὐτὸν τρόπον ἐπιμελεῖσθαι—τί οὖν εἰμι ἄξιος παθεῖν τοιού-
 τος ὢν; ἀγαθόν τι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ δεῖ γε κατὰ τὴν
 ἀξίαν τῇ ἀληθείᾳ τιμᾶσθαι· καὶ ταυτὰ γε ἀγαθὸν τοιοῦτον
 ὅτι ἂν πρόποι ἐμοί. τί οὖν πρέπει ἀνδρὶ πένητι εὐεργέτη
 5 δεομένῳ ἄγειν σχολὴν ἐπὶ τῇ ὑμετέρᾳ παρακελεύσει; οὐκ
 ἔσθ' ὅτι μᾶλλον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρέπει οὕτως ὥς τὸν
 τοιοῦτον ἄνδρα ἐν πρυτανείῳ σιτεῖσθαι, πολὺ γε μᾶλλον ἢ
 εἰ τις ὑμῶν ἱππῶς ἢ συνωρίδι ἢ ζεύγει νενίκηκεν Ὀλυμπία-
 σιν· ὁ μὲν γὰρ ὑμᾶς ποιεῖ εὐδαίμονας δοκεῖν εἶναι, ἐγὼ δὲ
 e εἶναι, καὶ ὁ μὲν τροφῆς οὐδὲν δεῖται, ἐγὼ δὲ δέομαι. εἰ
 οὖν δεῖ με κατὰ τὸ δίκαιον τῆς ἀξίας τιμᾶσθαι, τούτου
 37 τιμῶμαι, ἐν πρυτανείῳ σιτήσεως.

Ἴσως οὖν ὑμῖν καὶ ταυτὶ λέγων παραπλησῶς δοκῶ λέγειν
 ὥσπερ περὶ τοῦ οἴκτου καὶ τῆς ἀντιβολήσεως, ἀπαυθαδιζό-
 μενος· τὸ δὲ οὐκ ἔστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοιοῦτον ἀλλὰ
 5 τοιούτῳ μᾶλλον. πέπεισμαι ἐγὼ ἐκὼν εἶναι μηδὲνα ἀδικεῖν
 ἀνθρώπων, ἀλλὰ ὑμᾶς τοῦτο οὐ πείθω· ὀλίγον γὰρ χρόνον
 ἀλλήλοις διεiléγεσθε. ἐπεὶ, ὥς ἐγῶμαι, εἰ ἦν ὑμῖν νόμος,
 ὥσπερ καὶ ἄλλοις ἀνθρώποις, περὶ θανάτου μὴ μίαν ἡμέραν
 b μόνον κρίνειν ἀλλὰ πολλὰς, ἐπέισθητε ἄν· νῦν δ' οὐ ῥᾶδιον

ο 1 ἰόντα T: ὄντα B ο 3 ἰὼν secl. Schanz εὐεργετῶν Arm.
 ο 4 ἐνταῦθα ᾔα secl. Hermann d 2 εἰ δέ γε . . . τιμᾶσθε BW:
 εἰ δὴ (sed corr. δεῖ pr. man.) γε . . . τιμᾶσθε T: εἰ . . . τιμᾶσθαι Arm.
 d 6 μᾶλλον secl. Mudge: οὕτως secl. Adam 34 ἄνδρες T: om. B

ἐν χρόνῳ ὀλίγῃ μεγάλας διαβολὰς ἀπολύεσθαι. πεπεισμέ-
 νος δὴ ἐγὼ μηδὲνα ἀδικεῖν πολλοῦ δέω ἐμαυτὸν γε ἀδικήσων
 καὶ κατ' ἐμαυτοῦ ἐρεῖν αὐτὸς ὡς ἄξιός εἰμι τοῦ κακοῦ καὶ
 τιμῆσεσθαι τοιοῦτου τινὸς ἐμαυτῷ. τί δέισας; ἢ μὴ πάθω 5
 τοῦτο οὐ Μέλητός μοι τιμᾶται, ὃ φημι οὐκ εἰδέναι οὔτ' εἰ
 ἀγαθὸν οὔτ' εἰ κακὸν ἐστίν; ἀντὶ τούτου δὴ ἔλωμαι ὦν εὖ
 οἶδά τι κακῶν ὄντων τούτου τιμησάμενος; πότερον δεσμοῦ;
 καὶ τί με δεῖ ζῆν ἐν δεσμωτηρίῳ, δουλεύοντα τῇ αἰεὶ καθι- c
 σταμένη ἀρχῇ, τοῖς ἔνδεκα; ἀλλὰ χρημάτων καὶ δεδέσθαι
 ἕως ἂν ἐκτείσω; ἀλλὰ ταῦτόν μοι ἐστὶν ὅπερ νυνδὴ ἔλεγον·
 οὐ γὰρ ἐστι μοι χρήματα ὁπόθεν ἐκτείσω. ἀλλὰ δὴ φυγῆς
 τιμήσωμαι; ἴσως γὰρ ἂν μοι τούτου τιμήσαιτε. πολλὰ 5
 μεντὰν με φιλοψυχία ἔχει, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ οὕτως
 ἀλόγιστός εἰμι ὥστε μὴ δύνασθαι λογίζεσθαι ὅτι ὑμεῖς μὲν
 ὄντες πολῖταις μου οὐχ οἷοί τε ἐγένεσθε ἐνεγκεῖν τὰς ἐμὰς
 διατριβὰς καὶ τοὺς λόγους, ἀλλ' ὑμῖν βαρύτεραι γεγόνασιν d
 καὶ ἐπιφθονώτεραι, ὥστε ζητεῖτε αὐτῶν νυνὶ ἀπαλλαγῆναι·
 ἄλλοι δὲ ἄρα αὐτὰς οἴσουσι βράδιως; πολλοῦ γε δεῖ, ὧ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι. καλὸς οὖν ἂν μοι ὁ βίος εἴη ἐξελθόντι τηλικῶδε
 ἀνθρώπῳ ἄλλην ἐξ ἄλλης πόλεως ἀμειβομένῳ καὶ ἐξελαυνό- 5
 μένῳ ζῆν. εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι ὅποι ἂν ἔλθω, λέγοντος ἐμοῦ
 ἀκροάσονται οἱ νέοι ὥσπερ ἐνθάδε· κἂν μὲν τούτους ἀπ-
 ελαύνω, οὗτοί με αὐτοὶ ἐξελῶσι πείθοντες τοὺς πρεσβυτέρους·
 εἰ δὲ μὴ ἀπελαύνω, οἱ τούτων πατέρες δὲ καὶ οἰκεῖοι δι' e
 αὐτοὺς τούτους.

Ἴσως οὖν ἂν τις εἴποι· “Σιγῶν δὲ καὶ ἡσυχίαν ἄγων, ὧ
 Σώκρατες, οὐχ οἷός τ' ἐσθὶ ἡμῖν ἐξελθὼν ζῆν;” τουτὶ δὴ 5
 ἐστὶ πάντων χαλεπώτατον πείσαι τινας ὑμῶν. ἐάντε γὰρ

b 3 δὴ B: δ' T b 6 οἷ] δ in marg. B¹ b 8 οἷδά τι Baumann: οἷδ' ἐτι B T τοῦτον] τοῦ Meiser ο 5 τιμήσωμαι B: τιμήσομαι TW τούτου B: τουτο T ο 6 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι T: om. B
 d 3 ἄνδρες om. B d 5 πόλεως] πόλιν Cobet: πόλιν πόλεως al.
 d 6 ζῆν] γῆν πρὸ γῆς Cobet d 8 με T: ἐμέ B αὐτοὶ] αὐ Schanz
 e 1 δὲ καὶ B: τε καὶ T e 4 οἷός B t: οἷς T

λέγω ὅτι τῷ θεῷ ἀπειθεῖν τοῦτ' ἐστὶν καὶ διὰ τοῦτ' ἀδύνα-
 38 τον ἡσυχίαν ἄγειν, οὐ πείσεσθέ μοι ὡς εἰρωνευομένῳ· ἐάντ'
 αὖ λέγω ὅτι καὶ τυγχάνει μέγιστον ἀγαθὸν ὃν ἀνθρώπῳ
 τοῦτο, ἐκάστης ἡμέρας περὶ ἀρετῆς τοὺς λόγους ποιεῖσθαι
 καὶ τῶν ἄλλων περὶ ὧν ὑμεῖς ἐμοῦ ἀκούετε διαλεγόμενου καὶ
 5 ἐμαυτὸν καὶ ἄλλους ἐξετάζοντος, ὃ δὲ ἀνεξέταστος βίος οὐ
 βιωτὸς ἀνθρώπῳ, ταῦτα δ' ἔτι ἦττον πείσεσθέ μοι λέγουσι.
 τὰ δὲ ἔχει μὲν οὕτως, ὡς ἐγὼ φημι, ὦ ἄνδρες, πείθειν δὲ οὐ
 ῥάδιον. καὶ ἐγὼ ἅμα οὐκ εἴθισμαι ἐμαυτὸν ἀξιοῦν κακοῦ
 b οὐδενός. εἰ μὲν γὰρ ἦν μοι χρήματα, ἐτιμησάμην ἂν χρη-
 μάτων ὅσα ἐμελλόν ἐκτείσειν, οὐδὲν γὰρ ἂν ἐβλάβην· νῦν
 δὲ οὐ γὰρ ἔστιν, εἰ μὴ ἄρα ὅσον ἂν ἐγὼ δυναίμην ἐκτείσειν,
 τοσοῦτου βούλεσθέ μοι τιμῆσαι. ἴσως δ' ἂν δυναίμην ἐκ-
 5 τεῖσαι ὑμῖν που μὲν ἀργυρίου· τοσοῦτου οὖν τιμῶμαι.

Πλάτων δὲ ὕδεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ Κρίτων καὶ
 Κριτόβουλος καὶ Ἀπολλόδωρος κελεύουσίν με τριάκοντα μῶν
 τιμῆσασθαι, αὐτοὶ δ' ἐγγυᾶσθαι· τιμῶμαι οὖν τοσοῦτου,
 ἐγγυηταὶ δὲ ὑμῖν ἔσονται τοῦ ἀργυρίου οὗτοι ἀξιώχρεψ.

c Οὐ πολλοῦ γ' ἔνεκα χρόνου, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὄνομα
 ἔχετε καὶ αἰτίαν ὑπὸ τῶν βουλομένων τὴν πόλιν λαιδορεῖν
 ὡς Σωκράτῃ ἀπεκτόνατε, ἄνδρα σοφόν—φήσουσι γὰρ δὴ
 σοφὸν εἶναι, εἰ καὶ μὴ εἰμι, οἱ βουλόμενοι ὑμῖν ὀνειδίζω—
 5 εἰ γοῦν περιεμείνατε ὀλίγον χρόνον, ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου ἂν
 ὑμῖν τοῦτο ἐγένετο· ὁρᾶτε γὰρ δὴ τὴν ἡλικίαν ὅτι πόρρω
 ἤδη ἐστὶ τοῦ βίου θανάτου δὲ ἐγγύς. λέγω δὲ τοῦτο οὐ
 d πρὸς πάντας ὑμᾶς, ἀλλὰ πρὸς τοὺς ἐμοῦ καταψηφισα-
 μένους θάνατον. λέγω δὲ καὶ τότε πρὸς τοὺς αὐτοὺς
 τούτους. ἴσως με οἴεσθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀπορίᾳ λόγων

a 1 ἐάντ' α3 B: ἐάν ταῦτα T a 2 ὃν B: om. T a 6 δ' ἐτι]
 δέ τι B T a 8 ῥάδια T ἅμα B: & T b 5 που T: om. B
 μίαν μὲν Arm. c 3 post δὴ add. με T W c 5 γοῦν T: οὖν B
 c 6 post ἐγένετο add. ἐμὲ τεθνάναι T δὴ B t: εἰς T d 2 καὶ
 τότε B t: om. T d 3 Ἀθηναῖοι T: om. B

ἐαλωκέναι τοιούτων οἷς ἂν ὑμᾶς ἔπεισα, εἰ ᾗμην δεῖν
 ἅπαντα ποιεῖν καὶ λέγειν ὥστε ἀποφυγεῖν τὴν δίκην. 5
 πολλοῦ γε δεῖ. ἀλλ' ἀπορίᾳ μὲν ἐάλωκα, οὐ μέντοι λόγων,
 ἀλλὰ τόλμης καὶ ἀναισχυντίας καὶ τοῦ μὴ ἐθέλειν λέγειν
 πρὸς ὑμᾶς τοιαῦτα οἷ' ἂν ὑμῖν μὲν ἥδιστα ᾗν ἀκούειω—
 θρηνησύντος τέ μου καὶ ὀδυρομένου καὶ ἄλλα ποιούντος καὶ
 λέγοντος πολλὰ καὶ ἀνάξια ἐμοῦ, ὥς ἐγὼ φημι, οἷα δὴ καὶ e
 εἴθισθε ὑμεῖς τῶν ἄλλων ἀκούειν. ἀλλ' οὔτε τότε ᾗθήτην
 δεῖν ἔνεκα τοῦ κινδύνου πρᾶξαι οὐδὲν ἀνελεύθερον, οὔτε νῦν
 μοι μεταμέλει οὕτως ἀπολογησαμένῳ, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον
 αἰροῦμαι ὥδε ἀπολογησάμενος τεθνάναι ἢ ἐκείνως ζῆν. οὔτε 5
 γὰρ ἐν δίκῃ οὗτ' ἐν πολέμῳ οὗτ' ἐμὲ οὗτ' ἄλλον οὐδένα δεῖ
 τοῦτο μηχανᾶσθαι, ὅπως ἀποφεύξεται πᾶν ποιῶν θάνατον. 39
 καὶ γὰρ ἐν ταῖς μάχαις πολλάκις δῆλον γίγνεται ὅτι τό γε
 ἀποθανεῖν ἂν τις ἐκφύγοι καὶ ὅπλα ἀφείς καὶ ἐφ' ἱκετεῖαν
 τραπόμενος τῶν διωκόντων· καὶ ἄλλαι μηχαναὶ πολλαὶ εἰσιν
 ἐν ἐκάστοις τοῖς κινδύνοις ὥστε διαφεύγειν θάνατον, ἔάν τις 5
 τολμᾷ πᾶν ποιεῖν καὶ λέγειν. ἀλλὰ μὴ οὐ τοῦτ' ἢ χαλεπὸν,
 ὦ ἄνδρες, θάνατον ἐκφυγεῖν, ἀλλὰ πολὺ χαλεπώτερον πονη-
 ρίαν· θάττον γὰρ θανάτου θεῖ. καὶ νῦν ἐγὼ μὲν ἄτε βραδὺς b
 ὢν καὶ πρεσβύτης ὑπὸ τοῦ βραδυτέρου ἐάλων, οἱ δ' ἐμοὶ
 κατήγοροι ἄτε δεινοὶ καὶ ὀφείεις ὄντες ὑπὸ τοῦ θάττονος, τῆς
 κακίας. καὶ νῦν ἐγὼ μὲν ἀπειμι ὑφ' ὑμῶν θανάτου δίκην
 ὀφλῶν, οὗτοι δ' ὑπὸ τῆς ἀληθείας ὀφληκότες μοχθηρίαν 5
 καὶ ἀδικίαν. καὶ ἐγὼ τε τῷ τιμῆματι ἐμμένω καὶ οὗτοι.
 ταῦτα μὲν πού ἴσως οὕτως καὶ ἔδει σχεῖν, καὶ οἶμαι αὐτὰ
 μετρίως ἔχειν.

Τὸ δὲ δὴ μετὰ τοῦτο ἐπιθυμῶ ὑμῖν χρησιμδοῆσαι, ὦ κατα- c
 ψηφισάμενοί μου· καὶ γὰρ εἰμι ἥδη ἐνταῦθα ἐν ᾧ μάλιστα

d 7 μὴ T b Arm.: om. B d 8 οἷα . . . ἥδιστ' ἂν T μὲν T:
 om. B d 9 τε B: om. T e 5 ἀπολογησάμενος TW: ἀπο-
 λογησόμενος B a 1 μηχανᾶσθαι Stobaeus a 3 ἐν] βέρον
 ἐν Arm. al. ἱκετφύγοι Stobaeus a 7 ὁ ἄνδρες Ἀθηναῖοι T b
 b 2 δ' ἐμοὶ B: δέ μου T b 4 νῦν B: νῦν δὴ T ὑφ' W t: ἀφ' B T
 b 6 ἐγὼ τε Heindorf: ἐγὼγε B T b 7 μὲν οὖν . . . του T

- ἄνθρωποι χρησιμφοῦσι, ὅταν μέλλωσι ἀποθανεῖσθαι. φημί
 γάρ, ὦ ἄνδρες οἱ ἐμὲ ἀπεκτόνατε, τιμωρίαν ὑμῖν ἦξειν εὐθὺς
 5 μετὰ τὸν ἐμὸν θάνατον πολὺ χαλεπωτέραν νῆ Δία ἢ οἶαν
 ἐμὲ ἀπεκτόνατε· νῦν γὰρ τοῦτο εἵργασθε οἰόμενοι μὲν ἀπαλ-
 λάξεσθαι τοῦ διδόναι ἐλεγχον τοῦ βίου, τὸ δὲ ὑμῖν πολὺ
 ἐναντίον ἀποβήσεται, ὥς ἐγὼ φημι. πλείους ἔσονται ὑμᾶς
 d οἱ ἐλέγχοντες, οὓς νῦν ἐγὼ κατεῖχον, ὑμεῖς δὲ οὐκ ἡσθά-
 νεσθε· καὶ χαλεπώτεροι ἔσονται ὅσῳ νεώτεροί εἰσι, καὶ
 ὑμεῖς μᾶλλον ἀγανακτήσετε. εἰ γὰρ οἴεσθε ἀποκτείνοντες
 ἀνθρώπους ἐπισχῆσει τοῦ ὀνειδίζειν τινα ὑμῖν ὅτι οὐκ
 5 ὀρθῶς ζῆτε, οὐ καλῶς διανοεῖσθε· οὐ γάρ ἐσθ' αὕτη ἡ ἀπαλ-
 λαγὴ οὔτε πάννυ δυνάτη οὔτε καλή, ἀλλ' ἐκεῖνη καὶ καλλίστη
 καὶ ῥάστη, μὴ τοὺς ἄλλους κολούειν ἀλλ' ἑαυτὸν παρασκευά-
 ζειν ὅπως ἔσται ὥς βέλτιστος. ταῦτα μὲν οὖν ὑμῖν τοῖς
 καταψηφισαμένοις μαντευσάμενος ἀπαλλάττομαι.
 e Τοῖς δὲ ἀποψηφισαμένοις ἡδέως ἂν διαλεχθεῖν ὑπὲρ τοῦ
 γεγονότος τουτοῦ πράγματος, ἐν ᾧ οἱ ἄρχοντες ἀσχολίαν
 ἄγουσι καὶ οὕτω ἔρχομαι οἱ ἐλθόντα με δεῖ τεθνάναι. ἀλλά
 μοι, ὦ ἄνδρες, παραμείνατε τοσοῦτον χρόνον· οὐδὲν γὰρ
 5 κωλύει διαμυθολογῆσαι πρὸς ἀλλήλους ἕως ἔξεστιν. ὑμῖν
 40 γὰρ ὥς φίλοις οὕτω ἐπιδείξαι ἐθέλω τὸ νυνὶ μοι συμβεβη-
 κὸς τί ποτε νοεῖ. ἐμοὶ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί—ὑμᾶς γὰρ
 δικαστὰς καλῶν ὀρθῶς ἂν καλοῖην—θαυμάσιόν τι γέγονεν.
 ἡ γὰρ εἰωθυῖά μοι μαντικὴ ἢ τοῦ δαιμονίου ἐν μὲν τῷ
 5 πρόσθεν χρόνῳ παντὶ πάννυ πυκνὴ αἰεὶ ἦν καὶ πάννυ ἐπὶ
 σμικροῖς ἐναντιούμενη, εἰ τι μέλλοιμι μὴ ὀρθῶς πράξειν.
 νυνὶ δὲ συμβέβηκέ μοι ἄπερ ὁρᾶτε καὶ αὐτοί, ταυτὶ δ' γε δὴ
 οἰηθεῖν ἂν τις καὶ νομίζεται ἔσχατα κακῶν εἶναι· ἐμοὶ δὲ
 b οὔτε ἐξιδύει ξωθεν οἰκοθεν ἡναντιώθη τὸ τοῦ θεοῦ σημεῖον,

o 4 ὃ με ἀπεκτενεῖτε T

εἵργασθε B οἰόμενοι μὲν Hermann : οἰόμενοι με B W : οἰόμενοι B' T

d 1 ἐλέγχοντες Schanz

a 2 τί ποτ' ἐννοεῖ T

a 8 καὶ νομίζεται secl. Schanz

o 6 ἀπεκτείνετε T

εἵργασθε T :

d 5 οὐ καλῶς T : οὐκ ὀρθῶς B γρ. t

a 4 ἢ τοῦ δαιμονίου secl. Schleiermacher

οὔτε ἡνίκα ἀνέβαινον ἐνταυθοῖ ἐπὶ τὸ δικαστήριον, οὔτε ἐν τῷ λόγῳ οὐδαμοῦ μέλλοντί τι ἔρευν. καίτοι ἐν ἄλλοις λόγοις πολλαχοῦ δὴ με ἐπέσχε λέγοντα μεταξὺ· νῦν δὲ οὐδαμοῦ περὶ ταύτην τὴν πράξιν οὐτ' ἐν ἔργῳ οὐδενὶ οὐτ' ἐν λόγῳ 5 ἡναντίωταί μοι. τί οὖν αἴτιον εἶναι ὑπολαμβάνω; ἐγὼ ὑμῖν ἐρῶ· κινδυνεύει γάρ μοι τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο ἀγαθὸν γεγενῆσθαι, καὶ οὐκ ἔσθ' ὅπως ἡμεῖς ὀρθῶς ὑπολαμβάνομεν, ὅσοι οἰόμεθα κακὸν εἶναι τὸ τεθνάναι. μέγα μοι τεκμήριον C τούτου γέγονεν· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως οὐκ ἡναντιώθη ἂν μοι τὸ εἰσθὸς σημεῖον, εἰ μὴ τι ἐμελλον ἐγὼ ἀγαθὸν πράξειν.

Ἐυνόησωμεν δὲ καὶ τῇδε ὡς πολλὴ ἐλπίς ἐστὶν ἀγαθὸν αὐτὸ εἶναι. δυοῖν γὰρ θάτερόν ἐστιν τὸ τεθνάναι· ἡ γὰρ 5 οἷον μὴδὲν εἶναι μὴδὲ αἰσθησιμὴν μὴδεμίαν μὴδενὸς ἔχειν τὸν τεθνεῶτα, ἡ κατὰ τὰ λεγόμενα μεταβολὴ τις τυγχάνει οὐσα καὶ μετοίκησις τῇ ψυχῇ τοῦ τόπου τοῦ ἐνθένδε εἰς ἄλλον τόπον. καὶ εἴτε δὴ μὴδεμία αἰσθησίς ἐστιν ἄλλ' οἷον θῆνος ἐπειδὴν τις καθεύδων μὴδ' ὄναρ μὴδὲν ὄρα, θαν- d μάσιον κέρδος ἂν εἴη ὁ θάνατος—ἐγὼ γὰρ ἂν οἶμαι, εἴ τινα ἐκλεξάμενον δέοι ταύτην τὴν νύκτα ἐν ἣ οὕτω κατέδραθεν ὥστε μὴδὲ ὄναρ ἰδεῖν, καὶ τὰς ἄλλας νύκτας τε καὶ ἡμέρας τὰς τοῦ βίου τοῦ ἑαυτοῦ ἀντιπαραθέντα ταύτῃ τῇ νυκτὶ δέοι 5 σκεψάμενον εἰπεῖν πόσας ἡμῶν καὶ ἡδίων ἡμέρας καὶ νύκτας ταύτης τῆς νυκτὸς βεβίωκεν ἐν τῷ ἑαυτοῦ βίῳ, οἶμαι ἂν μὴ ὅτι ἰδιώτην τινά, ἀλλὰ τὸν μέγαν βασιλέα εὐαριθμήτους ἂν εὐρεῖν αὐτὸν ταύτας πρὸς τὰς ἄλλας ἡμέρας καὶ e νύκτας—εἰ οὖν τοιοῦτον ὁ θάνατός ἐστιν, κέρδος ἐγώ γε λέγω· καὶ γὰρ οὐδὲν πλείων ὁ πᾶς χρόνος φαίνεται οὕτω δὴ εἶναι ἢ μία νύξ. εἰ δ' αὖ οἷον ἀποδημήσαι ἐστὶν ὁ θάνατος ἐνθένδε εἰς ἄλλον τόπον, καὶ ἀληθῆ ἐστὶν τὰ 5

b 3 οὐδαμοῦ B : οὐδενὶ T τι B TW : om. B b 5 ταύτην T : αὐτήν B
b 6 ἡναντίωταί B : ἡναντιώθη T c 2 τούτου B : τοῦτο T
o 8 μετοίκισις Cobet o 9 δὴ T : om. B d 2 δ B t : om. T γὰρ ἂν] γὰρ δὴ Schanz d 6 πόσας T e 1 αὐτὸν om. Argm. e 2 ἐγώ γε B t : ἐγὼ T e 4 εἰ δ'] εἴρ' Stobaeus

λεγόμενα, ὥς ἄρα ἐκεῖ εἰσι πάντες οἱ τεθνεώτες, τί μείζον
 ἀγαθὸν τούτου εἴη ἂν, ὧ ἄνδρες δικασταί; εἰ γάρ τις
 41 ἀφικόμενος εἰς Ἄϊδου, ἀπαλλαγείς τούτων τῶν φασκόντων
 δικαστῶν εἶναι, εὐρήσει τοὺς ὡς ἀληθῶς δικαστάς, οἵπερ
 καὶ λέγονται ἐκεῖ δικάζειν, Μίνως τε καὶ Ῥαδάμανθυς καὶ
 Αἰακὸς καὶ Τριπτόλεμος καὶ ἄλλοι ὅσοι τῶν ἡμιθέων δίκαιοι
 5 ἐγένοντο ἐν τῷ ἑαυτῶν βίῳ, ἄρα φαύλη ἂν εἴη ἡ ἀποδημία;
 ἢ αὖ Ὅρφεϊ συγγενέσθαι καὶ Μουσῶν καὶ Ἑσιόδῳ καὶ
 Ὅμηρῳ ἐπὶ πόσῳ ἂν τις δέξαιτ' ἂν ὑμῶν; ἐγὼ μὲν γὰρ
 πολλάκις ἐθέλω τεθνάναι εἰ ταῦτ' ἔστω ἀληθῆ. ἐπεὶ
 b ἔμοιγε καὶ αὐτῷ θαυμαστὴ ἂν εἴη ἡ διατριβὴ αὐτόθι, ὅπότε
 ἐντύχοιμι Παλαμῆδαι καὶ Αἴαντι τῷ Τελαμώνιος καὶ εἰ τις
 ἄλλος τῶν παλαιῶν διὰ κρίσιν ἄδικον τέθηκεν, ἀντιπαρα-
 βάλλοντι τὰ ἑμαυτοῦ πάθη πρὸς τὰ ἐκείνων—ὥς ἐγὼ οἶμαι,
 5 οὐκ ἂν ἀηδὲς εἴη—καὶ δὴ τὸ μέγιστον, τοὺς ἐκεῖ ἐξετάζοντα
 καὶ ἐρευνῶντα ὥσπερ τοὺς ἐνταῦθα διάγειν, τίς αὐτῶν σοφός
 ἔστω καὶ τίς οἶεται μὲν, ἔστω δ' οὐ. ἐπὶ πόσῳ δ' ἂν τις,
 ὧ ἄνδρες δικασταί, δέξαιτο ἐξετάσαι τὸν ἐπὶ Τροίαν ἀγαγόντα
 c τὴν πολλὴν στρατιὰν ἢ Ὀδυσσέα ἢ Σίσυφον ἢ ἄλλους
 μυρίους ἂν τις εἴποι καὶ ἄνδρας καὶ γυναῖκας, οἷς ἐκεῖ
 διαλέγεσθαι καὶ συνεῖναι καὶ ἐξετάζειν ἀμήχανον ἂν εἴη
 εὐδαιμονίας; πάντως οὐ δήπου τούτου γε ἔνεκα οἱ ἐκεῖ
 5 ἀποκτείνουσι· τά τε γὰρ ἄλλα εὐδαιμονέστεροί εἰσιν οἱ ἐκεῖ
 τῶν ἐνθάδε, καὶ ἤδη τὸν λοιπὸν χρόνον ἀθάνατοί εἰσιν, εἴπερ
 γε τὰ λεγόμενα ἀληθῆ.

Ἄλλα καὶ ὑμᾶς χρή, ὧ ἄνδρες δικασταί, εὐέλπιδας εἶναι
 πρὸς τὸν θάνατον, καὶ ἐν τι τοῦτο διανοεῖσθαι ἀληθές, ὅτι
 d οὐκ ἔστω ἀνδρὶ ἀγαθῷ κακὸν οὐδὲν οὔτε ζῶντι οὔτε τελευ-
 τήσαντι, οὐδὲ ἀμελεῖται ὑπὸ θεῶν τὰ τούτου πράγματα·

06 εἰσι πάντες T : εἰσιν ἅπαντες B 07 ἂν om. T a1 του-
 των T : τούτων B a2 ὥς Tb : om. B a8 θέλω T : θέλω B
 b1 ὅποτε (τε) Schanz b5 ἀηδὲς B Arm. : ἀηδὲς T καὶ δὴ B :
 καὶ δὴ καὶ T b6 τίς T : τίς ἂν B b7 δᾶν (i. e. δὴ ἂν) Schanz
 sublata distinctione post οὐ b8 ἀγαγόντα T : ἔγοντα B c2 δια-
 λέγεσθαι ἐκεῖ T c5 ἀποκτενοῦσι T c7 post ἀληθῆ add.
 ἔστω B' T W

οὐδὲ τὰ ἐμὰ νῦν ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου γέγονεν, ἀλλὰ μοι
 δηλὸν ἔστι τοῦτο, ὅτι ἤδη τεθνάναι καὶ ἀπηλλάχθαι πρα-
 γμάτων βέλτιον ἦν μοι. διὰ τοῦτο καὶ ἐμὲ οὐδαμοῦ ἀπέτρεψεν 5
 τὸ σημεῖον, καὶ ἔγωγε τοῖς καταψηφισαμένοις μου καὶ τοῖς
 κατηγοροῖς οὐ πᾶν χαλεπαίνω. καίτοι οὐ ταύτῃ τῇ διανοίᾳ
 κατεψηφίζοντό μου καὶ κατηγοροῦν, ἀλλ' οἰόμενοι βλάπτειν
 τοῦτο αὐτοῖς ἄξιον μέμφεσθαι. τοσόνδε μέντοι αὐτῶν e
 δέομαι· τοὺς ὑεῖς μου, ἐπειδὴν ἡβήσωσι, τιμωρήσασθε, ὡς
 ἄνδρες, ταῦτ' αὐτὰ λυποῦντες ἅπερ ἐγὼ ὑμᾶς ἐλύπουν, ἐὰν
 ὑμῖν δοκῶσι ἢ χρημάτων ἢ ἄλλου του πρότερον ἐπι-
 μελεῖσθαι ἢ ἀρετῆς, καὶ ἐὰν δοκῶσί τι εἶναι μηδὲν ὄντες, 5
 ὀνειδίζετε αὐτοῖς ὥσπερ ἐγὼ ὑμῖν, ὅτι οὐκ ἐπιμελοῦνται ὧν
 δεῖ, καὶ οἴονται τι εἶναι ὄντες οὐδενὸς ἄξιοι. καὶ ἐὰν
 ταῦτα ποιῇτε, δίκαια πεπονθὼς ἐγὼ ἔσομαι ὑφ' ὑμῶν αὐτός 42
 τε καὶ οἱ ὑεῖς. ἀλλὰ γὰρ ἤδη ὥρα ἀπιέναι, ἐμοὶ μὲν
 ἀποθανουμένῳ, ὑμῖν δὲ βιωσομένοις· ὁπότεροι δὲ ἡμῶν
 ἔρχονται ἐπὶ ἡμεῶν πρᾶγμα, ἄδηλον παντὶ πλὴν ἡ
 τῷ θεῷ. 5

d 5 τοῦτο B : ταυτὶ T d 8 βλάπτειν τι T et Arm. (ut videtur)
 © 1 μέντοι αὐτῶν δέομαι B³ T W : δέομαι μέντοι αὐτῶν B © 3 λυ-
 ποῦντας T W a 4 πλὴν ἢ B³ T W^a : πλὴν εἰ B W

ΚΡΙΤΩΝ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΡΙΤΩΝ

St. I
P. 43

ΣΩ. Τί τηνικάδε ἀφίξαι, ὦ Κρίτων; ἢ οὐ πρῶ ἐτι ἐστίν; **a**

ΚΡ. Πάνν μὲν οὖν.

ΣΩ. Πηνίκα μάλιστα;

ΚΡ. Ὅρθρος βαθύς.

ΣΩ. Θαυμάζω ὅπως ἠθέλησέ σοι ὁ τοῦ δεσμωτηρίου **5**
φύλαξ ὑπακούσαι.

ΚΡ. Συνήθης ἤδη μοί ἐστιν, ὦ Σώκρατες, διὰ τὸ πολ-
λάκις δεῦρο φοιτᾶν, καί τι καὶ εὐεργέτηται ὑπ' ἐμοῦ.

ΣΩ. Ἄρτι δὲ ἤκεις ἢ πάλαι;

ΚΡ. Ἐπιεικῶς πάλαι.

10

ΣΩ. Εἴτα πῶς οὐκ εὐθὺς ἐπήγειράς με, ἀλλὰ σιγῇ παρα- **b**
κάθησαι;

ΚΡ. Οὐ μὰ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, οὐδ' ἂν αὐτὸς ἤθελον
ἐν τοσαύτῃ τε ἀγρυπνίᾳ καὶ λύπῃ εἶναι, ἀλλὰ καὶ σοῦ πάλαι
θαυμάζω αἰσθανόμενος ὡς ἡδέως καθεύδεις· καὶ ἐπίτηδές σε **5**
οὐκ ἤγειρον ἵνα ὡς ἡδίστα διάγῃς. καὶ πολλάκις μὲν δὴ σε
καὶ πρότερον ἐν παντὶ τῷ βίῳ ἡὐδαιμόνισα τοῦ τρόπου, πολὺν
δὲ μάλιστα ἐν τῇ νῦν παρεστῶσι συμφορᾷ, ὡς ῥαδίως αὐτὴν
καὶ πρῶτος φέρεις.

a 5 ἡθέλησε B: ἡθέλε T
τε W **b 8** συνί W

b 1 πῶς B: ὡς T

b 4 ἀγρυπνία

10 ΣΩ. Καὶ γὰρ ἄν, ὦ Κρίτων, πλημμελὲς εἴη ἀγανακτεῖν
τηλικούτων οὐτα εἰ δεῖ ἤδη τελευτᾶν.

c ΚΡ. Καὶ ἄλλοι, ὦ Σώκρατες, τηλικούτοι ἐν τοιαύταις
συμφοραῖς ἀλλοσκονται, ἀλλ' οὐδὲν αἰτιοῦς ἐπιλύεται ἢ ἡλικία
τὸ μὴ οὐχὶ ἀγανακτεῖν τῇ παρουσίᾳ τύχῃ.

ΣΩ. Ἔστι ταῦτα. ἀλλὰ τί δὴ οὕτω πρῶ ἀφίξεις;

5 ΚΡ. Ἀγγελλαν, ὦ Σώκρατες, φέρων χαλεπὴν, σὺ σοί, ὥς
ἐμοὶ φαίνεται, ἀλλ' ἐμοὶ καὶ τοῖς σοῖς ἐπιτηδεύουσιν πᾶσιν καὶ
χαλεπὴν καὶ βαρεῖαν, ἣν ἐγώ, ὥς ἐμοὶ δοκῶ, ἐν τοῖς βαρύ-
τατ' ἂν ἐνέγκαιμι.

ΣΩ. Τίνα ταύτην; ἢ τὸ πλοῖον ἀφίκεται ἐκ Δήλου, σὺ δεῖ
d ἀφικομένου τεθνάναι με;

ΚΡ. Οὗτοι δὴ ἀφίκεται, ἀλλὰ δοκεῖν μὲν μοι ἤξει τήμε-
ρον ἐξ ὧν ἀπαγγέλλουσιν ἤκουτές τινας ἀπὸ Σουνίου καὶ
καταλιπόντες ἐκεῖ αὐτό. δῆλον οὖν ἐκ τούτων [τῶν ἀγγέ-

5 λων] ὅτι ἤξει τήμερον, καὶ ἀνάγκη δὴ εἰς αὐρίον ἔσται, ὦ
Σώκρατες, τὸν βίον σε τελευτᾶν.

ΣΩ. Ἄλλ', ὦ Κρίτων, τύχῃ ἀγαθῇ, εἰ ταύτῃ τοῖς θεοῖς
φίλον, ταύτῃ ἔστω· οὐ μέντοι οἶμαι ἤξεω αὐτὸ τήμερον.

44 ΚΡ. Πόθεν τοῦτο τεκμαίρη;

ΣΩ. Ἐγὼ σοι ἐρῶ. τῇ γάρ που ὑστεραίᾳ δεῖ με ἀπο-
θνήσκειν ἢ ἢ ἂν ἔλθῃ τὸ πλοῖον.

ΚΡ. Φασί γέ τοι δὴ οἱ τούτων κύριοι.

5 ΣΩ. Οὐ τοίνυν τῆς ἐπιούσης ἡμέρας οἶμαι αὐτὸ ἤξεω
ἀλλὰ τῆς ἐτέρας. τεκμαίρομαι δὲ ἐκ τινος ἐνυπνίου δ' ἐώ-
ρακα ὀλίγον πρότερον ταύτης τῆς νυκτός· καὶ κινδυνεύεις ἐν
καιρῷ τινι οὐκ ἐγείραι με.

ΚΡ. Ἦν δὲ δὴ τί τὸ ἐνύπνιον;

10 ΣΩ. Ἐδόκει τίς μοι γυνὴ προσελθοῦσα καλὴ καὶ εὐειδής,
b λευκὰ ἱμάτια ἔχουσα, καλέσαι με καὶ εἰπεῖν· “ὦ Σώκρατες,

ο 2 αὐτοῖς B : αὐτοῖς T ο 5 post χαλεπὴν add. καὶ βαρεῖαν E
ο 7 βαρύτατ' B t : βαρυτάτοις T (ut videtur) d 2 δοκεῖν . . . ἤξει
Buttmann : δοκεῖν . . . ἤξει B : δοκεῖ . . . ἤξει B² T W d 4 τῶν
ἀγγέλων B T et marg. W : secl. Hirschig : τῶν ἀγγελίων W

ἡματί κεν τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἴκοιο."

ΚΡ. "Ατοπον τὸ ἐνύπνιον, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἐναργὲς μὲν οὖν, ὥς γέ μοι δοκεῖ, ὦ Κρίτων.

ΚΡ. Λίαν γε, ὥς ἔοικεν. ἀλλ', ὦ δαιμόνιε Σώκρατες, 5
ἔτι καὶ νῦν ἐμοὶ πιθοῦ καὶ σώθητι· ὥς ἐμοί, ἐὰν σὺ ἀπο-
θάνῃς, οὐ μία συμφορὰ ἔστιν, ἀλλὰ χωρὶς μὲν τοῦ ἑστερή-
σθαι τοιούτου ἐπιτηδείου οἶον ἐγὼ οὐδένα μὴ ποτε εὐρήσω,
ἔτι δὲ καὶ πολλοῖς δόξω, οἱ ἐμὲ καὶ σὲ μὴ σαφῶς ἴσασιν,
ὥς οἷός τ' ὦν σε σφύξειν εἰ ἤθελον ἀναλίσκειν χρήματα, 10
ἀμελῆσαι. καίτοι τίς ἂν αἰσχίων εἴη ταύτης δόξα ἢ δοκεῖν
χρήματα περὶ πλείονος ποιεῖσθαι ἢ φίλους; οὐ γὰρ πείσυν-
ται οἱ πολλοὶ ὥς σὺ αὐτὸς οὐκ ἠθέλησας ἀπιέναι ἐνθὺνδε
ἡμῶν προθυμουμένων. 5

ΣΩ. Ἀλλὰ τί ἡμῖν, ὦ μακάριε Κρίτων, οὕτω τῆς τῶν
πολλῶν δόξης μέλει; οἱ γὰρ ἐπιεικέστατοι, ὧν μᾶλλον ἄξιον
φροντίζω, ἡγήσονται αὐτὰ οὕτω πεπραχθαι ὥσπερ ἂν
πραχθῇ.

ΚΡ. Ἀλλ' ὁρᾷς δὴ ὅτι ἀνάγκη, ὦ Σώκρατες, καὶ τῆς τῶν 10
πολλῶν δόξης μέλει. αὐτὰ δὲ δῆλα τὰ παρόντα νυνὶ ὅτι οἱοί
τ' εἰσὶν οἱ πολλοὶ οὐ τὰ σμικρότατα τῶν κακῶν ἐξεργάζεσθαι
ἀλλὰ τὰ μέγιστα σχεδόν, ἐάν τις ἐν αὐτοῖς διαβεβλημέ-
νος ᾖ. 5

ΣΩ. Εἰ γὰρ ὥφελον, ὦ Κρίτων, οἱοί τ' εἶναι οἱ πολλοὶ
τὰ μέγιστα κακὰ ἐργάζεσθαι, ἵνα οἱοί τ' ἦσαν καὶ ἀγαθὰ τὰ
μέγιστα, καὶ καλῶς ἂν εἶχεν. νῦν δὲ οὐδέτεροι οἱοί τε· οὔτε
γὰρ φρόνιμον οὔτε ἄφρονα δυνατοὶ ποιῆσαι, ποιοῦσι δὲ τοῦτο
ὅτι ἂν τύχωσι. 10

ΚΡ. Ταῦτα μὲν δὴ οὕτως ἐχέτω· τάδε δέ, ὦ Σώκρατες, 15

b 3 ἄτοπον B: ὡς ἄτοπον T Proclus b 4 γέ μοι B: ἐμοί T
b 6 πιθοῦ Burges: πείθου B T b 7 οὐ μία T: οὐδεμία B τοῦ
Sallier: σοῦ B T b 9 δὲ secl. Schanz c 1 ὥς secl. Cobet
d 2 ἐῖλα] δηλοῖ Cornarius d 4 σχεδὸν τὰ μέγιστα T d 7 ἐργά-
ζεσθαι B: ἐξεργάζεσθαι T W και B T: αὐ καὶ W τὰ μέγιστα
ἀγαθὰ W: τάγαθὰ τὰ μέγιστα Cobet

εἰπέ μοι. ἄρά γε μὴ ἐμοῦ προμηθεῖ καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτη-
 δείων μὴ, ἐὰν σὺ ἐνθένδε ἐξέλθῃς, οἱ συκοφάνται ἡμῖν
 πράγματα παρέχωσιν ὥς σὲ ἐνθένδε ἐκκλέψασιν, καὶ ἀναγ-
 5 κασθῶμεν ἢ καὶ πᾶσαν τὴν οὐσίαν ἀποβαλεῖν ἢ συχνὰ
 χρήματα, ἢ καὶ ἄλλο τι πρὸς τούτοις παθεῖν; εἰ γάρ τι
 45 τοιοῦτον φοβῇ, ἔασον αὐτὸ χαίρειν· ἡμεῖς γάρ που δίκαιοι
 ἐσμεν σώσαντές σε κωδυνεύειν τοῦτον τὸν κίνδυνον καὶ ἐὰν
 δέῃ ἔτι τούτου μείζω. ἀλλ' ἐμοὶ πείθου καὶ μὴ ἄλλως ποιεῖ.

ΣΩ. Καὶ ταῦτα προμηθεύμαι, ὦ Κρίτων, καὶ ἄλλα
 5 πολλά.

ΚΡ. Μήτε τοῦνυν ταῦτα φοβοῦ—καὶ γὰρ οὐδὲ πολὺν
 τὰργύριόν ἐστιν ὃ θέλουσι λαβόντες τινὲς σῶσαι σε καὶ ἐξ-
 αγαγεῖν ἐνθένδε. ἔπειτα οὐχ ὀρᾷς τούτους τοὺς συκοφάντας
 ὥς εὐτελεῖς, καὶ οὐδὲν ἂν δέοι ἐπ' αὐτοὺς πολλοῦ ἀργυρίου;
 b σοὶ δὲ ὑπάρχει μὲν τὰ ἐμὰ χρήματα, ὥς ἐγὼ οἶμαι, ἱκανά·
 ἔπειτα καὶ εἰ τι ἐμοῦ κηδόμενος οὐκ οἶει δεῖν ἀναλίσκειν
 τὰμά, ξένοι οὗτοι ἐνθάδε ἔτοιμοι ἀναλίσκειν· εἰς δὲ καὶ
 κεκόμικεν ἐπ' αὐτὸ τοῦτο ἀργύριον ἱκανόν, Συμμίας ὁ Θη-
 5 βαῖος, ἔτοιμος δὲ καὶ Κέβης καὶ ἄλλοι πολλοὶ πάννυ.
 ὥστε, ὅπερ λέγω, μήτε ταῦτα φοβούμενος ἀποκάμῃς σαιτὸν
 σῶσαι, μήτε, ὃ ἔλεγες ἐν τῷ δικαστηρίῳ, δυσχερές σοι
 γενέσθω ὅτι οὐκ ἂν ἔχοις ἐξελθὼν ὅτι χρῶο σαιτῶ· πολ-
 c λαχοῦ μὲν γὰρ καὶ ἄλλοσε ὅποι ἂν ἀφίκη ἀγαπήσουσί σε·
 ἐὰν δὲ βούλῃ εἰς Θετταλίαν ἰέναι, εἰσὶν ἐμοὶ ἐκεῖ ξένοι οἳ
 σε περὶ πολλοῦ ποιήσονται καὶ ἀσφάλειάν σοι παρέξονται,
 ὥστε σε μηδένα λυπεῖν τῶν κατὰ Θετταλίαν.

5 "Ετι δέ, ὦ Σώκρατες, οὐδὲ δίκαιόν μοι δοκεῖς ἐπιχειρεῖν
 πρᾶγμα, σαιτὸν προδοῦναι, ἐξὸν σωθῆναι, καὶ τοιαῦτα σπεύ-
 δεις περὶ σαιτὸν γενέσθαι ἅπερ ἂν καὶ οἱ ἐχθροὶ σου σπεύσαιέν-
 τε καὶ ἔσπευσαν σὲ διαφθεῖραι βουλόμενοι. πρὸς δὲ τούτοις

• 2 μὴ B T: om. W • 6 τούτοις T b: τούτους B a 6 μήτε B:
 μὴ T W b 3 οἷτοι] τοι Schanz καὶ B T: om. W b 6 μήτε
 B t: μὴ T σῶσαι σαιτὸν T W c 1 ἄλλοσε] ἄλλοσι Schanz
 c 6 σπεύδειν Stephanus

καὶ τοὺς θεοὺς τοὺς σαυτοῦ ἔμοιγε δοκεῖς προδιδόναι, οὗς σοι
 ἐξὸν καὶ ἐκθρέψαι καὶ ἐκπαιδεῦσαι οἰκλήσῃ καταλιπών, καὶ d
 τὸ σὺν μέρος ὅτι ἂν τύχῃσι τοῦτο πράξουσιν· τεύξονται δέ,
 ὡς τὸ εἰκός, τοιοῦτων οἰάπερ εἰωθεν γίγνεσθαι ἐν ταῖς
 ὀρφανίαις περὶ τοὺς ὀρφανούς. ἡ γὰρ οὐ χρὴ ποιεῖσθαι
 παῖδας ἢ συνδιαταλαιπωρεῖν καὶ τρέφοντα καὶ παιδεύοντα, σὺ 5
 δέ μοι δοκεῖς τὰ ῥαθυμότατα αἰρεῖσθαι. χρὴ δέ, ὡς ἂν ἀνὴρ
 ἀγαθὸς καὶ ἀνδρείος ἔλοιτο, ταῦτα αἰρεῖσθαι, φάσκοντά γε δὴ
 ἀρετῆς διὰ παντὸς τοῦ βίου ἐπιμελεῖσθαι· ὡς ἐγωγε καὶ
 ὑπὲρ σοῦ καὶ ὑπὲρ ἡμῶν τῶν σῶν ἐπιτηδείων αἰσχύνομαι μὴ e
 δόξῃ ἅπαν τὸ πρᾶγμα τὸ περὶ σέ ἀνανδρὶά τι καὶ τῇ ἡμετέρᾳ
 πεπρᾶχθαι, καὶ ἡ εἰσοδος τῆς δίκης εἰς τὸ δικαστήριον ὡς
 εἰσῆλθεν ἐξὸν μὴ εἰσελθεῖν, καὶ αὐτὸς ὁ ἀγὼν τῆς δίκης
 ὡς ἐγένετο, καὶ τὸ τελευταῖον δὴ τουτί, ὥσπερ κατάγγελος 5
 τῆς πράξεως, κακίᾳ τι καὶ ἀνανδρίᾳ τῇ ἡμετέρᾳ διαπεφευ-
 γέναι ἡμᾶς δοκεῖν, οἷτινές σε οὐχὶ ἐσώσαμεν οὐδὲ σὺ σαυτόν, 46
 οἶόν τε ὅν καὶ δυνατόν εἴ τι καὶ μικρὸν ἡμῶν ὄφελος ἦν.
 ταῦτα οὖν, ὦ Σώκρατες, ὅρα μὴ ἅμα τῷ κακῷ καὶ αἰσχρῷ ἢ
 σοὶ τε καὶ ἡμῖν. ἀλλὰ βουλευέσθαι—μᾶλλον δὲ οὐδὲ βου-
 λεύεσθαι ἔτι ὥρα ἀλλὰ βεβουλευέσθαι—μία δὲ βουλή· τῆς 5
 γὰρ ἐπιούσης νυκτὸς πάντα ταῦτα δεῖ πεπρᾶχθαι, εἰ δ' ἔτι
 περιμενοῦμεν, ἀδύνατον καὶ οὐκέτι οἶόν τε. ἀλλὰ παντὶ
 τρόπῳ, ὦ Σώκρατες, πείθου μοι καὶ μηδαμῶς ἄλλως ποιεῖ.

ΣΩ. ὦ φίλε Κρίτων, ἡ τροθυμία σου πολλοῦ ἀξία εἰ b
 μετὰ τιος ὀρθότητος εἴη· εἰ δὲ μή, ὅσῳ μείζων τοσούτῳ
 χαλεπωτέρα. σκοπεῖσθαι σὺν χρὴ ἡμᾶς εἴτε ταῦτα πρακτέον
 εἴτε μὴ· ὡς ἐγὼ οὐ νῦν πρῶτον ἀλλὰ καὶ ἀεὶ τοιοῦτος οἷος
 τῶν ἐμῶν μηδενὶ ἄλλῳ πείθεσθαι ἢ τῷ λόγῳ ὃς ἂν μοι 5
 λογιζομένῳ βέλτιστος φαίνεται. τοὺς δὴ λόγους οὗς ἐν τῷ

d2 δὲ BT: τε W d4 χρὴ B: χρῆν (sic) T e4 εἰσῆλθεν
 B: εἰσῆλθαι Tb e5 δὴ τουτί T: δῆπου τουτί B: δὴ τουτί W
 a1 οὐχὶ B: οὐκ T a4 οὐδὲ om. T a6 δ' ἔτι B: δὲ T
 b4 οὐ νῦν πρῶτον herma Socratis C I G III, 843, no. 6115: οὐ μόνον
 νῦν BT Eusebius b6 δὴ T W Eusebius: δὲ B

- ἐμπροσθεν ἔλεγον οὐ δύναμαι νῦν ἐκβαλεῖν, ἐπειδὴ μοι
 ἦδε ἡ τύχη γέγονεν, ἀλλὰ σχεδόν τι ὅμοιοι φαίνονται μοι,
 c καὶ τοὺς αὐτοὺς πρεσβεύω καὶ τιμῶ ὅσπερ καὶ πρότερον
 ὦν ἐὰν μὴ βελτίω ἔχωμεν λέγειν ἐν τῷ παρόντι, εἰ ἴσθι
 ὅτι οὐ μὴ σοι συγχωρήσω, οὐδ' ἂν πλείω τῶν νῦν παρόν-
 των ἢ τῶν πολλῶν δύναιμι ὥσπερ παῖδας ἡμᾶς μορμο-
 5 λύττηται, δεσμοὺς καὶ θανάτους ἐπιπέμπουσα καὶ χρημάτων
 ἀφαιρέσεις. πῶς οὖν ἂν μετριώτατα σκοπούμεθα αὐτά; εἰ
 πρῶτον μὲν τοῦτον τὸν λόγον ἀναλάβοιμεν, ὃν σὺ λέγεις
 περὶ τῶν δοξῶν. πότερον καλῶς ἐλέγετο ἐκάστοτε ἢ οὐ,
 d ὅτι ταῖς μὲν δεῖ τῶν δοξῶν προσέχειν τὸν νοῦν, ταῖς
 δὲ οὐ; ἢ πρὶν μὲν ἐμὲ δεῖν ἀποθνήσκειν καλῶς ἐλέγετο,
 νῦν δὲ κατὰδηλος ἄρα ἐγένετο ὅτι ἄλλως ἔνεκα λόγου
 ἐλέγετο, ἣν δὲ παιδιὰ καὶ φλυαρία ὥς ἀληθῶς; ἐπιθυμῶ
 5 δ' ἔγωγ' ἐπισκέψασθαι, ὦ Κρίτων, κοινῇ μετὰ σοῦ εἰ τί
 μοι ἀλλοιότερος φανεῖται, ἐπειδὴ ὦδε ἔχω, ἢ ὁ αὐτός,
 καὶ ἐάσομεν χαίρειν ἢ πεισόμεθα αὐτῷ. ἐλέγετο δέ πως,
 ὥς ἐγῶμαι, ἐκάστοτε ὦδε ὑπὸ τῶν οἰομένων τι λέγειν,
 ὥσπερ νυνδὴ ἐγὼ ἔλεγον, ὅτι τῶν δοξῶν ἅς οἱ ἄνθρωποι
 e δοξάζουσιν δέοι τὰς μὲν περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι, τὰς δὲ μή.
 τοῦτο πρὸς θεῶν, ὦ Κρίτων, οὐ δοκεῖ καλῶς σοι λέγεσθαι;
 —σὺ γάρ, ὅσα γε τὰνθρώπεια, ἐκτὸς εἴ τοῦ μέλλειν ἀπο-
 47 θνήσκειν αὔριον, καὶ οὐκ ἂν σὲ παρακρούοι ἢ παρούσα συμ-
 φορά· σκόπει δὴ—οὐχ ἱκανῶς δοκεῖ σοι λέγεσθαι ὅτι οὐ
 πάσας χρὴ τὰς δόξας τῶν ἀνθρώπων τιμᾶν ἀλλὰ τὰς μὲν,
 τὰς δ' οὐ, οὐδὲ πάντων ἀλλὰ τῶν μὲν, τῶν δ' οὐ; τί φῆς;
 5 ταῦτα οὐχὶ καλῶς λέγεται;

KP. Καλῶς.

ΣΩ. Οὐκοῦν τὰς μὲν χρηστὰς τιμᾶν, τὰς δὲ πονηρὰς μή;

KP. Ναί.

c 8 περὶ] τὸν περὶ Eusebius d 3 κατὰδηλος B γρ. t: καὶ ἀδηλος T
 d 6 φαίνεται B' d 7 ἐάσομεν B t: ἐάσωμεν T a 1 παρακρούοι, θ'
 Cobet a 3 τῶν B T: τὰς τῶν W Eusebius a 4 οὐδὲ . . . θ'
 οὐ T W Eusebius: om. B

ΣΩ. Χρησταὶ δὲ οὐχ αἱ τῶν φρονίμων, πονηραὶ δὲ αἱ 10
τῶν ἀφρόνων;

ΚΡ. Πῶς δ' οὐ;

ΣΩ. Φέρε δὴ, πῶς αὖ τὰ τοιαῦτα ἐλέγετο; γυμναζόμενος
ἀνὴρ καὶ τοῦτο πράττων πότερον παντὸς ἀνδρὸς ἐπαίνῳ καὶ b
ψόγῳ καὶ δόξῃ τὸν νοῦν προσέχει, ἢ ἐνὸς μόνου ἐκείνου ὃς
ἂν τυγχάνῃ ἱατρὸς ἢ παιδοτρίβης ὢν;

ΚΡ. Ἐνὸς μόνου.

ΣΩ. Οὐκοῦν φοβεῖσθαι χρὴ τοὺς ψόγους καὶ ἀσπάζεσθαι 5
τοὺς ἐπαίνους τοὺς τοῦ ἐνὸς ἐκείνου ἀλλὰ μὴ τοὺς τῶν
πολλῶν.

ΚΡ. Δῆλα δὴ.

ΣΩ. Ταῦτη ἄρα αὐτῷ πρακτέον καὶ γυμναστέον καὶ
ἐδεστέον γε καὶ ποτέον, ἥ ἂν τῷ ἐνὶ δοκῇ, τῷ ἐπιστάτῃ καὶ 10
ἐπαῖοντι, μᾶλλον ἢ ἡ σύμπασι τοῖς ἄλλοις.

ΚΡ. Ἔστι ταῦτα.

ΣΩ. Εἶεν. ἀπειθήσας δὲ τῷ ἐνὶ καὶ ἀτιμάσας αὐτοῦ τὴν c
δόξαν καὶ τοὺς ἐπαίνους, τιμήσας δὲ τοὺς τῶν πολλῶν [λό-
γους] καὶ μηδὲν ἐπαῖόντων, ἄρα οὐδὲν κακὸν πέισεται;

ΚΡ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΣΩ. Τί δ' ἔστι τὸ κακὸν τοῦτο, καὶ ποῖ τείνει, καὶ εἰς 5
τί τῶν τοῦ ἀπειθοῦντος;

ΚΡ. Δῆλον ὅτι εἰς τὸ σῶμα· τοῦτο γὰρ διόλλυσι.

ΣΩ. Καλῶς λέγεις. οὐκοῦν καὶ τᾶλλα, ὧ Κρίτων, οὕτως,
ἵνα μὴ πάντα διώωμεν, καὶ δὴ καὶ περὶ τῶν δικαίων καὶ
ἀδίκων καὶ αἰσχυρῶν καὶ καλῶν καὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν, περὶ 10
ᾧ νῦν ἡ βουλή ἡμῶν ἐστίν, πότερον τῇ τῶν πολλῶν δόξῃ
δεῖ ἡμᾶς ἐπεσθαι καὶ φοβεῖσθαι αὐτὴν ἢ τῇ τοῦ ἐνός, εἰ τίς d
ἐστὶν ἐπαίων, ὃν δεῖ καὶ αἰσχύνεσθαι καὶ φοβεῖσθαι μᾶλλον
ἢ σύμπαντας τοὺς ἄλλους; ἢ εἰ μὴ ἀκολουθήσομεν, δια-

b 2 προσέχει τὸν νοῦν pr. T b 11 ἢ T: εἰ B c 2 λόγους
B: om. T Eusebius c 5 τὸ B Eusebius: om. T c 7 διόλλυι
B (ut videtur) W c 11 ἡ βουλή post ἐστίν transp. T

φθερούμεν ἐκεῖνο καὶ λωβησόμεθα, ὃ τῷ μὲν δικαίῳ βέλτιον
5 ἐγγίγνεται τῷ δὲ ἀδίκῳ ἀπώλλυτο. ἢ οὐδέν ἐστι τοῦτο;

ΚΡ. Οἶμαι ἐγωγε, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Φέρε δὴ, ἐὰν τὸ ὑπὸ τοῦ ὑγιανοῦ μὲν βέλτιον
γιγνόμενον, ὑπὸ τοῦ νοσώδους δὲ διαφθειρόμενον διολέσωμεν
πειθόμενοι μὴ τῇ τῶν ἐπαϊόντων δόξῃ, ἀρα βιωτὸν ἡμῖν ἔστιν
6 διεφθαρμένου αὐτοῦ; ἔστι δέ που τοῦτο σῶμα· ἢ οὐχί;

ΚΡ. Ναί.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν βιωτὸν ἡμῖν ἔστιν μετὰ μοχθηροῦ καὶ
διεφθαρμένου σώματος;

5 ΚΡ. Οὐδαμῶς.

ΣΩ. Ἄλλὰ μετ' ἐκείνου ἄρ' ἡμῖν βιωτὸν διεφθαρμένου,
ὃ τὸ ἀδικον μὲν λωβᾶται, τὸ δὲ δίκαιον δυνήσῃ; ἢ φαυλό-
τερον ἡγούμεθα εἶναι τοῦ σώματος ἐκεῖνο, ὅτι ποτ' ἐστὶ τῶν
48 ἡμετέρων, περὶ δ' ἢ τε ἀδικία καὶ ἡ δικαιοσύνη ἐστίν;

ΚΡ. Οὐδαμῶς.

ΣΩ. Ἄλλὰ τιμιώτερον;

ΚΡ. Πολύ γε.

5 ΣΩ. Οὐκ ἀρα, ὦ βέλτιστε, πάνυ ἡμῖν οὕτω φροντιστέον
τί ἐροῦσιν οἱ πολλοὶ ἡμᾶς, ἀλλ' ὅτι ὃ ἐπαίων περὶ τῶν
δικαίων καὶ ἀδίκων, ὃ εἷς καὶ αὐτὴ ἡ ἀλήθεια. ὥστε πρῶτον
μὲν ταύτῃ οὐκ ὀρθῶς εἰσηγῇ, εἰσηγούμενος τῆς τῶν πολλῶν
δόξης δεῦν ἡμᾶς φροντίζειν περὶ τῶν δικαίων καὶ καλῶν καὶ
10 ἀγαθῶν καὶ τῶν ἐναντίων. “Ἄλλὰ μὲν δὴ,” φαίη γ' ἄν
τις, “οἷοί τέ εἰσιν ἡμᾶς οἱ πολλοὶ ἀποκτείνουσαι.”

15 ΚΡ. Δῆλα δὴ καὶ ταῦτα· φαίη γὰρ ἄν, ὦ Σώκρατες.
ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Ἄλλ', ὦ θαυμάσιε, οὗτός τε ὁ λόγος ὃν διεληλύθα-
μεν ἔμοιγε δοκεῖ εἶναι ὅμοιος εἶναι καὶ πρότερον· καὶ τόνδε δὲ

91 τοῦτο T: τοῦτο τὸ B 97 ὅ B: ὅ ex δ T: δ supra versum
W: δ Eusebius a 6 τί B: ὅτι T ἀλλ' ὅτι B T: ἀλλὰ τί Eusebius
δ om. T a 11 τί B: τί γ' T b 1 φαίη γὰρ ἄν secl. Schanz
b 4 ἐτι ὅμοιος B Priscianus: ἀνόμοιος T καὶ πρότερον Priscianus:
τῷ καὶ πρότερον B W: καὶ πρότερος T: τῷ πρότερον W δὲ T: om. B

αὐτὸ σκόπει εἰ ἔτι μένει ἡμῖν ἢ οὐ, ὅτι οὐ τὸ ζῆν περὶ πλεί- 5
στου ποιητέον ἀλλὰ τὸ εὖ ζῆν.

ΚΡ. Ἀλλὰ μένει.

ΣΩ. Τὸ δὲ εὖ καὶ καλῶς καὶ δικαίως ὅτι ταυτόν ἐστιν,
μένει ἢ οὐ μένει;

ΚΡ. Μένει.

10

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐκ τῶν ὁμολογουμένων τοῦτο σκεπτέον,
πότερον δίκαιον ἐμὲ ἐνθένδε πειρᾶσθαι ἐξιέναι μὴ ἀφιέντων
Ἀθηναίων ἢ οὐ δίκαιον· καὶ ἂν μὲν φαίνεται δίκαιον, c
πειρώμεθα, εἰ δὲ μή, ἔωμεν. ἅς δὲ σὺ λέγεις τὰς σκέψεις
περὶ τε ἀναλώσεως χρημάτων καὶ δόξης καὶ παίδων τροφῆς,
μὴ ὡς ἀληθῶς ταῦτα, ὧ Κρίτων, σκέμματα ἢ τῶν ῥαδίως
ἀποκτεινόντων καὶ ἀναβιωσκομένων γ' ἂν, εἰ οἱοί τ' ἦσαν, 5
οὐδενὶ ζῆν νῶ, τούτων τῶν πολλῶν. ἡμῖν δ', ἐπειδὴ ὁ λόγος
οὕτως αἰρεῖ, μὴ οὐδὲν ἄλλο σκεπτέον ἢ ἡ ὕπερ νυνδὴ ἐλέγο-
μεν, πότερον δίκαια πράξομεν καὶ χρήματα τελούντες τούτοις
τοῖς ἐμὲ ἐνθένδε ἐξάγουσιν καὶ χάριτας, καὶ αὐτοὶ ἐξάγοντές d
τε καὶ ἐξαγόμενοι, ἢ τῇ ἀληθείᾳ ἀδικήσομεν πάντα ταῦτα
ποιοῦντες· κἂν φαινώμεθα ἀδίκᾳ αὐτὰ ἐργαζόμενοι, μὴ οὐ
δέη ὑπολογίζεσθαι οὗτ' εἰ ἀποθνήσκειν δεῖ παραμένοντας καὶ
ἡσυχίαν ἔχοντας, οὔτε ἄλλο ὅτιοῦν πάσχειν πρὸ τοῦ ἀδικεῖν. 5

ΚΡ. Καλῶς μὲν μοι δοκεῖς λέγειν, ὦ Σώκρατες, ὅρα δὲ
τί δρώμεν.

ΣΩ. Σκοπῶμεν, ὦ ἀγαθέ, κοινῇ, καὶ εἴ πῃ ἔχεις ἀντι-
λέγειν ἐμοῦ λέγοντος, ἀντίλεγε καὶ σοὶ πείσομαι· εἰ δὲ μή, e
παῦσαι ἤδη, ὦ μακάριε, πολλάκις μοι λέγων τὸν αὐτὸν
λόγον, ὡς χρὴ ἐνθένδε ἀκόντων Ἀθηναίων ἐμὲ ἀπιέναι· ὡς
ἐγὼ περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι πείσας σε ταῦτα πράττειν, ἀλλὰ
μὴ ἄκουτος. ὅρα δὲ δὴ τῆς σκέψεως τὴν ἀρχὴν ἂν σοὶ 5
ἱκανῶς λέγεται, καὶ πειρῶ ἀποκρίνεσθαι τὸ ἐρωτώμενον ἢ 49
ἂν μάλιστα οἴη.

©3 χρημάτων ἀναλώσεως T
πράττοντες W

©3 τελούσας BT marg. W:
©4 πείσας Buttman: πείσαι B: πείσαι (sic) T

ΚΡ. Ἄλλὰ πειράσομαι.

ΣΩ. Οὐδενὶ τρόπῳ φαμέν ἐκόντας ἀδικητέον εἶναι, ἢ
 5 τινὶ μὲν ἀδικητέον τρόπῳ τινὶ δὲ οὐ; ἢ οὐδαμῶς τό γε
 ἀδικεῖν οὔτε ἀγαθὸν οὔτε καλόν, ὥς πολλάκις ἡμῖν καὶ ἐν
 τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ὡμολογήθη; [ὑπερ καὶ ἄρτι ἐλέγετο]
 ἢ πᾶσαι ἡμῖν ἐκεῖναι αἱ πρόσθεν ὁμολογίαι ἐν ταῖσδε ταῖς
 ὀλίγαις ἡμέραις ἐκκεχυμέναι εἰσίν, καὶ πάλαι, ὦ Κρίτων,
 10 ἄρα τηλικοῖδε [γέροντες] ἄνδρες πρὸς ἀλλήλους σπουδῇ δια-
 λεγόμενοι ἐλάβομεν ἡμᾶς αὐτοὺς παίδων οὐδὲν διαφέροντες;
 ἢ παντὸς μᾶλλον οὕτως ἔχει ὥσπερ τότε ἐλέγετο ἡμῖν
 εἴτε φασὶν οἱ πολλοὶ εἴτε μή, καὶ εἴτε δεῖ ἡμᾶς ἐτι τῶνδε
 χαλεπώτερα πάσχειν εἴτε καὶ πραότερα, ὅμως τό γε ἀδικεῖν
 5 τῷ ἀδικοῦντι καὶ κακὸν καὶ αἰσχρὸν τυγχάνει ἐν παντὶ
 τρόπῳ; φαμέν ἢ οὐ;

ΚΡ. Φαμέν.

ΣΩ. Οὐδαμῶς ἄρα δεῖ ἀδικεῖν.

ΚΡ. Οὐ δῆτα.

10 ΣΩ. Οὐδὲ ἀδικούμενον ἄρα ἀνταδικεῖν, ὥς οἱ πολλοὶ
 οἴονται, ἐπειδὴ γε οὐδαμῶς δεῖ ἀδικεῖν.

c ΚΡ. Οὐ φαίνεται.

ΣΩ. Τί δὲ δῆ; κακουργεῖν δεῖ, ὦ Κρίτων, ἢ οὐ;

ΚΡ. Οὐ δεῖ δήπου, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Τί δέ; ἀντικακουργεῖν κακῶς πάσχοντα, ὥς οἱ
 5 πολλοὶ φασιν, δίκαιον ἢ οὐ δίκαιον;

ΚΡ. Οὐδαμῶς.

ΣΩ. Τὸ γάρ που κακῶς ποιεῖν ἀνθρώπους τοῦ ἀδικεῖν
 οὐδὲν διαφέρει.

ΚΡ. Ἀληθῆ λέγεις.

10 ΣΩ. Οὔτε ἄρα ἀνταδικεῖν δεῖ οὔτε κακῶς ποιεῖν οὐδένα
 ἀνθρώπων, οὐδ' ἂν ὅτιοι πάσχῃ ὑπ' αὐτῶν. καὶ ὅρα, ὦ
 d Κρίτων, ταῦτα καθομολογῶν, ὅπως μὴ παρὰ δόξαν ὁμολογήῃς·

a 6 οὔτε καλὸν οὔτε ἀγαθόν W Eusebius a 7 ὑπερ . . . ἐλέγετο
 secl. Burges a 10 γέροντες secl. Jacobs b 2 ἐλέγετο ἡμῖν
 B Eusebius : ἡμῖν ἐλέγετο T d 1 καθομολογῶν B Eusebius Sto-
 baicus : ὁμολογῶν T

οἶδα γὰρ ὅτι ἀλίγοις τισὶ ταῦτα καὶ δοκεῖ καὶ δόξει. οἷς
 οὖν οὕτω δέδοκται καὶ οἷς μὴ, τούτοις οὐκ ἔστι κοινὴ βουλή,
 ἀλλὰ ἀνάγκη τούτους ἀλλήλων καταφρονεῖν ὀρώντας ἀλλή-
 λων τὰ βουλευόμενα. σκόπει δὴ οὖν καὶ σὺ εὖ μάλα πότε- 5
 ρον κοινωνεῖς καὶ συνδοκεῖ σοι καὶ ἀρχώμεθα ἐντεῦθεν
 βουλευόμενοι, ὥς οὐδέποτε ὀρθῶς ἔχοντος οὔτε τοῦ ἀδικεῖν
 οὔτε τοῦ ἀνταδικεῖν οὔτε κακῶς πάσχοντα ἀμύνεσθαι ἀντι-
 ὀρώντα κακῶς, ἢ ἀφίστασαι καὶ σὺ κοινωνεῖς τῆς ἀρχῆς;
 ἐμοὶ μὲν γὰρ καὶ πάλαι οὕτω καὶ νῦν ἔτι δοκεῖ, σοὶ δὲ εἰ 6
 πῇ ἄλλη δέδοκται, λέγε καὶ διδάσκει. εἰ δ' ἐμμένεις τοῖς
 πρόσθε, τὸ μετὰ τοῦτο ἄκουε.

ΚΡ. Ἄλλ' ἐμμένω τε καὶ συνδοκεῖ μοι· ἀλλὰ λέγε.

ΣΩ. Λέγω δὴ αὖ τὸ μετὰ τοῦτο, μᾶλλον δ' ἐρωτῶ· 5
 πότερον ἂν τις ὁμολογήσῃ τῇ δίκαια ὄντα ποιητέον ἢ
 ἐξαπατητέον;

ΚΡ. Ποιητέον.

ΣΩ. Ἐκ τούτων δὴ ἄθρει. ἀπιόντες ἐνθένδε ἡμεῖς μὴ
 πείσαντες τὴν πόλιν πότερον κακῶς τινας ποιοῦμεν, καὶ 50
 ταῦτα οὐδ' ἥκιστα δεῖ, ἢ οὐ; καὶ ἐμμένομεν οἷς ὁμολογή-
 σαμεν δικαίοις οὕσιν ἢ οὐ;

ΚΡ. Οὐκ ἔχω, ὦ Σώκρατες, ἀποκρίνασθαι πρὸς δ' ἐρωτᾶς· 5
 οὐ γὰρ ἐννοῶ.

ΣΩ. Ἄλλ' ὧδε σκόπει. εἰ μέλλουσιν ἡμῖν ἐνθένδε εἶτε
 ἀποδιδράσκειν, εἴθ' ὅπως δεῖ ὀνομάσαι τοῦτο, ἐλθόντες οἱ
 νόμοι καὶ τὸ κοινὸν τῆς πόλεως ἐπιστάντες ἐρωτοῦν· “Εἰπέ
 μοι, ὦ Σώκρατες, τί ἐν νῷ ἔχεις ποιεῖν; ἄλλο τι ἢ τούτῳ
 τῷ ἔργῳ ᾧ ἐπιχειρεῖς διανοῇ τούς τε νόμους ἡμᾶς ἀπολέσαι 6
 καὶ σύμπασαν τὴν πόλιν τὸ σὸν μέρος; ἢ δοκεῖ σοι οἷόν τε
 ἔτι ἐκείνην τὴν πόλιν εἶναι καὶ μὴ ἀνατετράφθαι, ἐν ᾗ ἂν
 αἱ γενόμεναι δίκαι μὴδὲν ἰσχύωσιν ἀλλὰ ὑπὸ ἰδιωτῶν ἄκυροί
 τε γίνωνται καὶ διαφθείρονται;” τί ἐροῦμεν, ὦ Κρίτων, 5

d 4 ἀλλήλων τὰ T: τὰ ἀλλήλων B d 5 εἰ οὖν B: οὖν εἰ T
 d 8 ἀντιδρώντας T b 3 ἂν TW: om. B b 4 ἰσχύωσιν BTW
 b 5 γίνωνται . . . διαφθείρονται T: γίνονται . . . διαφθείρονται BW

πρὸς ταῦτα καὶ ἄλλα τοιαῦτα; πολλὰ γὰρ ἂν τις ἔχοι,
 ἄλλως τε καὶ ῥήτωρ, εἰπεῖν ὑπὲρ τούτου τοῦ νόμου ἀπολλυ-
 μένου ὅς τὰς δίκας τὰς δικασθείσας προστάττει κυρίας εἶναι.
 c ἡ ἐροῦμεν πρὸς αὐτοὺς ὅτι “ Ἡδίκηει γὰρ ἡμᾶς ἡ πόλις καὶ
 οὐκ ὀρθῶς τὴν δίκην ἔκρινεν; ” ταῦτα ἢ τί ἐροῦμεν;

ΚΡ. Ταῦτα νῆ Δία, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Τί οὖν ἂν εἰπωσιν οἱ νόμοι; “ ὦ Σώκρατες, ἡ
 5 καὶ ταῦτα ὠμολόγητο ἡμῖν τε καὶ σοί, ἡ ἐμμενεῖν ταῖς
 δίκαις αἷς ἂν ἡ πόλις δικάζῃ; ” εἰ οὖν αὐτῶν θαυμάζομεν
 λεγόντων, ἴσως ἂν εἴποιεν ὅτι “ ὦ Σώκρατες, μὴ θαύμαζε
 τὰ λεγόμενα ἀλλ’ ἀποκρίνου, ἐπειδὴ καὶ εἰώθας χρῆσθαι
 τῷ ἐρωτᾷν τε καὶ ἀποκρίνεσθαι. φέρε γάρ, τί ἐγκαλῶν
 d ἡμῖν καὶ τῇ πόλει ἐπιχειρεῖς ἡμᾶς ἀπαλλύναι; οὐ πρῶτον
 μέν σε ἐγεννήσαμεν ἡμεῖς, καὶ δι’ ἡμῶν ἔλαβε τὴν μητέρα
 σου ὁ πατήρ καὶ ἐφύτευσέν σε; φράσον οὖν, τούτοις ἡμῶν,
 τοῖς νόμοις τοῖς περὶ τοὺς γάμους, μέμφη τι ὥς οὐ καλῶς
 5 ἔχουσιν; ” “ Οὐ μέμφομαι, ” φαίνειν ἂν. “ Ἀλλὰ τοῖς περὶ
 τὴν τοῦ γενομένου τροφήν τε καὶ παιδείαν ἐν ἣ καὶ σὺ
 ἐπαιδεύθης; ἡ οὐ καλῶς προσέταττον ἡμῶν οἱ ἐπὶ τούτῳ
 τεταγμένοι νόμοι, παραγγέλλοντες τῷ πατρὶ τῷ σὺ σε ἐν
 e μουσικῇ καὶ γυμναστικῇ παιδεύειν; ” “ Καλῶς, ” φαίνειν ἂν.
 “ Εἶεν. ἐπειδὴ δὲ ἐγένου τε καὶ ἐξετράφης καὶ ἐπαιδεύθης,
 ἔχois ἂν εἰπεῖν πρῶτον μὲν ὥς οὐχὶ ἡμέτερος ἦσθα καὶ ἐκγονος
 καὶ δοῦλος, αὐτός τε καὶ οἱ σοὶ πρόγονοι; καὶ εἰ τοῦθ’ οὕτως
 5 ἔχει, ἄρ’ ἐξ ἴσου οἶε εἶναι σοὶ τὸ δίκαιον καὶ ἡμῖν, καὶ ἅττ’
 ἂν ἡμεῖς σε ἐπιχειρῶμεν ποιεῖν, καὶ σοὶ ταῦτα ἀντιποιεῖν
 οἶε δίκαιον εἶναι; ἡ πρὸς μὲν ἄρα σοὶ τὸν πατέρα οὐκ ἐξ
 ἴσου ἦν τὸ δίκαιον καὶ πρὸς δεσπότην, εἰ σοὶ ἂν ἐτύγγανεν,
 ὥστε ἅπερ πάσχοις ταῦτα καὶ ἀντιποιεῖν, οὕτε κακῶς ἀκού-

b8 δίκας τὰς TWb: om. B c1 ἡδίκηει] ἀδικεῖ Heindorf
 e5 ἐμμενεῖν Stephanus: ἐμμένειν B: ἐμμενεῖν T d2 ἔλαβε TW:
 ἐλάμβανεν B d4 τοῖς νόμοις secl. Stallbaum d7 ἐπὶ τούτῳ T
 ex ἐπὶ τούτῳ: ἐπὶ τούτοις B d8 νόμοι secl. Stallbaum e1 καὶ
 B: καὶ ἐν T e8 δεσπότην W: τὸν δεσπότην BT (sed τὸν punctis
 notatum in T)

οὐτα ἀντιλέγειν οὔτε τυπτόμενον ἀντιτύπτειν οὔτε ἄλλα 51
 τοιαῦτα πολλά· πρὸς δὲ τὴν πατρίδα ἄρα καὶ τοὺς νόμους
 ἐξέσται σοι, ὥστε, ἐάν σε ἐπιχειρῶμεν ἡμεῖς ἀπολλύναι
 δίκαιον ἡγοῦμενοι εἶναι, καὶ σὺ δὲ ἡμᾶς τοὺς νόμους καὶ
 τὴν πατρίδα καθ' ὅσον δύνασαι ἐπιχειρήσεις ἀνταπολλύναι, 5
 καὶ φήσεις ταῦτα ποιῶν δίκαια πράττειν, ὃ τῇ ἀληθείᾳ τῆς
 ἀρετῆς ἐπιμελούμενος; ἢ οὕτως εἰ σοφὸς ὥστε λέληθέν σε
 ὅτι μητρός τε καὶ πατρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἀπάντων
 τιμιώτερόν ἐστιν πατρίς καὶ σεμνότερον καὶ ἀγιώτερον
 καὶ ἐν μείζονι μοῖρᾳ καὶ παρὰ θεοῖς καὶ παρ' ἀνθρώποις b
 τοῖς νῦν ἔχουσι, καὶ σέβεσθαι δεῖ καὶ μᾶλλον ὑπέικειν καὶ
 θωπεύειν πατρίδα χαλεπαίνουσαν ἢ πατέρα, καὶ ἢ πείθειν ἢ
 ποιεῖν ἢ ἂν κελεύῃ, καὶ πάσχειν ἐάν τι προστάτῃ παθεῖν
 ἡσυχίαν ἄγοντα, ἐάντε τύπτεσθαι ἐάντε δεῖσθαι, ἐάντε εἰς 5
 πόλεμον ἄγῃ τρωθησόμενον ἢ ἀποθανούμενον, ποιητέον
 ταῦτα, καὶ τὸ δίκαιον οὕτως ἔχει, καὶ οὐχὶ ὑπεικτέον οὐδὲ
 ἀναχωρητέον οὐδὲ λειπτέον τὴν τάξιν, ἀλλὰ καὶ ἐν πολέμῳ
 καὶ ἐν δικαστηρίῳ καὶ πανταχοῦ ποιητέον ἢ ἂν κελεύῃ ἢ
 πόλις καὶ ἢ πατρίς, ἢ πείθειν αὐτὴν ἢ τὸ δίκαιον πέφυκε· c
 βιάζεσθαι δὲ οὐχ ὅσιον οὔτε μητέρα οὔτε πατέρα, πολὺ δὲ
 τούτων ἔτι ἤττον τὴν πατρίδα;” τί φήσομεν πρὸς ταῦτα, ὦ
 Κρίτων; ἀληθῇ λέγειν τοὺς νόμους ἢ οὐ;

ΚΡ. Ἐμοίγε δοκεῖ.

5

ΣΩ. “Σκόπει τοίνυν, ὦ Σώκρατες,” φαίεν ἂν ἴσως οἱ
 νόμοι, “εἰ ἡμεῖς ταῦτα ἀληθῇ λέγομεν, ὅτι οὐ δίκαια ἡμᾶς
 ἐπιχειρεῖς δρᾶν ἢ νῦν ἐπιχειρεῖς. ἡμεῖς γάρ σε γεννήσαντες,
 ἐκθρέψαντες, παιδεύσαντες, μεταδόντες ἀπάντων ὧν οἱοί τ'
 ἡμεν καλῶν σοὶ καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι πολίταις, ὅμως προ- d
 αγορεύομεν τῷ ἔξουσίαν πεποιηκέναι Ἀθηναίων τῷ βουλομένῳ,

α 3 ἐξέσται] ἔσται Schanz α 4 δε] γε al. Schanz α 9 ἐστι
 T: ἔστιν ἢ B: om. Stobaeus β 3 πατέρα] πατέρα καὶ μητέρα
 Stobaeus ἢ πείθειν secl. Schanz β 4 α] β Stobaeus
 β 6 ποιητέα W Stobaeus β 9 δ ἂν vel β ἂν Stobaeus γ 1 καὶ
 B: τε καὶ T ἢ καὶ πείθειν Stobaeus β τὸ om. Stobaeus

ἐπειδὴν δοκιμασθῇ καὶ ἴδῃ τὰ ἐν τῇ πόλει πράγματα καὶ
 ἡμᾶς τοὺς νόμους, ᾧ ἂν μὴ ἀρέσκωμεν ἡμεῖς, ἐξεῖναι λαβόντα
 5 τὰ αὐτοῦ ἀπιέναι ὅποι ἂν βούληται. καὶ οὐδεὶς ἡμῶν τῶν
 νόμων ἐμποδῶν ἐστὶν οὐδ' ἀπαγορεύει, ἕαντε τις βούληται
 ὑμῶν εἰς ἀποικίαν ἰέναι, εἰ μὴ ἀρέσκοιμεν ἡμεῖς τε καὶ ἡ
 πόλις, ἕαντε μετοικεῖν ἄλλοσέ ποι ἑλθῶν, ἰέναι ἐκέισε ὅποι
 e ἂν βούληται, ἔχοντα τὰ αὐτοῦ. ὅς δ' ἂν ὑμῶν παραμείνῃ,
 ὁρῶν δὴν τρόπον ἡμεῖς τὰς τε δίκας δικάζομεν καὶ τὰλλα τὴν
 πόλιν διοικοῦμεν, ἥδη φαμέν τοῦτον ὁμολογηκέναι ἔργῳ ἡμῖν
 ἃ ἂν ἡμεῖς κελεύωμεν ποιήσῃ ταῦτα, καὶ τὸν μὴ πειθόμενον
 5 τριχῇ φαμεν ἀδικεῖν, ὅτι τε γεννηταῖς οὖσιν ἡμῖν οὐ πεί-
 θεται, καὶ ὅτι τροφεῦσι, καὶ ὅτι ὁμολογήσας ἡμῖν πείσεσθαι
 οὔτε πείθεται οὔτε πείθει ἡμᾶς, εἰ μὴ καλῶς τι ποιούμεν,
 52 προτιθέντων ἡμῶν καὶ οὐκ ἀγρίως ἐπιταττόντων ποιεῖν ἃ ἂν
 κελεύωμεν, ἀλλὰ ἐφιέντων δυοῖν θάτερα, ἢ πείθων ἡμᾶς ἢ
 ποιεῖν, τούτων οὐδέτερα ποιεῖ. ταύταις δὲ φαμεν καὶ σέ, ὦ
 Σώκρατες, ταῖς αἰτίαις ἐνέξεσθαι, εἴπερ ποιήσεις ἃ ἐπινοεῖς,
 5 καὶ οὐχ ἥκιστα Ἀθηναίων σέ, ἀλλ' ἐν τοῖς μάλιστα.” εἰ οὖν
 ἐγὼ εἶποιμι· “Διὰ τί δῆ;” ἴσως ἂν μου δικαίως καθάπτουτο
 λέγοντες ὅτι ἐν τοῖς μάλιστα Ἀθηναίων ἐγὼ αὐτοῖς ὁμολο-
 γηκῶς τυγχάνω ταύτην τὴν ὁμολογίαν. φαῖεν γὰρ ἂν ὅτι
 b “ὦ Σώκρατες, μεγάλα ἡμῖν τούτων τεκμήριά ἐστιν, ὅτι σοὶ
 καὶ ἡμεῖς ἡρέσκομεν καὶ ἡ πόλις· οὐ γὰρ ἂν ποτε τῶν ἄλλων
 Ἀθηναίων ἀπάντων διαφερόντως ἐν αὐτῇ ἐπεδήμεις εἰ μὴ σοὶ
 διαφερόντως ἤρεσκεν, καὶ οὐτ' ἐπὶ θεωρίαν πώποτε' ἐκ τῆς
 5 πόλεως ἐξῆλθες, ὅτι μὴ ἀπαξ εἰς Ἴσθμόν, οὔτε ἄλλοσε
 οὐδαμῶσε, εἰ μὴ ποι στρατευσόμενος, οὔτε ἄλλην ἀποδημίαν
 ἐποιήσω πώποτε ὥσπερ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, οὐδ' ἐπιθυμία σε
 ἄλλης πόλεως οὐδὲ ἄλλων νόμων ἔλαβεν εἰδέναι, ἀλλὰ ἡμεῖς

d 5, 6 καὶ . . . βούληται B¹ T W : om. B d 8 ποι B¹ T W : om. B
 e 6 ὁμολογήσας] ὁμόσας M. Schmidt ἡμῖν πείσεσθαι W : ἡμῖν πείθεσθαι
 B : ἢ μὴν πείθεσθαι T b : ἢ μὴν πείσεσθαι Buttman a 3 ὦ om. B
 b 3 εἰ μὴ . . . ἤρεσκεν secl. Cobet b 5 ὅτι μὴ . . . Ἴσθμόν add. T
 et in marg. w : om. B W sed legit Athenaeus b 6 ἐποιήσω
 ἀποδημίαν T b 7 ἄλλοι B : om. T

σοι ἱκανοὶ ἤμεν καὶ ἡ ἡμετέρα πόλις· οὕτω σφόδρα ἡμᾶς c
 ἥρου καὶ ὁμολόγεις καθ' ἡμᾶς πολιτεύεσθαι, τὰ τε ἄλλα καὶ
 παῖδας ἐν αὐτῇ ἐποιήσω, ὥς ἀρεσκούσης σοι τῆς πόλεως. ἔτι
 τοῦνυν ἐν αὐτῇ τῇ δίκῃ ἐξῆν σοι φυγῆς τιμῆσασθαι εἰ ἐβού-
 λου, καὶ ὅπερ νῦν ἀκούσης τῆς πόλεως ἐπιχειρεῖς, τότε 5
 ἐκούσης ποιῆσαι. σὺ δὲ τότε μὲν ἐκαλλωπίζου ὥς οὐκ ἀγα-
 νακτῶν εἰ δέοι τεθνάναι σε, ἀλλὰ ἥρου, ὥς ἐφησθα, πρὸ τῆς
 φυγῆς θάνατον· νῦν δὲ οὐτ' ἐκείνους τοὺς λόγους αἰσχύνῃ,
 οὔτε ἡμῶν τῶν νόμων ἐντρέπῃ, ἐπιχειρῶν διαφθεῖραι, πράτ-
 τεις τε ἅπερ ἂν δοῦλος ὁ φαυλότατος πράξειεν, ἀποδιδράσκεω d
 ἐπιχειρῶν παρὰ τὰς συνθήκας τε καὶ τὰς ὁμολογίας καθ' ἧς
 ἡμῖν συνέθου πολιτεύεσθαι. πρῶτον μὲν οὖν ἡμῖν τοῦτ' αὐτὸ
 ἀπόκριναι, εἰ ἀληθὴ λέγομεν φάσκοντές σε ὁμολογηκέναι
 πολιτεύεσθαι καθ' ἡμᾶς ἔργῳ ἄλλ' οὐ λόγῳ, ἢ οὐκ ἀληθῆ." 5
 τί φῶμεν πρὸς ταῦτα, ὦ Κρίτων; ἄλλο τι ἢ ὁμολογῶμεν;

ΚΡ. Ἀνάγκη, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. "Ἄλλο τι οὖν," ἂν φαίεν, "ἡ συνθήκας τὰς πρὸς
 ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ ὁμολογίας παραβαίνεις, οὐχ ὑπὸ ἀνάγκης e
 ὁμολογήσας οὐδὲ ἀπατηθεὶς οὐδὲ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ἀναγκασθεὶς
 βουλεύσασθαι, ἀλλ' ἐν ἔτεσι βδομήκοντα, ἐν οἷς ἐξῆν σοι
 ἀπιέναι, εἰ μὴ ἡρέσκομεν ἡμεῖς μηδὲ δίκαιαι ἐφαίνοντό σοι
 αἱ ὁμολογαί εἶναι. σὺ δὲ οὔτε Λακεδαιμόνα προηροῦ οὔτε 5
 Κρήτην, ἧς δὴ ἐκάστοτε φῆς εὐνομεῖσθαι, οὔτε ἄλλην οὐδε-
 μίαν τῶν Ἑλληνίδων πόλεων οὐδὲ τῶν βαρβαρικῶν, ἀλλὰ 53
 ἐλάττω ἐξ αὐτῆς ἀπεδήμησας ἢ οἱ χυλοὶ τε καὶ τυφλοὶ καὶ
 οἱ ἄλλοι ἀνάπηροι· οὕτω σοι διαφερόντως τῶν ἄλλων Ἀθη-
 ναίων ἤρεσκεν ἡ πόλις τε καὶ ἡμεῖς οἱ νόμοι δῆλον ὅτι· τῶν
 γὰρ ἂν πόλις ἀρέσκοι ἄνευ νόμων; νῦν δὲ δὴ οὐκ ἐμμενεῖς 5
 τοῖς ὁμολογημένοις; ἐὰν ἡμῖν γε πείθῃ, ὦ Σώκρατες· καὶ
 οὐ καταγέλαστός γε ἔσῃ ἐκ τῆς πόλεως ἐξελθών.

ο α πολιτεύεσθαι B : πολιτεύεσθαι T W d i δ T Eusebius : om. B
 d 3 μὲν B : om. T Eusebius d 5 πολιτεύεσθαι T : πολιτεύεσθαι B
 ο 5 δὲ B : τε T α i οὔτε τῶν βαρβάρων T α γ γε T : τε B
 (sed ex emend.) W

“ Σκόπει γὰρ δὴ, ταῦτα παραβὰς καὶ ἐξαμαρτάνων τι
 τούτων τί ἀγαθὸν ἐργάσῃ σαυτὸν ἢ τοὺς ἐπιτηδέιους τοὺς
 b σαυτοῦ. ὅτι μὲν γὰρ κινδυνεύουσίν γε σου οἱ ἐπιτηδέιοι καὶ
 αὐτοὶ φεύγειν καὶ στερηθῆναι τῆς πόλεως ἢ τὴν οὐσίαν
 ἀπολέσαι, σχεδὸν τι δῆλον· αὐτὸς δὲ πρῶτον μὲν ἐὰν εἰς
 τῶν ἐγγύτατά τινα πόλεων ἔλθῃς, ἢ Θήβαζε ἢ Μέγαράδε—
 5 εὐνομοῦνται γὰρ ἀμφοτέραι—πολέμιος ἦξεις, ὦ Σώκρατες, τῇ
 τούτων πολιτείᾳ, καὶ ὅσοι περ κήδονται τῶν αὐτῶν πόλεων
 ὑποβλέψονται σε διαφθορέα ἡγούμενοι τῶν νόμων, καὶ βε-
 βαιώσεις τοῖς δικασταῖς τὴν δόξαν, ὥστε δοκεῖν ὀρθῶς τὴν
 c δίκην δικάσαι· ὅστις γὰρ νόμων διαφθορεὺς ἐστὶν σφόδρα
 πονηρὸς δόξειεν ἂν νέων γε καὶ ἀνοήτων ἀνθρώπων διαφθορεὺς
 εἶναι. πότερον οὖν φεύξῃ τὰς τε εὐνομουμένας πόλεις καὶ
 τῶν ἀνδρῶν τοὺς κοσμιωτάτους; καὶ τοῦτο ποιοῦντι ἄρα ἄξιόν
 5 σοι ζῆν ἔσται; ἢ πλησιάζεις τούτοις καὶ ἀναισχυνησίεις
 διαλεγόμενος—τίνας λόγους, ὦ Σώκρατες; ἢ οὐσπερ ἐνθάδε,
 ὡς ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ δικαιοσύνη πλείστου ἄξιον τοῖς ἀνθρώποις
 καὶ τὰ νόμιμα καὶ οἱ νόμοι; καὶ οὐκ οἶει ἀσχημον [ἂν]
 d φανεῖσθαι τὸ τοῦ Σωκράτους πρᾶγμα; οἴεσθαι γε χρή. ἀλλ’
 ἐκ μὲν τούτων τῶν τόπων ἀπαρεῖς, ἦξεις δὲ εἰς Θετταλίαν
 παρὰ τοὺς ξένους τοὺς Κρίτωνος; ἐκεῖ γὰρ δὴ πλείστη ἀταξία
 καὶ ἀκολασία, καὶ ἴσως ἂν ἡδέως σου ἀκούοιεν ὡς γελοῖως
 5 ἐκ τοῦ δεσμοτηρίου ἀπεδιδρασκες σκευὴν τέ τινα περιθέμενος,
 ἢ διφθέραν λαβὼν ἢ ἄλλα οἷα δὴ εἰώθασιν ἐνσκευάζεσθαι οἱ
 ἀποδιδράσκοντες, καὶ τὸ σχῆμα τὸ σαυτοῦ μεταλλάξας· ὅτι
 δὲ γέρων ἀνὴρ, σμικροῦ χρόνου τῷ βίῳ λοιποῦ ὄντος ὡς τὸ
 e εἰκός, ἐτόλμησας οὕτω γλίσχρως ἐπιθυμεῖν ζῆν, νόμους τοὺς
 μεγίστους παραβὰς, οὐδεὶς δὲ ἐρεῖ; ἴσως, ἂν μὴ τινα λυπήσῃ·
 εἰ δὲ μή, ἀκούσῃ, ὦ Σώκρατες, πολλὰ καὶ ἀνάξια σαυτοῦ.

a 8 ἐξαμαρτάνων T c 5 ἐστι σοι ζῆν T c 8 ἂν B: om. T
 Eusebius d 2 τόπων B Eusebius: πόλεων T d 3 τοὺς Κρί-
 τωνος B Eusebius: τοῦ Κρίτωνος T d 7 μεταλλάξας T Eusebius:
 καταλλάξας B e 1 οὕτω γλίσχρως TW (in marg.) Eusebius:
 οὕτως αἰσχρῶς B W: γρ. οὕτω γ’ αἰσχρῶς in marg. t

ὑπερχόμενος δὴ βίωσῃ πάντας ἀνθρώπους καὶ δουλεύων—
 τί ποιῶν ἢ εὐχασόμενος ἐν Θετταλίᾳ, ὥσπερ ἐπὶ δεῖπνον 5
 ἀποδεδημηκῶς εἰς Θετταλίαν; λόγοι δὲ ἐκεῖνοι οἱ περὶ
 δικαιουσύνῃς τε καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς τοῦ ἡμῶν ἔσονται; ἀλλὰ 54
 δὴ τῶν παιδῶν ἕνεκα βούλει ζῆν, ἵνα αὐτοὺς ἐκθρέψῃς καὶ
 παιδεύῃς; τί δέ; εἰς Θετταλίαν αὐτοὺς ἀγαγὼν θρέψῃς τε
 καὶ παιδεύσεις, ξένους ποιήσας, ἵνα καὶ τοῦτο ἀπολαύσωσιν;
 ἢ τοῦτο μὲν οὐ, αὐτοῦ δὲ τρεφόμενοι σοῦ ζῶντος βέλτιον 5
 θρέψονται καὶ παιδεύσονται μὴ συνόντος σοῦ αὐτοῖς; οἱ γὰρ
 ἐπιτηδεῖοι οἱ σοὶ ἐπιμελήσονται αὐτῶν. πότερον ἂν μὲν εἰς
 Θετταλίαν ἀποδημήσῃς, ἐπιμελήσονται, ἂν δὲ εἰς Ἀἰδοῦ
 ἀποδημήσῃς, οὐχὶ ἐπιμελήσονται; εἴπερ γέ τι ὄφελος αὐτῶν
 ἐστὶν τῶν σοὶ φασκόντων ἐπιτηδεῖων εἶναι, ὀλεσθαί γε χρὴ. b

“Ἄλλ’, ὦ Σώκρατες, πειθόμενος ἡμῖν τοῖς σοῖς τροφεῦσι
 μήτε παῖδας περὶ πλείονος ποιοῦ μήτε τὸ ζῆν μήτε ἕλλο
 μηδὲν πρὸ τοῦ δικαίου, ἵνα εἰς Ἀἰδοῦ ἐλθὼν ἔχῃς πάντα
 ταῦτα ἀπολογήσασθαι τοῖς ἐκεῖ ἄρχουσιν· οὔτε γὰρ ἐνθάδε 5
 σοὶ φαίνεται ταῦτα πράττοντι ἄμεινον εἶναι οὐδὲ δικαιοτέρον
 οὐδὲ ὀσιώτερον, οὐδὲ ἄλλῃ τῶν σῶν οὐδενί, οὔτε ἐκείσε
 ἀφικομένῃ ἄμεινον ἔσται. ἀλλὰ νῦν μὲν ἡδικομένος ἄπει,
 ἂν ἀπίης, οὐχ ὑφ’ ἡμῶν τῶν νόμων ἀλλὰ ὑπ’ ἀνθρώπων· c
 ἂν δὲ ἐξέλθῃς οὕτως αἰσχροῦς ἀνταδικήσας τε καὶ ἀντικα-
 κουργήσας, τὰς σαυτοῦ ὁμολογίας τε καὶ συνθήκας τὰς πρὸς
 ἡμᾶς παραβὰς καὶ κακὰ ἐργασάμενος τούτους οὕς ἤκιστα
 ἔδει, σαυτὸν τε καὶ φίλους καὶ πατρίδα καὶ ἡμᾶς, ἡμεῖς τέ 5
 σοὶ χαλεπανοῦμεν ζῶντι, καὶ ἐκεῖ οἱ ἡμέτεροι ἀδελφοὶ οἱ ἐν
 Ἀἰδοῦ νόμοι οὐκ εὐμενῶς σε ὑποδέχονται, εἰδότες ὅτι καὶ
 ἡμᾶς ἐπεχειρήσας ἀπολέσαι τὸ σὸν μέρος. ἀλλὰ μὴ σε
 πείσῃ Κρίτων ποιεῖν ἃ λέγει μᾶλλον ἢ ἡμεῖς.” d

Ταῦτα, ὦ φίλε ἑταῖρε Κρίτων, εὖ ἴσθι ὅτι ἐγὼ δοκῶ

• 4 ὑπερχόμενος B Eusebius: ὑπεχόμενος T πάντας ἀνθρώπους
 βιάσει T • 4 τοῦτο B T: τοῦτό σου W • 7 ἂν μὲν T:
 ἂν B b 4 πρὸ secl. Cobet ταῦτα πάντα T Eusebius b 7 οὐδὲ
 ὀσιώτερον T Eusebius: οὔτε ὀσιώτερον B

ἀκούειν, ὥσπερ οἱ κορυβαυτιῶντες τῶν αὐλῶν δοκοῦσιν
 ἀκούειν, καὶ ἐν ἐμοὶ αὐτῇ ἡ ἡχὴ τούτων τῶν λόγων βομβεῖ
 5 καὶ ποιεῖ μὴ δύνασθαι τῶν ἄλλων ἀκούειν· ἀλλὰ ἴσθι, ὅσα γε
 τὰ νῦν ἐμοὶ δοκοῦντα, ἐὰν λέγῃς παρὰ ταῦτα, μάρτην ἔρείς.
 ὅμως μέντοι εἴ τι οἶμι πλέον ποιήσῃς, λέγε.

ΚΡ. Ἄλλ', ὦ Σώκρατες, οὐκ ἔχω λέγειν.

e ΣΩ. Ἐὰ τοίνυν, ὦ Κρίτων, καὶ πράττωμεν ταύτην, ἐπειδὴ
 ταύτην ὁ θεὸς ὑφηγεῖται.

d6 ἰὰν BT: ἰάν τι Wt: ὥς ἰὰν B¹ (ὥς a. v.)

ΦΑΙΔΩΝ

ΕΧΕΚΡΑΤΗΣ ΦΑΙΔΩΝ

St. I

p. 57

ΕΧ. Αὐτός, ὦ Φαῖδων, παρεγένου Σωκράτει ἐκείνῃ τῇ a
 ἡμέρᾳ ἣ τὸ φάρμακον ἔπιεν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, ἢ ἄλλου του
 ἤκουσας;

ΦΑΙΔ. Αὐτός, ὦ Ἐχέκρατες.

ΕΧ. Τί οὖν δὴ ἔστιν ἅττα εἶπεν ὁ ἀνὴρ πρὸ τοῦ θανά- z
 του; καὶ πῶς ἐτελεύτα; ἡδέως γὰρ ἂν ἐγὼ ἀκούσαιμι. καὶ
 γὰρ οὔτε [τῶν πολιτῶν] Φλειασίων οὐδεὶς πάνν τι ἐπιχωριάσει
 τὰ νῦν Ἀθήναζε, οὔτε τις ξένος ἀφίκεται χρόνον συχνοῦ
 ἐκείθεν ὅστις ἂν ἡμῖν σαφές τι ἀγγεῖλαι οἶός τ' ἦν περὶ b
 τούτων, πλήν γε δὴ ὅτι φάρμακον πιὼν ἀποθάνοι· τῶν δὲ
 ἄλλων οὐδὲν εἶχεν φράζειν.

ΦΑΙΔ. Οὐδὲ τὰ περὶ τῆς δίκης ἄρα ἐπύθεσθε ὃν τρόπον 58
 ἐγένετο;

ΕΧ. Ναί, ταῦτα μὲν ἡμῖν ἡγγειλέ τις, καὶ ἐθανυμάζομέν
 γε ὅτι πάλαι γενομένης αὐτῆς πολλῶ ὕστερον φαίνεται
 ἀποθανών. τί οὖν ἦν τοῦτο, ὦ Φαῖδων; 5

ΦΑΙΔ. Τύχη τις αὐτῷ, ὦ Ἐχέκρατες, συνέβη· ἔτυχεν
 γὰρ τῇ προτεραίᾳ τῆς δίκης ἢ πρύμνα ἐστεμμένη τοῦ πλοίου
 δ' εἰς Δῆλον Ἀθηναῖοι πέμπουσιν.

a 2 ἔπιεν τὸ φάρμακον W a 6 ἐγὼ B: om. T a 7 τῶν πολι-
 τῶν secl. v. Bainberg: Φλιασίων secl. Schaefer b 1 ἀπαγγεῖλαι W
 ἦν B: ἦ T a 5 οὐν B: om. T a 8 πέμπουσιν BT: πέμπουσιν
 κατ' ἔτος B' W

EX. Τοῦτο δὲ δὴ τί ἐστιν;

- 10 ΦΑΙΔ. Τοῦτ' ἐστὶ τὸ πλοῖον, ὡς φασιν Ἀθηναῖοι, ἐν ᾧ
 Θησεύς ποτε εἰς Κρήτην τοὺς “δὺς ἑπτὰ” ἐκείνους ᾤχετο
 b ἄγων καὶ ἔσωσέ τε καὶ αὐτὸς ἐσώθη. τῷ οὖν Ἀπόλλωνι
 ἠϋξάντο ὡς λέγεται τότε, εἰ σωθεῖεν, ἐκάστου ἔτους θεωρίαν
 ἀπάξειν εἰς Δῆλον· ἣν δὴ αἰ καὶ νῦν ἔτι ἐξ ἐκείνου κατ'
 ἐνιαυτὸν τῷ θεῷ πέμπουσιν. ἐπειδὴ οὖν ἄρξονται τῆς
 5 θεωρίας, νόμος ἐστὶν αὐτοῖς ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ καθαρεύειν
 τὴν πόλιν καὶ δημοσίᾳ μηδὲνα ἀποκτείνουσαι, πρὶν ἂν εἰς
 Δῆλόν τε ἀφίκηται τὸ πλοῖον καὶ πάλιν δεῦρο· τοῦτο δ'
 ἐνίοτε ἐν πολλῷ χρόνῳ γίγνεται, ὅταν τύχωσιν ἀνεμοὶ ἀπο-
 c λαβόντες αὐτούς. ἀρχὴ δ' ἐστὶ τῆς θεωρίας ἐπειδὴ δ
 ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος στέψη τὴν πρύμναν τοῦ πλοίου·
 τοῦτο δ' ἔτυχεν, ὥσπερ λέγω, τῇ προτεραίᾳ τῆς δίκης γεγο-
 νός. διὰ ταῦτα καὶ πολλὸν χρόνον ἐγένετο τῷ Σωκράτει ἐν
 5 τῷ δεσμωτηρίῳ ὁ μεταξὺ τῆς δίκης τε καὶ τοῦ θανάτου.

EX. Τί δὲ δὴ τὰ περὶ αὐτὸν τὸν θάνατον, ὦ Φαῖδων; τί
 ἦν τὰ λεχθέντα καὶ πραχθέντα, καὶ τίνας οἱ παραγενόμενοι
 τῶν ἐπιτηδεύων τῷ ἀνδρὶ; ἢ οὐκ εἶπον οἱ ἄρχοντες παρῆναι,
 ἀλλ' ἔρημος ἐτελεύτα φίλων;

- d ΦΑΙΔ. Οὐδαμῶς, ἀλλὰ παρήσαν τινες, καὶ πολλοὶ γε.

EX. Ταῦτα δὴ πάντα προθυμήθητι ὡς σαφέστατα ἡμῖν
 ἀπαγγεῖλαι, εἰ μὴ τίς σοι ἀσχολία τυγχάνει οὔσα.

- ΦΑΙΔ. Ἀλλὰ σχολάζω γε καὶ πειράσομαι ὑμῖν διηγῆ-
 5 σασθαι· καὶ γὰρ τὸ μεμνησθαι Σωκράτους καὶ αὐτὸν λέγοντα
 καὶ ἄλλου ἀκούοντα ἔμοιγε αἰ πάντων ἥδιστον.

EX. Ἀλλὰ μὴν, ὦ Φαῖδων, καὶ τοὺς ἀκουσομένους γε
 τοιούτους ἐτέρους ἔχεις· ἀλλὰ πειρῶ ὡς ἂν δύνη ἀκριβέ-
 στατα διεξελθεῖν πάντα.

- e ΦΑΙΔ. Καὶ μὴν ἔγωγε θαυμάσια ἔπαθον παραγενόμενος.
 οὔτε γὰρ ὡς θανάτῳ παρόντα με ἀνδρὸς ἐπιτηδεῖον ἔλεος

a 11 ποτε θησεὺς W b 7 τε B: om. T c 6 τί ἦν BT: τίνας
 ἦν B'W d 4 γε B: τε T d 8 ἐτέρους BT: ἑταίρους W
 d 9 διεξελθεῖν B: διελεῖν T

εἰσῆι· εὐδαίμων γάρ μοι ἀνὴρ ἐφαίνετο, ὦ Ἐχέκρατες, καὶ
 τοῦ τρόπου καὶ τῶν λόγων, ὥς ἀδεῶς καὶ γενναίως ἐτελεύτα,
 ὥστε μοι ἐκείνον παρίστασθαι μὴδ' εἰς Ἄιδου ἰόντα ἀνευ 5
 θείας μοίρας ἵναι, ἀλλὰ καὶ ἐκείσε ἀφικόμενον εὖ πράξειν
 εἴπερ τις πώποτε καὶ ἄλλος. διὰ δὴ ταῦτα οὐδὲν πάνυ μοι 59
 ἔλειων ἐισῆι, ὥς εἰκὸς ἂν δόξειεν εἶναι παρόντι πένθει,
 οὔτε αὖ ἡδονὴ ὥς ἐν φιλοσοφίᾳ ἡμῶν ὄντων ὥσπερ εἰώθεμεν
 —καὶ γὰρ οἱ λόγοι τοιοῦτοί τινες ἦσαν—ἀλλ' ἀτεχνῶς
 ἄτοπόν τί μοι πάθος παρῆν καὶ τις ἀήθης κρᾶσις ἀπὸ τε τῆς 5
 ἡδονῆς συγκεκραμένη ὁμοῦ καὶ ἀπὸ τῆς λύπης, ἐνθυμουμένῃ
 ὅτι αὐτίκα ἐκεῖνος ἐμελλε τελευτᾶν. καὶ πάντες οἱ παρόντες
 σχεδὸν τι οὕτω διεκείμεθα, τοτὲ μὲν γελῶντες, ἐνίστε δὲ
 δακρύοντες, εἰς δὲ ἡμῶν καὶ διαφερόντως, Ἀπολλόδωρος—
 οἶσθα γάρ πον τὸν ἄνδρα καὶ τὸν τρόπον αὐτοῦ. b

EX. Πῶς γὰρ οὗ;

ΦΑΙΔ. Ἐκεῖνός τε τοῖνον παντάπασιν οὕτως εἶχεν, καὶ
 αὐτὸς ἔγωγε ἐτεταράγμην καὶ οἱ ἄλλοι.

EX. Ἐτυχον δέ, ὦ Φαῖδων, τίνες παραγενόμενοι; 5

ΦΑΙΔ. Οὗτός τε δὴ ὁ Ἀπολλόδωρος τῶν ἐπιχωρίων
 παρῆν καὶ Κριτόβουλος καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἔτι Ἑρμογέ-
 νης καὶ Ἐπιγένης καὶ Αἰσχῶνης καὶ Ἀντισθένης· ἦν δὲ καὶ
 Κτήσιππος ὁ Παιανιεὺς καὶ Μενέξενος καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν
 ἐπιχωρίων. Πλάτων δὲ οἶμαι ἡσθένει. 10

EX. Ξένοι δέ τινες παρήσαν;

ΦΑΙΔ. Ναί, Συμμία τέ γε ὁ Θηβαῖος καὶ Κέβης καὶ c
 Φαιδῶνδης καὶ Μεγαρόθεν Εὐκλείδης τε καὶ Τερψίων.

EX. Τί δέ; Ἀρίστιππος καὶ Κλεόμβροτος παρεγένοντο;

ΦΑΙΔ. Οὐ δῆτα· ἐν Αἰγίνῃ γὰρ ἐλέγοντο εἶναι.

ε 3 ἀνὴρ B: ὁ ἀνὴρ T ε 4 τῶν λόγων B¹ T W: τοῦ λόγου Bt
 ε 5 ὥστε μοι B T: ὥστ' ἔμοιγε W παρίστασθαι ἐκείνον W et transp.
 signis fecit T α 6 ἀπὸ B: om. T α 8 τότε T: ὅτε B: τὸ W
 b 7 κριτόβουλος T: ὁ κριτόβουλος B αὐτοῦ B T: αὐτοῦ κριτῶν B¹ W
 b 11 δέ om. pr. T c 1 τε B T: om. W c 2 φαιδῶνδης B¹ T:
 φαιδωνίδης B W

δ ΕΧ. Ἄλλος δέ τις παρῆν;

ΦΑΙΔ. Σχεδόν τι οἶμαι τούτους παραγενέσθαι.

ΕΧ. Τί οὖν δῆ; τίνας φῆς ἦσαν οἱ λόγοι;

ΦΑΙΔ. Ἐγώ σοι ἐξ ἀρχῆς πάντα πεπράσσομαι διηγῆσα-
 δ σθαι. αἰ γὰρ δὴ καὶ τὰς πρόσθεν ἡμέρας εἰώθεμεν φοιτᾶν
 καὶ ἐγὼ καὶ οἱ ἄλλοι παρὰ τὸν Σωκράτη, συλλεγόμενοι
 ἔωθεν εἰς τὸ δικαστήριον ἐν ᾧ καὶ ἡ δίκη ἐγένετο· πλησίον
 γὰρ ἦν τοῦ δεσμωτηρίου. περιεμένομεν οὖν ἐκάστοτε ἕως
 5 ἀνοιχθείη τὸ δεσμωτήριον, διατρίβοντες μετ' ἀλλήλων, ἀνεφύ-
 γετο γὰρ οὐ πρῶ· ἐπειδὴ δὲ ἀνοιχθείη, εἰσῆμεν παρὰ τὸν
 Σωκράτη καὶ τὰ πολλὰ διημερεύομεν μετ' αὐτοῦ. καὶ δὴ καὶ
 τότε πρῶτα συνελέγημεν· τῇ γὰρ προτεραίᾳ [ἡμέρᾳ]
 e ἐπειδὴ ἐξήλθομεν ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου ἐσπέρας, ἐπυθόμεθα
 ὅτι τὸ πλοῖον ἐκ Δήλου ἀφιγμένον εἴη. παρηγγελάμεν οὖν
 ἀλλήλοις ἦκεν ὥς πρῶτα εἰς τὸ εἰώθος. καὶ ἦκομεν καὶ
 ἡμῶν ἐξελθὼν ὁ θυρωρός, ὅσπερ εἰώθει ὑπακούειν, εἶπεν περι-
 5 μένειν καὶ μὴ πρότερον παρίεναι ἕως ἂν αὐτὸς κελεύσῃ·
 “Λύουσι γάρ,” ἔφη, “οἱ ἑνδεκα Σωκράτη καὶ παραγγέλλουσιν
 ὅπως ἂν τῆδε τῇ ἡμέρᾳ τελευτᾷ.” οὐ πολὺν δ' οὖν χρόνον
 ἐπισχὼν ἦκεν καὶ ἐκέλευεν ἡμᾶς εἰσιέναι. εἰσιόντες οὖν
 60 κατελαμβάνομεν τὸν μὲν Σωκράτη ἄρτι λελυμένον, τὴν δὲ
 Ξανθίππην—γιγνώσκεις γάρ—ἔχουσάν τε τὸ παιδίον αὐτοῦ
 καὶ παρακαθημένην. ὥς οὖν εἶδεν ἡμᾶς ἡ Ξανθίππη, ἀνιψ-
 φήμησέ τε καὶ τοιαῦτ' ἅττα εἶπεν, οἷα δὴ εἰώθασιν αἱ
 5 γυναῖκες, ὅτι “ὦ Σώκρατες, ὅστανον δὴ σε προσερούσι νῦν
 οἱ ἐπιτήδειοι καὶ σὺ τούτους.” καὶ ὁ Σωκράτης βλέψας εἰς
 τὸν Κρίτων, “ὦ Κρίτων,” ἔφη, “ἀπαγέτω τις αὐτὴν
 οἴκαδε.”

Καὶ ἐκέλευν μὲν ἀπῆγόν τινας τῶν τοῦ Κρίτωνος βοῶσάν
 b τε καὶ κοπτομένην· ὁ δὲ Σωκράτης ἀνακαθίζόμενος εἰς τὴν

d 5 ἀνεφύγετο BT: ἀνεφύγντο W d 6 εἰσῆμεν B: ἡμεν T
 d 8 ἡμέρᾳ secl. Hermann e 4 ὅστανον BT: ὅστις B' W περι-
 μένειν B: ἐπιμένειν T e 7 τελευτᾷ T: τελευτήσῃ B e 9 ἐκέ-
 λευεν BT: ἐκέλευσεν B' W εἰσιόντες BT: εἰσελθόντες B' W
 a 7 αὐτὴν F: ταύτην T W b 1 εἰς BT et s. v. W: ἐπὶ B' W t

κλώνην συνέκαμψέ τε τὸ σκέλος καὶ ἐξέτριψε τῇ χειρί, καὶ
 τρίβων ἄμα, ὥς ἄτοπον, ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἔοικέ τι εἶναι
 τοῦτο ὃ καλοῦσιν οἱ ἄνθρωποι ἡδύ· ὥς θαυμασιῶς πέφυκε
 πρὸς τὸ δοκοῦν ἐναντίον εἶναι, τὸ λυπηρόν, τὸ ἄμα μὲν 5
 αὐτῷ μὴ 'θέλει παραγίγνεσθαι τῷ ἀνθρώπῳ, ἐὰν δέ τις
 διώκῃ τὸ ἕτερον καὶ λαμβάνῃ, σχεδόν τι ἀναγκάζεσθαι αἰ
 λαμβάνειν καὶ τὸ ἕτερον, ὥσπερ ἐκ μιᾶς κορυφῆς ἡμμένῳ
 δὴ ὄντε. καὶ μοι δοκεῖ, ἔφη, εἰ ἐνενόησεν αὐτὰ Αἰσωπος, c
 μῦθον ἂν συνθεῖναι ὥς ὁ θεὸς βουλόμενος αὐτὰ διαλλάξαι
 πολεμοῦντα, ἐπειδὴ οὐκ ἐδύνατο, συνῆψεν εἰς ταῦτον αὐτοῖς
 τὰς κορυφάς, καὶ διὰ ταῦτα ὃ ἂν τὸ ἕτερον παραγένηται
 ἐπακολουθεῖ ὕστερον καὶ τὸ ἕτερον. ὥσπερ οὖν καὶ αὐτῷ μοι 5
 ἔοικεν· ἐπειδὴ ὑπὸ τοῦ δεσμοῦ ἦν ἐν τῷ σκέλει τὸ ἀλγεῖν,
 ἦκειν δὴ φαίνεται ἐπακολουθοῦν τὸ ἡδύ.

Ὁ οὖν Κέβης ὑπολαβὼν, Νῆ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες,
 ἔφη, εὖ γ' ἐποίησας ἀναμνήσας με. περὶ γάρ τοι τῶν
 ποιημάτων ὧν πεποίηκας ἐντέλλας τοὺς τοῦ Αἰσώπου λόγους d
 καὶ τὸ εἰς τὸν Ἀπόλλω προοίμιον καὶ ἄλλοι τινές με ἦδη
 ἤρουντο, ἀτὰρ καὶ Εὐήνος πρῶην, ὅτι ποτὲ διανοηθεῖς, ἐπειδὴ
 δεῦρο ἦλθες, ἐποίησας αὐτά, πρότερον οὐδὲν πώποτε ποιήσας.
 εἰ οὖν τί σοι μέλει τοῦ ἔχειν ἐμὲ Εὐήνῳ ἀποκρίνασθαι ὅταν 5
 με αὖθις ἐρωτᾷ—εὖ οἶδα γὰρ ὅτι ἐρήσεται—εἰπέ τί χρὴ
 λέγειν.

Λέγε τοῖνυν, ἔφη, αὐτῷ, ὦ Κέβης, τὰληθῆ, ὅτι οὐκ
 ἐκέλευ βουλόμενος οὐδὲ τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ ἀντίτεχνος
 εἶναι ἐποίησα ταῦτα—ἦδη γὰρ ὥς οὐ ῥάδιον εἶη—ἀλλ' e
 ἐνυπνίων τιῶν ἀποπειρώμενος τί λέγοι, καὶ ἀφοσιούμενος
 εἰ ἄρα πολλάκις ταύτην τὴν μουσικὴν μοι ἐπιτάττοι ποιεῖν.

b2 ἐξέτριψε B: ἔτριψε T b3 ἔοικέ τι BT: ἔοικεν W Stob.
 b5 τὸ BTW: τῷ B^t Stob. b7 αἰ T Stob.: om. B b8 ἡμ-
 μένῳ T Stob.: συνημμένῳ B c3 αὐτοῖς B: αὐτῶν T Stob.
 c5 αὐτό W c6 σκέλει BT Stob.: σκέλει πρότερον B^t W ἀλ-
 γεινὸν B: ἀλγεῖν T Stob. c9 εὖ γε πεποίηκας W d5 ἀποκρί-
 νασθαι B: ἀποκρίνεσθαι T d6 ἐρωτᾷ BT: ἔρηται B^t T^t W χρὴ
 BT: χρὴ με B^t W e1 οὐ TW: ὅτι οὐ B e2 λέγοι ref. T:
 λέγειν B: λέγει pr. T b e3 εἰ B: εἰ ἄρα B^t TW

- ἦν γὰρ δὴ ἅττα τοιάδε· πολλάκις μοι φοιτῶν τὸ αὐτὸ ἐν-
 5 ὑπνιον ἐν τῷ παρελθόντι βίῳ, ἄλλοτ' ἐν ἄλλῃ ὄψει φανό-
 μενον, τὰ αὐτὰ δὲ λέγον, “ὦ Σώκρατες,” ἔφη, “μουσικὴν
 ποιεῖ καὶ ἐργάζου.” καὶ ἐγὼ ἔν γε τῷ πρόσθεν χρόνῳ ὅπερ
 ἐπραττον τοῦτο ὑπελάμβανον αὐτό μοι παρακελεύεσθαι τε
 61 καὶ ἐπικελεύειν, ὥσπερ οἱ τοῖς θεοῖσι διακελευόμενοι, καὶ
 ἐμοὶ οὕτω τὸ ἐνύπνιον ὅπερ ἐπραττον τοῦτο ἐπικελεύειν,
 μουσικὴν ποιεῖν, ὡς φιλοσοφίας μὲν οὕσης μεγίστης μουσι-
 κῆς, ἐμοῦ δὲ τοῦτο πράττοντος. νῦν δ' ἐπειδὴ ἡ τε δίκη
 5 ἐγένετο καὶ ἡ τοῦ θεοῦ ἐορτὴ διεκώλυνέ με ἀποθνήσκειν, ἔδοξε
 χρῆναι, εἰ ἄρα πολλάκις μοι προστάττοι τὸ ἐνύπνιον ταύτην
 τὴν δημῶδη μουσικὴν ποιεῖν, μὴ ἀπειθῆσαι αὐτῷ ἀλλὰ
 ποιεῖν· ἀσφαλέστερον γὰρ εἶναι μὴ ἀπιέναι πρὶν ἀφοσιώ-
 b σασθαι ποιήσαντα ποιήματα [καὶ] πιθόμενον τῷ ἐνυπνίῳ.
 οὕτω δὴ πρῶτον μὲν εἰς τὸν θεὸν ἐποίησα οὐ ἦν ἡ παρούσα
 θυσία· μετὰ δὲ τὸν θεόν, ἐννοήσας ὅτι τὸν ποιητὴν δέοι,
 εἶπερ μέλλοι ποιητὴς εἶναι, ποιεῖν μύθους ἀλλ' οὐ λόγους,
 5 καὶ αὐτὸς οὐκ ἡ μυθολογικός, διὰ ταῦτα δὴ οὗς προχείρους
 εἶχον μύθους καὶ ἡπιστάμην τοὺς Αἰσώπου, τούτων ἐποίησα
 οἷς πρῶτοις ἐνέτυχον. ταῦτα οὖν, ὦ Κέβης, Εὐήνῳ φράζε,
 καὶ ἐρῶσθαι καί, ἂν σωφρονῇ, ἐμὲ διώκειν ὡς τάχιστ
 c ἀπειμι δέ, ὡς ἔοικε, τήμερον· κελεύουσι γὰρ Ἀθηναῖοι.

Καὶ ὁ Σιμμίας, Οἶον παρακελεύη, ἔφη, τοῦτο, ὦ Σώ-
 κρατες, Εὐήνῳ. πολλὰ γὰρ ἤδη ἐντετύχηκα τῷ ἀνδρί·
 σχεδὸν οὖν ἐξ ὧν ἐγὼ ἥσθημαι οὐδ' ὁπωστιοῦν σοι ἐκὼν
 5 εἶναι πείσεται.

Τί δέ; ἡ δ' ὅς, οὐ φιλόσοφος Εὐήνος;

Ἔμοιγε δοκεῖ, ἔφη ὁ Σιμμίας.

Ἐβελήσει τούτων καὶ Εὐήνος καὶ πᾶς ὅτῳ ἀξίως τούτου
 τοῦ πράγματος μέτεστω. οὐ μέντοι ἴσως βιάσεται αὐτόν·

a 8 εἶναι B T : εἶναι ἐνόμιζον B¹ W πρὶν B T : πρότερον πρὶν ἂν
 B¹ W b 1 καὶ B T w : om. W et punct. not. i πειθόμενον
 B Γ W sed ei ex i T b 5 ὅη B : om. T b 6 καὶ ἡπιστάμην
 μύθους B¹ T W τούτων T : τούτους B b 8 ὡς τάχιστα B : om.
 T c 4 σοι B : ἔν σοι T c 9 μέντοι B T Olymp. : μέντοι γε
 B¹ W

οὐ γάρ φασι θεμιτὸν εἶναι. Καὶ ἅμα λέγων ταῦτα καθῆκε 10
τὰ σκέλη ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ καθεζόμενος οὕτως ἤδη τὰ λοιπὰ δ
διελέγετο.

Ἦρετο οὖν αὐτὸν ὁ Κέβης· Πῶς τοῦτο λέγεις, ὦ
Σώκρατες, τὸ μὴ θεμιτὸν εἶναι ἑαυτὸν βιάζεσθαι, ἐθέλειν δ'
ἂν τῷ ἀποθυήσκοντι τὸν φιλόσοφον ἔπessθαι; 5

Τί δέ, ὦ Κέβης; οὐκ ἀκηκόατε σύ τε καὶ Συμμίας περὶ
τῶν τοιούτων Φιλολάῳ συγγεγονότες;

Οὐδέν γε σαφές, ὦ Σώκρατες.

Ἄλλα μὴν καὶ ἐγὼ ἐξ ἀκοῆς περὶ αὐτῶν λέγω· ἃ μὲν
οὖν τυγχάνω ἀκηκῶς φθόνος οὐδεὶς λέγειν. καὶ γὰρ ἴσως 10
καὶ μάλιστα πρέπει μέλλοντα ἐκείσε ἀποδημεῖν διασκοπεῖν e
τε καὶ μυθολογεῖν περὶ τῆς ἀποδημίας τῆς ἐκεῖ, ποῖαν τινὰ
αὐτὴν οἰόμεθα εἶναι· τί γὰρ ἂν τις καὶ ποιοῖ ἄλλο ἐν τῷ
μέχρι ἡλίου δυσμῶν χρόνῳ;

Κατὰ τί δὴ οὖν ποτε οὐ φασι θεμιτὸν εἶναι αὐτὸν ἑαυτὸν 5
ἀποκτενεῖναι, ὦ Σώκρατες; ἤδη γὰρ ἐγωγε, ὅπερ νυνδὴ σὺ
ἦρου, καὶ Φιλολάου ἤκουσα, ὅτε παρ' ἡμῶν δεητᾶτο, ἤδη δέ
καὶ ἄλλων τῶν, ὥς οὐ δέοι τοῦτο ποιεῖν· σαφές δέ περὶ
αὐτῶν οὐδενὸς πώποτε οὐδὲν ἀκήκοα.

Ἄλλα προθυμεῖσθαι χρή, ἔφη· τάχα γὰρ ἂν καὶ ἀκού- 6a
σαις. ἴσως μέντοι θαυμαστόν σοι φανεῖται εἰ τοῦτο μόνον
τῶν ἄλλων ἀπάντων ἀπλοῦν ἔστω, καὶ οὐδέποτε τυγχάνει τῷ
ἀνθρώπῳ, ὥσπερ καὶ τᾶλλα, ἔστω ὅτε καὶ οἷς βέλτιον <ὄν>
τεθνάναι ἢ ζῆν, οἷς δέ βέλτιον τεθνάναι, θαυμαστόν ἴσως 5
σοι φαίνεται εἰ τοῦτοις τοῖς ἀνθρώποις μὴ ὅσιον αὐτοὺς
ἑαυτοὺς εὖ ποιεῖν, ἀλλὰ ἄλλον δεῖ περιμένειν εὐεργέτην.

Καὶ ὁ Κέβης ἡρέμα ἐπιγελάσας, ἴτω Ζεὺς, ἔφη, τῇ
αὐτοῦ φωνῇ εἰπών.

d 1 σκέλη B Olymp. : σκέλη ἀπὸ τῆς κλήσης W et marg. T d 8 σα-
φές T W : σαφῶς B e 6 νῦν δὴ B T : δὴ νῦν W a 1 ἀκούσαις
B : ἀκούσαι T a 3 τῷ ἀνθρώπῳ B T : τῶν ἀνθρώπων t a 4 δὲν
add. ci. Heindorf a 6 ὅσιον B T : ὅσιόν ἐστιν B² W a 8 ἴτω
a. v. W Olymp. : ἴττω δ B : ἴττω b : ἴττω T : εἰττω W ζεὺς B T :
ζεῦ W

- b Καὶ γὰρ ἂν δόξειεν, ἔφη ὁ Σωκράτης, οὕτω γ' εἶναι ἄλογον· οὐ μέντοι ἀλλ' ἴσως γ' ἔχει τινα λόγον. ὁ μὲν οὖν ἐν ἀπορρήτοις λεγόμενος περὶ αὐτῶν λόγος, ὥς ἐν τωι φρουρᾷ ἐσμεν οἱ ἄνθρωποι καὶ οὐ δεῖ δὴ ἑαυτὸν ἐκ ταύτης
- 5 λύειν οὐδ' ἀποδιδράσκειν, μέγας τέ τίς μοι φαίνεται καὶ οὐ ῥᾷδιος διιδεῖν· οὐ μέντοι ἀλλὰ τόδε γέ μοι δοκεῖ, ὦ Κέβης, εἴ λέγεσθαι, τὸ θεοὺς εἶναι ἡμῶν τοὺς ἐπιμελουμένους καὶ ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους ἐν τῶν κτημάτων τοῖς θεοῖς εἶναι. ἡ σοὶ οὐ δοκεῖ οὕτως;
- 10 Ἔμοιγε, φησὶν ὁ Κέβης.
- c Οὐκοῦν, ἡ δ' ὅς, καὶ σὺ ἂν τῶν σαυτοῦ κτημάτων εἴ τι αὐτὸ ἑαυτὸ ἀποκτευνέοι, μὴ σημήναντός σου ὅτι βούλει αὐτὸ τεθνάναι, χαλεπαίνεις ἂν αὐτῷ καί, εἴ τινα ἔχοις τιμωρίαν, τιμωροῖο ἂν;
- 5 Πάνυ γ', ἔφη.
- Ἰσως τοῖων ταύτη οὐκ ἄλογον μὴ πρότερον αὐτὸν ἀποκτευνῶναι δεῖν, πρὶν ἀνάγκην τινα θεὸς ἐπιπέμψῃ, ὥσπερ καὶ τὴν νῦν ἡμῖν παροῦσαν.
- Ἄλλ' εἰκός, ἔφη ὁ Κέβης, τοῦτό γε φαίνεται. ὁ μὲν-
- 10 τοι νυνδὴ ἔλεγες, τὸ τοὺς φιλοσόφους ῥαδίως ἂν ἐθέλειω
- d ἀποθνήσκειν, ἔοικεν τοῦτο, ὦ Σώκρατες, ἀτόπῳ, εἴπερ δ νυνδὴ ἐλέγομεν εὐλόγως ἔχει, τὸ θεῶν τε εἶναι τὸν ἐπιμελουμένον ἡμῶν καὶ ἡμᾶς ἐκεῖνου κτήματα εἶναι. τὸ γὰρ μὴ ἀγανακτεῖν τοὺς φρονιμωτάτους ἐκ ταύτης τῆς θεραπείας
- 5 ἀπιόντας, ἐν ἣ ἐπιστατοῦσιν αὐτῶν οἵπερ ἀριστοὶ εἰσιν τῶν ὄντων ἐπιστάται, θεοί, οὐκ ἔχει λόγον· οὐ γάρ που αὐτός γε αὐτοῦ οἶεται ἀμεινον ἐπιμελήσεσθαι ἐλεύθερος γενόμενος. ἀλλ' ἀνόητος μὲν ἄνθρωπος τάχ' ἂν οἰηθείη ταῦτα, φευκτέον
- e εἶναι ἀπὸ τοῦ δεσπότη, καὶ οὐκ ἂν λογιζοίτο ὅτι οὐ δεῖ ἀπὸ γε τοῦ ἀγαθοῦ φεύγειν ἀλλ' ὅτι μάλιστα παραμένειν, διό

b a γ' BT: om. W b 4 post ἐσμεν add. πάντες B¹ b 10 φη-
 σιν B: ἔφη T W c 1 κτημάτων B: om. Γ c 7 πρὶν (ἂν) Heindorf
 θεὸς B: ὁ θεὸς B¹ T W Olymp. c 8 παροῦσαν ἡμῖν W d a ἔχει
 B¹ T W: ἔχειν B d 6 που B Olymp.: πω T d 7 ἐπιμελήσεσθαι
 B Olymp.: ἐπιμελεῖσθαι T

ἀλογίστως ἂν φεύγοι· ὁ δὲ νοῦν ἔχων ἐπιθυμοῖ που ἂν αἰε
εἶναι παρὰ τῷ αὐτοῦ βελτίονι. καίτοι οὕτως, ὦ Σώκρατες,
τοῦναντίον εἶναι εἰκὸς ἢ ὁ νυνδὴ ἐλέγγο· τοὺς μὲν γὰρ 5
φρονίμους ἀγανακτεῖν ἀποθυήσκοντας πρέπει, τοὺς δὲ ἄφρονas
χαίρειν.

Ἀκούσας οὖν ὁ Σωκράτης ἡσθῆναί τέ μοι ἔδοξε τῇ τοῦ
Κέβητος πραγματείᾳ, καὶ ἐπιβλέψας εἰς ἡμᾶς, Ἄεϊ τοι, 63
ἔφη, [ὁ] Κέβης λόγους τινας ἀνερυνθῆ, καὶ οὐ πάνν εὐθέως
ἐθέλει πείθεσθαι ὅτι ἂν τις εἴπῃ.

Καὶ ὁ Συμμίας, Ἄλλὰ μὴν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, νῦν γέ μοι
δοκεῖ τι καὶ αὐτῷ λέγειν Κέβης· τί γὰρ ἂν βουλόμενοι 5
ἄνδρες σοφοὶ ὡς ἀληθῶς δεσπότηas ἀμείνους αὐτῶν φεύγοιεν
καὶ ῥαδίως ἀπαλλάττωτο αὐτῶν; καὶ μοι δοκεῖ Κέβης εἰs
σὲ τεύειν τὸν λόγον, ὅτι οὕτω ῥαδίως φέρεις καὶ ἡμᾶs
ἀπολείπων καὶ ἄρχοντας ἀγαθούς, ὡs αὐτοs ὁμολογεῖs, θεούς.

Δίκαια, ἔφη, λέγετε· οἶμαι γὰρ ὑμᾶs λέγειν ὅτι χρή με b
πρὸs ταῦτα ἀπολογῆσασθαι ὥsπερ ἐν δικαστηρίῳ.

Πάνν μὲν οὖν, ἔφη ὁ Συμμίας.

Φέρε δὴ, ἢ δ' ὅs, πειραθῶ πιθανώτερον πρὸs ὑμᾶs ἀπολο-
γῆσασθαι ἢ πρὸs τοὺs δικαστάs. ἐγὼ γάρ, ἔφη, ὦ Συμμίa 5
τε καὶ Κέβης, εἰ μὲν μὴ ᾤμην ἦξειν πρῶτον μὲν παρὰ
θεοὺs ἄλλους σοφοὺs τε καὶ ἀγαθοὺs, ἔπειτα καὶ παρ'
ἀνθρώπωνs τετελευτηκόταs ἀμείνους τῶν ἐνθάδε, ἡδίκουν
ἂν οὐκ ἀγανακτῶν τῷ θανάτῳ· νῦν δὲ εὖ ἴστε ὅτι παρ'
ἄνδραs τε ἐλπίζω ἀφίξεσθαι ἀγαθοὺs—καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἂν c
πάνν δισχυρισαίμην—ὅτι μέντοι παρὰ θεοὺs δεσπότηas πάνν
ἀγαθοὺs ἦξειν, εὖ ἴστε ὅτι εἶπερ τι ἄλλο τῶν τοιούτων
δισχυρισαίμην ἂν καὶ τοῦτο. ὥsτε διὰ ταῦτα οὐχ ὁμοίως
ἀγανακτῶ, ἀλλ' εὐελπίς εἰμι εἶναι τι τοῖs τετελευτηκόσι καί, 5

ο 5 εἰκὸς εἶναι T sed add. sign. transp. a 2 ὁ om. pr. T
a 4 γέ μοι δοκεῖ τι B: γε δοκεῖ τί μοι T: τέ μοι δοκεῖ τι W a 9 ἀπο-
λείπων B: TW: ἀπολείπων B b 2 πρὸs ταῦτα B: om. T b 4 πρὸs
ὑμᾶs πιθανώτερον TW b 7 καὶ παρ' Bt: παρ' T Stob. b 9 ὅτι
om. Stob. o 2 ὅτι B: τὸ T (in ras.) Stob. o 4 δισχυρισαίμην
B Stob.: ἰσχυρισαίμην T sed δι s. v.

ὥσπερ γε καὶ πάλαι λέγεται, πολὺ ἄμεινον τοῖς ἀγαθοῖς ἢ τοῖς κακοῖς.

Τί οὖν, ἔφη ὁ Σιμμίας, ὦ Σώκρατες; αὐτὸς ἔχων τὴν διάνοιαν ταύτην ἐν νῷ ἔχεις ἀπιέναι, ἢ καὶ ἡμῖν μεταδοίης;
 d κοινὸν γὰρ δὴ ἔμοιγε δοκεῖ καὶ ἡμῖν εἶναι ἀγαθὸν τοῦτο, καὶ ἅμα σοι ἡ ἀπολογία ἔσται, ἐὰν ἄπερ λέγεις ἡμᾶς πείσῃς.

Ἄλλὰ πειράσομαι, ἔφη. πρῶτον δὲ Κρίτωνα τόνδε σκεψόμεθα τί ἐστὶν ὃ βούλεσθαί μοι δοκεῖ πάλαι εἰπεῖν.

5 Τί δέ, ὦ Σώκρατες, ἔφη ὁ Κρίτων, ἄλλο γε ἢ πάλαι μοι λέγει ὁ μέλλων σοι δώσειν τὸ φάρμακον ὅτι χρή σοι φράζειν ὥς ἐλάχιστα διαλέγεσθαι; φησὶ γὰρ θερμαίνεσθαι μᾶλλον διαλεγόμενους, δεῖν δὲ οὐδὲν τοιοῦτον προσφέρειν
 e τῷ φαρμάκῳ· εἰ δὲ μή, ἐνίστε ἀναγκάζεσθαι καὶ δις καὶ τρίς πίνειν τοὺς τι τοιοῦτον ποιοῦντας.

Καὶ ὁ Σωκράτης, Ἔα, ἔφη, χαίρειν αὐτόν· ἀλλὰ μόνον τὸ ἑαυτοῦ παρασκευαζέτω ὥς καὶ δις δώσων, ἐὰν δὲ δέῃ,
 5 καὶ τρίς.

Ἄλλὰ σχεδὸν μὲν τι ἤδη, ἔφη ὁ Κρίτων· ἀλλὰ μοι πάλαι πράγματα παρέχει.

Ἔα αὐτόν, ἔφη. ἀλλ' ὑμῖν δὴ τοῖς δικασταῖς βούλομαι ἤδη τὸν λόγον ἀποδοῦναι, ὥς μοι φαίνεται εἰκότως ἀνὴρ τῷ
 10 ὄντι ἐν φιλοσοφίᾳ διατρέψας τὸν βίον θαρρεῖν μέλλων
 64 ἀποθανεῖσθαι καὶ εὐελπίς εἶναι ἐκεῖ μέγιστα οἶσεσθαι ἀγαθὰ ἐπειδὰν τελευτήσῃ. πῶς ἂν οὖν δὴ τοῦθ' οὕτως ἔχοι, ὦ Σιμμία τε καὶ Κέβης, ἐγὼ πειράσομαι φράσαι.

Κινδυνεύουσι γὰρ ὅσοι τυγχάνουσιν ὀρθῶς ἀπτόμενοι
 5 φιλοσοφίας λεληθῆναι τοὺς ἄλλους ὅτι οὐδὲν ἄλλο αὐτοὶ ἐπιτηδεύουσιν ἢ ἀποθυῆσκειν τε καὶ τεθνάναι. εἰ οὖν τοῦτο ἀληθές, ἄτοπον δήπου ἂν εἴη προθυμείσθαι μὲν ἐν παντὶ τῷ

ο 8 αὐτὸς BT: πρότερον αὐτὸς B¹ W ἔχων BT: οὕτως ἔχων B² W
 d 2 ἢ T: οὕτως ἢ W: om. B ἐστὶν W: ἐστὶν BT d 5 δὲ B¹ T:
 δ' W: om. B d 6 πρὶς σοι BT: om. W d 7 φράζειν B² TW:
 φροντίζειν B d 8 μᾶλλον BT: μᾶλλον τοὺς B² W e 6 μὲν
 τι T: μέντοι B πάλαι πράγματα B: πράγματα πάλαι T e 9 ἤδη
 B: om. T e 10 θαρρεῖν T: θαρρεῖ B

βίῃ μηδὲν ἄλλο ἢ τοῦτο, ἤκουτος δὲ δὴ αὐτοῦ ἀγανακτεῖν
δὲ πάλαι προθυμοῦντό τε καὶ ἐπετῆδενον.

Καὶ ὁ Σιμμίας γελάσας, Νῆ τὸν Δία, ἔφη, ὦ Σώκρατες,
οὐ πάνυ γέ με νυνδὴ γελασεῖν οὐκ ἐποίησας γελάσαι. οἶμαι b
γὰρ ἂν τοὺς πολλοὺς αὐτὸ τοῦτο ἀκούσαντας δοκεῖν εὖ πάνυ
εἰρησθαι εἰς τοὺς φιλοσοφοῦντας—καὶ συμφάναι ἂν τοὺς μὲν
παρ' ἡμῖν ἀνθρώπους καὶ πάνυ—ὅτι τῷ ὄντι οἱ φιλοσο-
φοῦντες θανατῶσι, καὶ σφᾶς γε οὐ λελήθασιν ὅτι ἄξιοί εἰσιν 5
τοῦτο πάσχειν.

Καὶ ἀληθὴ γ' ἂν λέγοιεν, ὦ Σιμμία, πλὴν γε τοῦ σφᾶς
μὴ λεληθέναι. λέληθεν γὰρ αὐτοὺς ᾧ τε θανατῶσι καὶ ἡ ἄξιοί
εἰσιν θανάτου καὶ οἴου θανάτου ὡς ἀληθῶς φιλόσοφοι.
εἰπωμεν γάρ, ἔφη, πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς, χαίρειν εἰπόντες ἐκεί- c
νοισι· ἡγοῦμεθά τι τὸν θάνατον εἶναι;

Πάνυ γε, ἔφη ὑπολαβὼν ὁ Σιμμίας.

Ἄρα μὴ ἄλλο τι ἢ τὴν τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος
ἀπαλλαγὴν; καὶ εἶναι τοῦτο τὸ τεθνάναι, χωρὶς μὲν ἀπὸ τῆς 5
ψυχῆς ἀπαλλαγὴν αὐτὸ καθ' αὐτὸ τὸ σῶμα γεγενῆσθαι, χωρὶς
δὲ τὴν ψυχὴν [ἀπὸ] τοῦ σώματος ἀπαλλαγεῖσθαι αὐτὴν καθ'
αὐτὴν εἶναι; ἄρα μὴ ἄλλο τι ἢ ὁ θάνατος ἢ τοῦτο;

Οὐκ, ἀλλὰ τοῦτο, ἔφη.

Σκέψαι δὴ, ὦγαθέ, ἐὰν ἄρα καὶ σοὶ συνδοκῇ ἅπερ ἐμοί· 10
ἐκ γὰρ τούτων μᾶλλον οἶμαι ἡμᾶς εἰσεσθαι περὶ ὧν σκο- d
ποῦμεν. φαίνεται σοι φιλοσόφον ἀνδρὸς εἶναι ἐσπονδακῆναι
περὶ τὰς ἡδονὰς καλουμένας τὰς τοιάσδε, οἶον σιτίων [τε]
καὶ ποτῶν;

Ἦκιστα, ὦ Σώκρατες, ἔφη ὁ Σιμμίας.

5

Τί δὲ τὰς τῶν ἀφροδισίων;

Οὐδαμῶς.

a 9 δ B et a. v. t: α T b 3 ἂν BT Olymp.: ἂν δὲ B¹ W
b 7 γ' BT: γ' W τοῦ BT: τοὺς W b 9 καὶ οἴου θανάτου B
Iambl. Olymp.: om. T c 5 τὸ TW Iambl. Olymp.: om. B
c 7 ἀπὸ B. om. T Iambl. c 8 ἢ ὁ θάνατος ἢ T: ἢ ὁ θάνατος ἢ B:
ἢ ὁ θάνατος ἢ W c 10 ἅπερ B T: ἅπερ καὶ B¹ d 3 σιτίων τε
B¹ T: σιτίων BW sed i a. v. W: σιτίων τε Iambl. d 5 ἡκιστα B:
ἡκιστά γε B¹ T W

Τί δὲ τὰς ἄλλας τὰς περὶ τὸ σῶμα θεραπείας; δοκεῖ σοι
ἐντίμους ἡγεῖσθαι ὁ τοιοῦτος; οἷον ἱματίων διαφερόντων
10 κτήσεις καὶ ὑποδημάτων καὶ τοὺς ἄλλους καλλωπισμοὺς
τοὺς περὶ τὸ σῶμα πότερον τιμᾶν δοκεῖ σοι ἢ ἀτιμάζειν,
e καθ' ὅσον μὴ πολλὰ ἀνάγκη μετέχειν αὐτῶν;

Ἀτιμάζειν ἔμοιγε δοκεῖ, ἔφη, ὃ γε ὡς ἀληθῶς φιλό-
σοφος.

Οὐκοῦν ὅλως δοκεῖ σοι, ἔφη, ἡ τοῦ τοιούτου πραγ-
5 ματεία οὐ περὶ τὸ σῶμα εἶναι, ἀλλὰ καθ' ὅσον δύναται
ἀφεστάναι αὐτοῦ, πρὸς δὲ τὴν ψυχὴν τετράφθαι;

Ἐμοιγε.

Ἄρ' οὖν πρῶτον μὲν ἐν τοῖς τοιούτοις δῆλός ἐστιν ὁ
65 φιλόσοφος ἀπολύων ὅτι μάλιστα τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῆς τοῦ
σώματος κοινωνίας διαφερόντως τῶν ἄλλων ἀνθρώπων;

Φαίνεται.

Καὶ δοκεῖ γέ που, ὦ Σιμμία, τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις
5 ᾧ μὴδὲν ἡδὺ τῶν τοιούτων μὴδὲ μετέχει αὐτῶν οὐκ ἄξιον
εἶναι ζῆν, ἀλλ' ἐγγύς τι τείνειν τοῦ τεθνάναι ὁ μὴδὲν φρον-
τίζων τῶν ἡδονῶν αἰ διὰ τοῦ σώματός εἰσιν.

Πάνυ μὲν οὖν ἀληθὴ λέγεις.

Τί δὲ δὴ περὶ αὐτὴν τὴν τῆς φρονήσεως κτήσιν; πό-
10 τερον ἐμπόδιον τὸ σῶμα ἢ οὐ, ἐάν τις αὐτὸ ἐν τῇ ζητῇσει
b κοινωνὸν συμπαραλαμβάνῃ; οἷον τὸ τοιόνδε λέγω· ἄρα ἔχει
ἀληθείαν τινα ὅψις τε καὶ ἀκοὴ τοῖς ἀνθρώποις, ἡ τὰ γε
τοιαῦτα καὶ οἱ ποιεῖται ἡμῖν ἀεὶ θρυλοῦσιν, ὅτι οὐτ' ἀκούομεν
ἀκριβὲς οὐδὲν οὔτε ὀρώμεν; καίτοι εἰ αὐταὶ τῶν περὶ τὸ
5 σῶμα αἰσθήσεων μὴ ἀκριβεῖς εἰσιν μὴδὲ σαφεῖς, σχολῇ
αἰ γε ἄλλαι· πᾶσαι γάρ που τούτων φαυλότεραί εἰσιν. ἡ
σοὶ οὐ δοκοῦσιν;

Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη.

Πότε οὖν, ἡ δ' ὅς, ἡ ψυχὴ τῆς ἀληθείας ἀπτεται; ὅταν

d 9 διαφερόντων B¹ T W : καὶ διαφερόντων B d 11 σοι δοκεῖ W
a 4 γέ που T W : γε δήπου B a 5 μετέχει C Iambl. : μετέχειν B T W
b 3 ἡμῖν ἀεὶ B : ἀεὶ ἡμῖν T Iambl. Olymp.

μὲν γὰρ μετὰ τοῦ σώματος ἐπιχειρῇ τι σκοπεῖν, δῆλον ὅτι 10
τότε ἐξαπατᾶται ὑπ' αὐτοῦ.

Ἄληθῇ λέγεις.

c

Ἄρ' οὖν οὐκ ἐν τῷ λογίζεσθαι εἴπερ που ἄλλοθι κατὰ-
δῆλον αὐτῇ γίγνεται τι τῶν ὄντων;

Ναί.

Λογίζεται δέ γέ που τότε κάλλιστα, ὅταν αὐτὴν τούτων ὅ-
μηδὲν παραλνπῇ, μήτε ἀκοή μήτε ὄψις μήτε ἀλγηδὼν μηδέ
τις ἡδονή, ἀλλ' ὅτι μάλιστα αὐτὴ καθ' αὐτὴν γίγνηται ἐῷσα
χαίρειν τὸ σῶμα, καὶ καθ' ὅσον δύναται μὴ κοινωνοῦσα
αὐτῷ μηδ' ἀπτομένη ὀρέγεται τοῦ ὄντος.

Ἔστι ταῦτα.

10

Οὐκοῦν καὶ ἐνταῦθα ἡ τοῦ φιλοσόφου ψυχὴ μάλιστα
ἀτιμάζει τὸ σῶμα καὶ φεύγει ἀπ' αὐτοῦ, ζητεῖ δὲ αὐτὴ καθ' 1
αὐτὴν γίγνεσθαι;

Φαίνεται.

Τί δὲ δὴ τὰ τοιάδε, ὦ Συμμία; φαμέν τι εἶναι δίκαιον
αὐτὸ ἢ οὐδέν;

5

Φαμέν μέντοι νῆ Δία.

Καὶ αὖ καλὸν γέ τι καὶ ἀγαθόν;

Πῶς δ' οὔ;

Ἦδη οὖν πάποτε τι τῶν τοιούτων τοῖς ὀφθαλμοῖς εἶδες;

Οὐδαμῶς, ἦ δ' ὅς.

10

Ἄλλ' ἄλλῃ τῶν αἰσθήσει τῶν διὰ τοῦ σώματος ἐφήψω
αὐτῶν; λέγω δὲ περὶ πάντων, οἷον μεγέθους πέρι, ὑγιείας,
ἰσχύος, καὶ τῶν ἄλλων ἐνὶ λόγῳ ἀπάντων τῆς οὐσίας ὃ
τυγχάνει ἕκαστον ὄν· ἄρα διὰ τοῦ σώματος αὐτῶν τὸ 1
ἀληθέστατον θεωρεῖται, ἢ ὧδε ἔχει· ὅς ἂν μάλιστα ἡμῶν
καὶ ἀκριβέστατα παρασκευάσῃται αὐτὸ ἕκαστον διανοηθῆναι
περὶ οὗ σκοπεῖ, οὗτος ἂν ἐγγύτατα ᾖ τοῦ γινῶναι ἕκαστον;

Πάνυ μὲν οὖν.

5

c 5 τότε B¹ T W Iambl. : τοῦτό τε B μηδὲν τούτων αὐτὴν W
c 6 μηδὲ B Iambl. : μήτε T W d 6 μέντοι B : τοι T W Olymp.
d 7 αὖ Heindorf e Ficino : εὖ T : om. B d 9 ἤδη B¹ T W : τί δὲ B
e 1 ἀληθέστατον αὐτῶν T Olymp.

Ἄρ' οὖν ἐκεῖνος ἀν τοῦτο ποιήσειεν καθαρῶτατα ὅστις
 ὅτι μάλιστα αὐτῇ τῇ διανοίᾳ ἴοι ἐφ' ἑκαστον, μήτε τῷ
 ὄψῳ παρατιθέμενος ἐν τῷ διανοεῖσθαι μήτε [τινὰ] ἄλλην
 66 αἴσθησιν ἐφέλκων μηδεμίαν μετὰ τοῦ λογισμοῦ, ἀλλ' αὐτῇ
 καθ' αὐτὴν εἰλικρινεῖ τῇ διανοίᾳ χρώμενος αὐτὸ καθ' αὐτὸ εἰλι-
 κρινὲς ἑκαστον ἐπιχειροῖ θηρεύειν τῶν ὄντων, ἀπαλλαγείς
 ὅτι μάλιστα ὀφθαλμῶν τε καὶ ὠτων καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν σύμ-
 5 παντος τοῦ σώματος, ὡς ταραττοντος καὶ οὐκ ἐῶντος τὴν
 ψυχὴν κτήσασθαι ἀλήθειάν τε καὶ φρόνησιν ὅταν κοινῶν;
 ἄρ' οὐχ οὗτός ἐστιν, ὦ Συμμία, εἴπερ τις [καὶ] ἄλλος ὁ
 τευζόμενος τοῦ ὄντος;

Ἵπερφύως, ἔφη ὁ Συμμίας, ὡς ἀληθῇ λέγεις, ὦ
 10 Σώκρατες.

δ Οὐκοῦν ἀνάγκη, ἔφη, ἐκ πάντων τούτων παρίστασθαι
 δόξαν τοιάνδε τινὰ τοῖς γησιῶς φιλοσόφοις, ὥστε καὶ πρὸς
 ἀλλήλους τοιαῦτα ἅττα λέγειν, ὅτι “Κωδυνεύει τοι ὥσπερ
 ἀτραπὸς τις ἐκφέρειν ἡμᾶς [μετὰ τοῦ λόγου ἐν τῇ σκέψει],
 5 ὅτι, ἕως ἀν τὸ σῶμα ἔχωμεν καὶ συμπεφυρμένη ᾗ ἡμῶν ἡ
 ψυχὴ μετὰ τοιούτου κακοῦ, οὐ μὴ ποτε κτησώμεθα ἱκανῶς
 οὐ ἐπιθυμοῦμεν· φαμέν δὲ τοῦτο εἶναι τὸ ἀληθές. μυρίας
 μὲν γὰρ ἡμῶν ἀσχολίας παρέχει τὸ σῶμα διὰ τὴν ἀναγκαίαν
 c τροφήν· ἐτι δέ, ἀν τινες νόσοι προσπέσωσι, ἐμποδίζουσιν
 ἡμῶν τὴν τοῦ ὄντος θήραν. ἐρώτων δὲ καὶ ἐπιθυμιῶν καὶ
 φόβων καὶ εἰδώλων παντοδαπῶν καὶ φλυαρίας ἐμπίμπλησιν
 ἡμᾶς πολλῆς, ὥστε τὸ λεγόμενον ὡς ἀληθῶς τῷ ὄντι ὑπ'
 5 αὐτοῦ οὐδὲ φρονῆσαι ἡμῶν ἐγγίγνεται οὐδέποτε οὐδέν. καὶ
 γὰρ πολέμους καὶ στάσεις καὶ μάχας οὐδὲν ἄλλο παρέχει ἢ
 τὸ σῶμα καὶ αἱ τούτου ἐπιθυμίαι. διὰ γὰρ τὴν τῶν χρη-
 μάτων κτήσῳ πάντες οἱ πόλεμοι γίνονται, τὰ δὲ χρήματα

©6 ποιήσειε(ν) B¹ T W : ποιήσῃ B ©7 μήτε B T : μήποτε W
 τιν' scripsi : τὴν B T W ©8 τινὰ B : om. T Iambl. Olymp.
 a 7 οὗτός B t : οὕτως T καὶ B : om. T Iambl. b 3 ἅττα B t :
 om. T b 4 τις B : om. T Iambl. Olymp. ἐκφέρειν ἡμᾶς B T
 Iambl. Olymp. : ἡμᾶς ἐκφέρειν W μετὰ . . . σκέψει secl. Christ :
 post b 5 ἔχωμεν transp. ci. Schleiermacher b 6 τοιούτου B
 Iambl. : τοῦ τοιούτου B¹ T W Olymp. c a δὲ B Iambl. Olymp. :
 τε T c 8 οἱ B T Iambl. Olymp. : ἡμῶν οἱ B¹ W

ἀναγκαζόμεθα κτᾶσθαι διὰ τὸ σῶμα, δουλεύοντες τῇ τούτου d
 θεραπείᾳ· καὶ ἐκ τούτου ἀσχολίαν ἄγομεν φιλοσοφίας πέρι
 διὰ πάντα ταῦτα. τὸ δ' ἔσχατον πάντων ὅτι, ἐὰν τις
 ἡμῶν καὶ σχολὴ γένηται ἀπ' αὐτοῦ καὶ τραπώμεθα πρὸς τὸ
 σκοπεῖν τι, ἐν ταῖς ζητήσεσιν αὐτῶν πανταχοῦ παραπίπτουν 5
 θόρυβον παρέχει καὶ ταραχὴν καὶ ἐκπλήττει, ὥστε μὴ
 δύνασθαι ὑπ' αὐτοῦ καθορᾶν τἀληθές. ἀλλὰ τῷ ὄντι ἡμῶν
 δέδεικται ὅτι, εἰ μέλλομέν ποτε καθαρῶς τι εἴσεσθαι,
 ἀπαλλακτέον αὐτοῦ καὶ αὐτῇ τῇ ψυχῇ θεατέον αὐτὰ τὰ e
 πράγματα· καὶ τότε, ὥς ἔοικεν, ἡμῶν ἔσται οὐ ἐπιθυμούμεν
 τε καὶ φάμεν ἔρασταί εἶναι, φρονήσεως, ἐπειδὴν τελευτή-
 σωμεν, ὥς ὁ λόγος σημαίνει, ζῶσιν δὲ οὐ. εἰ γὰρ μὴ οἶδον
 τε μετὰ τοῦ σώματος μηδὲν καθαρῶς γινῶναι, δυοῖν θάτερον, 5
 ἢ οὐδαμοῦ ἔστιν κτήσασθαι τὸ εἰδέναι ἢ τελευτήσασιν· τότε
 γὰρ αὐτὴ καθ' αὐτὴν ἡ ψυχὴ ἔσται χωρὶς τοῦ σώματος, 67
 πρότερον δ' οὐ. καὶ ἐν τῷ ἂν ζῶμεν, οὕτως, ὥς ἔοικεν,
 ἐγγυτάτω ἐσόμεθα τοῦ εἰδέναι, ἐὰν ὅτι μάλιστα μηδὲν
 ὁμιλῶμεν τῷ σώματι μηδὲ κοινωνῶμεν, ὅτι μὴ πᾶσα ἀνάγκη,
 μηδὲ ἀναπιμπλώμεθα τῆς τούτου φύσεως, ἀλλὰ καθαρεύομεν 5
 ἀπ' αὐτοῦ, ἕως ἂν ὁ θεὸς αὐτὸς ἀπολύσῃ ἡμᾶς· καὶ οὕτω μὲν
 καθαροὶ ἀπαλλαττόμενοι τῆς τοῦ σώματος ἀφροσύνης, ὥς τὸ
 εἰκὸς μετὰ τοιούτων τε ἐσόμεθα καὶ γνωσόμεθα δι' ἡμῶν
 αὐτῶν πᾶν τὸ εἰλικρινές, τοῦτο δ' ἔστιν ἴσως τὸ ἀληθές· b
 μὴ καθαρῷ γὰρ καθαροῦ ἐφάπτεσθαι μὴ οὐ θεμιτὸν ἦ·
 τοιαῦτα οἶμαι, ὦ Συμμία, ἀναγκαῖον εἶναι πρὸς ἀλλήλους
 λέγειν τε καὶ δοξάζειν πάντας τοὺς ὀρθῶς φιλομαθεῖς. ἡ οὐ
 δοκεῖ σοι οὕτως; 5

Παντός γε μᾶλλον, ὦ Σώκρατες.

Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Σωκράτης, εἰ ταῦτα ἀληθῆ, ὦ ἑταῖρε,
 πολλὴ ἐλπίς ἀφικομένῳ οἱ ἐγὼ πορεύομαι, ἐκεῖ ἱκανῶς,

d6 παρέχει B Iambl. : παρέξει T e3 φρονήσεως] φρόνησις Iambl.
 a1 ἡ ψυχὴ ἔσται B T : ἔσται ἡ ψυχὴ B² W Plut. Iambl. a6 αὐτὸς
 B³ T W Plut. Iambl. Olymp. : om. B a8 τε om. Iambl. Olymp.
 b4 τε B : om. T b8 ἐκεῖ ἱκανῶς B : ἱκανῶς ἐκεῖ T W Olymp.

εἴπερ που ἄλλοθι, κτήσασθαι τοῦτο οὐ ἕνεκα ἢ πολλῇ
 10 πραγματεία ἡμῶν ἐν τῷ παρελθόντι βίῳ γέγονεν, ὥστε ἢ γε
 c ἀποδημία ἢ νῦν μοι προστεταγμένη μετὰ ἀγαθῆς ἐλπίδος
 γίνεται καὶ ἄλλῃ ἀνδρὶ ὃς ἡγεῖται οἱ παρεσκευάσθαι τὴν
 διάνοιαν ὥσπερ κεκαθαρμένην.

Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Συμμία.

5 Κάθαρσις δὲ εἶναι ἄρα οὐ τοῦτο συμβαίνει, ὅπερ πάλαι
 ἐν τῷ λόγῳ λέγεται, τὸ χωρίζειν ὅτι μάλιστα ἀπὸ τοῦ
 σώματος τὴν ψυχὴν καὶ ἐθίσαι αὐτὴν καθ' αὐτὴν παντα-
 χόθεν ἐκ τοῦ σώματος συναγεῖρεσθαι τε καὶ ἀθροίζεσθαι,
 καὶ οἰκεῖν κατὰ τὸ δυνατόν καὶ ἐν τῷ νῦν παρόντι καὶ ἐν τῷ
 d ἔπειτα μόνῃ καθ' αὐτὴν, ἐκλυομένην ὥσπερ [ἐκ] δεσμῶν ἐκ
 τοῦ σώματος;

Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη.

Οὐκοῦν τοῦτό γε θάνατος ὀνομάζεται, λύσις καὶ χωρισμὸς

5 ψυχῆς ἀπὸ σώματος;

Παντάπασι γε, ἢ δ' ὅς.

Λύειν δὲ γε αὐτὴν, ὥς φαμεν, προθυμοῦνται ἀεὶ μάλιστα
 καὶ μόνοι οἱ φιλοσοφοῦντες ὀρθῶς, καὶ τὸ μελέτημα αὐτὸ
 τοῦτό ἐστιν τῶν φιλοσόφων, λύσις καὶ χωρισμὸς ψυχῆς
 10 ἀπὸ σώματος· ἢ οὐ;

Φαίνεται.

Οὐκοῦν, ὅπερ ἐν ἀρχῇ ἔλεγον, γελοῖον ἂν εἴη ἄνδρα
 e παρασκευάζονθ' ἑαυτὸν ἐν τῷ βίῳ ὅτι ἐγγυτάτω ὄντα τοῦ
 τεθνάναι οὕτω ζῆν, κάπειθ' ἤκουτος αὐτῷ τοῦτου ἀγανακτεῖν;

Γελοῖον· πῶς δ' οὐ;

Τῷ ὄντι ἄρα, ἔφη, ὦ Συμμία, οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες
 5 ἀποθυήσκειν μελετῶσι, καὶ τὸ τεθνάναι ἥκιστα αὐτοῖς
 ἀνθρώπων φοβερὸν. ἐκ τῶνδε δὲ σκόπει. εἰ γὰρ δια-

c 1 μοι B : ἐμοὶ B¹ T W c 2 παρεσκευάσθαι BT : παρασκευά-
 σασθαι W d 1 prius ἐκ T Iambl. Protr. : om. B W : alterum ἐκ
 B T W Iambl. Protr. : om. Iambl. v. Pyth. d 4 θάνατος τοῦτό
 γε W d 5 ψυχῆς B¹ T W Iambl. Stob. : om. B d 9 ψυχῆς
 B² T W Iambl. : τῆς ψυχῆς B e 3 γελοῖον scripsi : οὐ γελοῖον
 B T W Socrati tribuentes : in Ars. spatium septem litterarum

βέβληνται μὲν πανταχῇ τῷ σώματι, αὐτὴν δὲ καθ' αὐτὴν ἐπιθυμοῦσι τὴν ψυχὴν ἔχειν, τούτου δὲ γιγνομένου εἰ φοβοῦντο καὶ ἀγανακτοῖεν, οὐ πολλὴ ἂν ἀλογία εἴη, εἰ μὴ ἄσμενοι ἐκέισε ἴοιεν, οἱ ἀφικομένοις ἐλπίς ἐστίν οὐ διὰ βίου 68 ἦρων τυχεῖν—ἦρων δὲ φρονήσεως—ᾧ τε διεβέβληντο, τούτου ἀπηλλάχθαι συνόντος αὐτοῖς; ἢ ἀνθρωπίνων μὲν παιδικῶν καὶ γυναικῶν καὶ ὑέων ἀποθανόντων πολλοὶ δὴ ἐκόντες ἠθέλησαν εἰς Ἄιδου μετελθεῖν, ὑπὸ ταύτης ἀγόμενοι τῆς 5 ἐλπίδος, τῆς τοῦ ὄψεσθαι τε ἐκεῖ ὧν ἐπεθύμουν καὶ συνέσεσθαι· φρονήσεως δὲ ἄρα τις τῷ ὄντι ἐρῶν, καὶ λαβὼν σφόδρα τὴν αὐτὴν ταύτην ἐλπίδα, μηδαμοῦ ἄλλοθι ἐντεύξεσθαι αὐτῇ ἀξίως λόγου ἢ ἐν Ἄιδου, ἀγανακτήσει τε ἀποθνήσκων καὶ b οὐχ ἄσμενος εἰσω αὐτόσε; οἴεσθαι γε χρὴ, ἂν τῷ ὄντι γε ἦ, ὧ ἑταῖρε, φιλόσοφος· σφόδρα γὰρ αὐτῷ ταῦτα δόξει, μηδαμοῦ ἄλλοθι καθαρῶς ἐντεύξεσθαι φρονήσει ἄλλ' ἢ ἐκεῖ. εἰ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, ὅπερ ἄρτι ἔλεγον, οὐ πολλὴ ἂν 5 ἀλογία εἴη εἰ φοβοῖτο τὸν θάνατον ὁ τοιοῦτος;

Πολλὴ μέντοι νῆ Δία, ἢ δ' ὅς.

Οὐκοῦν ἱκανόν σοι τεκμήριον, ἔφη, τοῦτο ἀνδρός, ὃν ἂν ἴδης ἀγανακτοῦντα μέλλοντα ἀποθανεῖσθαι, ὅτι οὐκ ἄρ' ἦν φιλόσοφος ἀλλὰ τις φιλοσώματος; ὁ αὐτὸς δέ που c οὗτος τυγχάνει ὧν καὶ φιλοχρήματος καὶ φιλότιμος, ἦτοι τὰ ἕτερα τούτων ἢ ἀμφοτέρω.

Πάνυ, ἔφη, ἔχει οὕτως ὥς λέγεις.

Ἄρ' οὖν, ἔφη, ὧ Συμμία, οὐ καὶ ἡ ὀνομαζομένη ἀνδρεία 5 τοῖς οὕτω διακειμένοις μάλιστα προσήκει;

Πάντως δήπου, ἔφη.

ε 8 ἔχειν B T et γρ. W : εἶναι W εἰ B : om. T α 4 καὶ
 ὑέων] ἢ παίδων ἐνεκα Arg. δὴ om. Arg. α 5 μετελθεῖν B' T :
 ἐλθεῖν BW t α 6 τε C : τι B (in ras.) TW b 2 εἰσιν BW t :
 οἴσει T γε ἦ B Arg. : om. TW b 3 δόξει B : δόξεν T
 b 4 . . . θαμου ἄλλοθι θαρως φρονήσει εν Arg. : γρ. ἄλλοθι δυνατόν
 εἶναι καθαρῶς in marg. B (i. e. μηδαμοῦ ἄλλοθι δυνατόν εἶναι καθαρῶς
 φρονήσει ἐντυχεῖν) b 5 ἀλογία ἂν Arg. b 8 ἔφη τεκμήριον Arg.
 ἀνδρὸς et μέλλοντα ἀποθανεῖσθαι om. ut vid. Arg. c 2 . . γχάνει
 φιλο . . Arg. c 4 πάνυ B T Stob. : πάνυ γ' W

Οὐκοῦν καὶ ἡ σωφροσύνη, ἣν καὶ οἱ πολλοὶ ὀνομάζουσι
σωφροσύνην, τὸ περὶ τὰς ἐπιθυμίας μὴ ἐπτοῆσθαι ἀλλ'
10 ὀλιγώρως ἔχειν καὶ κοσμίως, ἅρ' οὐ τούτοις μόνοις προσήκει,
τοῖς μάλιστα τοῦ σώματος ὀλιγωροῦσιν τε καὶ ἐν φιλοσοφίᾳ
ζῶσιν;

δι Ἀνάγκη, ἔφη.

Εἰ γὰρ ἐθέλεις, ἡ δ' ὅς, ἐννοῆσαι τὴν γε τῶν ἄλλων
ἀνδρείαν τε καὶ σωφροσύνην, δόξει σοι εἶναι ἄτοπος.

Πῶς δὴ, ὦ Σώκρατες;

5 Οἶσθα, ἡ δ' ὅς, ὅτι τὸν θάνατον ἡγοῦνται πάντες οἱ ἄλλοι
τῶν μεγάλων κακῶν;

Καὶ μάλ', ἔφη.

Οὐκοῦν φόβῳ μειζόνων κακῶν ὑπομένουσιν αὐτῶν οἱ
ἀνδρεῖοι τὸν θάνατον, ὅταν ὑπομένωσιν;

10 Ἔστι ταῦτα.

Τῷ δαδιέναι ἄρα καὶ δέει ἀνδρείῳ εἰσι πάντες πλὴν οἱ
φιλόσοφοι· καίτοι ἄλογόν γε δέει τὰ καὶ δειλῶ ἀνδρεῖον
εἶναι.

ε Πάνυ μὲν οὖν.

Τί δὲ οἱ κόσμιοι αὐτῶν; οὐ ταῦτ' οὗτο πεπόνθασιν·
ἀκολασίᾳ τινὶ σώφρονές εἰσιν; καίτοι φαμέν γε ἀδύνατον
εἶναι, ἀλλ' ὅμως αὐτοῖς συμβαίνει τούτῳ ὅμοιον τὸ πάθος

5 τὸ περὶ ταύτην τὴν εὐήθη σωφροσύνην· φοβούμενοι γὰρ
ἐτέρων ἡδονῶν στερηθῆναι καὶ ἐπιθυμοῦντες ἐκείνων, ἄλλων
ἀπέχονται ὑπ' ἄλλων κρατούμενοι. καίτοι καλοῦσί γε ἀκο-

69 λασίαν τὸ ὑπὸ τῶν ἡδονῶν ἄρχεσθαι, ἀλλ' ὅμως συμβαίνει
αὐτοῖς κρατούμενοις ὑφ' ἡδονῶν κρατεῦν ἄλλων ἡδονῶν.

ο8 ἡ B T Iambl. Stob. : om. W ο 10 μόνον Ars. δι ι ἔφη
om. Ars. δι 2 ἐθέλεις B T Iambl. Stob. : ἐθέλῃσεις W γε T W
Iambl. Stob. : τε B δι 6 μεγάλων B γρ. T Iambl. Olymp. Stob. :
μεγίστων B¹ T W κακῶν B t Iambl. Olymp. : κακῶν εἶναι B¹ T W
Ars. Stob. δι 9 ὑπομένουσιν ὑπομειμῶν . . Ars. δι 12 ἄλογον
B Ars. Iambl. Stob. : ἄτοπον B¹ T W ο 3 (σωφρον)ουσιν Ars.
γε B Iambl. Stob. : γέ που B¹ T W ο 4 τοῦτο Ars. ὅμοιον B
Iambl. Stob. : ὅμοιον εἶναι B¹ T W ο 5 τὸ περὶ ταύτην τοι ἐπ' αὐτὴν
Ars. εὐήθη ἀνδραποδῶδη Ars. ο 6 στερηθῆναι ἐτέρων ἡδονῶν
Ars. ο 7 κρατούμενοι ὑπ' ἄλλων W ἄλλων ἐκείνων Ars.
α ι τῶν om. Ars. ἀλλ' ὅμως συμβαίνει συμβαίνει δ' οὖν Ars.

τοῦτο δ' ὁμοίον ἐστίν ᾧ νυνδὴ ἐλέγετο, τῷ τρόπον τινα δι' ἀκροασίαν αὐτοὺς σεσωφρονίσθαι.

Ἔοικε γάρ.

Ὡ μακάριε Σιμμία, μὴ γὰρ οὐχ αὕτη ἢ ἡ ὀρθὴ πρὸς ἀρετὴν ἀλλαγὴ, ἡδονὰς πρὸς ἡδονὰς καὶ λύπας πρὸς λύπας καὶ φόβον πρὸς φόβον καταλλάττεσθαι, [καὶ] μείζω πρὸς ἐλάττω ὥσπερ νομίσματα, ἀλλ' ἢ ἐκεῖνο μόνον τὸ νόμισμα ὀρθόν, ἀντὶ οὗ δεῖ πάντα ταῦτα καταλλάττεσθαι, φρόνησις, 5 [καὶ τοῦτου μὲν πάντα] καὶ μετὰ τοῦτου [ᾧ νυνόμενά τε καὶ b πιπρασκόμενα] τῷ ὄντι ἢ καὶ ἀνδρεία καὶ σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη καὶ συλλήβδην ἀληθῆς ἀρετῇ, μετὰ φρονήσεως, καὶ προσγιγνομένων καὶ ἀπογιγνομένων καὶ ἡδονῶν καὶ φόβων καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν τοιούτων· χωριζόμενα 5 δὲ φρονήσεως [καὶ] ἀλλαττόμενα ἀντὶ ἀλλήλων μὴ σκιαγραφία τις ἢ ἡ τοιαύτη ἀρετὴ καὶ τῷ ὄντι ἀνδραποδώδης τε καὶ οὐδὲν ὑγιὲς οὐδ' ἀληθὲς ἔχῃ, τὸ δ' ἀληθὲς τῷ ὄντι ἢ κάθαρσις τις τῶν τοιούτων πάντων καὶ ἡ σωφροσύνη καὶ c ἡ δικαιοσύνη καὶ ἀνδρεία, καὶ αὕτη ἡ φρόνησις μὴ καθαρμός τις ἢ. καὶ κινδυνεύουσι καὶ οἱ τὰς τελετὰς ἡμῖν οὔτοι καταστήσαντες οὐ φαῦλοί τινες εἶναι, ἀλλὰ τῷ ὄντι πέλαι αἰνίττεσθαι ὅτι ὅς ἂν ἀμύητος καὶ ἀτέλεστος εἰς 5 *Αἶδου ἀφίκηται ἐν βορβόρῳ κέϊσεται, ὁ δὲ κεκαθαρμένος τε καὶ τετελεσμένος ἐκεῖσε ἀφικόμενος μετὰ θεῶν οἰκήσει. εἰσὶν γὰρ δὴ, [ὥς] φασιν οἱ περὶ τὰς τελετὰς, “ναρθηκοφόροι μὲν πολλοί, βάκχοι δὲ τε παῦροι” οὔτοι δ' εἰσὶν κατὰ τὴν d ἐμὴν δόξαν οὐκ ἄλλοι ἢ οἱ πεφιλοσοφηκότες ὀρθῶς. ὦν δὴ καὶ ἐγὼ κατὰ γε τὸ δυνατόν οὐδὲν ἀπέλιπον ἐν τῷ βίῳ

a6 γὰρ B Ars. Olymp. Stob.: om. T ἢ ἡ] ἢ B: ἡ T a7 ἀλλαγὴ W Iambl.: ἀλλὰ B: *... T a8 καὶ om. Iambl. Stob. a9 ἀλλ' ἢ W: ἀλλὰ BT a10 ἀνθ' ἑαυτοῦ W πάντα T Iambl. Stob.: πάντα B b1, a inclusa seclusi δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη W b6 καὶ B² T W Iambl. Stob.: om. B ἀλλήλων B² T W Iambl. Stob.: ἄλλων B b8 ὑγιὲς T W Iambl. Stob.: ὑγιὲς εἶναι B ἔχῃ BT Stob.: ἔχει W Iambl.: γρ. ἔχουσα W κάθαρσις ἢ W c2 ἀνδρεία B: ἡ ἀνδρεία T W c3 κινδυνεύουσι B γρ. W Iambl. Olymp.: κινδυνεύουσι B² T W c4 τινες B² T W: om. B Iambl. Stob. c7 τε om. W c8 ὥς B Clem. Stob.: om. T Iambl. d3 ἐγὼ B: ἐγωγε T W γε BW: om. T

ἀλλὰ παντὶ τρόπῳ προθυμήθην γενέσθαι· εἰ δ' ὀρθῶς
 5 προθυμήθην καὶ τι ἡνύσαμεν, ἐκείσε ἐλθόντες τὸ σαφές
 εἰσόμεθα, ἂν θεὸς ἐθέλῃ, ὀλίγον ὕστερον, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ.
 ταῦτ' οὖν ἐγώ, ἔφη, ὦ Συμμία τε καὶ Κέβης, ἀπολογοῦμαι,
 ὥς εἰκότως ὑμᾶς τε ἀπολείπων καὶ τοὺς ἐνθάδε δεσπότας σὺ
 e χαλεπῶς φέρω οὐδ' ἀγανακτῶ, ἡγούμενος ἅκακ' οὐδὲν ἦττον
 ἢ ἐνθάδε δεσπόταις τε ἀγαθοῖς ἐντεύξεσθαι καὶ ἑταίροις·
 [τοῖς δὲ πολλοῖς ἀπιστίαν παρέχει]· εἰ τι οὖν ὑμῖν πιθανώ-
 τερός εἰμι ἐν τῇ ἀπολογίᾳ ἢ τοῖς Ἀθηναίων δικασταῖς, εὖ
 5 ἂν ἔχοι.

Εἰπόντος δὴ τοῦ Σωκράτους ταῦτα, ὑπολαβὼν ὁ Κέβης
 ἔφη· ὦ Σώκρατες, τὰ μὲν ἄλλα ἐμοιγε δοκεῖ καλῶς λέγεσθαι,
 70 τὰ δὲ περὶ τῆς ψυχῆς πολλὴν ἀπιστίαν παρέχει τοῖς ἀνθρώποις
 μή, ἐπειδὴν ἀπαλλαγὴ τοῦ σώματος, οὐδαμοῦ ἔτι ἦ, ἀλλ' ἐκείνῃ
 τῇ ἡμέρᾳ διαφθείρηται τε καὶ ἀπολλύηται ἢ ἂν ὁ ἀνθρώπος ἀπο-
 θνήσκῃ, εὐθύς ἀπαλλαττομένη τοῦ σώματος, καὶ ἐκβαίνουσα
 5 ὥσπερ πνεῦμα ἢ καπνὸς διασκεδασθεῖσα οἴχηται διαπτομένη
 καὶ οὐδὲν ἔτι οὐδαμοῦ ἦ. ἐπεὶ, εἴπερ εἴη που αὕτη καθ'
 αὐτὴν συνηθροισμένη καὶ ἀπηλλαγμένη τούτων τῶν κακῶν
 ὧν σὺ νυνδὴ διήλθες, πολλὴ ἂν εἴη ἐλπίς καὶ καλὴ, ὦ
 b Σώκρατες, ὥς ἀληθὴ ἔστιν ἃ σὺ λέγεις· ἀλλὰ τοῦτο δὴ
 ἴσως οὐκ ὀλίγης παραμυθίας δεῖται καὶ πίστεως, ὥς ἔστι τε
 ψυχὴ ἀποθανόντος τοῦ ἀνθρώπου καὶ τινα δυνάμειν ἔχει καὶ
 φρόνησιν.
 5 Ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις, ὁ Σωκράτης, ὦ Κέβης· ἀλλὰ τί δὴ
 ποιῶμεν; ἢ περὶ αὐτῶν τούτων βούλει διαμυθολογῶμεν, εἴτε
 εἰκὸς οὕτως ἔχειν εἴτε μή;

d8 ἀπολείπων T W: ἀπολιπὼν B e2 ἑταίροις B¹ T W: ἐτέροις B
 e3 τοῖς . . . παρέχει secl. Ast e7 ἐμοιγε δοκεῖ Bt Stob.: δοκεῖ
 ἐμοιγε T W a2 ἔτι ἦ ἔστι Stob. a3 διαφθείρεται Stob.
 ἀπόλλυται Stob. d B T Stob.: om. W ἀποθνήσκῃ B¹:
 ἀποθνήσκει B: ἀποθνή B² (marg.) T W Stob. a5 οἴχηται . . . ἦ
 secl. Schanz οἴχεται Stob. a8 νῦν δὲ B² W: νῦν ἂν B: νῦν
 T Stob. ἐλπίς εἴη T b2 ἴσως B T W Stob.: σαφῶς s. v. W
 b3 ψυχὴ T: ἡ ψυχὴ B W Stob.

Ἐγὼ γοῦν, ἔφη ὁ Κέβης, ἡδέως ἂν ἀκούσασαι ἦντινα δόξαν ἔχεις περὶ αὐτῶν.

Οὐκ οἶμαι, ἦ δ' ὅς ὁ Σωκράτης, εἰπεῖν τινα νῦν 10 ἀκούσαντα, οὐδ' εἰ κωμωδοποιὸς εἴη, ὥς ἀδολεσχῶ καὶ οὐ c περὶ προσηκόντων τοὺς λόγους ποιούμεαι. εἰ οὖν δοκεῖ, χρὴ διασκοπεῖσθαι.

Σκεψώμεθα δὲ αὐτὸ τῆδέ πη, εἴτ' ἄρα ἐν "Αἰδου εἰσὶν αἱ ψυχαὶ τελευτησάντων τῶν ἀνθρώπων εἴτε καὶ οὐ. παλαιὸς 5 μὲν οὖν ἔστι τις λόγος οὗ μεμνήμεθα, ὥς εἰσὶν ἐνθὲνδε ἀφικόμεναι ἐκεῖ, καὶ πάλιν γε δεῦρο ἀφικνουῦνται καὶ γίγνονται ἐκ τῶν τεθνεώτων· καὶ εἰ τοῦθ' οὕτως ἔχει, πάλιν γίγνεσθαι ἐκ τῶν ἀποθανόντων τοὺς ζῶντας, ἄλλο τι ἢ εἶεν ἂν αἱ ψυχαὶ ἡμῶν ἐκεῖ; οὐ γὰρ ἂν που πάλιν ἐγγίγνοντο μὴ d οὔσαι, καὶ τοῦτο ἱκανὸν τεκμήριον τοῦ ταῦτ' εἶναι, εἰ τῷ ὄντι φανερόν γίγνοιτο ὅτι οὐδαμῶθεν ἄλλοθεν γίγνονται οἱ ζῶντες ἢ ἐκ τῶν τεθνεώτων· εἰ δὲ μὴ ἔστι τοῦτο, ἄλλου ἂν 5 του δέοι λόγου.

Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Κέβης.

Μὴ τοίνυν κατ' ἀνθρώπων, ἦ δ' ὅς, σκόπει μόνον τοῦτο, εἰ βούλει ῥῆον μαθεῖν, ἀλλὰ καὶ κατὰ ζῶων πάντων καὶ φυτῶν, καὶ συλλήβδην ὅσαπερ ἔχει γένεσιν περὶ πάντων ἴδωμεν ἄρ' οὕτως γίγνεται πάντα, οὐκ ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῶν e ἐναντίων τὰ ἐναντία, ὅσοις τυγχάνει ὃν τοιοῦτόν τι, οἷον τὸ καλὸν τῷ αἰσχυρῷ ἐναντίον που καὶ δίκαιον ἀδίκῳ, καὶ ἄλλα δὴ μυρία οὕτως ἔχει. τοῦτο οὖν σκεψώμεθα, ἄρα ἀναγκαῖον ὅσοις ἔστι τι ἐναντίον, μηδαμῶθεν ἄλλοθεν αὐτὸ γίγνεσθαι 5 ἢ ἐκ τοῦ αὐτῷ ἐναντίου. οἷον ὅταν μείζον τι γίγηται, ἀνάγκη που ἐξ ἐλάττονος ὄντος πρότερον ἔπειτα μείζον γίγνεσθαι;

b 8 ἔγωγε οὖν B : ἐγωγοῖν T : ἐγώγ' οὖν W c 1 κωμωδοποιὸς pg.
T (ut vid.) W : κωμωδοποιὸς B t c 4 δὲ B : om. T c 6 λόγος
B : ὁ λόγος οὗτος B² T W Olymp. : λόγος οὗτος Stob. d 1 αἱ
ψυχαὶ ἡμῶν B : ἡμῶν αἱ ψυχαὶ T W Stob. d 3 γίγνοιτο B T :
γίγνεται W Stob. d 8 ῥῆον B Stob. : ῥάδιον T W e 1 ἴδωμεν
Olymp. Stob. : εἰδῶμεν B T W οὕτως W πάντα B W
Olymp. Stob. : ἅπαντα T e 4 τοῦτο οὖν B W Stob. : om. T
e 5 ἔστι τι B T Stob. : ἔστιν W e 6 αὐτῷ W

Ναί.

- 10 Οὐκοῦν κὰν ἑλαττον γίγνηται, ἐκ μείζονος ὄντος πρότερον
71 ὕστερον ἑλαττον γενήσεται;

Ἔστω οὕτω, ἔφη.

Καὶ μὴν ἐξ ἰσχυροτέρου γε τὸ ἀσθενέστερον καὶ ἐκ βρα-
δυτέρου τὸ θάττον;

- 5 Πάνυ γε.

Τί δέ; ἂν τι χεῖρον γίγνηται, οὐκ ἐξ ἀμείνωνος, καὶ ἂν
δικαιότερον, ἐξ ἀδικωτέρου;

Πῶς γὰρ οὔ;

- Ἰκανῶς οὖν, ἔφη, ἔχομεν τοῦτο, ὅτι πάντα οὕτω γίνεταί,
10 ἐξ ἐναντίων τὰ ἐναντία πράγματα;

Πάνυ γε.

- Τί δ' αὖ; ἔστι τι καὶ τοιόνδε ἐν αὐτοῖς, οἷον μεταξὺ
ἀμφοτέρων πάντων τῶν ἐναντίων δυοῖν ὄντων δύο γενέσεις,
b ἀπὸ μὲν τοῦ ἑτέρου ἐπὶ τὸ ἕτερον, ἀπὸ δ' αὖ τοῦ ἑτέρου
πάλιν ἐπὶ τὸ ἕτερον· μείζονος μὲν πράγματος καὶ ἐλάττονος
μεταξὺ αὐξήσις καὶ φθίσις, καὶ καλοῦμεν οὕτω τὸ μὲν αὐξά-
νεσθαι, τὸ δὲ φθίνειν;

- 5 Ναί, ἔφη.

- Οὐκοῦν καὶ διακρίνεσθαι καὶ συγκρίνεσθαι, καὶ ψύχεσθαι
καὶ θερμαίνεσθαι, καὶ πάντα οὕτω, κὰν εἰ μὴ χρώμεθα τοῖς
ὀνόμασιν ἐνιαχοῦ, ἀλλ' ἐργῶ γοῦν πανταχοῦ οὕτως ἔχειν
ἀναγκαῖον, γίνεσθαι τε αὐτὰ ἐξ ἀλλήλων γενεσὶν τε εἶναι
10 ἐκατέρου εἰς ἄλληλα;

Πάνυ μὲν οὖν, ἦ δ' ὅς.

- c Τί οὖν; ἔφη, τῷ ζῆν ἐστὶ τι ἐναντίον, ὥσπερ τῷ
ἐργηγορέναι τὸ καθευδεῖν;

Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη.

Τί;

a 2 οὕτω ἔφη B : ἔφη οὕτω T W Stob. a 3 γε T Olymp. Stob. :
om. B a 7 ἐξ B T : οὐκ ἐξ W t Stob. a 12 ἔστι τι B T : ἔστω
ἔτι B : ἔτι W b 2 μὲν B : γὰρ T : μὲν γὰρ B² W Olymp.
b 10 ἑκατέρου T : ἐξ ἑκατέρου B W b 11 μὲν οὖν B : γε T W

Τὸ τεθνάναι, ἔφη.

5

Οὐκοῦν ἐξ ἀλλήλων τε γίγνεται ταῦτα, εἴπερ ἐναντία ἔστω, καὶ αἱ γενέσεις εἰσὶν αὐτοῖν μεταξὺ δύο δυοῖν ὄντων;

Πῶς γὰρ οὐ;

Τὴν μὲν τοίνυν ἐτέραν συζυγίαν ὧν νυνδὴ ἔλεγον ἐγώ σοι, ἔφη, ἐρῶ, ὁ Σωκράτης, καὶ αὐτὴν καὶ τὰς γενέσεις· σὺ δέ μοι τὴν ἐτέραν. λέγω δὲ τὸ μὲν καθεύδειν, τὸ δὲ ἐγρηγορέναι, καὶ ἐκ τοῦ καθεύδειν τὸ ἐγρηγορέναι γίγνεσθαι καὶ ἐκ τοῦ ἐγρηγορέναι τὸ καθεύδειν, καὶ τὰς γενέσεις αὐτοῖν δὲ τὴν μὲν καταδαρθάνειν εἶναι, τὴν δ' ἀνεγείρεσθαι. ἱκανῶς σοι, ἔφη, ἡ οὐ;

Πάνυ μὲν οὖν.

Λέγε δὴ μοι καὶ σύ, ἔφη, οὕτω περὶ ζωῆς καὶ θανάτου. οὐκ ἐναντίον μὲν φῆς τῷ ζῆν τὸ τεθνάναι εἶναι;

Ἐγωγε.

Γίγνεσθαι δὲ ἐξ ἀλλήλων;

Ναί.

Ἐξ οὖν τοῦ ζῶντος τί τὸ γιγνόμενον;

10

Τὸ τεθυηκός, ἔφη.

Τί δέ, ἡ δ' ὅς, ἐκ τοῦ τεθνεώτος;

Ἀναγκαῖον, ἔφη, ὁμολογεῖν ὅτι τὸ ζῶν.

Ἐκ τῶν τεθνεώτων ἄρα, ὦ Κέβης, τὰ ζῶντά τε καὶ οἱ ζῶντες γίνονται;

15

Φαίνεται, ἔφη.

e

Εἰσὶν ἄρα, ἔφη, αἱ ψυχαὶ ἡμῶν ἐν Ἄιδου.

Ἐοικεν.

Οὐκοῦν καὶ τοῖν γενεσέοιν τοῖν περὶ ταῦτα ἢ γ' ἐτέρα σαφὴς οὐσα τυγχάνει; τὸ γὰρ ἀποθυήσκειν σαφὲς δῆπου, ἢ οὐ;

Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη.

Πῶς οὖν, ἡ δ' ὅς, ποιήσομεν; οὐκ ἀνταποδώσομεν τὴν

ο 7 αὐτοῖν B Stob. : αὐτῶν T ο 11 ἐγρηγορέναι . . . 12 καθεύδειν
B² T W Stob. : om. B d 1 αὐτῶν Stob. d 5 μοι καὶ σύ B : καὶ
σύ μοι B² T W Stob. e 2 εἰσὶν ἄρα T W Stob. : ἔρα εἰσὶν B

ἐναντίαν γένεσιν, ἀλλὰ ταύτη χωλὴ ἔσται ἡ φύσις; ἡ ἀνάγκη
10 ἀποδοῦναι τῇ ἀποθυήσκειν ἐναντίαν τινὰ γένεσιν;

Πάντως που, ἔφη.

Τίνα ταύτην;

Τὸ ἀναβιώσκεισθαι.

Οὐκοῦν, ἡ δ' ὅς, εἴπερ ἔστι τὸ ἀναβιώσκεισθαι, ἐκ τῶν
72 τεθνεώτων ἂν εἴη γένεσις εἰς τοὺς ζῶντας αὕτη, τὸ ἀνα-
βιώσκεισθαι;

Πάνυ γε.

Ὅμοлогεῖται ἄρα ἡμῖν καὶ ταύτη τοὺς ζῶντας ἐκ τῶν
5 τεθνεώτων γεγονέναι οὐδὲν ἦττον ἢ τοὺς τεθνεώτας ἐκ τῶν
ζώντων, τοῦτου δὲ ὄντος ἱκανόν που ἐδόκει τεκμήριον εἶναι
ὅτι ἀναγκαῖον τὰς τῶν τεθνεώτων ψυχὰς εἶναι που, ὅθεν δὴ
πάλιν γίνεσθαι.

Δοκεῖ μοι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἐκ τῶν ὁμολογημένων
10 ἀναγκαῖον οὕτως ἔχειν.

Ἴδὲ τοίνυν οὕτως, ἔφη, ὦ Κέβης, ὅτι οὐδ' ἀδίκως ὁμο-
λογήκαμεν, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ. εἰ γὰρ μὴ αἰεὶ ἀνταποδιδόη τὰ
b ἕτερα τοῖς ἐτέροις γιγνόμενα, ὥσπερ εἰ κύκλῳ περιμόντα, ἀλλ'
εὐθεῖά τις εἴη ἡ γένεσις ἐκ τοῦ ἐτέρου μόνον εἰς τὸ κατα-
τικρὺ καὶ μὴ ἀνακάμπτει πάλιν ἐπὶ τὸ ἕτερον μηδὲ καμπὴν
ποιοῖτο, οἶσθ' ὅτι πάντα τελευτῶντα τὸ αὐτὸ σχῆμα ἂν σχοίη
5 καὶ τὸ αὐτὸ πάθος ἂν πάθοι καὶ παύσαιτο γιγνόμενα;

Πῶς λέγεις; ἔφη.

Οὐδὲν χαλεπόν, ἡ δ' ὅς, ἐννοῆσαι ὃ λέγω· ἀλλ' οἶον εἰ
τὸ καταδαρθάνειν μὲν εἴη, τὸ δ' ἀνεγείρεσθαι μὴ ἀνταποδιδόη
γιγνόμενον ἐκ τοῦ καθεύδοντος, οἶσθ' ὅτι τελευτῶντα πάντ'
c (ἂν) λήρην τὸν Ἐνδυμῖωνα ἀποδείξειεν καὶ οὐδαμοῦ ἂν
φαίνοιτο διὰ τὸ καὶ τᾶλλα πάντα ταύτῳ ἐκείνῳ πεπονθέναι,
καθεύδειν. καὶ εἰ συγκρίνοιτο μὲν πάντα, διακρίνοιτο δὲ

a 4 ἡμῖν B T Stob. : ἡμῖν ἄρα W a 6 ἐδόκει B Stob. : om. T
a 11 οὕτως B : om. T W b 4 ποιοῖτο B : ποιοῖ T b 7 ἐννοῆσαι
B¹ T W : ἐννοήσασιν B b 9 πάντ' ἂν Bekker : πάντα B T W
o 3 διακρίνοιτο T : διακρίναιτο B W

μή, ταχὺ ἂν τὸ τοῦ Ἀναξαγόρου γεγονὸς εἴη, “Ὅμοῦ πάντα χρήματα.” ὥσάυτως δέ, ὦ φίλε Κέβης, καὶ εἰ ἀποθυήσκει 5 μὲν πάντα ὅσα τοῦ ζῆν μεταλάβοι, ἐπειδὴ δὲ ἀποθάνει, μένοι ἐν τούτῳ τῷ σχήματι τὰ τεθνεῶτα καὶ μὴ πάλιν ἀναβιώσκειτο, ἄρ’ οὐ πολλὴ ἀνάγκη τελευτῶντα πάντα τεθνάναι καὶ μηδὲν ζῆν; εἰ γὰρ ἐκ μὲν τῶν ἄλλων τὰ d ζῶντα γίγνοιτο, τὰ δὲ ζῶντα θυήσκει, τίς μηχανὴ μὴ οὐχὶ πάντα καταναλωθῆναι εἰς τὸ τεθνάναι;

Οὐδὲ μίλα μοι δοκεῖ, ἔφη ὁ Κέβης, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ μοι δοκεῖς παντάπασις ἀληθὴ λέγειν. 5

Ἔστιν γάρ, ἔφη, ὦ Κέβης, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ, παντὸς μᾶλλον οὕτω, καὶ ἡμεῖς αὐτὰ ταῦτα οὐκ ἐξαπατῶμενοι ὁμολογοῦμεν, ἀλλ’ ἔστι τῷ ὄντι καὶ τὸ ἀναβιώσκεισθαι καὶ ἐκ τῶν τεθνεῶτων τοὺς ζῶντας γίγνεσθαι καὶ τὰς τῶν τεθνεῶτων ψυχὰς εἶναι [καὶ ταῖς μὲν γε ἀγαθαῖς ἡμεῖον εἶναι, ταῖς δὲ κακαῖς e κάκιον].

Καὶ μὲν, ἔφη ὁ Κέβης ὑπολαβὼν, καὶ κατ’ ἐκεῖνόν γε τὸν λόγον, ὦ Σώκρατες, εἰ ἀληθὴς ἔστω, ὃν σὺ εἰώθας θαμὰ λέγειν, ὅτι ἡμῶν ἡ μάθησις οὐκ ἄλλο τι ἢ ἀνάμνησις 5 τυγχάνει οὕσα, καὶ κατὰ τοῦτον ἀνάγκη που ἡμᾶς ἐν προτέρῳ τινὶ χρόνῳ μεμαθηκέναι ἃ νῦν ἀναμνησκόμεθα. τοῦτο δὲ ἀδύνατον, εἰ μὴ ἦν που ἡμῶν ἡ ψυχὴ πρὶν ἐν τῷδε τῷ ἄν- 73 θρωπίνῳ εἶδει γενέσθαι· ὥστε καὶ ταύτη ἀθάνατον ἡ ψυχὴ τι ἔοικεν εἶναι.

Ἀλλὰ, ὦ Κέβης, ἔφη ὁ Συμμίας ὑπολαβὼν, ποῖαι τούτων αἱ ἀποδείξεις; ὑπόμνησόν με· οὐ γὰρ σφόδρα ἐν τῷ παρόντι 5 μέμνημαι.

Ἐνὶ μὲν λόγῳ, ἔφη ὁ Κέβης, καλλίστῳ, ὅτι ἐρωτῶμενοι οἱ ἄνθρωποι, ἐάν τις καλῶς ἐρωτᾷ, αὐτοὶ λέγουσιν πάντα ἣ ἔχει—καίτοι εἰ μὴ ἐτύγχανεν αὐτοῖς ἐπιστήμη ἐνοῦσα καὶ

ο 5 καὶ T W: om. B d 2 οὐχὶ T b: οὐχ W: που B d 7 αὐτὰ B: τὰ αὐτὰ T W e 1-2 καὶ . . . κάκιον secl. Stallbaum γε B: om. T Olymp. e 6 τοῦτον B: τοῦτο T a 1 ἡμῶν B: ἡμῶν T W a 2 ἡ B T: τι ἡ W ἡ ψυχὴ τι ἔοικεν B (ut vid.) W: τι ἔοικεν ἡ ψυχὴ T b Olymp.

- 10 ὀρθὸς λόγος, οὐκ ἂν οἰοί τ' ἦσαν τοῦτο ποιῆσαι—ἔπειτα
 b ἐάν τις ἐπὶ τὰ διαγράμματα ἀγῇ ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων,
 ἐνταῦθα σαφέστατα κατηγορεῖ ὅτι τοῦτο οὕτως ἔχει.

Εἰ δὲ μὴ ταύτη γε, ἔφη, πείθῃ, ὦ Συμμία, ὁ Σωκράτης,
 σκέψαι ἂν τῇδ' ἐπὶ σοι σκοπομένῳ συνδόξῃ. ἀπιστεῖς γὰρ
 5 δὴ πῶς ἡ καλουμένη μάθησις ἀνάμνησίς ἐστιν;

- Ἀπιστῶ μὲν [σοι] ἔγωγε, ἢ δ' ὅς ὁ Συμμία, οὐ, αὐτὸ δὲ
 τοῦτο, ἔφη, δέομαι παθεῖν περὶ οὗ ὁ λόγος, ἀναμνησθῆναι
 καὶ σχεδόν γε ἐξ ὧν Κέβης ἐπεχείρησε λέγειν ἤδη μέμνημαι
 καὶ πείθομαι· οὐδὲν μεντὰν ἤττον ἀκούοιμι νῦν πῇ σὺ ἐπ-
 10 εχείρησας λέγειν.

- c Τῇδ' ἔγωγε, ἢ δ' ὅς. ὁμολογοῦμεν γὰρ δήπου, εἰ τίς τι
 ἀναμνησθήσεται, δεῖν αὐτὸν τοῦτο πρότερόν ποτε ἐπίστασθαι.
 Πάνυ γ', ἔφη.

- Ἄρ' οὖν καὶ τότε ὁμολογοῦμεν, ὅταν ἐπιστήμη παρα-
 5 γίγνηται τρόπῳ τοιούτῳ, ἀνάμνησις εἶναι; λέγω δὲ τίνα
 τρόπον; τόνδε. ἐάν τις τι ἕτερον ἢ ἰδὼν ἢ ἀκούσας ἢ τινα
 ἄλλην αἴσθησιν λαβὼν μὴ μόνον ἐκεῖνο γνῶ, ἀλλὰ καὶ
 ἕτερον ἐννοήσῃ οὐ μὴ ἢ αὐτὴ ἐπιστήμη ἀλλ' ἄλλη, ἃρα
 οὐχὶ τοῦτο δικαίως λέγομεν ὅτι ἀνεμνήσθη, οὐ τὴν ἐννοίαν
 d ἔλαβεν;

Πῶς λέγεις;

Οἶον τὰ τοιάδε· ἄλλη που ἐπιστήμη ἀνθρώπου καὶ λύρας.

Πῶς γὰρ οὐ;

- 5 Οὐκοῦν οἶσθα ὅτι οἱ ἐρασταί, ὅταν ἰδῶσιν λύραν ἢ ἱμάτιον
 ἢ ἄλλο τι οἷς τὰ παιδικὰ αὐτῶν εἴωθε χρῆσθαι, πάσχουσι
 τοῦτο· ἔγνωσάν τε τὴν λύραν καὶ ἐν τῇ διανοίᾳ ἔλαβον τὸ

a 10 ποιῆσαι Hirschig : ποιήσιν B : ποιεῖν T W b 4 σοι T W : σοι
 ἂν B (sed ἂν punct. not.) b 6 σοι B : om. T W b 7 παθεῖν
 Heindorf : μαθεῖν B T W b 9 μέντ' ἂν B¹ W : μὲν ἂν B T πῇ
 σὺ B T : σὺ πῇ B¹ W c 1 τῇδ' B : τί δὲ T c 6 τόνδε B :
 τοῦτον T ἕτερον T : πρότερον B Olymp. ἢ (post ἕτερον) B Olymp. :
 τι T c 9 λέγομεν T W : ἐλέγομεν B d 6 ἄλλο τι B : τι
 ἄλλο T

εἶδος τοῦ παιδὸς οὗ ἦν ἡ λύρα· τοῦτο δέ ἐστιν ἀνάμνησις·
ὥσπερ γε καὶ Σιμμίαν τις ἰδὼν πολλάκις Κέβητος ἀνεμνήσθη,
καὶ ἄλλα που μυρία τοιαῦτ' ἂν εἴη. 10

Μυρία μέντοι νῆ Δία, ἔφη ὁ Σιμμίας.

Οὐκοῦν, ἦ δ' ὅς, τὸ τοιοῦτον ἀνάμνησίς τίς ἐστι; μάλιστα e
μέντοι ὅταν τις τοῦτο πάθῃ περὶ ἐκεῖνα ἃ ὑπὸ χρόνου καὶ τοῦ
μὴ ἐπισκοπεῖν ἤδη ἐπελέληστο;

Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη.

Τί δέ; ἦ δ' ὅς· ἔστιν ἵππον γεγραμμένον ἰδόντα καὶ 5
λύραν γεγραμμένην ἀνθρώπου ἀναμνησθῆναι, καὶ Σιμμίαν
ἰδόντα γεγραμμένον Κέβητος ἀναμνησθῆναι;

Πάνυ γε.

Οὐκοῦν καὶ Σιμμίαν ἰδόντα γεγραμμένον αὐτοῦ Σιμμίου
ἀναμνησθῆναι; 10

Ἔστι μέντοι, ἔφη. 74

Ἄρ' οὖν οὐ κατὰ πάντα ταῦτα συμβαίνει τὴν ἀνάμνησιν
εἶναι μὲν ἀφ' ὁμοίων, εἶναι δὲ καὶ ἀπὸ ἀνομοίων;

Συμβαίνει.

Ἄλλ' ὅταν γε ἀπὸ τῶν ὁμοίων ἀναμνησθήσκηται τίς τι, ἄρ' 5
οὐκ ἀναγκαῖον τόδε προσπάσχειν, ἐννοεῖν εἴτε τι ἐλλείπει
τοῦτο κατὰ τὴν ὁμοιότητα εἴτε μὴ ἐκείνου οὐ ἀνεμνήσθη;

Ἀνάγκη, ἔφη.

Σκόπει δὴ, ἦ δ' ὅς, εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει. φαμέν πού τι
εἶναι ἴσον, οὐ ξύλον λέγω ξύλῳ οὐδὲ λίθον λίθῳ οὐδ' ἄλλο 10
τῶν τοιούτων οὐδέν, ἀλλὰ παρὰ ταῦτα πάντα ἕτερόν τι, αὐτὸ
τὸ ἴσον· φῶμέν τι εἶναι ἢ μηδέν;

Φῶμεν μέντοι νῆ Δί', ἔφη ὁ Σιμμίας, θαυμαστῶς γε. b

Ἦ καὶ ἐπιστάμεθα αὐτὸ δ' ἔστιν;

Πάνυ γε, ἦ δ' ὅς.

Πόθεν λαβόντες αὐτοῦ τὴν ἐπιστήμην; ἄρ' οὐκ ἐξ ὧν
νυνδὴ ἐλέγομεν, ἢ ξύλα ἢ λίθους ἢ ἄλλα ἅττα ἰδόντες 5

d 9 γε B¹ TW: om. B e 9 αὐτοῦ B: αὐ τοῦ T a 10 ἄλλο
BT: ἄλλο τι B² W a 11 ταῦτα πάντα B: πάντα ταῦτα TW
a 12 τὸ B¹ TW: τε B b 1 μέντοι B: τοίνυν T b 2 ἐστιν BT:
ἐστιν ἴσον W: ἴσον in marg. B² T²

ἴσα, ἐκ τούτων ἐκείνο ἐνευνόησαμεν, ἕτερον δὲν τούτων; ἢ οὐχ ἕτερόν σοι φαίνεται; σκόπει δὲ καὶ τῆδε. ἄρ' οὐ λίθοι μὲν ἴσοι καὶ ξύλα ἐνίοτε ταῦτα ὄντα τῷ μὲν ἴσα φαίνεται, τῷ δ' οὐ;

10 Πάνυ μὲν οὖν.

c Τί δέ; αὐτὰ τὰ ἴσα ἔστιν ὅτε ἀνισά σοι ἐφάνη, ἢ ἡ ἰσότης ἀνισότης;

Οὐδεπώποτε γε, ὦ Σώκρατες.

Οὐ ταῦτόν ἄρα ἔστιν, ἢ δ' ὅς, ταῦτά τε τὰ ἴσα καὶ αὐτὸ

5 τὸ ἴσον.

Οὐδαμῶς μοι φαίνεται, ὦ Σώκρατες.

Ἄλλα μὴν ἐκ τούτων γ', ἔφη, τῶν ἴσων, ἐτέρων ὄντων ἐκείνου τοῦ ἴσου, ὅμως αὐτοῦ τὴν ἐπιστήμην ἐνευνόηκός τε καὶ εἴληφας;

10 Ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις.

Οὐκοῦν ἢ ὁμοίου ὄντος τούτοις ἢ ἀνομοίου;

Πάνυ γε.

Διαφέρει δέ γε, ἢ δ' ὅς, οὐδέν· ἕως ἂν ἄλλο ἰδὼν ἀπὸ

d ταύτης τῆς ὁψεως ἄλλο ἐννοήσης, εἴτε ὅμοιον εἴτε ἀνόμοιον, ἀναγκαῖον, ἔφη, αὐτὸ ἀνάμνησιν γεγενέσθαι.

Πάνυ μὲν οὖν.

Τί δέ; ἢ δ' ὅς· ἢ πάσχομέν τι τοιοῦτον περὶ τὰ ἐν τοῖς
5 ξύλοις τε καὶ οἷς νυνδὴ ἐλέγομεν τοῖς ἴσοις; ἄρα φαίνεται ἡμῖν οὕτως ἴσα εἶναι ὥσπερ αὐτὸ τὸ δ' ἔστιν, ἢ ἐνδεῖ τι ἐκείνου τῷ τοιοῦτον εἶναι οἷον τὸ ἴσον, ἢ οὐδέν;

Καὶ πολὺ γε, ἔφη, ἐνδεῖ.

Οὐκοῦν ὁμολογοῦμεν, ὅταν τίς τι ἰδὼν ἐννοήσῃ ὅτι βού-
10 λεται μὲν τοῦτο δ' νῦν ἐγὼ ὁρῶ εἶναι οἷον ἄλλο τι τῶν ὄντων,
e ἐνδεῖ δὲ καὶ οὐ δύναται τοιοῦτον εἶναι [ἴσον] οἷον ἐκείνο, ἀλλ'

b 6 ἴσα B: τὰ ἴσα T b 8-9 τῷ . . . τῷ B γρ. W: τότε . . . τότε
T W γρ. B c 13 ἂν B: γὰρ ἂν B³ T W d 1 ἀνόμοιον εἴτε ὅμοιον T
d 4 δέ; B: δὲ τὸ δ' T d 5 τοῖς W: ἐν τοῖς B T d 6 τὸ δ' W:
τὸ pr. B (ut vid.): δ' T: om. B in ras. ἐστίν B W: ἐστίν ἴσον T b
τ. T W: τῷ B d 7 τῷ] τοῦ Heindorf e 1 ἴσον aecl. Mudge
ἀλλ' ἐστίν] ἀλλ' ἀλλό ἐστίν in marg. B³

ἔστιν φαυλότερον, ἀναγκαῖόν που τὸν τοῦτο ἐννοοῦντα τυχεῖν
προειδόντα ἐκεῖνο ᾧ φησιν αὐτὸ προσεικέναι μὲν, ἐνδεεστέρως
δὲ ἔχειν;

Ἀνάγκη.

5

Τί οὖν; τὸ τοιοῦτον πεπόνθαμεν καὶ ἡμεῖς ἢ οὐ περὶ τε
τὰ ἴσα καὶ αὐτὸ τὸ ἴσον;

Παντάπασι γε.

Ἀναγκαῖον ἄρα ἡμᾶς προεἰδέναι τὸ ἴσον πρὸ ἐκείνου τοῦ
χρόνου ὅτε τὸ πρῶτον ἰδόντες τὰ ἴσα ἐνενόησαμεν ὅτι 75
ὀρέγεται μὲν πάντα ταῦτα εἶναι οἷον τὸ ἴσον, ἔχει δὲ
ἐνδεεστέρως.

Ἔστι ταῦτα.

Ἀλλὰ μὴν καὶ τόδε ὁμολογοῦμεν, μὴ ἄλλοθεν αὐτὸ ἐν- 5
νευσηκέναι μηδὲ δυνατὸν εἶναι ἐννοῆσαι ἄλλ' ἢ ἐκ τοῦ ἰδεῖν
ἢ ἀψασθαι ἢ ἐκ τινος ἄλλης τῶν αἰσθήσεων· ταῦτόν δὲ
πάντα ταῦτα λέγω.

Ταῦτόν γὰρ ἔστιν, ὦ Σώκρατες, πρὸς γε δὲ βούλεται
δηλῶσαι ὁ λόγος.

10

Ἀλλὰ μὲν δὴ ἐκ γε τῶν αἰσθήσεων δεῖ ἐννοῆσαι ὅτι
πάντα τὰ ἐν ταῖς αἰσθήσεσιν ἐκείνου τε ὀρέγεται τοῦ δὲ b
ἔστιν ἴσον, καὶ αὐτοῦ ἐνδεέστερά ἐστιν· ἢ πῶς λέγομεν;

Οὕτως.

Πρὸ τοῦ ἄρα ἄρξασθαι ἡμᾶς ὁρᾶν καὶ ἀκούειν καὶ τᾶλλα
αἰσθάνεσθαι τυχεῖν ἔδει που εἰληφότας ἐπιστήμην αὐτοῦ 5
τοῦ ἴσου ὅτι ἔστιν, εἰ ἐμέλλομεν τὰ ἐκ τῶν αἰσθήσεων ἴσα
ἐκεῖσε ἀνολίσειν, ὅτι προθυμεῖται μὲν πάντα τοιαῦτ' εἶναι οἷον
ἐκεῖνο, ἔστιν δὲ αὐτοῦ φαυλότερα.

Ἀνάγκη ἐκ τῶν προειρημένων, ὦ Σώκρατες.

Οὐκοῦν γενόμενοι εὐθὺς ἐωρώμεν τε καὶ ἠκούομεν καὶ τὰς 10
ἄλλας αἰσθήσεις εἵχομεν;

Πάνυ γε.

ε 2 τυχεῖν BT: τυγχάνειν B¹ W ε 6 τὸ Tb: om. B ἢ B¹
TW: om. B α 9 γὰρ in marg. T α 11 γε TW: om. B
b 1 τε BT: γε W τοῦ B: τοῦδ' T b 4 τοῦ ἄρα B: γὰρ τοῦ T
prius καὶ B: ἢ T b 7 τοιαῦτ' B: τὰ τοιαῦτα T

- c Ἔδει δέ γε, φαμέν, πρὸ τούτων τὴν τοῦ Ἰσου ἐπιστήμην εἰληφέναι;

Ναί.

- Πρὶν γενέσθαι ἄρα, ὥς ἔοικεν, ἀνάγκη ἡμῖν αὐτὴν εἰλη-
5 φέναι.

*Ἔοικεν.

- Οὐκοῦν εἰ μὲν λαβόντες αὐτὴν πρὸ τοῦ γενέσθαι ἔχοντες ἐγενόμεθα, ἡπιστάμεθα καὶ πρὶν γενέσθαι καὶ εὐθὺς γενόμενοι οὐ μόνον τὸ ἴσον καὶ τὸ μείζον καὶ τὸ ἔλαττον ἀλλὰ
10 καὶ σύμπαντα τὰ τοιαῦτα; οὐ γὰρ περὶ τοῦ Ἰσου νῦν ὁ λόγος ἡμῖν μᾶλλον τι ἢ καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ καλοῦ καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ δικαίου καὶ δόσιου καί, ὅπερ λέγω, περὶ πάντων οἷς ἐπισφραγιζόμεθα τὸ “αὐτὸ ὃ ἔστι” καὶ ἐν ταῖς ἐρωτήσεσιν ἐρωτῶντες καὶ ἐν ταῖς ἀποκρίσεσιν ἀποκρινόμενοι. ὥστε ἀναγκαῖον ἡμῖν τούτων πάντων τὰς ἐπιστήμας πρὸ τοῦ
5 γενέσθαι εἰληφέναι.

*Ἔστι ταῦτα.

- Καὶ εἰ μὲν γε λαβόντες ἐκάστοτε μὴ ἐπιλελήσμεθα, εἰδότες αἰεὶ γίνεσθαι καὶ αἰεὶ διὰ βίου εἰδέναι· τὸ γὰρ εἰδέναι τοῦτ’ ἔστιν, λαβόντα του ἐπιστήμην ἔχειν καὶ μὴ
10 ἀπολωλεκέναι· ἢ οὐ τοῦτο λήθην λέγομεν, ὦ Σιμμία, ἐπιστήμης ἀποβολήν;

- e Πάντως δήπου, ἔφη, ὦ Σώκρατες.

- Εἰ δέ γε οἶμαι λαβόντες πρὶν γενέσθαι γιγνόμενοι ἀπω-
λέσαμεν, ὕστερον δὲ ταῖς αἰσθήσεσι χρώμενοι περὶ αὐτὰ ἐκείνας ἀναλαμβάνομεν τὰς ἐπιστήμας ὥς ποτε καὶ πρὶν
5 εἶχομεν, ἂρ’ οὐχ ὃ καλοῦμεν μανθάνειν οἰκείαν ἂν ἐπιστήμην ἀναλαμβάνειν εἴη; τοῦτο δέ που ἀναμνησέσθαι λέγοντες ὁρθῶς ἂν λέγομεν;

Πάνυ γε.

c 1 τούτων B T: τούτου B¹ c 11 ἢ T W: om. B d 2 τὸ αὐτὸ
scripsi: τοῦτο B T W: τὸ Iambl. d 4 ἡμῖν B: ἡμῖν εἶναι B¹ T W
πάντων B: πάντων B¹ T W d 7 μὴ ἐκάστοτε B¹ T W d 8 εἰ-
δότες B W t: εἰδότες T b καὶ αἰ T W: καὶ B d 10 ὃ Σιμμία
om. T e 1 πάντως B T: παντελῶς B¹ W e 3 αὐτὰ B T: ταῦτα
W e 5 ἂν T: om. B e 6 εἴη T: ἂν εἴη B

Δυνατὸν γὰρ δὴ τοῦτό γε ἐφάνη, αἰσθόμενόν τι ἢ ἰδόντα 76
 ἢ ἀκούσαντα ἢ τινα ἄλλην αἰσθησῶ λαβόντα ἕτερόν τι ἀπὸ
 τούτου ἐννοῆσαι δ' ἐπελέληστο, ᾧ τοῦτο ἐπλησίαζεν ἀνόμοιον
 ὢν ἢ ᾧ ὁμοιον· ὥστε, ὅπερ λέγω, δυοῖν θάτερα, ἥτοι ἐπι-
 στάμενοί γε αὐτὰ γεγόναμεν καὶ ἐπιστάμεθα διὰ βίου πάντες, 5
 ἢ ὕστερον, οὓς φάμεν μαυθάνειν, οὐδὲν ἄλλ' ἢ ἀναμνησθή-
 σκονται οὗτοι, καὶ ἡ μάθησις ἀνάμνησις ἂν εἴη.

Καὶ μάλα δὴ οὕτως ἔχει, ὦ Σώκρατες.

Πότερον οὖν αἶρῃ, ὦ Συμμία; ἐπισταμένους ἡμᾶς γεγο-
 νέναι, ἢ ἀναμνησθεσθαι ὕστερον ὧν πρότερον ἐπιστήμην b
 εἰληφότες ἡμεν;

Οὐκ ἔχω, ὦ Σώκρατες, ἐν τῷ παρόντι ἐλέσθαι.

Τί δέ; τόδε ἔχεις ἐλέσθαι, καὶ πῇ σοι δοκεῖ περὶ αὐτοῦ;
 ἀνὴρ ἐπιστάμενος περὶ ὧν ἐπίσταται ἔχει ἂν δοῦναι λόγον 5
 ἢ οὐ;

Πολλὴ ἀνάγκη, ἔφη, ὦ Σώκρατες.

Ἦ καὶ δοκοῦσί σοι πάντες ἔχειν διδόναι λόγον περὶ τού-
 των ὧν νυνδὴ ἐλέγομεν;

Βουλοίμην μεντᾶν, ἔφη ὁ Συμμίας· ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον 10
 φοβοῦμαι μὴ αὔριον τηνικάδε οὐκέτι ἢ ἀνθρώπων οὐδεὶς
 ἀξίως οἷός τε τοῦτο ποιῆσαι.

Οὐκ ἄρα δοκοῦσί σοι ἐπίστασθαί γε, ἔφη, ὦ Συμμία, c
 πάντες αὐτά;

Οὐδαμῶς.

Ἀναμνησθῶσονται ἄρα ἃ ποτε ἔμαθον;

Ἀνάγκη. 5

Πότε λαβοῦσαι αἱ ψυχαὶ ἡμῶν τὴν ἐπιστήμην αὐτῶν; οὐ
 γὰρ δὴ ἀφ' οὗ γε ἀνθρώποι γεγόναμεν.

Οὐ δῆτα.

Πρότερον ἄρα.

Ναί.

10

a 1 αἰσθανόμενόν W a 4 θάτερον B' T W: τὰ ἕτερα B b 4 τόδε
 W: om. B T c 4 ἃ ποτε B: ποτε ἃ T c 6 αὐτῶν B · om. T

Ἦσαν ἄρα, ὦ Συμμία, αἱ ψυχαὶ καὶ πρότερον, πρὶν εἶναι ἐν ἀνθρώπου εἶδει, χωρὶς σωμάτων, καὶ φρόνησιν εἶχον.

Εἰ μὴ ἄρα ἅμα γιγνόμενοι λαμβάνομεν, ὦ Σώκρατες,
15 ταύτας τὰς ἐπιστήμας· οὗτος γὰρ λείπεται ἔτι ὁ χρόνος.

d Εἶεν, ὦ ἑταῖρε· ἀπόλλυμεν δὲ αὐτὰς ἐν ποίῳ ἄλλῳ χρόνῳ;
—οὐ γὰρ δὴ ἔχοντές γε αὐτὰς γιγνόμεθα, ὥς ἄρτι ὡμολογή-
σαμεν—ἢ ἐν τούτῳ ἀπόλλυμεν ἐν ᾧ περ καὶ λαμβάνομεν; ἢ
ἔχεις ἄλλον τινὰ εἰπεῖν χρόνον;

5 Οὐδαμῶς, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ ἔλαθον ἐμαντὸν οὐδὲν εἰ-
πών.

Ἄρ' οὖν οὕτως ἔχει, ἔφη, ἡμῖν, ὦ Συμμία; εἰ μὲν ἔστιν
ἃ θρυλοῦμεν αἰεὶ, καλὸν τέ τι καὶ ἀγαθὸν καὶ πᾶσα ἡ τοιαύτη
e οὐσία, καὶ ἐπὶ ταύτην τὰ ἐκ τῶν αἰσθήσεων πάντα ἀνα-
φέρονται, ὑπάρχουσιν πρότερον ἀνευρίσκοντες ἡμετέραν
οὔσαν, καὶ ταῦτα ἐκεῖνη ἀπεικάζομεν, ἀναγκαῖον, οὕτως ὥσπερ
καὶ ταῦτα ἔστιν, οὕτως καὶ τὴν ἡμετέραν ψυχὴν εἶναι καὶ
πρὶν γεγενῆσθαι ἡμᾶς· εἰ δὲ μὴ ἔστι ταῦτα, ἄλλως ἂν ὁ λόγος
5 οὗτος εἰρημένος εἴη; ἄρ' οὕτως ἔχει, καὶ ἴση ἀνάγκη ταῦτά
τε εἶναι καὶ τὰς ἡμετέρας ψυχὰς πρὶν καὶ ἡμᾶς γεγενῆσθαι,
καὶ εἰ μὴ ταῦτα, οὐδὲ τάδε;

Ὑπερφυῶς, ὦ Σώκρατες, ἔφη ὁ Συμμίας, δοκεῖ μοι ἡ
αὐτὴ ἀνάγκη εἶναι, καὶ εἰς καλὸν γε καταφεύγει ὁ λόγος εἰς
77 τὸ ὁμοίως εἶναι τὴν τε ψυχὴν ἡμῶν πρὶν γενέσθαι ἡμᾶς καὶ
τὴν οὐσίαν ἣν σὺ νῦν λέγεις. οὐ γὰρ ἔχω ἔγωγε οὐδὲν
οὕτω μοι ἐναργὲς ὄν ὥς τοῦτο, τὸ πάντα τὰ τοιαῦτ' εἶναι ὥς
οἶόν τε μάλιστα, καλὸν τε καὶ ἀγαθὸν καὶ τᾶλλα πάντα ἃ
5 σὺ νυνδὴ ἔλεγες· καὶ ἔμοιγε δοκεῖ ἱκανῶς ἀποδέδεικται.

Τί δὲ δὴ Κέβητι; ἔφη ὁ Σωκράτης· δεῖ γὰρ καὶ Κέβητα
πέθειν.

Ἰκανῶς, ἔφη ὁ Συμμίας, ὥς ἔγωγε οἶμαι· καίτοι καρτερώ-

c 11 πρὶν ἂν W c 14 ἅμα W: om. BT c 15 ὁ om. W
d 3 ἐν ᾧ περ B: ᾧ περ T d 7 ἔφη ἡμῖν ἔχει W d 8 τι B² TW:
om. B e 8 ἔφη ὁ Σώκρατες W a 4 πάντα BT: πάντα B¹ W
a 5 ἐμοὶ ἰδοκεῖ B: ἔμοιγε B² T: μοι γε W

τατος ἀνθρώπων ἐστὶν πρὸς τὸ ἀπιστεῖν τοῖς λόγοις. ἀλλ' οἶμαι οὐκ ἐνδεῶς τοῦτο πεπεισθαι αὐτόν, ὅτι πρὶν γενέσθαι ἡμᾶς ἢ ἡμῶν ἢ ψυχῇ· εἰ μέντοι καὶ ἐπειδὴν ἀποθάνωμεν ^b ἔτι ἔσται, οὐδὲ αὐτῷ μοι δοκεῖ, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ἀποδεδείχθαι, ἀλλ' ἔτι ἐνέστηκεν δ' νυνδὴ Κέβης ἔλεγε, τὸ τῶν πολλῶν, ὅπως μὴ ἅμα ἀποθνήσκουτος τοῦ ἀνθρώπου διασκεδάννυται ἡ ψυχὴ καὶ αὐτῇ τοῦ εἶναι τοῦτο τέλος ἦ. τί ⁵ γὰρ κωλύει γίγνεσθαι μὲν αὐτὴν καὶ συνίστασθαι ἄλλοθεν ποθεν καὶ εἶναι πρὶν καὶ εἰς ἀνθρώπειον σῶμα ἀφικέσθαι, ἐπειδὴν δὲ ἀφίκεται καὶ ἀπαλλάττηται τούτου, τότε καὶ αὐτὴν τελευτᾶν καὶ διαφθεῖρεσθαι;

Εὐ λέγεις, ἔφη, ὦ Σιμμία, ὁ Κέβης. φαίνεται γὰρ ^c ὥσπερ ἡμῖν ἀποδεδείχθαι οὐ δεῖ, ὅτι πρὶν γενέσθαι ἡμᾶς ἢ ἡμῶν ἢ ψυχῇ, δεῖ δὲ προσαποδείξαι ὅτι καὶ ἐπειδὴν ἀποθάνωμεν οὐδὲν ἦττον ἔσται ἢ πρὶν γενέσθαι, εἰ μέλλει τέλος ἡ ἀπόδειξις ἔξεω. ⁵

Ἀποδέδεικται μὲν, ἔφη, ὦ Σιμμία τε καὶ Κέβης, ὁ Σωκράτης, καὶ νῦν, εἰ ὅτετε συνθεῖναι τοῦτόν τε τὸν λόγον εἰς ταῦτόν καὶ ὅν πρὸ τούτου ὠμολογήσαμεν, τὸ γίγνεσθαι πᾶν τὸ ζῶν ἐκ τοῦ τεθνεώτος. εἰ γὰρ ἔστιν μὲν ἡ ψυχὴ καὶ πρότερον, ἀνάγκη δὲ αὐτῇ εἰς τὸ ζῆν ἰούσῃ τε ^d καὶ γιγνομένη μηδαμόθεν ἄλλοθεν ἢ ἐκ θανάτου καὶ τοῦ τεθνάναι γίγνεσθαι, πῶς οὐκ ἀνάγκη αὐτὴν καὶ ἐπειδὴν ἀποθάνῃ εἶναι, ἐπειδὴ γε δεῖ αὐθις αὐτὴν γίγνεσθαι; ἀποδέδεικται μὲν οὖν ὅπερ λέγετε καὶ νῦν. ὅμως δέ μοι δοκεῖς ⁵ σύ τε καὶ Σιμμίας ἡδέως ἂν καὶ τοῦτον διαπραγματεύσασθαι τὸν λόγον ἔτι μᾶλλον, καὶ δεδιέναι τὸ τῶν παιδῶν, μὴ ὡς ἀληθῶς ὁ ἄνεμος αὐτὴν ἐκβαλόνουσιν ἐκ τοῦ σώματος δια-

α 9 ἐστὶν . . . ἀπιστεῖν in marg. T τοῖς in ras. T b 2 δοκεῖ
om. pr. W ὦ Σώκρατες ἔφη T b 4 ἅμα B² TW: om. B δια-
σκεδαννύται Matthiae b 6 ἀλλοθεν Bekker: ἄλλοθεν BTW c 3 δεῖ
B: δεῖν T d 1 B: ἔτι εἰ T (εἰ s. v.) W c 5 ἔξεω T: ἔχειν B
c 9 μὲν B: om. TW d 2 καὶ B: τε καὶ ἐκ T d 3 αὐτὴν T b:
αὐτῇ B (ut vid.) W d 4 γε B: δὲ T sed punct. not. αὐτὴν
αὐθις W d 5 λέγετε Par. 1811: λέγεται BTW

e φυσῶ καὶ διασκεδάνυσσω, ἄλλως τε καὶ ὅταν τύχη τις μὴ ἐν
 ὑψημῇ ἀλλ' ἐν μεγάλῃ τινὶ πνεύματι ἀποθνήσκων.

Καὶ ὁ Κέβης ἐπιγελῶσας, Ὡς δεδιότων, ἔφη, ὦ Σώκρατες,
 πειρῶ ἀναπείθειν· μᾶλλον δὲ μὴ ὥς ἡμῶν δεδιότων, ἀλλ'
 5 ἴσως ἐνι τις καὶ ἐν ἡμῖν παῖς ὅστις τὰ τοιαῦτα φοβεῖται.
 τοῦτον οὖν πειρῶ μεταπείθειν μὴ δεδιέναι τὸν θάνατον ὥσπερ
 τὰ μορμολύκεια.

Ἄλλὰ χρή, ἔφη ὁ Σωκράτης, ἐπέδωκε αὐτῷ ἐκάστης ἡμέρας
 ἕως ἂν ἐξεπύσῃ.

78 Πόθεν οὖν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, τῶν τοιούτων ἀγαθὸν ἐπιδόξῃ
 ληψόμεθα, ἐπειδὴ σύ, ἔφη, ἡμᾶς ἀπολείπεις;

Πολλὴ μὲν ἡ Ἑλλάς, ἔφη, ὦ Κέβης, ἐν ἣ ἐνεσίῃ που
 ἀγαθοὶ ἄνδρες, πολλὰ δὲ καὶ τὰ τῶν βαρβάρων γένη, οἷς
 5 πάντας χρή διερευνᾶσθαι ζητούντας τοιούτων ἐπιδόξῃ, μήτε
 χρημάτων φειδομένους μήτε πόνων, ὥς οὐκ ἔστιν εἰς ὅτι
 ἂν εὐκαιρότερον ἀναλίσκοιτε χρήματα. ζητεῖν δὲ χρή καὶ
 αὐτοὺς μετ' ἀλλήλων· ἴσως γὰρ ἂν οὐδὲ ῥᾶδίως εὕροιτε
 μᾶλλον ὑμῶν δυναμένους τοῦτο ποιεῖν.

10 Ἄλλὰ ταῦτα μὲν δὴ, ἔφη, ὑπάρξει, ὁ Κέβης· ὅθεν δὲ
 b ἀπελείπομεν ἐπανέλθωμεν, εἰ σοὶ ἡδομένῳ ἔστιν.

Ἄλλὰ μὴν ἡδομένῳ γε· πῶς γὰρ οὐ μέλλει;

Καλῶς, ἔφη, λέγεις.

Οὐκοῦν τοιόνδε τι, ἢ δ' ὅς ὁ Σωκράτης, δεῖ ἡμᾶς ἀνερέσθαι
 5 ἑαυτούς, τῷ πόλῳ τινὶ ἄρα προσήκει τοῦτο τὸ πάθος πάσχειν,
 τὸ διασκεδάνυσθαι, καὶ ὑπὲρ τοῦ ποίου τινὸς δεδιέναι μὴ
 πάθῃ αὐτό, καὶ τῷ πόλῳ τινὶ (οὗ)· καὶ μετὰ τοῦτο αὐ
 ἐπισκέψασθαι πότερον [ἢ] ψυχὴ ἔστιν, καὶ ἐκ τούτων
 θαρρεῖν ἢ δεδιέναι ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας ψυχῆς;

10 Ἀληθεῖ, ἔφη, λέγεις.

c Ἀρ' οὖν τῷ μὲν συντεθέντι τε καὶ συνθέτῳ ὄντι φύσει

6 πειρῶ μεταπείθειν W: πειρώμεθα πείθειν B T 9 ἐξεπύσῃ
 Vind. 21 T: ἐξαπύσῃ T: ἐξεπύσῃ W: ἐξιδύσῃ B γρ. W et in
 marg. t a 1 ἀγαθῶν pr. T a 7 ἂν εὐκαιρότερον T: ἀναγκαϊότερον
 BW γρ. T a 10 ὑπάρξει ἔφη B' T W b 1 ἀπελείπομεν T W
 b 4 ἀνερέσθαι T W Olymp.: ἐρέσθαι B b 6 τὸ T W Olymp.: τοῦ B
 b 7 οὐ add. Heindorf b 8 ἢ B: om. T W

προσῆκει τοῦτο πάσχειν, διαιρεθῆναι ταύτῃ ἥπερ συνετέθη· εἰ δέ τι τυγχάνει ὃν ἀσύνθετον, τούτῳ μόνῳ προσῆκει μὴ πάσχειν ταῦτα, εἴπερ τῷ ἄλλῳ;

Δοκεῖ μοι, ἔφη, οὕτως ἔχειν, ὁ Κέβης.

5

Οὐκοῦν ἄπερ αἰεὶ κατὰ ταῦτα καὶ ὡσαύτως ἔχει, ταῦτα μάλιστα εἰκὸς εἶναι τὰ ἀσύνθετα, τὰ δὲ ἄλλοτ' ἄλλως καὶ μηδέποτε κατὰ ταῦτά, ταῦτα δὲ σύνθετα;

Ἔμοιγε δοκεῖ οὕτως.

Ἴωμεν δὴ, ἔφη, ἐπὶ ταῦτα ἐφ' ἃπερ ἐν τῷ ἐμπροσθεν 10 λόγῳ. αὐτὴ ἡ οὐσία ἧς λόγον δίδομεν τοῦ εἶναι καὶ ἐρω- d τῶντες καὶ ἀποκρινόμενοι, πότερον ὡσαύτως αἰεὶ ἔχει κατὰ ταῦτα ἢ ἄλλοτ' ἄλλως; αὐτὸ τὸ ἴσον, αὐτὸ τὸ καλόν, αὐτὸ ἕκαστον ὃ ἔστιν, τὸ ὃν, μὴ ποτε μεταβολὴν καὶ ἡντινούν ἐνδέχεται; ἢ ἂν αὐτῶν ἕκαστον ὃ ἔστι, μονοειδὲς ὃν αὐτὸ 5 καθ' αὐτό, ὡσαύτως κατὰ ταῦτα ἔχει καὶ οὐδέποτε οὐδαμῇ οὐδαμῶς ἀλλοιώσῃ οὐδεμίαν ἐνδέχεται;

Ὡσαύτως, ἔφη, ἀνάγκη, ὁ Κέβης, κατὰ ταῦτα ἔχειν, ὧ Σώκρατες.

Τί δὲ τῶν πολλῶν καλῶν, οἷον ἀνθρώπων ἢ ἵππων ἢ 10 ἱματίων ἢ ἄλλων ὠντινωνούν τοιούτων, ἢ ἴσων [ἢ καλῶν] ἢ e πάντων τῶν ἐκείνοις ὁμωνύμων; ἄρα κατὰ ταῦτα ἔχει, ἢ πᾶν τούναντίον ἐκείνοις οὔτε αὐτὰ αὐτοῖς οὔτε ἀλλήλοις οὐδέποτε ὡς ἔπος εἰπεῖν οὐδαμῶς κατὰ ταῦτά;

Οὕτως αὖ, ἔφη ὁ Κέβης, ταῦτα· οὐδέποτε ὡσαύτως ἔχει. 5

Οὐκοῦν τούτων μὲν κἂν ἄψαιο κἂν ἴδοις κἂν ταῖς ἄλλαις 79 αἰσθήσεσιν αἰσθοιο, τῶν δὲ κατὰ ταῦτα ἐχόντων οὐκ ἔστιν ὅτῳ ποτ' ἂν ἄλλῳ ἐπιλάβοιο ἢ τῷ τῆς διανοίας λογισμῷ, ἀλλ' ἔστιν αἰδῆ τὰ τοιαῦτα καὶ οὐχ ὁρατά;

c 4 ταῦτα B (sed punct. not.): τὰ αὐτὰ T c 7 τὰ] & Heindorf
c 8 δὲ B T: δὲ εἶναι B¹ W t d 2 κατὰ ταῦτα B¹ T: κατὰ τὰ
αὐτὰ W: καταυτὰ B d 10 καλῶν secl. Classen e 1 ἢ ante
ἴσων om. T ἢ καλῶν seclusi e 3 οὔτε B T: καὶ οὔτε B¹ W
οὐδεπώποτε B¹ W e 4 ταῦτά B: ταῦτά ἐστιν B¹ T W e 5 αὐ
T b: om. B ταῦτα B¹ T: om. B a 4 αἰδῆ] αἰδέε, αἰδῆ constanter
pr. T Ars.: αἰεδέε, αἰεδῆ B ὁρατά B: ὁράται T (sed ex emend.) W

E

5 Παντάπασι, ἔφη, ἀληθῆ λέγεις.

Θῶμεν οὖν βούλει, ἔφη, δύο εἶδη τῶν ὄντων, τὸ μὲν ὁρατὸν, τὸ δὲ αἰδές;

Θῶμεν, ἔφη.

Καὶ τὸ μὲν αἰδὲς αἰεὶ κατὰ ταῦτα ἔχον, τὸ δὲ ὁρατὸν
10 μηδέποτε κατὰ ταῦτά;

Καὶ τοῦτο, ἔφη, θῶμεν.

b Φέρε δὴ, ἢ δ' ὅς, ἄλλο τι ἡμῶν αὐτῶν τὸ μὲν σῶμά ἐστι,
τὸ δὲ ψυχή;

Οὐδὲν ἄλλο, ἔφη.

Ποτέρῳ οὖν ὁμοιότερον τῷ εἶδει φαμὲν ἂν εἶναι καὶ
5 συγγενέστερον τὸ σῶμα;

Παντί, ἔφη, τοῦτό γε δῆλον, ὅτι τῷ ὁρατῷ.

Τί δὲ ἡ ψυχή; ὁρατὸν ἢ αἰδές;

Οὐχ ὑπ' ἀνθρώπων γε, ὦ Σώκρατες, ἔφη.

Ἀλλὰ μὴν ἡμεῖς γε τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ μὴ τῇ τῶν ἀνθρώπων
10 φύσει ἐλέγομεν· ἢ ἄλλῃ τιw οἶει;

Τῇ τῶν ἀνθρώπων.

Τί οὖν περὶ ψυχῆς λέγομεν; ὁρατὸν ἢ ἀόρατον εἶναι;

Οὐχ ὁρατὸν.

Ἀιδὲς ἄρα;

15 Ναί.

Ὅμοιότερον ἄρα ψυχῇ σώματός ἐστιw τῷ αἰδεῖ, τὸ δὲ τῷ ὁρατῷ.

c Πᾶσα ἀνάγκη, ὦ Σώκρατες.

Ὁρκοῦν καὶ τότε πάσαι ἐλέγομεν, ὅτι ἡ ψυχῇ, ὅταν μὲν
τῷ σώματι προσχρῆται εἰς τὸ σκοπεῖν τι ἢ διὰ τοῦ ὁρᾶν ἢ
διὰ τοῦ ἀκούειν ἢ δι' ἄλλης τινὸς αἰσθήσεως—τοῦτο γάρ
5 ἐστιw τὸ διὰ τοῦ σώματος, τὸ δι' αἰσθήσεως σκοπεῖν τι—

a 6 βούλει B T Stob. : εἰ βούλει B' W b 4 φαμὲν T Stob. : φαῖμεν B Eus. b 9 μὴν T W Eus. Stob. : om. B b 10 ἐλέγομεν B' T W (ante φύσει) Eus. Stob. : λέγομεν B b 12 λέγομεν B T Eus. Stob. : ἐλέγομεν B' W t ἢ ἀόρατον B Eus. Stob. : om. T c 2 ἐλέγομεν B T W Eus. Stob. : λέγομεν Theodoretus o 5 αἰσθήσεως B' T W Stob. : αἰσθήσεων B

τότε μὲν ἔλκεται ὑπὸ τοῦ σώματος εἰς τὰ οὐδέποτε κατὰ ταῦτα ἔχοντα, καὶ αὐτὴ πλανᾶται καὶ ταράττεται καὶ εἰλιγγιᾷ ὥσπερ μεθύουσα, ἥτε τοιούτων ἐφαπτομένη;

Πάνυ γε.

Ὅταν δέ γε αὐτὴ καθ' αὐτὴν σκοπῇ, ἐκείσε οἴχεται εἰς δ τὸ καθαρὸν τε καὶ αἰὲ ὄν καὶ ἀθάνατον καὶ ὡσαύτως ἔχον, καὶ ὡς συγγενὴς οὔσα αὐτοῦ αἰὲ μετ' ἐκείνου τε γίγνεται, ὅτανπερ αὐτὴ καθ' αὐτὴν γένηται καὶ ἐξῇ αὐτῇ, καὶ πέπαιταί τε τοῦ πλάνου καὶ περὶ ἐκεῖνα αἰὲ κατὰ ταῦτα ὡσαύτως ἔχει, 5 ἅτε τοιούτων ἐφαπτομένη· καὶ τοῦτο αὐτῆς τὸ πάθημα φρόνησις κέκληται;

Παντάπασιν, ἔφη, καλῶς καὶ ἀληθῆ λέγεις, ὦ Σώκρατες.

Ποτέρῳ οὖν αὐ σοὶ δοκεῖ τῷ εἶδει καὶ ἐκ τῶν πρόσθεν καὶ ἐκ τῶν νῦν λεγομένων ψυχῇ ὁμοιότερον εἶναι καὶ συγγενέστερον; e

Πᾶς ἄν μοι δοκεῖ, ἢ δ' ὅς, συγχωρήσαι, ὦ Σώκρατες, ἐκ ταύτης τῆς μεθόδου, καὶ ὁ δυσμαθέστατος, ὅτι ὄλω καὶ παντὶ ὁμοιότερόν ἐστι ψυχῇ τῷ αἰὲ ὡσαύτως ἔχοντι μᾶλλον ἢ τῷ μή. 5

Τί δὲ τὸ σῶμα;

Τῷ ἑτέρῳ.

Ὅρα δὴ καὶ τῇδε ὅτι ἐπειδὴν ἐν τῷ αὐτῷ ὥσι ψυχὴ καὶ σῶμα, τῷ μὲν δουλεύειν καὶ ἄρχεσθαι ἢ φύσις προστάττει, 80 τῇ δὲ ἄρχειν καὶ δεσπόζειν· καὶ κατὰ ταῦτα αὐ πότερόν σοι δοκεῖ ὁμοῖον τῷ θείῳ εἶναι καὶ πότερον τῷ θνητῷ; ἢ οὐ δοκεῖ σοὶ τὸ μὲν θεῖον οἶον ἄρχειν τε καὶ ἡγεμονεύειν πεφυκέναι, τὸ δὲ θνητὸν ἄρχεσθαί τε καὶ δουλεύειν; 5

Ἐμοιγε.

Ποτέρῳ οὖν ἡ ψυχὴ ὅκειν;

Δῆλα δὴ, ὦ Σώκρατες, ὅτι ἡ μὲν ψυχὴ τῷ θείῳ, τὸ δὲ σῶμα τῷ θνητῷ.

c 6 τότε B² T Eus. : τὸ B Stob. : ὅτε W d 3 τε in ras. B
d 4 γένηται B T Eus. Stob. : γίγνεται B² W d 5 τε BT : γε W t
d 8 ἀληθῆ B T Stob. : ἀληθῶς B² W d 9 πρόσθεν B² T W Eus.
Stob. : ἔμπροσθεν B e 2 μοι B : ἔμοιγε B² T W Eus. Stob. e 8 δὴ
B T Eus. Olymp. : δὲ W Stob. a 2 τῇ ex τῷ T κατὰ ταῦτα
B² T W : κατὰ B

- 10 Σκόπει δὴ, ἔφη, ὦ Κέβης, εἰ ἐκ πάντων τῶν εἰρημένων
 b τὰδε ἡμῖν συμβαίνει, τῷ μὲν θείῳ καὶ ἀθανάτῳ καὶ νοητῷ
 καὶ μονοειδεῖ καὶ ἀδιαλύτῳ καὶ αἰεὶ ὡσαύτως κατὰ ταῦτ᾽
 ἔχοντι ἑαυτῷ ὁμοίωτατον εἶναι ψυχῇ, τῷ δὲ ἀνθρωπίνῳ καὶ
 θνητῷ καὶ πολυειδεῖ καὶ ἀνοήτῳ καὶ διαλυτῷ καὶ μηδέποτε
 5 κατὰ ταῦτ᾽ ἔχοντι ἑαυτῷ ὁμοίωτατον αὐ εἶναι σῶμα. ἔχομεν
 τι παρὰ ταῦτα ἄλλο λέγειν, ὦ φίλε Κέβης, ἢ οὐχ οὕτως ἔχει;
 Οὐκ ἔχομεν.

Τί οὖν; τούτων οὕτως ἐχόντων ἄρ' οὐχὶ σώματι μὲν
 ταχὺ διαλύεσθαι προσήκει, ψυχῇ δὲ αὐ τὸ παράπαν ἀδια-
 10 λύτῳ εἶναι ἢ ἐγγύς τι τούτου;

c Πῶς γὰρ οὐ;

Ἐννοεῖς οὖν, ἔφη, ἐπειδὴν ἀποθάνῃ ὁ ἀνθρωπος, τὸ μὲν
 ὁρατὸν αὐτοῦ, τὸ σῶμα, καὶ ἐν ὁρατῷ κείμενον, δὲ δὴ νεκρὸν
 καλοῦμεν, ᾧ προσήκει διαλύεσθαι καὶ διαπίπτειν καὶ δια-
 5 πνεῖσθαι, οὐκ εὐθὺς τούτων οὐδὲν πέπονθεν, ἀλλ' ἐπιεικῶς
 συχνὸν ἐπιμένει χρόνον, ἔαν μὲν τις καὶ χαριέντως ἔχων τὸ
 σῶμα τελευτήσῃ καὶ ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ, καὶ πάνυ μάλα συμ-
 πεσὸν γὰρ τὸ σῶμα καὶ ταριχευθέν, ὥσπερ οἱ ἐν Αἰγύπτῳ
 ταριχευθέντες, ὀλίγον ὅλον μένει ἀμήχανον ὅσον χρόνον,
 d ἔνια δὲ μέρη τοῦ σώματος, καὶ ἂν σαπῇ, ὅσῳ τε καὶ νεῦρα
 καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα, ὅμως ὡς ἔπος εἰπεῖν ἀθάνατά ἐστιν
 ἢ οὐ;

Ναί.

5 Ἡ δὲ ψυχὴ ἄρα, τὸ αἰδές, τὸ εἰς τοιούτον τόπον ἕτερον
 οἰχόμενον γενναῖον καὶ καθαρὸν καὶ αἰδῆ, εἰς Ἄιδου ὡς
 ἀληθῶς, παρὰ τὸν ἀγαθὸν καὶ φρόνιμον θεόν, οἷ, ἂν θεὸς

b 2 κατὰ B Eus. Stob. : καὶ κατὰ T b 4 ἀνοήτῳ καὶ πολυειδεῖ
 T W Eus. Stob. b 6 ἢ Schanz : ἢ B : ἢ W : ὡς T Eus. Stob. : ἢ
 marg. t : ἢ ὡς marg. b c 2 ἐπειδὴν B : ὅτι ἐπειδὴν B · T W Eus. Stob.
 c 3 αὐτοῦ τὸ B Eus. : αὐτοῦ T Stob. c 4 καὶ διαπνεῖσθαι T W b
 Eus. Stob. : om. B c 7 ὥρᾳ T W b Eus. Stob. : ἡμέρᾳ B
 d 5 ἕτερον τόπον Ars. d 6 τὸν γενναῖον Ars. d 7 τὸν ἀγαθὸν
 θεόν (καὶ φρόνιμον) Ars. (ut vid.) οἷ δὲ Ars. (ut vid.)

θέλῃ, αὐτίκα καὶ τῇ ἐμῇ ψυχῇ ἰτέον, αὕτη δὲ δὴ ἡμῖν ἡ
 τοιαύτη καὶ οὕτω πεφυκυῖα ἀπαλλαττομένη τοῦ σώματος
 εὐθὺς διαπεφύσῃται καὶ ἀπόλωλεν, ὥς φασιν οἱ πολλοὶ 10
 ἀνθρωποι; πολλοῦ γε δεῖ, ὦ φίλε Κέβης τε καὶ Σιμμία, e
 ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ὧδ' ἔχει· ἐὰν μὲν καθαρὰ ἀπαλλάττηται,
 μηδὲν τοῦ σώματος συνεφέλκουσα, ἅτε οὐδὲν κοινωινοῦσα
 αὐτῷ ἐν τῷ βίῳ ἐκοῦσα εἶναι, ἀλλὰ φεύγουσα αὐτὸ καὶ
 συνηθροισμένη αὐτῇ εἰς ἑαυτήν, ἅτε μελετώσα ἀεὶ τοῦτο— 5
 τὸ δὲ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ ὀρθῶς φιλοσοφοῦσα καὶ τῷ ὄντι
 τεθνάναι μελετώσα ῥαδίως· ἢ οὐ τοῦτ' ἂν εἴη μελέτη 8i
 θανάτου;

Παντάσαςί γε.

Οὐκοῦν οὕτω μὲν ἔχουσα εἰς τὸ ὅμοιον αὐτῇ τὸ αἰδέσθαι
 ἀπέρχεται, τὸ θεῖόν τε καὶ ἀθάνατον καὶ φρόνημον, οἱ 5
 ἀφικομένη ὑπάρχει αὐτῇ εὐδαιμονίᾳ εἶναι, πλάνης καὶ ἀνοίας
 καὶ φόβων καὶ ἀγρίων ἐρώτων καὶ τῶν ἄλλων κακῶν τῶν
 ἀνθρωπείων ἀπηλλαγμένη, ὥσπερ δὲ λέγεται κατὰ τῶν με-
 μνημένων, ὡς ἀληθῶς τὸν λοιπὸν χρόνον μετὰ θεῶν διάγουσα;
 οὕτω φῶμεν, ὦ Κέβης, ἢ ἄλλως; 10

Οὕτω νῆ Δία, ἔφη ὁ Κέβης.

Ἐὰν δέ γε οἶμαι μεμιασμένη καὶ ἀκάθαρτος τοῦ σώματος b
 ἀπαλλάττηται, ἅτε τῷ σώματι ἀεὶ συνοῦσα καὶ τοῦτο θερα-
 πεύουσα καὶ ἐρώσα καὶ γοητευομένη ὑπ' αὐτοῦ ὑπὸ τε τῶν
 ἐπιθυμιῶν καὶ ἡδονῶν, ὥστε μηδὲν ἄλλο δοκεῖν εἶναι ἀληθές
 ἀλλ' ἢ τὸ σωματοειδές, οὐ τις ἂν ἀψαιτο καὶ ἴδοι καὶ πίοι 5
 καὶ φάγοι καὶ πρὸς τὰ ἀφροδίσια χρῆσαιτο, τὸ δὲ τοῖς
 ὄμμασι σκοτῶδες καὶ αἰδέσθαι, νοητὸν δὲ καὶ φιλοσοφίᾳ αἰρετόν,

d 8 θέλει Ars. : θέλη B T W Eus. Stob. e 5 αὐτῇ εἰς ἑαυτήν
 (αὐτήν) B² T W Eus. Stob. : om. B e 6 τὸ Ars. : τοῦτο B T W
 Eus. Stob. a 1 ῥαδίως B T W Ars. Eus. Stob. : secl. Hirschig
 a 8 ἀνθρωπείων B T (sed ei ex i) W : ἀνθρωπίνων C Ars. a 9 θεῶν
 B² T Ars. Eus. Stob. : τῶν θεῶν B b 1 οἶμαι] οἱ Ars.
 b 3 γοητευομένη pr. T Ars. : γεγοητευμένη B t Eus. Stob. ὑπ' αὐτοῦ
 om. Ars. τε om. Ars. b 4 ἡδονῶν καὶ ἐπιθυμιῶν W b 5 ἀλλ']
 ἄλλο Ars. ἂν τις Ars. φάγοι καὶ πίοι W b 7 σοφίᾳ Ars.

τοῦτο δὲ εἰθισμένη μισεῖν τε καὶ τρέμειν καὶ φεύγειν, οὕτω
 c δὴ ἔχουσιν οἷε ψυχὴν αὐτὴν καθ' αὐτὴν εἰλικρινῇ ἀπα-
 λάξεσθαι;

Οὐδ' ὅπωςτιοῦν, ἔφη.

Ἄλλα [καὶ] διελημμένην γε οἶμαι ὑπὸ τοῦ σωματοειδούς,
 5 δ αὐτῇ ἢ ὁμίλια τε καὶ συνουσία τοῦ σώματος διὰ τὸ ἀεὶ
 συνεῖναι καὶ διὰ τὴν πολλὴν μελέτην ἐνεποίησε σύμφυτον;

Πάνυ γε.

Ἐμβριθεὶς δέ γε, ὦ φίλε, τοῦτο οἶεσθαι χρὴ εἶναι καὶ
 βαρὺ καὶ γεῶδες καὶ ὁρατόν· δ δὴ καὶ ἔχουσα ἢ τοιαύτῃ
 10 ψυχῇ βαρύνεται τε καὶ ἔλκεται πάλιν εἰς τὸν ὁρατὸν τόπον
 φόβῳ τοῦ αἰδοῦς τε καὶ Ἄιδου, ὥσπερ λέγεται, περὶ τὰ
 d μνήματά τε καὶ τοὺς τάφους κυλινδουμένη, περὶ ἃ δὴ καὶ
 ὥφθη ἄττα ψυχῶν σκιοειδῆ φαντάσματα, οἷα παρέχονται αἱ
 τοιαῦται ψυχαὶ εἰδῶλα, αἱ μὴ καθαρῶς ἀπολυθεῖσαι ἀλλὰ
 τοῦ ὁρατοῦ μετέχουσιν, διὸ καὶ ὁρῶνται.

5 Εἰκὸς γε, ὦ Σώκρατες.

Εἰκὸς μέντοι, ὦ Κέβησ· καὶ οὐ τί γε τὰς τῶν ἀγαθῶν
 αὐτὰς εἶναι, ἀλλὰ τὰς τῶν φαύλων, αἱ περὶ τὰ τοιαῦτα
 ἀναγκάζονται πλανᾶσθαι δίκην τίνουσιν τῆς προτέρας τρο-
 φῆς κακῆς οὔσης. καὶ μέχρι γε τούτου πλανῶνται, ἕως ἂν τῇ
 e τοῦ συνεπακολουθοῦντος, τοῦ σωματοειδούς, ἐπιθυμίᾳ πάλιν
 ἐνδεθῶσιν εἰς σῶμα· ἐνδοῦνται δέ, ὥσπερ εἰκὸς, εἰς τοιαῦτα
 ἦθη ὅποι' ἄτ' ἂν καὶ μεμελετηκύναι τύχωσιν ἐν τῷ βίῳ.

Τὰ ποῖα δὴ ταῦτα λέγεις, ὦ Σώκρατες;

5 Οἷον τοὺς μὲν γαστριμαργίας τε καὶ ὕβρεις καὶ φιλοποσίας
 μεμελετηκότας καὶ μὴ διηυλαβημένους εἰς τὰ τῶν ὄνων γέννη
 82 καὶ τῶν τοιοῦτων θηρίων εἰκὸς ἐνδύεσθαι. ἢ οὐκ οἶει;

Πάνυ μὲν οὖν εἰκὸς λέγεις.

ο 4 καὶ E : om. B¹ T Ars. Stob. διελημμένη pr. B ο 5 τε
 om. W ο 8 δέ γε τοῦτο (ὦ φίλε)! Ars. οἶεσθαι γε W ο 9 δὴ
 καὶ BT Stob. : δὴ W d 2 . . . χων φαν . . . Ars. et μοχ ω ταφ . . .
 σθένει d 5 εἰκότως Ars. δ Σώκρατες] ἔφη Ars. d 7 αὐτὰς
 Ars. : ταύτας B T W Stob. d 8 τροφῆς B Stob. : τρυφῆς T
 e 2 τοιαῦτα BT Stob. : τὰ τοιαῦτα W Eus. e 6 διευλαβημένους
 T (sed η punct. not.) b : διευλαβουμένους B Stob.

Τοὺς δέ γε ἀδικίας τε καὶ τυραννίδας καὶ ἀρπαγὰς προ-
τετιμηκότας εἰς τὰ τῶν λύκων τε καὶ ἱεράκων καὶ ἱκτίνων
γένη· ἢ ποῖ ἂν ἄλλοσέ φαμεν τὰς τοιαύτας ἰέναι; 5

Ἀμέλει, ἔφη ὁ Κέβης, εἰς τὰ τοιαῦτα.

Οὐκοῦν, ἦ δ' ὅς, δῆλα δὴ καὶ τᾶλλα ἢ ἂν ἕκαστα ἴοι
κατὰ τὰς αὐτῶν ὁμοιότητας τῆς μελέτης;

Δῆλον δὴ, ἔφη· πῶς δ' οὐ;

Οὐκοῦν εὐδαιμονέστατοι, ἔφη, καὶ τούτων εἰσὶ καὶ εἰς 10
βέλτιστον τόπον ἰόντες οἱ τὴν δημοτικὴν καὶ πολιτικὴν
ἀρετὴν ἐπιτετηδευκότες, ἦν δὴ καλοῦσι σωφροσύνην τε καὶ 15
δικαιοσύνην, ἐξ ἔθους τε καὶ μελέτης γεγонуῖαν ἄνευ φιλο-
σοφίας τε καὶ νοῦ;

Πῇ δὴ οὗτοι εὐδαιμονέστατοι;

Ὅτι τούτους εἰκὸς ἐστὶν εἰς τοιοῦτον πάλιν ἀφικνεῖσθαι 5
πολιτικὸν καὶ ἡμέρον γένος, ἢ που μελιττῶν ἢ σφηκῶν ἢ
μυρμήκων, καὶ εἰς ταῦτόν γε πάλιν τὸ ἀνθρώπινον γένος,
καὶ γίνεσθαι ἐξ αὐτῶν ἀνδρας μετρίους.

Εἰκός.

Εἰς δέ γε θεῶν γένος μὴ φιλοσοφήσαντι καὶ παντελῶς 10
καθαρῶ ἀπιώντι οὐ θέμις ἀφικνεῖσθαι ἀλλ' ἢ τῷ φιλομαθεῖ. 15
ἀλλὰ τούτων ἕνεκα, ὦ ἑταῖρε Συμμία τε καὶ Κέβης, οἱ
ὀρθῶς φιλόσοφοι ἀπέχονται τῶν κατὰ τὸ σῶμα ἐπιθυμιῶν
ἀπασῶν καὶ καρτεροῦσι καὶ οὐ παραδιδόασιν αὐταῖς ἑαυτούς,
οὐ τι οἰκοφθορίαν τε καὶ πενίαν φοβούμενοι, ὥσπερ οἱ 5
πολλοὶ καὶ φιλοχρήματοι· οὐδὲ αὖ ἀτιμίαν τε καὶ ἀδοξίαν
μοχθηρίας δεδιότες, ὥσπερ οἱ φίλαρχοι τε καὶ φιλότιμοι,
ἐπειτα ἀπέχονται αὐτῶν.

Οὐ γὰρ ἂν πρόποι, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὁ Κέβης.

Οὐ μέντοι μὰ Δία, ἦ δ' ὅς. τοιγάρτοι τούτοις μὲν 15

a 3 γε om. W a 4 τε om. W a 5 ἰέναι B² T : εἶναι B
a 7 ἢ B T W Eus. : ἢ Stob. : οἱ recc. ἕκαστα B W Stob. : ἐκάστη
T Eus. a 11 καὶ B Eus. : τε καὶ T Stob. b 5 ὅτι B² T W Eus.
Stob. : ὅτι οὐ B ἐστὶν om. Arg. ἀφικνεῖσθαι Arg. b 6 καὶ
T Eus. Stob. : τε καὶ B (ἡμέ)τερον Arg. (ut vid.) b 7 καὶ
T : ἢ W : ἢ καὶ B W Eus. Stob. c 1 ἀλλ' B : ἀλλ' B² T W Iambl.
Stob. c 3 φιλόσοφοι T Arg. Iambl. : φιλοσοφούντες B ἀπέχονται
T W Arg. Iambl. : ἔχονται B c 4 πασῶν W c 5 οὐτι B² T W :
οὐχί Iambl. : ὅτι B

ἅπασιν, ὧ Κέβης, ἐκείνοι οἷς τι μέλει τῆς ἑαυτῶν ψυχῆς
 ἀλλὰ μὴ σώματι πλάττοντες ζῶσι· χαίρειν εἰπόντες, οὐ
 κατὰ ταῦτ' ἀπορεύονται αὐτοῖς ὥς οὐκ εἰδόσιν ὅπῃ ἔρχονται,
 5 αὐτοὶ δὲ ἡγούμενοι οὐ δεῖν ἐναντία τῇ φιλοσοφίᾳ πράττειν
 καὶ τῇ ἐκείνης λύσει τε καὶ καθαρμῷ ταύτῃ δὴ τρέπονται
 ἐκείνῃ ἐπόμενοι, ἣ ἐκείνῃ ὑφηγεῖται.

Πῶς, ὦ Σώκρατες;

Ἐγὼ ἐρῶ, ἔφη. γινώσκουσι γάρ, ἣ δ' ὅς, οἱ φιλομαθεῖς
 e ὅτι παραλαβοῦσα αὐτῶν τὴν ψυχὴν ἢ φιλοσοφία ἀτεχνῶς
 διαδεδεμένην ἐν τῷ σώματι καὶ προσκεκολλημένην, ἀναγκα-
 ζομένην δὲ ὥσπερ διὰ εἰργμοῦ διὰ τούτου σκοπεῖσθαι τὰ
 ὄντα ἀλλὰ μὴ αὐτὴν δι' αὐτῆς, καὶ ἐν πάσῃ ἀμαθίᾳ κυλι-
 5 δομένην, καὶ τοῦ εἰργμοῦ τὴν δευνότητα κατιδοῦσα ὅτι δι'
 ἐπιθυμίας ἐστίν, ὥς ἂν μάλιστα αὐτὸς ὁ δεδεμένος συλλήπτωρ
 83 εἴη τοῦ δεδέσθαι,—ὅπερ οὖν λέγω, γινώσκουσιν οἱ φιλομα-
 θεῖς ὅτι οὕτω παραλαβοῦσα ἢ φιλοσοφία ἔχουσιν αὐτῶν
 τὴν ψυχὴν ἡρέμα παραμυθεῖται καὶ λύειν ἐπιχειρεῖ, ἐνδεικνυ-
 μένη ὅτι ἀπάτης μὲν μεστὴ ἢ διὰ τῶν ὁμμάτων σκέψις,
 5 ἀπάτης δὲ ἢ διὰ τῶν ὥτων καὶ τῶν ἄλλων αἰσθήσεων,
 πείθουσα δὲ ἐκ τούτων μὲν ἀναχωρεῖν, ὅσον μὴ ἀνάγκη
 αὐτοῖς χρῆσθαι, αὐτὴν δὲ εἰς αὐτὴν συλλέγεσθαι καὶ
 ἀθροίζεσθαι παρακελευομένη, πιστεύειν δὲ μηδενὶ ἄλλῳ ἄλλ'
 b ἢ αὐτὴν αὐτῇ, ὅτι ἂν νοήσῃ αὐτὴ καθ' αὐτὴν αὐτὸ καθ'
 αὐτὸ τῶν ὄντων· ὅτι δ' ἂν δι' ἄλλων σκοπῇ ἐν ἄλλοις ὄν
 ἄλλο, μηδὲν ἡγείσθαι ἀληθές· εἶναι δὲ τὸ μὲν τοιοῦτον
 αἰσθητόν τε καὶ ὁρατόν, δὲ δὲ αὐτὴ ὁρᾷ νοητόν τε καὶ αἰδέε-
 5 ταύτῃ οὖν τῇ λύσει οὐκ οἰομένη δεῖν ἐναντιοῦσθαι ἢ τοῦ ὧς

d 2 ὧ B: ἔφη ὧ B² T W d 3 σώματι B: σώματα B² T W
 d 4 πορεύονται Ars. d 6 καὶ τῷ καθαρμῷ Ars. δὴ Ars.: om.
 B T d 7 ἐκείνῃ om. Ars. d 8 πῶς] πῶς λέγεις ἔφη Ars.
 d 9 ἔφη om. Ars. e 1 ἢ B T: om. W e 2 δεδεμένην
 W a 1 τοῦ Heindorf: τῷ B T W Ars. a 5 ὥτων
 B T Iambl.: ἀκούων W καὶ] ἢ Ars. a 6 ἀποχωρεῖν W a 7 αὐ-
 τοῖς om. Ars. a 8 ἀλλ' et mox αὐτὴν om. Ars. b 1 ὅτι ἂν]
 ὅταν Ars. et mox αὐτὸ καθ' αὐτό τι (ut vid.) b 2 ὄν om. Ars.
 b 4 τε om. Ars. δ... ὁρᾷ] φ... προσέχει Ars. b 5 οὖν] δὲ b

ἀληθῶς φιλοσόφου ψυχὴ οὕτως ἀπέχεται τῶν ἡδονῶν τε καὶ ἐπιθυμιῶν καὶ λυπῶν [καὶ φόβων] καθ' ὅσον δύναται, λογιζομένη ὅτι, ἐπειδὴν τις σφόδρα ἡσθῇ ἢ φοβηθῇ [ἢ λυπηθῇ] ἢ ἐπιθυμήσῃ, οὐδὲν τοσοῦτον κακὸν ἔπαθεν ἀπ' αὐτῶν ὢν ἂν τις οἰηθείη, οἶον ἢ νοσήσας ἢ τι ἀναλώσας c διὰ τὰς ἐπιθυμίας, ἀλλ' ὃ πάντων μέγιστόν τε κακῶν καὶ ἔσχατόν ἐστι, τοῦτο πάσχει καὶ οὐ λογίζεται αὐτό.

Τί τοῦτο, ὦ Σώκρατες; ἔφη ὁ Κέβης.

Ὅτι ψυχὴ παντὸς ἀνθρώπου ἀναγκάζεται ἅμα τε ἡσθῆναι 5 σφόδρα ἢ λυπηθῆναι ἐπὶ τῇ καὶ ἡγείσθαι περὶ ὃ ἂν μάλιστα τοῦτο πάσχη, τοῦτο ἐναργέστατόν τε εἶναι καὶ ἀληθέστατον, οὐχ οὕτως ἔχον· ταῦτα δὲ μάλιστα <τὰ> ὁρατά· ἢ οὐ;

Πάνυ γε.

Οὐκοῦν ἐν τούτῃ τῇ πάθει μάλιστα καταδεύεται ψυχὴ ὑπὸ d σώματος;

Πῶς δῆ;

Ὅτι ἐκάστη ἡδονὴ καὶ λύπη ὥσπερ ἦλον ἔχουσα προσηλοῖ αὐτὴν πρὸς τὸ σῶμα καὶ προσπερονᾷ καὶ ποιεῖ σωματοειδῆ, 5 δοξάζουσιν αὐτὰ ἀληθῆ εἶναι ἅπερ ἂν καὶ τὸ σῶμα φῇ. ἐκ γὰρ τοῦ ὁμοδοξεῖν τῷ σώματι καὶ τοῖς αὐτοῖς χαίρειν ἀναγκάζεται οἶμαι ὁμότροπός τε καὶ ὁμότροφος γίνεσθαι καὶ οἷα μηδέποτε εἰς Ἄιδου καθαρῶς ἀφικέσθαι, ἀλλὰ αἰεὶ τοῦ σώματος ἀναπλέα ἐξίεναι, ὥστε ταχὺ πάλιν πίπτειν εἰς 10 ἄλλο σῶμα καὶ ὥσπερ σπειρομένη ἐμφύεσθαι, καὶ ἐκ τούτων e ἁμοίρος εἶναι τῆς τοῦ θείου τε καὶ καθαροῦ καὶ μονοειδοῦς συνουσίας.

b γ λυπῶν καὶ ἐπιθυμιῶν W καὶ φόβων B et in marg. T : om. T
 Ars. Iambl. b 8 τις] τίς τι Ars. ἢ λυπηθῇ T : post ἡσθῇ B² W
 (sed καὶ pro ἢ W) Ars. Iambl. : om. B c 1 ἂν B T W : ἄς Iambl.
 τις οἰηθείη ἂν Ars. c 2 κακῶν T Iambl. : κακὸν B c 3 ἐστι om. W
 c 6 σφόδρα ἢ λυπηθῆναι Ars. Iambl. : ἢ λυπηθῆναι σφόδρα B et marg.
 T : om. T d] οὐ Ars. c 7 τοῦτο . . . ἀληθέστατον] μάλιστα δὲ
 (δῆ) εἶναι τοῦτο Ars. c 8 τὰ add. Heindorf d i ὑπὸ B T Iambl. :
 ὑπὸ τοῦ B² W d 6 καὶ om. Ars. d 8 ὁμότροφος καὶ ὁμότροπος
 B² W Ars. d 9 καθαρῶς εἰς Αἶδου W Ars. μηδέποτε post Αἶδου
 Ars. d 10 ἀναπλέα τοῦ σώματος T W Ars. Iambl.

Ἄληθέστατα, ἔφη, λέγεις, ὁ Κέβης, ὦ Σώκρατες.

- 5 Τούτων τοίνυν ἕνεκα, ὦ Κέβης, οἱ δικαίως φιλομαθεῖς κόσμιοι εἰσι καὶ ἀνδρεῖοι, οὐχ ὧν οἱ πολλοὶ ἕνεκά φασιν· ἢ σὺ οἶει;

84 Οὐ δῆτα ἔγωγε.

- Οὐ γάρ· ἀλλ' οὕτω λογίσαιτ' ἂν ψυχὴ ἀνδρὸς φιλοσόφου, καὶ οὐκ ἂν οἰηθείη τὴν μὲν φιλοσοφίαν χρῆναι αὐτὴν λύειν, λουούσης δὲ ἐκείνης, αὐτὴν παραδιδόναι ταῖς ἡδοναῖς καὶ
 5 λύπαις αὐτὴν πάλιν αὐτὴν ἐγκαταδεῖν καὶ ἀνηνυτον ἔργον πράττειν Πηνελόπης τιμὰ ἐναντίως ἰστὸν μεταχειριζομένης, ἀλλὰ γαλήνην τούτων παρασκευάζουσα, ἐπομένη τῷ λογισμῷ καὶ αἰεὶ ἐν τούτῳ οὔσα, τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ θεῖον καὶ τὸ ἀδόξαστον
 b θεωμένη καὶ ὑπ' ἐκείνου τρεφομένη, ζῆν τε οἶεται οὕτω δεῖν ἕως ἂν ζῇ, καὶ ἐπειδὴν τελευτήσῃ, εἰς τὸ συγγενὲς καὶ εἰς τὸ τοιοῦτον ἀφικομένη ἀπηλλάχθαι τῶν ἀνθρωπίνων κακῶν. ἐκ δὴ τῆς τοιαύτης τροφῆς οὐδὲν δεινὸν μὴ φοβηθῇ,
 5 [ταῦτα δ' ἐπιτηδεύσασα,] ὦ Σιμμία τε καὶ Κέβης, ὅπως μὴ διασπασθεῖσα ἐν τῇ ἀπαλλαγῇ τοῦ σώματος ὑπὸ τῶν ἀνέμων διαφυσθηθεῖσα καὶ διαπτομένη οἴχηται καὶ οὐδὲν ἔτι οὐδαμοῦ ᾗ.
 c Σιγὴ οὖν ἐγένετο ταῦτα εἰπόντος τοῦ Σωκράτους ἐπὶ πολὺν χρόνον, καὶ αὐτὸς τε πρὸς τῷ εἰρημένῳ λόγῳ ἦν ὁ Σωκράτης, ὡς ἰδεῖν ἐφαίνετο, καὶ ἡμῶν οἱ πλείστοι· Κέβης δὲ καὶ Σιμμίας σμικρὸν πρὸς ἀλλήλῳ διελεγέσθην. καὶ ὁ
 5 Σωκράτης ἰδὼν αὐτῷ ἤρετο, Τί; ἔφη, ὑμῖν τὰ λεχθέντα μὴ μὴ δοκεῖ ἐνδεῶς λέγεσθαι; πολλὰς γὰρ δὴ ἔτι ἔχει ὑποψίας καὶ ἀντιλαβὰς, εἴ γε δὴ τις αὐτὰ μέλλει ἱκανῶς διεξιῖναι. εἰ μὲν οὖν τι ἄλλο σκοπεῖσθον, οὐδὲν λέγω· εἰ δέ τι περὶ

ο 5 ὁ Κέβης om. Ars.

ο 6 καὶ BT : τε καὶ B' W

om. Ars.

a 3 αὐτὴν Ars. : αὐτὴν BT Iambl.

a 4 αὐτὴ

Ars.

a 5 αὐτὴ BT Iambl. : om. W

ἐγκαταδεῖν] ἐπι in marg. B'

a 6 μεταχειριζομένης BT W Ars. Iambl. : μεταχειριζομένην vulg.

a 8 τὸ alterum et tertium om. Ars.

b i οἶεται οὕτως δεῖν B Iambl. :

οἶεται δεῖν οὕτως T Ars. : οὕτως οἶεται δεῖν W

b 4 δὴ B' T W

Iambl. : δὲ B

b 5 δ'] γ' ci.

Stephanus : inclusa secl. Ast

ο 6 λέγεσθαι BT : λελέχθαι B' W t

ο 8 δέ τι B : δὲ T

τούτων ἀπορεῖτον, μηδὲν ἀποκνήσητε καὶ αὐτοὶ εἰπεῖν καὶ διελθεῖν, εἴ πη ὑμῖν φαίνεται βέλτιον <ἀν> λεχθῆναι, καὶ d αὐ καὶ ἐμὲ συμπααραλαβεῖν, εἴ τι μᾶλλον οἴεσθε μετ' ἐμοῦ εὐπορήσειν.

Καὶ ὁ Σιμμίας ἔφη· Καὶ μὲν, ὦ Σώκρατες, τάληθ' ἔρω. πάλαι γὰρ ἡμῶν ἐκάτερος ἀπορῶν τὸν ἕτερον προωθεῖ 5 καὶ κελεύει ἐρέσθαι διὰ τὸ ἐπιθυμεῖν μὲν ἀκοῦσαι, ὀκνεῖν δὲ ὄχλον παρέχειν, μή σοι ἀηδὲς ἢ διὰ τὴν παροῦσαν συμφορὰν.

Καὶ ὁς ἀκούσας ἐγέλασέν τε ἡρέμα καὶ φησιν· Βαβαί, ὦ Σιμμία· ἢ που χαλεπῶς ἀν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους πεί-
σαιμι ὥς οὐ συμφορὰν ἡγοῦμαι τὴν παροῦσαν τύχην, ὅτε e γε μὴδ' ὑμᾶς δύναμαι πείθω, ἀλλὰ φοβεῖσθε μὴ δυσκολώ-
τερόν τι νῦν διάκειμαι ἢ ἐν τῷ πρόσθεν βίῃ· καί, ὥς ἔοικε, τῶν κύκνων δοκῶ φαυλότερος ὑμῖν εἶναι τὴν μαντικὴν, οἳ ἐπειδὰν αἰσθωνται ὅτι δεῖ αὐτοὺς ἀποθανεῖν, ᾄδοντες καὶ ἐν 5 τῷ πρόσθεν χρόνῳ, τότε δὴ πλείστα καὶ κάλλιστα ᾄδουσι, 85 γεγηθότες ὅτι μέλλουσι παρὰ τὸν θεὸν ἀπιέναι οὐπὲρ εἰσι θεράποντες. οἱ δ' ἀνθρωποὶ διὰ τὸ αὐτῶν δέος τοῦ θανάτου καὶ τῶν κύκνων καταψεύδονται, καὶ φασιν αὐτοὺς θρηνοῦντας τὸν θάνατον ὑπὸ λύπης ἐξῆδαι, καὶ οὐ λογίζονται ὅτι οὐδὲν 5 ὄρνεον ἄδει ὅταν πεινῇ ἢ ῥιγῇ ἢ τινα ἄλλην λύπην λυπηταί, οὐδὲ αὐτὴ ἢ τε ἀηδῶν καὶ χελιδῶν καὶ ὁ ἔποψ, ἃ δὴ φασὶ διὰ λύπην θρηνοῦντα ᾄδειν. ἀλλ' οὔτε ταῦτά μοι φαίνεται λυπούμενα ᾄδειν οὔτε οἱ κύκνοι, ἀλλ' ἅτε οἶμαι τοῦ Ἀπόλ- b λωνος ὄντες, μαντικοὶ τέ εἰσι καὶ προειδότες τὰ ἐν Ἀίδου ἀγαθὰ ᾄδουσι καὶ τέρπονται ἐκείνῃ τὴν ἡμέραν διαφερόντως ἢ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ. ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς ἡγοῦμαι ὑμόδουλός τε εἶναι τῶν κύκνων καὶ ἱερὸς τοῦ αὐτοῦ θεοῦ, 5 καὶ οὐ χεῖρον ἐκείνων τὴν μαντικὴν ἔχειν παρὰ τοῦ δεσπότου,

c 9 τούτων B: τούτω T d 1 διελθεῖν BT: διεξελεθεῖν B² Wt
ἀν add. ci. Heindorf e 3 τι om. Stob. a 1 κάλλιστα W (coniec-
cerat Blomfield): μάλιστα BT Stob. et s. v. W a 6 ῥιγοῖ BT W
a 7 ὁ om. W b 3 καὶ B: τε καὶ TW b 4 ἡγοῦμαι T b Stob.:
που οἶμαι B (ut vid.) W b 5 τε TW Stob.: γε B b 6 χεῖρον
Hermann

οὐδὲ δυσθυμότερον αὐτῶν τοῦ βίου ἀπαλλάττεσθαι. ἀλλὰ
τούτου γ' ἕνεκα λέγειν τε χρή καὶ ἐρωτᾶν ὅτι ἂν βούλησθε,
ὥς ἂν Ἀθηναίων ἐώσω ἄνδρες ἔνδεκα.

- 10 Καλῶς, ἔφη, λέγεις, ὁ Σιμμίας· καὶ ἐγὼ τέ σοι ἐρῶ δ
c ἀπορῶ, καὶ αὐτὸς οὐκ ἀποδέχεται τὰ εἰρημένα. ἐμοὶ
γὰρ δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, περὶ τῶν τοιούτων ἴσως ὥσπερ καὶ
σοὶ τὸ μὲν σαφὲς εἶδέναι ἐν τῷ νῦν βίῳ ἢ ἀδύνατον εἶναι
ἢ παγχάλεπόν τι, τὸ μέντοι αὐτὰ λεγόμενα περὶ αὐτῶν μὴ
5 οὐχὶ παντὶ τρόπῳ ἐλέγχω καὶ μὴ προαφίστασθαι πρὶν ἂν
πανταχῇ σκοπῶν ἀπέπη τις, πάνυ μαλθακοῦ εἶναι ἀνδρός·
δεῖν γὰρ περὶ αὐτὰ ἔν γέ τι τούτων διαπράξασθαι, ἢ μαθεῖν
ὅπῃ ἔχει ἢ εὐρεῖν ἢ, εἰ ταῦτα ἀδύνατον, τὸν γοῦν βέλ-
τιστον τῶν ἀνθρώπων λόγων λαβόντα καὶ δυσεξελεγκτό-
d τaton, ἐπὶ τούτου ὀχοῦμενον ὥσπερ ἐπὶ σχεδίας κινδυνεύοντα
διαπλεῦσαι τὸν βίον, εἰ μὴ τις δύναιτο ἀσφαλέστερον καὶ
ἀκινδυνότερον ἐπὶ βεβαιότερου ὀχήματος, [ἦ] λόγου θεοῦ
τινός, διαπορευθῆναι. καὶ δὴ καὶ νῦν ἐγωγε οὐκ ἐπαισχυν-
5 θήσομαι ἐρέσθαι, ἐπειδὴ καὶ σὺ ταῦτα λέγεις, οὐδ' ἐμαυ-
τὸν αἰτιάσομαι ἐν ὑστέρῳ χρόνῳ ὅτι νῦν οὐκ εἶπον ἃ μοι
δοκεῖ. ἐμοὶ γάρ, ὦ Σώκρατες, ἐπειδὴ καὶ πρὸς ἐμαντὸν
καὶ πρὸς τόνδε σκοπῶ τὰ εἰρημένα, οὐ πάνυ φαίνεται ἱκανῶς
10 εἰρησθαι.

- e Καὶ ὁ Σωκράτης, Ἴσως γάρ, ἔφη, ὦ ἑταῖρε, ἀληθῆ σοι
φαίνεται· ἀλλὰ λέγε ὅπῃ δὴ οὐχ ἱκανῶς.

Ταύτη ἔμοιγε, ἢ δ' ὅς, ἢ δὴ καὶ περὶ ἁρμονίας ἂν τις καὶ
λύρας τε καὶ χορδῶν τὸν αὐτὸν τοῦτον λόγον εἴποι, ὥς ἢ
5 μὲν ἁρμονία ἀόρατον καὶ ἀσώματον καὶ πάγκαλόν τι καὶ
86 θεῖόν ἐστιν ἐν τῇ ἡρμοσμένῃ λύρᾳ, αὐτὴ δ' ἢ λύρα καὶ

b 9 ὥς ἂν T W : ὥς B b 10 ἐγὼ τε T W : ἐγωγε B t c 1 ἐμοὶ
γὰρ T b : ἔμοιγε B (ut vid.) W c 4 μέντοι αὐτὰ B : τὸ μέντοι τὰ T :
τὸ δὲ τοιαῦτα ex emend. W c 5 οὐχὶ B T : οὐ W c 8 ἢ εἰ B t :
εἰ T c 9 λόγον W δυσελεγκτότατον W d 3 ἢ secl.
Heindorf d 6 ἃ μοι δοκεῖ B T : ἃ μοι ἔδοκει B' W e 3 ἢ δὴ
W : ἢ T B T e 4 λόγον τούτου W e 5 ἀόρατον T : ἀόρατόν
τι B

αἱ χορδαὶ σώματά τε καὶ σωματοειδῇ καὶ σύνθετα καὶ
γεωδῇ ἐστὶ καὶ τοῦ θνητοῦ συγγενῇ. ἐπειδὴν οὖν ἡ κατὰξῃ
τις τὴν λύραν ἢ διατέμῃ καὶ διαρρήξῃ τὰς χορδὰς, εἴ τις
δυσχευρίζοιτο τῷ αὐτῷ λόγῳ ὥσπερ σύ, ὡς ἀνάγκη ἔτι εἶναι 5
τὴν ἁρμονίαν ἐκείνην καὶ μὴ ἀπολωλέναι—οὐδεμία γὰρ
μηχανὴ ἂν εἴη τὴν μὲν λύραν ἔτι εἶναι διερρωγνιδίων τῶν
χορδῶν καὶ τὰς χορδὰς θνητοειδεῖς οὕσας, τὴν δὲ ἁρμονίαν
ἀπολωλέναι τὴν τοῦ θείου τε καὶ ἀθανάτου ὁμοφυῇ τε καὶ b
συγγενῇ, προτέραν τοῦ θνητοῦ ἀπολομένην—ἀλλὰ φαίη
ἀνάγκη ἔτι πού εἶναι αὐτὴν τὴν ἁρμονίαν, καὶ πρότερον τὰ
ξύλα καὶ τὰς χορδὰς κατασαπήσεσθαι πρὶν τι ἐκείνην
παθεῖν—καὶ γὰρ οὖν, ὦ Σώκρατες, οἶμαι ἔγωγε καὶ αὐτόν 5
σε τοῦτο ἐντεθυμῆσθαι, ὅτι τοιοῦτόν τι μάλιστα ὑπολαμ-
βάνομεν τὴν ψυχὴν εἶναι, ὥσπερ ἐντεταμένου τοῦ σώματος
ἡμῶν καὶ συνεχομένου ὑπὸ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ καὶ ξηροῦ
καὶ ὕγρου καὶ τοιούτων τιῶν, κρᾶσις εἶναι καὶ ἁρμονίαν
αὐτῶν τούτων τὴν ψυχὴν ἡμῶν, ἐπειδὴν ταῦτα καλῶς καὶ c
μετρίως κραθῇ πρὸς ἄλληλα—εἰ οὖν τυγχάνει ἡ ψυχὴ οὕσα
ἁρμονία τις, ὅηλον ὅτι, ὅταν χαλασθῇ τὸ σῶμα ἡμῶν
ἀμέτρως ἢ ἐπιταθῇ ὑπὸ νόσων καὶ ἄλλων κακῶν, τὴν μὲν
ψυχὴν ἀνάγκη εὐθὺς ὑπάρχει ἀπολωλέναι, καίπερ οὕσαν 5
θειοτάτην, ὥσπερ καὶ αἱ ἄλλαι ἁρμονίαι αἱ τ' ἐν τοῖς
φθόγγοις καὶ ἐν τοῖς τῶν δημιουργῶν ἔργοις πᾶσι, τὰ δὲ
λείψανα τοῦ σώματος ἐκάστου πολὺν χρόνον παραμένειν,
ἕως ἂν ἡ κατακαυθῇ ἢ κατασαπῇ—δρα οὖν πρὸς τοῦτον τὸν d
λόγον τί φήσομεν, ἐάν τις ἀξιοῖ κρᾶσις οὕσαν τὴν ψυχὴν
τῶν ἐν τῷ σώματι ἐν τῷ καλουμένῳ θανάτῳ πρώτην ἀπόλ-
λυσθαι.

Διαβλέψας οὖν ὁ Σωκράτης, ὥσπερ τὰ πολλὰ εἰώθει, 5

α 2 σώματα B: σῶμα T σύνθετα B: σύνθετά τε T α 4 καὶ
B: ἢ T α 7 ἂν secl. Bekker b 1 ὁμοφυῇ καὶ ξυμφυῇ W
b 3 ἀνάγκη Baier b 4 καὶ B: τε καὶ B¹ TW c 1 μετρίως
καὶ καλῶς W c 3 ἡμῶν B: om. T c 4 ἐπιταθῇ TW: ἐπιταθῇ
B et ὅπο s. v. W in marg. t c 5 ἀνάγκη B TW: ἀνάγκην t ὑπό-
χειν B TW c 7 ἐν T: αἱ ἐν B d 1 κατακαυθῇ] καταθῇ pr. W
d 5 διαβλεψάμενος in marg. B¹

καὶ μειδιάσας, Δίκαία μέντοι, ἔφη, λέγει ὁ Σιμμίας. εἰ
οὖν τις ὑμῶν εὐπορώτερος ἐμοῦ, τί οὐκ ἀπεκρίνατο; καὶ γὰρ
οὐ φαύλως ἔοικεν ἀποκρίνῃ τοῦ λόγου. δοκεῖ μέντοι μοι
χρῆναι πρὸ τῆς ἀποκρίσεως ἔτι πρότερον Κέβητος ἀκούσαι
e τί αὐτὸς ἐγκαλεῖ τῷ λόγῳ, ἵνα χρόνου ἐγγενομένου βου-
λευσώμεθα τί ἐροῦμεν, ἔπειτα [δὲ] ἀκούσαντας ἡ συγχωρεῖν
αὐτοῖς ἐάν τι δοκῶσι προσφθεῖν, ἐὰν δὲ μή, οὕτως ἡδὴ
ὑπερδικεῖν τοῦ λόγου. ἀλλ' ἄγε, ἡ δ' ὅς, ὦ Κέβης, λέγε,
5 τί ἦν τὸ σὲ αὐτῶν θράττον [ἀπιστίαν παρέχει].

Λέγω δὴ, ἡ δ' ὅς ὁ Κέβης. ἐμοὶ γὰρ φαίνεται ἔτι ἐν
τῷ αὐτῷ ὁ λόγος εἶναι, καί, ὅπερ ἐν τοῖς πρόσθεν ἐλέγομεν,
87 ταῦτόν ἐγκλημα ἔχειν. ὅτι μὲν γὰρ ἦν ἡμῶν ἡ ψυχὴ καὶ
πρὶν εἰς τὸδε τὸ εἶδος ἐλθεῖν, οὐκ ἀνατίθεται μὴ οὐχὶ πάννυ
χαριέντως καί, εἰ μὴ ἐπαχθές ἐστιν εἰπεῖν, πάννυ ἱκανῶς
ἀποδεδείχθαι· ὥς δὲ καὶ ἀποθανόντων ἡμῶν ἔτι που ἔστιν,
5 οὐ μοι δοκεῖ τῆδε. ὥς μὲν οὐκ ἰσχυρότερον καὶ πολυ-
χρονιώτερον ψυχῇ σώματος, οὐ συγχωρῶ τῇ Σιμμίῳ ἀντι-
λήψει· δοκεῖ γάρ μοι πᾶσι τούτοις πάννυ πολὺ διαφέρειν. τί
οὖν, ἂν φαίῃ ὁ λόγος, ἔτι ἀπιστεῖς, ἐπειδὴ ὁρᾷς ἀποθανόντος
τοῦ ἀνθρώπου τό γε ἀσθενέστερον ἔτι εἶναι; τὸ δὲ πολυ-
b χρονιώτερον οὐ δοκεῖ σοι ἀναγκαῖον εἶναι ἔτι σφύζεσθαι ἐν
τούτῳ τῷ χρόνῳ; πρὸς δὴ τοῦτο τὸδε ἐπίσκεψαι, εἰ τι λέγω·
εἰκότως γάρ τινος, ὥς ἔοικεν, καὶ γὰρ ὥσπερ Σιμμίας δέομαι.
ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ ὁμοίως λέγεσθαι ταῦτα ὥσπερ ἂν τις περὶ
5 ἀνθρώπου ὑφάντου πρεσβύτου ἀποθανόντος λέγοι τοῦτον
τὸν λόγον, ὅτι οὐκ ἀπόλωλεν ὁ ἀνθρώπος ἀλλ' ἔστι που
σῶς, τεκμήριον δὲ παρέχεται θοιμάτιον δὲ ἡμπείχετο αὐτὸς
ὑφηνάμενος ὅτι ἐστὶ σῶν καὶ οὐκ ἀπόλωλεν, καὶ εἰ τις
c ἀπιστοίῃ αὐτῷ, ἀνερωτῶν πότερον πολυχρονιώτερόν ἐστι

d 6 ὁ Σιμμίας λέγει W δ B: om. T ε 2 δὲ B: om. T W
e 4 ἀλλὰ γε B T W e 5 τὸ B T W: δ al. ἀπιστίαν παρέχει secl.
Hermann e 7 ἐμπροσθεν W a 2 ἀνατίθεται W Olymp.: ἀντι-
τίθεται B T a 4 ἔστιν B: T: ἔσται B W a 8 ἐπειδὴ B: ἐπειδὴ
γε B: T W b 7 σῶς Forster: ἴσως B T W c 1 ἀπιστοίῃ
Heindorf: ἀπιστῶν B T W

τὸ γένος ἀνθρώπου ἢ ἱματίου ἐν χρειᾷ τε ὄντος καὶ φορου-
 μένου, ἀποκριναμένου δὴ [τινος] ὅτι πολὺν τὸ τοῦ ἀνθρώπου,
 οἷοιτο ἀποδοδεῖχθαι ὅτι παντὸς ἄρα μᾶλλον ὃ γε ἀνθρώπος
 σῶς ἐστιν, ἐπειδὴ τό γε ὀλιγοχροنيώτερον οὐκ ἀπόλωλεν. 5
 τὸ δ' οἶμαι, ὦ Σιμμία, οὐχ οὕτως ἔχει· σκόπει γὰρ καὶ σὺ
 ἃ λέγω. πᾶς [γὰρ] ἂν ὑπολάβοι ὅτι εὐθες λέγει ὁ τοῦτο
 λέγων· ὁ γὰρ ὑφάντης οὗτος πολλὰ κατατρίψας τοιαῦτα
 ἱμάτια καὶ ὑφηνάμενος ἐκείνων μὲν ὕστερος ἀπόλωλεν πολ-
 λῶν ὄντων, τοῦ δὲ τελευταίου οἶμαι πρότερος, καὶ οὐδέν τι d
 μᾶλλον τούτου ἕνεκα ἀνθρωπὸς ἐστὶν ἱματίου φαυλότερον
 οὐδ' ἀσθενέστερον. τὴν αὐτὴν δὲ ταύτην οἶμαι εἰκόνα
 δέξαιτ' ἂν ψυχὴ πρὸς σῶμα, καὶ τις λέγων αὐτὰ ταῦτα περὶ
 αὐτῶν μέτρι' ἂν μοι φαίνοιτο λέγειν, ὥς ἢ μὲν ψυχὴ 5
 πολυχρόνιον ἐστι, τὸ δὲ σῶμα ἀσθενέστερον καὶ ὀλιγο-
 χροنيώτερον· ἀλλὰ γὰρ ἂν φαίη ἐκάστην τῶν ψυχῶν πολλὰ
 σώματα κατατρίβειν, ἄλλως τε κἂν πολλὰ ἔτη βιῶ—εἰ γὰρ
 ῥέοι τὸ σῶμα καὶ ἀπολλύοιτο ἔτι ζῶντος τοῦ ἀνθρώπου,
 ἀλλ' ἢ ψυχὴ αἰεὶ τὸ κατατριβόμενον ἀνυφαίνοι—ἀναγκαῖον e
 μεντὰν εἶη, ὅποτε ἀπολλύοιτο ἡ ψυχὴ, τὸ τελευταίου ὕφασμα
 τυχεῖν αὐτὴν ἔχουσαν καὶ τούτου μόνου προτέραν ἀπόλ-
 λυσθαι, ἀπολομένης δὲ τῆς ψυχῆς τότε' ἤδη τὴν φύσιν τῆς
 ἀσθενείας ἐπιδεικνύοι τὸ σῶμα καὶ ταχὺ σαπὲν διοίχοιτο. 5
 ὥστε τούτῳ τῷ λόγῳ οὕτω ἄξιον πιστεύσαντα θαρρεῖν ὥς
 ἐπειδὴν ἀποθάνωμεν ἔτι που ἡμῶν ἢ ψυχὴ ἐστιν. εἰ γάρ 88
 τις καὶ πλέον ἔτι τῷ λέγοντι ἢ ἃ σὺ λέγεις συγχωρήσειεν,
 δοὺς αὐτῷ μὴ μόνον ἐν τῷ πρὶν καὶ γενέσθαι ἡμᾶς χρόνῳ
 εἶναι ἡμῶν τὰς ψυχὰς, ἀλλὰ μηδὲν κωλύειν καὶ ἐπειδὴν
 ἀποθάνωμεν ἐνίων ἔτι εἶναι καὶ ἔσεσθαι καὶ πολλάκις γενή- 5
 σεσθαι καὶ ἀποθανεῖσθαι αὐθις—οὕτω γὰρ αὐτὸ φύσει

c3 ἀποκρινομένου T δὴ om. W τινος seclusi c7 γὰρ
 B: om. TW c9 ὕστερος BT et σ s. v. W: ὕστερον B· W
 d3 ταύτην B² TW: om. B d5 αὐτῶν B² TW: τῶν αὐτῶν B
 μὲν ψυχὴ B: ψυχὴ μὲν TW d8 κἂν B² TW: καὶ εἰ B βιῶ T:
 βιῶν BW a1 ἢ ψυχὴ ἡμῶν TW a4 τὰς ψυχὰς B: τὴν
 ψυχὴν TW

ισχυρὸν εἶναι, ὥστε πολλάκις γιγνομένην ψυχὴν ἀντέχειω
 —δούς δὲ ταῦτα ἐκείνω μηκέτι συγχωροῖ, μὴ οὐ πονεῖν
 αὐτὴν ἐν ταῖς πολλαῖς γενέσεσιν καὶ τελευτώσῃ γε ἐν
 10 τῷ τῶν θανάτων παντάπασιν ἀπόλλυσθαι, τοῦτον δὲ τὸν
 b θάνατον καὶ ταύτην τὴν διάλυσιν τοῦ σώματος ἢ τῇ ψυχῇ
 φέρει ὀλεθρον μηδένα φαίη εἶδέναι—ἀδύνατον γὰρ εἶναι
 ὁτφοῦν αἰσθῆσθαι ἡμῶν—εἰ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, οὐδενὶ
 προσήκει θάνατον θαρροῦντι μὴ οὐκ ἀνοήτως θαρρεῖν, ὃς ἂν
 5 μὴ ἔχη ἀποδείξαι ὅτι ἔστι ψυχὴ παντάπασιν ἀθάνατόν τε
 καὶ ἀνώλεθρον· εἰ δὲ μή, ἀνάγκη εἶναι ἀεὶ τὸν μέλλοντα
 ἀποθανεῖσθαι δεδιέναι ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ ψυχῆς μὴ ἐν τῇ νῦν
 τοῦ σώματος διαζεύξει παντάπασιν ἀπόληται.

c Πάντες οὖν ἀκούσавτες εἰπόντων αὐτῶν ἀηδῶς διετέθη-
 μεν, ὥς ὕστερον ἐλέγομεν πρὸς ἀλλήλους, ὅτι ὑπὸ τοῦ
 ἔμπροσθεν λόγου σφόδρα πεπεισμένους ἡμᾶς πάλιν ἐδόκουν
 ἀναταράξαι καὶ εἰς ἀπιστίαν καταβαλεῖν οὐ μόνον τοῖς
 5 προειρημένοις λόγοις, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ὕστερον μέλλοντα
 ῥηθήσεσθαι, μὴ οὐδενὸς ἄξιοι εἶμεν κριταὶ ἢ καὶ τὰ πρά-
 γματα αὐτὰ ἀπιστα ᾗ.

EX. Νῆ τοὺς θεούς, ὦ Φαίδων, συγγνώμην γε ἔχω ὑμῖν.
 καὶ γὰρ αὐτόν με νῦν ἀκούσαντά σου τοιοῦτόν τι λέγειν
 d πρὸς ἑμαυτὸν ἐπέρχεται. “Τίνι οὖν ἔτι πιστεύσομεν λόγῳ;
 ὥς γὰρ σφόδρα πιθανὸς ὢν, ὃν ὁ Σωκράτης ἔλεγε λόγον,
 νῦν εἰς ἀπιστίαν καταπέπτωκεν.” θαυμαστῶς γάρ μου ὁ
 λόγος οὗτος ἀντιλαμβάνεται καὶ νῦν καὶ ἀεὶ, τὸ ἁρμονίαν
 5 τινὰ ἡμῶν εἶναι τὴν ψυχὴν, καὶ ὥσπερ ὑπέμνησέν με ῥηθεῖς
 ὅτι καὶ αὐτῷ μοι ταῦτα προυδέδοκτο. καὶ πάννυ δέομαι
 πάλιν ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς ἄλλου τινὸς λόγου ὅς με πείσει ὥς
 τοῦ ἀποθανόντος οὐ συναποθνήσκει ἡ ψυχὴ. λέγε οὖν πρὸς

a7 τὴν ψυχὴν W a8 μηκέτι ἐκείνω T b1 ἢ TW:
 ei B b3 αἰσθῆσθαι T: αἰσθάνεσθαι B b4 προσήκειν Stephanus
 b6 ἀνάγκη BW t: ἀνάγκη T c3 πάλιν T: πάλαι B c5 ὕστερον
 W sed a supra or c6 εἴημεν TW: ἤμεν B c7 αὐτὰ B² TW:
 om. B f] εἴη Heindorf d1 πιστεύσομεν B: πιστεύσωμεν T

Διὸς πῇ ὁ Σωκράτης μετῆλθε τὸν λόγον; καὶ πότερον
κάκεινος, ὥσπερ ὑμᾶς φῆς, ἐνδηλὸς τι ἐγένετο ἀχθόμενος ἢ **e**
οὐ, ἀλλὰ πρῶτος ἐβοήθει τῷ λόγῳ; [ἦ] καὶ ἱκανῶς ἐβοήθησεν
ἢ ἐνδεῶς; πάντα ἡμῖν δίελθε ὡς δύνασαι ἀκριβέστατα.

ΦΑΙΔ. Καὶ μὲν, ὦ Ἐχέκρατες, πολλάκις θαυμάσας
Σωκράτη οὐ πρότερον μᾶλλον ἡγάσθην ἢ τότε παραγενόμενος. **5**
τὸ μὲν οὖν ἔχειν ὅτι λέγοι ἐκεῖνος ἴσως οὐδὲν ἀποπον· ἀλλὰ **89**
ἔγωγε μάλιστα ἐθαύμασα αὐτοῦ πρῶτον μὲν τοῦτο, ὡς ἡδέως
καὶ εὐμενῶς καὶ ἀγαμένως τῶν νεανίσκων τὸν λόγον ἀπ-
εδέξατο, ἔπειτα ἡμῶν ὡς ὀξέως ᾔσθητο δ' ὁ πεπόνθεμεν ὑπὸ
τῶν λόγων, ἔπειτα ὡς εὖ ἡμᾶς ἰάσατο καὶ ὥσπερ πεφηνότας **5**
καὶ ἡττημένους ἀνεκαλέσατο καὶ προύτρεψεν πρὸς τὸ παρ-
έπεσθαί τε καὶ συσκοπεῖν τὸν λόγον.

ΕΧ. Πῶς δῆ;

ΦΑΙΔ. Ἐγὼ ἐρῶ. ἔτυχον γὰρ ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ καθή-
μενος παρὰ τὴν κλίνην ἐπὶ χαμαιζήλου τινός, ὁ δὲ ἐπὶ πολὺν **b**
ὑψηλοτέρου ἢ ἐγώ. καταψήσας οὖν μου τὴν κεφαλὴν καὶ
συμπιέσας τὰς ἐπὶ τῷ αὐχένι τρίχας—εἰώθει γάρ, ὅποτε
τύχοι, παίζω μου εἰς τὰς τρίχας—Ἀῦριον δῆ, ἔφη, ἴσως, ὦ
Φαίδων, τὰς καλὰς ταύτας κόμας ἀποκερῆ. **5**

Ἔοικεν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Σώκρατες.

Οὐκ, ἂν γε ἐμοὶ πείθῃ.

Ἀλλὰ τί; ἦν δ' ἐγώ.

Τήμερον, ἔφη, κἀγὼ τὰς ἐμὰς καὶ σὺ ταύτας, ἐάνπερ γε
ἡμῖν ὁ λόγος τελευτήσῃ καὶ μὴ δυνώμεθα αὐτὸν ἀναβιώ- **10**
σασθαι. καὶ ἔγωγ' ἂν, εἰ σὺ εἶπῃς καὶ με διαφεύγοι ὁ **c**
λόγος, ἐνορκον ἂν ποιησαίμην ὥσπερ Ἀργεῖοι, μὴ πρότερον
κομήσειν, πρὶν ἂν νικήσω ἀναμαχόμενος τὸν Σιμμίου τε καὶ
Κέβητος λόγον.

ο 1 τι B : om. T ο 2 ἦ B : ἦ T : om. al. Heindorf ο 5 τότε
B¹ T W : ποτε B α 9 καθήμενος ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ T W b 1 πολὺ
B : πολλῶ T b b 5 ταύτας B¹ T W : om. B b 7 γε ἐμοὶ B T :
ἐμοίγε W b 10 δυνώμεθα B¹ T W : δυνάμεθα B c 1 διαφεύγοι T W
c 3 ἀναμαχόμενος in marg. T

5 'ΑΛΛ', ἦν δ' ἐγώ, πρὸς δύο λέγεται οὐδ' ὁ Ἡρακλῆς οἶδς τε εἶναι.

'Αλλὰ καὶ ἐμέ, ἔφη, τὸν Ἰόλεων παρακάλει, ἕως ἔτι φῶς ἐστιν.

Παρακαλῶ τοίνυν, ἔφην, οὐχ ὥς Ἡρακλῆς, ἀλλ' ὥς
10 Ἰόλεως τὸν Ἡρακλῆ.

Οὐδὲν διοίσει, ἔφη. ἀλλὰ πρῶτον εὐλαβηθῶμέν τι πάθος μὴ πάθωμεν.

Τὸ ποῖον; ἦν δ' ἐγώ.

d Μὴ γενώμεθα, ἡ δ' ὅς, μισόλογοι, ὥσπερ οἱ μισάνθρωποι
γιγνόμενοι· ὥς οὐκ ἔστω, ἔφη, ὅτι ἂν τις μείζον τούτου
κακὸν πάθῃ ἢ λόγους μισήσας. γίγνεται δὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ
τρόπου μισολογία τε καὶ μισανθρωπία. ἡ τε γὰρ μισαν-
5 θρωπία ἐνδύεται ἐκ τοῦ σφόδρα τινὶ πιστεῦσαι ἄνευ τέχνης,
καὶ ἡγήσασθαι παντάπασί γε ἀληθῆ εἶναι καὶ ὑγιῆ καὶ
πιστὸν τὸν ἄνθρωπον, ἔπειτα ὀλίγον ὕστερον εὐρεῖν τοῦτον
πονηρὸν τε καὶ ἄπιστον, καὶ αὖθις ἕτερον· καὶ ὅταν τοῦτο
πολλάκις πάθῃ τις καὶ ὑπὸ τούτων μάλιστα οὐδ' ἂν ἡγήσαιο
e οἰκειοτάτους τε καὶ ἑταιροτάτους, τελευτῶν δὴ θαμὰ προσ-
κρούων μισεῖ τε πάντας καὶ ἡγεῖται οὐδενὸς οὐδὲν ὑγιὲς
εἶναι τὸ παράπαν. ἡ οὐκ ἦσθαι σὺ πω τοῦτο γιγνόμενον;

Πάνυ γε, ἦν δ' ἐγώ.

5 Οὐκοῦν, ἡ δ' ὅς, αἰσχρόν, καὶ δῆλον ὅτι ἄνευ τέχνης τῆς
περὶ τὰνθρώπεια ὁ τοιοῦτος χρῆσθαι ἐπεχειρεῖ τοῖς ἀνθρώ-
ποις; εἰ γάρ που μετὰ τέχνης ἐχρήτο, ὥσπερ ἔχει οὕτως
90 ἂν ἡγήσατο, τοὺς μὲν χρηστοὺς καὶ πονηροὺς σφόδρα
ὀλίγους εἶναι ἐκατέρους, τοὺς δὲ μεταξὺ πλείστους.

Πῶς λέγεις; ἔφην ἐγώ.

"Ὡσπερ, ἡ δ' ὅς, περὶ τῶν σφόδρα σμικρῶν καὶ μεγάλων

ο 5 οὐδ' ὁ Ἡρακλῆς λέγεται B¹ T W c 9 τοίνυν ἔφην B² W: τοίνυν
ἔφη B: ἔφην τοίνυν Γ ὥς B: ὥς ὁ T c 11 ἔφη B: om. Γ
d 6 γε B¹ T W: τε B e 3 σὺ πω] σὺ B et in marg. γρ. W: οὐπω
T W: οὐτω Stob. e 6 ἐπεχειρεῖ Stob.: ἐπιχειρεῖ B T W ἀνθρώ-
ποις B¹ T W: ἀνθρωπίαις B a 1 ἡγήσατο B Stob.: ἡγήσαιο Γ b
a 3 ἔφην B: ἦν δ' T W

οἷε τι σπανιώτερον εἶναι ἢ σφόδρα μέγαν ἢ σφόδρα σμικρὸν **5**
 ἐξευρεῖν ἄνθρωπον ἢ κύνα ἢ ἄλλο ὅτιον; ἢ αὖ ταχὺν ἢ
 βραδὺν ἢ αἰσχροὺν ἢ καλὸν ἢ λευκὸν ἢ μέλανα; ἢ οὐχὶ
 ᾗσθησθαι ὅτι πάντων τῶν τοιούτων τὰ μὲν ἄκρα τῶν ἐσχάτων
 σπάνια καὶ ὀλίγα, τὰ δὲ μεταξὺ ἄφθονα καὶ πολλά;

Πάνυ γε, ἦν δ' ἐγώ. **10**

Οὐκοῦν οἷε, ἔφη, εἰ πονηρίας ἀγὼν προτεθείη, πάνυ ἂν **b**
 ὀλίγους καὶ ἐνταῦθα τοὺς πρώτους φανῆναι;

Εἰκός γε, ἦν δ' ἐγώ.

Εἰκὸς γάρ, ἔφη. ἀλλὰ ταύτη μὲν οὐχ ὅμοιοι οἱ λόγοι
 τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ σοῦ νυνδὴ προάγοντος ἐγὼ ἐφespoμένη, **5**
 ἀλλ' ἐκείνη, ἥ, ἐπειδὴν τις πιστεύσῃ λόγῳ τινὶ ἀληθεῖ
 εἶναι ἄνευ τῆς περὶ τοὺς λόγους τέχνης, κἄπειτα ὀλίγον
 ὕστερον αὐτῷ δόξῃ ψευδὴς εἶναι, ἐνίοτε μὲν ὦν, ἐνίοτε δ'
 οὐκ ὦν, καὶ αὖθις ἕτερος καὶ ἕτερος.—καὶ μάλιστα δὴ οἱ
 περὶ τοὺς ἀντιλογικoὺς λόγους διατρίψαντες οἶσθ' ὅτι τελευ- **c**
 τῶντες οἴονται σοφώτατοι γεγενῆσθαι καὶ κατανενοηκέναι
 μόνοι ὅτι οὔτε τῶν πραγμάτων οὐδενὸς οὐδὲν ὑγιὲς οὐδὲ
 βέβαιον οὔτε τῶν λόγων, ἀλλὰ πάντα τὰ ὄντα ἀτεχνῶς ὥσπερ
 ἐν Εὐρίπῳ ἄνω κάτω στρέφεται καὶ χρόνον οὐδένα ἐν **5**
 οὐδενὶ μένει.

Πάνυ μὲν οὖν, ἔφην ἐγώ, ἀληθῆ λέγεις.

Οὐκοῦν, ὦ Φαίδων, ἔφη, οἰκτρὸν ἂν εἴη τὸ πάθος, εἰ
 ὅντος δὴ τινος ἀληθοῦς καὶ βεβαίου λόγου καὶ δυνατοῦ
 κατανοῆσαι, ἔπειτα διὰ τὸ παραγίγνεσθαι τοιούτοις τισὶ **d**
 λόγοις, τοῖς αὐτοῖς τοτὲ μὲν δοκοῦσι ἀληθέσι εἶναι, τοτὲ
 δὲ μή, μὴ ἑαυτὸν τις αἰτιῶτο μηδὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀτεχνίαν,
 ἀλλὰ τελευτῶν διὰ τὸ ἀλγεῖν ἄσμενος ἐπὶ τοὺς λόγους ἀφ'

a 7 καλὸν ἢ αἰσχρὸν T W οὐχὶ T W : οὐκ B a 10 γε B :
 om. W b 3 γε W : δὲ B T b 4 οἱ B T : om. W b 5 ἀνθρώ-
 ποις B : ἀνθρώποις εἰσίν T W ἐφespoμένη T : ἐφespoμένη BW
 b 6 ᾗ secl. Madvig b 7 ὕστερον ὀλίγον T W b 8 δόξει W
 c 2 καὶ T W : τε καὶ B c 4 οὔτε τῶν λόγων] οὐδὲν τῶν ὄντων in
 marg. B' τὰ B' W : om. B T c 5 κάτω T W : καὶ κάτω B
 c 7 ἔφη B T : om. B' W c 9 δὴ B : γε T W d 1 τοιουτοῖς
 τισὶ T : τοιουτοῖς B t d 2 ἀληθείαν B : ἀληθῆ λέγειν T d 3 μὴ
 alterum om. pr. T τις om. W

5 ἑαυτοῦ τὴν αἰτίαν ἀπώσαιοι καὶ ἤδη τὸν λοιπὸν βίον μισῶν
τε καὶ λουδορῶν τοὺς λόγους διατελοῖ, τῶν δὲ ὄντων τῆς
ἀληθείας τε καὶ ἐπιστήμης στερηθεῖη.

Νῆ τὸν Δία, ἦν δ' ἐγώ, οἰκτρὸν δῆτα.

Πρῶτον μὲν τοίνυν, ἔφη, τοῦτο εὐλαβηθῶμεν, καὶ μὴ
e παρίωμεν εἰς τὴν ψυχὴν ὥς τῶν λόγων κινδυνεύει οὐδὲν
ὑγιὲς εἶναι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ὅτι ἡμεῖς οὐπω ὑγιῶς ἔχομεν,
ἀλλὰ ἀνδριστέον καὶ προθυμητέον ὑγιῶς ἔχειν, σοὶ μὲν οὖν
καὶ τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦ ἔπειτα βίου παντὸς ἕνεκα, ἐμοὶ δὲ
91 αὐτοῦ ἕνεκα τοῦ θανάτου, ὥς κινδυνεύω ἔγωγε ἐν τῷ παρόντι
περὶ αὐτοῦ τούτου οὐ φιλοσόφως ἔχειν ἀλλ' ὥσπερ οἱ πάντες
ἀπαιδευτοὶ φιλονίκως. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι ὅταν περὶ τοῦ ἀμ-
φισβητήσωσι, ὅπῃ μὲν ἔχει περὶ ὧν ἂν ὁ λόγος ἦ οὐ φροντί-
5 ζουσιν, ὅπως δὲ ἂν αὐτοῖς ἔθεντο ταῦτα δόξει τοῖς παρούσιν,
τοῦτο προθυμοῦνται. καὶ ἐγώ μοι δοκῶ ἐν τῷ παρόντι
τοσοῦτον μόνον ἐκέλων διόλσειν· οὐ γὰρ ὅπως τοῖς παρούσιν
ἂν ἐγὼ λέγω δόξει ἀληθὴ εἶναι προθυμήσομαι, εἰ μὴ εἴη
πάρεργον, ἀλλ' ὅπως αὐτῷ ἐμοὶ ὅτι μάλιστα δόξει οὕτως
b ἔχειν. λογίζομαι γάρ, ὦ φίλε ἑταῖρε—θέασαι ὥς πλεο-
νεκτικῶς—εἰ μὲν τυγχάνει ἀληθὴ ὄντα ἂν λέγω, καλῶς δὴ
ἔχει τὸ πεισθῆναι· εἰ δὲ μηδὲν ἐστὶ τελευτήσαντι, ἀλλ' οὖν
τούτῳ γε τὸν χρόνον αὐτὸν τὸν πρὸ τοῦ θανάτου ἦν τοῖς
5 παρούσιν ἀηδὴς ἔσομαι ὀδυρόμενος, ἢ δὲ ἀνοιά μοι αὕτη οὐ
συνδιατελεῖ—κακὸν γὰρ ἂν ἦν—ἀλλ' ὀλίγον ὕστερον ἀπο-
λείται. παρεσκευασμένος δὴ, ἔφη, ὦ Σιμμία τε καὶ Κέβης,
οὕτως ἐρχομαι ἐπὶ τὸν λόγον· ὑμεῖς μέντοι, ἂν ἐμοὶ πεί-
c θησθε, σμικρὸν φροντίσαντες Σωκράτους, τῆς δὲ ἀληθείας
πολὺ μᾶλλον, ἔαν μὲν τι ὑμῖν δοκῶ ἀληθὲς λέγειν, συνομο-
λογήσατε, εἰ δὲ μή, παντὶ λόγῳ ἀντιτείνετε, εὐλαβούμενοι

ζ 6 τοὺς λόγους B² T W: om. B d 9 εὐλαβηθῶμεν B T: εὐλε-
βητίον B² W (sed θῶμεν s. v.) a 3 φιλονίκως B t: φιλονεικῶσι T
ἀμφισβητήσωσιν T W a 8-9 δόξει T: δόξη B a 8 προθυμήσομαι T:
προθυμηθήσομαι B b 1 ὥς B T: ὥσπερ W b 4 γε B² T W:
δὲ B b 5 ἀνοία B² T W: διάνοια B b 7 δὴ B: μὲν δὴ T b
c 2 λέγειν ἀληθές T c 3 εὐλαβούμενοι B² T W: om. B

ὅπως μὴ ἐγὼ ὑπὸ προθυμίας ἅμα ἐμαντόν τε καὶ ὑμᾶς ἐξα-
πατήσας, ὥσπερ μέλιττα τὸ κέντρον ἐγκαταλιπὼν οἰχήσομαι. 5

Ἄλλ' ἵτέον, ἔφη. πρῶτόν με ὑπομνήσατε ἃ ἐλέγετε, ἐὰν
μὴ φαίνωμαι μεμνημένος. Συμμίας μὲν γάρ, ὡς ἐγῴμαι,
ἀπιστεῖ τε καὶ φοβεῖται μὴ ἡ ψυχὴ ὅμως καὶ θειότερον καὶ
κάλλιον ὢν τοῦ σώματος προαπολλύηται ἐν ἁρμονίας εἶδει d
οὔσα· Κέβης δέ μοι ἔδοξε τοῦτο μὲν ἐμοὶ συγχωρεῖν,
πολυχρονιώτερόν γε εἶναι ψυχὴν σώματος, ἀλλὰ τόδε
ἄδηλον παντί, μὴ πολλὰ δὴ σώματα καὶ πολλάκις κατα-
τρίψασα ἡ ψυχὴ τὸ τελευταῖον σῶμα καταλιπούσα νῦν 5
αὐτὴ ἀπολλύηται, καὶ ἢ αὐτὸ τοῦτο θάνατος, ψυχῆς ὄλε-
θρος, ἐπεὶ σῶμά γε ἀεὶ ἀπολλύμενον οὐδὲν παύεται. ἄρα
ἄλλ' ἢ ταῦτ' ἐστίν, ὦ Συμμία τε καὶ Κέβης, ἃ δεῖ ἡμᾶς
ἐπισκοπεῖσθαι;

Συνωμολογείτην δὴ ταῦτ' εἶναι ἄμφω. e

Πότερον οὖν, ἔφη, πάντας τοὺς ἐμπροσθε λόγους οὐκ
ἀποδέχεσθε, ἢ τοὺς μὲν, τοὺς δ' οὐ;

Τοὺς μὲν, ἐφάτην, τοὺς δ' οὐ.

Τί οὖν, ἢ δ' ὅς, περὶ ἐκείνου τοῦ λόγου λέγετε ἐν ᾧ 5
ἔφαμεν τὴν μάθησιν ἀνάμνησιν εἶναι, καὶ τούτου οὕτως
ἔχοντος ἀναγκαίως ἔχειν ἄλλοθι πρότερον ἡμῶν εἶναι τὴν
ψυχὴν, πρὶν ἐν τῷ σώματι ἐνδεθῆναι; 9a

Ἐγὼ μὲν, ἔφη ὁ Κέβης, καὶ τότε θαυμαστώως ὡς ἐπέισθην
ὑπ' αὐτοῦ καὶ νῦν ἐμμένω ὡς οὐδενὶ λόγῳ.

Καὶ μὴν, ἔφη ὁ Συμμίας, καὶ αὐτὸς οὕτως ἔχω, καὶ πάντῃ
ἂν θαυμάζομαι εἴ μοι περὶ γε τούτου ἄλλο ποτέ τι δόξειεν. 5

Καὶ ὁ Σωκράτης, Ἄλλὰ ἀνάγκη σοι, ἔφη, ὦ ξένη Ὀθηβαίε,
ἄλλα δοῖναι, ἐάνπερ μέλινῃ ἦδὲ ἡ οἴησις, τὸ ἁρμονίαν μὲν εἶναι
σύνθετον πρᾶγμα, ψυχὴν δὲ ἁρμονίαν τινὰ ἐκ τῶν κατὰ τὸ

c 7 γὰρ B: om. T ὡς ἐγῴμαι om. W: ἐγῴμαι s. v. w d 1 κά-
λιστον W d 5 νῦν ante τὸ τελευταῖον transp. T d 8 δεῖ e
δὴ T e 4 ἐφάτην T b Stob.: φάτην B W e 5 λέγετε T Stob.:
λέγεται B W e 7 ἄλλοθι T: ἄλλο τι B Stob.: ἄλλοθί που W
a 3 ἐμμένω W a 5 ἄλλο T b: ἄλλα B W Stob. ποτέ τι scripsi:
ποτέ εἴ τι T Stob.: ποτέ B W a 7 ἄλλα] ἄλλο Stob. δοῖναι T
Stob. (sed δοῖναι εν pr. T): δοξάσαι B W

σῶμα ἐντεταμένων συγκείσθαι· οὐ γάρ που ἀπεδέξῃ γε
 b σαυτοῦ λέγοντος ὥς πρότερον ἦν ἁρμονία συγκειμένη, πρὶν
 ἐκεῖνα εἶναι ἐξ ὧν ἔδει αὐτὴν συντεθῆναι. ἡ ἀποδέξις;

Οὐδαμῶς, ἔφη, ὦ Σώκρατες.

Αἰσθάνῃ οὖν, ἡ δ' ὅς, ὅτι ταυτὰ σοι συμβαίνει λέγειν,
 5 ὅταν φῆς μὲν εἶναι τὴν ψυχὴν πρὶν καὶ εἰς ἀνθρώπου εἰδός
 τε καὶ σῶμα ἀφικέσθαι, εἶναι δὲ αὐτὴν συγκειμένην ἐκ τῶν
 οὐδέπω ὄντων; οὐ γὰρ δὴ ἁρμονία γέ σοι ἰοιούτῳ ἐστιν
 ὃ ἀπεικάσεις, ἀλλὰ πρότερον καὶ ἡ λύρα καὶ αἱ χορδαὶ καὶ
 c οἱ φθόγγοι ἔτι ἀνάρμοστοι ὄντες γίνονται, τελευταῖον δὲ
 πάντων συνίσταται ἡ ἁρμονία καὶ πρῶτον ἀπόλλυται. οὗτος
 οὖν σοι ὁ λόγος ἐκείνῳ πῶς συνάσεται;

Οὐδαμῶς, ἔφη ὁ Σιμμίας.

Καὶ μὴν, ἡ δ' ὅς, πρέπει γε εἴπερ τῷ ἄλλῳ λόγῳ συνωδῶ
 εἶναι καὶ τῷ περὶ ἁρμονίας.

Πρέπει γάρ, ἔφη ὁ Σιμμίας.

Οὗτος τοίνυν, ἔφη, σοὶ οὐ συνιδός· ἀλλ' ὅρα πότερον
 αἰρῇ τῶν λόγων, τὴν μάθησιν ἀνάμνησιν εἶναι ἢ ψυχὴν
 10 ἁρμονίαν;

Πολὺ μᾶλλον, ἔφη, ἐκείνον, ὦ Σώκρατες. ὅδε μὲν γάρ
 d μοι γέγονεν ἄνευ ἀποδείξεως μετὰ εἰκότος τινὸς καὶ εὐπρε-
 πείας, ὅθεν καὶ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ ἀνθρώποις· ἐγὼ δὲ τοῖς
 διὰ τῶν εἰκότων τὰς ἀποδείξεις ποιουμένοις λόγοις σύννοια
 οὔσω ἀλαζόσω, καὶ ἂν τις αὐτοὺς μὴ φυλάττηται, εὖ μάλα
 5 ἐξαπατῶσι, καὶ ἐν γεωμετρίᾳ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασιν.
 ὁ δὲ περὶ τῆς ἀναμνήσεως καὶ μαθήσεως λόγος δι' ὑποθέσεως
 ἀξίας ἀποδέξασθαι εἴρηται. ἐρρήθη γάρ που οὕτως ἡμῶν
 εἶναι ἡ ψυχὴ καὶ πρὶν εἰς σῶμα ἀφικέσθαι, ὥσπερ αὐτῆς
 ἐστιν ἡ οὐσία ἔχουσα τὴν ἐπωνυμίαν τὴν τοῦ “ὁ ἐστιν”

b 1 σαυτοῦ B² T W Stob. : αὐτοῦ B b 4 ὅτι B T Stob. : ὅτι οὐ W
 b 6 τε B² T W : γε B : om. Stob. b 8 φ B² T W Stob. : θ B
 c 3 ξυνάσεται B² T W : ξυνέσεται B : ξυναινέσεται Stob. c 8 σοι
 σθ B² T W Stob. : σίου B c 9 ψυχὴν B² T W Stob. : ψυχὴ B
 c 11 ἔφη ἐκεῖνο B (ἐκείνον B²) : ἐκείνον ἔφη T W Stob. d 7 ὑποδέ-
 ξασθαι W sed à supra d d 8 αὐτῆς] αὐτὴ Mudge

ἐγὼ δὲ ταύτην, ὥς ἐμαντὸν πείθω, ἱκανῶς τε καὶ ὀρθῶς ἀπο- e
δίδεσθαι. ἀνάγκη οὖν μοι, ὥς ἔοικε, διὰ ταῦτα μήτε ἐμαντοῦ
μήτε ἄλλου ἀποδέχεσθαι λέγοντος ὥς ψυχὴ ἐστὶν ἁρμονία.

Τί δέ, ἢ δ' ὅς, ὦ Συμμία, τῆδε; δοκεῖ σοι ἁρμονία ἢ ἄλλη
τινὶ συνθέσει προσήκειν ἄλλως πως ἔχειν ἢ ὥς ἂν ἐκεῖνα 93
ἔχη ἐξ ὧν ἂν συγκέηται;

Οὐδαμῶς.

Οὐδὲ μὴν ποιεῖν τι, ὥς ἐγῶμαι, οὐδέ τι πάσχειν ἄλλο
παρ' ἢ ἂν ἐκεῖνα ἢ ποιῇ ἢ πάσχη; Συνέφη. 5

Οὐκ ἄρα ἡγεῖσθαι γε προσήκει ἁρμονίαν τούτων ἐξ ὧν ἂν
συντεθῇ, ἀλλ' ἔπεσθαι. Συνεδόκει.

Πολλοῦ ἄρα δεῖ ἐναντία γε ἁρμονία κινηθῆναι ἂν ἢ
φθέγγασθαι ἢ τι ἄλλο ἐναντιωθῆναι τοῖς αὐτῆς μέρεσιν.

Πολλοῦ μέντοι, ἔφη. 10

Τί δέ; οὐχ οὕτως ἁρμονία πέφυκεν εἶναι ἐκάστη ἁρμονία
ὥς ἂν ἁρμοσθῇ;

Οὐ μανθάνω, ἔφη.

Ἡ οὐχί, ἢ δ' ὅς, ἂν μὲν μᾶλλον ἁρμοσθῇ καὶ ἐπὶ πλέον,
εἴπερ ἐνδέχεται τοῦτο γίνεσθαι, μᾶλλον τε ἂν ἁρμονία εἴη καὶ b
πλείων, εἰ δ' ἥττον τε καὶ ἐπ' ἔλαττον, ἥττων τε καὶ ἐλάττω;

Πάνυ γε.

Ἡ οὖν ἐστὶ τοῦτο περὶ ψυχὴν, ὥστε καὶ κατὰ τὸ σμικρό-
τατον μᾶλλον ἐτέραν ἐτέρας ψυχῆς ἐπὶ πλέον καὶ μᾶλλον 5
ἢ ἐπ' ἔλαττον καὶ ἥττον αὐτὸ τοῦτο εἶναι, ψυχὴν;

Οὐδ' ὁπωσιοῦν, ἔφη.

Φέρε δὴ, ἔφη, πρὸς Διός· λέγεται ψυχὴ ἢ μὲν νοῦν τε
ἔχειν καὶ ἀρετὴν καὶ εἶναι ἀγαθή, ἢ δὲ ἀνοίαν τε καὶ μοχθηρίαν
καὶ εἶναι κακή; καὶ ταῦτα ἀληθῶς λέγεται; c

Ἀληθῶς μέντοι.

a 1 ἂν ἐκεῖνα B Stob. : ἐκεῖνα ἂν T a 2 ἐξ B T : τὰ ἐξ W
a 8 ἂν Stob. : om. B T W a 14 ἢ om. Heusde b 1 ἂν B Stob. :
om. T b 2 ἥττων B T W Stob. : ἥττων al. b 4 ἢ T b : ἢ B¹ et
s. v. W : ei B W b 5 μᾶλλον secl. Heusde ψυχὴν Stob.
b 6 ἐπ' (l) B T Stob. : om. W b 8 ἔφη B Stob. : om. T τε
B Stob. : om. T W

Τῶν οὖν θεμένων ψυχὴν ἀρμονίαν εἶναι τί τις φήσει
ταῦτα ὄντα εἶναι ἐν ταῖς ψυχαῖς, τὴν τε ἀρετὴν καὶ τὴν
5 κακίαν; πότερον ἀρμονίαν αὐτὰ τινα ἄλλην καὶ ἀναρμοστίαν;
καὶ τὴν μὲν ἡρμόσθαι, τὴν ἀγαθὴν, καὶ ἔχειν ἐν αὐτῇ
ἀρμονίᾳ οὕσῃ ἄλλην ἀρμονίαν, τὴν δὲ ἀναρμοστον αὐτὴν τε
εἶναι καὶ οὐκ ἔχειν ἐν αὐτῇ ἄλλην;

Οὐκ ἔχω ἔγωγ', ἔφη ὁ Σιμμίας, εἰπεῖν· δῆλον δ' ὅτι
10 τοιαῦτ' αἴτ' ἂν λέγοι ὁ ἐκείνῳ ὑποθέμενος.

δ Ἀλλὰ προωμολόγηται, ἔφη, μηδὲν μᾶλλον μῆρσ' ἦττον
ἐτέραν ἐτέρας ψυχὴν ψυχῆς εἶναι· τοῦτο δ' ἔστι τὸ ὁμο-
λόγημα, μηδὲν μᾶλλον μῆδ' ἐπὶ πλέον μῆδ' ἦττον μῆδ' ἐπ'
ἐλαττον ἐτέραν ἐτέρας ἀρμονίαν ἀρμονίας εἶναι. ἡ γάρ;

5 Πάνυ γε.

Τὴν δέ γε μηδὲν μᾶλλον μῆδὲ ἦττον ἀρμονίαν οὖσαν μῆτε
μᾶλλον μῆτε ἦττον ἡρμόσθαι· ἔστω οὕτως;

Ἔστω.

Ἡ δὲ μῆτε μᾶλλον μῆτε ἦττον ἡρμοσμένη ἔστω ὅτι πλέον
10 ἢ ἐλαττον ἀρμονίας μετέχει, ἢ τὸ ἴσον;

Τὸ ἴσον.

Οὐκοῦν ψυχὴ ἐπειδὴ οὐδὲν μᾶλλον οὐδ' ἦττον ἄλλη
e ἄλλης αὐτὸ τοῦτο, ψυχῇ, ἔστιν, οὐδὲ δὴ μᾶλλον οὐδὲ ἦττον
ἡρμოსται;

Οὕτω.

Τοῦτο δέ γε πεπονθυῖα οὐδὲν πλέον ἀναρμοστίας οὐδὲ
5 ἀρμονίας μετέχει ἄν;

Οὐ γὰρ οὖν.

Τοῦτο δ' αὖ πεπονθυῖα ἄρ' ἂν τι πλέον κακίας ἢ ἀρετῆς
μετέχει ἐτέρα ἐτέρας, εἴπερ ἡ μὲν κακία ἀναρμοστία, ἡ δὲ
ἀρετὴ ἀρμονία εἴη;

ο 3 θεμένων B: τιθεμένων T b Stob.

αδ τινα B Stob.: τινὰ αδ T

ο 9 ἔγωγε, φησιν Stob. δ B³ T W: δ B

Schmidt d 6-7 μῆτε . . . μῆτε Stallbaum: μῆδὲ . . . μῆδὲ B T W

Stob. d 9 ἢ T: ἡ W: εἰ B Stob.

ο 11 οὐδὲ Bekker d 12 ἐπειδὴ om. Stob.

ο 5 πότερον B: πότερα T

ἄλλην] καλὴν in marg. B³

d 4 ἀρμονίας secl.

Οὐδὲν πλέον.

10

Μᾶλλον δέ γε πού, ὦ Σιμμία, κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον
κακίας οὐδεμία ψυχὴ μεθέξει, εἴπερ ἁρμονία ἐστίν· ἁρμονία
γὰρ δήπου παντελῶς αὐτὸ τοῦτο οὖσα, ἁρμονία, ἀναρμοστίας
οὐποτ' ἂν μετάσχοι.

Οὐ μέντοι.

5

Οὐδέ γε δήπου ψυχὴ, οὖσα παντελῶς ψυχὴ, κακίας.

Πῶς γὰρ ἔκ γε τῶν προειρημένων;

Ἐκ τούτου ἄρα τοῦ λόγου ἡμῖν πᾶσαι ψυχαὶ πάντων
ζώων ὁμοίως ἀγαθαὶ ἔσονται, εἴπερ ὁμοίως ψυχαὶ πεφύκασιν
αὐτὸ τοῦτο, ψυχαί, εἶναι.

10

Ἔμοιγε δοκεῖ, ἔφη, ὦ Σώκρατες.

Ἡ καὶ καλῶς δοκεῖ, ἡ δ' ὅς, οὔτω λέγεσθαι, καὶ πάσχειν
ἂν ταῦτα ὁ λόγος εἰ ὀρθὴ ἡ ὑπόθεσις ἦν, τὸ ψυχὴν ἁρμονίαν b
εἶναι;

Οὐδ' ὅπωςτιοῦν, ἔφη.

Τί δέ; ἡ δ' ὅς· τῶν ἐν ἀνθρώπῳ πάντων ἔσθ' ὅτι ἄλλο
λέγεις ἀρχεῖν ἢ ψυχὴν ἄλλως τε καὶ φρόνιμον;

5

Οὐκ ἔγωγε.

Πότερον συγχωροῦσαν τοῖς κατὰ τὸ σῶμα πάθεσιν ἢ καὶ
ἐναντιουμένην; λέγω δὲ τὸ τοιόνδε, οἶον καύματος ἐνόντος
καὶ δίψους ἐπὶ τοῦναντίον ἔλκειν, τὸ μὴ πίνειν, καὶ πείνης
ἐνούσης ἐπὶ τὸ μὴ ἐσθίειν, καὶ ἄλλα μυρία πού ὀρώμεν 10
ἐναντιουμένην τὴν ψυχὴν τοῖς κατὰ τὸ σῶμα· ἡ οὐ; c

Πάνυ μὲν οὖν.

Οὐκοῦν αὖ ὠμολογήσαμεν ἐν τοῖς πρόσθεν μήποτ' ἂν
αὐτὴν, ἁρμονίαν γε οὖσαν, ἐναντία ᾗδεν οἷς ἐπιτείνονται

a 9 ψυχαὶ secl. ci. Heindorf a 10 τοῦτο TW Stob. : τοῦτο
τὸ B t εἶναι ψυχαὶ Stob. b 1 ἂν Stob. : om. B T W ἢ T W
Stob. : om. B b 7 πάθεσιν B T : παθήμασιν W Stob. ἢ καὶ
B T W Stob. : om. B b 8 ἐναντιουμένην T (sed add. in marg.
παθήμασιν) W Stob. : ἐναντιουμένην παθήμασι B τὸ B T Stob. :
om. W οἶον T W Stob. : ὥς εἰ B : ὥσει et ὥς καύματος in marg. b
b 9 τὸ B T : τοῦ W b 10 πού μυρία Stob. c 3 πρόσθεν B T
Stob. : ἔμπροσθεν W μήποτ' ἂν αὐτὴν B T W : μήποτε ταύτην
B Stob.

5 καὶ χαλῶτο καὶ ψάλλοιτο καὶ ἄλλο ὅτι οὖν πάθος πάσχοι ἐκείνα ἐξ ὧν τυγχάνοι οὕσα, ἀλλ' ἐπεσθαι ἐκείνοις καὶ οὐ ποτ' ἀν ἡγεμονεύειν;

Ὡμολογήσαμεν, ἔφη· πῶς γὰρ οὐ;

Τί οὖν; νῦν οὐ πᾶν τοῦναντίον ἡμῖν φαίνεται ἐργαζομένη,
10 ἡγεμονεύουσα τε ἐκείνων πάντων ἐξ ὧν φησί τις αὐτὴν
d εἶναι, καὶ ἐναντιούμενη ὀλίγου πάντα διὰ παντὸς τοῦ βίου
καὶ δεσπόζουσα πάντας τρόπους, τὰ μὲν χαλεπώτερον κολά-
ζουσα καὶ μετ' ἀλγηδόνων, τὰ τε κατὰ τὴν γυμναστικὴν καὶ
τὴν ἱατρικὴν, τὰ δὲ πρῶτερον, καὶ τὰ μὲν ἀπειλοῦσα, τὰ δὲ
5 νοθετοῦσα, ταῖς ἐπιθυμίαις καὶ ὀργαῖς καὶ φόβοις ὥς ἄλλη
οὕσα ἄλλῃ πράγματι διαλεγομένη; οἶόν που καὶ Ὅμηρος ἐν
'Οδυσσεΐᾳ πεποίηκεν, οὗ λέγει τὸν Ὀδυσσεά·

στῆθος δὲ πλήξας κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ·

e τέτλαθι δὴ, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης.

ἄρ' οἶε αὐτὸν ταῦτα ποιῆσαι διανοούμενον ὡς ἁρμονίας
αὐτῆς οὔσης καὶ οἷας ἄγεσθαι ὑπὸ τῶν τοῦ σώματος παθη-
μάτων, ἀλλ' οὐχ οἷας ἄγειν τε ταῦτα καὶ δεσπόζειν, καὶ
5 οὔσης αὐτῆς πολὺ θειοτέρου τινὸς πράγματος ἢ καθ'
ἁρμονίαν;

Νῆ Δία, ὦ Σώκρατες, ἔμοιγε δοκεῖ.

Οὐκ ἄρα, ὦ ἄριστε, ἡμῖν οὐδαμῇ καλῶς ἔχει ψυχὴν
95 ἁρμονίαν τινὰ φάναι εἶναι· οὔτε γὰρ ἂν, ὡς ἔοικεν, Ὅμηρῳ
θείῳ ποιητῇ ὁμολογοῖμεν οὔτε αὐτοὶ ἡμῖν αὐτοῖς.

Ἐχει οὕτως, ἔφη.

Εἶεν δὴ, ἡ δ' ὅς ὁ Σωκράτης, τὰ μὲν Ἁρμονίας ἡμῖν τῆς
5 Θηβαϊκῆς ἱλαέ πως, ὡς ἔοικε, μετρίως γέγονεν· τί δὲ δὴ τὰ
Κάδμου, ἔφη, ὦ Κέβης, πῶς ἱλασόμεθα καὶ τίνι λόγῳ;

Σὺ μοι δοκεῖς, ἔφη ὁ Κέβης, ἐξευρήσειν· τουτονὶ γοῦν

c 5 ψάλλοιτο pr. T (ut vid.) Stob.: πάλλοιτο B T W c 6 τυγχάνοι
T: τυγχάνει B Stob. c 9 νῦν B T Stob.: om. W d 1 ἐναντιου-
μένη B T W Stob.: ἐναντιούμενην B d 3 τε B T Stob.: δὲ W
e 3 παθημάτων B T W Stob.: παθῶν B e 5 πράγματες B: om. T
Stob. e 7 ἔμοιγε B Stob.: ἐμοὶ T a 3 ἔχει T W Stob.:
ἔχειν B t a 7 τουτονὶ B: τοῦτον T

τὸν λόγον τὸν πρὸς τὴν ἁρμονίαν θαυμαστῶς μοι εἶπες ὡς
παρὰ δόξαν. Συμμίον γὰρ λέγοντος ὅτε ἡπόρει, πᾶν ἐθαύ-
μαζον εἰ τι ἔξει τις χρῆσασθαι τῷ λόγῳ αὐτοῦ· πᾶν οὖν b
μοι ἀτόπως ἔδοξεν εὐθὺς τὴν πρώτην ἔφοδον οὐ δέξασθαι
τοῦ σοῦ λόγου. ταῦτα δὴ οὐκ ἂν θαυμάσαιμι καὶ τὸν τοῦ
Κάδμου λόγον εἰ πάθοι.

Ὡγαθέ, ἔφη ὁ Σωκράτης, μὴ μέγα λέγε, μὴ τις ἡμῖν 5
βασκανία περιτρέψῃ τὸν λόγον τὸν μέλλοντα ἔσεσθαι.
ἀλλὰ δὴ ταῦτα μὲν τῷ θεῷ μελήσει, ἡμεῖς δὲ Ὀμηρικῶς
ἐγγὺς ἰόντες πειρώμεθα εἰ ἄρα τι λέγεις. ἔστι δὲ δὴ τὸ
κεφάλαιον ὧν ζητεῖς· ἀξιοῖς ἐπιδειχθῆναι ἡμῶν τὴν ψυχὴν
ἀνώλεθρόν τε καὶ ἀθάνατον οὔσαν, εἰ φιλόσοφος ἀνὴρ μέλ- c
λων ἀποθανεῖσθαι, θαρρῶν τε καὶ ἡγούμενος ἀποθανῶν ἐκεῖ
εὖ πράξει διαφερόντως ἢ εἰ ἐν ἄλλῳ βίῳ βίους ἐτελεύτα,
μὴ ἀνόητόν τε καὶ ἡλίθιον θάρρος θαρρήσει. τὸ δὲ ἀπο-
φαίνειν ὅτι ἰσχυρόν τί ἐστιν ἢ ψυχὴ καὶ θεοειδὲς καὶ ἦν ἐτι 5
πρότερον, πρὶν ἡμᾶς ἀνθρώπους γενέσθαι, οὐδὲν κωλύει
φῆς πάντα ταῦτα μηνύειν ἀθανασίαν μὲν μή, ὅτι δὲ πολυ-
χρόνιον τέ ἐστιν ψυχὴ καὶ ἦν πού πρότερον ἀμήχανον ὅσον
χρόνον καὶ ἥδει τε καὶ ἔπραττεν πολλὰ ἅττα· ἀλλὰ γὰρ
οὐδὲν τι μᾶλλον ἦν ἀθάνατον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ εἰς ἀν- d
θρώπου σῶμα ἐλθεῖν ἀρχὴ ἦν αὐτῇ ὀλέθρου, ὥσπερ νύσος·
καὶ τάλαιπωρομένη τε δὴ τοῦτον τὸν βίον ζῆν καὶ τελευτῶσά
γε ἐν τῷ καλουμένῳ θανάτῳ ἀπολλύοιτο. διαφέρει δὲ δὴ
φῆς οὐδὲν εἴτε ἀπαξ εἰς σῶμα ἔρχεται εἴτε πολλάκις, πρὸς 5
γε τὸ ἕκαστον ἡμῶν φοβεῖσθαι· προσήκει γὰρ φοβεῖσθαι,
εἰ μὴ ἀνόητος εἴη, τῷ μὴ εἰδότει μηδὲ ἔχοντι λόγον διδόναι
ὡς ἀθάνατόν ἐστι. τοιαῦτ' ἅττα ἐστίν, οἶμαι, ὧ Κέβης, ἀ e

a 9 δτε] δ τι ci. Forster b 1 χρῆσασθαι B: χρῆσθαι T οὖν T:
μὲν οὖν B b 5 ἡμῖν W: ἡμῶν B T b 6 ἔσεσθαι B T: λέγεσθαι
B³ W t c 3 εἰ B: om. T c 5 ἦν B T: ἐτι ἦν B³ W c 7 φῆς
ἀν in marg. b πολυχρονιώτερόν W c 8 ὅσον χρόνον B: om. T
d 4 διαφέρει al. Heindorf d 6 προσήκειν Baiter e 1 τοιαῦτ'
ἅττα B: τοιαῦτα T

λέγεις· καὶ ἐξεπίτηδες πολλάκις ἀναλαμβάνω, ἵνα μή τι διαφύγῃ ἡμᾶς, εἰ τέ τι βούλει, προσθῆς ἢ ἀφέλῃς.

Καὶ ὁ Κέβης, Ἄλλ' οὐδὲν ἐγώ γε ἐν τῷ παρόντι, ἔφη, 5 οὔτε ἀφελεῖν οὔτε προσθεῖναι δέομαι· ἔστι δὲ ταῦτα ἂ λέγω.

Ὁ οὖν Σωκράτης συχνὸν χρόνον ἐπισχὼν καὶ πρὸς ἑαυτὸν τι σκεψάμενος, Οὐ φαῦλον πρᾶγμα, ἔφη, ὦ Κέβης, ζητεῖς· ὅλως γὰρ δεῖ περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς τὴν αἰτίαν δια- 96 πραγματεύσασθαι. ἐγὼ οὖν σοι δίδειμι περὶ αὐτῶν, ἔαν βούλῃ, τὰ γε ἐμὰ πάθῃ· ἔπειτα ἂν τί σοι χρήσιμον· φαίνεται ὧν ἂν λέγω, πρὸς τὴν πειθῶ περὶ ὧν δὴ λέγεις χρῆσιμον.

Ἄλλὰ μὲν, ἔφη ὁ Κέβης, βούλομαι γε.

Ἄκουε τοίνυν ὥς ἐροῦντος. ἐγὼ γάρ, ἔφη, ὦ Κέβης, νέος ὦν θαυμαστώς ὥς ἐπεθύμησα ταύτης τῆς σοφίας ἣν δὴ καλοῦσι περὶ φύσεως ἱστορίαν· ὑπερήφανος γάρ μοι ἐδόκει εἶναι, εἰδέναι τὰς αἰτίας ἐκάστου, διὰ τί γίγνεται 10 ἕκαστον καὶ διὰ τί ἀπόλλυται καὶ διὰ τί ἔστι. καὶ πολλάκις ἔμαυτὸν ἄνω κάτω μετέβαλλον σκοπῶν πρῶτον τὰ τοιαῦτα· “Ἄρ’ ἐπειδὴν τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν σηπεδόνα τινὰ λάβῃ, ὥς τινες ἔλεγον, τότε δὴ τὰ ζῷα συντρέφεται; καὶ πότερον τὸ αἷμά ἐστιν ᾧ φρονοῦμεν, ἢ ὁ ἀῆρ ἢ τὸ πῦρ; ἢ 5 τούτων μὲν οὐδέν, ὁ δ’ ἐγκέφαλός ἐστιν ὁ τὰς αἰσθήσεις παρέχων τοῦ ἀκούειν καὶ ὁρᾶν καὶ ὁσφραίνεσθαι, ἐκ τούτων δὲ γίγνοιτο μνήμη καὶ δόξα, ἐκ δὲ μνήμης καὶ δόξης λαβούσης τὸ ἡρεμεῖν, κατὰ ταῦτα γίνεσθαι ἐπιστήμην; καὶ αὖ τούτων τὰς φθορὰς σκοπῶν, καὶ τὰ περὶ τὸν οὐρανόν

ε3 διαφύγῃ W: διαφεύγοι B T ε9 δεῖ B T Stob.: δὴ W
 α3 φανεῖται T δὴ λέγεις Baumann: ἂν λέγῃς B: λέγεις T Stob.
 α5-6 βούλομαι... Κέβης om. B: add. in marg. B² α5 γε B² W t:
 τε T α8 ὑπερήφανος B T W (ὑπέρφρων schol.): ὑπερήφανον Eus.
 Stob. α9 εἰδέναι B² T W Eus. Stob.: om. B αἰτίας B W
 Eus. Stob. et in marg. γρ. T: ἱστορίας T β1 πρῶτον B² T W
 Eus. Stob.: om. B β2 καὶ τὸ ψυχρὸν T Eus. Stob.: καὶ ψυχρὸν
 B W: secl. Schanz: καὶ τὸ ὑγρὸν Sprengel β8 κατὰ ταῦτα B W
 Eus. Stob.: καὶ ταῦτα T: κατὰ ταῦτά Heindorf

τε καὶ τὴν γῆν πάθῃ, τελευτῶν οὕτως ἐμαυτῷ ἔδοξα πρὸς c
ταύτην τὴν σκέψιν ἀφύης εἶναι ὥς οὐδὲν χρήμα. τεκμή-
ριον δέ σοι ἐρῶ ἱκανόν· ἐγὼ γὰρ ἂ καὶ πρότερον σαφῶς
ἠπιστάμην, ὥς γε ἐμαυτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐδόκουν, τότε
ὑπὸ ταύτης τῆς σκέψεως οὕτω σφόδρα ἐτυφλώθην, ὥστε 5
ἀπέμαθον καὶ ταῦτα ἂ πρὸ τοῦ ᾧμην εἰδέναι, περὶ ἄλλων τε
πολλῶν καὶ διὰ τί ἄνθρωπος αὐξάνεται. τοῦτο γὰρ ᾧμην
πρὸ τοῦ παντὶ δῆλον εἶναι, ὅτι διὰ τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν
ἐπειδὴν γὰρ ἐκ τῶν σιτίων ταῖς μὲν σαρκὶ σάρκες προσ- d
γίνωνται, τοῖς δὲ ὀστοῖς ὀστᾶ, καὶ οὕτω κατὰ τὸν αὐτὸν
λόγον καὶ τοῖς ἄλλοις τὰ αὐτῶν οἰκεία ἐκάστοις προσγένηται,
τότε δὴ τὸν ὀλίγον ὄγκον οὕτω ὕστερον πολὺν γεγενέαι,
καὶ οὕτω γίγνεσθαι τὸν σμικρὸν ἄνθρωπον μέγαν. οὕτως 5
τότε ᾧμην· οὐ δοκῶ σοι μετρίως;

Ἔμοιγε, ἔφη ὁ Κέβης.

Σκέψαι δὴ καὶ τάδε ἔτι. ᾧμην γὰρ ἱκανῶς μοι δοκεῖν,
ὅποτε τις φαίνοιτο ἄνθρωπος παραστὰς μέγας σμικρῷ μείζων
εἶναι αὐτῇ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἵππος ἵππου· καὶ ἔτι γε τούτων e
ἐναργέστερα, τὰ δέκα μοι ἐδόκει τῶν ὀκτῶ πλέονα εἶναι διὰ
τὸ δύο αὐτοῖς προσεῖναι, καὶ τὸ δίπηχυ τοῦ πηχυαίου μείζον
εἶναι διὰ τὸ ἡμίσει αὐτοῦ ὑπερέχειν.

Νῦν δὲ δῆ, ἔφη ὁ Κέβης, τί σοι δοκεῖ περὶ αὐτῶν; 5

Πόρρω που, ἔφη, νῆ Δία ἐμὲ εἶναι τοῦ οἰεσθαι περὶ
τούτων του τὴν αἰτίαν εἰδέναι, ὅς γε οὐκ ἀποδέχομαι ἐμαυτοῦ
οὐδὲ ὥς ἐπειδὴν ἐνί τις προσθῇ ἔν, ἢ τὸ ἐν ᾧ προστετέθῃ
δύο γέγονεν, (ᾗ τὸ προστεθέν), ἢ τὸ προστεθέν καὶ ᾧ προσ-
τετέθῃ διὰ τὴν πρόσθεσιν τοῦ ἐτέρου τῷ ἐτέρῳ δύο ἐγένετο. 97
θαυμάζω γὰρ εἰ ὅτε μὲν ἐκάτερον αὐτῶν χωρὶς ἀλλήλων
ἦν, ἐν ἄρα ἐκάτερον ἦν καὶ οὐκ ἦστην τότε δύο, ἐπεὶ δ'

c 1 τε B² T W Eus. Stob. : om. B c 5 ὑπὸ ταύτης B T : ὑπ' αὐ-
τῆς W Eus. c 6 ἀπέμαθον καὶ ταῦτα B² (in marg.) T W Eus.
Stob. : ἀποτ' ἐμαθον B c 8 τὸ B : τοῦ T d 1 προσγένωνται
B² T W : προσγενῶνται B d 8 γὰρ B : γὰρ ἐγὼ T : γὰρ ἔγωγε b
d 9 παραστὰς ἄνθρωπος W e 1 αὐτῇ Wyttenbach ἵππου
B : ἵππῳ T b e 3 τὸ B T : τὸ τὰ W προσεῖναι B² T W :
προσθεῖναι B e 4 ἡμίσει B² T W : ἡμισυ B e 7 του W t :
τοῦ B T e 9 ἢ τὸ προστεθέν add. Wyttenbach

ἐπλησίασαν ἀλλήλοις, αὕτη ἄρα αἰτία αὐτοῖς ἐγένετο τοῦ δύο
 5 γενέσθαι, ἡ σύνοδος τοῦ πλησίου ἀλλήλων τεθῆναι. οὐδέ
 γε ὡς ἂν τις ἐν διασχίσει, δύναμαι ἔτι πείθεσθαι ὡς αὕτη
 αὐ αἰτία γέγονεν, ἡ σχίσις, τοῦ δύο γεγονέναι· ἐναντία γὰρ
 b γίγνεται ἡ τότε αἰτία τοῦ δύο γίγνεσθαι. τότε μὲν γὰρ ὅτι
 συνήγето πλησίων ἀλλήλων καὶ προσετίθετο ἕτερον ἐτέρῳ,
 νῦν δ' ὅτι ἀπάγεται καὶ χωρίζεται ἕτερον ἀφ' ἐτέρου. οὐδέ
 γε δι' ὅτι ἐν γίγνεται ὡς ἐπίσταμαι, ἔτι πείθω ἐμαυτόν,
 5 οὐδ' ἄλλο οὐδὲν ἐνὶ λόγῳ δι' ὅτι γίγνεται ἡ ἀπόλλυται ἡ
 ἔστι, κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον τῆς μεθόδου, ἀλλὰ τιν' ἄλλον
 τρόπον αὐτὸς εἰκῇ φύρῳ, τοῦτον δὲ οὐδαμῇ προσίεμαι.

Ἄλλ' ἀκούσας μὲν ποτε ἐκ βιβλίου τινός, ὡς ἔφη, Ἀναξ-
 c αγόρου ἀναγινώσκοντος, καὶ λέγοντος ὡς ἄρα νοῦς ἐστιν ὁ
 διακοσμών τε καὶ πάντων αἰτίας, ταύτη δὴ τῇ αἰτίᾳ ἦσθην τε
 καὶ ἔδοξέ μοι τρόπον τινα εὖ ἔχειν τὸν νοῦν εἶναι πάντων
 αἰτίων, καὶ ἡγησάμην, εἰ τοῦθ' οὕτως ἔχει, τὸν γε νοῦν
 5 κοσμοῦντα πάντα κοσμεῖν καὶ ἕκαστον τιθέναι ταύτῃ ὅπῃ
 ἂν βέλτιστα ἔχῃ· εἰ οὖν τις βούλοιτο τὴν αἰτίαν εὑρεῖν
 περὶ ἐκάστου ὅπῃ γίγνεται ἡ ἀπόλλυται ἡ ἔστι, τοῦτο δεῖν
 περὶ αὐτοῦ εὑρεῖν, ὅπῃ βέλτιστον αὐτῷ ἔστω ἡ εἶναι ἡ
 d ἄλλο ὅτιοῦν πάσχειν ἡ ποιεῖν· ἐκ δὲ δὴ τοῦ λόγου τούτου
 οὐδὲν ἄλλο σκοπεῖν προσήκειν ἀνθρώπῳ καὶ περὶ αὐτοῦ ἐκεί-
 νου καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀλλ' ἢ τὸ ἄριστον καὶ τὸ βέλτιστον.
 ἀναγκαῖον δὲ εἶναι τὸν αὐτὸν τοῦτον καὶ τὸ χεῖρον εἰδέναι·
 5 τὴν αὐτὴν γὰρ εἶναι ἐπιστήμην περὶ αὐτῶν. ταῦτα δὴ
 λογιζόμενος ἄσμενος ἠύρηκέναι ᾤμην διδάσκαλον τῆς αἰτίας
 περὶ τῶν ὄντων κατὰ νοῦν ἐμαυτῷ, τὸν Ἀναξαγόραν, καὶ
 μοι φράσειν πρῶτον μὲν πότερον ἢ γῇ πλατεῖά ἐστω ἡ
 e στρογγύλη, ἐπειδὴ δὲ φράσειεν, ἐπεκδιηγέσεσθαι τὴν αἰτίαν

a 4 αὐτοῖς αἰτία T τοῦ δύο W : δύο B : δυοῖν T a 6 διχάσῃ W
 a 7 αὐ om. T b 1 ἡ W : ἡ B T μὲν om. W b 2 τὸ πλησίον
 et mox τὸ ἕτερον W b 3 ἀφ' W b 5 ἐνὶ λόγῳ B : ἐν
 λόγῳ T ἡ γίγνεται W c 2 δὴ B Eus. : ἥδη T τε B
 Eus. : om. T c 7 ὅπῃ ἡ Eus. c 8 αὐτῷ B¹ T W Eus. : αὐ-
 τῶν B d 2 προσήκειν B¹ T W : προσήκει B w ἐκείνου B : om.
 T W Eus. d 3 τῶν B¹ T W Eus. : om. B d 8 ἐστιν om. W
 e 1 ἐπεκδιηγέσεσθαι W (et mox e 4, b 3)

καὶ τὴν ἀνάγκην, λέγοντα τὸ ἄμεινον καὶ ὅτι αὐτὴν ἄμεινον
 ἦν τοιαύτην εἶναι· καὶ εἰ ἐν μέσῳ φαίη εἶναι αὐτήν, ἐπεκ-
 διηγῆσθαι ὡς ἄμεινον ἦν αὐτὴν ἐν μέσῳ εἶναι· καὶ εἰ μοι
 ταῦτα ἀποφαίνοι, παρεσκευάσμεν ὡς οὐκέτι ποθεσόμενος 98
 αἰτίας ἄλλο εἶδος. καὶ δὴ καὶ περὶ ἡλίου οὕτω παρεσκευ-
 άσμεν ὥσαύτως πευσόμενος, καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄλλων
 ἄστρων, τάχους τε πέρι πρὸς ἄλληλα καὶ τροπῶν καὶ τῶν
 ἄλλων παθημάτων, πῇ ποτε ταῦτ' ἄμεινόν ἐστιν ἕκαστον 5
 καὶ ποιεῖν καὶ πάσχειν ἢ πάσχει. οὐ γὰρ ἂν ποτε αὐτὸν
 ᾤμην, φάσκοντά γε ὑπὸ νοῦ αὐτὰ κεκοσμηῆσθαι, ἄλλην τινα
 αὐτοῖς αἰτίαν ἐπενεγκέω ἢ ὅτι βέλτιστον αὐτὰ οὕτως ἔχει
 ἐστὶν ὥσπερ ἔχει· ἐκάστῳ οὖν αὐτῶν ἀποδιδόντα τὴν αἰτίαν b
 καὶ κοιῇ πᾶσι τὸ ἐκάστῳ βέλτιστον ᾤμην καὶ τὸ κοινὸν
 πᾶσι ἐπεκδιηγῆσθαι ἀγαθόν· καὶ οὐκ ἂν ἀπεδόμην πολλοῦ
 τὰς ἐλπίδας, ἀλλὰ πάνυ σπουδῇ λαβὼν τὰς βίβλους ὡς
 τάχιστα οἷός τ' ἢ ἀνεγίνωσκον, ἵν' ὡς τάχιστα εἰδείην τὸ 5
 βέλτιστον καὶ τὸ χεῖρον.

Ἀπὸ δὴ θαυμαστῆς ἐλπίδος, ὦ ἑταῖρε, ᾤχόμεν φερόμενος,
 ἐπειδὴ προῖων καὶ ἀναγινώσκων ὁρῶ ἄνδρα τῷ μὲν νῷ
 οὐδὲν χρώμενον οὐδέ τινας αἰτίας ἐπαιτιώμενον εἰς τὸ
 διακοσμεῖν τὰ πράγματα, ἀέρας δὲ καὶ αἰθέρας καὶ ὕδατα c
 αἰτιώμενον καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ ἄτοπα. καὶ μοι ἔδοξεν
 ὁμοιότατον πεπονθέναι ὥσπερ ἂν εἴ τις λέγων ὅτι Σωκράτης
 πάντα ὅσα πράττει νῷ πράττει, κἄπειτα ἐπιχειρήσας λέγειν
 τὰς αἰτίας ἐκάστων ὧν πράττω, λέγοι πρῶτον μὲν ὅτι διὰ 5
 ταῦτα νῦν ἐνθάδε κάθημαι, ὅτι σύγκειται μοι τὸ σῶμα ἐξ
 ὀστέων καὶ νεύρων, καὶ τὰ μὲν ὀστᾶ ἐστὶν στερεὰ καὶ
 διαφυσᾶς ἔχει χωρὶς ἀπ' ἀλλήλων, τὰ δὲ νεῦρα οἷα ἐπι-
 τείνεσθαι καὶ ἀνίσθαι, περιαμπέχοντα τὰ ὀστᾶ μετὰ τῶν d
 σαρκῶν καὶ δέρματος ὃ συνέχει αὐτά· αἰωρουμένων οὖν τῶν
 ὀστέων ἐν ταῖς αὐτῶν συμβολαῖς χαλῶντα καὶ συντείνοντα

a 1 ἀποφαίνοι T b : ἀποφαίνονται B παρεσκευάσμεν W (et mox)
 ποθεσόμενος T Eus. : ὑποθίμενος B et γρ. T : ὑποθησόμενος W a 8 αἰ-
 τίαν αὐτοῖς B² W βέλτιον W b 1 αὐτῶν B Eus. : αὐτὸν T
 b 7 ὃ ἑταῖρε ἐλπίδος T W Eus. o 3 λέγοι pr. W

τὰ νεῦρα κάμπτεσθαι που ποιεῖ οἷόν τ' εἶναι ἐμὲ νῦν τὰ
 5 μέλη, καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν συγκαμφθεὶς ἐνθάδε κά-
 θημαι· καὶ αὖ περὶ τοῦ διαλέγεσθαι ὑμῶν ἐτέρας τοιαύτας
 αἰτίας λέγοι, φωνάς τε καὶ ἀέρας καὶ ἀκοὰς καὶ ἄλλα μυρία
 e τοιαῦτα αἰτιώμενος, ἀμελήσας τὰς ὡς ἀληθῶς αἰτίας λέγειν,
 ὅτι, ἐπειδὴ Ἀθηναίοις ἔδοξε βέλτιον εἶναι ἐμοῦ καταψη-
 φίσασθαι, διὰ ταῦτα δὴ καὶ ἐμοὶ βέλτιον αὖ δέδοκται ἐνθάδε
 καθῆσθαι, καὶ δικαιότερον παραμένοντα ὑπέχων τὴν δίκην
 5 ἢν ἂν κελεύσωσιν· ἐπεὶ νῆ τὸν κύνα, ὡς ἐγώ μαι, πάλαι ἂν
 99 ταῦτα τὰ νεῦρα καὶ τὰ ὁσῶ ἢ περὶ Μέγαρα ἢ Βοιωτοὺς ἢν,
 ὑπὸ δόξης φερόμενα τοῦ βελτίστου, εἰ μὴ δικαιότερον ὦμην
 καὶ κάλλιον εἶναι πρὸ τοῦ φεύγειν τε καὶ ἀποδιδράσκειν
 ὑπέχων τῇ πόλει δίκην ἦντω' ἂν τάττη. ἀλλ' αἷτια μὲν
 5 τὰ τοιαῦτα καλεῖν λίαν ἄτοπον· εἰ δέ τις λέγοι ὅτι ἄνευ
 τοῦ τὰ τοιαῦτα ἔχων καὶ ὁσῶ καὶ νεῦρα καὶ ὅσα ἄλλα ἔχω
 οὐκ ἂν οἷός τ' ἢ ποιεῖν τὰ δόξαντά μοι, ἀληθῆ ἂν λέγοι· ὡς
 μέντοι διὰ ταῦτα ποιῶ ἢ ποιῶ, καὶ ταῦτα νῦν πράττων, ἀλλ' οὐ
 b τῇ τοῦ βελτίστου αἵρέσει, πολλῇ ἂν καὶ μακρὰ ῥαθυμία εἴη
 τοῦ λόγου. τὸ γὰρ μὴ διελέσθαι οἷόν τ' εἶναι ὅτι ἄλλο μὲν
 τί ἐστι τὸ αἷτιον τῷ ὄντι, ἄλλο δὲ ἐκείνο ἄνευ οὐ τὸ αἷτιον
 οὐκ ἂν ποτ' εἴη αἷτιον· δὲ δὴ μοι φαίνονται ψηλαφῶντες οἱ
 5 πολλοὶ ὥσπερ ἐν σκότει, ἀλλοτρὶφ ὀνόματι προσχρώμενοι,
 ὡς αἷτιον αὐτὸ προσαγορεύειν. διὸ δὴ καὶ ὁ μὲν τις δύνῃν
 περιτιθεὶς τῇ γῇ ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ μένειν δὴ ποιεῖ τὴν γῆν,
 ὁ δὲ ὥσπερ καρδόπῃ πλατεία βάθρον τὸν ἀέρα ὑπερείδει·
 c τὴν δὲ τοῦ ὡς οἷόν τε βέλτιστα αὐτὰ τεθῆναι δύνανται οὕτω
 νῦν κείσθαι, ταύτην οὕτε ζητοῦσιν οὕτε τιwα οἷονται δαι-
 μονίαν ἰσχὺν ἔχων, ἀλλὰ ἡγοῦνται τούτου Ἄτλαντα ἂν
 ποτε ἰσχυρότερον καὶ ἀθανατώτερον καὶ μᾶλλον ἅπαντα

d 4 που om. W e 1 ὡς om. pr. T e 5 κελεύσωσιν T a 1 καὶ
 T W Eus.: τε καὶ B a 6 ἄλλα ὅσα W a 7 ἀληθῆ ἂν λέγοι om. T
 a 8 ποιῶ ἢ B³ T W Eus.: ποίωv ἢ B πράττων Heindorf: πράττω
 B T W Eus. b 1 ἂν T W Eus.: om. B (post ῥαθυμία recc.)
 b 3 ἐστι τι T ἐκείνο B T Simpl. Stob.: ἐκείνο ἢ B³ W t b 5 σκότῃ
 W ὀνόματι T Simpl. Stob.: ὀμῃ B W b 8 ἀέρα B T
 Simpl. Eus. Stob.: ἀέρα κάτω W c 1 βέλτιστα αὐτὰ T Simpl. Eus.
 Stob.: αὐτὰ βέλτιστα B³ W: βέλτιστον αὐτὰ B c 3 ἂν ποιεῖ
 ἅπαντα T W Eus. Stob.

συνέχοντα ἐξευρεῖν, καὶ ὡς ἀληθῶς τὸ ἀγαθὸν καὶ δέον 5
 συνδεῖν καὶ συνέχειν οὐδὲν οἴονται. ἐγὼ μὲν οὖν τῆς
 τοιαύτης αἰτίας ὅπῃ ποτὲ ἔχει μαθητῆς ὁτοιοῦν ἦδιστ' ἂν
 γενοίμην· ἐπειδὴ δὲ ταύτης ἐστερήθην καὶ οὐτ' αὐτὸς εὐρεῖν
 οὔτε παρ' ἄλλου μαθεῖν οἷός τε ἐγενόμην, τὸν δεῦτερον
 πλοῦν ἐπὶ τὴν τῆς αἰτίας ζήτησιν ἢ πεπραγμάτευμαι βούλει d
 σοι, ἔφη, ἐπιδειξίω ποιήσωμαι, ὦ Κέβης;

Ἵπερφυῶς μὲν οὖν, ἔφη, ὡς βούλομαι.

Ἔδοξε τοίνυν μοι, ἡ δ' ὅς, μετὰ ταῦτα, ἐπειδὴ ἀπειρήκη
 τὰ ὄντα σκοπῶν, δεῖν εὐλαβηθῆναι μὴ πάθομι ὅπερ οἱ τὸν 5
 ἥλιον ἐκλείποντα θεωροῦντες καὶ σκοπούμενοι πάσχουσιν·
 διαφθείρονται γάρ πον ἐνιοι τὰ ὄμματα, ἐὰν μὴ ἐν ὕδατι ἢ
 τινι τοιούτῳ σκοπῶνται τὴν εἰκόνα αὐτοῦ. τοιούτον τι καὶ e
 ἐγὼ διανοήθην, καὶ ἔδεια μὴ παντάπασιν τὴν ψυχὴν τυφλω-
 θεῖην βλέπων πρὸς τὰ πράγματα τοῖς ὄμμασι καὶ ἐκάστη
 τῶν αἰσθήσεων ἐπιχειρῶν ἄπτεσθαι αὐτῶν. ἔδοξε δὴ μοι
 χρῆναι εἰς τοὺς λόγους καταφυγόντα ἐν ἐκείνοις σκοπεῖν 5
 τῶν ὄντων τὴν ἀλήθειαν. ἴσως μὲν οὖν ᾧ εἰκάς τινος τρόπου
 τινὰ οὐκ ἔοικεν· οὐ γὰρ πάνυ συγχωρῶ τὸν ἐν [τοῖς] λόγοι. 100
 σκοπούμενον τὰ ὄντα ἐν εἰκόσι μᾶλλον σκοπεῖν ἢ τὸν ἐν
 [τοῖς] ἔργοις. ἀλλ' οὖν δὴ ταύτη γε ὥρμησα, καὶ ὑποθέμενος
 ἐκάστοτε λόγον ὃν ἂν κρίνω ἔρρωμένεστατον εἶναι, ἃ μὲν
 ἂν μοι δοκῇ τοῦτ' συμφωνεῖν τίθημι ὡς ἀληθῆ ὄντα, καὶ 5
 περὶ αἰτίας καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων [ὄντων], ἃ δ' ἂν
 μὴ, ὡς οὐκ ἀληθῆ. βούλομαι δὲ σοι σαφέστερον εἰπεῖν
 ἢ λέγω· οἶμαι γάρ σε νῦν οὐ μαυθάνειν.

Οὐ μὰ τὸν Δία, ἔφη ὁ Κέβης, οὐ σφόδρα.

Ἄλλ', ἡ δ' ὅς, ὥδε λέγω, οὐδὲν καινόν, ἀλλ' ἅπερ αἰ b

c7 τοιαύτης B Stob.: αὐτῆς T d1 ἢ TWb Stob.: ἡ B:
 ἦν b d2 ποιήσωμαι recc.: ποιήσομαι BTW Stob. d3 οὖν
 om. W d4 ἀπειρήκη T (η ex ει): ἀπειρήκει Stob.: ἀπειρήκα
 BWt d6 ἐκλείποντα T πάσχουσιν B² TW Stob.: om. B
 d7 ἐνιοι BT Stob.: ἐνίοτε B² Wt e1 ἡ ἐν τινι T e6 ᾧ T b:
 ὡς BWt Stob. a1 τοῖς BW: om. T Stob. a2 ἐν om. W
 a3 τοῖς B Stob.: om. TW a4 ὃν B² TW Stob.: om. B
 a6 ὄντων B W: om. T Stob.: τῶν ὄντων vulg.

τε ἄλλοτε καὶ ἐν τῷ παρεληλυθότι λόγῳ οὐδὲν πέπαιμαι
λέγων. ἔρχομαι [γὰρ] δὴ ἐπιχειρῶν σοι ἐπιδείξασθαι τῆς
αἰτίας τὸ εἶδος ὃ πεπραγμάτευμαι, καὶ εἴμι πάλιν ἐπ' ἐκείνα
5 τὰ πολυθρύλητα καὶ ἄρχομαι ἀπ' ἐκείνων, ὑποθέμενος εἶναί
τι καλὸν αὐτὸ καθ' αὐτὸ καὶ ἀγαθὸν καὶ μέγα καὶ τᾶλλα
πάντα· ἃ εἴ μοι διδῶς τε καὶ συγχωρεῖς εἶναι ταῦτα, ἐλπίζω
σοι ἐκ τούτων τὴν αἰτίαν ἐπιδείξειν καὶ ἀνευρήσειν ὡς
ἀθάνατον [ἡ] ψυχῇ.

c Ἀλλὰ μὲν, ἔφη ὁ Κέβης, ὡς διδόντος σοι οὐκ ἂν
φθάνοις περαίνω·.

Σκόπει δὴ, ἔφη, τὰ ἐξῆς ἐκείνοις ἐάν σοι συνδοκῇ ὥσπερ
ἐμοί. φαίνεται γάρ μοι, εἴ τί ἐστιν ἄλλο καλὸν πλὴν αὐτὸ
5 τὸ καλόν, οὐδὲ δι' ἐν ἄλλο καλὸν εἶναι ἢ διότι μετέχει
ἐκείνου τοῦ καλοῦ· καὶ πάντα δὴ οὕτως λέγω. τῇ τοιῷδε
αἰτίᾳ συγχωρεῖς;

Συγχωρῶ, ἔφη.

Οὐ τοίνυν, ἡ δ' ὅς, ἔτι μαθάνω οὐδὲ δύναμαι τὰς ἄλλας
10 αἰτίας τὰς σοφὰς ταύτας γινώσκειν· ἀλλ' ἐάν τις μοι λέγῃ
d δι' ὅτι καλὸν ἐστὶν ὅτιοῦν, ἡ χρῶμα εὐανθεὲς ἔχον ἡ σχῆμα
ἡ ἄλλο ὅτιοῦν τῶν τοιούτων, τὰ μὲν ἄλλα χαίρειν ἐγώ,
—ταράττομαι γὰρ ἐν τοῖς ἄλλοις πᾶσι—τοῦτο δὲ ἀπλῶς καὶ
ἀτέχως καὶ ἴσως εὐήθως ἔχω παρ' ἐμαυτῷ, ὅτι οὐκ ἄλλο τι
5 ποιεῖ αὐτὸ καλὸν ἢ ἡ ἐκείνου τοῦ καλοῦ εἴτε παρουσία εἴτε
κωινῶνία εἴτε ὅπῃ δὴ καὶ ὅπως †προσγενομένη· οὐ γὰρ ἔτι
τοῦτο διωχυρίζομαι, ἀλλ' ὅτι τῷ καλῷ πάντα τὰ καλὰ
[γίνεται] καλὰ. τοῦτο γὰρ μοι δοκεῖ ἀσφαλέστατον εἶναι
καὶ ἐμαυτῷ ἀποκρίνασθαι καὶ ἄλλῳ, καὶ τούτου ἐχόμενος
e ἡγοῦμαι οὐκ ἂν ποτε πεσεῖν, ἀλλ' ἀσφαλὲς εἶναι καὶ ἐμοί
καὶ ὅτῳοῦν ἄλλῳ ἀποκρίνασθαι ὅτι τῷ καλῷ τὰ καλὰ
[γίνεται] καλὰ· ἡ οὐ καὶ σοὶ δοκεῖ;

b 2 τε B¹ T W: καὶ B b 3 γὰρ B: om. T b 8 σοι B: σε T
τὴν B T: τὴν τε W b 9 ἡ om. pr. T c 4, 5 πλὴν . . . καλόν
B¹ T W: om. B d 1 ἡ (bis) B: ἡ ὅτι B¹ T W d 4 εὐήθεις W
d 6 προσγενομένη προσγενομένη Wyttenbach d 7 πάντα T W b·
om. B d 8 γίγνεται T b: om. B W d 9 ἀποκρίνεσθαι T
e 3 γίγνεται T et (post καλὰ) W: om. B

Δοκεῖ.

Καὶ μεγέθει ὄρα τὰ μεγάλα μεγάλα καὶ τὰ μείζω μείζω, 5
καὶ σμικρότητι τὰ ἐλάττω ἐλάττω;

Ναί.

Οὐδὲ σὺν ἄρ' ἂν ἀποδέχοιο εἴ τίς τινα φαίη ἕτερον ἑτέρου
τῇ κεφαλῇ μείζω εἶναι, καὶ τὸν ἐλάττω τῷ αὐτῷ τούτῳ 5
ἐλάττω, ἀλλὰ διαμαρτύροιο ἂν ὅτι σὺ μὲν οὐδὲν ἄλλο λέγεις 101
ἢ ὅτι τὸ μείζον πᾶν ἕτερον ἑτέρου οὐδενὶ ἄλλῳ μείζον ἐστὶν
ἢ μεγέθει, καὶ διὰ τοῦτο μείζον, διὰ τὸ μέγεθος, τὸ δὲ
ἐλαττον οὐδενὶ ἄλλῳ ἐλαττον ἢ σμικρότητι, καὶ διὰ τοῦτο
ἐλαττον, διὰ τὴν σμικρότητα, φοβούμενος οἶμαι μή τίς σοι 5
ἐναντίος λόγος ἀπαντήσῃ, ἐὰν τῇ κεφαλῇ μείζονά τινα φῇς
εἶναι καὶ ἐλάττω, πρῶτον μὲν τῷ αὐτῷ τὸ μείζον μείζον εἶναι
καὶ τὸ ἐλαττον ἐλαττον, ἔπειτα τῇ κεφαλῇ σμικρῇ οὔσῃ τὸν
μείζω μείζω εἶναι, καὶ τοῦτο δὴ τέρας εἶναι, τὸ σμικρῷ τι 6
μέγαν τινα εἶναι· ἢ οὐκ ἂν φοβοῖο ταῦτα;

Καὶ ὁ Κέβης γελάσας, Ἐγώ γε, ἔφη.

Οὐκοῦν, ἢ δ' ὅς, τὰ δέκα τῶν ὀκτῶ δυοῖν πλείω εἶναι, καὶ
διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ὑπερβάλλειν, φοβοῖο ἂν λέγειν, ἀλλὰ 5
μὴ πλήθει καὶ διὰ τὸ πλήθος; καὶ τὸ δέπηχυ τοῦ πηχυαίου
ἡμίσει μείζον εἶναι ἀλλ' οὐ μεγέθει; ὁ αὐτὸς γάρ που φόβος.

Πάνυ γ', ἔφη.

Τί δέ; ἐνὶ ἐνὸς προστεθέντος τὴν πρόσθεσιν αἰτίαν εἶναι
τοῦ δύο γενέσθαι ἢ διασχισθέντος τὴν σχίσιν οὐκ εὐλαβοῖο c
ἂν λέγειν; καὶ μέγα ἂν βοῶνς ὅτι οὐκ οἶσθα ἄλλως πως
ἐκαστον γιγνόμενον ἢ μετασχὸν τῆς ἰδίας οὐσίας ἐκαστον
οὐ ἂν μετάσχη, καὶ ἐν τούτοις οὐκ ἔχεις ἄλλην τινα αἰτίαν
τοῦ δύο γενέσθαι ἀλλ' ἢ τὴν τῆς δυνάδος μετάσχεσιν, καὶ 5
δεῖν τούτου μετασχεῖν τὰ μέλλοντα δύο ἔσεσθαι, καὶ μονάδος
ὃ ἂν μέλλῃ ἐν ἔσεσθαι, τὰς δὲ σχίσεις ταύτας καὶ προσθέσεις
καὶ τὰς ἄλλας τὰς τοιαύτας κομψείας ἐφ' ἃς ἂν χαίρειν, παρείς

ο 6 ἐλάττω alterum in marg. c

α 2 τὸ B T: τὸ μὲν W

B: εἶναι T

οἰόμεθα B: οἰόμεθα W

α 4 ἐλαττον (ante ἢ) om. T

ο 2 μέγα B² T W: μεγάλα B

ο 4 μετάσχη T et η s. v. W: μετάσχει B W

ο 8 ἔρα ἂν T W: ἔρα B

β 2 εἶναι

οἶσθα T:

- ἀποκρίνασθαι τοῖς σεαυτοῦ σοφωτέροισ· σὺ δὲ δεδιὼς ἄν, τὸ
 d λεγόμενον, τὴν σαυτοῦ σκιάν καὶ τὴν ἀπειρίαν, ἐχόμενος
 ἐκείνου τοῦ ἀσφαλοῦς τῆς ὑποθέσεως, οὕτως ἀποκρίναιο ἄν.
 εἰ δέ τις αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως ἔχοιτο, χαίρειν ἐφῆς ἄν καὶ
 οὐκ ἀποκρίναιο ἕως ἄν τὰ ἀπ' ἐκείνης ὀρμηθέντα σκέψαιο
 5 εἰ σοὶ ἀλλήλοις συμφωνεῖ ἢ διαφωνεῖ· ἐπειδὴ δὲ ἐκείνης
 αὐτῆς δέοι σε διδόναι λόγον, ὡσαύτως ἄν διδοίης, ἄλλην αὖ
 ὑπόθεσιν ὑποθέμενος ἥτις τῶν ἀνωθεν βελτίστη φαίνεται,
 e ἕως ἐπὶ τι ἱκανὸν ἔλθοις, ἅμα δὲ οὐκ ἄν φύροιο ὥσπερ οἱ
 ἀντιλογικοὶ περὶ τε τῆς ἀρχῆς διαλεγόμενος καὶ τῶν ἐξ
 ἐκείνης ὀρμημένων, εἴπερ βούλοιο τι τῶν ὄντων εὑρεῖν;
 ἐκείνοις μὲν γὰρ ἴσως οὐδὲ εἰς περὶ τούτου λόγος οὐδὲ
 5 φροντίς· ἱκανοὶ γὰρ ὑπὸ σοφίας ὁμοῦ πάντα κυκλῶντες ὁμῶς
 δύνασθαι αὐτοὶ αὐτοῖς ἀρέσκειν· σὺ δ', εἴπερ εἰ τῶν φιλοσόφων,
 102 οἶμαι ἄν ὥς ἐγὼ λέγω ποιοῖς.

Ἄληθέστατα, ἔφη, λέγεις, ὅ τε Συμμίას ἅμα καὶ ὁ Κέβης.

- ΕΧ. Νῆ Δία, ὦ Φαῖδων, εἰκότως γε· θαυμαστῶς γὰρ
 μοι δοκεῖ ὥς ἐναργῶς τῷ καὶ σμικρὸν νοῦν ἔχοντι εἰπεῖν
 5 ἐκέῃως ταῦτα.

ΦΑΙΔ. Πάνυ μὲν οὖν, ὦ Ἐχέκρατες, καὶ πᾶσι τοῖς
 παροῦσιν ἔδοξεν.

ΕΧ. Καὶ γὰρ ἡμῖν τοῖς ἀποῦσι, νῦν δὲ ἀκούουσιν. ἀλλὰ
 τίνα δὴ ἦν τὰ μετὰ ταῦτα λεχθέντα;

- 10 ΦΑΙΔ. Ὡς μὲν ἐγὼ οἶμαι, ἐπεὶ αὐτῷ ταῦτα συνεχωρήθη,
 b καὶ ὁμολογεῖτο εἶναί τι ἕκαστον τῶν εἰδῶν καὶ τούτων
 τᾶλλα μεταλαμβάνοντα αὐτῶν τούτων τὴν ἐπωνυμίαν ἴσχειν,
 τὸ δὴ μετὰ ταῦτα ἡρώτα, Εἰ δὴ, ἢ δ' ὅς, ταῦτα οὕτως λέγεις,
 ἀρ' οὐχ, ὅταν Συμμίαν Σωκράτους φῆς μείζω εἶναι, Φαῖδωνος
 5 δὲ ἐλάττω, λέγεις τότε εἶναι ἐν τῷ Συμμίᾳ ἀμφότερα, καὶ
 μέγεθος καὶ σμικρότητα;

© 9 σεαυτοῦ B³ T W : ἑαυτοῦ B d 1 σεαυτοῦ B¹ T W : ἑαυτοῦ B
 d 2 ἀποκρίναιο pr. T W d 3 ἔφοιτε Madvig d 6 αἰ B : δ' T
 © 3 ὀρμημένων pr. T © 4 οὐδὲ εἰς B : οὐδεῖς T W b © 5 ὁμῶς
 B³ T W : ὅπως B b 5 τότε B : τότε W : ταῦτ' T

Ἔγωγε.

Ἀλλὰ γάρ, ἡ δ' ὅς, ὁμολογεῖς τὸ τὸν Σιμμίαν ὑπερέχειν Σωκράτους οὐχ ὡς τοῖς ῥήμασι λέγεται οὕτω καὶ τὸ ἀληθές ἔχειν; οὐ γάρ που πεφυκέναι Σιμμίαν ὑπερέχειν τούτῳ, τῷ c Σιμμίαν εἶναι, ἀλλὰ τῷ μεγέθει δ τυγχάνει ἔχων· οὐδ' αὖ Σωκράτους ὑπερέχειν ὅτι Σωκράτης δ Σωκράτης ἐστίν, ἀλλ' ὅτι σμικρότητα ἔχει ὁ Σωκράτης πρὸς τὸ ἐκείνου μέγεθος;

Ἀληθῆ.

5

Οὐδὲ γε αὖ ὑπὸ Φαίδωνος ὑπερέχεσθαι τῷ ὅτι Φαίδων ὁ Φαίδων ἐστίν, ἀλλ' ὅτι μέγεθος ἔχει ὁ Φαίδων πρὸς τὴν Σιμμίου σμικρότητα;

Ἔστι ταῦτα.

Οὕτως ἄρα ὁ Σιμμίας ἐπωνυμίαν ἔχει σμικρός τε καὶ 10 μέγας εἶναι, ἐν μέσῳ ὦν ἀμφοτέρων, τοῦ μὲν τῷ μεγέθει ὑπερέχειν τὴν σμικρότητα ὑπέχων, τῷ δὲ τὸ μέγεθος τῆς d σμικρότητος παρέχων ὑπερέχον. Καὶ ἅμα μειδιήσας, Ἔοικα, ἔφη, καὶ συγγραφικῶς ἐρεῖν, ἀλλ' οὖν ἔχει γέ που ὡς λέγω. Συνέφη.

Λέγω δὴ τοῦδ' ἕνεκα, βουλόμενος δόξαι σοὶ ὅπερ ἐμοί. 5 ἐμοὶ γὰρ φαίνεται οὐ μόνον αὐτὸ τὸ μέγεθος οὐδέποτε ἔθέλειν ἅμα μέγα καὶ σμικρὸν εἶναι, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐν ἡμῖν μέγεθος οὐδέποτε προσδέχεσθαι τὸ σμικρὸν οὐδ' ἐθέλειν ὑπερέχεσθαι, ἀλλὰ δυοῖν τὸ ἕτερον, ἢ φεύγειν καὶ ὑπεκχωρεῖν ὅταν αὐτῷ προσίῃ τὸ ἐναντίον, τὸ σμικρὸν, ἢ προσελθόντος ἐκείνου e ἀπολωλέναι· ὑπομένον δὲ καὶ δεξάμενον τὴν σμικρότητα οὐκ ἐθέλειν εἶναι ἕτερον ἢ ὅπερ ἦν. ὥσπερ ἐγὼ δεξάμενος καὶ ὑπομένων τὴν σμικρότητα, καὶ ἔτι ὦν ὅσπερ εἰμί, οὗτος ὁ αὐτὸς σμικρός εἰμι· ἐκεῖνο δὲ οὐ τετόλμηκεν μέγα ὃν 5 σμικρὸν εἶναι· ὡς δ' αὐτως καὶ τὸ σμικρὸν τὸ ἐν ἡμῖν οὐκ ἐθέλει ποτὲ μέγα γίνεσθαι οὐδὲ εἶναι, οὐδ' ἄλλο οὐδὲν τῶν

ο6 τῷ B T: τούτῳ W d 1 ὑπέχων T W: ὑπερέχων B t τῷ
δὲ ex τὸ δὲ T et mox om. τὸ d 5 δὴ T b: δὲ W d 6 οὐδέ-
ποτε B W: ὅποτε T e 1 προσίῃ T b: προσείῃ B: προσήει W
o 4 ὅσπερ W o 5 ἐκεῖνο B¹ T W: ἐκεῖνος B οὐ B¹ T W:
om. B o 6 ὡσαύτως T o 7 γενέσθαι W οὐδὲ B T: οὕτε
B¹ W t

ἐναντίων, ἔτι δὲν ὅπερ ἦν, ἅμα τοῦναντίον γίγνεσθαι τε
 103 καὶ εἶναι, ἀλλ' ἦτοι ἀπέρχεται ἢ ἀπόλλυται ἐν τούτῳ τῷ
 παθήματι.

Παντάπασι, ἔφη ὁ Κέβης, οὕτω φαίνεται μοι.

Καὶ τις εἶπε τῶν παρόντων ἀκούσας—ὅστις δ' ἦν, οὐ
 5 σαφῶς μέμνημαι—Πρὸς θεῶν, οὐκ ἐν τοῖς πρόσθεν ἡμῖν
 λόγοις αὐτὸ τὸ ἐναντίον τῶν νυνὶ λεγομένων ὁμολογεῖτο, ἐκ
 τοῦ ἐλάττουτος τὸ μείζον γίγνεσθαι καὶ ἐκ τοῦ μείζονος τὸ
 ἐλάττον, καὶ ἀτεχνῶς αὕτη εἶναι ἡ γένεσις τοῖς ἐναντίοις,
 ἐκ τῶν ἐναντίων; νῦν δέ μοι δοκεῖ λέγεσθαι ὅτι τοῦτο οὐκ
 10 ἂν ποτε γένοιτο.

Καὶ ὁ Σωκράτης παραβαλὼν τὴν κεφαλὴν καὶ ἀκούσας,
 b Ἀνδρικῶς, ἔφη, ἀπεμνημόνευκας, οὐ μέντοι ἐννοεῖς τὸ
 διαφέρειν τοῦ τε νῦν λεγομένου καὶ τοῦ τότε. τότε μὲν
 γὰρ ἐλέγετο ἐκ τοῦ ἐναντίου πράγματος τὸ ἐναντίον πρᾶγμα
 γίγνεσθαι, νῦν δέ, ὅτι αὐτὸ τὸ ἐναντίον ἑαυτῷ ἐναντίον οὐκ
 5 ἂν ποτε γένοιτο, οὔτε τὸ ἐν ἡμῖν οὔτε τὸ ἐν τῇ φύσει.
 τότε μὲν γάρ, ὦ φίλε, περὶ τῶν ἐχόντων τὰ ἐναντία ἐλέγο-
 μεν, ἐπονομάζοντες αὐτὰ τῇ ἐκείνων ἐπωνυμίᾳ, νῦν δὲ περὶ
 ἐκείνων αὐτῶν ὧν ἐνόντων ἔχει τὴν ἐπωνυμίαν τὰ ὀνομαζό-
 c μενα· αὐτὰ δ' ἐκεῖνα οὐκ ἂν ποτέ φαμεν ἐθελῆσαι γένεσιν
 ἀλλήλων δέξασθαι. Καὶ ἅμα βλέψας πρὸς τὸν Κέβητα
 εἶπεν, Ἄρα μή που, ὦ Κέβης, ἔφη, καὶ σέ τι τούτων
 ἐτάραξεν ὧν ὁδε εἶπεν;

5 Οὐδ' αὖ, ἔφη ὁ Κέβης, οὕτως ἔχω· καίτοι οὔτι λέγω
 ὥς οὐ πολλά με ταραττει.

Συνωμολογήκαμεν ἄρα, ἢ δ' ὅς, ἀπλῶς τοῦτο, μηδέποτε
 ἐναντίον ἑαυτῷ τὸ ἐναντίον ἔσεσθαι.

Παντάπασι, ἔφη.

ο 8 ἔτι δὲν T W : αἴτιον B et γρ. W α 5 ἡμῖν W : ὁμῖν B T
 α 11 παραλαβὼν W b 5 ποτε om. T ο 2 πρὸς B : εἰς B' T W
 ο 3 ἔφη ὁ Κέβης T W ο 5 οὐδ' αὖ W t : ὁ δ' αὖ B T et γρ. W
 καίτοι οὐτι B' : καὶ τοιοῦτό τι B T W ο 8 ἔσεσθαι ante ἑαυτῷ T

Ἔτι δὴ μοι καὶ τότε σκέψαι, ἔφη, εἰ ἄρα συνομολογήσεις. 10
θερμόν τι καλεῖς καὶ ψυχρόν;

Ἐγώ γε.

Ἄρ' ὅπερ χιόνα καὶ πῦρ;

Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε. d

Ἄλλ' ἕτερόν τι πυρὸς τὸ θερμόν καὶ ἕτερόν τι χιόνος τὸ
ψυχρόν;

Ναί.

Ἄλλα τότε γ' οἶμαι δοκεῖ σοι, οὐδέποτε χιόνα γ' οὐσαν 5
δεξαμένην τὸ θερμόν, ὥσπερ ἐν τοῖς πρόσθεν ἐλέγομαι,
ἔτι ἔσεσθαι ὅπερ ἦν, χιόνα καὶ θερμόν, ἀλλὰ προσιώντος
τοῦ θερμοῦ ἢ ὑπεκχωρήσειν αὐτῷ ἢ ἀπολείσθαι.

Πάνυ γε.

Καὶ τὸ πῦρ γε αὖ προσιώντος τοῦ ψυχροῦ αὐτῷ ἢ 10
ὑπεξίμναι ἢ ἀπολείσθαι, οὐ μέντοι ποτὲ τολμήσειν δεξά-
μενον τὴν ψυχρότητα ἔτι εἶναι ὅπερ ἦν, πῦρ καὶ ψυχρόν.

Ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις. e

Ἔστιν ἄρα, ἢ δ' ὅς, περὶ ἓνα τῶν τοιούτων, ὥστε μὴ
μόνον αὐτὸ τὸ εἶδος ἀξιούσθαι τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος εἰς τὸν
αἰὶ χρόνον, ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι ὃ ἔστι μὲν οὐκ ἐκεῖνο, ἔχει
δὲ τὴν ἐκεῖνου μορφήν αἰεί, ὅτανπερ ἦ. ἔτι δὲ ἐν τῷδε 5
ἴσως ἔσται σαφέστερον ὃ λέγω· τὸ γὰρ περιττὸν αἰεί που
δεῖ τούτου τοῦ ὀνόματος τυγχάνειν ὅπερ νῦν λέγομεν· ἢ οὐ;

Πάνυ γε.

Ἄρα μόνου τῶν ὄντων—τούτο γὰρ ἐρωτῶ—ἢ καὶ ἄλλο
τι ὃ ἔστι μὲν οὐχ ὅπερ τὸ περιττόν, ὅμως δὲ δεῖ αὐτὸ 104
μετὰ τοῦ ἑαυτοῦ ὀνόματος καὶ τούτο καλεῖν αἰεὶ διὰ τὸ οὕτω
πεφυκέναι ὥστε τοῦ περιττοῦ μηδέποτε ἀπολείπεσθαι; λέγω
δὲ αὐτὸ εἶναι οἷον καὶ ἡ τριάς πέπονθε καὶ ἄλλα πολλὰ.
σκόπει δὲ περὶ τῆς τριάδος. ἄρα οὐ δοκεῖ σοι τῷ τε αὐτῆς 5

© 13 χιόνα B: χιόν T
σθεν T: ἔμπροσθεν B
ἀπολείσθαι om. T
© 5 τῷδε T: τοῖσδε B

d 5 χιόνα γ' W: χιόνα BT d 6 πρό-
θεν T W: αὐτὸ B d 9-11 πάνυ...
d 11 τολμήσειν B² T W: τολμήσειν B

δυνάμει δὲ προσαγορευτέα εἶναι καὶ τῷ τοῦ περιττοῦ, ὅντος οὐχ ὅπερ τῆς τριάδος; ἀλλ' ὁμως οὕτως πέφυκε καὶ ἡ τριάς καὶ ἡ πεμπτὰς καὶ ὁ ἡμισυς τοῦ ἀριθμοῦ ἅπας, ὥστε
 b οὐκ ὦν ὅπερ τὸ περιττὸν ἀεὶ ἕκαστος αὐτῶν ἐστὶ περιττός· καὶ αὐτὰ τὰ δύο καὶ [τὰ] τέτταρα καὶ ἅπας ὁ ἕτερος αὐτῶν στίχος τοῦ ἀριθμοῦ οὐκ ὦν ὅπερ τὸ ἄρτιον ὁμως ἕκαστος αὐτῶν ἄρτιός ἐστιν ἀεὶ· συγχωρεῖς ἢ οὐ;

5 Πῶς γὰρ οὐκ; ἔφη.

Ὁ τοίνυν, ἔφη, βούλομαι δηλώσαι, ἄθρει. ἐστὶν δὲ τόδε, ὅτι φαίνεται οὐ μόνον ἐκεῖνα τὰ ἐναντία ἀλλήλα οὐ δεχόμενα, ἀλλὰ καὶ ὅσα οὐκ ὄντ' ἀλλήλοις ἐναντία ἔχει ἀεὶ τὰναντία, οὐδὲ ταῦτα ἔοικε δεχομένοις ἐκείνῃν τὴν ἰδέαν ἢ
 10 ἂν τῇ ἐν αὐτοῖς οὕσῃ ἐναντία ἢ, ἀλλ' ἐπιούσης αὐτῆς ἦτοι
 c ἀπολλύμενα ἢ ὑπεκχωροῦντα. ἢ οὐ φήσομεν τὰ τρία καὶ ἀπολείσθαι πρότερον καὶ ἄλλο ὅτιοῦν πείσεσθαι, πρὶν ὑπομεῖναι ἔτι τρία ὄντα ἄρτια γενέσθαι;

Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Κέβης.

5 Οὐδὲ μὴν, ἢ δ' ὅς, ἐναντίον γέ ἐστι δυὰς τριάδι.

Οὐ γὰρ οὖν.

Οὐκ ἄρα μόνον τὰ εἶδη τὰ ἐναντία οὐχ ὑπομένει ἐπιόντα ἀλλήλα, ἀλλὰ καὶ ἅλλ' ἅττα τὰ ἐναντία οὐχ ὑπομένει ἐπιόντα.

10 Ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις.

Βούλει οὖν, ἢ δ' ὅς, ἐὰν οἰοί τ' ὦμεν, ὀρισώμεθα ὁποῖα ταῦτά ἐστιν;

Πάνυ γε.

d Ἀρ' οὖν, ἔφη, ὦ Κέβης, τάδε εἶη ἂν, ἃ ὅτι ἂν κατάσχη μὴ μόνον ἀναγκάζει τὴν αὐτοῦ ἰδέαν αὐτὸ ἴσχειν, ἀλλὰ καὶ ἐναντίου αὐτῷ ἀεὶ τινος;

a γ οὐπερ Heindorf οὕτως T: οὕτω πως B t b 2 τὰ om. T
 b 4 ἀεὶ om. T b 8 ἀεὶ ἔχει T b 10 αὐτοῖς recc.: αὐτῇ BTW
 c 2 πρὶν TW: πρὶν ἢ B c 5 οὐδὲ B² TW: οὐ δὲ B et ἢ s. v. W
 c 8 τὰ om. T c 11 ἢ δ' ὅς; ἔφη W d 1 & B² W: om. B T
 d 2 ἀναγκάζει B² TW: ἀναγκάζειν B αὐτὸ BT: αὐτοῖς W ἴσχειν
 TW: σchein B d 3 αὐτῷ ἀεὶ τινος B: ἀεὶ τινος αὐτῷ W: δεῖ
 αὐτῷ τινος T

Πῶς λέγεις;

Ὡσπερ ἄρτι ἐλέγομεν. οἶσθα γὰρ δήπου ὅτι ἂν ἡ τῶν 5
τριῶν ἰδέα κατάσχη, ἀνάγκη αὐτοῖς οὐ μόνον τρισὶν εἶναι
ἀλλὰ καὶ περιπτοῖς.

Πάνυ γε.

Ἐπὶ τὸ τοιοῦτον δὴ, φαμέν, ἡ ἐναντία ἰδέα ἐκείνῃ τῇ 15
μορφῇ ἣ ἂν τοῦτο ἀπεργάζεται οὐδέποτε ἂν ἔλθοι.

Οὐ γάρ.

Εἰργάζεται δέ γε ἡ περιπτή;

Ναί.

Ἐναντία δὲ ταύτῃ ἡ τοῦ ἀρτίου;

Ναί.

Ἐπὶ τὰ τρία ἄρα ἡ τοῦ ἀρτίου ἰδέα οὐδέποτε ἦξει. 15

Οὐ δῆτα.

Ἄμοιρα δὴ τοῦ ἀρτίου τὰ τρία.

Ἄμοιρα.

Ἀνάρτιος ἄρα ἡ τριάς. 5

Ναί.

Ὁ τοῖνυν ἔλεγον ὀρίσασθαι, ποῖα οὐκ ἐναντία τινὶ ὄντα
ὅμως οὐ δέχεται αὐτό, τὸ ἐναντίον—οἷον νῦν ἡ τριάς τῷ
ἀρτίῳ οὐκ οὔσα ἐναντία οὐδέν τι μᾶλλον αὐτὸ δέχεται, τὸ
γὰρ ἐναντίον ἀεὶ αὐτῷ ἐπιφέρει, καὶ ἡ δυὰς τῷ περιπτῷ καὶ 10
τὸ πῦρ τῷ ψυχρῷ καὶ ἄλλα πάμπολλα—ἀλλ' ὅρα δὴ εἰ 105
οὕτως ὀρίξῃ, μὴ μόνον τὸ ἐναντίον τὸ ἐναντίον μὴ δέχεσθαι,
ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο, ὃ ἂν ἐπιφέρῃ τι ἐναντίον ἐκείνῳ, ἐφ' ὅτι
ἂν αὐτὸ ἴῃ, αὐτὸ τὸ ἐπιφέρων τὴν τοῦ ἐπιφερομένου ἐναν-
τιότητα μὴδέποτε δέξασθαι. πάλιν δὲ ἀναμνησκον' οὐ 5
γὰρ χεῖρον πολλάκις ἀκούειν. τὰ πέντε τὴν τοῦ ἀρτίου
οὐ δέξεται, οὐδὲ τὰ δέκα τὴν τοῦ περιπτοῦ, τὸ διπλάσιον.
τοῦτο μὲν οὖν καὶ αὐτὸ ἄλλῳ ἐναντίον, ὅμως δὲ τὴν

d 9 ἐπὶ B: ἐπεὶ T d 10 ἡ W: ᾗ BT e 7 ὀρίσασθαι BT:
ὀρίσασθαι δεῖν W e 10 αὐτῷ ἀεὶ TW a 2 μὴ δέχεσθαι τὸ
ἐναντίον T (add. sign. transp.) a 3 ὅτι BT: ὅτῳ B² VV a 4 ἴη
T: ᾗ B: εἴη W a 5 δέξεσθαι Madvig a 8 αὐτὸ TW: αὐτῷ B
et φ s. v. W

b 'τοῦ περιττοῦ οὐ δέξεται· οὐδὲ δὴ τὸ ἡμιόλιον οὐδὲ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα, τὸ ἥμισυ, τὴν τοῦ ὄλου, καὶ τριτημόριον αὐ καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, εἴπερ ἔπη τε καὶ συνδοκεῖ σοι οὕτως.

Πάνυ σφόδρα καὶ συνδοκεῖ, ἔφη, καὶ ἔπομαι.

5 Πάλω δὴ μοι, ἔφη, ἐξ ἀρχῆς λέγε. καὶ μή μοι δ' ἂν ἐρωτῶ ἀποκρίνους, ἀλλὰ μιμούμενος ἐμέ. λέγω δὴ παρ' ἣν τὸ πρῶτον ἔλεγον ἀπόκρισω, τὴν ἀσφαλῆ ἐκείνην, ἐκ τῶν νῦν λεγομένων ἄλλην ὁρῶν ἀσφάλειαν. εἰ γὰρ ξροῖό με ϕ ἂν τί ἐν τῷ σώματι ἐγγένηται θερμὸν ἔσται, οὐ τὴν
c ἀσφαλῆ σοι ἐρῶ ἀποκρίσιν ἐκείνην τὴν ἀμαθῆ, ὅτι ϕ ἂν θερμότης, ἀλλὰ κομψοτέραν ἐκ τῶν νῦν, ὅτι ϕ ἂν πῦρ· οὐδὲ ἂν ἐρη ϕ ἂν σώματι τί ἐγγένηται νοσήσει, οὐκ ἐρῶ ὅτι ϕ ἂν νόσος, ἀλλ' ϕ ἂν πυρετός· οὐδ' ϕ ἂν ἀριθμῷ τί
5 ἐγγένηται περιττὸς ἔσται, οὐκ ἐρῶ ϕ ἂν περιττότης, ἀλλ' ϕ ἂν μονάς, καὶ τᾶλλα οὕτως. ἀλλ' ὅρα εἰ ἤδη ἱκανῶς οἶσθ' ὅτι βούλομαι.

'Αλλὰ πάνυ ἱκανῶς, ἔφη.

'Αποκρίνους δὴ, ἢ δ' ὅς, ϕ ἂν τί ἐγγένηται σώματι ζῶν

10 ἔσται;

'Ὡς ἂν ψυχῇ, ἔφη.

d Οὐκοῦν αἰ τοῦτο οὕτως ἔχει;

Πῶς γὰρ οὐχί; ἢ δ' ὅς.

Ψυχὴ ἄρα ὅτι ἂν αὐτὴ κατὰσχη, αἰ ἦκει ἐπ' ἐκείνο φέρονσα ζώην;

5 'Ηκει μέντοι, ἔφη.

Πότερον δ' ἐστὶ τι ζῶν ἑναντίον ἢ οὐδέν;

'Ἔστιν, ἔφη.

Τί;

b 1 δι T: om. B b 5 μοι μή T δ ἂν ἐρωτῶ BW: ϕ ἂν ἐρωτῶ
T: ἣν ἂν ἐρωτῶ ἀποκρίσιν γρ. W b 6 ἀλλὰ BW: ἀλλὰ ἄλλω T:
ἀλλ' ἄλλην γρ. W δι B¹ TW: δι B b 7 ἐκ BT: ἀλλ' ἣν ἐκ
W b 8 ὁρῶν T b: ὁρῶ B b 9 ϕ T: δ BW et mox ἐν τῷ
secl. ci. Stephanus ἔστιν W sed ai s. v. c 3 ϕ ἂν] δ ἂν BW:
 ϕ δι T τί om. W νοσήσει . . . c 5 ἐγγένηται B¹ TW: om. B
c 4 ϕ T: δ B¹ W c 5 περιττὸν pr. T c 9 ϕ T Stob.: δ B
(et mox c 11) c 11 ἔφη B Stob.: ἔφη ἔσται T d 3 ψυχὴ T:
ἢ ψυχὴ B Stob.

Θάνατος.

Οὐκοῦν ψυχὴ τὸ ἐναντίον ᾧ αὐτὴ ἐπιφέρει ἀεὶ οὐ μή 10
ποτε δέξηται, ὥς ἐκ τῶν πρόσθεν ὡμολόγηται;

Καὶ μάλα σφόδρα, ἔφη ὁ Κέβης.

Τί οὖν; τὸ μὴ δεχόμενον τὴν τοῦ ἀρτίου ἰδέαν τί νυνδὴ
ὠνομάζομεν;

Ἀνάρτιον, ἔφη. 15

Τὸ δὲ δίκαιον μὴ δεχόμενον καὶ δ' ἂν μουσικὸν μὴ δέχεται;

Ἀμουσον, ἔφη, τὸ δὲ ἄδικον. e

Εἶεν· ὁ δ' ἂν θάνατον μὴ δέχεται τί καλοῦμεν;

Ἀθάνατον, ἔφη.

Οὐκοῦν ψυχὴ οὐ δέχεται θάνατον;

Οὐ. 5

Ἀθάνατον ἄρα ψυχὴ.

Ἀθάνατον.

Εἶεν, ἔφη· τοῦτο μὲν δὴ ἀποδείξειχθαι φῶμεν; ἢ πῶς δοκεῖ;

Καὶ μάλα γε ἱκανῶς, ὦ Σώκρατες.

Τί οὖν, ἢ δ' ὅς, ὦ Κέβης; εἰ τῷ ἀναρτίῳ ἀναγκαῖον ἦν 10
ἀνωλέθρῳ εἶναι, ἄλλο τι τὰ τρία ἢ ἀνώλεθρα ἂν ἦν; 106

Πῶς γὰρ οὐ;

Οὐκοῦν εἰ καὶ τὸ ἄθερμον ἀναγκαῖον ἦν ἀνώλεθρον εἶναι,
ὅποτε τις ἐπὶ χιῶνα θερμὸν ἐπάγοι, ὑπεξήκει ἂν ἡ χιῶν οὖσα
σῶς καὶ ἄτηκτος; οὐ γὰρ ἂν ἀπώλετό γε, οὐδ' αὖ ὑπο- 5
μένουσα ἐδέξατο ἂν τὴν θερμότητα.

Ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις.

Ὡς δ' αὐτως οἶμαι καὶ εἰ τὸ ἄψυκτον ἀνώλεθρον ἦν,
ὅποτε ἐπὶ τὸ πῦρ ψυχρὸν τι ἐπήκει, οὐποτ' ἂν ἀπесβέννυτο
οὐδ' ἀπώλλυτο, ἀλλὰ σῶν ἂν ἀπελθὼν ὤχετο. 10

d 10 ψυχὴ B Stob. : ἡ ψυχὴ T W d 13 νῦν δὲ B² T W Stob. :
νυνδὴ ταῦτα B d 14 ὠνομάζομεν B et in marg. T : ὡμολογήσαμεν
T : ὠνομάζομεν W Stob. e 4 ψυχὴ T W Stob. : ἡ ψυχὴ B
e 6 ψυχὴ T Stob. : ἡ ψυχὴ B W e 10 ἀναρτίῳ B t Stob. : ἀρτίῳ T
a 1 ἢ B et post τι t Stob. : om. T a 3 ἄθερμον t : θερμὸν B T W
Stob. a 4 ἐπάγοι T W : ἐπάγε. Stob. : ἐπαγάγοι B οὖσα σῶς
καὶ] μένουσα Stob. a 8 ὥς δ' αὐτως T W Stob. : ὡσαύτως B
ἄψυκτον B T W : ψυχρὸν Stob. : ἄψυχρον Wyttenbach

Ἀνάγκη, ἔφη.

- b Οὐκοῦν καὶ ὧδε, ἔφη, ἀνάγκη περὶ τοῦ ἀθανάτου εἰπεῖν;
εἰ μὲν τὸ ἀθάνατον καὶ ἀνώλεθρόν ἐστιν, ἀδύνατον ψυχῇ,
ὅταν θάνατος ἐπ' αὐτὴν ἴη, ἀπόλλυσθαι· θάνατον μὲν γὰρ
5 δὴ ἐκ τῶν προειρημένων οὐ δέξεται οὐδ' ἔσται τεθηγκυῖα,
ὥσπερ τὰ τρία οὐκ ἔσται, ἔφαμεν, ἄρτιον, οὐδέ γ' αὖ τὸ
περιττόν, οὐδέ δὴ πῦρ ψυχρόν, οὐδέ γε ἡ ἐν τῷ πυρὶ θερ-
μότης. “Ἄλλὰ τί κωλύει,” φαίη ἂν τις, “ἄρτιον μὲν τὸ
c ται, ἀπολομένου δὲ αὐτοῦ ἂντ' ἐκείνου ἄρτιον γεγενέαι;”
τῷ ταῦτα λέγουσι οὐκ ἂν ἔχοιμεν διαμαχέσασθαι ὅτι οὐκ
ἀπόλλυται· τὸ γὰρ ἀνάρτιον οὐκ ἀνώλεθρόν ἐστιν· ἐπεὶ εἰ
τοῦτο ὁμολόγητο ἡμῖν, ῥαδίως ἂν διεμαχόμεθα ὅτι ἐπελ-
5 θόντος τοῦ ἀρτίου τὸ περιττόν καὶ τὰ τρία οἴχεται ἀπώντα·
καὶ περὶ πυρὸς καὶ θερμοῦ καὶ τῶν ἄλλων οὕτως ἂν διεμαχό-
μεθα. ἡ οὖν;

Πάνυ μὲν οὖν.

- Οὐκοῦν καὶ νῦν περὶ τοῦ ἀθανάτου, εἰ μὲν ἡμῖν ὁμολογεῖται
10 καὶ ἀνώλεθρον εἶναι, ψυχὴ ἂν εἴη πρὸς τῷ ἀθάνατος εἶναι
d καὶ ἀνώλεθρος· εἰ δὲ μή, ἄλλου ἂν δέοι λόγου.

Ἄλλ' οὐδὲν δεῖ, ἔφη, τούτου γε ἔνεκα· σχολῇ γὰρ ἂν
τι ἄλλο φθορὰν μὴ δέχοιτο, εἰ τό γε ἀθάνατον αἰδίων ὄν
φθορὰν δέξεται.

- 5 Ὅ δὲ γε θεὸς οἶμαι, ἔφη ὁ Σωκράτης, καὶ αὐτὸ τὸ τῆς
ζωῆς εἶδος καὶ εἴ τι ἄλλο ἀθάνατόν ἐστιν, παρὰ πάντων ἂν
ὁμολογηθεὶ μὴδέποτε ἀπόλλυσθαι.

Παρὰ πάντων μέντοι νῆ Δί', ἔφη, ἀνθρώπων τέ γε καὶ
ἐτι μᾶλλον, ὥς ἐγὼμαι, παρὰ θεῶν.

- e Ὅποτε δὴ τὸ ἀθάνατον καὶ ἀδιάφθορόν ἐστιν, ἄλλο

b i εἰπεῖν B: om. T Stob. b 6 πῦρ B: τὸ πῦρ T Stob.
c i ἀπολομένου BT: ἀπολλυμένου W Stob. c 2 διαμαχέσασθαι
TW: διαμάχεσθαι B Stob. c 4 ὁμολόγητο B: ὁμολογεῖτο T Stob.
c 8 πᾶν μὲν οὖν Bt: om. T c 9 θανάτου pr. T Stob. ἡμῖν
om. W c 10 τῷ B¹ TW Stob.: τὸ B d 3 εἰ τό γε B¹ TW:
εἰ τό τε Stob.: εἰ γε τὸ B αἰδίων ὄν B Stob.: καὶ αἰδίων T
d 4 δέξεται B Stob. et c, ai s. v. W: δέξαιτο TW d 8 τί γε B
Stob.: τε TW sed γ s. v. W

τι ψυχὴ ἢ, εἰ ἀθάνατος τυγχάνει οὐσα, καὶ ἀνώλεθρος
 ἂν εἴη;

Πολλὴ ἀνάγκη.

Ἐπιόντος ἄρα θανάτου ἐπὶ τὸν ἀνθρωπον τὸ μὲν θνητόν, 5
 ὡς ἔοικεν, αὐτοῦ ἀποθνήσκει, τὸ δ' ἀθάνατον σὼν καὶ
 ἀδιάφθορον οἶχεται ἀπίον, ὑπεκχωρήσαν τῷ θανάτῳ.

Φαίνεται.

Παντὸς μᾶλλον ἄρα, ἔφη, ὦ Κέβης, ψυχὴ ἀθάνατον καὶ
 ἀνώλεθρον, καὶ τῷ ὄντι ἔσονται ἡμῶν αἱ ψυχαὶ ἐν Ἄιδου. 107

Οὐκουν ἔγωγε, ὦ Σώκρατες, ἔφη, ἔχω παρὰ ταῦτα ἄλλο
 τι λέγειν οὐδέ πη ἀπιστεῖν τοῖς λόγοις. ἀλλ' εἰ δὴ τι
 Συμμίας ὅδε ἢ τις ἄλλος ἔχει λέγειν, εὖ ἔχει μὴ κατασιγή-
 σαι· ὡς οὐκ οἶδα εἰς ὄντινά τις ἄλλον καιρὸν ἀναβάλλοιτο 5
 ἢ τὸν νῦν παρόντα, περὶ τῶν τοιούτων βουλόμενος ἢ τι
 εἰπεῖν ἢ ἀκοῦσαι.

Ἄλλὰ μὴν, ἢ δ' ὅς ὁ Συμμίας, οὐδ' αὐτὸς ἔχω ἔτι ὅπῃ
 ἀπιστῶ ἔκ γε τῶν λεγομένων· ὑπὸ μέντοι τοῦ μεγέθους περὶ
 ὧν οἱ λόγοι εἰσίν, καὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν ἀτιμάζων, b
 ἀναγκάζομαι ἀπιστίαν ἔτι ἔχειν παρ' ἐμαντῷ περὶ τῶν
 εἰρημένων.

Οὐ μόνον γ', ἔφη, ὦ Συμμία, ὁ Σωκράτης, ἀλλὰ ταυτά
 τε εὖ λέγεις καὶ τάς γε ὑποθέσεις τὰς πρώτας, καὶ εἰ 5
 πισταὶ ὑμῖν εἰσιν, ὅμως ἐπισκεπτέαι σαφέστερον· καὶ ἔαν
 αὐτὰς ἱκανῶς διέλῃτε, ὡς ἐγὼμαι, ἀκολουθήσετε τῷ λόγῳ,
 καθ' ὅσον δυνατὸν μάλιστ' ἀνθρώπῳ ἐπακολουθήσαι· κἂν
 τοῦτο αὐτὸ σαφὲς γένηται, οὐδὲν ζητήσετε περαιτέρω.

Ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις. 10

Ἄλλὰ τότε γ', ἔφη, ὦ ἄνδρες, δίκαιον διανοηθῆναι, ὅτι, c
 εἴπερ ἡ ψυχὴ ἀθάνατος, ἐπιμελείας δὴ δεῖται οὐχ ὑπὲρ τοῦ

ο 2 ψυχὴ BT Stob.: ἡ ψυχὴ W ἢ B: post τι Stob.: om. T
 α 3 οὐδέ πη BT: οὐδέ τι W α 4 ὅδε B¹ TW: om. B α 5 τις
 B T: τις ἂν W ἀναβάλλοιτο W (in marg. ἀνακρούοιτο) α 6 ἢ τι
 B T: ἤτοι W α 8 ἔτι TW: om. B b 1 οὐκ ἀτιμάζων in marg.
 B¹ b 5 γε B¹ TW: om. B b 6 ἐπισκεπτέαι Seager b 7 διέ-
 λῃτε B¹ W: διέλῃτε u B: ἔλῃται T (ε s. v. t) ἀκολουθήσετε B¹ W:
 ἀκολουθήσεται BT (ε s. v. t) b 8 κἂν BW t: καὶ T ο 1 τότε
 γ' BT: τότε W: τό γ' Stob. c 2 ἀθάνατος BT Iambl. Stob.:
 ἀθάνατός ἐστιν B¹ W

χρόνου τούτου μόνον ἐν ᾧ καλοῦμεν τὸ ζῆν, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ
 παντός, καὶ ὁ κίνδυνος νῦν δὴ καὶ δόξειεν ἂν δεινὸς εἶναι,
 5 εἴ τις αὐτῆς ἀμελήσει. εἰ μὲν γὰρ ἦν ὁ θάνατος τοῦ παντὸς
 ἀπαλλαγὴ, ἔρμαιον ἂν ἦν τοῖς κακοῖς ἀποθανοῦσι τοῦ τε
 σώματος ἅμ' ἀπηλλάχθαι καὶ τῆς αὐτῶν κακίας μετὰ τῆς
 ψυχῆς· νῦν δ' ἐπειδὴ θάνατος φαίνεται οὔσα, οὐδεμία ἂν
 d εἴη αὐτῇ ἄλλη ἀποφυγὴ κακῶν οὐδὲ σωτηρία πλὴν τοῦ ὡς
 βελτίστην τε καὶ φρονιμωτάτην γενέσθαι. οὐδὲν γὰρ ἄλλο
 ἔχουσα εἰς Ἄιδου ἡ ψυχὴ ἔρχεται πλὴν τῆς παιδείας τε καὶ
 τροφῆς, ἃ δὴ καὶ μέγιστα λέγεται ὠφελεῖν ἢ βλάπτειν τὸν
 5 τελευτήσαντα εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τῆς ἐκείσε πορείας. λέγεται
 δὲ οὕτως, ὡς ἄρα τελευτήσαντα ἕκαστον ὁ ἐκάστου δαίμων,
 ὅσπερ ζῶντα εἰλήχει, οὗτος ἄγεω ἐπιχειρεῖ εἰς δὴ τινα
 τόπον, οἱ δὲ τοὺς συλλεγέντας διαδικασαμένους εἰς Ἄιδου
 e πορεύεσθαι μετὰ ἡγεμόνος ἐκείνου ᾧ δὴ προστέτακται τοὺς
 ἐνθὲνδε ἐκείσε πορεύσασθαι· τυχόντας δὲ ἐκεῖ ὧν δὴ τυχεῖν
 καὶ μέιναντας ὅν χρη χρόνον ἄλλος δεῦρο πάλιν ἡγεμὼν
 κομίζει ἐν πολλαῖς χρόνου καὶ μακραῖς περιόδοις. ἔστι δὲ
 ἄρα ἡ πορεία οὐχ ὡς ὁ Αἰσχύλου Τήλεφος λέγει· ἐκείνος
 108 μὲν γὰρ ἀπλὴν οἰμὸν φησιν εἰς Ἄιδου φέρειν, ἡ δ' οὔτε
 ἀπλὴ οὔτε μία φαίνεται μοι εἶναι. οὐδὲ γὰρ ἂν ἡγεμόνων
 ἔδει· οὐ γάρ πού τις ἂν διαμάρτοι οὐδαμῶς μίᾳ ὁδοῦ
 οὔσης. νῦν δὲ ἔοικε σχίσσεις τε καὶ τριόδους πολλὰς ἔχειν·
 5 ἀπὸ τῶν θυσίων τε καὶ νομίμων τῶν ἐνθάδε τεκμαιρόμενος
 λέγω. ἡ μὲν οὖν κοσμία τε καὶ φρόνιμος ψυχὴ ἔπεται τε
 καὶ οὐκ ἀγνοεῖ τὰ παρόντα· ἡ δ' ἐπιθυμητικῶς τοῦ σώματος
 ἔχουσα, ὅπερ ἐν τῷ ἔμπροσθεν εἶπον, περὶ ἐκείνῳ πολὺν

c 5 ἀμελήσει B T Iambl. Stob. : ἀμελήσειεν B¹ W c 6 ἂν B t
 Iambl. : om. T Stob. κακοῖς] κακῶς Stob. d 4 μέγιστα λέγεται
 B : λέγεται μέγιστα T W Iambl. Stob. d 7 ὅσπερ . . . οὗτος] ὅσπερ
 . . . οὕτως Stob. e 2 ἐνθὲνδε B Stob. : ἐνθάδε T πορεύσασθαι B
 Stob. : πορεύεσθαι T ἐκεῖ ὧν T : ἐκείνων ὧν B : ἐκείνων Stob. δὴ
 Stob. : δεῖ B T W a 2 οὐδὲ] οὐδὲν Stob. ἂν B Stob. : om. T
 sed add. post ἔδει a 3 οὐ B T Stob. : οὐδὲ B¹ W διαμάρτοι B :
 ἀμάρτοι T W Stob. a 4 τριόδους Olymp. Proclus : περιόδους B T W
 Stob. a 5 θυσίων T W Stob. : δσίων B et γρ. W t a 6 οὐ
 B¹ T W Stob. : om. B a 8 ἔμπροσθεν B Stob. : πρόσθεν T

χρόνον ἐπτοημένη καὶ περὶ τὸν ὁρατὸν τόπον, πολλὰ **b**
 ἀντιτείνασα καὶ πολλὰ παθοῦσα, βίᾳ καὶ μόγῃς ὑπὸ τοῦ
 προστεταγμένου δαίμονος οἴχεται ἀγομένη. ἀφικομένην δὲ
 ὄθιπερ αἱ ἄλλαι, τὴν μὲν ἀκάθαρτον καὶ τι πεποιηκυῖαν
 τοιοῦτον, ἣ φόνων ἀδίκων ἡμμένην ἢ ἄλλ' ἅττα τοιαῦτα **δ**
 εἰργασμένην, ἃ τούτων ἀδελφά τε καὶ ἀδελφῶν ψυχῶν ἔργα
 τυγχάνει ὄντα, ταύτην μὲν ἅπας φεύγει τε καὶ ὑπεκτρέπεται
 καὶ οὔτε συνέμπορος οὔτε ἡγεμὼν ἐθέλει γίγνεσθαι, αὐτὴ
 δὲ πλανᾶται ἐν πάσῃ ἐχομένη ἀπορία ἕως ἂν δῇ τινας **c**
 χρόνοι γένωνται, ὧν ἐλθόντων ὑπ' ἀνάγκης φέρεται εἰς τὴν
 αὐτὴν πρέπουσαν οἴκησιν· ἣ δὲ καθαρῶς τε καὶ μετρίως τὸν
 βίον διελελθούσα, καὶ συνεμπόρων καὶ ἡγεμόνων θεῶν
 τυχοῦσα, ἔφησεν τὸν αὐτῇ ἐκάστη τόπον προσήκοντα. εἰσὶν **δ**
 δὲ πολλοὶ καὶ θαυμαστοὶ τῆς γῆς τόποι, καὶ αὐτὴ οὔτε οἶα
 οὔτε ὄση δοξάζεται ὑπὸ τῶν περὶ γῆς εἰωθότων λέγειν, ὥς
 ἐγὼ ὑπὸ τιως πέπεισμαι.

Καὶ ὁ Σιμμίας, Πῶς ταῦτα, ἔφη, λέγεις, ὦ Σώκρατες; **d**
 περὶ γάρ τοι γῆς καὶ αὐτὸς πολλὰ δὴ ἀκήκοα, οὐ μέντοι
 ταῦτα ἃ σὲ πείθει· ἡδέως οὖν ἂν ἀκούσαιμι.

Ἄλλα μέντοι, ὦ Σιμμία, οὐχ ἡ Γλαύκου τέχνη γέ μοι
 δοκεῖ εἶναι διηγήσασθαι ἃ γ' ἐστίν· ὥς μέντοι ἀληθῆ, **δ**
 χαλεπώτερόν μοι φαίνεται ἢ κατὰ τὴν Γλαύκου τέχνην, καὶ
 ἅμα μὲν ἐγὼ ἴσως οὐδ' ἂν οἶός τε εἶην, ἅμα δέ, εἰ καὶ
 ἡπιστάμην, ὁ βίος μοι δοκεῖ ὁ ἐμός, ὦ Σιμμία, τῷ μήκει
 τοῦ λόγου οὐκ ἐφαρκεῖν. τὴν μέντοι ἰδέαν τῆς γῆς ὅταν
 πέπεισμαι εἶναι, καὶ τοὺς τόπους αὐτῆς οὐδέν με κωλύει **e**
 λέγειν.

Ἄλλ', ἔφη ὁ Σιμμίας, καὶ ταῦτα ἀρκεῖ.

b 1 πολλὰ] ἄλλα Stob. b 2 μόλις T Stob. b 4 οἴπερ Cobet
 b 7 ὑπεκτρέπεται] ὑποκρύπτεται Stob. c 4 θεῶν B¹ TW Stob.:
 ἔσων B c 5 ἐκάστη T c 8 τινας B T W: δέ τινας Stob. (fort.
 δῆ τινας) d 2 γῆς B Stob.: τῆς γῆς B¹ T d 3 οὖν ἂν B: ἂν οὖν T:
 οὖν Stob. d 4 οὐχ ἢ B T W Stob.: οὐχ ἢ Eus.: οὐχ ἢ Heindorf
 τέχνη γέ μοι B T Eus. Stob.: γέ μοι τέχνη W d 5 δ' γ' T Eus.:
 δ' γ' W: δ' τε Stob.: δέ γ' B d 7 οὐδ' B T Eus. Stob.: οὐκ W
 καὶ ei Eus. d 9 ἐφαρκεῖν T W Eus. Stob.: ἐφαρκεῖ B

Πείπειαται τοῖνυν, ἡ δ' ὅς, ἐγὼ ὡς πρῶτον μὲν, εἰ ἔστιν
 5 ἐν μέσῳ τῷ οὐρανῷ περιφερὴς οὖσα, μηδὲν αὐτῇ δεῖν μήτε
 109 ἀέρος πρὸς τὸ μὴ πεσεῖν μήτε ἄλλης ἀνάγκης μηδεμῶς
 τοιαύτης, ἀλλὰ ἱκανὴν εἶναι αὐτὴν ἰσχειν τὴν ὁμοιότητα
 τοῦ οὐρανοῦ αὐτοῦ ἐαυτῷ πάντῃ καὶ τῆς γῆς αὐτῆς τὴν
 ἰσορροπίαν· ἰσορροπον γὰρ πρᾶγμα ὁμοίου τινὸς ἐν μέσῳ
 5 τεθὲν οὐχ ἕξει μᾶλλον οὐδ' ἥττον οὐδαμῶς κλιθῆναι,
 ὁμοίως δ' ἔχον ἀκλινὲς μενεῖ. πρῶτον μὲν τοῖνυν, ἡ δ' ὅς,
 τοῦτο πέπεισμαι.

Καὶ ὀρθῶς γε, ἔφη ὁ Συμμίας.

Ἔτι τοῖνυν, ἔφη, πάμμεγά τι εἶναι αὐτό, καὶ ἡμᾶς οἰκεῖν
 b τοὺς μέχρι Ἑρακλείων στηλῶν ἀπὸ Φάσιδος ἐν σμικρῷ
 τινι μορίῳ, ὥσπερ περὶ τέλμα μύρμηκας ἢ βατράχους περὶ
 τὴν θάλατταν οἰκοῦντας, καὶ ἄλλους ἄλλοθι πολλοὺς ἐν
 πολλοῖσι τοιούτοις τόποις οἰκεῖν. εἶναι γὰρ πανταχθὶ περὶ
 5 τὴν γῆν πολλὰ κοῖλα καὶ παντοδαπὰ καὶ τὰς ἰδέας καὶ τὰ
 μεγέθη, εἰς ἃ συνερρηκέναι τό τε ὕδωρ καὶ τὴν ὀμίχλην
 καὶ τὸν ἀέρα· αὐτὴν δὲ τὴν γῆν καθαρὰν ἐν καθαρῷ κείσθαι
 τῷ οὐρανῷ ἐν ᾧ ἐστὶ τὰ ἀστρα, ὃν δὴ αἰθέρα ὀνομάζω
 c τοὺς πολλοὺς τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα εἰωθότων λέγειν· οὐ δὴ
 ὑποστάθμην ταῦτα εἶναι καὶ συρρεῖν ἀεὶ εἰς τὰ κοῖλα τῆς
 γῆς. ἡμᾶς οὖν οἰκοῦντας ἐν τοῖς κοίλοις αὐτῆς λεληθέναι
 καὶ οἰεσθαι ἄνω ἐπὶ τῆς γῆς οἰκεῖν, ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐν
 5 μέσῳ τῷ πυθμένι τοῦ πελάγους· οἰκῶν οἷοιτό τε ἐπὶ τῆς
 θαλάττης οἰκεῖν καὶ διὰ τοῦ ὕδατος ὀρῶν τὸν ἥλιον καὶ τὰ
 ἄλλα ἀστρα τὴν θάλατταν ἡγοῖτο οὐρανὸν εἶναι, διὰ δὲ
 d βραδυτῆτά τε καὶ ἀσθένειαν μηδεπώποτε ἐπὶ τὰ ἄκρα τῆς
 θαλάττης ἀφικόμενος μηδὲ ἑωρακὼς εἶη, ἐκδὺς καὶ ἀνακύψας
 ἐκ τῆς θαλάττης εἰς τὸν ἐνθάδε τόπον, ὅσῳ καθαρώτερος
 καὶ καλλίων τυγχάνει ὢν τοῦ παρὰ σφίσι, μηδὲ ἄλλου

ο 4 εἰ| γῆ Stob.

αὐτὴν T Eus.

B Stob.

αὐτὴν T Eus.

αὐτὴν T Eus.

αὐτὴν T Eus.

αὐτὴν T Eus.

αὐτὴν T Eus.

αὐτὴν T Eus.

αὐτὴν T Eus.

αὐτὴν T Eus.

αὐτὴν T Eus.

αὐτὴν T Eus.

αὐτὴν T Eus.

ο 5 τοῦ οὐρανοῦ Stob.

α 6 μένει B T W

τοῖνυν T W :

τοῖνυν T W :

τοῖνυν T W :

τοῖνυν T W :

τοῖνυν T W :

τοῖνυν T W :

τοῖνυν T W :

τοῖνυν T W :

τοῖνυν T W :

τοῖνυν T W :

τοῖνυν T W :

τοῖνυν T W :

α 3 αὐτῆς B t Stob. :

αὐτῆς B t Stob. :

αὐτῆς B t Stob. :

αὐτῆς B t Stob. :

αὐτῆς B t Stob. :

αὐτῆς B t Stob. :

αὐτῆς B t Stob. :

αὐτῆς B t Stob. :

αὐτῆς B t Stob. :

αὐτῆς B t Stob. :

αὐτῆς B t Stob. :

αὐτῆς B t Stob. :

αὐτῆς B t Stob. :

αὐτῆς B t Stob. :

ἀκηκοὺς εἶη τοῦ ἑωρακότος. ταῦτόν δὴ τοῦτο καὶ ἡμᾶς 5
 πεπονθέναι· οἰκούντας γὰρ ἐν τινι κόλπῳ τῆς γῆς οἰεσθαι
 ἐπάνω αὐτῆς οἰκεῖν, καὶ τὸν ἀέρα οὐρανὸν καλεῖν, ὡς διὰ
 τούτου οὐρανοῦ ὄντος τὰ ἄστρα χωροῦντα· τὸ δὲ εἶναι ταύ-
 τόν, ὑπ' ἀσθενείας καὶ βραδυτήτος οὐχ οἶους τε εἶναι ἡμᾶς 6
 διεξελθεῖν ἐπ' ἔσχατον τὸν ἀέρα· ἐπεὶ, εἴ τις αὐτοῦ ἐπ' ἄκρα
 ἔλθοι ἢ πτηνὸς γενόμενος ἀνάπτοιο, κατιδεῖν <ἀν> ἀνακύ-
 ψαντα, ὥσπερ ἐνθάδε οἱ ἐκ τῆς θαλάττης ἰχθύες ἀνακύ-
 πτοντες ὀρώσι τὰ ἐνθάδε, οὕτως ἂν τινα καὶ τὰ ἐκεῖ κατιδεῖν, 5
 καὶ εἰ ἡ φύσις ἱκανὴ εἶη ἀνασχέσθαι θεωροῦσα, γινῶναι ἂν
 ὅτι ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀληθὺς οὐρανὸς καὶ τὸ ἀληθινὸν φῶς
 καὶ ἡ ὡς ἀληθῶς γῆ. ἦδε μὲν γὰρ ἡ γῆ καὶ οἱ λίθοι καὶ 110
 ἅπας ὁ τόπος ὁ ἐνθάδε διεφθαρμένα ἐστίν καὶ καταβεβρω-
 μένα, ὥσπερ τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ ὑπὸ τῆς ἄλμης, καὶ οὔτε
 φύεται ἄξιον λόγου οὐδὲν ἐν τῇ θαλάττῃ, οὔτε τέλειον ὡς
 ἔπος εἰπεῖν οὐδὲν ἐστι, σήραγγες δὲ καὶ ἄμμος καὶ πηλὸς 5
 ἀμήχανος καὶ βόρβοροι εἰσιν, ὅπου ἂν καὶ [ἡ] γῆ ᾗ καὶ
 πρὸς τὰ παρ' ἡμῶν κάλλη κρίνεσθαι οὐδ' ὅπωστιοῦν ἄξια.
 ἐκεῖνα δὲ αὐτῶν παρ' ἡμῶν πολὺ ἂν ἔτι πλέον φανεῖν δια-
 φέρειν· εἰ γὰρ δὴ καὶ μῦθον λέγειν καλόν, ἄξιον ἀκοῦσαι, ὧ 6
 Σιμμία, οἷα τυγχάνει τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ὑπὸ τῷ οὐρανῷ ὄντα.
 Ἄλλὰ μὲν, ἔφη ὁ Σιμμίας, ὧ Σώκρατες, ἡμεῖς γε τούτου
 τοῦ μύθου ἡδέως ἂν ἀκούσασμεν.

Λέγεται τοίνυν, ἔφη, ὧ ἑταῖρε, πρῶτον μὲν εἶναι τοιαύτη 7
 ἡ γῆ αὐτὴ ἰδεῖν, εἰ τις ἀνωθεν θεῶτο, ὥσπερ αἱ δωδεκάσκυ-
 τοι σφαίραι, ποικίλη, χρώμασι διειλημμένη, ὣν καὶ τὰ
 ἐνθάδε εἶναι χρώματα ὥσπερ δείγματα, οἷς δὴ οἱ γραφῆς

ε 2 ἄκρα B T Eus. Stob. : ἄκρον W ε 3 ἂν Stephanus : δὴ Eus. :
 om. B T W Stob. ε 6 ἀνασχέσθαι W t : ἂν ἀνασχέσθαι T Stob. :
 ἀνέχισθαι B Eus. et e s. v. W ε 7 ἀληθινὸν B¹ T W Eus. Stob. :
 ἀληθὺς B α 1 ἥδε B¹ T W Eus. Stob. : ἥδη B α 4 οὐδὲν
 post λόγου T Eus. Stob. : ante ἄξιον B : utrobique W α 6 καὶ
 om. Stob. : ἡ om. recc. α 8 πολλὸν T W Eus. Stob. : πολλοῦ B t
 b 1 δὴ T (e δεῖ) W Eus. Stob. : δεῖ B καλόν B¹ T W Eus. Stob. :
 om. B ἄξιον B T Eus. Stob. : καὶ ἄξιον B² W b 2 τῇς om.
 Stob. b 6 εἰ τις B¹ T W Eus. : ἥτις B Stob. θεῶτο T Eus.
 Stob. : θεῶτο ἂν B : θεῶτο αὐτὴν B² W

- C καταχρῶνται. ἐκεῖ δὲ πᾶσαν τὴν γῆν ἐκ τοιούτων εἶναι, καὶ
 πολὺν ἔτι ἐκ λαμπροτέρων καὶ καθαρωτέρων ἢ τούτων· τὴν
 μὲν γὰρ ἄλουργῇ εἶναι [καὶ] θαυμαστὴν τὸ κάλλος, τὴν δὲ
 χρυσοειδῇ, τὴν δὲ ὄση λευκὴ γύψου ἢ χιόνος λευκοτέραν,
 5 καὶ ἐκ τῶν ἄλλων χρωμάτων συγκειμένην ὡσαύτως, καὶ ἔτι
 πλείονων καὶ καλλιόνων ἢ ὅσα ἡμεῖς ἐωράκαμεν. καὶ γὰρ
 αὐτὰ ταῦτα τὰ κοῖλα αὐτῆς, ὕδατός τε καὶ αἲρος ἐκπλεα
 d ὄντα, χρώματός τι εἶδος παρέχεσθαι στίλβοντα ἐν τῇ τῶν
 ἄλλων χρωμάτων ποικιλίᾳ, ὥστε ἐν τῇ αὐτῆς εἶδος συνεχὲς
 ποικίλον φαντάζεσθαι. ἐν δὲ ταύτῃ οὕσῃ τοιαύτῃ ἀνὰ
 λόγον τὰ φνύμενα φύεσθαι, δένδρα τε καὶ ἄνθη καὶ τοὺς
 5 καρπούς· καὶ αὖ τὰ ὄρη ὡσαύτως καὶ τοὺς λίθους ἔχειν ἀνὰ
 τὸν αὐτὸν λόγον τὴν τε λειότητα καὶ τὴν διαφάνειαν καὶ τὰ
 χρώματα καλλίω· ὧν καὶ τὰ ἐνθάδε λιθίδια εἶναι ταῦτα τὰ
 ἀγαπώμενα μόρια, σάρδιά τε καὶ ἰάσπιδας καὶ σμαράγδους
 e καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα· ἐκεῖ δὲ οὐδὲν ὅτι οὐ τοιούτων εἶναι καὶ
 ἔτι τούτων καλλίω. τὸ δ' αἰτίων τούτου εἶναι ὅτι ἐκείνοι οἱ
 λίθοι εἰσὶ καθαροὶ καὶ οὐ κατεδηδεσμένοι οὐδὲ διεφθαρμένοι
 ὥσπερ οἱ ἐνθάδε ὑπὸ σηπεδόσος καὶ ἄλμης ὑπὸ τῶν δεῦρο
 5 συνερρηκόντων, ἃ καὶ λίθοις καὶ γῇ καὶ τοῖς ἄλλοις ζῷοις τε
 καὶ φυτοῖς αἴσχη τε καὶ νόσους παρέχει. τὴν δὲ γῆν αὐτὴν
 κεκοσμήσθαι τούτοις τε ἅπασιν καὶ ἔτι χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ καὶ
 III τοῖς ἄλλοις αὖ τοῖς τοιούτοις. ἐκφανῇ γὰρ αὐτὰ πεφυκέναι,
 ὄντα πολλὰ πληθεῖ καὶ μεγάλα καὶ πανταχοῦ τῆς γῆς, ὥστε
 αὐτὴν ἰδεῖν εἶναι θέαμα εὐδαιμόνων θεατῶν. (ζῶα δ' ἐπ'
 αὐτῇ εἶναι ἄλλα τε πολλὰ καὶ ἀνθρώπους, τοὺς μὲν ἐν
 5 μεσογαίᾳ οἰκοῦντας, τοὺς δὲ περὶ τὸν ἄερα ὥσπερ ἡμεῖς

C 3 καὶ B Stob. : om. T Eus. C 5 ἐγκειμένην W ἔτι B¹ T W :
 ἐπὶ B C 7 ἐκπλεα B T W Eus. Stob. : ἐμπλεα al. d 1 παρ-
 ἔχεσθαι B¹ T W Eus. : παρέχεται B Stob. d 4 ἄνθη B T Eus. Stob. :
 ἄλση B¹ W d 6 * * * * * τὴν τε λειότητα T (τελειότητα B
 Stob.) e 1 ὅτι οὐ B T : ὁτιοῦν Eus. (et mox οὐκ εἶναι) : ὅτι μὴ B¹ W :
 ὁ μὴ Stob. e 3 εἰσὶ καθαροὶ B : καθαροὶ εἰσιν T W Eus. Stob.
 e 5 & s. v. T : om. Stob. λίθοις] τοῖς in marg. B¹ e 7 ἅπασιν
 B Eus. Stob. : πάντων T τε καὶ T Eus. Stob. : καὶ B e 2 παν-
 ταχοῦ T W : πολλαχοῦ B Eus. Stob. a 3 θεατῶν om. Stob.
 a 4 αὐτῇ B : αὐτὴν T W : αὐτῆς Stob.

περὶ τὴν θάλατταν, τοὺς δ' ἐν νήσοις ὡς περιρρεῖν τὸν ἄερα
 πρὸς τῇ ἡπείρῳ οὕσας· καὶ ἐνὶ λόγῳ, ὅπερ ἡμῶν τὸ ὕδωρ τε
 καὶ ἡ θάλαττά ἐστι πρὸς τὴν ἡμετέραν χρεῖαν, τοῦτο ἐκεῖ
 τὸν ἄερα, ὃ δὲ ἡμῶν ἀήρ, ἐκείνοις τὸν αἰθέρα. τὰς δὲ ὥρας **b**
 αὐτοῖς κράσιω ἔχειω τοιαύτην ὥστε ἐκείνους ἀνόσους εἶναι καὶ
 χρόνον τε ζῆν πολὺ πλείω τῶν ἐνθάδε, καὶ ὄψει καὶ ἀκοῇ καὶ
 φρονήσει καὶ πᾶσι τοῖς τοιούτοις ἡμῶν ἀφεστάναι τῇ αὐτῇ
 ἀποστάσει ἥπερ ἀήρ τε ὕδατος ἀφέστηκεν καὶ αἰθὴρ ἀέρος **5**
 πρὸς καθαρότητα. καὶ δὴ καὶ θεῶν ἄλση τε καὶ ἱερὰ αὐτοῖς
 εἶναι, ἐν οἷς τῷ ὄντι οἰκητὰς θεοὺς εἶναι, καὶ φήμας τε καὶ
 μαντείας καὶ αἰσθήσεις τῶν θεῶν καὶ τοιαύτας συνουσίας
 γίνεσθαι αὐτοῖς πρὸς αὐτούς· καὶ τὸν γε ἥλιον καὶ σελήνην **c**
 καὶ ἄστρα δρᾶσθαι ὑπ' αὐτῶν οἷα τυγχάνει ὄντα, καὶ τὴν
 ἄλλην εὐδαιμονίαν τούτων ἀκόλουθον εἶναι.

Καὶ ὅλην μὲν δὴ τὴν γῆν οὕτω πεφυκέναι καὶ τὰ περὶ
 τὴν γῆν· τόπους δ' ἐν αὐτῇ εἶναι κατὰ τὰ ἔγκοιλα αὐτῆς **5**
 κύκλῳ περὶ ὅλην πολλούς, τοὺς μὲν βαθυτέρους καὶ ἀνα-
 πεπταμένους μᾶλλον ἢ ἐν ᾧ ἡμεῖς οἰκοῦμεν, τοὺς δὲ βαθυ-
 τέρους ὄντας τὸ χάσμα αὐτοὺς ἔλαττον ἔχειν τοῦ παρ' ἡμῶν
 τόπου, ἐστὶ δ' οὗς καὶ βραχυτέρους τῷ βάθει τοῦ ἐνθάδε **d**
 εἶναι καὶ πλατυτέρους. τούτους δὲ πάντας ὑπὸ γῆν εἰς
 ἀλλήλους συντετρήσθαι τε πολλαχῇ καὶ κατὰ στενότερα καὶ
 εὐρύτερα καὶ διεξόδους ἔχειν, ἥ πολὺ μὲν ὕδωρ ῥεῖν ἐξ
 ἀλλήλων εἰς ἀλλήλους ὥσπερ εἰς κρατῆρας, καὶ ἀενάων **5**
 ποταμῶν ἀμύχανα μεγέθη ὑπὸ τὴν γῆν καὶ θερμῶν ὑδάτων
 καὶ ψυχρῶν, πολὺ δὲ πῦρ καὶ πυρὸς μεγάλους ποταμούς,
 πολλοὺς δὲ ὑγροῦ πηλοῦ καὶ καθαρωτέρου καὶ βορβορωδέ-
 στέρου, ὥσπερ ἐν Σικελίᾳ οἱ πρὸ τοῦ ῥύακος πηλοῦ ῥέοντες **e**
 ποταμοὶ καὶ αὐτὸς ὁ ῥύαξ· ὧν δὴ καὶ ἐκάστους τοὺς τόπους

a 7 τε om. Stob. b 2 αὐτοῖς T Stob. : αὐτῆς B b 6 ἄλση
 B Stob. : ἔδη T et ut vid. Timaeus c 2 δρᾶσθαι B T : θεωρεῖσθαι
 B² W c 3 τούτων B Stob. : om. T d 1 οὗς B Stob. : οὗ
 pr. T d 3 καὶ κατὰ B T W : καὶ addubitavit Heindorf. καὶ τὰ
 Stob. d 5 καὶ T W Stob. : ἔξ in ras. B d 8 δὲ B T Stob. :
 τε B² W καθαρωδέστερου in marg. B² e 1 ἐν B Stob. : οἱ ἐν T

πληρουσθαι, ὥς ἂν ἐκάστοις τύχη ἐκάστοτε ἡ περιρροὴ γιγνο-
 μένη. ταῦτα δὲ πάντα κινεῖν ἄνω καὶ κάτω ὥσπερ αἰώραν
 5 τινὰ ἐνουσαν ἐν τῇ γῇ· ἔστι δὲ ἄρα αὕτη ἡ αἰώρα διὰ φύσιν
 τοιάνδε τιwά. ἔν τι τῶν χασμάτων τῆς γῆς ἄλλως τε
 112 μέγιστον τυγχάνει ὃν καὶ διαμπερὲς τετρημένον δι' ὅλης τῆς
 γῆς, τοῦτο ὅπερ Ὅμηρος εἶπε, λέγων αὐτό

τῆλε μάλ', ἥχι βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον·

ὁ καὶ ἄλλοθι καὶ ἐκεῖνος καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν ποιητῶν Τάρ-
 5 τaron κεκλήκασιν. εἰς γὰρ τοῦτο τὸ χάσμα συρρέουσιν τε
 πάντες οἱ ποταμοὶ καὶ ἐκ τούτου πάλιν ἐκρέουσιν· γίνονται
 δὲ ἕκαστοι τοιοῦτοι δι' οἷας ἂν καὶ τῆς γῆς ῥέωσιw. ἡ δὲ
 b αἰτία ἐστὶν τοῦ ἐκρεῖν τε ἐντεῦθεν καὶ εἰσερεῖν πάντα τὰ
 ῥεύματα, ὅτι πυθμένα οὐκ ἔχει οὐδὲ βάσιν τὸ ὑγρὸν τοῦτο.
 αἰωρεῖται δὴ καὶ κυμαίνει ἄνω καὶ κάτω, καὶ ὁ ἄηρ καὶ τὸ
 πνεῦμα τὸ περὶ αὐτὸ ταῦτόν ποιεῖ· συνέπεται γὰρ αὐτῷ καὶ
 5 ὅταν εἰς τὸ ἐπ' ἐκεῖνα τῆς γῆς ὀρμήσῃ καὶ ὅταν εἰς τὸ ἐπὶ
 τάδε, καὶ ὥσπερ τῶν ἀναπνεόντων ἀεὶ ἐκπνεῖ τε καὶ ἀναπνεῖ
 ῥέον τὸ πνεῦμα, οὕτω καὶ ἐκεῖ συναιωρούμενον τῷ ὑγρῷ τὸ
 πνεῦμα δεινούς τιwας ἀνέμους καὶ ἀμηχάνους παρέχεται καὶ
 c εἰσιδὼν καὶ ἐξιδὼν. ὅταν τε οὖν ὑποχωρήσῃ τὸ ὕδωρ εἰς τὸν
 τόπον τὸν δὴ κάτω καλούμενον, τοῖς κατ' ἐκεῖνα τὰ ῥεύματα
 [διὰ] τῆς γῆς εἰσρεῖ τε καὶ πληροῖ αὐτὰ ὥσπερ οἱ ἐπαυ-
 τλοῦντες· ὅταν τε αὖ ἐκείθεν μὲν ἀπολίπη, δεῦρο δὲ ὀρμήσῃ,
 5 τὰ ἐνθάδε πληροῖ αὖθις, τὰ δὲ πληρωθέντα ῥεῖ διὰ τῶν
 ὀχετῶν καὶ διὰ τῆς γῆς, καὶ εἰς τοὺς τόπους ἕκαστα ἀφικνού-
 μενα, εἰς οὓς ἐκάστοις ὁδοποιῆται, θαλάττας τε καὶ λίμνας
 καὶ ποταμοὺς καὶ κρήνας ποιεῖ· ἐντεῦθεν δὲ πάλιν δυνάμενα
 d κατὰ τῆς γῆς, τὰ μὲν μακροτέρους τόπους περιελθόντα καὶ
 πλείους, τὰ δὲ ἐλάττους καὶ βραχυτέρους, πάλιν εἰς τὸν

ε 3 ὡς Stob. : ὡν B T α 5 τε B T Stob. : om. W b 4 αὐτὸ
 Heindorf : αὐτὸν B T Stob. ο 1 οὖν B T Stob. : οὖν ὀρμήσαν
 B¹ W c 3 διὰ B T : om. Stob. c 4 ἀπολείπη W ο 6 καὶ
 διὰ om. W c 7 ἐκάστοις T Stob. : ἐκάστους B ὁδοποιῆται
 Stob. : ὁδοποιεῖται B T : εἰδοποιεῖται W (sed d s. v.) d 2 ἐλάττω W
 βραχυτέρους B Stob. : βραδυτέρους T

Τάρταρον ἐμβάλλει, τὰ μὲν πολὺ κατωτέρω <ῆ> ἢ ἐπην-
τλείτο, τὰ δὲ ὀλίγον· πάντα δὲ ὑποκάτω εἰσρεῖ τῆς ἐκροῆς,
καὶ ἔνια μὲν καταντικρὺ <ῆ> ἢ [εἰσρεῖ] ἐξέπεσεν, ἔνια δὲ 5
κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος· ἔστι δὲ ἃ παντάπασιν κύκλῳ περιελ-
θόντα, ἣ ἀπαξ ἢ καὶ πλεονάκις περιελιχθέντα περὶ τὴν γῆν
ὥσπερ οἱ ὄφεις, εἰς τὸ δυνατόν κάτω καθέντα πάλιν ἐμβάλλει.
δυνατὸν δὲ ἔστιν ἐκατέρωσε μέχρι τοῦ μέσου καθιέναι, πέρα e
δ' οὐ· ἄναυτες γὰρ ἀμφοτέροις τοῖς ρεύμασι τὸ ἐκατέρωθεν
γίγνεται μέρος.

Τὰ μὲν οὖν διὰ ἄλλα πολλὰ τε καὶ μεγάλα καὶ παντοδαπὰ
ρεύματά ἐστι· τυγχάνει δ' ἄρα ὄντα ἐν τούτοις τοῖς πολλοῖς 5
τέτταρ' ὅττα ρεύματα, ὧν τὸ μὲν μέγιστον καὶ ἐξωτάτω ρέον
περὶ κύκλῳ ὃ καλούμενος Ὀκεανός ἐστιν, τούτου δὲ καταν-
τικρὺ καὶ ἐναντίως ρέων Ἀχέρων, ὃς δι' ἐρήμων τε τόπων
ρεῖ ἄλλων καὶ διὰ καὶ ὑπὸ γῆν ρέων εἰς τὴν λίμνην ἀφικνεῖται 113
τὴν Ἀχερουσιάδα, οὗ αἱ τῶν τετελευτηκότων ψυχαὶ τῶν
πολλῶν ἀφικνουσύναι καὶ τινὰς εἰμαρμένους χρόνους μέλαισαι,
αἱ μὲν μακροτέρους, αἱ δὲ βραχυτέρους, πάλιν ἐκπέμπονται
εἰς τὰς τῶν ζῶν γενέσεις. τρίτος δὲ ποταμὸς τούτων κατὰ 5
μέσον ἐκβάλλει, καὶ ἐγγὺς τῆς ἐκβολῆς ἐκπίπτει εἰς τόπον
μέγαν πυρὶ πολλῷ καύμενον, καὶ λίμνην ποιεῖ μείζω τῆς
παρ' ἡμῖν θαλάττης, ζέουσιν ὕδατος καὶ πηλοῦ· ἐντεῦθεν δὲ
χωρεῖ κύκλῳ θολερὸς καὶ πηλώδης, περιελιττόμενος δὲ τῇ b
γῇ ἄλλοσέ τε ἀφικνεῖται καὶ παρ' ἔσχατα τῆς Ἀχερουσιάδος
λίμνης, οὗ συμμειγνύμενος τῷ ὕδατι· περιελιχθεὶς δὲ πολλάκις
ὑπὸ γῆς ἐμβάλλει κατωτέρω τοῦ Ταρτάρου· οὗτος δ' ἐστὶν
ὃν ἐπονομάζουσιν Πυριφλεγέθοντα, οὗ καὶ οἱ ρύακες ἀπο- 5

d 3 ἢ β] ἢ BT: ἢ W d 5 ἢ β] ἢ BTW εἰσρεῖ om. Stob.
e 2 γὰρ ἀμφοτέροις T Stob.: γὰρ πρὸς ἀμφοτέροις Bt: πρὸς γὰρ ἀμφο-
τέροις B' W: γὰρ πρὸς ἀμφοτέρα in marg. W (error ortus e v. l.
πρόσαντες) e 5 τυγχάνειν W e 6 ὅττα B: om. T Stob.: ὄντα
in marg. B' e 7 περὶ κύκλῳ T: περικύκλῳ B: τὰ περὶ κύκλῳ Stob.
e 8 ἐναντίως T Stob.: ἐναντίος B a 2 οὐ] of Schanz a 5 τούτων
BT Eus. Stob.: διὰ τούτων W a 7 μέγα T b 1 τῇ γῇ BT W
Stob.: om. Theodoretus (habet Eus) b 5 ἐπονομάζουσι T W Eus.
Stob.: ἔτι ὀνομάζουσιν B

- σπάσματα ἀναφυσῶσιw ὅπῃ ἂν τύχωσι τῆς γῆς. τούτου δὲ αὖ καταντικρὺ ὁ τέταρτος ἐκπίπτει εἰς τόπον πρῶτον δεινόν τε καὶ ἄγριον, ὡς λέγεται, χρῶμα δ' ἔχοντα ὄλον οἶον ὁ
- c κυανός, ὃν δὴ ἐπονομάζουσι Στύγιον, καὶ τὴν λίμνην ἣν ποιεῖ ὁ ποταμὸς ἐμβάλλων, Στύγα· ὁ δ' ἐμπεσὼν ἐνταῦθα καὶ δειῶς δυνάμεις λαβὼν ἐν τῷ ὕδατι, δὺς κατὰ τῆς γῆς, περιελιττόμενος χωρεῖ ἐναντίος τῷ Πυριφλεγέθοντι καὶ
- 5 ἀπαντᾷ ἐν τῇ Ἀχερουσιᾷ λίμνῃ ἐξ ἐναντίας· καὶ οὐδὲ τὸ τούτου ὕδωρ οὐδενὶ μείγνυται, ἀλλὰ καὶ οὗτος κύκλῳ περιελθὼν ἐμβάλλει εἰς τὸν Τάρταρον ἐναντίος τῷ Πυριφλεγέθοντι· ὄνομα δὲ τούτῳ ἐστίν, ὡς οἱ ποιηταὶ λέγουσιν, Κωκυτός.
- d Τούτων δὲ οὕτως πεφυκότων, ἐπειδὴν ἀφίκωνται οἱ τετελευτηκότες εἰς τὸν τόπον οἱ ὁ δαίμων ἕκαστον κομίζει, πρῶτον μὲν διεδικάσαντο οἱ τε καλῶς καὶ ὀσίως βιώσαντες καὶ οἱ μή. καὶ οἱ μὲν ἂν δόξωσι μέσως βεβιωκέναι, πορευ-
- 5 θέντες ἐπὶ τὸν Ἀχέροντα, ἀναβάντες ἂν δὴ αὐτοῖς ὀχήματά ἐστιw, ἐπὶ τούτων ἀφικνουῦνται εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἐκεῖ οἰκοῦσί τε καὶ καθαιρόμενοι τῶν τε ἀδικημάτων διδόντες δίκας ἀπολύονται, εἰ τίς τι ἠδίκηκεν, τῶν τε εὐεργεσιῶν
- e τιμὰς φέρονται κατὰ τὴν ἀξίαν ἕκαστος· οἱ δ' ἂν δόξωσιν ἀνιάτως ἔχειw διὰ τὰ μεγέθη τῶν ἁμαρτημάτων, ἣ ἱεροσυλίας πολλὰς καὶ μεγάλας ἢ φόνους ἀδίκους καὶ παρανόμους πολλοὺς ἐξειργασμένοι ἢ ἄλλα ὅσα τοιαῦτα τυγχάνει ὄντα,
- 5 τούτους δὲ ἢ προσήκουσα μοῖρα ρίπτει εἰς τὸν Τάρταρον, ὅθεν οὐποτε ἐκβαίνουσιν. οἱ δ' ἂν ἰάσσιμα μὲν μεγάλα δὲ δόξωσιν ἡμαρτηκέναι ἁμαρτήματα, οἶον πρὸς πατέρα ἢ μη-
- 114 τέρα ὑπ' ὀργῆς βλαδιόν τι πράξαντες, καὶ μεταμέλον αὐτοῖς τὸν ἄλλον βίον βιώσιν, ἢ ἀνδροφόνοι τοιούτῳ τιw ἄλλῳ τρόπῳ γένωνται, τούτους δὲ ἐμπεσεῖν μὲν εἰς τὸν Τάρταρον

b 6 ὅπῃ B T Stob.: ὅπου Eus. b 7 αἰ B³ TW Eus. Stob.: αὐτοῦ B
 c 1 ἣν al. Theodoretus: om. B T W Eus. Stob. c 4 ἐναντίας Stob.
 c 7 ἐναντίας W Stob. e 2 ἢ B³ T W Eus. Stob.: om. B
 e 4 τυγχάνει τοιαῦτα W e 3 τούτους B Stob.: τούτοις T Eus.

ἀνάγκη, ἐμπεσόντας δὲ αὐτοὺς καὶ ἐνιαυτὸν ἐκεῖ γενομένους
ἐκβάλλει τὸ κύμα, τοὺς μὲν ἀνδροφόνους κατὰ τὸν Κωκυτὸν, 3
τοὺς δὲ πατραλοίας καὶ μητραλοίας κατὰ τὸν Πυριφλεγ-
έθοντα· ἐπειδὴν δὲ φερόμενοι γένωνται κατὰ τὴν λίμνην τὴν
Ἀχερουσιάδα, ἐνταῦθα βοῶσί τε καὶ καλοῦσιν, οἱ μὲν οὗς
ἀπέκτειναν, οἱ δὲ οὗς ὕβρισαν, καλέσαντες δ' ἵκετεύουσι
καὶ δέονται ἑᾶσαι σφᾶς ἐκβῆναι εἰς τὴν λίμνην καὶ δέξασθαι, b
καὶ ἂν μὲν πείσωσω, ἐκβαλόνουσι τε καὶ λήγουσι τῶν
κακῶν, εἰ δὲ μή, φέρονται αὖθις εἰς τὸν Τάρταρον καὶ
ἐκεῖθεν πάλιν εἰς τοὺς ποταμούς, καὶ ταῦτα πάσχοντες οὐ
πρότερον παύονται πρὶν ἂν πείσωσω οὗς ἡδίκησαν· αὕτη γὰρ 5
ἡ δίκη ὑπὸ τῶν δικαστῶν αὐτοῖς ἐτάχθη. οἱ δὲ δὴ ἂν δόξωσι
διαφερόντως πρὸς τὸ δσίως βιώναι, οὗτοί εἰσιν οἱ τῶνδε μὲν
τῶν τόπων τῶν ἐν τῇ γῇ ἐλευθερούμενοί τε καὶ ἀπαλλαττό-
μενοι ὥσπερ δεσμοτηρίων, ἅνω δὲ εἰς τὴν καθαρὰν οἰκισιν c
ὑφικνούμενοι καὶ ἐπὶ γῆς οἰκίζόμενοι. τούτων δὲ αὐτῶν οἱ
φιλοσοφία ἱκανῶς καθηράμενοι ἄνευ τε σωμάτων ζῶσι τὸ
πάρ᾽ ἅπαν εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον, καὶ εἰς οἰκήσεις ἔτι τούτων
καλλίους ὑφικνοῦνται, ἃς οὔτε ῥᾴδιον δηλῶσαι οὔτε ὁ χρόνος 5
ἱκανὸς ἐν τῷ παρόντι. ἀλλὰ τούτων δὴ ἕνεκα χρὴ ὦν διεληλύ-
θαμεν, ὦ Σιμμία, πᾶν ποιεῖν ὥστε ἀρετῆς καὶ φρονήσεως ἐν
τῷ βίῳ μετασχεῖν· καλὸν γὰρ τὸ ἀθλὸν καὶ ἡ ἐλπίς μεγάλη.

Τὸ μὲν οὖν ταῦτα δισχυρίσασθαι οὕτως ἔχειν ὥς ἐγὼ d
διελήλυθα, οὐ πρέπει νοῦν ἔχοντι ἀνδρί· ὅτι μέντοι ἡ ταῦτ'
ἐστὶν ἡ τοιαύτ' ἅπτα περὶ τὰς ψυχὰς ἡμῶν καὶ τὰς οἰκήσεις,
ἐπεὶ περ ἀθάνατόν γε ἡ ψυχὴ φαίνεται οὖσα, τοῦτο καὶ
πρέπει μοι δοκεῖ καὶ ἄξιον κινδυνεύσαι οἰομένῳ οὕτως 5
ἔχειν—καλὸς γὰρ ὁ κίνδυνος—καὶ χρὴ τὰ τοιαῦτα ὥσπερ
ἐπὶ βίῳ ἑαυτῷ, διὸ δὴ ἐγωγε καὶ πάλαι μηκύνω τὸν μῦθον.

a 5 κύμα B T Eus. : ῥεύμα Stob. b 2 ἐκβαλόνουσι B³ W Eus. :
ἀποβαλόνουσι B T Stob. b 5 ἡδίκηκασιν W b 7 βιώναι B T W
Eus. Stob. : βιώναι προσκεκλησθαι Clem. : βιώναι προκεκρίσθαι Theo-
doretus c 2 ὑφικόμενοι W ἐπὶ τῇ γῇ Euseb. Stob. οἰκ . . .
(όμενοι T c 3 σωμάτων] καμάτων Eus. c 4 καλλίους τούτων W
d 1 ταῦτα B³ T W Stob. : τοιαῦτα B δισχυρίζεσθαι W d 5 μοι
B Stob. : ἐμοὶ T

- ἀλλὰ τούτων δὴ ἕνεκα θαρρεῖν χρή περὶ τῇ ἑαυτοῦ ψυχῇ
 e ἄνδρα ὅστις ἐν τῷ βίῳ τὰς μὲν ἄλλας ἡδονὰς τὰς περὶ τὸ
 σῶμα καὶ τοὺς κόσμους εἶσε χαίρειν, ὥς ἀλλοτρίους τε
 ὄντας, καὶ πλεον θάτερον ἡγησάμενος ἀπεργάζεσθαι, τὰς δὲ
 περὶ τὸ μανθάνειν ἐσπούδασέ τε καὶ κοσμήσας τὴν ψυχὴν
 5 οὐκ ἀλλοτρίῳ ἀλλὰ τῷ αὐτῆς κόσμῳ, σωφροσύνη τε καὶ
 115 δικαιοσύνη καὶ ἀνδρείῳ καὶ ἐλευθερίῳ καὶ ἀληθείῳ, οὕτω
 περιμένει τὴν εἰς Ἀίδου πορείαν [ὥς πορευσόμενος ὅταν ἡ
 εἰμαρμένη καλῇ]. ὑμεῖς μὲν οὖν, ἔφη, ᾧ Σιμμία τε καὶ
 Κέβης καὶ οἱ ἄλλοι, εἰς αὐθις ἐν τινι χρόνῳ ἕκαστοι πορεύ-
 5 σεσθε· ἐμὲ δὲ νῦν ἡδὴ καλεῖ, φαίη ἂν ἀνὴρ τραγικός, ἡ
 εἰμαρμένη, καὶ σχεδὸν τί μοι ὦρα τραπέσθαι πρὸς τὸ λουτρόν·
 δοκεῖ γὰρ δὴ βέλτιον εἶναι λουσάμενον πιεῖν τὸ φάρμακον
 καὶ μὴ πράγματα ταῖς γυναιξὶ παρέχειν νεκρὸν λούειν.
 b Ταῦτα δὴ εἰπόντος αὐτοῦ ὁ Κρίτων, Εἶεν, ἔφη, ᾧ
 Σώκρατες· τί δὲ τούτοις ἡ ἐμοὶ ἐπιστέλλεις ἡ περὶ τῶν
 παίδων ἡ περὶ ἄλλου του, ὅτι ἂν σοι ποιοῦντες ἡμεῖς ἐν
 χάριτι μάλιστα ποιῶμεν;
 5 Ἄπερ ἀεὶ λέγω, ἔφη, ᾧ Κρίτων, οὐδὲν καινότερον· ὅτι
 ὑμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμενοι ὑμεῖς καὶ ἐμοὶ καὶ τοῖς ἐμοῖς
 καὶ ὑμῶν αὐτοῖς ἐν χάριτι ποιήσετε ἅττ' ἂν ποιήτε, κὰν μὴ
 νῦν ὁμολογήσητε· ἐὰν δὲ ὑμῶν [μὲν] αὐτῶν ἀμελήτε καὶ
 μὴ ᾔελητε ὥσπερ κατ' ἔχνη κατὰ τὰ νῦν τε εἰρημένα
 10 καὶ τὰ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ζῆν, οὐδὲ ἐὰν πολλὰ ὁμολο-
 c γήσητε ἐν τῷ παρόντι καὶ σφόδρα, οὐδὲν πλέον ποιήσετε.
 Ταῦτα μὲν τοῖνυν προθυμησόμεθα, ἔφη, οὕτω ποιεῖν·
 θάπτωμεν δέ σε τίνα τρόπον;
 Ὅπως ἂν, ἔφη, βούλησθε, ἕνπερ γε λάβητέ με καὶ
 5 μὴ-ἐκφύγω ὑμᾶς. Γελάσας δὲ ἅμα ἡσυχῇ καὶ πρὸς ἡμᾶς
 ἀποβλέψας εἶπεν· Οὐ πείθω, ᾧ ἄνδρες, Κρίτωνα, ὥς

d 8 τῆς αὐτοῦ ψυχῆς W e 2 τε om. W a 7 δὴ B T:
 ἥδη B² W b 2 ἐπιστέλλεις Coisl.: ἐπιτέλλεις T: ἐπιτέλλει B:
 ἐπιτέλλω B² W b 4 ποιῶμεν B¹ W b 5 ἔφη λέγω W
 b 6 καὶ τοῖς ἐμοῖς om. T b 8 μὲν B: om. T W c 2 προθυμη-
 σόμεθα T W: προθυμησόμεθα B c 3 θάπτωμεν B: θάπτομεν T W
 σε τίνα B: τίνα σε T c 4 με B: om. T c 6 δ T: ἔφη δ
 B¹ W: om. B

ἐγὼ εἰμι οὗτος Σωκράτης, ὁ νυνὶ διαλεγόμενος καὶ δια-
τάττων ἕκαστον τῶν λεγομένων, ἀλλ' οἴεται με ἐκείνον εἶναι
δὴν ὄψεται ὀλίγον ὕστερον νεκρόν, καὶ ἐρωτᾷ δὴ πῶς με d
θάπτῃ. ὅτι δὲ ἐγὼ πάσαι πολλὸν λόγον πεπολήμαι, ὥς,
ἐπειδὴν πῶς τὸ φάρμακον, οὐκ ἐτι ὑμῖν παραμενῶ, ἀλλ'
οἰχῆσομαι ἀπὼν εἰς μακάρων δὴ τινὰς εὐδαιμονίας, ταῦτά
μοι δοκῶ αὐτῷ ἄλλως λέγειν, παραμυθούμενος ἅμα μὲν 5
ὑμᾶς, ἅμα δ' ἐμαυτόν. ἐγγυήσασθε οὖν με πρὸς Κρίτωνα,
ἔφη, τὴν ἐναντίαν ἐγγύην ἢ ἣν οὗτος πρὸς τοὺς δικαστὰς
ἡγγυᾶτο. οὗτος μὲν γὰρ ἢ μὴν παραμενεῖν ὑμεῖς δὲ ἢ μὴν
μὴ παραμενεῖν ἐγγυήσασθε ἐπειδὴν ἀποθάνω, ἀλλὰ οἰχῆ-
σεσθαι ἀπὼν, ἵνα Κρίτων ῥῶον φέρῃ, καὶ μὴ ὀρών μου τὸ e
σῶμα ἢ καόμενον ἢ κατορυπτόμενον ἀγανακτῇ ὑπὲρ ἐμοῦ
ὥς δεινὰ πάσχοντος, μηδὲ λέγῃ ἐν τῇ ταφῇ ὥς ἡ προτίθεται
Σωκράτῃ ἢ ἐκφέρει ἢ κατορύττει. εὖ γὰρ ἴσθι, ἢ δ' ὅς, ὦ
ἄριστε Κρίτων, τὸ μὴ καλῶς λέγειν οὐ μόνον εἰς αὐτὸ τοῦτο 5
πλημμελές, ἀλλὰ καὶ κακόν τι ἐμποιεῖ ταῖς ψυχαῖς. ἀλλὰ
θαρρεῖν τε χρὴ καὶ φάναι τοῦτον σῶμα θάπτειν, καὶ θάπτειν
οὕτως ὅπως ἂν σοι φίλον ἢ καὶ μάλιστα ἡγῇ νόμιμον εἶναι. 116

Ταῦτ' εἰπὼν ἐκείνος μὲν ἀνίστατο εἰς οἰκῆμά τι ὥς λουσό-
μενος, καὶ ὁ Κρίτων ἔλπετο αὐτῷ, ἡμᾶς δ' ἐκέλευε περιμένειν.
περιεμένομεν οὖν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διαλεγόμενοι περὶ τῶν
εἰρημένων καὶ ἀνασκοποῦντες, τοτὲ δ' αὖ περὶ τῆς συμφορᾶς 5
διεξιώντες ὅση ἡμῖν γεγυῖα εἴη, ἀτεχνῶς ἡγούμενοι ὥσπερ
πατὴρ στερηθέντες διάξειν ὀρφανοὶ τὸν ἔπειτα βίον. ἐπειδὴ
δὲ ἐλούσατο καὶ ἡνέχθη παρ' αὐτὸν τὰ παῖδια—δύο γὰρ αὐτῷ b
ὑεῖς σμικροὶ ἦσαν, εἰς δὲ μέγας—καὶ αἱ οἰκείαι γυναῖκες
ἀφίκοντο ἐκεῖναι, ἐναντίον τοῦ Κρίτωνος διαλεχθεῖς τε καὶ
ἐπιστείλας ἅττα ἐβούλετο, τὰς μὲν γυναῖκας καὶ τὰ παῖδια

c 7 οὗτος B: οὗτος ὁ T W d 2 θάπτῃ B: θάπτει T W: θάψει
fecit W (ψ s. v.) d 8 ἡγγυᾶτο B T et γρ. W: ἡγγυήσατο B¹ W
d 9 οὖν post ἐγγυήσασθε add. t e 1 ῥῶον T: ῥᾶδιον B e 3 δεινὰ
πάσχοντος B t: δεινὰ ἅττα σχόντος T e 7 θάπτειν καὶ om. pr. T
b 3 ἐκεῖναι ἐναντίον T W: ἐναντίον ἐκεῖναι B (ἐκεῖναις fecit B⁴)

- 5 ἀπιέναι ἐκέλευσεν, αὐτὸς δὲ ἦκε παρ' ἡμᾶς. καὶ ἦν ἤδη ἐγγὺς ἡλίου δυσμῶν· χρόνον γὰρ πολὺν διέτριψεν ἐνδον. ἐλθὼν δ' ἐκαθέζετο λελουμένος καὶ οὐ πολλὰ ἄττα μετὰ ταῦτα διελέχθη, καὶ ἦκεν ὁ τῶν ἔνδεκα ὑπὴρέτης καὶ στὰς
- c παρ' αὐτόν, ὧ Σώκρατες, ἔφη, οὐ καταγνώσomal γε σοῦ ὅπερ ἄλλων καταγιγνώσκω, ὅτι μοι χαλεπαίνουσι καὶ καταρῶνται ἐπειδὰν αὐτοῖς παραγγείλω πίνειν τὸ φάρμακον ἀναγκαζόντων τῶν ἀρχόντων. σὲ δὲ ἐγὼ καὶ ἄλλως
- 5 ἔγνωκα ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ γενναϊότατον καὶ πρῶτατον καὶ ἀριστον ἄνδρα ὄντα τῶν πώποτε δεῦρο ἀφικομένων, καὶ δὴ καὶ νῦν εὖ οἶδ' ὅτι οὐκ ἐμοὶ χαλεπαίνεις, γιγνώσκεις γὰρ τοὺς αἰτίους, ἀλλὰ ἐκείνοις. νῦν οὖν, οἶσθα γὰρ ἃ ἦλθον
- d ἀγγέλλων, χαῖρέ τε καὶ πειρῶ ὡς ῥᾶστα φέρειν τὰ ἀναγκαῖα. Καὶ ἅμα δακρύσας μεταστρεφόμενος ἀπῆει.

Καὶ ὁ Σωκράτης ἀναβλέψας πρὸς αὐτόν, Καὶ σύ, ἔφη, χαῖρε, καὶ ἡμεῖς ταῦτα ποιήσομεν. Καὶ ἅμα πρὸς ἡμᾶς,

- 5 ὧς ἀστείως, ἔφη, ὁ ἄνθρωπος· καὶ παρὰ πάντα μοι τὸν χρόνον προσῆει καὶ διελέγετο ἐνίοτε καὶ ἦν ἀνδρῶν λῶστος, καὶ νῦν ὡς γενναίως με ἀποδακρύει. ἀλλ' ἄγε δῆ, ὦ Κρίτων, πειθώμεθα αὐτῷ, καὶ ἐνεγκάτω τις τὸ φάρμακον, εἰ τέτριπται· εἰ δὲ μή, τριψάτω ὁ ἄνθρωπος.
- e Καὶ ὁ Κρίτων, Ἄλλ' οἶμαι, ἔφη, ἔγωγε, ὦ Σώκρατες, ἔτι ἡλίον εἶναι ἐπὶ τοῖς ὅρεσιν καὶ οὐπω δευκέναι. καὶ ἅμα ἐγὼ οἶδα καὶ ἄλλους πάνυ ὀψὲ πίνοντας, ἐπειδὰν παραγγελθῇ αὐτοῖς, δειπνήσαντάς τε καὶ πίνοντας εὖ μάλα, καὶ συγγενο-
- 5 μένους γ' ἐνίοις ὧν ἂν τύχωσι ἐπιθυμοῦντες. ἀλλὰ μηδὲν ἐπείγου· ἔτι γὰρ ἐγχωρεῖ.

Καὶ ὁ Σωκράτης, Εἰκότως γε, ἔφη, ὦ Κρίτων, ἐκεῖνοί τε ταῦτα ποιούσιν, οὗς σὺ λέγεις—οἷονται γὰρ κερδαίνειν ταῦτα ποιήσαντες—καὶ ἔγωγε ταῦτα εἰκότως οὐ ποιήσω· οὐδὲν γὰρ

b 7 ἄττα B³ T W: om. B
γείλω T: παραγγείλω B

d 1 ῥᾶστα B³ T W: ἀριστα B
ταῦτα T

c 1 γε T W: om. B

e 8 οὐν T: om. B

e 5 ἂν T W: om. B

e 3 παραγ-

a Bt: om. T

e 9 εἰκότως

οἶμαι κερδανεῖν ὀλίγον ὕστερον πιὼν ἄλλο γε ἢ γέλωτα 117
 ὀφλήσῃ παρ' ἑμαυτῷ, γλιχόμενος τοῦ ζῆν καὶ φειδόμενος οὐ-
 δυνὸς ἐτι ἐνότος. ἀλλ' ἴθι, ἔφη, πείθου καὶ μὴ ἄλλως ποιεῖ.

Καὶ ὁ Κρίτων ἀκούσας ἐνευσσε τῷ παιδὶ πλησίον ἐστῶτι.
 καὶ ὁ παῖς ἐξελθὼν καὶ συχνὸν χρόνον διατρίψας ἤκεν ἄγων 5
 τὸν μέλλοντα δώσειν τὸ φάρμακον, ἐν κύλικι φέροντα τετριμ-
 μένον. ἰδὼν δὲ ὁ Σωκράτης τὸν ἄνθρωπον, Εἶεν, ἔφη, ὦ
 βέλτιστε, σὺ γὰρ τούτων ἐπιστήμων, τί χρὴ ποιεῖν;

Οὐδὲν ἄλλο, ἔφη, ἢ πίνοντα περιμένειν, ἕως ἄν σου βάρος
 ἐν τοῖς σκέλεσι γένηται, ἔπειτα κατακείσθαι· καὶ οὕτως αὐτὸ b
 ποιήσει. Καὶ ἅμα ὥρεξε τὴν κύλικα τῷ Σωκράτει.

Καὶ ὁ λαβὼν καὶ μάλα ἱλεως, ὦ Ἐχέκρατες, οὐδὲν
 τρέσας οὐδὲ διαφθείρας οὔτε τοῦ χρώματος οὔτε τοῦ προσ-
 ῶπου, ἀλλ' ὥσπερ εἰώθει ταυρηδὸν ὑποβλέψας πρὸς τὸν 5
 ἄνθρωπον, Τί λέγεις, ἔφη, περὶ τοῦδε τοῦ πώματος πρὸς τὸ
 ἀποσπεῖσθαι τι; ἔξεστιν ἢ οὐ;

Τοσοῦτον, ἔφη, ὦ Σώκρατες, τρίβομεν ὅσον οἰόμεθα
 μέτριον εἶναι πιεῖν.

Μαθάνω, ἦ δ' ὅς· ἀλλ' εὐχέσθαι γέ που τοῖς θεοῖς ἔξεστί c
 τε καὶ χρὴ, τὴν μετοίκησιν τὴν ἐνθένδε ἐκέισε εὐτυχῇ γενέ-
 σθαι· ἃ δὴ καὶ ἐγὼ εὐχομαί τε καὶ γένοιτο ταύτη. Καὶ ἅμ'
 εἰπὼν ταῦτα ἐπισχόμενος καὶ μάλα εὐχερῶς καὶ εὐκόλως
 ἐξέπιεν. καὶ ἡμῶν οἱ πολλοὶ τέως μὲν ἐπιεικῶς οἶοί τε 5
 ἦσαν κατέχειν τὸ μὴ δακρύειν, ὥς δὲ εἶδομεν πίνοντά τε καὶ
 πεπωκότα, οὐκέτι, ἀλλ' ἐμοῦ γε βίᾳ καὶ αὐτοῦ ἀστακτὶ ἐχώρει
 τὰ δάκρυα, ὥστε ἐγκαλυψάμενος ἀπέκλαον ἑμαυτὸν—οὐ
 γὰρ δὴ ἐκεῖνόν γε, ἀλλὰ τὴν ἑμαυτοῦ τύχην, οἷον ἀνδρὸς
 ἐταίρου ἐστερημένος εἶην. ὁ δὲ Κρίτων ἐτι πρότερος ἐμοῦ, d
 ἐπειδὴ οὐχ οἷός τ' ἦν κατέχειν τὰ δάκρυα, ἐξανέστη.
 Ἀπολλόδωρος δὲ καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ οὐδὲν ἐπαύετο
 δακρύων, καὶ δὴ καὶ τότε ἀναβρυχησάμενος κλάων καὶ

α 1 κερδανεῖν B²: κερδαίνειν B T πίων B² t: ποιῶν B T: ἀπιὼν W
 α 3 πείθου T W πείθου B α 6 δώσειν B² T W: διδόναι B α 8 τί
 B T: εἰπὲ τί W b 4 post διαφθείρας add. οὔτε τοῦ σώματος W
 c 3 ἅμα λέγων W c 7 γε βίᾳ καὶ αὐτοῦ B: αὐτοῦ βίᾳ καὶ T: τ: καὶ
 αὐτοῦ βίᾳ W ἀστακτ(ε)l B T: ἀσταλακτl W: γρ. καὶ ἀβαστακl
 καὶ βίᾳ W d 1 πρότερον pr. W ἐμοῦ B: μου T

ἄγαν ακτῶν οὐδένα θυτινα οὐ κατέκλασε τῶν παρόντων πλήν γε αὐτοῦ Σωκράτους.

Ἐκεῖνος δέ, Οἶα, ἔφη, ποιεῖτε, ὦ θαυμάσιοι. ἐγὼ μέντοι οὐχ ἥκιστα τούτου ἕνεκα τὰς γυναικας ἀπέπεμψα, ἵνα μὴ τοιαῦτα πλημμυλοῦεν· καὶ γὰρ ἀκήκοα ὅτι ἐν εὐφημίᾳ χρή τελευτῶν. ἀλλ' ἡσυχίαν τε ἄγετε καὶ καρτερεῖτε.

Καὶ ἡμεῖς ἀκούσαντες ἡσυχύνημέν τε καὶ ἐπέσχομεν τοῦ δακρύειν. ὁ δὲ περιελθὼν, ἐπειδὴ οἱ βαρύνεσθαι ἔφη τὰ σκέλη, κατεκλίθη ὑπτίως—οὕτω γὰρ ἐκέλευεν ὁ ἄνθρωπος—, καὶ ἅμα ἐφαπτόμενος αὐτοῦ οὗτος ὁ δοὺς τὸ φάρμακον, διαλιπὼν χρόνον ἐπεσκόπει τοὺς πόδας καὶ τὰ σκέλη, καί περ σφόδρα πείσας αὐτοῦ τὸν πόδα ἦρετο εἰ αἰσθάνοιτο, ὁ δ' οὐκ ἔφη. καὶ μετὰ τοῦτο αὐθις τὰς κνήμας· καὶ ἐπανιών οὕτως ἡμῖν ἐπεδείκνυτο ὅτι ψύχοιτό τε καὶ πῆγνυτο. καὶ αὐτὸς ἤπτετο καὶ εἶπεν ὅτι, ἐπειδὴ πρὸς τῇ καρδίᾳ γένηται αὐτῷ, τότε οἰχέσεται.

Ἦδη οὖν σχεδόν τι αὐτοῦ ἦν τὰ περὶ τὸ ἦτρον ψυχόμενα, καὶ ἐκκαλυψάμενος—ἕνεκεκάλυπτο γάρ—εἶπεν—ὁ δὴ τελευταῖον ἐφθέγγετο—ὦ Κρίτων, ἔφη, τῷ Ἀσκληπιῷ ὀφείλομεν ἀλεκτρύονα· ἀλλὰ ἀπόδοτε καὶ μὴ ἀμελήσητε.

Ἄλλα ταῦτα, ἔφη, ἔσται, ὁ Κρίτων· ἀλλ' ὅρα εἴ τι ἄλλο λέγεις.

Ταῦτα ἐρομένου αὐτοῦ οὐδὲν ἔτι ἀπεκρίνατο, ἀλλ' ὀλίγον χρόνον διαλιπὼν ἐκινήθη τε καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐξεκάλυψεν αὐτόν, καὶ ὃς τὰ ὄμματα ἔστησεν· ἰδὼν δὲ ὁ Κρίτων συνέλαβε τὸ στόμα καὶ τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἦδε ἡ τελευτή, ὦ Ἐχέκρατες, τοῦ ἐταίρου ἡμῖν ἐγένετο, ἀνδρός, ὡς ἡμεῖς φαίμεν ἄν, τῶν τότε ὧν ἐπειράθημεν ἀρίστου καὶ ἄλλως φρονιμωτάτου καὶ δικαιοτάτου.

d 5 κατέκλασε T: κατέκλασε B 3 τε B T: γε W ἐπ-
 ἶχομεν pg. T 5 κατεκλίθη B T W 2 οὕτως ἡμῖν B:
 ἡμῖν οὕτως ἡμῖν T: οὕτως ἡμῖν αὐτοῖς B' W πῆγνυτο B T W
 8 διαμελήσητε W 9 ταῦτα ἔσται ἔφη T 14 καὶ B: τε
 καὶ T

ΚΡΑΤΥΛΟΣ

ΕΡΜΟΓΕΝΗΣ ΚΡΑΤΥΛΟΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ

St. I
p. 383

ΕΡΜ. Βούλει οὖν καὶ Σωκράτει τῷδε ἀνακοινωσώμεθα **a**
τὸν λόγον;

ΚΡ. Εἴ σοι δοκεῖ.

ΕΡΜ. Κρατύλος φησὶν ὅδε, ὦ Σώκρατες, ὀνόματος
ὀρθότητα εἶναι ἐκάστῳ τῶν ὄντων φύσει πεφυκυῖαν, καὶ οὐ **5**
τοῦτο εἶναι ὄνομα ὃ ἂν τινες συνθέμενοι καλεῖν καλῶσι, τῆς
αὐτῶν φωνῆς μόριον ἐπιφθεγγόμενοι, ἀλλὰ ὀρθότητά τινα τῶν
ὀνομάτων πεφυκέναι καὶ Ἑλλῆσι καὶ βαρβάροις τὴν αὐτὴν **b**
ἅπασιν. ἐρωτῶ οὖν αὐτὸν ἐγὼ εἰ αὐτῷ Κρατύλος τῇ ἀληθείᾳ
ὄνομα [ἐστὶν ἢ οὐ]; ὃ δὲ ὁμολογεῖ. “Τί δὲ Σωκράτει;”
ἔφην. “Σωκράτης,” ἢ δ’ ὅς. “Οὐκοῦν καὶ τοῖς ἄλλοις
ἀνθρώποις πᾶσιν, ὅπερ καλοῦμεν ὄνομα ἕκαστον, τοῦτό **5**
ἐστὶν ἐκάστῳ ὄνομα;” ὃ ὑέ, “Οὐκοῦν σοί γε,” ἢ δ’ ὅς,
“ὄνομα Ἑρμογένης, οὐδὲ ἂν πάντες καλῶσιν ἀνθρωποι.”
καὶ ἐμοῦ ἐρωτῶντος καὶ προθυμουμένου εἰδέναι ὅτι ποτὲ
λέγει, οὔτε ἀποσαφεῖ οὐδὲν εἰρωνεύεται τε πρὸς με, προσ- **384**
ποιούμενός τι αὐτὸς ἐν ἑαυτῷ διανοεῖσθαι ὥς εἰδῶς περὶ
αὐτοῦ, ὃ εἰ βούλοιτο σαφῶς εἰπεῖν, ποιήσειεν ἂν καὶ ἐμὲ
ὁμολογεῖν καὶ λέγειν ἅπερ αὐτὸς λέγει. εἰ οὖν πῃ ἔχεις

a 1 ἀνακοινώσωμεν T **b** 2 αὐτῷ T: αὐτῷ πότερον B **b** 3 ἐστὶν
ἢ οὐ B: om. T **b** 4 ἔφην T: ἔφην ἐγὼ B

5 συμβαλεῖν τὴν Κρατύλου μαντείαν, ἡδέως ἂν ἀκούσασι·
μᾶλλον δὲ αὐτῷ σοι ὅπη δοκεῖ [ἔχειν] περὶ ὀνομάτων
ὀρθότητος ἔτι ἂν ἡδίων πυθοίμην, εἴ σοι βουλομένῃ [ἐστίν].

ΣΩ. ὦ παῖ Ἱπποῦκου Ἑρμόγενης, παλαιὰ παροιμία ὅτι

- b χαλεπὰ τὰ καλὰ ἐστὶν ὅπη ἔχει μαθεῖν· καὶ δὴ καὶ τὸ περὶ
τῶν ὀνομάτων οὐ σμικρὸν τυγχάνει ὃν μάθημα. εἰ μὲν οὖν
ἐγὼ ἤδη ἡκηκόη παρὰ Προδίκου τὴν πευτηκοντάδραχμον ἐπί-
δειξιν, ἣν ἀκούσαντι ὑπάρχει περὶ τοῦτο πεπαιδεῦσθαι, ὥς
5 φησιν ἐκεῖνος, οὐδὲν ἂν ἐκώλυνέ σε αὐτίκα μάλα εἰδέναι
τὴν ἀλήθειαν περὶ ὀνομάτων ὀρθότητος· νῦν δὲ οὐκ ἀκήκοα,
c ἀλλὰ τὴν δραχμιαίαν. οὐκουν οἶδα πῇ ποτε τὸ ἀληθὲς
ἔχει περὶ τῶν τοιούτων· συζητεῖν μέντοι ἔτοιμός εἰμι καὶ
σοὶ καὶ Κρατύλῳ κοινῇ. ὅτι δὲ οὐ φησὶ σοι Ἑρμογένῃ
ὄνομα εἶναι τῇ ἀληθείᾳ, ὥσπερ ὑποπτεύω αὐτὸν σκώπτειν·
5 οἶεται γὰρ ἴσως σε χρημάτων ἐφιέμενον κτήσεως ἀπο-
τυγχάνειν ἐκάστοτε. ἀλλ', ὃ νυνδὴ ἔλεγον, εἰδέναι μὲν
τὰ τοιαῦτα χαλεπόν, εἰς τὸ κοινὸν δὲ καταθέοντας χρὴ σκοπεῖν
εἴτε ὥς σὺ λέγεις ἔχει εἴτε ὥς Κρατύλος.

- ΕΡΜ. Καὶ μὴν ἔγωγε, ὦ Σώκρατες, πολλάκις δὴ καὶ
10 τούτῃ διαλεχθεὶς καὶ ἄλλοις πολλοῖς, οὐ δύναμαι πεισθῆναι
d ὥς ἄλλη τις ὀρθότης ὀνόματος ἢ συνθήκη καὶ ὁμολογία.
ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ ὅτι ἂν τίς τῷ θῆται ὄνομα, τοῦτο εἶναι τὸ
ὀρθόν· καὶ ἂν αὐτὸς γε ἕτερον μεταθῇται, ἐκεῖνο δὲ μηκέτι
καλῇ, οὐδὲν ἦττον τὸ ὕστερον ὀρθῶς ἔχειν τοῦ προτέρου,
5 ὥσπερ τοῖς οἰκέταις ἡμεῖς μετατιθέμεθα [οὐδὲν ἦττον τοῦτ'
εἶναι ὀρθὸν τὸ μετατεθὲν τοῦ πρότερον κειμένου]· οὐ γὰρ
φύσει ἐκάστῳ πεφυκέναι ὄνομα οὐδὲν οὐδενί, ἀλλὰ νόμῳ
καὶ ἔθει τῶν ἐθισάντων τε καὶ καλούντων. εἰ δέ πῃ ἄλλη
e ἔχει, ἔτοιμος ἔγωγε καὶ μαυθάνειν καὶ ἀκούειν οὐ μόνον παρὰ
Κρατύλου, ἀλλὰ καὶ παρ' ἄλλου ὁπουοῦν.

a 6 ἔχειν om. T a 7 ὀρθότητος] ὀρθότης Schanz ἐστίν om. T
b 5 ἐκώλυε T: ἐκώλυσεν B c 3 οὐ φήσκει B c 4 σκοπεῖν marg. T
c 6 ἐκάστοτε om. T d 2 εἶναι] εἶναι καὶ T: καὶ εἶναι Heindorf
d 5-6 οὐδὲν . . . κειμένου om. T d 8 ἐθισάντων] μεθιστάντων al

ΣΩ. Ἴσως μέντοι τί λέγεις, ὦ Ἑρμόγενης· σκεψώμεθα 385
δέ. ὁ ἂν φῆς καλῇ τις ἕκαστον, τοῦθ' ἐκάστῳ ὄνομα;

ΕΡΜ. Ἑμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Καί ἐὰν ἰδιώτης καλῇ καὶ ἐὰν πόλις;

ΕΡΜ. Φημί.

5

ΣΩ. Τί οὖν; ἐὰν ἐγὼ καλῶ ὅτιοῦν τῶν ὄντων, οἶον
ὁ νῦν καλοῦμεν ἄνθρωπον, ἐὰν ἐγὼ τοῦτο ἵππον προσ-
αγορεύω, ὃ δὲ νῦν ἵππον, ἄνθρωπον, ἔσται δημοσίᾳ μὲν
ὄνομα ἄνθρωπος τῷ αὐτῷ, ἰδίᾳ δὲ ἵππος; καὶ ἰδίᾳ μὲν αὖ
ἄνθρωπος, δημοσίᾳ δὲ ἵππος; οὕτω λέγεις;

10

ΕΡΜ. Ἑμοιγε δοκεῖ.

b

ΣΩ. Φέρε δὴ μοι τόδε εἰπέ· καλεῖς τι ἀληθῇ λέγειν καὶ
ψευδῇ;

ΕΡΜ. Ἐγωγε.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἴη ἂν λόγος ἀληθής, ὃ δὲ ψευδής;

5

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὗτος ὃς ἂν τὰ ὄντα λέγῃ ὥς ἔστιν, ἀληθής·
ὃς δ' ἂν ὥς οὐκ ἔστιν, ψευδής;

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Ἔστιν ἄρα τοῦτο, λόγῳ λέγειν τὰ ὄντα τε καὶ μή;

10

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ὁ λόγος δ' ἔστιν ὁ ἀληθής πότερον μὲν ὅλος ἀληθής, c
τὰ μόρια δ' αὐτοῦ οὐκ ἀληθῇ;

ΕΡΜ. Οὐκ, ἀλλὰ καὶ τὰ μόρια.

ΣΩ. Πότερον δὲ τὰ μὲν μεγάλα μόρια ἀληθῇ, τὰ δὲ
σμικρὰ οὐ· ἢ πάντα;

5

ΕΡΜ. Πάντα, οἶμαι ἔγωγε.

ΣΩ. Ἔστιν οὖν ὅτι λέγεις λόγου σμικρότερον μόριον
ἄλλο ἢ ὄνομα;

ΕΡΜ. Οὐκ, ἀλλὰ τοῦτο σμικρότατον.

ΣΩ. Καὶ τοῦτο [ὄνομα] ἄρα τὸ τοῦ ἀληθοῦς λόγου λέγεται;

10

a a δ' ἂν, φῆς, καλῇ Hirschig: δ' ἂν φῆς καλεῖ T: δ' ἐὰν θῆ καλεῖν B: δ' ἂν
φῆ καλεῖν Schanz τοῦτ' ἐστὶν ἐκάστῳ B b a τι] τὰ T c i ὅλος
μὲν B c g τοῦτο T G: τὸ B c io ὄνομα B T: suprascr. G: om. al.

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Ἀληθές γε, ὡς φής.

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Τὸ δὲ τοῦ ψεύδους μόριον οὐ ψεύδος;

15 ΕΡΜ. Φημί.

ΣΩ. Ἐστὶν ἄρα ὄνομα ψεύδους καὶ ἀληθὲς λέγειν, εἴπερ καὶ λόγον;

d ΕΡΜ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΣΩ. Ὁ ἂν ἄρα ἕκαστος φῇ τῷ ὀνόματι εἶναι, τοῦτό ἐστιν ἕκαστῳ ὄνομα;

ΕΡΜ. Ναί.

5 ΣΩ. Ἡ καὶ ὅποσα ἂν φῇ τις ἕκαστῳ ὀνόματα εἶναι, τοσαῦτα ἔσται καὶ τότε ὀνόταν φῇ;

ΕΡΜ. Οὐ γὰρ ἔχω ἔγωγε, ὦ Σώκρατες, ὀνόματος ἄλλην ὀρθότητα ἢ ταύτην, ἐμοὶ μὲν ἕτερον εἶναι καλεῖν ἕκαστῳ ὄνομα, ὃ ἐγὼ ἐθέμην, σοὶ δὲ ἕτερον, ὃ αὐτὸ σύ. οὕτω δὲ καὶ e ταῖς πόλεσιν ὀρῶ ἰδίᾳ [ἐκάσταις] ἐνλοῖς ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς κείμενα ὀνόματα, καὶ Ἑλληνισι παρὰ τοὺς ἄλλους Ἑλληνας, καὶ Ἑλληνισι παρὰ βαρβάρους.

ΣΩ. Φέρε δὴ ἰδῶμεν, ὦ Ἑρμόγενης, πότερον καὶ τὰ οὗτα 5 οὕτως ἔχειν σοι φαίνεται, ἰδίᾳ αὐτῶν ἢ οὐσία εἶναι ἕκαστῳ, ὥσπερ Πρωταγόρας ἔλεγεν λέγων “πάντων χρημάτων μέτρον” εἶναι ἀνθρώπου—ὡς ἄρα οἷα μὲν ἂν ἐμοὶ φαίνηται 386 τὰ πράγματα [εἶναι], τοιαῦτα μὲν ἔστιν ἐμοί· οἷα δ’ ἂν σοί, τοιαῦτα δὲ σοί—ἢ ἔχειν δοκεῖ σοι αὐτὰ αὐτῶν τινα βεβαιότητα τῆς οὐσίας;

5 ΕΡΜ. Ἡδὴ ποτὲ ἔγωγε, ὦ Σώκρατες, ἀπορώ καὶ ἐν- ταῦθα ἐξηνέχθην εἰς ἅπερ Πρωταγόρας λέγει· σὺ πάνν τι μέντοι μοι δοκεῖ οὕτως ἔχειν.

d 5 τις φῇ T

λεσιν fort. secludendum

ε 3 παρὰ om. B

μοιᾶδε B: τοιαῦτα δ’ αὐτοῖς W (cf. Theaet. 152 a)

δοκεῖς οἱ ἅττα T

d 9 αὐτὸ Hirschig: ἂν B T

ἐκάσταις seclusi: ἐκάσταις ἐνλοῖς om. T

a 2 εἶναι om. T

a 3 τοιαῦτα δέ σοι T:

δοκεῖ σοι αὐτὰ]

ΣΩ. Τί δέ; ἐς τόδε ἤδη ἐξηνέχθης, ὥστε μὴ πάνυ σοι δοκεῖν εἶναι τινα ἀνθρώπου πονηρόν; b

ΕΡΜ. Οὐ μὰ τὸν Δία, ἀλλὰ πολλάκις δὴ αὐτὸ πέπονθα, ὥστε μοι δοκεῖν πάνυ ποιηροὺς εἶναι τινας ἀνθρώπους, καὶ μάλα συχνούς.

ΣΩ. Τί δέ; πάνυ χρηστοὶ οὐπω σοι ἔδοξαν εἶναι [ἀνθρω- 5
ποι];

ΕΡΜ. Καὶ μάλα ὀλίγοι.

ΣΩ. Ἐδοξαν δ' οὖν;

ΕΡΜ. Ἐμοιγε.

ΣΩ. Πῶς οὖν τοῦτο τίθεται; ἄρ' ὦδε· τοὺς μὲν πάνυ 10
χρηστοὺς πάνυ φρονίμους, τοὺς δὲ πάνυ πονηροὺς πάνυ ἄφρονas;

ΕΡΜ. Ἐμοιγε δοκεῖ οὕτως. c

ΣΩ. Οἷόν τε οὖν [ἐστιν], εἰ Πρωταγόρας ἀληθῆ λέγει· καὶ ἐστιν αὕτη ἡ ἀλήθεια, τὸ οἷα ἂν δοκῇ ἐκάστω τοιαῦτα καὶ εἶναι, τοὺς μὲν ἡμῶν φρονίμους εἶναι, τοὺς δὲ ἄφρονas;

ΕΡΜ. Οὐ δῆτα. 5

ΣΩ. Καὶ ταῦτά γε, ὥς ἐγῶμαι, σοὶ πάνυ δοκεῖ, φρονή-
σεως οὕσης καὶ ἀφροσύνης μὴ πάνυ δυνατὸν εἶναι Πρω-
ταγόραν ἀληθῆ λέγειν· οὐδὲν γὰρ ἂν που τῇ ἀληθείᾳ ὁ
ἕτερος τοῦ ἑτέρου φρονιμώτερος εἴη, εἴπερ ἂν ἐκάστω
δοκῇ ἐκάστω ἀληθῆ ἔσται. d

ΕΡΜ. Ἔστι ταῦτα.

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ κατ' Εὐθύδημόν γε οἶμαι σοὶ δοκεῖ
πᾶσι πάντα ὁμοίως εἶναι ἅμα καὶ αἰεῖ· οὐδὲ γὰρ ἂν οὕτως
εἶεν οἱ μὲν χρηστοί, οἱ δὲ πονηροί, εἰ ὁμοίως ἅπασιν καὶ αἰεὶ 5
ἀρετὴ τε καὶ κακία εἴη.

ΕΡΜ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ μήτε πᾶσι πάντα ἐστὶν ὁμοίως ἅμα καὶ
αἰεῖ, μήτε ἐκάστω ἰδίᾳ ἕκαστον [τῶν ὄντων ἐστίν], δηλοῦν δὴ

b 2 αὐτὸ T: ταυτὸ B b 5 ἄνθρωποι om. T c 2 ἐστίν om. T
c 4 εἶναι om. G c 9 ἂν] δ' ἐὰν T d 9 τῶν ὄντων ἐστίν om. T
G

e ὅτι αὐτὰ αὐτῶν οὐσίαν ἔχοντά τινα βέβαιόν ἐστι τὰ πράγματα, οὐ πρὸς ἡμᾶς οὐδὲ ὑφ' ἡμῶν ἐλκόμενα ἄνω καὶ κάτω τῷ ἡμετέρῳ φαντάσματι, ἀλλὰ καθ' αὐτὰ πρὸς τὴν αὐτῶν οὐσίαν ἔχοντα ἥπερ πέφυκεν.

5 EPM. Δοκεῖ μοι, ὦ Σώκρατες, οὕτω.

ΣΩ. Πότερον οὖν αὐτὰ μὲν ἂν εἴη οὕτω πεφυκότα, αἱ δὲ πράξεις αὐτῶν οὐ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον; ἢ οὐ καὶ αὐταὶ ἐν τι εἶδος τῶν ὄντων εἰσίν, αἱ πράξεις;

EPM. Πάνυ γε καὶ αὐται.

387 ΣΩ. Κατὰ τὴν αὐτῶν ἄρα φύσιν καὶ αἱ πράξεις πράττονται, οὐ κατὰ τὴν ἡμετέραν δόξαν. οἶον ἐάν τι ἐπιχειρήσωμεν ἡμεῖς τῶν ὄντων τέμνειν, πότερον ἡμῖν τημητόν [ἐστὶν] ἕκαστον ὥς ἂν ἡμεῖς βουλώμεθα καὶ ᾧ ἂν βουληθῶμεν, 5 ἢ ἔαν μὲν κατὰ τὴν φύσιν βουληθῶμεν ἕκαστον τέμνειν τοῦ τέμνειν τε καὶ τέμνεσθαι καὶ ᾧ πέφυκε, τεμοῦμέν τε καὶ πλέον τι ἡμῖν ἔσται καὶ ὀρθῶς πράξομεν τούτο, ἔαν δὲ παρὰ φύσιν, ἐξαμαρτησόμεθά τε καὶ οὐδὲν πράξομεν;

b EPM. Ἐμοιγε δοκεῖ οὕτω.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἔαν κάειν τι ἐπιχειρήσωμεν, οὐ κατὰ πᾶσαν δόξαν δεῖ κάειν, ἀλλὰ κατὰ τὴν ὀρθήν; αὕτη δ' ἐστὶν ἢ ἐπεφύκει ἕκαστον κάεσθαι τε καὶ κάειν καὶ ᾧ ἐπεφύκει;

5 EPM. Ἔστι ταῦτα.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τᾶλλα οὕτω;

EPM. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὐ καὶ τὸ λέγειν μία τις τῶν πράξεων ἐστίν;

10 EPM. Ναί.

ΣΩ. Πότερον οὖν ἢ ἂν τῷ δοκῇ λεκτέον εἶναι, ταύτην c λέγων ὀρθῶς λέξει, ἢ ἔαν μὲν ἢ πέφυκε τὰ πράγματα λέγειν τε καὶ λέγεσθαι καὶ ᾧ, ταύτην καὶ τούτῳ λέγῃ, πλέον τέ τι

© 2 ἡμᾶς] ἡμᾶς ὄντα d © 3 ἀλλὰ] ἀλλὰ καὶ T © 4 ἥπερ pr. B (ut videtur) © 5 οὕτω] οὕτως ἔχειν B © 6 ἂν εἴη] ἀεὶ ἢ T sed corr. in marg. © 7, 9 αὐται (bis) Heindorf: αὐταὶ B T © 4 ἐστὶν om. T: τῶν ὄντων G b 4 ἐπεφύκει (bis) B T: πέφυκεν (bis) Hermann

ποιήσει καὶ ἐρεῖ· ἂν δὲ μή, ἐξαμαρτήσεται τε καὶ οὐδὲν ποιήσει;

ΕΡΜ. Οὕτω μοι δοκεῖ ὥς λέγεις. 5

ΣΩ. Οὐκοῦν τοῦ λέγειν μόριον τὸ ὀνομάζειν; διονομάζοντες γάρ που λέγουσι τοὺς λόγους.

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τὸ ὀνομάζειν πρᾶξις [τίς] ἐστίν, εἴπερ καὶ τὸ λέγειν πρᾶξις τις ἦν περὶ τὰ πράγματα; 10

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Αἱ δὲ πράξεις ἐφάνησαν ἡμῖν οὐ πρὸς ἡμᾶς οὔσαι, ἀλλ' αὐτῶν τινα ἰδίαν φύσιν ἔχουσai;

ΕΡΜ. Ἔστι ταῦτα.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ὀνομαστέον [ἐστὶν] ἢ πέφυκε τὰ πράγματα ὀνομάζειν τε καὶ ὀνομάζεσθαι καὶ ᾗ, ἀλλ' οὐχ ἢ ἂν ἡμεῖς βουληθῶμεν, εἴπερ τι τοῖς ἔμπροσθεν μέλλει ὁμολογούμενον εἶναι; καὶ οὕτω μὲν ἂν πλέον τι ποιοῦμεν καὶ ὀνομάζοιμεν, ἄλλως δὲ οὔ;

ΕΡΜ. Φαίνεται μοι.

ΣΩ. Φέρε δὴ, ὃ ἔδει τέμνειν, ἔδει τῷ φαμέν, τέμνειν; 10

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Καὶ ὃ ἔδει κερκίζειν, ἔδει τῷ κερκίζειν; καὶ ὃ ἔδει ἐ τρυπᾶν, ἔδει τῷ τρυπᾶν;

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Καὶ ὃ ἔδει δὴ ὀνομάζειν, ἔδει τῷ ὀνομάζειν;

ΕΡΜ. Ἔστι ταῦτα. 388

ΣΩ. Τί δὲ ἦν ἐκεῖνο ᾗ ἔδει τρυπᾶν;

ΕΡΜ. Τρύπανον.

ΣΩ. Τί δὲ ᾗ κερκίζειν;

ΕΡΜ. Κερκίς. 5

ΣΩ. Τί δὲ ᾗ ὀνομάζειν;

ΕΡΜ. Ὄνομα.

c 6 καὶ διονομάζοντες T : ὀνομάζοντες B
om. T d 5 ὀνομάζειν τε καὶ om. B

c 9 τίς om. B d 4 ἐστὶν
d 10 ὃ om. B

ΣΩ. Εὖ λέγεις. ὄργανον ἄρα τί ἐστι καὶ τὸ ὄνομα.

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

10 ΣΩ. Εἰ οὖν ἐγὼ ἐροίμην “Τί ἦν ὄργανον ἢ κερκίς;”
οὐχ ᾧ κερκίζομεν;

ΕΡΜ. Ναί.

b ΣΩ. Κερκίζοντες δὲ τί δρώμεν; οὐ τὴν κρόκην καὶ τοὺς
στήμονας συγκεχυμένους διακρίνομεν;

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ περὶ τρυπάνου ἔξεις οὕτως εἰπεῖν καὶ
5 περὶ τῶν ἄλλων;

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἔχεις δὴ καὶ περὶ ὀνόματος οὕτως εἰπεῖν; ὀργάνῳ
ὄντι τῷ ὀνόματι ὀνομάζοντες τί ποιοῦμεν;

ΕΡΜ. Οὐκ ἔχω λέγειν.

10 ΣΩ. Ἄρ’ οὐ διδάσκομέν τι ἀλλήλους καὶ τὰ πράγματα
διακρίνομεν ἢ ἔχει;

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ὄνομα ἄρα διδασκαλικόν τί ἐστίν ὄργανον καὶ
c διακριτικὸν τῆς οὐσίας ὥσπερ κερκίς ὑφάσματος.

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Ὑφαντικὸν δέ γε ἢ κερκίς;

ΕΡΜ. Πῶς δ’ οὐ;

5 ΣΩ. Ὑφαντικὸς μὲν ἄρα κερκίδι καλῶς χρήσεται, καλῶς
δ’ ἐστὶν ὑφαντικῶς διδασκαλικὸς δὲ ὀνόματι, καλῶς δ’ ἐστὶ
διδασκαλικῶς.

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Τῷ τίνος οὖν ἔργῳ ὁ ὑφάντης καλῶς χρήσεται ὅταν
10 τῇ κερκίδι χρῆται;

ΕΡΜ. Τῷ τοῦ τέκτονος.

ΣΩ. Πᾶς δὲ τέκτων ἢ ὁ τὴν τέχνην ἔχων;

ΕΡΜ. Ὁ τὴν τέχνην.

b 4 τοῦ ante τρυπάνου add. G b 8 ποιοῦμεν B b 10 οὐ Stepha-
nus: οὖν B T sed v punctis notatum in B c 5 χρήσεται] κεχρήσεται T
c 6 ὀνόματι (καλῶς), καλῶς al.

ΣΩ. Τῷ τίνος δὲ ἔργῳ ὁ τρυπητὴς καλῶς χρήσεται ὅταν δ
τῷ τρυπάνῳ χρήται;

ΕΡΜ. Τῷ τοῦ χαλκέως.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν πᾶς χαλκεὺς ἢ ὁ τὴν τέχνην ἔχων;

ΕΡΜ. Ὁ τὴν τέχνην.

5

ΣΩ. Εἶεν. τῷ δὲ τίνος ἔργῳ ὁ διδασκαλικὸς χρήσεται
ὅταν τῷ ὀνόματι χρήται;

ΕΡΜ. Οὐδὲ τοῦτ' ἔχω.

ΣΩ. Οὐδὲ τοῦτό γ' ἔχεις εἰπεῖν, τίς παραδίδωσιν ἡμῖν
τὰ ὀνόματα οἷς χρῶμεθα;

10

ΕΡΜ. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Ἄρ' οὐχὶ ὁ νόμος δοκεῖ σοι [εἶναι] ὁ παραδιδούς
αὐτά;

ΕΡΜ. Ἔοικεν.

ΣΩ. Νομοθέτου ἄρα ἔργῳ χρήσεται ὁ διδασκαλικὸς ὅταν ε
ὀνόματι χρήται;

ΕΡΜ. Δοκεῖ μοι.

ΣΩ. Νομοθέτης δέ σοι δοκεῖ πᾶς εἶναι ἀνὴρ ἢ ὁ τὴν
τέχνην ἔχων;

5

ΕΡΜ. Ὁ τὴν τέχνην.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα παντὸς ἀνδρός, ὧ Ἑρμόγενης, ὄνομα θέσθαι
[ἐστίν] ἀλλὰ τινος ὀνοματούργου· οὗτος δ' ἐστίν, ὥς ἔοικεν, 389
ὁ νομοθέτης, ὃς δὴ τῶν δημιουργῶν σπανιώτατος ἐν ἀνθρώ-
ποις γίγνεται.

ΕΡΜ. Ἔοικεν.

ΣΩ. Ἴθι δὴ, ἐπίσκεψαι ποῖ βλέπων ὁ νομοθέτης τὰ 5
ὀνόματα τίθεται· ἐκ τῶν ἔμπροσθεν δὲ ἀνάσκει· ποῖ
βλέπων ὁ τέκτων τὴν κερκίδα ποιεῖ; ἄρ' οὐ πρὸς τοιούτῳ
τι δ' ἐπεφύκει κερκίζειν;

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

d 1 ὅταν . . . χρήται om. T d 5 ὁ τὴν τέχνην om. B d 8 οὐδὲ]
οὐ Heindorf d 9 τοῦτό γ' τοῦτ' T d 12 ὁ νόμος] ὀνόματος T:
ὁ νομοθέτης Schanz εἶναι om. T a 1 ἐστίν om. T a 2 ἐν
om. T a 8 πεφύκει B: πέφουκε al. Stallbaum

b ΣΩ. Τί δέ; ἂν καταγῇ αὐτῷ ἡ κερκὶς ποιοῦντι, πότερον πάλιν ποιήσει ἄλλην πρὸς τὴν κ' τεαγυῖαν βλέπων, ἢ πρὸς ἐκεῖνο τὸ εἶδος πρὸς ὅπερ καὶ ἦν κατέαζεν ἐποίει;

ΕΡΜ. Πρὸς ἐκεῖνο, ἔμοιγε δοκεῖ.

5 ΣΩ. Οὐκοῦν ἐκεῖνο δικαίωματ' ἂν αὐτὸ ὃ ἔστιν κερκὶς καλέσαιμεν;

ΕΡΜ. Ἐμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐπειδὴν δέη λεπτῷ ἱματίῳ ἢ παχεῖ ἢ λιγῷ ἢ ἑρεῳ ἢ ὀπουποῦν τινι κερκίδα ποιεῖν, πάσας μὲν δεῖ τὸ
10 τῆς κερκίδος ἔχειν εἶδος, οἷα δ' ἐκάστω καλλίστῃ ἐπεφύκει,
c ταύτην ἀποδιδόναι τὴν φύσιν εἰς τὸ ἔργον ἑκαστον;

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Καὶ περὶ τῶν ἄλλων δὴ ὀργάνων ὁ αὐτὸς τρεῖς ποσὶ
τὸ φύσει ἐκάστω πεφυκὸς ὄργανον ἔξευρόντα δεῖ ἀποδοῦναι
5 εἰς ἐκεῖνο ἔξ οὗ ἂν ποιῇ [τὸ ἔργον], οὐχ οἷον ἂν αὐτὸς
βουληθῇ, ἀλλ' οἷον ἐπεφύκει. τὸ φύσει γὰρ ἐκάστω, ὥς ἔοικε,
τρύπανον πεφυκὸς εἰς τὸν σιδηρον δεῖ ἐπίστασθαι τιθέναι.

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Καὶ τὴν φύσει κερκίδα ἐκάστω πεφυκυῖαν εἰς ξύλον.

10 ΕΡΜ. Ἔστι ταῦτα.

d ΣΩ. Φύσει γὰρ ἦν ἐκάστω εἶδει ὑφάσματος, ὥς ἔοικεν,
ἐκάστῃ κερκίς, καὶ τὰλλα οὕτως.

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν, ὦ βέλτιστε, καὶ τὸ ἐκάστω φύσει πεφυκὸς
5 ὄνομα τὸν νομοθέτην ἐκείνον εἰς τοὺς φθόγγους καὶ τὰς
συλλαβὰς δεῖ ἐπίστασθαι τιθέναι, καὶ βλέποντα πρὸς αὐτὸ
ἐκεῖνο ὃ ἔστιν ὄνομα, πάντα τὰ ὀνόματα ποιεῖν τε καὶ
τίθεσθαι, εἰ μέλλει κύριος εἶναι ὀνομάτων θέτης; εἰ δὲ μὴ
εἰς τὰς αὐτὰς συλλαβὰς ἑκαστος ὁ νομοθέτης τίθησιν, οὐδὲν
e δεῖ τοῦτο ἀμφοτέρωθεν οὐδὲ γὰρ εἰς τὸν αὐτὸν σιδηρον

b 1 ἢ om. pr. T b 5-7 οὐκοῦν . . . δοκεῖ om. B b 9 δεῖ] δὲ T
b 10 πύφουε Stallbaum c 4 τὸ om. G c 5 τὸ ἔργον om. T
c 6 πύφουε Stallbaum c 7 δεῖ] δὲ T d 7 ὄνομα] ὀνόματα B
e 1 ἀμφοτέρωθεν Peipers: ἀγροεῖν BT e 2 δὲ] οὐ T e 3 αὐτὸν om. T

ἅπας χαλκεὺς τίθησιν, τοῦ αὐτοῦ ἕνεκα ποιῶν τὸ αὐτὸ
 ὄργανον· ἀλλ' ὅμως, ἕως ἂν τὴν αὐτὴν ἰδέαν ἀποδιδῷ, ἑάντε
 ἐν ἄλλῃ σιδήρῳ, ὅμως ὀρθῶς ἔχει τὸ ὄργανον, ἑάντε ἐνθάδε 390
 ἑάντε ἐν βαρβάροις τις ποιῇ. ἦ γάρ;

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν οὕτως ἀξιώσεις καὶ τὸν νομοθέτην τὸν τε
 ἐνθάδε καὶ τὸν ἐν τοῖς βαρβάροις, ἕως ἂν τὸ τοῦ δνόματος 5
 εἶδος ἀποδιδῷ τὸ προσήκον ἐκάστῳ ἐν ὁποιασοῦν συλλαβαῖς,
 οὐδὲν χεῖρω νομοθέτην εἶναι τὸν ἐνθάδε ἢ τὸν ὅπου οὖν ἄλλοθι;

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Τίς οὖν ὁ γνωσόμενος εἰ τὸ προσήκον εἶδος κερκίδος b
 ἐν ὁποιοῦν ξύλῳ κεῖται; ὁ ποιήσας, ὁ τέκτων, ἢ ὁ χρη-
 σόμενος [ὁ] ὑφάντης;

ΕΡΜ. Εἰκὸς μὲν μᾶλλον, ὦ Σώκρατες, τὸν χρησόμενον.

ΣΩ. Τίς οὖν ὁ τῷ τοῦ λυροποιῶ ἔργῳ χρησόμενος; ἀρ' 5
 οὐχ οὗτος ὃς ἐπίστατο ἂν ἐργαζομένῳ κάλλιστα ἐπιστατεῖν
 καὶ εἰργασμένον γνοίῃ εἴτ' εὖ εἰργασταὶ εἶτε μῆ;

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Τίς;

ΕΡΜ. Ὁ κιθαριστής.

10

ΣΩ. Τίς δὲ ὁ τῷ τοῦ ναυπηγοῦ;

ΕΡΜ. Κυβερνήτης.

c

ΣΩ. Τίς δὲ τῷ τοῦ νομοθέτου ἔργῳ ἐπιστατήσεί τ' ἂν
 κάλλιστα καὶ εἰργασμένον κρίνειε καὶ ἐνθάδε καὶ ἐν τοῖς
 βαρβάροις; ἀρ' οὐχ ὅσπερ χρήσεται;

ΕΡΜ. Ναί.

5

ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὐχ ὁ ἐρωτᾶν ἐπιστάμενος οὗτός ἐστιν;

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ὁ δὲ αὐτὸς καὶ ἀποκρίνεσθαι;

ΕΡΜ. Ναί.

• 3 ἂν om. B ἑάντε . . . α 1 ὅμως secl. Schanz α 1 ἐν
 (τῷ αὐτῷ ἑάντε ἐν) ἄλλῳ Ast α 5 τοῖς om. G b 3 ὁ om. B
 ὑφάντης secl. Naber b 6 ἐπίστατο ἂν ἐργαζομένῳ TW: ἐπίσταται
 τῷ ἀνεργαζομένῳ B

10 ΣΩ. Τὸν δὲ ἐρωτᾷν καὶ ἀποκρίνεσθαι ἐπιστάμενον ἄλλο τι σὺ καλεῖς ἢ διαλεκτικόν;

ΕΡΜ. Οὐκ, ἀλλὰ τοῦτο.

d ΣΩ. Τέκτονος μὲν ἄρα ἔργον ἐστὶν ποιῆσαι πηδάλιον ἐπιστατοῦντος κυβερνήτου, εἰ μέλλει καλὸν εἶναι τὸ πηδάλιον.

ΕΡΜ. Φαίνεται.

ΣΩ. Νομοθέτου δέ γε, ὥς ἔοικεν, ὄνομα, ἐπιστάτην ἔχον-
5 τος διαλεκτικὸν ἄνδρα, εἰ μέλλει καλῶς ὀνόματα θήσεσθαι.

ΕΡΜ. Ἔστι ταῦτα.

ΣΩ. Κινδυνεύει ἄρα, ὦ Ἑρμόγενες, εἶναι οὐ φαῦλον, ὥς σὺ οἶε, ἢ τοῦ ὀνόματος θέσις, οὐδὲ φαῦλων ἀνδρῶν οὐδὲ τῶν ἐπιτυχόντων. καὶ Κρατύλος ἀληθῆ λέγει λέγων φύσει
e τὰ ὀνόματα εἶναι τοῖς πράγμασι, καὶ οὐ πάντα δημιουργὸν ὀνομάτων εἶναι, ἀλλὰ μόνον ἐκείνους τὸν ἀποβλέποντα εἰς τὸ τῇ φύσει ὄνομα ὃν ἐκάστω καὶ δυνάμενον αὐτοῦ τὸ εἶδος τιθέναι εἰς τε τὰ γράμματα καὶ τὰς συλλαβὰς.

5 ΕΡΜ. Οὐκ ἔχω, ὦ Σώκρατες, ὅπως χρῆ πρὸς ἃ λέγεις ἐναντιοῦσθαι. ἴσως μέντοι οὐ ρᾶδιόν ἐστιν οὕτως ἐξαίφνης πεισθῆναι, ἀλλὰ δοκῶ μοι ὧδε ἂν μᾶλλον πιθέσθαι σοι, εἰ μοι δείξειας ἥντινα φῆς εἶναι τὴν φύσει ὀρθότητα ὀνόματος.

ΣΩ. Ἐγὼ μὲν, ὦ μακάριε Ἑρμόγενες, οὐδεμίαν λέγω,
5 ἀλλ' ἐπελάθου γε ὧν ὀλίγον πρότερον ἔλεγον, ὅτι οὐκ εἶδεῖν ἀλλὰ σκεψοίμην μετὰ σοῦ. νῦν δὲ σκοποῦμενοις ἡμῖν, ἐμοί τε καὶ σοί, τοσοῦτον μὲν ἤδη φαίνεται παρὰ τὰ πρότερα, φύσει τέ τινα ὀρθότητα ἔχον εἶναι τὸ ὄνομα καὶ οὐ
b παντὸς ἀνδρὸς ἐπίστασθαι [καλῶς] αὐτὸ πράγματι ὁψοῦν θέσθαι· ἢ οὐ;

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν τὸ μετὰ τοῦτο χρῆ ζητεῖν, εἴπερ ἐπιθυμεῖς
5 εἰδέναι, ἥτις ποτ' αὐ ἐστὶν αὐτοῦ ἡ ὀρθότης.

● 3 τὸ] τό τε T a 2 ἀλλὰ . . . πιθέσθαι T G: om. B Schanz
πιθέσθαι σοι scripsi auctore Schanz: τίθεσθαι σε pr. T: πείθεσθαι σε pr.
G: πεισθῆναι σοι Cobet a 3 μοι] μὴ Schanz a 5 γε ὧν ὀλίγον
B: ὀλίγον γὰρ T b 1 καλῶς om. T b 5 αὐ B: ἂν T

ΕΡΜ. Ἀλλὰ μὴν ἐπιθυμῶ γε εἰδέναι.

ΣΩ. Σκόπει τοῖνυν.

ΕΡΜ. Πῶς οὖν χρὴ σκοπεῖν;

ΣΩ. Ὅρθοτάτη μὲν τῆς σκέψεως, ᾧ ἐταῖρε, μετὰ τῶν
ἐπισταμένων, χρήματα ἐκείνοις τελούντα καὶ χάριτας κατα- 10
τιθέμενον. εἰσὶ δὲ οὗτοι οἱ σοφισταί, οἷσπερ καὶ ὁ ἀδελφός
σου Καλλίας πολλὰ τελέσας χρήματα σοφὸς δοκεῖ εἶναι. c
ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἐγκρατὴς εἶ τῶν πατρῶων, λιπαρεῖν χρὴ τὸν
ἀδελφὸν καὶ δεῖσθαι αὐτοῦ διδάξαι σε τὴν ὀρθότητα περὶ
τῶν τοιούτων ἣν ἔμαθεν παρὰ Πρωταγόρου.

ΕΡΜ. Ἀποπος μεντὰν εἴη μου, ᾧ Σώκρατες, ἡ δέησις, 5
εἰ τὴν μὲν Ἀλήθειαν τὴν Πρωταγόρου ὅλως οὐκ ἀποδέχομαι,
τὰ δὲ τῇ τοιαύτῃ ἀληθείᾳ ῥηθέντα ἀγαπῆν ὥς του ἄξια.

ΣΩ. Ἀλλ' εἰ μὴ αὐτὸ σε ταῦτα ἀρέσκει, παρ' Ὀμήρου χρὴ
μανθάνειν καὶ παρὰ τῶν ἄλλων ποιητῶν. d

ΕΡΜ. Καὶ τί λέγει, ᾧ Σώκρατες, Ὅμηρος περὶ ὀνομάτων,
καὶ ποῦ;

ΣΩ. Πολλαχοῦ· μέγιστα δὲ καὶ κάλλιστα ἐν οἷς διορίζει
ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἃ τε οἱ ἄνθρωποι ὀνόματα καλοῦσι καὶ οἱ 5
θεοί. ἡ οὐκ οἶε αὐτὸν μέγα τι καὶ θαυμάσιον λέγειν ἐν
τούτοις περὶ ὀνομάτων ὀρθότητος; δῆλον γὰρ δὴ ὅτι οἱ γε
θεοὶ αὐτὰ καλοῦσιν πρὸς ὀρθότητα ἅπερ ἔστι φύσει ὀνόματα·
ἡ σὺν οὐκ οἶε; e

ΕΡΜ. Εὖ οἶδα μὲν οὖν ἐγωγε, εἴπερ καλοῦσιν, ὅτι ὀρθῶς
καλοῦσιν. ἀλλὰ ποῖα ταῦτα λέγεις;

ΣΩ. Οὐκ οἶσθα ὅτι περὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ ἐν τῇ Τροίᾳ,
ὃς ἐμονομάχει τῷ Ἡφαίστῳ, “δν Ξάνθον,” φησί, “καλέουσι 5
θεοί, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον;”

ΕΡΜ. Ἐγωγε.

ΣΩ. Τί οὖν δῆ; οὐκ οἶε τοῦτο σεμνόν τι εἶναι γυνῶναι, 392
ὅπη ποτὲ ὀρθῶς ἔχει ἐκείνου τὸν ποταμὸν Ξάνθον καλεῖν

o 5 ἄποπος] fort. ἄποπον (om. mox ἡ δέησις cum al.) εἴη] εἶπν al.
Cobet (om. mox μου . . . ἡ δέησις)

μᾶλλον ἢ Σκαμάνδρον; εἰ δὲ βούλει, περὶ τῆς ὀρνίθος ἦν λέγει ὅτι—

- 5 χαλκίδα κικλήσκουσι θεοί, ἄνδρες δὲ κύμινδιν,
 φαῦλον ἡγῆ τὸ μάθημα ὅσῳ ὀρθότερόν ἐστι καλεῖσθαι χαλκίς
 κυμίνδιδος τῷ αὐτῷ ὀρνέῳ; ἢ τὴν Βατίειάν τε καὶ Μυρίνην,
 b καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ τούτου τοῦ ποιητοῦ καὶ ἄλλων; ἀλλὰ
 ταῦτα μὲν ἴσως μείζω ἐστὶν ἢ κατ' ἐμὲ καὶ σὲ ἐξευρεῖν·
 ὁ δὲ Σκαμάνδριός τε καὶ ὁ Ἀστυάναξ ἀνθρωπινώτερον δια-
 σκέψασθαι, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ ῥῶον, ἃ φησιν ὀνόματα εἶναι
 5 τῷ τοῦ Ἑκτορος ἱεῖ, τίνα ποτὲ λέγει τὴν ὀρθότητα αὐτῶν.
 οἶσθα γὰρ δήπου ταῦτα τὰ ἔπη ἐν οἷς ἔνεστιν ἃ ἐγὼ
 λέγω.

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

- ΣΩ. Πότερον οὖν οἶε Ὅμηρον ὀρθότερον ἡγεῖσθαι τῶν
 10 ὀνομάτων κεῖσθαι τῷ παιδί, τὸν “Ἀστυάνακτα” ἢ τὸν
 “Σκαμάνδριον”;

- c ΕΡΜ. Οὐκ ἔχω λέγειν.

ΣΩ. Ὡδὲ δὴ σκόπει. εἴ τις ἔροιτό σε πότερον οἶε
 ὀρθότερον καλεῖν τὰ ὀνόματα τοὺς φρονιμωτέρους ἢ τοὺς
 ἀφρονεστέρους;

- 5 ΕΡΜ. Δῆλον δὴ ὅτι τοὺς φρονιμωτέρους, φαίην ἄν.

ΣΩ. Πότερον οὖν αἱ γυναῖκες ἐν ταῖς πόλεσιν φρο-
 νιμώτεραί σοι δοκοῦσιν εἶναι ἢ οἱ ἄνδρες, ὡς τὸ δλον εἰπεῖν
 γένος;

ΕΡΜ. Οἱ ἄνδρες.

- 10 ΣΩ. Οὐκοῦν οἶσθα ὅτι Ὅμηρος τὸ παιδίον τὸ τοῦ Ἑκτορος
 d ὑπὸ τῶν Τρώων φησὶν καλεῖσθαι Ἀστυάνακτα, Σκαμάνδριον
 δὲ δῆλον ὅτι ὑπὸ τῶν γυναικῶν, ἐπειδὴ οἱ γε ἄνδρες αὐτὸν
 Ἀστυάνακτα ἐκάλουν;

ΕΡΜ. Ἐοικέ γε.

b 2 ἐμὲ] ἐμὲ τε B
 d 2 γε] τε B T

b 3 σκαμάνδρός B T
 d 3 ἐκάλουν] ἐκαλούμεν B

b 4 ῥῶον] ῥῥῶδιον T

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ Ὅμηρος τοὺς Τρῶας σοφωτέρους ἡγεῖτο 5
ἢ τὰς γυναῖκας αὐτῶν;

ΕΡΜ. Οἶμαι ἐγωγε.

ΣΩ. Τὸν “Ἀστυάνακτα” ἄρα ῥβότερον ᾤετο κείσθαι τῷ
παιδί ἢ τὸν “Σκαμάνδριον”;

ΕΡΜ. Φαίνεται.

10

ΣΩ. Σκοπῶμεν δὴ διὰ τί ποτε. ἢ αὐτὸς ἡμῖν κάλλιστα
ὑφηγεῖται τὸ διότι; φησὶν γάρ—

οἷος γάρ σφιν ἔρυτο πόλιν καὶ τείχεα μακρά.

e

διὰ ταῦτα δὴ, ὥς ἔοικεν, ὀρθῶς ἔχει καλεῖν τὸν τοῦ σωτήρος
υἱὸν Ἀστυάνακτα τούτου δ' ἔσφριεν ὁ πατήρ αὐτοῦ, ὥς φησιν
Ὅμηρος.

ΕΡΜ. Φαίνεται μοι.

5

ΣΩ. Τί δὴ ποτε; οὐ γάρ πω οὐδ' αὐτὸς ἐγωγε μανθάνω·
ὦ Ἑρμόγενης, σὺ δὲ μανθάνεις;

ΕΡΜ. Μὰ Δί' οὐκ ἐγωγε.

ΣΩ. Ἄλλ' ἄρα, ὦγαθέ, καὶ τῷ Ἑκτορι αὐτὸς ἔθετο τὸ 393
ὄνομα Ὅμηρος;

ΕΡΜ. Τί δὴ;

ΣΩ. Ὅτι μοι δοκεῖ καὶ τοῦτο παραπλήσιόν τι εἶναι τῷ
Ἀστυάνακτι, καὶ ἔοικεν Ἑλληνικοῖς ταῦτα [τὰ ὀνόματα]. 5
ὁ γὰρ “ἄναξ” καὶ ὁ “ἔκτωρ” σχεδόν τι ταῦτον σημαίνει,
βασιλικά ἀμφότερα εἶναι τὰ ὀνόματα· οὐ γὰρ ἂν τις “ἄναξ”
ᾗ καὶ “ἔκτωρ” δῆπου ἐστὶν τούτου· δῆλον γὰρ ὅτι κρατεῖ
τε αὐτοῦ καὶ κέκτῃται καὶ ἔχει αὐτό. ἢ οὐδὲν σοι δοκῶ b
λέγειν, ἀλλὰ λανθάνω καὶ ἐμαυτὸν οἰόμενός τινος ὥσπερ
ἱχνους ἐφάπτεσθαι τῆς Ὀμήρου δόξης περὶ ὀνομάτων
ὀρθότητος;

ΕΡΜ. Μὰ Δί' οὐ σύ γε, ὥς ἐμοὶ δοκεῖς, ἀλλὰ ἴσως τοῦ 5
ἐφάπτη.

d 5 καὶ] αἶ καὶ G e 6-8 τί . . . ἐγωγε post d 10 φαίνεται transp.
Hermann e 7 σὺ δὲ] οὐδὲ B a 5 τὰ ὀνόματα seclusi: ὀνόματα T
a 7 βασιλικά . . . ὀνόματα secl. Stallbaum

ΣΩ. Δίκαιόν γέ τοι ἔστιν, ὥς ἐμοὶ φαίνεται, τὸν λέοντος
 ἔκγονον λέοντα καλεῖν καὶ τὸν ἵππου ἔκγονον ἵππον. οὐ τι
 λέγω ἔαν ὥσπερ τέρας γένηται ἐξ ἵππου ἄλλο τι ἢ ἵππος,
 c ἄλλ' οὐ ἂν ἦ τοῦ γένους ἔκγονον τὴν φύσιν, τοῦτο λέγω·
 ἔαν βοὺς ἔκγονον φύσει ἵππος παρὰ φύσιν τέκη μόσχον, οὐ
 πῶλον κλητέον ἀλλὰ μόσχον· οὐδ' ἂν ἐξ ἀνθρώπου οἶμαι
 μὴ τὸ ἀνθρώπου ἔκγονον γένηται, [ἄλλ' ὃ ἂν] τὸ ἔκγονον
 5 ἀνθρώπου κλητέος· καὶ τὰ δένδρα ὡσαύτως καὶ τὰλλα ἅπαντα·
 ἢ οὐ συνδοκεῖ;

ΕΡΜ. Συνδοκεῖ.

ΣΩ. Καλῶς λέγεις· φύλαττε γάρ με μὴ πη παρακρούσωμαι
 σε. κατὰ γὰρ τὸν αὐτὸν λόγον κἂν ἐκ βασιλέως γίγηται τι
 d ἔκγονον, βασιλεὺς κλητέος· εἰ δὲ ἐν ἐτέραις συλλαβαῖς ἢ ἐν
 ἐτέραις τὸ αὐτὸ σημαίνει, οὐδὲν πρᾶγμα· οὐδ' εἰ πρόσκειται
 τι γράμμα ἢ ἀφήρηται, οὐδὲν οὐδὲ τοῦτο, ἕως ἂν ἐγκρατὴς ἦ ἢ
 οὐσία τοῦ πράγματος δηλουμένη ἐν τῷ ὀνόματι.

5 ΕΡΜ. Πῶς τοῦτο λέγεις;

ΣΩ. Οὐδὲν ποικίλον, ἀλλ' ὥσπερ τῶν στοιχείων οἶσθα
 ὅτι ὀνόματα λέγομεν ἀλλ' οὐκ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα, πλὴν
 τεττάρων, τοῦ Ε καὶ τοῦ Υ καὶ τοῦ Ο καὶ τοῦ Ω· τοῖς δ'
 e ἄλλοις φωνήσιν τε καὶ ἀφώνοις οἶσθα ὅτι περιτιθέντες ἄλλα
 γράμματα λέγομεν, ὀνόματα ποιῶντες· ἀλλ' ἕως ἂν αὐτοῦ
 δηλουμένην τὴν δύναμιν ἐντιθῶμεν, ὀρθῶς ἔχει ἐκείνο τὸ
 ὄνομα καλεῖν ὃ αὐτὸ ἡμῖν δηλώσει. οἶον τὸ “βῆτα”· ὁρᾷς
 5 ὅτι τοῦ ἦτα καὶ τοῦ ταῦ καὶ τοῦ ἄλφα προστεθέντων οὐδὲν
 ἐλύπησεν, ὥστε μὴ οὐχὶ τὴν ἐκείνου τοῦ στοιχείου φύσιν
 δηλῶσαι ὀλφ τῷ ὀνόματι οὐ ἐβούλετο ὁ νομοθέτης· οὕτως
 ἡπιστῆθη καλῶς θέσθαι τοῖς γράμμασι τὰ ὀνόματα.

ΕΡΜ. Ἀληθῆ μοι δοκεῖς λέγειν.

394 ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ περὶ βασιλέως ὁ αὐτὸς λόγος; ἔσται

ο 1 ἄλλ' οὐ ἂν B T: ἄλλ' ὃ ἂν al. c 2 μόσχον secl. Ast c 4 ἄλλ'
 δ ἔαν B: ἄλλο ἔαν T: secl. Peipers (cf. c 1) c 5 τὰλλα T W:
 πολλὰ B ἅπαντα B T: πάντα W d 3 ἢ T: οὐδ' B: οὐδ' εἰ al.
 ο 1 περιτιθέντες] προστιθέντες Naber e 4 καλεῖν δ T: κακείνο B

γάρ ποτε ἐκ βασιλέως βασιλεύς, καὶ ἐξ ἀγαθοῦ ἀγαθός, καὶ
ἐκ καλοῦ καλός, καὶ τᾶλλα πάντα οὕτως, ἐξ ἐκάστου γένους
ἕτερον τοιοῦτον ἐκγονον, εἰ μὴ τέρας γίγνηται· κλητέον δὴ
ταῦτ᾽ ὀνόματα. ποικίλλειν δὲ ἐξεστὶ ταῖς συλλαβαῖς, ὥστε 5
δοῖναι ἂν τῷ ἰδιωτικῶς ἔχοντι ἕτερα εἶναι ἀλλήλων τὰ αὐτὰ
ὄντα· ὥσπερ ἡμῖν τὰ τῶν ἱατρῶν φάρμακα χρώμασιν καὶ
ὀσμαῖς πεποικιλμένα ἄλλα φαίνεται τὰ αὐτὰ ὄντα, τῷ δὲ γε
ἱατρῷ, ἅτε τὴν δύναμιν τῶν φαρμάκων σκοπούμεν, τὰ αὐτὰ b
φαίνεται, καὶ οὐκ ἐκπλήττεται ὑπὸ τῶν προσόντων. οὕτω
δὲ ἴσως καὶ ὁ ἐπιστάμενος περὶ ὀνομάτων τὴν δύναμιν αὐτῶν
σκοπεῖ, καὶ οὐκ ἐκπλήττεται εἴ τι πρόσκειται γράμμα ἢ
μετάκειται ἢ ἀφήρηται, ἢ καὶ ἐν ἄλλοις παντάπασιν γράμ- 5
μασίν ἐστὶν ἢ τοῦ ὀνόματος δύναμις. ὥσπερ δὲ νυνδὴ
ἐλέγομεν, “Ἀστυνάξ” τε καὶ “Ἐκτωρ” οὐδὲν τῶν αὐτῶν
γραμμάτων ἔχει πλὴν τοῦ ταῦ, ἀλλ’ ὅμως ταῦτόν σημαίνει. c
καὶ “Ἀρχέπολις” γε τῶν μὲν γραμμάτων τί ἐπικοινωνεῖ;
δηλοῖ δὲ ὅμως τὸ αὐτό· καὶ ἄλλα πολλὰ ἐστὶν ἃ οὐδὲν ἄλλ’
ἢ βασιλεία σημαίνει· καὶ ἄλλα γε αὐτὴν στρατηγόν, οἶον “Ἄγρις”
καὶ “Πολέμαρχος” καὶ “Εὐπόλεμος”. καὶ ἱατρικά γε ἕτερα, 5
“Ἰατροκλῆς” καὶ “Ἀκεσίμβροτος”· καὶ ἕτερα ἂν ἴσως συχνὰ
εὗρομεν ταῖς μὲν συλλαβαῖς καὶ τοῖς γράμμασι διαφωνοῦντα,
τῇ δὲ δυνάμει ταῦτόν φθεγγόμενα. φαίνεται οὕτως ἢ οὐ;

ΕΡΜ. Πάνυ μὲν οὖν.

d

ΣΩ. Τοῖς μὲν δὴ κατὰ φύσιν γιγνομένοις τὰ αὐτὰ
ἀποδοτέον ὀνόματα.

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Τί δὲ τοῖς παρὰ φύσιν, οἳ ἂν ἐν τέρατος εἶδει 5
γένωνται; οἶον ὅταν ἐξ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ καὶ θεοσεβοῦς
ἀσεβῆς γένηται, ἄρ’ οὐχ ὥσπερ ἐν τοῖς ἐμπροσθεν, κὰν
ἵππος βοδὸς ἐκγονον τέκη, οὐ τοῦ τεκόντος δήπου ἔδει τὴν
ἐπωνυμίαν ἔχειν, ἀλλὰ τοῦ γένους οὐ εἶη;

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

10

a γ καὶ T : η B

b α προσόντων B

c α κοινωνεῖ G

e ΣΩ. Καὶ τῷ ἐκ τοῦ εὐσεβοῦς ἄρα γενομένῳ ἀσεβεῖ τὸ τοῦ γένους ὄνομα ἀποδοτέον.

ΕΡΜ. Ἔστι ταῦτα.

ΣΩ. Οὐ “Θεόφιλον,” ὥς ἔοικεν, οὐδὲ “Μυησίθεον”
5 οὐδὲ τῶν τοιοῦτων οὐδέν· ἀλλ’ ὅτι τὰναντία τούτοις σημαίνει,
ἐάνπερ τῆς ὀρθότητος τυγχάνῃ τὰ ὀνόματα.

ΕΡΜ. Παντός γε μᾶλλον, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ὡσπερ γε καὶ ὁ “Ὀρέστης,” ὃ Ἑρμόγενης, κιν-
δυνεύει ὀρθῶς ἔχειν, εἴτε τις τύχη ἔθετο αὐτῷ τὸ ὄνομα εἴτε
10 καὶ ποιητής τις, τὸ θηριῶδες τῆς φύσεως καὶ τὸ ἀγριον αὐτοῦ
καὶ τὸ ὀρεινὸν ἐνδεικνύμενος τῷ ὀνόματι.

395 ΕΡΜ. Φαίνεται οὕτως, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἔοικεν δέ γε καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ κατὰ φύσιν τὸ ὄνομα εἶναι.

ΕΡΜ. Φαίνεται.

5 ΣΩ. Κινδυνεύει γὰρ τοιοῦτός τις εἶναι ὁ “Ἀγαμέμνων,”
οἷος ἂν δόξειεν αὐτῷ διαπονεῖσθαι καὶ καρτερεῖν τέλος ἐπιτι-
θεῖς τοῖς δόξασιν δι’ ἀρετῇν. σημείον δὲ αὐτοῦ ἢ ἐν Τροίᾳ
μονῇ τοῦ πάθους τε καὶ καρτερίας. ὅτι οὖν ἀγαστὸς κατὰ
b τὴν ἐπιμονὴν οὗτος ὁ ἀνὴρ ἐνσημαίνει τὸ ὄνομα ὁ “Ἀγα-
μέμνων.” ἴσως δὲ καὶ ὁ “Ἄτρεὺς” ὀρθῶς ἔχει. ὃ τε
γὰρ τοῦ Χρυσίππου αὐτῷ φόβος καὶ ἂν πρὸς τὸν Θυέστην
ὥς ὡμὰ διεπράττετο, πάντα ταῦτα ζημιώδῃ καὶ ἀτηρὰ πρὸς
5 ἀρετῇν. ἢ οὖν τοῦ ὀνόματος ἐπωνυμία σμικρὸν παρακλίνει
καὶ ἐπικεκάλυπται, ὥστε μὴ πᾶσι δηλοῦν τὴν φύσιν τοῦ
ἀνδρός· τοῖς δ’ ἐπαίονσι περὶ ὀνομάτων ἱκανῶς δηλοῖ ὁ
βούλεται ὁ “Ἄτρεὺς.” καὶ γὰρ κατὰ τὸ ἀτειρὲς καὶ
c κατὰ τὸ ἄτρεστον καὶ κατὰ τὸ ἀτηρὸν πανταχθὶ ὀρθῶς
αὐτῷ τὸ ὄνομα κεῖται. δοκεῖ δέ μοι καὶ τῷ Πέλοπι
τὸ ὄνομα ἐμμέτρως κεῖσθαι· σημαίνει γὰρ τοῦτο τὸ

e 9 τύχῃ B a 6 & Hermann: ἀν BT ἐπιθεῖς T a 8 πάθους
scripti: πλήθους BT καρτερία al. b 4 ἀτηρὰ] ἀτειρὰ B
b 8 ἀτειρὲς B: ἀτηρὲς T c 1 ἄτρεστον] ἄτρεπτον G c 2 αὐτῷ B:
αὐτῷ W sed d supra φ: αὐτὸ T δοκεῖ B: δοκῶ T

ὄνομα τὸν τὰ ἐγγὺς ὁρώντα [ἄξιον εἶναι ταύτης τῆς ἐπωνυμίας].

5

ΕΡΜ. Πῶς δῆ;

ΣΩ. Οἷόν που καὶ κατ' ἐκείνου λέγεται τοῦ ἀνδρὸς ἐν τῷ τοῦ Μυρτίλου φόνη οὐδὲν οἷον τε γενέσθαι προνοηθῆναι οὐδὲ προῖδεῖν τῶν πόρρω τῶν εἰς τὸ πᾶν γένος, ὅσης αὐτὸ δυστυχίας ἐνεπίμπλη, τὸ ἐγγὺς μόνον ὁρῶν καὶ τὸ παρα- d
χρήμα—τοῦτο δ' ἐστὶ “πέλας”—ἥνικα προεθυμεῖτο λαβεῖν παντὶ τρόπῳ τὸν τῆς Ἰπποδαμείας γάμον. τῷ δὲ Ταντάλῳ καὶ πᾶς ἂν ἡγήσαιο τοῦνομα ὀρθῶς καὶ κατὰ φύσιν τεθῆναι εἰ ἀληθῆ τὰ περὶ αὐτὸν λεγόμενα.

5

ΕΡΜ. Τὰ ποῖα ταῦτα;

ΣΩ. Ἄ τέ που ἐτι ζῶντι δυστυχήματα ἐγένετο πολλὰ καὶ δεινά, ὧν καὶ τέλος ἡ πατρὶς αὐτοῦ ὅλη ἀντετράπετο, καὶ τελευτήσαντι ἐν Αἰδοῦ ἡ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς τοῦ λίθου ταλαντεία θαυμαστῇ ὡς σύμφωνος τῷ ὀνόματι· καὶ ἀτεχνῶς e
ἔοικεν, ὥσπερ ἂν εἴ τις βουλόμενος ταλάντατον ὀνομάσαι ἀποκρυπτόμενος ὀνομάσειε καὶ εἴποι αὐτ' ἐκείνου “Τάνταλον,” τοιοῦτόν τι καὶ τούτῳ τὸ ὄνομα ἔοικεν ἐκπορίσαι ἡ τύχη τῆς φήμης. φαίνεται δὲ καὶ τῷ πατρὶ αὐτοῦ λεγομένῳ τῷ Διὶ 5
παγκάλως τὸ ὄνομα κείσθαι· ἐστὶ δὲ οὐ ῥᾶδιον κατανοῆσαι. 396
ἀτεχνῶς γὰρ ἐστὶν οἷον λόγος τὸ τοῦ Διὸς ὄνομα, διελόντες δὲ αὐτὸ διχῇ οἱ μὲν τῷ ἐτέρῳ μέρει, οἱ δὲ τῷ ἐτέρῳ χρώμεθα—οἱ μὲν γὰρ “Ζῆνα,” οἱ δὲ “Δία” καλοῦσιν—συντιθέμενα δ' εἰς ἓν δηλοῖ τὴν φύσιν τοῦ θεοῦ, ὃ δὴ προσήκειν φαμέν 5
ὀνόματι οἷψ τε εἶναι ἀπεργάζεσθαι. οὐ γὰρ ἐστὶν ἡμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ὅστις ἐστὶν αἷτιος μᾶλλον τοῦ ζῆν ἢ ὁ ἀρχων τε καὶ βασιλεὺς τῶν πάντων. συμβαίνει οὖν ὀρθῶς ὀνομάζεσθαι οὗτος ὁ θεὸς εἶναι, δι' ὃν ζῆν ἀεὶ πᾶσι τοῖς b

c4 ἄξιον . . . ἐπωνυμίας secl. Hermann c8 οἷον] οἷψ ΒΤ
c9 αὐτὸ] αὐτῷ ΒΤ d5 αὐτὸν] αὐτῶν Τ e1 ταλαντεία
Spalding: ταταλτεία ΒΤ θαυμαστῇ ὡς συμφώνως Τ: θαυμαστῶς
ὡς σύμφωνος Β e4 τούτῳ] τοῦτο Τ a3 δὲ ante αὐτὸ om. Τ
b1 δι' ὃν Τ Proclus: διὸ Β

ζῶσιν ὑπάρχει· διείληπται δὲ δίχα, ὥσπερ λέγω, ἐν ὃν τὸ
 ὄνομα, τῷ “Διὶ” καὶ τῷ “Ζηνί.” τοῦτον δὲ Κρόνου ὕον
 ὑβριστικὸν μὲν ἂν τις δόξειεν εἶναι ἀκούσαντι ἐξαίφνης,
 5 εὐλογον δὲ μεγάλης τινὸς διανοίας ἐκγονον εἶναι τὸν Δία·
 κόρον γὰρ σημαίνει οὐ παῖδα, ἀλλὰ τὸ καθαρὸν αὐτοῦ καὶ
 ἀκήρατον τοῦ νοῦ. ἔστι δὲ οὗτος Οὐρανοῦ υἱός, ὡς λόγος·
 ἡ δὲ αὖ ἐς τὸ ἄνω ὄψις καλῶς ἔχει τοῦτο τὸ ὄνομα καλεῖσθαι,
 c “οὐρανία,” ὁρῶσα τὰ ἄνω, ὅθεν δὴ καὶ φασιν, ὧ Ἑρμό-
 γενες, τὸν καθαρὸν νοῦν παραγίγνεσθαι οἱ μετεωρολόγοι,
 καὶ τῷ οὐρανῷ ὁρθῶς τὸ ὄνομα κεῖσθαι· εἰ δ’ ἐμεμνήμην τὴν
 Ἑσιόδου γενεαλογίαν, τίνας ἔτι τοὺς ἀνωτέρω προγόνους
 5 λέγει τούτων, οὐκ ἂν ἐπαυόμην διεξιὼν ὡς ὁρθῶς αὐτοῖς τὰ
 ὀνόματα κείται, ἕως ἀπεπειράθην τῆς σοφίας ταυτησί τί
 ποιήσει, εἰ ἄρα ἀπερεὶ ἡ οὐ, ἡ ἐμοὶ ἐξαίφνης νῦν οὕτως
 d προσπέπτωκεν ἄρτι οὐκ οἶδ’ ὁπόθεν.

ΕΡΜ. Καὶ μὲν δὴ, ὦ Σώκρατες, ἀτεχνῶς γέ μοι δοκεῖς
 ὥσπερ οἱ ἐνθουσιῶντες ἐξαίφνης χρησιμωδεῖν.

ΣΩ. Καὶ αἰτιῶμαί γε, ὦ Ἑρμόγενες, μάλιστα αὐτὴν ἀπὸ
 5 Εὐθύφρονος τοῦ Προσπαλτίου προσπεπτωκέναι μοι· ἔωθεν
 γὰρ πολλὰ αὐτῷ συνῆ καὶ παρέιχον τὰ ὧτα. κινδυνεύει οὖν
 ἐνθουσιῶν οὐ μόνον τὰ ὧτά μου ἐμπλήσαι τῆς δαιμονίας
 σοφίας, ἀλλὰ καὶ τῆς ψυχῆς ἐπειλῆφθαι. δοκεῖ οὖν μοι
 e χρῆναι οὕτως ἡμᾶς ποιῆσαι· τὸ μὲν τήμερον εἶναι χρή-
 σασθαι αὐτῇ καὶ τὰ λοιπὰ περὶ τῶν ὀνομάτων ἐπισκέψασθαι,
 αὖριον δέ, ἂν καὶ ὑμῖν συνδοκῇ, ἀποδιοπομπησόμεθά τε
 αὐτὴν καὶ καθαρούμεθα ἐξευρόντες ὅστις τὰ τοιαῦτα δεινὸς
 397 καθαίρειν, εἴτε τῶν ἱερέων τις εἴτε τῶν σοφιστῶν.

ΕΡΜ. Ἄλλ’ ἐγὼ μὲν συγχωρῶ· πάνν γὰρ ἂν ἡδέως τὰ
 ἐπιλοιπα περὶ τῶν ὀνομάτων ἀκούσαιοι.

ΣΩ. Ἄλλὰ χρὴ οὕτω ποιεῖν. πόθεν οὖν βούλει ἀρξά-
 5 μεθα διασκοποῦντες, ἐπειδήπερ εἰς τύπον τινα ἐμβεβήκαμεν,

ο 2 μετεωρολόγῳ B ο 3 οὐραν • φ T ο 6 ταυτησί τί] ταύτης
 εἴ τι B α 2 ἂν om. T

ἵνα εἰδῶμεν εἰ ἄρα ἡμῖν ἐπιμαρτυρήσει αὐτὰ τὰ ὀνόματα μὴ πάνυ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου οὕτως ἕκαστα κείσθαι, ἀλλ' ἔχειν τιτὰ ὀρθότητα; τὰ μὲν οὖν τῶν ἡρώων καὶ ἀνθρώπων λεγόμενα ὀνόματα ἴσως ἂν ἡμῶς ἐξαπατήσειεν· πολλὰ μὲν γὰρ αὐτῶν κείται κατὰ προγόνων ἐπωνυμίας, οὐδὲν προσήκον ἐνόμοις, ὥσπερ κατ' ἀρχὰς ἐλέγομεν, πολλὰ δὲ ὥσπερ εὐχόμενοι τίθενται, οἷον "Εὐτυχίδην" καὶ "Σωσίαν" καὶ 5 "Θεόφιλον" καὶ ἄλλα πολλά. τὰ μὲν οὖν τοιαῦτα δοκεῖ μοι χρῆναι ἔαν· εἰκὸς δὲ μάλιστα ἡμῶς εὐρεῖν τὰ ὀρθῶς κείμενα περὶ τὰ αἰεὶ ὄντα καὶ πεφυκότα. ἐσπουδάσθαι γὰρ ἐνταῦθα μάλιστα πρέπει τὴν θέσιω τῶν ὀνομάτων· ἴσως δ' ἕνια αὐτῶν 6 καὶ ὑπὸ θειοτέρας δυνάμεως ἢ τῆς τῶν ἀνθρώπων ἐτέθη.

ΕΡΜ. Δοκεῖς μοι καλῶς λέγειν, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὐ δίκαιον ἀπὸ τῶν θεῶν ἀρχεσθαι, σκοπο- μένους πῇ ποτε αὐτὸ τοῦτο τὸ ὄνομα οἱ "θεοὶ" ὀρθῶς 5 ἐκλήθησαν;

ΕΡΜ. Εἰκὸς γε.

ΣΩ. Τοιούδε τοίνυν ἐγωγε ὑποπτεύω· φαίνονται μοι οἱ πρῶτοι τῶν ἀνθρώπων τῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα τούτους μόνους [τοὺς θεοὺς] ἡγεῖσθαι οὕσπερ νῦν πολλοὶ τῶν βαρβάρων, 6 ἡλίον καὶ σελήνην καὶ γῆν καὶ ἄστρα καὶ οὐρανόν· ἅτε οὖν αὐτὰ ὀρῶντες πάντα αἰεὶ ἰόντα δρόμῳ καὶ θέοντα, ἀπὸ ταύτης τῆς φύσεως τῆς τοῦ θεῖν "θεοὺς" αὐτοὺς ἐπονομάσαι· ὕστερον δὲ κατανοοῦντες τοὺς ἄλλους πάντας ἤδη τούτῳ τῷ ὀνό- 5 ματι προσαγορεύειν. εἰκὲ τι δὲ λέγω τῷ ἀληθεῖ ἢ οὐδέν;

ΕΡΜ. Πάνυ μὲν οὖν ἔοικεν.

ΣΩ. Τί οὖν ἂν μετὰ τοῦτο σκοποῖμεν;

ΕΡΜ. Δῆλον δὴ ὅτι [δαίμονάς τε καὶ ἥρωας καὶ ἀνθρώ- 6 πους] δαίμονας.

b3 ἐπωνυμίας B b5 εὐτυχίδην B b7 χρῆναι] χαιρεῖν al. c1 πρέπει] περὶ G d1 τοὺς θεοὺς seclusi: θεοὺς Eusebius et (post ἡγεῖσθαι) Theodoretus d4 γρ. καὶ ἐπικαλέσθαι W d6 τῷ ἀληθεῖ T: τῷ ἀληθεί B d9 ἢ δῆλον al. Heindorf Schanz Socrati tribuentes δαίμονάς τε . . . ἀνθρώπους seclusi

ΣΩ. Καὶ ὡς ἀληθῶς, ὦ Ἑρμόγενης, τί ἂν ποτε νοοῖ τὸ ὄνομα οἱ “δαίμονες”; σκέψαι ἂν τί σοι δόξω εἰπεῖν.

ΕΡΜ. Λέγε μόνον.

8 ΣΩ. Οἶσθα οὖν τίνας φησὶν Ἡσίοδος εἶναι τοὺς δαίμονας;

ΕΡΜ. Οὐκ ἐννοῶ.

ΣΩ. Οὐδὲ ὅτι χρυσοῦν γένος τὸ πρῶτόν φησιν γενέσθαι τῶν ἀνθρώπων;

10 ΕΡΜ. Οἶδα τοῦτό γε.

ΣΩ. Λέγει τοίνυν περὶ αὐτοῦ—

398 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τοῦτο γένος κατὰ μοῖρ' ἐκάλυψεν,
οἱ μὲν δαίμονες ἀγνοὶ ὑποχθόνιοι καλεούνται,
ἔσθλοί, ἀλεξίκακοι, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων.

ΕΡΜ. Τί οὖν δῆ;

ΣΩ. Ὅτι οἶμαι ἐγὼ λέγειν αὐτὸν τὸ χρυσοῦν γένος οὐκ
5 ἐκ χρυσοῦ πεφυκὸς ἀλλ' ἀγαθόν τε καὶ καλόν. τεκμήριον
δὲ μοί ἐστιν ὅτι καὶ ἡμᾶς φησιν σιδηροῦν εἶναι γένος.

ΕΡΜ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τῶν νῦν οἶει ἂν φάναι αὐτὸν εἶ τις
b ἀγαθὸς ἐστὶν ἐκείνου τοῦ χρυσοῦ γένους εἶναι;

ΕΡΜ. Εἰκὸς γε.

ΣΩ. Οἱ δ' ἀγαθοὶ ἄλλο τι ἢ φρόνιμοι;

ΕΡΜ. Φρόνιμοι.

5 ΣΩ. Τοῦτο τοίνυν παντὸς μᾶλλον λέγει, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
τοὺς δαίμονας· ὅτι φρόνιμοι καὶ δαήμονες ἦσαν, “δαίμονας”
αὐτοὺς ὠνόμασεν· καὶ ἔν γε τῇ ἀρχαίᾳ τῇ ἡμετέρᾳ φωνῇ
αὐτὸ συμβαίνει τὸ ὄνομα. λέγει οὖν καλῶς καὶ οὗτος καὶ
ἄλλοι ποιηταὶ πολλοὶ ὅσοι λέγουσιν ὡς, ἐπειδὴν τις ἀγαθὸς
10 ὦν τελευτήσῃ, μεγάλην μοῖραν καὶ τιμὴν ἔχει καὶ γίγνεται
c δαίμων κατὰ τὴν τῆς φρονήσεως ἐπωνυμίαν. ταύτῃ οὖν
τίθεμαι καὶ ἐγὼ [τὸν δαήμονα] πάντ' ἄνδρα ὃς ἂν ἀγαθὸς ᾖ,

a i ὑποχθόνιοι BT: ἐπιχθόνιοι vulg. b i γένους] γένος B c a τὸν δαήμονα secl. Hermann

δαιμόνιον εἶναι καὶ ζῶντα καὶ τελευτήσαντα, καὶ ὀρθῶς
"δαίμονα" καλεῖσθαι.

ΕΡΜ. Καὶ ἐγὼ μοι δοκῶ, ὦ Σώκρατες, τούτου πάνυ σοι 5
σύμφηφος εἶναι. ὁ δὲ δὴ "ἥρως" τί ἂν εἴη;

ΣΩ. Τοῦτο δὲ οὐ πάνυ χαλεπὸν ἐννοῆσαι. σμικρὸν
γὰρ παρήκται αὐτῶν τὸ ὄνομα, δηλοῦν τὴν ἐκ τοῦ ἔρωτος
γένεσιν.

ΕΡΜ. Πῶς λέγεις;

10

ΣΩ. Οὐκ οἶσθα ὅτι ἡμίθεοι οἱ ἥρωες;

ΕΡΜ. Τί οὖν;

ΣΩ. Πάντες δήπου γεγόνασιν ἐρασθέντος ἡ θεοῦ θνητῆς d
ἡ θνητοῦ θεᾶς. ἐὰν οὖν σκοπῆς καὶ τοῦτο κατὰ τὴν Ἀττικὴν
τὴν παλαιὰν φωνήν, μᾶλλον εἴσῃ· δηλώσει γάρ σοι ὅτι
παρὰ τὸ τοῦ ἔρωτος ὄνομα, ὅθεν γεγόνασιν οἱ ἥρωες, σμικρὸν
παρηγμένον ἐστὶν ὁ δυνάματος† χάριν. καὶ ἥτοι τοῦτο λέγει 5
τοὺς ἥρωας, ἡ ὅτι σοφοὶ ἦσαν καὶ ῥήτορες [καὶ] δεινοὶ καὶ
διαλεκτικοί, ἐρωτᾶν ἱκανοὶ ὄντες· τὸ γὰρ "εἴρειν" λέγειν
ἐστίν. ὅπερ οὖν ἄρτι λέγομεν, ἐν τῇ Ἀττικῇ φωνῇ λεγό-
μενοι οἱ ἥρωες ῥήτορες τινες καὶ ἐρωτητικοὶ συμβαίνουσιν, e
ὥστε ῥητόρων καὶ σοφιστῶν γένος γίγνεται τὸ ἡρωικὸν
φῦλον. ἀλλὰ οὐ τοῦτο χαλεπὸν ἐστὶν ἐννοῆσαι, ἀλλὰ
μᾶλλον τὸ τῶν ἀνθρώπων, διὰ τί ποτε "ἀνθρωποι" κα-
λοῦνται· <ἡ> σὺ ἔχεις εἰπεῖν;

5

ΕΡΜ. Πόθεν, ὦγαθέ, ἔχω; οὐδ' εἴ τι οἶός τ' ἂν εἴην
εὔρεῖν, οὐ συντείνω διὰ τὸ ἡγεῖσθαι σὲ μᾶλλον εὐρήσειν ἢ
ἐμαυτόν.

ΣΩ. Τῇ τοῦ Εὐθύφρονος ἐπιπνοίᾳ πιστεύεις, ὥς ἔοικας. 399

ΕΡΜ. Δῆλα δὴ.

ΣΩ. Ὅρθῶς γε σὺ πιστεύων· ὥς καὶ νῦν γέ μοι

ο 5 ἐγὼ] ἐγώγε T d 1 ἐρασθέντος ἡ θεοῦ θνητῆς ἡ θνητοῦ θεᾶς]
ἐρασθέντες ἡ θεοὶ θνητῆς ἡ θνητοὶ θεᾶς BTG d 5 δυνάματος] σθένος
Peipers d 6 καὶ ante δεινοὶ B: ras. ante δεινοὶ T d 7 ἐρωτᾶν
(καὶ εἴρειν) H. Schmidt d 8 λέγομεν] ἐλέγομεν T e 1 ἐρωτη-
τικοί] ἐρωτικοὶ T e 5 ἡ add. Heindorf

- φαίνομαι κομψῶς ἐννεοσηκέναι, καὶ κινδυνεύσω, ἐὰν μὴ
 5 εὐλαβῶμαι, ἔτι τήμερον σοφώτερος τοῦ δέοντος γενέσθαι.
 σκόπει δὴ δ' λέγω. πρῶτον μὲν γὰρ τὸ τοιούτῳ δεῖ ἐννοήσασθαι
 περὶ ὀνομάτων, ὅτι πολλάκις ἐπεμβάλλομεν γράμματα, τὰ
 δ' ἐξαιρούμεν, παρ' ὃ βουλόμεθα ὀνομάζοντες, καὶ τὰς
 ὀξύτητας μεταβάλλομεν. οἶον "Διὶ φίλος"—τοῦτο ἵνα
 b ἀντὶ ῥήματος ὄνομα ἡμῖν γένηται, τό τε ἕτερον αὐτόθεν ἰῶτα
 ἐξείλομεν καὶ ἀντὶ ὀξείας τῆς μέσης συλλαβῆς βαρεῖαν
 ἐφθεγγάμεθα. ἄλλων δὲ τοῦναντίον ἐμβάλλομεν γράμματα,
 τὰ δὲ βαρύτερα <ὀξύτερα> φθεγγόμεθα.

- 5 EPM. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Τούτων τοίνυν ἐν καὶ τὸ τῶν ἀνθρώπων ὄνομα
 πέπονθεν, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ. ἐκ γὰρ ῥήματος ὄνομα γέγονεν,
 ἐνὸς γράμματος τοῦ ἀλφα ἐξαιρεθέντος καὶ βαρυτέρας τῆς
 τελευτῆς γενομένης.

- 10 EPM. Πῶς λέγεις;

- c ΣΩ. Ὡδε. σημαίνει τοῦτο τὸ ὄνομα ὃ "ἄνθρωπος" ὅτι
 τὰ μὲν ἄλλα θηρία ὦν ὁρᾷ οὐδὲν ἐπισκοπεῖ οὐδὲ ἀναλογίζεται
 οὐδὲ ἀναθρεῖ, ὃ δὲ ἄνθρωπος ἅμα ἐώρακεν—τοῦτο δ' ἐστὶ
 [τὸ] "ὄπωπε"—καὶ ἀναθρεῖ καὶ λογίζεται τοῦτο δ' ὄπωπε.
 5 ἐντεῦθεν δὴ μόνον τῶν θηρίων ὁρθῶς ὁ ἄνθρωπος "ἄνθρω-
 πος" ὠνομάσθη, ἀναθρῶν ἂ ὄπωπε.

EPM. Τί οὖν τὸ μετὰ τοῦτο; ἔρωμαί σε ὃ ἡδέως ἀν
 πυθοίμην;

ΣΩ. Πάνυ γε.

- d EPM. Ὡσπερ τοίνυν μοι δοκεῖ τούτοις ἐξῆς εἶναί τι
 χρῆμα. "ψυχὴν" γάρ που καὶ "σῶμα" καλοῦμεν τοῦ
 ἀνθρώπου.

ΣΩ. Πῶς γὰρ οὐ;

- 5 EPM. Πειρώμεθα δὴ καὶ ταῦτα διελεῖν ὥσπερ τὰ
 ἐμπροσθεν.

b 4 ὀξύτερα add. Buttmann; b 6 τοῦτων] τοῦτο T b 8 γράμ-
 ματος om. G c 4 τὸ om. al. Eusebius c 5 δὴ] διὲ δὴ B b 8 γράμ-
 σῶμά τι T d 2 σῶμα]

ΣΩ. Ψυχὴν λέγεις ἐπισκέψασθαι ὡς εἰκότως τούτου τοῦ
ὀνόματος τυγχάνει, ἔπειτ' αὐτὸ τὸ σῶμα;

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Ὡς μὲν τοῖνυν ἐκ τοῦ παραχρήμα λέγειν, οἶμά τι 10
τοιούτου νοεῖν τοὺς τὴν ψυχὴν ὀνομάσαντας, ὡς τοῦτο ἄρα,
ὅταν παρῇ τῷ σώματι, αἰτιὸν ἐστὶ τοῦ ζῆν αὐτῷ, τὴν τοῦ
ἀναπνεῖν δύναμιν παρέχον καὶ ἀναψύχον, ἅμα δὲ ἐκλεί- e
ποντος τοῦ ἀναψύχοντος τὸ σῶμα ἀπόλλυται τε καὶ τελευτᾷ·
ὅθεν δὴ μοι δοκοῦσιν αὐτὸ “ψυχὴν” καλέσαι. εἰ δὲ βούλει
—ἔχε ἡρέμα· δοκῶ γάρ μοι τι καθορᾶν πιθανώτερον τούτου
τοῖς ἀμφὶ Εὐθύφρονα. τούτου μὲν γάρ, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, 400
καταφρονήσαιεν ἂν καὶ ἡγήσαιτο φορτικὸν εἶναι· τότε δὲ
σκόπει ἔαν ἄρα καὶ σοὶ ἀρέσῃ.

ΕΡΜ. Λέγε μόνον.

ΣΩ. Τὴν φύσιν παντὸς τοῦ σώματος, ὥστε καὶ ζῆν καὶ 5
περιέναι, τί σοι δοκεῖ ἔχειν τε καὶ ὀχεῖν ἄλλο ἢ ψυχὴ;

ΕΡΜ. Οὐδὲν ἄλλο.

ΣΩ. Τί δέ; καὶ τὴν τῶν ἄλλων ἀπάντων φύσιν οὐ
πιστεύεις Ἀναξαγόρᾳ νοῦν καὶ ψυχὴν εἶναι τὴν διακοσμοῦσαν
καὶ ἔχουσαν; 10

ΕΡΜ. Ἐγώ γε.

ΣΩ. Καλῶς ἄρα ἂν τὸ ὄνομα τοῦτο ἔχοι τῇ δυνάμει b
ταύτῃ ἢ φύσιν ὀχεῖ καὶ ἔχει “φυσέχην” ἐπονομάζειν.
ἔξεστι δὲ καὶ “ψυχὴν” κομψευόμενον λέγειν.

ΕΡΜ. Πάνυ μὲν οὖν, καὶ δοκεῖ γέ μοι τοῦτο ἐκείνου
τεχνικώτερον εἶναι. 5

ΣΩ. Καὶ γὰρ ἔστιν· γελοῖον μέντοι φαίνεται ὡς ἀληθῶς
ὀνομαζόμενον ὡς ἐτέθη.

ΕΡΜ. Ἀλλὰ δὴ τὸ μετὰ τοῦτο πῶς φῶμεν ἔχειν;

ΣΩ. Τὸ σῶμα λέγεις;

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Πολλαχῇ μοι δοκεῖ τοῦτό γε· ἂν μὲν καὶ σμικρὸν 10
τις παρακλήνῃ, καὶ πάνυ. καὶ γὰρ σῆμά τινές φασιν αὐτὸ c

εἶναι τῆς ψυχῆς, ὡς τεθαμμένης ἐν τῷ νῦν παρόντι· καὶ διότι αὐτὸν τούτῳ σημαίνει ἢ ἂν σημαίνει ἡ ψυχὴ, καὶ ταύτην “σῆμα” ὁρθῶς καλεῖσθαι. δοκοῦσι μέντοι μοι μάλιστα
 5 θέσθαι οἱ ἀμφὶ Ὀρφέα τοῦτο τὸ ὄνομα, ὡς δίκην διδούσης τῆς ψυχῆς ὧν δὴ ἔνεκα δίδωσιν, τοῦτον δὲ περίβολον ἔχειν, ἵνα σφύζεται, δεσμωτηρίου εἰκόνα· εἶναι οὖν τῆς ψυχῆς τοῦτο, ὥσπερ αὐτὸ ὀνομάζεται, ἕως ἂν ἐκτελεσθῇ τὰ ὀφειλόμενα, [τὸ] “σῶμα,” καὶ οὐδὲν δεῖν παράγειν οὐδ’ ἐν γράμμα.

d EPM. Ταῦτα μὲν μοι δοκεῖ ἱκανῶς, ὦ Σώκρατες, εἰρησθαι· περὶ δὲ τῶν θεῶν τῶν ὀνομάτων, οἷον καὶ περὶ τοῦ “Διὸς” νυνδὴ ἔλεγες, ἔχομεν ἂν πού κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπισκεψασθαι κατὰ τίνα ποτὲ ὁρθότητα αὐτῶν τὰ ὀνόματα
 5 κεῖται;

ΣΩ. Ναὶ μὰ Δία ἡμεῖς γε, ὦ Ἑρμόγευες, εἴπερ γε νοῦν ἔχομεν, ἕνα μὲν τὸν κάλλιστον τρόπον, ὅτι περὶ θεῶν οὐδὲν ἴσμεν, οὔτε περὶ αὐτῶν οὔτε περὶ τῶν ὀνομάτων, ἅττα ποτὲ ἑαυτοὺς καλοῦσιν· δηλοῦν γὰρ ὅτι ἐκεῖνοί γε τάληθῇ καλοῦσι.
 e δεῦτερος δ’ αὖ τρόπος ὁρθότητος, ὥσπερ ἐν ταῖς εὐχαῖς νόμος ἐστὶν ἡμῖν εὐχεσθαι, οἷτινές τε καὶ ὁπόθεν χαίρουσιν ὀνομαζόμενοι, ταῦτα καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς καλεῖν, ὡς ἄλλο μηδὲν
 401 εἰδότας· καλῶς γὰρ δὴ ἔμοιγε δοκεῖ νενομίσθαι. εἰ οὖν βούλει, σκοπῶμεν ὥσπερ προειπόντες τοῖς θεοῖς ὅτι περὶ αὐτῶν οὐδὲν ἡμεῖς σκεψόμεθα—οὐ γὰρ ἀξιούμεν οἷοί τ’ ἂν εἶναι σκοπεῖν—ἀλλὰ περὶ τῶν ἀνθρώπων, ἦν ποτέ τινα δόξαν
 5 ἔχοντες ἐτίθεντο αὐτοῖς τὰ ὀνόματα· τοῦτο γὰρ ἀνεμέσσητον.

EPM. Ἀλλὰ μοι δοκεῖς, ὦ Σώκρατες, μετρίως λέγειν, καὶ οὕτω ποιῶμεν.

b ΣΩ. Ἄλλο τι οὖν ἀφ’ Ἑστίας ἀρχόμεθα κατὰ τὸν νόμον;
 EPM. Δίκαιον γούν.

ο3 σημῆν T ο4 μοι om. Stobaeus ο6 δὲ] δὴ Heindorf
 ο8 τοῦτο, ὥσπερ αὐτὸ B T: τοῦτο αὐτὸ, ὥσπερ Stobaeus ο9 τὸ om. Stobaeus
 οὐδ’ ἐν scripsi: οὐδὲν B: οὐδὲ T d7 ἔχομεν ed. Basileensis altera, Schanz a1 εἰ βούλει οὖν T: βούλει οὖν Jordan
 a4 ἦν ποτέ τινα B T: ἦντινὰ ποτε vulg.

ΣΩ. Τί οὖν ἂν τις φαίη διανοούμενον τὸν ὀνομάσαντα
'Εστίαν ὀνομάσαι;

ΕΡΜ. Οὐ μὰ τὸν Δία οὐδὲ τοῦτο οἶμαι ῥᾷδιον εἶναι. 5

ΣΩ. Κινδυνεύουσι γοῦν, ὡγαθὲ 'Ερμόγετες, οἱ πρῶτοι τὰ
ὀνόματα τιθέμενοι οὐ φαῦλοι εἶναι ἀλλὰ μετεωρολόγοι καὶ
ἀδολέσχοι τινές.

ΕΡΜ. Τί δή;

ΣΩ. Καταφαίνεται μοι ἡ θέσις τῶν ὀνομάτων τοιούτων 10
τινῶν ἀνθρώπων, καὶ ἔάν τις τὰ ξενικὰ ὀνόματα ἀνασκοπῇ, C
οὐχ ἵττον ἀνευρίσκεται ὃ ἕκαστον βούλεται. οἶον καὶ ἐν
τούτῳ ὃ ἡμεῖς "οὐσίαν" καλοῦμεν, εἰσὶν αἱ "ἐσσίαν"
καλοῦσιν, αἱ δ' αὖ "ὠσίαν." πρῶτον μὲν οὖν κατὰ τὸ
ἕτερον ὄνομα τούτων ἡ τῶν πραγμάτων οὐσία "'Εστία" 5
καλεῖσθαι ἔχει λόγον, καὶ ὅτι γε αὖ ἡμεῖς τὸ τῆς οὐσίας
μετέχον "ἔστιν" φαμέν, καὶ κατὰ τοῦτο ὀρθῶς ἂν καλοῖτο
"'Εστία". εἰσκαμεν γὰρ καὶ ἡμεῖς τὸ παλαιὸν "ἐσσίαν"
καλεῖν τὴν οὐσίαν. ἔτι δὲ καὶ κατὰ τὰς θυσίας ἂν τις
ἐννοήσας ἡγήσαιο οὕτω νοεῖν ταῦτα τοὺς τιθεμένους· τὸ d
γὰρ πρὸ πάντων θεῶν τῇ 'Εστίᾳ πρώτη προθύειν εἰκὸς ἐκεί-
νους οἴτινες τὴν πάντων οὐσίαν "ἐσσίαν" ἐπωνόμασαν.
δοιοι δ' αὖ "ὠσίαν," σχεδὸν τι αὖ οὗτοι καθ' Ἡράκλειτον
ἂν ἡγοῖντο τὰ ὄντα ἵνα τε πάντα καὶ μένειν οὐδέν· τὸ 5
οὖν αἷτιον καὶ τὸ ἀρχηγὸν αὐτῶν εἶναι τὸ ὠθοῦν, ὅθεν
δὴ καλῶς ἔχει αὐτὸ "ὠσίαν" ὀνομάσθαι. καὶ ταῦτα
μὲν δὴ ταύτῃ ὥς παρὰ μηδὲν εἰδόντων εἰρήσθω· μετὰ δ' e
'Εστίαν δίκαιον 'Ρέαν καὶ Κρόνον ἐπισκέψασθαι. καίτοι
τό γε τοῦ Κρόνου ὄνομα ἤδη διήλθομεν. ἴσως μέντοι
οὐδὲν λέγω.

ΕΡΜ. Τί δή, ὦ Σώκρατες; 5

ΣΩ. Ὁγαθέ, ἐννευόηκά τι σμήνος σοφίας.

ΕΡΜ. Ποῖον δὴ τοῦτο;

b 6 γοῦν om. G c 1 ἀνθρώπων] ἀνθρώπων εἶναι B c 3 ἐσσίαν B
c 7 ἔστιν scripsi: ἔστι Badham: ἐστίαν B: ἐστίαν T d 2 προθύειν]
θεῶν G d 3 ἐσσίαν scripsi: ἐστίαν B: ἐστίαν T

408 ΣΩ. Γελοῖον μὲν πάνυ εἰπεῖν, οἶμαι μέντοι τινα πιθανότητα
 ἔχον.

ΕΡΜ. Τίνα ταύτην;

ΣΩ. Τὸν Ἡράκλειτόν μοι δοκῶ καθορᾶν παλαιὰ ἅπαντα
 5 σοφὰ λέγοντα, ἀτεχνῶς τὰ ἐπὶ Κρόνου καὶ Ῥέας, ἀ καὶ
 Ὅμηρος ἔλεγεν.

ΕΡΜ. Πῶς τοῦτο λέγεις;

ΣΩ. Λέγει πού Ἡράκλειτος ὅτι “πάντα χωρεῖ καὶ οὐδὲν
 μένει,” καὶ ποταμοῦ ῥοῇ ἀπεικάζων τὰ ὄντα λέγει ὥς “ὅς
 10 ἐς τὸν αὐτὸν ποταμὸν οὐκ ἂν ἐμβαίης.”

ΕΡΜ. Ἔστι ταῦτα.

β ΣΩ. Τί οὖν; δοκεῖ σοι ἀλλοιότερον Ἡρακλείτου νοεῖν ὁ
 τιθέμενος τοῖς τῶν ἄλλων θεῶν προγόνοις “Ῥέαν” τε καὶ
 “Κρόνον”; ἄρα οἶει ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου αὐτὸν ἀμφοτέροις
 ρευμάτων ὀνόματα θέσθαι; ὥσπερ αὖ Ὅμηρος “Ὀκεανὸν τε
 5 θεῶν γένεσιν” φησιν “καὶ μητέρα Τηθύν” οἶμαι δὲ καὶ
 Ἡσιόδοσ. λέγει δέ πού καὶ Ὀρφεὺς ὅτι

Ὀκεανὸς πρῶτος καλλιρροὸς ἤρξε γάμοιο,

γ δς ῥα κασιγνήτην ὁμομήτορα Τηθύν σπυιεν.

ταῦτ’ οὖν σκόπει ὅτι καὶ ἀλλήλοις συμφωνεῖ καὶ πρὸς τὰ τοῦ
 Ἡρακλείτου πάντα τείνει.

ΕΡΜ. Φαίνη τί μοι λέγειν, ὦ Σώκρατες· τὸ μέντοι τῆς
 5 Τηθὺς οὐκ ἐννοῶ ὄνομα τί βούλεται.

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε ὀλίγου αὐτὸ λέγει ὅτι πηγῆς
 ὄνομα ἐπικεκρυμμένον ἐστίν. τὸ γὰρ διαττώμενον καὶ
 δ τὸ ἡθούμενον πηγῆς ἀπείκασμά ἐστιν· ἐκ δὲ τούτων ἀμ-
 φοτέρων τῶν ὀνομάτων ἡ “Τηθὺς” τὸ ὄνομα σύγκειται.

ΕΡΜ. Τοῦτο μὲν, ὦ Σώκρατες, κομψόν.

ΣΩ. Τί δ’ οὐ μέλλει; ἀλλὰ τί τὸ μετὰ τοῦτο; τὸν μὲν
 5 Δία εἴπομεν.

a 1 μὲν om. T a 4 παλαι] πέλαι B: παλαι T b 4 ρευμάτων
 om. T b 5 φησιν B: φησὶ B¹ W: om. T b 7 καλλιρροὺς B:
 καλλιρροὺς T c 1 σπυιεν T: σπυεν B c 2 ἄλλοις B c 4 φαίνει
 τι T: φαίνεται B d 4 μέλλει] μέλλω B T

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Τους ἀδελφούς δὴ αὐτοῦ λέγωμεν, τὸν τε Ποσειδῶ καὶ τὸν Πλούτωνα καὶ τὸ ἕτερον ὄνομα ὃ ὀνομάζουσιν αὐτόν.

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

10

ΣΩ. Τὸ μὲν τοίνυν τοῦ Ποσειδῶνός μοι φαίνεται ὀνομάσθαι [τοῦ πρώτου ὀνομάσαντος], ὅτι αὐτὸν βαδίζοντα ἐπέσχευεν ἡ τῆς θαλάττης φύσις καὶ οὐκέτι εἴασεν προελθεῖν, ἀλλ' ὥσπερ δεσμός τῶν ποδῶν αὐτῷ ἐγένετο. τὸν οὖν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως ταύτης θεὸν ὠνόμασεν "Ποσειδῶνα," ὡς "ποσιδεσμον" ὄντα· τὸ δὲ ἔγκειται ἴσως εὐπρεπείας ἕνεκα. τάχα δὲ οὐκ ἂν τοῦτο λέγοι, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ σῆγμα δύο λάβδα τὸ πρῶτον ἐλέγετο, ὡς πολλὰ εἰδότος τοῦ 403 θεοῦ. ἴσως δὲ ἀπὸ τοῦ σείειν "ὃ σείων" ὠνόμασται· πρόσκειται δὲ τὸ πεῖ καὶ τὸ δέλτα. τὸ δὲ Πλούτωνος, τοῦτο μὲν κατὰ τὴν τοῦ πλούτου δόσιν, ὅτι ἐκ τῆς γῆς κάτωθεν ἀνίσταται ὁ πλούτος, ἐπωνομάσθη· ὁ δὲ "Αἰδης," οἱ 5 πολλοὶ μὲν μοι δοκοῦσιν ὑπολαμβάνειν τὸ αἰδὲς προσειρησθαι τῷ ὀνόματι τούτῳ, καὶ φοβούμενοι τὸ ὄνομα "Πλούτωνα" καλοῦσιν αὐτόν.

ΕΡΜ. Σοὶ δὲ πῶς φαίνεται, ὦ Σώκρατες;

b

ΣΩ. Πολλαχῇ ἔμοιγε δοκοῦσιν ἄνθρωποι διημαρτηκέναι περὶ τούτου τοῦ θεοῦ τῆς δυνάμεως καὶ φοβεῖσθαι αὐτὸν οὐκ ἄξιον (ὄν). ὅτι τε γάρ, ἐπειδὴν ἀπαξ τις ἡμῶν ἀποθάνῃ, αἰεὶ ἐκεῖ ἔστιν, φοβοῦνται, καὶ ὅτι ἡ ψυχὴ γυμνὴ τοῦ 5 σώματος παρ' ἐκείνων ἀπέρχεται, καὶ τοῦτο πεφόβηται· τὰ δ' ἔμοι δοκεῖ πάντα ἐς ταῦτόν τι συντελεῖν, καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ θεοῦ καὶ τὸ ὄνομα.

ΕΡΜ. Πῶς δὴ;

ΣΩ. Ἐγὼ σοὶ ἐρῶ ἃ γέ μοι φαίνεται. εἰπὲ γάρ c

ο 1 τοῦ . . . ὀνομάσαντος secl. Schanz: ὅπρ τοῦ . . . ὀνομάσαντος al.
a 6 αἰδὲς scripsi (cf. 404 b 2): αἰδὲς B T b 2 ἄνθρωποι B T: οἱ
ἄνθρωποι G b 4 ὄν add. Balter b 5-6 φοβεῖται . . . πεφό-
βηται T

μοι, δεσμός ζῆψ ὅψουσι ὥστε μένειν ὅπου οὖν, πότερος
 ἰσχυρότερός ἐστιν, ἀνάγκη ἢ ἐπιθυμία;

ERM. Πολὺ διαφέρει, ὦ Σώκρατες, ἢ ἐπιθυμία.

5 ΣΩ. Οἶει οὖν τὸν Ἄϊδην οὐκ ἂν πολλοὺς ἐκφεύγειν, εἰ
 μὴ τῷ ἰσχυροτάτῳ δεσμῷ ἔδει τοὺς ἐκέισε ἰόντας;

ERM. Δῆλα δῆ.

ΣΩ. Ἐπιθυμία ἄρα τινὶ αὐτούς, ὡς ἔοικε, δεῖ, εἴπερ τῷ
 μεγίστῳ δεσμῷ δεῖ, καὶ οὐκ ἀνάγκῃ.

10 ERM. Φαίνεται.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐπιθυμίαι αὐ πολλαὶ εἰσιν;

ERM. Ναί.

d ΣΩ. Τῇ μεγίστῃ ἄρα ἐπιθυμίᾳ τῶν ἐπιθυμιῶν δεῖ αὐτούς,
 εἴπερ μέλλει τῷ μεγίστῳ δεσμῷ κατέχειν.

ERM. Ναί.

ΣΩ. Ἔστιν οὖν τις μείζων ἐπιθυμία ἢ ὅταν τις τῇ συνῶν
 5 οἷται δι' ἐκείνου ἔσεσθαι ἀμείνων ἀνὴρ;

ERM. Μὰ Δι' οὐδ' ὅπως οἰοῦν, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Διὰ ταῦτα ἄρα φῶμεν, ὦ Ἑρμόγενης, οὐδένα δεῦρο
 ἐβελῆσαι ἀπελθεῖν τῶν ἐκεῖθεν, οὐδὲ αὐτὰς τὰς Σεφήνας,
 e ἀλλὰ κατακεκλησθαι ἐκείνας τε καὶ τοὺς ἄλλους πάντας·
 οὕτω καλοὺς τινας, ὡς ἔοικεν, ἐπίσταται λόγους λέγειν
 ὁ Ἄϊδης, καὶ ἔστιν, ὥς γ' ἐκ τοῦ λόγου τούτου, ὁ θεὸς
 [οὗτος] τέλεος σοφιστῆς τε καὶ μέγας εὐεργέτης τῶν παρ'
 5 αὐτῷ, ὅς γε καὶ τοῖς ἐνθάδε τοσαῦτα ἀγαθὰ ἀνίσχιν· οὕτω
 πολλὰ αὐτῷ τὰ περιόντα ἐκεῖ ἐστίν, καὶ τὸν "Πλούτωνα"
 ἀπὸ τούτου ἔσχε τὸ ὄνομα. καὶ τὸ αὐτὸ μὴ ἐθέλειν συνεῖναι
 τοῖς ἀνθρώποις ἔχουσι τὰ σώματα, ἀλλὰ τότε συγγίγνεσθαι,
 404 ἐπειδὰν ἡ ψυχὴ καθαρὰ ᾗ πάντων τῶν περὶ τὸ σῶμα κακῶν
 καὶ ἐπιθυμιῶν, οὐ φιλοσόφου δοκεῖ σοι εἶναι καὶ εὖ ἐντεθυμη-
 μένου ὅτι οὕτω μὲν ἂν κατέχοι αὐτοὺς δήσας τῇ περὶ ἀρετὴν
 ἐπιθυμίᾳ, ἔχοντας δὲ τὴν τοῦ σώματος πτολήσιν καὶ μανίαν

d a εἴπερ] εἴπερ γε G d 5 ἔσεσθαι] ἔσται T e a λέγειν
 λόγους G e 4 οὗτος om. T a a φιλοσόφον . . . ἐντεθυμημένον
 Heusde : φιλόσοφον . . . ἐντεθυμημένον B T σοι δοκεῖ T

οὐδ' ἂν ὁ Κρόνος· δύναται ὁ πατὴρ συγκατέχειν αὐτῷ ἐν τοῖς δ
δεσμοῖς δῆσας τοῖς αὐτοῦ λεγομένοις;

ΕΡΜ. Κινδυνεύεις· τί λέγεις, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Καὶ τό γε ὄνομα ὁ “Αἰδης,” ὦ Ἑρμόγετες, πολλοῦ b
δεῖ ἀπὸ τοῦ αἰδοῦς ἐπωνομάσθαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἀπὸ
τοῦ πάντα τὰ καλὰ εἰδέναι, ἀπὸ τούτου ὑπὸ τοῦ νομοθέτου
“Αἰδης” ἐκλήθη.

ΕΡΜ. Εἶεν· τί δὲ Δήμητρά τε καὶ Ἥραν καὶ Ἀπόλλω δ
καὶ Ἀθηνῶν καὶ Ἥφαιστον καὶ Ἄρη καὶ τοὺς ἄλλους θεούς,
πῶς λέγομεν;

ΣΩ. Δημήτηρ μὲν φαίνεται κατὰ τὴν δόσιν τῆς ἐδωδῆς
διδούσα ὡς μήτηρ “Δημήτηρ” κεκλησθαι, Ἥρα δὲ ἐρατή c
τις, ὥσπερ οὖν καὶ λέγεται ὁ Ζεὺς αὐτῆς ἐρασθεὶς ἔχειν.
Ἰσως δὲ μετεωρολογῶν ὁ νομοθέτης τὸν ἀέρα “Ἥραν”
ὠνόμασεν ἐπικρυπτόμενος, θεὸς τὴν ἀρχὴν ἐπὶ τελευτῇ
γνοῆς δ' ἂν, εἰ πολλάκις λέγοις τὸ τῆς Ἥρας ὄνομα.
“Φερρέφαττα” δέ· πολλοὶ μὲν καὶ τοῦτο φοβοῦνται τὸ δ
ὄνομα καὶ τὸν “Ἀπόλλω,” ὑπὸ ἀπειρίας, ὡς ἔοικεν, ὀνο-
μάτων ὀρθότητος. καὶ γὰρ μεταβάλλοντες σκοποῦνται τὴν
“Φερσεφόνην,” καὶ δεινὸν αὐτοῖς φαίνεται· τὸ δὲ μηνύει
σοφὴν εἶναι τὴν θεόν. ἅτε γὰρ φερομένων τῶν πραγμάτων d
τὸ ἐφαπτόμενον καὶ ἐπαφῶν καὶ δυνάμενον ἐπακολουθεῖν
σοφία ἂν εἴη. “Φερέπαφα” οὖν διὰ τὴν σοφίαν καὶ τὴν
ἐπαφὴν τοῦ φερομένου ἢ θεοῦ ἂν ὀρθῶς καλοῖτο, ἢ
τοιούτῳ τι—δι' ὅπερ καὶ σύνεστιν αὐτῇ ὁ Ἀἰδης σοφὸς δ
ὢν, διότι τοιαύτη ἐστίν—οὖν δὲ αὐτῆς ἐκκλίνουσι τὸ ὄνομα
εὐστομίαν περὶ πλείονος ποιούμενοι τῆς ἀληθείας, ὥστε
“Φερρέφατταν” αὐτὴν καλεῖν. ταύτην δὲ καὶ περὶ τὸν e
Ἀπόλλω, ὅπερ λέγω, πολλοὶ πεφόβηνται περὶ τὸ ὄνομα τοῦ
θεοῦ, ὥς τι δεινὸν μηνύοντος· ἢ οὐκ ᾔσθησαι;

ΕΡΜ. Πάνυ μὲν οὖν, καὶ ἀληθὴ λέγεις.

b a αἰδοῦς re vera B T (cf. Phaed. 79 a 4) : αἰδοῦς vulg. b 3 (ἀει)
εἰδέναι Hermann b 9 Δημήτηρ TW : om. B c 1 ἐρασθεὶς ἔχειν
liber Bessarionis : δ ἐρασθεὶς ἔχει B T d 1 θεόν] θεῶν T

ΣΩ. Τὸ δέ γ' ἐστίν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, κάλλιστα κείμενον
5 πρὸς τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ.

ΕΡΜ. Πῶς δῆ;

ΣΩ. Ἐγὼ πειράσομαι φράσαι ὃ γέ μοι φαίνεται· σὺ γὰρ
405 ἔστιν ὅτι ἂν μᾶλλον ὄνομα ἤρμοσεν ἐν ὃν τέτταρσι δυνάμεσι
ταῖς τοῦ θεοῦ, ὥστε πασῶν ἐφάπτεσθαι καὶ δηλοῦν τρόπον
τινὰ μουσικὴν τε καὶ μαντικὴν καὶ ἱατρικὴν καὶ τοξικὴν.

ΕΡΜ. Λέγε δῆ· ἄτοπον γάρ τί μοι λέγεις τὸ ὄνομα
5 εἶναι.

ΣΩ. Εὐάρμοστον μὲν οὖν, ἅτε μουσικοῦ ὄντος τοῦ θεοῦ.
πρῶτον μὲν γὰρ ἡ κάθαρσις καὶ οἱ καθαρμοὶ καὶ κατὰ τὴν
ἱατρικὴν καὶ κατὰ τὴν μαντικὴν καὶ αἱ τοῖς ἱατρικοῖς
b φαρμάκοις καὶ αἱ τοῖς μαντικοῖς περιθειώσεις τε καὶ τὰ
λουτρά τὰ ἐν τοῖς τοιοῦτοις καὶ αἱ περιρράνσεις, πάντα ἐν
τι ταῦτα δύναιτ' ἂν, καθαρὸν παρέχειν τὸν ἄνθρωπον καὶ
κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν· ἢ οὐ;

5 ΕΡΜ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Οὐκοῦν ὁ καθαίρων θεὸς καὶ ὁ ἀπολούων τε καὶ
ἀπολύων τῶν τοιούτων κακῶν οὗτος ἂν εἴη;

ΕΡΜ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Κατὰ μὲν τοῖνυν τὰς ἀπολύσεις τε καὶ ἀπολούσεις,
c ὡς ἱατρὸς ὢν τῶν τοιούτων, “Ἀπολούων” ἂν ὀρθῶς καλοῖτο·
κατὰ δὲ τὴν μαντικὴν καὶ τὸ ἀληθές τε καὶ τὸ ἀπλοῦν—
ταῦτόν γάρ ἐστιν—ὥσπερ οὖν οἱ Θετταλοὶ καλοῦσιν αὐτόν,
ὀρθότατ' ἂν καλοῖτο· “Ἀπλον” γάρ φασι πάντες Θετταλοὶ
5 τοῦτον τὸν θεόν. διὰ δὲ τὸ αἰεὶ βολῶν ἐγκρατὴς εἶναι τοξικῇ
“Ἀειβάλλων” ἐστίν. κατὰ δὲ τὴν μουσικὴν δεῖ ὑπολαβεῖν
[ὥσπερ τὸν ἀκόλουθόν τε καὶ τὴν ἄκοιτιν] ὅτι τὸ ἄλφα σημαίνει
πολλαχού τὸ ὁμοῦ, καὶ ἐνταῦθα τὴν ὁμοῦ πόλῃσιν καὶ
περὶ τὸν οὐρανόν, οὗτος δὲ “πόλους” καλοῦσιν, καὶ [τὴν] περὶ

a i ἤρμοσεν ἐν ὃν T W: ἤρμοσμένον B et in marg. W b i περι-
θειώσεις T: περιθεῖ ὡς εἰς B b 2 ταῦτα ἐν τι B b 7 ὁ ante ἀπολύων T
c i ἀπολύων ἢ ἀπολούων Heindorf c 4 Ἀπλον Boeckh: ἀπλῶν B
ἀπλόν T c 7 ὥσπερ . . . ἄκοιτιν Becl. Ast c 9 τὴν del. t

τὴν ἐν τῇ ᾠδῇ ἁρμονίαν, ἣ δὴ συμφωνία καλεῖται, ὅτι ταῦτα d
 πάντα, ὥς φασιν οἱ κομφοὶ περὶ μουσικὴν καὶ ἀστρονομίαν,
 ἁρμονίᾳ τινὶ πολεῖ ἅμα πάντα· ἐπιστατεῖ δὲ οὗτος ὁ θεὸς
 τῇ ἁρμονίᾳ ὁμοπολῶν αὐτὰ πάντα καὶ κατὰ θεοὺς καὶ κατ'
 ἀνθρώπους· ὥσπερ οὖν τὸν ὁμοκέλευθον καὶ ὁμόκοιτιν 5
 “ἀκόλουθον” καὶ “ἄκοιτιν” ἐκαλέσαμεν, μεταβαλόντες
 αὐτὶ τοῦ “ὁμο-” “ἄ-,” οὕτω καὶ “Ἀπόλλωνα” ἐκαλέσαμεν
 ὅς ἦν “Ὀμοπολῶν,” ἕτερον λάβδᾳ ἐμβαλόντες, ὅτι ὁμῶ- e
 νυμον ἐγίγνετο τῷ χαλεπῷ ὀνόματι. ὅπερ καὶ νῦν ὑπο-
 πτενούντες τινες διὰ τὸ μὴ ὀρθῶς σκοπεῖσθαι τὴν δύναμιν
 τοῦ ὀνόματος φοβοῦνται αὐτὸ ὡς σημαῖνον φθοράν τινα· τὸ
 δὲ [πολύ], ὥσπερ ἄρτι ἐλέγετο, πασῶν ἐφαπτόμενον κεῖται 406
 τῶν τοῦ θεοῦ δυνάμεων, ἀπλοῦ, ἀεὶ βάλλοντος, ἀπο-
 λούοντος, ὁμοπολοῦντος. τὰς δὲ “Μούσας” τε καὶ
 ὅλως τὴν μουσικὴν ἀπὸ τοῦ μῶσθαι, ὡς ἔοικεν, καὶ τῆς
 ζητήσεώς τε καὶ φιλοσοφίας τὸ ὄνομα τοῦτο ἐπωνόμασεν. 5
 Λητῶ δὲ ἀπὸ τῆς πρᾶότητος τῆς θεοῦ, κατὰ τὸ ἐθελήμονα
 εἶναι ὧν ἂν τις δέηται. ἴσως δὲ ὡς οἱ ξένοι καλοῦσιν—
 πολλοὶ γὰρ “Ληθῶ” καλοῦσιν—ἔοικεν οὖν πρὸς τὸ μὴ
 τραχὺ τοῦ ἡθους ἀλλ’ ἡμερόν τε καὶ λείον “Ληθῶ”
 κεκληῖσθαι ὑπὸ τῶν τοῦτο καλούντων. “Ἄρτεμις” δὲ <διὰ> b
 τὸ ἀρτεμὲς φαίνεται καὶ τὸ κόσμιον, διὰ τὴν τῆς παρθενίας
 ἐπιθυμίαν· ἴσως δὲ ἀρετῆς ἱστορεῖν τὴν θεὸν ἐκάλεσεν ὁ
 καλέσας, τάχα δ’ ἂν καὶ ὡς τὸν ἄροτον μισησάσης τὸν
 ἀνδρὸς ἐν γυναικί· ἣ διὰ τούτων τι ἢ διὰ πάντα ταῦτα τὸ 5
 ὄνομα τοῦτο ὁ τιθέμενος ἔθετο τῇ θεῷ.

ΕΡΜ. Τί δὲ ὁ “Διόνυσός” τε καὶ ἡ “Ἀφροδίτη”;

ΣΩ. Μεγάλα, ὦ παῖ Ἰππονίκου, ἐρωτᾷς. ἀλλὰ ἔστι
 γὰρ καὶ σπουδαίως εἰρημένος ὁ τρόπος τῶν ὀνομάτων τούτοις

d 3 πολεῖ] πολεῖται Ast d 4 αὐτὰ] ταῦτα Ast d 7 αὐτὶ
 τοῦ ὁμο ἔλφα Hermann: αὐτὶ τοῦ ἔλφα B: αὐτὶ τοῦ δ & T e 1 ἐμ-
 βαλόντες G: ἐμβάλλοντες BT a 1 πολό om. al.: του Hermann
 a 3 ὁμοπελόντος om. B a 6 ἐλεήμονα T: ἐλεήμονα Orion (ut
 videtur) a 9 Λεηθῶ Heindorf b 1 διὰ add. Stephanus b 2 τὸ
 om. G

c τοῖς θεοῖς καὶ παιδικῶς. τὸν μὲν οὖν σπουδαῖον ἄλλους
 τινας ἐρώτα, τὸν δὲ παιδικὸν οὐδὲν κωλύει διελθεῖν· φιλο-
 παῖσμονες γὰρ καὶ οἱ θεοί. ὃ τε γὰρ Διόνυσος εἶη ἂν
 ὁ διδοὺς τὸν οἶνον “Διδοῖνυσος” ἐν παιδιᾷ καλούμενος,
 5 οἶνος δ’, ὅτι οἷεσθαι νοῦν ἔχειν ποιεῖ τῶν πινόντων τοὺς
 πολλοὺς οὐκ ἔχοντας, “οἷόνους” δικαιοῦται· ἂν καλούμενος.
 περὶ δὲ Ἀφροδίτης οὐκ ἄξιον Ἡσιόδῳ ἀντιλέγειν, ἀλλὰ
 d συγχωρεῖν ὅτι διὰ τὴν <ἐκ> τοῦ ἀφροῦ γένεσιν “Ἀφροδίτη”
 ἐκλήθη.

ERM. Ἀλλὰ μὴν οὐδ’ Ἀθηνᾶς Ἀθηναῖός γ’ ὦν, ὦ Σώ-
 κρατες, ἐπιλήσῃ, οὐδ’ Ἡφαίστου τε καὶ Ἄρεως.

5 ΣΩ. Οὐδὲ εἰκός γε.

ERM. Οὐ γάρ.

ΣΩ. Οὐκοῦν τὸ μὲν ἕτερον ὄνομα αὐτῆς οὐ χαλεπὸν
 εἰπεῖν δι’ ὃ κεῖται.

ERM. Τὸ ποῖον;

10 ΣΩ. “Παλλὰδα” που αὐτὴν καλούμεν.

ERM. Πῶς γὰρ οὗ;

ΣΩ. Τοῦτο μὲν τοῖσιν ἀπὸ τῆς ἐν τοῖς ὅπλοις ὀρχήσεως
 e ἡγούμενοι τεθῆναι ὀρθῶς ἂν, ὥς ἐγὼμαι, ἡγούμεθα· τὸ γάρ
 που ἢ αὐτὸν ἢ τι ἄλλο μετεωρίζειν ἢ ἀπὸ τῆς γῆς ἢ ἐν ταῖς
 407 χερσὶν “πάλλειν” τε καὶ “πάλλεσθαι” καὶ ὀρχεῖν καὶ
 ὀρχεῖσθαι καλούμεν.

ERM. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. “Παλλὰδα” μὲν τοῖσιν ταύτη.

5 ERM. Καὶ ὀρθῶς γε. ἀλλὰ δὴ τὸ ἕτερον πῶς λέγεις;

ΣΩ. Τὸ τῆς Ἀθηνᾶς;

ERM. Ναί.

ΣΩ. Τοῦτο ἐμβριθέστερον, ὦ φίλε. εἰκόσας δὴ καὶ οἱ
 παλαιοὶ τὴν Ἀθηνᾶν νομίζω ὥσπερ οἱ νῦν περὶ Ὀμηρον
 b δεινοί. καὶ γὰρ τούτων οἱ πολλοὶ ἐξηγούμενοι τὸν ποιητὴν

ο6 καλούμενος] καλοῖτο Hermann
 α9 ἀμάρου T

d i ἐκ add. Hermann

φασι τὴν Ἀθηνᾶν αὐτὸν νοῦν τε καὶ διάνοιαν πεποιηκέναι, καὶ ὁ τὰ ὀνόματα ποιῶν ἔοικε τοιοῦτόν τι περὶ αὐτῆς διανοεῖσθαι, ἔτι δὲ μειζύως λέγων θεοῦ νόησιν ὡσπερὶ λέγει ὅτι “ ἡ θεονόα ” ἐστὶν αὕτη, τῷ ἄλφα ξενικῶς ἀντὶ τοῦ ἦτα 5 χρησάμενος καὶ τὸ ἰῶτα καὶ τὸ σίγμα ἀφελών. ἴσως δὲ οὐδὲ ταύτη, ἀλλ’ ὡς τὰ θεῖα νοούσης αὐτῆς διαφερόντως τῶν ἄλλων “ Θεονόην ” ἐκάλεσεν. οὐδὲν δὲ ἀπέχει καὶ τὴν ἐν τῷ ἥθει νόησιν ὡς οὖσαν τὴν θεὸν ταύτην “ Ἡθονόην ” μὲν βούλεσθαι προσειπεῖν· παραγαγὼν δὲ ἡ αὐτὸς ἢ τινες ὕστερον C ἐπὶ τὸ κάλλιον ὡς ᾤοντο, “ Ἀθηνάαν ” ἐκάλεσαν.

ΕΡΜ. Τί δὲ δὴ τὸν Ἡφαιστον, πῇ λέγεις;

ΣΩ. Ἡ τὸν γενναῖον τὸν “ φάεος Ἰστορα ” ἐρωτᾷς;

ΕΡΜ. Ἔοικα.

5

ΣΩ. Οὐκοῦν οὗτος μὲν παντὶ δῆλος “ Φαῖστος ” ὢν, τὸ ἦτα προσελκυσάμενος;

ΕΡΜ. Κινδυνεύει, ἐὰν μὴ πῇ σοι, ὡς ἔοικεν, ἔτι ἄλλη δόξη.

ΣΩ. Ἀλλ’ ἵνα μὴ δόξη, τὸν Ἀρη ἐρώτα.

ΕΡΜ. Ἐρωτῶ.

10

ΣΩ. Οὐκοῦν, εἰ μὲν βούλει, κατὰ τὸ ἄρρεν τε καὶ κατὰ δ τὸ ἀνδρεῖον “ Ἀρης ” ἂν εἴη· εἰ δ’ αὖ κατὰ τὸ σκληρόν τε καὶ ἀμετάστροφον, ὃ δὴ “ ἄρρατον ” καλεῖται, καὶ ταύτη ἂν πανταχῇ πολεμικῇ θεῷ πρέποι “ Ἀρη ” καλεῖσθαι.

ΕΡΜ. Πάνυ μὲν οὖν.

5

ΣΩ. Ἐκ μὲν οὖν τῶν θεῶν πρὸς θεῶν ἀπαλλαγῶμεν, ὡς ἐγὼ δέδοικα περὶ αὐτῶν διαλέγεσθαι· περὶ δὲ ἄλλων (ὧν) τινων βούλει προβαλλέ μοι, “ ὄφρα ἴδῃαι οἷοι ” Εὐθύφρονος “ ἴπποι.”

ΕΡΜ. Ἀλλὰ ποιήσω ταῦτα, ἔτι γε ἐν ἐρόμενός σε περὶ e Ἑρμοῦ, ἐπειδὴ με καὶ σὺ φησω Κρατύλος Ἑρμογένη εἶναι. πειρώμεθα οὖν τὸν “ Ἑρμῆν ” σκέψασθαι τί καὶ νοεῖ τὸ ὄνομα, ἵνα καὶ εἰδῶμεν εἰ τὶ ὅδε λέγει.

b 3 3 om. G b 5 ἡ θεονόα Buttman: ἡ θεονόη T τῷ] τὸ T
b 7 οὐδὲ] οὐ T c 2 ἀθηνάαν T: ἀθηνᾶν B d 4 πρέπει T d 6 οὖν
om. T d 7 ὧν τινων] τινῶν B: εἰ τινων T e 4 ἵνα καὶ] ἵνα T

- 5 ΣΩ. Ἄλλὰ μὴν τοῦτό γε ἔοικε περὶ λόγον τι εἶναι ὃ
 “Ἑρμῆς,” καὶ τὸ ἑρμηνέα εἶναι καὶ τὸ ἀγγελον καὶ τὸ
 408 κλοπικόν τε καὶ τὸ ἀπατηλὸν ἐν λόγοις καὶ τὸ ἀγοραστικόν,
 περὶ λόγου δύναμιν ἔστιν πᾶσα αὕτη ἡ πραγματεία· ὅπερ
 οὖν καὶ ἐν τοῖς πρόσθευ ἐλέγομεν, τὸ “εἴρειν” λόγου χρεῖα
 ἐστί, τὸ δέ, οἶον καὶ Ὅμηρος πολλαχοῦ λέγει, “ἐμήσατό”
 5 φησιν, τοῦτο δὲ μηχανήσασθαί ἐστιν. ἐξ ἀμφοτέρων οὖν
 τούτων τὸν τὸ λέγειν τε καὶ τὸν λόγον μισάμενον—τὸ δὲ
 λέγειν δὴ ἐστιν εἴρειν—τούτων τὸν θεὸν ὥσπερ ἐπιτάττει
 b ἡμῖν ὁ νομοθέτης· “ὦ ἄνθρωποι, ὃς τὸ εἴρειν ἐμήσατο,
 δικαίως ἂν καλοῖτο ὑπὸ ὑμῶν Εἰρέμης”. νῦν δὲ ἡμεῖς,
 ὡς οἰόμεθα, καλλωπίζοντες τὸ ὄνομα “Ἑρμῆν” καλοῦμεν.
 [καὶ ἢ γε Ἴρις ἀπὸ τοῦ εἴρειν ἔοικεν κεκλημένη, ὅτι
 5 ἄγγελος ἦν.]

ΕΡΜ. Νῆ τὸν Δία, εὖ ἄρα μοι δοκεῖ Κρατύλος λέγειν τὸ
 ἐμὲ μὴ εἶναι Ἑρμογένη· σῶκουν εὐμήχανός γέ εἰμι λόγον.

ΣΩ. Καὶ τό γε τὸν Πάνα τοῦ Ἑρμοῦ εἶναι ὕδν διφυῇ
 ἔχει τὸ εἰκός, ὧ ἑταῖρε.

- c ΕΡΜ. Πῶς δῆ;

ΣΩ. Οἶσθα ὅτι ὁ λόγος τὸ πᾶν σημαίνει καὶ κυκλεῖ καὶ
 πολεῖ ἀεὶ, καὶ ἔστι διπλοῦς, ἀληθής τε καὶ ψευδής.

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

- 5 ΣΩ. Οὐκοῦν τὸ μὲν ἀληθὲς αὐτοῦ λείον καὶ θεῖον καὶ
 ἄνω οἰκοῦν ἐν τοῖς θεοῖς, τὸ δὲ ψεῦδος κάτω ἐν τοῖς πολλοῖς
 τῶν ἀνθρώπων καὶ τραχὺ καὶ τραγικόν· ἐνταῦθα γὰρ πλείστοι
 οἱ μῦθοί τε καὶ τὰ ψεῦδη ἐστίν, περὶ τὸν τραγικὸν βίον.

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

- 10 ΣΩ. Ὅρθως ἄρ' <ἂν> ὁ πᾶν μηνύων καὶ ἀεὶ πολῶν
 d “Πᾶν αἰπόλος” εἶη, διφυῆς Ἑρμοῦ ὕς, τὰ μὲν ἄνωθεν
 λείος, τὰ δὲ κάτωθεν τραχὺς καὶ τραγοειδής. καὶ ἔστιν
 ἦτοι λόγος ἢ λόγου ἀδελφὸς ὁ Πάν, εἴπερ Ἑρμοῦ ὕς

a 6 δὲ om. T τὸ . . . a 7 εἴρειν secl. Cornarius
 . . . b 5 ἦν secl. Heindorf b 6 τὸ] τὸν Schanz
 ὕδν B: ὕν T o 10 ἂν add. Stallbaum

b 4 καὶ
 b 8 ὕδν]

ἐστιν· ἀδελφῷ δὲ ἰοικέναι ἀδελφὸν οὐδὲν θαυμαστόν. ἀλλ' ὅπερ ἐγὼ ἔλεγον, ὦ μακάριε, ἀπαλλαγώμεν ἐκ τῶν θεῶν. 5

ΕΡΜ. Τῶν γε τοιούτων, ὦ Σώκρατες, εἰ βούλει. περὶ τῶν τοιῶνδε δὲ τί σε κωλύει διελθεῖν, οἷον ἡλίου τε καὶ σελήνης καὶ ἀστρων καὶ γῆς καὶ αἰθέρος καὶ ἀέρος καὶ πυρὸς καὶ ὕδατος καὶ ὥρων καὶ ἐνιαυτοῦ; e

ΣΩ. Συχνὰ μὲν μοι προστάτεις, ὅμως δέ, εἴπερ σοὶ κεχαρισμένον ἔσται, ἐθέλω.

ΕΡΜ. Καὶ μὴν χαριῇ.

ΣΩ. Τί δὴ οὖν πρῶτον βούλει; ἢ ὥσπερ εἶπες τὸν 5 ἡλίον διέλθωμεν;

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἔοικε τοίνυν κατὰδῆλον γενόμενον ἂν μᾶλλον εἰ τῷ Δωρικῷ τις ὀνόματι χρῆτο—“ἄλιον” γὰρ καλοῦσιν οἱ 409 Δωριῆς—“ἄλιος” οὖν εἴη μὲν ἂν κατὰ τὸ ἀλῖζειν εἰς ταῦτόν τοὺς ἀνθρώπους ἐπειδὴν ἀνατείλῃ, εἴη δ' ἂν καὶ τῷ περὶ τὴν γῆν αἰεῖ εἰλεῖν ἰὼν, ἰοίκοι δ' ἂν καὶ ὅτι ποικίλλει ἰὼν τὰ γιγνόμενα ἐκ τῆς γῆς· τὸ δὲ ποικίλλειν καὶ αἰολεῖν ταυτόν. 5

ΕΡΜ. Τί δὲ ἢ “σελήνη”;

ΣΩ. Τοῦτο δὲ τὸ ὄνομα φαίνεται τὸν Ἀναξαγόραν πιέζειν.

ΕΡΜ. Τί δή;

ΣΩ. Ἔοικε δηλοῦντι παλαιότερον ὃ ἐκεῖνος νεωστὶ ἔλεγεν, ὅτι ἡ σελήνη ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἔχει τὸ φῶς. b

ΕΡΜ. Πῶς δή;

ΣΩ. Τὸ μὲν που “σέλας” καὶ τὸ “φῶς” ταυτόν.

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Νέον δὲ που καὶ ἔνον αἰεῖ ἐστι περὶ τὴν σελήνην 5 τοῦτο τὸ φῶς, εἴπερ ἀληθῆ οἱ Ἀναξογόρειοι λέγουσιν· κύκλω γάρ που αἰεῖ αὐτὴν περιῶν νέον αἰεῖ ἐπιβάλλει, ἔνον δὲ ὑπάρχει τὸ τοῦ προτέρου μηνός.

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

d γ τῶν τοιῶνδε δὲ] τῶν τοιῶνδε B : τῶν τοιούτων δὲ T : δὲ τῶν τοιούτων G
κωλύει σε T a 2 ἂν om. B a 4 εἰλεῖν T ἰοικε G
a 9 δηλοῦντι Heusde : δηλοῦν τι B T b 5 ἔνον T

H

10 ΣΩ. “Σελαναίαν” δέ γε καλοῦσιν αὐτὴν πολλοί.

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ὅτι δὲ σέλας νέον καὶ ξυον ἔχει ἀεί, “Σελαενο-
c νεοεία” μὲν δικαιοῦται ἂν [τῶν] ὀνομάτων καλοῖτο, συγκε-
κροτημένον δὲ “Σελαναία” κέκληται.

ΕΡΜ. Διθυραμβῶδες γε τοῦτο τοῦνομα, ὦ Σώκρατες.
ἀλλὰ τὸν μῆνα καὶ τὰ ἄστρα πῶς λέγεις;

5 ΣΩ. Ὁ μὲν “μεῖς” ἀπὸ τοῦ μειοῦσθαι εἶη ἂν “μεῖης”
ὀρθῶς κεκλημένος, τὰ δ’ “ἄστρα” ἔοικε τῆς ἀστραπῆς
ἐπωνυμίαν ἔχειν. ἡ δὲ “ἀστραπή,” ὅτι τὰ ὦπα ἀνα-
στρέφει, “ἀναστρωπή” ἂν εἶη, νῦν δὲ “ἀστραπή” καλ-
λωπισθεῖσα κέκληται.

10 ΕΡΜ. Τί δὲ τὸ πῦρ καὶ τὸ ὕδωρ;

d ΣΩ. Τὸ “πῦρ” ἀπορῶ· καὶ κωδυνεύει ἤτοι ἡ τοῦ Εὐθύ-
φρονός με μοῦσα ἐπιλελοιπέναι, ἡ τοῦτό τι παγχάλεπον εἶναι.
σκέψαι οὖν ἦν εἰσάγω μηχανὴν ἐπὶ πάντα τὰ τοιαῦτα ἃ ἂν
ἀπορῶ.

5 ΕΡΜ. Τίνα δὴ;

ΣΩ. Ἐγὼ σοι ἐρῶ. ἀποκρίναι γάρ μοι· ἔχοις ἂν εἰπεῖν
πῦρ κατὰ τίνα τρόπον καλεῖται;

ΕΡΜ. Μὰ Δί’ οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. Σκέψαι δὴ ὃ ἐγὼ ὑποπτεύω περὶ αὐτοῦ. ἐννοῶ γὰρ
e ὅτι πολλὰ οἱ Ἕλληνες ὀνόματα ἄλλως τε καὶ οἱ ὑπὸ τοῖς
βαρβάροις οἰκοῦντες παρὰ τῶν βαρβάρων εἰλήφασιν.

ΕΡΜ. Τί οὖν δὴ;

ΣΩ. Εἴ τις ζητοῖ ταῦτα κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν φωνὴν ὡς
5 εἰκότως κείται, ἀλλὰ μὴ κατ’ ἐκείνην ἐξ ἧς τὸ ὄνομα τυγχάνει
ὄν, οἶσθα ὅτι ἀποροῖ ἂν.

ΕΡΜ. Εἰκότως γε.

410 ΣΩ. Ὅρα τοῖνυν καὶ τοῦτο τὸ ὄνομα τὸ “πῦρ” μὴ τι
βαρβαρικὸν ᾗ. τοῦτο γὰρ οὔτε ῥᾷδιον προσάψαι ἐστὶν

b 12 κα] τε καὶ T σελαενοεοεία Heindorf: σελαενοεοεία B:
σελλαενοεοεία T c 1 τῶν seclusi καλοῖτο τῶν ὀνομάτων pr. T
o 3 γε] δέ γε T o 10 τε καὶ T o 7 εοικότως B

Ἑλληνικῇ φωνῇ, φανεροί τ' εἰσὶν οὕτως αὐτὸ καλοῦντες
Φρύγες σμικρόν τι παρακλίνουτες· καὶ τό γε “ἔδωρ” καὶ
τὰς “κύνας” καὶ ἄλλα πολλά.

5

ΕΡΜ. Ἔστι ταῦτα.

ΣΩ. Οὐ τοῖνυν δεῖ ταῦτα προσβιάζεσθαι, ἐπεὶ ἔχει γ' ἄν
τις εἰπεῖν περὶ αὐτῶν. τὸ μὲν οὖν πῦρ καὶ τὸ ἔδωρ ταύτη
ἀπωθοῦμαι· ὁ δὲ δὴ ἄηρ ἄρά γε, ὦ Ἑρμόγευες, ὅτι αἶρει b
τὰ ἀπὸ τῆς γῆς, “ἄηρ” κέκληται; ἢ ὅτι ἀεὶ ῥεῖ; ἢ ὅτι
πνεῦμα ἐξ αὐτοῦ γίνεται ῥέοντος; οἱ γὰρ ποιηταὶ που τὰ
πνεύματα “ἀήτας” καλοῦσιν· ἴσως οὖν λέγει, ὥσπερ ἂν εἰ
εἴποι πνευματόρρουν, “ἀητόρρουν” [ὅθεν δὴ βούλεται αὐτὸν 5
οὕτως εἰπεῖν, ὅτι ἐστὶν ἄηρ]. τὸν δὲ αἰθέρα τῇδε πη ὑπο-
λαμβάνω, ὅτι ἀεὶ θεῖ περὶ τὸν ἀέρα ῥέων “ἀειθεῖρ” δικαίως
ἂν καλοῖτο. γῇ δὲ μᾶλλον σημαίνει ὃ βούλεται ἑάν τις
“γαῖαν” ὀνομάσῃ· γαῖα γὰρ γενυνήτειρα ἂν εἴη ὀρθῶς c
κεκλημένη, ὥς φησιν Ὅμηρος· τὸ γὰρ “γεγάσιν” γεγεν-
νῆσθαι λέγει. εἴεν· τί οὖν ἡμῖν ἦν τὸ μετὰ τοῦτο;

ΕΡΜ. ὦραι, ὦ Σώκρατες, καὶ ἐνιαυτὸς καὶ ἔτος.

ΣΩ. Αἱ μὲν δὴ ὦραι Ἀττικιστὶ ὥς τὸ παλαιὸν ῥητέον, 5
εἶπερ βούλει τὸ εἰκὸς εἰδέναι· ἩΟΡΑΙ γάρ εἰσι διὰ τὸ
ὀρίζειν χειμῶνάς τε καὶ θέρη καὶ πνεύματα καὶ τοὺς καρποὺς
τοὺς ἐκ τῆς γῆς· ὀρίζουσιν δὲ δικαίως ἂν “ὄραι” καλοῖντο.
ἐνιαυτὸς δὲ καὶ ἔτος κινδυνεύει ἕν τι εἶναι. τὸ γὰρ τὰ d
φνύμενα καὶ τὰ γιγνόμενα ἐν μέρει ἕκαστον προάγον εἰς
φῶς καὶ αὐτὸ ἐν αὐτῷ ἐξετάζον, τοῦτο, ὥσπερ ἐν τοῖς
πρόσθεν τὸ τοῦ Διὸς ὄνομα δίχα διηρημένον οἱ μὲν Ζῆνα,
οἱ δὲ Δία ἐκάλουν, οὕτω καὶ ἐνταῦθα οἱ μὲν “ἐνιαυτόν,” 5
ὅτι ἐν ἑαυτῷ, οἱ δὲ “ἔτος,” ὅτι ἐτάζει· ὁ δὲ ὅλος λόγος
ἐστὶν τὸ “ἐν ἑαυτῷ ἐτάζον” τοῦτο προσαγορεύεσθαι ἐν ὃν
δίχα, ὥστε δύο ὀνόματα γεγονέναι, “ἐνιαυτόν” τε καὶ
“ἔτος,” ἐξ ἐνὸς λόγου.

e

b 1 δὲ G: om. BT
b 7 ῥέων secl. Schanz
c 8 ὦραι T

b 5 ὅθεν . . . b 6 ἄηρ secl. Heindorf
c 2 γεγενῆσθαι T: an γεγέννηται!
d 4 ἐμπροσθεν G d 7 τοῦτο (δὲ) Stallbaum

ΕΡΜ. Ἀλλὰ δῆτα, ὦ Σώκρατες, πολὺ ἐπιδίδως.

ΣΩ. Πόρρω ἤδη οἶμαι φαίνομαι σοφίας ἐλαύνειν.

ΕΡΜ. Πάνυ μὲν οὖν.

5 ΣΩ. Τάχα μᾶλλον φήσεις.

411 ΕΡΜ. Ἀλλὰ μετὰ τοῦτο τὸ εἶδος ἔγωγε ἠδέως ἂν
θεασαίμην ταῦτα τὰ καλὰ ὀνόματα τίνι ποτὲ ὀρθότητι
κεῖται, τὰ περὶ τὴν ἀρετὴν, οἷον “φρόνησις” τε καὶ
“σύνεσις” καὶ “δικαιοσύνη” καὶ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα πάντα.

5 ΣΩ. Ἐγείρεις μὲν, ὦ ἐταῖρε, οὐ φαῦλον γένος ὀνομάτων
δμως δὲ ἐπειδὴ περ τὴν λεοντήν ἐνδεδυκα, οὐκ ἀποδειλιατέον
ἀλλ’ ἐπισκεπτέον, ὥς ἔοικε, φρόνησιν καὶ σύνεσιν καὶ
γνώμην καὶ ἐπιστήμην καὶ τᾶλλα δὴ ἅ φῃς πάντα ταῦτα τὰ
b καλὰ ὀνόματα.

ΕΡΜ. Πάνυ μὲν οὖν οὐ δεῖ ἡμᾶς προαποστῆναι.

ΣΩ. Καὶ μὴν, νῆ τὸν κύνα, δοκῶ γέ μοι οὐ κακῶς
μαυτεύεσθαι, ὃ καὶ νυνδὴ ἐνενόησα, ὅτι οἱ πάνυ παλαιοὶ
5 ἄνθρωποι οἱ τιθέμενοι τὰ ὀνόματα παντὸς μᾶλλον, ὥσπερ
καὶ τῶν νῦν οἱ πολλοὶ τῶν σοφῶν ὑπὸ τοῦ πυκνὰ περι-
στρέφεσθαι ζητοῦντες ὅπῃ ἔχει τὰ ὄντα εἰλιγγιώσιν, κἀπειτα
αὐτοῖς φαίνεται περιφέρεσθαι τὰ πράγματα καὶ πάντως
c φέρεσθαι. αἰτιῶνται δὴ οὐ τὸ ἔνδον τὸ παρὰ σφίσι πάθος
αἷτιον εἶναι ταύτης τῆς δόξης, ἀλλὰ αὐτὰ τὰ πράγματα
οὕτω πεφυκέναι, οὐδὲν αὐτῶν μόνιμον εἶναι οὐδὲ βέβαιον,
ἀλλὰ ρεῖν καὶ φέρεσθαι καὶ μεστὰ εἶναι πάσης φορᾶς καὶ
5 γενέσεως ἀεὶ. λέγω δὴ ἐννοήσας πρὸς πάντα τὰ νυνδὴ
ὀνόματα.

ΕΡΜ. Πῶς δὴ τοῦτο, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Οὐ κατενόησας ἴσως τὰ ἄρτι λεγόμενα ὅτι παντά-
πασιν ὥς φερομένοις τε καὶ ρέουσι καὶ γιγνομένοις τοῖς
10 πράγμασι τὰ ὀνόματα ἐπικεῖται.

ΕΡΜ. Οὐ πάνυ ἐνεθυμήτην.

ε 3 ἤδη οἶμαι φαίνομαι B: ἤδη φαίνομαι W: δὲ οἶμαι T ε 5 φήσεις B:
ἐφήσεις T b 7 ὄντα ἀεὶ εἰλιγγιώσι T ε 5 δὴ T: δὲ B

ΣΩ. Καὶ μὴν πρῶτον μὲν τοῦτο ὁ πρῶτον εἶπομεν d
παντάπασιν ὡς ἐπὶ τοιούτων ἐστίν.

ΕΡΜ. Τὸ ποῖον;

ΣΩ. Ἡ “φρόνησις”. φορᾶς γάρ ἐστι καὶ ροῦ νόησις.
εἷη δ’ ἂν καὶ ὄνησιν ὑπολαβεῖν φορᾶς· ἀλλ’ οὖν περὶ γε 5
τὸ φέρεσθαι ἐστίν. εἰ δὲ βούλει, ἡ “γνώμη” παντάπασιν
δηλοῖ γουῆς σκέψιν καὶ νόμησιν· τὸ γὰρ “νωμᾶν”
καὶ τὸ “σκοπεῖν” ταῦτόν. εἰ δὲ βούλει, αὐτὸ ἡ “νόησις”
τοῦ νέου ἐστὶν ἔσις, τὸ δὲ νέα εἶναι τὰ ὄντα σημαίνει
γιγνώμενα αἰε εἶναι· τούτου οὖν ἐφίεσθαι τὴν ψυχὴν μηνύει e
τὸ ὄνομα ὁ θέμενος τὴν “νοέειν.” οὐ γὰρ “νόησις” τὸ
ἀρχαῖον ἐκαλεῖτο, ἀλλ’ ἀντὶ τοῦ ἦτα εἰ ἔδει λέγειν δύο,
“νοέειν.” “σωφροσύνη” δὲ σωτηρία οὐ νυνδὴ ἐσκέμ-
μεθα, φρονήσεως. καὶ μὴν ἡ γε ἐπιστήμη μηνύει ὡς 412
φερομένοις τοῖς πράγμασις ἐπομένης τῆς ψυχῆς τῆς ἀξίας
λόγου, καὶ οὔτε ἀπολειπομένης οὔτε προθεούσης· διὸ δὴ
ἐμβάλλοντας δεῖ τὸ εἰ “ἐπιστήμην” αὐτὴν ὀνομάζειν.
“σύνεσις” δ’ αὖ οὕτω μὲν δόξειεν ἂν ὥσπερ συλλογισ- 5
μὸς εἶναι, ὅταν δὲ συνιέναι λέγῃ, ταῦτόν παντάπασιν τῷ
ἐπίστασθαι συμβαίνει λεγόμενον· συμπορεύεσθαι γὰρ λέγει
τὴν ψυχὴν τοῖς πράγμασις τὸ “συνιέναι.” ἀλλὰ μὴν ἡ γε b
“σοφία” φορᾶς ἐφάπτεσθαι σημαίνει. σκοτωδέστερον δὲ
τοῦτο καὶ ξενικώτερον· ἀλλὰ δεῖ ἐκ τῶν ποιητῶν ἀναμνη-
σκεσθαι ὅτι πολλαχοῦ λέγουσιν περὶ ὅτου ἂν τύχωσιν τῶν
ἀρχομένων ταχὺ προϊέναι “ἐσύθη” φασίν. Λακωνικῶ δὲ 5
ἀνδρὶ τῶν εὐδοκίμων καὶ ὄνομα ἦν “Σοῦς”· τὴν γὰρ ταχέϊαν
ὁρμὴν οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῦτο καλοῦσιν. ταύτης οὖν τῆς
φορᾶς ἐπαφὴν σημαίνει ἡ σοφία, ὡς φερομένων τῶν ὄντων.
καὶ μὴν τό γε “ἀγαθόν,” τοῦτο τῆς φύσεως πάσης τῷ c
ἀγαστῷ βούλεται τὸ ὄνομα ἐπικεῖσθαι. ἐπειδὴ γὰρ πορεύ-
εται τὰ ὄντα, ἐνὶ μὲν ἄρ’ αὐτοῖς τάχος, ἐνὶ δὲ βραδυτῆς.

© 4 νοέειν G: νεόειν BT α 4 ἐμβάλλοντες al. δεῖ om. G
ἐπιστήμην Heindorf: ἐπιστήμην BT: πιστήμην G α 6 λέγεται
Heindorf b 5 Λακωνικῶ ... b 7 καλοῦσιν secl. Heindorf

- ἔστιν οὖν οὐ πᾶν τὸ ταχὺ ἀλλὰ τὸ αὐτοῦ ἀγαστόν. τοῦ
 5 θοοῦ δὴ τῷ ἀγαστῷ αὕτη ἡ ἐπωνυμία ἐστίν, “τάγαθόν.”
 “Δικαιοσύνη” δέ, ὅτι μὲν ἐπὶ τῇ τοῦ δικαίου συνέσει
 τοῦτο κείται τὸ ὄνομα, ῥᾷδιον συμβαλεῖν αὐτὸ δὲ τὸ “δίκαιον”
 χαλεπόν. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἔοικε μέχρι μὲν του ὁμολογεῖσθαι
 d παρὰ πολλῶν, ἔπειτα δὲ ἀμφισβητεῖσθαι. ὅσοι γὰρ ἡγοῦνται
 τὸ πᾶν εἶναι ἐν πορείᾳ, τὸ μὲν πολὺ αὐτοῦ ὑπολαμβάνουσιν
 τοιοῦτόν τι εἶναι ὡς οὐδὲν ἄλλο ἢ χωρεῖν, διὰ δὲ τούτου
 παντὸς εἶναι τι διεξίον, δι’ οὗ πάντα τὰ γιγνόμενα γίνεσθαι·
 5 εἶναι δὲ τάχιστον τοῦτο καὶ λεπτότατον. οὐ γὰρ ἂν δύνα-
 σθαι ἄλλως διὰ τοῦ ὄντος ἰέναι παντός, εἰ μὴ λεπτότατον
 τε ἦν ὥστε αὐτὸ μηδὲν στέγειν, καὶ τάχιστον ὥστε χρῆσθαι
 ὥσπερ ἐστῶσι τοῖς ἄλλοις. ἐπεὶ δ’ οὖν ἐπιτροπεύει τὰ
 e ἄλλα πάντα διαίῳν, τοῦτο τὸ ὄνομα ἐκλήθη ὀρθῶς “δίκαιον,”
 εὐστομίας ἕνεκα τὴν τοῦ κάππα δύναμιν προσλαβόν. μέχρι
 μὲν οὖν ἐνταῦθα, ὃ νυνδὴ ἐλέγομεν, παρὰ πολλῶν ὁμολο-
 413 γείται τοῦτο εἶναι τὸ δίκαιον· ἐγὼ δέ, ὧ Ἑρμόγενης, ἄτε
 λιπαρῆς ὢν περὶ αὐτοῦ, ταῦτα μὲν πάντα διαπέπυσμαι ἐν
 ἀπορρήτοις, ὅτι τοῦτό ἐστι τὸ δίκαιον καὶ τὸ αἴτιον—δι’ ὃ
 γὰρ γίγνεται, τοῦτ’ ἐστι τὸ αἴτιον—καὶ “Δία” καλεῖν ἔφη
 5 τις τοῦτο ὀρθῶς ἔχειν διὰ ταῦτα. ἐπειδὴν δ’ ἡρέμα αὐτοὺς
 ἐπανερωτῶ ἀκούσας ταῦτα μηδὲν ἤττον· “Τί οὖν ποτ’ ἐστιν,
 ὧ ἀριστε, δίκαιον, εἰ τοῦτο οὕτως ἔχει;” δοκῶ τε ἡδὴ
 μακρότερα τοῦ προσήκουτος ἐρωτᾶν καὶ ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα
 b ἄλλεσθαι. ἱκανῶς γάρ μέ φασι πεπύσθαι [ἀκηκοέναι] καὶ
 ἐπιχειροῦσιν, βουλόμενοι ἀποπιμπλάναι με, ἄλλος ἄλλα ἡδὴ
 λέγειν, καὶ οὐκέτι συμφωνοῦσιν. ὁ μὲν γὰρ τίς φησιν τοῦτο
 εἶναι δίκαιον, τὸν ἥλιον· τοῦτον γὰρ μόνον διαίῳντα καὶ
 5 κάοντα ἐπιτροπεύειν τὰ ὄντα. ἐπειδὴν οὖν τῷ λέγω αὐτὸ

§ 4 τοῦ θοοῦ Baiter (coll. 422 a): τοῦτο οὐ B T d 2 ἐν πορείᾳ
 lib Bessarionis: εὐπορία B: εὐπορία T d 6 ὄντος B T (cf. 417 c):
 ἰόντος al. d 7 μηδὲ B d 8 ἐστῶς T (γρ. καθάπερ ἐστῶσι τοῖς ἄλλοις)
 § 4 Δία Hermann: ἰδίᾳ B T a 7 τὸ δίκαιον G a 8 ἐσκαμμένα B
 b i ἀκηκοέναι del. Schanz

ἄσμενος ὥς καλόν τι ἀκηκοώς, καταγελῶ μου οὗτος ἀκούσας
καὶ ἔρωτῶ εἰ οὐδὲν δίκαιον οἶμαι εἶναι ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐπει-
δὲν ὁ ἥλιος δύῃ. λιπαροῦντος οὖν ἐμοῦ ὅτι αὐτὸς ἐκεῖνος λέγει c
αὐτό, τὸ πῦρ φησιν· τοῦτο δὲ οὐ βόδιόν ἐστιν εἰδέναι. ὁ δὲ
οὐκ αὐτὸ τὸ πῦρ φησιν, ἀλλ' αὐτὸ τὸ θερμὸν τὸ ἐν τῷ πυρὶ ἐνόν.
ὁ δὲ τούτων μὲν πάντων καταγελᾶν φησιν, εἶναι δὲ τὸ δίκαιον
ὁ λέγει Ἀναξαγόρας, νοῦν εἶναι τοῦτο· αὐτοκράτορα γὰρ 5
αὐτὸν ὄντα καὶ οὐδενὶ μεμειγμένον πάντα φησὶν αὐτὸν κοσ-
μεῖν τὰ πράγματα διὰ πάντων ἰόντα. ἐνταῦθα δὲ ἐγώ, ὦ φίλε,
πολὺ ἐν πλείονι ἀπορίᾳ εἰμι ἢ πρὶν ἐπιχειρήσαι μαυθάνειν
περὶ τοῦ δικαίου ὅτι ποτ' ἐστιν. ἀλλ' οὖν οὐπὲρ ἕνεκα ἐσκο- d
ποῦμεν, τό γε ὄνομα τοῦτο φαίνεται αὐτῷ διὰ ταῦτα κείσθαι.

ΕΡΜ. Φαίνῃ μοι, ὦ Σώκρατες, ταῦτα μὲν ἀκηκοέναι του
καὶ οὐκ αὐτοσχεδιάζειν.

ΣΩ. Τί δὲ τᾶλλα;

5

ΕΡΜ. Οὐ πάνν.

ΣΩ. Ἄκουε δὴ· ἴσως γὰρ ἂν σε καὶ τὰ ἐπίλοιπα ἐξαπατή-
σαιμι ὥς οὐκ ἀκηκοώς λέγω. μετὰ γὰρ δικαιοσύνην τί ἡμῖν
λείπεται; ἀνδρείαν οἶμαι σὺν πῶ διήλθομεν. ἀδικία μὲν γὰρ
δῆλον ὅτι ἐστὶν ὄντος ἐμπόδισμα τοῦ διαϊόντος, ἀνδρεία δὲ e
σημαίνει ὥς ἐν μάχῃ ἐπονομαζομένης τῆς ἀνδρείας—μάχην
δ' εἶναι ἐν τῷ ὄντι, εἴπερ βεῖ, οὐκ ἄλλο τι ἢ τὴν ἐναντίαν
ῥοήν—ἂν οὖν τις ἐξέλῃ τὸ δέλτα τοῦ ὀνόματος τῆς ἀνδρείας,
αὐτὸ μὲν τὸ ἔργον τὸ ὄνομα ἢ “ἀνρεία.” δῆλον οὖν ὅτι 5
οὐ πάσῃ ῥοῇ ἢ ἐναντία ῥοῇ ἀνρεία ἐστίν, ἀλλὰ τῇ παρὰ
τὸ δίκαιον ῥεύσῃ· οὐ γὰρ ἂν ἐπηρεῖτο ἡ ἀνρεία. καὶ τὸ 414
“ἄρρεν” καὶ ὁ “ἀνὴρ” ἐπὶ παραπλησίῳ τινὶ τούτῳ ἐστί,
τῇ ἄνφ ῥοῇ. “γυνή” δὲ γονή μοι φαίνεται βούλεσθαι
εἶναι. τὸ δὲ “θῆλυ” ἀπὸ τῆς θηλῆς τι φαίνεται ἐπωρο-
μάσθαι· ἡ δὲ “θηλή” ἄρα γε, ὦ Ἐρμόγενης, ὅτι τεθηλέναι 5
ποιεῖ ὥσπερ τὰ ἀρδόμενα;

b6 οὗτος δ ἀκούσας T
liber Bessarionis

c1 δύνη B
e5 ἀνρεία T: ἀνδρεία B

e1 ὄντος BT: ὄντως

ΕΡΜ. Ἐοικέν γε, ὦ Σώκρατες.

- ΣΩ. Καὶ μὴν αὐτό γε τὸ “θάλλειν” τὴν αὖξιν μοι δοκεῖ ἀπεικάζειν τὴν τῶν νέων, ὅτι ταχεῖα καὶ ἐξαιφνυδία γίγνεται.
 b οἷόν περ οὖν μεμímηται τῷ ὀνόματι, συναρμόσας ἀπὸ τοῦ θεῖν καὶ ἄλλεσθαι τὸ ὄνομα. ἀλλ’ οὐ γὰρ ἐπισκοπεῖς με ὥσπερ ἐκτὸς δρόμου φερόμενον ἐπειδὰν λείου ἐπιλάβωμαι· ἐπὶ λοιπα δὲ ἡμῖν ἔτι συχνὰ τῶν δοκούντων σπουδαίων εἶναι.
 5 ΕΡΜ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Ὦν γ’ ἔστιν ἐν καὶ “τέχνην” ἰδεῖν ὅτι ποτὲ βούλεται εἶναι.

ΕΡΜ. Πάνυ μὲν οὖν.

- ΣΩ. Οὐκοῦν τοῦτό γε ἕξιν νοῦ σημαίνει, τὸ μὲν ταῦ
 c ἀφελόντι, ἐμβالόντι δὲ οὐ μεταξὺ τοῦ χεῖ καὶ τοῦ νῦ καὶ <τοῦ νῦ καὶ> τοῦ ἦτα;

ΕΡΜ. Καὶ μάλα γε γλίσχρως, ὦ Σώκρατες.

- ΣΩ. Ὁ μακάριε, οὐκ οἶσθ’ ὅτι τὰ πρῶτα ὀνόματα τεθέντα
 5 κατακέχωσται ἤδη ὑπὸ τῶν βουλομένων τραγηδεῖν αὐτά, περιτιθέντων γράμματα καὶ ἐξαιρούντων εὐστομίας ἕνεκα καὶ πανταχῇ στρεφόντων, καὶ ὑπὸ καλλωπισμοῦ καὶ ὑπὸ χρόνου. ἐπεὶ ἐν τῷ “κατόπτρῳ” οὐ δοκεῖ [σοι] ἄτοπον εἶναι τὸ ἐμβε-
 βλῆσθαι τὸ ῥῶ; ἀλλὰ τοιαῦτα οἶμαι ποιοῦσιν οἱ τῆς μὲν
 d ἀληθείας οὐδὲν φροντίζοντες, τὸ δὲ στόμα πλάττοντες, ὥστ’ ἐπεμβάλλοντες πολλὰ ἐπὶ τὰ πρῶτα ὀνόματα τελευτώντες ποιοῦσιν μὴδ’ ἂν ἕνα ἀνθρώπων συνεῖναι ὅτι ποτὲ βούλεται τὸ ὄνομα· ὥσπερ καὶ τὴν Σφίγγα ἀντὶ “φικὸς” “σφίγγα”
 5 καλοῦσιν, καὶ ἄλλα πολλά.

ΕΡΜ. Ταῦτα μὲν ἔστιν οὕτως, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Εἰ δ’ αὖ τις ἐάσει καὶ ἐντιθέναι καὶ ἐξαιρεῖν ἅτ’ ἂν βούληται τις εἰς τὰ ὀνόματα, πολλὴ εὐπορία ἔσται καὶ πᾶν ἂν παντὶ τις ὄνομα πράγματι προσαρμόσειεν.

b 4 ἐπὶ λοιπα . . . συχνὰ scripsi: λοιπα . . . συχνὰ ἐπὶ BT (ἐπὶ om. al.: ἔστι vulg.) c 1 τοῦ νῦ καὶ add. Stephanus c 8 ἐπεὶ] ἐπεὶ καὶ G σοι om. B d 3 ἄνθρωπον B d 4 τὸ ὄνομα secl. Schanz φικὸς al. cum Hesiodo: σφιγγὸς B: φηγὸς T

ΕΡΜ. Ἀληθῆ λέγεις.

e

ΣΩ. Ἀληθῆ μέντοι. ἀλλὰ τὸ μέτριον οἶμαι δεῖ φυλάττειν καὶ τὸ εἶδος σὲ τὸν σοφὸν ἐπιστάτην.

ΕΡΜ. Βουλοίμην ἄν.

ΣΩ. Καὶ ἐγὼ σοι συμβούλομαι, ὦ Ἑρμόγευες. ἀλλὰ μὴ 5
λίαν, ὦ δαιμόνιε, ἀκριβολογοῦ,

415

“μή μ’ ἀπογυιώσης μένεος.”

ἔρχομαι γὰρ ἐπὶ τὴν κορυφὴν ὧν εἶρηκα, ἐπειδὴν μετὰ
τέχνην μηχανὴν ἐπισκεψώμεθα. “μηχανή” γάρ μοι δοκεῖ
τοῦ ἄνειν ἐπὶ πολὺ σημεῖον εἶναι· τὸ γὰρ “μήκος” πως 5
τὸ πολὺ σημαίνει· ἐξ ἀμφοῖν οὖν τούτοις σύγκειται,
“μήκους” τε καὶ τοῦ “ἄνειν,” τὸ ὄνομα ἢ “μηχανή.”
ἀλλ’, ὅπερ νυνδὴ εἶπον, ἐπὶ τὴν κορυφὴν δεῖ τῶν εἰρημένων
ἐλθεῖν· “ἀρετὴ” γὰρ καὶ “κακία” ὅτι βούλεται τὰ ὀνόματα
ζητητέα. τὸ μὲν οὖν ἕτερον οὕτω καθορῶ, τὸ δ’ ἕτερον b
δοκεῖ μοι κατὰδηλον εἶναι. συμφωνεῖ γὰρ τοῖς ἔμπροσθεν
πᾶσιν. ἅτε γὰρ ἰόντων τῶν πραγμάτων, πᾶν τὸ κακῶς
ἰδὸν “κακία” ἂν εἴη· τοῦτο δὲ ὅταν ἐν ψυχῇ ᾖ, τὸ κακῶς
ἰέναι ἐπὶ τὰ πράγματα, μάλιστα τὴν τοῦ ὅλου ἐπωνυμίαν 5
ἔχει τῆς κακίας. τὸ δὲ κακῶς ἰέναι ὅτι ποτ’ ἐστίν, δοκεῖ
μοι δηλοῦν καὶ ἐν τῇ “δειλία,” ὃ οὕτω διήλθομεν ἀλλ’
ὑπερέβημεν, δέον αὐτὸ μετὰ τὴν ἀνδρείαν σκέψασθαι· c
δοκοῦμεν δέ μοι καὶ ἄλλα πολλὰ ὑπερβεβηκέναι. ἡ δ’ οὖν
δειλία τῆς ψυχῆς σημαίνει δεσμὸν εἶναι ἰσχυρόν· τὸ γὰρ
“λίαν” ἰσχύς τίς ἐστιν. δεσμός οὖν ὁ λίαν καὶ ὁ μέγιστος
τῆς ψυχῆς ἡ δειλία ἂν εἴη· ὥσπερ γε καὶ ἡ ἀπορία κακόν, 5
καὶ πᾶν, ὡς ἔοικεν, ὅτι ἂν ἐμποδῶν ᾖ τῷ ἰέναι καὶ πορεύεσθαι.
τούτ’ οὖν φαίνεται τὸ κακῶς ἰέναι δηλοῦν, τὸ ἰσχυρόν τε
καὶ ἐμποδιζομένως πορεύεσθαι, ὃ δὴ ψυχῇ ὅταν ἔχῃ, κακίᾳ
μεστὴ γίγνεται. εἰ δ’ ἐπὶ τοιούτοις ἡ “κακία” ἐστίν

α5 πως] πρὸς BT α8 νυνδὴ] δὴ νῦν BT c5 κακῶν B c6 ᾗ]
εἴη B ἰέναι b: εἶναι BT c7 ἰσχυροί] ὅστις B c8 ἐμποδιζομένως
BT, sed μ supra κ T δὴ] δ’ ἢ B κακίᾳ TG: κακία B: κακίας vulg.

- 10 τοῦνομα, τοῦναντίον τούτου ἢ “ἀρετὴ” ἂν εἴη, σημαίνουν πρῶ-
 d του μὲν εὐπορίαν, ἔπειτα δὲ λελυμένην τὴν ῥοὴν τῆς ἀγαθῆς
 ψυχῆς εἶναι ἀεὶ, ὥστε τὸ ἀσχετῶς καὶ τὸ ἀκωλύτως
 ἀεὶ ῥέον ἐπωνυμίαν εἴληφεν, ὡς ἔοικε, τοῦτο τοῦνομα, <δ>
 ὀρθῶς μὲν ἔχει “ἀειρείτην” καλεῖν, [ἴσως δὲ αἰρετὴν λέγει,
 5 ὡς οὔσης ταύτης τῆς ἑξέως αἰρετωτάτης,] συγκεκρότηται δὲ
 καὶ καλεῖται “ἀρετή.” καὶ ἴσως με αὐτὸ φήσεις πλάττειν·
 ἐγὼ δὲ φημι, εἴπερ ὁ ἐμπροσθεν εἶπον ὀρθῶς ἔχει, ἢ “κακία,”
 e καὶ τοῦτο τὸ ὄνομα τὴν “ἀρετὴν” ὀρθῶς ἔχειν.

416 EPM. Τὸ δὲ δὴ “κακόν,” δι’ οὗ πολλὰ τῶν ἐμπροσθεν
 εἴρηκας, τί ἂν νοοῖ τοῦνομα;

ΣΩ. Ἀτοπόν τι νῆ Δία ἔμοιγε δοκεῖ καὶ χαλεπὸν συμ-
 βαλεῖν. ἐπάγω οὖν καὶ τούτῳ ἐκείνῃ τὴν μηχανήν.

5 EPM. Ποίαν ταύτην;

ΣΩ. Τὴν τοῦ βαρβαρικόν τι καὶ τοῦτο φάναι εἶναι.

EPM. Καὶ ἔοικας γε ὀρθῶς λέγουσι. ἀλλ’ εἰ δοκεῖ, ταῦτα
 μὲν ἐῷμεν, τὸ δὲ “καλὸν” καὶ [τὸ] “αἰσχρὸν” πειρώμεθα
 ἰδεῖν πῇ εὐλόγως ἔχει.

- 10 ΣΩ. Τὸ μὲν τοῖνυν “αἰσχρὸν” καὶ δὴ κατὰδηλόν μοι
 b φαίνεται ὁ νοεῖ· καὶ τοῦτο γὰρ τοῖς ἐμπροσθεν ὁμολογεῖται.
 τὸ γὰρ ἐμποδίζον καὶ ἰσχον τῆς ῥοῆς τὰ ὄντα λοιδορεῖν μοι
 φαίνεται διὰ παντὸς ὁ τὰ ὀνόματα τιθεῖς, καὶ νῦν τῷ ἀεὶ
 ἰσχοντι τὸν ῥοῦν τοῦτο τὸ ὄνομα ἔθετο <τὸ> “ἀεισχο-
 5 ροῦν”· νῦν δὲ συγκροτήσαντες “αἰσχρὸν” καλοῦσιν.

EPM. Τί δὲ τὸ “καλόν”;

ΣΩ. Τοῦτο χαλεπώτερον κατανοῆσαι. καίτοι λέγει γε
 αὐτό· ἁρμονία μόνον καὶ μήκει τοῦ οὗ παρήκται.

EPM. Πῶς δὴ;

- 10 ΣΩ. Τῆς διανοίας τις ἔοικεν ἐπωνυμία εἶναι τοῦτο το
 ὄνομα.

d 3 ἀεὶ] δεῖT δ add. Heindorf d 4 ἴσως... d 5 αἰρετωτάτης
 seclusi d 5 ἑξέως] λέξεως T a 8 καὶ] τε καὶ T τὸ om. G
 b 4 τὸ add. Heindorf b 7 λέγει γε BT: λέγουσί γε G: λέγω,
 εἰ γε Schanz b 8 post αὐτό distincti τοῦ οὗ B: τὸ οὗ TG

ΕΡΜ. Πῶς λέγεις;

ΣΩ. Φέρε, τί οἶε σὺ εἶναι τὸ αἷτιον κληθῆναι ἐκάστω c
τῶν ὄντων; ἄρ' οὐκ ἐκεῖνο τὸ τὰ ὀνόματα θέμενον;

ΕΡΜ. Πάντως που.

ΣΩ. Οὐκοῦν διάνοια ἂν εἴη τοῦτο ἥτοι θεῶν ἢ ἀνθρώπων
ἢ ἀμφοτέρω; 5

ΕΡΜ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν τὸ καλέσαν τὰ πράγματα καὶ τὸ καλοῦν
ταῦτόν ἐστιν τοῦτο, διάνοια;

ΕΡΜ. Φαίνεται.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ὅσα μὲν ἂν νοῦς τε καὶ διάνοια ἐργά- 10
σθται, ταῦτα ἐστὶ τὰ ἐπαινετά, ἃ δὲ μή, ψεκτά;

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Τὸ οὖν ἱατρικὸν ἱατρικὰ ἐργάζεται καὶ τὸ τεκτονικὸν d
τεκτονικά; ἢ πῶς λέγεις;

ΕΡΜ. Οὕτως ἐγωγε.

ΣΩ. Καὶ τὸ καλοῦν ἄρα καλὰ;

ΕΡΜ. Δεῖ γέ τοι.

ΣΩ. Ἔστι δέ γε τοῦτο, ὥς φαμεν, διάνοια;

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ὅρθῶς ἄρα φρονήσεως αὕτη ἢ ἐπωνυμία ἐστὶν
τὸ “καλὸν” τῆς τὰ τοιαῦτα ἀπεργαζομένης, ἃ δὲ καλὰ
φάσκοντες εἶναι ἀσπαζόμεθα. 10

ΕΡΜ. Φαίνεται.

ΣΩ. Τί οὖν ἔτι ἡμῖν λοιπὸν τῶν τοιούτων; e

ΕΡΜ. Ταῦτα τὰ περὶ τὸ ἀγαθόν τε καὶ καλόν, συμ-
φέροντά τε καὶ λυσιτελοῦντα καὶ ὠφέλιμα καὶ κερδαλέα καὶ 417
τἀναντία τούτων.

ΣΩ. Οὐκοῦν τὸ μὲν “συμφέρον” ἤδη που κἀν σὺ εὖροις
ἐκ τῶν πρότερον ἐπισκοπῶν τῆς γὰρ ἐπιστήμης ἀδελφόν

ο 5 ἀμφοτέρων T
Heindorf: τὰ BT
om. T

ο 7 καλοῦν Badham: καλὸν BT
d 4 καλοῦν scripsi: καλὸν BT
e 1 ἡμῖν ἔτι T

a 3 κἀν] καὶ B

ο 11 ἃ
d 9 τὰ
a 4 προτέρων B

σκοπῶν T

- 5 τι φαίνεται. οὐδὲν γὰρ ἄλλο δηλοῖ ἢ τὴν ἅμα φορὰν τῆς ψυχῆς μετὰ τῶν πραγμάτων, καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ τοιοῦτου πρα-
τόμενα “συμφέροντά” τε καὶ “σύμφορα” κεκλήσθαι ἀπὸ
τοῦ συμπεριφέρεσθαι ἔοικε, τὸ δέ γε “κερδαλέον” ἀπὸ τοῦ
b κέρδους. “κέρδος” δὲ νῦ ἀντὶ τοῦ δέλτα ἀποδιδόντι ἐς τὸ
ὄνομα δηλοῖ ὃ βούλεται· τὸ γὰρ ἀγαθὸν κατ’ ἄλλον τρόπον
ὀνομάζει. ὅτι γὰρ κεράννυνται ἐς πάντα διεξίον, ταύτην
αὐτοῦ τὴν δύναμιν ἐπονομάζων ἔθετο τοῦνομα· δέλτα (<δ’>
5 ἐνθεῖς ἀντὶ τοῦ νῦ “κέρδος” ἐφθέγγετο.

ΕΡΜ. “Λυσιτελοῦν” δὲ τί δή;

- ΣΩ. Ἔοικεν, ὦ Ἑρμόγενης, οὐχὶ καθάπερ οἱ κάπηλοι
αὐτῷ χρῶνται, ἐὰν τὸ ἀνάλωμα ἀπολή, οὐ ταύτη λέγει
c μοι δοκεῖ τὸ “λυσιτελοῦν,” ἀλλ’ ὅτι τάχιστον ὄν τοῦ ὄντος
ἵστασθαι οὐκ ἔβ’ τὰ πράγματα, οὐδὲ τέλος λαβοῦσαν τὴν
φορὰν τοῦ φέρεσθαι στήναί τε καὶ παύσασθαι, ἀλλ’ αἰ
λύει αὐτῆς ἂν τι ἐπιχειρῇ τέλος ἐγγίγνεσθαι, καὶ παρέχει
5 ἅπανστον καὶ ἀθάνατον αὐτήν, ταύτη μοι δοκεῖ ἐπιφημίσαι
τὸ ἀγαθὸν λυσιτελοῦν· τὸ γὰρ τῆς φορᾶς λύον τὸ τέλος
“λυσιτελοῦν” καλέσαι. “ὠφέλιμον” δὲ ξενικὸν τοῦνομα,
ὥ καὶ Ὀμηρος πολλαχού κέχρηται, τῷ “ὠφέλλειν”. ἔστι
δὲ τοῦτο τοῦ αὔξειν καὶ †ποιεῖν ἐπωνυμία.

- d ΕΡΜ. Τὰ δὲ δὴ τούτων ἐναντία πῶς ἔχει ἡμῖν;

ΣΩ. Ὅσα μὲν ἀπόφησιν αὐτῶν, ὥς γέ μοι δοκεῖ, οὐδὲν
δεῖ ταῦτα διεξίεναι.

ΕΡΜ. Ποῖα ταῦτα;

- 5 ΣΩ. “Ἀσύμφορον” καὶ “ἀνωφελές” καὶ “ἀλυσιτελές”
καὶ “ἀκερδές.”

ΕΡΜ. Ἀληθῇ λέγεις.

ΣΩ. Ἀλλὰ “βλαβερόν” γε καὶ “ζημιώδες.”

ΕΡΜ. Ναί.

- 10 ΣΩ. Καὶ τὸ μέν γε “βλαβερόν” τὸ βλάπτειν τὸν

a 8 ἔοικε TW: om. B b 4 δ’ add. Bekker c 7 καλέσαι soci.
Schanz c 8 ὠφέλιον T c 9 ποιεῖν] πλέον ποιεῖν Orelli: πεί-
ρειν vel πλέον ποιεῖν Heindorf

ρόυν εἶναι λέγει· τὸ δὲ “βλάπτου” αὐ σημαίνει βουλό- e
μενον ἄπτειν· τὸ δὲ “ἄπτειν” καὶ δεῖν ταῦτόν ἐστι, τοῦτο
δὲ πανταχοῦ ψέγει. τὸ βουλόμενον οὖν ἄπτειν ροῦν
ὀρθότατα μὲν ἂν εἴη “βουλαπτεροῦν,” καλλωπισθὲν δὲ
καλεῖσθαι μοι φαίνεται “βλαβερόν.” 5

ΕΡΜ. Ποικίλα γέ σοι, ὦ Σώκρατες, ἐκβαίνει τὰ ὀνόματα.
καὶ γὰρ νῦν μοι ἔδοξας ὥσπερ τοῦ τῆς Ἀθηνάας νόμου
προαύλιον στομαυλῆσαι, τοῦτο τὸ ὄνομα προειπὼν τὸ
“βουλαπτεροῦν.” 418

ΣΩ. Οὐκ ἐγώ, ὦ Ἑρμόγενες, αἴτιος, ἀλλ’ οἱ θέμενοι
τὸ ὄνομα.

ΕΡΜ. Ἀληθῆ λέγεις· ἀλλὰ δὴ τὸ “ζημιῶδες” τί ἂν εἴη;

ΣΩ. Τί δ’ ἂν εἴη ποτὲ “ζημιῶδες”; θέασαι, ὦ Ἑρμό- 5
γενες, ὡς ἐγὼ ἀληθῆ λέγω λέγων ὅτι προστιθέντες γράμματα
καὶ ἐξαιρούντες σφόδρα ἄλλοιοῦσι τὰς τῶν ὀνομάτων διανοίας,
οὕτως ὥστε σμικρὰ πάννυ παραστρέφοντες ἐνίοτε τάναντία
ποιεῖν σημαίνειν. οἶον καὶ ἐν τῷ “δέοντι”. ἐνενόησα γὰρ b
αὐτὸ καὶ ἀνεμνήσθην ἄρτι ἀπὸ τοῦδε δ’ ἐμελλόν σοι ἐρεῖν ὅτι
ἡ μὲν νέα φωνὴ ἡμῖν ἢ καλὴ αὐτῇ καὶ τούναντίον περι-
έτρεψε μνησύνει τὸ “δέον” καὶ τὸ “ζημιῶδες,” ἀφανίζουσα
ὅτι νοεῖ, ἢ δὲ παλαιὰ ἀμφότερον δηλοῖ δ’ βούλεται τούνομα. 5

ΕΡΜ. Πῶς λέγεις;

ΣΩ. Ἐγώ σοι ἐρῶ. οἶσθα ὅτι οἱ παλαιοὶ οἱ ἡμέτεροι
τῷ ἰῶτα καὶ τῷ δέλτα εὖ μάλα ἐχρῶντο, καὶ οὐχ ἥκιστα
αἱ γυναῖκες, αἵ περ μάλιστα τὴν ἀρχαίαν φωνὴν σφύζουσι. c
νῦν δὲ ἀντὶ μὲν τοῦ ἰῶτα ἢ εἰ ἢ ἦτα μεταστρέφουσιν, ἀντὶ
δὲ τοῦ δέλτα ζῆτα, ὡς δὴ μεγαλοπρεπέστερα ὄντα.

ΕΡΜ. Πῶς δὴ;

ΣΩ. Οἶον οἱ μὲν ἀρχαιότατοι “ἡμέραν” τὴν ἡμέραν 5
ἐκάλουν, οἱ δὲ “ἑμέραν,” οἱ δὲ νῦν “ἡμέραν.”

ΕΡΜ. Ἔστι ταῦτα.

ο 7 Ἀθηνᾶς T α 2 ἔγωγε B b 3 αὐτῇ scripsi : αὐτῇ B :
αὐτῇ T ο 5 [ἡμέραν] ἡμέραν I Iannaris ο 6 [ἡμέραν] ὑστερον
ἡμέραν Heindorf e Proclo

ΣΩ. Οἶσθα οὖν ὅτι μόνον τούτων δηλοῖ τὸ ἀρχαῖον
 ὄνομα τὴν διάνοιαν τοῦ θεμένου; ὅτι γὰρ ἀσμένους τοῖς
 d ἀνθρώποις καὶ ἱμεῖρουσιν ἐκ τοῦ σκοτόους τὸ φῶς ἐγίγνετο,
 ταύτη ὠνόμασαν “ἡμέραν.”

ΕΡΜ. Φαίνεται.

ΣΩ. Νῦν δέ γε τετραγυθήμενον οὐδ’ ἂν κατανοήσῃς ὅτι
 5 βούλεται ἡ “ἡμέρα.” καίτοι τινὲς οἴονται, ὥς δὴ ἡ ἡμέρα
 ἡμερα ποιεῖ, διὰ ταῦτα ὠνομάσθαι αὐτὴν οὕτως.

ΕΡΜ. Δοκεῖ μοι.

ΣΩ. Καὶ τό γε “ζυγόν” οἶσθα ὅτι “δυογόν” οἱ παλαιοὶ
 ἐκάλουν.

10 ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Καὶ τὸ μέν γε “ζυγόν” οὐδὲν δηλοῖ, τὸ δὲ τοῖν
 e δυοῖν ἕνεκα τῆς δέσεως ἐς τὴν ἀγωγὴν ἐπωνόμασται
 “δυογόν” δικαίως· νῦν δὲ “ζυγόν.” καὶ ἄλλα πάμπολλα
 οὕτως ἔχει.

ΕΡΜ. Φαίνεται.

5 ΣΩ. Κατὰ ταῦτα τοῖσιν πρῶτον μὲν τὸ “δέον” οὕτω
 λεγόμενον τούναντίον σημαίνει πᾶσι τοῖς περὶ τὸ ἀγαθὸν
 ὀνόμασιν· ἀγαθοῦ γὰρ ἰδέα οὖσα τὸ δέον φαίνεται δεσμός
 εἶναι καὶ κώλυμα φορᾶς, ὥσπερ ἀδελφὸν δὴ τοῦ βλαβεροῦ.

ΕΡΜ. Καὶ μάλα, ὦ Σώκратες, οὕτω φαίνεται.

10 ΣΩ. Ἄλλ’ οὐκ ἔαν τῷ ἀρχαίῳ ὀνόματι χρῆθῃ, ὃ πολὺ
 419 μᾶλλον εἰκὸς ἐστὶν ὀρθῶς κείσθαι ἢ τὸ νῦν, ἀλλ’ ὁμολογήσει
 τοῖς πρόσθεν ἀγαθοῖς, ἔαν ἀντὶ τοῦ εἶ τὸ ἴωτα ἀποδιδῶς,
 ὥσπερ τὸ παλαιόν· διῖδον γὰρ αὐτὸ σημαίνει, ἀλλ’ οὐ δέον,
 τὰγαθόν, ὅπερ δὴ ἐπαινεῖ. καὶ οὕτω οὐκ ἐναντιοῦται αὐτὸς
 5 αὐτῷ ὃ τὰ ὀνόματα τιθέμενος, ἀλλὰ “δέον” καὶ “ὠφέλιμον”
 καὶ “λυσιτελοῦν” καὶ “κερδαλέον” καὶ “ἀγαθόν” καὶ
 “συμφέρον” καὶ “εὐπορον” τὸ αὐτὸ φαίνεται, ἑτέροις

c8 τούτων] τοῦτο B
 Schneider ex Et. Mag.

d2 ἡμέραν pr. BT
 e8 ὃν om. B

d8 δυογόν

... χρῆ T

a3 διῖδον Heindorf: διῖδον T: διῖδον B

a5 om. T

a4 δὴ B: διῖ T W

ὀνόμασι σημαῖνον τὸ διακοσμοῦν καὶ ἰὸν πανταχοῦ ἐγκεκω-
 μασμένον, τὸ δὲ ἴσχον καὶ δοῦν ψεγόμενον. καὶ δὴ καὶ b
 τὸ “ζημιῶδες,” ἔαν κατὰ τὴν ἀρχαίαν φωνὴν ἀποδῶς ἀντὶ
 τοῦ ζητα δέλτα, φανεῖται σοι κείσθαι τὸ ὄνομα ἐπὶ τῷ
 δοῦντι τὸ ἰόν, ἐπονομασθὲν “δημιῶδες.”

ΕΡΜ. Τί δὲ δὴ “ἡδονή” καὶ “λύπη” καὶ “ἐπιθυμία” 5
 καὶ τὰ τοιαῦτα, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Οὐ πάνυ χαλεπά μοι φαίνεται, ὦ Ἑρμόγενης. ἡ
 τε γὰρ “ἡδονή,” ἡ πρὸς τὴν ὄνησιν ἔοικε τείνουσα πρᾶξις
 τοῦτο ἔχειν τὸ ὄνομα—τὸ δέλτα δὲ ἔγκειται, ὥστε “ἡδονή”
 ἀντὶ “ἡονῆς” καλεῖται—ἡ τε “λύπη” ἀπὸ τῆς διαλύσεως c
 τοῦ σώματος ἔοικεν ἐπωνομάσθαι ἣν ἐν τούτῳ τῷ πάθει
 ἴσχει τὸ σῶμα. καὶ ἡ γε “ἀνία” τὸ ἐμποδίζον τοῦ ἰέναι.
 ἡ δὲ “ἀλγηδὼν” ξενικόν τι φαίνεται μοι ἀπὸ τοῦ ἀλγεινοῦ
 ὀνομασμένον. “ὀδύνη” δὲ ἀπὸ τῆς ἐνδύσεως τῆς λύπης 5
 κεκλημένη ἔοικεν. “ἀχθηδὼν” δὲ καὶ παντὶ δῆλον ἀπει-
 κασμένον τὸ ὄνομα τῷ τῆς φορᾶς βάρει. “χαρὰ” δὲ τῇ
 διαχύσει καὶ εὐπορίᾳ τῆς ῥοῆς τῆς ψυχῆς ἔοικε κεκλημένη.
 “τέρψις” δὲ ἀπὸ τοῦ τερπνοῦ· τὸ δὲ “τερπνὸν” ἀπὸ τῆς d
 διὰ τῆς ψυχῆς ἔρψεως πνοῇ ἀπεικασθὲν κέκληται, ἐν δίκῃ
 μὲν ἂν “ἐρπνουν” καλούμενον, ὑπὸ χρόνου δὲ “τερπνὸν”
 παρηγμένον. “εὐφροσύνη” δὲ οὐδὲν προσδεῖται τοῦ διότι
 ῥηθῆναι· παντὶ γὰρ δῆλον ὅτι ἀπὸ τοῦ εὖ τοῖς πράγμασι 5
 τὴν ψυχὴν συμφέρεσθαι τοῦτο ἔλαβε τὸ ὄνομα, “εὐφερο-
 σύνην” τὸ γε δίκαιον· ὅμως δὲ αὐτὸ καλοῦμεν “εὐφροσύνην.”
 οὐδ’ “ἐπιθυμία” χαλεπὸν· τῇ γὰρ ἐπὶ τὸν θυμὸν ἰούσῃ
 δυνάμει δῆλον ὅτι τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα. “θυμὸς” δὲ ἀπὸ e
 τῆς θύσεως καὶ ζέσεως τῆς ψυχῆς ἔχει ἂν τοῦτο τὸ ὄνομα.
 ἀλλὰ μὴν “ἱμερός” γε τῷ μάλιστα ἔλκοντι τὴν ψυχὴν ῥῶ

a 8 ἰὸν Bekker: ἰν B T b 3 φαίνεται B c 1 ἡονῆς]
 ἡδονῆς T: ὄνησις G c 2 ἐπωνομασθῆναι (sic) B ἣν... c 3 σῶμα
 secl. Baiter ἣν] ἡ Stallbaum c 6 κεκλημένη Heindorf: κεκλημένη
 B T (et mox c 8) d a ἐρψεως] τέρψεως T d 6 εὐφεροσύνην
 Bekker: εὐφροσύνην B: ἐφερωσύνη T

- 420 ἐπωνομάσθη· ὅτι γὰρ ἰέμενος ρεῖ καὶ ἐφίέμενος τῶν πραγμάτων, καὶ οὕτω δὴ ἐπισπᾷ σφόδρα τὴν ψυχὴν διὰ τὴν ἔσιν τῆς ῥοῆς, ἀπὸ ταύτης οὖν πάσης τῆς δυνάμεως “ἡμερος” ἐκλήθη. καὶ μὴν “πόθος” αὐ καλεῖται σημαίνων
- 5 οὐ τοῦ παρόντος εἶναι [ἰμέρου τε καὶ ρεύματος] ἀλλὰ τοῦ ἄλλοθί που ὄντος καὶ ἀπόντος, ὅθεν “πόθος” ἐπωνόμασται ὃς τότε, ὅταν παρῇ οὐ τις ἐφίετο, “ἡμερος” ἐκαλεῖτο· ἀπογενομένου δὲ ὁ αὐτὸς οὗτος “πόθος” ἐκλήθη. “ἔρως” δέ, ὅτι εἰσρεῖ ἐξωθεν καὶ οὐκ οἰκεία ἐστὶν ἡ ῥοή
- b αὕτη τῷ ἔχοντι ἀλλ’ ἐπείσακτος διὰ τῶν ὁμμάτων, διὰ ταῦτα ἀπὸ τοῦ ἐσρεῖν “ἔσρος” τό γε παλαιὸν ἐκαλεῖτο—τῷ γὰρ οὐ ἀντὶ τοῦ ὦ ἐχρώμεθα—νῦν δ’ “ἔρως” κέκληται διὰ τὴν τοῦ ὦ ἀντὶ τοῦ οὐ μεταλλαγὴν. ἀλλὰ τί ἔτι σὺ
- 5 λέγεις ὅτι σκοπῶμεν;

ΕΡΜ. “Δόξα” καὶ τὰ τοιαῦτα πῇ σοι φαίνεται;

- ΣΩ. “Δόξα” δὴ ἤτοι τῇ διώξει ἐπωνόμασται, ἣν ἡ ψυχὴ διώκουσα τὸ εἶδέναι ὅπῃ ἔχει τὰ πράγματα πορεύεται, ἢ τῇ ἀπὸ τοῦ τόξου βολῇ. εἰκε δὲ τούτῳ μᾶλλον. ἢ
- c γοῦν “οἷσις” τούτῳ συμφωνεῖ. “οἷσις” γὰρ τῆς ψυχῆς ἐπὶ πᾶν πρᾶγμα, οἷόν ἐστιν ἕκαστον τῶν ὄντων, δηλοῦσθαι προσέοικεν, ὥσπερ γε καὶ ἡ “βουλὴ” πως τὴν βολήν, καὶ τὸ “βούλεσθαι” τὸ ἐφίεσθαι σημαίνει καὶ <τὸ> “βουλεύ-
- 5 εσθαι”. πάντα ταῦτα δόξῃ ἐπόμεν’ ἅττα φαίνεται τῆς βολῆς ἀπεικάσματα, ὥσπερ αὐ καὶ τὸν ναυτίον ἢ “ἀβουλία” ἀτυχία δοκεῖ εἶναι, ὥς οὐ βαλόντος οὐδὲ τυχόντος οὐ τ’ ἐβαλλε καὶ ὃ ἐβούλετο καὶ περὶ οὐ ἐβουλεύετο καὶ οὐ ἐφίετο.
- d ΕΡΜ. Ταῦτα ἤδη μοι δοκεῖς, ὦ Σώκρατες, πυκνότερα ἐπάγειν.

a 5 ἰμέρου . . . ρεύματος secl. Ast a 9 ἐσρεῖ B b 4 σὺ (vel ad) Heindorf: οὐ B T b 7 δὴ ἤτοι] δὲ ἤτοι B T: δὴ τοι Schanz
b 8 τὸ B: τοῦ T b 9 τούτῳ T: τοῦτο B c 1 οἷσιν γὰρ t in marg.:
οἷσιν· ἴσως γὰρ B: εἰσιν γὰρ T: οἷσιν· ἴσως γὰρ W c 2 πᾶν T: τὸ B
c 3 πως Hermann: πρὸς B T c 4 τὸ add. Heindorf c 6 βολῆς T:
βουλῆς B c 7 βαλόντος B t: βάλλοντος T W τυχόντος B T: τυγ-
χάνοντος W οὐ τ’] οὐτ’ B: οὐ T c 8 ἐβαλλε] ἐβάλλετο B T d B: οὐ T

ΣΩ. Τέλος γὰρ ἤδη θέω. “ἀνάγκην” δ’ οὖν ἔτι βού-
 λομαι διαπερᾶναι, ὅτι τούτοις ἐξῆς ἐστι, καὶ τὸ “ἐκούσιον.”
 τὸ μὲν οὖν “ἐκούσιον,” τὸ εἶκον καὶ μὴ ἀντιτυποῦν ἀλλ’, 5
 ὥσπερ λέγω, εἶκον τῷ ἰόντι δεδηλωμένον ἂν εἴη τούτῳ
 τῷ ὀνόματι, τῷ κατὰ τὴν βούλησιν γιγνομένῳ· τὸ δὲ “ἀν-
 αγκαῖον” καὶ ἀντίτυπον, παρὰ τὴν βούλησιν ὄν, τὸ περὶ τὴν
 ἁμαρτίαν ἂν εἴη καὶ ἁμαθίαν, ἀπείκασται δὲ τῇ κατὰ τὰ
 ἄγκη πορείᾳ, ὅτι δύσπορα καὶ τραχέα καὶ λάσια ὄντα ἴσχει e
 τοῦ ἰέναι. ἐντεῦθεν οὖν ἴσως ἐκλήθη “ἀναγκαῖον,” τῇ διὰ
 τοῦ ἄγκους ἀπείκασθεν πορείᾳ. ἕως δὲ πάρεστιν ἡ ῥώμη, μὴ
 ἀνιῶμεν αὐτήν· ἀλλὰ καὶ σὺ μὴ ἀνίει, ἀλλὰ ἐρώτα.

ΕΡΜ. Ἐρωτῶ δὴ τὰ μέγιστα καὶ τὰ κάλλιστα, τὴν τε 421
 “ἀλήθειαν” καὶ τὸ “ψεῦδος” καὶ τὸ “ὄν” καὶ αὐτὸ
 τοῦτο περὶ ὧν νῦν ὁ λόγος ἡμῖν ἐστιν, “ὄνομα,” δι’ ὅτι τὸ
 ὄνομα ἔχει.

ΣΩ. Μαίεσθαι οὖν καλεῖς τι;

5

ΕΡΜ. Ἐγωγε, τό γε ζητεῖν.

ΣΩ. Ἔοικε τοίνυν ἐκ λόγου ὀνόματι συγκεκριημένῳ,
 λέγοντος ὅτι τοῦτ’ ἐστιν ὄν, οὐ τυγχάνει ζήτημα (ὄν), [τὸ]
 “ὄνομα.” μᾶλλον δὲ ἂν αὐτὸ γνώης ἐν ᾧ λέγομεν τὸ “ὄνο-
 μαστόν”. ἐνταῦθα γὰρ σαφῶς λέγει τοῦτο εἶναι ὄν οὐ 10
 μάσμα ἐστίν. ἢ δ’ “ἀλήθεια,” καὶ τοῦτο τοῖς ἄλλοις ἔοικε b
 [συγκεκριηθῆναι]· ἢ γὰρ θεία τοῦ ὄντος φορὰ ἔοικε προσ-
 ειρησθαι τούτῳ τῷ ῥήματι, τῇ “ἀληθείᾳ,” ὥς θεία οὐσα ἀλη-
 τὸ (δὲ) “ψεῦδος” τούναντίον τῇ φορᾷ· πάλιν γὰρ αὐ τοιδο-
 ρούμενον ἦκει τὸ ἰσχύμενον καὶ τὸ ἀναγκαζόμενον ἡσυχάζειν, 5
 ἀπείκασται δὲ τοῖς καθεύδουσιν· τὸ ψεῖ δὲ προσγενόμενον
 ἐπικρύπτει τὴν βούλησιν τοῦ ὀνόματος. τὸ δὲ “ὄν” καὶ ἡ
 “οὐσία” ὁμολογεῖ τῷ ἀληθεῖ, τὸ ἰῶτα ἀπολαβόν· ἰὸν γὰρ

d 3 θέω Adam: θεῶ T: θεω B: θεφ vulg. d 8 ἀντιτυποῦν B
 d 9 τὰ ἄγκη b: ἀνάγκην BT a 2 καὶ τὸ ὄν TW: om. B a 3 ὄν
 BT: b vel οὐ al. a 6 γε om. T a 8 ὄν addidi, τὸ seclui
 a 10 ὄν οὐ μείσμα ἐστίν Heusde (μάσμα Buttmann): ὀνομασμα ἐστίν BT
 b 2 συγκεκριηθῆναι secl. Hermann b 4 δὲ om. BT

C σημαίνει, καὶ τὸ “οὐκ ὂν” αὐτῷ, ὥς τινες καὶ ὀνομάζουσιν αὐτό, “οὐκ ἰόν.”

ERM. Ταῦτα μὲν μοι δοκεῖς, ὦ Σώκρατες, ἀνδρείως πάνν διακεκροτηκέναι· εἰ δέ τις σε ἔροιτο τοῦτο τὸ “ἰόν” καὶ
5 τὸ “ῥέον” καὶ τὸ “δοῦν,” τίνα ἔχει ὀρθότητα ταῦτα τὰ ὀνόματα—

ΣΩ. “Τί ἂν αὐτῷ ἀποκρивαίμεθα;” λέγεις; ἢ γάρ;

ERM. Πάνν μὲν οὖν.

ΣΩ. Ἐν μὲν τοίνυν ἄρτι που ἐπορισάμεθα ὥστε δοκεῖν
10 τί λέγειν ἀποκρινόμενοι.

ERM. Τὸ ποῖον τοῦτο;

ΣΩ. Φάναι, ὃ ἂν μὴ γινώσκωμεν, βαρβαρικόν τι τοῦτ’
d εἶναι. εἴη μὲν οὖν ἴσως ἂν τι τῇ ἀληθείᾳ καὶ τοιοῦτον αὐτῶν, εἴη δὲ καὶ ὑπὸ παλαιότητος τὰ πρῶτα τῶν ὀνομάτων ἀνεύρετα εἶναι· διὰ γὰρ τὸ πανταχῇ στρέφεσθαι τὰ ὀνόματα, οὐδὲν θαυμαστόν [ἂν] εἰ ἡ παλαιὰ φωνὴ πρὸς τὴν νυνὶ
5 βαρβαρικῆς μὴδὲν διαφέρει.

ERM. Καὶ οὐδὲν γε ἀπὸ τρόπου λέγεις.

ΣΩ. Λέγω γὰρ οὖν εἰκότα. οὐ μέντοι μοι δοκεῖ προ-
φάσεις ἀγὼν δέχεσθαι, ἀλλὰ προθυμητέον ταῦτα διασκέ-
ψασθαι. ἐνθυμηθῶμεν δέ, εἴ τις ἀεί, δι’ ὧν ἂν λέγεται τὸ
e ὄνομα, ἐκεῖνα ἀνερήσεται τὰ ῥήματα, καὶ αὐθις αὐτῷ δι’ ὧν ἂν τὰ ῥήματα λεχθῇ, ἐκεῖνα πεύσεται, καὶ τοῦτο μὴ παύσεται ποιῶν, ἄρ’ οὐκ ἀνάγκη τελευτῶντα ἀπειπεῖν τὸν ἀποκρινό-
μενον;

5 ERM. Ἐμοιγε δοκεῖ.

422 ΣΩ. Πότε οὖν ἀπειπὼν ὁ ἀπαγορευὼν δικαίως παύοιτο ἂν; ἄρ’ οὐκ ἐπειδὴν ἐπ’ ἐκείνοις γένηται τοῖς ὀνόμασιν, ἃ ὥσπερ εἰ στοιχεῖα τῶν ἄλλων ἐστὶ καὶ λόγων καὶ ὀνομάτων;

© 2 οὐκ ἰόν B T (et sic Boeoti) : οὐκ ὂν Bekker © 4 σε T G :
om. B © 12 τι om. T d 1 οὖν om. T d 3 ἀνεύρετα]
ἀνεύρηττα al. d 4 ἂν seclusi εἰ ἢ] εἴη B T d 5 δια-
φέρειν B T d 6 λέγεις T W : φέρεται B d 8 ταῦτα] αὐτὰ T
© 1 ἀνερήσεται Bekker : ἐρήσεται B : ἂν ἐρήσεται T © 3 τὸν] τὸ B

ταῦτα γὰρ που οὐκέτι δίκαιον φανῆναι ἐξ ἄλλων ὀνομάτων
 συγκείμενα, ἂν οὕτως ἔχη. οἷον νυνδὴ τὸ “ἀγαθόν” 5
 ἔφαμεν ἐκ τοῦ ἀγαστοῦ καὶ ἐκ τοῦ θοοῦ συγκείσθαι, τὸ
 δὲ “θοόν” ἴσως φαίμεν ἂν ἐξ ἐτέρων, ἐκεῖνα δὲ ἐξ ἄλλων·
 ἀλλ’ ἐάν ποτέ γε λάβωμεν ὃ οὐκέτι ἐκ τινων ἐτέρων b
 σύγκειται ὀνομάτων, δικαίως ἂν φαίμεν ἐπὶ στοιχείῳ τε
 ἤδη εἶναι καὶ οὐκέτι τοῦτο ἡμᾶς δεῖν εἰς ἄλλα ὀνόματα
 ἀναφέρειν.

ΕΡΜ. Ἐμοιγε δοκεῖς ὀρθῶς λέγειν. 5

ΣΩ. Ἄρ’ οὖν καὶ νῦν ἃ γ’ ἐρωτᾷς τὰ ὀνόματα στοιχεῖα
 ὄντα τυγχάνει, καὶ δεῖ αὐτῶν ἄλλῃ τινὶ τρόπῳ ἤδη τὴν
 ὀρθότητα ἐπισκέψασθαι ἥτις ἐστίν;

ΕΡΜ. Εἰκὸς γε.

ΣΩ. Εἰκὸς δῆτα, ὃ Ἐρμόγενης· πάντα γοῦν φαίνεται τὰ 10
 ἐμπροσθεν εἰς ταῦτα ἀνεληλυθέναι. εἰ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, c
 ὥς μοι δοκεῖ ἔχειν, δεῦρο αὖ συνεπίσκειναι μετ’ ἐμοῦ μή
 τι παραληρήσω λέγων οἷον δεῖ τὴν τῶν πρώτων ὀνομάτων
 ὀρθότητα εἶναι.

ΕΡΜ. Λέγε μόνον, ὥς ὅσον γε δυνάμει παρ’ ἐμοί ἐστιν 5
 συνεπισκέψομαι.

ΣΩ. Ὅτι μὲν τοίνυν μία γέ τις ἡ ὀρθότης παντὸς
 ὀνόματος καὶ πρώτου καὶ ὑστάτου, καὶ οὐδὲν διαφέρει τῷ
 ὄνομα εἶναι οὐδὲν αὐτῶν, οἶμαι καὶ σοὶ συνδοκεῖ.

ΕΡΜ. Πάνν γε. 10

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ὧν γε νυν(δῆ) διεληλύθαμεν τῶν d
 ὀνομάτων ἡ ὀρθότης τοιαύτη τις ἐβούλετο εἶναι, οἷα δηλοῦν
 οἷον ἑκαστὸν ἐστὶ τῶν ὄντων.

ΕΡΜ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΣΩ. Τοῦτο μὲν ἄρα οὐδὲν ἦττον καὶ τὰ πρῶτα δεῖ ἔχειν 5
 καὶ τὰ ὑστερα, εἴπερ ὀνόματα ἔσται.

ΕΡΜ. Πάνν γε.

a 5 ἂν scripsi (ἂ ἂν Heindorf) : ἂν B T b 1 γε om. T b 6 d
 γ’ ἐρωτᾷς fort. scribendum Schanz : ἀγρόταις B : ἂ ἐρωτᾷς (scd. γρ.
 ἀγρόταις) T d 1 δῆ add. Heindorf

ΣΩ. Ἄλλα τὰ μὲν ὕστερα, ὡς ἔοικε, διὰ τῶν προτέρων οἶά τε ἦν τοῦτο ἀπεργάζεσθαι.

10 EPM. Φαίνεται.

ΣΩ. Εἴεν· τὰ δὲ δὴ πρῶτα, οἷς οὐπω ἔτερα ὑπόκειται, τίνι τρόπῳ κατὰ τὸ δυνατόν ὅτι μάλιστα φανερά ἡμῖν
e ποιήσῃ τὰ ὄντα, εἴπερ μέλλει ὀνόματα εἶναι; ἀποκρίναι δέ μοι τόδε· εἰ φωνὴν μὴ εἶχομεν μηδὲ γλώτταν, ἐβουλόμεθα δὲ δηλοῦν ἀλλήλοις τὰ πράγματα, ἂρ' οὐκ ἂν, ὥσπερ νῦν οἱ ἑνεοί, ἐπεχειροῦμεν ἂν σημαίνειν ταῖς χερσὶ καὶ κεφαλῇ
5 καὶ τῷ ἄλλῳ σώματι;

EPM. Πῶς γὰρ ἂν ἄλλως, ὦ Σώκρατες;

423 ΣΩ. Εἰ μὲν γ' οἶμαι τὸ ἄνω καὶ τὸ κοῦφον ἐβουλόμεθα δηλοῦν, ἤρομεν ἂν πρὸς τὸν οὐρανὸν τὴν χεῖρα, μιμούμενοι αὐτὴν τὴν φύσιν τοῦ πράγματος· εἰ δὲ τὰ κάτω καὶ τὰ βαρέα, πρὸς τὴν γῆν. καὶ εἰ ἵππον θέοντα ἢ τι ἄλλο τῶν
5 ζώων ἐβουλόμεθα δηλοῦν, οἶσθα ὅτι ὡς ὁμοίωται' ἂν τὰ ἡμέτερα αὐτῶν σώματα καὶ σχήματα ἐποιῶμεν ἐκείνοις.

EPM. Ἀνάγκη μοι δοκεῖ ὡς λέγεις εἶχειν.

ΣΩ. Οὕτω γὰρ ἂν οἶμαι δῆλωμά του [σώματος] ἐγίγντο,
b μμησαμένου, ὡς ἔοικε, τοῦ σώματος ἐκεῖνο δ' ἐβούλετο δηλῶσαι.

EPM. Ναί.

ΣΩ. Ἐπειδὴ δὲ φωνὴ τε καὶ γλώττη καὶ στόματι βουλό-
5 μεθα δηλοῦν, ἂρ' οὐ τότε ἐκάστου δῆλωμα ἡμῖν ἔσται τὸ ἀπὸ τούτων γιννόμενον, ὅταν μίμημα γένηται διὰ τούτων περὶ οὐτιῶν;

EPM. Ἀνάγκη μοι δοκεῖ.

ΣΩ. Ὅνομα' ἂρ' ἐστίν, ὡς ἔοικε, μίμημα φωνῇ ἐκείνου
10 δ' μιμεῖται, καὶ ὀνομάζει ὁ μιμούμενος τῇ φωνῇ δ' ἂν μιμῆται

EPM. Δοκεῖ μοι.

οδ ἄλλως secl. Schanz a3 τὰ ante κάτω G: om. BT
a8 του Heindorf: τοῦ BT σώματος secl. Schanz b1 μι-
μησαμένους B b9 φωνῇ ἐκεῖνο T b10 δ' ἂν] ὅταν Heindorf

ΣΩ. Μὰ Δ' ἄλλ' οὐκ ἐμοὶ πω δοκεῖ καλῶς λέγεσθαι, c
ὥ ἐταῖρε.

ΕΡΜ. Τί δή;

ΣΩ. Τοὺς τὰ πρόβατα μιμουμένους τούτους καὶ τοὺς
ἀλεκτρύνας καὶ τὰ ἄλλα ζῷα ἀναγκαζόμεθ' ἂν ὁμολογεῖν 5
ὀνομάζειν ταῦτα ἅπερ μιμοῦνται.

ΕΡΜ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Καλῶς οὖν ἔχειν δοκεῖ σοι;

ΕΡΜ. Οὐκ ἐμοίγε. ἀλλὰ τίς ἂν, ὦ Σώκρατες, μίμησις 10
εἴη τὸ ὄνομα;

ΣΩ. Πρῶτον μὲν, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ, οὐκ ἔαν καθάπερ τῇ
μουσικῇ μιμούμεθα τὰ πράγματα οὕτω μιμώμεθα, καίτοι d
φωνῇ γε καὶ τότε μιμούμεθα· ἔπειτα οὐκ ἔαν ἅπερ ἡ μου-
σικὴ μιμῆται καὶ ἡμεῖς μιμώμεθα, οὐ μοι δοκοῦμεν ὀνομάσειν.
λέγω δέ τοι τοῦτο· ἔστι τοῖς πράγμασι φωνὴ καὶ σχῆμα
ἐκάστω, καὶ χρῶμά γε πολλοῖς; 5

ΕΡΜ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἔοικε τοίνυν οὐκ ἔαν τις ταῦτα μιμῆται, οὐδὲ περὶ
ταύτας τὰς μιμήσεις ἡ τέχνη ἡ ὀνομαστικὴ εἶναι. αὐταὶ
μὲν γάρ εἰσιw ἡ μὲν μουσικὴ, ἡ δὲ γραφικὴ· ἡ γάρ;

ΕΡΜ. Ναί. 10

ΣΩ. Τί δὲ δὴ τότε; οὐ καὶ οὐσία δοκεῖ σοι εἶναι ἐκάστω, e
ὥσπερ καὶ χρῶμα καὶ ἡ νυνδὴ ἐλέγομεν; πρῶτον αὐτῷ τῷ
χρῶματι καὶ τῇ φωνῇ οὐκ ἔστιw οὐσία τις ἐκατέρω αὐτῶν
καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν ὅσα ἡξίωται ταύτης τῆς προσρήσεως,
τοῦ εἶναι; 5

ΕΡΜ. Ἐμοίγε δοκεῖ.

ΣΩ. Τί οὖν; εἰ τις αὐτὸ τοῦτο μιμῆσθαι δύναιτο ἐκάστου,
τὴν οὐσίαν, γράμμασί τε καὶ συλλαβαῖς, ἄρ' οὐκ ἂν δηλοῖ
ἐκαστον ὃ ἔστιw; ἢ οὐ;

ΕΡΜ. Πάνυ μὲν οὖν. 424

ο ι ἀλλ' οὐκ γρ. T: οὐκ ἄλλ' B: οὐκ ἄλλ' T πω] οὕτω T d ι μι-
μούμεθα] μιμώμεθα B d 3 μιμῆται B T d 4 δέ τι G: δέ τι B T:
δ' ἔτι Baier d 8 ἡ ante ὀνομαστικῇ om. B e ι τότε] τότε B

ΣΩ. Καὶ τί ἂν φαίης τὸν τοῦτο δυνάμενον, ὥσπερ τοὺς προτέρους τὸν μὲν μουσικὸν ἐφησθα, τὸν δὲ [τινα] γραφικόν. τοῦτον δὲ τίνα;

- 5 EPM. Τοῦτο ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, ὅπερ πάλοι ζητοῦμεν, οὗτος ἂν εἶναι ὁ ὀνομαστικός.

ΣΩ. Εἰ ἄρα τοῦτο ἀληθές, ἤδη ἔοικεν ἐπισκεπτέον περὶ ἐκείνων τῶν ὀνομάτων ὧν σὺ ἤρου, περὶ “ῥοῆς” τε καὶ τοῦ “ἵεναι” καὶ “σχέσεως,” εἰ τοῖς γράμμασι καὶ ταῖς συλλαβαῖς
b τοῦ ὄντος ἐπιλαμβάνεται αὐτῶν ὥστε ἀπομμεῖσθαι τὴν οὐσίαν, εἴτε καὶ οὐ;

ΕΡΜ. Πάνυ μὲν οὖν.

- ΣΩ. Φέρε δὴ ἴδωμεν πότερον ἄρα ταῦτα μόνον ἐστὶ τῶν
5 πρώτων ὀνομάτων ἢ καὶ ἄλλα πολλά.

ΕΡΜ. Οἶμαι ἔγωγε καὶ ἄλλα.

ΣΩ. Εἰκὸς γάρ. ἀλλὰ τίς ἂν εἴη ὁ τρόπος τῆς διαιρέσεως ὅθεν ἀρχεται μμεῖσθαι ὁ μιμούμενος; ἄρα οὐκ ἐπέπερ συλλαβαῖς τε καὶ γράμμασιν ἢ μίμησις τυγχάνει οὕσα τῆς
10 οὐσίας, ὁρθότατόν ἐστι διελέσθαι τὰ στοιχεῖα πρῶτον, ὥσπερ
c οἱ ἐπιχειροῦντες τοῖς ῥυθμοῖς τῶν στοιχείων πρῶτον τὰς δυνάμεις διείλοντο, ἔπειτα τῶν συλλαβῶν, καὶ οὕτως ἤδη ἔρχονται ἐπὶ τοὺς ῥυθμοὺς σκεψόμενοι, πρότερον δ' οὐ;

ΕΡΜ. Ναί.

- ΣΩ. Ἄρ' οὖν καὶ ἡμᾶς οὕτω δεῖ πρῶτον μὲν τὰ φωνήεντα διελέσθαι, ἔπειτα τῶν ἐτέρων κατὰ εἶδη τὰ τε ἄφωνα καὶ ἄφθογγα—οὕτως γάρ που λέγουσιν οἱ δεινοὶ περὶ τούτων—
καὶ τὰ αὐτὰ φωνήεντα μὲν οὐ, οὐ μέντοι γε ἄφθογγα; καὶ αὐτῶν τῶν φωνηέντων ὅσα διάφορα εἶδη ἔχει ἀλλήλων; καὶ
d ἐπειδὴν ταῦτα διελώμεθα [τὰ ὄντα] εὖ πάντα αὐτοῖς δεῖ δυνάμματα ἐπιθεῖναι, εἰ ἔστιν εἰς ἃ ἀναφέρεται πάντα ὥσπερ τὰ στοιχεῖα, ἐξ ὧν ἔστιν ἰδεῖν αὐτὰ τε καὶ εἰ ἐν αὐτοῖς ἐνεστίν

a 3 τινα om. B a 6 ἐζητοῦμεν BT a 7 ὥς ἔοικεν T
b 1 ὅστε om. B: ὅστε . . . οὐσίαν secl. Schanz c 8 οὐδ' om. T
c 9 αὐτῶν τῶν] αὐτῶν B: αὐτῶν al. Schanz d 1 ταῦτα] πάντα B
τὰ ὄντα secl. Beck αὐτοῖς Badham: αἰθεῖς BT

εἶδη κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὥσπερ ἐν τοῖς στοιχείοις· ταῦτα πάντα καλῶς διαθεασαμένους ἐπίστασθαι ἐπιφέρειν ἕκαστον 5 κατὰ τὴν ὁμοιότητα, ἐάντε ἐν ἐνὶ δέῃ ἐπιφέρειν, ἐάντε συγκεραννύντα πολλὰ [ἐνί], ὥσπερ οἱ ζωγράφοι βουλόμενοι ἀφομοιοῦν ἐνίοτε μὲν ὅστρεον μόνον ἐπήνεγκαν, ἐνίοτε δὲ ὅτιοῦν ἄλλο τῶν φαρμάκων, ἔστι δὲ ὅτε πολλὰ συγκερά- e σαυτες, οἷον ὅταν ἀνδρείκελον σκευάζωσιν ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων—ὥς ἂν οἶμαι δοκῇ ἐκάστη ἢ εἰκὼν δεῖσθαι ἕκαστου φαρμάκου—οὕτω δὴ καὶ ἡμεῖς τὰ στοιχεῖα ἐπὶ τὰ πράγματα ἐποίσομεν, καὶ ἐν ἐπὶ ἐν, οὐ ἂν δοκῇ δεῖν, καὶ σύμπολλα, 5 ποιοῦντες ὁ δὴ συλλαβὰς καλοῦσιν, καὶ συλλαβὰς αὐ συντιθέντες, ἐξ ὧν τὰ τε ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα συντίθενται· καὶ 425 πάλιν ἐκ τῶν ὀνομάτων καὶ ῥημάτων μέγα ἤδη τι καὶ καλὸν καὶ ὅλον συστήσομεν, ὥσπερ ἐκεῖ τὸ ζῶον τῇ γραφικῇ, ἐνταῦθα τὸν λόγον τῇ ὀνομαστικῇ ἢ ῥητορικῇ ἢ ἥτις ἐστὶν ἢ τέχνη. μᾶλλον δὲ οὐχ ἡμεῖς, ἀλλὰ λέγων ἐξηνέχθη. 5 συνέθεσαν μὲν γὰρ οὕτως ἥπερ σύγκειται οἱ παλαιοί· ἡμᾶς δὲ δεῖ, εἴπερ τεχνικῶς ἐπιστησόμεθα σκοπεῖσθαι αὐτὰ πάντα, οὕτω διελομένους, εἴτε κατὰ τρόπον τὰ τε πρῶτα ὀνόματα b κεῖται καὶ τὰ ὕστερα εἴτε μή, οὕτω θεᾶσθαι· ἄλλως δὲ συνείρειν μὴ φαῦλον ἢ καὶ οὐ καθ' ὁδόν, ὧ φίλε Ἑρμόγενης.

ΕΡΜ. Ἴσως νῆ Δί', ὧ Σώκρατες.

ΣΩ. Τί οὖν; σὺ πιστεύεις σαυτῷ οἷός τ' ἂν εἶναι ταῦτα 5 οὕτω διελέσθαι; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐ.

ΕΡΜ. Πολλοῦ ἄρα δέω ἐργαγε.

ΣΩ. Ἐάσομεν οὖν, ἢ βούλει οὕτως ὅπως ἂν δυνώμεθα, καὶ ἂν σμικρὸν τι αὐτῶν οἷός τ' ὦμεν κατιδεῖν, ἐπιχειρῶμεν, προειπόντες, ὥσπερ ὀλίγον πρότερον τοῖς θεοῖς, ὅτι οὐδὲν c εἰδότες τῆς ἀληθείας τὰ τῶν ἀνθρώπων δόγματα περὶ αὐτῶν εἰκάζομεν, οὕτω δὲ καὶ νῦν αὐ εἰπόντες [ἡμῶν] αὐτοῖς ἴωμεν,

α 5 ἕκαστον] καθ' ἕκαστον T
 βεῖν B σύμπολλα] σύμβολα T
 θεται al. α 6 ἥπερ] εἴτε B T

δ 7 ἐνί om. T
 ε 6 δ] & Heindorf
 β 2 καὶ supra εἴτε add. T

ο 3 ἡμῶν seclusi

ὅτι εἰ μὲν τι χρῆν [ἔδει] αὐτὰ διελέσθαι εἴτε ἄλλον ὄντινόν
 5 εἴτε ἡμᾶς, οὕτως ἔδει αὐτὰ διαιρεῖσθαι, νῦν δὲ τὸ λεγόμενον
 κατὰ δύναμιν δεήσει ἡμᾶς περὶ αὐτῶν πραγματεύεσθαι; δοκεῖ
 ταῦτα, ἢ πῶς λέγεις;

ΕΡΜ. Πάνυ μὲν οὖν σφόδρα ἔμοιγε δοκεῖ.

d ΣΩ. Γελοῖα μὲν οἶμαι φανείσθαι, ὦ Ἑρμόγενης, γράμμασι
 καὶ συλλαβαῖς τὰ πράγματα μεμιμημένα κατὰδὴλα γιγνό-
 μενα· ὅμως δὲ ἀνάγκη. οὐ γὰρ ἔχομεν τούτου βέλτιον εἰς
 5 ὅτι ἐπανενέγκωμεν περὶ ἀληθείας τῶν πρώτων ὀνομάτων,
 5 εἰ μὴ ἄρα <βού>λει, ὥσπερ οἱ τραγωδοποιοὶ ἐπειδὴν τι
 ἀπορώσω ἐπὶ τὰς μηχανὰς καταφεύγουσι θεοὺς αἰρούντες,
 καὶ ἡμεῖς οὕτως εἰπόντες ἀπαλλαγώμεν, ὅτι τὰ πρῶτα
 ὀνόματα οἱ θεοὶ ἔθεσαν καὶ διὰ ταῦτα ὀρθῶς ἔχει. ἄρα
 e καὶ ἡμῖν κράτιστος οὗτος τῶν λόγων; ἢ ἐκεῖνος, ὅτι παρὰ
 βαρβάρων τινῶν αὐτὰ παρειλήφαμεν, εἰσὶ δὲ ἡμῶν ἀρχαιο-
 τεροὶ βάρβαροι; ἢ ὅτι ὑπὸ παλαιότητος ἀδύνατον αὐτὰ
 426 ἐπισκέψασθαι, ὥσπερ καὶ τὰ βαρβαρικά; αὐταὶ γὰρ ἂν
 πᾶσαι ἐκδύσεις εἶεν καὶ μάλα κομψαὶ τῷ μὴ ἐθέλοντι λόγον
 διδόναι περὶ τῶν πρώτων ὀνομάτων ὡς ὀρθῶς κεῖται. καίτοι
 ὅττι τις τρόπῃ τῶν πρώτων ὀνομάτων τὴν ὀρθότητα μὴ οἶδεν,
 5 ἀδύνατόν που τῶν γε ὑστέρων εἰδέναι, ἃ ἐξ ἐκείνων ἀνάγκη
 δηλοῦσθαι ὧν τις πέρι μηδὲν οἶδεν· ἀλλὰ δηλονότι τὸν
 φάσκοντα περὶ αὐτῶν τεχνικὸν εἶναι περὶ τῶν πρώτων
 b ὀνομάτων μάλιστα τε καὶ καθαρώτατα δεῖ ἔχειν ἀποδείξαι,
 ἢ εὖ εἰδέναι ὅτι τά γε ὕστερα ἤδη φλυαρήσει. ἢ σοὶ ἄλλως
 δοκεῖ;

ΕΡΜ. Οὐδ' ὅπως οἶσιν, ὦ Σώκρατες, ἄλλως.

5 ΣΩ. Ἄ μὲν τοῖσιν ἐγὼ ᾗσθημαι περὶ τῶν πρώτων ὀνο-
 μάτων πάνυ μοι δοκεῖ ὑβριστικὰ εἶναι καὶ γελοῖα. τούτων
 οὖν σοὶ μεταδώσω, ἂν βούλῃ· σὺ δ' ἂν τι ἐχῆς βέλτιόν
 ποθεν λαβεῖν, πειρᾶσθαι καὶ ἐμοὶ μεταδιδόναι.

ο 4 χρῆν Ast: χρηστὸν BT
 Hermann: δεῖ BT: δεῖ al.
 Σώκρατες G

ἔδει del. Ast
 a 2 εἰσδύσεις B

d 5 βούλει
 b 4 ἄλλως δ

ΕΡΜ. Ποιήσω ταῦτα. ἀλλὰ θαρρῶν λέγε.

ΣΩ. Πρῶτον μὲν τοῖνυν τὸ ῥῶ ἔμοιγε φαίνεται ὥσπερ c
 ὄργανον εἶναι πάσης τῆς κινήσεως, ἣν οὐδ' εἵπομεν δι' ὅτι
 ἔχει τοῦτο τοῦνομα· ἀλλὰ γὰρ δῆλον ὅτι ἔσις βούλεται
 εἶναι· οὐ γὰρ ἦτα ἐχρώμεθα ἀλλὰ εἰ τὸ παλαιόν. ἡ δὲ
 ἀρχὴ ἀπὸ τοῦ “κίειν”—ξενικὸν δὲ τοῦνομα—τοῦτο δ' ἐστὶν 5
 ἴεναι. εἰ οὖν τις τὸ παλαιὸν αὐτῆς εὗροι ὄνομα εἰς τὴν
 ἡμετέραν φωνὴν συμβαῖνον, “ἔσις” ἂν ὀρθῶς καλοῖτο· νῦν
 δὲ ἀπὸ τε τοῦ ξενικοῦ τοῦ κίειν καὶ ἀπὸ τῆς τοῦ ἦτα μετα-
 βολῆς καὶ τῆς τοῦ νῦ ἐνθέσεως “κίνησις” κέκληται, ἔδει
 δὲ “κιένησιν” καλεῖσθαι [ἢ εἰσιν]. ἡ δὲ στάσις ἀπόφασις d
 τοῦ ἴεναι βούλεται εἶναι, διὰ δὲ τὸν καλλωπισμὸν “στάσις”
 ὠνόμασται. τὸ δὲ οὖν ῥῶ τὸ στοιχεῖον, ὥσπερ λέγω,
 καλὸν ἔδοξεν ὄργανον εἶναι τῆς κινήσεως τῷ τὰ ὀνόματα
 τιθεμένῳ πρὸς τὸ ἀφομοιοῦν τῇ φορᾷ, πολλαχοῦ γοῦν χρῆται 5
 αὐτῷ εἰς αὐτήν· πρῶτον μὲν ἐν αὐτῷ τῷ “ῥεῖν” καὶ “ῥοῇ”
 διὰ τούτου τοῦ γράμματος τὴν φορὰν μιμεῖται, εἴτα ἐν τῷ
 “τρώμῳ,” εἴτα ἐν τῷ “τρέχειν,” ἔτι δὲ ἐν τοῖς τοιοῖσδε e
 ῥήμασιν οἷον “κρούειν,” “θραύειν,” “ἐρέκειν,” “θρύπτειν,”
 “κερματίζειν,” “ῥυμβεῖν,” πάντα ταῦτα τὸ πολλὸν ἀπεικάζει
 διὰ τοῦ ῥῶ. ἐώ(ρα) γὰρ οἶμαι τὴν γλῶτταν ἐν τούτῳ ἤκιστα
 μένουσαν, μάλιστα δὲ σειομένην· διὸ φαίνεται μοι τούτῳ 5
 πρὸς ταῦτα κατακεχρῆσθαι. τῷ δὲ αὖ ἰῶτα πρὸς τὰ λεπτὰ
 πάντα, ἃ δὴ μάλιστα διὰ πάντων ἴοι ἂν. διὰ ταῦτα τὸ
 “ἴεναι” καὶ τὸ “ἴεσθαι” διὰ τοῦ ἰῶτα ἀπομιμνῆται, ὥσπερ 427
 γε διὰ τοῦ φεῖ καὶ τοῦ ψεῖ καὶ τοῦ σίγμα καὶ τοῦ ζῆτα, ὅτι
 πνευματώδη τὰ γράμματα, πάντα τὰ τοιαῦτα μεμῆμῆται
 αὐτοῖς ὀνομάζων, οἷον τὸ “ψυχρὸν” καὶ τὸ “ζέον” καὶ τὸ
 “σεῖεσθαι” καὶ ὅλως σεισμόν. καὶ ὅταν πού τὸ φυσῶδες 5

c 2 οὐ δεικνόμεν Naber
 μοx c 7) c 6 ἴεναι B
 d 1 ἡ εἰσιν secluzi
 e 1 τρέχειν] τραχεῖ B T
 ταῦτα] καὶ πρὸς ταῦτα T
 ἀπομιμνῆσθαι al. Heindorf

c 3 ἔσις scripsi: ἴσις B: ἴσις T (et
 c 9 ἔδει . . . d 3 ὠνόμασται secl. Hein-
 dorf Ast Schanz d 2 ἴεναι B d 6 ἐν om. T
 e 4 ἐώρα Heindorf: ἐώ B T e 6 πρὸς
 a 1 ἴεσθαι Schanz: ἰενέσθαι B: ἴεσθαι T
 a 5 σεισμόν Heindorf

- μιμῆται, πανταχοῦ ἐνταῦθα ὡς τὸ πολὺ τὰ τοιαῦτα γράμματα ἐπιφέρειν φαίνεται ὁ τὰ ὀνόματα τιθέμενος. τῆς δ' αὖ τοῦ δέλτα συμπίεσεως καὶ τοῦ ταῦ καὶ ἀπηρείσεως τῆς γλώττης
- b τὴν δύναμιν χρήσιμον φαίνεται ἡγήσασθαι πρὸς τὴν μίμησιν τοῦ “δεσμοῦ” καὶ τῆς “στάσεως.” ὅτι δὲ ὀλισθάνει μάλιστα ἐν τῷ λάβδα ἢ γλώττα κατιδῶν, ἀφομοιῶν ὠνόμασε τὰ τε “λεία” καὶ αὐτὸ τὸ “ὀλισθάνειν” καὶ τὸ “λιπαρὸν” καὶ
- 5 τὸ “κολλῶδες” καὶ τᾶλλα πάντα τὰ τοιαῦτα. ἥ δὲ ὀλισθανούσης τῆς γλώττης ἀντιλαμβάνεται ἡ τοῦ γάμμα δύναμις, τὸ “γλίσχρον” ἀπεμμήσατο καὶ “γλυκὺ” καὶ “γλοιῶδες.”
- c τοῦ δ' αὖ νῦ τὸ εἶσω αἰσθόμενος τῆς φωνῆς, τὸ “ἔνδον” καὶ τὰ “ἐντὸς” ὠνόμασεν, ὡς ἀφομοιῶν τοῖς γράμμασι τὰ ἔργα. τὸ δ' αὖ ἄλφα τῷ “μεγάλῳ” ἀπέδωκε, καὶ τῷ “μήκει” τὸ ἦτα, ὅτι μεγάλα τὰ γράμματα. εἰς δὲ τὸ
- 5 “γογγύλον” τοῦ οὗ δεόμενος σημείου, τοῦτο πλείστον αὐτῷ εἰς τὸ ὄνομα ἐνεκέρασεν. καὶ τᾶλλα οὕτω φαίνεται προσβιβάζειν καὶ κατὰ γράμματα καὶ κατὰ συλλαβὰς ἐκάστῃ τῶν ὄντων σημειῶν τε καὶ ὄνομα ποιῶν ὁ νομοθέτης, ἐκ δὲ τούτων τὰ λοιπὰ ἤδη αὐτοῖς τούτοις συντιθέσθαι ἀπομιμούμενος. αὕτη
- d μοι φαίνεται, ὦ Ἑρμόγετες, βούλεσθαι εἶναι ἢ τῶν ὀνομάτων ὀρθότης, εἰ μὴ τι ἄλλο Κρατύλος ὅδε λέγει.

ΕΡΜ. Καὶ μὴν, ὦ Σώκρατες, πολλὰ γέ μοι πολλάκις πράγματα παρέχει Κρατύλος, ὥσπερ κατ' ἀρχὰς ἔλεγον,

5 φάσκων μὲν εἶναι ὀρθότητα ὀνομάτων, ἥτις δ' ἐστὶν οὐδὲν σαφὲς λέγων, ὥστε με μὴ δύνασθαι εἰδέναι πότερον ἐκῶν ἢ ἄκων οὕτως ἀσαφῶς ἐκάστοτε περὶ αὐτῶν λέγει. νῦν οὖν

e μοι, ὦ Κρατύλε, ἐναντίον Σωκράτους εἰπὲ πότερον ἀρέσκει σοι ἢ λέγει Σωκράτης περὶ ὀνομάτων, ἢ ἔχεις πῃ ἄλλῃ κάλλιον λέγειν; καὶ εἰ ἔχεις, λέγε, ἵνα ἦτοι μάθῃς παρὰ Σωκράτους ἢ διδάξῃς ἡμᾶς ἀμφοτέρους.

5 ΚΡ. Τί δέ, ὦ Ἑρμόγετες; δοκεῖ σοι ῥᾶδιον εἶναι οὕτω

a γ θέμενος T
 o9 %θη] εἴθῃ BT

b α δὲ om. T

o6 δν ἐκέρασεν B: ἐνεκέρασε T
 d6 πότερον] α πρότερον B

ταχὺ μαθεῖν τε καὶ διδάξαι ὅτιοῦν πρᾶγμα, μὴ ὅτι τοσοῦτον,
ὃ δὴ δοκεῖ ἐν τοῖς [μεγίστοις] μέγιστον εἶναι;

ΕΡΜ. Μὰ Δί', οὐκ ἔμοιγε. ἀλλὰ τὸ τοῦ Ἡσιόδου 428
καλῶς μοι φαίνεται ἔχειν, τὸ εἰ καὶ τις σμικρὸν ἐπὶ σμικρῷ
καταθείη, προὔργου εἶναι. εἰ οὖν καὶ σμικρὸν τι οἶός τ' εἶ
πλέον ποιῆσαι, μὴ ἀπόκαμνε ἀλλ' εὐεργέτει καὶ Σωκράτη
τόνδε—δίκαιος δ' εἶ—καὶ ἐμέ.

ΣΩ. Καὶ μὲν δὴ ἔγωγε καὶ αὐτός, ὦ Κρατύλε, οὐδὲν ἂν
ἰσχυρισάμην ὧν εἴρηκα, ἥ δέ μοι ἐφαίνετο μεθ' Ἑρμογένους
ἐπεσκεψάμην, ὥστε τούτου γε ἕνεκα θαρρῶν λέγε, εἰ τι
ἔχεις βέλτιον, ὥς ἐμοῦ ἐνδεχομένου. εἰ μέντοι ἔχεις τι σὺ δ
κάλλιον τούτων λέγειν, οὐκ ἂν θαυμάζοιμι· δοκεῖς γάρ μοι
αὐτός τε ἐσκέφθαι τὰ τοιαῦτα καὶ παρ' ἄλλων μεμαθηκέναι.
ἔαν οὖν λέγῃς τι κάλλιον, ἕνα τῶν μαθητῶν περὶ ὀρθότητος
ὀνομάτων καὶ ἐμὲ γράφου.

ΚΡ. Ἀλλὰ μὲν δὴ, ὦ Σώκρατες, ὥσπερ σὺ λέγεις,
μεμέληκέν τέ μοι περὶ αὐτῶν καὶ ἴσως ἂν σε ποιησαίμην
μαθητήν. φοβοῦμαι μέντοι μὴ τούτου πᾶν τούναντίον, ὅτι
ὅτι μοί πως ἐπέρχεται λέγειν πρὸς σέ τὸ τοῦ Ἀχιλλέως,
ὃ ἐκεῖνος ἐν Λιταῖς πρὸς τὸν Αἴαντα λέγει. φησὶ δὲ

Αἴαν Διογενὲς Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
πάντα τί μοι κατὰ θυμὸν εἰσὼ μυθήσασθαι.

καὶ ἐμοὶ σύ, ὦ Σώκρατες, ἐπιεικῶς φαῖνη κατὰ νοῦν χρη-
σιμδεῖν, εἴτε παρ' Εὐθύφρονος ἐπίπνους γενόμενος, εἴτε καὶ
ἄλλη τις Μοῦσα πάλαι σε ἐνοῦσα ἐλελήθει.

ΣΩ. Ὡγαθὲ Κρατύλε, θαυμάζω καὶ αὐτὸς πάλαι τὴν δ
ἐμαντοῦ σοφίαν καὶ ἀπιστῶ. δοκεῖ οὖν μοι χρῆναι ἐπανα-
σκέψασθαι τί καὶ λέγω. τὸ γὰρ ἐξαπατᾶσθαι αὐτὸν ὑφ'
αὐτοῦ πάντων χαλεπώτατον· ὅταν γὰρ μὴδὲ σμικρὸν ἀπο-
στατῇ ἀλλ' αἰεὶ παρῇ ὁ ἐξαπατήσω, πῶς οὐ δεινόν; δεῖ δὴ, 5

ο 6 μὴ] ἥ B ο 7 μεγίστοις om. liber Bessarionis α 2 σμικρῷ]
σμικροῦ B ο 2 πρὸς σέ λέγειν G ο 5 εἰσέω Cobet ο 7 ἐπι-
γνοῦς B

ὡς ἔοικε, θαμὰ μεταστρέφεσθαι ἐπὶ τὰ προειρημένα, καὶ
πειρᾶσθαι, τὸ ἐκείνου τοῦ ποιητοῦ, βλέπειν “ ἅμα πρόσσω
καὶ ὀπίσσω.” καὶ δὴ καὶ νυνὶ ἡμεῖς ἴδωμεν τί ἡμῶν εἴρηται.
e ὀνόματος, φαμέν, ὀρθότης ἐστὶν αὕτη, ἣτις ἐνδείζεται οἷόν
ἐστὶ τὸ πρᾶγμα· τοῦτο φῶμεν ἱκανῶς εἰρῆσθαι;

KP. Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ πάνυ σφόδρα, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Διδασκαλίας ἄρα ἕνεκα τὰ ὀνόματα λέγεται;

5 KP. Πάνυ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν φῶμεν καὶ ταύτην τέχνην εἶναι καὶ δη-
μιουργοῦς αὐτῆς;

KP. Πάνυ γε.

ΣΩ. Τίνας;

429 KP. Οὐσπερ σὺ κατ’ ἀρχὰς ἔλεγες, τοὺς νομοθέτας.

ΣΩ. Πότερον οὖν καὶ ταύτην φῶμεν τὴν τέχνην ἐν τοῖς
ἀνθρώποις ἐγγίγνεσθαι ὥσπερ καὶ τὰς ἄλλας ἢ μή; βούλομαι
δὲ λέγειν τὸ τοιόνδε. ζωγράφοι εἰσὶν που οἱ μὲν χεῖρους,

5 οἱ δὲ ἀμείνους;

KP. Πάνυ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν οἱ μὲν ἀμείνους τὰ αὐτῶν ἔργα καλλίω
παρέχονται, τὰ ζῶα, οἱ δὲ φαυλότερα; καὶ οἰκοδόμοι ὡσαύτως
οἱ μὲν καλλίους τὰς οἰκίας ἐργάζονται, οἱ δὲ αἰσχύους;

10 KP. Ναί.

b ΣΩ. Ἄρ’ οὖν καὶ νομοθέται οἱ μὲν καλλίω τὰ [ἔργα]
αὐτῶν παρέχονται, οἱ δὲ αἰσχύω;

KP. Οὐ μοι δοκεῖ τοῦτο ἔτι.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα δοκοῦσί σοι νόμοι οἱ μὲν βελτίους, οἱ δὲ
5 φαυλότεροι εἶναι;

KP. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Οὐδὲ δὴ ὄνομα, ὡς ἔοικε, δοκεῖ σοι κεῖσθαι τὸ μὲν
χεῖρον, τὸ δὲ ἀμεινον;

KP. Οὐ δῆτα.

10 ΣΩ. Πάντα ἄρα τὰ ὀνόματα ὀρθῶς κεῖται;

d8 νυν] νῦν T

e 2 καὶ ante τοῦτο add. B

b 1 ἔργα seclusi

ΚΡ. Ὅσα γε ὀνόματά ἐστιν.

ΣΩ. Τί οὖν; ὃ καὶ ἄρτι ἐλέγετο, Ἑρμογένει τῷδε πότερον
μὴδὲ ὄνομα τοῦτο κείσθαι φῶμεν, εἰ μὴ τι αὐτῷ Ἑρμοῦ c
γενέσεως προσήκει, ἢ κείσθαι μέν, οὐ μέντοι ὁρθῶς γε;

ΚΡ. Οὐδὲ κείσθαι ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ δοκεῖν
κείσθαι, εἶναι δὲ ἐτέρου τοῦτο τοῦνομα, οὐπὲρ καὶ ἡ φύσις
[ἢ τὸ ὄνομα δηλοῦσα]. 5

ΣΩ. Πότερον οὐδὲ ψεύδεται ὅταν τις φῇ Ἑρμογένῃ
αὐτὸν εἶναι; μὴ γὰρ οὐδὲ τοῦτο αὖ ἢ, τὸ τοῦτον φάναι
Ἑρμογένῃ εἶναι, εἰ μὴ ἔστιν;

ΚΡ. Πῶς λέγεις;

ΣΩ. Ἄρα ὅτι ψευδῇ λέγειν τὸ παράπαν οὐκ ἔστιν, ἄρα d
τοῦτό σοι δύναται ὁ λόγος; συχνοὶ γάρ τινες οἱ λέγοντες,
ὦ φίλε Κρατύλε, καὶ νῦν καὶ πύλαι.

ΚΡ. Πῶς γὰρ ἂν, ὦ Σώκρατες, λέγων γέ τις τοῦτο
ὃ λέγει, μὴ τὸ ὄν λέγοι; ἢ οὐ τοῦτό ἐστιν τὸ ψευδῇ λέγειν, 5
τὸ μὴ τὰ ὄντα λέγειν;

ΣΩ. Κομψότερος μὲν ὁ λόγος ἢ κατ' ἐμὲ καὶ κατὰ
τὴν ἐμὴν ἡλικίαν, ὦ ἐταῖρε. ὅμως μέντοι εἰπέ μοι τοσόνδε·
πότερον λέγειν μὲν οὐ δοκεῖ σοι εἶναι ψευδῇ, φάναι δέ; e

ΚΡ. Οὐ μοι δοκεῖ οὐδὲ φάναι.

ΣΩ. Οὐδὲ εἰπεῖν οὐδὲ προσειπεῖν; οἷον εἰ τις ἀπαντήσας
σοι ἐπὶ ξενίας, λαβόμενος τῆς χειρὸς εἴποι· “Χαῖρε, ὦ ξέने
Ἀθηναῖε, υἱὲ Σμικρίωνος Ἑρμόγενης,” οὗτος λέξειεν ἂν 5
ταῦτα ἢ φαίη ἂν ταῦτα ἢ εἴποι ἂν ταῦτα ἢ προσείποι ἂν
οὕτω σὲ μὲν οὐ, Ἑρμογένῃ δὲ τόνδε; ἢ οὐδένα;

ΚΡ. Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, ἄλλως ἂν οὗτος ταῦτα
φθέγγασθαι.

ΣΩ. Ἄλλ' ἀγαπητὸν καὶ τοῦτο. πότερον γὰρ ἀληθῇ ἂν 430
φθέγγαιτο ταῦτα ὁ φθεγγάμενος ἢ ψευδῇ; ἢ τὸ μέν τι
αὐτῶν ἀληθές, τὸ δὲ ψεῦδος; καὶ γὰρ ἂν καὶ τοῦτο ἐξαρκοῖ.

ο 1 τοῦτο secl. Schanz
ο 4 ξενίας] ξήνης Cobet

ε 5 ἢ . . . δηλοῦσα secl. Schanz
α 2 ταῦτα om. T α 3 ἐξαρκοίη T

ΚΡ. Ψοφεῖν ἔγωγ' ἂν φαῖν τὸν τοιοῦτον, μάτην αὐτὸν
5 ἑαυτὸν κινεῖντα, ὥσπερ ἂν εἴ τις χαλκίον κινήσειε κρούσας.

ΣΩ. Φέρε δὴ, ἔάν πη διαλλαχθῶμεν, ὦ Κρατύλε· ἄρ'
οὐκ ἄλλο μὲν ἂν φαῖς τὸ ὄνομα εἶναι, ἄλλο δὲ ἐκείνο οὐ
τὸ ὄνομά ἐστιν;

ΚΡ. Ἐγωγε.

10 ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τὸ ὄνομα ὁμολογεῖς μίμημά τι εἶναι τοῦ
b πράγματος;

ΚΡ. Πάντων μάλιστα.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τὰ ζωγραφήματα τρόπον τινα ἄλλον
λέγεις μιμήματα εἶναι πραγμάτων τινῶν;

5 ΚΡ. Ναί.

ΣΩ. Φέρε δὴ—ἴσως γὰρ ἐγὼ οὐ μανθάνω ἅττα ποτ'
ἐστιν ἃ λέγεις, σὺ δὲ τάχ' ἂν ὀρθῶς λέγοις—ἐστι δια-
νεῖμαι καὶ προσενεγκεῖν ταῦτα ἀμφοτέρω τὰ μιμήματα, τὰ
τε ζωγραφήματα καὶ ἐκεῖνα τὰ ὀνόματα, τοῖς πράγμασιν ὧν
10 μιμήματά ἐστιν, ἢ οὐ;

c ΚΡ. Ἔστιν.

ΣΩ. Πρῶτον μὲν δὴ σκόπει τὸδε. ἄρ' ἂν τις τὴν μὲν
τοῦ ἀνδρὸς εἰκόνα τῷ ἀνδρὶ ἀποδοίη, τὴν δὲ τῆς γυναικὸς τῇ
γυναικί, καὶ τὰλλα οὕτως;

5 ΚΡ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τούναντίον τὴν μὲν τοῦ ἀνδρὸς τῇ γυναικί,
τὴν δὲ τῆς γυναικὸς τῷ ἀνδρί;

ΚΡ. Ἔστι καὶ ταῦτα.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν αὐταὶ αἱ διανομαὶ ἀμφοτέραι ὀρθαί, ἢ ἡ
10 ἐτέρα;

ΚΡ. Ἡ ἐτέρα.

ΣΩ. Ἡ ἂν ἐκάστῃ οἶμαι τὸ προσήκον τε καὶ τὸ ὅμοιον
ἀποδιδῶ.

ΚΡ. Ἐμοιγε δοκεῖ.

d ΣΩ. Ἴνα τοῖνυν μὴ μαχώμεθα ἐν τοῖς λόγοις ἐγὼ τε καὶ

a 5 τις] τι B

b 8 τά post μιμήματα om. B

σὺ φίλοι ὄντες, ἀπόδεξάι μου ὃ λέγω. τὴν τοιαύτην γάρ, ὦ ἑταῖρε, καλῶ ἔγωγε διανομὴν ἐπ' ἀμφοτέροις μὲν τοῖς μίμημασιν, τοῖς τε ζῳοῖς καὶ τοῖς ὀνόμασιν, ὀρθήν, ἐπὶ δὲ τοῖς ὀνόμασι πρὸς τῷ ὀρθῇ καὶ ἀληθῇ· τὴν δ' ἑτέραν, τὴν 5 τοῦ ἀνομοίου δόσιν τε καὶ ἐπιφοράν, οὐκ ὀρθήν, καὶ ψευδὴ ὅταν ἐπ' ὀνόμασιν ᾗ.

ΚΡ. Ἄλλ' ὅπως μὴ, ὦ Σώκρατες, ἐν μὲν τοῖς ζωγραφήμασιν ᾗ τοῦτο, τὸ μὴ ὀρθῶς διανέμειν, ἐπὶ δὲ τοῖς ὀνόμασιν οὐ, ἀλλ' ἀναγκαῖον ᾗ αἰεὶ ὀρθῶς.

ΣΩ. Πῶς λέγεις; τί τοῦτο ἐκείνου διαφέρει; ἄρ' οὐκ ἔστι προσελθόντα ἀνδρὶ τῷ εἰπεῖν ὅτι “Τουτί ἐστι σὸν γράμμα,” καὶ δεῖξαι αὐτῷ, ἂν μὲν τύχη, ἐκείνου εἰκόνα, ἂν 5 δὲ τύχη, γυναικός; τὸ δὲ δεῖξαι λέγω εἰς τὴν τῶν ὀφθαλμῶν αἴσθησιν καταστήσai.

ΚΡ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Τί δέ; πάλιν αὐτῷ τούτῳ προσελθόντα εἰπεῖν ὅτι “Τουτί ἐστιν σὸν ὄνομα”; ἔστι δέ που καὶ τὸ ὄνομα μίμημα 10 ὥσπερ τὸ ζωγράφημα. τοῦτο δὴ λέγω· ἄρ' οὐκ ἂν εἴη αὐτῷ εἰπεῖν ὅτι “Τουτί ἐστι σὸν ὄνομα,” καὶ μετὰ τοῦτο εἰς τὴν 431 τῆς ἀκοῆς αὐτοῦ αἴσθησιν καταστήσai, ἂν μὲν τύχη, τὸ ἐκείνου μίμημα, εἰπόντα ὅτι ἀνὴρ, ἂν δὲ τύχη, τὸ τοῦ θήλεος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, εἰπόντα ὅτι γυνή; οὐ δοκεῖ σοι τοῦτο οἶόν τ' εἶναι καὶ γίγνεσθαι ἐνίοτε; 5

ΚΡ. Ἐθέλω σοι, ὦ Σώκρατες, συγχωρήσαι καὶ ἔστω οὕτως.

ΣΩ. Καλῶς γε σὺ ποιῶν, ὦ φίλε, εἰ ἔστι τοῦτο οὕτως· οὐδὲν γὰρ δεῖ νῦν πάνυ διαμάχεσθαι περὶ αὐτοῦ. εἰ δ' οὖν ἔστι τοιαύτη τις διανομὴ καὶ ἐνταῦθα, τὸ μὲν ἕτερον τούτων b ἀληθεύειν βουλόμεθα καλεῖν, τὸ δ' ἕτερον ψεύδεσθαι. εἰ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, καὶ ἔστι μὴ ὀρθῶς διανέμειν τὰ ὀνόματα μὴδὲ ἀποδιδόναι τὰ προσήκοντα ἐκάστω, ἀλλ' ἐνίοτε τὰ μὴ προσήκοντα, εἴη ἂν καὶ ῥήματα ταῦτόν τοῦτο ποιεῖν. εἰ δὲ 5

d 3 ἐγὼ καλῶ γε T
δδν] οὐδέ B

d 5 τῷ] τὸ B

e 10 δέ om. B

a 8 οὐ-

ρήματα καὶ ὀνόματα ἔστιν οὕτω τιθέναι, ἀνάγκη καὶ λόγους·
 c λόγοι γάρ που, ὥς ἐγῶμαι, ἡ τούτων σύνθεσις ἔστιν· ἡ πῶς
 λέγεις, ὦ Κρατύλε;

ΚΡ. Οὕτω· καλῶς γάρ μοι δοκεῖς λέγειν.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ γράμμασιν αὐτὰ πρῶτα ὀνόματα ἀπεικά-
 5 ζομεν, ἔστιν ὥσπερ ἐν τοῖς ζωγραφήμασιν καὶ πάντα τὰ
 προσήκοντα χρώματά τε καὶ σχήματα ἀποδοῦναι, καὶ μὴ
 πάντα αὐτὰ, ἀλλ' ἕνια ἐλλείπειν, ἕνια δὲ καὶ προστιθέναι, καὶ
 πλείω καὶ μείζω· ἡ οὐκ ἔστιν;

ΚΡ. Ἔστιν.

10 ΣΩ. Οὐκοῦν ὁ μὲν ἀποδιδούς πάντα καλὰ τὰ γράμματα
 τε καὶ τὰς εἰκόνας ἀποδίδωσιν, ὁ δὲ ἡ προστιθεὶς ἡ ἀφαι-
 ρῶν γράμματα μὲν καὶ εἰκόνας ἐργάζεται καὶ οὗτος, ἀλλὰ
 πονηράς;

d ΚΡ. Ναί.

ΣΩ. Τί δὲ ὁ διὰ τῶν συλλαβῶν τε καὶ γραμμάτων τὴν
 οὐσίαν τῶν πραγμάτων ἀπομυμνόμενος; ἄρα οὐ κατὰ τὸν
 αὐτὸν λόγον, ἂν μὲν πάντα ἀποδῶ τὰ προσήκοντα, καλὴ
 5 ἡ εἰκὼν ἔσται—τοῦτο δ' ἔστιν ὄνομα—ἐὰν δὲ σμικρὰ
 ἐλλείπη ἡ προστιθεὶς ἐνίοτε, εἰκὼν μὲν γενήσεται, καλὴ δὲ
 οὐ; ὥστε τὰ μὲν καλῶς εἰργασμένα ἔσται τῶν ὀνομάτων, τὰ
 δὲ κακῶς;

ΚΡ. Ἴσως.

e ΣΩ. Ἴσως ἄρα ἔσται ὁ μὲν ἀγαθὸς δημιουργὸς ὀνομάτων,
 ὁ δὲ κακός;

ΚΡ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν τούτῳ ὁ “νομοθέτης” ἦν ὄνομα.

5 ΚΡ. Ναί.

ΣΩ. Ἴσως ἄρα νῆ Δί' ἔσται, ὥσπερ ἐν ταῖς ἄλλαις
 τέχναις, καὶ νομοθέτης ὁ μὲν ἀγαθός, ὁ δὲ κακός, ἐάνπερ
 τὰ ἐμπροσθεν ἐκεῖνα ὁμολογηθῇ ἡμῖν.

ΚΡ. Ἔστι ταῦτα. ἀλλ' ὁρᾷς, ὦ Σώκρατες, ὅταν ταῦτα

b 6 ὀνόματα] οὐκ ὀνόματα T

e 7 ὁ ante νομοθέτης T

τὰ γράμματα, τό τε ἄλφα καὶ τὸ βῆτα καὶ ἕκαστον τῶν 10
στοιχείων, τοῖς ὀνόμασιν ἀποδιδῶμεν τῇ γραμματικῇ τέχνῃ,
ἐὰν τι ἀφέλωμεν ἢ προσθῶμεν ἢ μεταθῶμεν τι, <οὐ> 432
γέγραπται μὲν ἡμῖν τὸ ὄνομα, οὐ μέντοι ὀρθῶς, ἀλλὰ τὸ
παράπαν οὐδὲ γέγραπται, ἀλλ' εὐθὺς ἕτερόν ἐστιν ἐὰν τι
τούτων πάθῃ.

ΣΩ. Μὴ γὰρ οὐ καλῶς σκοπῶμεν οὕτω σκοποῦντες, ὦ 5
Κρατύλε.

ΚΡ. Πῶς δῆ;

ΣΩ. Ἵσως ὅσα ἔκ τινος ἀριθμοῦ ἀναγκαῖον εἶναι ἢ μὴ
εἶναι πάσχοι ἂν τοῦτο δὲ σὺ λέγεις, ὥσπερ καὶ αὐτὰ 10
τὰ δέκα ἢ ὅστις βούλει ἄλλος ἀριθμός, ἐὰν ἀφέλῃς τι ἢ 10
προσθῇς, ἕτερος εὐθὺς γέγονε· τοῦ δὲ ποιοῦ τινος καὶ b
συμπάσης εἰκόνος μὴ οὐχ αὕτη <ῆ> ἢ ὀρθότης, ἀλλὰ τὸ
ἐναντίον οὐδὲ τὸ παράπαν δέῃ πάντα ἀποδοῦναι οἷον ἐστιν
ᾧ εἰκάζει, εἰ μέλλει εἰκὼν εἶναι. σκόπει δὲ εἰ τί λέγω.
ἄρ' ἂν δύο πράγματα εἴη τοιάδε, οἷον Κρατύλος καὶ Κρα- 5
τύλου εἰκὼν, εἴ τις θεῶν μὴ μόνον τὸ σὸν χρῶμα καὶ
σχῆμα ἀπεικάζειεν ὥσπερ οἱ ζωγράφοι, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐντὸς
πάντα τοιαῦτα ποιήσειεν οἷαπερ τὰ σά, καὶ μαλακότητας
καὶ θερμότητας τὰς αὐτὰς ἀποδοίῃ, καὶ κίνησιν καὶ ψυχὴν c
καὶ φρόνησιν οἷαπερ ἡ παρὰ σοὶ ἐνθείῃ αὐτοῖς, καὶ ἐνὶ λόγῳ
πάντα ἅπερ σὺ ἔχεις, τοιαῦτα ἕτερα καταστήσειεν πλησίον
σου; πότερον Κρατύλος ἂν καὶ εἰκὼν Κρατύλου τότε εἴη τὸ
τοιούτον, ἢ δύο Κρατύλοι; 5

ΚΡ. Δύο ἔμοιγε δοκοῦσιν, ὦ Σώκρατες, Κρατύλοι.

ΣΩ. Ὅρῃς οὖν, ὦ φίλε, ὅτι ἄλλην χρὴ εἰκόνος ὀρθότητα
ζητεῖν καὶ ὧν νυνδὴ ἐλέγομεν, καὶ οὐκ ἀναγκάζειν, ἐὰν τι
ἀπῇ ἢ προσῇ, μηκέτι αὐτὴν εἰκόνα εἶναι; ἢ οὐκ αἰσθάνῃ d
ὅσου ἐνδέουσιν αἱ εἰκόνες τὰ αὐτὰ ἔχειν ἐκείνοις ὧν εἰκόνες
εἰσίν;

ο 10 ἕκαστον] ἐν ἕκαστον T a 1 οὐ add. Bekker b 2 ῆ add.
Heindorf b 3 ἐναντίον] ἐν αὐτῷ δν pr. T b 4 ᾧ scripsi:
δ BT c 8 καὶ . . . ἐλέγομεν secl. Schanz τ1] τις T

KP. Ἐγωγε.

- 5 ΣΩ. Γελοῖα γοῦν, ὦ Κρατύλε, ὑπὸ τῶν ὀνομάτων πάθοι ἂν ἐκεῖνα ὧν ὀνόματά ἐστιν τὰ ὀνόματα, εἰ πάντα πανταχῇ αὐτοῖς ὁμοιωθεῖη. διττὰ γὰρ ἂν πού πάντα γένοιτο, καὶ οὐκ ἂν ἔχοι αὐτῶν εἰπεῖν (οὐδεῖς) οὐδέτερον ὁπότερόν ἐστι τὸ μὲν αὐτό, τὸ δὲ ὄνομα.

- 10 KP. Ἀληθῆ λέγεις.

- ΣΩ. Θαρρῶν τοίνυν, ὦ γενναῖε, ἔα καὶ ὄνομα τὸ μὲν εὖ
e κεῖσθαι, τὸ δὲ μή, καὶ μὴ ἀνάγκαζε πάντ' ἔχειν τὰ γράμ-
ματα, ἵνα κομιδῇ ἢ τοιοῦτον οἶόν περ οὐ ὄνομά ἐστιν, ἀλλ'
ἔα καὶ τὸ μὴ προσήκον γράμμα ἐπιφέρειν. εἰ δὲ γράμμα,
καὶ ὄνομα ἐν λόγῳ· εἰ δὲ ὄνομα, καὶ λόγον ἐν λόγῳ μὴ
5 προσήκοντα τοῖς πράγμασιν ἐπιφέρεισθαι, καὶ μηδὲν ἡττον
ὀνομάζεσθαι τὸ πρᾶγμα καὶ λέγεσθαι, ἕως ἂν ὁ τύπος ἐνῇ
τοῦ πράγματος περὶ οὗ ἂν ὁ λόγος ᾖ, ὥσπερ ἐν τοῖς
433 τῶν στοιχείων ὀνόμασιν, εἰ μέμνησαι ἃ νυνδὴ ἐγὼ καὶ
Ἐρμογένης ἐλέγομεν.

KP. Ἀλλὰ μέμνημαι.

- ΣΩ. Καλῶς τοίνυν. ὅταν γὰρ τοῦτο ἐνῇ, καὶ μὴ πάντα
5 τὰ προσήκοντα ἔχη, λέξεταί γε τὸ πρᾶγμα, καλῶς ὅταν
πάντα, κακῶς δὲ ὅταν ὀλίγα· λέγεσθαι δ' οὖν, ὦ μακάριε,
ἐώμεν, ἵνα μὴ ὀφλωμεν ὥσπερ οἱ ἐν Αἰγίνῃ νύκτωρ περι-
ιόντες ὀψὲ ὁδοῦ, καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τὰ πράγματα δόξωμεν αὐ
b τῇ ἀληθείᾳ οὕτω πως ἐληλυθέναι ὀφιαίτερον τοῦ δέοντος,
ἢ ζῆτει τινα ἄλλην ὀνόματος ὀρθότητα, καὶ μὴ ὁμολόγει
δήλωμα συλλαβαῖς καὶ γράμμασι πράγματος ὄνομα εἶναι.
εἰ γὰρ ταῦτα ἀμφοτέρω ἐρεῖς, οὐχ οἷός τ' ἔση συμφωνεῖν
5 σαυτῷ.

KP. Ἀλλὰ μοι δοκεῖς γε, ὦ Σώκρατες, μετρίως λέγειν,
καὶ οὕτω τίθεμαι.

ΣΩ. Ἐπειδὴ τοίνυν ταῦτα ἡμῖν συνδοκεῖ, μετὰ ταῦτα

d 8 ἔχοις vel ἔχοι τις Heindorf
a 5 λελέξεταί al. a 7 ἵνα] & T
vel fort. ὀψιόδιον scribendum esse

οὐδεὶς addidi e 6 ἔως] ὥς B
a 8 ὀψὲ ὁδοῦ] suspicor ὀψισμοῦ
a 8 Heindorf: αὐτῇ B T

τάδε σκοπῶμεν· εἰ μέλλει φαμέν καλῶς κείσθαι τὸ ὄνομα,
τὰ προσήκοντα δεῖ αὐτὸ γράμματα ἔχειν; 10

ΚΡ. Ναί.

ΣΩ. Προσῆκει δὲ τὰ ὅμοια τοῖς πράγμασιν; c

ΚΡ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Τὰ μὲν ἄρα καλῶς κείμενα οὕτω κεῖται· εἰ δὲ μή
τι καλῶς ἐτέθη, τὸ μὲν ἂν πολὺ ἴσως ἐκ προσηκόντων εἴη
γραμμῶν καὶ ὁμοίων, εἴπερ ἔσται εἰκῶν, ἔχει δ' ἂν τι 5
καὶ οὐ προσήκον, δι' ὃ οὐκ ἂν καλὸν εἴη οὐδὲ καλῶς
εἰργασμένον τὸ ὄνομα. οὕτω φαμέν ἢ ἄλλως;

ΚΡ. Οὐδὲν δεῖ οἶμαι διαμάχεσθαι, ὦ Σώκρατες· ἐπεὶ οὐκ
ἀρέσκει γέ με τὸ φάναι ὄνομα μὲν εἶναι, μὴ μέντοι καλῶς
γε κείσθαι. 10

ΣΩ. Πότερον τοῦτο οὐκ ἀρέσκει σε, τὸ εἶναι τὸ ὄνομα d
δῆλωμα τοῦ πράγματος;

ΚΡ. Ἐμοιγε.

ΣΩ. Ἀλλὰ τὸ εἶναι τῶν ὀνομάτων τὰ μὲν ἐκ προτέρων
συγκείμενα, τὰ δὲ πρῶτα, οὐ καλῶς σοι δοκεῖ λέγεσθαι; 5

ΚΡ. Ἐμοιγε.

ΣΩ. Ἀλλὰ τὰ πρῶτα εἰ μέλλει δηλώματά τινων γίνε-
σθαι, ἔχεις τινὰ καλλίω τρόπον τοῦ δηλώματα αὐτὰ γενέσθαι
ἄλλον ἢ αὐτὰ ποιῆσαι ὅτι μάλιστα τοιαῦτα οἷα ἐκείνα ἃ δεῖ e
δηλοῦν αὐτά; ἢ ὅδε μᾶλλον σε ἀρέσκει ὁ τρόπος ὃν Ἐρ-
μογένης λέγει καὶ ἄλλοι πολλοί, τὸ συνθήματα εἶναι τὰ
ὀνόματα καὶ δηλοῦν τοῖς συνθεμένοις προειδόσι δὲ τὰ
πράγματα, καὶ εἶναι ταύτην ὀρθότητα ὀνόματος, συνθήκην, 5
διαφέρειν δὲ οὐδὲν ἕαντε τις συνθῆται ὥσπερ νῦν σύγ-
κεται, ἕαντε καὶ τούναντίον ἐπὶ μὲν ᾧ νῦν σμικρόν, μέγα
καλεῖν, ἐπὶ δὲ ᾧ μέγα, σμικρόν; πότερός σε ὁ τρόπος
ἀρέσκει;

b 9 τάδε] δὲ T b 10 αὐτὸ] αὐτῶ (sic) T c 8 μάχεσθαι T
d 3 ἐμοί T: ἐμοί γε Bekker d 5 οὐ καλῶς t: οὐκ ἄλλως B (in T
plurima desunt) e 1 & om. T e 2 ἢ] ἢ T: καὶ ἢ B e 7 φ]
o B T (sed ex emend. B) e 8 φ μέγα] ᾧ μέγα T

434 ΚΡ. Ὅλῳ καὶ παντὶ διαφέρει, ὦ Σώκρατες, τὸ ὁμοιώματι
 δηλοῦν ὅτι ἂν τις δηλοῖ ἀλλὰ μὴ τῷ ἐπιτυχόντι.

ΣΩ. Καλῶς λέγεις. οὐκοῦν εἴπερ ἔσται τὸ ὄνομα ὁμοιον
 τῷ πράγματι, ἀναγκαῖον πεφυκέναι τὰ στοιχεῖα ὅμοια τοῖς
 5 πράγμασιν, ἐξ ὧν τὰ πρῶτα ὀνόματά τις συνθήσει; ὦδε
 δὲ λέγω· ἄρά ποτ' ἂν τις συνέθηκεν ὃ νυνδὴ ἐλέγομεν
 ζωγράφημα ὁμοῖον τῷ τῶν ὄντων, εἰ μὴ φύσει ὑπῆρχε
 b φαρμακεῖα ὅμοια ὄντα, ἐξ ὧν συντίθεται τὰ ζωγραφούμενα,
 ἐκείνοις δ' μιμεῖται ἡ γραφικὴ· ἡ ἀδύνατον;

ΚΡ. Ἀδύνατον.

ΣΩ. Οὐκοῦν ὡσαύτως καὶ ὀνόματα οὐκ ἂν ποτε ὅμοια
 5 γένοιτο οὐδενί, εἰ μὴ ὑπάρξει ἐκείνα πρῶτον ὁμοιότητά τινα
 ἔχοντα, ἐξ ὧν συντίθεται τὰ ὀνόματα, ἐκείνοις ὧν ἔστι τὰ
 ὀνόματα μιμήματα; ἔστι δέ, ἐξ ὧν συνθετέον, στοιχεῖα;

ΚΡ. Ναί.

ΣΩ. Ἦδη τοῖνυν καὶ σὺ κοινωνῶνι τοῦ λόγου οὐπερ ἄρτι
 c Ἑρμογένης. φέρε, καλῶς σοι δοκοῦμεν λέγειν ὅτι τὸ ῥῶ τῇ
 φορᾷ καὶ κινήσει καὶ σκληρότητι προσείκεν, ἡ οὐ καλῶς;

ΚΡ. Καλῶς ξμοιγε.

ΣΩ. Τὸ δὲ λάβδα τῷ λείῳ καὶ μαλακῷ καὶ οἷς νυνδὴ
 5 ἐλέγομεν;

ΚΡ. Ναί.

ΣΩ. Οἶσθα οὖν ὅτι ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἡμεῖς μέν φαμεν
 “σκληρότης,” Ἑρετριῆς δὲ “σκληροτήρ”;

ΚΡ. Πάνυ γε.

10 ΣΩ. Πότερον οὖν τό τε ῥῶ καὶ τὸ σῖγμα ἔοικεν ἀμφοτέρα
 τῷ αὐτῷ, καὶ δηλοῖ ἐκείνοις τε τὸ αὐτὸ τελευτώντος τοῦ
 ῥῶ καὶ ἡμῖν τοῦ σῖγμα, ἢ τοῖς ἑτέροις ἡμῶν οὐ δηλοῖ;

d ΚΡ. Δηλοῖ μὲν οὖν ἀμφοτέροις.

ΣΩ. Πότερον ἢ ὅμοια τυγχάνει ὄντα τὸ ῥῶ καὶ τὸ σῖγμα,
 ἢ ἢ μή;

a 6 ἀρα ὅπῃτ' ἂν B T ο 7 τῷ αὐτῷ] τὸ αὐτὸ T ο 8 σκλη-
 ροτήρ B: sine accentu T: σκληρότηρ al. d 2 καὶ] τε καὶ B

ΚΡ. Ἡ ὁμοία.

ΣΩ. Ἡ οὖν ὁμοιά ἐστι πανταχῇ; 5

ΚΡ. Πρὸς γε τὸ ἴσως φορὰν δηλοῦν.

ΣΩ. Ἡ καὶ τὸ λάβδα ἐγκείμενον; οὐ τὸ ἐναντίον δηλοῖ σκληρότητος;

ΚΡ. Ἴσως γὰρ οὐκ ὀρθῶς ἐγκείται, ὦ Σώκρατες· ὥσπερ καὶ ἂ νυνδὴ σὺ πρὸς Ἑρμογένη ἔλεγες ἐξαιρῶν τε καὶ 10 ἐντιθεὶς γράμματα οὐ δέοι, καὶ ὀρθῶς ἐδόκεις ἔμοιγε. καὶ νῦν ἴσως ἀντὶ τοῦ λάβδα ῥῶ δεῖ λέγειν.

ΣΩ. Εὖ λέγεις. τί οὖν; νῦν ὡς λέγομεν, οὐδὲν μανθά- e νομεν ἀλλήλων, ἐπειδὴν τις φῇ “σκληρόν,” οὐδὲ οἶσθα σὺ νῦν ὅτι ἐγὼ λέγω;

ΚΡ. Ἐγωγε, διὰ γε τὸ ἔθος, ὦ φίλτατε.

ΣΩ. Ἐθος δὲ λέγων οἶει τι διάφορον λέγειν συνθήκης; 5 ἢ ἄλλο τι λέγεις τὸ ἔθος ἢ ὅτι ἐγώ, ὅταν τοῦτο φθέγγωμαι, διανοοῦμαι ἐκεῖνο, σὺ δὲ γινώσκεις ὅτι ἐκεῖνο διανοοῦμαι; οὐ τοῦτο λέγεις;

ΚΡ. Ναί. 435

ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ γινώσκεις ἐμοῦ φθεγγομένου, δῆλωμα σοι γίγνεται παρ’ ἐμοῦ;

ΚΡ. Ναί.

ΣΩ. Ἀπὸ τοῦ ἀνομοίου γε ἢ ὁ διανοοῦμενος φθέγγωμαι, 5 εἴπερ τὸ λάβδα ἀνόμοιον ἐστι τῇ ἢ φῆς σὺ σκληρότητι· εἰ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, τί ἄλλο ἢ αὐτὸς σαντῶ συνέθου καὶ σοι γίγνεται ἡ ὀρθότης τοῦ ὀνόματος συνθήκη, ἐπειδὴ γε δηλοῖ καὶ τὰ ὁμοία καὶ τὰ ἀνόμοια γράμματα, ἔθους τε καὶ συνθήκης τυχούτα; εἰ δ’ ὅτι μάλιστα μὴ ἐστι τὸ ἔθος 10 συνθήκη, οὐκ ἂν καλῶς ἔτι ἔχοι λέγειν τὴν ὁμοιότητα ἢ δῆλωμα εἶναι, ἀλλὰ τὸ ἔθος· ἐκεῖνο γάρ, ὡς ἔοικε, καὶ ὁμοίῳ καὶ ἀνομοίῳ δηλοῖ. ἐπειδὴ δὲ ταῦτα συγχωροῦμεν, ὦ Κρατύλε—τὴν γὰρ σιγὴν σου συγχώρησιν θήσω—ἀνα- γκαῖον πού καὶ συνθήκην τι καὶ ἔθος συμβάλλεσθαι πρὸς 5

d 5 ἢ οὖν ὁμοιά om. B a 6 ἀνόμοιον] ὁμοιον B b 5 συμβαλέσθαι T

δῆλωσιν ὧν διανοούμενοι λέγομεν· ἐπεί, ὦ βέλτιστε, εἰ
 'θέλεις ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν ἐλθεῖν, πόθεν οἶε ἔξειν ὀνόματα
 ὅμοια ἐνὶ ἐκάστῳ τῶν ἀριθμῶν ἐπενεγκεῖν, ἂν μὴ ἔῃς τι
 c τὴν σὴν ὁμολογίαν καὶ συνθήκην κύρος ἔχειν τῶν ὀνομάτων
 ὀρθότητος πέρι; ἔμοι μὲν οὖν καὶ αὐτῷ ἀρέσκει μὲν κατὰ τὸ
 δυνατὸν ὅμοια εἶναι τὰ ὀνόματα τοῖς πράγμασιν· ἀλλὰ μὴ
 ὡς ἀληθῶς, τὸ τοῦ Ἑρμογένους, γλίσχρα ἢ ἡ ὅλη αὕτη τῆς
 5 ὁμοιότητος, ἀναγκαῖον δὲ ἢ καὶ τῷ φορτικῷ τούτῳ προσ-
 χρῆσθαι, τῇ συνθήκῃ, εἰς ὀνομάτων ὀρθότητα. ἐπεὶ ἴσως
 κατὰ γε τὸ δυνατὸν κάλλιστ' ἂν λέγοιτο ὅταν ἡ πᾶσιν ἢ
 ὡς πλείστοις ὁμοίως λέγῃται, τοῦτο δ' ἐστὶ προσήκουσιν,
 d αἰσχιστα δὲ τοῦναντίον. τόδε δέ μοι ἔτι εἶπε μετὰ ταῦτα,
 τίνα ἡμῖν δύναμιν ἔχει τὰ ὀνόματα καὶ τί φῶμεν αὐτὰ καλὸν
 ἀπεργάζεσθαι;

KP. Διδάσκειν ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, καὶ τοῦτο πάνν
 5 ἀπλοῦν εἶναι, ὃς ἂν τὰ ὀνόματα ἐπίσσηται, ἐπίστασθαι καὶ
 τὰ πράγματα.

ΣΩ. Ἴσως γάρ, ὦ Κρατύλε, τὸ τοιούδε λέγεις, ὥς ἐπειδὴν
 τις εἰδῇ τὸ ὄνομα οἷόν ἐστιν—ἔστι δὲ οἷόν περ τὸ πᾶγμα—
 e εἴσεται δὴ καὶ τὸ πᾶγμα, ἐπεὶ περ ὁμοιον τυγχάνει δὴ τῷ
 ὀνόματι, τέχνη δὲ μία ἄρ' ἐστὶν ἡ αὕτη πάντων τῶν ἀλλή-
 λους ὁμοίων. κατὰ τοῦτο δὴ μοι δοκεῖς λέγειν ὥς ὃς ἂν τὰ
 ὀνόματα εἰδῇ εἴσεται καὶ τὰ πράγματα.

5 KP. Ἀληθέστατα λέγεις.

ΣΩ. Ἐχέ δὴ, ἴδωμεν τίς ποτ' ἂν εἴη ὁ τρόπος οὗτος τῆς
 διδασκαλίας τῶν ὄντων δὴν σὺ λέγεις νῦν, καὶ πότερον ἐστὶ
 μὲν καὶ ἄλλος, οὗτος μέντοι βελτίων, ἢ οὐδ' ἐστὶν ἄλλος
 ἢ οὗτος. ποτέρως οἶε;

436 KP. Οὕτως ἐγωγε, οὐ πάνν τι εἶναι ἄλλον, τοῦτον δὲ καὶ
 μόνον καὶ βέλτιστον.

ΣΩ. Πότερον δὲ καὶ εὗρεσιν τῶν ὄντων τὴν αὐτὴν ταύτην

b6 λέγομεν T
 στασθαι om. pr. T

c8 ὁμοίως Heindorf: ὁμοίως B T
 a3 εὗρεσιν] ἀρεσιν T

d5 ἐπί-

εἶναι, τὸν τὰ ὀνόματα εὐρόντα καὶ ἐκεῖνα ἠρῆκέναι ὧν ἐστι
τὰ ὀνόματα· ἡ ζητεῖν μὲν καὶ εὐρίσκειν ἕτερον δεῖν τρόπον, 5
μανθάνειν δὲ τοῦτον;

ΚΡ. Πάντων μάλιστα καὶ ζητεῖν καὶ εὐρίσκειν τὸν αὐτὸν
τρόπον τοῦτον κατὰ ταῦτά.

ΣΩ. Φέρε δὴ ἐννοήσωμεν, ὦ Κρατύλε, εἰ τις ζητῶν τὰ
πράγματα ἀκολουθοῖ τοῖς ὀνόμασι, σκοπῶν οἷον ἕκαστον b
βούλεται εἶναι, ἂρ' ἐννοεῖς ὅτι οὐ σμικρὸς κίνδυνός ἐστιν
ἐξαπατηθῆναι;

ΚΡ. Πῶς;

ΣΩ. Δῆλον ὅτι ὁ θέμενος πρῶτος τὰ ὀνόματα, οἷα ἡγεῖτο 5
εἶναι τὰ πράγματα, τοιαῦτα ἐτίθετο καὶ τὰ ὀνόματα, ὥς
φαμεν. ἡ γάρ;

ΚΡ. Ναί.

ΣΩ. Εἰ οὖν ἐκεῖνος μὴ ὀρθῶς ἡγεῖτο, ἔθετο δὲ οἷα ἡγεῖτο,
τί οἶε ἡμᾶς τοὺς ἀκολουθοῦντας αὐτῷ πείσεσθαι; ἄλλο τι ἢ 10
ἐξαπατηθῆσεσθαι;

ΚΡ. Ἄλλὰ μὴ οὐχ οὕτως ἔχει, ὦ Σώκρατες, ἀλλ' ἀναγκαῖον
ἢ εἰδῶτα τίθεσθαι τὸν τιθέμενον τὰ ὀνόματα· εἰ δὲ μή, ὅπερ c
πάσαι ἐγὼ ἔλεγον, οὐδ' ἂν ὀνόματα εἶη. μέγιστον δέ σοι
ἔστω τεκμήριον ὅτι οὐκ ἔσφαλται τῆς ἀληθείας ὁ τιθέμενος·
οὐ γὰρ ἂν ποτε οὕτω σύμφωνα ἦν αὐτῷ ἅπαντα. ἡ οὐκ
ἐνενόεις αὐτὸς λέγων ὥς πάντα κατὰ ταῦτόν καὶ ἐπὶ ταῦτόν 5
ἐγίγνετο τὰ ὀνόματα;

ΣΩ. Ἄλλὰ τοῦτο μὲν, ὡγαθὲ Κρατύλε, οὐδέν ἐστιν ἀπο-
λόγημα. εἰ γὰρ τὸ πρῶτον σφαλῆς ὁ τιθέμενος τὰλλα ἤδη
πρὸς τοῦτ' ἐβιάζετο καὶ αὐτῷ συμφωνεῖν ἠνάγκαζεν, οὐδὲν d
ἄτοπον, ὥσπερ τῶν διαγραμμάτων ἐνίστο τοῦ πρώτου σμικροῦ
καὶ ἀδήλου ψεύδους γενομένου, τὰ λοιπὰ πάμπολλα ἤδη οὕτα
ἐπόμενα ὁμολογεῖν ἀλλήλοις. δεῖ δὴ περὶ τῆς ἀρχῆς παντὸς
πράγματος παντὶ ἀνδρὶ τὸν πολὺν λόγον εἶναι καὶ τὴν πολλὴν 5
σκέψιν εἶτε ὀρθῶς εἶτε μὴ ὑπόκειται· ἐκείνης δὲ ἐξετασθείσης

b i ἀκολουθεῖ T b 12 εἴρη B c 5 κατὰ ταῦτόν] κατ' αὐτό B: om. T

ἱκανῶς, τὰ λοιπὰ φαίνεσθαι ἐκείνῃ ἐπόμενα. οὐ μέντοι ἀλλὰ
 e θαυμάζοιμ' ἂν εἰ καὶ τὰ ὀνόματα συμφωνεῖ αὐτὰ αὐτοῖς.
 πάλιν γὰρ ἐπισκεψώμεθα ἃ τὸ πρότερον διήλθομεν. ὥς
 τοῦ παντὸς ἰόντος τε καὶ φερομένου καὶ ῥεοντός φαμεν
 σημαίνειν ἡμῖν τὴν οὐσίαν τὰ ὀνόματα. ἄλλο τι οὕτω σοι
 5 δοκεῖ δηλοῦν;

437 ΚΡ. Πάνυ σφόδρα, καὶ ὀρθῶς γε σημαίνει.

ΣΩ. Σκοπῶμεν δὴ ἐξ αὐτῶν ἀναλαβόντες πρῶτον μὲν
 τοῦτο τὸ ὄνομα, τὴν “ἐπιστήμην,” ὥς ἀμφίβολόν [ἐστι],
 καὶ μᾶλλον ἔοικε σημαίνοντι ὅτι ἴσῃσι ν ἡμῶν ἐπὶ τοῖς
 5 πράγμασι τὴν ψυχὴν ἣ ὅτι συμπεριφέρεται, καὶ ὀρθότερόν
 ἐστὶν ὥσπερ νῦν αὐτοῦ τὴν ἀρχὴν λέγειν μᾶλλον ἢ ἐμβάλ-
 λοντας τὸ εἰ “ἐπείσθημην,” ἀλλὰ τὴν ἐμβολὴν ποιήσασθαι
 ἀντὶ τῆς ἐν τῷ εἰ ἐν τῷ ἰῶτα. ἔπειτα τὸ “βέβαιον,” ὅτι
 βάσεώς τινός ἐστιν καὶ στάσεως μῆμα ἀλλ’ οὐ φορᾶς.
 b ἔπειτα ἡ “ἱστορία” αὐτό που σημαίνει ὅτι ἴσῃσι τὸν
 ῥοῦν. καὶ τὸ “πιστὸν” ἴσῃσι παντάπασιν σημαίνει. ἔπειτα
 δὲ ἡ “μνήμη” παντὶ που μηνύει ὅτι μνησὶ ἐστὶν ἐν τῇ ψυχῇ
 ἀλλ’ οὐ φορά. εἰ δὲ βούλει, ἡ “ἁμαρτία” καὶ ἡ “συμφορά,”
 5 εἰ κατὰ τὸ ὄνομά τις ἀκολουθήσει, φανεῖται ταῦτόν τῇ
 “συνέσει” ταύτῃ καὶ “ἐπιστήμη” καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι
 τοῖς περὶ τὰ σπουδαῖα ὀνόμασιν. ἔτι τοίνυν ἡ “ἁμαθία”
 καὶ ἡ “ἀκολασία” παραπλησία τούτοις φαίνεται. ἡ μὲν
 c γὰρ τοῦ ἁμα θεῷ ἰόντος πορεία φαίνεται, ἡ “ἁμαθία,”
 ἡ δ’ “ἀκολασία” παντάπασιν ἀκολουθία τοῖς πράγμασι
 φαίνεται. καὶ οὕτως, ἃ νομίζομεν ἐπὶ τοῖς κακίστοις ὀνό-
 ματα εἶναι, ὁμοιοῦται ἂν φαίνοιτο τοῖς ἐπὶ τοῖς καλλίστοις.
 5 οἶμαι δὲ καὶ ἄλλα πόλλ’ ἂν τις εὗροι εἰ πραγματεύοιτο,
 ἐξ ὧν οἰηθείη ἂν αὐτὸ πάλιν τὸν τὰ ὀνόματα τιθέμενον
 οὐχὶ ἰόντα οὐδὲ φερόμενα ἀλλὰ μένοντα τὰ πράγματα
 σημαίνειν.

α 2 μὲν] μὲν δὴ pr. T α 3 ἐστι om. T α 6 ἐκβάλλοντας B
 α 7 ἐπείσθημην Heindorf: ἐπιστήμην BT: πιστήμην al. ἀλλὰ ...
 α 8 ἰῶτα secl. Ast

ΚΡ. Ἄλλ', ὦ Σώκρατες, ὁρᾷς ὅτι τὰ πολλὰ ἐκείνως d ἐσήμενεν.

ΣΩ. Τί οὖν τοῦτο, ὦ Κρατύλε; ὥσπερ ψήφους διαριθμησόμεθα τὰ ὀνόματα, καὶ ἐν τούτῳ ἔσται ἡ ὀρθότης; ὁπότερα ἂν πλείω φαίνηται τὰ ὀνόματα σημαίνοντα, ταῦτα δὴ ἔσται 5 τὰληθῆ;

ΚΡ. Οὐκ οὐν εἰκός γε.

ΣΩ. Οὐδ' ὅπωςτιοῦν, ὦ φίλε. καὶ ταῦτα μὲν γε αὐτοῦ ἐάσωμεν, ἐπανέλθωμεν δὲ πάλιν ὅθεν δεῦρο μετέβημεν. 438 ἄρτι γὰρ ἐν τοῖς πρόσθεν, εἰ μέμνησαι, τὸν τιθέμενον τὰ ὀνόματα ἀναγκαῖον ἐφησθα εἶναι εἰδότα τίθεσθαι οἷς ἐτίθετο. πότερον οὖν ἔτι σοι δοκεῖ οὕτως ἢ οὐ;

ΚΡ. Ἔτι.

5

ΣΩ. Ἡ καὶ τὸν τὰ πρῶτα τιθέμενον εἰδότα φῆς τίθεσθαι;

ΚΡ. Εἰδότα.

ΣΩ. Ἐκ ποίων οὖν ὀνομάτων ἢ μεμαθηκὼς ἢ ἠύρηκὼς ἦν τὰ πράγματα, εἴπερ τὰ γε πρῶτα μήπω ἔκειτο, μαθεῖν δ' αὖ b φαμεν τὰ πράγματα καὶ εὖρεῖν ἀδύνατον εἶναι ἄλλως ἢ τὰ ὀνόματα μαθόντας ἢ αὐτοὺς ἐξευρόντας οἷά ἐστι;

ΚΡ. Δοκεῖς τί μοι λέγειν, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Τίνα οὖν τρόπον φώμεν αὐτοὺς εἰδότας θέσθαι ἢ 5 νομοθέτας εἶναι, πρὶν καὶ ὁτιοῦν ὄνομα κείσθαι τε καὶ ἐκείνους εἰδέναι, εἴπερ μὴ ἔστι τὰ πράγματα μαθεῖν ἄλλ' ἢ ἐκ τῶν ὀνομάτων;

ΚΡ. Οἶμαι μὲν ἐγὼ τὸν ἀληθέστατον λόγον περὶ τούτων c εἶναι, ὦ Σώκρατες, μείζω τινὰ δύναμιν εἶναι ἢ ἀνθρωπείαν

d i ἐκείνως] ἐκείνῳ B a i post ἐάσωμεν add. d in marg. man. rec. τάδε δὲ ἐπισκεψάμεθα, εἰ ἡμῖν καὶ τῆδε ὁμολογεῖς εἶτε καὶ οὐ. φέρε, τοὺς τὰ ὀνόματα ἐν ταῖς πόλεσι τιθεμένους ἐκάστοτε, ἐν τε ταῖς Ἑλληνικαῖς καὶ βαρβαρικαῖς, οὐκ ἄρτίως ὁμολογοῦμεν νομοθέτας εἶναι καὶ τὴν τέχνην τὴν τοῦτο δυναμένην νομοθετικὴν; ΚΡ. Πάνυ γε. ΣΩ. Λέγε δῆ, οἱ πρῶτοι νομοθεταὶ τὰ πρῶτα ὀνόματα πότερον γιγνώσκοντες τὰ πράγματα, οἷς ἐτίθετο, ἐτίθεντο ἢ ἀγνοοῦντες; ΚΡ. Οἶμαι μὲν ἐγώ, ὦ Σώκρατες, γιγνώσκοντες. ΣΩ. Οὐ γὰρ πῶ (l. πού), ὃ ἐταῖρε Κρατύλε, ἀγνοοῦντές γε. ΚΡ. Οὐ μοι δοκεῖ. mox add. eadem manus ἐκ ποίων δὲ ut significet a i ἐπανέλθωμεν . . . a γ εἰδότα omittenda esse

τὴν θεμένην τὰ πρῶτα ὀνόματα τοῖς πράγμασιν, ὥστε ἀναγκαῖον εἶναι αὐτὰ ὀρθῶς ἔχειν.

- 5 ΣΩ. Εἴτα οἷε ἐναντία ἂν ἐτίθετο αὐτὸς αὐτῷ ὁ θεός, ὦν δαίμων τις ἢ θεός; ἢ οὐδὲν σοι ἐδοκοῦμεν ἄρτι λέγειν;

ΚΡ. Ἀλλὰ μὴ οὐκ ἦν τούτων τὰ ἕτερα ὀνόματα.

- ΣΩ. Πότερα, ὦ ἄριστε, τὰ ἐπὶ τὴν στάσιν ἄγοντα ἢ τὰ ἐπὶ τὴν φοράν; οὐ γάρ που κατὰ τὸ ἄρτι λεχθὲν πλήθει
10 κριθήσεται.

- d ΚΡ. Οὗτοι δὴ δίκαιόν γε, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ὀνομάτων οὖν στασιασάντων, καὶ τῶν μὲν φασκόντων ἑαυτὰ εἶναι τὰ ὅμοια τῇ ἀληθείᾳ, τῶν δ' ἑαυτά, τίνι ἔτι διακρινοῦμεν, ἢ ἐπὶ τί ἐλθόντες; οὐ γάρ που ἐπὶ ὀνόματά γε
5 ἕτερα ἄλλα τούτων· οὐ γὰρ ἔστιν, ἀλλὰ δῆλον ὅτι ἄλλ' ἅττα ζητητέα πλὴν ὀνομάτων, ἃ ἡμῖν ἐμφανιεῖ ἄνευ ὀνομάτων ὁπότερα τούτων ἔστί τ' ἀληθῆ, δείξαντα δῆλον ὅτι τὴν ἀλήθειαν τῶν ὄντων.

- e ΚΡ. Δοκεῖ μοι οὕτω.

ΣΩ. Ἔστιν ἄρα, ὥς ἔοικεν, ὦ Κρατύλε, δυνατὸν μαθεῖν ἄνευ ὀνομάτων τὰ ὄντα, εἴπερ ταῦτα οὕτως ἔχει.

ΚΡ. Φαίνεται.

- 5 ΣΩ. Διὰ τίνος ἄλλου οὖν ἔτι προσδοκᾷς ἂν ταῦτα μαθεῖν; ἄρα δι' ἄλλου του ἢ οὐπὲρ εἰκός τε καὶ δικαιοτάτου, δι' ἀλλήλων γε, εἴ πῃ συγγενῇ ἔστιν, καὶ αὐτὰ δι' αὐτῶν; τὸ γάρ που ἕτερον ἐκείνων καὶ ἀλλοῖον ἕτερον ἂν τι καὶ ἀλλοῖον σημαῖνοι ἄλλ' οὐκ ἐκεῖνα.

- 10 ΚΡ. Ἀληθῆ μοι φαίνεται λέγειν.

- 439 ΣΩ. Ἐχε δὴ πρὸς Διός· τὰ δὲ ὀνόμαζ· οὐ πολλάκις μέντοι ὁμολογήσαμεν τὰ καλῶς κείμενα ἑοικότα εἶναι ἐκείνοις ὦν ὀνόματα κείται, καὶ εἶναι εἰκόνας τῶν πραγμάτων;

ΚΡ. Ναί.

ο 5 ὁ θεός ὦν t: ὁ θήσων B T c 7 ἦν B T: ἦ vulg. c 9 φοράν] συμφοράν T που] πω T d i οὗτοι Heindorf: οὕτω B T d 5 ἄλλα] ἅττα Heusde d 6 ἐμφανιεῖ] ἐμφανῆ εἰ T e 5 ταῦτα] αὐτὰ al. e 7 γε] τε Heindorf e 8 ἀλλοῖον Heusde: ἄλλο ὄν B T

ΣΩ. Εἰ οὖν ἔστι μὲν ὅτι μάλιστα δι' ὀνομάτων τὰ πρά- 5
γματα μαθάνειν, ἔστι δὲ καὶ δι' αὐτῶν, ποτέρα ἂν εἴη καλλίων
καὶ σαφεστέρα ἢ μάθησις; ἐκ τῆς εἰκόνης μαθάνειν αὐτὴν
τε αὐτὴν εἰ καλῶς εἴκασται, καὶ τὴν ἀλήθειαν ἧς ἦν εἰκῶν,
ἢ ἐκ τῆς ἀληθείας αὐτὴν τε αὐτὴν καὶ τὴν εἰκόνα αὐτῆς εἰ b
πρεπόντως εἰργασται;

ΚΡ. Ἐκ τῆς ἀληθείας μοι δοκεῖ ἀνάγκη εἶναι.

ΣΩ. Ὅντινα μὲν τοῖνυν τρόπον δεῖ μαθάνειν ἢ εὐρίσκειν
τὰ ὄντα, μείζον ἴσως ἐστὶν ἐγνωκέναι ἢ κατ' ἐμὲ καὶ σέ 5
ἀγαπητὸν δὲ καὶ τοῦτο ὁμολογήσασθαι, ὅτι οὐκ ἐξ ὀνομάτων
ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον αὐτὰ ἐξ αὐτῶν καὶ μαθητέον καὶ ζητητέον
ἢ ἐκ τῶν ὀνομάτων.

ΚΡ. Φαίνεται, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἔτι τοῖνυν τόδε σκεψώμεθα, ὅπως μὴ ἡμᾶς τὰ 10
πολλὰ ταῦτα ὀνόματα ἐς ταῦτόν τείνουσα ἐξαπατᾷ, εἰ τῷ c
ὄντι μὲν οἱ θέμενοι αὐτὰ διανοηθέντες γε ἔθεντο ὡς ἰόντων
ἀπάντων ἀεὶ καὶ ρέοντων—φαίνονται γὰρ ἔμοιγε καὶ αὐτῷ
οὕτω διανοηθῆναι—τὸ δ', εἰ ἔτυχεν, οὐχ οὕτως ἔχει, ἀλλ'
οὕτοι αὐτοὶ τε ὥσπερ εἰς τινα δίνην ἐμπεσόντες κυκῶνται 5
καὶ ἡμᾶς ἐφελκόμενοι προσεμβάλλουσιν. σκέψαι γάρ, ὦ
θαυμάσιε Κρατύλε, δ' ἔγωγε πολλάκις ὀνειρώττω. πότερον
φῶμέν τι εἶναι αὐτὸ καλὸν καὶ ἀγαθὸν καὶ ἐν ἑκάστῳ τῶν
όντων οὕτω, ἢ μή; d

ΚΡ. Ἐμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, [εἶναι].

ΣΩ. Αὐτὸ τοῖνυν ἐκεῖνο σκεψώμεθα, μὴ εἰ πρόσωπόν τι
ἐστὶν καλὸν ἢ τι τῶν τοιούτων, καὶ δοκεῖ ταῦτα πάντα ρεῖν·
ἀλλ' αὐτό, φῶμεν, τὸ καλὸν οὐ τοιούτον ἀεὶ ἐστὶν οἷον 5
ἐστὶν;

ΚΡ. Ἀνάγκη.

a 6 αὐτῶν Baiter a 8 ἢ ante εἰκῶν add. T b 5 μείζων B
c 1 ἐξαπατᾷ, εἰ Wytttenbach: ἐξαπατᾶται καὶ B: ἐξαπατᾷ καὶ T
c 2 γε Ast: τε BT c 3 αὐτῷ Heindorf: αὐτοὶ BT c 5 ἐμπε-
σόντες bt: ἐκπεσόντες BT c 7 ἔγωγε] ἐγὼ T d 2 εἶναι om. B
d 4 καὶ . . . ρεῖν secl. Schanz

ΣΩ. Ἄρ' οὖν οἷόν τε προσειπεῖν αὐτὸ ὀρθῶς, εἰ ἀεὶ
ὑπεξέρχεται, πρῶτον μὲν ὅτι ἐκεῖνό ἐστιν, ἔπειτα ὅτι τοιοῦτοι,
10 ἡ ἀνάγκη ἅμα ἡμῶν λεγόντων ἄλλο αὐτὸ εὐθύς γίγνεσθαι
καὶ ὑπεξίεναι καὶ μηκέτι οὕτως ἔχει;

ΚΡ. Ἀνάγκη.

ε ΣΩ. Πῶς οὖν ἂν εἴη τὸ ἐκεῖνο δὲ μηδέποτε ὡσαύτως
ἔχει; εἰ γάρ ποτε ὡσαύτως ἴσχει, ἐν γ' ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ
δῆλον ὅτι οὐδὲν μεταβαίνει· εἰ δὲ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχει καὶ τὸ
αὐτὸ ἐστι, πῶς ἂν τοῦτό γε μεταβάλλοι ἢ κινοῖτο, μηδὲν
5 ἐξιστάμενον τῆς αὐτοῦ ἰδέας;

ΚΡ. Οὐδαμῶς.

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἂν γνωσθεῖν γε ὑπ' οὐδενός. ἅμα
440 γὰρ ἂν ἐπιόντος τοῦ γνωσομένου ἄλλο καὶ ἄλλοιον γίγνοιτο,
ὥστε οὐκ ἂν γνωσθεῖν ἔτι ὁποῖόν γέ τί ἐστιν ἢ πῶς ἔχον·
γνώσις δὲ δήπου οὐδεμία γινώσκει δὲ γινώσκει μηδαμῶς
ἔχον.

5 ΚΡ. Ἐστὶν ὥς λέγεις.

ΣΩ. Ἄλλ' οὐδὲ γνώσιν εἶναι φάναι εἰκός, ὦ Κρατύλε, εἰ
μεταπίπτει πάντα χρήματα καὶ μηδὲν μένει. εἰ μὲν γὰρ
αὐτὸ τοῦτο, ἢ γνώσις, τοῦ γνώσις εἶναι μὴ μεταπίπτει, μένοι
τε ἂν ἀεὶ ἢ γνώσις καὶ εἴη γνώσις. εἰ δὲ καὶ αὐτὸ τὸ εἶδος
b μεταπίπτει τῆς γνώσεως, ἅμα τ' ἂν μεταπίπτοι εἰς ἄλλο
εἶδος γνώσεως καὶ οὐκ ἂν εἴη γνώσις· εἰ δὲ ἀεὶ μεταπίπτει,
ἀεὶ οὐκ ἂν εἴη γνώσις, καὶ ἐκ τούτου τοῦ λόγου οὔτε τὸ
γνωσόμενον οὔτε τὸ γνωσθησόμενον ἂν εἴη. εἰ δὲ ἐστὶ μὲν
5 ἀεὶ τὸ γινώσκον, ἐστὶ δὲ τὸ γινωσκόμενον, ἐστὶ δὲ τὸ
καλόν, ἐστὶ δὲ τὸ ἀγαθόν, ἐστὶ δὲ ἐν ἑκάστῳ τῶν ὄντων,
οὗ μοι φαίνεται ταῦτα ὅμοια ὄντα, ἀ νῦν ἡμεῖς λέγομεν, ῥῶγῃ
c οὐδὲν οὐδὲ φορᾶ. ταῦτ' οὖν πότερόν ποτε οὕτως ἔχει ἢ
ἐκείνως ὥς οἱ περὶ Ἡράκλειτόν τε λέγουσιν καὶ ἄλλοι
πολλοί, μὴ οὐ ῥᾶδιον ἢ ἐπισκέψασθαι, οὐδὲ πάνυ νοῦν
ἔχοντος ἀνθρώπου ἐπιτρέψαντα ὀνόμασιν αὐτὸν καὶ τὴν αὐτοῦ

a 8 μεταπίπτει B ex emend : μεταπίπτει T

o 2 τα om. T

ψυχὴν θεραπεύειν, πεπιστευκότα ἐκείνοις καὶ τοῖς θεμένοις 5
αὐτά, δισχυρίζεσθαι ὥς τι εἰδότα, καὶ αὐτοῦ τε καὶ τῶν ὄντων
καταγιγνώσκειν ὥς οὐδὲν ὑγιὲς οὐδενός, ἀλλὰ πάντα ὥσπερ
κεράμια ῥεῖ, καὶ ἀτεχνῶς ὥσπερ οἱ κατάρρῳ νοσοῦντες
ἄνθρωποι οὕτως οἰεσθαι καὶ τὰ πράγματα διακείσθαι, ὑπὸ d
ρεύματός τε καὶ κατάρρου πάντα [τὰ] χρήματα ἔχεσθαι. ἴσως
μὲν οὖν δὴ, ὦ Κρατύλε, οὕτως ἔχει, ἴσως δὲ καὶ οὐ. σκο-
πεῖσθαι οὖν χρὴ ἀνδρείως τε καὶ εὖ, καὶ μὴ ῥαδίως ἀποδέ-
χεσθαι—ἔτι γὰρ νέος εἶ καὶ ἡλικίαν ἔχεις—σκεψάμενον δέ, 5
ἐὰν εὖρης, μεταδιδόναι καὶ ἐμοί.

ΚΡ. Ἀλλὰ ποιήσω ταῦτα. εὖ μέντοι ἴσθι, ὦ Σώκρατες,
ὅτι οὐδὲ νυνὶ ἀσκέπτως ἔχω, ἀλλὰ μοι σκοπομένῳ καὶ
πράγματα ἔχοντι πολὺ μᾶλλον ἐκείνως φαίνεται ἔχειν ὥς e
Ἡράκλειτος λέγει.

ΣΩ. Εἰς αὐθις τοῖνυν με, ὦ ἐταῖρε, διδάξεις, ἐπειδὴν
ἤκης· νῦν δέ, ὥσπερ παρεσκεύασαι, πορεύου εἰς ἀγρόν·
προπέμψει δέ σε καὶ Ἑρμογένης ὁδε. 5

ΚΡ. Ταῦτ' ἔσται, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ καὶ σὺ πειρώ ἔτι
ἐννοεῖν ταῦτα ἤδη.

c6 τε] γε T
secl. Naber

d2 τὰ om. T

d8 καὶ ante πράγματα

ΘΕΑΙΤΗΤΟΣ

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΕΡΨΙΩΝ

St. I
p. 142

- ΕΥ. Ἄρτι, ὦ Τερψίων, ἡ πάλαι ἐξ ἀγροῦ; a
- ΤΕΡ. Ἐπεικῶς πάλαι. καὶ σέ γε ἐζήτουν κατ' ἀγορὰν
καὶ ἐθαύμαζον ὅτι οὐχ οἷός τ' ἡ εὐρεῖν.
- ΕΥ. Οὐ γὰρ ἡ κατὰ πόλιν.
- ΤΕΡ. Ποῦ μὴν; 5
- ΕΥ. Εἰς λιμένα καταβαίνων Θεαιτήτῳ ἐνέτυχον φερο-
μένῳ ἐκ Κορίνθου ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου Ἀθήναζε.
- ΤΕΡ. Ζῶντι ἢ τετελευτηκότι;
- ΕΥ. Ζῶντι καὶ μάλα μόλις· χαλεπῶς μὲν γὰρ ἔχει καὶ b
ὑπὸ τραυμάτων τινῶν, μᾶλλον μὴν αὐτὸν αἰρεῖ τὸ γεγονὸς
νόσημα ἐν τῷ στρατεύματι.
- ΤΕΡ. Μῶν ἢ δυσεντερία;
- ΕΥ. Ναί. 5
- ΤΕΡ. Οἷον ἄνδρα λέγεις ἐν κινδύνῳ εἶναι.
- ΕΥ. Καλὸν τε καὶ ἀγαθόν, ὦ Τερψίων, ἐπεὶ τοι καὶ νῦν
ἡκούον τινων μάλα ἐγκωμιαζόντων αὐτὸν περὶ τὴν μάχην.
- ΤΕΡ. Καὶ οὐδέν γ' ἄτοπον, ἀλλὰ πολὺ θαυμαστότερον εἰ
μὴ τοιοῦτος ἦν. ἀτὰρ πῶς οὐκ αὐτοῦ Μεγαροῖ κατέλυνε; c

b 1 μόλις W
(sed corr. T)

b 7 τε] γε al.
b 9 οὐδέν] οὐδέ W

b 8 περὶ τὴν μάχην αὐτόν pr. T

ΕΥ. Ἡπείγετο οἴκαδε· ἐπεὶ ἔγωγ' ἐδεόμην καὶ συν-
εβούλευον, ἀλλ' οὐκ ἤθελεν. καὶ δῆτα προπέμψας αὐτόν,
ἀπὼν πάλιν ἀνεμνήσθην καὶ ἐθαύμασα Σωκράτους ὡς μαν-
5 τικῶς ἄλλα τε δὴ εἶπε καὶ περὶ τούτου. δοκεῖ γάρ μοι
ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου ἐντυχεῖν αὐτῷ μειρακίῳ ὄντι, καὶ
συγγενόμενός τε καὶ διαλεχθεὶς πάνυ ἀγασθῆναι αὐτοῦ τὴν
φύσιν. καὶ μοι ἐλθόντι Ἀθήναζε τοὺς τε λόγους οὓς δι-
d ελέχθη αὐτῷ διηγήσατο καὶ μάλα ἀξίους ἀκοῆς, εἶπέ τε ὅτι
πᾶσα ἀνάγκη εἴη τοῦτον ἐλλόγμῳ γενέσθαι, εἴτερ εἰς
ἡλικίαν ἔλθοι.

ΤΕΡ. Καὶ ἀληθῇ γε, ὡς ἔοικεν, εἶπεν. ἀτὰρ τίνας ἦσαν
5 οἱ λόγοι; ἔχοις ἂν διηγήσασθαι;

ΕΥ. Οὐ μὰ τὸν Δία, οὐκ οὐτῶ γε ἀπὸ στόματος·
143 ἀλλ' ἐγραψάμην μὲν τότε' εὐθὺς οἴκαδ' ἐλθὼν ὑπομνήματα,
ὕστερον δὲ κατὰ σχολὴν ἀναμνησκόμενος ἔγραφον, καὶ
ὁσάκις Ἀθήναζε ἀφικοίμην, ἐπανηρώτων τὸν Σωκράτη δὲ μὴ
ἐμνημήμην, καὶ δεῦρο ἐλθὼν ἐπνηροθούμην· ὥστε μοι σχεδὸν
5 τι πᾶς ὁ λόγος γέγραπται.

ΤΕΡ. Ἀληθῇ· ἤκουσά σου καὶ πρότερον, καὶ μέντοι ἀεὶ
μέλλων κελεύσειν ἐπιδείξαι διατέτριφα δεῦρο. ἀλλὰ τί
κωλύει νῦν ἡμᾶς διελθεῖν; πάντως ἔγωγε καὶ ἀναπαύσασθαι
δέομαι ὡς ἐξ ἀγροῦ ἦκων.

b ΕΥ. Ἀλλὰ μὲν δὴ καὶ αὐτὸς μέχρι Ἑρινου Θεαίτητον
προΐπεμψα, ὥστε οὐκ ἂν ἀηδῶς ἀναπαυοίμην. ἀλλ' ἴωμεν,
καὶ ἡμῖν ἅμα ἀναπαυομένοις ὁ παῖς ἀναγνώσεται.

ΤΕΡ. Ὅρθῶς λέγεις.

5 ΕΥ. Τὸ μὲν δὴ βιβλίον, ᾧ Τερψίων, τοῦτί· ἐγραψάμην
δὲ δὴ οὕτωςι τὸν λόγον, οὐκ ἐμοὶ Σωκράτη διηγούμενον ὡς
διηγείτο, ἀλλὰ διαλεγόμενον οἷς ἔφη διαλεχθῆναι. ἔφη δὲ
1 ᾧ τε γεωμέτρῃ Θεοδώρῳ καὶ τῷ Θεαιτήτῳ. ἵνα οὖν ἐν τῇ

a 1 μὲν om. B a 4 ἐπνηροθούμην BT: ἐπνηροθούμην vulg.
a 6 ἀληθῇ! ἀλλ' ἤδη Heindorf a 8 πάντως; ἐγὼ δὲ καὶ W
b 1 μὲν om. W Ἑρινου W: Ἑρείνου B: Ἑρεῖν οὐ T

γραφῇ μὴ παρέχοιεν πράγματα αἱ μεταξύ τῶν λόγων διηγήσεις c
 περὶ αὐτοῦ τε ὅποτε λέγοι ὁ Σωκράτης, οἶον “καὶ ἐγὼ ἔφη” ἢ
 “καὶ ἐγὼ εἶπον,” ἢ αὖ περὶ τοῦ ἀποκρινομένου ὅτι “συνέφη”
 ἢ “οὐχ ὠμολόγει,” τούτων ἕνεκα ὥς αὐτὸν αὐτοῖς διαλεγό-
 μενον ἔγραψα, ἐξελὼν τὰ τοιαῦτα. 5

ΤΕΡ. Καὶ οὐδέν γε ἀπὸ τρόπου, ὦ Εὐκλείδη.

ΕΤ. Ἀλλά, παῖ, λαβὲ τὸ βιβλίον καὶ λέγε.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΘΕΑΙΤΗΤΟΣ

ΣΩ. Εἰ μὲν τῶν ἐν Κυρήνῃ μᾶλλον ἐκηδόμην, ὦ Θεό- d
 δωρε, τὰ ἐκεῖ ἂν σε καὶ περὶ ἐκείνων ἀνηρώτων, εἰ τινες
 αὐτόθι περὶ γεωμετρίαν ἢ τινα ἄλλην φιλοσοφίαν εἰσὶ τῶν
 νέων ἐπιμέλειαν ποιούμενοι· νῦν δὲ ἥττον γὰρ ἐκείνους ἢ
 τούσδε φιλῶ, καὶ μᾶλλον ἐπιθυμῶ εἰδέναι τίνες ἡμῖν τῶν 5
 νέων ἐπιδόξοι γενέσθαι ἐπικεικίς. ταῦτα δὴ αὐτός τε σκοπῶ
 καθ' ὅσον δύναμαι, καὶ τοὺς ἄλλους ἐρωτῶ οἷς ἂν ὀρῶ τοὺς
 νέους ἐθέλοντας συγγίγνεσθαι. σοὶ δὲ οὐκ ὀλίγιστοι πλησιά-
 ζουσι, καὶ δικαίως· ἄξιος γὰρ τὰ τε ἄλλα καὶ γεωμετρίας e
 ἕνεκα. εἰ δὲ οὖν τινι ἐνέτυχες ἀξίῳ λόγου, ἡδέως ἂν
 πυθοίμην.

ΘΕΟ. Καὶ μὴν, ὦ Σώκρατες, ἐμοί τε εἰπεῖν καὶ σοὶ
 ἀκοῦσαι πάννυ ἄξιον ὅλῳ ὑμῖν τῶν πολιτῶν μεираκίῳ ἐντετύ- 5
 χηκα. καὶ εἰ μὲν ἦν καλός, ἐφοβούμην ἂν σφόδρα λέγειν,
 μὴ καὶ τῷ δόξῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτοῦ εἶναι. νῦν δέ—καὶ μὴ
 μοι ἄχθου—οὐκ ἔστι καλός, προσέοικε δὲ σοὶ τήν τε σιμό-
 τητα καὶ τὸ ἔξω τῶν ὀμμάτων· ἥττον δὲ ἢ σὺ ταῦτ' ἔχει.
 ἀδεῶς δὲ λέγω. εὐ γὰρ ἴσθι ὅτι ὦν δὴ πώποτε ἐνέτυχον 144
 —καὶ πάννυ πολλοῖς πεπλησίακα—οὐδένα πῶ ἡσθόμην οὕτω
 θαυμαστῶς εὐ πεφυκότα. τὸ γὰρ εὐμαθῇ ὄντα ὥς ἄλλῃ
 χαλεπὸν πρᾶον αὐ εἶναι διαφερόντως, καὶ ἐπὶ τούτοις

c 2 αὐτοῦ W : αὐτοῦ B T
 γενέσθαι W δὴ] δὲ W
 om. W a 4 αδ om. T

d 2 ἀνηρώτων] ἄν· ἡρώτων B
 a 2 πολλοῖς] πολλοῖς δὴ W

d 8 συγ-
 a 3 εἰ

- 5 ἀνδρείον παρ' ὄντινόν, ἐγὼ μὲν οὐτ' ἂν ᾤόμην γενέσθαι
οὔτε ὁρῶ γιγνόμενον· ἀλλ' οἱ τε ὀξεῖς ὥσπερ οὗτος καὶ
ἀγχίνοι καὶ μνήμονες ὡς τὰ πολλὰ καὶ πρὸς τὰς ὀργὰς
ὀξύρροποι εἰσι, καὶ ἄττοντες φέρονται ὥσπερ τὰ ἀνερμά-
b τιστα πλοῖα, καὶ μανικώτεροι ἢ ἀνδρειότεροι φύονται, οἱ τε
αὖ ἐμβριθέστεροι νωθοὶ πῶς ἀπαντῶσι πρὸς τὰς μαθήσεις
καὶ λήθης γέμοντες. ὁ δὲ οὕτω λείως τε καὶ ἀπταίστως
καὶ ἀνυσίμως ἔρχεται ἐπὶ τὰς μαθήσεις τε καὶ ζητήσεις
5 μετὰ πολλῆς πρᾶότητος, οἷον ἐλαίου ρεῦμα ἀσφοπτήι ῥέοντος,
ᾧστε θαυμάσαι τὸ τηλικούτον ὄντα οὕτως ταῦτα διαπράτ-
τεσθαι.

ΣΩ. Εὖ ἀγγέλλεις. τίνας δὲ καὶ ἔστι τῶν πολιτῶν;

- ΘΕΟ. Ἀκήκοα μὲν τοῦνομα, μνημονεύω δὲ σὺ. ἀλλὰ
c γὰρ ἔστι τῶνδε τῶν προσιόντων ὁ ἐν τῷ μέσῳ· ἄρτι γὰρ ἐν
τῷ ἔξω δρόμῳ ἠλείφοντο ἑταῖροί τέ τινες οὔτοι αὐτοῦ καὶ
αὐτός, νῦν δέ μοι δοκοῦσιν ἀλειψάμενοι δεῦρο ἰέναι. ἀλλὰ
σκόπει εἰ γιγνώσκεις αὐτόν.

- 5 ΣΩ. Γινώσκω· ὁ τοῦ Σουνιῶς Εὐφρονίου ἐστίν, καὶ
πάνυ γε, ᾧ φίλε, ἀνδρὸς οἷον καὶ σὺ τοῦτον διηγῇ, καὶ
ἄλλως εὐδοκίμου, καὶ μέντοι καὶ οὐσίαν μάλα πολλὴν
κατέλιπεν. τὸ δ' ὄνομα οὐκ οἶδα τοῦ μειρακίου.

- d ΘΕΟ. Θεαίτητος, ᾧ Σώκρατες, τό γε ὄνομα· τὴν μέντοι
οὐσίαν δοκοῦσί μοι ἐπίτροποι τινες διεφθαρκέσαι. ἀλλ' ὅμως
καὶ πρὸς τὴν τῶν χρημάτων ἐλευθεριότητα θαυμαστός, ᾧ
Σώκρατες.

- 5 ΣΩ. Γεννικὸν λέγεις τὸν ἄνδρα. καί μοι κέλευε αὐτὸν
ἐνθάδε παρακαθίσεσθαι.

ΘΕΟ. Ἔσται ταῦτα. Θεαίτητε, δεῦρο παρὰ Σωκράτη.

ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν, ᾧ Θεαίτητε, ἵνα καὶ γὰρ ἐμαυτὸν
ἀνασκέψωμαι ποῖόν τι ἔχω τὸ πρόσωπον· φησὶν γὰρ Θεό-

a 6 γιγνόμενον T ut videtur: γιγνομένους B Berol. b 2 ἀπαντῶσι B:
h πάντων T b 3 τε om. W h 5 οἷον' οἰονεὶ W b 8 εὐαγγελεῖς
T Berol. c 2 ἑταῖροί B: ἑτεροί T c 6 γε om. W c 7 εὐδοκίμου
B d 3 καὶ] ὁ W d 7 ἔσται T: ἔστι B

δωρος ἔχειν με σοὶ ὅμοιον. ἀτὰρ εἰ νῦν ἐχόντων ἐκατέρου e
λύραν ἔφη αὐτὰς ἡρμόσθαι ὁμοίως, πότερον εὐθὺς ἂν
ἐπιστεδομεν ἢ ἐπεσκεψάμεθ' ἂν εἰ μουσικὸς ὧν λέγει;

ΘΕΑΙ. Ἐπεσκεψάμεθ' ἂν.

ΣΩ. Οὐκοῦν τοιοῦτον μὲν εὐρόντες ἐπειθόμεθ' ἂν, ἄμουςον 5
δέ, ἡπιστοῦμεν;

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ.

ΣΩ. Νῦν δέ γ', οἶμαι, εἴ τι μέλει ἡμῖν τῆς τῶν προσώπων
ὁμοιότητος, σκεπτόεν εἰ γραφικὸς ὧν λέγει ἢ οὐ. 145

ΘΕΑΙ. Δοκεῖ μοι.

ΣΩ. Ἡ οὖν ζωγραφικὸς Θεόδωρος;

ΘΕΑΙ. Οὐχ, ὅσον γέ με εἰδέναι.

ΣΩ. Ἄρ' οὐδὲ γεωμετρικὸς; 5

ΘΕΑΙ. Πάντως δῆπου, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἡ καὶ ἀστρονομικὸς καὶ λογιστικὸς τε καὶ μουσικὸς
καὶ ὅσα παιδείας ἔχεται;

ΘΕΑΙ. Ἐμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Εἰ μὲν ἄρα ἡμᾶς τοῦ σώματός τι ὁμοίους φησὶν 10
εἶναι ἐπαινῶν πῇ ἢ ψέγων, οὐ πᾶν αὐτῷ ἄξιον τὸν νοῦν
προσέχειν.

ΘΕΑΙ. Ἴσως οὐ.

ΣΩ. Τί δ' εἰ ποτέρου τὴν ψυχὴν ἐπαινοῖ πρὸς ἀρετὴν b
τε καὶ σοφίαν; ἄρ' οὐκ ἄξιον τῷ μὲν ἀκούσαντι προθυμεῖ-
σθαι ἀνασκέπασθαι τὸν ἐπαινεθέντα, τῷ δὲ προθύμως ἑαυτὸν
ἐπιδεικνύναι;

ΘΕΑΙ. Πᾶν μὲν οὖν, ὦ Σώκρατες. 5

ΣΩ. Ὡρα τοίνυν, ὦ φίλε Θεαίτητε, σοὶ μὲν ἐπιδεικνύναι,
ἐμοὶ δὲ σκοπεῖσθαι· ὥς εἴ ἴσθι ὅτι Θεόδωρος πολλοὺς δὴ
πρὸς με ἐπαινέσας ξένους τε καὶ ἀστοὺς οὐδένα πω ἐπήνεσεν
ὥς σὲ νυνδῆ.

ΘΕΑΙ. Εὖ ἂν ἔχοι, ὦ Σώκρατες· ἀλλ' ὅρα μὴ παίζων 10
ἔλεγεν. c

a 9 [μοιγε] ἐμοὶ T

a 10 φησὶν ὁμοίους T

a 11 ἄξιον αὐτῷ W

ΣΩ. Οὐχ οὗτος ὁ τρόπος Θεοδώρου· ἀλλὰ μὴ ἀναδύου
τὰ ὁμολογημένα σκηπτόμενος παίζοντα λέγειν τόνδε, ἵνα μὴ
καὶ ἀναγκασθῇ μαρτυρεῖν—πάντως γὰρ οὐδεὶς ἐπισκήψεται'
5 αὐτῷ—ἀλλὰ θαρρῶν ἔμμενε τῇ ὁμολογίᾳ.

ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ χρὴ ταῦτα ποιεῖν, εἰ σοὶ δοκεῖ.

ΣΩ. Λέγε δὴ μοι· μανθάνεις πού παρὰ Θεοδώρου
γεωμετρίας ἅττα;

ΘΕΑΙ. Ἐγώ γε.

d ΣΩ. Καὶ τῶν περὶ ἀστρονομίαν τε καὶ ἀρμονίας καὶ
λογισμούς;

ΘΕΑΙ. Προθυμοῦμαι γε δὴ.

ΣΩ. Καὶ γὰρ ἐγώ, ὦ παῖ, παρὰ τε τούτου καὶ παρ'
5 ἄλλων οὓς ἂν οἶωμαι τι τούτων ἐπατεῖν. ἀλλ' ὅμως τὰ
μὲν ἄλλα ἔχω περὶ αὐτὰ μετρίως, μικρὸν δέ τι ἀπορώ ὃ
μετὰ σοῦ τε καὶ τῶνδε σκεπτέον. καὶ μοι λέγε· ἄρ' οὐ τὸ
μανθάνειν ἐστὶν τὸ σοφώτερον γίγνεσθαι περὶ ὃ μανθάνει
τις;

10 ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὗ;

ΣΩ. Σοφίᾳ δέ γ' οἶμαι σοφοὶ οἱ σοφοί.

ΘΕΑΙ. Ναί.

e ΣΩ. Τοῦτο δὲ μὴ διαφέρει τι ἐπιστήμης;

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΣΩ. Ἡ σοφία. ἥ οὐχ ἅπερ ἐπιστήμονες ταῦτα καὶ
σοφοί;

5 ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΣΩ. Ταῦτόν ἄρα ἐπιστήμη καὶ σοφία;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Τοῦτ' αὐτὸ τοῖον ἐστὶν ὃ ἀπορώ καὶ οὐ δύναμαι
λαβεῖν ἱκανῶς παρ' ἑμαυτῷ, ἐπιστήμη ὅτι ποτὲ τυγχάνει ὄν.
146 ἄρ' οὖν δὴ ἔχομεν λέγειν αὐτό; τί φατέ; τίς ἂν ἡμῶν
πρῶτος εἴποι; ὁ δὲ ἁμαρτῶν, καὶ ὅς ἂν αἰεὶ ἁμαρτάνῃ,

ο 4 καὶ om. W ἐπισκήψεται Schanz : ἐπισκήψει BT d 1 ἐρμω-
νίαν W d 4 τε W Berol. : γε BT d 6 δέ τι] δ' ἐτι Heindorf
d 11 γ' om. W

καθεδεῖται, ὥσπερ φασὶν οἱ παῖδες οἱ σφαιρίζοντες, ὄνος· ὃς
δ' ἂν περιγένηται ἀναμάρτητος, βασιλεύσει ἡμῶν καὶ ἐπιτάξει
ὅτι ἂν βούληται ἀποκρίνεσθαι. τί σιγᾷτε; οὐ τί πού, ὦ 5
Θεόδωρε, ἐγὼ ὑπὸ φιλολογίας ἀγροικίζομαι, προθυμούμενος
ἡμᾶς ποιῆσαι διαλέγεσθαι καὶ φίλους τε καὶ προσηγόρους
ἀλλήλοις γίγνεσθαι;

ΘΕΟ. Ἡκιστα μέν, ὦ Σώκρατες, τὸ τοιοῦτον ἂν εἴη ὅ
ἀγροικον, ἀλλὰ τῶν μειρακίων τι κέλευέ σοι ἀποκρίνεσθαι·
ἐγὼ μὲν γὰρ ἀήθης τῆς τοιαύτης διαλέκτου, καὶ οὐδ' αὖ
συνεθλίσεσθαι ἡλικίαν ἔχω. τοῖσδε δὲ πρόποι τε ἂν τοῦτο
καὶ πολὺ πλέον ἐπιιδιοῖεν· τῷ γὰρ ὄντι ἡ νεότης εἰς πᾶν 5
ἐπιδόσιν ἔχει. ἀλλ', ὥσπερ ἤρξω, μὴ ἀφίεσο τοῦ Θεαιτήτου
ἀλλ' ἐρώτα.

ΣΩ. Ἀκούεις δὴ, ὦ Θεαίτητε, ἃ λέγει Θεόδωρος, ᾧ
ἀπειθεῖν, ὥς ἐγὼ οἶμαι, οὔτε σὺ ἐθελήσεις, οὔτε θέμις περὶ 6
τὰ τοιαῦτα ἀνδρὶ σοφῷ ἐπιτάττοντι νεώτερον ἀπειθεῖν.
ἀλλ' εὖ καὶ γενναίως εἰπέ· τί σοι δοκεῖ εἶναι ἐπιστήμη;

ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ χρή, ὦ Σώκρατες, ἐπειδήπερ ὑμεῖς κελεύετε.
πάντως γάρ, ἂν τι καὶ ἀμάρτω, ἐπανορθώσετε. 5

ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν, ἅνπερ γε οἶοι τε ὤμεν.

ΘΕΑΙ. Δοκεῖ τοίνυν μοι καὶ ἃ παρὰ Θεοδώρου ἂν τις
μάθοι ἐπιστήμῃαι εἶναι, γεωμετρία τε καὶ ἃς νυνδὴ σὺ διήλθες,
καὶ αὖ σκυτοτομική τε καὶ αἱ τῶν ἄλλων δημιουργῶν τέχναι, 6
πᾶσαι τε καὶ ἐκάστη τούτων, οὐκ ἄλλο τι ἢ ἐπιστήμη εἶναι.

ΣΩ. Γενναίως γε καὶ φιλοδώρως, ὦ φίλε, ἐν αἰτηθείς
πολλὰ δίδως καὶ ποικίλα ἀντὶ ἀπλοῦ.

ΘΕΑΙ. Πῶς τί τοῦτο λέγεις, ὦ Σώκρατες; 5

ΣΩ. Ἴσως μὲν οὐδέν· ὃ μέντοι οἶμαι, φράσω. ὅταν
λέγῃς σκυτικήν, μή τι ἄλλο φράξεις ἢ ἐπιστήμην ὑποδημάτων
ἐργασίας;

ΘΕΑΙ. Οὐδέν.

a 5 δτι] ὃν W ἀποκρίνεσθαι W a 7 ἡμᾶς] ὁμᾶς T b 1 μὲν
om. T b 2 τι] τινὰ W b 4 τε om. W c 1 ἀπειθεῖν W:
ἀπειθεῖν al.: ἀπιστεῖν BT d 7 μὴ ἄλλο τι W

ο ΣΩ. Τί δ' εἴπῃς τεκτονικήν; μή τι ἄλλο ἢ ἐπιστήμην τῆς τῶν ξυλίνων σκευῶν ἐργασίας;

ΘΕΑΙ. Οὐδὲ τοῦτο.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐν ἀμφοῖν, οὐ ἐκατέρα ἐπιστήμη, τοῦτο
5 ὀρίζεις;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Τὸ δέ γ' ἐρωτηθέν, ὦ Θεαίτητε, οὐ τοῦτο ἦν, τίνων ἢ ἐπιστήμη, οὐδὲ ὁπόσαι τινές· οὐ γὰρ ἀριθμῆσαι αὐτὰς βουλόμενοι ἠρόμεθα ἀλλὰ γινῶναι ἐπιστήμην αὐτὸ ὅτι ποτ'
10 ἐστίν. ἢ οὐδὲν λέγω;

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν ὀρθῶς.

147 ΣΩ. Σκέψαι δὴ καὶ τόδε. εἴ τις ἡμᾶς τῶν φαύλων τι καὶ προχείρων ἔροιτο, οἷον περὶ πηλοῦ ὅτι ποτ' ἐστίν, εἰ ἀποκριναιόμεθα αὐτῷ πηλὸς ὁ τῶν χυτρίων καὶ πηλὸς ὁ τῶν ἱπποπλαθῶν καὶ πηλὸς ὁ τῶν πλινθουργῶν, οὐκ ἂν γελοῖοι
5 εἴμεν;

ΘΕΑΙ. Ἴσως.

ΣΩ. Πρῶτον μὲν γέ που οἰόμενοι συνιέναι ἐκ τῆς ἡμετέρας ἀποκρίσεως τὸν ἐρωτῶντα, εἴπωμεν πηλός, εἴτε ὁ τῶν
b κοροπλαθῶν προσθέντες εἴτε ἄλλων ὠντινωνοῦν δημιουργῶν. ἢ οἷε τίς τι συνιήσιν τινος ὄνομα, δὲ μὴ οἶδεν τί ἐστίν;

ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς.

ΣΩ. Οὐδ' ἄρα ἐπιστήμην ὑποδημάτων συνιήσιν ὁ ἐπι-
5 στήμην μὴ εἰδώς.

ΘΕΑΙ. Οὐ γάρ.

ΣΩ. Σκυτικήν ἄρα οὐ συνιήσιν ὅς ἂν ἐπιστήμην ἀγνοῇ οὐδέ τινα ἄλλην τέχνην.

ΘΕΑΙ. Ἔστιν οὕτως.

10 ΣΩ. Γελοῖα ἄρα ἢ ἀποκρίσις τῷ ἐρωτηθέντι ἐπιστήμη τί ἐστίν, εἴπῃς ἀποκρίνηται τέχνης τινὸς ὄνομα. τινὸς γὰρ
c ἐπιστήμην ἀποκρίνεται οὐ τοῦτ' ἐρωτηθεῖς.

ο 7 τὸ δέ γε ἐρωτηθέν W Berol.: τὸ δ' ἐπερωτηθέν BT α 4 ἱππο-
πλαθῶν BTW Berol.: κοροπλαθῶν TW in marg. πλινθουργῶν Berol.
α 5 ἡμᾶς TW b α τί BT· ὅτι W Berol. ο 1 οἱ] δ W

ΘΕΑΙ. Ἔοικεν.

ΣΩ. Ἐπειτά γέ που ἐξὸν φαύλως καὶ βραχέως ἀποκρί-
νασθαι περιέρχεται ἀπέραντον ὁδόν. οἷον καὶ ἐν τῇ τοῦ
πηλοῦ ἐρωτήσῃ φαῦλόν που καὶ ἀπλοῦν εἰπεῖν ὅτι γῇ ὑγρῷ 5
φυραβέῖσα πηλὸς ἂν εἴη, τὸ δ' ὅτου ἔαν χαίρειν.

ΘΕΑΙ. Ῥῥῶδιον, ὦ Σώκρατες, νῦν γε οὕτω φαίνεται· ἀτὰρ
κινδυνεύεις ἐρωτᾶν οἷον καὶ αὐτοῖς ἡμῖν ἐναγχος εἰσῆλθε
διαλεγομένοις, ἐμοί τε καὶ τῷ σῷ ὁμωνύμῳ τούτῳ Σωκράτει. d

ΣΩ. Τὸ ποῖον δῆ, ὦ Θεαίτητε;

ΘΕΑΙ. Περὶ δυνάμεων τι ἡμῖν Θεόδωρος ὅδε ἔγραφε, τῆς
τε τρίποδος πέρι καὶ πεντέποδος [ἀποφαίνων] ὅτι μήκει οὐ
σύμμετροι τῇ ποδιαίᾳ, καὶ οὕτω κατὰ μίαν ἐκάστην προαιρού- 5
μενος μέχρι τῆς ἑπτακαιδεκάποδος· ἐν δὲ ταύτῃ πως ἐνέσχετο.
ἡμῖν οὖν εἰσῆλθέ τι τοιοῦτον, ἐπειδὴ ἄπειροι τὸ πλῆθος αἱ
δυνάμεις ἐφαίνοντο, πειραθῆναι συλλαβεῖν εἰς ἓν, ὅτῃ πάσας
ταύτας προσαγορεύσομεν τὰς δυνάμεις. e

ΣΩ. Ἡ καὶ ἡβρετέ τι τοιοῦτον;

ΘΕΑΙ. Ἐμοίγε δοκοῦμεν· σκόπει δὲ καὶ σύ.

ΣΩ. Λέγε.

ΘΕΑΙ. Τὸν ἀριθμὸν πάντα δίχα διελάβομεν· τὸν μὲν 5
δυνάμενον ἴσον ἰσάκης γίνεσθαι τῷ τετραγώνῳ τὸ σχῆμα
ἀπεικάσαντες τετράγωνόν τε καὶ ἰσόπλευρον προσείπομεν.

ΣΩ. Καὶ εὖ γε.

ΘΕΑΙ. Τὸν τοῖνον μεταξὺ τούτου, ὧν καὶ τὰ τρία καὶ
τὰ πέντε καὶ πᾶς ὃς ἀδύνατος ἴσος ἰσάκης γενέσθαι, ἀλλ' ἢ 148
πλείων ἐλαττονάκης ἢ ἐλάττων πλεονάκης γίγνεται, μείζων
δὲ καὶ ἐλάττων ἀεὶ πλευρὰ αὐτὸν περιλαμβάνει, τῷ προμήκει
αὐτοῦ σχήματι ἀπεικάσαντες προμήκη ἀριθμὸν ἐκαλέσαμεν.

ΣΩ. Κάλλιστα. ἀλλὰ τί τὸ μετὰ τούτου; 5

ΘΕΑΙ. Ὅσαι μὲν γραμμαὶ τὸν ἰσόπλευρον καὶ ἐπίπεδον
ἀριθμὸν τετραγωνίζουσι, μήκος ὠρισάμεθα, ὅσαι δὲ τὸν ἑτερο-

c 4 ἀπέραντον Berol.

d 4 ἀποφαίνων om. T

corr. Berol.: τὸ μὲν T pr. Berol.: καὶ τὸν μὲν W

W

a 3 πλευρὰν pr. T

o 5 γῇ om. pr. B

o 1 προσερούμεν Cobet

corr. Berol.: τὸ μὲν T pr. Berol.: καὶ τὸν μὲν W

W

a 3 πλευρὰν pr. T

d 3 ἔγραφε W

o 5 τὸν μὲν B

a 1 γίγνεσθαι

ΘΕΑΙ. Οὐκ οἶδα, ὦ Σώκρατες· δ μέντοι πέπονθα λέγω.

ΣΩ. Εἴτα, ὦ καταγέλαστε, οὐκ ἀκήκοας ὡς ἐγὼ εἰμι υἱὸς 149
μαίας μάλα γενναίας τε καὶ βλοσυρᾶς, Φαιναρέτης;

ΘΕΑΙ. Ἦδη τοῦτό γε ἤκουσα.

ΣΩ. Ἄρα καὶ ὅτι ἐπιτηδεύω τὴν αὐτὴν τέχνην ἀκήκοας;

ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς.

5

ΣΩ. Ἄλλ' εὖ ἴσθ' ὅτι· μὴ μέντοι μου κατείπης πρὸς τοὺς
ἄλλους. λέληθα γάρ, ὦ ἐταῖρε, ταύτην ἔχων τὴν τέχνην·
οἱ δέ, ἄτε οὐκ εἰδότες, τοῦτο μὲν οὐ λέγουσι περὶ ἐμοῦ, ὅτι
δὲ ἀτοπώτατός εἰμι καὶ ποιῶ τοὺς ἀνθρώπους ἀπορεῖν. ἦ καὶ
τοῦτο ἀκήκοας;

10

ΘΕΑΙ. Ἐγώ γε.

b

ΣΩ. Εἴπω οὖν σοι τὸ αἷτιον;

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Ἐννόησον δὴ τὸ περὶ τὰς μαίας ἅπαν ὡς ἔχει, καὶ
ῥᾶον μαθήσῃ δ βούλομαι. οἴσθα γάρ που ὡς οὐδεμία αὐτῶν 5
ἔτι αὐτὴ κυῖσκομένη τε καὶ τίκτουσα ἄλλας μαιεύεται, ἀλλ'
αἱ ἥδη ἀδύνατοι τίκτειν.

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Αἰτίαν δέ γε τούτου φασὶν εἶναι τὴν Ἄρτεμιν, ὅτι
ἄλοχος οὖσα τὴν λοχείαν εἴληχε. στερίφαις μὲν οὖν ἄρα 10
οὐκ ἔδωκε μαιεύεσθαι, ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ἀσθενεστέρα ἢ c
λαβεῖν τέχνην ὣν ἂν ἦ ἀπειρος· ταῖς δὲ δι' ἡλικίαν ἀτόκοις
προσέταξε τιμῶσα τὴν αὐτῆς ὁμοιότητα.

ΘΕΑΙ. Εἰκός.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τότε εἰκός τε καὶ ἀναγκαῖον, τὰς 5
κυούσας καὶ μὴ γιγνώσκεισθαι μᾶλλον ὑπὸ τῶν μαιῶν ἢ τῶν
ἄλλων;

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Καὶ μὴν καὶ διδοῦσά γε αἱ μαῖαι φαρμάκια καὶ
ἐπῄδουσαι δύνανται ἐγείρειν τε τὰς ὠδῖνας καὶ μαλθακω- d

a 8 ἐμοῦ BW: μοῦ T Berol. c 2 ἀτόποις pr. B c 5 τε]
γε W c 9 φαρμάκια W: φαρμάκεια BT

τέρας ἂν βούλωνται ποιεῖν, καὶ τίττειν τε δὴ τὰς δυστο-
κούσας, καὶ ἔδν τ' νέον δντ' δόξῃ ἀμβλίσκειν, ἀμβλίσκουσιν;

ΘΕΑΙ. Ἔστι ταῦτα.

- 5 ΣΩ. Ἄρ' οὖν ἔτι καὶ τόδε αὐτῶν ἥσθησαι, ὅτι καὶ
προμνήστριαί εἰσι δεινόταται, ὥς πάσσοφοι οὔσαι περὶ τοῦ
γνῶναι ποίαν χρῆ ποίῳ ἀνδρὶ συνουσαν ὥς ἀρίστους παῖδας
τίττειν;

ΘΕΑΙ. Οὐ πάνν τοῦτο οἶδα.

- 10 ΣΩ. Ἄλλ' ἴσθ' ὅτι ἐπὶ τούτῳ μείζον φρονούσιν ἢ ἐπὶ
e τῇ ὀμφαλητομίᾳ. ἐννόει γάρ· τῆς αὐτῆς ἢ ἄλλης οἶει
τέχνης εἶναι θεραπείαν τε καὶ συγκομιδὴν τῶν ἐκ γῆς
καρπῶν καὶ αὐτὸ τὸ γινώσκειν εἰς ποίαν γῆν ποῖον φυτόν
τε καὶ σπέρμα καταβλητέον;

- 5 ΘΕΑΙ. Οὐκ, ἀλλὰ τῆς αὐτῆς.

ΣΩ. Εἰς γυναῖκα δέ, ὧ φίλε, ἄλλην μὲν οἶει τοῦ
τοιούτου, ἄλλην δὲ συγκομιδῆς;

ΘΕΑΙ. Οὐκ οὐκ εἰκός γε.

- 150 ΣΩ. Οὐ γάρ. ἀλλὰ διὰ τὴν ἄδικόν τε καὶ ἄτεχνον
συναγωγὴν ἀνδρὸς καὶ γυναικός, ἥ δὴ προαγωγία ὄνομα,
φεύγουσι καὶ τὴν προμνηστικὴν ἄτε σεμναὶ οὔσαι αἱ μαῖαι,
φοβούμεναι μὴ εἰς ἐκείνην τὴν αἰτίαν διὰ ταύτην ἐμπέσωσιν·
5 ἐπεὶ ταῖς γε ὄντως μαλαῖς μόναῖς που προσήκει καὶ προμνή-
σασθαι ὀρθῶς.

ΘΕΑΙ. Φαίνεται.

- ΣΩ. Τὸ μὲν τοίνυν τῶν μαίων τοσοῦτον, ἔλαττον δὲ
τοῦ ἐμοῦ δράματος. οὐ γὰρ πρόσεστι γυναιξὶν ἐνίοτε μὲν
b εἶδωλα τίττειν, ἔστι δ' ὅτε ἀληθινά, τοῦτο δὲ μὴ ῥάδιον
εἶναι διαγνῶναι. εἰ γὰρ προσῆν, μέγιστόν τε καὶ κάλλιστον
ἔργον ἦν ἂν ταῖς μαλαῖς τὸ κρίνειν τὸ ἀληθές τε καὶ μή· ἢ
οὐκ οἶει;

- 5 ΘΕΑΙ. Ἐγωγε.

d 2 δῆ] καὶ W d 3 νέον δν] νόμιμον Schanz d 5 ἔτι em. W
d 10 ἴσθ'] ἴσθ' T: οἴσθ' W b 1 ἀληθινά] λιθινά T

ΣΩ. Τῇ δέ γ' ἐμῇ τέχνῃ τῆς μαιεύσεως τὰ μὲν ἄλλα
 ὑπάρχει ὅσα ἐκείναις, διαφέρει δὲ τῷ τε ἄνδρας ἀλλὰ μὴ
 γυναῖκας μαιεύεσθαι καὶ τῷ τὰς ψυχὰς αὐτῶν τικτούσας
 ἐπισκοπεῖν ἀλλὰ μὴ τὰ σώματα. μέγιστον δὲ τοῦτ' ἐνι
 τῇ ἡμετέρᾳ τέχνῃ, βασανίζειν δυνατόν εἶναι παντὶ τρόπῳ c
 πότερον εἰδῶλον καὶ ψεῦδος ἀποτίκτει τοῦ νέου ἢ διάνοια
 ἢ γόνιμόν τε καὶ ἀληθές. ἐπεὶ τόδε γε καὶ ἐμοὶ ὑπάρχει
 ὅπερ ταῖς μαίαις· ἄγονός εἰμι σοφίας, καὶ ὅπερ ἤδη πολλοὶ
 μοι ὠνειδίσαν, ὥς τοὺς μὲν ἄλλους ἐρωτῶ, αὐτοὺς δὲ οὐδὲν 5
 ἀποφαίνομαι περὶ οὐδενὸς διὰ τὸ μηδὲν ἔχειν σοφόν, ἀληθές
 ὀνειδίζουσιν. τὸ δὲ αἴτιον τούτου τόδε· μαιεύεσθαι με ὁ
 θεὸς ἀναγκάζει, γεννᾶν δὲ ἀπεκώλυσεν. εἰμὶ δὴ οὖν αὐτὸς
 μὲν οὐ πάνυ τι σοφός, οὐδέ τί μοι ἔστιν εὖρημα τοιοῦτον d
 γεγονὸς τῆς ἐμῆς ψυχῆς ἔκγονον· οἱ δ' ἐμοὶ συγγιγνόμενοι
 τὸ μὲν πρῶτον φαίνονται ἔνιοι μὲν καὶ πάνυ ἀμαθεῖς, πάντες
 δὲ προϊόνσης τῆς συνουσίας, οἷσπερ ἂν ὁ θεὸς παρείκη,
 θαυμαστὸν ὅσον ἐπιδιδόντες, ὥς αὐτοῖς τε καὶ τοῖς ἄλλοις 5
 δοκοῦσι· καὶ τοῦτο ἐναργὲς ὅτι παρ' ἐμοῦ οὐδὲν πώποτε
 μαθόντες, ἀλλ' αὐτοὶ παρ' αὐτῶν πολλὰ καὶ καλὰ εὐρόντες
 τε καὶ τεκόντες. τῆς μέντοι μαιείας ὁ θεὸς τε καὶ ἐγὼ
 αἴτιος. ὦδε δὲ δῆλον· πολλοὶ ἤδη τοῦτο ἀγνοήσαντες καὶ e
 ἑαυτοὺς αἰτιασάμενοι, ἐμοῦ δὲ καταφρονήσαντες, ἢ αὐτοὶ ἢ
 ὑπ' ἄλλων πεισθέντες ἀπῆλθον πρῶαίτερον τοῦ δέοντος,
 ἀπελθόντες δὲ τὰ τε λοιπὰ ἐξήμβλωσαν διὰ πονηρὰν
 συνουσίαν καὶ τὰ ὑπ' ἐμοῦ μαιευθέντα κακῶς τρέφοντες 5
 ἀπώλεσαν, ψευδῇ καὶ εἰδῶλα περὶ πλείονος ποιησάμενοι
 τοῦ ἀληθοῦς, τελευτῶντες δ' αὐτοῖς τε καὶ τοῖς ἄλλοις
 ἔδοξαν ἀμαθεῖς εἶναι. ὦν εἰς γέγονεν Ἀριστείδης ὁ Λυσι- 151
 μάχου καὶ ἄλλοι πάνυ πολλοί· οὗς, ὅταν πάλιν ἔλθωσι
 δεόμενοι τῆς ἐμῆς συνουσίας καὶ θαυμαστὰ δρῶντες, ἐνίοις

c 4 πολλοὶ B T Berol.: πολλοὶ πολλάκις W c 6 ἀποφαίνομαι W
 Berol.: ἀποκρίνομαι B T d 1 πάνυ τι T W Berol.: πάνυ τις B
 d 3 ἔνιοι T W: ἐνὶ ὅτε B d 8 καὶ τεκόντες W Berol.: κατέχοντες
 B T e 2 ἢ αὐτοὶ ἢ W: ἢ αὐτοὶ B T e 1 ἀμαθεῖς ἔδοξαν W

- μὲν τὸ γιγνόμενόν μοι δαιμόνιον ἀποκωλύει συνεῖναι, ἐνίοις
 5 δὲ ἐγὼ, καὶ πάλιν οὗτοι ἐπιδιδόασιν. πάσχουσι δὲ δὴ οἱ ἐμοὶ
 συγγιγνόμενοι καὶ τοῦτο ταῦτόν ταῖς τικτούσαις· ὠδίνουσι
 γὰρ καὶ ἀπορίας ἐμπίμπλονται νύκτας τε καὶ ἡμέρας πολὺν
 μᾶλλον ἢ 'κεῖναι· ταύτην δὲ τὴν ὠδῖνα ἐγείρειν τε καὶ
 b ἀποπαύειν ἢ ἐμὴ τέχνη δύναται. καὶ οὗτοι μὲν δὴ οὕτως.
 ἐνίοις δέ, ὦ Θεαίτητε, οἳ ἂν μοι μὴ δόξωσί πως ἐγκύμονες
 εἶναι, γνούς ὅτι οὐδὲν ἐμοῦ δέονται, πάννυ εὐμενῶς προμυνῶμαι
 καί, σὺν θεῷ εἰπεῖν, πάννυ ἱκανῶς τοπάζω οἷς ἂν συγγενό-
 5 μενοι ὄναιοντο· ὧν πολλοὺς μὲν δὴ ἐξέδωκα Προδικῷ, πολλοὺς
 δὲ ἄλλοις σοφοῖς τε καὶ θεσπεσίοις ἀνδράσι. ταῦτα δὴ
 σοι, ὦ ἄριστε, ἔνεκα τοῦδε ἐμήκυνα· ὑποπτεύω σε, ὥσπερ
 καὶ αὐτὸς οἶει, ὠδίνειν τι κυοῦντα ἔνδον. προσφέρου σὺν
 c πρὸς με ὥς πρὸς μάλας ὕδν καὶ αὐτὸν μαιευτικόν, καὶ ἂν
 ἐρωτῶ προθυμοῦ ὅπως οἷός τ' εἴ οὕτως ἀποκρίνασθαι· καὶ
 ἔαν ἄρα σκοπούμενός τι ὧν ἂν λέγῃς ἡγήσωμαι εἰδῶλον
 καὶ μὴ ἀληθές, εἴτα ὑπεξαιρώμαι καὶ ἀποβάλλω, μὴ ἀγρίαινε
 5 ὥσπερ αἱ πρωτοτόκοι περὶ τὰ παιδία. πολλοὶ γὰρ ἤδη,
 ὦ θαυμάσιε, πρὸς με οὕτω διετέθησαν, ὥστε ἀτεχνῶς δάκνυν
 ἔτοιμοι εἶναι, ἐπειδάν τινα λῆρον αὐτῶν ἀφαιρώμαι, καὶ οὐκ
 οἴονται με εὐνοίᾳ τοῦτο ποιεῖν, πόρρω ὄντες τοῦ εἰδέναι ὅτι
 d οὐδεὶς θεὸς δύσνους ἀνθρώποις, οὐδ' ἐγὼ δυσνοῖα τοιοῦτον
 οὐδὲν δρῶ, ἀλλὰ μοι ψευδός τε συγχωρήσαι καὶ ἀληθὲς
 ἀφανίσαι οὐδαμῶς θέμις. πάλιν δὴ σὺν ἐξ ἀρχῆς, ὦ
 Θεαίτητε, ὅτι ποτ' ἐστὶν ἐπιστήμη, πειρῶ λέγειν· ὥς δ' οὐχ
 5 οἷός τ' εἴ, μηδέ ποτ' εἴπῃς. ἔαν γὰρ θεὸς ἐθέλῃ καὶ ἀνδρίζῃ,
 οἷός τ' ἔσῃ.

ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ μέντοι, ὦ Σώκρατες, σοῦ γε οὕτω παρα-
 κελυνομένου αἰσχροῦν μὴ οὐ παντὶ τρόπῳ προθυμείσθαι ὅτι

a 5 οὗτοι T : αὐτοὶ B
 Berol. : ἐνίοτε BT : ἐνίοι W
 b 6 ἄλλοις] ἄλλους BT
 c 1 μάλας] μάλας τε καὶ W
 W c 5 ἥδη] δὴ Plutarchus
 Plutarchus : om. BT W Berol.

a 8 κεῖναι T : ἐκείναι B
 μοι om. W b 2 ἐνίοις
 b 4 σὺν om. pr. B
 b 8 κούοντα B
 c 4 ἀποβάλλω T : ὑποβάλλω B : ἀποβάλλω
 c 7 αὐτῶν om. T o 8 με

τις ἔχει λέγειν. δοκεῖ οὖν μοι ὁ ἐπιστάμενός τι αἰσθάνεσθαι e
τοῦτο ὃ ἐπίσταται, καὶ ὥς γε νυνὶ φαίνεται, οὐκ ἄλλο τί
ἔστιν ἐπιστήμη ἢ αἴσθησις.

ΣΩ. Εὐ γε καὶ γενναίως, ὦ παῖ· χρη γὰρ οὕτως ἀποφαι-
νόμενον λέγειν. ἀλλὰ φέρε δὴ αὐτὸ κοινῇ σκεψώμεθα, 5
γόνυμον ἢ ἀνεμιαῖον τυγχάνει δν. αἴσθησις, φῆς, ἐπιστήμη;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Κινδυνεύεις μέντοι λόγον οὐ φαῦλον εἰρηκέναι περὶ
ἐπιστήμης, ἀλλ' ὃν ἔλεγε καὶ Πρωταγόρας. τρόπον δέ τινα 15a
ἄλλον εἶρηκε τὰ αὐτὰ ταῦτα. φησὶ γάρ που “ πάντων
χρημάτων μέτρον ” ἄνθρωπον εἶναι, “ τῶν μὲν ὄντων ὥς ἔστι,
τῶν δὲ μὴ ὄντων ὥς οὐκ ἔστιν. ” ἀνέγνωκας γάρ που;

ΘΕΑΙ. Ἀνέγνωκα καὶ πολλάκις.

5

ΣΩ. Οὐκοῦν οὕτω πως λέγει, ὥς οἷα μὲν ἕκαστα ἐμοὶ
φαίνεται τοιαῦτα μὲν ἔστιν ἐμοί, οἷα δὲ σοί, τοιαῦτα δὲ αὐ
σοί· ἄνθρωπος δὲ σύ τε κἀγώ;

ΘΕΑΙ. Λέγει γὰρ οὖν οὕτω.

ΣΩ. Εἰκὸς μέντοι σοφὸν ἄνδρα μὴ ληρεῖν· ἐπακολουθή- b
σωμεν οὖν αὐτῷ. ἄρ' οὐκ ἐνίστε πνέοντος ἀνέμου τοῦ αὐτοῦ
ὁ μὲν ἡμῶν ῥιγῶ, ὁ δ' οὐ; καὶ ὁ μὲν ἡρέμα, ὁ δὲ σφόδρα;

ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα.

ΣΩ. Πότερον οὖν τότε αὐτὸ ἐφ' ἑαυτοῦ τὸ πνεῦμα 5
ψυχρὸν ἢ οὐ ψυχρὸν φήσομεν; ἢ πεισόμεθα τῷ Πρωταγόρᾳ
ὅτι τῷ μὲν ῥιγῶντι ψυχρὸν, τῷ δὲ μὴ οὐ;

ΘΕΑΙ. Ἔοικεν.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ φαίνεται οὕτω ἐκατέρῳ;

ΘΕΑΙ. Ναί.

10

ΣΩ. Τὸ δέ γε “ φαίνεται ” αἰσθάνεσθαι ἔστιν;

ΘΕΑΙ. Ἔστιν γάρ.

ΣΩ. Φαντασία ἔρα καὶ αἴσθησις ταῦτόν ἐν τε θερμοῖς c
καὶ πᾶσι τοῖς τοιούτοις. οἷα γὰρ αἰσθάνεται ἕκαστος,
τοιαῦτα ἐκάστῳ καὶ κινδυνεύει εἶναι.

b 5 ἑαυτοῦ W Berol. : ἑαυτοῦ B T

b 11 αἰσθάνεται Berol.

ΘΕΑΙ. Ἔοικεν.

5 ΣΩ. Αἰσθησις ἄρα τοῦ ὄντος αἰεῖ ἐστίν καὶ ἀψευδὲς ὡς ἐπιστήμη οὐσα.

ΘΕΑΙ. Φαίνεται.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν πρὸς Χαρίτων πάσσοφός τις ἦν ὁ Πρωταγόρας, καὶ τοῦτο ἡμῖν μὲν ἤνιξατο τῷ πολλῷ συρφετῷ,
10 τοῖς δὲ μαθηταῖς ἐν ἀπορρήτῳ τὴν ἀλήθειαν ἔλεγεν;

d ΘΕΑΙ. Πῶς δὴ, ὦ Σώκρατες, τοῦτο λέγεις;

ΣΩ. Ἐγὼ ἐρῶ καὶ μάλ' οὐ φαῦλον λόγον, ὡς ἄρα ἐν μὲν αὐτὸ καθ' αὐτὸ οὐδέν ἐστίν, οὐδ' ἂν τι προσείποις ὀρθῶς οὐδ' ὁποιοῦν τι, ἀλλ' ἐὰν ὡς μέγα προσαγορεύης,
5 καὶ σμικρὸν φανεῖται, καὶ ἐὰν βαρὺ, κοῦφον, σύμπαντά τε οὕτως, ὡς μηδεὺς ὄντος ἐνὸς μήτε τινὸς μήτε ὁποιοῦν· ἐκ δὲ δὴ φορᾶς τε καὶ κινήσεως καὶ κράσεως πρὸς ἀλληλα γίγνεται πάντα ἃ δὴ φαμεν εἶναι, οὐκ ὀρθῶς προσαγο-
e ρεύοντες· ἐστὶ μὲν γὰρ οὐδέποτε· οὐδέν, αἰεὶ δὲ γίγνεται. καὶ περὶ τούτου πάντες ἐξῆς οἱ σοφοὶ πλὴν Παρμενίδου συμφερέσθων, Πρωταγόρας τε καὶ Ἡράκλειτος καὶ Ἐμπεδοκλῆς, καὶ τῶν ποιητῶν οἱ ἄκροι τῆς ποιήσεως ἐκατέρας,
5 κωμωδίας μὲν Ἐπίχαρμος, τραγωδίας δὲ Ὅμηρος, (ὅς) εἰπών—

᾽Ωκεανόν τε θεῶν γένεσιν καὶ μητέρα Τηθύν

πάντα εἶρηκεν ἔκγονα ῥοῆς τε καὶ κινήσεως· ἥ οὐ δοκεῖ τοῦτο λέγειν;

10 ΘΕΑΙ. Ἔμοιγε.

153 ΣΩ. Τίς οὖν ἂν ἔτι πρὸς γε τοσοῦτον στρατόπεδον καὶ στρατηγὸν Ὅμηρον δύναιτο ἀμφισβητήσας μὴ οὐ καταγέλαστος γενέσθαι;

ΘΕΑΙ. Οὐ ῥάδιον, ὦ Σώκρατες.

d 4 post προσαγορεύης add. τι Stobaeus d 5 ἐὰν om. T post βαρὺ add. τι Stobaeus e 2 ἐξῆς οἱ T Stob. : ἐξαισίαι BW Eus. : ἐξαισίαι οἱ Berol. e 3 συμφερέσθων B (ut videtur) : συμφέρεσθων T W Berol. Eus. : συμφέροντα Stobaeus e 5 ὅς add. Heindorf a 2 μὴ οὐ W Eus. Stob. : μὴ B T

ΣΩ. Οὐ γάρ, ὦ Θεαίτητε. ἐπεὶ καὶ τὰδε τῷ λόγῳ 5
σημεῖα ἱκανά, ὅτι τὸ μὲν εἶναι δοκοῦν καὶ τὸ γίγνεσθαι
κίνησις παρέχει, τὸ δὲ μὴ εἶναι καὶ ἀπόλλυσθαι ἡσυχία· τὸ
γὰρ θερμόν τε καὶ πῦρ, ὃ δὴ καὶ τᾶλλα γεννᾷ καὶ ἐπιτρο-
πεύει, αὐτὸ γεννᾶται ἐκ φορᾶς καὶ τρίψεως· τούτῳ δὲ
κινήσεις. ἡ οὖν αὗται γενέσεις πυρός; 10

ΘΕΑΙ. Αὗται μὲν οὖν. b

ΣΩ. Καὶ μὴν τό γε τῶν ζώων γένος ἐκ τῶν αὐτῶν
τούτων φύεται.

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὖ;

ΣΩ. Τί δέ; ἡ τῶν σωμάτων ἕξις οὖν ὑπὸ ἡσυχίας μὲν 5
καὶ ἀργίας διόλλυται, ὑπὸ γυμνασίων δὲ καὶ κινήσεως ἐπὶ
πολὺ σφύζεται;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Ἡ δ' ἐν τῇ ψυχῇ ἕξις οὖν ὑπὸ μαθήσεως μὲν καὶ
μελέτης, κινήσεων ὄντων, κτᾶται τε μαθήματα καὶ σφύζεται 10
καὶ γίγνεται βελτίων, ὑπὸ δ' ἡσυχίας, ἀμελετησίας τε καὶ
ἀμαθίας οὐσης, οὔτε τι μανθάνει ἃ τε ἂν μάθῃ ἐπιλανθάνεται; c

ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα.

ΣΩ. Τὸ μὲν ἄρα ἀγαθὸν κίνησις κατὰ τε ψυχὴν καὶ
κατὰ σῶμα, τὸ δὲ τούναντίον;

ΘΕΑΙ. Ὅμοιον. 5

ΣΩ. Ὅτι οὖν σοι λέγω νηνεμίας τε καὶ γαλήνας καὶ
ὅσα τοιαῦτα, ὅτι αἱ μὲν ἡσυχίαι σήπουσι καὶ ἀπολλύουσι,
τὰ δ' ἕτερα σφύζει; καὶ ἐπὶ τούτοις τὸν κολοφῶνα, [ἀναγκάζω]
προσβιβάζω τὴν χρυσὴν σειρὰν ὥς οὐδὲν ἄλλο ἢ τὸν ἥλιον
Ὅμηρος λέγει, καὶ δηλοῖ ὅτι ἕως μὲν ἂν ἡ περιφορὰ ᾗ d
κινουμένη καὶ ὁ ἥλιος, πάντα ἔστι καὶ σφύζεται τὰ ἐν θεοῖς

a 6 δοκοῦν secl. Schanz i 9 τούτῳ B³ W Berol. : τοῦτο B T
Stobaeus a 10 κινήσεις BW : κίνησις T : ἡ κίνησις Stobaeus
b 2 γε τὸ pr. B b 6 ἀπόλλυται W : κινήσεως pr. W Stob. : κινήσεων
B T W ἐπὶ πολὺ] ὥς ἐπὶ πολὺ T (sed ὥς supra versum) : ἐπὶ τὸ πολὺ B
Stobaeus b 10 κινήσεων οὐσῶν Stobaeus : κινήσειον ὄντων Buttman
c 8 ἀναγκάζω secl. Cobet c 9 προσβιβάζω Cobet : προσβιβάζων B
Stobaeus : προσβιβάζων T W Berol. d 2 τὰ om. Stobaeus

τε καὶ ἀνθρώποις, εἰ δὲ σταίῃ τοῦτο ὥσπερ δεθέν, πάντα
χρήματ' ἂν διαφθαρείη καὶ γένοιτ' ἂν τὸ λεγόμενον ἄνω

5 κάτω πάντα;

ΘΕΑΙ. Ἄλλ' ἐμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, ταῦτα δηλοῦν
ἄπερ λέγεις.

ΣΩ. Ὑπόλαβε τοῖνυν, ὦ ἄριστε, οὕτως· κατὰ τὰ
ὄμματα πρῶτον, ὃ δὴ καλεῖς χρώμα λευκόν, μὴ εἶναι αὐτὸ
10 ἑτερόν τι ἔξω τῶν σῶν ὀμμάτων μηδ' ἐν τοῖς ὀμμασι μηδέ
e τιν' αὐτῷ χῶραν ἀποτάξῃς· ἥδη γὰρ ἂν εἴη τε δῆπου ἐν
τάξει καὶ μένον καὶ οὐκ ἂν ἐν γενέσει γίγνοιτο.

ΘΕΑΙ. Ἄλλὰ πῶς;

ΣΩ. Ἐπόμεθα τῷ ἄρτι λόγῳ, μηδὲν αὐτὸ καθ' αὐτὸ ἐν
5 ὃν τιθέντες· καὶ ἡμῖν οὕτω μέλαν τε καὶ λευκὸν καὶ ὅτιον
ἄλλο χρώμα ἐκ τῆς προσβολῆς τῶν ὀμμάτων πρὸς τὴν
προσθήκουσαν φορὰν φανείται γεγεννημένον, καὶ ὃ δὴ ἕκαστον
154 εἶναι φάμεν χρώμα οὔτε τὸ προσβάλλον οὔτε τὸ προσβα-
λόμενον ἔσται, ἀλλὰ μεταξύ τι ἐκάστῳ ἴδιον γεγονός· ἢ
σὺ διυσχυρίσαιο ἂν ὥς οἶον σοὶ φαίνεται ἕκαστον χρώμα,
τοιούτον καὶ κυνὶ καὶ ὄψουν ζῳῳ;

5 ΘΕΑΙ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. Τί δέ; ἄλλῳ ἀνθρώπῳ ἄρ' ὅμοιον καὶ σοὶ φαίνεται
ὅτιον; ἔχεις τοῦτο ἰσχυρῶς, ἢ πολὺν μᾶλλον ὅτι οὐδὲ σοὶ
αὐτῷ ταῦτόν διὰ τὸ μηδέποτε ὁμοίως αὐτὸν σεαυτῷ ἔχειν;

ΘΕΑΙ. Τοῦτο μᾶλλον μοι δοκεῖ ἢ ἐκεῖνο.

b ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ μὲν ᾧ παραμετρούμεθα ἢ οὐ ἐφαπτόμεθα
μέγα ἢ λευκὸν ἢ θερμὸν ἦν, οὐκ ἂν ποτε ἄλλῳ προσπεσὼν
ἄλλο ἂν ἐγεγόνει, αὐτό γε μηδὲν μεταβάλλον· εἰ δὲ αὐτὸ
παραμετρούμενον ἢ ἐφαπτόμενον ἕκαστον ἦν τούτων, οὐκ
5 ἂν αὐτὸ ἄλλου προσελθόντος ἢ τι παθόντος αὐτὸ μηδὲν παθὼν

d 3 δεθέν T : δεθέν B Stobaeus d 4 τὰ ἄνω κάτω Stobaeus
d 8 κατὰ T W : καὶ B : εἰ κατὰ B¹ e 1 δῆπου Schanz : ἐν περ B T
e 2 καὶ μένον Stobaeus : κείμενοι pr. B (sed corr. καὶ μένοι) : κείμενον T
e 8 αὐτὸν] σεαυτὸν W b 1 φ] b Cornarius b 2 ἄλλῳ T : ἄλλο B
b 4 ἢ] τὸ W Stobaeus

ἄλλο ἂν ἐγένετο. ἐπεὶ νῦν γε, ὦ φίλε, θαυμαστά τε καὶ γελοῖα εὐχερῶς πως ἀναγκαζόμεθα λέγειν, ὥς φαίη ἂν Πρωταγόρας τε καὶ πᾶς ὁ τὰ αὐτὰ ἐκείνῳ ἐπιχειρῶν λέγειν.

ΘΕΑΙ. Πῶς δὴ καὶ ποῖα λέγεις;

ΣΩ. Σμικρὸν λαβὲ παράδειγμα, καὶ πάντα εἶση ἃ βού- c
κομαι. ἀστραγάλους γάρ που ἔξ, ἂν μὲν τέτταρας αὐτοῖς
προσενέγκης, πλείους φαμέν εἶναι τῶν τεττάρων καὶ ἡμο-
λίους, ἔαν δὲ δώδεκα, ἐλάττους καὶ ἡμίσεις, καὶ οὐδὲ ἀνεκτὸν
ἄλλως λέγειν· ἢ σὺ ἀνέξῃ; 5

ΘΕΑΙ. Οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. Τί οὖν; ἂν σε Πρωταγόρας ἔρηται ἢ τις ἄλλος·
“ὦ Θεαίτητε, ἔσθ’ ὅπως τι μείζον ἢ πλέον γίγνεται ἄλλως
ἢ αὐξηθέν;” τί ἀποκρινῇ;

ΘΕΑΙ. Ἐὰν μὲν, ὦ Σώκρατες, τὸ δοκοῦν πρὸς τὴν νῦν 10
ἐρώτησιν ἀποκρίνωμαι, ὅτι οὐκ ἔστιν· ἔαν δὲ πρὸς τὴν d
προτέραν, φυλάττων μὴ ἐναντία εἶπω, ὅτι ἔστιν.

ΣΩ. Εὖ γε νῆ τὴν Ἥραν, ὦ φίλε, καὶ θείως. ἀτάρ, ὥς
ἔοικεν, ἔαν ἀποκρίνῃ ὅτι ἔστιν, Εὐριπίδειόν τι συμβήσεται·
ἢ μὲν γὰρ γλῶττα ἀνέλεγκτος ἡμῖν ἔσται, ἢ δὲ φρὴν οὐκ 5
ἀνέλεγκτος.

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ μὲν δεινοὶ καὶ σοφοὶ ἐγὼ τε καὶ σὺ
ἡμεν, πάντα τὰ τῶν φρενῶν ἐξητακότες, ἥδη ἂν τὸ λοιπὸν
ἐκ περιουσίας ἀλλήλων ἀποπειρώμενοι, συνελθόντες σοφι- e
στικῶς εἰς μάχην τοιαύτην, ἀλλήλων τοὺς λόγους τοῖς λόγοις
ἐκρούομεν· νῦν δὲ ἅτε ἰδιῶται πρῶτον βουλησόμεθα θεά-
σασθαι αὐτὰ πρὸς αὐτὰ τί ποτ’ ἐστὶν ἃ διανοοῦμεθα, πότερον
ἡμῖν ἀλλήλοις συμφωνεῖ ἢ οὐδ’ ὅπωςτιοῦν. ε

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν ἔγωγε τοῦτ’ ἂν βουλοίμην.

ΣΩ. Καὶ μὴν ἐγώ. ὅτε δ’ οὕτως ἔχει, ἄλλο τι ἢ ἡρέμα,
ὥς πάνυ πολλὴν σχολὴν ἄγοντες, πάλιν ἐπανασκεψόμεθα,
οὐ δυσκοalaίνοντες ἀλλὰ τῷ ὄντι ἡμᾶς αὐτοὺς ἐξετάζοντες, 155

d 5 ἀνέξελεγκτος W

e 7 ἐγώ] ἔγωγε B (sed ex emend.) W

K

ἅττα ποτ' ἐστὶ ταῦτα τὰ φάσματα ἐν ἡμῖν; ὦν πρῶτον
ἐπισκοποῦντες φήσομεν, ὥς ἐγὼ οἶμαι, μηδέποτε μηδὲν ἂν
μείζον μηδὲ ἑλάττων γενέσθαι μήτε ὄγκῳ μήτε ἀριθμῷ, ἕως
5 ἴσον εἴη αὐτὸ ἑαυτῷ. οὐχ οὕτως;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Δεύτερον δέ γε, ὅ μήτε προστιβοῖτο μήτε ἀφαιροῖτο,
τοῦτο μήτε αὐξάνεσθαι ποτε μήτε φθίνειν, ἀεὶ δὲ ἴσον
εἶναι.

10 ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν.

β ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὐ καὶ τρίτον, ὃ μὴ πρότερον ἦν, ὕστερον
ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἄνευ τοῦ γενέσθαι καὶ γίνεσθαι ἀδύνατον;

ΘΕΑΙ. Δοκεῖ γε δῆ.

ΣΩ. Ταῦτα δῆ, οἶομαι, ὁμολογήματα τρία μάχεται αὐτὰ
5 αὐτοῖς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ψυχῇ, ὅταν τὰ περὶ τῶν ἀστραγάλων
λέγωμεν, ἢ ὅταν φῶμεν ἐμὲ τηλικόνδε ὄντα, μήτε αὐξηθέντα
μήτε τούναντίον παθόντα, ἐν ἐναιαυτῷ σοῦ τοῦ νέου νῦν μὲν
μείζω εἶναι, ὕστερον δὲ ἐλάττω, μηδὲν τοῦ ἐμοῦ ὄγκου
c ἀφαιρεθέντος ἀλλὰ σοῦ αὐξηθέντος. εἰμὶ γὰρ δὴ ὕστερον
ὃ πρότερον οὐκ ἦ, οὐ γενόμενος· ἄνευ γὰρ τοῦ γίνεσθαι
γενέσθαι ἀδύνατον, μηδὲν δὲ ἀπολλὺς τοῦ ὄγκου οὐκ ἂν
ποτε ἐγιγνόμην ἐλάττων. καὶ ἄλλα δὴ μυρία ἐπὶ μυρίοις
5 οὕτως ἔχει, εἴπερ καὶ ταῦτα παραδεξόμεθα. ἔφη γὰρ πού.
ὦ Θεαίτητε· δοκεῖς γοῦν μοι οὐκ ἄπειρος τῶν τοιούτων
εἶναι.

ΘΕΑΙ. Καὶ νῆ τοὺς θεοὺς γε, ὦ Σώκратες, ὑπερφυνῶς
ὥς θαυμάζω τί ποτ' ἐστὶ ταῦτα, καὶ ἐνίστε ὥς ἀληθῶς
10 βλέπων εἰς αὐτὰ σκοτοδινίᾳ.

δ ΣΩ. Θεόδωρος γάρ, ὦ φίλε, φαίνεται οὐ κακῶς τοπάζειν
περὶ τῆς φύσεώς σου. μάλα γὰρ φιλοσόφου τοῦτο τὸ

a 2 φάσματα] φαντάσματ' W a 4 μηδὲ] μήτε W a 7 ὅ] δ W
b 1 ἀλλὰ ὕστερον Stephanus (at schol. δ Πρόκλος τὸ ἀλλὰ παρέλκειν
λέγει) b 3 δῆ TW: δοκεῖ B b 4 δῆ] γε δῆ W b 7 ἐναιαυτῷ
ἐμαντῷ al. c 5 ἔπει Heindorf: εἰπέ B T c 6 γοῦν] γὰρ οὖν W
c 8 γε secl. Schanz c 9 ὥς post ὑπερφυνῶς om. T d 1 γάρ] γὰρ
88e W

πάθος, τὸ θαυμάζειν· οὐ γὰρ ἄλλη ἀρχὴ φιλοσοφίας ἢ αὕτη, καὶ ἔοικεν ὁ τὴν Ἱρίν Θάύμαντος ἐκγονον φήσας οὐ κακῶς γενεαλογεῖν. ἀλλὰ πότερον μαυθάνεις ἤδη δι' δ 5 ταῦτα τοιαῦτ' ἐστὶν ἐξ ὧν τὸν Πρωταγόραν φαμὲν λέγειν, ἢ οὐπω;

ΘΕΑΙ. Οὐπω μοι δοκῶ.

ΣΩ. Χάριν οὖν μοι εἴσῃ ἐάν σοι ἀνδρός, μᾶλλον δὲ ἀνδρῶν ὀνομαστῶν τῆς διανοίας τὴν ἀλήθειαν ἀποκεκρυμμένην 10 συνεξερευνήσωμαι αὐτῶν; e

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐκ εἴσομαι, καὶ πάνν γε πολλήν;

ΣΩ. Ἄθρει δὴ περισκοπῶν μή τις τῶν ἀμνητῶν ἐπακούῃ. εἰσὶν δὲ οὗτοι οἱ οὐδὲν ἄλλο οἰόμενοι εἶναι ἢ οὐ ἂν δύνωνται ἀπρίζ τοῖν χεροῖν λαβέσθαι, πράξεις δὲ καὶ γενέσεις καὶ πᾶν 5 τὸ ὁράτον οὐκ ἀποδεχόμενοι ὥς ἐν οὐσίας μέρει.

ΘΕΑΙ. Καὶ μὲν δὴ, ὦ Σώκρατες, σκληροῦς γε λέγεις καὶ ἀντιτύπους ἀνθρώπους. 156

ΣΩ. Εἰσὶν γάρ, ὦ παῖ, μάλ' εὖ ἄμυσοι· ἄλλοι δὲ πολὺ κομψότεροι, ὧν μέλλω σοι τὰ μυστήρια λέγειν. ἀρχὴ δέ, ἐξ ἧς καὶ ἂ νυνδὴ ἐλέγομεν πάντα ἡρτῆται, ἥδε αὐτῶν, ὥς τὸ πᾶν κίνησις ἦν καὶ ἄλλο παρὰ τοῦτο οὐδέν, τῆς δὲ κινή- 5 σεως δύο εἶδη, πληθεὶ μὲν ἄπειρον ἐκότερον, δύναμιν δὲ τὸ μὲν ποιεῖν ἔχον, τὸ δὲ πᾶσχειν. ἐκ δὲ τῆς τούτων ὁμίλας τε καὶ τρίψεως πρὸς ἄλληλα γίνεταί ἐκγονα πλήθει μὲν ἄπειρα, δίδυμα δέ, τὸ μὲν αἰσθητόν, τὸ δὲ αἰσθησις, αἰὲ b συνεκπίπτουσα καὶ γεννωμένη μετὰ τοῦ αἰσθητοῦ. αἱ μὲν οὖν αἰσθήσεις τὰ τοιάδε ἡμῖν ἔχουσιν ὀνόματα, ὅψεις τε καὶ ἀκοαὶ καὶ ὁσφρήσεις καὶ ψύξεις τε καὶ καύσεις καὶ ἡδοναί γε δὴ καὶ λύπαι καὶ ἐπιθυμιαί καὶ φόβοι κεκλημέναι καὶ 5 ἄλλαι, ἀπέραντοι μὲν αἱ ἀνώνυμοι, παμπληθεῖς δὲ αἱ ὠνο-

δ6 ταῦτα] τὰ W λέγειν φαμὲν W e1 αὐτῶν] αὐτῶν W
 e4 οἱ . . . οἰόμενοι] οἱ . . . οἶομαι B a2 ἄλλοι δὲ scripsi: ἄλλοι
 δδ B T: ἄλλ' οἷδε Schleiermacher πολὺ] πολλοὶ T a4 ἐξ ἧς
 W² b: ἐξῆς B T W a5 ἦν secl. Schanz b2 συνεκπίπτουσα]
 συνεκτίκτουσα Ast b4 καύσεις] θερμάνσεις in marg. t: pr. W

μασμέναι· τὸ δ' αὖ αἰσθητὸν γένος τούτων ἐκάσταις ὁμό-
 c γονον, ὅψεσι μὲν χρώματα παντοδαπαῖς παντοδαπά, ἀκοαῖς
 δὲ ὡσαύτως φωναί, καὶ ταῖς ἄλλαις αἰσθήσεσι τὰ ἄλλα
 αἰσθητὰ συγγενῇ γιγνόμενα. τί δὴ οὖν ἡμῖν βούλεται οὗτος
 ὁ μῦθος, ὦ Θεαίτητε, πρὸς τὰ πρότερα; ἄρα ἐννοεῖς;

5 ΘΕΑΙ. Οὐ πάννυ, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. 'Αλλ' ἄθρει ἑάν πως ἀποτελεσθῇ. βούλεται γὰρ
 δὴ λέγειν ὡς ταῦτα πάντα μὲν ὥσπερ λέγομεν κινεῖται,
 τάχος δὲ καὶ βραδυτῆς ἐνι τῇ κινήσει αὐτῶν. ὅσον μὲν
 οὖν βραδύ, ἐν τῷ αὐτῷ καὶ πρὸς τὰ πλησιάζοντα τὴν
 d κίνησιν ἴσχει καὶ οὕτω δὴ γεννᾷ, τὰ δὲ γεννώμενα οὕτω
 δὴ θάπτω ἐστίν. φέρεται γὰρ καὶ ἐν φορᾷ αὐτῶν ἡ κίνησις
 πέφυκεν. ἐπειδὴ οὖν ὅμμα καὶ ἄλλο τι τῶν τούτῳ συμ-
 μέτρων πλησιάσαν γεννήσῃ τὴν λευκότητά τε καὶ αἰσθησιν
 5 αὐτῇ σύμφυτον, ἀ οὐκ ἂν ποτε ἐγένετο ἐκατέρου ἐκείνων
 πρὸς ἄλλο ἐλθόντος, τότε δὴ μεταξὺ φερομένων τῆς μὲν
 e ὅψεως πρὸς τῶν ὀφθαλμῶν, τῆς δὲ λευκότητος πρὸς τοῦ
 συναποτίκτοντος τὸ χρῶμα, ὁ μὲν ὀφθαλμὸς ἄρα ὅψεως
 ἐμπλεως ἐγένετο καὶ ὀρᾷ δὴ τότε καὶ ἐγένετο οὐ τι ὅψις
 ἀλλ' ὀφθαλμὸς ὀρῶν, τὸ δὲ συγγενήσαν τὸ χρῶμα λευκότητος
 5 περιεπλήσθη καὶ ἐγένετο οὐ λευκότης αὖ ἀλλὰ λευκόν, εἴτε
 ξύλου εἴτε λίθος εἴτε ὀτφοῦν συνέβη χρήμα χρωσθῆναι τῷ
 τοιούτῳ χρώματι. καὶ τᾶλλα δὴ οὕτω, σκληρὸν καὶ θερμὸν
 καὶ πάντα, τὸν αὐτὸν τρόπον ὑποληπτέον, αὐτὸ μὲν καθ'
 157 αὐτὸ μηδὲν εἶναι, ὃ δὴ καὶ τότε ἐλέγομεν, ἐν δὲ τῇ πρὸς
 ἄλληλα ὁμιλίᾳ πάντα γίνεσθαι καὶ παντοῖα ἀπὸ τῆς
 κινήσεως, ἐπεὶ καὶ τὸ ποιοῦν εἶναι τι καὶ τὸ πάσχον αὐτῶν
 ἐπὶ ἐνὸς νοῆσαι, ὡς φασιν, οὐκ εἶναι παγίως. οὔτε γὰρ
 5 ποιοῦν ἐστὶ τι πρὶν ἂν τῷ πάσχοντι συνέλθῃ, οὔτε πάσχον

b 7 ἐκάσταις ὁμόλογον W: ἐκάστης ὁμόγονον B T W¹ c 1 παντο-
 δαπαῖς χρώματα Γ c 7 δὴ om. W μὲν om. T d 1 post
 οὕτω δὴ lacunam indicat Schanz d 3 καὶ] τε καὶ W τούτῳ]
 τοιούτων W e 6 ὀτφοῦν Campbell: ὄτου οὖν B T: ὀτιοῦν al.
 χρήμ· al. Heindorf: χρῶμα B T: secl. Campbell: σχῆμα Schanz
 a 3 αὐτῶν] αὐ Schanz a 5 τι om. T a] αὐ B

πρὶν ἂν τῷ ποιῶντι· τό τέ τινι συνελθόν καὶ ποιῶν ἄλλω
 αὐτῷ προσπεσόν πάσχον ἀνεφάνη. ὥστε ἐξ ἀπάντων τούτων,
 ὕπερ ἐξ ἀρχῆς ἐλέγομεν, οὐδὲν εἶναι ἐν αὐτῷ καθ' αὐτό, ἀλλὰ
 τινι ἀεὶ γίνεσθαι, τὸ δ' εἶναι πανταχόθεν ἐξαιρετέον, οὐχ **b**
 ὅτι ἡμεῖς πολλὰ καὶ ἄρτι ἠναγκάσμεθα ὑπὸ συνηθείας καὶ
 ἀνεπιστημοσύνης χρῆσθαι αὐτῷ. τὸ δ' οὐ δεῖ, ὡς ὁ τῶν
 σοφῶν λόγος, οὔτε τι συγχωρεῖν οὔτε του οὗτ' ἐμοῦ οὔτε
 τότε οὗτ' ἐκείνο οὔτε ἄλλο οὐδὲν ὄνομα ὅτι ἂν ἴσῃ, ἀλλὰ **5**
 κατὰ φύσιν φθέγγεσθαι γιγνόμενα καὶ ποισύμενα καὶ ἀπολ-
 λύμενα καὶ ἀλλοιούμενα· ὡς ἂν τί τις στήσῃ τῷ λόγῳ,
 εὐέλεγκτος ὁ τοῦτο ποιῶν. δεῖ δὲ καὶ κατὰ μέρος οὕτω
 λέγειν καὶ περὶ πολλῶν ἀθροισθέντων, ᾧ δὴ ἀθροίσματι
 ἀνθρωπὸν τε τίθενται καὶ λίθον καὶ ἕκαστον ζῶον τε καὶ **c**
 εἶδος. ταῦτα δὴ, ὦ Θεαίτητε, ἄρ' ἡδέα δοκεῖ σοι εἶναι, καὶ
 γενοῖο ἂν αὐτῶν ὡς ἀρεσκόντων;

ΘΕΑΙ. Οὐκ οἶδα ἔγωγε, ὦ Σώκρατες· καὶ γὰρ οὐδὲ περὶ
 σοῦ δύναμαι κατανοῆσαι πότερα δοκοῦντά σοι λέγεις αὐτὰ ἢ **5**
 ἐμοῦ ἀποπειρᾶ.

ΣΩ. Οὐ μνημονεύεις, ὦ φίλε, ὅτι ἐγὼ μὲν οὗτ' οἶδα οὔτε
 ποιῶμαι τῶν τοιούτων οὐδὲν ἐμόν, ἀλλ' εἰμὶ αὐτῶν ἄγονος,
 σὲ δὲ μαιεύομαι καὶ τούτου ἕνεκα ἐπῄδω τε καὶ παρατίθμι
 ἐκάστων τῶν σοφῶν ἀπογεύσασθαι, ἕως ἂν εἰς φῶς τὸ σὸν **d**
 δόγμα συνεξαγάγω· ἐξαχθέντος δὲ τότε ἤδη σκέψομαι εἴτ'
 ἀνεμαῖον εἴτε γόνιμον ἀναφανήσεται. ἀλλὰ θαρρῶν καὶ
 καρτερῶν εὖ καὶ ἀνδρείως ἀποκρίνου ἢ ἂν φαίνεται σοι περὶ
 ὧν ἂν ἐρωτῶ. **5**

ΘΕΑΙ. Ἐρώτα δὴ.

ΣΩ. Λέγε τοίνυν πάλιν εἰ σοι ἀρέσκει τὸ μὴ τι εἶναι ἀλλὰ
 γίνεσθαι ἀεὶ ἀγαθὸν καὶ καλὸν καὶ πάντα ἢ ἄρτι διήμην.

a 7 αἰ] ἂν W ἀνεφάνη] ἂν ἐφάνη T b 4 του οὗτ' ἐμοῦ]
 τοῦτο Schanz: σοῦ οὗτ' ἐμοῦ Hirschig b 8 καὶ κατὰ] κατὰ T
 c 1 (ζῶν τε καὶ ἕκαστον εἶδος Schanz c 2 σοι δοκεῖ W c 3 ὥς
 om. T d 1 ἀπογεύεσθαι T d 8 ἀγαθὸν καὶ καλὸν ecl. Ast
 διήμην BT et in marg. w : διήλθομεν W

ΘΕΑΙ. 'Αλλ' ἔμοιγε, ἐπειδὴ σοῦ ἀκούω οὕτω διεξίοντος,
10 θαυμασίως φαίνεται ὡς ἔχειν λόγον καὶ ὑποληπτέον ἤπερ
διελήλυθας.

ε ΣΩ. Μὴ τοίνυν ἀπολείπωμεν ὅσον ἐλλείπον αὐτοῦ. λεί-
πεται δὲ ἐνυπνίων τε πέρι καὶ νύσων τῶν τε ἄλλων καὶ
μανίας, ὅσα τε παρακούειν ἢ παρορᾶν ἢ τι ἄλλο παραισθά-
νεσθαι λέγεται. οἶσθα γάρ που ὅτι ἐν πᾶσι τούτοις
5 ὁμολογουμένως ἐλέγχεσθαι δοκεῖ ὃν ἄρτι διήμην λόγον,
158 ὡς παντὸς μᾶλλον ἡμῶν ψευδεῖς αἰσθήσεις ἐν αὐτοῖς γιγνο-
μένας, καὶ πολλοῦ δεῖ τὰ φαινόμενα ἐκάστω ταῦτα καὶ εἶναι,
ἀλλὰ πᾶν τούναντίον οὐδὲν ὧν φαίνεται εἶναι.

ΘΕΑΙ. 'Αληθέστατα λέγεις, ὦ Σώκρατες.

5 ΣΩ. Τίς δὴ οὖν, ὦ παῖ, λείπεται λόγος τῷ τὴν αἰσθησιν
ἐπιστήμην τιθεμένῳ καὶ τὰ φαινόμενα ἐκάστω ταῦτα καὶ
εἶναι τούτῳ ᾧ φαίνεται;

ΘΕΑΙ. Ἐγὼ μὲν, ὦ Σώκρατες, ὁκνῶ εἰπεῖν ὅτι οὐκ ἔχω
τί λέγω, διότι μοι νυνδὴ ἐπέπληξας εἰπόντι αὐτό. ἐπεὶ ὡς
b ἀληθῶς γε οὐκ ἂν δυναίμην ἀμφισβητῆσαι ὡς οἱ μαινόμενοι
ἢ [οἱ] ὀνειρώττοντες οὐ ψευδῇ δοξάζουσιν, ὅταν οἱ μὲν θεοὶ
αὐτῶν οἴωνται εἶναι, οἱ δὲ πτηνοὶ τε καὶ ὡς πετόμενοι ἐν τῷ
ἔννῳ διανοῶνται.

5 ΣΩ. 'Αρ' οὖν οὐδὲ τὸ τοιόνδε ἀμφισβήτημα ἐννοεῖς περὶ
αὐτῶν, μάλιστα δὲ περὶ τοῦ ὄναρ τε καὶ ὕπαρ;

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΣΩ. Ὁ πολλάκις σε οἶμαι ἀκηκοέναι ἐρωτῶντων, τί ἂν
τις ἔχοι τεκμήριον ἀποδείξαι, εἰ τις ἔροιτο νῦν οὕτως ἐν τῷ
10 παρόντι πότερον καθεύδομεν καὶ πάντα ἃ διανοούμεθα ὄνει-
c ρώττομεν, ἢ ἐργηγόραμεν τε καὶ ὕπαρ ἀλλήλοις διαλεγόμεθα.

ΘΕΑΙ. Καὶ μὲν, ὦ Σώκρατες, ἀπορὸν γε ὅτῳ χρὴ
ἐπιδεῖξαι τεκμηρίῳ· πάντα γὰρ ὥσπερ ἀντίστροφα τὰ αὐτὰ

ε 1 ἀπολείπωμεν W ε 2 τῶν τε] τε τῶν Stobaeus α 1 μᾶλλον]
μᾶλλον, ἂν Stobaeus α 2 δεῖ] δεῖν Heindorf α 3 ὅν Tb:
ὅν B Stobaeus b 2 οἱ om. T b 9 ἔχοι om. T c 2 χρὴ
T W: χρὸν χρὴ B: χρὸν Hultsch c 3 τὰ αὐτὰ] ταῦτα W

παρακολουθεῖ. ἃ τε γὰρ νυνὶ διειλέγμεθα οὐδὲν κωλύει καὶ
ἐν τῷ ὕπνῳ δοκεῖν ἀλλήλοις διαλέγεσθαι· καὶ ὅταν δὴ ὄναρ 5
ὄνειράτα δοκῶμεν διηγείσθαι, ἄτοπος ἢ ὁμοιότης τούτων
ἐκείνοις.

ΣΩ. Ὅρῃς οὖν ὅτι τό γε ἀμφισβητῆσαι οὐ χαλεπόν, ὅτε
καὶ πότερόν ἐστιν ὕπαρ ἢ ὄναρ ἀμφισβητεῖται, καὶ δὴ ἴσου d
ὄντος τοῦ χρόνου ὃν καθεύδομεν ᾧ ἐγρηγόραμεν, ἐν ἑκατέρῳ
διαμάχεται ἡμῶν ἢ ψυχῇ τὰ ἀεὶ παρόντα δόγματα παντὸς
μᾶλλον εἶναι ἀληθῆ, ὥστε ἴσον μὲν χρόνον τάδε φαμέν
ὄντα εἶναι, ἴσον δὲ ἐκείνα, καὶ ὁμοίως ἐφ' ἑκατέροις 5
δισχυριζόμεθα.

ΘΕΑΙ. Παντάπασιν μὲν οὖν.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ περὶ νόσων τε καὶ μανιῶν ὁ αὐτὸς λόγος,
πλὴν τοῦ χρόνου ὅτι οὐχὶ ἴσος;

ΘΕΑΙ. Ὅρθῳς.

10

ΣΩ. Τί οὖν; πλήθει χρόνου καὶ ὀλιγότητι τὸ ἀληθὲς
ὀρισθήσεται;

ΘΕΑΙ. Γελοῖον μεντᾶν εἶη πολλαχῇ.

e

ΣΩ. Ἀλλὰ τι ἄλλο ἔχεις σαφὲς ἐνδείξασθαι ὅποια τούτων
τῶν δοξασμάτων ἀληθῆ;

ΘΕΑΙ. Οὐ μοι δοκῶ.

ΣΩ. Ἐμοῦ τοίνυν ἄκουε οἷα περὶ αὐτῶν ἂν λέγοιεν οἱ τὰ 5
ἀεὶ δοκοῦντα ὀριζόμενοι τῷ δοκοῦντι εἶναι ἀληθῆ. λέγουσι
δέ, ὡς ἐγὼ οἶμαι, οὕτως ἐρωτῶντες· “ὦ Θεαίτητε, ὃ ἂν
ἕτερον ἢ παντάπασιν, μή πῃ τινα δύναμιν τὴν αὐτὴν ἔξει
τῷ ἐτέρῳ; καὶ μὴ ὑπολάβωμεν τῇ μὲν ταῦτόν εἶναι ὃ
ἐρωτῶμεν τῇ δὲ ἕτερον, ἀλλ' ὅλως ἕτερον.” 10

ΘΕΑΙ. Ἀδύνατον τοίνυν ταῦτόν τι ἔχειν ἢ ἐν δυνάμει ἢ 159
ἐν ἄλλῳ ὄψοῦν, ὅταν ἢ κομιδῇ ἕτερον.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὐ καὶ ἀνόμοιον ἀναγκαῖον τὸ τοιοῦτον
ὁμολογεῖν;

o 4 νυνὶ] νυνδῇ Cobet

ye] τότε γε W

o 8 ἐπ' τὴν δ' αὐτὴν W

o 6 ὄνειράτα] ἄττα Heindorf

d 9 οὐχὶ] οὐκ W

a 2 ὅταν] ὅτι ἂν Dobree :

o 1 μεντᾶν] μὲν ἂν W

o 8 τό

o 1 μεντᾶν] μὲν ἂν W

o 2 ὅταν] ὅτι ἂν Dobree :

o 8 τό

o 1 μεντᾶν] μὲν ἂν W

o 2 ὅταν] ὅτι ἂν Dobree :

o 8 τό

5 ΘΕΑΙ. Ἐμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Εἰ ἄρα τι συμβαίνει ὁμοῖόν τῳ γίνεσθαι ἢ ἀνόμοιον, εἴτε ἑαυτῷ εἴτε ἄλλῳ, ὁμοιούμενον μὲν ταῦτόν φήσομεν γίνεσθαι, ἀνομοιούμενον δὲ ἕτερον;

ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη.

10 ΣΩ. Οὐκοῦν πρόσθεν ἐλέγομεν ὡς πολλὰ μὲν εἶη τὰ ποιοῦντα καὶ ἄπειρα, ὡσαύτως δέ γε τὰ πάσχοντα;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Καὶ μὴν ὅτι γε ἄλλο ἄλλῳ συμμειγνύμενον καὶ ἄλλῳ οὐ ταῦτ' ἄλλ' ἕτερα γεννήσει;

b ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Λέγωμεν δὴ ἐμέ τε καὶ σὲ καὶ τᾶλλα ἤδη κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, Σωκράτη ὑγιαίνοντα καὶ Σωκράτη αὖ ἀσθενοῦντα. πότερον ὁμοιον τοῦτ' ἐκείνῳ ἢ ἀνόμοιον
5 φήσομεν;

ΘΕΑΙ. Ἄρα τὸν ἀσθενοῦντα Σωκράτη, ὅλον τοῦτο λέγεις ὅλῳ ἐκείνῳ, τῷ ὑγιαίνοντι Σωκράτει;

ΣΩ. Κάλλιστα ὑπέλαβες· αὐτὸ τοῦτο λέγω.

ΘΕΑΙ. Ἀνόμοιον δῆπου.

10 ΣΩ. Καὶ ἕτερον ἄρα οὕτως ὥσπερ ἀνόμοιον;

ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη.

c ΣΩ. Καὶ καθεύδοντα δὴ καὶ πάντα ἃ νυνδὴ διήλθομεν, ὡσαύτως φήσεις;

ΘΕΑΙ. Ἐγωγε.

ΣΩ. Ἐκαστον δὴ τῶν πεφυκότων τι ποιεῖν, ἄλλο τι, ὅταν
5 μὲν λάβῃ ὑγιαίνοντα Σωκράτη, ὡς ἐτέρῳ μοι χρήσεται, ὅταν δὲ ἀσθενοῦντα, ὡς ἐτέρῳ;

ΘΕΑΙ. Τί δ' οὐ μέλλει;

ΣΩ. Καὶ ἕτερα δὴ ἐφ' ἐκατέρου γεννήσομεν ἐγὼ τε ὁ πάσχων καὶ ἐκεῖνο τὸ ποιοῦν;

10 ΘΕΑΙ. Τί μὴν;

a 10 πρόσθεν] ἐν τοῖς πρόσθεν W c 1 καθεύδοντι B νυνδὴ
Heindorf: νῦν BT c 2 φήσεις] φήσομεν T

ΣΩ. Ὅταν δὴ οἶνον πίνω ὑγιαίνων, ἥδύς μοι φαίνεται
καὶ γλυκύς;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Ἐγέννησε γὰρ δὴ ἐκ τῶν προωμολογημένων τό τε
ποιοῦν καὶ τὸ πάσχον γλυκύτητά τε καὶ αἰσθῆσιν, ἅμα δ
φερόμενα ἀμφοτέρω, καὶ ἡ μὲν αἰσθησις πρὸς τοῦ πάσχοντος
οὔσα αἰσθανομένην τὴν γλῶτταν ἀπηργάσατο, ἡ δὲ γλυκύτης
πρὸς τοῦ οἶνου περὶ αὐτὸν φερομένη γλυκὺν τὸν οἶνον τῇ
ὑγιαίνουσῃ γλῶττι ἐποίησεν καὶ εἶναι καὶ φαίνεσθαι. 5

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν τὰ πρότερα ἡμῖν οὕτως ὠμολόγητο.

ΣΩ. Ὅταν δὲ ἀσθενοῦντα, ἄλλο τι πρῶτον μὲν τῇ ἀληθείᾳ
οὐ τὸν αὐτὸν ἔλαβεν; ἀνομοίω γὰρ δὴ προσήλθεν.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Ἔτερα δὴ αὐτὴ ἐγεννησάτην ὃ τε τοιοῦτος Σωκράτης e
καὶ ἡ τοῦ οἶνου πόσις, περὶ μὲν τὴν γλῶτταν αἰσθῆσιν
πικρότητος, περὶ δὲ τὸν οἶνον γιγνομένην καὶ φερομένην
πικρότητα, καὶ τὸν μὲν οὐ πικρότητα ἀλλὰ πικρόν, ἐμὲ δὲ
οὐκ αἰσθῆσιν ἀλλ' αἰσθανόμενον; 5

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν.

ΣΩ. Οὐκ οὖν ἐγὼ τε οὐδὲν ἄλλο ποτὲ γενήσομαι οὕτως
αἰσθανόμενος· τοῦ γὰρ ἄλλου ἄλλη αἰσθησις, καὶ ἀλλοῖον
καὶ ἄλλον ποιεῖ τὸν αἰσθανόμενον· οὐτ' ἐκεῖνο τὸ ποιοῦν ἐμε 160
μήποτ' ἄλλω συνελθὼν ταῦτόν γε γεννήσαν τοιοῦτον γένηται·
ἀπὸ γὰρ ἄλλου ἄλλο γεννήσαν ἄλλοιον γενήσεται.

ΘΕΑΙ. Ἔστι ταῦτα.

ΣΩ. Οὐδὲ μὴν ἐγὼ γε ἐμαυτῷ τοιοῦτος, ἐκεῖνό τε ἐαυτῷ 5
τοιοῦτον γενήσεται.

ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν.

ΣΩ. Ἀνάγκη δὲ γε ἐμὲ τε τινὸς γίγνεσθαι, ὅταν αἰσθανό-
μενος γίγνομαι· αἰσθανόμενον γάρ, μηδεὶς δὲ αἰσθανόμενον,
ἀδύνατον γίγνεσθαι· ἐκεῖνό τε τινὲ γίγνεσθαι, ὅταν γλυκὺ ἡ 16

ο 11 δταν] δταν μὲν W ο 12 καὶ] ἡ W d 7 ἄλλο τι] ἄλλο
τι ἡ W a 1 ἄλλον... τὸν W: ἄλλον... τὸ B: ἄλλο... τὸν T
a 8 τε om. B a 9 αἰσθανόμενος γὰρ B¹.

πικρὸν ἢ τι τοιοῦτον γίγνηται· γλυκὺ γάρ, μηδενὶ δὲ γλυκὺ ἀδύνατον γενέσθαι.

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

- 5 ΣΩ. Λέιπεται δὴ οἶμαι ἡμῖν ἀλλήλοις, εἴτ' ἐσμέν, εἶναι, εἴτε γιγνόμεθα, γίγνεσθαι, ἐπείπερ ἡμῶν ἡ ἀνάγκη τὴν οὐσίαν συνδεῖ μὲν, συνδεῖ δὲ οὐδενὶ τῶν ἄλλων οὐδ' αὖ ἡμῖν αὐτοῖς. ἀλλήλοις δὴ λείπεται συνδεδέσθαι. ὥστε εἴτε τις εἶναι τι ὀνομάζει, τινὶ εἶναι ἢ τινὸς ἢ πρὸς τι ῥητέον αὐτῷ, εἴτε
10 γίγνεσθαι· αὐτὸ δὲ ἐφ' αὐτοῦ τι ἢ ὅν ἢ γιγνόμενον οὔτε
c αὐτῷ λεκτέον οὐτ' ἄλλου λέγοντος ἀποδεκτέον, ὡς ὁ λόγος ὅν διεληλύθαμεν σημαίνει.

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν, ὦ Σώκρατες.

- ΣΩ. Οὐκοῦν ὅτε δὴ τὸ ἐμὲ ποιοῦν ἐμοὶ ἐστὶν καὶ οὐκ
5 ἄλλῳ, ἐγὼ καὶ αἰσθάνομαι αὐτοῦ, ἄλλος δ' οὐ;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΣΩ. Ἀληθὴς ἄρα ἐμοὶ ἢ ἐμῇ αἴσθησις—τῆς γὰρ ἐμῆς οὐσίας ἀεὶ ἐστὶν—καὶ ἐγὼ κριτὴς κατὰ τὸν Πρωταγόραν τῶν τε ὄντων ἐμοὶ ὡς ἐστί, καὶ τῶν μὴ ὄντων ὡς οὐκ ἐστὶν.

- 10 ΘΕΑΙ. Ἔοικεν.

- d ΣΩ. Πῶς ἂν οὖν ἀψευδὴς ὦν καὶ μὴ πταίων τῇ διανοίᾳ περὶ τὰ ὄντα ἢ γιγνόμενα οὐκ ἐπιστήμων ἂν εἴην ὥνπερ αἰσθητῆς;

ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς ὅπως οὐ.

- 5 ΣΩ. Παγκάλως ἄρα σοι εἴρηται ὅτι ἐπιστήμη οὐκ ἄλλο τί ἐστὶν ἢ αἴσθησις, καὶ εἰς ταῦτόν συμπέπτωκεν, κατὰ μὲν Ὅμηρον καὶ Ἡράκλειτον καὶ πᾶν τὸ τοιοῦτον φύλλον οἶον ῥεύματα κωεῖσθαι τὰ πάντα, κατὰ δὲ Πρωταγόραν τὸν σοφώτατον πάντων χρημάτων ἀνθρώπων μέτρον εἶναι, κατὰ
e δὲ Θεαίτητον τούτων οὕτως ἐχόντων αἴσθησιν ἐπιστήμην γίγνεσθαι. ἢ γάρ, ὦ Θεαίτητε; φῶμεν τοῦτο σὺν μὲν εἶναι ὅλον νεογενὲς παιδίον, ἐμὸν δὲ μαίεμα; ἢ πῶς λέγεις;

b 2 γίγνεται W b 5 δὴ] δὲ W b 10 γίγνεσθαι, (γίγνεσθαι)
Frei c 1 οὐτ' . . . ἀποδεκτέον om. pr. B d 1 οὖν ἂν T
d 4 οὐ] οὖν B e 2 τοῦτο οὕτω φῶμεν W

ΘΕΑΙ. Οὕτως ἀνάγκη, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Τοῦτο μὲν δὴ, ὡς ἔοικεν, μόλις ποτὲ ἐγεννήσαμεν, 5
ὅτι δὴ ποτε τυγχάνει ὄν. μετὰ δὲ τὸν τόκον τὰ ἀμφιδρόμια
αὐτοῦ ὡς ἀληθῶς ἐν κύκλῳ περιθρεκτέον τῷ λόγῳ, σκοπου-
μένους μὴ λάθῃ ἡμᾶς οὐκ ἔξιον ὅν τροφῆς τὸ γιγνόμενον,
ἀλλὰ ἀνεμιαῖόν τε καὶ ψεύδος. ἡ σὺ οἶεi πάντως δεῖν τό γε 161
σὸν τρέφειν καὶ μὴ ἀποτιθέναι, ἡ καὶ ἀνέξῃ ἐλεγχόμενον
ὄρων, καὶ σὺ σφόδρα χαλεπανεῖς ἔάν τις σοῦ ὡς πρωτοτόκου
αὐτὸ ὑφαιρῇ;

ΘΕΟ. Ἀνέξεται, ὦ Σώκρατες, Θεαίτητος· σὺδαμῶς γὰρ 5
δύσκολος. ἀλλὰ πρὸς θεῶν εἰπέ ἢ αὐ οὐχ οὕτως ἔχει;

ΣΩ. Φιλολόγός γ' εἶ ἀτεχνῶς καὶ χρηστός, ὦ Θεόδωρε,
ὅτι με οἶεi λόγων τινα εἶναι θύλακον καὶ ῥαδίως ἐξελόντα
ἐρεῖν ὡς οὐκ αὐ ἔχει οὕτω ταῦτα· τὸ δὲ γιγνόμενον οὐκ 6
ἐννοεῖς, ὅτι οὐδεὶς τῶν λόγων ἐξέρχεται παρ' ἐμοῦ ἀλλ' αἰ
παρὰ τοῦ ἐμοὶ προσδιαλεγομένου, ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἐπίσταμαι
πλέον πλὴν βραχείας, ὅσον λόγον παρ' ἐτέρου σοφοῦ λαβεῖν
καὶ ἀποδέξασθαι μετρίως. καὶ νῦν τοῦτο παρὰ τοῦδε πειρά- 5
σομαι, σὺ τι αὐτὸς εἰπέιν.

ΘΕΟ. Σὺ κάλλιον, ὦ Σώκρατες, λέγεις· καὶ ποιεῖ οὕτως.

ΣΩ. Οἶσθ' οὖν, ὦ Θεόδωρε, ὃ θαυμάζω τοῦ ἐταίρου σου
Πρωταγόρου;

ΘΕΟ. Τὸ ποῖον;

ΣΩ. Τὰ μὲν ἄλλα μοι πάνυ ἡδέως εἴρηκεν, ὡς τὸ δοκοῦν
ἐκάστῳ τοῦτο καὶ ἔστιν· τὴν δ' ἀρχὴν τοῦ λόγου τεθαύμακα,
ὅτι οὐκ εἶπεν ἀρχόμενος τῆς Ἀληθείας ὅτι “ Πάντων χρη-
μάτων μέτρον ἐστὶν ὅς ” ἢ “ κυνοκέφαλος ” ἢ τι ἄλλο ἀτοπώ- 5
τερον τῶν ἐχόντων αἰσθησιμ, ἵνα μεγαλοπρεπῶς καὶ πάνυ
καταφρονητικῶς ἤρξατο ἡμῖν λέγειν, ἐνδεικνύμενος ὅτι ἡμεῖς
μὲν αὐτὸν ὥσπερ θεὸν ἐθαυμάζομεν ἐπὶ σοφίᾳ, ὃ δ' ἄρα
ἐτύγχανεν ὦν εἰς φρόνησιν οὐδὲν βελτίων βατράχου γυρίνου, 6

ο 5 μόγης W α 6 ὁ ἀκριψι : ἡ B : ἡ W : εἰ T ούχ om. T
α 8 με] μοι Stallbaum b 1 αὐ ἔχει] ἔχει αὐ W b 6 οὐτι T
ἐτι B ο 5 ἀτοπώτατον W d 1 βατράχου secl. Valckenaer

μὴ ὅτι ἄλλου του ἀνθρώπων. ἢ πῶς λέγωμεν, ὦ Θεόδωρε;
 εἰ γὰρ δὴ ἐκάστῳ ἀληθὲς ἔσται ὃ ἂν δι' αἰσθήσεως δοξάζῃ,
 καὶ μήτε τὸ ἄλλου πάθος ἄλλος βέλτιον διακρινεῖ, μήτε τὴν
 5 δόξαν κυριώτερος ἔσται ἐπισκέψασθαι ἕτερος τὴν ἑτέρου
 ὀρθὴν ἢ ψευδῆς, ἀλλ' ὃ πολλάκις εἴρηται, αὐτὸς τὰ αὐτοῦ
 ἕκαστος μόνος δοξάζει, ταῦτα δὲ πάντα ὀρθὰ καὶ ἀληθῆ, τί
 δὴ ποτε, ὦ ἐταῖρε, Πρωταγόρας μὲν σοφός, ὥστε καὶ ἄλλων
 e διδάσκαλος ἀξιούσθαι δικαίως μετὰ μεγάλων μισθῶν, ἡμεῖς
 δὲ ἀμαθέστεροί τε καὶ φοιτητέον ἡμῖν ἢ παρ' ἐκείνου, μέτρῳ
 ὄντι αὐτῷ ἐκάστῳ τῆς αὐτοῦ σοφίας; ταῦτα πῶς μὴ φῶμεν
 δημούμενον λέγειν τὸν Πρωταγόραν; τὸ δὲ δὴ ἐμόν τε καὶ
 5 τῆς ἐμῆς τέχνης τῆς μαιευτικῆς σιγῶ ὅσον γέλωτα ὀφλισκά-
 νομεν, οἶμαι δὲ καὶ σύμπασα ἢ τοῦ διαλέγεσθαι πραγματεία.
 τὸ γὰρ ἐπισκοπεῖν καὶ ἐπιχειρεῖν ἐλέγχειν τὰς ἀλλήλων
 φαντασίας τε καὶ δόξας, ὀρθὰς ἐκάστου οὔσας, οὐ μακρὰ
 162 μὲν καὶ διωλύγιος φλυαρία, εἰ ἀληθὴς ἢ Ἀλήθεια Πρω-
 ταγόρου ἀλλὰ μὴ παίζουσα ἐκ τοῦ ἀδύτου τῆς βίβλου
 ἐφθέγγατο;

ΘΕΟ. Ὡ Σώκρατες, φίλος ἀνὴρ, ὥσπερ σὺ νυνδὴ εἶπες.
 5 οὐκ ἂν οὖν δεξαίμην δι' ἐμοῦ ὁμολογοῦντος ἐλέγχεσθαι
 Πρωταγόραν, οὐδ' αὖ σοι παρὰ δόξαν ἀντιτείνειν. τὸν οὖν
 Θεαίτητον πάλιν λαβέ' πάντως καὶ νυνδὴ μάλ' ἐμμελῶς σοι
 ἐφαίνετο ὑπακούειν.

b ΣΩ. Ἄρα κἂν εἰς Λακεδαίμονα ἐλθὼν, ὦ Θεόδωρε, πρὸς
 τὰς παλαιστράς ἀξιοῖς ἂν ἄλλους θεώμενος γυμνοὺς, ἐνίοις
 φανύλους, αὐτὸς μὴ ἀντεπιδεικνύναι τὸ εἶδος παραποδυνόμενος;

ΘΕΟ. Ἀλλὰ τί μὴν δοκεῖς, εἴπερ μέλλοιέν μοι ἐπιτρέψαι
 5 καὶ πείσεσθαι; ὥσπερ νῦν οἶμαι ὑμᾶς πείσειν ἐμὲ μὲν ἔαν
 θεᾶσθαι καὶ μὴ ἔλκευ πρὸς τὸ γυμνάσιον σκληρὸν ἦδη ὄντα,
 τῷ δὲ δὴ νεωτέρῳ τε καὶ ὑγροτέρῳ ὄντι προσπαλαίειν.

d 2 λέγομεν vulg.
 d 7 μόνος B: μόνον T
 χειρεῖν TW: om. B
 Bekker: ἀνὴρ BT

d 4 διακρινεῖ] διακρίνη B (ex emend.) T
 d 8 ὥστε B: ὥς T e 2 ἡγήμην W e 7 ἐπι-
 α 1 μὲν om. W α 2 βύβλου B T α 4 ἀνὴρ
 νυνδὴ εἶπες] εἶπες νῦν W b 6 θεάσασθαι T

ΣΩ. Ἄλλ' εἰ οὕτως, ὦ Θεόδωρε, σοὶ φίλον, οὐδ' ἐμοὶ ἐχθρόν, φασὶν οἱ παροιμιαζόμενοι. πάλιν δὴ οὖν ἐπὶ τὸν σοφόν Θεαίτητον ἰτέον. λέγε δὴ, ὦ Θεαίτητε, πρῶτον μὲν ἂν νυνδὴ διήλθομεν, ἄρα οὐ σὺ θαυμάσεις εἰ ἐξαίφνης οὕτως ἀναφανήσῃ μηδὲν χείρων εἰς σοφίαν ὅτουσιν ἀνθρώπων ἢ καὶ θεῶν; ἢ ἡττόν τι οἶει τὸ Πρωταγόρειον μέτρον εἰς θεοὺς ἢ εἰς ἀνθρώπους λέγεσθαι;

ΘΕΑΙ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε· καὶ ὅπερ γε ἐρωτᾷς, πάνν θαυμάζω. ἥνίκα γὰρ διήμεν ὃν τρόπον λέγοιεν τὸ δοκοῦν ἐκάστῳ τοῦτο καὶ εἶναι τῷ δοκοῦντι, πάνν μοι εὖ ἐφαίνετο λέγεσθαι· νῦν δὲ τοῦναντίον τάχα μεταπέπτωκεν.

ΣΩ. Νέος γὰρ εἶ, ὦ φίλε παῖ· τῆς οὖν δημηγορίας ὀξέως ὑπακούεις καὶ πείθῃ. πρὸς γὰρ ταῦτα ἐρεῖ Πρωταγόρας ἢ τις ἄλλος ὑπὲρ αὐτοῦ· “ὦ γεγναῖοι παῖδες τε καὶ γέροντες, δημηγορεῖτε συγκαθεζόμενοι, θεοὺς τε εἰς τὸ μέσον ἄγοντες, οὓς ἐγὼ ἔκ τε τοῦ λέγειν καὶ τοῦ γράφειν περὶ αὐτῶν ὡς εἰσὶν ἢ ὡς οὐκ εἰσὶν, ἐξαιρῶ, καὶ ἂν οἱ πολλοὶ ἂν ἀποδέχοντο ἀκούοντες, λέγετε ταῦτα, ὡς δεῖνόν ἐστι μηδὲν διολοίπει εἰς σοφίαν ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων βουλήματος ὅτουσιν· ἀπόδειξιν δὲ καὶ ἀνάγκην οὐδ' ἡντινοῦν λέγετε ἀλλὰ τῷ εἰκότι χρῆσθε, ὦ εἰ ἐθέλοι Θεόδωρος ἢ ἄλλος τις τῶν γεωμετρῶν χρώμενος γεωμετρεῖν, ἄξιός οὐδ' ἐνὸς μόνου ἂν εἴη. σκοπεῖτε οὖν σύ τε καὶ Θεόδωρος εἰ ἀποδέξεσθε πιθανολογία τε καὶ εἰκόσι περὶ τηλικούτων λεγομένους λόγους.”

163

ΘΕΑΙ. Ἄλλ' οὐ δίκαιον, ὦ Σώκρατες, οὔτε σὺ οὔτε ἂν ἡμεῖς φαίμεν.

ΣΩ. Ἄλλῃ δὴ σκεπτέον, ὡς ἔοικεν, ὡς ὃ τε σὺ καὶ ὁ Θεόδωρος λόγους.

5

ΘΕΑΙ. Πάνν μὲν οὖν ἄλλῃ.

οι φροιμιαζόμενοι pr. W ο2 δὴ] οὖν W ο3 σὺ θαυμάσεις W:
 συνθαυμάσεις BT ο4 οὕτως ἐξαίφνης W δ1 καὶ om. W
 α2 τάχα] ταχὺ T δ5 ὑπὲρ] περὶ W δ6 ἔγοντες TW:
 λέγοντες B ο1 τοῦ γράφειν] γράφειν W ο6 θέλοι W
 ο7 οὐδ' ἐνὸς schol.: οὐδενὸς BT ο8 πιθανολογ[α] πιθανολογίαις B
 α1 τηλικούτων] τοῦτων B α5 θεόδωρος B λόγους post α4 οὓς T

ΣΩ. Τῆδε δὴ σκοπῶμεν εἰ ἄρα ἐστὶν ἐπιστήμη τε καὶ αἴσθησις ταῦτόν ἢ ἕτερον. εἰς γὰρ τοῦτό που πᾶς ὁ λόγος ἡμῖν ἔτεινεν, καὶ τούτου χάριν τὰ πολλὰ καὶ ἄτοπα ταῦτα
10 ἐκινήσαμεν. οὐ γάρ;

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

b ΣΩ. Ἡ οὖν ὁμολογήσομεν, ἃ τῷ ὁρᾶν αἰσθανόμεθα ἢ τῷ ἀκούειν, πάντα ταῦτα ἅμα καὶ ἐπίστασθαι; οἶον τῶν βαρβάρων πρὶν μαθεῖν τὴν φωνὴν πότερον οὐ φήσομεν ἀκούειν ὅταν φθέγγωνται, ἢ ἀκούειν τε καὶ ἐπίστασθαι
5 ἃ λέγουσι; καὶ αὐτὰ γράμματα μὴ ἐπιστάμενοι, βλέποντες εἰς αὐτὰ πότερον οὐχ ὁρᾶν ἢ ἐπίστασθαι εἴπερ ὁρώμεν δισχυριούμεθα;

ΘΕΑΙ. Αὐτό γε, ὦ Σώκρατες, τοῦτο αὐτῶν, ὅπερ ὁρώμεν τε καὶ ἀκούομεν, ἐπίστασθαι φήσομεν· τῶν μὲν γὰρ τὸ
10 σχῆμα καὶ τὸ χρῶμα ὁρᾶν τε καὶ ἐπίστασθαι, τῶν δὲ τὴν c δέξυττα καὶ βαρύττητα ἀκούειν τε ἅμα καὶ εἰδέναι· ἃ δὲ οἱ τε γραμματισταὶ περὶ αὐτῶν καὶ οἱ ἑρμηνεῖς διδάσκουσιν, οὔτε αἰσθάνεσθαι τῷ ὁρᾶν ἢ ἀκούειν οὔτε ἐπίστασθαι.

ΣΩ. Ἄριστά γ', ὦ Θεαίτητε, καὶ οὐκ ἄξιόν σοι πρὸς
5 ταῦτα ἀμφισβητῆσαι, ἵνα καὶ αὐξάνῃ. ἀλλ' ὅρα δὴ καὶ τόδε ἄλλο προσιών, καὶ σκόπει πῇ αὐτὸ διωσόμεθα.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον δὴ;

d ΣΩ. Τὸ τοιούδε· εἴ τις ἔροιτο· “Ἄρα δυνατὸν ὅτου τις ἐπιστήμων γένοιτό ποτε, ἔτι ἔχοντα μνήμην αὐτοῦ τούτου καὶ σφζόμενον, τότε ὅτε μέμνηται μὴ ἐπίστασθαι αὐτὸ τοῦτο ὃ μέμνηται;” μακρολογῶ δέ, ὥς ἔοικε, βουλόμενος ἐρέσθαι
5 εἰ μαθὼν τίς τι μεμνημένος μὴ οἶδε.

ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς, ὦ Σώκρατες; τέρας γὰρ ἂν εἴη ὃ λέγεις.

ΣΩ. Μὴ οὖν ἐγὼ ληρῶ; σκόπει δέ. ἄρα τὸ ὁρᾶν οὐκ αἰσθάνεσθαι λέγεις καὶ τὴν ὄψιν αἰσθησιν;

a 7 τῆδε TW: τί δὲ B a 8 ἢ ἕτερον] πότερον B τοῦτ']
τοῦτόν B a 9 ἔτεινεν] τείνει W b 3 πότερον] πρότερον T
b 10 καὶ] τε καὶ T καὶ τὸ χρῶμα om. W c 6 πῇ] ποῦ W
d 2 ἔτι ἔχοντα] ἐπέχοντα B d 6 καὶ om. W

ΘΕΑΙ. Ἐγωγε.

ΣΩ. Οὐκοῦν ὁ ἰδὼν τι ἐπιστήμων ἐκείνου γέγονεν ὁ εἶδεν e
κατὰ τὸν ἄρτι λόγον;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Τί δέ; μνήμην οὐ λέγεις μέντοι τι;

ΘΕΑΙ. Ναί.

5

ΣΩ. Πότερον οὐδενὸς ἢ τινός;

ΘΕΑΙ. Τινὸς δήπου.

ΣΩ. Οὐκοῦν ὧν ἔμαθε καὶ ὧν ἥσθετο, τοιουτωνί τινων;

ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΣΩ. Ὅτι δὴ εἶδε τις, μέμνηται που ἐνίοτε;

10

ΘΕΑΙ. Μέμνηται.

ΣΩ. Ἡ καὶ μύσας; ἢ τοῦτο δράσας ἐπελάθετο;

ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ δεινόν, ὦ Σώκρατες, τοῦτό γε φάναι.

ΣΩ. Δεῖ γε μέντοι, εἰ σώσομεν τὸν πρόσθε λόγον· εἰ 164
δὲ μή, οἴχεται.

ΘΕΑΙ. Καὶ ἐγώ, νῆ τὸν Δία, ὑποπτεύω, οὐ μὴν ἱκανῶς
γε συννοῶ· ἀλλ' εἰπὲ πῆ.

ΣΩ. Τῆδε· ὁ μὲν ὁρῶν ἐπιστήμων, φαμέν, τούτου γέγονεν 5
οὔπερ ὁρῶν· ὅψις γὰρ καὶ αἴσθησις καὶ ἐπιστήμη ταῦτόν
ᾧ μολόγηται.

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ὅτι δέ γε ὁρῶν καὶ ἐπιστήμων γεγυνώς οὐ ἑώρα, ἐὰν
μύσῃ, μέμνηται μὲν, οὐχ ὁρᾷ δὲ αὐτό. ἢ γάρ; 10

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Τὸ δέ γε “οὐχ ὁρᾷ” “οὐκ ἐπίσταται” ἐστίν, εἴπερ b
καὶ τὸ “ὁρᾷ” “ἐπίσταται.”

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ.

ΣΩ. Συμβαίνει ἄρα, οὐ τις ἐπιστήμων ἐγένετο, εἰ μεμνη-
μένον αὐτὸν μὴ ἐπίστασθαι, ἐπειδὴ οὐχ ὁρᾷ· ὁ τέρας ἔφαμεν 5
ᾧ εἶναι εἰ γίγνοιτο.

a 1 σώσομεν Dissen : σώσοιμεν B T
b 1-2 ἐστίν . . . ἐπίσταται om. pr. B
ut videtur pr. B : αὐτὸ μὴ Hirschig

a 6 ὁρῶν B T : ὁρᾷ W
b 5 αὐτὸν μὴ T W : αὐτὸν ἢ
ᾧ ἔφαμεν W

ΘΕΑΙ. Ἀληθέστατα λέγεις.

ΣΩ. Τῶν ἀδυνάτων δὴ τι συμβαίνει φαίνεται ἐάν τις ἐπιστήμην καὶ αἰσθησιν ταυτὸν φῆ εἶναι.

10 ΘΕΑΙ. Ἐοικεν.

ΣΩ. Ἄλλο ἄρα ἐκότερον φατέον.

ΘΕΑΙ. Κινδυνεύει.

c ΣΩ. Τί οὖν δῆτ' ἂν εἴη ἐπιστήμη; πάλιν ἐξ ἀρχῆς, ὥς ἔοικεν, λεκτέον. καίτοι τί ποτε μέλλομεν, ὦ Θεαίτητε, δρᾶν;

ΘΕΑΙ. Τίνος πέρι;

ΣΩ. Φαινόμεθά μοι ἀλεκτρύονος ἀγεννοῦς δίκην πρὶν
5 νενικηκέναι ἀποπηδήσαντες ἀπὸ τοῦ λόγου ἔδειν.

ΘΕΑΙ. Πῶς δῆ;

ΣΩ. Ἀντιλογικῶς ἔοικαμεν πρὸς τὰς τῶν ὀνομάτων ὁμολογίας ἀνομολογησάμενοι καὶ τοιούτῃ τινὶ περιγεγόμενοι τοῦ λόγου ἀγαπᾶν, καὶ οὐ φάσκοντες ἀγωνισταὶ ἀλλὰ φιλό-
d σοφοὶ εἶναι λαυθάνομεν ταῦτ' ἐκείνοις τοῖς δεινοῖς ἀνδράσιν ποιούντες.

ΘΕΑΙ. Οὕτω μαυθάνω ὅπως λέγεις.

ΣΩ. Ἄλλ' ἐγὼ πειράσομαι δηλῶσαι περὶ αὐτῶν ὃ γε
5 δὴ νοῶ. ἡρόμεθα γὰρ δὴ εἰ μαθὼν καὶ μεμνημένος τίς τι μὴ ἐπίσταται, καὶ τὸν ἰδόντα καὶ μύσαντα μεμνημένον ὀρώντα δὲ οὐ ἀποδείξαντες, οὐκ εἰδότες ἀπεδείξαμεν καὶ ἅμα μεμνημένον· τοῦτο δ' εἶναι ἀδύνατον. καὶ οὕτω δὴ μῦθος ἀπώλετο ὁ Πρωταγόρειος, καὶ ὁ σὸς ἅμα ὁ τῆς
10 ἐπιστήμης καὶ αἰσθήσεως ὅτι ταυτὸν ἐστίν.

e ΘΕΑΙ. Φαίνεται.

ΣΩ. Οὐ τι ἂν, οἶμαι, ὦ φίλε, εἶπερ γε ὁ πατήρ τοῦ ἐτέ-
ρου μύθου ἔξη, ἀλλὰ πολλὰ ἂν ἤμυνε· νῦν δὲ ὀρφανὸν αὐτὸν ἡμεῖς προπηλακίζομεν. καὶ γὰρ οὐδ' οἱ ἐπίτροποι, οὗς Πρω-
5 ταγόρας κατέλειπεν, βοηθεῖν ἐθέλουσιν, ὧν Θεόδωρος εἰς ὁδε. ἀλλὰ δὴ αὐτοὶ κινδυνεύσομεν τοῦ δικαίου ξυεῖν αὐτῷ βοηθεῖν.

c 1 ἐπιστήμη μὴ B (sed μὴ punctis notatum) d 4 δηλῶσαι
T W : ἀπλῶσαι B e 3 πολλὰ om. T e 5 εἰς om. T

ΘΕΟ. Οὐ γὰρ ἐγώ, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ μᾶλλον Καλλίας
ὁ Ἰπποῦικου τῶν ἐκείνου ἐπίτροπος· ἡμεῖς δὲ πως θᾶπτον 165
ἐκ τῶν ψιλῶν λόγων πρὸς τὴν γεωμετρίαν ἀπενεύσαμεν.
χάριν γε μέντοι σοὶ ἔξομεν ἂν αὐτῷ βοηθῆς.

ΣΩ. Καλῶς λέγεις, ὦ Θεόδωρε. σκέψαι οὖν τὴν γ'
ἐμὴν βοήθειαν. τῶν γὰρ ἄρτι δεινότερα ἂν τις ὁμολογή- 5
σειεν μὴ προσέχων τοῖς ῥήμασι τὸν νοῦν, ἢ τὸ πολὺν
εἰθίσμεθα φάναι τε καὶ ἀπαρνέσθαι. σοὶ λέγω ὅπη, ἢ
Θεαιτήτῳ.

ΘΕΟ. Εἰς τὸ κοινὸν μὲν οὖν, ἀποκρινέσθω δὲ ὁ νεώτερος·
σφαλεῖς γὰρ ἦττον ἀσχημονήσει. b

ΣΩ. Λέγω δὴ τὸ δεινότατον ἐρώτημα, ἔστι δὲ οἶμαι
τοιόνδε τι· “Ἄρα οἶόν τε τὸν αὐτὸν εἰδῶτα τι τοῦτο ὃ οἶδεν
μὴ εἰδέναι;”

ΘΕΟ. Τί δὴ οὖν ἀποκρινόμεθα, ὦ Θεαίτητε; 5

ΘΕΑΙ. Ἀδύνατόν που, οἶμαι ἔγωγε.

ΣΩ. Οὐκ, εἰ τὸ ὁρᾶν γε ἐπίστασθαι θήσεις. τί γὰρ
χρήση ἀφύκτῳ ἐρωτήματι, τὸ λεγόμενον ἐν φρέατι συσχό-
μενος, ὅταν ἐρωτᾷ ἀνέκπληκτος ἀνὴρ, καταλαβὼν τῇ χειρὶ
σοῦ τὸν ἕτερον ὀφθαλμόν, εἰ ὁρᾷς τὸ ἱμάτιον τῷ κατειλημ- c
μένῳ;

ΘΕΑΙ. Οὐ φήσω οἶμαι τούτῳ γε, τῷ μέντοι ἐτέρῳ.

ΣΩ. Οὐκοῦν ὁρᾷς τε καὶ οὐχ ὁρᾷς ἅμα ταυτόν;

ΘΕΑΙ. Οὕτω γέ πως. 5

ΣΩ. Οὐδὲν ἐγώ, φήσει, τοῦτο οὔτε τάττω οὔτ' ἠρόμην
τὸ ὅπως, ἀλλ' εἰ ὃ ἐπίστασαι, τοῦτο καὶ οὐκ ἐπίστασαι.
νῦν δὲ ὃ οὐχ ὁρᾷς ὁρῶν φαίνῃ. ὠμολογηκῶς δὲ τυγχάνεις
τὸ ὁρᾶν ἐπίστασθαι καὶ τὸ μὴ ὁρᾶν μὴ ἐπίστασθαι. ἐξ
οὖν τούτων λογίζου τί σοι συμβαίνει. 10

ΘΕΑΙ. Ἄλλα λογίζομαι ὅτι τάναντία οἷς ὑπεθέμην. d

a 3 σοὶ om. B
b 7 γε om. W
συσχεόμενος B
c 8 δ om. W

a 6 προσχὼν al.
θήσεις] φήσεις W
c 3 μέντοι] μέντοι γ' W

b 2 δεινότερον W
b 8 συσχεόμενος B' T:
c 7 εἰ δ' T W: εἴτ' B

ΣΩ. Ἴσως δέ γ', ὦ θαυμάσιε, πλείω ἂν τοιαύτ' ἔπαθες
εἴ τίς σε προσηρώτα εἰ ἐπίστασθαι ἔστι μὲν ὀξύ, ἔστι δὲ
ἀμβλύ, καὶ ἐγγύθεν μὲν ἐπίστασθαι, πόρρωθεν δὲ μή, καὶ
5 σφόδρα καὶ ἡρέμα τὸ αὐτό, καὶ ἄλλα μυρία, ἃ ἑλλοχῶν ἂν
πελταστικὸς ἀνὴρ μισθοφόρος ἐν λόγοις ἐρόμενος, ἥνικ'
ἐπιστήμην καὶ αἰσθησιν ταύτων ἔθου, ἐμβαλὼν ἂν εἰς τὸ
ἀκούειν καὶ ὁσφραίνεσθαι καὶ τὰς τοιαύτας αἰσθήσεις, ἥλεγχεν
e ἂν ἐπέχων καὶ οὐκ ἀνιείς πρὶν θαυμάσας τὴν πολυάρατον
σοφίαν συνεποδόσθης ὑπ' αὐτοῦ, οὐ δὴ σε χειρωσάμενός τε
καὶ συνδήσας ἤδη ἂν τότε ἐλύτρου χρημάτων ὅσων σοὶ τε
κάκεινψ ἐδόκει. τίς οὖν δὴ ὁ Πρωταγόρας, φαίης ἂν ἴσως,
5 λόγον ἐπικουρον τοῖς αὐτοῦ ἐρεῖ; ἄλλο τι πειρώμεθα λέγειν;

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Ταῦτά τε δὴ πάντα ὅσα ἡμεῖς ἐπαμύνοντες αὐτῷ
166 λέγομεν, καὶ ὁμόσε οἶμαι χωρήσεται καταφρονῶν ἡμῶν καὶ
λέγων. “Οὗτος δὴ ὁ Σωκράτης ὁ χρηστός, ἐπειδὴ αὐτῷ
παιδίον τι ἐρωτηθὲν ἔδεισεν εἰ οἷόν τε τὸν αὐτὸν τὸ αὐτὸ
μемνήσθαι ἄμα καὶ μὴ εἰδέναι, καὶ δεῖσαν ἀπέφησεν διὰ τὸ
5 μὴ δύνασθαι προορᾶν, γέλωτα δὴ τὸν ἐμὲ ἐν τοῖς λόγοις
ἀπέδειξεν. τὸ δέ, ὦ ῥαθυμότατε Σώκρατες, τῆδ' ἔχει· ὅταν
τι τῶν ἐμῶν δι' ἐρωτήσεως σκοπῆς, ἐὰν μὲν ὁ ἐρωτηθεὶς
οἶάπερ ἂν ἐγὼ ἀποκριναίμην ἀποκρινάμενος σφάλῃται, ἐγὼ
b ἐλέγχομαι, εἰ δὲ ἄλλοῖα, αὐτὸς ὁ ἐρωτηθεὶς. αὐτίκα γὰρ
δοκεῖς τινὰ σοι συγχωρήσεσθαι μνήμην παρῆναι τῷ ὧν
ἔπαθε, τοιοῦτόν τι οὖσαν πάθος οἷον ὅτε ἔπασχε, μηκέτι
πάσχοντι; πολλοῦ γε δεῖ. ἢ αὐ ἀποκνήσειν ὁμολογεῖν οἷον
5 τ' εἶναι εἰδέναι καὶ μὴ εἰδέναι τὸν αὐτὸν τὸ αὐτό; ἢ ἅνπερ
τοῦτο δεῖσῃ, δώσειν ποτὲ τὸν αὐτὸν εἶναι τὸν ἀνομοιούμενον
τῷ πρὶν ἀνομοιοῦσθαι ὄντι; μᾶλλον δὲ τὸν εἶναι τινα
ἄλλ' οὐχὶ τούς, καὶ τούτους γιγνομένους ἀπείρους, ἅνπερ

d 2 δέ γ', δ] δ' ἐγὼ B d 3 δέ] δέ καὶ W d 5 ἐλλοχῶν B T
 2n] 2n τις W e 3 τε] γε B e 7 8σα] 8σα γ' W a 8 2n
 om. T ἀποκρινάμενος T σφάλῃται W b 3 οἷον 8τε T: οἷον τε
 B: οἷον τε 8τ' W b 5 εἰδέναι post εἶναι om. T b 8 καὶ om. T

ἀνομοιώσεις γίνηται, εἰ δὴ ὀνομάτων γε δεήσει θηρεύσεις c
 διευλαβεῖσθαι ἀλλήλων; ἀλλ', ὦ μακάριε," φήσει, "γενναιο-
 τέρως ἐπ' αὐτὸ ἐλθὼν ὃ λέγω, εἰ δύνασαι, ἐξέλεγξον ὥς οὐχὶ
 ἴδιαι αἰσθήσεις ἐκάστω ἡμῶν γίνονται, ἢ ὥς ἰδίων γιγνο-
 μένων οὐδέν τι ἂν μᾶλλον τὸ φαινόμενον μόνῃ ἐκεῖνῃ 5
 γίνοιτο, ἢ εἰ εἶναι δεῖ ὀνομάζειν, εἴη ᾧ περ φαίνεται· ὅς δὲ
 δὴ καὶ κυνοκεφάλους λέγων οὐ μόνον αὐτοὺς ἡνεῖς, ἀλλὰ καὶ
 τοὺς ἀκούοντας τοῦτο δρᾶν εἰς τὰ συγγράμματα μου ἀνα-
 πείθεις, οὐ καλῶς ποιῶν. ἐγὼ γὰρ φημι μὲν τὴν ἀλήθειαν d
 ἔχειν ὥς γέγραφα· μέτρον γὰρ ἕκαστον ἡμῶν εἶναι τῶν τε
 ὄντων καὶ μὴ, μυρίον μέντοι διαφέρειν ἕτερον ἑτέρου αὐτῷ
 τούτῳ, ὅτι τῷ μὲν ἄλλα ἔστι τε καὶ φαίνεται, τῷ δὲ ἄλλα.
 καὶ σοφίαν καὶ σοφὸν ἄνδρα πολλοῦ δέω τὸ μὴ φάναι εἶναι, 5
 ἀλλ' αὐτὸν τοῦτον καὶ λέγω σοφόν, ὅς ἂν τινι ἡμῶν,
 ᾧ φαίνεται καὶ ἔστι κακά, μεταβάλλων ποιήσῃ ἀγαθὰ φαί-
 νεσθῆαι τε καὶ εἶναι. τὸν δὲ λόγον αὖ μὴ τῷ ῥήματί μου
 δῶκε, ἀλλ' ὧδε ἔτι σαφέστερον μάθε τί λέγω. οἶον γὰρ ἐν e
 τοῖς πρόσθεν ἐλέγετο ἀναμνήσθητι, ὅτι τῷ μὲν ἀσθενοῦντι
 πικρὰ φαίνεται ἃ ἔσθιει καὶ ἔστι, τῷ δὲ ὑγιαίνοντι τὰναντία
 ἔστι καὶ φαίνεται. σοφώτερον μὲν οὖν τούτων οὐδέτερον δεῖ
 ποιῆσαι—οὐδὲ γὰρ δυνατόν—οὐδὲ κατηγορητέον ὥς ὁ μὲν 167
 κάμνων ἀμαθὴς ὅτι τοιαῦτα δοξάζει, ὁ δὲ ὑγιαίνων σοφὸς
 ὅτι ἀλλοῖα, μεταβλητέον δ' ἐπὶ θάτερα· ἀμείνων γὰρ ἢ ἑτέρα
 ἔξις. οὕτω δὲ καὶ ἐν τῇ παιδείᾳ ἀπὸ ἑτέρας ἕξεως ἐπὶ τὴν
 ἀμείνων μεταβλητέον· ἀλλ' ὁ μὲν ἱατρὸς φαρμάκοις μετα- 5
 βάλλει, ὁ δὲ σοφιστὴς λόγοις. ἐπεὶ οὐ τί γε ψευδῇ δοξάζοντά
 τίς τινα ὕστερον ἀληθῇ ἐποίησε δοξάζειν· οὔτε γὰρ τὰ μὴ
 ὄντα δυνατόν δοξάσαι, οὔτε ἄλλα παρ' ἃ ἂν πάσχη, ταῦτα
 δὲ ἀεὶ ἀληθῇ. ἀλλ' οἶμαι πονηρὰς ψυχῆς ἔξει δοξάζοντα b

c 1 ἀνομοιώσεις] ἀνομοίως B c 4 ἡμῶν ἐκάστω T c 6 ᾧ περ]
 περ W: ὁ in marg. b c 7 αὐτὸ συνηεῖς T Photius c 8 εἰς]
 πρὸς Photius d 2 γέγραφα] ἔγραψα W d 5 τῷ] τῷ T d 6 ὅς]
 ὥς T d 7 ᾧ φαίνεται B T: φαίνεται W e 2 πρόσθεν] ἐμπροσθεν T
 a 6 οὐ] οὔτε T a 8 παρ' ἃ ἂν W: παρὰ ἃν B: παρὰ ἃν T
 b 1 πονηρὰς] πονηρᾷ Aldina δοξάζοντα] δοξάζοντας B

- συγγενῇ ἑαυτῆς χρηστὴ ἐποίησε δοξάσαι ἕτερα τοιαῦτα, ἃ δὴ
 τινες τὰ φαντάσματα ὑπὸ ἀπειρίας ἀληθῆ καλοῦσιν, ἐγὼ
 δὲ βελτίω μὲν τὰ ἕτερα τῶν ἐτέρων, ἀληθέστερα δὲ οὐδέν.
 5 καὶ τοὺς σοφούς, ὧς φίλε Σώκρατες, πολλοῦ δέω βατράχους
 λέγειν, ἀλλὰ κατὰ μὲν σώματα ἱατροὺς λέγω, κατὰ δὲ φυτὰ
 γεωργούς. φημὶ γὰρ καὶ τούτους τοῖς φυτοῖς ἀντὶ πονηρῶν
 c αἰσθήσεων, ὅταν τι αὐτῶν ἀσθενῇ, χρηστὰς καὶ ὑγιεινὰς
 αἰσθήσεις τε καὶ ἀληθεῖς ἐμποιεῖν, τοὺς δὲ γε σοφούς τε καὶ
 ἀγαθοὺς ῥήτορας ταῖς πόλεσι τὰ χρηστὰ ἀντὶ τῶν πονηρῶν
 δίκαια δοκεῖν εἶναι ποιεῖν. ἐπεὶ οἶά γ' ἂν ἐκάστη πόλει δίκαια
 5 καὶ καλὰ δοκῇ, ταῦτα καὶ εἶναι αὐτῇ, ἕως ἂν αὐτὰ νομίσῃ· ἀλλ'
 ὁ σοφὸς ἀντὶ πονηρῶν ὄντων αὐτοῖς ἐκάστων χρηστὰ ἐποίησεν
 εἶναι καὶ δοκεῖν. κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ ὁ σοφιστὴς
 τοὺς παιδευομένους οὕτω δυνάμενος παιδαγωγεῖν σοφός τε
 d καὶ ἄξιος πολλῶν χρημάτων τοῖς παιδευθεῖσιν. καὶ οὕτω
 σοφώτεροί τέ εἰσιν ἕτεροι ἐτέρων καὶ οὐδεὶς ψευδῇ δοξάζει,
 καὶ σοί, ἔαντε βούλῃ ἔαντε μὴ, ἀνεκτέον ὄντι μέτρω· σφίζεται
 γὰρ ἐν τούτοις ὁ λόγος οὗτος. ᾧ σὺ εἰ μὲν ἔχεις ἐξ ἀρχῆς
 5 ἀμφισβητεῖν, ἀμφισβήτει λόγῳ ἀντιδιεφελθών· εἰ δὲ δι'
 ἐρωτήσεων βούλει, δι' ἐρωτήσεων οὐδὲ γὰρ τοῦτο φευκτέον,
 ἀλλὰ πάντων μάλιστα διωκτέον τῷ νοῦν ἔχοντι. ποίει
 e μέντοι οὕτως· μὴ ἀδίκει ἐν τῷ ἐρωτᾷ. καὶ γὰρ πολλὴ
 ἀλογία ἀρετῆς φάσκοντα ἐπιμελεῖσθαι μηδὲν ἄλλ' ἢ ἀδικοῦντα
 ἐν λόγοις διατελεῖν. ἀδικεῖν δ' ἐστὶν ἐν τῷ τοιούτῳ, ὅταν
 τις μὴ χωρὶς μὲν ὥς ἀγωνιζόμενος τὰς διατριβὰς ποιῇται,
 5 χωρὶς δὲ διαλεγόμενος, καὶ ἐν μὲν τῷ παύσῃ τε καὶ σφάλλῃ
 καθ' ὅσον ἂν δύνηται, ἐν δὲ τῷ διαλέγεσθαι σπουδάζῃ τε καὶ
 ἐπανορθοῖ τὸν προσδιαλεγόμενον, ἐκεῖνα μόνα αὐτῷ ἐνδεικνύ-
 168 μενος τὰ σφάλματα, ἃ αὐτὸς ὑφ' ἑαυτοῦ καὶ τῶν προτέρων
 σπουδαίων παρεκέκρουστο. ἂν μὲν γὰρ οὕτω ποιῇς, ἑαυτοὺς

b 2 ἑαυτῆς] αὐτῆς al.

χρηστῇ W

b 6 φυτὰ] τὰ φυτὰ W

c 2 ἀληθεῖς] ἀληθείας Schleiermacher

c 4 εἶναι secl. Schanz

oἶά γ'] εἴττ' Cobet

c 7 καὶ post εἶναι om. W

d 4 ἐν τούτοις

post οὗτος W

e 4 ὥς om. W

αἰτιάσονται οἱ προσδιατρέβοντές σοι τῆς αὐτῶν ταραχῆς καὶ ἀπορίας ἄλλ' οὐ σέ, καὶ σέ μὲν διώξονται καὶ φιλήσουσιν, αὐτοὺς δὲ μισήσουσι καὶ φεύξονται ἀφ' ἑαυτῶν εἰς φιλο- 5 σοφίαν, ἢ ἄλλοι γενόμενοι ἀπαλλαγῶσι τῶν οἱ πρότερον ἦσαν· ἐὰν δὲ τάναντία τούτων ὁρᾷς ὥσπερ οἱ πολλοί, τάναντία συμβήσεται σοι καὶ τοὺς συνόντας ἀντὶ φιλοσόφων μισούντας τοῦτο τὸ πρᾶγμα ἀποφανεῖς ἐπειδὴν πρεσβύτεροι β γένωνται. ἐὰν οὖν ἐμοὶ πείθῃ, ὃ καὶ πρότερον ἐρρήθῃ, οὐ δυσμενῶς οὐδὲ μαχητικῶς ἄλλ' ἔλεψ τῇ διανοίᾳ συγκαθεῖς ὡς ἀληθῶς σκέψῃ τί ποτε λέγομεν, κινεῖσθαι τε ἀποφαινόμενοι τὰ πάντα, τό τε δοκοῦν ἐκάστῳ τοῦτο καὶ εἶναι ἰδιώτῃ 5 τε καὶ πόλει. καὶ ἐκ τούτων ἐπισκέψῃ εἴτε ταῦτόν εἴτε καὶ ἄλλο ἐπιστήμη καὶ αἴσθησις, ἄλλ' οὐχ ὥσπερ ἄρτι ἐκ συνηθείας ῥημάτων τε καὶ ὀνομάτων, ἃ οἱ πολλοὶ ὅπῃ ἂν τύχωσι c ἔλκοντες ἀπορίας ἀλλήλοις παντοδαπὰς παρέχουσι." ταῦτα, ὦ Θεόδωρε, τῷ ἐταίρῳ σου εἰς βοήθειαν προσηρξάμην κατ' ἐμὴν δύναμιν σμικρὰ ἀπὸ σμικρῶν· εἰ δ' αὐτὸς ἕξῃ, μεγαλειώτερον ἂν τοῖς αὐτοῦ ἐβοήθησεν. 5

ΘΕΟ. Παίξεις, ὦ Σώκρατες· πάνν γὰρ νεανικῶς τῷ ἀνδρὶ βεβοήθηκας.

ΣΩ. Εὖ λέγεις, ὦ ἐταῖρε. καὶ μοι εἰπέ· ἐνενόησάς που λέγοντος ἄρτι τοῦ Πρωταγόρου καὶ ὀνειδίζοντος ἡμῖν ὅτι πρὸς παιδίον τοὺς λόγους ποιούμενοι τῷ τοῦ παιδὸς φόβῳ d ἀγωνιζοίμεθα εἰς τὰ ἑαυτοῦ, καὶ χαριεντισμὸν τινα ἀποκαλῶν, ἀποσεμνύνων δὲ τὸ πάντων μέτρον, σπουδάσαι ἡμᾶς διεκελεύσατο περὶ τὸν αὐτοῦ λόγον;

ΘΕΟ. Πῶς γὰρ οὐκ ἐνενόησα, ὦ Σώκρατες; 5

ΣΩ. Τί οὖν; κελεύεις πείθεσθαι αὐτῷ;

ΘΕΟ. Σφόδρα γε.

ΣΩ. Ὅρῃς οὖν ὅτι τάδε πάντα πλὴν σοῦ παιδία ἐστίν. εἰ οὖν πεισόμεθα τῷ ἀνδρὶ, ἐμὲ καὶ σέ δεῖ ἐρωτῶντάς τε καὶ

a 5 αὐτοὺς δὲ μισήσουσι om. pr. B b 6 τούτων] τῶν T c 3 προσ-
ηρξάμην] προσηρξάμην Schneider: προσήρξα μὲν Coraes o 5 ἐβοή-
θησαν B d 1 post ποιούμενοι add. οἱ B d 2 ἀγωνιζόμεθα B

- e ἀποκρивоμένους ἀλλήλοις σπουδάσαι αὐτοῦ περὶ τὸν λόγον, ἵνα μὴ τοῦτό γε ἔξη ἐγκαλεῖν, ὥς παίζοντες πρὸς μειράκια διεσκεψάμεθ' αὐτοῦ τὸν λόγον.

ΘΕΟ. Τί δ' ; οὐ πολλῶν τοι Θεαίτητος μεγάλους πώγυνας

- 5 ἐχόντων ἄμεινον ἂν ἐπακολουθήσειε λόγῳ διερευνωμένῳ;

- ΣΩ. Ἄλλ' οὐ τι σοῦ γε, ὦ Θεόδωρε, ἄμεινον. μὴ οὖν οἶον ἐμὲ μὲν τῷ σῷ ἐταίρῳ τετελευτηκότι δεῖν παντὶ τρόπῳ
169 ἐπαμύνειν, σὲ δὲ μηδενί. ἀλλ' ἴθι, ὦ ἄριστε, ὀλίγον ἐπίσπου, μέχρι τούτου αὐτοῦ ἕως ἂν εἰδῶμεν εἴτε ἄρα σὲ δεῖ διαγραμμάτων περὶ μέτρον εἶναι, εἴτε πάντες ὁμοίως σοὶ ἱκανοὶ ἑαυτοῖς εἰς τε ἀστρονομίαν καὶ τᾶλλα ὧν δὴ σὺ περὶ αἰτίαν
5 ἔχεις διαφέρειν.

ΘΕΟ. Οὐ ρᾶδιον, ὦ Σώκρατες, σοὶ παρακαθήμενον μὴ δίδόναι λόγον, ἀλλ' ἐγὼ ἄρτι παρελήρησα φάσκων σε ἐπιτρέψειν μοι μὴ ἀποδύεσθαι, καὶ οὐχὶ ἀναγκάσειν καθάπερ Λακεδαιμόνιοι· σὺ δέ μοι δοκεῖς πρὸς τὸν Σκίρωνα μᾶλλον
b τείνειν. Λακεδαιμόνιοι μὲν γὰρ ἀπιέναι ἢ ἀποδύεσθαι κελεύουσι, σὺ δὲ κατ' Ἀνταῖον τί μοι μᾶλλον δοκεῖς τὸ δρᾶμα δρᾶν· τὸν γὰρ προσελθόντα οὐκ ἀνίης πρὶν (ἂν) ἀναγκάσης ἀποδύσας ἐν τοῖς λόγοις προσπαλαῖσαι.

- 5 ΣΩ. Ἀριστά γε, ὦ Θεόδωρε, τὴν νόσον μου ἀπήκασας· ἰσχυρικώτερος μέντοι ἐγὼ ἐκείνων. μυρίοι γὰρ ἤδη μοι Ἡρακλῆες τε καὶ Θησέες ἐντυχόντες καρτεροὶ πρὸς τὸ λέγειν μάλ' εὖ συγκεκόφασιν, ἀλλ' ἐγὼ οὐδέν τι μᾶλλον ἀφίσταμαι.
c οὕτω τις ἔρωσ δεινὸς ἐνδέδυκε τῆς περὶ ταῦτα γυμνασίας. μὴ οὖν μηδὲ σὺ φθονήσης προσανατριψάμενος σαυτὸν τε ἄμα καὶ ἐμὲ δυνῆσαι.

- ΘΕΟ. Οὐδέν ἐτι ἀντιλέγω, ἀλλ' ἄγε ὅπῃ θέλεις· πάντως
5 τὴν περὶ ταῦτα εἰμαρμένην ἦν (ἂν) σὺ ἐπικλώσης δεῖ ἀνα-

ο 2 τοῦτό γε W : τοι τοῦτό γε B : τοι τό γε T ο 3 αὐτοῦ] αὐ τοῦ
τὸν B : αὐ τοῦτον T α 4 τε] γε T α 8 οὐχί] οὐκ W
b α μᾶλλον om. W b 3 ἂν add. Heindorf b 7 ἐντυχά-
νυτες B κρτεροὶ T W c 4 ἀλλ' ἄγε T : ἀλλὰ λέγε B ο 5 ἂν
add. w

τλήναι ἐλεγχόμενον. οὐ μέντοι περαιτέρω γε ὦν προτίθεσαι
οἶός τ' ἔσομαι παρασχεῖν ἐμαυτὸν σοι.

ΣΩ. Ἄλλ' ἄρκει καὶ μέχρι τούτων. καὶ μοι πάντῃ τήρει
τὸ τοιονδε, μή που παιδικόν τι λάβωμεν εἶδος τῶν λόγων
ποισύμενοι, καὶ τις πάλιν ἡμῖν αὐτὸ ὀνειδίσῃ. d

ΘΕΟ. Ἄλλὰ δὴ πειράσομαί γε καθ' ὅσον ἂν δύνωμαι.

ΣΩ. Τοῦδε τοίνυν πρῶτον πάλιν ἀντιλαβόμεθα οὐπερ τὸ
πρότερον, καὶ ἴδωμεν ὀρθῶς ἢ οὐκ ὀρθῶς ἐδυσχεραίνομεν
ἐπιτιμῶντες τῷ λόγῳ ὅτι αὐτάρκη ἕκαστον εἰς φρόνησιν 5
ἐποίει, καὶ ἡμῖν συνεχώρησεν ὁ Πρωταγόρας περὶ τε τοῦ
ἀμείνονος καὶ χειρόνος διαφέρειν τινάς, οὗς δὴ καὶ εἶναι
σοφούς. οὐχί;

ΘΕΟ. Ναί.

ΣΩ. Εἰ μὲν τοίνυν αὐτὸς παρὼν ὁμολογεί ἀλλὰ μὴ ἡμεῖς 10
βοηθοῦντες ὑπὲρ αὐτοῦ συνεχωρήσαμεν, οὐδὲν ἂν πάλιν ἔδει e
ἐπαναλαβόντας βεβαιοῦσθαι· νῦν δὲ τάχ' ἂν τις ἡμᾶς ἀκύρους
τιθεῖη τῆς ὑπὲρ ἐκείνου ὁμολογίας. διὸ καλλιδύως ἔχει
σαφέστερον περὶ τούτου αὐτοῦ διομολογήσασθαι· οὐ γάρ τι
σμικρὸν παραλλάττει οὕτως ἔχον ἢ ἄλλως. 5

ΘΕΟ. Λέγεις ἀληθῆ.

ΣΩ. Μὴ τοίνυν δι' ἄλλων ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐκείνου λόγου ὥς
διὰ βραχυτάτων λάβωμεν τὴν ὁμολογίαν. 170

ΘΕΟ. Πῶς;

ΣΩ. Οὕτως· τὸ δοκοῦν ἐκάστῳ τοῦτο καὶ εἶναι φησί
που ᾧ δοκεῖ;

ΘΕΟ. Φησί γὰρ οὖν. 5

ΣΩ. Οὐκοῦν, ὦ Πρωταγόρα, καὶ ἡμεῖς ἀνθρώπου, μᾶλλον
δὲ πάντων ἀνθρώπων δόξας λέγομεν, καὶ φαμέν οὐδένα
ὄντινα οὐ τὰ μὲν αὐτὸν ἡγεῖσθαι τῶν ἄλλων σοφώτερον, τὰ
δὲ ἄλλους ἑαυτοῦ, καὶ ἐν γε τοῖς μεγίστοις κινδύνοις, ὅταν
ἐν στρατείαις ἢ νόσοις ἢ ἐν θαλάττῃ χειμάζωνται, ὥσπερ 10

ο8 πᾶν ὑπηρεῖτο B d 2 δὴ] δεῖ T d 4 εἰδόμεν B ο4 αὐ-
τοῦ] αὐ Schanz ο7 ἄλλων] ἄλλου W α8 οὐ] οὖν T: ο6. οὐ W
α 10 νόσοις] ἐν νόσοις W ὥσπερ] ὥς T

- πρὸς θεοὺς ἔχειν τοὺς ἐν ἐκάστοις ἄρχοντας, σωτήρας σφῶν
 b προσδοκῶντας, οὐκ ἄλλῃ τῷ διαφέροντας ἢ τῷ εἶδέναι· καὶ
 πάντα που μεστὰ τάνθρώπινα ζητούντων διδασκάλους τε καὶ
 ἄρχοντας αὐτῶν τε καὶ τῶν ἄλλων ζῶν τῶν τε ἐργασιῶν,
 οἰομένων τε αὖ ἱκανῶν μὲν διδάσκειν, ἱκανῶν δὲ ἄρχειν
 5 εἶναι. καὶ ἐν τούτοις ἅπασι τί ἄλλο φήσομεν ἢ αὐτοὺς τοὺς
 ἀνθρώπους ἡγεῖσθαι σοφίαν καὶ ἀμαθίαν εἶναι παρὰ σφίσιν;
 ΘΕΟ. Οὐδὲν ἄλλο.

ΣΩ. Οὐκοῦν τὴν μὲν σοφίαν ἀληθῆ διάνοιαν ἡγοῦνται,
 τὴν δὲ ἀμαθίαν ψευδῆ δόξαν;

- c ΘΕΟ. Τί μήν;

ΣΩ. Τί οὖν, ὦ Πρωταγόρα, χρησόμεθα τῷ λόγῳ; πότε-
 ρον ἀληθῆ φῶμεν αἰε τοὺς ἀνθρώπους δοξάζειν, ἢ τοτὲ μὲν
 ἀληθῆ, τοτὲ δὲ ψευδῆ; ἐξ ἀμφοτέρων γάρ που συμβαίνει μὴ
 5 αἰε ἀληθῆ ἀλλ' ἀμφοτέρα αὐτοὺς δοξάζειν. σκόπει γάρ, ὦ
 Θεόδωρε, εἰ ἐθέλοι ἄν τις τῶν ἀμφὶ Πρωταγόραν ἢ σὺ
 αὐτὸς διαμάχεσθαι ὥς οὐδεὶς ἡγεῖται ἕτερος ἕτερον ἀμαθῆ
 τε εἶναι καὶ ψευδῆ δοξάζειν.

ΘΕΟ. Ἄλλ' ἀπιστον, ὦ Σώκρατες.

- d ΣΩ. Καὶ μὴν εἰς τοῦτό γε ἀνάγκης ὁ λόγος ἦκει ὁ
 πάντων χρημάτων μέτρον ἀνθρώπων λέγων.

ΘΕΟ. Πῶς δὴ;

ΣΩ. Ὅταν σὺ κρίνας τι παρὰ σαυτῷ πρὸς με ἀποφαίνῃ
 5 περὶ τινος δόξαν, σοὶ μὲν δὴ τοῦτο κατὰ τὸν ἐκείνου λόγον
 ἀληθὲς ἔστω, ἡμῖν δὲ δὴ τοῖς ἄλλοις περὶ τῆς σῆς κρίσεως
 πότερον οὐκ ἔστιν κριταῖς γενέσθαι, ἢ αἰε σὲ κρίνομεν
 ἀληθῆ δοξάζειν; ἢ μυρίοι ἐκάστοτέ σοι μάχονται ἀντιδοξά-
 ζοντες, ἡγούμενοι ψευδῆ κρίνειν τε καὶ οἶεσθαι;

- e ΘΕΟ. Νῆ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες, μάλα μυρίοι δῆτα,
 φησὶν Ὅμηρος, οἳ γέ μοι τὰ ἐξ ἀνθρώπων πράγματα
 παρέχουσιν.

ca 3 Πρωταγόρα B¹ T: τῷ Πρωταγόρῃ B
 W: ποτὲ . . . ποτὲ B T
 d 7 αἰεὶ σὲ B: σὲ αἰεὶ T

c 3, 4 ἴσως . . . ἴσως
 c 5 αἰεὶ om. W
 c 8 τε om. W

ΣΩ. Τί οὖν; βούλει λέγωμεν ὥς σὺ τότε σαυτῷ μὲν
ἀληθῆ δοξάζεις, τοῖς δὲ μυρίοις ψευδῇ; 5

ΘΕΟ. Ἐοικεν ἔκ γε τοῦ λόγου ἀνάγκη εἶναι.

ΣΩ. Τί δὲ αὐτῷ Πρωταγόρα; ἄρ' οὐχὶ ἀνάγκη, εἰ μὲν
μηδὲ αὐτὸς ᾤετο μέτρον εἶναι ἀνθρωπον μηδὲ οἱ πολλοί,
ὥσπερ οὐδὲ οἴονται, μηδενὶ δὴ εἶναι ταύτην τὴν ἀλήθειαν
ἣν ἐκεῖνος ἔγραψεν; εἰ δὲ αὐτὸς μὲν ᾤετο, τὸ δὲ πλῆθος μὴ 171
συνοίεται, οἷσθ' ὅτι πρῶτον μὲν ὅσῳ πλείους οἷς μὴ δοκεῖ ἢ
οἷς δοκεῖ, τοσοῦτ' ἄλλων οὐκ ἔστιν ἢ ἔστιν.

ΘΕΟ. Ἀνάγκη, εἴπερ γε καθ' ἐκάστην δόξαν ἔσται καὶ
οὐκ ἔσται. 5

ΣΩ. Ἐπειτά γε τοῦτ' ἔχει κομψότατον· ἐκεῖνος μὲν περὶ
τῆς αὐτοῦ οἰήσεως τὴν τῶν ἀντιδοξαζόντων οἴησιν, ἥ ἐκεῖ-
νον ἡγοῦνται ψεύδεσθαι, συγχωρεῖ που ἀληθῆ εἶναι ὁμολογῶν
τὰ ὄντα δοξάζειν ἅπαντας.

ΘΕΟ. Πάνυ μὲν οὖν. 10

ΣΩ. Οὐκοῦν τὴν αὐτοῦ ἂν ψευδῇ συγχωροῖ, εἰ τὴν τῶν b
ἡγουμένων αὐτὸν ψεύδεσθαι ὁμολογεῖ ἀληθῆ εἶναι;

ΘΕΟ. Ἀνάγκη.

ΣΩ. Οἱ δέ γ' ἄλλοι οὐ συγχωροῦσιν ἑαυτοῖς ψεύδεσθαι;

ΘΕΟ. Οὐ γάρ οὖν. 5

ΣΩ. Ὁ δέ γ' αὖ ὁμολογεῖ καὶ ταύτην ἀληθῆ τὴν δόξαν
ἔξ ὧν γέγραφεν.

ΘΕΟ. Φαίνεται.

ΣΩ. Ἐξ ἁπάντων ἄρα ἀπὸ Πρωταγόρου ἀρξαμένων
ἀμφισβητήσεται, μᾶλλον δὲ ὑπὸ γε ἐκείνου ὁμολογήσεται, 10
ὅταν τῷ τἀναντία λέγουσι συγχωρῇ ἀληθῆ αὐτὸν δοξάζειν,
τότε καὶ ὁ Πρωταγόρας αὐτὸς συγχωρήσεται μήτε κύνα μήτε c
τὸν ἐπιτυχόντα ἀνθρωπον μέτρον εἶναι μηδὲ περὶ ἐνὸς οὐδ' ἂν
μὴ μάθῃ. οὐχ οὕτως;

ΘΕΟ. Οὕτως.

9 δὴ om. W a 2 ἢ οἷς δοκεῖ om. pr. B b 4 ἑαυτοῖς B T :
ἑαυτοῖς W b 8 φαίνεται T W : om. B b 11 τῷ om. W συγχωρῇ
B : συγχωρηθῇ T

5 ΣΩ. Οὐκοῦν ἐπειδὴ ἀμφισβητεῖται ὑπὸ πάντων, οὐδενὶ
 ἂν εἴη ἡ Πρωταγόρου Ἀλήθεια ἀληθής, οὔτε τινὶ ἄλλῃ οὐτ'
 αὐτῷ ἐκείνῳ.

ΘΕΟ. Ἄγαν, ὦ Σώκρατες, τὸν ἐταῖρόν μου καταθέομεν.

ΣΩ. Ἀλλά τοι, ὦ φίλε, ἄδηλον εἰ καὶ παραθέομεν τὸ
 10 ὀρθόν. εἰκὸς γε ἄρα ἐκείνον πρεσβύτερον ὄντα σοφώτερον
 δ ἡμῶν εἶναι· καὶ εἰ αὐτίκα ἐντεῦθεν ἀνακύνειε μέχρι τοῦ
 αὐχένος, πολλὰ ἂν ἐμέ τε ἐλέγξας ληροῦντα, ὥς τὸ εἰκός,
 καὶ σὲ ὁμολογοῦντα, καταδὺς ἂν οἴχοιτο ἀποτρέχων. ἀλλ'
 ἡμῖν ἀνάγκη οἶμαι χρῆσθαι ἡμῖν αὐτοῖς ὁποῖοι τινές ἐσμεν,
 5 καὶ τὰ δοκοῦντα ἀεὶ ταῦτα λέγειν. καὶ δῆτα καὶ νῦν ἄλλο
 τι φῶμεν ὁμολογεῖν ἂν τοῦτό γε ὄντινόν, τὸ εἶναι σοφώτερον
 ἕτερον ἐτέρου, εἶναι δὲ καὶ ἀμαθέστερον;

ΘΕΟ. Ἐμοὶ γοῦν δοκεῖ.

ΣΩ. Ἡ καὶ ταύτῃ ἂν μάλιστα ἴστασθαι τὸν λόγον, ἥ
 e ἡμεῖς ὑπεγράψαμεν βοηθοῦντες Πρωταγόρᾳ, ὥς τὰ μὲν
 πολλὰ ἥ δοκεῖ, ταύτῃ καὶ ἔστιν ἐκάστῳ, θερμά, ξηρά,
 γλυκέα, πάντα ὅσα τοῦ τύπου τούτου· εἰ δέ που ἐν τισι
 συγχωρήσεται διαφέρειν ἄλλον ἄλλου, περὶ τὰ ὑγιεινὰ καὶ
 5 νοσώδη ἐθελῆσαι ἂν φάναι μὴ πᾶν γύναιον καὶ παιδίον, καὶ
 θηρίον δέ, ἱκανὸν εἶναι ἰᾶσθαι αὐτὸ γινώσκον ἑαυτῷ τὸ
 ὑγιεινόν, ἀλλὰ ἐνταῦθα δὴ ἄλλον ἄλλου διαφέρειν, εἴπερ
 πού;

ΘΕΟ. Ἐμοιγε δοκεῖ οὕτως.

172 ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ περὶ πολιτικῶν, καλὰ μὲν καὶ αἰσχροὶ
 καὶ δίκαια καὶ ἀδίκαια καὶ δόσια καὶ μὴ, οἷα ἂν ἐκάστη πόλις
 οἰηθεῖσα θῇται νόμῳ αὐτῇ, ταῦτα καὶ εἶναι τῇ ἀληθείᾳ
 ἐκάστη, καὶ ἐν τούτοις μὲν οὐδὲν σοφώτερον οὔτε ἰδιώτην
 5 ἰδιώτου οὔτε πόλιν πόλεως εἶναι· ἐν δὲ τῷ συμφέροντα
 ἑαυτῇ ἢ μὴ συμφέροντα τίθεσθαι, ἐνταῦθ', εἴπερ πού, αὐ
 ὁμολογήσει σύμβουλόν τε συμβούλου διαφέρειν καὶ πόλεως

c 10 γε ἄρα B: γε ἄρ' T: γὰρ W d 6 τὸ B: τοῦ T
 d 9 ἴστασθαι] ἰᾶσθαι Badham a 7 συμβούλου] συμβούλου αὐ W

δόξαν ἐτέραν ἐτέρας πρὸς ἀλήθειαν, καὶ οὐκ ἂν πάνυ τολμή-
σειε φῆσαι, ἃ ἂν θῆται πόλις συμφέροντα οἰηθεῖσα αὐτῇ, b
παντὸς μᾶλλον ταῦτα καὶ συνοίσειν· ἀλλ' ἐκεῖ σὺ λέγω, ἐν
τοῖς δικαίοις καὶ ἀδίκοις καὶ ὁσίοις καὶ ἀνοσίοις, ἐθέλουσιν
ἰσχυρίζεσθαι ὥς οὐκ ἔστι φύσει αὐτῶν οὐδὲν οὐσίαν ἑαυτοῦ
ἔχον, ἀλλὰ τὸ κοινῇ δόξαν τοῦτο γίγνεται ἀληθές τότε, ὅταν 5
δόξη καὶ ὅσον ἂν δοκῇ χρόνον. καὶ ὅσοι γε ἂν μὴ παντάπασι
τὸν Πρωταγόρου λόγον λέγωσιν, ὧδέ πως τὴν σοφίαν ἄγουσι.
λόγος δὲ ἡμᾶς, ὦ Θεόδωρε, ἐκ λόγου μείζων ἐξ ἐλάττωτος
καταλαμβάνει.

c

ΘΕΟ. Οὐκοῦν σχολὴν ἄγομεν, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Φαινόμεθα. καὶ πολλάκις μὲν γε δῆ, ὦ δαιμόνιε,
καὶ ἄλλοτε κατενόησα, ἀτὰρ καὶ νῦν, ὥς εἰκότως οἱ ἐν ταῖς
φιλοσοφίαις πολλὸν χρόνον διατρίψαντες εἰς τὰ δικαστήρια 5
ἴοντες γελοῖοι φαίνονται ῥήτορες.

ΘΕΟ. Πῶς δὴ οὖν λέγεις;

ΣΩ. Κινδυνεύουσιν οἱ ἐν δικαστηρίοις καὶ τοῖς τοιούτοις
ἐκ νέων κυλιωδόμενοι πρὸς τοὺς ἐν φιλοσοφίᾳ καὶ τῇ
τοιᾷδε διατριβῇ τεθραμμένους ὥς οἰκείται πρὸς ἐλευθέρους d
τεθράφθαι.

ΘΕΟ. Πῇ δὴ;

ΣΩ. Ἦι τοῖς μὲν τοῦτο δὲ σὺ εἶπες ἀεὶ πάρεστι, σχολή,
καὶ τοὺς λόγους ἐν εἰρήνῃ ἐπὶ σχολῇς ποιοῦνται· ὥσπερ 5
ἡμεῖς νυνὶ τρίτον ἤδη λόγον ἐκ λόγου μεταλαμβάνομεν,
οὕτω κακῆνοι, ἔδω αὐτοὺς δὲ ἐπελθὼν τοῦ προκειμένου μᾶλλον
καθάπερ ἡμᾶς ἀρέσῃ· καὶ διὰ μακρῶν ἢ βραχέων μέλει
οὐδὲν λέγειν, ἂν μόνον τύχωσι τοῦ ὄντος· οἱ δὲ ἐν ἀσχολίᾳ
τε ἀεὶ λέγουσι—κατεπείγει γὰρ ὕδωρ ῥέον—καὶ οὐκ ἐγχεῶναι e
περὶ οὗ ἂν ἐπιθυμήσωσι τοὺς λόγους ποιεῖσθαι, ἀλλ' ἀνάγ-

a 8 τολμήσης T

δυσχυρίζεσθαι W

Schanz: δὴ B T

ἄγχουσιν W: λέγουσι

θράφθαι W: τεθράφθαι B T

b 3 καὶ ἀδίκους W: om. B T

b 4 ἑαυτοῦ] ἐφ' αὐτοῦ Badham

b 7 λέγωσιν B T: λέγουσιν al.

c 9 καὶ] καὶ ἐν W

e 2 ποιήσασθαι W

ἐθέλουσι

b 6 ἂν

ἄγουσι B T:

d 2 τε-

κην ἔχων ὁ ἀντιδίκος ἐφέστηκεν καὶ ὑπογραφὴν παρανα-
 γιγνωσκομένην ὣν ἐκτὸς οὐ ῥητέον [ἣν ἀντωμοσίαν καλοῦσιν].
 5 οἱ δὲ λόγοι αἰεὶ περὶ ὁμοδοῦλου πρὸς δεσπότην καθήμενοι,
 ἐν χειρὶ τινα δίκην ἔχοντα, καὶ οἱ ἀγῶνες οὐδέποτε τὴν
 ἄλλως ἀλλ' αἰεὶ τὴν περὶ αὐτοῦ, πολλάκις δὲ καὶ περὶ ψυχῆς
 173 ὁ δρόμος· ὥστ' ἐξ ἀπάντων τούτων ἔντονοι καὶ ὀριμεῖς
 γίνονται, ἐπιστάμενοι τὸν δεσπότην λόγῳ τε θωπεῦσαι καὶ
 ἔργῳ ὑπελθεῖν, σμικροὶ δὲ καὶ οὐκ ὀρθοὶ τὰς ψυχάς. τὴν
 γὰρ αὔξην καὶ τὸ εὐθύ τε καὶ τὸ ἐλευθέριον ἢ ἐκ νέων δου-
 5 λεία ἀφήρηται, ἀναγκάζουσα πράττειν σκολιά, μεγάλους
 κινδύνους καὶ φόβους ἔτι ἀπαλαῖς ψυχαῖς ἐπιβάλλουσα, οἷς
 οὐ δυνάμενοι μετὰ τοῦ δικαίου καὶ ἀληθοῦς ὑποφέρειν, εὐθύς
 ἐπὶ τὸ ψεῦδος τε καὶ τὸ ἀλλήλους ἀνταδικεῖν τρεπόμενοι
 b πολλὰ κάμπτονται καὶ συγκλῶνται, ὥσθ' ὑγιὲς οὐδὲν ἔχοντες
 τῆς διανοίας εἰς ἡνδρας ἐκ μειρακίων τελευτῶσι, δεινοὶ τε
 καὶ σοφοὶ γεγονότες, ὡς οἴονται. καὶ οὔτοι μὲν δὴ τοιοῦτοι,
 ὦ Θεόδωρε· τοὺς δὲ τοῦ ἡμετέρου χοροῦ πότερον βούλει
 5 διελθόντες ἢ ἑάσαντες πάλιν ἐπὶ τὸν λόγον τρεπώμεθα, ἵνα
 μὴ καί, ὃ νυνδὴ ἐλέγομεν, λίαν πολὺν τῇ ἐλευθερίᾳ καὶ
 μεταλήψει τῶν λόγων καταχρώμεθα;

ΘΕΟ. Μηδαμῶς, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ διελθόντες. πάνν
 c γὰρ εὖ τοῦτο εἴρηκας, ὅτι οὐχ ἡμεῖς οἱ ἐν τῷ τοιῷδε χορεύ-
 οντες τῶν λόγων ὑπηρέται, ἀλλ' οἱ λόγοι ἡμέτεροι ὥσπερ
 οἰκέται, καὶ ἕκαστος αὐτῶν περιμένει ἀποτελεσθῆναι ὅταν
 ἡμῖν δοκῇ· οὔτε γὰρ δικαστὴς οὔτε θεατὴς ὥσπερ ποιηταῖς
 5 ἐπιτιμῆσων τε καὶ ἄρξων ἐπιστατεῖ παρ' ἡμῖν.

ΣΩ. Λέγωμεν δὴ, ὡς ἔοικεν, ἐπεὶ σοὶ γε δοκεῖ, περὶ τῶν
 κορυφαίων· τί γὰρ ἂν τις τοὺς γε φαύλως διατρίβοντας ἐν
 φιλοσοφίᾳ λέγοι; οὔτοι δέ που ἐκ νέων πρῶτον μὲν εἰς
 d ἀγορὰν οὐκ ἴσασι τὴν ὁδόν, οὐδὲ ὅπου δικαστήριον ἢ βου-

ε 4 ἦν ... καλοῦσιν secl. Abresch
 θεῖν Cobet e Themistio: χαρίσασθαι BT
 tius: τὸ ἐλευθέριον BT: ἐλευθέριον W
 τεροι BT ο 7 φαύλους W

ε 6 τινα] τὴν T α 3 ὀρελ-
 α 4 τὸ ἐλευθέριον Themis-
 ο 2 ἡμέτεροι W: οἱ ἡμέ-
 τεροι W

λευτήριον ἢ τι κοινὸν ἄλλο τῆς πόλεως συνέδριον· νόμους δὲ καὶ ψηφίσματα λεγόμενα ἢ γεγραμμένα οὔτε ὁρώσιν οὔτε ἀκούουσι· σπουδαὶ δὲ ἑταιριῶν ἐπ' ἀρχᾶς καὶ σύνοδοι καὶ δέιπνα καὶ σὺν αὐλητρῖσι κῶμοι, οὐδὲ ὄναρ πράττειν προσίσταται 5 αὐτοῖς. εὖ δὲ ἢ κακῶς τις γέγονεν ἐν πόλει, ἢ τί τῷ κακόν ἐστιν ἐκ προγόνων γεγυῖς ἢ πρὸς ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν, μᾶλλον αὐτὸν λέληθεν ἢ οἱ τῆς θαλάττης λεγόμενοι χόες. καὶ ταῦτα πάντ' οὐδ' ὅτι οὐκ οἶδεν, οἶδεν· οὐδὲ γὰρ e αὐτῶν ἀπέχεται τοῦ εὐδοκμεῖν χάριον, ἀλλὰ τῷ ὄντι τὸ σῶμα μόνον ἐν τῇ πόλει κεῖται αὐτοῦ καὶ ἐπιδημεῖ, ἡ δὲ διάνοια, ταῦτα πάντα ἡγησαμένη σμικρὰ καὶ οὐδέν, ἀτιμάσασα πανταχῇ πέτεται κατὰ Πίνδαρον “ τὰς τε γὰς ὑπένερθε ” καὶ 5 τὰ ἐπίπεδα γεωμετροῦσα, “ οὐρανοῦ θ' ὕπερ ” ἀστρονομοῦσα, καὶ πᾶσαν πάντῃ φύσιν ἐρευνωμένη τῶν ὄντων ἐκάστου ὅλου, 174 εἰς τῶν ἐγγύς οὐδὲν αὐτὴν συγκαθίεῖσα.

ΘΕΟ. Πῶς τοῦτο λέγεις, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Ὡς περ καὶ Θαλῆν ἀστρονομοῦντα, ὦ Θεόδωρε, καὶ ἄνω βλέποντα, πεσόντα εἰς φρέαρ, Θραῦττά τις ἐμμελὴς καὶ 5 χαρίεσσα θεραπαινὶς ἀποσκῶψαι λέγεται ὥς τὰ μὲν ἐν οὐρανῷ προθυμοῖτο εἰδέναι, τὰ δ' ἐμπροσθεν αὐτοῦ καὶ παρὰ πόδας λανθάνει αὐτόν. ταῦτόν δὲ ἀρκεῖ σκῶμμα ἐπὶ πάντας ὅσοι ἐν φιλοσοφίᾳ διάγουσι. τῷ γὰρ ὄντι τὸν τοιοῦτον b ὁ μὲν πλησίον καὶ ὁ γείτων λέληθεν, οὐ μόνον ὅτι πράττει, ἀλλ' ὀλίγου καὶ εἰ ἀνθρωπὸς ἐστιν ἢ τι ἄλλο θρέμμα· τί δέ ποτ' ἐστὶν ἀνθρώπος καὶ τί τῇ τοιαύτῃ φύσει προσήκει διάφορον τῶν ἄλλων ποιεῖν ἢ πάσχειν, ζητεῖ τε καὶ πράγματ' 5 ἔχει διερευνώμενος. μανθάνεις γάρ που, ὦ Θεόδωρε· ἢ οὐ;

ΘΕΟ. Ἐγώ γε· καὶ ἀληθὴ λέγεις.

ΣΩ. Τοιγάρτοι, ὦ φίλε, ἰδίᾳ τε συγγιγνόμενος ὁ τοιοῦτος

d 6 τῆς W Iambl. Clem. : τῆς B T ἐν τῇ πόλει W τῷ τὸ W
 e 1 οἶδεν, οἶδεν T W Iambl. : οἶδεν θ' εἶδεν B 5 πέτεται B¹ W
 Iambl. Clem. Eus. : φέρεται B T τὰς τε Campbell e Clem. : τὰ
 τε B : τὰ τε T 6 θ' ὑπερ scripsi : τε ὑπερ B T a 1 τῶν] ὡν B
 a 2 συγκαθίεῖσα T a 7 ἐμπροσθεν B T et γρ. W : ἐπισθεν W t
 Iambl. Eus. a 8 πάντας T Iambl. Eus. : πάντα B b 1 ἐν B T : ἐπὶ W
 b 7 καὶ om. B

- c ἐκάστῳ καὶ δημοσίᾳ, ὅπερ ἀρχόμενος ἔλεγον, ὅταν ἐν
δικαστηρίῳ ἢ που ἄλλοθι ἀναγκασθῇ περὶ τῶν παρὰ πόδας
καὶ τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς διαλέγεσθαι, γέλωτα παρέχει οὐ
μόνον Θράτταις ἀλλὰ καὶ τῷ ἄλλῳ ὄχλῳ, εἰς φρέατά τε
5 καὶ πᾶσαν ἀπορίαν ἐμπίπτων ὑπὸ ἀπειρίας, καὶ ἡ ἀσχη-
μοσύνη δεινὴ, δόξαν ἀβελτερίας παρεχομένη· ἐν τε γὰρ
ταῖς λοιδορίαις ἴδιον ἔχει οὐδὲν οὐδένα λοιδορεῖν, ἀτ' οὐκ
εἰδῶς κακὸν οὐδὲν οὐδενὸς ἐκ τοῦ μὴ μεμελετηκέναι· ἀπορῶν
d οὖν γελοῖος φαίνεται. ἐν τε τοῖς ἐπαίνοις καὶ ταῖς τῶν
ἄλλων μεγαλαυχίαις οὐ προσποιήτως ἀλλὰ τῷ ὄντι γελῶν
ἐνδῆλος γινόμενος ληρώδης δοκεῖ εἶναι. τύραννόν τε γὰρ
ἡ βασιλεία ἐγκωμιαζόμενον, ἕνα τῶν νομέων, οἷον συβώτην
5 ἡ ποιμένα ἢ τινα βουκόλον, ἡγεῖται ἀκούειν εὐδαιμονιζό-
μενον πολὺ βδβάλλοντα· δυσκολώτερον δὲ ἐκείνων ζῶον καὶ
ἐπιβουλότερον ποιμαίνειν τε καὶ βδβάλλειν νομίζει αὐτούς,
ἄγροικον δὲ καὶ ἀπαιδεύτον ὑπὸ ἀσχαλίας οὐδὲν ἥττον τῶν
e νομέων τὸν τοιοῦτον ἀναγκαῖον γίνεσθαι, σηκὸν ἐν ὄρει τὸ
τεῖχος περιβεβλημένον. γῆς δὲ ὅταν μυρία πλέθρα ἢ ἔτι
πλείω ἀκούσῃ ὥς τις ἄρα κεκτημένος θαυμαστὰ πλήθει
κέκτηται, πάνσμικρα δοκεῖ ἀκούειν εἰς ἅσασαν εἰσθῶς τὴν
5 γῆν βλέπειν. τὰ δὲ δὴ γένη ὑμνούντων, ὥς γενναῖός τις
ἐπὶ τὰ πάππους πλουσίους ἔχων ἀποφῆναι, παντάπασιν
ἀμβλὺ καὶ ἐπὶ σμικρὸν ὀρώντων ἡγεῖται τὸν ἔπαινον, ὑπὸ
175 ἀπαιδευσίας οὐ δυναμένων εἰς τὸ πᾶν αἰεὶ βλέπειν οὐδὲ λογι-
ζεσθαι ὅτι πάππων καὶ προγόνων μυριάδες ἐκάστῳ γεγόνασιν
ἀναρίθμητοι, ἐν αἷς πλούσιοι καὶ πτωχοὶ καὶ βασιλεῖς καὶ
δοῦλοι βάρβαροί τε καὶ Ἕλληνες πολλάκις μυριοὶ γεγόνασιν
5 ὄψοι· ἄλλ' ἐπὶ πέντε καὶ εἴκοσι καταλόγῳ προγόνων
σεμνυνομένων καὶ ἀναφερόντων εἰς Ἡρακλέα τὸν Ἀμφι-
τρώωνος ἄτοπα αὐτῷ καταφαίνεται τῆς σμικρολογίας, ὅτι
b δὲ ὁ ἀπ' Ἀμφιτρώωνος εἰς τὸ ἄνω πεντεκαεικοστὸς τοιοῦ-
τος ἦν οἷα συνέβαιεν αὐτῷ τύχῃ, καὶ ὁ πεντηκοστὸς ἀπ'

a 6 ἀναφερομένων W

b 2 οἷα . . . τύχῃ B

αὐτοῦ, γελᾷ οὐ δυναμένων λογίσεσθαι τε καὶ χαννότητα
ἀνοήτου ψυχῆς ἀπαλλάττειν. ἐν ἅπασι δὴ τούτοις ὁ τοιοῦ-
τος ὑπὸ τῶν πολλῶν καταγελᾶται, τὰ μὲν ὑπερηφάνως 5
ἔχων, ὡς δοκεῖ, τὰ δ' ἐν ποσὶν ἀγνοῶν τε καὶ ἐν ἐκάστοις
ἀπορῶν.

ΘΕΟ. Παντάπασι τὰ γινόμενα λέγεις, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ὅταν δέ γέ τινα αὐτός, ὦ φίλε, ἐλκύσῃ ἄνω, καὶ
ἐθελήσῃ τις αὐτῷ ἐκβῆναι ἐκ τοῦ “Τί ἐγὼ σέ ἀδικῶ ἢ σὺ c
ἐμέ”; εἰς σκέψιν αὐτῆς δικαιοσύνης τε καὶ ἀδικίας, τί τε
ἐκάτερον αὐτοῖν καὶ τί τῶν πάντων ἢ ἀλλήλων διαφέρετον,
ἢ ἐκ τοῦ “εἰ βασιλεὺς εὐδαίμων,” “κεκτημένος τ' αὖ
χρυσίον,” βασιλείας πέρι καὶ ἀνθρωπίνης ὅλως εὐδαιμονίας 5
καὶ ἀθλιότητος ἐπὶ σκέψιν, πόῃ τέ τινε ἐστὸν καὶ τίνα
τρόπον ἀνθρώπου φύσει προσήκει τὸ μὲν κτήσασθαι αὐτοῖν,
τὸ δὲ ἀποφυγεῖν—περὶ τούτων ἀπάντων ὅταν αὖ δέῃ λόγον
διδόναι τὸν σμικρὸν ἐκείνων τὴν ψυχὴν καὶ δριμύν καὶ d
δικανικόν, πάλιν αὖ τὰ ἀντίστροφα ἀποδίδωσιν· εἰλιγγῶν
τε ἀπὸ ὑψηλοῦ κρεμασθεῖς καὶ βλέπων μετέωρος ἄνωθεν
ὑπὸ ἀθλείας ἀδημονῶν τε καὶ ἀπορῶν καὶ βατταρίζων γέλωτα
Θράτταις μὲν οὐ παρέχει οὐδ' ἄλλῃ ἀπαιδεύτῃ οὐδενί, οὐ 5
γὰρ αἰσθάνονται, τοῖς δ' ἐναντίως ἢ ὡς ἀνδραπόδοις τρα-
φεῖσι πᾶσιν. οὗτος δὴ ἐκατέρου τρόπος, ὦ Θεόδωρε, ὁ
μὲν τῷ ὄντι ἐν ἐλευθερίᾳ τε καὶ σχολῇ τεθραμμένον, ὃν e
δὴ φιλόσοφον καλεῖς, ᾧ ἀνεμέσητον εὐθήβει δοκεῖν καὶ
οὐδενὶ εἶναι ὅταν εἰς δουλικά ἐμπέσῃ διακυβήματα, οἷον
στρωματόδεσμον μὴ ἐπισταμένον συσκευάσασθαι μὴδὲ ὄφον
ἡδῦναι ἢ θῶπας λόγους· ὁ δ' αὖ τὰ μὲν τοιαῦτα πάντα 5
δυναμένον τορῶς τε καὶ ὀξέως διακονεῖν, ἀναβάλλεσθαι δὲ

b3 δυναμένων B Iambl.: δυνάμεναι T b5 μὲν B T et s.v. W :
νῦν W b8 τὸ γινόμενον W b9 γε om. W ἀνω T W Iambl.
Eus.: om. B c2 αὐτῆς W : αὐτῆς B T c4 εἰ B T Iambl.: om. al.
τ' αὖ] τ' αὖ πολὺ Eus. vulg.: πολὺ Iambl. et s.v. t o5 βασιλείας B T :
ἢ βασιλείας W t Iambl. Eus. c7 κτήσασθαι B³ Iambl. Eus.: κτή-
σεσθαι B T o8 τούτων ἀπάντων B : πάντων τούτων T Iambl. Eus.
d4 βατταρίζων Themistius: βαρβαρίζων B T d6 τραφεῖσι πᾶσιν T
Iambl. Eus.: τραφεῖσιν ἅπασιν B o4 ἐπισταμένον B T Iambl. Eus.:
ἐπιστάμενος W t o5 ὁ δ' t Iambl.: οὐδ' B T

οὐκ ἐπισταμένου ἐπιδέξια ἐλευθερίως οὐδέ γ' ἁρμονίαν λόγων
 176 λαβόντος ὀρθῶς ὑμῆσαι θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων εὐδαιμόνων
 βίον [ἀληθῆ].

- ΘΕΟ. Εἰ πάντας, ὦ Σώκρατες, πείθοις ἂ λέγεις ὥσπερ
 ἐμέ, πλείων ἂν εἰρήνη καὶ κακὰ ἐλάττω κατ' ἀνθρώπους εἴη.
- 5 ΣΩ. Ἄλλ' οὐτ' ἀπολέσθαι τὰ κακὰ δυνατόν, ὦ Θεόδωρε—
 ὑπεναντίον γάρ τι τῷ ἀγαθῷ ἀεὶ εἶναι ἀνάγκη—οὐτ' ἐν
 θεοῖς αὐτὰ ἰδρῦσθαι, τὴν δὲ θνητὴν φύσιν καὶ τόνδε τὸν
 τόπον περιπολεῖ ἐξ ἀνάγκης. διὸ καὶ πειρᾶσθαι χρὴ ἐνθένδε
 b ἐκείσε φεύγειν ὅτι τάχιστα. φυγὴ δὲ ὁμοίωσις θεῷ κατὰ
 τὸ δυνατόν· ὁμοίωσις δὲ δίκαιον καὶ ὅσιον μετὰ φρονήσεως
 γενέσθαι. ἀλλὰ γάρ, ὦ ἄριστε, οὐ πάνν τι ῥῥῆδιον πείσαι
 ὥς ἄρα οὐχ ὦν ἔνεκα οἱ πολλοὶ φασὶ δεῖν πονηρίαν μὲν
 5 φεύγειν, ἀρετὴν δὲ διώκειν, τούτων χάριν τὸ μὲν ἐπιτη-
 δευτέον, τὸ δ' οὐ, ἵνα δὴ μὴ κακὸς καὶ ἵνα ἀγαθὸς δοκῇ
 εἶναι· ταῦτα μὲν γάρ ἐστιν ὁ λεγόμενος γραῶν ὄβλος, ὥς
 ἐμοὶ φαίνεται· τὸ δὲ ἀληθὲς ὧδε λέγωμεν. θεὸς οὐδαμῇ
 c οὐδαμῶς ἄδικος, ἀλλ' ὥς οἷόν τε δικαιοτάτος, καὶ οὐκ ἐστιν
 αὐτῷ ὁμοιότερον οὐδὲν ἢ δς ἂν ἡμῶν αὐτῷ γένηται ὅτι δικαιο-
 τatos. περὶ τοῦτο καὶ ἡ ὥς ἀληθῶς δεινότης ἀνδρὸς καὶ
 οὐδενία τε καὶ ἀνανδρία. ἡ μὲν γὰρ τούτου γνῶσις σοφία
 5 καὶ ἀρετὴ ἀληθινή, ἡ δὲ ἄγνοια ἀμαθία καὶ κακία ἐναργής·
 αἱ δ' ἄλλαι δεινότητές τε δοκοῦσαι καὶ σοφαί ἐν μὲν
 πολιτικαῖς δυναστείαις γιγνόμεναι φορτικαί, ἐν δὲ τέχναις
 d βάνασοι. τῷ οὖν ἀδικοῦντι καὶ ἀνόσια λέγοντι ἢ πράττοντι
 μακρῷ ἄριστ' ἔχει τὸ μὴ συγχωρεῖν δεινῷ ὑπὸ πανουργίας
 εἶναι· ἀγάλλονται γὰρ τῷ ὀνειδεῖ καὶ οἴονται ἀκούειν ὅτι
 οὐ λῆροί εἰσι, γῆς ἄλλως ἄχθη, ἀλλ' ἄνδρες οἷους δεῖ
 5 ἐν πόλει τοὺς σωθησομένους. λεκτέον οὖν τάληθές, ὅτι
 τοσοῦτφ μᾶλλον εἰσιν οἷοι οὐκ οἴονται, ὅτι οὐχὶ οἴονται·

ο 7 ἐλευθερίως Athenaeus: ἐλευθέρως B T γ' om. W a 1 ἀν-
 δρῶν] ἀνθρώπων al. a 2 ἀληθῆ om. Athenaeus b 3 τι om. B
 b 6 δὴ om. B: δὲ Eusebius b 7 μὲν om. B c 3 τοῦτο Iambl.
 Eus. Stob.: τούτου B T c 6 καὶ om. T σοφαί I Iambl.: σοφαί B

ἀγνοοῦσι γὰρ ζημίαν ἀδικίας, ὃ δεῖ ἥκιστα ἀγνοεῖν. οὐ γάρ
ἐστὶν ἦν δοκοῦσιν, πληγαί τε καὶ θάνατοι, ὧν ἐνίοτε πάσχουσιν
οὐδὲν ἀδικοῦντες, ἀλλὰ ἦν ἀδύνατον ἐκφυγεῖν. e

ΘΕΟ. Τίνα δὴ λέγεις;

ΣΩ. Παραδειγμάτων, ὦ φίλε, ἐν τῷ ὄντι ἐστῶτων, τοῦ
μὲν θεῖου εὐδαιμονεστάτου, τοῦ δὲ ἀθέου ἀθλιωτάτου, οὐχ
ὀρῶντες ὅτι οὕτως ἔχει, ὑπὸ ἡλιθιότητός τε καὶ τῆς ἐσχάτης 5
ἀνοίας λανθάνουσι τῷ μὲν ὁμοιούμενοι διὰ τὰς ἀδίκους 177
πράξεις, τῷ δὲ ἀνομοιούμενοι. οὐ δὴ τίνουσι δίκην ζῶντες
τὸν εἰκότα βίον ᾧ ὁμοιοῦνται· ἐὰν δ' εἴπωμεν ὅτι, ἂν μὴ
ἀπαλλαγῶσι τῆς δεινότητος, καὶ τελευτήσαντας αὐτοὺς
ἐκεῖνος μὲν ὁ τῶν κακῶν καθαρὸς τόπος οὐ δέξεται, ἐνθάδε 5
δὲ τὴν αὐτοῖς ὁμοιότητα τῆς διαγωγῆς αἰετίζουσι, κακοὶ
κακοῖς συνόντες, ταῦτα δὴ καὶ παντάπασιν ὥς δεινοὶ καὶ
πανοῦργοι ἀνσῆτων τινῶν ἀκούσονται.

ΘΕΟ. Καὶ μάλα δὴ, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Οὐδὰ τοι, ὦ ἐταῖρε. ἐν μέντοι τι αὐτοῖς συμ- b
βέβηκεν· ὅταν ἰδίᾳ λόγον δέῃ δοῦναί τε καὶ δέξασθαι
περὶ ὧν ψέγουσι, καὶ ἐβελήσωσιν ἀνδρικῶς πολλὸν χρόνον
ὑπομεῖναι καὶ μὴ ἀνάνδρως φυγεῖν, τότε ἀτόπως, ὦ δαιμόνιε,
τελευτῶντες οὐκ ἀρέσκουσιν αὐτοὶ αὐτοῖς περὶ ὧν λέγουσι, 5
καὶ ἡ ῥητορικὴ ἐκεῖνη πως ἀπομαραίνεται, ὥστε παίδων
μηδὲν δοκεῖν διαφέρειν. περὶ μὲν οὖν τούτων, ἐπειδὴ καὶ
πάρεργα τυγχάνει λεγόμενα, ἀποστῶμεν—εἰ δὲ μή, πλείω
αἰετίζοντα καταχῶσει ἡμῶν τὸν ἐξ ἀρχῆς λόγον—ἐπὶ c
δὲ τὰ ἐμπροσθεν ἴωμεν, εἰ καὶ σοὶ δοκεῖ.

ΘΕΟ. Ἐμοὶ μὲν τὰ τοιαῦτα, ὦ Σώκρατες, οὐκ ἀηδέστερα
ἀκούειν· ῥᾶν γὰρ τηλικῶδε ὄντι ἐπακολουθεῖν. εἰ μέντοι 5
δοκεῖ, πάλιν ἐπανώμεν.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐνταῦθά που ἤμεν τοῦ λόγου, ἐν ᾧ ἔφαμεν
τοὺς τὴν φερομένην οὐσίαν λέγοντας, καὶ τὸ αἰετίζον

© 3 ὄντι] παντὶ W b 2 δτ' ἂν W Iambl. : ὅτι ἂν BT b 4 φυ-
γεῖν W : φεύγειν BT Iambl. b 7 ὄν om. W

ἐκάστῳ τοῦτο καὶ εἶναι τούτῳ ᾧ δοκεῖ, ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις
 ἐθέλειν δισχυρίζεσθαι καὶ οὐχ ἥκιστα περὶ τὰ δίκαια, ὡς
 d παντὸς μᾶλλον ἢ ἂν θῆται πόλις δόξαντα αὐτῇ, ταῦτα καὶ
 ἔστι δίκαια τῇ θεμένῃ, ἥσπερ ἂν κέηται· περὶ δὲ τὰγαθὰ
 οὐδένα ἀνδρείον ἔθ' οὕτως εἶναι ὥστε τολμᾶν διαμάχεσθαι ὅτι
 5 καὶ ἢ ἂν ὠφέλιμα οἰηθείσα πόλις ἑαυτῇ θῆται, καὶ ἔστι τοσοῦ-
 τον χρόνον ὅσον ἂν κέηται ὠφέλιμα, πλὴν εἴ τις τὸ ὄνομα
 λέγοι· τοῦτο δέ που σκῶμμ' ἂν εἴη πρὸς δ' λέγομεν. ἡ οὐχί;
 ΘΕΟ. Πάνυ γε.

e ΣΩ. Μὴ γὰρ λεγέτω τὸ ὄνομα, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα τὸ
 ὀνομαζόμενον θεωρεῖτω.

ΘΕΟ. Μὴ γάρ.

ΣΩ. Ἄλλ' ὃ ἂν τοῦτο ὀνομάξῃ, τούτου δήπου στοχάζεται
 5 νομοθετουμένη, καὶ πάντας τοὺς νόμους, καθ' ὅσον οἴεταί τε
 καὶ δύναται, ὡς ὠφελιμωτάτους ἑαυτῇ τίθεται· ἡ πρὸς ἄλλο
 τι βλέπουσα νομοθετεῖται;

178 ΘΕΟ. Οὐδαμῶς.

ΣΩ. Ἡ οὖν καὶ τυγχάνει αἰεὶ, ἡ πολλὰ καὶ διαμαρτάνει
 ἐκάστη;

ΘΕΟ. Οἶμαι ἔγωγε καὶ ἁμαρτάνειν.

5 ΣΩ. Ἐπὶ τοίνυν ἐνθένδε ἂν μᾶλλον πᾶς τις ὁμολογήσειεν
 ταῦτα ταῦτα, εἰ περὶ παντός τις τοῦ εἰδούς ἐρωτῇ ἐν ᾧ
 καὶ τὸ ὠφέλιμον τυγχάνει ὄν· ἔστι δέ που καὶ περὶ τὸν
 μέλλοντα χρόνον. ὅταν γὰρ νομοθετώμεθα, ὡς ἐσομένους
 ὠφελίμους τοὺς νόμους τιθέμεθα εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον·
 10 τοῦτο δὲ “μέλλον” ὀρθῶς ἂν λέγοιμεν.

b ΘΕΟ. Πάνυ γε.

ΣΩ. Ἴθι δῆ, οὕτωςι ἐρωτῶμεν Πρωταγόραν ἢ ἄλλον
 τινὰ τῶν ἐκείνῳ τὰ αὐτὰ λεγόντων· “Πάντων μέτρον

c9 τὰ om. B d2 τῇ θεμένῃ] τιθεμένη T τὰγαθὰ TW: τὰγα-
 θοῦ BW¹ d6 ἡ W: om. B T e1-3 λεγέτω . . . μὴ γάρ
 om. T e1 τὸ ὀνομαζόμενον W: δ' ὀνομαζόμενον B e2 θεω-
 ρεῖτω] θεωρεῖτω pr. W: θεωρεῖται B a2 πολλὰ] καὶ πολλὰ T
 a3 ἐκάστη W: ἐκάστη BT a10 μέλλον W: μᾶλλον BT

ἄνθρωπός ἐστιν," ὥς φατέ, ὦ Πρωταγόρα, λευκῶν βαρέων
κούφων, οὐδενὸς ὅτου οὐ τῶν τοιούτων· ἔχων γὰρ αὐτῶν 5
τὸ κριτήριον ἐν αὐτῷ, οἷα πάσχει τοιαῦτα οἰόμενος, ἀληθῆ
τε οἶεται αὐτῷ καὶ ὄντα. οὐχ οὕτω;

ΘΕΟ. Οὕτω.

ΣΩ. Ἡ καὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι, φήσομεν, ὦ Πρω-
ταγόρα, ἔχει τὸ κριτήριον ἐν αὐτῷ, καὶ οἷα ἂν οἰηθῇ ἔσεσθαι, c
ταῦτα καὶ γίγνεται ἐκεῖνῳ τῷ οἰηθέντι; οἷον θερμῆ· ἄρ'
ὅταν τις οἰηθῇ ἰδιώτης αὐτὸν πυρετὸν λήψεσθαι καὶ ἔσεσθαι
ταύτην τὴν θερμότητα, καὶ ἕτερος, ἱατρὸς δέ, ἀντοιηθῇ, κατὰ
τὴν ποτέρου δόξαν φῶμεν τὸ μέλλον ἀποβήσεσθαι, ἢ κατὰ 5
τὴν ἀμφοτέρων, καὶ τῷ μὲν ἱατρῷ οὐ θερμὸς οὐδὲ πυρέττων
γενήσεται, ἑαυτῷ δὲ ἀμφότερα;

ΘΕΟ. Γελοῖον μεντὰν εἶη.

ΣΩ. Ἄλλ' οἶμαι περὶ οἶνου γλυκύτητος καὶ αὐστηρότητος
μελλούσης ἔσεσθαι ἢ τοῦ γεωργοῦ δόξα ἄλλ' οὐχ ἢ τοῦ d
κιθαριστοῦ κυρία.

ΘΕΟ. Τί μήν;

ΣΩ. Οὐδ' ἂν αὐτὸν περὶ ἀναρμόστου τε καὶ εὐαρμόστου
ἐσομένου παιδοτρίβης ἂν βέλτιον δοξάσειεν μουσικοῦ, δ καὶ 5
ἔπειτα αὐτῷ τῷ παιδοτρίβῃ δόξει εὐάρμοστον εἶναι.

ΘΕΟ. Οὐδαμῶς.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ τοῦ μέλλοντος ἐστιάσεσθαι μὴ μαγει-
ρικοῦ ὄντος, σκευαζομένης θούης, ἀκυροτέρα ἢ κρίσις τῆς 10
τοῦ ὀψοποιοῦ περὶ τῆς ἐσομένης ἡδονῆς. περὶ μὲν γὰρ τοῦ
ἤδη ὄντος ἐκάστω ἡδέος ἢ γεγυότος μηδὲν πω τῷ λόγῳ e
διαμαχόμεθα, ἀλλὰ περὶ τοῦ μέλλοντος ἐκάστω καὶ δόξειν
καὶ ἔσεσθαι πότερον αὐτὸς αὐτῷ ἄριστος κριτής, ἢ σύ, ὦ
Πρωταγόρα, τό γε περὶ λόγους πιθανὸν ἐκάστω ἡμῶν
ἐσόμενον εἰς δικαστήριον βέλτιον ἂν προδοξάσαις ἢ τῶν 5
ἰδιωτῶν ὅστισούν;

ο 2 θερμῇ Timaeus Phrynichus: θερμὰ libri ο 3 καὶ ἔσεσθαι
om. T d 5 δ om. T ο 4 τό γε W: τότε B T

ΘΕΟ. Καὶ μάλα, ὦ Σώκρατες, τοῦτό γε σφόδρα ὑπ-
 ισχνεῖτο πάντων διαφέρειν αὐτός.

ΣΩ. Νῆ Δία, ὦ μέλε· ἡ οὐδεὶς γ' ἂν αὐτῷ διελέγετο
 179 διδούς πολὺ ἀργύριον, εἰ μὴ τοὺς συνόντας ἐπειθεν ὅτι καὶ
 τὸ μέλλον ἔσεσθαι τε καὶ δόξειν οὔτε μάντις οὔτε τις ἄλλος
 ἄμεινον κρίνειεν ἂν ἢ αὐτός [αὐτῷ].

ΘΕΟ. Ἀληθέστατα.

5 ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ αἱ νομοθεσίαι καὶ τὸ ὠφέλιμον περὶ
 τὸ μέλλον ἐστί, καὶ πᾶς ἂν ὁμολογοῖ νομοθετουμένην
 πόλιν πολλάκις ἀνάγκην εἶναι τοῦ ὠφελιμωτάτου ἀπο-
 τυγχάνειν;

ΘΕΟ. Μάλα γε.

10 ΣΩ. Μετρίως ἄρα ἡμῖν πρὸς τὸν διδάσκαλόν σου εἰρή-
 b σεται ὅτι ἀνάγκη αὐτῷ ὁμολογεῖν σοφώτερόν τε ἄλλον
 ἄλλου εἶναι καὶ τὸν μὲν τοιοῦτον μέτρον εἶναι, ἐμοὶ δὲ τῷ
 ἀνεπιστήμονι μὴδὲ ὅπωςτιοῦν ἀνάγκην εἶναι μέτρῳ γίγνεσθαι,
 ὥς ἄρτι με ἠνάγκαζεν ὁ ὑπὲρ ἐκείνου λόγος, εἴτ' ἐβουλόμην
 5 εἶτε μὴ, τοιοῦτον εἶναι.

ΘΕΟ. Ἐκείνη μοι δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, μάλιστα ἀλίσκε-
 σθαι ὁ λόγος, ἀλίσκόμενος καὶ ταύτῃ, ἥ τὰς τῶν ἄλλων
 δόξας κυρίας ποιεῖ, αὐταὶ δὲ ἐφάνησαν τοὺς ἐκείνου λόγους
 οὐδαμῇ ἀληθεῖς ἡγούμεναι.

c ΣΩ. Πολλαχῇ, ὦ Θεόδωρε, καὶ ἄλλῃ ἂν τό γε τοιοῦτον
 ἀλοίῃ μὴ πᾶσαν παντὸς ἀληθῆ δόξαν εἶναι· περὶ δὲ τὸ
 παρὸν ἐκάστῳ πάθος, ἐξ ὧν αἱ αἰσθήσεις καὶ αἱ κατὰ ταύτας
 δόξαι γίνονται, χαλεπώτερον ἐλεῖν ὥς οὐκ ἀληθεῖς. ἴσως
 5 δὲ οὐδὲν λέγω· ἀνάλωτοι γάρ, εἰ ἐτυχον, εἰσίν, καὶ οἱ
 φάσκοντες αὐτὰς ἐναργεῖς τε εἶναι καὶ ἐπιστήμας τάχα ἂν
 οὕτα λέγοιεν, καὶ Θεαίτητος ὄδε οὐκ ἀπὸ σκοποῦ εἴρηκεν
 d αἰσθησιν καὶ ἐπιστήμην ταῦτόν θέμενος. προσιτέον οὖν ἐγγυ-
 τέρω, ὥς ὁ ὑπὲρ Πρωταγόρου λόγος ἐπέταττε, καὶ σκεπτέον

a 1 μὴ] πρ Heindorf: δὴ Campbell

macher a 7 ἀνάγκη T
 o 2 παντός] πάντως Stobaeus

a 3 αὐτῷ secl. Schleier-

o 1 πολλαχῇ] πολλαχῇ οὖν Stobaeus

τὴν φερομένην ταύτην οὐσίαν διακρούοντα εἶτε ὑγιᾶς εἶτε
σαθρὸν φθέγγεται· μάχη δ' οὖν περὶ αὐτῆς οὐ φαύλη οὐδ'
ὀλίγοις γέγονεν.

ΘΕΟ. Πολλοῦ καὶ δεῖ φαύλη εἶναι, ἀλλὰ περὶ μὲν τὴν
Ἰωνίαν καὶ ἐπιδιδῶσι πάμπολυ. οἱ γὰρ τοῦ Ἡρακλείτου
ἐταῖροι χορηγοῦσι τούτου τοῦ λόγου μάλα ἐρρωμένως.

ΣΩ. Τῷ τοι, ὦ φίλε Θεόδωρε, μᾶλλον σκεπτέον καὶ ἐξ
ἀρχῆς, ὥσπερ αὐτοὶ ὑποτείνονται.

ΘΕΟ. Παντάπασι μὲν οὖν. καὶ γάρ, ὦ Σώκρατες, περὶ
τούτων τῶν Ἡρακλειτείων ἥ, ὥσπερ σὺ λέγεις, Ὀμηρείων
καὶ ἔτι παλαιότερων, αὐτοῖς μὲν τοῖς περὶ τὴν Ἐφεσον, ὅσοι
προσποιοῦνται ἔμπειροι, οὐδὲν μᾶλλον οἶόν τε διαλεχθῆναι
ἢ τοῖς οἰστρώσι. ἀτεχνῶς γὰρ κατὰ τὰ συγγράμματα
φέρονται, τὸ δ' ἐπιμεῖναι ἐπὶ λόγῳ καὶ ἐρωτῇ καὶ ἡσυχίᾳ
ἐν μέρει ἀποκρίνασθαι καὶ ἐρέσθαι ἥττον αὐτοῖς ἐνὶ ἡ τὸ
μηδέν· μᾶλλον δὲ ὑπερβάλλει τὸ οὐδ' οὐδὲν πρὸς τὸ μηδὲ
σμικρὸν ἐνεῖναι τοῖς ἀνδράσι ἡσυχίας. ἀλλ' ἂν τινὰ τι
ἔρῃ, ὥσπερ ἐκ φαρέτρας ῥηματίσκια αἰνιγματῶδη ἀνασπῶντες
ἀποτοξεύουσι, κἂν τούτου ζητῆς λόγον λαβεῖν τί εἴρηκεν,
ἐτέρῳ πεπλήξῃ καὶ ὡς μετωνομασμένῳ. περὶ αὖτε οὐδέποτε
οὐδὲν πρὸς οὐδένα αὐτῶν· οὐδέ γε ἐκείνοι αὐτοὶ πρὸς ἀλλή-
λους, ἀλλ' εὖ πάνυ φυλάττουσι τὸ μηδὲν βέβαιον ἔαν εἶναι
μήτ' ἐν λόγῳ μήτ' ἐν ταῖς αὐτῶν ψυχαῖς, ἡγούμενοι, ὥς ἐμοὶ
δοκεῖ, αὐτὸ στάσιμον εἶναι· τούτῳ δὲ πάνυ πολεμοῦσιν, καὶ
καθ' ὅσον δύνανται πανταχόθεν ἐκβάλλουσιν.

ΣΩ. Ἵσως, ὦ Θεόδωρε, τοὺς ἀνδρας μαχομένους ἑώρακας,
εἰρηνεύουσιν δὲ οὐ συγγέγονας· οὐ γὰρ σοὶ ἐταῖροί εἰσιν.
ἀλλ' οἶμαι τὰ τοιαῦτα τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ σχολῆς φράζουσιν,
οὓς ἂν βούλωνται ὁμοίους αὐτοῖς ποιῆσαι.

ΘΕΟ. Ποίοις μαθηταῖς, ὦ δαιμόνιε; οὐδὲ γίγνεται τῶν
τοιούτων ἕτερος ἑτέρου μαθητῆς, ἀλλ' αὐτόματοι ἀναφύονται

d 3 διακρούοντα TW: ἀκούοντα B
B Eusebius: τούτο ut videtur T
e 4 καὶ] τε καὶ W

d 7 πάμπολυ B
μᾶλλον] μάλα T
a 1 ἀποκρίνασθαι W

d 9 τῷ τοι
καὶ om. T

ὁπόθεν ἂν τύχη ἕκαστος αὐτῶν ἐνθουσιάσας, καὶ τὸν ἕτερον
ὁ ἕτερος οὐδὲν ἡγείται εἰδέναι. παρὰ μὲν οὖν τούτων, ὅπερ
ἦα ἐρῶν, οὐκ ἂν ποτε λάβοις λόγον οὔτε ἐκόντων οὔτε
5 ἀκόντων· αὐτοὺς δὲ δεῖ παραλαβόντας ὥσπερ πρόβλημα
ἐπισκοπεῖσθαι.

ΣΩ. Καὶ μετρίως γε λέγεις. τὸ δὲ δὴ πρόβλημα ἄλλο
τι παρειλήφαμεν παρὰ μὲν τῶν ἀρχαίων μετὰ ποιήσεως
d ἐπικρυπτομένων τοὺς πολλούς, ὡς ἡ γένεσις τῶν ἄλλων
πάντων Ὡκεανός τε καὶ Τηθύς βεύματα (ὄντα) τυγχάνει καὶ
οὐδὲν ἔστηκε, παρὰ δὲ τῶν ὑστέρων ἅτε σοφωτέρων ἀνα-
φανδὸν ἀποδεικνυμένων, ἵνα καὶ οἱ σκυτοτόμοι αὐτῶν τὴν
5 σοφίαν μάθωσιν ἀκούσαντες καὶ παύσωνται ἡλιθίως οἰόμενοι
τὰ μὲν ἐστάναι, τὰ δὲ κινεῖσθαι τῶν ὄντων, μαθόντες δὲ ὅτι
πάντα κινεῖται τιμῶσιν αὐτούς; ὀλίγου δὲ ἐπελαθόμεν, ὦ
Θεόδωρε, ὅτι ἄλλοι αὖ τάναντία τούτοις ἀπεφήναντο,

e τῶν οἷον ἀκίνητον τελέθει τῷ παντὶ ὄνομ' εἶναι τ'

καὶ ἄλλα ὅσα Μέλισσοί τε καὶ Παρμενίδαι ἐναντιούμενοι
πᾶσι τούτοις δισχυρίζονται, ὡς ἔν τε πάντα ἐστὶ καὶ ἔστηκεν
αὐτὸ ἐν αὐτῷ οὐκ ἔχον χώραν ἐν ᾗ κινεῖται. τούτοις οὖν, ὦ
5 ἐταῖρε, πᾶσι τί χρησόμεθα; κατὰ σμικρὸν γὰρ προϊόντες
λελήθαμεν ἀμφοτέρων εἰς τὸ μέσον πεπτωκότες, καὶ ἂν μή
181 πῃ ἀμυνόμενοι διαφύγωμεν, δίκην δώσομεν ὥσπερ οἱ ἐν ταῖς
παλαιστραῖς διὰ γραμμῆς παίζοντες, ὅταν ὑπ' ἀμφοτέρων
ληφθέντες ἔλκωνται εἰς τάναντία. δοκεῖ οὖν μοι τοὺς ἐτέρους
πρότερον σκεπτέον, ἐφ' οὗσπερ ὠρμήσαμεν, τοὺς ῥέοντας, καὶ
5 ἔαν μὲν τι φαίνωνται λέγοντες, συνέλξομεν μετ' αὐτῶν ἡμᾶς
αὐτούς, τοὺς ἐτέρους ἐκφυγεῖν πειρώμενοι· ἔαν δὲ οἱ τοῦ
ὄλου στασιῶται ἀληθέστερα λέγειν δοκῶσι, φευξόμεθα παρ'

c 3 ὅπερ ἦα ἐρῶν] ὅπερ ἐπὶ ἀέρων (sic) B c 7 δὲ δὴ W Eusebius:
γε δὴ B T d 2 ὄντα addidi d 6 μαθόντες δὲ om. T e 1 de
hoc versu vide Diels ad Parmenidem 8. 38 a 7 παρ' αὐτοὺς ἀπ'
αὐτῶν Schleiermacher: παρ' αὐτοὺς ἀπ' αὐτῶν τῶν W: ἀπ' αὐτῶν τῶν
παρ' αὐτοὺς B: τῶν παρ' αὐτοὺς ἀπ' αὐτῶν T

αὐτοὺς ἀπ' αὐ τῶν τὰ ἀκίνητα κινούντων. ἀμφότεροι δ' ἂν b
φανώσι μῆδεν μέτριον λέγοντες, γελοῖοι ἐσόμεθα ἡγούμενοι
ἡμᾶς μὲν τὶ λέγω φαύλους ὄντας, παμπалаίους δὲ καὶ
πασσόφους ἄνδρας ἀποδοκιμακότες. ὅρα οὖν, ὦ Θεόδωρε,
εἰ λυσιτελεῖ εἰς τοσοῦτον προῖέναι κίνδυνον. 5

ΘΕΟ. Οὐδὲν μὲν οὖν ἀνεκτόν, ὦ Σώκρατες, μὴ οὐ
διασκέψασθαι τί λέγουσιν ἐκότεροι τῶν ἀνδρῶν.

ΣΩ. Σκεπτέον ἂν εἴη σοῦ γε οὕτω προθυμουμένου. δοκεῖ
οὖν μοι ἀρχὴ εἶναι τῆς σκέψεως κινήσεως περί, ποῖόν τί c
ποτε ἄρα λέγοντές φασι τὰ πάντα κινεῖσθαι. βούλομαι δὲ
λέγω τὸ τοιούδε· πότερον ἐν τι εἶδος αὐτῆς λέγουσιν ἢ,
ὥσπερ ἐμοὶ φαίνεται, δύο; μὴ μέντοι μόνον ἐμοὶ δοκείτω,
ἀλλὰ συμμέτεχε καὶ σύ, ἵνα κοινῇ πάσχωμεν ἂν τι καὶ δέη. 5
καὶ μοι λέγε· ἄρα κινεῖσθαι καλεῖς ὅταν τι χώραν ἐκ χώρας
μεταβάλλῃ ἢ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ στρέφηται;

ΘΕΟ. Ἐγώ γε.

ΣΩ. Τοῦτο μὲν τοῖνυν ἐν ἔστω εἶδος. ὅταν δὲ ἢ μὲν ἐν
τῷ αὐτῷ, γηράσκη δέ, ἢ μέλαν ἐκ λευκοῦ ἢ σκληρόν ἐκ d
μαλακοῦ γίγνηται, ἢ τινα ἄλλην ἀλλοιώσιν ἀλλοιώται, ἄρα
οὐκ ὄξιον ἕτερον εἶδος φάναι κινήσεως;

ΘΕΟ. [Ἐμοιγε δοκεῖ] ἀναγκαῖον μὲν οὖν.

ΣΩ. Δύο δὴ λέγω τούτῳ εἶδει κινήσεως, ἀλλοιώσιν, τὴν 5
οὕτω φεραν.

ΘΕΟ. Ὅρθως γε λέγων.

ΣΩ. Τοῦτο τοῖνυν οὕτω διελόμενοι διαλεγόμεθα ἤδη τοῖς
τὰ πάντα φάσκουσιν κινεῖσθαι καὶ ἐρωτῶμεν· Πότερον πᾶν
φατε ἀμφοτέρως κινεῖσθαι, φερόμενόν τε καὶ ἀλλοιούμενον, e
ἢ τὸ μὲν τι ἀμφοτέρως, τὸ δ' ἑτέρως;

ΘΕΟ. Ἀλλὰ μὰ Δί' ἐγώ γε οὐκ ἔχω εἰπεῖν· οἶμαι δ' ἂν
φάναι ἀμφοτέρως.

b 1 τὰ] καὶ τὰ T b 2 ἡγούμεθα B b 6 ἀνεκτόν] ἀνεκτόν
Madvig c 2 φασι om. T d 4 ἐμοιγε δοκεῖ om. Stobaeus
ἀναγκαῖον μὲν οὖν vulgo Socrati tribuunt; Theodoro iam tribuit B
d 5 εἶδη κινήσεως τούτῳ T d 6 φεραν W: περιφεραν BT Stobaeus

5 ΣΩ. Εἰ δέ γε μή, ὦ ἑταῖρε, κινούμενά τε αὐτοῖς καὶ ἰστώτα φανέεται, καὶ οὐδὲν μᾶλλον ὀρθῶς ἕξει εἰπεῖν ὅτι κινεῖται τὰ πάντα ἢ ὅτι ἔστηκεν.

ΘΕΟ. Ἀληθέστατα λέγεις.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐπειδὴ κινεῖσθαι αὐτὰ δεῖ, τὸ δὲ μὴ κινεῖσθαι
182 μὴ ἐνεῖναι μηδενί, πάντα δὴ πᾶσαν κίνησιν ἀεὶ κινεῖται.

ΘΕΟ. Ἀνάγκη.

ΣΩ. Σκόπει δὴ μοι τόδε αὐτῶν· τῆς θερμότητος ἢ λευκότητος ἢ ὀψινοῦν γένεσιν οὐχ οὕτω πως ἐλέγομεν φάναι
5 αὐτούς, φέρεσθαι ἕκαστον τούτων ἅμα αἰσθήσει μεταξὺ τοῦ ποιούντος τε καὶ πάσχοντος, καὶ τὸ μὲν πάσχον αἰσθητικὸν ἀλλ' οὐκ αἰσθησιw [ἔτι] γίνεσθαι, τὸ δὲ ποιοῦν ποιόν τι ἀλλ' οὐ ποιότητα; ἴσως οὖν ἡ "ποιότης" ἅμα ἀλλόκοτόν τε φαίνεται ὄνομα καὶ οὐ μανθάνεις ἀθρόον λεγόμενον· κατὰ
b μέρη οὖν ἄκουε. τὸ γὰρ ποιοῦν οὔτε θερμότης οὔτε λευκότης, θερμὸν δὲ καὶ λευκὸν γίγνεται, καὶ τᾶλλα οὕτω· μέμνησαι γάρ που ἐν τοῖς πρόσθεν ὅτι οὕτως ἐλέγομεν, ἐν μηδὲν αὐτὸ καθ' αὐτὸ εἶναι, μηδ' αὖ τὸ ποιοῦν ἢ πάσχον, ἀλλ' ἐξ ἀμφο-
5 τέρων πρὸς ἄλληλα συγγιγνομένων τὰς αἰσθήσεις καὶ τὰ αἰσθητὰ ἀποτίκτοντα τὰ μὲν ποι' ἅττα γίνεσθαι, τὰ δὲ αἰσθανόμενα.

ΘΕΟ. Μέμνημαι· πῶς δ' οὐ;

c ΣΩ. Τὰ μὲν τοῖνυν ἄλλα χαίρειw ἐάσωμεν, εἴτε ἄλλως εἴτε οὕτως λέγουσιν· οὐ δ' ἔνεκα λέγομεν, τοῦτο μόνον φυλάττωμεν, ἐρωτῶντες· Κινεῖται καὶ βεῖ, ὥς φατε, τὰ πάντα; ἢ γάρ;

5 ΘΕΟ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἀμφοτέρας ἀς διειλόμεθα κινήσεις, φερόμενά τε καὶ ἀλλοιούμενα;

ΘΕΟ. Πῶς δ' οὐ; εἴπερ γε δὴ τελέως κινήσεται.

ο 5 αὐτοῖς W: ταυτοῖς BT a 1 ἐνεῖναι W: ἐν εἶναι BT
a 6 αἰσθητικὸν] αἰσθητὸν BT: αἰσθανόμενον Heindorf a 7 ἔτι om.
W (suspicio e correctione lectionis αἰσθητὸν ortum esse) ποιόν τι
W: ποιούντι B: ποιούν, τι T b 3 ἐν] καὶ ἐν B

ΣΩ. Εἰ μὲν τοῖνυν ἐφέρετο μόνον, ἡλλοιοῦτο δὲ μή, εἵχομεν ἂν που εἰπεῖν οἷα ἅττα ρεῖ τὰ φερόμενα· ἢ πῶς 10 λέγομεν;

ΘΕΟ. Οὕτως.

ΣΩ. Ἐπειδὴ δὲ οὐδὲ τοῦτο μένει, τὸ λευκὸν ρεῖν τὸ ρέον, δ ἀλλὰ μεταβάλλει, ὥστε καὶ αὐτοῦ τούτου εἶναι ροήν, τῆς λευκότητος, καὶ μεταβολὴν εἰς ἄλλην χροάν, ἵνα μὴ ἀλῶ ταύτη μένον, ἄρα ποτε οἷον τέ τι προσειπεῖν χρῶμα, ὥστε 5 καὶ ὀρθῶς προσαγορεύει;

ΘΕΟ. Καὶ τίς μηχανή, ὦ Σώκρατες; ἢ ἄλλο γέ τι τῶν τοιούτων, εἴπερ ἀεὶ λέγοντος ὑπεξέρχεται ἄτε δὴ ρέον;

ΣΩ. Τί δὲ περὶ αἰσθήσεως ἐροῦμεν ὁποιασοῦν, οἷον τῆς τοῦ ὀρᾶν ἢ ἀκούειν; μένεν ποτὲ ἐν αὐτῷ τῷ ὀρᾶν ἢ ἀκούειν; e

ΘΕΟ. Οὐκ οὐν δεῖ γε, εἴπερ πάντα κινεῖται.

ΣΩ. Οὔτε ἄρα ὀρᾶν προσρητέον τι μᾶλλον ἢ μὴ ὀρᾶν, οὐδὲ τω' ἄλλην αἰσθησιν μᾶλλον ἢ μή, πάντων γε πάντως 5 κινουμένων.

ΘΕΟ. Οὐ γὰρ οὖν.

ΣΩ. Καὶ μὴν αἰσθησίς γε ἐπιστήμη, ὥς ἔφαμεν ἐγώ τε καὶ Θεαίτητος.

ΘΕΟ. Ἦν ταῦτα.

ΣΩ. Οὐδὲν ἄρα ἐπιστήμην μᾶλλον ἢ μὴ ἐπιστήμην 10 ἀπεκρυνάμεθα ἐρωτώμενοι ὅτι ἐστὶν ἐπιστήμη.

ΘΕΟ. Ἐοίκατε.

183

ΣΩ. Καλὸν ἂν ἡμῖν συμβαίνειν τὸ ἐπανόρθωμα τῆς ἀπο- κρίσεως, προθυμηθεῖσιν ἀποδείξαι ὅτι πάντα κινεῖται, ἵνα δὴ ἐκεῖνη ἢ ἀπόκρισις ὀρθὴ φανῇ. τὸ δ', ὥς ἔοικεν, ἐφάνη, εἰ 5 πάντα κινεῖται, πᾶσα ἀπόκρισις, περὶ ὅτου ἂν τις ἀποκρίνηται, ὁμοίως ὀρθὴ εἶναι, οὕτω τ' ἔχειν φάναι καὶ μὴ οὕτω, εἰ δὲ βούλει, γίνεσθαι, ἵνα μὴ στήσωμεν αὐτοὺς τῷ λόγῳ.

ΘΕΟ. Ὅρθῶς λέγεις.

c 11 λέγωμεν B

d 1 τοῦτο] τότε T

d 2 τούτου] τοῦ T

e 4 οὐδέ] οὐτε Dissen

e 9 ἦν ταῦτα om. T

a 7 αὐτοὺς (sic)

B: πτοῦς T: αὐτοὺς Schanz

a 8 ὀρθῶς B T: ὀρθότατα W

ΣΩ. Πλήν γε, ὦ Θεόδωρε, ὅτι “οὕτω” τε εἶπον καὶ
 10 “οὐχ οὕτω.” δεῖ δὲ οὐδὲ τοῦτο <τὸ> “οὕτω” λέγειν—οὐδὲ
 b γὰρ ἂν ἔτι κωοῖτο <τὸ> “οὕτω”—οὐδ’ αὖ “μὴ οὕτω”—
 οὐδὲ γὰρ τοῦτο κίνησις—ἀλλὰ τιν’ ἄλλην φωνὴν θετέον τοῖς
 τὸν λόγον τοῦτον λέγουσιν, ὥς νῦν γε πρὸς τὴν αὐτῶν ὑπό-
 θεσιν οὐκ ἔχουσι ῥήματα, εἰ μὴ ἄρα τὸ “οὐδ’ οὕτως” μάλιστα
 5 [δ’ οὕτως] ἂν αὐτοῖς ἀρμόττοι, ἀπειρον λεγόμενον.

ΘΕΟ. Οἰκειοτάτη γοῦν διάλεκτος αὕτη αὐτοῖς.

ΣΩ. Οὐκοῦν, ὦ Θεόδωρε, τοῦ τε σοῦ ἐταίρου ἀπηλ-
 λάγμεθα, καὶ οὕτω συγχωροῦμεν αὐτῷ πάντ’ ἀνδρα πάντων
 c χρημάτων μέτρον εἶναι, ἂν μὴ φρόνιμός τις ἦ· ἐπιστήμην
 τε αἰσθησιν οὐ συγχωρησόμεθα κατὰ γε τὴν τοῦ πάντα
 κινεῖσθαι μέθοδον, [ἦ] εἰ μὴ [τί] πως ἄλλως Θεαίτητος ὁδε
 λέγει.

5 ΘΕΟ. Ἄριστ’ εἶρηκας, ὦ Σώκρατες· τούτων γὰρ περαν-
 θέντων καὶ ἐμὲ ἔδει ἀπηλλάχθαι σοι ἀποκρινόμενον κατὰ τὰς
 συνθήκας, ἐπειδὴ τὸ περὶ τοῦ Πρωταγόρου λόγου τέλος σχολή.

ΘΕΑΙ. Μὴ πρὶν γ’ ἂν, ὦ Θεόδωρε, Σωκράτης τε καὶ σὺ
 d τοὺς φάσκοντας αὐτὸ πᾶν ἐστάναι διέλθῃτε, ὥσπερ ἄρτι
 προὔθεσθε.

ΘΕΟ. Νέος ὢν, ὦ Θεαίτητε, τοὺς πρεσβυτέρους ἀδικεῖν
 διδάσκεις ὁμολογίας παραβαίνοντας; ἀλλὰ παρασκευάζου
 5 ὅπως τῶν ἐπιλοίπων Σωκράτει δώσεις λόγον.

ΘΕΑΙ. Ἐάνπερ γε βούληται. ἥδιστα μεντὰν ἤκουσα
 περὶ ὧν λέγω.

ΘΕΟ. “Ἱππίας εἰς πεδίον” προκαλῇ Σωκράτη εἰς λόγους
 προκαλούμενος· ἐρώτα οὖν καὶ ἀκούσῃ.

10 ΣΩ. Ἀλλὰ μοι δοκῶ, ὦ Θεόδωρε, περὶ γε ὧν κελεύει
 e Θεαίτητος οὐ πείσεσθαι αὐτῷ.

ΘΕΟ. Τί δὴ οὖν οὐ πείσεσθαι;

a 10-b 1 τὸ (bis) add. Schleiermacher b 4 οὕτως W: ὅπως B T
 b 5 δ’ οὕτως (e correctione lectionis οὐδ’ ὅπως ortum) om. W b 6 γ’
 οὐδ’ BW: οὖν T b 8 οὕτω TW: οὕτω B c 3 ἦ om. W
 τ1 del. Schanz (glossema fuit ἦ τ1) c 6 ἔδει scripsi: δεῖ B T

ΣΩ. Μέλισσον μὲν καὶ τοὺς ἄλλους, οἳ ἐν ἑστὸς λέγουσι
 τὸ πᾶν, αἰσχυρόμενος μὴ φορτικῶς σκοπῶμεν, ἦττον αἰσχύ-
 νομαι ἢ ἓνα ὄντα Παρμενίδην. Παρμενίδης δέ μοι φαίνεται, 5
 τὸ τοῦ Ὁμήρου, “αἰδοῖός τέ μοι” εἶναι ἅμα “δεινός τε.”
 συμπροσέμειξα γὰρ δὴ τῷ ἀνδρὶ πᾶν νέος πᾶν πρεσβύτῃ,
 καὶ μοι ἐφάνη βάθος τι ἔχειν παντάπασιν γενναῖον. φοβοῦμαι 184
 οὖν μὴ οὔτε τὰ λεγόμενα συνινῶμεν, τί τε διανοοῦμενος εἶπε
 πολὺ πλεόν λειπώμεθα, καὶ τὸ μέγιστον, οὗ ἔνεκα ὁ λόγος
 ὥρμηται, ἐπιστήμης περί τί ποτ’ ἐστίν, ἄσκεπτον γένηται
 ὑπὸ τῶν ἐπεισχωμαζόντων λόγων, εἰ τις αὐτοῖς πείσεται 5
 ἄλλως τε καὶ ὃν νῦν ἐγείρομεν πλήθει ἀμήχανον, εἴτε τις ἐν
 παρέργῳ σκέψεται, ἀνάξϊ ἂν πάθοι, εἴτε ἱκανῶς, μηκυνόμενος
 τὸ τῆς ἐπιστήμης ἀφανιεῖ. δεῖ δὲ οὐδέτερα, ἀλλὰ Θεαίτητον
 ὦν κνεῖ περὶ ἐπιστήμης πειρᾶσθαι ἡμᾶς τῇ μαιευτικῇ τέχνῃ b
 ἀπολῦσαι.

ΘΕΟ. Ἄλλὰ χρή, εἰ δοκεῖ, οὕτω ποιεῖν.

ΣΩ. Ἔτι τοίνυν, ὦ Θεαίτητε, τοσόνδε περὶ τῶν εἰρη-
 μένων ἐπίσκεψαι. αἰσθησιω γὰρ δὴ ἐπιστήμην ἀπεκρίνω· 5
 ἢ γάρ;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Εἰ οὖν τίς σε ὧδ’ ἐρωτῇ· “Τῷ τὰ λευκὰ καὶ μέλανα
 ὄρᾳ ἄνθρωπος καὶ τῷ τὰ ὀξέα καὶ βαρέα ἀκούει;” εἴποις ἂν
 οἶμαι “Ὅμμασί τε καὶ ὤσιν.” 10

ΘΕΑΙ. Ἐγώ γε.

ΣΩ. Τὸ δὲ εὐχερὲς τῶν ὀνομάτων τε καὶ ῥημάτων καὶ c
 μὴ δι’ ἀκριβείας ἐξεταζόμενον τὰ μὲν πολλὰ οὐκ ἀγεννές,
 ἀλλὰ μᾶλλον τὸ τούτου ἐναντίον ἀνελεύθερον, ἔστι δὲ ὅτε
 ἀναγκαῖον, οἷον καὶ νῦν ἀνάγκη ἐπιλαβέσθαι τῆς ἀποκρίσεως
 ἣν ἀποκρίνη, ἢ οὐκ ὀρθή. σκόπει γάρ· ἀπόκρισις ποτ’ ἐρα 5
 ὀρθοτέρα, ᾧ ὀρώμεν τοῦτο εἶναι ὀφθαλμούς, ἢ δι’ οὗ ὀρώμεν,
 καὶ ᾧ ἀκούομεν ὦτα, ἢ δι’ οὗ ἀκούομεν;

ο γ συμπροσέμειξα B T: συνέμειξα W (sed προσ supra συν) b i ὦν]
 ὦν B ἐπιστήμης περί W b 9 καὶ τὰ βαρέα W

ΘΕΑΙ. Δι' ὧν ἕκαστα αἰσθανόμεθα, ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, μᾶλλον ἢ οἷς.

- d ΣΩ. Δεινὸν γάρ που, ὦ παῖ, εἰ πολλαί τινες ἐν ἡμῖν ὥσπερ ἐν δουρεῖοις ἵπποις αἰσθήσεις ἐγκάθηνται, ἀλλὰ μὴ εἰς μίαν τινὰ ἰδέαν, εἴτε ψυχὴν εἴτε ὅτι δεῖ καλεῖν, πάντα ταῦτα συντείνει, ἥ διὰ τούτων οἶον ὀργάνων αἰσθανόμεθα
5 ὅσα αἰσθητά.

ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ μοι δοκεῖ οὕτω μᾶλλον ἢ ἐκείνως.

- ΣΩ. Τοῦδέ τοι ἔνεκα αὐτά σοι διακριβοῦμαι, εἴ τιμι ἡμῶν αὐτῶν τῷ αὐτῷ διὰ μὲν ὀφθαλμῶν ἐφικνούμεθα λευκῶν τε
e καὶ μελάνων, διὰ δὲ τῶν ἄλλων ἐτέρων αὐ τινῶν· καὶ ἔξεις ἐρωτώμενος πάντα τὰ τοιαῦτα εἰς τὸ σῶμα ἀναφέρειν; ἴσως δὲ βέλτιον σὲ λέγειν αὐτὰ ἀποκρινόμενον μᾶλλον ἢ ἐμὲ ὑπὲρ σοῦ πολυπραγμονεῖν. καὶ μοι λέγε· θερμὰ καὶ σκληρὰ
5 καὶ κοῦφα καὶ γλυκέα δι' ὧν αἰσθάνη, ἄρα οὐ τοῦ σώματος ἕκαστα τίθης; ἢ ἄλλον τινός;

ΘΕΑΙ. Οὐδενὸς ἄλλου.

- ΣΩ. Ἡ καὶ ἐθελήσεις ὁμολογεῖν ἃ δι' ἐτέρας δυνάμεις
185 αἰσθάνη, ἀδύνατον εἶναι δι' ἄλλης ταύτ' αἰσθῆσθαι, οἶον ἃ δι' ἀκοῆς, δι' ὄψεως, ἢ ἃ δι' ὄψεως, δι' ἀκοῆς;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐκ ἐθελήσω;

- ΣΩ. Εἴ τι ἄρα περὶ ἀμφοτέρων διανοῇ, οὐκ ἂν διὰ γε
5 τοῦ ἐτέρου ὀργάνου, οὐδ' αὖ διὰ τοῦ ἐτέρου περὶ ἀμφοτέρων αἰσθάνοι' ἄν.

ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν.

ΣΩ. Περὶ δὴ φωνῆς καὶ περὶ χροᾶς πρῶτον μὲν αὐτὸ τοῦτο περὶ ἀμφοτέρων ἢ διανοῇ, ὅτι ἀμφοτέρω ἐστὺν;

- 10 ΘΕΑΙ. Ἐγώ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ὅτι ἐκάτερον ἐκατέρου μὲν ἕτερον, ἑαυτῷ δὲ ταῦτόν;

- b ΘΕΑΙ. Τί μήν;

d 3 δι.] δ T

τοῦ δι Bekker

a 1 ταῦτ'] ταύτη T: τούτων vulg.

d 4 ὀργάνῳ pr. B (ut videtur)

d 8 ἐφικνούμεθα] δικνούμεθα T

a 9 ἢ om. W

d 7 τοῦδέ]

e 4 ξηρὰ T

ΣΩ. Καὶ ὅτι ἀμφοτέρω δύο, ἐκάτερον δὲ ἓν;

ΘΕΑΙ. Καὶ τοῦτο.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ εἴτε ἀνομοίω εἴτε ὁμοίω ἀλλήλοις, δυνατὸς εἶ ἐπισκέψασθαι;

5

ΘΕΑΙ. Ἴσως.

ΣΩ. Ταῦτα δὴ πάντα διὰ τίνος περὶ αὐτῶν διανοῇ; οὔτε γὰρ δι' ἀκοῆς οὔτε δι' ὄψεως οἷόν τε τὸ κοινὸν λαμβάνειν περὶ αὐτῶν. ἔτι δὲ καὶ τόδε τεκμήριον περὶ οὗ λέγομεν· εἰ γὰρ δυνατὸν εἶη ἀμφοτέρω σκέψασθαι ἂρ' ἐστὸν ἀλμυρῷ ἢ οὐ, 10 οἷσθ' ὅτι ἕξεις εἰπεῖν ᾧ ἐπισκέψῃ, καὶ τοῦτο οὔτε ὄψις οὔτε ἀκοὴ φαίνεται, ἀλλὰ τι ἄλλο. c

ΘΕΑΙ. Τί δ' οὐ μέλλει, ἥ γε διὰ τῆς γλώττης δύναμις;

ΣΩ. Καλῶς λέγεις. ἡ δὲ δὴ διὰ τίνος δύναμις τό τ' ἐπὶ πᾶσι κοινὸν καὶ τὸ ἐπὶ τούτοις δηλοῖ σοι, ᾧ τὸ "ἔστιν" 5 ἐπονομάζεις καὶ τὸ "οὐκ ἔστι" καὶ ἃ νυνδὴ ἠρωτῶμεν περὶ αὐτῶν; τούτοις πᾶσι ποῖα ἀποδώσεις ὄργανα δι' ὧν αἰσθάνεται ἡμῶν τὸ αἰσθανόμενον ἕκαστα;

ΘΕΑΙ. Οὐσίαν λέγεις καὶ τὸ μὴ εἶναι, καὶ ὁμοιότητα καὶ ἀνομοιότητα, καὶ τὸ ταῦτόν τε καὶ [τὸ] ἕτερον, ἔτι δὲ 10 ἓν τε καὶ τὸν ἄλλον ἀριθμὸν περὶ αὐτῶν. δηλον δὲ ὅτι α καὶ ἄρτιόν τε καὶ περιττὸν ἐρωτᾷς, καὶ τᾶλλα ὅσα τούτοις ἔπεται, διὰ τίνος ποτὲ τῶν τοῦ σώματος τῇ ψυχῇ αἰσθανόμεθα.

ΣΩ. Ὑπέρευ, ὦ Θεαίτητε, ἀκολουθεῖς, καὶ ἔστιν ἃ ἐρωτῶ 5 αὐτὰ ταῦτα.

ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ μὰ Δία, ὦ Σώκρατες, ἐγωγε οὐκ ἂν ἔχοιμι εἰπεῖν, πλην γ' ὅτι μοι δοκεῖ τὴν ἀρχὴν οὐδ' εἶναι τοιοῦτον οὐδὲν τούτοις ὄργανον ἴδιον ὥσπερ ἐκείνοις, ἀλλ' αὐτὴ δι' αὐτῆς ἡ ψυχὴ τὰ κοινὰ μοι φαίνεται περὶ πάντων e ἐπισκοπεῖν.

ΣΩ. Καλὸς γὰρ εἶ, ὦ Θεαίτητε, καὶ οὐχ, ὥς ἔλεγε

b6 ἴσως πως W b10 ἀμφοτέρω reuera BW: ἀμφοτέρως T
c6 καὶ ἃ W: ἃ BT ἠρωτῶμεν TW: πρώτῃ μὲν B c10 τὸ
om. W d9 ὄργανον ἴδιον] ὄργανῖδιον B e1 ἀπάντων W

Θεόδωρος, αίσχρός· ὁ γὰρ καλῶς λέγων καλὸς τε καὶ
 5 ἀγαθός. πρὸς δὲ τῷ καλῷ εὖ ἐποίησάς με μάλα συχνοῦ λόγου
 ἀπαλλάξας, εἰ φαίνεται σοι τὰ μὲν αὐτῇ δι' αὐτῆς ἡ ψυχῇ
 ἐπισκοπεῖν, τὰ δὲ διὰ τῶν τοῦ σώματος δυνάμεων. τοῦτο γὰρ
 ἦν ὁ καὶ αὐτῷ μοι ἐδόκει, ἐβουλόμην δὲ καὶ σοὶ δόξαι.

186 ΘΕΑΙ. Ἄλλὰ μὴν φαίνεται γε.

ΣΩ. Ποτέρων οὖν τίθης τὴν οὐσίαν; τοῦτο γὰρ μάλιστα
 ἐπὶ πάντων παρέπεται.

ΘΕΑΙ. Ἐγὼ μὲν ὦν αὐτῇ ἡ ψυχῇ καθ' αὐτὴν ἐπορέγεται.

5 ΣΩ. Ἡ καὶ τὸ ὁμοιον καὶ τὸ ἀνόμοιον καὶ τὸ ταῦτόν καὶ
 ἕτερον;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Τί δέ; καλὸν καὶ αἰσχρὸν καὶ ἀγαθὸν καὶ κακόν;

ΘΕΑΙ. Καὶ τούτων μοι δοκεῖ ἐν τοῖς μάλιστα πρὸς
 10 ἄλληλα σκοπεῖσθαι τὴν οὐσίαν, ἀναλογιζομένη ἐν αὐτῇ τὰ
 β γεγονότα καὶ τὰ παρόντα πρὸς τὰ μέλλοντα.

ΣΩ. Ἐχε δὴ· ἄλλο τι τοῦ μὲν σκληροῦ τὴν σκληρότητα
 διὰ τῆς ἐπαφῆς αἰσθήσεται, καὶ τοῦ μαλακοῦ τὴν μαλακότητα
 ὡσαύτως;

5 ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Τὴν δέ γε οὐσίαν καὶ ὅτι ἐστὸν καὶ τὴν ἐναντιότητα
 πρὸς ἀλλήλω καὶ τὴν οὐσίαν αὐτῆς ἐναντιότητος αὐτῇ ἡ
 ψυχῇ ἐπανιοῦσα καὶ συμβάλλουσα πρὸς ἄλληλα κρίνειν
 περικύπτει ἡμῖν.

10 ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Οὐκοῦν τὰ μὲν εὐθὺς γενομένοις πάρεστι φύσει
 c αἰσθάνεσθαι ἀνθρώποις τε καὶ θηρίοις, ὅσα διὰ τοῦ σώματος
 παθήματα ἐπὶ τὴν ψυχὴν τελεῖ· τὰ δὲ περὶ τούτων ἀνα-
 λογίσματα πρὸς τε οὐσίαν καὶ ὠφέλειαν μόγις καὶ ἐν χρόνῳ
 διὰ πολλῶν πραγμάτων καὶ παιδείας παραγίνεται οἷς ἂν καὶ
 5 παραγίνηται;

ΘΕΑΙ. Παντάπασιν μὲν οὖν.

ο γ ἐπισκοπεῖσα W

α 5 καὶ τὸ ἕτερον W

β 9 περιῶσθαι T

ΣΩ. Οἷόν τε οὖν ἀληθείας τυχεῖν, ᾧ μὴδὲ οὐσίας;

ΘΕΑΙ. Ἀδύνατον.

ΣΩ. Οὐ δὲ ἀληθείας τις ἀτυχήσει, ποτὲ τούτου ἐπιστήμων
ἔσται; 10

ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς ἂν, ὦ Σώκρατες; d

ΣΩ. Ἐν μὲν ἄρα τοῖς παθήμασιν οὐκ ἐνι ἐπιστήμῃ,
ἐν δὲ τῷ περὶ ἐκείνων συλλογισμῷ· οὐσίας γὰρ καὶ ἀλη-
θείας ἐνταῦθα μέν, ὥς ἔοικε, δυνατὸν ἀψασθαι, ἐκεῖ δὲ
ἀδύνατον. 5

ΘΕΑΙ. Φαίνεται.

ΣΩ. Ἡ οὖν ταῦτόν ἐκείνῳ τε καὶ τοῦτο καλεῖς, τοσαύτας
διαφορὰς ἔχοντε;

ΘΕΑΙ. Οὐκ οὐν δὴ δίκαιόν γε.

ΣΩ. Τί οὖν δὴ ἐκείνῳ ἀποδίδως ὄνομα, τῷ ὁρᾶν ἀκούειν 10
ὀσφραίνεσθαι ψύχεσθαι θερμαίνεσθαι;

ΘΕΑΙ. Αἰσθάνεσθαι ἔγωγε· τί γὰρ ἄλλο; e

ΣΩ. Σύμπαν ἅρ' αὐτὸ καλεῖς αἰσθησιν;

ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη.

ΣΩ. Ὡς γε, φαμέν, οὐ μέτεστω ἀληθείας ἀψασθαι· οὐδὲ
γὰρ οὐσίας. 5

ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν.

ΣΩ. Οὐδ' ἅρ' ἐπιστήμης.

ΘΕΑΙ. Οὐ γάρ.

ΣΩ. Οὐκ ἅρ' ἂν εἴη ποτέ, ὦ Θεαίτητε, αἰσθησίς τε καὶ
ἐπιστήμη ταῦτόν. 10

ΘΕΑΙ. Οὐ φαίνεται, ὦ Σώκρατες. καὶ μάλιστα γε νῦν
καταφανέστατον γέγονεν ἄλλο ὃν αἰσθήσεως ἐπιστήμη.

ΣΩ. Ἄλλ' οὐ τι μὲν δὴ τούτου γε ἔνεκα ἡρχόμεθα δια- 187
λεγόμενοι, ἵνα εὖρωμεν τί ποτ' οὐκ ἔστ' ἐπιστήμη, ἀλλὰ τί
ἔστω. ὅμως δὲ τοσοῦτόν γε προβεβήκαμεν, ὥστε μὴ ζητεῖν
αὐτὴν ἐν αἰσθήσει τὸ παράπαν ἀλλ' ἐν ἐκείνῳ τῷ ὀνόματι,

ο 7 φ] οδ Heindorf ο 9 οδ δὲ T: οὐδὲ B sed rasura supra u
d 6-7 φαίνεται ἢ οδ; ταῦτόν, B d 7 τοῦτο] ταῦτὸ T: ταῦτόν B
d 9 δη] ἐν δη T

- 5 ὅτι ποτ' ἔχει ἡ ψυχὴ, ὅταν αὐτὴ καθ' αὐτὴν πραγματεύηται περὶ τὰ ὄντα.

ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε καλεῖται, ὦ Σώκρατες, ὡς ἐγώ μαι, δοξάζειν.

- ΣΩ. Ὅρθως γὰρ οἶει, ὦ φίλε. καὶ ὅρα δὴ νῦν πάλω ἐξ ἀρχῆς, πάντα τὰ πρόσθεν ἐξαλείψας, εἴ τι μᾶλλον καθορᾶς, ἐπειδὴ ἐνταῦθα προελήλυθας. καὶ λέγε αὖθις τί ποτ' ἐστὶν ἐπιστήμη.

- ΘΕΑΙ. Δόξαν μὲν πᾶσαν εἰπεῖν, ὦ Σώκρατες, ἀδύνατον, 5 ἐπειδὴ καὶ ψευδὴς ἐστὶ δόξα· κινδυνεύει δὲ ἡ ἀληθοῦς δόξα ἐπιστήμη εἶναι, καὶ μοι τοῦτο ἀποκεκρίσθω. ἐὰν γὰρ μὴ φανῇ προϋούσῳ ὥσπερ τὸ νῦν, ἄλλο τι πειρασόμεθα λέγειν.

- ΣΩ. Οὕτω μέντοι χρή, ὦ Θεαίτητε, λέγειν προθύμως μᾶλλον, ἢ ὡς τὸ πρῶτον ὥκνεις ἀποκρίνεσθαι. ἐὰν γὰρ 10 οὕτω δρώμεν, δυοῖν θάτερα, ἢ εὐρήσομεν ἐφ' ὃ ἐρχόμεθα, ἢ ἥττον οἰησόμεθα εἰδέναι ὃ μηδαμῇ ἴσμεν· καίτοι οὐκ ἂν εἴη μεμπτὸς μισθὸς ὁ τοιοῦτος. καὶ δὴ καὶ νῦν τί φῆς; δυοῖν ὄντων ἰδέαν δόξης, τοῦ μὲν ἀληθοῦς, ψευδοῦς δὲ τοῦ ἐτέρου, 5 τὴν ἀληθὴ δόξαν ἐπιστήμην ὀρίζῃ;

ΘΕΑΙ. Ἐγώ γε· τοῦτο γὰρ αὐτὸ νῦν μοι φαίνεται.

ΣΩ. Ἀρ' οὖν ἔτ' ἄξιον περὶ δόξης ἀναλαβεῖν πάλιν—

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον δὴ λέγεις;

- d ΣΩ. Θράττει μέ πως νῦν τε καὶ ἄλλοτε δὴ πολλάκις, ὥστ' ἐν ἀπορίᾳ πολλῇ πρὸς ἑμαυτὸν καὶ πρὸς ἄλλον γεγυ- 10 νέναι, οὐκ ἔχοντα εἰπεῖν τί ποτ' ἐστὶ τοῦτο τὸ πάθος παρ' ἡμῶν καὶ τίνα τρόπον ἐγγιγνόμενον.

- 5 ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον δὴ;

ΣΩ. Τὸ δοξάζειν τὰ ψευδῆ. σκοπῶ δὴ καὶ νῦν ἔτι διστάζων, πότερον ἐάσωμεν αὐτὸ ἢ ἐπισκεψώμεθα ἄλλον τρόπον ἢ ὀλίγον πρότερον.

ΘΕΑΙ. Τί μὴν, ὦ Σώκρατες, εἴπερ γε καὶ ὀπητιοῦν φαί-

b 5 ἡ om. W c 4 ἰδέαν BTW: εἰδέειν vulg. c 6 μοι
νῦν W d 7 ἐάσωμεν . . . ἐπισκεψόμεθα T d 9 ὀπητιοῦν scripsi
(coll. Apol. 35 b): ὀπηγοῦν B: ὀπη γοῦν W: ὀπρουν T

νεται δειν; ἄρτι γὰρ οὐ κακῶς γε σὺ καὶ Θεόδωρος ἐλέγετε 10
σχολῆς πέρι, ὥς οὐδὲν ἐν τοῖς τοιοῖσδε κατεπείγει.

ΣΩ. Ὅρθῳς ὑπέμνησας· ἴσως γὰρ οὐκ ἀπὸ καιροῦ πάλιν e
ὥσπερ ἴχνος μετελθεῖν. κρεῖττον γάρ που σμικρὸν εὖ ἢ πολὺ
μὴ ἱκανῶς περᾶναι.

ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΣΩ. Πῶς οὖν; τί δὴ καὶ λέγομεν; ψευδῇ φαμεν ἐκάστοτε 5
εἶναι δόξαν, καὶ τινα ἡμῶν δοξάζειω ψευδῇ, τὸν δ' αἰ ἀληθῇ,
ὥς φύσει σῆτως ἐχόντων;

ΘΕΑΙ. Φαμέν γὰρ δῆ.

ΣΩ. Οὐκοῦν τότε γ' ἔσθ' ἡμῖν περὶ πάντα καὶ καθ' 188
ἕκαστον, ἦτοι εἰδέναι ἢ μὴ εἰδέναι; μαυθάνειω γὰρ καὶ
ἐπιλανθάνεσθαι μεταξὺ τούτων ὥς ὄντα χαίρειν λέγω ἐν τῷ
παρόντι· νῦν γὰρ ἡμῖν πρὸς λόγον ἐστὶν οὐδέν.

ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ μήν, ὦ Σώκρατες, ἄλλο γ' οὐδὲν λείπεται 5
περὶ ἕκαστον πλὴν εἰδέναι ἢ μὴ εἰδέναι.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἤδη ἀνάγκη τὸν δοξάζοντα δοξάζειω ἢ ὧν τι
οἶδεν ἢ μὴ οἶδεν;

ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη.

ΣΩ. Καὶ μὴν εἰδότα γε μὴ εἰδέναι τὸ αὐτὸ ἢ μὴ εἰδότα 10
εἰδέναι ἀδύνατον. b

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὐ;

ΣΩ. Ἄρ' οὖν ὁ τὰ ψευδῇ δοξάζων, ἃ οἶδε, ταῦτα οἶεται
οὐ ταῦτα εἶναι ἀλλὰ ἕτερα ἅττα ὧν οἶδε, καὶ ἀμφοτέρα εἰδὼς
ἀγνοεῖ αὐ ἀμφοτέρα; 5

ΘΕΑΙ. Ἀλλ' ἀδύνατον, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἀλλ' ἄρα, ἃ μὴ οἶδεν, ἡγεῖται αὐτὰ εἶναι ἕτερα
ἅττα ὧν μὴ οἶδε, καὶ τοῦτ' ἐστὶ τῷ μήτε Θεαίτητον μήτε
Σωκράτη εἰδότι εἰς τὴν διάνοιαν λαβεῖν ὥς ὁ Σωκράτης
Θεαίτητος ἢ [ὁ] Θεαίτητος Σωκράτης; 10

ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς ἄν; c

o 5 τ[] ἐτι W a 1 τοῦτό γ' ἐστὶν W a 3 λέγω] λέγομεν W
b 4 εἶναι] εἰδέναι W b 5 αὐ W: om. BT b 9 εἰδότα W
b 10 δ om. T

ΣΩ. Ἄλλ' οὐ μὴν, ἀ γέ τις οἶδεν, οἶεταί που ἀ μὴ οἶδεν αὐτὰ εἶναι, οὐδ' αὖ ἀ μὴ οἶδεν, ἀ οἶδεν.

ΘΕΑΙ. Τέρας γὰρ ἔσται.

5 ΣΩ. Πῶς οὖν ἂν ἔτι ψευδῇ δοξάσειεν; ἐκτὸς γὰρ τούτων ἀδύνατον που δοξάζειν, ἐπέπερ πάντ' ἢ ἴσμεν ἢ οὐκ ἴσμεν, ἐν δὲ τούτοις οὐδαμοῦ φαίνεται δυνατόν ψευδῇ δοξάσαι.

ΘΕΑΙ. Ἀληθέστατα.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν οὐ ταύτῃ σκεπτέον ὃ ζητοῦμεν, κατὰ τὸ
d εἰδέναι καὶ μὴ εἰδέναι ἰόντας, ἀλλὰ κατὰ τὸ εἶναι καὶ μὴ;

ΘΕΑΙ. Πῶς λέγεις;

ΣΩ. Μὴ ἀπλοῦν ἦ ὅτι ὃ τὰ μὴ ὄντα περὶ ὁποῦν δοξάζω
οὐκ ἔσθ' ὥς οὐ ψευδῇ δοξάσει, κἂν ὁπωσοῦν ἄλλως τὰ τῆς
5 διανοίας ἔχῃ.

ΘΕΑΙ. Εἰκός γ' αὖ, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Πῶς οὖν; τί ἐροῦμεν, ὦ Θεαίτητε, ἐάν τις ἡμῶς
ἀνακρίνῃ· “Δυνατόν δὲ ὄψοιεν ὃ λέγεται, καὶ τις ἀνθρώπων
τὸ μὴ ὄν δοξάσει, εἴτε περὶ τῶν ὄντων του εἴτε αὐτὸ καθ'
10 αὐτό;” καὶ ἡμεῖς δὴ, ὥς ἔοικεν, πρὸς ταῦτα φήσομεν· “Ὅταν
e γε μὴ ἀληθῇ οἴηται οἰόμενος” ἢ πῶς ἐροῦμεν;

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΣΩ. Ἦ οὖν καὶ ἄλλοθί που τὸ τοιοῦτόν ἐστιν;

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

5 ΣΩ. Εἴ τις ὁρᾷ μὲν τι, ὁρᾷ δὲ οὐδέν.

ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς;

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν εἰ ἐν γέ τι ὁρᾷ, τῶν ὄντων τι ὁρᾷ. ἢ σὺ
οἶε ποτὲ τὸ ἐν ἐν τοῖς μὴ οὖσιν εἶναι;

ΘΕΑΙ. Οὐκ ἔγωγε.

10 ΣΩ. Ὅ ἄρα ἐν γέ τι ὁρῶν ὄν τι ὁρᾷ.

ΘΕΑΙ. Φαίνεται.

c 3 ἀ οἶδεν om. BW c 5 ἂν] ἐν τις B c 6 πάντ' ἢ] πάντῃ B:
πάντα T: πάντα ἢ W c 9 δ [ζητοῦμεν] ἐζητοῦμεν B d 1 εἶναι]
εἰδέναι B T d 6 γ'] γὰρ W d 8 δέ] δὴ Heindorf λέγεται
Buttmann d 10 δέ] δέ W e 1 ἀληθῇ μὴ T e 5 εἴ τις]
ἢ τις Heindorf e 8 τὸ ἐν] ἐν T: τὸ ἐν W e 10 ἐν] ἐν B

ΣΩ. Καὶ ὁ ἄρα τι ἀκούων ἐν γέ τι ἀκούει καὶ ὃν [ἀκούει]. 189

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Καὶ ὁ ἀπτόμενος δὴ τοῦ ἐνός γέ τοῦ ἀπτεται καὶ
ὄντος, εἴπερ ἐνός;

ΘΕΑΙ. Καὶ τοῦτο.

5

ΣΩ. Ὁ δὲ δὴ δοξάζων οὐχ ἐν γέ τι δοξάζει;

ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη.

ΣΩ. Ὁ δ' ἐν τι δοξάζων οὐκ ὄν τι;

ΘΕΑΙ. Συγχωρῶ.

ΣΩ. Ὁ ἄρα μὴ ὃν δοξάζων οὐδὲν δοξάζει.

10

ΘΕΑΙ. Οὐ φαίνεται.

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν ὅ γε μὴδὲν δοξάζων τὸ παράπαν οὐδὲ
δοξάζει.

ΘΕΑΙ. Δηλον, ὥς ἔοικεν.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα οἶόν τε τὸ μὴ ὃν δοξάζειν, οὔτε περὶ τῶν b
ὄντων οὔτε αὐτὸ καθ' αὐτό.

ΘΕΑΙ. Οὐ φαίνεται.

ΣΩ. Ἄλλο τι ἄρ' ἐστὶ τὸ ψευδῇ δοξάζειν τοῦ τὰ μὴ ὄντα
δοξάζειν.

5

ΘΕΑΙ. Ἄλλο ἔοικεν.

ΣΩ. Οὐτ' ἄρ' οὕτως οὔτε ὥς ὀλίγον πρότερον ἐσκοποῦμεν,
ψευδῆς ἐστὶ δόξα ἐν ἡμῖν.

ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν δὴ.

ΣΩ. Ἄλλ' ἄρα ὧδε γινόμενον τοῦτο προσαγορεύομεν; 10

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΣΩ. Ἀλλοδοξίαν τινὰ οὖσαν ψευδῇ φαμεν εἶναι δόξαν,
ὅταν τις (τι) τῶν ὄντων ἄλλο αὐτῶν ὄντων ἀνταλλαζόμενος c
τῇ διανοίᾳ φῇ εἶναι. οὕτω γὰρ ὃν μὲν ἀεὶ δοξάζει, ἕτερον
δὲ ἀνθ' ἑτέρου, καὶ ἁμαρτάνων οὐ ἐσκοπεῖ δικαίως ἂν καλοῖτο
ψευδῇ δοξάζων.

a 1 ὄν] ὄν τι W ἀκούει seclusi a 3 δ] δ τι W του] που B
a 4 ὄντος ἀπτεται vulg. a 6 γέ W: om. B T b 3 οὐ B T: om. W
b 7 οὐτ' ἄρ' Heusde: οὐ γὰρ B T b 9 οὐν] οὐ B b 10 post
ἄδε add. αὐτὸ W c 1 τι. om. B T

5 ΘΕΑΙ. Ὅρθωτά μοι νῦν δοκεῖς εἰρηκέναι. ὅταν γάρ τις ἀντὶ καλοῦ αἰσχροῦ ἢ ἀντὶ αἰσχροῦ καλὸν δοξάζῃ, τότε ὡς ἀληθῶς δοξάζει ψευδῇ.

ΣΩ. Δῆλος εἶ, ὦ Θεαίτητε, κατωφρονῶν μου καὶ οὐ δεδιώς.

10 ΘΕΑΙ. Τί μάλιστα;

ΣΩ. Οὐκ ἂν οἶμαι σοὶ δοκῶ τοῦ ἀληθῶς ψευδοῦς ἀντι-
d λαβέσθαι, ἐρόμενος εἰ οἷόν τε ταχὺ βραδέως ἢ κοῦφον βαρέως ἢ ἄλλο τι ἐναντίον μὴ κατὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν ἀλλὰ κατὰ τὴν τοῦ ἐναντίου γίγνεσθαι ἑαυτῷ ἐναντίως. τοῦτο μὲν οὖν, ἵνα μὴ μάτην θαρρήσης, ἀφίημι. ἀρέσκει δέ, ὡς
5 φῆς, τὸ τὰ ψευδῇ δοξάζειν ἀλλοδοξεῖν εἶναι;

ΘΕΑΙ. Ἐμοιγε.

ΣΩ. Ἔστιν ἄρα κατὰ τὴν σὴν δόξαν ἕτερόν τι ὡς ἕτερον καὶ μὴ ὡς ἐκείνο τῇ διανοίᾳ τίθεσθαι.

ΘΕΑΙ. Ἔστι μέντοι.

e ΣΩ. Ὅταν οὖν τοῦθ' ἡ διάνοιά του δρᾷ, οὐ καὶ ἀνάγκη αὐτὴν ἥτοι ἀμφοτέρα ἢ τὸ ἕτερον διανοεῖσθαι;

ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη μὲν οὖν· ἥτοι ἅμα γε ἢ ἐν μέρει.

ΣΩ. Κάλ्लιστα. τὸ δὲ διανοεῖσθαι ἄρ' ὅπερ ἐγὼ καλεῖς;

5 ΘΕΑΙ. Τί καλῶν;

ΣΩ. Λόγον δὲ αὐτὴ πρὸς αὐτὴν ἡ ψυχὴ διεξέρχεται περὶ ὧν ἂν σκοπῇ. ὥς γε μὴ εἰδώς σοι ἀποφαίνομαι. τοῦτο γάρ μοι ἠδᾶλλεται διανοουμένη οὐκ ἄλλο τι ἢ διαλέγεσθαι, αὐτὴ
190 ἑαυτὴν ἐρωτώσα καὶ ἀποκρυνόμενη, καὶ φάσκουσα καὶ οὐ φάσκουσα. ὅταν δὲ ὀρίσασα, εἴτε βραδύτερον εἴτε καὶ ὀξύτερον ἐπῆξασα, τὸ αὐτὸ ἤδη φῇ καὶ μὴ διστάζῃ, δόξαν ταύτην τίθεμεν αὐτῆς. ὥστ' ἐγώ γε τὸ δοξάζειν λέγειν καλῶ
5 καὶ τὴν δόξαν λόγον εἰρημένον, οὐ μέντοι πρὸς ἄλλον οὐδὲ φωνῇ, ἀλλὰ σιγῇ πρὸς αὐτόν· σὺ δὲ τί;

ΘΕΑΙ. Κἀγώ.

d 7 post ἕτερον alterum add. τι T e 3 ἅμα] ἀλλὰ T a 4 τίθε-
μεθα Badham

ΣΩ. Ὅταν ἄρα τις τὸ ἕτερον ἕτερον δοξάζῃ, καὶ φησίν, ὡς ἔοικε, τὸ ἕτερον ἕτερον εἶναι πρὸς ἑαυτόν.

ΘΕΑΙ. Τί μὴν;

b

ΣΩ. Ἀναμιμνήσκου δὴ εἰ πώποτ' εἶπες πρὸς σεαυτὸν ὅτι παντὸς μᾶλλον τό τοι καλὸν αἰσχροὺν ἐστὶν ἢ τὸ ἄδικον δίκαιον. ἢ καί, τὸ πάντων κεφάλαιον, σκόπει εἰ ποτ' ἐπεχειρήσας σεαυτὸν πείθειν ὡς παντὸς μᾶλλον τὸ ἕτερον ἕτερόν 5 ἐστὶν, ἢ πᾶν τοῦναντίον οὐδ' ἐν ὕπνῳ πώποτε ἐτόλμησας εἰπεῖν πρὸς σεαυτὸν ὡς παντάπασιν ἄρα τὰ περιττὰ ἄρτιά ἐστὶν ἢ τι ἄλλο τοιοῦτον.

ΘΕΑΙ. Ἀληθὴ λέγεις.

ΣΩ. Ἄλλον δέ τινα οἶε ὑγιαίνοντα ἢ μαινόμενον τολμῆσαι c σπουδῇ πρὸς ἑαυτὸν εἰπεῖν ἀναπείθοντα αὐτὸν ὡς ἀνάγκη τὸν βούν ἵππον εἶναι ἢ τὰ δύο ἓν;

ΘΕΑΙ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ τὸ λέγειν πρὸς ἑαυτὸν δοξάζειν ἐστίν, 5 οὐδεὶς ἀμφότερά γε λέγων καὶ δοξάζων [καὶ] ἐφαπτόμενος ἀμφοῖν τῇ ψυχῇ εἴποι ἂν καὶ δοξάσειεν ὡς τὸ ἕτερον ἕτερόν ἐστὶν. ἐατέον δὲ καὶ σοὶ τὸ ῥῆμα [περὶ τοῦ ἐτέρου]. λέγω γὰρ αὐτὸ τῇδε, μηδένα δοξάζειν ὡς τὸ αἰσχροὺν καλὸν ἢ ἄλλο d τι τῶν τοιούτων.

ΘΕΑΙ. Ἀλλ', ὦ Σώκρατες, ἐγὼ τε καὶ μοι δοκεῖ ὡς λέγεις.

ΣΩ. Ἀμφω μὲν ἄρα δοξάζοντα ἀδύνατον τό γε ἕτερον 5 ἕτερον δοξάζειν.

ΘΕΑΙ. Ἔοικεν.

ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν τὸ ἕτερόν γε μόνον δοξάζων, τὸ δὲ ἕτερον μηδαμῇ, οὐδέποτε δοξάσει τὸ ἕτερον ἕτερον εἶναι.

ΘΕΑΙ. Ἀληθὴ λέγεις· ἀναγκάζοιτο γὰρ ἂν ἐφάπτεσθαι 10 καὶ οὐ μὴ δοξάζει.

b 2 ἑαυτὸν W et mox b 4 εἴποτ' T: εἴτ' B c 6 καὶ post
δοξάζων om. T c 8 δὲ καὶ] δ' ἔσται Campbell post ῥῆμα
add. B ἐπὶ τῶν ἐν μέρει, ἐπειδὴ τὸ ῥῆμα ἕτερον τῷ ἐτέρῳ κατὰ ῥῆμα ταῦτόν
ἐστίν: haec tuentur Badham Schanz al. omisso ῥῆμα priore et mox
περὶ τοῦ ἐτέρου: ἐν τῷ μέρει Archer Hind d 4 τό γε Heindorf:
τότε B: τό * * T

ΣΩ. Οὐτ' ἄρ' ἀμφοτέρω οὔτε τὸ ἕτερον δοξάζοντι ἐγχωρεῖ
e ἀλλοδοξεῖν. ὥστ' εἴ τις ὀριεῖται δόξαν εἶναι ψευδῆ τὸ
ἕτεροδοξεῖν, οὐδὲν ἂν λέγοι· οὔτε γὰρ ταύτη οὔτε κατὰ τὰ
πρότερα φαίνεται ψευδὴς ἐν ἡμῖν οὐσα δόξα.

ΘΕΑΙ. Οὐκ ἔοικεν.

5 ΣΩ. Ἄλλα μέντοι, ὦ Θεαίητε, εἰ τοῦτο μὴ φανήσεται
ὄν, πολλὰ ἀναγκασθησόμεθα ὁμολογεῖν καὶ ἄτοπα.

ΘΕΑΙ. Τὰ ποῖα δὴ;

ΣΩ. Οὐκ ἐρῶ σοι πρὶν ἂν πανταχῇ πειραθῶ σκοπῶν.
αἰσχυνομένην γὰρ ἂν ὑπὲρ ἡμῶν, ἐν ᾧ ἀπορούμεν, ἀναγκαζο-
191 μένων ὁμολογεῖν οἷα λέγω. ἀλλ' ἔαν εὐρωμεν καὶ ἐλεύθεροι
γενώμεθα, τότε ἤδη περὶ τῶν ἄλλων ἐρούμεν ὥς πασχόντων
αὐτὰ ἐκτὸς τοῦ γελοίου ἐστῶτες· ἔαν δὲ πάντῃ ἀπορήσωμεν,
ταπεινωθέντες οἶμαι τῷ λόγῳ παρέξομεν ὥς ναυτιῶντες
5 πατεῖν τε καὶ χρησθαι ὅτι ἂν βούληται. ἥ οὖν ἐτι πόρον
τιμὰ εὐρίσκω τοῦ ζητήματος ἡμῶν, ἄκουε.

ΘΕΑΙ. Λέγε μόνον.

ΣΩ. Οὐ φήσω ἡμᾶς ὀρθῶς ὁμολογήσαι, ἥνίκα ὠμολογή-
σαμεν ἃ τις οἶδεν, ἀδύνατον δοξάσαι ἃ μὴ οἶδεν εἶναι αὐτὰ
b καὶ ψευσθῆναι· ἀλλὰ πῇ δυνατόν.

ΘΕΑΙ. Ἄρα λέγεις ὃ καὶ ἐγὼ τότε ὑπώπτευσα, ἥνικ'
αὐτὸ ἔφαμεν τοιοῦτον εἶναι, ὅτι ἐνίοτ' ἐγὼ γινώσκων
Σωκράτη, πόρρωθεν δὲ ὄρων ἄλλον ὅν οὐ γινώσκω, φήθην
5 εἶναι Σωκράτη ὃν οἶδα; γίγνεται γὰρ δὴ ἐν τῷ τοιούτῳ
οἷον λέγεις.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἀπέστημεν αὐτοῦ, ὅτι ἃ ἴσμεν ἐπολεῖ ἡμᾶς
εἰδότας μὴ εἰδέναι;

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

10 ΣΩ. Μὴ γὰρ οὕτω τιθώμεν, ἀλλ' ὧδε· ἴσως πῇ ἡμῶν
c συγχωρησεται, ἴσως δὲ ἀντιτενεῖ. ἀλλὰ γὰρ ἐν τοιούτῳ
ἐχόμεθα, ἐν ᾧ ἀνάγκη πάντα μεταστρέφοντα λόγον βασανί-

d 11 τὸ] τῷ W a 3 αὐτὰ] αὐτῶν W : αὐτοὶ Ast : αὐτῆ, αὐτοὶ Hein-
dorf b 10 καὶ ante ἴσως add. T c 1 ἐν τῷ τοιούτῳ T c 2 ἐν
φ] νῷ B μετὰ τρέφοντα T

ζειν. σκόπει οὖν εἰ τί λέγω. ἄρα ἔστω μὴ εἰδότα τι πρότερον ὕστερον μαθεῖν;

ΘΕΑΙ. Ἔστι μέντοι.

5

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ αὖθις ἕτερον καὶ ἕτερον;

ΘΕΑΙ. Τί δ' οὗ;

ΣΩ. Θές δή μοι λόγου ἕνεκα ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν ἐνὸν κήρων ἐκμαγεῖον, τῷ μὲν μεῖζον, τῷ δ' ἔλαττον, καὶ τῷ μὲν καθαρωτέρου κηροῦ, τῷ δὲ κοπρωδεστέρου, καὶ σκληροτέρου, ἐνίοις δὲ ὑγροτέρου, ἔστι δ' οἷς μετρίως ἔχουτος.

10 d

ΘΕΑΙ. Τίθῃμι.

ΣΩ. Δῶρον τοῖνυν αὐτὸ φῶμεν εἶναι τῆς τῶν Μουσῶν μητρὸς Μνημοσύνης, καὶ εἰς τοῦτο ὅτι ἂν βουληθῶμεν μνημονεῦσαι ὧν ἂν ἴδωμεν ἢ ἀκούσωμεν ἢ αὐτοὶ ἐννοήσωμεν, ὑπέχοντας αὐτὸ ταῖς αἰσθήσεσι καὶ ἐννοίαις, ἀποτυπούσθαι, ὥσπερ δακτυλῶν σημεῖα ἐνσημαινομένους· καὶ δὲ μὲν ἂν ἐκμαγῇ, μνημονεύειν τε καὶ ἐπίστασθαι ἕως ἂν ἐνῇ τὸ εἰδῶλον αὐτοῦ· δ' ἂν ἐξαλειφθῇ ἢ μὴ οἶόν τε γένηται ἐκμαγῆναι, ἐπιλελήσθαι τε καὶ μὴ ἐπίστασθαι.

e

ΘΕΑΙ. Ἔστω οὕτως.

ΣΩ. Ὅ τοῖνυν ἐπιστάμενος μὲν αὐτά, σκοπῶν δέ τι ὧν ὀρᾷ ἢ ἀκούει, ἄθρει εἰ ἄρα τοιῷδε τρόπῳ ψευδῇ ἂν δοξάσαι.

ΘΕΑΙ. Ποίῳ δή τῳ;

5

ΣΩ. Ἄ οἶδεν, οἰηθεὶς εἶναι τοτὲ μὲν ἂ οἶδε, τοτὲ δὲ ἂ μή. ταῦτα γὰρ ἐν τοῖς πρόσθεν οὐ καλῶς ὠμολογήσαμεν ὁμολογοῦντες ἀδύνατα.

ΘΕΑΙ. Νῦν δὲ πῶς λέγεις;

ΣΩ. Δεῖ ὧδε λέγεσθαι περὶ αὐτῶν ἐξ ἀρχῆς διορίζο- μένους ὅτι δὲ μὲν τις οἶδεν, σχῶν αὐτοῦ μνημεῖον ἐν τῇ ψυχῇ, αἰσθάνεται δὲ αὐτὸ μή, οἰηθῆναι ἕτερόν τι ὧν οἶδεν, ἔχοντα καὶ ἐκείνου τύπον, αἰσθανόμενον δὲ μή, ἀδύνατον.

192

ο 10 καὶ σκληροτέρου om. W d 5 ἂν om. T εἰδῶμεν B ἀκούω-
 μαν B T d 6 ὑπέχοντε W : ὑπέχοντες vulg. d 9 δ δ' ἂν B¹ W :
 ὅταν B : ὅταν δὲ T a 2 σχῶν B T : ἔχων W a 3 ante οἰηθῆναι
 add. τοῦτο B τι εἶναι W a 4 αἰσθανόμενος W

5 καὶ ὃ γε οἶδεν αὖ, οἰσθῆναι εἶναι δὲ μὴ οἶδε μὴδ' ἔχει αὐτοῦ
 σφραγίδα· καὶ δὲ μὴ οἶδεν, δὲ μὴ οἶδεν αὖ· καὶ δὲ μὴ οἶδεν,
 δὲ οἶδε· καὶ δὲ αἰσθάνεται γε, ἑτερόν τι ὧν αἰσθάνεται
 οἰσθῆναι εἶναι· καὶ δὲ αἰσθάνεται, ὧν τι μὴ αἰσθάνεται· καὶ
 b δὲ μὴ αἰσθάνεται, ὧν μὴ αἰσθάνεται· καὶ δὲ μὴ αἰσθάνεται,
 ὧν αἰσθάνεται. καὶ ἔτι γε αὖ καὶ δὲ οἶδε καὶ αἰσθάνεται καὶ
 ἔχει τὸ σημεῖον κατὰ τὴν αἴσθησιν, οἰσθῆναι αὖ ἑτερόν τι
 ὧν οἶδε καὶ αἰσθάνεται καὶ ἔχει αὖ καὶ ἐκείνου τὸ σημεῖον
 5 κατὰ τὴν αἴσθησιν, ἀδυνατώτερον ἔτι ἐκείνων, εἰ οἶόν τε.
 καὶ δὲ οἶδε καὶ [δ] αἰσθάνεται ἔχων τὸ μνημεῖον ὀρθῶς, δὲ
 οἶδεν οἰσθῆναι ἀδύνατον· καὶ δὲ οἶδε καὶ αἰσθάνεται ἔχων
 c κατὰ ταῦτά, δὲ αἰσθάνεται· καὶ δὲ αὖ μὴ οἶδε μὴδὲ αἰσθάνεται,
 δὲ μὴ οἶδε μὴδὲ αἰσθάνεται· καὶ δὲ μὴ οἶδε μὴδὲ αἰσθά-
 νεται, δὲ μὴ οἶδε· καὶ δὲ μὴ οἶδε μὴδὲ αἰσθάνεται, δὲ μὴ
 αἰσθάνεται· πάντα ταῦτα ὑπερβάλλει ἀδυναμία τοῦ ἐν
 5 αὐτοῖς ψευδῇ τινα δοξάσαι. λείπεται δὴ ἐν τοῖς τοιοῖσδε
 εἴπερ που ἄλλοθι, τὸ τοιοῦτον γενέσθαι.

ΘΕΑΙ. Ἐντίσι δὴ; εἰ δὲν ἄρα ἐξ αὐτῶν τι μᾶλλον μάθω·
 νῦν μὲν γὰρ οὐχ ἔπομαι.

ΣΩ. Ἐν οἷς οἶδεν, οἰσθῆναι αὐτὰ ἕτερ' ἄττα εἶναι ὧν
 10 οἶδε καὶ αἰσθάνεται· ἢ ὧν μὴ οἶδεν, αἰσθάνεται δέ· ἢ ὧν
 d οἶδε καὶ αἰσθάνεται, ὧν οἶδεν αὖ καὶ αἰσθάνεται.

ΘΕΑΙ. Νῦν πολὺ πλέον ἀπελείφθην ἢ τότε.

ΣΩ. Ὡς δὲ ἀνάπαλιν ἄκουε. ἐγὼ εἰδὼς Θεόδωρον καὶ
 ἐν ἑμαυτῷ μεμνημένος οἷός ἐστι, καὶ Θεαίτητον κατὰ ταῦτά,
 5 ἄλλο τι ἐνίοτε μὲν ὀρῶ αὐτούς, ἐνίοτε δὲ οὐ, καὶ ἀπτομαί ποτ'
 αὐτῶν, ποτὲ δ' οὐ, καὶ ἀκούω ἢ τινα ἄλλην αἴσθησιν αἰσθάνο-
 μαι, ποτὲ δ' αἴσθησιν μὲν οὐδεμίαν ἔχω περὶ ὑμῶν, μέμνημαι
 δὲ ὑμᾶς οὐδὲν ἦττον καὶ ἐπίσταμαι αὐτὸς ἐν ἑμαυτῷ;

b 1 δὲ αἰσθάνεται B καὶ . . . b 2 δὲ αἰσθάνεται om. B b 2 καὶ
 δ W: δν BT b 3 ante ἔχει add. α B: δν T (sed ut imque
 punctis notatum) αδ] αὐτὸ W b 6 δ secl. Bonitz τδ
 μνημεῖον . . . b 7 ἔχων om. BT: add. B' T in marg. c 3 δ μὴ οἶδε·
 καὶ . . . μὴ αἰσθάνεται om. B c 10 δν] & Ast d 5 ποτ'
 secl. Schanz d 8 ἐν W: om. pr. BT

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

e

ΣΩ. Τοῦτο τοῖνυν πρῶτον μάθε ὦν βούλομαι δηλώσαι, ὅτι ἔστι μὲν ἃ οἶδε μὴ αἰσθάνεσθαι, ἔστιν δὲ αἰσθάνεσθαι.

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἃ μὴ οἶδε, πολλάκις μὲν ἔστι μηδὲ 5 αἰσθάνεσθαι, πολλάκις δὲ αἰσθάνεσθαι μόνον;

ΘΕΑΙ. Ἔστι καὶ τοῦτο.

ΣΩ. Ἴδὲ δὴ ἔάν τι μᾶλλον νῦν ἐπίσπῃ. Σωκράτης εἰ γινώσκει Θεόδωρον καὶ Θεαίτητον, ὁρᾷ δὲ μηδέτερον, 193 μηδὲ ἄλλη αἰσθησις αὐτῷ πάρεστι περὶ αὐτῶν, οὐκ ἂν ποτε ἐν ἑαυτῷ δοξάσειεν ὥς ὁ Θεαίτητός ἐστι Θεόδωρος. λέγω τί ἡ οὐδέν;

ΘΕΑΙ. Ναί, ἀληθῆ γε.

5

ΣΩ. Τοῦτο μὲν τοῖνυν ἐκείνων πρῶτον ἦν ὦν ἔλεγον.

ΘΕΑΙ. Ἦν γάρ.

ΣΩ. Δεύτερον τοῖνυν, ὅτι τὸν μὲν γινώσκων ὑμῶν, τὸν δὲ μὴ γινώσκων, αἰσθανόμενος δὲ μηδέτερον, οὐκ ἂν ποτε αὐ οἴηθείην ὅν οἶδα εἶναι ὅν μὴ οἶδα. 10

ΘΕΑΙ. Ὅρθῶς.

ΣΩ. Τρίτον δέ, μηδέτερον γινώσκων μηδὲ αἰσθανό- b μενος οὐκ ἂν οἴηθείην ὅν μὴ οἶδα ἕτερόν τιν' εἶναι ὦν μὴ οἶδα. καὶ τᾶλλα τὰ πρότερα πάνθ' ἐξῆς νόμιζε πάλιν ἀκηκοέναι, ἐν οἷς οὐδέποτε ἔγωγ περὶ σοῦ καὶ Θεοδώρου τὰ ψευδῆ δοξάσω, οὔτε γινώσκων οὔτε ἀγνοῶν ἀμφω, οὔτε 5 τὸν μὲν, τὸν δ' οὐ γινώσκων· καὶ περὶ αἰσθήσεων κατὰ ταῦτά, εἰ ἄρα ἔπῃ.

ΘΕΑΙ. Ἔπομαι.

ΣΩ. Λείπεται τοῖνυν τὰ ψευδῆ δοξάσαι ἐν τῷδε, ὅταν γινώσκων σὲ καὶ Θεόδωρον, καὶ ἔχων ἐν ἐκείνῳ τῷ κηρίῳ 10 ὥσπερ δακτυλίων σφῶν ἀμφοῖν τὰ σημεῖα, διὰ μακροῦ καὶ c

e 3 ὅτι W: ὡς pr. B T ἔστιν δὲ . . e 5 μηδὲ αἰσθάνεσθαι om. B
a 1 εἰ γινώσκει W: ἐπιγινώσκει B T: ἐπεὶ γινώσκει Ast b 6 καὶ
om. W b 9 τὰ] τὸ Wagner b 10 κηρίῳ W c 1 ἀμφοῖν]
αὐτοῖν B

μὴ ἱκανῶς ὁρῶν ἄμφω προθυμηθῶ, τὸ οἰκείον ἐκατέρου ση-
 μείων ἀποδοῦναι τῇ οἰκείᾳ ὅψει, ἐμβιβάσας προσαρμόσαι εἰς τὸ
 ἑαυτῆς ἴχνος, ἵνα γένηται ἀναγνώρισις, εἶτα τούτων ἀπο-
 5 τυχῶν καὶ ὥσπερ οἱ ἐμπαλιν ὑποδοῦμενοι παραλλάξας
 προσβάλλω τὴν ἐκατέρου ὅψιν πρὸς τὸ ἀλλότριον σημεῖον,
 ἢ καὶ οἷα τὰ ἐν τοῖς κατόπτροις τῆς ὅψεως πάθη, δεξιὰ εἰς
 d ἀριστερὰ μεταρρεούσης, ταῦτόν παθὼν διαμάρτω· τότε δὴ
 συμβαίνει ἡ ἑτεροδοξία καὶ τὸ ψευδὴ δοξάζειν.

ΘΕΑΙ. Ἔοικε γάρ, ὦ Σώκρατες. θαυμασίως ὥς λέγεις
 τὸ τῆς δόξης πάθος.

5 ΣΩ. Ἐτι τοῖνυν καὶ ὅταν ἀμφοτέρους γινώσκων τὸν
 μὲν πρὸς τῷ γινώσκῃ αἰσθάνωμαι, τὸν δὲ μὴ, τὴν δὲ
 γνώσιν τοῦ ἑτέρου μὴ κατὰ τὴν αἰσθησιν ἔχω, ὃ ἐν τοῖς
 πρόσθεν οὕτως ἔλεγον καὶ μου τότε οὐκ ἐμάνθανες.

ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν.

10 ΣΩ. Τοῦτο μὴν ἔλεγον, ὅτι γινώσκων τὸν ἕτερον καὶ
 e αἰσθανόμενος, καὶ τὴν γνώσιν κατὰ τὴν αἰσθησιν αὐτοῦ ἔχω,
 οὐδέποτε οἰήσεται εἶναι αὐτὸν ἕτερόν τινα ὃν γινώσκει τε
 καὶ αἰσθάνεται καὶ τὴν γνώσιν αὐ καὶ ἐκεῖνον ἔχει κατὰ τὴν
 αἰσθησιν. ἦν γὰρ τοῦτο;

5 ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Παρελείπετο δὲ γέ που τὸ νῦν λεγόμενον, ἐν ᾧ δὴ
 φαμεν τὴν ψευδὴ δόξαν γίνεσθαι τὸ ἄμφω γινώσκοντα
 194 καὶ ἄμφω ὁρῶντα ἢ τινα ἄλλην αἰσθησιν ἔχοντα ἄμφοιν τὰ
 σημείω μὴ κατὰ τὴν αὐτοῦ αἰσθησιν ἐκάτερον ἔχειν, ἀλλ'
 οἷον τοξότῃν φαῦλον ἵεντα παραλλάξαι τοῦ σκοποῦ καὶ
 ἀμαρτεῖν, ὃ δὴ καὶ ψεῦδος ἄρα ὠνόμασται.

5 ΘΕΑΙ. Εἰκότως γε.

ΣΩ. Καὶ ὅταν τοῖνυν τῷ μὲν παρῇ αἰσθησις τῶν σημείων,

ο 5 παραλλάξ W ο 7 δεξιὰ εἰς ἀριστερὰν Ast d 1 μεταφε-
 ρούσης Buttman d 6 τῷ] τὸ B αἰσθάνωμαι B d 8 μου]
 μοι W d 10 (δ) γινώσκων Heindorf τὸν] τὸ W e a ὃν]
 δν T a 1 τὸ σημείω al. Heusde: τῷ σημείῳ T W²: τὸ σημείον B W
 a a ἔχῃ B

τῇ δὲ μὴ, τὸ δὲ τῆς ἀπούσης αἰσθήσεως τῇ παρούσῃ προσ-
 αρμόσῃ, πάντῃ ταύτῃ ψεύδεται ἢ διάνοια. καὶ ἐνὶ λόγῳ,
 περὶ ὧν μὲν μὴ οἶδέ τις μὴδ' ἐπῆσθετο πώποτε, οὐκ ἔστιν,
 ὥς ἔοικεν, οὔτε ψεύδεσθαι οὔτε ψευδῆς δόξα, εἴ τι νῦν ἡμεῖς b
 ὑγιὲς λέγομεν· περὶ δὲ ὧν ἴσμεν τε καὶ αἰσθανόμεθα, ἐν αὐτοῖς
 τούτοις στρέφεται καὶ ἐλίττεται ἢ δόξα ψευδῆς καὶ ἀληθῆς
 γιγνομένη, καταπτικρὺ μὲν καὶ κατὰ τὸ εὐθὺ τὰ οἰκεία συν-
 άγουσα ἀποτυπώματα καὶ τύπους ἀληθῆς, εἰς πλάγια δὲ καὶ 5
 σκολιά ψευδῆς.

ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν καλῶς, ὦ Σώκρατες, λέγεται;

ΣΩ. Ἐτι τοῖνυν καὶ τάδε ἀκούσας μᾶλλον αὐτὸ ἐρεῖς. τὸ c
 μὲν γὰρ τάληθες δοξάζειω καλόν, τὸ δὲ ψεύδεσθαι αἰσχρόν.

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὐ;

ΣΩ. Ταῦτα τοῖνυν φασὶν ἐνθένδε γίγνεσθαι. ὅταν μὲν
 ὁ κηρός του ἐν τῇ ψυχῇ βαθύς τε καὶ πολὺς καὶ λείος καὶ 5
 μετριῶς ὀργασμένος ᾖ, τὰ ἴοντα διὰ τῶν αἰσθήσεων, ἐνση-
 μαινόμενα εἰς τοῦτο τὸ τῆς ψυχῆς “κέαρ,” δ' ἔφη Ὀμηρος
 αἰνιτιζόμενος τὴν τοῦ κηροῦ ὁμοιότητα, τότε μὲν καὶ τούτοις
 καθαρὰ τὰ σημεῖα ἐγγιγνόμενα καὶ ἱκανῶς τοῦ βάθους ἔχοντα d
 πολυχρόνιά τε γίγνεται καὶ εἰσὶν οἱ τοιοῦτοι πρῶτον μὲν
 εὐμαθεῖς, ἔπειτα μνήμονες, εἴτα οὐ παραλλάττουσι τῶν αἰσθή-
 σεων τὰ σημεῖα ἀλλὰ δοξάζουσιν ἀληθῆ. σαφῆ γὰρ καὶ ἐν
 εὐρυχωρίᾳ ὄντα ταχὺ διανέμουσιν ἐπὶ τὰ αὐτῶν ἕκαστα 5
 ἐκμαγεία, ἃ δὴ ὄντα καλεῖται, καὶ σοφοὶ δὴ οὔτοι καλοῦνται.
 ἢ οὐ δοκεῖ σοι;

ΘΕΑΙ. Ὑπερφύως μὲν οὖν.

ΣΩ. Ὅταν τοῖνυν λάσιόν του τὸ κέαρ ᾖ δ' δὴ ἐπῆρσεν e
 ὁ πάσσοφος ποιητής, ἢ ὅταν κοπῶδες καὶ μὴ καθαροῦ τοῦ
 κηροῦ, ἢ ὑγρὸν σφόδρα ἢ σκληρόν, ὧν μὲν ὑγρὸν εὐμαθεῖς
 μὲν, ἐπιλήσμονες δὲ γίνονται, ὧν δὲ σκληρόν, τάναντία.

a 9 μὴδ' ἐπῆσθετο ἐπῆσθετο pr. B ut videtur (corr. B²): μὴδ' ἔσθετο TW
 b 5 τυπώσα TW c 6 ὀργασμένος Suidas, Timaeus: ὀργασμένος BT
 c 7 κῆρ Ast d 5 διανέμουσιν] διαβαίνουσιν ex emend. B e 1 του
 τὸ] τοῦτο τὸ B e 2 πάσσοφος schol.: πάντα σοφὸς BT

- 5 οἱ δὲ δὴ λάσιον καὶ τραχὺ λιθώδες τι ἢ γῆς ἢ κόπρου συμ-
 μίξεως ἐμπλεων ἔχοντες ἀσαφῆ τὰ ἐκμαγεῖα ἰσχυοσιν.
 ἀσαφῆ δὲ καὶ οἱ τὰ σκληρά· βάθος γὰρ οὐκ ἐνι. ἀσαφῆ
 195 δὲ καὶ οἱ τὰ ὑγρά· ὑπὸ γὰρ τοῦ συγχέεισθαι ταχὺ γίγνεται
 ἀμυδρά. ἐὰν δὲ πρὸς πᾶσι τούτοις ἐπ' ἀλλήλων συμπεπτω-
 κῶτα ἢ ὑπὸ στενοχωρίας, ἐὰν του σμικρὸν ἢ τὸ ψυχάριον,
 ἐτι ἀσαφέστερα ἐκείνων. πάντες οὖν οὗτοι γίνονται οἷοι
 5 δοξάζειν ψευδῆ. ὅταν γάρ τι ὁρώσιν ἢ ἀκούωσιν ἢ ἐπινοῶ-
 σιν, ἕκαστα ἀπονέμειν ταχὺ ἐκάστοις οὐ δυνάμενοι βραδεῖς
 τέ εἰσι καὶ ἀλλοτριονομοῦντες παρορῶσί τε καὶ παρακούουσι
 καὶ παρανοοῦσι πλείστα, καὶ καλοῦνται αὐ οὗτοι ἐψευσμένοι
 τε δὴ τῶν ὄντων καὶ ἀμαθεῖς.
- b ΘΕΑΙ. Ὅρθότατα ἀνθρώπων λέγεις, ὦ Σώκρατες.
 ΣΩ. Φῶμεν ἄρα ἐν ἡμῶν ψευδεῖς δόξας εἶναι;
 ΘΕΑΙ. Σφόδρα γε.
 ΣΩ. Καὶ ἀληθεῖς δῆ;
 5 ΘΕΑΙ. Καὶ ἀληθεῖς.
 ΣΩ. Ἦδη οὖν οἰόμεθα ἱκανῶς ὁμολογήσθαι ὅτι παντὸς
 μᾶλλον ἔσθ' ὅσον ἀμφοτέρω τούτῳ τῷ δόξαι;
 ΘΕΑΙ. Ὑπερφυῶς μὲν οὖν.
 ΣΩ. Δεινόν τε, ὦ Θεαίτητε, ὥς ἀληθῶς κωδυνεύει καὶ
 10 ἀηδὲς εἶναι ἀνὴρ ἀδολέσχης.
 ΘΕΑΙ. Τί δέ; πρὸς τί τοῦτ' εἶπες;
- c ΣΩ. Τὴν ἐμαντοῦ δυσμαθίαν δυσχεράνας καὶ ὥς ἀληθῶς
 ἀδολεσχίαν. τί γὰρ ἂν τις ἄλλο θεῖτο ὄνομα, ὅταν ἄνω
 κάτω τοὺς λόγους ἔλκη τις ὑπὸ νωθείας οὐ δυνάμενος
 πεισθῆναι, καὶ ἢ δυσπαλάλακτος ἀφ' ἐκάστου λόγου;
- 5 ΘΕΑΙ. Σὺ δὲ δὴ τί δυσχεραίνεις;
 ΣΩ. Οὐ δυσχεραίνω μόνον ἀλλὰ καὶ δέδοικα ὅτι ἀποκρι-
 νοῦμαι ἂν τις ἔρηταί με· “ὦ Σώκρατες, ἡῤῥηκας δὴ ψευδῆ
 δόξαν, ὅτι οὔτε ἐν ταῖς αἰσθήσεσιν ἔστι πρὸς ἀλλήλας οὔτ'

a 2 ἀλλήλοισ W

b 9 τε] γε T

a 6 ἕκαστα] ἕκαστοι BT

c 8 ἔτι TW: om. B

a 7 τε om. W

ἐν ταῖς διανοοῖαις ἀλλ' ἐν τῇ συνάψει αἰσθήσεως πρὸς d
διάνοιαν;" φήσω δὲ ἐγὼ οἶμαι καλλωπιζόμενος ὥς τι
ἡρηκότων ἡμῶν καλόν.

ΘΕΑΙ. Ἐμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, οὐκ αἰσχρὸν εἶναι τὸ
νῦν ἀποδεδειγμένον. 5

ΣΩ. "Οὐκοῦν," φησί, "λέγεις ὅτι αὐτὸν τὸν ἀνθρώπου
ὄν διανοούμεθα μόνον, ὀρώμεν δ' οὐ, ἵππον οὐκ ἂν ποτε
οἰηθείμεν εἶναι, ὃν αὐτὸν οὔτε ὀρώμεν οὔτε ἀπτόμεθα, διανοού-
μεθα δὲ μόνον καὶ ἀλλ' οὐδὲν αἰσθανόμεθα περὶ αὐτοῦ;"
ταῦτα οἶμαι φήσω λέγειν. 10

ΘΕΑΙ. Καὶ ὀρθῶς γε.

ΣΩ. "Τί οὖν," φησί, "τὰ ἔνδεκα ἢ μὴδὲν ἄλλο ἢ δια- e
νοεῖται τις, ἄλλο τι ἐκ τούτου τοῦ λόγου οὐκ ἂν ποτε οἰηθείη
δῶδεκα εἶναι ἢ μόνον αὐτὸν διανοεῖται;" ἴθι οὖν δῆ, σὺ
ἀποκρίνου.

ΘΕΑΙ. Ἀλλ' ἀποκρυσθῆναι ὅτι ὁρῶν μὲν ἂν τις ἢ ἐφαπτό- 5
μενος οἰηθείη τὰ ἔνδεκα δῶδεκα εἶναι, ἢ μέντοι ἐν τῇ διανοίᾳ
ἔχει, οὐκ ἂν ποτε περὶ αὐτῶν ταῦτα δοξάσειεν οὕτως.

ΣΩ. Τί οὖν; οἶει τινὰ πῶποτε αὐτὸν ἐν αὐτῷ πέντε καὶ
ἑπτὰ, λέγω δὲ μὴ ἀνθρώπους ἑπτὰ καὶ πέντε προθέμενον 196
σκοπεῖν μὴδ' ἄλλο τοιοῦτον, ἀλλ' αὐτὰ πέντε καὶ ἑπτὰ, ἃ
φάμεν ἐκεῖ μνημεῖα ἐν τῷ ἐκμαγεῖν εἶναι καὶ ψευδῇ ἐν αὐτοῖς
οὐκ εἶναι δοξάσαι, ταῦτα αὐτὰ εἰ τις ἀνθρώπων ἡδὴ πῶποτε
ἐσκέψατο λέγων πρὸς αὐτὸν καὶ ἐρωτῶν πόσα ποτ' ἐστίν, 5
καὶ ὁ μὲν τις εἶπεν οἰηθεῖς ἔνδεκα αὐτὰ εἶναι, ὁ δὲ δῶδεκα,
ἢ πάντες λέγουσιν τε καὶ οἰοῦνται δῶδεκα αὐτὰ εἶναι;

ΘΕΑΙ. Οὐ μὰ τὸν Δία, ἀλλὰ πολλοὶ δὴ καὶ ἔνδεκα· ἔαν b
δέ γε ἐν πλείονι ἀριθμῷ τις σκοπῇται, μᾶλλον σφάλλεται.
οἶμαι γάρ σε περὶ παντὸς [μᾶλλον] ἀριθμοῦ λέγειν.

ΣΩ. Ὅρθως γὰρ οἶει· καὶ ἐνθυμοῦ μή τι τότε γίγνεται

d 6 φήσει al. εἰ τὸν] αὐτὸν ex emend. D: αὐτὸν τὸν Heindorf
d 8 ὃν αἰ] ὃ νῦν T οἱ φησί] φῆς B: φήσει Stephanus a 2 αὐτὰ]
αὐτὰ τὰ Heindorf a 3 φάμεν] ἔφαμεν Ast b 3 μᾶλλον om. W:
post ἀριθμοῦ T b 4 μή] δῆ W τότε W: ποτε B T

5 ἄλλο ἢ αὐτὰ τὰ δώδεκα τὰ ἐν τῷ ἐκμαγείῳ ἔνδεκα οἰ-
 ῥήθηται.

ΘΕΑΙ. Ἐοικέ γε.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἰς τοὺς πρῶτους πάλιν ἀνήκει λόγους; ὁ γὰρ
 τοῦτο παθών, ὃ οἶδεν, ἕτερον αὐτὸ οἶται εἶναι ὢν αὖ οἶδεν,
 10 ὃ ἔφαμεν ἀδύνατον, καὶ τούτῳ αὐτῷ ἠναγκάζομεν μὴ εἶναι
 c ψευδῇ δόξαν, ἵνα μὴ τὰ αὐτὰ ὃ αὐτὸς ἀναγκάζεται εἰδὼς μὴ
 εἰδέναι ἅμα.

ΘΕΑΙ. Ἀληθέστατα.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἄλλ' ὅτιοῦν δεῖ ἀποφαίνεω τὸ τὰ ψευδῇ
 5 δοξάζειν ἢ διανοίας πρὸς αἴσθησιν παραλλαγήν. εἰ γὰρ
 τοῦτ' ἦν, οὐκ ἂν ποτε ἐν αὐτοῖς τοῖς διανοήμασιν ἐψευδόμεθα.
 νῦν δὲ ἦτοι οὐκ ἔστι ψευδὴς δόξα, ἣ δ' τις οἶδεν, οἶόν τε μὴ
 εἰδέναι. καὶ τούτων πότερα αἰρή;

ΘΕΑΙ. Ἀπορον αἰρεσιν προτίθης, ὦ Σώκρατες.

d ΣΩ. Ἀλλὰ μέντοι ἀμφότερά γε κωδυνεύει ὁ λόγος οὐκ
 ἑάσειν. ὅμως δέ—πάντα γὰρ τολμητέον—τί εἰ ἐπιχειρή-
 σαιμεν ἀναισχυρεῖν;

ΘΕΑΙ. Πῶς;

5 ΣΩ. Ἐθελήσαντες εἰπεῖν ποῖον τί ποτ' ἐστὶ τὸ ἐπίστασθαι.

ΘΕΑΙ. Καὶ τί τοῦτο ἀναισχυρον;

ΣΩ. Ἐοικας οὐκ ἐννοεῖν ὅτι πᾶς ἡμῖν ἐξ ἀρχῆς ὁ λόγος
 ζήτησις γέγονεν ἐπιστήμης ὥς οὐκ εἰδόσι τί ποτ' ἐστίν.

ΘΕΑΙ. Ἐννοῶ μὲν οὖν.

10 ΣΩ. Ἐπειτ' οὐκ ἀναιδὲς δοκεῖ μὴ εἰδότας ἐπιστήμην
 ἀποφαίνεσθαι τὸ ἐπίστασθαι οἶόν ἐστιν; ἀλλὰ γάρ, ὦ
 e Θεαίτητε, πάλαι ἐσμέν ἀνάπλεσθ τοῦ μὴ καθαρῶς διαλέ-
 γεσθαι. μυριάκις γὰρ εἰρήκαμεν τὸ “γιγνώσκομεν” καὶ
 “οὐ γινώσκομεν,” καὶ “ἐπιστάμεθα” καὶ “οὐκ ἐπιστά-
 μεθα,” ὥς τι συνιέντες ἀλλήλων ἐν ᾧ ἔτι ἐπιστήμην ἀγνοοῦ-
 5 μεν· εἰ δὲ βούλει, καὶ νῦν ἐν τῷ παρόντι κεχρήμεθ' αὐ τῷ

b8 ἀνήκει] ἀνήκε W: fort. ἂν ἦκοι Campbell c4 τὸ] τοῦ T
 τὰ om. W c7 δόξα] ἡ δόξα B c8 πότερα W: ποτίραν BT

“ἀγροεῖν” τε καὶ “συνιέναι,” ὥς προσήκον αὐτοῖς χρῆσθαι εἴπερ στερόμεθα ἐπιστήμης.

ΘΕΑΙ. Ἄλλα τίνα τρόπον διαλέξῃ, ὦ Σώκρατες, τούτων ἀπεχόμενος;

ΣΩ. Οὐδένα ὦν γε ὃς εἰμί, εἰ μέντοι ἢ ἀντιλογικός· οἷος 197
ἄνθρωπος εἰ καὶ νῦν παρῆν, τούτων τ' ἂν ἔφη ἀπέχεσθαι καὶ
ἡμῶν σφόδρ' ἂν ἂ ἐγὼ λέγω ἐπέπληττεν. ἐπειδὴ οὖν ἔσμεν
φαῦλοι, βούλει τολμήσω εἰπεῖν οἷον ἔστι τὸ ἐπίστασθαι;
φαίνεται γάρ μοι προὔργου τι ἂν γενέσθαι. 5

ΘΕΑΙ. Τόλμα τοίνυν νῆ Δία. τούτων δὲ μὴ ἀπεχομένην
σοι ἔσται πολλὴ συγγνώμη.

ΣΩ. Ἀκήκοας οὖν ὃ νῦν λέγουσιν τὸ ἐπίστασθαι;

ΘΕΑΙ. Ἴσως· οὐ μέντοι ἔν γε τῷ παρόντι μνημονεύω.

ΣΩ. Ἐπιστήμης που ἔξω φασὶν αὐτὸ εἶναι. b

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ.

ΣΩ. Ἡμεῖς τοίνυν σμικρὸν μεταθώμεθα καὶ εἰπωμεν
ἐπιστήμης κτήσιν.

ΘΕΑΙ. Τί οὖν δὴ φήσεις τοῦτο ἐκείνου διαφέρειν; 5

ΣΩ. Ἴσως μὲν οὐδέν· ὃ δ' οὖν δοκεῖ ἀκούσας συνδοκίμαζε.

ΘΕΑΙ. Ἐάνπερ γε οἷός τ' ὦ.

ΣΩ. Οὐ τοίνυν μοι ταῦτ' οὖν φαίνεται τῷ κεκτησθαι τὸ
ἔχειν. οἷον ἱμάτιον πριάμενός τις καὶ ἐγκρατὴς ὦν μὴ φορῶν,
ἔχω μὲν οὐκ ἂν αὐτὸν αὐτό, κεκτησθαι γε μὴν φαίμεν. 10

ΘΕΑΙ. Ὅρθῳς γε.

ΣΩ. Ὅρα δὴ καὶ ἐπιστήμην εἰ δυνατὸν οὕτω κεκτημένον c
μὴ ἔχω, ἀλλ' ὥσπερ εἴ τις ὄρνιθας ἀγρίας, περιστρεφὰς ἢ
τι ἄλλο, θηρεύσας οἴκοι κατασκευασάμενος περιστρεφῶνα
τρέφοι, τρόπον μὲν [γὰρ] ἂν πού τινα φαίμεν αὐτὸν αὐτὰς
αἰεὶ ἔχω, ὅτι δὴ κέκτηται. ἢ γάρ; 5

a 3 δ] ἀκούων & W b 5 δὴ οὖν W b 8 τὸ κεκτησθαι τῷ T
b 9 εἰ ante ἱμάτιον add. vulg. et mox φορεῖ φορῶν b: φορῶ B:
φορῶ TW: φορεῖ Campbell b 10 γε μὴν W: γε δὴ B: γε T:
δέ γε vulg. b 11 καὶ ὁρθῶς γε T c 2 ἢ ante περιστρεφὰς add. W
o 4 γὰρ om. W

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Τρόπον δέ γ' ἄλλον οὐδεμίαν ἔχειν, ἀλλὰ δύναμιν
μὲν αὐτῷ περὶ αὐτὰς παραγεγονέναι, ἐπειδὴ ἐν οἰκίῳ περι-
βόλῃ ὑποχειρίους ἐποίησατο, λαβεῖν καὶ σχεῖν ἐπειδὴ
d βούληται, θηρευσάμενψ ἦν ἂν αἰεὶ ἐθέλῃ, καὶ πάλιν ἀφιέναι,
καὶ τοῦτο ἐξεῖναι ποιεῖν ὅποσάκις ἂν δοκῇ αὐτῷ.

ΘΕΑΙ. Ἔστι ταῦτα.

ΣΩ. Πάλιν δὴ, ὥσπερ ἐν τοῖς πρόσθεν κήρωνόν τι ἐν ταῖς
5 ψυχαῖς κατεσκευάζομεν οὐκ οἶδ' ὅτι πλάσμα, νῦν αὖ ἐν ἐκάστῃ
ψυχῇ ποιήσωμεν περισσότερωνά τινα παντοδαπῶν ὀρνίθων,
τὰς μὲν κατ' ἀγέλας οὔσας χωρὶς τῶν ἄλλων, τὰς δὲ κατ'
ὀλίγας, ἐνίας δὲ μόνας διὰ πασῶν ὅπῃ ἂν τύχωσι πετομένας.

e ΘΕΑΙ. Πεποιήσθω δὴ. ἀλλὰ τί τοῦντεῦθεν;

ΣΩ. Παιδίῳ μὲν ὄντων φάναι χρὴ εἶναι τοῦτο τὸ ἀγγεῖον
κενόν, ἀντὶ δὲ τῶν ὀρνίθων ἐπιστήμας νοῆσαι· ἦν δ' ἂν
ἐπιστήμην κτησάμενος καθεύρῃ εἰς τὸν περίβολον, φάναι
5 αὐτὸν μεμαθηκέναι ἢ ἡύρηκέναι τὸ πρᾶγμα οὐ ἦν αὕτη ἢ
ἐπιστήμη, καὶ τὸ ἐπίστασθαι τοῦτ' εἶναι.

ΘΕΑΙ. Ἔστω.

198 ΣΩ. Τὸ τοῖνυν πάλιν ἦν ἂν βούληται τῶν ἐπιστημῶν
θηρεύειν καὶ λαβόντα ἴσχειν καὶ αὐθις ἀφιέναι σκοπεῖ τῶν
δεῖται ὀνομάτων, εἴτε τῶν αὐτῶν ὧν τὸ πρῶτον ὅτε ἐκτάτο
εἴτε ἐτέρων. μαθήσῃ δ' ἐνθένδε σαφέστερον τί λέγω.
5 ἀριθμητικὴν μὲν γὰρ λέγεις τέχνην;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Ταύτην δὴ ὑπόλαβε θήραν ἐπιστημῶν ἀρτίου τε καὶ
περιττοῦ παντός.

ΘΕΑΙ. Ὑπολαμβάνω.

10 ΣΩ. Ταύτη δὴ οἶμαι τῇ τέχνῃ αὐτός τε ὑποχειρίους τὰς
b ἐπιστήμας τῶν ἀριθμῶν ἔχει καὶ ἄλλῃ παραδίδωσιν ὁ
παραδιδούς.

ο 9 σχεῖν] ἔχειν T
a 4 ἐνθένδε] ἐντεῦθεν B
ἄλλο gr. B

d 4 τοῖς] τῷ W
a 5 μὲν om. W

ο 2 χρὴ εἶναι] χρῆναι W
b 1 ἄλλῃ T W.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Καὶ καλοῦμέν γε παραδιδόντα μὲν διδάσκειν, παρα-
λαμβάνοντα δὲ μαθάνειν, ἔχοντα δὲ δὴ τῷ κεκτηῆσθαι ἐν τῷ 5
περιστερεῶνι ἐκείνῳ ἐπίστασθαι.

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Τῷ δὲ δὴ ἐντεῦθεν ἤδη πρόσσχες τὸν νοῦν. ἀριθμη-
τικός γὰρ ὢν τελέως ἄλλο τι πάντας ἀριθμοὺς ἐπίσταται;
πάντων γὰρ ἀριθμῶν εἰσω αὐτῷ ἐν τῇ ψυχῇ ἐπιστῆμαι. 10

ΘΕΑΙ. Τί μὴν;

ΣΩ. Ἡ οὖν ὁ τοιοῦτος ἀριθμοὶ ἂν ποτέ τι ἢ αὐτὸς πρὸς 5
αὐτὸν αὐτὰ ἢ ἄλλο τι τῶν ἕξω ὅσα ἔχει ἀριθμόν;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΣΩ. Τὸ δὲ ἀριθμεῖν γε οὐκ ἄλλο τι θήσομεν τοῦ
σκοπεῖσθαι πόσος τις ἀριθμὸς τυγχάνει ὢν. 5

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΣΩ. Ὁ ἄρα ἐπίσταται, σκοπούμενος φαίνεται ὡς οὐκ
εἰδώς, ὃν ὠμολογήκαμεν ἅπαντα ἀριθμὸν εἰδέναι. ἀκούεις
γάρ που τὰς τοιαύτας ἀμφισβητήσεις.

ΘΕΑΙ. Ἐγώ γε. 10

ΣΩ. Οὐκοῦν ἡμεῖς ἀπεικάζοντες τῇ τῶν περιστερέων κτήσει d
τε καὶ θήρᾳ ἐροῦμεν ὅτι διττὴ ἦν ἡ θήρα, ἡ μὲν πρὶν ἐκτῆσθαι
τοῦ κεκτηῆσθαι ἔνεκα, ἡ δὲ κεκτημένῳ τοῦ λαβεῖν καὶ ἔχειν
ἐν ταῖς χερσὶν ἂ πάλαι ἐκέκτητο. οὕτως δὲ καὶ ὢν πάλαι
ἐπιστῆμαι ἦσαν αὐτῷ μαθόντι καὶ ἡπίστατο αὐτά, πάλιν ἔστι 5
καταμαθάνειν ταῦτα ταῦτα ἀναλαμβάνοντα τὴν ἐπιστήμην
ἐκάστου καὶ ἴσχοντα, ἣν ἐκέκτητο μὲν πάλαι, πρόχειρον δ'
οὐκ εἶχε τῇ διανοίᾳ;

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ.

ΣΩ. Τοῦτο δὴ ἄρτι ἡρώτων, ὅπως χρὴ τοῖς ὀνόμασι e

b 5 δὲ δὴ] δὴ B b 8 τῷ δὲ W : τῷδε B : τῷ T b 9 ἐπί-
στασαι B b 10 ἐπιστῆμαι ἐν τῇ ψυχῇ W c 1 ἢ οὖν] τὶ οὖν Badham
c 2 αὐτὰ] ἐντὸς Cornarius c 5 ὅσους T c 8 ἐν] ὢν T
d 3 ἔχειν] σχεῖν Naber d 4 οὕτως] ὅπως T d 5 μαθόντι
καὶ W : μαθόντι BT : μαθὼν τ' Badham

M

χρώμενον λέγειν περὶ αὐτῶν, ὅταν ἀριθμήσων ἢ ὁ ἀριθμη-
 τικὸς ἢ τι ἀναγνωσόμενος ὁ γραμματικὸς, ὥς ἐπιστάμενος
 ἄρα ἐν τῷ τοιοῦτῳ πάλιν ἔρχεται μαθησόμενος παρ' ἑαυτοῦ

5 ἀ ἐπίσταται;

ΘΕΑΙ. Ἄλλ' ἄτοπον, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἄλλ' ἀ οὐκ ἐπίσταται φῶμεν αὐτὸν ἀναγνώσεσθαι
 199 καὶ ἀριθμῆσιν, δεδωκότες αὐτῷ πάντα μὲν γράμματα πάντα
 δὲ ἀριθμὸν ἐπίστασθαι;

ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ καὶ τοῦτ' ἄλογον.

ΣΩ. Βούλει οὖν λέγωμεν ὅτι τῶν μὲν ὀνομάτων οὐδὲν
 5 ἡμῶν μέλει, ὅπη τις χαίρει ἔλκων τὸ ἐπίστασθαι καὶ μαυθάνειν,
 ἐπειδὴ δὲ ὠρισάμεθα ἕτερον μὲν τι τὸ κεκτηῖσθαι τὴν ἐπι-
 στήμην, ἕτερον δὲ τὸ ἔχειν, ὃ μὲν τις ἐκτεταται μὴ κεκτηῖσθαι
 ἀδύνατον φαμεν εἶναι, ὥστε οὐδέποτε συμβαίνει ὃ τις οἶδεν μὴ
 εἰδέναι, ψευδῇ μέντοι δόξαν οἶόν τ' εἶναι περὶ αὐτοῦ λαβεῖν;
 b μὴ γὰρ ἔχω τὴν ἐπιστήμην τούτου οἶόν τε, ἀλλ' ἐτέραν αὐτ'
 ἐκείνης, ὅταν θηρεύων τιὰ πού ποτ' ἐπιστήμην διαπετομένων
 ἀνθ' ἐτέρας ἐτέραν ἁμαρτῶν λάβῃ, τότε ἄρα τὰ ἔνδεκα δώ-
 δεκα ψῆθη εἶναι, τὴν τῶν ἔνδεκα ἐπιστήμην ἀντὶ τῆς τῶν
 5 δώδεκα λαβὼν τὴν ἐν ἑαυτῷ οἶον φάτταν ἀντὶ περιστερᾶς.

ΘΕΑΙ. Ἐχει γὰρ οὖν λόγον.

ΣΩ. Ὅταν δέ γε ἦν ἐπιχειρεῖ λαβεῖν λάβῃ, ἀψευδεῖν τε
 καὶ τὰ ὄντα δοξάζειν τότε, καὶ οὕτω δὴ εἶναι ἀληθῆ τε καὶ
 c ψευδῇ δόξαν, καὶ ὧν ἐν τοῖς πρόσθεν ἐδυσχεραίνομεν οὐδὲν
 ἐμποδῶν γίνεσθαι; ἴσως οὖν μοι συμφήσεις· ἢ πῶς
 ποιήσεις;

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

5 ΣΩ. Καὶ γὰρ τοῦ μὲν ἀ ἐπίστανται μὴ ἐπίστασθαι
 ἀπηλλάγμεθα· ἀ γὰρ κεκτηίμεθα μὴ κεκτηῖσθαι οὐδαμοῦ ἔτι
 συμβαίνει, οὔτε ψευθεῖσίν τιος οὔτε μή. δεινότερον μέντοι
 πάθος ἄλλο παραφαίνεσθαι μοι δοκεῖ.

ε 7 ἀ om. W b 2 πού ποτ' W : ἀπ' αὐτοῦ BT b 3 τότε
 W : ὅτε BT c 5 ἐπίσταται D c 8 ἄλλο] ἄλλο τι W παρα-
 φαίνεσθαι] φαίνεσθαι W : παρεμφαίνεσθαι al.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΣΩ. Εἰ ἡ τῶν ἐπιστημῶν μεταλλαγή ψευδὴς γενήσεται 10
ποτε δόξα.

ΘΕΑΙ. Πῶς δῆ;

ΣΩ. Πρῶτον μὲν τό τινας ἔχοντα ἐπιστήμην τοῦτο αὐτὸ d
ἀγνοεῖν, μὴ ἀγνωμοσύνη ἀλλὰ τῇ ἑαυτοῦ ἐπιστήμῃ· ἔπειτα
ἕτερον αὐ τοῦτο δοξάζειν, τὸ δ' ἕτερον τοῦτο, πῶς οὐ πολλὰ
ἀλογία, ἐπιστήμης παραγενομένης γινῶναι μὲν τὴν ψυχὴν
μηδέν, ἀγνοῆσαι δὲ πάντα; ἐκ γὰρ τούτου τοῦ λόγου κωλύει 5
οὐδὲν καὶ ἀγνοῖαν παραγενομένην γινῶναι τι ποιῆσαι καὶ
τυφλότητα ἰδεῖν, εἴπερ καὶ ἐπιστήμη ἀγνοῆσαι ποτέ τινα
ποιήσει.

ΘΕΑΙ. Ἴσως γάρ, ὦ Σώκρατες, οὐ καλῶς τὰς ὀρνιθας e
ἐτίθεμεν ἐπιστήμας μόνον τιθέντες, ἔδει δὲ καὶ ἀνεπιστη-
μοσύνας τιθέναι ὁμοῦ συνδιαπετομένας ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ
τὼν θηρεύοντα τοτὲ μὲν ἐπιστήμην λαμβάνοντα, τοτὲ δ'
ἀνεπιστημοσύνην τοῦ αὐτοῦ πέρι ψευδῇ μὲν δοξάζειν τῇ 5
ἀνεπιστημοσύνῃ, ἀληθῇ δὲ τῇ ἐπιστήμῃ.

ΣΩ. Οὐ ῥάδιόν γε, ὦ Θεαίτητε, μὴ ἐπαινεῖν σε· δ μέντοι
εἶπες πάλιν ἐπίσκεψαι. ἔστω μὲν γὰρ ὡς λέγεις· ὁ δὲ δὴ τὴν
ἀνεπιστημοσύνην λαβὼν ψευδῇ μὲν, φῆς, δοξάσει. ἡ γάρ; 200

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Οὐ δήπου καὶ ἡγήσεται γε ψευδῇ δοξάζειν.

ΘΕΑΙ. Πῶς γάρ;

ΣΩ. Ἄλλ' ἀληθῇ γε, καὶ ὡς εἰδὼς διακείσεται περὶ ὧν 5
ἔψευσται.

ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΣΩ. Ἐπιστήμην ἀρα οἴησεται τεθρευκῶς ἔχειν ἀλλ' οὐκ
ἀνεπιστημοσύνην.

ΘΕΑΙ. Δῆλον.

10

ΣΩ. Οὐκοῦν μακρὰν περιελθόντες πάλιν ἐπὶ τὴν πρώτην

© 2 μόνον ἐπιστήμας W
a 8 τεθρευκῶς W

© 5 δοξάζει B

© 8 ὡς] δ W

- πάρεσμεν ἀπορίαν. ὁ γὰρ ἐλεγκτικὸς ἐκείνος γελάσας φήσει·
 b “Πότερον,” ὦ βέλτιστοι, “ἀμφοτέρας τις εἰδώς, ἐπιστήμην
 τε καὶ ἀνεπιστημοσύνην, ἣν οἶδεν, ἐτέραν αὐτὴν οἶεται τινα
 εἶναι ὣν οἶδεν; ἢ οὐδετέραν [αὐτὴν] εἰδώς, ἣν μὴ οἶδε, δοξάζει
 ἐτέραν ὣν οὐκ οἶδεν; ἢ τὴν μὲν εἰδώς, τὴν δ’ οὐ, ἣν οἶδεν,
 5 ἣν μὴ οἶδεν; ἢ ἣν μὴ οἶδεν, ἣν οἶδεν ἡγεῖται; ἢ πάλιν αὖ
 μοι ἔρεῖτε ὅτι τῶν ἐπιστημῶν καὶ ἀνεπιστημοσυνῶν εἰσὶν
 αὖ ἐπιστήμαι, ἃς ὁ κεκτημένος ἐν ἐτέροις τισὶ γελοίοις
 c περιστερεῶσιν ἢ κηρίνοις πλάσμασι καθείρξας, ἕωσπερ ἂν
 κεκτῇται ἐπίσταται, καὶ ἂν μὴ προχείρους ἔχῃ ἐν τῇ ψυχῇ;
 καὶ οὕτω δὴ ἀναγκασθήσεσθε εἰς ταῦτόν περιτρέχειν μυριάκις
 οὐδὲν πλέον ποιοῦντες;” τί πρὸς ταῦτα, ὦ Θεαίτητε, ἀποκρι-
 5 νούμεθα;

ΘΕΑΙ. Ἄλλα μὰ Δί’, ὦ Σώκρατες, ἔγωγε οὐκ ἔχω τί
 χρὴ λέγειν.

- ΣΩ. Ἄρ’ οὖν ἡμῖν, ὦ παῖ, καλῶς ὁ λόγος ἐπιπλήττει
 καὶ ἐνδείκνυται ὅτι οὐκ ὀρθῶς ψευδῇ δόξαν προτέραν ζητοῦμεν
 d ἐπιστήμης, ἐκέων ἀφέντες; τὸ δ’ ἐστὶν ἀδύνατον γινῶναι
 πρὶν ἂν τις ἐπιστήμην ἱκανῶς λάβῃ τί ποτ’ ἐστίν.

ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη, ὦ Σώκρατες, ἐν τῷ παρόντι ὥς λέγεις
 οἶεσθαι.

- 5 ΣΩ. Τί οὖν τις ἐρεῖ πάλιν ἐξ ἀρχῆς ἐπιστήμην; οὐ γάρ
 που ἀπεροῦμέν γε πω;

ΘΕΑΙ. Ἡκιστα, ἕωνπερ μὴ σύ γε ἀπαγορεύῃς.

ΣΩ. Λέγε δὴ, τί ἂν αὐτὸ μάλιστα εἰπόντες ἡκιστ’ ἂν
 ἡμῖν αὐτοῖς ἐναντιωθεῖμεν;

- e ΘΕΑΙ. Ὅπερ ἐπεχειροῦμεν, ὦ Σώκρατες, ἐν τῷ πρόσθεν
 οὐ γὰρ ἔχω ἔγωγε ἄλλο οὐδέν.

ΣΩ. Τὸ ποῖον;

b 1 ἐπιστήμην] ἐπιστημοσύνην W b 3 αὐτὴν B T: om. W:
 αὐτοῦν vulg. c 9 προτέραν] ἐτέραν B d 5 γὰρ που W: γὰρ πω
 B T: γέ πω Schanz d 6 γέ πω] γέ που W: om. Schanz d 7 ἀ-
 παγορεύεις T sed corr. T: ἀπαγορεύεις pr. B d 8 δῆ] δέ W αὐτὸ]
 αὐτῷ W ἂν] ἂν αὐτὸ B

ΘΕΑΙ. Τὴν ἀληθῆ δόξαν ἐπιστήμην εἶναι. ἀναμάρτητόν γε πού ἐστιν τὸ δοξάζειν ἀληθῆ, καὶ τὰ ὑπ' αὐτοῦ γιγνόμενα 5 πάντα καλὰ καὶ ἀγαθὰ γίγνεται.

ΣΩ. Ὁ τὸν ποταμὸν καθηγούμενος, ὦ Θεαίτητε, ἔφη ἔρα δείξω αὐτό· καὶ τοῦτο ἐὰν ἴοντες ἐρευνῶμεν, τάχ' ἂν ἐμπόδιον γενόμενον αὐτὸ φήνειεν τὸ ζητούμενον, μένουσι 201 δὲ δῆλον οὐδέν.

ΘΕΑΙ. Ὅρθῳς λέγεις· ἀλλ' ἰωμέν γε καὶ σκοπῶμεν.

ΣΩ. Οὐκοῦν τοῦτό γε βραχείας σκέψεως· τέχνη γάρ σοι δὴ σημαίνει μὴ εἶναι ἐπιστήμην αὐτό. 5

ΘΕΑΙ. Πῶς δὴ; καὶ τίς αὕτη;

ΣΩ. Ἡ τῶν μεγίστων εἰς σοφίαν, οὗς δὴ καλοῦσιν ῥήτοράς τε καὶ δικανικούς. οὗτοι γάρ που τῇ ἐαυτῶν τέχνῃ πείθουσιν οὐ διδάσκοντες ἀλλὰ δοξάζειν ποιῶντες ἃ ἂν βούλωνται. ἡ σὺ οἶει δευούς τινας οὕτω διδασκάλους εἶναι, 10 ὥστε οἷς μὴ παρεγένοντό τινες ἀποστερουμένοις χρήματα ἢ ἢ τι ἄλλο βιαζομένοις, τοῦτοις δύνασθαι πρὸς ὕδωρ σμικρὸν διδάξαι ἱκανῶς τῶν γενομένων τὴν ἀλήθειαν;

ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς ἔγωγε οἶμαι, ἀλλὰ πείσαι μὲν.

ΣΩ. Τὸ πείσαι δ' οὐχὶ δοξάσαι λέγεις ποιῆσαι; 5

ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΣΩ. Οὐκοῦν ὅταν δικαίως πεισθῶσι δικασταὶ περὶ ὧν ἰδόντι μόνον ἔστιν εἰδέναι, ἄλλως δὲ μὴ, ταῦτα τότε ἐξ ἀκοῆς κρίνοντας, ἀληθῆ δόξαν λαβόντες, ἀνευ ἐπιστήμης c ἔκρωαν, ὀρθὰ πεισθέντες, εἶπερ εὖ ἐδίδαξαν;

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΣΩ. Οὐκ ἄν, ὦ φίλε, εἰ γε ταῦτόν ἦν δόξα τε ἀληθὴς †καὶ δικαστήρια† καὶ ἐπιστήμη, ὀρθὰ ποτ' ἂν δικαστῆς 5 ἄκρος ἐδόξαζεν ἀνευ ἐπιστήμης· νῦν δὲ ἔοικεν ἄλλο τι ἐκότερον εἶναι.

95 γέ] γάρ W 23 γε] τε W 27 ἢ om. B 21 οἷς] εἰ Naber
 22 τοῦτοις T 28 ἰδόντι] εἶδον τί B: εἶδόντι W
 29 ἄλλως] ἄλλω Ast 35 καὶ δικαστήρια] καὶ δικαστήριον T: secl.
 Heindorf: κατὰ δικαστήρια Jowett: καὶ δικαστηρία Madvig

ΘΕΑΙ. Ὁ γε ἐγώ, ὦ Σώκρατες, εἰπόντος του ἀκούσας
ἐπελελήσμεν, νῦν δ' ἐννοῶ· ἔφη δὲ τὴν μὲν μετὰ λόγου
d ἀληθῆ δόξαν ἐπιστήμην εἶναι, τὴν δὲ ἄλογον ἐκτὸς ἐπιστή-
μης· καὶ ὦν μὲν μὴ ἔστι λόγος, οὐκ ἐπιστητὰ εἶναι, οὕτως
καὶ ὀνομάζων, ἃ δ' ἔχει, ἐπιστητά.

ΣΩ. Ἡ καλῶς λέγεις. τὰ δὲ δὴ ἐπιστητὰ ταῦτα καὶ μὴ
5 πῇ διήρει, λέγε, εἰ ἄρα κατὰ ταῦτά σύ τε κἀγὼ ἀκηκόαμεν.

ΘΕΑΙ. Ἄλλ' οὐκ οἶδα εἰ ἐξευρήσω· λέγοντος μευτὰν
ἐτέρου, ὥς ἐγῶμαι, ἀκολουθήσαιμι' ἄν.

ΣΩ. Ἄκουε δὴ θναρ ἀντὶ θνήσκοντος. ἐγὼ γὰρ αὐτὸ ἐδόκουν
e ἀκούειν τῶν θ'· τὰ μὲν πρῶτα οἶονπερ εἰ στοιχεῖα, ἐξ ὧν
ἡμεῖς τε συγκείμεθα καὶ τᾶλλα, λόγον οὐκ ἔχοι. αὐτὸ γὰρ
καθ' αὐτὸ ἕκαστον ὀνομάσαι μόνον εἴη, προσειπεῖν δὲ οὐδὲν
ἄλλο δυνατόν, οὐθ' ὥς ἔστιν, οὐθ' ὥς οὐκ ἔστιν· ἤδη γὰρ
202 ἄν οὐσίαν ἢ μὴ οὐσίαν αὐτῷ προστίθεσθαι, δεῖν δὲ οὐδὲν
προσφέρειν, εἴπερ αὐτὸ ἐκείνο μόνον τις ἔρει. ἐπεὶ οὐδὲ
τὸ "αὐτὸ" οὐδὲ τὸ "ἐκείνο" οὐδὲ τὸ "ἕκαστον" οὐδὲ τὸ
"μόνον" οὐδὲ "τοῦτο" προσοιστέον οὐδ' ἄλλα πολλὰ
5 τοιαῦτα· ταῦτα μὲν γὰρ περιτρέχοντα πᾶσι προσφέρεσθαι,
ἕτερα ὄντα ἐκείνων οἷς προστίθεται, δεῖν δέ, εἴπερ ἦν
δυνατὸν αὐτὸ λέγεσθαι καὶ εἶχεν οἰκείου αὐτοῦ λόγον, ἄνευ
τῶν ἄλλων ἀπάντων λέγεσθαι. νῦν δὲ ἀδύνατον εἶναι
b ὅτιοῦν τῶν πρώτων ῥηθῆναι λόγῳ· σὺ γὰρ εἶναι αὐτῷ ἄλλ'
ἢ ὀνομάζεσθαι μόνον—ὄνομα γὰρ μόνον ἔχειω—τὰ δὲ ἐκ
τούτων ἤδη συγκείμενα, ὥσπερ αὐτὰ πέπλεκται, οὕτω καὶ
τὰ ὀνόματα αὐτῶν συμπλακέντα λόγον γεγενῆσθαι· ὀνομάτων
5 γὰρ συμπλοκὴν εἶναι λόγου οὐσίαν. οὕτω δὴ τὰ μὲν
στοιχεῖα ἄλογα καὶ ἄγνωστα εἶναι, αἰσθητὰ δέ· τὰς δὲ
συλλαβὰς γνωστάς τε καὶ ῥητάς καὶ ἀληθεῖ δόξῃ δοξαστάς.
ὅταν μὲν οὖν ἄνευ λόγου τὴν ἀληθῆ δόξαν τινὸς τις λάβῃ,

d 2 δν] δ B d 3 ὀνομάζων B a 5 T: ἀλλ' B d 7 ἀκολου-
θήσαιμι' ἄν Schanz: ἀκολουθήσαιμην B T: ἀκολουθήσαιμι al. a 1 δεῖν]
δεῖ T a 4 τοῦτο] τὸ τοῦτο Heindorf: τὸ τὸ Buttman b 1 αὐτῷ]
αὐτὸ Bonitz b 2 ἔχειω] ἔχει B

ἀληθεύειν μὲν αὐτοῦ τὴν ψυχὴν περὶ αὐτό, γινώσκειν δ' c
οὐ· τὸν γὰρ μὴ δυνάμενον δοῦναί τε καὶ δέξασθαι λόγον
ἀνεπιστήμονα εἶναι περὶ τούτου· προσλαβόντα δὲ λόγον
δυνατόν τε ταῦτα πάντα γεγονέναι καὶ τελείως πρὸς ἐπιστή-
μην ἔχειν. οὕτως σὺ τὸ ἐνύπνιον ἢ ἄλλως ἀκήκοας; 5

ΘΕΑΙ. Οὕτω μὲν οὖν παντάπασιν.

ΣΩ. Ἀρέσκει οὖν σε καὶ τίθεσθαι ταύτη, δόξαν ἀληθῆ
μετὰ λόγου ἐπιστήμην εἶναι;

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν.

ΣΩ. Ἄρ', ὦ Θεαίτητε, νῦν οὕτω τῇδε τῇ ἡμέρᾳ εἰλήφαμεν d
ὃ πάλαι καὶ πολλοὶ τῶν σοφῶν ζητοῦντες πρὶν εὑρεῖν
κατεγήρασαν;

ΘΕΑΙ. Ἐμοὶ γοῦν δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, καλῶς λέγεσθαι
τὸ νῦν ῥηθέν. 5

ΣΩ. Καὶ εἰκός γε αὐτὸ τοῦτο οὕτως ἔχειν· τίς γὰρ ἂν
καὶ ἔτι ἐπιστήμη εἴη χωρὶς τοῦ λόγου τε καὶ ὀρθῆς δόξης;
ἐν μέντοι τί με τῶν ῥηθέντων ἀπαρέσκει.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον δῆ;

ΣΩ. Ὅ καὶ δοκεῖ λέγεσθαι κομψότατα, ὥς τὰ μὲν 10
στοιχεῖα ἄγνωστα, τὸ δὲ τῶν συλλαβῶν γένος γνωστόν. e

ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν ὀρθῶς;

ΣΩ. Ἰστέον δῆ· ὥσπερ γὰρ ὁμήρους ἔχομεν τοῦ λόγου
τὰ παραδείγματα οἷς χρώμενος εἶπε πάντα ταῦτα.

ΘΕΑΙ. Ποῖα δῆ; 5

ΣΩ. Τὰ τῶν γραμμάτων στοιχεῖά τε καὶ συλλαβάς. ἡ οἷε
ἄλλοσέ ποι βλέποντα ταῦτα εἰπεῖν τὸν εἰπόντα ἢ λέγομεν;

ΘΕΑΙ. Οὐκ, ἀλλ' εἰς ταῦτα.

ΣΩ. Βασανίζωμεν δῆ αὐτὰ ἀναλαμβάνοντες, μᾶλλον δὲ 203
ἡμᾶς αὐτούς, οὕτως ἢ οὐχ οὕτως γράμματα ἐμάθομεν. φέρε
πρῶτον· ἄρ' αἱ μὲν συλλαβαὶ λόγον ἔχουσι, τὰ δὲ στοιχεῖα
ἄλογα;

ΘΕΑΙ. Ἴσως. 5

ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν καὶ ἐμοὶ φαίνεται. Σωκράτους γοῦν εἴ τις ἔροιτο τὴν πρώτην συλλαβὴν οὕτως· “ὦ Θεαίτητε, λέγε τί ἐστὶ ΣΩ”; τί ἀποκριῇ;

ΘΕΑΙ. Ὅτι σῖγμα καὶ ὦ.

10 ΣΩ. Οὐκοῦν τοῦτον ἔχεις λόγον τῆς συλλαβῆς;

ΘΕΑΙ. Ἐγωγε.

b ΣΩ. Ἴθι δὴ, οὕτως εἰπὲ καὶ τὸν τοῦ σῖγμα λόγον.

ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς τοῦ στοιχείου τις ἔρει στοιχεῖα; καὶ γὰρ δὴ, ὦ Σώκρατες, τό τε σῖγμα τῶν ἀφώνων ἐστὶ, ψόφος τις μόνον, οἷον συριπτούσης τῆς γλώττης· τοῦ δ' αὖ βῆτα 5 οὔτε φωνὴ οὔτε ψόφος, οὐδὲ τῶν πλείστων στοιχείων. ὥστε πάνυ εὖ ἔχει τὸ λέγεσθαι αὐτὰ ἄλογα, ὧν γε τὰ ἐναργέστατα αὐτὰ τὰ ἐπτά φωνὴν μόνον ἔχει, λόγον δὲ οὐδ' ὀντισοῦν.

ΣΩ. Τουτί μὲν ἄρα, ὦ ἐταῖρε, κατωρθώκαμεν περὶ ἐπιστήμης.

10 ΘΕΑΙ. Φαυόμεθα.

c ΣΩ. Τί δέ; τὸ μὴ γνωστὸν εἶναι τὸ στοιχεῖον ἀλλὰ τὴν συλλαβὴν ἄρ' ὀρθῶς ἀποδεδέγμεθα;

ΘΕΑΙ. Εἰκός γε.

ΣΩ. Φέρε δὴ, τὴν συλλαβὴν πότερον λέγομεν τὰ ἀμφο- 5 τερα στοιχεῖα, καὶ ἐὰν πλείω ἢ ἡ δύο, τὰ πάντα, ἢ μίαν τινὰ ἰδέαν γεγонуῖαν συντεθέντων αὐτῶν;

ΘΕΑΙ. Τὰ ἅπαντα ἐμοιγε δοκοῦμεν.

ΣΩ. Ὅρα δὴ ἐπὶ δυοῖν, σῖγμα καὶ ὦ. ἀμφοτέρὰ ἐστὶν ἢ πρώτη συλλαβὴ τοῦ ἐμοῦ ὀνόματος. ἄλλο τι ὁ γινώσκων 10 αὐτὴν τὰ ἀμφοτέρα γινώσκει;

d ΘΕΑΙ. Τί μὴν;

ΣΩ. Τὸ σῖγμα καὶ τὸ ὦ ἄρα γινώσκει.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Τί δ'; ἐκάτερον ἄρ' ἀγνοεῖ καὶ οὐδέτερον εἰδὼς 5 ἀμφοτέρα γινώσκει;

b 6 ἔχει τὸ εὖ T
c 2 ἀποδεδέγμεθα al

b 7 τὰ ἐπτά om. T. sed add. ἐπτά in marg.
c 4 λέγομεν B

ΘΕΑΙ. Ἄλλα δεινὸν καὶ ἄλογον, ὦ Σώκρατες.

ΣΩ. Ἄλλα μέντοι εἴ γε ἀνάγκη ἐκάτερον γιγνώσκειν, εἴπερ ἀμφοτέρᾳ τις γινώσεται, προγιγνώσκειν τὰ στοιχεῖα ἅπαντα ἀνάγκη τῷ μέλλουτί ποτε γινώσσεσθαι συλλαβὴν, καὶ οὕτως ἡμῖν ὁ καλὸς λόγος ἀποδεδρακὼς οἰχίσεται. 10

ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα γε ἐξαίφυης. e

ΣΩ. Οὐ γὰρ καλῶς αὐτὸν φυλάττομεν. χρῆν γὰρ ἴσως τὴν συλλαβὴν τίθεσθαι μὴ τὰ στοιχεῖα ἀλλ' ἐξ ἐκείνων ἔν τι γεγονὸς εἶδος, ἰδέαν μίαν αὐτὸ αὐτοῦ ἔχον, ἕτερον δὲ τῶν στοιχείων. 5

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν· καὶ τάχα γ' ἂν μᾶλλον οὕτως ἢ κείνως ἔχοι.

ΣΩ. Σκεπτέον καὶ οὐ προδοτέον οὕτως ἀνάνδρως μέγαν τε καὶ σεμνὸν λόγον.

ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν. 10

ΣΩ. Ἐχέτω δὴ ὥς νῦν φαμεν, μία ἰδέα ἐξ ἐκάστων τῶν συναρμοττόντων στοιχείων γιγνομένη ἢ συλλαβή, ὁμοίως ἔν τε γράμμασι καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασι. 204

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Οὐκοῦν μέρη αὐτῆς οὐ δεῖ εἶναι. 5

ΘΕΑΙ. Τί δὴ;

ΣΩ. Ὅτι οὐ γὰρ ἢ μέρη, τὸ ὅλον ἀνάγκη τὰ πάντα μέρη εἶναι. ἢ καὶ τὸ ὅλον ἐκ τῶν μερῶν λέγεις γεγονὸς ἔν τι εἶδος ἕτερον τῶν πάντων μερῶν;

ΘΕΑΙ. Ἐγώ γε. 10

ΣΩ. Τὸ δὲ δὴ πᾶν καὶ τὸ ὅλον πότερον ταῦτόν καλεῖς ἢ ἕτερον ἐκάτερον; b

ΘΕΑΙ. Ἐχω μὲν οὐδὲν σαφές, ὅτι δὲ κελεύεις προθύμως ἀποκρίνασθαι, παρακινδυνεύων λέγω ὅτι ἕτερον.

ΣΩ. Ἡ μὲν προθυμία, ὦ Θεαίτητε, ὀρθή· εἰ δὲ καὶ ἡ ἀπόκρισις, σκεπτέον. 5

d 10 οὕτως] οὕτως B a 1 ἔχε· ἔστω Madvig: ἔστω δὴ αὐτὴν μίαν ἰδέαν . . . γιγνομένην Heindorf ὥς] ὥς καὶ T a 11 ταύτην] αὐτήν T

ΘΕΑΙ. Δεῖ γε δῆ.

ΣΩ. Οὐκοῦν διαφέρει ἂν τὸ δλον τοῦ παντός, ὥς ὁ νῦν λόγος;

ΘΕΑΙ. Ναί.

10 ΣΩ. Τί δὲ δῆ; τὰ πάντα καὶ τὸ πᾶν ἔσθ' ὅτι διαφέρει; οἶον ἐπειδὴν λέγωμεν ἓν, δύο, τρία, τέτταρα, πέντε, ἕξ, καὶ
c ἔαν δις τρία ἢ τρις δύο ἢ τέτταρά τε καὶ δύο ἢ τρία καὶ δύο καὶ ἓν, πότερον ἐν πᾶσι τούτοις τὸ αὐτὸ ἢ ἕτερον λέγομεν;

ΘΕΑΙ. Τὸ αὐτό.

ΣΩ. Ἄρ' ἄλλο τι ἢ ἕξ;

5 ΘΕΑΙ. Οὐδέν.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐφ' ἐκάστης λέξεως πάντα ἕξ εἰρήκαμεν;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Πᾶν δ' οὐδὲν λέγομεν τὰ πάντα λέγοντες;

ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη.

10 ΣΩ. Ἡ ἄλλο τι ἢ τὰ ἕξ;

ΘΕΑΙ. Οὐδέν.

d ΣΩ. Ταῦτὸν ἄρα ἓν γε τοῖς ὅσα ἕξ ἀριθμοῦ ἔστι τό τε πᾶν προσαγορεύομεν καὶ τὰ ἅπαντα;

ΘΕΑΙ. Φαίνεται.

ΣΩ. Ὡδε δὴ περὶ αὐτῶν λέγωμεν. ὁ τοῦ πλέθρου
5 ἀριθμὸς καὶ τὸ πλέθρον ταῦτόν· ἢ γάρ;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Καὶ ὁ τοῦ σταδίου δὴ ὡσαύτως.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Καὶ μὴν καὶ ὁ τοῦ στρατοπέδου γε καὶ τὸ στρατό-
10 πεδον, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα ὁμοίως; ὁ γὰρ ἀριθμὸς τὰς τὸ ἐν πᾶν ἕκαστον αὐτῶν ἔστιν.

b6 γε δῆ W: δέ γε δῆ BT b10 εἰ] εἰτε W o1 γε om. W
τρία] τρία τε W o2 τὸ αὐτὸ om. W o3 τὸ αὐτὸ W:
τὸ αὐτόν B: ταῦτόν T o6 πάντα W: πάντα τὰ BT εἰρή-
καμεν T o8 πᾶν olim Campbell: πάλιν BT: πάλιν δὲ πᾶν nunc
Campbell τὰ πάντα] τὸ πᾶν Schleiermacher: τὸ πᾶν αὐτὰ Wohlrab
o10 ἢ om. T d4 περὶ] τὰ περὶ W d9 καὶ μὴν καὶ] καὶ
μὴν T γε] τε W d11 τὸ πᾶν ἐν Heindorf

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Ὅ δὲ ἐκάστων ἀριθμὸς μῶν ἄλλο τι ἢ μέρη ἐστίν; e

ΘΕΑΙ. Οὐδέν.

ΣΩ. Ὅσα ἄρα ἔχει μέρη, ἐκ μερῶν ἂν εἴη;

ΘΕΑΙ. Φαίνεται.

ΣΩ. Τὰ δέ γε πάντα μέρη τὸ πᾶν εἶναι ὠμολόγηται, 5
εἴπερ καὶ ὁ πᾶς ἀριθμὸς τὸ πᾶν ἔσται.

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΣΩ. Τὸ δλον ἄρ' οὐκ ἔστιν ἐκ μερῶν. πᾶν γὰρ ἂν εἴη
τὰ πάντα ὃν μέρη.

ΘΕΑΙ. Οὐκ ἔοικεν.

10

ΣΩ. Μέρος δ' ἐσθ' ὅτου ἄλλου ἐστίν ὅπερ ἐστίν ἡ τοῦ
δλου;

ΘΕΑΙ. Τοῦ παντός γε.

ΣΩ. Ἀνδρικῶς γε, ὦ Θεαίτητε, μάχη. τὸ πᾶν δὲ οὐχ 205
ὅταν μῆδεν ἀπῆ, αὐτὸ τοῦτο πᾶν ἔστω;

ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη.

ΣΩ. Ὅλον δὲ οὐ ταύτὸν τοῦτο ἔσται, οὐ ἂν μῆδαμῇ
μῆδεν ἀποστατῇ; οὐ δ' ἂν ἀποστατῇ, οὔτε δλον οὔτε πᾶν, 5
ἅμα γενομένου ἐκ τοῦ αὐτοῦ τὸ αὐτό;

ΘΕΑΙ. Δοκεῖ μοι νῦν οὐδὲν διαφέρειν πᾶν τε καὶ δλον.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐλέγομεν ὅτι οὐ ἂν μέρη ᾗ, τὸ δλον τε καὶ
πᾶν τὰ πάντα μέρη ἔσται;

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

10

ΣΩ. Πάλιν δῆ, ὅπερ ἄρτι ἐπεχείρουν, οὐκ, εἴπερ ἡ
συλλαβὴ μὴ τὰ στοιχεῖα ἔστω, ἀνάγκη αὐτὴν μὴ ὡς μέρη b
ἔχειν ἑαυτῆς τὰ στοιχεῖα, ἢ ταύτὸν οὔσαν αὐτοῖς ὁμοίως
ἐκείνοις γνωστὴν εἶναι;

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΣΩ. Οὐκοῦν τοῦτο ἵνα μὴ γένηται, ἕτερον αὐτῶν αὐτὴν 5
ἐθέμεθα;

o 5 ὁμολογεῖται B
a 8 καὶ] καὶ τὸ W

a 5 ἂν] ἂν μὴ T
a 9 ἔσται] ἐστίν W

a 7 καὶ] καὶ τὸ W

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Τί δ'; εἰ μὴ τὰ στοιχεῖα συλλαβῆς μέρη ἐστίν, ἔχεις ἄλλ' ἅττα εἰπεῖν ἢ μέρη μὲν ἐστὶ συλλαβῆς, οὐ
10 μέντοι στοιχεῖά γ' ἐκείνης;

ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς. εἰ γάρ, ὦ Σώκρατες, μόρι' ἅττ' αὐτῆς συγχωροίην, γελοῖον που τὰ στοιχεῖα ἀφέντα ἐπ' ἄλλα ἵεναι.

c ΣΩ. Παντάπασι δὴ, ὦ Θεαίτητε, κατὰ τὸν νῦν λόγον μία τις ἰδέα ἀμέριστος συλλαβὴ ἂν εἴη.

ΘΕΑΙ. Ἔοικεν.

ΣΩ. Μέμνησαι οὖν, ὦ φίλε, ὅτι ὀλίγον ἐν τῷ πρόσθεν
5 ἀπεδεχόμεθα ἡγοούμενοι εὖ λέγεσθαι ὅτι τῶν πρώτων οὐκ εἴη λόγος ἐξ ὧν τὰλλα σύγκειται, διότι αὐτὸ καθ' αὐτὸ ἕκαστον εἴη ἀσύνθετον, καὶ οὐδὲ τὸ "εἶναι" περὶ αὐτοῦ ὀρθῶς ἔχοι προσφέροντα εἰπεῖν, οὐδὲ "τοῦτο," ὥς ἕτερα καὶ ἀλλότρια λεγόμενα, καὶ αὕτη δὴ ἡ αἰτία ἄλογόν τε καὶ
10 ἄγνωστον αὐτὸ ποιοῖ;

ΘΕΑΙ. Μέμνημαι.

d ΣΩ. Ἡ οὖν ἄλλη τις ἢ αὕτη ἢ αἰτία τοῦ μονοειδές τε καὶ ἀμέριστον αὐτὸ εἶναι; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐχ ὀρώ ἄλλην.

ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν δὴ φαίνεται.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἰς ταῦτόν ἐμπέπτωκεν ἡ συλλαβὴ εἶδος
5 ἐκείνῃ, εἴπερ μέρη τε μὴ ἔχει καὶ μία ἐστὶν ἰδέα;

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΣΩ. Εἰ μὲν ἄρα πολλὰ στοιχεῖα ἢ συλλαβὴ ἐστὶν καὶ
δλον τι, μέρη δ' αὐτῆς ταῦτα, ὁμοίως αἶ τε συλλαβαὶ γνω-
σταὶ καὶ ῥηταὶ καὶ τὰ στοιχεῖα, ἐπεὶ περ τὰ πάντα μέρη τῇ
10 ὅλῃ ταῦτόν ἐφάνη.

e ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα.

ΣΩ. Εἰ δέ γε ἔν τε καὶ ἀμερές, ὁμοίως μὲν συλλαβὴ,

b 9 ἔχεις om. B b 11 εἰ γάρ om. T μόρι' ἅττα αὐτῆς W:
μόρια ταύτης B T c 8 τοῦτο] τὸ τοῦτο Heindorf: τὸ τὸ Buttmann
c 9 τε] τι T c 10 ποιεῖ W d 1 ἢ secl. Bonitz τοῦ] τὸ
Bonitz τε W in ras. B: τι T d 5 τε] γε Naber

ὡσαύτως δὲ στοιχείουν ἄλογόν τε καὶ ἄγνωστον· ἡ γὰρ αὐτὴ αἰτία ποιήσει αὐτὰ τοιαῦτα.

ΘΕΑΙ. Οὐκ ἔχω ἄλλως εἰπεῖν.

5

ΣΩ. Τοῦτο μὲν ἄρα μὴ ἀποδεχόμεθα, ὅς ἂν λέγῃ συλλαβὴν μὲν γνωστὸν καὶ ῥητόν, στοιχείουν δὲ τοῦναντίον.

ΘΕΑΙ. Μὴ γάρ, εἴπερ τῷ λόγῳ πειθόμεθα.

ΣΩ. Τί δ' αὖ; τοῦναντίον λέγοντος ἄρ' οὐ μᾶλλον ἂν ἀποδέξαιο ἔξ ὧν αὐτὸς σύνοισθα σαυτῷ ἐν τῇ τῶν γραμμάτων μαθήσει;

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΣΩ. Ὡς οὐδὲν ἄλλο μαθάνων διετελέσας ἢ τὰ στοιχεῖα 5
ἐν τε τῇ ὄψει διαγιγνώσκειν πειρώμενος καὶ ἐν τῇ ἀκοῇ αὐτὸ καθ' αὐτὸ ἕκαστον, ἵνα μὴ ἡ θέσις σε ταραττοὶ λεγομένων τε καὶ γραφομένων.

ΘΕΑΙ. Ἀληθέστατα λέγεις.

ΣΩ. Ἐν δὲ κιθαριστοῦ τελέως μεμαθηκέναι μὴ ἄλλο τι 10
ἢν ἢ τὸ τῷ φθόγγῳ ἐκάστῳ δύνασθαι ἐπακολουθεῖν, ποίας β
χορδῆς εἴη· ἃ δὴ στοιχεῖα πᾶς ἂν ὁμολογήσειε μουσικῆς λέγεσθαι;

ΘΕΑΙ. Οὐδὲν ἄλλο.

ΣΩ. Ὡν μὲν ἄρ' αὐτοὶ ἐμπειροὶ ἐσμεν στοιχείων καὶ 5
συλλαβῶν, εἰ δεῖ ἀπὸ τούτων τεκμαίρεσθαι καὶ εἰς τὰ ἄλλα, πολὺν τὸ τῶν στοιχείων γένος ἐναργεστέραν τε τὴν γνώσιν ἔχειν φήσομεν καὶ κυριωτέραν τῆς συλλαβῆς πρὸς τὸ λαβεῖν τελέως ἕκαστον μάθημα, καὶ ἐάν τις φῇ συλλαβὴν μὲν γνω-
στόν, ἄγνωστον δὲ πεφυκέναι στοιχείουν, ἐκόντα ἢ ἄκοντα 10
παίξειν ἢ ἡγησόμεθ' αὐτόν.

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν.

ΣΩ. Ἀλλὰ δὴ τούτου μὲν ἔτι κἂν ἄλλαι φανεῖεν ἀπο- c
δείξεις, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ· τὸ δὲ προκείμενον μὴ ἐπιλαθώμεθα δι' αὐτὰ ἰδεῖν, ὅτι δὴ ποτε καὶ λέγεται τὸ μετὰ δόξης

ο 6 τοῦτε] τούτου Heindorf ο 7 γνωστὸν W: ἄγνωστον pr. BT
α 6 τε W: om. BT β 1 τὸ om. B β 2 α δὲ] ἀλλ' ἢ B
ο 1 ἐτι κἂν om. T

ἀληθοῦς λόγον προσγεγυμένον τὴν τελεωτάτην ἐπιστήμην
5 γεγονέναι.

ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν χρηὶ ὄραν.

ΣΩ. Φέρε δὴ, τί ποτε βούλεται τὸν λόγον ἡμῖν σημαί-
νειν; τριῶν γὰρ ἐν τί μοι δοκεῖ λέγειν.

ΘΕΑΙ. Τῶν δὴ;

d ΣΩ. Τὸ μὲν πρῶτον εἶη ἂν τὸ τὴν αὐτοῦ διάνοιαν ἐμ-
φανῇ ποιεῖν διὰ φωνῆς μετὰ ῥημάτων τε καὶ ὀνομάτων,
ὥσπερ εἰς κάτοπτρον ἢ ὕδωρ τὴν δόξαν ἐκτυπούμενον εἰς
τὴν διὰ τοῦ στόματος ῥοήν. ἢ οὐ δοκεῖ σοι τὸ τοιοῦτον
5 λόγος εἶναι;

ΘΕΑΙ. Ἔμοιγε. τὸν γοῦν αὐτὸ δρῶντα λέγειν φαμέν.

ΣΩ. Οὐκοῦν αὐ τοῦτό γε πᾶς ποιεῖν δυνατὸς θάπτων ἢ
σχολαίτερον, τὸ ἐνδείξασθαι τί δοκεῖ περὶ ἐκάστου αὐτῷ,
ὃ μὴ ἐνεὸς ἢ κωφὸς ἀπ' ἀρχῆς· καὶ οὕτως ὅσοι τι ὀρθὸν
e δοξάζουσι, πάντες αὐτὸ μετὰ λόγου φανούνται ἔχοντες, καὶ
οὐδαμοῦ ἔτι ὀρθὴ δόξα χωρὶς ἐπιστήμης γενήσεται.

ΘΕΑΙ. Ἀληθῇ.

ΣΩ. Μὴ τοίνυν ῥαδίως καταγιγνώσκωμεν τὸ μηδὲν εἰρη-
5 κέναι τὸν ἀποφηνάμενον ἐπιστήμην ὃ νῦν σκοποῦμεν. ἴσως
γὰρ ὃ λέγων οὐ τοῦτο ἔλεγεν, ἀλλὰ τὸ ἐρωτηθέντα τί
ἐκαστον δυνατὸν εἶναι τὴν ἀπόκρισιν διὰ τῶν στοιχείων
207 ἀποδοῦναι τῷ ἐρομένῳ.

ΘΕΑΙ. Οἷον τί λέγεις, ὦ Σώκρατες;

ΣΩ. Οἷον καὶ Ἡσίοδος περὶ ἀμάξης λέγει τὸ “ἐκατὸν
δὲ τε δούραθ' ἀμάξης.” ἃ ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν δυναίμην εἰπεῖν,
5 οἶμαι δὲ οὐδὲ σύ· ἀλλ' ἀγαπῶμεν ἂν ἐρωτηθέντες ὅτι ἐστὶν
ἄμαξα, εἰ ἔχοιμεν εἰπεῖν τροχοί, ἄξων, ὑπερτερία, ἄντυγες,
ζυγόν.

ο 7 τὸν λόγον] τὸ λόγος Stallbaum d 4 στόματος] σώματος W
d 6 γοῦν W: οὖν B T d 7 αὐ W: om. B T d 9 ἢ κωφὸς
ἀπ' ἀρχῆς secl. Cobet: ἀφ' οὐκ in marg. T e 1 φανούνται μετὰ λό-
γου T e 5 τοῦ ἀποφηνάμενου Heindorf e 6 τί] τί ἐστὶν W
a 5 ἀγαπῶμεν B T ἀνερωτηθέντες B a 6 ὑπερτερία Kuhn: ὑπερ-
τερία B: ὑπερτέρια T

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Ὁ δέ γε ἴσως οἶοιτ' ἂν ἡμᾶς, ὥσπερ ἂν τὸ σὸν
 ὄνομα ἐρωτηθέντας καὶ ἀποκρινομένους κατὰ συλλαβὴν, 10
 γελοίους εἶναι, ὀρθῶς μὲν δοξάζοντας καὶ λέγοντας ἃ λέ- b
 γομεν, οἰομένους δὲ γραμματικούς εἶναι καὶ ἔχειν τε καὶ
 λέγειν γραμματικῶς τὸν τοῦ Θεαιτήτου ὀνόματος λόγον· τὸ
 δ' οὐκ εἶναι ἐπιστημόνως οὐδὲν λέγειν, πρὶν ἂν διὰ τῶν
 στοιχείων μετὰ τῆς ἀληθοῦς δόξης ἕκαστον περαίνῃ τις, 5
 ὅπερ καὶ ἐν τοῖς πρόσθε που ἐρρήθη.

ΘΕΑΙ. Ἐρρήθη γάρ.

ΣΩ. Οὕτω τοῖνυν καὶ περὶ ἀμάξης ἡμᾶς μὲν ὀρθὴν ἔχειν
 δόξαν, τὸν δὲ διὰ τῶν ἑκατὸν ἐκείνων δυνάμενον διελθεῖν c
 αὐτῆς τὴν οὐσίαν, προσλαβόντα τοῦτο, λόγον τε προσειλη-
 φέναι τῇ ἀληθείᾳ δόξῃ καὶ ἀντὶ δοξαστικοῦ τεχνικόν τε καὶ
 ἐπιστήμονα περὶ ἀμάξης οὐσίας γεγονέναι, διὰ στοιχείων τὸ
 ὅλον περάναντα.

ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν εὖ δοκεῖ σοι, ὦ Σώκρατες; 5

ΣΩ. Εἰ σοί, ὦ ἑταῖρε, δοκεῖ, καὶ ἀποδέχῃ τὴν διὰ στοι-
 χείου διέξοδον περὶ ἑκάστου λόγον εἶναι, τὴν δὲ κατὰ
 συλλαβὰς ἢ καὶ κατὰ μεῖζον ἔτι ἀλογίαν, τοῦτό μοι λέγε, d
 ἴν' αὐτὸ ἐπισκοπῶμεν.

ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ πάνυ ἀποδέχομαι.

ΣΩ. Πότερον ἡγούμενος ἐπιστήμονα εἶναι ὄντινόν
 ὄνουν, ὅταν τὸ αὐτὸ τοτὲ μὲν τοῦ αὐτοῦ δοκῇ αὐτῷ εἶναι,
 τοτὲ δὲ ἑτέρου, ἢ καὶ ὅταν τοῦ αὐτοῦ τοτὲ μὲν ἕτερον, τοτὲ 5
 δὲ ἕτερον δοξάζῃ;

ΘΕΑΙ. Μὰ Δ' οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. Εἴτα ἀμνημονεῖς ἐν τῇ τῶν γραμμάτων μαθήσει
 κατ' ἀρχὰς σαυτὸν τε καὶ τοὺς ἄλλους δρῶντας αὐτά;

ΘΕΑΙ. Ἄρα λέγεις τῆς αὐτῆς συλλαβῆς τοτὲ μὲν ἔτε- 10
 ρον, τοτὲ δὲ ἕτερον ἡγουμένους γράμμα, καὶ τὸ αὐτὸ τοτὲ e

b 2 τε om. W b 6 πρόσθεν ου B b 9 τὸν] τὸ Turicenses
 τῶν] τὸν T διὰ] διὰ τοῦ T d 3 εἶναι] εἶναι καὶ W d 4 τοτὲ]
 τότε W : ὅτε BT αὐτῷ] αὐτὸ B

μὲν εἰς τὴν προσήκουσαν, τοτὲ δὲ εἰς ἄλλην τιθέοντας συλλαβὴν;

ΣΩ. Ταῦτα λέγω.

- 5 ΘΕΑΙ. Μὰ Δί' οὐ τοίνυν ἀμνημονῶ, οὐδέ γέ πω ἡγοῦμαι ἐπίστασθαι τοὺς οὕτως ἔχοντας.

ΣΩ. Τί οὖν; ὅταν ἐν τῷ τοιούτῳ καιρῷ “Θεαίτητον” γράφων τις θῆτα καὶ εἰ οἴηται τε δεῖν γράφειν καὶ γράψῃ, 208 καὶ αὐτὸ “Θεόδωρον” ἐπιχειρῶν γράφειν ταῦ καὶ εἰ οἴηται τε δεῖν γράφειν καὶ γράψῃ, ἂρ' ἐπίστασθαι φήσομεν αὐτὸν τὴν πρώτην τῶν ὑμετέρων ὀνομάτων συλλαβὴν;

- ΘΕΑΙ. Ἄρτι ὠμολογήσαμεν τὸν οὕτως ἔχοντα 5 μήπω εἰδέναι.

ΣΩ. Κωλύει οὖν τι καὶ περὶ τὴν δευτέραν συλλαβὴν καὶ τρίτην καὶ τετάρτην οὕτως ἔχειν τὸν αὐτόν;

ΘΕΑΙ. Οὐδέν γε.

- ΣΩ. Ἄρ' οὖν τότε τὴν διὰ στοιχείου διέξοδον ἔχων 10 γράφει “Θεαίτητον” μετὰ ὀρθῆς δόξης, ὅταν ἐξῆς γράφῃ;

ΘΕΑΙ. Δῆλον δῆ.

- b ΣΩ. Οὐκοῦν ἔτι ἀνεπιστήμων ὢν, ὀρθὰ δὲ δοξάζων, ὥς φαμεν;

ΘΕΑΙ. Ναί.

- ΣΩ. Λόγον γε ἔχων μετὰ ὀρθῆς δόξης. τὴν γὰρ διὰ 5 τοῦ στοιχείου ὁδὸν ἔχων ἔγραφεν, ἣν δὴ λόγον ὠμολογήσαμεν.

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ.

ΣΩ. Ἔστιν ἄρα, ὦ ἑταῖρε, μετὰ λόγου ὀρθὴ δόξα, ἣν οὕτω δεῖ ἐπιστήμην καλεῖν.

- 10 ΘΕΑΙ. Κινδυνεύει.

ΣΩ. Ὅσαρ δῆ, ὥς ἔοικεν, ἐπλουτήσαμεν οἰηθέντες ἔχειν τὸν ἀληθέστατον ἐπιστήμης λόγον. ἥ μήπω κατηγορῶμεν; c ἴσως γὰρ οὐ τοῦτό τις αὐτὸν ὀριεῖται, ἀλλὰ τὸ λοιπὸν

e 8 οἴηται] οἴηται B T et mox a 1 τε om. W a 2 τε] τι W b 1 δὲ om. W b 5 ἔγραψεν W b 8 ἄρα ἔστιν W b 9 καλεῖ B

εἶδος τῶν τριῶν, ὧν ἓν γέ τι ἔφαμεν λόγον θήσεσθαι τὸν ἐπιστήμην ὀριζόμενον δόξαν εἶναι ὀρθὴν μετὰ λόγον.

ΘΕΑΙ. Ὅρθῳς ὑπέμνησας· ἔτι γὰρ ἓν λοιπόν. τὸ μὲν γὰρ ἦν διανοίας ἐν φωνῇ ὥσπερ εἰδῶλον, τὸ δ' ἄρτι λεχθὲν 5 διὰ στοιχείου ὁδὸς ἐπὶ τὸ ὅλον· τὸ δὲ δὴ τρίτον τί λέγεις;

ΣΩ. Ὅπερ ἂν οἱ πολλοὶ εἴποιεν, τὸ ἔχειν τι σημεῖον εἰπεῖν ᾧ τῶν ἀπάντων διαφέρει τὸ ἐρωτηθέν.

ΘΕΑΙ. Οἶον τίνα τίνος ἔχεις μοι λόγον εἰπεῖν;

ΣΩ. Οἶον, εἰ βούλει, ἡλίου πέρι ἱκανὸν οἰμαί σοι εἶναι δ ἀποδέξασθαι, ὅτι τὸ λαμπρότατόν ἐστι τῶν κατὰ τὸν οὐρανὸν ἰόντων περὶ γῆν.

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Λαβὲ δὴ οὐ χάριν εἴρηται. ἔστι δὲ ὅπερ ἄρτι 5 ἐλέγομεν, ὥς ἄρα τὴν διαφορὰν ἐκάστου ἂν λαμβάνης ἢ τῶν ἄλλων διαφέρει, λόγον, ὥς φασί τινες, λήψῃ· ἔως δ' ἂν κοινού τινος ἐφάπτη, ἐκείνων πέρι σοι ἔσται ὁ λόγος ὧν ἂν ἡ κοινότης ᾖ.

ΘΕΑΙ. Μανθάνω· καί μοι δοκεῖ καλῶς ἔχειν λόγον τὸ e τοιούτου καλεῖν.

ΣΩ. Ὃς δ' ἂν μετ' ὀρθῆς δόξης περὶ ὁτιοῦν τῶν ὄντων τὴν διαφορὰν τῶν ἄλλων προσλάβῃ, αὐτοῦ ἐπιστήμων γεγνησὶς 5 ἔσται οὐ πρότερον ἢν δοξαστής.

ΘΕΑΙ. Φαμέν γε μὴν οὕτω.

ΣΩ. Νῦν δῆτα, ὦ Θεαίτητε, παντάπασιν ἔγωγε, ἐπειδὴ ἐγγὺς ὥσπερ σκιαγραφήματος γέγονα τοῦ λεγομένου, συνήμι οὐδὲ σμικρόν· ἔως δὲ ἀφειστήκη πόρρωθεν, ἐφαίνετό τί μοι λέγεσθαι. 10

ΘΕΑΙ. Πῶς τί τοῦτο;

ΣΩ. Φράσω, εἰν οἷός τε γένωμαι. ὀρθὴν ἔγωγε ἔχων 209

ο 2 φαμέν W d 3 περὶ γῆν ἰόντων W d 4 πάνυ μὲν οὖν
 . . . 209 α 2 λόγον TW: om. B D d 7 διαφέρει W: om. T
 δ 8 ἐκείνων] ἐκείνου W σοι] ἴσως W ὧν] ᾧ W e 4 ἄλλων]
 ὄντων W e 5 οὐ] οὐπερ W e 6 μὴν] νῦν W e 7 παντά-
 πασιν ἔγωγε W: παντάπασι γε ἐγὼ T e 9 ἀφειστήκη Schanz:
 ἀφειστήκη T: ἀφειστήκει W α 1 ἔγωγε W: ἐγὼ T

δόξαν περὶ σοῦ, ἔαν μὲν προσλάβω τὸν σὸν λόγον, γιγνώσκω
 δὴ σε, εἰ δὲ μή, δοξάζω μόνον.

ΘΕΑΙ. Ναί.

5 ΣΩ. Λόγος δέ γε ἦν ἡ τῆς σῆς διαφορότητος ἐρμηνεία.

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΣΩ. Ἐνίκ' οὖν ἐδόξαζον μόνον, ἄλλο τι ἢ τῶν ἄλλων
 διαφέρεις, τούτων οὐδενὸς ἡπτόμην τῇ διανοίᾳ;

ΘΕΑΙ. Οὐκ ἔοικε.

10 ΣΩ. Τῶν κοινῶν τι ἄρα διενεοσύμην, ὧν οὐδὲν σὺ μᾶλλον
 ἢ τις ἄλλος ἔχει.

b ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη.

ΣΩ. Φέρε δὴ πρὸς Διός· πῶς ποτε ἐν τῷ τοιούτῳ σὲ
 μᾶλλον ἐδόξαζον ἢ ἄλλον ὄντων; θες γάρ με διανοοῦμενον
 ὥς ἔστω οὗτος Θεαίτητος, ὃς ἂν ᾗ τε ἄνθρωπος καὶ ἔχῃ
 5 ῥῖνα καὶ ὀφθαλμοὺς καὶ στόμα καὶ οὕτω δὴ ἐν ἑκαστῷ τῶν
 μελῶν. αὕτη οὖν ἡ διάνοια ἔσθ' ὅτι μᾶλλον ποιήσῃ με
 Θεαίτητον ἢ Θεόδωρον διανοεῖσθαι, ἢ τῶν λεγομένων
 Μυσῶν τὸν ἔσχατον;

ΘΕΑΙ. Τί γάρ;

10 ΣΩ. Ἄλλ' ἔαν δὴ μὴ μόνον τὸν ἔχοντα ῥῖνα καὶ ὀφθαλ-
 c μούς διανοηθῶ, ἀλλὰ καὶ τὸν σιμόν τε καὶ ἐξόφθαλμον, μή
 τι σὲ αὖ μᾶλλον δοξάσω ἢ ἑμαυτὸν ἢ ὅσοι τοιοῦτοι;

ΘΕΑΙ. Οὐδέν.

ΣΩ. Ἄλλ' οὐ πρότερόν γε, οἶμαι, Θεαίτητος ἐν ἐμοὶ
 5 δοξασθήσεται, πρὶν ἂν ἡ σιμότης αὕτη τῶν ἄλλων σιμοτή-
 των ὧν ἐγὼ ἑώρακα διάφορόν τι μνημεῖον παρ' ἐμοὶ ἐνσημη-
 ναμένη κατάρθῃ—καὶ τᾶλλα οὕτω ἐξ ὧν εἰ σύ—ἢ με, καὶ
 ἔαν αὖριον ἀπαυτήσω, ἀναμνήσῃ καὶ ποιήσῃ ὀρθὰ δοξάζειν
 περὶ σοῦ.

10 ΘΕΑΙ. Ἀληθέστατα.

a 2 γιγνώσκω in hac voce redit B a 9 ἔοικε] ἔγωγε B b 7 τὸ
 λεγόμενον Cornarius c 1 μή τι] μήτε W o 7 εἰ σύ ἢ με W
 (sed ἢ postea additum): εἰ σὺ ἐμὲ B: εἴσει ἐμὲ T o 8 ἀναμνήσεις
 ... ποιήσεις T

ΣΩ. Περὶ τὴν διαφορότητα ἄρα καὶ ἡ ὀρθὴ δόξα ἂν εἴη d
ἐκάστου πέρι.

ΘΕΑΙ. Φαίνεται γε.

ΣΩ. Τὸ οὖν προσλαβεῖν λόγον τῇ ὀρθῇ δόξῃ τί ἂν εἴη
εἷη; εἰ μὲν γὰρ προσδοξάσαι λέγει ἢ διαφέρει τι τῶν 5
ἄλλων, πάνυ γελοία γίνεται ἡ ἐπίταξις.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΣΩ. Ὡς ὀρθὴν δόξαν ἔχομεν ἢ τῶν ἄλλων διαφέρει,
τούτων προσλαβεῖν κελεύει ἡμᾶς ὀρθὴν δόξαν ἢ τῶν ἄλλων
διαφέρει. καὶ οὕτως ἡ μὲν σκυτάλης ἡ ὑπέρου ἡ ὄτου δὴ 10
λέγεται περιτροπὴ πρὸς ταύτην τὴν ἐπίταξιν οὐδὲν ἂν λέγοι, e
τυφλοῦ δὲ παρακάλυψις ἂν καλοῖτο δικαιότερον· τὸ γάρ,
ἃ ἔχομεν, ταῦτα προσλαβεῖν κελεύειν, ἵνα μάθωμεν ἃ
δοξάζομεν, πάνυ γενναίως ἔοικεν ἐσκοτωμένῳ.

ΘΕΑΙ. Εἰπέ δὴ τί νυνδὴ ὥς ἐρῶν ἐπύθου;

5

ΣΩ. Εἰ τὸ λόγον, ὦ παῖ, προσλαβεῖν γινῶναι κελεύει,
ἀλλὰ μὴ δοξάσαι τὴν διαφορότητα, ἣδὼν χρήμ' ἂν εἴη τοῦ
καλλίστου τῶν περὶ ἐπιστήμης λόγου. τὸ γὰρ γινῶναι
ἐπιστήμην που λαβεῖν ἐστίν· ἢ γάρ;

210

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν ἐρωτηθεὶς, ὥς ἔοικε, τί ἐστὶν ἐπιστήμη,
ἀποκρίνεται ὅτι δόξα ὀρθὴ μετὰ ἐπιστήμης διαφορότητος.
λόγου γὰρ πρόσληψις τοῦτ' ἂν εἴη κατ' ἐκείνουν.

5

ΘΕΑΙ. Ἔοικεν.

ΣΩ. Καὶ παντάπασί γε εὖηθες, ζητούντων ἡμῶν ἐπιστή-
μην, δόξαν φάναι ὀρθὴν εἶναι μετ' ἐπιστήμης εἴτε διαφορό-
τητος εἴτε ὁπουοῦν. οὔτε ἄρα αἰσθησις, ὦ Θεαίτητε, οὔτε
δόξα ἀληθὴς οὔτε μετ' ἀληθοῦς δόξης λόγος προσγιγνώμενος b
ἐπιστήμη ἂν εἴη.

ΘΕΑΙ. Οὐκ ἔοικεν.

d 6 ἐπίταξις B d 9 ἡμᾶς κελεύει T d 10 σκυτάλης ἢ) σκυ-
τάλη σὴ T e 2 δὲ] δὲ καὶ W e 4 δοξάζωμεν T e 5 εἰπέ
δὴ T et in marg. W: εἰ γε δὴ B: εἰ γε δὴ B' W ὥς ἔτερον ὑπέρου
Badham e 8 ἐπιστήμην T b 1 μετὰ δόξης ἀληθοῦς W

ΣΩ. Ἦ οὖν ἔτι κυούμεν τι καὶ ὠδίνομεν, ὦ φίλε, περὶ
5 ἐπιστήμης, ἣ πάντα ἐκτετόκαμεν;

ΘΕΑΙ. Καὶ ναὶ μὰ Δῖ' ἐγωγε πλείω ἢ ὅσα εἶχον ἐν
ἐμαυτῷ διὰ σέ εἴρηκα.

ΣΩ. Οὐκοῦν ταῦτα μὲν πάντα ἡ μαιευτικὴ ἡμῶν τέχνη
ἀνεμιαῖά φησι γεγενῆσθαι καὶ οὐκ ἄξια τροφῆς;

10 ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΣΩ. Ἐὰν τοίνυν ἄλλων μετὰ ταῦτα ἐγκύμων ἐπιχειρῆς
c γίνεσθαι, ὦ Θεαίτητε, ἐάντε γίγνη, βελτιόνων ἔση πλήρης
διὰ τὴν νῦν ἐξέτασιν, ἐάντε κενὸς ᾖ, ἥττον ἔση βαρὺς τοῖς
συνούσι καὶ ἡμερώτερος σωφρόνως οὐκ οἰόμενος εἰδέναι ἢ
μὴ οἶσθα. τοσοῦτον γὰρ μόνον ἡ ἐμὴ τέχνη δύναται, πλέον
5 δὲ οὐδέν, οὐδέ τι οἶδα ὧν οἱ ἄλλοι, ὅσοι μεγάλοι καὶ θαν-
μάσιοι ἄνδρες εἰσὶ τε καὶ γεγονάσιν· τὴν δὲ μαιείαν ταύτην
ἐγὼ τε καὶ ἡ μήτηρ ἐκ θεοῦ ἐλάχομεν, ἡ μὲν τῶν γυναικῶν,
d ἐγὼ δὲ τῶν νέων τε καὶ γενναίων καὶ ὅσοι καλοί. νῦν μὲν
οὖν ἀπαντητέον μοι εἰς τὴν τοῦ βασιλέως στοὰν ἐπὶ τὴν
Μελίττου γραφὴν ἣν με γέγραπται· ἔωθεν δέ, ὦ Θεόδωρε,
δεῦρο πάλιν ἀπαντῶμεν.

b 8 πάντα] ἀπαντα T b 9 φασι W καὶ om. T b 11 τοίνυν]
οὖν τοίνυν B c 3 συνούσι] οἷσι B

ΣΟΦΙΣΤΗΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ
ΕΛΕΑΤΗΣ ΞΕΝΟΣ ΘΕΑΙΤΗΤΟΣ

St. I
p. 216

ΘΕΟ. Κατὰ τὴν χθὲς ὁμολογίαν, ὦ Σώκρατες, ἤκομεν **a**
αὐτοὶ τε κοσμίως καὶ τόνδε τινὰ ξένον ἄγομεν, τὸ μὲν
γένος ἐξ Ἑλέας, ἑταῖρον δὲ τῶν ἀμφὶ Παρμενίδην καὶ
Ζήνωνα [ἑταίρων], μάλα δὲ ἄνδρα φιλόσοφον.

ΣΩ. Ἄρ' οὖν, ὦ Θεόδωρε, οὐ ξένον ἀλλὰ τινα θεὸν **5**
ἄγων κατὰ τὸν Ὀμήρου λόγον λέληθας; ὅς φησιν ἄλλους
τε θεοὺς τοῖς ἀνθρώποις ὑπόσοι μετέχουσιν αἰδοῦς δικαίας, **b**
καὶ δὴ καὶ τὸν ξένιον οὐχ ἥκιστα θεὸν συνοπαδὸν γιγνώ-
μενον ὕβρεις τε καὶ εὐνομίας τῶν ἀνθρώπων καθορᾶν. τάχ'
οὖν ἂν καὶ σοὶ τις οὗτος τῶν κρειττόνων συνέποιτο, φάύλους
ἡμᾶς ὄντας ἐν τοῖς λόγοις ἐποψόμενός τε καὶ ἐλέγξων, θεὸς **5**
ὢν τις ἐλεγκτικός.

ΘΕΟ. Οὐχ οὗτος ὁ τρόπος, ὦ Σώκρατες, τοῦ ξένου,
ἀλλὰ μετριώτερος τῶν περὶ τὰς ἐριδας ἐσπουδακόντων. καὶ
μοι δοκεῖ θεὸς μὲν ἀνὴρ οὐδαμῶς εἶναι, θεῖος μὴν πάντας
γὰρ ἐγὼ τοὺς φιλοσόφους τοιοῦτους προσαγορεύω. **c**

ΣΩ. Καὶ καλῶς γε, ὦ φίλε. τοῦτο μέντοι κωδυνεύει τὸ

a 2 τινὰ] τὸν W a 3 τῶν W: τὸν BT Παρμενίδην B ut solet
a 4 ἑταῖρων secl. Upton a 6 ἄλλους] ἀλλήλους B b 4 οὐδὲ W
b 9 ἀνὴρ Bekker: ἀνὴρ BT c 2 καὶ om. B γε] γὰρ W

γένος οὐ πολὺ τι ῥᾶον ὥς ἔπος εἰπεῖν εἶναι διακρίνειν ἢ τὸ
 τοῦ θεοῦ· πάνν γὰρ ἄνδρες οὗτοι παντοίοι φανταζόμενοι διὰ
 5 τὴν τῶν ἄλλων ἄγνοιαν “ἐπιστρωφῶσι πόλῃας,” οἱ μὴ
 πλαστῶς ἄλλ’ ὄντως φιλόσοφοι, καθορώντες ὑπόθεσιν τὸν
 τῶν κάτω βίον, καὶ τοῖς μὲν δοκοῦσιν εἶναι τοῦ μηδενὸς
 [τίμιοι], τοῖς δ’ ἄξιοι τοῦ παντός· καὶ τοτὲ μὲν πολιτικοὶ
 d φαντάζονται, τοτὲ δὲ σοφισταί, τοτὲ δ’ ἔστιν οἷς δόξαν
 παράσχουτ’ ἂν ὥς παντάπασιν ἔχοντες μανικῶς. τοῦ μέντοι
 ξένου ἡμῖν ἡδέως ἂν πυνθανοίμην, εἰ φίλον αὐτῷ, τί ταῦθ’
 217 οἱ περὶ τὸν ἐκεῖ τόπον ἡγοῦντο καὶ ὠνόμαζον.

ΘΕΟ. Τὰ ποῖα δὴ;

ΣΩ. Σοφιστήν, πολιτικόν, φιλόσοφον.

ΘΕΟ. Τί δὲ μάλιστα καὶ τὸ ποῖόν τι περὶ αὐτῶν δια-
 5 πορηθεῖς ἐρέσθαι διανοήθης;

ΣΩ. Τόδε· πότερον ἓν πάντα ταῦτα ἐνόμιζον ἢ δύο, ἢ
 καθάπερ τὰ ὀνόματα τρία, τρία καὶ τὰ γένη διαιρούμενοι
 καθ’ ἓν ὄνομα [γένος] ἐκάστῳ προσήπτου;

ΘΕΟ. Ἄλλ’ οὐδεῖς, ὥς ἐγὼμαι, φθόνος αὐτῷ διελθεῖν
 10 αὐτά· ἢ πῶς, ὦ ξένε, λέγωμεν;

b ΞΕ. Οὕτως, ὦ Θεόδωρε. φθόνος μὲν γὰρ οὐδεῖς οὐδὲ
 χαλεπὸν εἰπεῖν ὅτι γε τρι’ ἡγοῦντο· καθ’ ἕκαστον μὴν διορί-
 σασθαι σαφῶς τί ποτ’ ἔστιν, οὐ σμικρὸν οὐδὲ ῥᾶδιον ἔργον.

ΘΕΟ. Καὶ μὲν δὴ κατὰ τύχην γε, ὦ Σώκρατες, λόγων
 5 ἐπελάβου παραπλησίων ὧν καὶ πρὶν ἡμᾶς δεῦρ’ ἐλθεῖν
 διερωτῶντες αὐτὸν ἐτυγχάνομεν, ὁ δὲ ταῦτα ἅπερ πρὸς σέ
 νῦν καὶ τότε ἐσκήπτετο πρὸς ἡμᾶς· ἐπεὶ διακηκοέναι γέ
 φησιν ἱκανῶς καὶ οὐκ ἀμνημονεῖν.

c ΣΩ. Μὴ τοῦνυν, ὦ ξένε, ἡμῶν τὴν γε πρώτην αἰτησάντων
 χάριω ἀπαρηθεῖς γένη, τοσόνδε δ’ ἡμῖν φράζε. πότερον

c 3 πολὺ B T et s. v. W : πάνν pr. W c 4 τοῦ θεοῦ] τῶν θεῶν Cobet
 ἄνδρες Bekker : ἄνδρες B T c 5 οἱ μὴ . . . φιλόσοφοι secl. Cobet
 c 8 τίμιοι secl. Madvig : ἄξιοι et mox τοῖς δὲ τοῦ παντός Cobet
 a 6 ταῦτα πάντα W a 7 τὰ γένη T : γένη B a 8 γένος secl.
 Schleiermacher : γένει Stephanus : ἐνὶ Cobet a 10 λέγομεν W
 b 5 ἂν καὶ ἡμεῖς πρὶν Cobet : καὶ ἡμεῖς πρὶν Schanz

εἰώθας ἥδιον αὐτὸς ἐπὶ σαυτοῦ μακρῷ λόγῳ διεξίεναι λέγων
τοῦτο δ' ἂν ἐνδείξασθαι τῇ βουλευθῆς, ἣ δι' ἐρωτήσεων, οἷόν
ποτε καὶ Παρμενίδῃ χρωμένῳ καὶ διεξιόντι λόγους παγκάλους 5
παρεγενόμενῃ ἐγὼ νέος ὢν, ἐκείνου μάλα δὴ τότε ὄντος
πρεσβύτου;

ΞΕ. Τῷ μὲν, ὦ Σώκρατες, ἀλύπως τε καὶ εὐηνίως προσ- d
διαλεγόμενῳ ῥῶον οὕτω, τὸ πρὸς ἄλλον· εἰ δὲ μή, τὸ καθ'
αὐτόν.

ΣΩ. Ἐξεστι τοίνυν τῶν παρόντων ὃν ἂν βουλευθῆς ἐκ-
λέξασθαι, πάντες γὰρ ὑπακούσονται σοι πρῶτος· συμβούλῳ 5
μὴν ἐμοὶ χρώμενος τῶν νέων τινὰ αἰρήσῃ, Θεαίτητον τόνδε,
ἣ καὶ τῶν ἄλλων εἰ τίς σοι κατὰ νοῦν.

ΞΕ. Ὡς Σώκρατες, αἰδώς τίς μ' ἔχει τὸ νῦν πρῶτον συγ-
γενόμενον ὑμῖν μὴ κατὰ σμικρὸν ἔπος πρὸς ἔπος ποιεῖσθαι
τὴν συνουσίαν, ἀλλ' ἐκτείναντα ἀπομηκύνειω λόγον συχρὺν e
κατ' ἐμᾶντόν, εἴτε καὶ πρὸς ἕτερον, οἷον ἐπίδειξω ποιού-
μενον· τῷ γὰρ ὄντι τὸ νῦν ῥῆθην οὐχ ὅσον ὧδε ἐρωτηθὲν
ἐλπίζεσκον ἂν αὐτὸ εἶναι τίς, ἀλλὰ τυγχάνει λόγου παμμήκους
ὄν. τὸ δὲ αὖ σοὶ μὴ χαρίζεσθαι καὶ τοῖσδε, ἄλλως τε καὶ 5
σοῦ λέξαντος ὥς εἶπες, ἄξενόν τι καταφαίνεται μοι καὶ
ἄγριον. ἐπεὶ Θεαίτητόν γε τὸν προσδιαλεγόμενον εἶναι 218
δέχομαι παντάπασιν ἐξ ὧν αὐτός τε πρότερον διείλεγμα καὶ
σὺ τὰ νῦν μοι διακελεύῃ.

ΘΕΑΙ. Δρῶ τοίνυν, ὦ ξένη, οὕτω καὶ καθάπερ εἶπε
Σωκράτης πᾶσι κεχαρισμένος ἔσθι. 5

ΞΕ. Κινδυνεύει πρὸς μὲν ταῦτα οὐδὲν ἔτι λεκτέον εἶναι,
Θεαίτητε· πρὸς δὲ σὲ ἤδη τὸ μετὰ τοῦτο, ὥς ἔοικε, γίγνοιτο
ἂν ὁ λόγος. ἂν δ' ἄρα τι τῷ μήκει πονῶν ἄχθῃ, μὴ ἐμὲ
αἰτιῶσθαι τούτων, ἀλλὰ τούσδε τοὺς σοὺς ἐταίρους.

c 4 οἷον W c 5 καὶ secludendum putat Schanz d 8 τὸ νῦν
TW: τὸν νοῦν B e 2 οἷον Ast: ὅσον BT e 5 τε] δὲ T
e 6 εἶπας W a 3 διακελεύ] παρακελεύη W a 4 δρῶ Badham:
ἔρα B: ἔρα TW a 6 εἶναι λεκτέον W a 7 ὦ Θεαίτητε Schanz
a 8 μὴ ἐμὲ TW: μὴμὲ Cobet: μὴ με B

- b ΘΕΑΙ. 'Αλλ' οἶμαι μὲν δὴ νῦν οὕτως οὐκ ἀπερεῖν· ἂν δ' ἄρα τι τοιοῦτον γίγνηται, καὶ τόνδε παραληψόμεθα Σωκράτη, τὸν Σωκράτους μὲν ὁμώνυμον, ἑμὸν δὲ ἡλικιώτην καὶ συγ-
 γυμναστήν, ᾧ συνδιαπονεῖν μετ' ἐμοῦ τὰ πολλὰ οὐκ ἀηθες.
- 5 ΞΕ. Εὖ λέγεις, καὶ ταῦτα μὲν ἰδίᾳ βουλευέσθαι προϊόντος τοῦ λόγου· κοινῇ δὲ μετ' ἐμοῦ σοὶ συσσκεπτέον ἀρχομένῳ πρώτον, ὥς ἐμοὶ φαίνεται, νῦν ἀπὸ τοῦ σοφιστοῦ, ζητοῦντι
 c καὶ ἐμφανίζοντι λόγῳ τί ποτ' ἔστι. νῦν γὰρ δὴ σύ τε ἀγὰρ τούτου περὶ τούνομα μόνον ἔχομεν κοινῇ, τὸ δὲ ἔργον ἐφ' ᾧ καλοῦμεν ἑκάτερος τάχ' ἂν ἰδίᾳ παρ' ἡμῖν αὐτοῖς ἔχομεν· δεῖ δὲ αἰεὶ παντὸς περὶ τὸ πρᾶγμα αὐτὸ μᾶλλον διὰ λόγων ἢ
 5 τούνομα μόνον συνωμολογήσθαι χωρὶς λόγου. τὸ δὲ φύλον δ' νῦν ἐπωσοῦμεν ζητεῖν οὐ πάντων ῥᾶστον συλλαβεῖν τί ποτ' ἔστω, ὁ σοφιστής· ὅσα δ' αὖ τῶν μεγάλων δεῖ δια-
 πονεῖσθαι καλῶς, περὶ τῶν τοιούτων δέδοκται πᾶσι καὶ πάλαι
 d τὸ πρότερον ἐν μικροῖς καὶ ῥάσοις αὐτὰ δεῖν μελετᾶν, πρὶν ἐν αὐτοῖς τοῖς μεγίστοις. νῦν οὖν, ὦ Θεαίτητε, ἔγωγε καὶ νῦν οὕτω συμβουλεύω, χαλεπὸν καὶ δυσθήρετον ἡγησαμένοις εἶναι τὸ τοῦ σοφιστοῦ γένος πρότερον ἐν ἄλλῃ ῥάφει τὴν
 5 μέθοδον αὐτοῦ προμελετᾶν, εἰ μὴ σύ ποθεν εὐπετεστέρα ἔχεις εἰπεῖν ἄλλην ὁδόν.

ΘΕΑΙ. 'Αλλ' οὐκ ἔχω.

ΞΕ. Βούλει δὴτα περὶ τινος τῶν φαύλων μετιώτερες πειραθῶμεν παράδειγμα αὐτὸ θέσθαι τοῦ μείζονος;

- e ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τί δὴτα προταξαίμεθ' ἂν εἰγνωστον μὲν καὶ σμικρόν, λόγον δὲ μηδεὸς ἐλάττωνα ἔχον τῶν μειζόνων; οἷον ἀσφαλιευτής· ἄρ' οὐ πᾶσι τε γνώριμον καὶ σπουδῆς οὐ πάντῃ

- 5 τι πολλῆς τινος ἐπάξιον;

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

b3 συνηλικιώτην T b4 τὰ πολλὰ μετ' ἐμοῦ W c1 τε W:
 om. BT c3 αὐτοῖς ἡμῖν W c5 συνωμολογήσασθαι B: συνω-
 μολογεῖσθαι W c7 ὁ σοφιστής secl. Cobet c8 τῶν τοιούτων]
 τούτων Stobaeus d1 πρὶν] πρὶν ἂν W d8 δὴτα] δὴ W

ΞΕ. Μέθοδον μὴν αὐτὸν ἐλπίζω καὶ λόγον οὐκ ἀνεπιτή- 219
δειον ἡμῶν ἔχειν πρὸς δὲ βουλόμεθα.

ΘΕΑΙ. Καλῶς ἂν ἔχοι.

ΞΕ. Φέρε δὴ, τῇδε ἀρχώμεθα αὐτοῦ. καί μοι λέγε·
πότερον ὡς τεχνίτην αὐτὸν ἢ τινα ἀτεχνον, ἄλλην δὲ 5
δύναμιν ἔχοντα θήσομεν;

ΘΕΑΙ. Ἦκιστα γε ἀτεχνον.

ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν τῶν γε τεχνῶν πασῶν σχεδὸν εἶδη δύο.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Γεωργία μὲν καὶ ὅση περὶ τὸ θνητὸν πᾶν σῶμα 10
θεραπεία, τό τε αὖ περὶ τὸ σύνθετον καὶ πλαστόν, δὲ δὴ
σκευδὸς ὠνομάκαμεν, ἢ τε μιμητική, σύμπαντα ταῦτα δικαιοτάτ' b
ἂν ἐνὶ προσαγορεύοιτ' ἂν ὀνόματι.

ΘΕΑΙ. Πῶς καὶ τίνι;

ΞΕ. Πᾶν ὅπερ ἂν μὴ πρότερόν τις ὦν ὕστερον εἰς οὐσίαν
ἄγῃ, τὸν μὲν ἄγοντα ποιεῖν, τὸ δὲ ἀγόμενον ποιεῖσθαι πού 5
φάμεν.

ΘΕΑΙ. Ὅρθῶς.

ΞΕ. Τὰ δέ γε νυνδὴ <δ> διήλθομεν ἅπαντα εἶχεν εἰς
τοῦτο τὴν αὐτῶν δύναμιν.

ΘΕΑΙ. Εἶχε γὰρ οὖν. 10

ΞΕ. Ποιητικὴν τοίνυν αὐτὰ συγκεφαλαιωσάμενοι προσ-
εἴπωμεν.

ΘΕΑΙ. Ἔστω. c

ΞΕ. Τὸ δὴ μαθηματικὸν αὖ μετὰ τοῦτο εἶδος ὅλον καὶ
τὸ τῆς γνωρίσεως τό τε χρηματιστικὸν καὶ ἀγωνιστικὸν καὶ
θηρευτικόν, ἐπειδὴ δημιουργεῖ μὲν οὐδὲν τούτων, τὰ δὲ ὄντα
καὶ γεγονότα τὰ μὲν χειροῦται λόγοις καὶ πράξεσι, τὰ δὲ τοῖς 5
χειρουμένοις οὐκ ἐπιτρέπει, μάλιστ' ἂν πού διὰ ταῦτα συν-
ἅπαντα τὰ μέρη τέχνη τις κτητικὴ λεχθεῖσα ἂν διαπρέψειεν.

a 3 καλῶς] καλῶς τοίνυν W a 6 θήσομεν] φήσομεν W a 7 γε
om. B b 1 δικαιοτάτ' ἂν] δικαιοτάτα W Stobaeus b 4 ἂν]
ἂν W b 8 & om. B T W c 2 δὴ] δὲ Heindorf c 7 ἂν
διαγράφειεν T : ἀντρίψειεν Stobaeus

ΘΕΑΙ. Ναί· πρόποι γὰρ ἄν.

d ΞΕ. Κτητικῆς δὴ καὶ ποιητικῆς συμπασῶν οὐσῶν τῶν
τεχνῶν ἐν ποτέρᾳ τὴν ἀσπαλιευτικὴν, ὧ Θεαίτητε, τιθῶμει;

ΘΕΑΙ. Ἐν κτητικῇ που δῆλον.

ΞΕ. Κτητικῆς δὲ ἄρ' οὐ δύο εἶδη; τὸ μὲν ἐκόντων πρὸς
5 ἐκόντας μεταβλητικὸν ὃν διὰ τε ὠρεῶν καὶ μισθώσεων καὶ
ἀγοράσεων, τὸ δὲ λοιπόν, ἧ κατ' ἔργα ἢ κατὰ λόγους χειρού-
μενον σύμπαν, χειρωτικὸν ἄν εἴη;

ΘΕΑΙ. Φαίνεται γοῦν ἐκ τῶν εἰρημένων.

ΞΕ. Τί δέ; τὴν χειρωτικὴν ἄρ' οὐ διχῇ τμητέον;

10 ΘΕΑΙ. Πῆ;

e ΞΕ. Τὸ μὲν ἀναφανδὸν ὅλον ἀγωνιστικὸν θέντας, τὸ δὲ
κρυφαῖον αὐτῆς πᾶν θηρευτικόν.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τὴν δέ γε μὴν θηρευτικὴν ἄλογον τὸ μὴ οὐ τέμνειν
5 διχῇ.

ΘΕΑΙ. Λέγε ὅπη.

ΞΕ. Τὸ μὲν ἀψύχου γένους διελομένους, τὸ δ' ἐμψύχου.

ΘΕΑΙ. Τί μὴν; εἴπερ ἔστων γε ἄμφω.

220 ΞΕ. Πῶς δὲ οὐκ ἔστων; καὶ δεῖ γε ἡμᾶς τὸ μὲν
τῶν ἀψύχων, ἀνώνυμον ὃν πλὴν κατ' ἓνια τῆς κολου-
βητικῆς ἅττα μέρη καὶ τοιαῦτ' ἄλλα βραχέα, χαίρειν
ἔᾶσαι, τὸ δέ, τῶν ἐμψύχων ζῶων οὐσαν θήραν, προσειπεῖν
5 ζοθηρικὴν.

ΘΕΑΙ. Ἔστω.

ΞΕ. Ζοθηρικῆς δὲ ἄρ' οὐ διπλοῦν εἶδος ἂν λέγοιτο ἐν
δίκῃ, τὸ μὲν πεζοῦ γένους, πολλοῖς εἶδεσι καὶ ὀνόμασι
διηρημένον, πεζοθηρικόν, τὸ δ' ἕτερον νευστικοῦ ζῴου πᾶν
10 ἐνυγροθηρικόν;

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

ο8 ναί secl. Cobet d 5 ἀγοράσεων καὶ μισθώσεων T ο1 θέντας
Stobaeus: θέντας W: θέντας B T ο4 δέ om. W οὐ om. W
a 2 δν Heindorf: ἔδν B T W: om. Stobaei cod. A a 3 τοιαῦτ'] τὰ
τοιαῦτ' W

ΞΕ. Νευστικοῦ μὴν τὸ μὲν πτηνὸν φύλον ὀρώμεν, τὸ δὲ b
ἐνύδρον;

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὐ;

ΞΕ. Καὶ τοῦ πτηνοῦ μὴν γένους πᾶσα ἡμῶν ἡ θήρα
λέγεται πού τις ὀρνιθευτική. 5

ΘΕΑΙ. Λέγεται γὰρ οὖν.

ΞΕ. Τοῦ δὲ ἐνύδρου σχεδὸν τὸ σύνολον ἀλιευτική.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τί δέ; ταύτην αὖ τὴν θήραν ἄρ' οὐκ ἂν κατὰ
μέγιστα μέρη δύο διέλοιμεν; 10

ΘΕΑΙ. Κατὰ ποῖα;

ΞΕ. Καθ' ἃ τὸ μὲν ἔρκεσιν αὐτόθεν ποιεῖται τὴν θήραν,
τὸ δὲ πληγῇ.

ΘΕΑΙ. Πῶς λέγεις, καὶ πῇ διαιρούμενος ἐκάτερον;

ΞΕ. Τὸ μὲν, ὅτι πᾶν ὅσον ἂν ἐνεκα κωλύσεως εἴργῃ τι c
περιέχον, ἔρκος εἰκὸς ὀνομάζειν.

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Κύρτους δὴ καὶ δίκτυα καὶ βρόχους καὶ πόρκους καὶ
τὰ τοιαῦτα μῶν ἄλλο τι πλην ἔρκη χρή προσαγορεύειν; 5

ΘΕΑΙ. Οὐδέν.

ΞΕ. Τοῦτο μὲν ἄρα ἐρκοθηρικὸν τῆς ἄγρας τὸ μέρος
φήσομεν ἢ τι τοιοῦτον.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τὸ δὲ ἀγκίστροις καὶ τριβόδοις πληγῇ γιγνόμενον 10
ἕτερον μὲν ἐκείνου, πληκτικὴν δὲ τινα θήραν ἡμᾶς προσ- d
εἰπεῖν ἐνὶ λόγῳ νῦν χρεῶν ἢ τί τις ἂν, ᾧ Θεαίτητε, εἴποι
κάλλιον;

ΘΕΑΙ. Ἀμελῶμεν τοῦ ὀνόματος· ἀρκεῖ γὰρ καὶ τοῦτο.

ΞΕ. Τῆς τοῶν πληκτικῆς τὸ μὲν νυκτεριῶν οἶμαι 5

b 1 ὀρώμεν post ἐνύδρον transp. W b 9 αἰ TW Stobaeus: ἂν B
κατὰ] κατὰ τὰ Stobaeus b 10 διέλοιμεν Stobaei cod. A: διελού-
μην BT b 12 τὸ] τὰ W αὐτόθεν al.: αὐτόθι BT: αὐτοῖν
Baumann c 4 δὴ] δὲ W οἱ δὲ ἄλλο W d 2 δ W
Stobaeus: om. BT εἴποι ante δ Θεαίτητε transp. W

πρὸς πυρὸς φῶς γιγνόμενον ὑπ' αὐτῶν τῶν περὶ τὴν θήραν πυρευτικὴν ῥηθῆναι συμβέβηκεν.

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

ΞΕ. Τὸ δέ γε μεθήμερών, ὡς ἐχόντων ἐν ἄκροις ἀγ-
10 κιστρα καὶ τῶν τριοδόντων, πᾶν ἀγκιστρευτικόν.

ε ΘΕΑΙ. Λέγεται γὰρ οὖν.

ΞΕ. Τοῦ τοίνυν ἀγκιστρευτικοῦ τῆς πληκτικῆς τὸ μὲν ἄνωθεν εἰς τὸ κάτω γιγνόμενον διὰ τὸ τοῖς τριοδουσιν οὕτω μάλιστα χρῆσθαι τριοδοντία τις οἶμαι κέκληται.

5 ΘΕΑΙ. Φασὶ γοῦν τινές.

ΞΕ. Τὸ δέ γε λοιπόν ἐστιν ἐν ἑτι μόνον ὡς εἶπεῖν εἶδος.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Τὸ τῆς ἐναντίας ταύτης πληγῆς, ἀγκίστρω τε γιγνόμενον καὶ τῶν ἰχθύων οὐχ ἢ τις ἂν τύχη τοῦ σώματος, ὥσπερ
221 τοῖς τριοδουσιν, ἀλλὰ περὶ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ στόμα τοῦ θηρευθέντος ἐκάστοτε, καὶ κάτωθεν εἰς τοῦναντίον ἄνω ῥάβδοις καὶ καλάμοις ἀνασπώμενον οὐ τί φήσομεν, ὦ Θεάτητε, δεῖν τοῦνομα λέγεσθαι;

5 ΘΕΑΙ. Δοκῶ μὲν, ὅπερ ἄρτι προυθέμεθα δεῖν ἐξευρεῖν, τοῦτ' αὐτὸ νῦν ἀποτετελέσθαι.

ΞΕ. Νῦν ἄρα τῆς ἀσπαλιευτικῆς πέρι σύ τε καὶ γὰρ
b συνωμολογήκαμεν οὐ μόνον τοῦνομα, ἀλλὰ καὶ τὸν λόγον περὶ αὐτὸ τοῦργον εἰλήφαμεν ἱκανῶς. συμπάσης γὰρ τέχνης τὸ μὲν ἥμισυ μέρος κτητικὸν ἦν, κτητικῷ δὲ χειρωτικόν, χειρωτικῷ δὲ θηρευτικόν, τοῦ δὲ θηρευτικοῦ ζυθοθηρικόν,
5 ζυθοθηρικῷ δὲ ἐνυγροθηρικόν, ἐνυγροθηρικῷ δὲ τὸ κάτωθεν τμήμα ὅλον ἀλιευτικόν, ἀλιευτικῆς δὲ πληκτικόν, πληκτικῆς δὲ ἀγκιστρευτικόν· τούτου δὲ τὸ περὶ τὴν κάτωθεν
c ἄνω πληγὴν ἀνασπώμενην, ἀπ' αὐτῆς τῆς πράξεως ἀφο-

d 8 γε] μὲν οὖν W e 4 τις οἶμαι B Stob.: οἶμαι τις T e 7 τὸ ποῖον TW: om. B e 8 ταύτης W e 9 ἢ τις B a 2 θηρευθέντος W (θηρευέντος pr. T) a 3 καλάμοις] τεράμνοισιν Herodianus a 5 δοκῶ μὲν B Stob.: δοκῶμεν TW a 7 σύ Heindorf: οὐ σύ B T τε] γε W b 5 ἐνυγροθηρικὸν ἐνυδροθηρικῷ T b 7 τούτου] ταύτω T

μοιωθὲν τοῦνομα, ἡ νῦν ἀσπαλιευτικὴ ζητηθεῖσα ἐπικλῆν
γέγονεν.

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν τοῦτό γε ἱκανῶς δεδήλωται.

ΞΕ. Φέρε δὴ, κατὰ τοῦτο τὸ παράδειγμα καὶ τὸν σοφιστὴν 5
ἐπιχειρῶμεν εὐρεῖν ὅτι ποτ' ἔστιν.

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν.

ΞΕ. Καὶ μὴν ἐκεῖνό γ' ἦν τὸ ζήτημα πρῶτον, πότερον
ιδιώτην ἢ τινα τέχνην ἔχοντα θετέον εἶναι τὸν ἀσπαλιευτήν.

ΘΕΑΙ. Ναί.

10

ΞΕ. Καὶ νῦν δὴ τοῦτον ιδιώτην θήσομεν, ὦ Θεαίτητε, ἢ δ
παντάπασιν ὡς ἀληθῶς σοφιστήν;

ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς ιδιώτην· μαυθάνω γὰρ ὃ λέγεις, ὡς
παντὸς δεῖ τοιοῦτος εἶναι τό γε ὄνομα τοῦτο ἔχων.

ΞΕ. Ἀλλά τινα τέχνην αὐτὸν ἡμῶν ἔχοντα, ὡς ἔοικε, 5
θετέον.

ΘΕΑΙ. Τίνα ποτ' οὖν δὴ ταύτην;

ΞΕ. Ἄρ' ὦ πρὸς θεῶν ἡγνοήκαμεν τάνδρὸς τὸν ἄνδρα
ὄντα συγγενῇ;

ΘΕΑΙ. Τίνα τοῦ;

10

ΞΕ. Τὸν ἀσπαλιευτὴν τοῦ σοφιστοῦ.

ΘΕΑΙ. Πῇ;

ΞΕ. Θηρεντά τινα καταφαίνεσθον ἄμφω μοι.

ΘΕΑΙ. Τίνος θήρας ἄτερος; τὸν μὲν γὰρ ἕτερον εἵπομεν. e

ΞΕ. Δίχα που νυνδὴ διείλομεν τὴν ἄγραν πᾶσαν, νευστι-
κοῦ μέρους, τὸ δὲ πεζοῦ τέμνοντες.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ τὸ μὲν διήλθομεν, ὅσον περι τὰ νευστικά τῶν 5
ἐνύδρων· τὸ δὲ πεζὸν εἰάσαμεν ἀσχιστον, εἰπόντες ὅτι
πολυειδὲς εἶη.

c 8 [ζήτημα] ζητούμενον W c 9 τέχνην τινα W d 4 παντὸς
δεῖ τοιοῦτος Winckelmann: πάντως δεῖ τοιοῦτος B: πάντως δεῖ τοιοῦτον T
d 5 ἔχοντα ἡμῶν αὐτὸν W d 8 ἀρ'] ἀρ' οὖν W d 10 τοῦ Heindorf:
τοῦτον B T d 13 καταφαινέσθωσαν pr. W e 2 νῦν δὴ T:
νῦν B ἄπασαν W νευστικὸν μέρος Madvig e 3 πεζοῦ τέ-
μνοντες T W: πεζὸν τέμνοντος B e 7 εἶη] εἶην B

222 ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

ΞΕ. Μέχρι μὲν τοῦνυ ἐνταῦθα ὁ σοφιστὴς καὶ [δ] ἀσπάλειυτῆς ἅμα ἀπὸ τῆς κτητικῆς τέχνης πορεύεσθον.

ΘΕΑΙ. Ἐοίκατον γοῦν.

5 ΞΕ. Ἐκτρέπεσθον δέ γε ἀπὸ τῆς ζφοθηρικῆς, ὁ μὲν ἐπὶ θάλατταν που καὶ ποταμοὺς καὶ λίμνας, τὰ ἐν τούτοις ζῶα θηρευσόμενος.

ΘΕΑΙ. Τί μῆν;

ΞΕ. Ὁ δέ γε ἐπὶ [τὴν] γῆν καὶ ποταμοὺς ἐτέρους αὖ
10 τινας, πλοῦτου καὶ νεότητος οἶον λειμῶνας ἀφθόνους, τὰν τούτοις θρέμματα χειρωσόμενος.

b ΘΕΑΙ. Πῶς λέγεις;

ΞΕ. Τῆς πεζῆς θήρας γίγνεσθον δύο μεγίστω τινὲ μέρει.

ΘΕΑΙ. Ποῖον ἐκάτερον;

5 ΞΕ. Τὸ μὲν τῶν ἡμέρων, τὸ δὲ τῶν ἀγρίων.

ΘΕΑΙ. Εἰτ' ἔστι τις θήρα τῶν ἡμέρων;

ΞΕ. Εἴπερ γέ ἐστιν ἀνθρωπος ἡμερον ζῶον. θες δὲ ὅπῃ
χαίρεις, εἴτε μηδὲν τιθεῖς ἡμερον, εἴτε ἄλλο μὲν ἡμερόν τι,
τὸν δὲ ἀνθρωπον ἄγριον, εἴτε ἡμερον μὲν λέγεις αὖ τὸν
10 ἀνθρωπον, ἀνθρώπων δὲ μηδεμίαν ἡγῆ θήραν· τούτων ὁπότερ' ἂν ἡγῆ φίλον εἰρῆσθαι σοι, τοῦτο ἡμῖν διόρισον.

c ΘΕΑΙ. Ἄλλ' ἡμᾶς τε ἡμερον, ὦ ξένε, ἡγοῦμαι ζῶον, θήραν τε ἀνθρώπων εἶναι λέγω.

ΞΕ. Διττὴν τοῦνυ καὶ τὴν ἡμεροθηρικὴν εἴπωμεν.

ΘΕΑΙ. Κατὰ τί λέγοντες;

5 ΞΕ. Τὴν μὲν ληστικὴν καὶ ἀνδραποδιστικὴν καὶ τυραν-

a 2 τοῦνυ] οὖν W καὶ] τε καὶ B δ om. W a 5 δέ γε
TW: δ' ἐγὼ B a 9 δέ γε] δ' W τὴν om. W a 10 οἶον
λειμῶνας ἀφθόνους secl. Cobet b 2 γιγνέσθον B: γιγνέσθων W
b 5 ἀγρίων . . . ἡμέρων transp. W b 6 τῶν ἡμέρων θήρα W
b 7 γε] τε T ἀνθρωπος conl. Heindorf δὴ T: om. W
b 8 τιθεῖς Cobet εἴτε ἄλλο] ἢ ἄλλο Cobet b 10 ὁπότερ' ἂν]
εἴπερ ἂν Badham: ὁπότερον Cobet b 11 εἰρῆσθαι σοι om. W
διόρισον TW: διοριστέον B et τέον s.v. W c 1 ὦ ξένε ἡμερον W

νικὴν καὶ σύμπασαν τὴν πολεμικὴν, ἐν πάντα, βίαιον θήραν, ὀριστάμενοι.

ΘΕΑΙ. Καλῶς.

ΞΕ. Τὴν δέ γε δικανικὴν καὶ δημηγορικὴν καὶ προσομιλητικὴν, ἐν αὐτῷ τῷ σύνολον, πιθανουργικὴν τινα μίαν τέχνην προσειπύοντες. d

ΘΕΑΙ. Ὅρθως.

ΞΕ. Τῆς δὴ πιθανουργικῆς διττὰ λέγωμεν γένη.

ΘΕΑΙ. Ποῖα;

ΞΕ. Τὸ μὲν ἕτερον ἰδίᾳ, τὸ δὲ δημοσίᾳ γιγνόμενον. 5

ΘΕΑΙ. Γίγνεσθον γὰρ οὖν εἶδος ἐκάτερον.

ΞΕ. Οὐκοῦν αὐτῆς ἰδιοθηρευτικῆς τὸ μὲν μισθαρευητικὸν ἐστίν, τὸ δὲ δωροφορικόν;

ΘΕΑΙ. Οὐ μανθάνω.

ΞΕ. Τῇ τῶν ἐρώντων θήρᾳ τὸν νοῦν, ὥς ἔοικας, οὕτω προσέσχεσ. 10

ΘΕΑΙ. Τοῦ πέρι;

ΞΕ. Ὅτι τοῖς θηρευθεῖσι δῶρα προσεπιιδόασιν. e

ΘΕΑΙ. Ἀληθέστατα λέγεις.

ΞΕ. Τοῦτο μὲν τοίνυν ἐρωτικῆς τέχνης ἔστω εἶδος.

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

ΞΕ. Τοῦ δέ γε μισθαρευητικοῦ τὸ μὲν προσομιλοῦν διὰ χάριτος καὶ παντάπασιν δι' ἡδονῆς τὸ δέλεαρ πεποιημένον καὶ τὸν μισθὸν πραττόμενον τροφὴν ἑαυτῷ μόνον κολακικὴν, ὥς ἐγῶμαι, πάντες φαίμεν ἂν (ἢ) ἡδυντικὴν τινα τέχνην εἶναι. 223

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὕ;

ΞΕ. Τὸ δὲ ἐπαγγελλόμενον μὲν ὥς ἀρετῆς ἔνεκα τὰς ὁμιλίας ποιούμενον, μισθὸν δὲ νόμισμα πραττόμενον, ἄρα οὐ τοῦτο τὸ γένος ἐτέρῳ προσειπεῖν ἄξιον ὀνόματι; 5

c 10 ἐν αὐτῷ τῷ W: εναντο B: ἐν αὐτῷ T d 7 μισθαρευητικόν
BTW: correxit Heindorf (et mox infra) d 8 ἐστίν] τί ἐστίν T
d 10 τὸν νοῦν post προσέσχεσ transp. W e 1 πρὸς ἑτι δῶρα διδόασιν W
e 3 εἶδος ἔστω T: ἔστω W e 7 μόνον] μόνην T κολακικὴν secl.
Schanz a 1 ἢ add. Heindorf a 5 γένος] γεγενῆς B

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΞΕ. Τῶνι δὴ τοῦτω; πειρῶ λέγειν.

ΘΕΑΙ. Δῆλον δὴ· τὸν γὰρ σοφιστὴν μοι δοκοῦμεν ἀνυρηκέναι. τοῦτ' οὖν ἔγωγε εἰπὼν τὸ προσήκον ὄνομ' ἂν
10 ἡγοῦμαι καλεῖν αὐτόν.

b ΞΕ. Κατὰ δὴ τὸν νῦν, ὦ Θεαίτητε, λόγον, ὡς ἔοικεν,
ἢ τέχνης οἰκειωτικῆς, (χειρωτικῆς), [κτητικῆς,] θηρευτικῆς,
ζωοθηρίας, [πεζοθηρίας,] χερσαίας, [ἡμεροθηρικῆς,] ἀνθρω-
ποθηρίας, (πιθανοθηρίας), ἰδιοθηρίας, [μισθαρινικῆς,] νομισ-
5 ματοπωλικῆς, δοξοπαιδευτικῆς, νέων πλουσίων καὶ ἐνδόξων
γιγνομένη θήρα προσρητέον, ὡς ὁ νῦν λόγος ἡμῖν συμβαίνει,
σοφιστικῇ.

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

c ΞΕ. Ἐτι δὲ καὶ τῇδε ἴδωμεν· οὐ γάρ τι φαύλης μέτοχόν
ἐστὶ τέχνης τὸ νῦν ζητούμενον, ἀλλ' εὖ μάλα ποικίλης. καὶ
γὰρ οὖν ἐν τοῖς πρόσθεν εἰρημένοις φάντασμα παρέχεται μὴ
τοῦτο ὃ νῦν αὐτὸ ἡμεῖς φάμεν ἀλλ' ἕτερον εἶναι τι γένος.

5 ΘΕΑΙ. Πῇ δὴ;

ΞΕ. Τὸ τῆς κτητικῆς τέχνης διπλοῦν ἦν εἰδός που, τὸ
μὲν θηρευτικὸν μέρος ἔχον, τὸ δὲ ἀλλακτικόν.

ΘΕΑΙ. Ἦν γὰρ οὖν.

ΞΕ. Τῆς τοίνυν ἀλλακτικῆς δύο εἶδη λέγωμεν, τὸ μὲν
10 δωρητικόν, τὸ δὲ ἕτερον ἀγοραστικόν;

ΘΕΑΙ. Εἰρήσθω.

ΞΕ. Καὶ μὴν αὐτὸν φήσομεν ἀγοραστικὴν διχῇ τέμνεσθαι.

d ΘΕΑΙ. Πῇ;

ΞΕ. Τὴν μὲν τῶν αὐτουργῶν αὐτοπωλικὴν διαιρουμένην,
τὴν δὲ τὰ ἀλλότρια ἔργα μεταβαλλομένην μεταβλητικὴν.

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

b 2 χειρωτικῆς add. Aldina
θηρικῆς secl. Schleiermacher
μισθαρινικῆς secl. Schleiermacher
μετέχον W c 4 ἡμεῖς αὐτὸ W
κτικὸν (δν) Heindorf c 10 ἕτερον om. W
TW: ἀν φήσωμεν B d 2 διαιρούμενοι al.: δὴ εἰρημένην Stephanus

b 2-4 κτητικῆς, πεζοθηρίας, ἡμερο-
b 4 πιθανοθηρίας add. Heindorf
c 1 ἴδωμεν W: εἰδόμεν B T
c 7 ἔχον μέρος W ἀλλα-
c 12 αὐτὸ φήσομεν
c 12 αὐτὸ φήσομεν

ΞΕ. Τί δέ; τῆς μεταβλητικῆς οὐχ ἡ μὲν κατὰ πόλιν 5
ἀλλαγῇ, σχεδὸν αὐτῆς ἡμισυ μέρος ὄν, καπηλικῇ προσαγο-
ρεύεται;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τὸ δέ γε ἐξ ἄλλης εἰς ἄλλην πόλιν διαλλάττον
ὡνῇ καὶ πράσει ἐμπορικῇ; 10

ΘΕΑΙ. Τί δ' οὐ;

ΞΕ. Τῆς δ' ἐμπορικῆς ἄρ' οὐκ ἤσθημεθα ὅτι τὸ μὲν ὅσοις e
τὸ σῶμα τρέφεται καὶ χρήται, τὸ δὲ ὅσοις ἡ ψυχῇ, πωλοῦν
διὰ νομίσματος ἀλλάττεται;

ΘΕΑΙ. Πῶς τοῦτο λέγεις;

ΞΕ. Τὸ περὶ τὴν ψυχὴν ἴσως ἀγνοοῦμεν, ἐπεὶ τό γε 5
ἕτερόν που συνίμεν.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Μουσικὴν τε τοῖνυν συνάπασαν λέγωμεν, ἐκ πόλεως 224
ἐκάστοτε εἰς πόλιν ἐνθεν μὲν ὠνηθεῖσαν, ἐτέρωσε δὲ ἀγο-
μένην [καὶ πιπρασκομένην], καὶ γραφικὴν καὶ θαυματοποιικὴν
καὶ πολλὰ ἕτερα τῆς ψυχῆς, τὰ μὲν παραμυθίας, τὰ δὲ καὶ
σπουδῆς χάρις ἀχθέντα καὶ πωλούμενα, τὸν ἄγοντα καὶ 5
πωλοῦντα μηδὲν ἦττον τῆς τῶν σιτίων καὶ ποτῶν πράσεως
ἐμπορον ὀρθῶς ἂν λεγόμενον παρασχεῖν.

ΘΕΑΙ. Ἀληθέστατα λέγεις.

ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ τὸν μαθήματα συνωνοῦμενον πόλιν τε b
ἐκ πόλεως νομίσματος ἀμείβοντα ταῦτόν προσερεῖς ὄνομα;

ΘΕΑΙ. Σφόδρα γε.

ΞΕ. Τῆς δὴ ψυχεμπορικῆς ταύτης ἄρ' οὐ τὸ μὲν ἐπι-
δεικτικῇ δικαιοῦτα λέγοιτ' ἂν, τὸ δὲ γελοῖον μὲν οὐχ ἦττον 5
τοῦ πρόσθεν, ὅμως δὲ μαθημάτων οὔσαν πρᾶσιν αὐτὴν
ἀδελφῷ τινι τῆς πράξεως ὀνόματι προσεπειῶν ἀνάγκη;

d 6 καὶ πηλικὴ B T (corr. b t): καπηλευτικὴ W d 9 διαλλάττον]
διαλέτ τον W: διαλλαττόμενον B T: διαλλαττόμενον vulg. e 2 καὶ
χρήται Heindorf: κέχρηται B T a 1 λέγομεν συνάπασαν W a 3 καὶ
πιπρασκομένην seclusi θαυματοποιικὴν W a 7 παρέχειν T W:
ἐπάρχειν Badham b 5 γελοῖον Heindorf: γελοῖον B T

N

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Ταύτης τοίνυν τῆς μαθηματοπωλικῆς τὸ μὲν περὶ
c τὰ τῶν ἄλλων τεχνῶν μαθήματα ἐτέρῳ, τὸ δὲ περὶ τὸ τῆς
ἀρετῆς ἄλλῃ προσρητέον.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὗ;

ΞΕ. Τεχνοπωλικὸν μὴν τό γε περὶ τὰλλα ἂν ἀρμόττοι
5 τὸ δὲ περὶ ταῦτα σὺ προθυμήθητι λέγειν ὄνομα.

ΘΕΑΙ. Καὶ τί τις ἂν ἄλλο ὄνομα εἰπὼν οὐκ ἂν πλημ-
μελοίῃ πλὴν τὸ νῦν ζητούμενον αὐτὸ εἶναι τὸ σοφιστικὸν
γένος;

ΞΕ. Οὐδὲν ἄλλο. ἴθι δὴ νῦν συναγάγωμεν αὐτὸ λέ-
10 γοντες ὥς τὸ τῆς κτητικῆς, μεταβλητικῆς, ἀγοραστικῆς,
d ἐμπορικῆς, ψυχεμπορικῆς περὶ λόγους καὶ μαθήματα ἀρετῆς
πωλητικὸν δεύτερον ἀνεφάνη σοφιστικῆ.

ΘΕΑΙ. Μάλα γε.

ΞΕ. Τρίτον δέ γ' οἶμαί σε, κὰν εἴ τις αὐτοῦ καθιδρυμένος
5 ἐν πόλει, τὰ μὲν ὠνούμενος, τὰ δὲ καὶ τεκταινόμενος αὐτὸς
μαθήματα περὶ τὰ αὐτὰ ταῦτα καὶ πωλῶν, ἐκ τούτου τὸ ζῆν
προυτάζατο, καλεῖν οὐδὲν ἄλλο πλὴν ὅπερ νυνδῆ.

ΘΕΑΙ. Τί δ' οὐ μέλλω;

e ΞΕ. Καὶ τὸ κτητικῆς ἄρα μεταβλητικόν, ἀγοραστικόν,
καπηλικὸν εἴτε αὐτοπωλικόν, ἀμφοτέρως, ὅτι περ ἂν ᾗ περὶ
τὰ τοιαῦτα μαθηματοπωλικὸν γένος, αἰεὶ σὺν προ-τρεῖς, ὥς
φαίνῃ, σοφιστικόν.

5 ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη· τῷ γὰρ λόγῳ δεῖ συνακολουθεῖν.

ΞΕ. Ἔτι δὴ σκοπῶμεν εἴ τινι τοιῷδε προσέοικεν ἄρα τὸ
νῦν μεταδιωκόμενον γένος.

225 ΘΕΑΙ. Ποίῳ δῆ;

ΞΕ. Τῆς κτητικῆς ἀγωνιστικῆ τι μέρος ἡμῖν ἦν.

ο 1 τὸ] τῷ W ο 6 εἰπὼν ὄνομα W ο 9 ἴθι νῦν B T
(sed δὴ supra versum T): ἴθι δὴ W ο 10 μεταβλητικῆς] μετα-
βλητικὸν B T d 1 ἐμπορικῆς] ἐμπορικῶ B T ψυχεμπορικῶ W
sed ᾗς supra versum e 5 λόγῳ] λογικῶ B a 2 μέρος τι ᾗ
ἡμῖν W

ΘΕΑΙ. Ἦν γὰρ οὖν.

ΞΕ. Οὐκ ἀπὸ τρόπου τοῖνυν ἐστὶ διαίρειν αὐτὴν δίχα.

ΘΕΑΙ. Καθ' ὅποια λέγε.

5

ΞΕ. Τὸ μὲν ἀμιλλητικὸν αὐτῆς τιθέντας, τὸ δὲ μαχητικόν.

ΘΕΑΙ. Ἔστω.

ΞΕ. Τῆς τοῖνυν μαχητικῆς τῷ μὲν σώματι πρὸς σώματα
γιγνομένῳ σχεδὸν εἰκὸς καὶ πρέπον ὄνομα λέγειν τι τοιοῦτον
τιθεμένους οἶον βιαστικόν.

10

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τῷ δὲ λόγοις πρὸς λόγους τί τις, ὦ Θεαίτητε, ἄλλο
εἶπη πλὴν ἀμφισβητητικόν;

b

ΘΕΑΙ. Οὐδέν.

ΞΕ. Τὸ δέ γε περὶ τὰς ἀμφισβητήσεις θετέον διτόν.

ΘΕΑΙ. Πῆ;

ΞΕ. Καθ' ὅσον μὲν γὰρ γίγνεται μήκεσί τε πρὸς ἐναντία 5
μήκη λόγων καὶ περὶ [τὰ] δίκαια καὶ ἄδικα δημοσίᾳ, δικανικόν.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τὸ δ' ἐν ἰδίοις αὐ καὶ κατακεκερματισμένον ἐρωτή-
σεσι πρὸς ἀποκρίσεις μῶν εἰθίσμεθα καλεῖν ἄλλο πλὴν
ἀντιλογικόν;

10

ΘΕΑΙ. Οὐδέν.

ΞΕ. Τοῦ δὲ ἀντιλογικοῦ τὸ μὲν ὅσον περὶ τὰ συμβόλαια
ἀμφισβητεῖται μὲν, εἰκὴ δὲ καὶ ἀτέχνως περὶ αὐτὸ πρίτ- c
τεται, ταῦτα θετέον μὲν εἶδος, ἐπεὶ περ αὐτὸ διέγνωκεν ὥς
ἕτερον ὃν ὁ λόγος, ἀτὰρ ἐπωνυμίας οὐθ' ὑπὸ τῶν ἐμπροσθεν
ἐτυχεν οὔτε νῦν ὑφ' ἡμῶν τυχεῖν ἄξιον.

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ· κατὰ σμικρὰ γὰρ λίαν καὶ παντοδαπὰ 5
διήρηται.

ΞΕ. Τὸ δέ γε ἐντεχνον, καὶ περὶ δικαίων αὐτῶν καὶ
ἀδίκων καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὅλως ἀμφισβητοῦν, ἄρ' οὐκ
ἐριστικὸν αὐ λέγειν εἰθίσμεθα;

a 3 οὐν om. W
b 3 διτόν θετέον W
c 2 ταῦτα BT: τοῦτο al.

b 1 ἀμφισβητητικόν] ἀμφισβητικόν BTW
b 5 γὰρ om. W
c 9 αὐ om. W

10 ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ;

d ΞΕ. Τοῦ μὴν ἐριστικοῦ τὸ μὲν χρηματοφορικόν, τὸ δὲ χρηματιστικὸν δὴ τυγχάνει.

ΘΕΑΙ. Παντάπασί γε.

ΞΕ. Τὴν ἐπωνυμίαν τοῖνων ἣν ἐκάτερον δεῖ καλεῖν
5 αὐτῶν πειραθῶμεν εἰπεῖν.

ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν χρή.

ΞΕ. Δοκῶ μὴν τό γε δι' ἡδονὴν τῆς περὶ ταῦτα διατριβῆς
ἀμελὲς τῶν οἰκείων γιγνόμενον, περὶ δὲ τὴν λέξιν τοῖς
πολλοῖς τῶν ἀκούοντων οὐ μεθ' ἡδονῆς ἀκούμενον καλεῖσθαι
10 κατὰ γνώμην τὴν ἐμὴν οὐχ ἕτερον ἀδολεσχηκοῦ.

ΘΕΑΙ. Λέγεται γὰρ οὖν οὕτω πως.

e ΞΕ. Τούτου τοῖνων τοῖνωστίον, ἀπὸ τῶν ἰδιωτικῶν ἐρῶν
χρηματιζόμενον, ἐν τῷ μέρει σὺ πειρῶ νῦν εἰπεῖν.

ΘΕΑΙ. Καὶ <τί> τις ἀν αὐ εἰπὼν ἕτερον οὐκ ἐξαμάρτοι
πλήν γε τὸν θαυμαστὸν πάλιν ἐκείνων ἦκεν αὐ νῦν τέταρτον
5 τὸν μεταδιωκόμενον ὑφ' ἡμῶν σοφιστήν;

226 ΞΕ. Οὐδὲν ἄλλ' ἢ τὸ χρηματιστικὸν γένος, ὡς ἔοικεν,
ἐριστικῆς δὴ τέχνης, τῆς ἀντιλογικῆς, τῆς ἀμφισβητητικῆς,
τῆς μαχητικῆς, τῆς ἀγωνιστικῆς, τῆς κτητικῆς ἔστιν, ὡς
ὁ λόγος αὐ μεμήνυκε νῦν, ὁ σοφιστής.

5 ΘΕΑΙ. Κομίδῃ μὲν οὖν.

ΞΕ. Ὅρας οὖν ὡς ἀληθῆ λέγεται τὸ ποικίλον εἶναι τοῦτο
τὸ θηρίον καὶ τὸ λεγόμενον οὐ τῇ ἐτέρᾳ ληπτόν;

ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν ἀμφοῖν χρή.

b ΞΕ. Χρὴ γὰρ οὖν, καὶ κατὰ δυνάμιν γε αὐτῷ ποιητέον,
τοιούνδε τι μεταθέοντας ἵχνος αὐτοῦ. καὶ μοι λέγε· τῶν
οἰκετικῶν ὀνομάτων καλοῦμεν ἅττα που;

ΘΕΑΙ. Καὶ πολλά· ἀτὰρ ποῖα δὴ τῶν πολλῶν πυνθάνῃ;

d 5 αὐτῶν] αὐτὸν B d 7 μὴν] μὲν Heindorf τό γε] τόδε BT:
τὸ δε W d 8 ἀμελὲς W d 10 τὴν] τὴν γ' W e 3 τί add.
Heindorf ἐξαμάρτνοι W e 5 τὸν om. B a 2 ἀμφισβη-
τικῆς BTW a 3 κτητικῆς B a 6 τὸ θηρίον τοῦτο W
a 7 τῇ ἐτέρᾳ] ἐτέρᾳ Cobet ληπτόν W: ληπτέον BT

ΞΕ. Τὰ τοιαῦδε, οἷον διηθεῖν τε λέγομεν καὶ διαττᾶν καὶ 5
βράττειν καὶ †διακρίνειν.†

ΘΕΑΙ. Τί μὴν;

ΞΕ. Καὶ πρὸς γε τούτοις ἔτι ξαίνειν, κατάρχειν, κερκίζειν,
καὶ μυρία ἐν ταῖς τέχναις ἄλλα τοιαῦτα ἐπιστάμεθα.
ἢ γάρ; 10

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον αὐτῶν πέρι βουλευθεὶς δηλῶσαι παρα- c
δείγματα προθεῖς ταῦτα κατὰ πάντων ἥρου;

ΞΕ. Διαιρετικά που τὰ λεχθέντα εἴρηται σύμπαντα.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Κατὰ τὸν ἐμὸν τοῖνον λόγον ὥς περὶ ταῦτα μίαν 5
οὔσαν ἐν ἅπασι τέχνῃν ἐνὸς ὀνόματος ἀξιώσομεν αὐτήν.

ΘΕΑΙ. Τίνα προσειπόντες;

ΞΕ. Διακριτικήν.

ΘΕΑΙ. Ἔστω.

ΞΕ. Σκόπει δὴ ταύτης αὐτῆς δύο ἂν πῃ δυνάμεθα κατιδεῖν 10
εἶδη.

ΘΕΑΙ. Ταχεῖαν ὥς ἐμοὶ σκέψῃ ἐπιτάττεις.

ΞΕ. Καὶ μὴν ἐν γε ταῖς εἰρημέναις διακρίσειςι τὸ μὲν d
χεῖρον ἀπὸ βελτίονος ἀποχωρίζω ἢν, τὸ δ' ὅμοιον ἀφ'
ὁμοίου.

ΘΕΑΙ. Σχεδὸν οὕτω νῦν λεχθὲν φαίνεται.

ΞΕ. Τῆς μὲν τοῖνον ὄνομα οὐκ ἔχω λεγόμενον· τῆς δὲ 5
καταλείπουσής μὲν τὸ βέλτιον διακρίσεως, τὸ δὲ χεῖρον
ἀποβαλλούσής ἔχω.

ΘΕΑΙ. Λέγε τί.

ΞΕ. Πᾶσα ἡ τοιαύτη διάκρισις, ὥς ἐγὼ συννοῶ, λέγεται 10
παρὰ πάντων καθαρμός τις.

ΘΕΑΙ. Λέγεται γὰρ οὖν.

b 5 διηθεῖν BT : διησθήθειν in marg. T sed η priore eraso (διασθήθειν voluit) τε BT : τι W post λέγομεν add. διασθήθειν W b 6 διακρίνειν] διαρρινεῖν Orelli : διακινεῖν Campbell : suspicor διασθήθειν fuisse vel ἀνακινεῖν b 8 ξαίνειν καὶ κατάρχειν καὶ κερκίζειν W d 4 οὕτω TW : οὖν τω B d 6 καταλείπουσής W : καταλιπούσής BT

e ΞΕ. Οὐκοῦν τό γε καθαρτικὸν εἶδος αὖ διπλοῦν ὃν πᾶς
 ἂν ἴδοι;

ΘΕΑΙ. Ναί, κατὰ σχολήν γε ἴσως· οὐ μὴν ἔγωγε
 καθορῶ νῦν.

5 ΞΕ. Καὶ μὴν τά γε περὶ τὰ σώματα πολλὰ εἶδη καθάρ-
 σεων ἐνὶ περιλαβεῖν ὀνόματι προσήκει.

ΘΕΑΙ. Ποῖα καὶ τίνι;

ΞΕ. Τά τε τῶν ζῴων, ὅσα ἐντὸς σωμάτων ὑπὸ γυμνασ-
 227 τικῆς ἱατρικῆς τε ὀρθῶς διακρινόμενα καθαίρεται καὶ περὶ
 τὰκτός, εἰπεῖν μὲν φαῦλα, ὅσα βαλανευτικῇ παρέχεται· καὶ
 τῶν ἀψύχων σωμάτων, ὧν γναφευτικῇ καὶ σύμπασα κοσμη-
 τικῇ τὴν ἐπιμέλειαν παρεχομένη κατὰ σμικρὰ πολλὰ καὶ
 5 γελοῖα δοκοῦντα ὀνόματα ἔσχεν.

ΘΕΑΙ. Μάλα γε.

ΞΕ. Παντάπασι μὲν οὖν, ὦ Θεαίτητε. ἀλλὰ γὰρ τῇ
 τῶν λόγων μεθόδῳ σπογγιστικῆς ἢ φαρμακοποιίας οὐδὲν
 ἦττον οὐδέ τι μᾶλλον τυγχάνει μέλον εἰ τὸ μὲν σμικρὰ, τὸ
 10 δὲ μεγάλα ἡμᾶς ὠφελεῖ καθαίρων. τοῦ κτήσασθαι γὰρ
 b ἔνεκα νοῦν πασῶν τεχνῶν τὸ συγγενὲς καὶ τὸ μὴ συγγενὲς
 κατανοεῖν πειρωμένη τιμῇ πρὸς τοῦτο ἐξ ἴσου πάσας, καὶ
 θάτερα τῶν ἐτέρων κατὰ τὴν ὁμοιότητα οὐδὲν ἡγεῖται γελοϊό-
 5 τερα, σεμνότερον δέ τι τὸν διὰ στρατηγικῆς ἢ φθειριστικῆς
 δηλοῦντα θηρευτικὴν οὐδὲν νενόμικεν, ἀλλ' ὥς τὸ πολὺ
 χαυνότερον. καὶ δὴ καὶ νῦν, ὅπερ ἤρου, τί προσερούμεν ὄνομα
 συμπάσας δυνάμεις ὅσαι σῶμα εἴτε ἐμψυχον εἴτε ἀψυχον
 c εἰλήχασι καθαίρειν, οὐδὲν αὐτῇ διοίσει ποῖόν τι λεχθὲν
 εὐπρεπέστατον εἶναι δόξει· μόνον ἐχέτω χωρὶς τῶν τῆς
 ψυχῆς καθάρσεων πάντα συνδῆσαν ὅσα ἄλλο τι καθαίρει.

© 2 ἴδοι] εἶδος T : συνίδοι W

© 3 ναί secl. Cobet

© 5 γε

W : om. BT

© 8-22 ἴσως... φαῦλα Badham : ἴσως... φαίλοις

Schanz a 1 καθαίρεται TW : καθαιρείται B περὶ τὰκτός]

περιτακτός B : τὰ περὶ τὰ ἱκτός & T a 3 κοσμητικῇ] σμητικῇ

Badham a 8 φαρμακοποιίας Ast b 4 δέ τι W : τί τι BT

ἢ φθειριστικῆς TW : om. B b 6 δὴ καὶ om. T c 1 εἰλήχασι

W : εἰλήφασι BT

τὸν γὰρ περὶ τὴν διάνοιαν καθαρμὸν ἀπὸ τῶν ἄλλων ἐπι-
κεχείρηκεν ἀφορίσασθαι τὰ νῦν, εἴ γε ὅπερ βούλεται 5
μανθάνομεν.

ΘΕΑΙ. Ἄλλὰ μεμάθηκα, καὶ συγχωρῶ δύο μὲν εἶδη
καθάρσεως, ἐν δὲ τὸ περὶ τὴν ψυχὴν εἶδος εἶναι, τοῦ περὶ
τὸ σῶμα χωρὶς ὄν.

ΞΕ. Πάντων κάλλιστα. καὶ μοι τὸ μετὰ τοῦτο ἐπάκουε 10
πειρώμενος αὐτὸ λεχθὲν διχῇ τέμνειν. d

ΘΕΑΙ. Καθ' ὅποι' ἂν ὑφηγῇ πειράσομαί σοι συν-
τέμνειν.

ΞΕ. Πονηρίαν ἕτερον ἀρετῆς ἐν ψυχῇ λέγομέν τι;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὔ;

ΞΕ. Καὶ μὴν καθαρμός γ' ἦν τὸ λείπειν μὲν θάτερον,
ἐκβάλλειν δὲ ὅσον ἂν ἢ πού τι φλαῦρον.

ΘΕΑΙ. Ἦν γὰρ οὐν.

ΞΕ. Καὶ ψυχῆς ἄρα, καθ' ὅσον ἂν εὐρίσκωμεν κακίας
ἀφαίρεσιν τινα, καθαρμὸν αὐτὸν λέγοντες ἐν μέλει φθεγ- 10
ξόμεθα.

ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα γε.

ΞΕ. Δύο μὲν εἶδη κακίας περὶ ψυχὴν ῥητέον.

ΘΕΑΙ. Ποῖα;

ΞΕ. Τὸ μὲν οἶον νόσον ἐν σώματι, τὸ δ' οἶον αἰσχος 228
ἐγγιγνόμενον.

ΘΕΑΙ. Οὐκ ἔμαθον.

ΞΕ. Νόσον ἴσως καὶ στάσιω οὐ ταῦτ' ἐνενόμικας;

ΘΕΑΙ. Οὐδ' αὖ πρὸς τοῦτο ἔχω τί χρή με ἀποκρι- 5
νασθαι.

ΞΕ. Πότερον ἄλλο τι στάσιω ἡγούμενος ἢ τὴν τοῦ φύσει
συγγενεὺς ἐκ τῆς διαφθορᾶς διαφορὰν;

c 4 τὸν] τὸ W c 10 ἐπάκουε πειρώμενος] ἐπακολούθει πειρωμένη Bad-
ham d 2 καθόποι ἂν B: καθόποι ἂν T: καθ' ὅποιαν W d 4 ἀρετῆς]
ἀρ' τῆς B d 6 γ' W: om. BT λείπειν Heindorf: καταλείπειν
Olympiodorus: λειπείν BT d 13 μὲν B T W Stobaeus: μὴν Heindorf
a 5 τ[] ἐτι W a 8 διαφθορᾶς διαφορὰν Galenus: διαφορᾶς διαφθορὰν
BT Stobaeus

ΘΕΑΙ. Οὐδέν.

- 10 ΞΕ. Ἄλλ' αἰσχος ἄλλο τι πλὴν τὸ τῆς ἀμετρίας πανταχοῦ
δυσειδὲς ἐνὸν γένος;

b ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς ἄλλο.

ΞΕ. Τί δέ; ἐν ψυχῇ δόξας ἐπιθυμίαις καὶ θυμὸν ἡδοναῖς
καὶ λόγον λύπαις καὶ πάντα ἀλλήλοις ταῦτα τῶν φλαύρως
ἐχόντων οὐκ ἡσθήμεθα διαφερόμενα;

- 5 ΘΕΑΙ. Καὶ σφόδρα γε.

ΞΕ. Συγγενῇ γε μὴν ἐξ ἀνάγκης σύμπαντα γέγονεν.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΞΕ. Στάσω ἄρα καὶ νόσον τῆς ψυχῆς ποιηρίαν λέγοντες
ὀρθῶς ἐροῦμεν.

- 10 ΘΕΑΙ. Ὅρθότατα μὲν οὖν.

- c ΞΕ. Τί δ'; ὅς' (ἀν) κινήσεως μετασχόντα καὶ σκοπὸν
τινα θέμενα πειρώμενα τούτου τυγχάνει καθ' ἑκάστην ὁρμὴν
παράφορα αὐτοῦ γίνονται καὶ ἀποτυγχάνει, πότερον αὐτὰ
φῆσομεν ὑπὸ συμμετρίας τῆς πρὸς ἄλληλα ἢ τοῦναντίον
5 ὑπὸ ἀμετρίας αὐτὰ πάσχει;

ΘΕΑΙ. Δῆλον ὥς ὑπὸ ἀμετρίας.

ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν ψυχὴν γε ἴσμεν ἀκουσαν πᾶσαν πᾶν
ἀγνοοῦσαν.

ΘΕΑΙ. Σφόδρα γε.

- 10 ΞΕ. Τό γε μὴν ἀγνοεῖν ἐστὶν ἐπ' ἀλήθειαν ὁρμωμένης
d ψυχῆς, παραφόρου συνέσεως γιγνομένης, οὐδὲν ἄλλο πλὴν
παραφροσύνη.

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Ψυχὴν ἄρα ἀνόητον αἰσχροὺν καὶ ἀμετρον θετέον.

- 5 ΘΕΑΙ. Ἔοικεν.

ΞΕ. Ἔστι δὴ δύο ταῦτα, ὥς φαίνεται, κακῶν ἐν αὐτῇ

a 11 ἐνὸν Schleiermacher: ἐν δὲ Stobaeus: ἐν δὲ t: δὲ BT
b 2 ψυχῇ] τῇ ψυχῇ W c 1 ἀν add. Cobet c 2 θέμενον Stobaeus
πειρώμενα om. B: add. T Galenus Stobaeus: πειρώμεθα W καθ']
καὶ καθ' Stobaeus c 3 γίνονται Galenus Stobaeus al. ἀπο-
τυγχάνει B Galenus Stobaeus al.

γένη, τὸ μὲν πονηρία καλούμενον ὑπὸ τῶν πολλῶν, νόσος αὐτῆς σαφέστατα ὄν.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τὸ δέ γε ἄγνοιαν μὲν καλοῦσι, κακίαν δὲ αὐτὸ ἐν 10
ψυχῇ μόνον γιγνόμενον οὐκ ἐθέλουσιν ὁμολογεῖν.

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ συγχωρητέον, ὃ νυνδὴ λέξαντος ἡμφε- e
γνόησά σου, τὸ δύο εἶναι γένη κακίας ἐν ψυχῇ, καὶ δειλίαν
μὲν καὶ ἀκολασίαν καὶ ἀδικίαν σύμπαντα ἡγητέον νόσον ἐν
ἡμῖν, τὸ δὲ τῆς πολλῆς καὶ παντοδαπῆς ἀγνοίας πάθος
αἰσχος θετέον. 5

ΞΕ. Οὐκοῦν ἐν γε σώματι περὶ δύο παθήματα τούτῳ δύο
τέχνα τινὲ ἐγενέσθην;

ΘΕΑΙ. Τίτε τούτῳ;

ΞΕ. Περὶ μὲν αἰσχος γυμναστική, περὶ δὲ νόσον ἰατρική. 229

ΘΕΑΙ. Φαίνεσθον.

ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ περὶ μὲν ὕβριον καὶ ἀδικίαν καὶ δειλίαν
ἡ κολαστική πέφυκε τεχνῶν μάλιστα δὴ πασῶν προσήκουσα
Δίκη. 5

ΘΕΑΙ. Τὸ γοῦν εἰκός, ὥς εἰπεῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην
δόξαν.

ΞΕ. Τί δέ; περὶ σύμπασαν ἄγνοιαν μὲν ἄλλην τινὰ ἢ
διδασκαλικὴν ὀρθότερον εἴποι τις ἄν;

ΘΕΑΙ. Οὐδεμίαν. 10

ΞΕ. Φέρε δὴ διδασκαλικῆς δὲ ἄρα ἐν μόνον γένος b
φατέον [εἶναι] ἢ πλείω, δύο δὲ τινε αὐτῆς εἶναι μεγίστω;
σκόπει.

ΘΕΑΙ. Σκοπῶ.

ΞΕ. Καί μοι δοκοῦμεν τῇδε ἂν πη τάχιστα εὐρεῖν. 5

ΘΕΑΙ. Πῇ;

ο 1 ὅν νῦν δὴ B: ὃ δὴ νῦν Stobaeus ἡμφεγνόησας ου T ο 3 νόσον]
δον T ο 6 ἐν γε σώματι Stobaeus: ἐν γε τῇ σώματι W: ἐν σώματι
γε B T ταῦτ' Stobaeus α 2 φαίνεται Stobaeus α 4 δὴ
T Stobaeus: δ' ἢ B: ante μάλιστα transp. W α 5 Δίκη Cobet:
δίκη B T Stobaeus b 2 εἶναι om. Stobaeus

- ΞΕ. Τὴν ἄγνοιαν ἰδόντες εἴ πη κατὰ μέσον αὐτῆς τομὴν
 ἔχει τινα. διπλὴ γὰρ αὕτη γιγνομένη δῆλον ὅτι καὶ τὴν
 διδασκαλικὴν δύο ἀναγκάζει μόρια ἔχειν, ἐν ἐφ' ἐνὶ [γένει]

10 τῶν αὐτῆς ἐκατέρφ.

ΘΕΑΙ. Τί οὖν; καταφανές πῇ σοι τὸ νῦν ζητούμενον;

- c ΞΕ. Ἀγνοίας γοῦν μέγα τί μοι δοκῶ καὶ χαλεπὸν ἀφω-
 ρισμένον ὄρῶν εἶδος, πᾶσι τοῖς ἄλλοις αὐτῆς ἀντίσταθμον
 μέρεσιν.

ΘΕΑΙ. Ποῖον δῆ;

- 8 ΞΕ. Τὸ μὴ κατειδότα τι δοκεῖν εἰδέναι· δι' οὗ κινδυνεύει
 πάντα ὅσα διανοίᾳ σφαλλόμεθα γίνεσθαι πᾶσιν.

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ.

ΞΕ. Καὶ δὴ καὶ τούτῳ γε οἶμαι μόνῳ τῆς ἀγνοίας
 ἀμαθίαν τοῦνομα προσρηθῆναι.

- 10 ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

ΞΕ. Τί δὲ δὴ τῷ τῆς διδασκαλικῆς ἄρα μέρει τῷ τοῦτο
 ἀπαλλάττοντι λεκτέον;

- d ΘΕΑΙ. Οἶμαι μὲν [οὖν], ὦ ξέने, τὸ μὲν ἄλλο δημιουργ-
 γικὰς διδασκαλίας, τοῦτο δὲ ἐνθάδε γε παιδείαν δι' ἡμῶν
 κεκλησθαι.

- ΞΕ. Καὶ γὰρ σχεδόν, ὦ Θεαίτητε, ἐν πᾶσιν Ἑλλήσιν.
 5 ἀλλὰ γὰρ ἡμῶν ἐτι καὶ τοῦτο σκεπτέον, ἂρ' ἄτομον ἤδη ἐστὶ
 πᾶν ἢ τινα ἔχον διαίρεσιν ἀξίαν ἐπωνυμίας.

ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν χρὴ σκοπεῖν.

ΞΕ. Δοκεῖ τοίνυν μοι καὶ τοῦτο ἐτι πη σχίζεσθαι.

ΘΕΑΙ. Κατὰ τί;

b 7 αὐτῆς W: αὕτη Stobaeus: αὐτῆς BT b 9 γένει om. Sto-
 baeus c 1 γοῦν W: δ' οὖν BT: τ' οὖν Stobaei cod. L ἀφορί-
 μενον Stobaeus c 2 αὐτὸν ἀντισταθμῶν Stobaeus c 6 διανοίᾳ
 BT: δι' ἀγνοίας Stobaeus c 8 μόνῳ] μορίῳ Badham c 9 ἀμα-
 θίαν W Stobaeus: ἀμαθία BT c 11 τῷ ante τῆς om. Stobaeus
 d 1 οὖν om. W Stobaeus δημιουργικῇ Stobaeus d 2 δι' ἐφ'
 W Stobaeus d 5 ante ἡμῶν add. ἐν BW: om. T Stobaeus
 καὶ τοῦτο ἐπισκεπτέον Stobaeus ἂρ' ἄτομον W: ἐξέτομόν Stobaei
 cod. L: εἰ ἄτομον BT ἐστὶν ἤδη Stobaeus d 6 ἔχει W Sto-
 baeus d 8 καὶ] κατὰ Hermann

ΞΕ. Τῆς ἐν τοῖς λόγοις διδασκαλικῆς ἢ μὲν τραχυτέρα e
 τις ἔοικεν ὁδὸς εἶναι, τὸ δ' ἕτερον αὐτῆς μόριον λειότερον.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον δὴ τούτων ἐκάτερον λέγομεν;

ΞΕ. Τὸ μὲν ἀρχαιοπρεπές τι πάτριον, ᾧ πρὸς τοὺς υἱεῖς
 μάλιστ' ἐχρῶντό τε καὶ ἔτι πολλοὶ χρῶνται τὰ νῦν, ὅταν 5
 αὐτοῖς ἐξαμαρτάνωσί τι, τὰ μὲν χαλεπαίνοντες, τὰ δὲ μαλθα- 230
 κωτέρως παραμυθούμενοι· τὸ δ' οὖν σύμπαν αὐτὸ ὀρθότατα
 εἴποι τις ἂν νουθετητικὴν.

ΘΕΑΙ. Ἔστω οὕτως.

ΞΕ. Τὸ δέ γε, εἰξασί τινας αὐτὸν λόγον ἑαυτοῖς δόντες 5
 ἡγήσασθαι πᾶσαν ἀκούσιον ἀμαθίαν εἶναι, καὶ μαθεῖν οὐδέν
 ποτ' ἂν ἐθέλῃ τὸν οἰόμενον εἶναι σοφὸν τούτων ὧν οἰοίτο
 πέρι δεινὸς εἶναι, μετὰ δὲ πολλοῦ πόνου τὸ νουθετητικὸν
 εἶδος τῆς παιδείας σμικρὸν ἀνύτειν.

ΘΕΑΙ. Ὅρθως γε νομίζοντες. 10

ΞΕ. Τῷ τοι ταύτης τῆς δόξης ἐπὶ ἐκβολὴν ἄλλῃ τρόπῃ b
 στέλλονται.

ΘΕΑΙ. Τίνι δῆ;

ΞΕ. Διερωτῶσιν ὧν ἂν οἴηται τίς τι πέρι λέγειν λέγων
 μηδέν· εἰθ' ἅτε πλανωμένων τὰς δόξας ῥαδίως ἐξετάζουσι, 5
 καὶ συνάγοντες δὴ τοῖς λόγοις εἰς ταῦτόν τιθέασιν παρ'
 ἀλλήλας, τιθέντες δὲ ἐπιδεικνύουσιν αὐτὰς αὐταῖς ἅμα περὶ
 τῶν αὐτῶν πρὸς τὰ αὐτὰ κατὰ ταῦτ' ἐναντίας. οἱ δ' ὀρώντες
 ἑαυτοῖς μὲν χαλεπαίνουσι, πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους ἡμεροῦνται,
 καὶ τούτῳ δὴ τῷ τρόπῳ τῶν περὶ αὐτοὺς μεγάλων καὶ σκλη- C
 ρῶν δοξῶν ἀπαλλάττονται πασῶν [τε] ἀπαλλαγῶν ἀκούειν τε
 ἡδίστην καὶ τῷ πάσχοντι βεβαιότατα γιγνομένην. νομίζοντες
 γάρ, ὧ παῖ φίλε, οἱ καθαίροντες αὐτούς, ὥσπερ οἱ περὶ τὰ
 σώματα ἱατροὶ νενομίκασι μὴ πρότερον ἂν τῆς προσφερομένης 5

© 2 μόριον αὐτῆς W Stobaeus © 3 λέγομεν W Stobaeus : λέγωμεν
 B T © 4 τὸ μὲν om. Stobaeus a 1 τι om. T a 5 ὥς
 ante εἰξασί add. vulg. : om. B T Stobaeus a 6 οὐδ' ἂν ποτ' ἂν T :
 οὐδέ τ' ἂν Stobaei cod. L b 1 τῷ τοι B Stobaeus : καὶ γάρ τοι T
 b 6 συνάγουσι et mox eis ταῦτόν τε Stobaeus b 7 αὐταῖς] αὐταῖς
 T W : αὐτοῖς B c 2 τε om. Stobaeus

τροφῆς ἀπολαύειν δύνασθαι σῶμα, πρὶν ἂν τὰ ἐμποδίζοντα ἐντός τις ἐκβάλῃ, ταῦτόν καὶ περὶ ψυχῆς διενεήθησαν ἐκείνοι, μὴ πρότερον αὐτὴν ἔξω τῶν προσφερομένων μαθημάτων
 d ὀνησιω, πρὶν ἂν ἐλέγχων τις τὸν ἐλεγχόμενον εἰς αἰσχύνην καταστήσας, τὰς τοῖς μαθήμασιν ἐμποδίου δόξας ἐξελῶν, καθαρὸν ἀποφῆνῃ καὶ ταῦτα ἡγούμενον ἅπερ οἶδεν εἰδέναι μόνα, πλείω δὲ μὴ.

5 ΘΕΑΙ. Βελτίστη γοῦν καὶ σωφρονεστάτη τῶν ἔξεων αὕτη.

ΞΕ. Διὰ ταῦτα δὴ πάντα ἡμῶν, ὦ Θεαίτητε, καὶ τὸν ἐλεγχον λεκτέον ὥς ἄρα μεγίστη καὶ κυριωτάτη τῶν καθάρσεων ἐστὶ, καὶ τὸν ἀνέλεγκτον αὐ νομιστέον, ἂν καὶ τυγχάνῃ
 e βασιλεὺς ὁ μέγας ὢν, τὰ μέγιστα ἀκάθαρτον ὄντα, ἀπαίδευτόν τε καὶ αἰσχρὸν γεγενῆσθαι ταῦτα ἃ καθαρώτατον καὶ κάλλιστον ἔπρεπε τὸν ὄντως ἐσόμενον εὐδαίμονα εἶναι.

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

5 ΞΕ. Τί δέ; τοὺς ταύτῃ χρωμένους τῇ τέχνῃ τίνας
 231 φήσομεν; ἐγὼ μὲν γὰρ φοβοῦμαι σοφιστὰς φάναι.

ΘΕΑΙ. Τί δή;

ΞΕ. Μὴ μείζον αὐτοῖς προσάπτωμεν γέρας.

ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ μὴν προσέοικέ γε τοιοῦτῳ τινὶ τὰ νῦν
 5 εἰρημένα.

ΞΕ. Καὶ γὰρ κυνὶ λύκος, ἀγριώτατον ἡμερωτάτῳ. τὸν δὲ ἀσφαλῇ δεῖ πάντων μάλιστα περὶ τὰς ὁμοιότητας ἀεὶ ποιεῖσθαι τὴν φυλακὴν· ὀλισθηρότατον γὰρ τὸ γένος. δμως δὲ ἔστω· οὐ γὰρ περὶ σμικρῶν ὄρων τὴν ἀμφισβήτησιν οἶομαι
 b γενήσεσθαι τότε ὀπύτων ἱκανῶς φυλάττωσιν.

ΘΕΑΙ. Οὐκ οὖν τό γε εἰκός.

ΞΕ. Ἔστω δὴ διακριτικῆς τέχνης καθαρτικῆς, καθαρτικῆς δὲ τὸ περὶ ψυχὴν μέρος ἀφωρίσθω, τούτου δὲ διδασκαλικῆς,

c6 ἂν om. W c7 ἐντός Stobaeus: ἐν αὐτῷ BT d8 τὸν
 B Stobaeus: τὸ T e1 ἔν T Stobaeus: ἔν B a1 μὲν om. W
 a3 προσάπτωμεν] προσάπτομεν B: προσάγωμεν W a4 γε W: om.
 BT a6 ἀγριώτερον B a7 ἀεὶ om. Stobaeus a9 ἔστω
 scripsi: ἔστωσαν BT: ἔστων Schanz b1 φυλάττωμεν Schanz
 b2 τό γε] τότε W

διδασκαλικῆς δὲ παιδευτικῆς· τῆς δὲ παιδευτικῆς ὁ περὶ τὴν 5
μάταιον δοξοσοφίαν γιγνόμενος ἔλεγχος ἐν τῷ νῦν λόγῳ
παραφανέντι μηδὲν ἄλλ' ἡμῶν εἶναι λεγέσθω πλὴν ἢ γένει
γενναία σοφιστικῆ.

ΘΕΑΙ. Λεγέσθω μὲν ἀπορῶ δὲ ἔγωγε ἤδη διὰ τὸ πολλὰ
πεφάνθαι, τί χρή ποτε ὥς ἀληθῆ λέγοντα καὶ δισχυριζόμενον 5
εἰπεῖν ὄντως εἶναι τὸν σοφιστήν.

ΞΕ. Εἰκότως γε σὺ ἀπορῶν. ἀλλὰ τοι κακεῖνον ἡγεῖσθαι
χρή νῦν ἤδη σφόδρα ἀπορεῖν ὅπη ποτὲ ἔτι διαδύσεται τὸν
λόγον· ὀρθῇ γὰρ ἢ παροιμία, τὸ τὰς ἀπάσας μὴ ῥῥῆδιον εἶναι 5
διαφεύγειν. νῦν οὖν καὶ μάλιστα ἐπιθετέον αὐτῷ.

ΘΕΑΙ. Καλῶς λέγεις.

ΞΕ. Πρῶτον δὴ στάντες οἶον ἐξαναπνεύσωμεν, καὶ πρὸς
ἡμᾶς αὐτοὺς διαλογισώμεθα ἅμα ἀναπαυόμενοι, φέρε, ὅποσα 1
ἡμῶν ὁ σοφιστὴς πέφανται. δοκῶ μὲν γάρ, τὸ πρῶτον
πύρεθον νέων καὶ πλουσίων ἐμμισθος θηρευτῆς.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τὸ δέ γε δεύτερον ἐμπορός τις περὶ τὰ τῆς ψυχῆς 5
μαθήματα.

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

ΞΕ. Τρίτον δὲ ἄρα σὺ περὶ αὐτὰ ταῦτα κάπηλος ἀνεφάνη;

ΘΕΑΙ. Ναί, καὶ τέταρτον γε αὐτοπώλης περὶ τὰ μαθήματα
ἡμῶν (ἦν). 10

ΞΕ. Ὅρθῶς ἐμνημόνευσας. πέμπτον δ' ἐγὼ πειράσομαι
μνημονεύειν· τῆς γὰρ ἀγωνιστικῆς περὶ λόγους ἦν τις ἀθλητῆς, 5
τὴν ἐριστικὴν τέχνην ἀφωρισμένος.

ΘΕΑΙ. Ἦν γὰρ σὺν.

ΞΕ. Τό γε μὴν ἔκτον ἀμφισβητήσιμον μὲν, ὅμως δ'
ἔθεμεν αὐτῷ συγχωρήσαντες δοξῶν ἐμποδίων μαθήμασι περὶ 5
ψυχὴν καθαρτὴν αὐτὸν εἶναι.

δ 2 γὰρ W: γὰρ ἔν BT: γὰρ δὲ Schanz δ 3 καὶ secl. Cobet
δ 5 δ 4 om. T δ 8 αὐτὰ W: ταῦτα BT ἀνεφάνη εἶναι W
δ 10 ἦν add. Heindorf e 1 γὰρ ἀγωνιστικῆς TW: παρ᾽ ἀγωνιστικῆς B
e 5 μαθήμασι TW: μάθησιν B

ΘΕΑΙ. Παντάσας μὲν οὖν.

- 232 ΞΕ. Ἄρ' οὖν ἐννοεῖς, ὅταν ἐπιστήμων τις πολλῶν φαί-
νηται, μᾶς δὲ τέχνης ὀνόματι προσαγορεύηται, τὸ φάντασμα
τοῦτο ὡς οὐκ ἔσθ' ὕγιες, ἀλλὰ δῆλον ὡς ὁ πάσχων αὐτὸ πρὸς
τινα τέχνην οὐ δύναται κατιδεῖν ἐκείνῳ αὐτῆς εἰς ὃ πάντα τὰ
5 μαθήματα ταῦτα βλέπει, διὸ καὶ πολλοῖς ὀνόμασιν ἀνθ' ἑνὸς
τὸν ἔχοντα αὐτὰ προσαγορεύει;

ΘΕΑΙ. Κινδυνεύει τοῦτο ταύτῃ πῃ μάλιστα πεφυκέναι.

- b ΞΕ. Μὴ τοῖσιν ἡμεῖς γε αὐτὸ ἐν τῇ ζητήσῃ δι' ἀργίαν
πάσχωμεν, ἀλλ' ἀναλάβωμεν <ἐν> πρῶτον τῶν περὶ τὸν
σοφιστὴν εἰρημένων. ἐν γάρ τί μοι μάλιστα κατεφάνη
αὐτὸν μνηδόν.

- 5 ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ἀντιλογικὸν αὐτὸν ἔφαμεν εἶναι που.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τί δ'; οὐ καὶ τῶν ἄλλων αὐτοῦ τοῦτου διδάσκαλον
γίγνεσθαι;

- 10 ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΞΕ. Σκοπῶμεν δὴ, περὶ τίνος ἄρα καὶ φασιν οἱ τοιοῦτοι
ποιεῖν ἀντιλογικούς. ἡ δὲ σκέψις ἡμῶν ἐξ ἀρχῆς ἔστω τῇδε
c πῃ. φέρε, περὶ τῶν θείων, ὅς' ἀφανῇ τοῖς πολλοῖς, ἄρ'
ἱκανοὺς ποιοῦσι τοῦτο δρᾶν;

ΘΕΑΙ. Λέγεται γοῦν δὴ περὶ αὐτῶν ταῦτα.

- ΞΕ. Τί δ' ὅσα φανερά γῆς τε καὶ οὐρανοῦ καὶ τῶν περὶ
5 τὰ τοιαῦτα;

ΘΕΑΙ. Τί γάρ;

ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν ἐν γε ταῖς ἰδίαις συνουσίαις, ὅπταν
γενέσεώς τε καὶ οὐσίας πέρι κατὰ πάντων λέγεται τι,
σύνισμεν ὡς αὐτοὶ τε ἀντειπεῖν δεινοὶ τοὺς τε ἄλλους ὅτι

- 10 ποιοῦσιν ἅπερ αὐτοὶ δυνατοὺς;

a 2 φάντασμα] φάσμα W b 1 τῇ om. W b 2 ἐν add.
Heindorf πρώτον] πρώτον τι al. b 3 κατεφάνη μάλιστα W
b 4 αὐτὸν] αὐτὸ T c 3 γοῦν W: οὖν BT c 8 οὐσίας] οὐσίας T
c 9 δεινοὶ] δυνατοὶ W ὅτι secl. Cobet

ΘΕΑΙ. Παντάπασί γε.

ΞΕ. Τί δ' αὖ περὶ νόμων καὶ συμπάντων τῶν πολιτικῶν, δ
ἄρ' οὐχ ὑπισχνοῦνται ποιεῖν ἀμφισβητητικούς;

ΘΕΑΙ. Οὐδεὶς γὰρ ἂν αὐτοῖς ὥς ἔπος εἰπεῖν διελέγετο
μὴ τοῦτο ὑπισχνουμένοις.

ΞΕ. Τά γε μὴν περὶ πασῶν τε καὶ κατὰ μίαν ἐκάστην 5
τέχνην, ἃ δεῖ πρὸς ἕκαστον αὐτὸν τὸν δημιουργὸν ἀντειπεῖν,
δεδημοσιωμένα που καταβέβληται γεγραμμένα τῷ βουλομένῳ
μαθεῖν.

ΘΕΑΙ. Τὰ Πρωταγόρειά μοι φαῖνη περὶ τε πάλης καὶ
τῶν ἄλλων τεχνῶν εἰρηκέναι. e

ΞΕ. Καὶ πολλῶν γε, ὦ μακάριε, ἐτέρων. ἀτὰρ δὴ τὸ
τῆς ἀντιλογικῆς τέχνης ἄρ' οὐκ ἐν κεφαλῇ περὶ πάντων
πρὸς ἀμφισβήτησιν ἱκανή τις δύναμις ἔοικ' εἶναι;

ΘΕΑΙ. Φαίνεται γοῦν δὴ σχεδὸν οὐδὲν ὑπολιπεῖν. 5

ΞΕ. Σὺ δὴ πρὸς θεῶν, ὦ παῖ, θινατὸν ἡγή τοῦτο; τάχα
γὰρ ἂν ὑμεῖς μὲν ὀξύτερον οἱ νέοι πρὸς αὐτὸ βλέποιτε, ἡμεῖς
δὲ ἀμβλύτερον.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον, καὶ πρὸς τί· μάλιστα λέγεις; οὐ γάρ 233
που κατανοῶ τὸ νῦν ἐρωτώμενον.

ΞΕ. Εἰ πάντα ἐπίστασθαι τίνα ἀνθρώπων ἔστι δυνατόν.

ΘΕΑΙ. Μακάριον μεντὰν ἡμῶν, ὦ ξέने, ἦν τὸ γένος.

ΞΕ. Πῶς οὖν ἂν ποτέ τις πρὸς γε τὸν ἐπιστάμενον αὐτὸς 5
ἀνεπιστήμων ὦν δύναιτ' ἂν ὑγιές τι λέγων ἀντειπεῖν;

ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς.

ΞΕ. Τί ποτ' οὖν ἂν εἴη τὸ τῆς σοφιστικῆς δυνάμεως
θαῦμα;

ΘΕΑΙ. Τοῦ δὴ πέρι; 10

ΞΕ. Καθ' ὅντινα τρόπον ποτὲ δυνατοὶ τοῖς νέοις δόξαν b
παρασκευάζειν ὥς εἰσὶ πάντα πάντων αὐτοὶ σοφώτατοι.

d 1 τῶν om. W d 2 ἀμφισβητικούς T d 3 ὥς ἔπος εἰπεῖν
αὐτοῖς W d 6 αὐτὸν] αὐτὸ B d 7 πον TW: om. B e 4 πρὸς] καὶ
πρὸς B e 5 δὴ W: om. BT e 6 δὴ BT Stobaeus: δὲ
δὴ W a 2 πον] πω Stobaeus a 8 τὸ om. T

δῆλον γὰρ ὡς εἰ μήτε ἀντέλεγον ὀρθῶς μήτε ἱκεῖνοις ἐφαί-
 νοντο, φαινόμενοι τε εἰ μηδὲν αὐτῶν μᾶλλον ἐδόκουν διὰ τὴν
 5 ἀμφισβήτησιν εἶναι φρόνιμοι, τὸ σὸν δὲ τοῦτο, σχολῇ ποτ'
 ἂν αὐτοῖς τις χρήματα διδούς ἤθελεν ἂν τούτων αὐτῶν μαθητὴς
 γίνεσθαι.

ΘΕΑΙ. Σχολῇ μεντάν.

ΞΕ. Νῦν δέ γ' ἐθέλουσιν;

10 ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα.

ΞΕ. Δοκοῦσι γὰρ οἶμαι πρὸς ταῦτα ἐπιστημόνως ἔχειν
 αὐτοὶ πρὸς ἅπερ ἀντιλέγουσιν.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΞΕ. Δρώσι δέ γε τοῦτο πρὸς ἅπαντα, φαμέν;

5 ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Πάντα ἄρα σοφοὶ τοῖς μαθηταῖς φαίνονται.

ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΞΕ. Οὐκ ὄντες γε ἀδύνατον γὰρ τοῦτό γε ἐφάνη.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐκ ἀδύνατον;

10 ΞΕ. Δοξαστικὴν ἄρα τινὰ περὶ πάντων ἐπιστήμην ὁ
 σοφιστὴς ἡμῖν ἀλλ' οὐκ ἀλήθειαν ἔχων ἀναπέφανται.

d ΘΕΑΙ. Παντάπασιν μὲν οὖν, καὶ κινδυνεύει γε τὸ νῦν
 εἰρημένον ὀρθότατα περὶ αὐτῶν εἰρῆσθαι.

ΞΕ. Λάβωμεν τοίνυν σαφέστερόν τι παράδειγμα περὶ
 τούτων.

5 ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον δὴ;

ΞΕ. Τόδε. καὶ μοι πειρῶ προσέχων τὸν νοῦν εὖ μάλα
 ἀποκρίνασθαι.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Εἴ τις φαίη μὴ λέγειν μηδ' ἀντιλέγειν, ἀλλὰ ποιεῖν
 10 καὶ δρᾶν μὴ τέχνη συνάπαντα ἐπίστασθαι πράγματα—

e ΘΕΑΙ. Πῶς πάντα εἶπες;

ΞΕ. Τὴν ἀρχὴν τοῦ ῥηθέντος σύ γ' ἡμῖν εὐθὺς ἀγνοεῖς·
 τὰ γὰρ σύμπαντα, ὡς ξοικας, οὐ μαθάνεις.

b 4 μηδὲν TW : μὴ μηδὲν B ad om. W b 5 τὸ σὸν] τόσον BTW

ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν.

ΞΕ. Λέγω τοῖνυν σέ καί ἐμέ τῶν πάντων καί πρὸς ἡμῖν 5
τᾶλλα ζῶα καὶ δένδρα.

ΘΕΑΙ. Πῶς λέγεις;

ΞΕ. Εἴ τις ἐμέ καί σέ καὶ τᾶλλα φυτὰ πάντα ποιήσκειν
φαίη—

ΘΕΑΙ. Τίνα δὴ λέγων τὴν ποιήσω; οὐ γὰρ δὴ γεωργόν 234
γε ἐρεῖς τινα· καὶ γὰρ ζῶων αὐτὸν εἶπες ποιητὴν.

ΞΕ. Φημί, καὶ πρὸς γε θαλάττης καὶ γῆς καὶ οὐρανοῦ καὶ
θεῶν καὶ τῶν ἄλλων συμπάντων· καὶ τοῖνυν καὶ ταχὺ ποιή-
σας αὐτῶν ἕκαστα πάνυ σμικροῦ νομίσματος ἀποδίδοται. 5

ΘΕΑΙ. Παιδιὰν λέγεις τιᾶ.

ΞΕ. Τί δέ; τὴν τοῦ λέγοντος ὅτι πάντα οἶδε καὶ ταῦτα
ἕτερον ἂν διδάξειεν ὀλίγου καὶ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, μὴ οὐ
παιδιὰν νομιστέον;

ΘΕΑΙ. Πάντως που. 10

ΞΕ. Παιδιᾶς δὲ ἔχεις ἢ τι τεχνικώτερον ἢ καὶ χαριέστερον b
εἶδος ἢ τὸ μμηγικόν;

ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς· πάμπολυ γὰρ εἴρηκας εἶδος εἰς ἐν
πάντα συλλαβὼν καὶ σχεδὸν ποικιλώτατον.

ΞΕ. Οὐκοῦν τὸν γ' ὑπισχνούμενον δυνατὸν εἶναι μιᾷ 5
τέχνῃ πάντα ποιεῖν γινώσκόμενον που τοῦτο, ὅτι μμηήματα
καὶ ὁμώνυμα τῶν ὄντων ἀπεργαζόμενος τῇ γραφικῇ τέχνῃ
δυνατὸς ἔσται τοὺς ἀνοήτους τῶν νέων παίδων, πόρρωθεν τὰ
γεγραμμένα ἐπιδεικνύς, λαμβάνειν ὥς ὅτι περ ἂν βουληθῇ
δρᾶν, τοῦτο ἱκανώτατος ὢν ἀποτελεῖν ἔργῳ. 10

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὕ; c

ΞΕ. Τί δὲ δῆ; περὶ τοὺς λόγους ἄρ' οὐ προσδοκῶμεν
εἶναι τινα ἄλλην τέχνην, ἥ αὖ δυνατὸν <δν> [αὖ] τυγχάνει

ε 4 οὖν] οὐ W ε 8 ποιήσκειν W: ποιήσιν BT α 2 γὰρ] γὰρ
δὴ καὶ W α 3 καὶ γῆς W: om. BT α 4 καὶ τοῖνυν] καίτοι εὐ
Badham α 7 τῇ] τὸ Schanz b 1 ἢ bis om. W b 6 τοῦτο]
τοῦτον al. ε 3 τέχνην τινα ἄλλην W ἢ αὖ scripsi: ἢ οὐ B: ἢ
οὐ T δν addidi αὖ exclusi τυγχάνει Heindorf: τυγχάνει BT

τοὺς νέους καὶ ἔτι πόρρω τῶν πραγμάτων τῆς ἀληθείας
 5 ἀφεστῶτας διὰ τῶν ὧτων τοῖς λόγοις γοητεύειν, δεικνύσας
 εἰδῶλα λεγόμενα περὶ πάντων, ὥστε ποιεῖν ἀληθῆ δοκεῖν λέ-
 γεσθαι καὶ τὸν λέγοντα δὴ σοφώτατον πάντων ἅπαντ' εἶναι;

d ΘΕΑΙ. Τί γὰρ οὐκ ἂν εἴη ἄλλη τις τοιαύτη τέχνη;

ΞΕ. Τοὺς πολλοὺς οὖν, ὦ Θεαίτητε, τῶν τότε ἀκούοντων
 ἄρ' οὐκ ἀνάγκη χρόνου τε ἐπελθόντος αὐτοῖς ἱκανοῦ καὶ
 προϋούσης ἡλικίας τοῖς τε οὖσι προσπίπτοντας ἐγγύθεν καὶ
 5 διὰ παθημάτων ἀναγκαζομένους ἐναργῶς ἐφάπτεσθαι τῶν
 ὄντων, μεταβάλλειν τὰς τότε γενομένας δόξας, ὥστε σμικρὰ
 μὲν φαίνεσθαι τὰ μεγάλα, χαλεπὰ δὲ τὰ ῥάδια, καὶ πάντα
 e πάντῃ ἀνατετράφθαι τὰ ἐν τοῖς λόγοις φαντάσματα ὑπὸ τῶν
 ἐν ταῖς πράξεσιν ἔργων παραγενομένων;

ΘΕΑΙ. Ὅς γοῦν ἐμοὶ τηλικῶδε ὄντι κρῖναι. οἶμαι δὲ
 καὶ ἐμὲ τῶν ἔτι πόρρωθεν ἀφεστηκότων εἶναι.

5 ΞΕ. Τοιγαροῦν ἡμεῖς σε οἶδε πάντες πειρασόμεθα καὶ
 νῦν πειρώμεθα ὥς ἐγγύτατα ἄνευ τῶν παθημάτων προσάγειν.
 περὶ δ' οὖν τοῦ σοφιστοῦ τόδε μοι λέγε· πότερον ἤδη τοῦτο
 235 σαφές, ὅτι τῶν γοήτων ἐστὶ τις, μιμητῆς ὢν τῶν ὄντων, ἢ
 διστάζομεν ἔτι μὴ περὶ ὅσων περ ἀντιλέγειν δοκεῖ δυνατὸς
 εἶναι, περὶ τοσοούτων καὶ τὰς ἐπιστήμας ἀληθῶς ἔχων
 τυγχάνει;

5 ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς ἂν, ὦ ξένη; ἀλλὰ σχεδὸν ἤδη σαφές
 ἐκ τῶν εἰρημένων, ὅτι τῶν τῆς παιδείας μετεχόντων ἐστὶ τις
 † μερῶν † εἰς.

ΞΕ. Γόητα μὲν δὴ καὶ μιμητὴν ἄρα θετέον αὐτόν τινα.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ θετέον;

10 ΞΕ. Ἄγε δὴ, νῦν ἡμέτερον ἔργον ἤδη τὸν θῆρα μηκέτ'
 b ἀνείναι· σχεδὸν γὰρ αὐτὸν περιειλήφαμεν ἐν ἀμφιβληστροικῶ

e 7 ἀπάντων W d 1 τοιαύτη τις ἄλλη W d 2 δ om. B
 d 4 τοῖς τε οὖσι om. pr. T e 3 κρῖναι secl. Ast: κρίνειν W
 e 6 πειρώμεθα del. Schanz a 4 τυγχάνει Heindorf a 7 μερῶν]
 μυρίων Apelt e 5 W: e 5 B T (hospiti tribuunt ut sit e 5 γόητα)
 a 8 αὐτόν TW: om. B a 10 νῦν] εἰς γὰρ W

τις τῶν ἐν τοῖς λόγοις περὶ τὰ τοιαῦτα ὀργάνων, ὥστε οὐκέτ' ἐκφεύζεται τόδε γε.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Τὸ μὴ οὐ τοῦ γένους εἶναι τοῦ τῶν θαυματοποιῶν 5
τις εἶς.

ΘΕΑΙ. Κάμολι τοῦτό γε οὕτω περὶ αὐτοῦ συνδοκεῖ.

ΞΕ. Δέδοκται τοῖνυν ὅτι τάχιστα διαιρεῖν τὴν εἰδωλο-
ποικλὴν τέχνην, καὶ καταβάνας εἰς αὐτήν, ἐὰν μὲν ἡμᾶς εὐθὺς 10
ὁ σοφιστὴς ὑπομείνῃ, συλλαβεῖν αὐτὸν κατὰ τὰ ἐπεσταλμένα
ὑπὸ τοῦ βασιλικοῦ λόγου, ἀκείνῳ παραδόντας ἀποφῆναι c
τὴν ἄγρην· ἐὰν δ' ἄρα κατὰ μέρη τῆς μιμητικῆς δύνηται πη,
συνακολουθεῖν αὐτῷ διαιροῦντας ἀεὶ τὴν ὑποδεχομένην αὐτὸν
μοῖραν, ἥσπερ ἂν ληφθῇ. πάντως οὔτε οὗτος οὔτε ἄλλο
γένος οὐδὲν μὴ ποτε ἐκφυγὸν ἐπεύξεται τὴν τῶν οὕτω 5
δυναμένων μετιέναι καθ' ἕκαστά τε καὶ ἐπὶ πάντα μέθοδον.

ΘΕΑΙ. Λέγεις εὖ, καὶ ταῦτα ταύτη ποιητέον.

ΞΕ. Κατὰ δὴ τὸν παρεληλυθότα τρόπον τῆς διαίρεσεως
ἔγωγέ μοι καὶ νῦν φαίνομαι δύο καθορᾶν εἶδη τῆς μιμητικῆς· d
τὴν δὲ ζητουμένην ἰδέαν, ἐν ὅποτέρῳ ποθ' ἡμῖν οὖσα τυγχάνει,
καταμαθεῖν οὐδέπω μοι δοκῶ νῦν δυνατὸς εἶναι.

ΘΕΑΙ. Σὺ δ' ἄλλ' εἶπες πρῶτον καὶ διέλες ἡμῖν τίνα τῶ 5
δύο λέγεις.

ΞΕ. Μίαν μὲν τὴν εἰκαστικὴν ὁρῶν ἐν αὐτῇ τέχνῃ.
ἔστι δ' αὕτη μάλιστα ὅποταν κατὰ τὰς τοῦ παραδείγματος
συμμετρίας τις ἐν μήκει καὶ πλάτει καὶ βάθει, καὶ πρὸς
τούτοις ἔτι χρώματα ἀποδιδούς τὰ προσήκοντα ἐκάστοις, τὴν e
τοῦ μιμήματος γένεσιν ἀπεργάζεται.

ΘΕΑΙ. Τί δ'; οὐ πάντες οἱ μιμούμενοί τι τοῦτ' ἐπιχειροῦσι
δρᾶν;

b 3 οὐκέτ' W : οὐκ ἔτι B : οὐκ T b 4 τὸ W : om. BT b 5 τοῦ
τῶν TW : τούτων B b 8 δέδεικται W : δέδεικται BT c 2 κατὰ]
κατὰ τὰ Heindorf d 2 ποτὲ οὖσα ἡμῖν W d 3 νῦν δοκῶ μοι W
d 4 καὶ διέλες πρῶτον W d 6 ὁρᾶ W e 1 ἐκάστοις W Stobaeus :
ἐκάσταις BT

5 ΞΕ. Οὐκ οὖν ὅσοι γε τῶν μεγάλων πού τι πλάττουσιν
 ἔργων ἢ γράφουσιν. εἰ γὰρ ἀποδιδόειν τὴν τῶν καλῶν
 ἀληθειῶν συμμετρίαν, οἷσθ' ὅτι σμικρότερα μὲν τοῦ δέοντος
 236 τὰ ἄνω, μείζω δὲ τὰ κάτω φαίνουσιν ἂν διὰ τὸ τὰ μὲν πόρρωθεν,
 τὰ δ' ἐγγύθεν ὑφ' ἡμῶν ὁρᾶσθαι.

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Ἄρ' οὖν οὐ χαίρειν τὸ ἀληθὲς ἐάσαντες οἱ δημιουργοὶ
 5 νῦν οὐ τὰς οὐσας συμμετρίας ἀλλὰ τὰς δοξούσας εἶναι καλὰς
 τοῖς εἰδώλοις ἐναπεργάζονται;

ΘΕΑΙ. Παντάπασι γε.

ΞΕ. Τὸ μὲν ἄρα ἕτερον οὐ δίκαιον, εἰκὸς γε ὅν, εἰκόνα
 καλεῖν;

10 ΘΕΑΙ. Ναί.

b ΞΕ. Καὶ τῆς γε μιμητικῆς τὸ ἐπὶ τούτῳ μέρος κλητέον
 ὅπερ εἵπομεν ἐν τῷ πρόσθεν, εἰκαστικήν;

ΘΕΑΙ. Κλητέον.

ΞΕ. Τί δέ; τὸ φαινόμενον μὲν διὰ τὴν οὐκ ἐκ καλοῦ
 5 θέαν εἰκέναι τῷ καλῷ, δύναμιν δὲ εἴ τις λάβοι τὰ τηλικαῦτα
 ἱκανῶς ὁρᾶν, μὴδ' εἰκὸς ᾧ φησιν εἰκέναι, τί καλοῦμεν; ἄρ'
 οὐκ, ἐπεὶ περ φαίνεται μὲν, εἰκοι δὲ οὐ, φάντασμα;

ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΞΕ. Οὐκοῦν πάμπολυ καὶ κατὰ τὴν ζωγραφίαν τοῦτο τὸ
 c μέρος ἐστὶ καὶ κατὰ σύμπασαν μιμητικήν;

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὐ;

ΞΕ. Τὴν δὴ φάντασμα ἀλλ' οὐκ εἰκόνα ἀπεργαζομένην
 τέχνην ἄρ' οὐ φανταστικὴν ὀρθότατ' ἂν προσαγορεύοιμεν;

5 ΘΕΑΙ. Πολύ γε.

ΞΕ. Τούτῳ τοίνυν τῷ δύο ἔλεγον εἶδη τῆς εἰδωλοποιικῆς,
 εἰκαστικὴν καὶ φανταστικὴν.

ε 6 καλῶν] κῶλων Badham α 3 πάνυ μὲν οὖν T Stobaeus: δοκεῖ
 μοι πάνυ μὲν οὖν W: om. B α 5 νῦν] οἱ νῦν Heindorf α 7 παν-
 τάπασι γε W: πάνυ μὲν οὖν BT α 8 τὸ μὲν ἄρα] ἄρ' οὖν τὸ
 μὲν W εἰκὸς γε ὅν] εἰκαστικόν W εἰκόνα om. W b 4 οὐκ ἐκ]
 τοῦ Stobaei cod. A: ἐκ al. b 6 ᾧ] ὅ W c 1 τὴν ἐύμπασαν
 T Stobaeus c 3 φάντασμα W: φαντάσματα BT c 5 πάνυ γε W

ΘΕΑΙ. Ὅρθως.

ΞΕ. Ὁ δέ γε καὶ τότε ἡμφεγνόνουν, <ἐν> ποτέρῳ τὸν σοφιστὴν θετέον, οὐδὲ νῦν πῶ δύναμαι θεάσασθαι σαφῶς, 10 ἀλλ' ὄντως θαυμαστὸς ἀνὴρ καὶ κατιδεῖν παγχάλεπος, ἐπεὶ δ καὶ νῦν μάλα εὖ καὶ κομνῶς εἰς ἄπορον εἶδος διερευνήσασθαι καταπέφενγεν.

ΘΕΑΙ. Ἐοικεν.

ΞΕ. Ἄρ' οὖν αὐτὸ γινώσκων σύμφης, ἢ σε οἶον ῥύμη 5 τις ὑπὸ τοῦ λόγου συνειθισμένον συνεπεσπάσατο πρὸς τὸ ταχὺ συμφῆσαι;

ΘΕΑΙ. Πῶς καὶ πρὸς τί τοῦτο εἴρηκας;

ΞΕ. Ὅντως, ὦ μακάριε, ἐσμέν ἐν παντάπασι χαλεπῇ σκέψει. τὸ γὰρ φαίνεσθαι τοῦτο καὶ τὸ δοκεῖν, εἶναι δὲ e μὴ, καὶ τὸ λέγειν μὲν ἄττα, ἀληθὴ δὲ μὴ, πάντα ταυτὰ ἐστι μεστὰ ἀπορίας αἰεὶ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ καὶ νῦν. ὅπως γὰρ εἰπόντα χρὴ ψευδῇ λέγειν ἢ δοξάζειν ὄντως εἶναι, καὶ τοῦτο φθεγξάμενον ἐναντιολογίᾳ μὴ συνέχεσθαι, παντάπασι, ὦ 5 Θεαίτητε, χαλεπόν. 237

ΘΕΑΙ. Τί δὴ;

ΞΕ. Τετόλμηκεν ὁ λόγος οὗτος ὑποθέσθαι τὸ μὴ ὄν εἶναι· ψεῦδος γὰρ οὐκ ἂν ἄλλως ἐγίγνετο ὄν. Παρμενίδης δὲ ὁ μέγας, ὦ παῖ, παισὶν ἡμῶν οὖσιν ἀρχόμενός τε καὶ διὰ 5 τέλους τοῦτο ἀπεμαρτύρατο, περὶ τὸ ὧδε ἐκάστοτε λέγων καὶ μετὰ μέτρων—

Οὐ γὰρ μὴ ποτε τοῦτο δαμῇ, φησὶν, εἶναι μὴ ἔοντα· ἀλλὰ σὺ τῆσδ' ἀφ' ὁδοῦ διζήμενος εἶργε νόημα.

c9 τότε'] τοῦτ' T ἐν add. Bessarionis liber ποτέρα B: πότερα TW c10 θεάσασθαι] βεβαιώσασθαι W (an θεάσασθαι βεβαίως?) d1 θαυμαστῶς B ἀνὴρ Bekker: ἀνὴρ BT d6 συνεπεσπάσατο W: νῦν ἐπεσπάσατο BT d8 τί W: ὅτι BT e3 μεστὰ TW: om. B a4 ἐγίγνετο] γίγνεται W a5 ἡμῶν W: μὲν BT τε καὶ Heindorf: γε καὶ W: δὲ καὶ BT a6 τοῦτο] ταῦτ' W περὶ] παίζει T a8 τοῦτο δαμῇ Simplicius: τοῦτ' οὐδαμῇ BT: τοῦτ' οὐ δαμῇ W ἔοντα Aristoteles Met. 1089 a, 4: ὄντα BT a9 διζήμενος BT W (sed διζήσιος infra 258 d)

b παρ' ἐκείνου τε οὖν μαρτυρεῖται, καὶ μάλιστα γὰρ δὴ πάντων
δ λόγος αὐτὸς ἂν δηλώσειε μέτρια βασανισθεῖς. τοῦτο οὖν
αὐτὸ πρῶτον θεασώμεθα, εἰ μὴ τί σοι διαφέρει.

ΘΕΑΙ. Τὸ μὲν ἐμὸν δὴ βούλει τίθεσο, τὸν δὲ λόγον
5 ἢ βέλτιστα διέξεις· σκοπῶν αὐτός τε ἴθι κάμει κατὰ ταύτην
τὴν ὁδὸν ἄγε.

ΞΕ. Ἀλλὰ χρὴ δρᾶν ταῦτα. καὶ μοι λέγε· τὸ μηδαμῶς
δὲν τολμῶμέν· που φθέγγεσθαι;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ;

10 ΞΕ. Μὴ τοῖσιν ἐρίδος ἕνεκα μὴδὲ παιδιᾶς, ἀλλ' εἰ σπουδῇ
c δέοι συννοήσαντά τινα ἀποκρίνασθαι τῶν ἀκροατῶν ποῖ χρὴ
τοῦνομ' ἐπιφέρειν τοῦτο, τὸ μὴ οὐ, τί δοκοῦμεν ἂν εἰς τί
καὶ ἐπὶ ποῖον αὐτόν τε καταχρήσασθαι καὶ τῷ πυνθανομένῳ
δεικνύναι;

5 ΘΕΑΙ. Χαλεπὸν ἦρου καὶ σχεδὸν εἰπεῖν οἷον γὰρ ἐμοὶ
παντάπασιν ἄπορον.

ΞΕ. Ἀλλ' οὖν τοῦτό γὰρ δῆλον, ὅτι τῶν οὐτῶν ἐπὶ (τί)
τὸ μὴ δὲν οὐκ οἰστέον.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ ἄν;

10 ΞΕ. Οὐκοῦν ἐπέπερ οὐκ ἐπὶ τὸ οὐ, οὐδ' ἐπὶ τὸ τί φέρων
ὀρθῶς ἂν τις φέροι.

ΘΕΑΙ. Πῶς δὴ;

d ΞΕ. Καὶ τοῦτο ἡμῖν που φανερόν, ὥς καὶ τὸ “τί” τοῦτο
[ῥῆμα] ἐπ' οὐντι λέγομεν ἐκάστοτε· μόνον γὰρ αὐτὸ λέγειν,
ὥσπερ γυνὸν καὶ ἀπρημωμένον ἀπὸ τῶν οὐτῶν ἀπάντων,
ἀδύνατον· ἢ γάρ;

5 ΘΕΑΙ. Ἀδύνατον.

ΞΕ. Ἄρα τῇδε σκοπῶν σύμφης, ὥς ἀνάγκη τὸν τι λέγοντα
ἐν γὰρ τι λέγειν;

b 2 αὐτὸς W: οὗτος BT b 8 φθέγγεσθαι W b 10 ἀλλ' εἰ
σπουδῇ Bekker: ἑλλης τοῦ δὴ B: ἀλλῇ σπουδῇ T: ἀλλ' ἢ σπουδῇ W
c 2 τί] ὅτι TW c 7 τι add. corr. Par. 1808 c 10 φέρων]
φέρων W d 1 τοῦτο Schanz: τοῦτο ῥῆμα T: τοῦ ῥήματος B:
ῥῆμα W d 2 γὰρ om. T

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Ἐνὸς γὰρ δὴ τό γε “τὶ” φήσεις σημείον εἶναι, τὸ
δὲ “τινὲ” δυῶν, τὸ δὲ “τινὲς” πολλῶν. 10

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὗ;

ΞΕ. Τὸν δὲ δὴ μὴ τὶ λέγοντα ἀναγκαιότατον, ὥς ἔοικε, ε
παντάπασι μηδὲν λέγειν.

ΘΕΑΙ. Ἀναγκαιότατον μὲν οὖν.

ΞΕ. Ἄρ’ οὖν οὐδὲ τοῦτο συγχωρητέον, τὸ τὸν τοιοῦτον
λέγειν μὲν [τι], λέγειν μέντοι μηδὲν, ἀλλ’ οὐδὲ λέγειν 5
φατέον, ὅς γ’ ἂν ἐπιχειρῇ μὴ ὄν φθέγγεσθαι;

ΘΕΑΙ. Τέλος γοῦν ἂν ἀπορίας ὁ λόγος ἔχοι.

ΞΕ. Μῆπω μέγ’ εἴπης; ἔτι γάρ, ὦ μακάριε, ἔστι, καὶ 238
ταυτά γε τῶν ἀποριῶν ἡ μεγίστη καὶ πρώτη. περὶ γὰρ
αὐτὴν αὐτοῦ τὴν ἀρχὴν οὔσα τυγχάνει.

ΘΕΑΙ. Πῶς φῆς; λέγε καὶ μηδὲν ἀποκνήσης.

ΞΕ. Τῷ μὲν ὄντι που προσγένοιτ’ ἂν τι τῶν ὄντων ἕτερον. 5

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὗ;

ΞΕ. Μῆ ὄντι δέ τι τῶν ὄντων ἀρά ποτε προσγίγνεσθαι
φήσομεν δυνατόν εἶναι;

ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς;

ΞΕ. Ἀριθμὸν δὴ τὸν σύμπαντα τῶν ὄντων τίθεμεν. 10

ΘΕΑΙ. Εἴπερ γε καὶ ἄλλο τι θετέον ὥς ὄν. b

ΞΕ. Μῆ τοίνυν μὴδ’ ἐπιχειρῶμεν ἀριθμοῦ μῆτε πλήθος
μῆτε ἐν πρὸς τὸ μὴ ὄν προσφέρειν.

ΘΕΑΙ. Οὐκ οὖν ἂν ὀρθῶς γε, ὥς ἔοικεν, ἐπιχειροῦμεν, ὥς
φῆσω ὁ λόγος. 5

ΞΕ. Πῶς οὖν ἂν ἡ διὰ τοῦ στόματος φθέγγεται ἂν τις ἡ
καὶ τῇ διανοίᾳ τὸ παράπαν λάβῃ τὰ μὴ ὄντα ἢ τὸ μὴ ὄν
χωρὶς ἀριθμοῦ;

d 9 γε om. W
Schleiermacher

© 4 τὸν τὸ B

© 5 μὲν om. B

τι secl.

© 6 γ’] δ’ W: om. T

μηδὲν W

μηδὲν W

© 7 ἂν] δὴ W

ἔχει ὁ λόγος T

a 1 ἔτι] ἔστι T

a 2 γε

deicendum susp. Heindorf

a 7 ὄντι δέ τι] ὄν δέ τι B: ὄντι δέ T

ποτε om. B

a 7 φήσομεν προσγίγνεσθαι W

b 3 ἐν] τὸ ἐν

W: τὸ δν T

ΘΕΑΙ. Λέγε πῆ;

10 ΞΕ. Μὴ ὄντα μὲν ἐπειδὴν λέγωμεν, ἀρα οὐ πλῆθος
c ἐπιχειροῦμεν ἀριθμοῦ προστιθέναι;

ΘΕΑΙ. Τί ἵπν;

ΞΕ. Μὴ ὄν δέ, ἀρα οὐ τὸ ἐν αὐ;

ΘΕΑΙ. Σαφέστατά γε.

5 ΞΕ. Καὶ μὴν οὔτε δίκαιόν γε οὔτε ὀρθόν φαμεν ὄν
ἐπιχειρεῖν μὴ ὄντι προσαρμόττειν.

ΘΕΑΙ. Λέγεις ἀληθέστατα.

ΞΕ. Συννοεῖς οὖν ὥς οὔτε φθέγγασθαι δυνατόν ὀρθῶς
οὐτ' εἰπεῖν οὔτε διανοηθῆναι τὸ μὴ ὄν αὐτὸ καθ' αὐτό, ἀλλ'
10 ἔστω ἀδιανόητόν τε καὶ ἄρητον καὶ ἀφθεγκτόν καὶ ἄλογον;

ΘΕΑΙ. Παντάσῃ μὲν οὖν.

d ΞΕ. Ἄρ' οὖν ἐψευσάμην ἄρτι λέγων τὴν μεγίστην ἀπορίαν
ἐρεῖν αὐτοῦ περί, τὸ δὲ ἔτι μείζω τινα λέγειν ἄλλην ἔχομεν;

ΘΕΑΙ. Τίνα δῆ;

ΞΕ. Ὡ θαυμάσιε, οὐκ ἔννοεῖς αὐτοῖς τοῖς λεχθεῖσιν ὅτι
5 καὶ τὸν ἐλέγχοντα εἰς ἀπορίαν καθίστησι τὸ μὴ ὄν οὕτως,
ᾧστε, ὅπότεν αὐτὸ ἐπιχειρήσῃ τις ἐλέγχειν, ἐναντία αὐτὸν
αὐτῷ περὶ ἐκεῖνο ἀναγκάζεσθαι λέγειν;

ΘΕΑΙ. Πῶς φῆς; εἰπὲ ἔτι σαφέστερον.

ΞΕ. Οὐδὲν δεῖ τὸ σαφέστερον ἐν ἐμοὶ σκοπεῖν. ἐγὼ μὲν
e γὰρ ὑποθέμενος οὔτε ἐνὸς οὔτε τῶν πολλῶν τὸ μὴ ὄν δεῖν
μετέχειν, ἄρτι τε καὶ νῦν οὕτως ἐν αὐτὸ εἴρηκα· τὸ μὴ ὄν
γὰρ φημί. συνίης τοι.

ΘΕΑΙ. Ναί.

5 ΞΕ. Καὶ μὴν αὐ καὶ σμικρὸν ἐμπροσθεν ἀφθεγκτόν τε
αὐτὸ καὶ ἄρητον καὶ ἄλογον ἔφην εἶναι. συνέπη;

ΘΕΑΙ. Συνέπομαι. πῶς γὰρ οὐ;

ο 1 ἀριθμοῦ ἐπιχειροῦμεν T ο 5 ὄν T W: om. B d 2 τὸ δὲ
W: τόδε B T sed τοῦ in marg. T: τί δὲ in marg. al.: τό δὲ (τί δὲ)
... ἔχομεν hospiti primus tribuit Winckelmann d 3 τίνα δῆ;
Winckelmann: τί δῆ; B: τι δαί; T hospiti tribuentes d 4 αὐτοῖς]
ἐν αὐτοῖς W d 7 αὐτῷ T: αὐτῷ W: αὐτὸ B e 7 συνέπομαι.
πῶς γὰρ οὐ; T W: συνέπομαι πως B

ΞΕ. Οὐκοῦν τό γε εἶναι προσάπτειν πειρώμενος ἐναντία
τοῖς πρόσθεν ἔλεγον;

239

ΘΕΑΙ. Φαίνῃ.

ΞΕ. Τί δέ; τοῦτο προσάπτων οὐχ ὥς ἐνὶ διελεγόμην;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ μὴν ἀλογόν γε λέγων καὶ ἄρρητον καὶ ἀφθεγκτον 5
ὥς γε πρὸς ἐν τὸν λόγον ἐποιούμην.

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὐ;

ΞΕ. Φαμέν δέ γε δεῦν, εἴπερ ὀρθῶς τις λέξει, μήτε ὥς
ἐν μήτε ὥς πολλὰ διορίζειν αὐτό, μηδὲ τὸ παράπαν αὐτὸ
καλεῖν ἐνὸς γὰρ εἶδει καὶ κατὰ ταύτην ἂν τὴν πρόσρῃσιν 10
προσαγορεύοιτο.

ΘΕΑΙ. Παντάπασί γε.

ΞΕ. Τὸν μὲν τοίνυν ἐμέ γε τί τις ἂν λέγοι; καὶ γὰρ b
πάλα καὶ τὰ νῦν ἡττημένον ἂν εἴροι περὶ τὸν τοῦ μὴ ὄντος
ἔλεγχον. ὥστε ἐν ἔμοιγε λέγουσι, καθάπερ εἶπον, μὴ
σκοπῶμεν τὴν ὀρθολογίαν περὶ τὸ μὴ ὄν, ἀλλ' εἴα δὴ νῦν
ἐν σοὶ σκεψώμεθα. 5

ΘΕΑΙ. Πῶς φῆς;

ΞΕ. Ἴθι ἡμῖν εὖ καὶ γενναίως, ἅτε νέος ὢν, ὅτι μάλιστα
δύνασαι συντείνας πειράσθῃ, μήτε οὐσίαν μήτε τὸ ἐν μήτε
πλήθος ἀριθμοῦ προστιθεὶς τῷ μὴ ὄντι, κατὰ τὸ ὀρθὸν
φθέγγασθαί τι περὶ αὐτοῦ. 10

ΘΕΑΙ. Πολλὴ μεντὰν με καὶ ἄτοπος ἔχοι προθυμία c
τῆς ἐπιχειρήσεως, εἰ σὲ τοιαῦθ' ὁρῶν πάσχοντα αὐτὸς
ἐπιχειροῖν.

ΞΕ. Ἄλλ' εἰ δοκεῖ, σὲ μὲν καὶ ἐμέ χαίρειν ἐῷμεν· ἔως
δ' ἂν τιμὴ δυναμένην ὁρᾶν τοῦτο ἐντυγχάνωμεν, μέχρι τούτου 5

a 1 ἔλεγον TW: λόγον B a 3 προσάπτων] προσάγων T ἐν] ἐν T: ἐν ὄν Heindorf a 5 γε TW: τε B a 8 τις] τι W
a 10 ἐνὸς γὰρ εἶδει B: ἐν τε γὰρ εἶδει T: ἐνὸς γὰρ εἶδει W: ἐν ἐνὸς γὰρ
εἶδει Winckelmann: ἐν τι γὰρ ἦδη Heindorf b 1 ἐμέ τε τι τις B:
ἐμέ γε ἐτι τις T: ἐμέ ἐτι τί τις W b 4 εἴα Bessarionis liber:
εἴα BT b 8 τὸ om. W b 9 τὸ ὀρθὸν] τὸν ὀρθὸν λόγον T
c 2 ὁρᾶν τοιαῦτα W

λέγωμεν ὡς παντὸς μᾶλλον πανούργως εἰς ἄπορον ὁ σοφιστὴς τόπον καταδέδουκεν.

ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα δὴ φαίνεται.

- ΞΕ. Τοιγαροῦν εἴ τινα φήσομεν αὐτὸν ἔχειν φανταστικὴν
 d τέχνην, ῥαδίως ἐκ ταύτης τῆς χρείας τῶν λόγων ἀντιλαμβανόμενος ἡμῶν εἰς τοῦναντίαν ἀποστρέψει τοὺς λόγους, ὅταν εἰδωλοποιὸν αὐτὸν καλῶμεν, ἀνερωτῶν τί ποτε τὸ παράπαν εἰδωλον λέγομεν. σκοπεῖν οὖν, ὦ Θεαίτητε, χρὴ τί τις τῷ
 5 νεανίᾳ πρὸς τὸ ἐρωτώμενον ἀποκρῶνται.

ΘΕΑΙ. Δῆλον ὅτι φήσομεν τὰ τε ἐν τοῖς ὕδασι καὶ κατόπτροις εἰδωλα, ἔτι καὶ τὰ γεγραμμένα καὶ τὰ τετυπωμένα καὶ τᾶλλα ὅσα που τοιαῦτ' ἔσθ' ἕτερα.

- e ΞΕ. Φανερός, ὦ Θεαίτητε, εἰ σοφιστὴν οὐχ ἑωρακώς.

ΘΕΑΙ. Τί δῆ;

ΞΕ. Δόξει σοι μύειν ἢ παντάπασιν οὐκ ἔχειν ὄμματα

ΘΕΑΙ. Πῶς;

- 5 ΞΕ. Τὴν ἀπόκρισιν ὅταν οὕτως αὐτῷ διδῶς ἔαν ἐν κατόπτροις ἢ πλάσμασι λέγῃς τι, καταγελάσεται σου τῶν λόγων, ὅταν ὡς βλέποντι λέγῃς αὐτῷ, προσποιούμενος οὔτε κάτοπτρα
 240 οὔτε ὕδατα γινώσκειν οὔτε τὸ παράπαν ὄψω, τὸ δ' ἐκ τῶν λόγων ἐρωτήσει σε μόνον.

ΘΕΑΙ. Ποῖον;

- ΞΕ. Τὸ διὰ πάντων τούτων ἂ πολλὰ εἰπὼν ἡξίωσας ἐνὶ
 5 προσειπεῖν ὀνόματι φθεγξάμενος εἰδωλον ἐπὶ πᾶσι ὡς ἐν ὄν. λέγε οὖν καὶ ἀμύνου μηδὲν ὑποχωρῶν τὸν ἀνδρα.

ΘΕΑΙ. Τί δῆτα, ὦ ξέने, εἰδωλον ἂν φαίμεν εἶναι πλήν γε τὸ πρὸς τάληθιν ἀφωμοιωμένον ἕτερον τοιοῦτον;

- ΞΕ. Ἅτερον δὲ λέγεις τοιοῦτον ἀληθινόν, ἢ ἐπὶ τίνι τὸ
 b τοιοῦτον εἶπες;

c 6 πανούργως B d 1 χρείας τῶν λόγων T W: χρείας τὸν λόγον B: χρείας τοῦ λόγου Madvig d 2 ἀποστρέψει corr. T: ἀποτρέψει B T W d 3 ποτε om. T W d 4 χρῆ, ὃ θεαίτητε W d 7 ἔτι om. W: ἔτι (δδ) καὶ Heindorf e 1 εἰ, ὃ θεαίτητε W e 5 ἔαν secl. Heindorf: ἔαν . . . λέγῃς τι secl. Cobet e 7 ὅταν . . . αὐτῷ del. Cobet βλέποντι] βλέπων τι T a 2 λόγων] ἔργων W

ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς ἀληθιὸν γε, ἀλλ' εἰκόδς μέν.

ΞΕ. Ἄρα τὸ ἀληθινὸν ὄντως ὃν λέγων;

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Τί δέ; τὸ μὴ ἀληθινὸν ἄρ' ἐναντίον ἀληθοῦς; 5

ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΞΕ. Οὐκ ὄντως [οὐκ] ὃν ἄρα λέγεις τὸ εἰκόδς, εἴπερ αὐτό γε μὴ ἀληθινὸν ἐρεῖς.

ΘΕΑΙ. Ἄλλ' ἔστι γε μήν πως.

ΞΕ. Οὐκὼν ἀληθῶς γε, φῆς. 10

ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν· πλήν γ' εἰκὼν ὄντως.

ΞΕ. Οὐκ ὃν ἄρα [οὐκ] ὄντως ἔστιν ὄντως ἦν λέγομεν εἰκόνα;

ΘΕΑΙ. Κωδυνεύει τοιαύτην τινα πεπλέχθαι συμπλοκὴν c τὸ μὴ ὃν τῷ ὄντι, καὶ μάλα ἄτοπον.

ΞΕ. Πῶς γὰρ οὐκ ἄτοπον; ὁρᾷς γοῦν ὅτι καὶ νῦν διὰ τῆς ἐπαλλάξεως ταύτης ὁ πολυκέφαλος σοφιστὴς ἠνάγκακεν ἡμᾶς τὸ μὴ ὃν οὐχ ἐκόντας ὁμολογεῖν εἶναι πως. 5

ΘΕΑΙ. Ὅρῳ καὶ μάλα.

ΞΕ. Τί δὲ δῆ; τὴν τέχνην αὐτοῦ τίνα ἀφορίσαντες ἡμῖν αὐτοῖς συμφωνεῖν οἰοί τε ἐσόμεθα;

ΘΕΑΙ. Πῇ καὶ τὸ ποῖόν τι φοβούμενος οὕτω λέγεις;

ΞΕ. Ὅταν περὶ τὸ φάντασμα αὐτὸν ἀπατᾶν φῶμεν καὶ d τὴν τέχνην εἶναι τινα ἀπατητικὴν αὐτοῦ, τότε πότερον ψευδῇ δοξάζειν τὴν ψυχὴν ἡμῶν φήσομεν ὑπὸ τῆς ἐκείνου τέχνης, ἢ τί ποτ' ἐροῦμεν;

ΘΕΑΙ. Τοῦτο· τί γὰρ ἂν ἄλλο εἴπαιμεν; 5

ΞΕ. Ψευδῆς δ' αὖ δόξα ἔσται τάναντία τοῖς οὖσι δοξάζουσα, ἢ πῶς;

b7 ὄντως W: ὄντων B: om. T ὃν T: οὐκὼν B: οὐκ ὃν W
b9 πως Hermann: πῶς; BT (praecedentia hospiti tribuentes)
b10 οὐκὼν W: οὐκοῦν T: οὐκὼν B γε φῆς (sic) T: γ' ἔφην BW
b11 ὄντως] ὄντως rec. t (et mox) b12 οὐκ ὃν] οὐκὼν B: οὐκοῦν T
oik secl. Badham c3 ὁρᾷς γοῦν TW Stobaeus: om. B c4 ἐπαλλάξεως] ἐπαλλάξεως Stobaeus c7 ἀφορίζοντες W Stobaeus
d1 φάντασμα T Stobaeus: φάσμα B d2 πότερα W

ΘΕΑΙ. Οὕτως· τὰναντία.

ΞΕ. Λέγεις ὅρα τὰ μὴ ὄντα δοξάζειν τὴν ψευδῇ δόξαν;

10 ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη.

ε ΞΕ. Πότερον μὴ εἶναι τὰ μὴ ὄντα δοξάζουσιν, ἢ πως εἶναι τὰ μηδαμῶς ὄντα;

ΘΕΑΙ. Εἶναί πως τὰ μὴ ὄντα δεῖ γε, εἴπερ ψεύσεται ποτέ τίς τι καὶ κατὰ βραχύ.

5 ΞΕ. Τί δ'; οὐ καὶ μηδαμῶς εἶναι τὰ πάντως ὄντα δοξάζεται;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ τοῦτο δὴ ψεῦδος;

ΘΕΑΙ. Καὶ τοῦτο.

10 ΞΕ. Καὶ λόγος οἶμαι ψευδὴς οὕτω κατὰ ταῦτα νομισθί-
241 σεται τὰ τε ὄντα λέγων μὴ εἶναι καὶ τὰ μὴ ὄντα εἶναι.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ ἂν ἄλλως τοιοῦτος γένοιτο;

ΞΕ. Σχεδὸν οὐδαμῶς· ἀλλὰ ταῦτα ὁ σοφιστὴς οὐ φήσει.
ἢ τίς μηχανῇ συγχωρεῖν τινα τῶν εὖ φρονούντων, ὅταν
5 [ἄφθεγκτα καὶ ἄρρητα καὶ ἄλογα καὶ ἀδιανόητα] προσ-
διωμολογημένα ἢ τὰ πρὸ τούτων ὁμολογηθέντα; μανθάνομεν,
ὦ Θεάτητε, ἃ λέγει;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ μανθάνομεν ὅτι τὰναντία φήσει
λέγειν ἡμᾶς τοῖς νυνδῇ, ψευδῇ τολμήσαντας εἰπεῖν ὥς ἔστιν
b ἐν δόξαις τε καὶ κατὰ λόγους; τῷ γὰρ μὴ ὄντι τὸ ὄν προσ-
άπτειν ἡμᾶς πολλάκις ἀναγκάζεσθαι, διωμολογησαμένους
νυνδῇ τοῦτο εἶναι πάντων ἀδυνατώτατον.

ΞΕ. Ὅρθῶς ἀπεμνημόνευσας. ἀλλ' ὅρα δὴ [βουλευέσθαι]
5 τί χρηὶ δρᾶν τοῦ σοφιστοῦ πέρι· τὰς γὰρ ἀντιλήψεις καὶ

d 8 οὕτως Stobaeus : om. B T d 9 δοξάζειν τὰ μὴ ὄντα W : μὴ
ὄντα δοξάζειν Stobaeus e 1 πως] πῶς λέγεις Stobaeus e 3 δεῖ
γε] λέγε Stobaeus : δὴ γε Heindorf e 4 τι om. T e 10 ταῦτά
Stobaeus : ταῦτα ταῦτα B : ταῦτα T : ταῦτά ταῦτα W a 2 ἄλλως
W Stobaeus : ἄλλος B T a 3 οὐ om. W a 4 ἢ om. W
a 5 ἀφθεγκτα . . . ἀδιανόητα secl. Madvig προδιωμολογημένα T
a 7 λέγει] λέγεις B T a 8 λέγειν φησὶν W b 3 τοῦτο W :
που τοῦτο B T b 4 ὅρα] ὅρα al. βουλευέσθαι secluzi : βου-
λεύεσθαι T

ἀπορίας, ἐὰν αὐτὸν διερευνῶμεν ἐν τῇ τῶν ψευδουργῶν καὶ γοήτων τέχνῃ τιθέντες, ὁρᾷς ὡς εὐποροὶ καὶ πολλοί.

ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα.

ΞΕ. Μικρὸν μέρος τοίνυν αὐτῶν διεληλύθαμεν, οὐσῶν ὡς ἔπος εἰπεῖν ἀπεράντων.

ΘΕΑΙ. Ἀδύνατόν γ' ἂν, ὡς ἔοικεν, εἴη τὸν σοφιστὴν ἐλεῖν, εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει.

ΞΕ. Τί οὖν; οὕτως ἀποστησόμεθα νῦν μαλθακισθέντες;

ΘΕΑΙ. Οὐκ οὖν ἔγωγέ φημι δεῖν, εἰ καὶ κατὰ σμικρὸν 5 οἰοί τ' ἐπιλαβέσθαι πῃ τᾶνδρός ἐσμεν.

ΞΕ. Ἐξεῖς οὖν συγγνώμην καὶ καθάπερ νῦν εἶπες ἀγαπήσεις ἐάν πῃ καὶ κατὰ βραχὺν παρασπασώμεθα οὕτως ἰσχυροῦ λόγου;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐχ ἔξω;

ΞΕ. Τόδε τοίνυν ἔτι μᾶλλον παραιτοῦμαί σε.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Μὴ με οἶον πατραλοῖαν ὑπολάβῃς γίγνεσθαι τινα.

ΘΕΑΙ. Τί δή;

ΞΕ. Τὸν τοῦ πατρὸς Παρμενίδου λόγον ἀναγκαῖον ἡμῶν 5 ἀμνημονέοις ἔσται βασανίζειν, καὶ βιάζεσθαι τό τε μὴ ὅν ὡς ἔστι κατὰ τι καὶ τὸ ὅν αὐτὸ πάλιν ὡς οὐκ ἔστι πῃ.

ΘΕΑΙ. Φαίνεται τὸ τοιοῦτον διαμαχετέον ἐν τοῖς λόγοις.

ΞΕ. Πῶς γὰρ οὐ φαίνεται καὶ τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο τυφλῷ; τούτων γὰρ μὴτ' ἐλεγχθέντων μὴτε ὁμολογηθέντων σχολῇ 6 ποτὲ τις οἷός τε ἔσται περὶ λόγων ψευδῶν λέγων ἢ δόξης, εἴτε εἰδῶλων εἴτε εἰκόνων εἴτε μιμημάτων εἴτε φαντασμάτων αὐτῶν, ἢ καὶ περὶ τεχνῶν τῶν ὅσαι περὶ ταῦτά εἰσι, μὴ καταγέλαστος εἶναι τὰ <γ> ἐναντία ἀναγκαζόμενος αὐτῷ λέγειν. 5

b 6 γοήτων καὶ ψευδουργῶν τιθέντες τέχνη W b 7 εὐποροὶ] ἄποροι
Heusde c 2 γ' ἂν scripsi: γὰρ B T: ἄρ W: γὰρ ἂν al.: τὰρ Camp-
bell (et mox εἰκ', ἂν εἴη) c 4 οὕτως W: om. B T c 7 εἶπες
νῦν W c 8 πῃ] πῇ τι Badham d 8 τὸ . . . λόγοις secl.
Hermann. διαμαχετέον T W: om. B e 1 μὴτε ἐλεγχθέντων T:
μητελεχθέντων B: μὴτε λεχθέντων W e 5 τὰ γ' ἐναντία scripsi:
τὰ μὲν ἂντι B: τὰ ἐναντία T W

ΘΕΑΙ. Ἀληθέστατα.

- 242 ΞΕ. Διὰ ταῦτα μέντοι τολμητέον ἐπιτίθεσθαι τῷ πα-
τρικῷ λόγῳ νῦν, ἣ τὸ παράπαν ἐατέον, εἰ τοῦτό τις εἶργει
δρᾶν ὄκνος.

ΘΕΑΙ. Ἀλλ' ἡμᾶς τοῦτό γε μηδὲν μηδαμῇ εἶρξῃ.

- 5 ΞΕ. Τρίτον τοῖνυν ἔτι σε συμκρόν τι παραιτήσομαι.

ΘΕΑΙ. Λέγε μόνον.

ΞΕ. Εἰπόν που νυνδὴ λέγων ὥς πρὸς τὸν περὶ ταῦτ'
ἐλεγχον αἰετὶ ἀπειρηκῶς ἐγὼ τυγχάνω καὶ δὴ καὶ τὰ νῦν.

ΘΕΑΙ. Εἰπες.

- 10 ΞΕ. Φοβοῦμαι δὴ τὰ εἰρημένα, μή ποτε διὰ ταῦτά σοι
μανικὸς εἶναι δόξω παρὰ πόδα μεταβαλὼν ἐμαυτὸν ἄνω καὶ
b κάτω. σὴν γὰρ δὴ χάρῳ ἐλέγχω τὸν λόγον ἐπιθησόμεθα,
ἐάνπερ ἐλέγχωμεν.

ΘΕΑΙ. Ὡς τοῖνυν ἔμοιγε μηδαμῇ δόξῳ μηδὲν πλημ-
μελεῖν, ἂν ἐπὶ τὸν ἐλεγχον τοῦτον καὶ τὴν ἀπόδειξιν ἴης,
5 θαρρῶν ἴθι τούτου γε ἔνεκα.

ΞΕ. Φέρε δὴ, τίνα ἀρχὴν τις ἂν ἄρξαιτο παρακινδυνευ-
τικού λόγου; δοκῶ μὲν γὰρ τήνδ', ὦ παῖ, τὴν ὁδὸν ἀναγκαιο-
τάτην ἡμῖν εἶναι τρέπεσθαι.

ΘΕΑΙ. Ποίαν δὴ;

- 10 ΞΕ. Τὰ δοκοῦντα νῦν ἐναργῶς ἔχειν ἐπισκέψασθαι πρῶ-
c του μή πῃ τεταραγμένοι μὲν ὤμεν περὶ ταῦτα, ῥαδίως δ'
ἀλλήλοις ὁμολογῶμεν ὥς εὐκρινῶς ἔχοντες.

ΘΕΑΙ. Λέγε σαφέστερον ὃ λέγεις.

- ΞΕ. Εὐκόλως μοι δοκεῖ Παρμενίδης ἡμῖν διειλέχθαι καὶ
5 πᾶς ὅστις πῶποτε ἐπὶ κρίσειν ὥρμησε τοῦ τὰ ὄντα διορίσασθαι
πόσα τε καὶ ποιά ἐστίν.

ΘΕΑΙ. Πῇ;

ΞΕ. Μῦθόν τινα ἕκαστος φαίνεται μοι διηγείσθαι παισὶν
ὡς οὖσιν ἡμῖν, ὃ μὲν ὥς τρία τὰ ὄντα, πολεμεῖ δὲ ἀλλήλοις

a 2 νῦν om. T

μένωμεν B T

ἡμῖν Eusebius

a 7 που νυνδὴ] νῦν δὴ που B

δ' om. T

ο 4 δοκεῖ μοι W

ο 1 μὲν ὤμεν W:

ο 5 ὅστις] ὅστις

ἐνίστε αὐτῶν ἅττα πη, τοτὲ δὲ καὶ φύλα γιγνόμενα γάμους d
 τε καὶ τόκους καὶ τροφὰς τῶν ἐκγόνων παρέχεται· δύο δὲ
 ἕτερος εἰπών, ὕγρον καὶ ξηρὸν ἢ θερμὸν καὶ ψυχρόν, συνου-
 κίζει τε αὐτὰ καὶ ἐκδίδωσι· τὸ δὲ παρ' ἡμῶν Ἑλεατικὸν ἔθνος,
 ἀπὸ Ξενοφάνους τε καὶ ἔτι πρόσθεν ἀρξάμενον, ὡς ἐνὸς οὗτος 5
 τῶν πάντων καλουμένων οὕτω διεξέρχεται τοῖς μύθοις. Ἰάδης
 δὲ καὶ Σικελαὶ τιwes ὕστερον Μοῦσαι συνενόησαν ὅτι συμ-
 πλέκειν ἀσφαλέστατον ἀμφοτέρω καὶ λέγειν ὥς τὸ ὄν πολλά e
 τε καὶ ἐν ἑστίῳ, ἔχθρα δὲ καὶ φιλίᾳ συνέχεται. διαφερόμενον
 γὰρ αἰεὶ συμφέρεται, φασὶν αἱ συντονώτεραι τῶν Μουσῶν·
 αἱ δὲ μαλακώτεραι τὸ μὲν αἰεὶ ταῦτα οὕτως ἔχειν ἐχάλασαν,
 ἐν μέρει δὲ τοτὲ μὲν ἐν εἶναί φασι τὸ πᾶν καὶ φίλον ὑπ' 5
 Ἀφροδίτης, τοτὲ δὲ πολλὰ καὶ πολέμιον αὐτὸ αὐτῷ διὰ νεϊκός 243
 τι. ταῦτα δὲ πάντα εἰ μὲν ἀληθῶς τις ἢ μὴ τούτων εἴρηκε,
 χαλεπὸν καὶ πλημμελὲς οὕτω μεγάλα κλεινοῖς καὶ παλαιοῖς
 ἀνδράσι ἐπιτιμᾶν· ἐκεῖνο δὲ ἀνεπίφθορον ἀποφήνασθαι—

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

5

ΞΕ. Ὅτι λίαν τῶν πολλῶν ἡμῶν ὑπεριδόντες ὠλιγώρησαν·
 οὐδὲν γὰρ φροντίσαντες εἴτ' ἐπακολουθοῦμεν αὐτοῖς λέγουσιν
 εἴτε ἀπολειπόμεθα, περαίνουσι τὸ σφέτερον αὐτῶν ἕκαστοι. b

ΘΕΑΙ. Πῶς λέγεις;

ΞΕ. Ὅταν τις αὐτῶν φθέγξῃται λέγων ὥς ἔστιν ἡ
 γέγονεν ἢ γίγνεται πολλὰ ἢ ἐν ἡ δύο, καὶ θερμὸν αὖ ψυχρῷ
 συγκεραυνύμενον, ἄλλοθί πη διακρίσεις καὶ συγκρίσεις ὑπο- 5
 τιθεῖς, τούτων, ὦ Θεαίτητε, ἐκάστοτε σύ τι πρὸς θεῶν
 συνίης ὅτι λέγουσιν; ἐγὼ μὲν γὰρ ὅτε μὲν ἦν νεώτερος,
 τοῦτό τε τὸ νῦν ἀπορούμενον ὅποτε τις εἴποι, τὸ μὴ ὄν,

d 1 ἅττα πη] ἀγάπη B καὶ B Eusebius : om. T d 3 καὶ] τε
 καὶ W ψυχρὸν καὶ θερμὸν W d 4 ἡμῶν al. Eusebius : ἡμῶν B T W
 d 6 τοὺς μύθους Theodoretus d 7 σικελαὶ B Simplicius : σικελικαὶ
 T W Eusebius ξυεννόησαν T Eusebius Simplicius : ξυνηνεόησαν B
 ἐμπλέκει W e 1 ἀσφαλέστερον Eusebius e 5 ἐν T W Eusebius
 Simpl. : ἐν B a 1 δὲ B Eus. Simpl. : δὲ καὶ T αὐτῷ αὐτὸ B
 a 2 πάντα δὲ ταῦτα W b 8 τε secl. Cobet : γε Hermann τὸ T W :
 om. B τὸ μὴ ὄν secl. Cobet

ἀκριβῶς ῥῆμην συνιέναι. νῦν δὲ ὀρᾷς ἵν' ἐσμὲν αὐτοῦ περί
10 τῆς ἀπορίας.

c ΘΕΑΙ. Ὅρῳ.

ΞΕ. Τάχα τοῖνυν ἴσως οὐχ ἦττον κατὰ τὸ δν ταῦτόν
τοῦτο πάθος εἰληφότες ἐν τῇ ψυχῇ περὶ μὲν τοῦτο εὐπορεῖν
φαμεν καὶ μανθάνειν ὅποταν τις αὐτὸ φθέγγηται, περὶ δὲ
5 θάτερον οὐ, πρὸς ἀμφοτέρα ὁμοίως ἔχοντες.

ΘΕΑΙ. Ἴσως.

ΞΕ. Καὶ περὶ τῶν ἄλλων δὴ τῶν προειρημένων ἡμῶν
ταῦτόν τοῦτο εἰρήσθω.

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

10 ΞΕ. Τῶν μὲν τοῖνυν πολλῶν περὶ καὶ μετὰ τοῦτο σκεψό-
d μεθ', ἂν δόξῃ, περὶ δὲ τοῦ μεγίστου τε καὶ ἀρχηγού πρώτου
νῦν σκεπτέον.

ΘΕΑΙ. Τίνος δὴ λέγεις; ἡ δῆλον ὅτι τὸ δν φῆς πρώτον
δεῖν διερευνησασθαι τί ποθ' οἱ λέγοντες αὐτὸ δηλοῦν
5 ἡγούνται;

ΞΕ. Κατὰ πόδα γε, ὦ Θεαίτητε, ὑπέλαβες. λέγω γὰρ
δὴ ταύτῃ δεῖν ποιεῖσθαι τὴν μέθοδον ἡμᾶς, οἷον αὐτῶν
παρόντων ἀναπνευθαινομένους ᾧδε· “Φέρε, ὅποσοι θερμὸν
καὶ ψυχρὸν ἢ τινε δύο τοιούτω τὰ πάντ' εἶναι φατε, τί ποτε
e ἄρα τοῦτ' ἐπ' ἀμφοῖν φθέγγεσθε, λέγοντες ἀμφω καὶ ἐκάτερον
εἶναι; τί τὸ εἶναι τοῦτο ὑπολάβωμεν ὑμῶν; πότερον τρίτον
παρὰ τὰ δύο ἐκεῖνα, καὶ τρία τὸ πᾶν ἀλλὰ μὴ δύο ἔτι καθ'
ὑμᾶς τιθώμεν; οὐ γάρ που τοῖν γε δυοῖν καλοῦντες θάτερον
5 δν ἀμφοτέρα ὁμοίως εἶναι λέγετε· σχεδὸν γὰρ ἂν ἀμφοτέρως
εἶν, ἀλλ' οὐ δύο εἶτην.”

ΘΕΑΙ. Ἀληθῇ λέγεις.

ΞΕ. “Ἄλλ' ἄρά γε τὰ ἀμφω βούλεσθε καλεῖν δν;”

b 10 τῆς: secl. Cobet 04 ὅποταν] ὁπότε B d 1 πρώτου νῦν
TW: πρώτου δὴ B: πρώτον νῦν al.: πρώτον δὴ Schanz d 4 δεῖ W
d 6 πόδα T (ex emend.) W: πολλὰ B pr. T d 7 δὴ om. W
e 1 φθέγγεσθαι B 02 τοῦτε] τοῦτω B 05 λέγετε] λέγεται B
06 εἶτην W: εἰ τὴν B T 08 γε W: om. B T

ΘΕΑΙ. Ἴσως.

ΞΕ. “Ἄλλ’, ὦ φίλοι,” φήσομεν, “κὰν οὕτω τὰ δύο 244
λέγοιτ’ ἂν σαφέστατα ἓν.”

ΘΕΑΙ. Ὅρθότατα εἴρηκας.

ΞΕ. “Ἐπειδὴ τοῖνυν ἡμεῖς ἠπορήκαμεν, ὑμεῖς αὐτὰ
ἡμῶν ἐμφανίζετε ἱκανῶς, τί ποτε βούλεσθε σημαίνειν ὅποταν 5
ὄν φθέγγησθε. δῆλον γὰρ ὥς ὑμεῖς μὲν ταῦτα πάλαι
γινώσκετε, ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ μὲν ᾧόμεθα, νῦν δ’ ἠπορή-
καμεν. διδάσκετε οὖν πρῶτον τοῦτ’ αὐτὸ ἡμᾶς, ἵνα μὴ
δοξάζωμεν μαθάνειν μὲν τὰ λεγόμενα παρ’ ὑμῶν, τὸ δὲ
τούτου γίνηται πᾶν τούναντίον.” ταῦτα δὴ λέγοντές τε b
καὶ ἀξιούντες παρὰ τε τούτων καὶ παρὰ τῶν ἄλλων ὅσοι
πλείον ἐνὸς λέγουσι τὸ πᾶν εἶναι, μὲν, ὦ παῖ, τὶ πλημ-
μελήσομεν;

ΘΕΑΙ. Ἥκιστά γε.

ΞΕ. Τί δέ; παρὰ τῶν ἓν τὸ πᾶν λεγόντων ἄρ’ οὐ 5
πευστέον εἰς δύναμιν τί ποτε λέγουσι τὸ ὄν;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΞΕ. Τόδε τοῖνυν ἀποκρινέσθων. “Ἐν πού φατε μόνον
εἶναι;”—“Φαμέν γάρ,” φήσουσιν. ἦ γάρ; 10

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. “Τί δέ; ὃν καλεῖτέ τι;”

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. “Πότερον ὅπερ ἓν, ἐπὶ τῷ αὐτῷ προσχρώμενοι δυοῖν c
ὀνόμασιν, ἢ πῶς;”

ΘΕΑΙ. Τίς οὖν αὐτοῖς ἢ μετὰ τοῦτ’, ὧ ξέने, ἀποκρίσις;

ΞΕ. Δῆλον, ὦ Θεαίτητε, ὅτι τῷ ταύτην τὴν ὑπόθεσιν
ὑποθεμένῃ πρὸς τὸ νῦν ἐρωτηθὲν καὶ πρὸς ἄλλο δὲ ὅτι οὖν 5
οὐ πάντων ῥᾶστον ἀποκρίνασθαι.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

a 1-2 κὰν . . . λέγοιτο ἂν B: καὶ . . . λέγετε ἂν T (sed οι supra-
scripto): κὰν . . . λέγετ’ ἂν W a 7 ᾧόμεθα B a 9 δόξωμεν W
b 9 ἀποκρινέσθων Simpl.: ἀποκρινέσθωσαν B T W’ b 12 καλεῖτέ TW:
καλεῖται B Simpl. c 1 τῷ αὐτῷ] τὸ αὐτὸ W c 4 τῷ TW Simpl.: τὸ B

0

ΞΕ. Τό τε δύο ὀνόματα ὁμολογεῖν εἶναι μῆδεν θέμενον
πλὴν ἐν καταγέλαστον που.

10 ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὐ;

ΞΕ. Καὶ τὸ παράπαν γε ἀποδέχεσθαι τοῦ λέγοντος ὡς
d ἔστω ὄνομά τι, λόγον οὐκ ἂν ἔχον.

ΘΕΑΙ. Πῃ;

ΞΕ. Τιθεῖς τε τοῦνομα τοῦ πράγματος ἕτερον δύο λέγει
πού τινε.

5 ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ μὴν ἂν ταῦτόν γε αὐτῷ τιθῇ τοῦνομα, ἢ μηδενὸς
ὄνομα ἀναγκασθήσεται λέγειν, εἰ δέ τινος αὐτὸ φήσει,
συμβήσεται τὸ ὄνομα ὀνόματος ὄνομα μόνον, ἄλλου δὲ
οὐδενὸς ὄν.

10 ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Καὶ τὸ ἐν γε, ἐνὸς ὄνομα ὄν καὶ τοῦ ὀνόματος αὐ
τὸ ἐν ὄν.

ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη.

ΞΕ. Τί δέ; τὸ ὅλον ἕτερον τοῦ ὄντος ἐνὸς ἢ ταῦτόν

15 φήσουσι τούτῳ;

e ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ φήσουσί τε καὶ φασίν;

ΞΕ. Εἰ τούτων ὅλον ἔστιν, ὥσπερ καὶ Παρμενίδης λέγει,

Πάντοθεν εὐκύκλου σφαίρης ἐναλίγκιον ὄγκῳ,
μεσσόθεν ἰσοπαλὲς πάντῃ· τὸ γὰρ οὔτε τι μείζον

5 οὔτε τι βαιότερον πελέναι χρεόν ἐστι τῇ ἢ τῇ,

τοιούτόν γε ὄν τὸ ὄν μέσον τε καὶ ἔσχατα ἔχει, ταῦτα δὲ
ἔχον πᾶσα ἀνάγκη μέρη ἔχειν ἢ πῶς;

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ο 8 τε] δὲ pr. T ο 11 του Hermann: τοῦ B T d 1 οὐκ ἂν
ἔχον T W Simplicius: ἔχον κατέχον B: οὐκ ἂν ἔχοι al. d 3 λέγει
δύο W d 11 ὄνομα ὄν Apelt: ἐν ὄν μόνον B: ὄν μόνον T: ὄνομα
ὄν μόνον Zeller τοῦ B W Simpl.: τοῦτο T αὐτὸ Schleiermacher:
αὐτὸ B T W d 15 φήσουσι τούτῳ T W Simplicius: θήσουσι τοῦτο B
ο 3 σφαίρης Simplicius: σφαῖρας B T sed ηι suprascr. T ο 5 πελέναι
B T: πέλεαν W χρεόν B T: χρεών W ο 6 ἔχει] ἔχειν al.
ο 7 ἔχον T W Simplicius: ἔχων B πᾶσαν T

ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν τό γε μεμερισμένον πάθος μὲν τοῦ ἐνὸς 245
ἔχειω ἐπὶ τοῖς μέρεσι πᾶσιν οὐδὲν ἀποκωλύει, καὶ ταύτη δὴ
πάν τε ὄν καὶ ὄλον ἐν εἶναι.

ΘΕΑΙ. Τί δ' οὐ;

ΞΕ. Τὸ δὲ πεπονθὸς ταῦτα ἄρ' οὐκ ἀδύνατον αὐτό γε τὸ 5
ἐν αὐτὸ εἶναι;

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Ἀμερὲς δῆπου δεῖ παντελῶς τό γε ἀληθῶς ἐν κατὰ
τὸν ὀρθὸν λόγον εἰρῆσθαι.

ΘΕΑΙ. Δεῖ γὰρ οὖν.

10

ΞΕ. Τὸ δέ γε τοιοῦτον ἐκ πολλῶν μερῶν ὄν οὐ συμ- b
φωνήσει τῷ [ὄλῳ] λόγῳ.

ΘΕΑΙ. Μανθάνω.

ΞΕ. Πότερον δὴ πάθος ἔχον τὸ ὄν τοῦ ἐνὸς οὕτως ἐν τε
ἔσται καὶ ὄλον, ἢ παντάπασιν μὴ λέγωμεν ὄλον εἶναι τὸ ὄν; 5

ΘΕΑΙ. Χαλεπὴν προβέβληκας αἵρεσιν.

ΞΕ. Ἀληθέστατα μέντοι λέγεις. πεπονθὸς τε γὰρ τὸ
ὄν ἐν εἶναι πως οὐ ταῦτ' ὄν τῷ ἐνὶ φανέεται, καὶ πλέονα
δὴ τὰ πάντα ἐνὸς ἔσται.

ΘΕΑΙ. Ναί.

10

ΞΕ. Καὶ μὴν ἐάν γε τὸ ὄν ἢ μὴ ὄλον διὰ τὸ πεπονθέναι c
τὸ ὑπ' ἐκείνου πάθος, ἢ δὲ αὐτὸ τὸ ὄλον, ἐνδεὲς τὸ ὄν ἑαυτοῦ
συμβαίνει.

ΘΕΑΙ. Πάνν γε.

ΞΕ. Καὶ κατὰ τοῦτον δὴ τὸν λόγον ἑαυτοῦ στερόμενον 5
οὐκ ὄν ἔσται τὸ ὄν.

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Καὶ ἐνός γε αὖ πλείω τὰ πάντα γίγνεται, τοῦ τε
ὄντος καὶ τοῦ ὄλου χωρὶς ἰδίαν ἑκατέρου φύσιν εἰληφότος.

ΘΕΑΙ. Ναί.

10

ΞΕ. Μὴ ὄντος δέ γε τὸ παράπαν τοῦ ὄλου, ταῦτά τε

a 2 πᾶσιν W
add. T Simplicii D

b 2 ὄλῳ B: om. Simplicii EF: post λόγῳ
b 5 ὄν Schleiermacher: ὄλον BT Simplicius

b 8 φανέεται Simplicius: φαίνεται BT πλέονα] πλέον a B

d ταῦτα ὑπάρχει τῷ ὄντι, καὶ πρὸς τῷ μὴ εἶναι μὴδ' ἂν γενέσθαι ποτὲ ὄν.

ΘΕΑΙ. Τί δῆ;

ΞΕ. Τὸ γενόμενον ἀεὶ γέγονεν ὄλον· ὥστε οὔτε οὐσίαν
5 οὔτε γένεσιν ὥς οὐσαν δεῖ προσαγορεύειν [τὸ ἐν ἡ] τὸ ὄλον
ἐν τοῖς οὐσι μὴ τιθέντα.

ΘΕΑΙ. Παντάπασιν ἔοικε ταῦθ' οὕτως ἔχειν.

ΞΕ. Καὶ μὴν οὐδ' ὅποσονοῦν τι δεῖ τὸ μὴ ὄλον εἶναι·
ποσόν τι γὰρ ὄν, ὅπόσον ἂν ἦ, τοσοῦτον ὄλον ἀναγκαῖον
10 αὐτὸ εἶναι.

ΘΕΑΙ. Κομῶδῃ γε.

ΞΕ. Καὶ τοῖνυν ἄλλα μυρία ἀπεράντους ἀπορίας ἔκαστον
e εἰληφὸς φανεῖται τῷ τὸ ὄν εἶτε δύο τιwὲ εἶτε ἐν μόνον εἶναι
λέγουσι.

ΘΕΑΙ. Δηλοῖ σχεδὸν καὶ τὰ νῦν ὑποφαίνοντα· συν-
άπτεται γὰρ ἕτερον ἐξ ἄλλου, μείζω καὶ χαλεπωτέραν φέρον
5 περὶ τῶν ἐμπροσθεν ἀεὶ ῥηθέντων πλάνην.

ΞΕ. Τοὺς μὲν τοῖνυν διακριβολογουμένους ὄντος τε πέρι
καὶ μῆ, πάντας μὲν οὐ διεληλύθαμεν, ὅμως δὲ ἱκανῶς ἐχέτω
τοὺς δὲ ἄλλως λέγοντας αὐ θεατέον, ἵν' ἐκ πάντων ἴδωμεν
246 ὅτι τὸ ὄν τοῦ μὴ ὄντος οὐδὲν εὐπωρότερον εἰπεῖν ὅτι ποτ'
ἔστιν.

ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν πορεύεσθαι χρῆ καὶ ἐπὶ τούτους.

ΞΕ. Καὶ μὴν ἑοικέ γε ἐν αὐτοῖς οἶον γιγαντομαχία τις
5 εἶναι διὰ τὴν ἀμφισβήτησιν περὶ τῆς οὐσίας πρὸς ἀλλήλους.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Οἱ μὲν εἰς γῆν ἐξ οὐρανοῦ καὶ τοῦ ἀοράτου πάντα
ἐλκουσι, ταῖς χερσὶν ἀτεχνῶς πέτρας καὶ δρυὲς περιλαμ-
βάνοντες. τῶν γὰρ τοιούτων ἐφαπτόμενοι πάντων δισχυρί-

d 1 πρὸς τῷ T W Simpl.: πρὸς τὸ B d 5 γίνεσιν ὥς] *γενομένην*
 ὅτε W Simpl. τὸ ἐν ἡ secl. Bekker d 10 αὐτὸ W Simpl.: om. BT
 d 12 ἄλλας μυρίας al. e 1 τὸ T W: om. B e 3 ὑποφαίνοντα νῦν W
 e 6 τε om. W e 7 πάντας Eusebius: πάνν BT e 8 ἀδ λέ-
 γοντας W ἴδωμεν Eusebius: εἰδῶμεν B: εἰδῶμεν T a 8 ἀτεχνῶς
 (ὥς) Hermann

ζονται τούτο εἶναι μόνον ὃ παρέχει προσβολὴν καὶ ἐπαφήν 10
τινα, ταῦτ' ὃν σῶμα καὶ οὐσίαν ὀριζόμενοι, τῶν δὲ ἄλλων εἰ b
τίς <τι> φήσει μὴ σῶμα ἔχον εἶναι, καταφρονούντες τὸ
παράπαν καὶ οὐδὲν ἐθέλοντες ἄλλο ἀκούειν.

ΘΕΑΙ. Ἡ δεινὸς εἶρηκας ἄνδρας· ἤδη γὰρ καὶ ἐγὼ
τούτων συχνοῖς προσέτυχον. 5

ΞΕ. Τοιγαροῦν οἱ πρὸς αὐτοὺς ἀμφισβητοῦντες μάλα
εὐλαβῶς ἄνωθεν ἐξ ἀοράτου ποθὲν ἀμύνονται, νοητὰ ἅττα
καὶ ἀσώματα εἶδη βιαζόμενοι τὴν ἀληθινὴν οὐσίαν εἶναι·
τὰ δὲ ἐκείνων σώματα καὶ τὴν λεγομένην ὑπ' αὐτῶν ἀλήθειαν
κατὰ σμικρὰ διαθραύοντες ἐν τοῖς λόγοις γένεσιν αὐτ' οὐσίας c
φερομένην τιῶν προσαγορεύουσιν. ἐν μέσῳ δὲ περὶ ταῦτα
ἄπλετος ἀμφοτέρων μάχη τις, ὧ Θεαίτητε, αἰεὶ συνέστηκεν.

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ.

ΞΕ. Παρ' ἀμφοῖν τοῖνων τοῖν γενοῖν κατὰ μέρος λάβωμεν 5
λόγον ὑπὲρ ἧς τίθενται τῆς οὐσίας.

ΘΕΑΙ. Πῶς οὖν δὴ ληψόμεθα;

ΞΕ. Παρὰ μὲν τῶν ἐν εἰδεσιν αὐτὴν τιθεμένων ῥᾶον,
ἡμερώτεροι γάρ· παρὰ δὲ τῶν εἰς σῶμα πάντα ἐλκόντων
βίᾳ χαλεπώτερον, ἴσως δὲ καὶ σχεδὸν ἀδύνατον. ἀλλ' ὧδέ d
μοι δεῖν δοκεῖ περὶ αὐτῶν δρᾶν.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Μάλιστα μὲν, εἰ πῃ δυνατόν ἦν, ἐργῶ βελτίους
αὐτοὺς ποιεῖν· εἰ δὲ τοῦτο μὴ ἐγγχωρεῖ, λόγῳ ποιῶμεν, 5
ὑποτιθέμενοι νομιμώτερον αὐτοὺς ἢ νῦν ἐθέλουσας ἂν ἀποκρί-
νασθαι. τὸ γὰρ ὁμολογηθὲν παρὰ βελτιόνων πού κυριώτερον
ἢ τὸ παρὰ χειρόνων· ἡμεῖς δὲ σὺ τούτων φροντίζομεν, ἀλλὰ
τάληθες ζητοῦμεν.

ΘΕΑΙ. Ὅρθότατα. e

ΞΕ. Κέλευε δὴ τοὺς βελτίους γεγυότας ἀποκρίνασθαι
σοι, καὶ τὸ λεχθὲν παρ' αὐτῶν ἀφερμήνυε.

b 2 τι add. al. : om. B T φήσει B Eusebius : φησι T b 4 γὰρ]
d 2 pr. W b 5 προσέτυχον B pr. T Eusebius : περιέτυχον W corr. T al.
c 8 τιθεμένων αὐτὴν W d 2 δοκεῖ δεῖν W e 3 ἀφερμήνυε W

ΘΕΑΙ. Ταῦτ' ἐσται.

5 ΞΕ. Λεγόντων δὴ θνητὸν ζῷον εἶ φασιν εἶναι τι.

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὐ;

ΞΕ. Τοῦτο δὲ οὐ σῶμα ἐμψυχον ὁμολογοῦσιν;

ΘΕΑΙ. Πάνυ γε.

ΞΕ. Τιθέντες τι τῶν ὄντων ψυχὴν;

247 ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τί δέ; ψυχὴν οὐ τὴν μὲν δικαίαν, τὴν δὲ ἀδικὸν φασιν εἶναι, καὶ τὴν μὲν φρόνιμον, τὴν δὲ ἀφρονα;

ΘΕΑΙ. Τί μὴν;

5 ΞΕ. Ἄλλ' οὐ δικαιοσύνης ἕξει καὶ παρουσίᾳ τοιαύτην αὐτῶν ἐκάστην γίνεσθαι, καὶ τῶν ἐναντίων τὴν ἐναντίαν;

ΘΕΑΙ. Ναί, καὶ ταῦτα σύμφασιν.

ΞΕ. Ἄλλὰ μὴν τό γε δυνατόν τῳ παραγίνεσθαι καὶ ἀπογίνεσθαι πάντως εἶναι τι φήσουσιν.

10 ΘΕΑΙ. Φασὶ μὲν οὖν.

β ΞΕ. Οὐσης οὖν δικαιοσύνης καὶ φρονήσεως καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς καὶ τῶν ἐναντίων, καὶ δὴ καὶ ψυχῆς ἐν ἧ ταῦτα ἐγγίγνεται, πότερον ὁρατὸν καὶ ἀπτόν εἶναι φασὶ τι αὐτῶν ἢ πάντα ἀόρατα;

5 ΘΕΑΙ. Σχεδὸν οὐδὲν τούτων γε ὁρατόν.

ΞΕ. Τί δὲ τῶν τοιούτων; μὲν σῶμά τι λέγουσιν ἴσχειν;

ΘΕΑΙ. Τοῦτο οὐκ ἐτι κατὰ ταῦτ' ἀποκρίνονται πᾶν, ἀλλὰ τὴν μὲν ψυχὴν αὐτὴν δοκεῖν σφίσι σῶμά τι κεκτῆσθαι, φρόνησιν δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον ὧν ἠρώτηκας, αἰσχύ-
c νονται τὸ τολμᾶν ἢ μηδὲν τῶν ὄντων αὐτὰ ὁμολογεῖν ἢ πάντ' εἶναι σώματα δυσχυρίζεσθαι.

ΞΕ. Σαφῶς γὰρ ἡμῖν, ὦ Θεαίτητε, βελτίους γεγόνασιν ἄνδρες· ἐπεὶ τούτων οὐδ' ἂν ἐν ἐπαισχυνθείεν οἱ γε αὐτῶν

5 σπαρτοὶ τε καὶ αὐτόχθονες, ἀλλὰ διατείνουσι τ' ἂν πᾶν ὃ μὴ

a 3 φρονίμην T a 5 παρουσίᾳ] φρονήσεως Campbell a 8 τῳ]
τῷ BT: τὸ W a 9 τι om. W b 3 τι φασίν W b 7 τὰ αὐτὰ W:
ταῦτα BT b 9 ἕκαστον] ἕκαστα W c 3 ὃ θεαίτητε ἡμῖν W
c 4 ἄνδρες Bekker: ἄνδρες BT οὐδ' ἂν ἐν] οὐδὲν ἂν W ἐνεπα-
σχυνθείεν B

δυνατοὶ ταῖς χερσὶ συμπίεζιν εἰσὶν, ὥς ἄρα τοῦτο οὐδὲν τὸ παράπαν ἐστίν.

ΘΕΑΙ. Σχεδὸν οἷα διανοοῦνται λέγεις.

ΞΕ. Πάλιν τοῦνυ ἀνερωτῶμεν αὐτούς· εἰ γάρ τι καὶ σμικρὸν ἐθέλουσι τῶν ὄντων συγχωρεῖν ἀσώματον, ἐξαρκεῖ. d
τὸ γὰρ ἐπὶ τε τούτοις ἅμα καὶ ἐπ' ἐκείνοις ὅσα ἔχει σῶμα συμφυὲς γεγονός, εἰς δὲ βλέποντες ἀμφότερα εἶναι λέγουσι, τοῦτο αὐτοῖς ῥητέον. τάχ' οὖν ἴσως ἂν ἀποροῦεν· εἰ δὴ ti τοιοῦτον πεπόνθασι, σκόπει, προτεινομένων ἡμῶν, ἀρ' 5 ἐθέλοιεν ἂν δέχεσθαι καὶ ὁμολογεῖν τοιούτ' εἶναι τὸ ὄν.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον δὴ; λέγε, καὶ τάχα εἰσόμεθα.

ΞΕ. Λέγω δὴ τὸ καὶ ὁποιοῦν [τινα] κεκτημένον δύναμιν εἴτ' εἰς τὸ ποιεῖν ἕτερον ὁτιοῦν πεφυκὸς εἴτ' εἰς τὸ παθεῖν e καὶ σμικρότατον ὑπὸ τοῦ φαυλοτάτου, κἂν εἰ μόνον εἰς ἅπαξ, πᾶν τοῦτο ὄντως εἶναι· τίθεμαι γὰρ ὄρον [ὀρίζειν] τὰ ὄντα ὥς ἔστιν οὐκ ἄλλο τι πλὴν δυνάμεις.

ΘΕΑΙ. Ἄλλ' ἐπεὶ περ αὐτοὶ γε οὐκ ἔχουσιν ἐν τῷ παρόντι 5 τοῦτου βέλτιον λέγειν, δέχονται τοῦτο.

ΞΕ. Καλῶς· ἴσως γὰρ ἂν εἰς ὕστερον ἡμῖν τε καὶ τούτοις ἕτερον ἂν φανείη. πρὸς μὲν οὖν τούτους τοῦτο ἡμῖν ἐνταῦθα 248 μενέτω συνομολογηθέν.

ΘΕΑΙ. Μένει.

ΞΕ. Πρὸς δὴ τοὺς ἐτέρους ἴωμεν, τοὺς τῶν εἰδῶν φίλους· σὺ δ' ἡμῖν καὶ τὰ παρὰ τούτων ἀφερμήνευε. 5

ΘΕΑΙ. Ταῦτ' ἔσται.

ΞΕ. Γένεσιν, τὴν δὲ οὐσίαν χωρὶς που διελόμενοι λέγετε; ἢ γάρ;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ σώματι μὲν ἡμᾶς γενέσει δι' αἰσθήσεως κοι- 10 νωνεῖν, διὰ λογισμοῦ δὲ ψυχῇ πρὸς τὴν ὄντως οὐσίαν,

d 4 δὴ] δὲ Heindorf

d 5 ἡμῶν om. B

d 8 τινα om. B

e 1 εἴτ' εἰς W: εἴ τις B T

e 3 ὀρίζειν secl. Ast: ὀρί(ειν) τὰ ὄντα

secl. Badham

e 7 ἂν] δὴ Schanz

a 3 μενεῖ Schanz

a 4 δὴ]

δὲ W

a 11 δὲ λογισμοῦ W

ἦν αἰεὶ κατὰ ταῦτὰ ὡσαύτως ἔχειω φατέ, γένεσιν δὲ ἄλλοτε ἄλλως.

b ΘΕΑΙ. Φαμὲν γὰρ οὖν.

ΞΕ. Τὸ δὲ δὴ κοινωνεῖν, ὃ πάντων ἀριστοι, τί τοῦθ' ὑμᾶς ἐπ' ἀμφοῖν λέγειω φῶμεν; ἀρ' οὐ τὸ νυνδὴ παρ' ἡμῶν ῥηθέν;

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

5 ΞΕ. Πάθημα ἢ πόλημα ἐκ δυνάμεώς τινος ἀπὸ τῶν πρὸς ἄλληλα συνιόντων γιγνόμενον. τάχ' οὖν, ὦ Θεαίτητε, αὐτῶν τὴν πρὸς ταῦτα ἀπόκρισιν σὺ μὲν οὐ κατακούεις, ἐγὼ δὲ ἴσως διὰ συνήθειαν.

ΘΕΑΙ. Τίν' οὖν δὴ λέγουσι λόγον;

c ΞΕ. Οὐ συγχωροῦσιν ἡμῖν τὸ νυνδὴ ῥηθὲν πρὸς τοὺς γηγενεῖς οὐσίας πέρι.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ἴκανὸν ἔθεμεν ὅρον πού τῶν ὄντων, ὅταν τῇ παρῇ
5 ἡ τοῦ πάσχειν ἢ δρᾶν καὶ πρὸς τὸ σμικρότατον δύναμις;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Πρὸς δὴ ταῦτα τόδε λέγουσιν, ὅτι γενέσει μὲν μέτεστι τοῦ πάσχειν καὶ ποιεῖν δυνάμεως, πρὸς δὲ οὐσίαν τούτων οὐδετέρου τὴν δύναμιν ἀρμόττειω φασίν.

10 ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν λέγουσί τι;

ΞΕ. Πρὸς ὃ γε λεκτέον ἡμῖν ὅτι δεόμεθα παρ' αὐτῶν

d ἔτι πυθέσθαι σαφέστερον εἰ προσομολογοῦσι τὴν μὲν ψυχὴν γινώσκειν, τὴν δ' οὐσίαν γινώσκεισθαι.

ΘΕΑΙ. Φασὶ μὴν τοῦτό γε.

ΞΕ. Τί δέ; τὸ γινώσκειν ἢ τὸ γινώσκεισθαι φατε
5 πόλημα ἢ πάθος ἢ ἀμφότερον; ἢ τὸ μὲν πάθημα, τὸ δὲ θάτερον; ἢ παντάπασιν οὐδέτερον οὐδετέρου τούτων μεταλαμβάνειν;

ΘΕΑΙ. Δῆλον ὡς οὐδέτερον οὐδετέρου· τὰναντία γὰρ ἂν τοῖς ἐμπροσθεν λέγοιεν.

b3 φῶμεν λέγειν T c7 τόδε] τόδε γε W δι] δε W
d5 ἢ τὸ μὲν . . . d6 θάτερον om. T d8 δῆλον . . . λέγοιεν
primus Theaeteto tribuit Heindorf

ΞΕ. Μανθάνω· τότε γε, ὥς τὸ γινώσκειν εἴπερ ἔσται 10
ποιεῖν τι, τὸ γινωσκόμενον ἀναγκαῖον αὐ συμβαίνει πάσχειν. e
τὴν οὐσίαν δὴ κατὰ τὸν λόγον τοῦτον γινωσκομένην ὑπὸ τῆς
γνώσεως, καθ' ὅσον γινώσκεται, κατὰ τοσοῦτον κινεῖσθαι διὰ
τὸ πάσχειν, δὲ δὴ φαμεν οὐκ ἂν γενέσθαι περὶ τὸ ἡρεμοῦν.

ΘΕΑΙ. Ὅρθως.

5

ΞΕ. Τί δὲ πρὸς Διός; ὥς ἀληθῶς κίνησι καὶ ζῶν καὶ
ψυχὴν καὶ φρόνησι καὶ ῥαδίως πεισθησόμεθα τῷ παντελῶς
δυντὶ μὴ παρῆναι, μηδὲ ζῆν αὐτὸ μηδὲ φρονεῖν, ἀλλὰ σεμνὸν 249
καὶ ἄγιον, νοῦν οὐκ ἔχον, ἀκίνητον ἐστὸς εἶναι;

ΘΕΑΙ. Δεινὸν μεντάν, ὦ ξέε, λόγον συγχωροῖμεν.

ΞΕ. Ἀλλὰ νοῦν μὲν ἔχειν, ζῶν δὲ μὴ φῶμεν;

ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς;

5

ΞΕ. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀμφοτέρω ἐνόντ' αὐτῷ λέγομεν, οὐ
μὴν ἐν ψυχῇ γε φήσομεν αὐτὸ ἔχειν αὐτά;

ΘΕΑΙ. Καὶ τίς ἂν ἕτερον ἔχοι τρόπον;

ΞΕ. Ἀλλὰ δῆτα νοῦν μὲν καὶ ζῶν καὶ ψυχὴν (ἔχειν),
ἀκίνητον μέντοι τὸ παράπαν ἐμψυχον ὃν ἐστάναι; 10

ΘΕΑΙ. Πάντα ἔμοιγε ἄλογα ταῦτ' εἶναι φαίνεται. b

ΞΕ. Καὶ τὸ κινούμενον δὴ καὶ κίνησι συγχωρητέον ὥς
οὐτα.

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὐ;

ΞΕ. Συμβαίνει δ' οὖν, ὦ Θεαίτητε, ἀκινήτων τε ὄντων 5
νοῦν μηδενὶ περὶ μηδενὸς εἶναι μηδαμοῦ.

ΘΕΑΙ. Κομῶδῃ μὲν οὖν.

ΞΕ. Καὶ μὴν ἔαν αὐ φερόμενα καὶ κινούμενα πάντ' εἶναι
συγχωρῶμεν, καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ ταῦτόν τοῦτο ἐκ τῶν ὄντων
ἐξαιρήσομεν. 10

ΘΕΑΙ. Πῶς;

d 10 τὸ δὲ γε T: τὸ δὲ B e 3 διὰ] κατὰ W e 4 ἡρεμοῦν]
ἡρεμῶν B a 6 ἐνόν τ' αὐτῷ W: ἐνόντα αὐτῷ Simplicius: ἐνόν
ταυτῷ B: ἐν ὃν ταυτῷ T λέγωμεν T a 7 γε B Simplicius: τε T
a 9 ἔχειν add. Schleiermacher b 1 ἔμοιγε ἄλογα] ἐμοὶ γελοῖα
Simplicius b 2 δὲ om. pr. T b 5 δ' οὖν] γοῦν W Simplicius
ὄντων] ὄντων τῶν ὄντων Heindorf: ὄντων πάντων Badham

ΞΕ. Τὸ κατὰ ταῦτα καὶ ὡσαύτως καὶ περὶ τὸ αὐτὸ δοκεῖ
c σοι χωρὶς στάσεως γενέσθαι ποτ' ἂν;

ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς.

ΞΕ. Τί δ'; ἄνευ τούτων νοῦν καθορᾶς ὄντα ἢ γενόμενον
ἂν καὶ ὀπουοῦν;

5 ΘΕΑΙ. Ἦκιστα.

ΞΕ. Καὶ μὴν πρὸς γε τοῦτον παντὶ λόγῳ μαχετέον, ὅς
ἂν ἐπιστήμην ἢ φρόνησιν ἢ νοῦν ἀφανίζων ἰσχυρίζηται περὶ
τινος ὀπουοῦν.

ΘΕΑΙ. Σφόδρα γε.

10 ΞΕ. Τῷ δὴ φιλοσόφῳ καὶ ταῦτα μάλιστα τιμῶντι πᾶσα,
ὡς ἔοικεν, ἀνάγκη διὰ ταῦτα μήτε τῶν ἐν ἢ καὶ τὰ πολλὰ
d εἶδη λεγόντων τὸ πᾶν ἐστηκὸς ἀποδέχεσθαι, τῶν τε αὖ
πανταχῇ τὸ ὄν κινούντων μηδὲ τὸ παράπαν ἀκούειν, ἀλλὰ
κατὰ τὴν τῶν παιδων εὐχὴν, ὅσα ἀκίνητα καὶ κεκωημένα, τὸ
ὄν τε καὶ τὸ πᾶν συναμφότερα λέγειν.

5 ΘΕΑΙ. Ἀληθέστατα.

ΞΕ. Τί οὖν; ἄρ' οὐκ ἐπιεικῶς ἤδη φαινόμεθα περιειλη-
φέναι τῷ λόγῳ τὸ ὄν;

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Βαβαὶ † μέντ' ἂν ἴδρα, † ὦ Θεαίτητε, ὥς μοι δοκοῦμεν
10 νῦν αὐτοῦ γνώσεσθαι περὶ τὴν ἀπορίαν τῆς σκέψεως.

e ΘΕΑΙ. Πῶς αὖ καὶ τί τοῦτ' εἴρηκας;

ΞΕ. Ὡ μακάριε, οὐκ ἐννοεῖς ὅτι νῦν ἐσμεν ἐν ἀγνοίᾳ
τῇ πλείστη περὶ αὐτοῦ, φαινόμεθα δέ τι λέγειν ἡμῖν
αὐτοῖς;

5 ΘΕΑΙ. Ἐμοὶ γοῦν· ὅπῃ δ' αὖ λελήθαμεν οὕτως ἔχοντες,
οὐ πάνυ συνήμι.

ΞΕ. Σκόπει δὴ σαφέστερον εἰ τὰ νῦν συνομολογοῦντες

ο 1 ποτ'] τότ' B ο 4 ἂν TW: αἰ B ο 11 τῶν TW: τὸ B
d 1 τῶν TW: τὸν B d 3 ὅσα . . . κεκωημένα secl. Schanz
d 4 λέγειν] λέγει B d 6 οὖν] δὴ οὖν W d 9 μέντ' ἂν ἴδρα
BT: μὴ λῖαν θάρρει Apelt: fort. μενετέον ἴδρα ο 7 τὰ νῦν] ταῦτα
νῦν T: ταῦτα W: τα B

δικαίως ἂν ἐπερωτηθεῖμεν ἅπερ αὐτοὶ τότε ἠρωτῶμεν τοὺς 250
λέγοντας εἶναι τὸ πᾶν θερμὸν καὶ ψυχρόν.

ΘΕΑΙ. Ποῖα; ὑπόμνησόν με.

ΞΕ. Πάνυ μὲν οὖν καὶ πειράσομαί γε δρᾶν τοῦτο
ἐρωτῶν σὲ καθάπερ ἐκείνους τότε, ἵνα ἅμα τι καὶ 5
προΐωμεν.

ΘΕΑΙ. Ὅρθως.

ΞΕ. Εἴεν δὴ, κίνησω καὶ στάσω ἄρ' οὐκ ἐναντιώτατα
λέγεις ἀλλήλοις;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ;

10

ΞΕ. Καὶ μὴν εἶναί γε ὁμοίως φῆς ἀμφότερα αὐτὰ καὶ
ἐκότερον;

ΘΕΑΙ. Φημί γὰρ οὖν.

b

ΞΕ. Ἄρα κινεῖσθαι λέγων ἀμφότερα καὶ ἐκότερον, ὅταν
εἶναι συγχωρήης;

ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς.

ΞΕ. Ἄλλ' ἐστάναι σημαίνεις λέγων αὐτὰ ἀμφότερα εἶναι; 5

ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς;

ΞΕ. Τρίτον ἄρα τι παρὰ ταῦτα τὸ δν ἐν τῇ ψυχῇ τιθεῖς,
ὥς ὑπ' ἐκείνου τὴν τε στάσιω καὶ τὴν κίνησιω περιεχομένην,
συλλαβῶν καὶ ἀπιδῶν αὐτῶν πρὸς τὴν τῆς οὐσίας κοινωνίαν,
οὕτως εἶναι προσείπας ἀμφότερα; 10

ΘΕΑΙ. Κινδυνεύομεν ὥς ἀληθῶς τρίτον ἀπομαντεῦεσθαί c
τι τὸ δν, ὅταν κίνησιω καὶ στάσιω εἶναι λέγωμεν.

ΞΕ. Οὐκ ἄρα κήσεις καὶ στάσις ἐστὶ συναμφότερον τὸ
δν ἄλλ' ἕτερον δὴ τι τούτων.

ΘΕΑΙ. Ἔοικεν.

5

ΞΕ. Κατὰ τὴν αὐτοῦ φύσιω ἄρα τὸ δν οὔτε ἔστηκεν οὔτε
κινεῖται.

ΘΕΑΙ. Σχεδόν.

a I ἐπερωτηθεῖμεν] ἐρωτηθείμεν TW a II αὐτὰ] ταῦτα W
b 2 λέγων] λέγομεν W b 8 τὴν τε κίνησιω καὶ τὴν στάσιω W
b 9 αὐτῶν] αὐτὸν B c I κινδυνεύομεν T c 4 τούτων]
τοῦτο W

ΞΕ. Ποῖ δὴ χρή τὴν διάνοιαν ἔτι τρέπειν τὸν βουλόμενον
10 ἐναργές τι περὶ αὐτοῦ παρ' ἑαυτῷ βεβαιώσασθαι;

ΘΕΑΙ. Ποῖ γάρ;

ΞΕ. Οἶμαι μὲν οὐδαμῶς ἔτι ῥάδιον. εἰ γάρ τι μὴ
d κινεῖται, πῶς οὐχ ἔστηκεν; ἢ τὸ μηδαμῶς ἔσθ' οὐκ
αὐ κινεῖται; τὸ δὲ ὃν ἡμῶν νῦν ἐκτὸς τούτων ἀμφοτέρων
ἀναπέφονται. ἢ δυνατόν οὖν τοῦτο;

ΘΕΑΙ. Πάντων μὲν οὖν ἀδυνατώτατον.

5 ΞΕ. Τόδε τοῖνυν μνησθῆναι δίκαιον ἐπὶ τούτοις.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ὅτι τοῦ μὴ ὄντος ἐρωτηθέντες τοῦνομα ἐφ' ὅτι
ποτέ δεῖ φέρειν, πάσῃ συνεσχόμεθα ἀπορίᾳ. μέμνησαι;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ;

e ΞΕ. Μῶν οὖν ἐν ἐλάττωσί τινι νῦν ἔσμεν ἀπορίᾳ περὶ
τὸ ὄν;

ΘΕΑΙ. Ἐμοὶ μὲν, ὦ ξένε, εἰ δυνατόν εἰπεῖν, ἐν πλείονι
φαινόμεθα.

5 ΞΕ. Τοῦτο μὲν τοῖνυν ἐνταῦθα κείσθω διηπορημένον·
ἐπειδὴ δὲ ἐξ ἴσου τό τε ὄν καὶ τὸ μὴ ὄν ἀπορίας μετεϊλή-
φατον, νῦν ἐλπίς ἤδη καθάπερ ἂν αὐτῶν θάτερον εἴτε
ἀμυδρότερον εἴτε σαφέστερον ἀναφαίνεται, καὶ θάτερον οὕτως
251 ἀναφαίνεσθαι· καὶ ἐὰν αὐτὸ μὴδέτερον ἰδεῖν δυνάμεθα, τὸν
γούν λόγον δηγήπερ ἂν οἶοι τε ὦμεν εὐπρεπέστατα διωσόμεθα
οὕτως ἀμφοῖν ἅμα.

ΘΕΑΙ. Καλῶς.

5 ΞΕ. Λέγωμεν δὴ καθ' ὅντινά ποτε τρόπον πολλοῖς ὀνόμασι
ταῦτόν τοῦτο ἐκάστοτε προσαγορεύομεν.

ΘΕΑΙ. Οἷον δὴ τί; παράδειγμα εἰπέ.

ΞΕ. Λέγομεν ἀνθρωπὸν δήπου πόλλ' ἄττα ἐπονομάζοντες,
τὰ τε χρώματα ἐπιφέρουντες αὐτῷ καὶ τὰ σχήματα καὶ μεγέθη

c9 δη om. T d8 συνεχόμεθα W: συνεχόμεθα Heindorf
e7 καθάπερ ἂν TW: καθέτερον B a1 ἀναφανίσθαι Heindorf:
ἀν ἀναφαίνεσθαι Hirschig a2 διωσόμεθα] διωσόμεθα Wagner
a9 μεγέθη BT Simpl.: τὰ μεγέθη Wt

καὶ κακίας καὶ ἀρετάς, ἐν οἷς πᾶσι καὶ ἑτέροις μυρίοις οὐ μόνον **10**
 ἄνθρωπον αὐτὸν εἶναι φαμεν, ἀλλὰ καὶ ἀγαθὸν καὶ ἕτερα **b**
 ἀπειρα, καὶ τᾶλλα δὴ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον οὕτως ἐν ἑκαστον
 ὑποθέμενοι πάλιν αὐτὸ πολλὰ καὶ πολλοῖς ὀνόμασι λέγομεν.

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΞΕ. Ὅθεν γε οἶμαι τοῖς τε νέοις καὶ τῶν γερόντων τοῖς **5**
 ὀψιμαθέσι θοήνην παρεσκευάκαμεν· εὐθὺς γὰρ ἀντιλαβέσθαι
 παντὶ πρόχειρον ὥς ἀδύνατον τά τε πολλὰ ἐν καὶ τὸ ἐν
 πολλὰ εἶναι, καὶ δῆπου χαίρουσιν οὐκ ἑῶντες ἀγαθὸν λέγειν **c**
 ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀγαθὸν ἀγαθόν, τὸν δὲ ἄνθρωπον **c**
 ἄνθρωπον. ἐντυγχάνεις γάρ, ὦ Θεαίτητε, ὥς ἐγῶμαι,
 πολλάκις τὰ τοιαῦτα ἐσπουδακόσω, ἐνίστε πρεσβυτέροις
 ἀνθρώποις, καὶ ὑπὸ πενίας τῆς περὶ φρόνησιν κτήσεως τὰ
 τοιαῦτα τεθαρμακόσι, καὶ δὴ τι καὶ πάσσοφον οἰομένους **5**
 τοῦτο αὐτὸ ἀνυρηκέναι.

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Ἵνα τοῖσιν πρὸς ἅπαντας ἡμῶν ὁ λόγος ἦ τοὺς
 πρότε περὶ οὐσίας καὶ ὁτιοῦν διαλεχθέντας, ἔστω καὶ πρὸς **d**
 τούτους καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους, ὅσοις ἐμπροσθεν διειλέγμεθα,
 τὰ νῦν ὥς ἐν ἐρωτήσῃ λεχθησόμενα.

ΘΕΑΙ. Τὰ ποῖα δῆ;

ΞΕ. Πότερον μήτε τὴν οὐσίαν κινήσει καὶ στάσει προσ- **5**
 ἀπτῶμεν μήτε ἄλλο ἄλλῳ μηδὲν μηδενί, ἀλλ' ὥς ἁμεικτα ὄντα
 καὶ ἀδύνατον μεταλαμβάνειν ἀλλήλων οὕτως αὐτὰ ἐν τοῖς παρ'
 ἡμῶν λόγοις τιθῶμεν; ἢ πάντα εἰς ταῦτόν συναγάγωμεν ὥς
 δυνατὰ ἐπικοινωνεῖν ἀλλήλοις; ἢ τὰ μέν, τὰ δὲ μή; τούτων,
 ὦ Θεαίτητε, τί ποτ' ἀν αὐτοὺς προαιρεῖσθαι φήσομεν; **e**

b 3 πολλὰ om. Simplicius b 5 γε TW Simplicius: τε B b 6 παρε-
 σκενάσαμεν W ἀντιλαβέσθαι] εἰ λαβέσθαι Simplicius c 1 τὸ]
 τὸν Simplicius τὸν δὲ] τοῦ (sic) B: τὸ δὲ W c 3 τὰ
 τοιαῦτα πολλάκις W ἐνίστε om. Simplicius c 4 κτήσεως secl.
 Badham c 6 αὐτὸ om. W Simplicius c 8 ὁ λόγος] ὁμό-
 λογος in marg. T d 7 ἀδύνατα T d 8 συναγάγωμεν W:
 ξυνάγωμεν BT e 1 αὐτοὺς προαιρεῖσθαι] προαιρεῖσθαι τούτους T
 φήσομεν W: φήσαιμεν BT

ΘΕΑΙ. Ἐγὼ μὲν ὑπὲρ αὐτῶν οὐδὲν ἔχω πρὸς ταῦτα ἀποκρίνασθαι.

ΞΕ. Τί οὖν οὐ καθ' ἐν ἀποκρινόμενος ἐφ' ἐκάστου τὰ
5 συμβαίνοντα ἐσκέψω;

ΘΕΑΙ. Καλῶς λέγεις.

ΞΕ. Καὶ τιθώμεν γε αὐτοὺς λέγειν, εἰ βούλει, πρῶτον
μηδενὶ μηδὲν μηδεμίαν δύναμιν ἔχειν κοινωνίας εἰς μηδέν.
οὐκοῦν κήνησις τε καὶ στάσις οὐδαμῇ μεθέξεται οὐσίας;

252 ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν.

ΞΕ. Τί δέ; ἔσται πότερον αὐτῶν οὐσίας μὴ προσκοι-
νωνοῦν;

ΘΕΑΙ. Οὐκ ἔσται.

5 ΞΕ. Ταχὺ δὴ ταύτη γε τῇ συνομολογίᾳ πάντα ἀνάστατα
γέγονεν, ὥς ἔοικεν, ἅμα τε τῶν τὸ πᾶν κινούτων καὶ τῶν
ὥς ἐν ἰσάντων καὶ ὅσοι κατ' εἶδη τὰ ὄντα κατὰ ταῦτα
ὡσαύτως ἔχοντα εἶναί φασιν ἀεὶ· πάντες γὰρ οὗτοι τό γε
εἶναι προσάπτουσιν, οἱ μὲν ὄντως κινεῖσθαι λέγοντες, οἱ δὲ
10 ὄντως ἐστηκότ' εἶναι.

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν.

b ΞΕ. Καὶ μὴν καὶ ὅσοι τοτὲ μὲν συντιθέασιν τὰ πάντα,
τοτὲ δὲ διαιροῦσιν, εἴτε εἰς ἐν καὶ ἐξ ἑνὸς ἀπειρα εἴτε εἰς
πέρας ἔχοντα στοιχεῖα διαιρούμενοι καὶ ἐκ τούτων συντι-
θέντες, ὁμοίως μὲν ἂν ἐν μέρει τοῦτο τιθῶσι γιγνόμενον,
5 ὁμοίως δὲ καὶ ἂν ἀεὶ, κατὰ πάντα ταῦτα λέγοιεν ἂν οὐδέν,
εἴπερ μηδεμίᾳ ἔστι σύμμειξις.

ΘΕΑΙ. Ὅρθως.

ΞΕ. Ἔτι τοίνυν ἂν αὐτοὶ πάντων καταγελαστότατα
μετίοιεν τὸν λόγον οἱ μηδὲν ἐῶντες κοινωνίᾳ παθήματος
10 ἐτέρου θάτερον προσαγορεύειν.

c ΘΕΑΙ. Πῶς;

ο 4 τί οὖν . . . ο 5 ἐσκέψω hospiti tribuit Badham et mox Theaeteto
καλῶς λέγεις a 2 προσκοινωνοῦν W : προσκοινωνεῖν B T a 6 τε]
τὰ Campbell a 8 γε] τε γε W b 8 αὐτοὶ] αὐτῶν W b 9 μετ-
λοιοῖεν] μετρίοιμεν B T W

ΞΕ. Τῷ τε “εἶναι” που περὶ πάντα ἀναγκάζονται
χρῆσθαι καὶ τῷ “χωρὶς” καὶ τῷ “τῶν ἄλλων” καὶ τῷ
“καθ’ αὐτὸ” καὶ μυρίοις ἑτέροις, ὧν ἀκρατεῖς ὄντες
εἴργεσθαι καὶ μὴ συνάπτειν ἐν τοῖς λόγοις οὐκ ἄλλων 5
δεύονται τῶν ἐξελεγχόντων, ἀλλὰ τὸ λεγόμενον οἰκοθεν
τὸν πολέμιον καὶ ἐναντιωσόμενον ἔχοντες, ἐντὸς ὑποφθεγ-
γόμενον ὥσπερ τὸν ἄτοπον Εὐρυκλέα περιφέροντες ἀεὶ
πορεύονται.

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ λέγεις ὁμοίον τε καὶ ἀληθές. d

ΞΕ. Τί δ’, ἂν πάντα ἀλλήλοισ ἐῷμεν δύναμιν ἔχειν
ἐπικοινωνίας;

ΘΕΑΙ. Τοῦτο μὲν οἷός τε καὶ γὰρ διαλύειν.

ΞΕ. Πῶς; 5

ΘΕΑΙ. Ὅτι κίνησίς τε αὐτῇ παντάπασιν ἴσται’ ἂν καὶ
στάσις αὐτῇ πάλιν αὐτῇ κινεῖτο, εἴπερ ἐπιγιγνοῖσθην ἐπ’
ἀλλήλοιον.

ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γέ που ταῖς μεγίσταις ἀνάγκαις
ἀδύνατον, κίνησιν τε ἴστασθαι καὶ στάσιω κινεῖσθαι; 10

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΞΕ. Τὸ τρίτον δὴ μόνον λοιπόν.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ μὴν ἔν γέ τι τούτων ἀναγκαῖον, ἢ πάντα ἢ e
μὴδὲν ἢ τὰ μὲν ἐθέλειν, τὰ δὲ μὴ συμμείγνυσθαι.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΞΕ. Καὶ μὴν τά γε δύο ἀδύνατον ἡρέεθ.

ΘΕΑΙ. Ναί. 5

ΞΕ. Πᾶς ἄρα ὁ βουλόμενος ὀρθῶς ἀποκρίνεσθαι τὸ λοιπόν
τῶν τριῶν θήσει.

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν.

ΞΕ. Ὅτε δὴ τὰ μὲν ἐθέλει τοῦτο δρᾶν, τὰ δ’ οὐ, σχεδὸν

c3 τῶν ἄλλων] ἄλλων T: ἀλλήλων Campbell c6 ἐξελεγ-
χόντων T c7 ἐναντιωσόμενον W d3 ἐπικοινωνίας TW:
ἐπὶ κοινωνίας B: ἐπικοινωνεῖν Schanz d6 τε] γε BTW c4 εὐ-
ρέθη. ναί Heindorf: εὐρεθῆναι BT: εὐρεθῆναι. ναί W

253 οἷον τὰ γράμματα πεπονθότ' ἂν εἴη. καὶ γὰρ ἐκείνων τὰ μὲν ἀναρμοστεῖ που πρὸς ἄλληλα, τὰ δὲ συναρμόττει.

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὖ;

ΞΕ. Τὰ δέ γε φωνήεντα διαφερόντως τῶν ἄλλων οἷον
5 δεσμὸς διὰ πάντων κεχώρηκεν, ὥστε ἄνευ τινὸς αἰτῶν
ἀδύνατον ἀρμόττειν καὶ τῶν ἄλλων ἕτερον ἐτέρῳ.

ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα γε.

ΞΕ. Πᾶς οὖν οἶδεν ὅποια ὅποιοις δυνατὰ κοινωνεῖν, ἡ
τέχνης δεῖ τῷ μέλλοντι ὁρᾶν ἱκανῶς αὐτό;

10 ΘΕΑΙ. Τέχνης.

ΞΕ. Ποίας;

ΘΕΑΙ. Τῆς γραμματικῆς.

b ΞΕ. Τί δέ; περὶ τοὺς τῶν ὀξέων καὶ βαρέων φθόγγους
ἄρ' οὐχ οὕτως; ὁ μὲν τοὺς συγκεραυνυμένους τε καὶ μὴ
τέχνην ἔχων γινώσκειν μουσικός, ὁ δὲ μὴ συνιεῖς ἄμουσος;

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

5 ΞΕ. Καὶ κατὰ τῶν ἄλλων δὴ τεχνῶν καὶ ἀτεχνῶν
τοιαῦτα εὐρήσομεν ἕτερα.

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὖ;

ΞΕ. Τί δ'; ἐπειδὴ καὶ τὰ γένη πρὸς ἄλληλα κατὰ ταῦτα
μείξεως ἔχειν ὡμολογήκαμεν, ἄρ' οὐ μετ' ἐπιστήμης τινὸς
10 ἀναγκαῖον διὰ τῶν λόγων πορεύεσθαι τὸν ὀρθῶς μέλλοντα
δείξειν ποῖα ποίοις συμφωνεῖ τῶν γενῶν καὶ ποῖα ἄλληλα
c οὐδέχεται; καὶ δὴ καὶ διὰ πάντων εἰ συνέχοντ' ἄττ' αὐτ'
ἔστιν, ὥστε συμμείγνυσθαι δυνατὰ εἶναι, καὶ πάλιν ἐν ταῖς
διαίρεσεσιν, εἰ δι' ὅλων ἕτερα τῆς διαίρεσεως αἰτία;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐκ ἐπιστήμης δεῖ, καὶ σχεδὸν γε ἴσως
5 τῆς μεγίστης;

ΞΕ. Τῷ οὖν αὐ [νῦν] προσερούμεν, ὦ Θεαίτητε, ταύτην;

a a συναρμόττει] ἀρμόττει T a 8 ὅποια] ὅποια καὶ W δυνατὰ]
δύναται W corr. T a 9 αὐτό] αὐτά T W b 5 ἀτέχνων T
b 8 ταῦτά] τὰ τοιαῦτα B b 9 ἔχειν T W: om. B eδ] οὖν W
b 11 ποῖα om. W c 1 δὴ καὶ] δὴ W συνέχοντ' ἄττ' αὐτ' Wagner:
συνέχοντα ταῦτ' B T W c 7 τίς] τί Stephanus νῦν om. T

ἢ πρὸς Διὸς ἐλάβομεν εἰς τὴν τῶν ἐλευθέρων ἐμπεσούντες ἐπιστήμην, καὶ κωδυνεύομεν ζητοῦντες τὸν σοφιστὴν πρότερον ἀνυρηκέναι τὸν φιλόσοφον;

ΘΕΑΙ. Πῶς λέγεις;

10

ΞΕ. Τὸ κατὰ γένη διαιρεῖσθαι καὶ μήτε ταῦτόν εἶδος δ ἕτερον ἡγήσασθαι μήτε ἕτερον ὃν ταῦτόν μὴν οὐ τῆς διαλεκτικῆς φήσομεν ἐπιστήμης εἶναι;

ΘΕΑΙ. Ναί, φήσομεν.

ΞΕ. Οὐκοῦν ὃ γε τοῦτο δυνατόν δρᾶν μίαν ἰδέαν διὰ 5 πολλῶν, ἐνὸς ἐκάστου κεκμένου χωρὶς, πάντα διατεταμένην ἱκανῶς διαισθάνεται, καὶ πολλὰς ἑτέρας ἀλλήλων ὑπὸ μίᾳς ἔξωθεν περιεχομένας, καὶ μίαν αὖ δι' ὅλων πολλῶν ἐν ἐνὶ συνημμένῃ, καὶ πολλὰς χωρὶς πάντα διωρισμένας· τοῦτο δ' ἔστιν, ἥ τε κοινῶν ἐκαστα δύναται καὶ ὅπῃ μή, διακρίνειν e κατὰ γένος ἐπίστασθαι.

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν τό γε διαλεκτικὸν οὐκ ἄλλῃ δώ- 5 σεις, ὥς ἐγῴμαι, πλὴν τῷ καθαρῶς τε καὶ δικαίως φιλοσοφοῦντι.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ ἂν ἄλλῃ δοίῃ τις;

ΞΕ. Τὸν μὲν δὴ φιλόσοφον ἐν τοιοῦτῃ τῶν τόπῳ καὶ νῦν καὶ ἔπειτα ἀνευρήσομεν ἔαν ζητῶμεν, ἰδεῖν μὲν χαλεπὸν ἐναργῶς καὶ τοῦτον, ἕτερον μὴν τρόπον ἢ τε τοῦ σοφιστοῦ 254 χαλεπότης ἢ τε τούτου.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Ὁ μὲν ἀποδιδράσκων εἰς τὴν τοῦ μὴ ὄντος σκοτεινότητα, τριβῇ προσαπτόμενος αὐτῆς, διὰ τὸ σκοτεινὸν τοῦ 5 τόπου κατανοῆσαι χαλεπός· ἢ γάρ;

ΘΕΑΙ. Ἐοικεν.

ΞΕ. Ὁ δέ γε φιλόσοφος, τῇ τοῦ ὄντος ἀεὶ διὰ λογισμῶν προσκείμενος ἰδέα, διὰ τὸ λαμπρὸν αὐτῆς χώρας οὐδαμῶς

d 1 ταῦτόν (ὄν) Hermann
Apelt e 8 τὸν] τὸ W

d 8 ὅλων] ἄλλων Proclus ἐν] ἐν
a 3 πῶς TW: om. B

10 εἰπετής ὁφθῆναι· τὰ γὰρ τῆς τῶν πολλῶν ψυχῆς ὄμματα
b καρτερεῖν πρὸς τὸ θεῖον ἀφορώντα ἀδύνατα.

ΘΕΑΙ. Καὶ ταῦτα εἰκὸς οὐχ ἦττον ἐκείνων οὕτως ἔχειν.

ΞΕ. Οὐκοῦν περὶ μὲν τούτου καὶ τάχα ἐπισκεψόμεθα
σαφέστερον, ἂν ἔτι βουλομένοις ἡμῖν ἢ περὶ δὲ τοῦ σοφιστοῦ
5 που δήλον ὥς οὐκ ἀνετέον πρὶν ἂν ἱκανῶς αὐτὸν θεασώμεθα.

ΘΕΑΙ. Καλῶς εἶπες.

ΞΕ. Ὅτ' οὖν δὴ τὰ μὲν ἡμῶν τῶν γενῶν ὁμολόγηται
κοινωνεῖν ἐθέλειν ἀλλήλοις, τὰ δὲ μή, καὶ τὰ μὲν ἐπ' ὀλίγον,
τὰ δ' ἐπὶ πολλά, τὰ δὲ καὶ διὰ πάντων οὐδὲν κωλύειν τοῖς
c πᾶσι κεκοινωνηκέναι, τὸ δὴ μετὰ τοῦτο συνεπισπώμεθα τῇ
λόγῳ τῇδε σκοποῦντες, μὴ περὶ πάντων τῶν εἰδῶν, ἵνα μὴ
ταραττώμεθα ἐν πολλοῖς, ἀλλὰ προελόμενοι τῶν μεγίστων
λεγομένων ἅττα, πρῶτον μὲν ποῖα ἕκαστά ἐστιν, ἔπειτα
5 κοινωνίας ἀλλήλων πῶς ἔχει δυνάμεως, ἵνα τό τε ὄν καὶ
μὴ ὄν εἰ μὴ πάσῃ σαφηνεῖα δυνάμεθα λαβεῖν, ἀλλ' οὖν
λόγου γε ἐνδεεῖς μὴδὲν γιγνώμεθα περὶ αὐτῶν, καθ' ὅσον
ὁ τρόπος ἐνδέχεται τῆς νῦν σκέψεως, ἔαν ἔρα ἡμῶν πῃ
d παρεικάθῃ τὸ μὴ ὄν λέγουσιν ὥς ἐστιν ὄντως μὴ ὄν ἀβόοις
ἀπαλλάττειν.

ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν χρη.

ΞΕ. Μέγιστα μὴν τῶν γενῶν ἂ νυνδὴ διήμην τό τε ὄν
5 αὐτὸ καὶ στάσις καὶ κίνησις.

ΘΕΑΙ. Πολύ γε.

ΞΕ. Καὶ μὴν τῷ γε δύο φαμὲν αὐτοῖν ἀμείκτω πρὸς
ἀλλήλω.

ΘΕΑΙ. Σφόδρα γε.

10 ΞΕ. Τὸ δέ γε ὄν μεικτὸν ἀμφοῖν· ἐστὸν γὰρ ἀμφω που.

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὐ;

ΞΕ. Τρία δὴ γίγνεται ταῦτα.

ΘΕΑΙ. Τί μὴν;

a 10 εἰπετής W: εἰπετής BT
κάθῃ Boeckh: παρεκασθῇ BT
καὶ ἡ ... καὶ ἡ W

o 5 καὶ μὴ ὄν om. W d 1 παρει-
d 4 τε] γε B d 5 καὶ ... καὶ]

ΞΕ. Οὐκοῦν αὐτῶν ἕκαστον τοῖν μὲν δυοῖν ἑτερόν ἐστιν,
αὐτὸ δ' ἑαυτῷ ταῦτόν.

15

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

e

ΞΕ. Τί ποτ' αὖ νῦν οὕτως εἰρήκαμεν τό τε ταῦτόν καὶ
θάτερον; πότερα δύο γένη τιwὲ αὐτῷ, τῶν μὲν τριῶν ἄλλω,
συμμειγνυμένω μὴν ἐκείνοις ἐξ ἀνάγκης αἰεί, καὶ περὶ πέντε
ἄλλ' οὐ περὶ τριῶν ὥς οὐτων αὐτῶν σκεπτέον, ἢ τό τε ταῦτόν
τοῦτο καὶ θάτερον ὥς ἐκείνων τι προσαγορεύοντες λαμβάνομεν
ἡμᾶς αὐτούς;

555

ΘΕΑΙ. Ἴσως.

ΞΕ. Ἄλλ' οὐ τι μὴν κίνησις γε καὶ στάσις οὐθ' ἕτερον
οὔτε ταῦτόν ἐστι.

5

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Ὅτι περ ἂν κωφή προσείπωμεν κίνησιν καὶ στάσιν,
τοῦτο οὐδέτερον αὐτοῖν οἶόν τε εἶναι.

ΘΕΑΙ. Τί δή;

ΞΕ. Κίνησις τε στήσεται καὶ στάσις αὖ κινήσεται·
περὶ γὰρ ἀμφοτέρα θάτερον ὀποτερονοῦν γιγνόμενον αὐτοῖν
ἀναγκάσει μεταβάλλειν αὖ θάτερον ἐπὶ τούναντίον τῆς αὐτοῦ
φύσεως, ἅτε μετασχὼν τοῦ ἐναντίου.

b

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ γε.

ΞΕ. Μετέχeton μὴν ἁμφω ταύτου καὶ θατέρου.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Μὴ τούτων λέγωμεν κίνησιν γ' εἶναι ταῦτόν ἢ
θάτερον, μηδ' αὖ στάσιν.

5

ΘΕΑΙ. Μὴ γάρ.

ΞΕ. Ἄλλ' ἄρα τὸ δν καὶ τὸ ταῦτόν ὥς ἐν τι διανοητέον
ἡμῖν;

ΘΕΑΙ. Ἴσως.

10

ΞΕ. Ἄλλ' εἰ τὸ δν καὶ τὸ ταῦτόν μηδὲν διάφορον σημαί-

ε 2 αδ] & B εἴρηκεν W ε 3 αὐτῷ] αὐτοῦ (sic) B: αὐτου (sic) T
ἄλλω] ἄλλω T ε 4 συμμειγνυμένων B α 12 αδ] αὐτὰ W
b 5 γ'] τε W b 8 τὸ alterum om. W b 11 διάφορον W:
διάφορον T: διαφέρον B

νετον, κίνησιν αὐτὴν πάλιν καὶ στάσιν ἀμφοτέρωθεν εἶναι λέγοντες
 c ἀμφοτέρωθεν οὕτως αὐτὰ ταῦτον ὥς ὄντα προσερούμεν.

ΘΕΑΙ. Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε ἀδύνατον.

ΞΕ. Ἀδύνατον ἄρα ταῦτον καὶ τὸ ὄν ἐν εἶναι.

ΘΕΑΙ. Σχεδόν.

5 ΞΕ. Τέταρτον δὴ πρὸς τοῖς τρισὶν εἴδεσιν τὸ ταῦτον
 τιθώμεν;

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Τί δέ; τὸ θάτερον ἄρα ἡμῖν λεκτέον πέμπτον; ἢ
 τοῦτο καὶ τὸ ὄν ὥς δύο ἅπτα ὀνόματα ἐφ' ἐνὶ γένει διανοεῖ-
 10 σθαι δεῖ;

ΘΕΑΙ. Τάχ' ἂν.

ΞΕ. Ἀλλ' οἶμαί σε συγχωρεῖν τῶν ὄντων τὰ μὲν αὐτὰ
 καθ' αὐτά, τὰ δὲ πρὸς ἄλλα αἰεὶ λέγεσθαι.

ΘΕΑΙ. Τί δ' οὐ;

d ΞΕ. Τὸ δέ γ' ἕτερον αἰεὶ πρὸς ἕτερον ἢ γάρ;

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Οὐκ ἂν, εἰ γε τὸ ὄν καὶ τὸ θάτερον μὴ πάμπαν
 διεφερέτην· ἀλλ' εἴπερ θάτερον ἀμφοῖν μετεῖχε τοῖν εἰδοῖν
 5 ὥσπερ τὸ ὄν, ἦν ἂν ποτέ τι καὶ τῶν ἐτέρων ἕτερον οὐ πρὸς
 ἕτερον· νῦν δὲ ἀτεχνῶς ἡμῖν ὅτιπερ ἂν ἕτερον ἦ, συμβέβηκεν
 ἐξ ἀνάγκης ἐτέρου τοῦτο ὅπερ ἔστιν εἶναι.

ΘΕΑΙ. Λέγεις καθάπερ ἔχει.

ΞΕ. Πέμπτον δὴ τὴν θατέρου φύσιν λεκτέον ἐν τοῖς
 e εἴδεσιν οὖσαν, ἐν οἷς προαιρούμεθα.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ διὰ πάντων γε αὐτὴν αὐτῶν φήσομεν εἶναι
 διεληλυθυῖαν· ἐν ἑκαστῷ γὰρ ἕτερον εἶναι τῶν ἄλλων οὐ
 5 διὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν, ἀλλὰ διὰ τὸ μετέχειν τῆς ἰδέας τῆς
 θατέρου.

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν.

c 5 εἴδεσι BT: εἴδεσιν εἶδος W c 8 ἄρα om. W c 13 ἄλλα
 TW: ἄλλα B d 1 δέ γ' δέ γε W: δ' BT d 7 ἐτέρου]
 ἕτερον T τοῦτο] τοῦτ' αὐτὸ W

ΞΕ. Ὡδε δὴ λέγωμεν ἐπὶ τῶν πέντε καθ' ἐν ἀναλαμ-
βάνοντες.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

10

ΞΕ. Πρῶτον μὲν κίνησω, ὥς ἐστι παντάπασιν ἕτερον
στάσεως. ἢ πῶς λέγομεν;

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Οὐ στάσις ἄρ' ἐστίν.

ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς.

15

ΞΕ. Ἔστι δέ γε διὰ τὸ μετέχειν τοῦ ὄντος.

256

ΘΕΑΙ. Ἔστω.

ΞΕ. Αὐθις δὴ πάλιν ἡ κίνησις ἕτερον ταύτου ἐστίν.

ΘΕΑΙ. Σχεδόν.

ΞΕ. Οὐ ταῦτόν ἄρα ἐστίν.

5

ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν.

ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν αὕτη γ' ἦν ταῦτόν διὰ τὸ μετέχειν αὐ-
πάντ' αὐτοῦ.

ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα.

ΞΕ. Τὴν κίνησιν δὴ ταῦτόν τ' εἶναι καὶ μὴ ταῦτόν ὁμολο- 10
γητέον καὶ οὐ δυσχεραυτέον. οὐ γὰρ ὅταν εἴπωμεν αὐτὴν
ταῦτόν καὶ μὴ ταῦτόν, ὁμοίως εἰρήκαμεν, ἀλλ' ὅποταν μὲν
ταῦτόν, διὰ τὴν μέθεξιν ταύτου πρὸς αὐτὴν οὕτω λέγομεν, b
ὅταν δὲ μὴ ταῦτόν, διὰ τὴν κοινωνίαν αὐθιγέρου, δι' ἣν
ἀποχωριζομένη ταύτου γέγονεν οὐκ ἐκεῖνο ἀλλ' ἕτερον, ὥστε
ὁρθῶς αὐ λέγεται πάλιν οὐ ταῦτόν.

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

5

ΞΕ. Οὐκοῦν κὰν εἴ πῃ μετελάμβανεν αὕτη κίνησις στά-
σεως, οὐδὲν ἂν ἄτοπον ἦν στάσιμον αὐτὴν προσαγορεύειν;

ΘΕΑΙ. Ὅρθότατά γε, εἴπερ τῶν γενῶν συγχωρησόμεθα
τὰ μὲν ἀλλήλοις ἐθέλειω μείγνυσθαι, τὰ δὲ μή.

© 12 λέγωμεν W: λέγωμεν BT a 3 ἐστι ταυτοῦ W a 7 αὕτη]
ἐαυτῇ (αὐτῇ Schanz) Madvig: αὐτῇ Heindorf a 8 πάντ' αὐτοῦ]
πάν ταύτου Madvig a 10 τ'] τε BT: τι W b 1 λέγομεν W:
λέγωμεν B pr. T b 6 αὕτη] αὐτὴ ἢ Ast: αὐτῇ ἢ Stallbaum: αὐτῇ
Schanz b 7 post προσαγορεύειν lacunam statuit Heindorf

c ΞΕ. Καὶ μὴν ἐπὶ γε τὴν τούτου πρότερον ἀποδείξω ἢ τῶν νῦν ἀφικόμεθα, ἐλέγχοντες ὥς ἔστι κατὰ φύσιν ταύτη.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ;

5 ΞΕ. Λέγωμεν δὴ πάλιν· ἡ κίνησις ἔστιν ἕτερον τοῦ ἑτέρου, καθάπερ ταύτου τε ἦν ἄλλο καὶ τῆς στάσεως;

ΘΕΑΙ. Ἀναγκαῖον.

ΞΕ. Οὐχ ἕτερον ἄρ' ἔστί πῃ καὶ ἕτερον κατὰ τὸν νυνδὴ λόγον.

10 ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ.

ΞΕ. Τί οὖν δὴ τὸ μετὰ τούτου; ἄρ' αὖ τῶν μὲν τριῶν ἕτερον αὐτὴν φήσομεν εἶναι, τοῦ δὲ τετάρτου μὴ φῶμεν, d ὁμολογήσαντες αὐτὰ εἶναι πέντε, περὶ ὧν καὶ ἐν οἷς προυθέμεθα σκοπεῖν;

ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς; ἀδύνατον γὰρ συγχωρεῖν ἐλάττω τὸν ἀριθμὸν τοῦ νυνδὴ φανέντος.

5 ΞΕ. Ἀδεῶς ἄρα τὴν κίνησιν ἕτερον εἶναι τοῦ ὄντος διαμαχόμενοι λέγωμεν;

ΘΕΑΙ. Ἀδεέστατα μὲν οὖν.

ΞΕ. Οὐκοῦν δὴ σαφῶς ἡ κίνησις ὄντως οὐκ ὄν ἐστι καὶ ὄν, ἐπεὶ περ τοῦ ὄντος μετέχει;

10 ΘΕΑΙ. Σαφέστατά γε.

ΞΕ. Ἔστιν ἄρα ἐξ ἀνάγκης τὸ μὴ ὄν ἐπὶ τε κινήσεως εἶναι καὶ κατὰ πάντα τὰ γένη· κατὰ πάντα γὰρ ἡ θατέρου e φύσις ἕτερον ἀπεργαζομένη τοῦ ὄντος ἕκαστον οὐκ ὄν ποιεῖ, καὶ σύμπαντα δὴ κατὰ ταῦτα ὁτῶς οὐκ ὄντα ὁρθῶς ἐροῦμεν, καὶ πάλιν, ὅτι μετέχει τοῦ ὄντος, εἶναί τε καὶ ὄντα.

ΘΕΑΙ. Κινδυνεύει.

5 ΞΕ. Περὶ ἕκαστον ἄρα τῶν εἰδῶν πολὺ μὲν ἔστι τὸ ὄν, ἀπειρον δὲ πλήθει τὸ μὴ ὄν.

ΘΕΑΙ. Ἔοικεν.

ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ τὸ ὄν αὐτὸ τῶν ἄλλων ἕτερον εἶναι 257
λεκτέον.

ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη.

ΞΕ. Καὶ τὸ ὄν ἄρ' ἡμῖν, ὅσαπέρ ἐστι τὰ ἄλλα, κατὰ
τοσαῦτα οὐκ ἔστιν· ἐκεῖνα γὰρ οὐκ ὄν ἐν μὲν αὐτό ἐστιν, 5
ἀπέραντα δὲ τὸν ἀριθμὸν τᾶλλα οὐκ ἔστιν αὐ.

ΘΕΑΙ. Σχεδὸν οὕτως.

ΞΕ. Οὐκοῦν δὴ καὶ ταῦτα οὐ δυσχεραντέον, ἐπεὶ περ ἔχει
κοινωνίαν ἀλλήλοις ἢ τῶν γενῶν φύσις. εἰ δέ τις ταῦτα
μὴ συγχωρεῖ, πείσας ἡμῶν τοὺς ἐμπροσθεν λόγους οὕτω 10
πειθέτω τὰ μετὰ ταῦτα.

ΘΕΑΙ. Δικαιότατα εἴρηκας.

ΞΕ. Ἰδῶμεν δὴ καὶ τόδε. b

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ὅποταν τὸ μὴ ὄν λέγωμεν, ὥς ἔοικεν, οὐκ ἐναντίον
τι λέγομεν τοῦ ὄντος ἀλλ' ἕτερον μόνον.

ΘΕΑΙ. Πῶς; 5

ΞΕ. Οἷον ὅταν εἴπωμέν τι μὴ μέγα, τότε μᾶλλον τί σοι
φαινόμεθα τὸ σμικρὸν ἢ τὸ ἴσον δηλοῦν τῷ ῥήματι;

ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς;

ΞΕ. Οὐκ ἄρ', ἐναντίον ὅταν ἀπόφασις λέγεται σημαίνειν,
συγχωρησόμεθα, τοσοῦτον δὲ μόνον, ὅτι τῶν ἄλλων τὶ μὴνύει 10
τὸ μὴ καὶ τὸ οὐ προτιθέμενα τῶν ἐπιόντων ὀνομάτων, μᾶλλον c
δὲ τῶν πραγμάτων περὶ ἧτ' ἂν κέηται τὰ ἐπιφθεγγόμενα
ὑστερον τῆς ἀποφάσεως ὀνόματα.

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΞΕ. Τόδε δὲ διανοηθῶμεν, εἰ καὶ σοὶ συνδοκεῖ. 5

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ἡ θατέρου μοι φύσις φαίνεται κατακεκερματισθαι
καθόπερ ἐπιστήμη.

a 4 ὄν ἄρ'] ὄναι B a 11 μετὰ ταῦτα] μεταῦτα B b 1 ἰδῶμεν
W (sed superscripto ei): εἰδῶμεν B: εἰδωμεν T b 10 συγχωρή-
σομεν W c 2 τὰ ἐπιφθεγγόμενα] ἃ ἐπιφθεγγόμενα Heindorf
c 7 φύσις μοι W

ΘΕΑΙ. Πῶς;

- 10 ΞΕ. Μία μὲν ἐστὶ που καὶ ἐκείνη, τὸ δ' ἐπὶ τῇ γιγνώ-
μενον μέρος αὐτῆς ἕκαστον ἀφορισθὲν ἐπωνυμίαν ἴσχει τινὰ
d αὐτῆς ἰδίαν· διὸ πολλαὶ τέχναι τ' εἰσὶ λεγόμεναι καὶ
ἐπιστήμαι.

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

- ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ τὰ τῆς θατέρου φύσεως μόρια μιᾶς
5 οὔσης ταῦτ' ἐπέπυνθε τοῦτο.

ΘΕΑΙ. Τάχ' ἄν· ἀλλ' ὅπη δὴ λέγωμεν;

ΞΕ. Ἔστι τῷ καλῷ τι θατέρου μόριον ἀντιτιθέμενον;

ΘΕΑΙ. Ἔστιν.

ΞΕ. Τοῦτ' οὖν ἀνώνυμον ἐροῦμεν ἢ τῷ ἔχον ἐπωνυμίαν;

- 10 ΘΕΑΙ. Ἐχον· ὁ γὰρ μὴ καλὸν ἐκάστοτε φθεγγόμεθα,
τοῦτο οὐκ ἄλλω τινὸς ἑτερόν ἐστιν ἢ τῆς τοῦ καλοῦ φύσεως.

ΞΕ. Ἴθι νυν τόδε μοι λέγε.

- e ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ἄλλο τι τῶν ὄντων τινὸς ἐνὸς γένους ἀφορισθὲν
καὶ πρὸς τι τῶν ὄντων αὐτὸ πάλιν ἀντιτεθὲν οὕτω συμβέβηκεν
εἶναι τὸ μὴ καλόν;

- 5 ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Ὅντος δὴ πρὸς ὃν ἀντίθεσις, ὥς ξοικ', εἶναι τις
συμβαίνει τὸ μὴ καλόν.

ΘΕΑΙ. Ὁρθότατα.

- ΞΕ. Τί οὖν; κατὰ τοῦτον τὸν λόγον ἄρα μᾶλλον μὲν τὸ
10 καλὸν ἡμῶν ἐστὶ τῶν ὄντων, ἦπτον δὲ τὸ μὴ καλόν;

ΘΕΑΙ. Οὐδέν.

- 258 ΞΕ. Ὅμοίως ἄρα τὸ μὴ μέγα καὶ τὸ μέγα αὐτὸ εἶναι
λεκτέον;

© 10 ἐκείνη] ἐκείνη BT τῇ] τὸ B: τοῦτῃ W © 11 ἴσχει τινὰ
ἐπωνυμίαν W d 1 αὐτῆς secl. Heindorf: αὐτοῦ Baumann τέ
εἰσι W: τέλει T: τισιν B d 6 ἀλλ' ὅπη δὴ W: ἀλλ' ὅπη T:
ἄλλο πῇ B © 2 ἐνὸς om. B γένους] γρ. μέρους in marg. T:
μέρους W (an ἐνὸς γέ τινος!) © 3 συμβέβηκεν εἶναι Stephanus:
συμβεβηκέναι BT © 6 ὃν D: ὃν BT: ὃ W ἀντίθεσιν B: ἡ
ἀντίθεσις W τις Apelt: τι BT: om. W

ΘΕΑΙ. Ὅμοίως.

ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ τὸ μὴ δίκαιον τῷ δίκαιῳ κατὰ ταῦτα
θετέον πρὸς τὸ μηδέν τι μᾶλλον εἶναι θάτερον θατέρου; 5

ΘΕΑΙ. Τί μὴν;

ΞΕ. Καὶ τᾶλλα δὴ ταύτῃ λέξομεν, ἐπείπερ ἡ θατέρου
φύσις ἐφάνη τῶν ὄντων οὕσα, ἐκείνης δὲ οὕσης ἀνάγκη δὴ
καὶ τὰ μόρια αὐτῆς μηδενὸς ἦττον ὄντα τιθέναι.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ; 10

ΞΕ. Οὐκοῦν, ὥς ἔοικεν, ἡ τῆς θατέρου μορίου φύσεως
καὶ τῆς τοῦ ὄντος πρὸς ἄλληλα ἀντικειμένων ἀντίθεσις οὐδὲν b
ἦττον, εἰ θέμις εἰπεῖν, αὐτοῦ τοῦ ὄντος οὐσία ἐστίν, οὐκ ἐναν-
τίον ἐκείνῃ σημαίνουσα ἀλλὰ τοσοῦτον μόνον, ἕτερον ἐκείνου.

ΘΕΑΙ. Σαφέστατά γε.

ΞΕ. Τὴν οὖν αὐτὴν προσεῖπωμεν; 5

ΘΕΑΙ. Δῆλον ὅτι τὸ μὴ ὄν, ὃ διὰ τὸν σοφιστὴν ἐζητοῦμεν,
αὐτό ἐστι τοῦτο.

ΞΕ. Πότερον οὖν, ὥσπερ εἶπες, ἐστὶν οὐδενὸς τῶν ἄλλων
οὐσίας ἐλλειπόμενον, καὶ δεῖ θαρροῦντα ἤδη λέγειν ὅτι τὸ
μὴ ὄν βεβαίως ἐστὶ τὴν αὐτοῦ φύσιν ἔχον, ὥσπερ τὸ μέγα 10
ἦν μέγα καὶ τὸ καλὸν ἦν καλὸν καὶ τὸ μὴ μέγα (μὴ μέγα) καὶ c
τὸ μὴ καλὸν (μὴ καλόν), οὕτω δὲ καὶ τὸ μὴ ὄν κατὰ ταυτόν
ἦν τε καὶ ἐστὶ μὴ ὄν, ἐνάριθμον τῶν πολλῶν ὄντων εἶδος ἓν;
ἢ τινα ἔτι πρὸς αὐτό, ὧ Θεαίτητε, ἀπιστίαν ἔχομεν;

ΘΕΑΙ. Οὐδεμίαν. 5

ΞΕ. Οἷσθ' οὖν ὅτι Παρμενίδῃ μακροτέρως τῆς ἀπορρήσεως
ἠπιστήκαμεν;

ΘΕΑΙ. Τί δή;

ΞΕ. Πλείον ἢ 'κεῖνος ἀπέειπε σκοπεῖν, ἡμεῖς εἰς τὸ
πρόσθεν ἔτι ζητήσαντες ἀπεδείξαμεν αὐτῷ. 10

a 8 ἐφάνη] φανῆ B b 2 οὐσία] οὐσα Simplicius b 8 ὥσπερ]
ἔπερ W b 9 οὐσίας] οὐσίq Madvig δεῖ TW: δεῖ B c 1 μὴ
μέγα et mox μὴ καλόν add. Boeckh c 4 ἔχομεν TW: om. B c 7 ἠπι-
στήκαμεν] ἀφεστήκαμεν Cornarius c 10 ἔτι [ζητήσαντες] ἐπι[ζητή-
σαντες Simplicius

ΘΕΑΙ. Πῶς;

d ΞΕ. Ὅτι ὁ μὲν πού φησιν—

Οὐ γὰρ μή ποτε τοῦτο δαμῆ, εἶναι μὴ ἔοντα,
ἀλλὰ σὺν τῇσδ' ἀφ' ὁδοῦ διζήσιος εἶργε νόημα.

ΘΕΑΙ. Λέγει γὰρ οὖν οὕτως.

5 ΞΕ. Ἡμεῖς δέ γε σὺ μόνον τὰ μὴ ὄντα ὥς ἔστιν ἀπε-
δείξαμεν, ἀλλὰ καὶ τὸ εἶδος ὃ τυγχάνει ὃν τοῦ μὴ ὄντος
ἀπεφηνάμεθα· τὴν γὰρ θατέρου φύσιν ἀποδείξαντες οὐσάν
e τε καὶ κατακεκρματισμένην ἐπὶ πάντα τὰ ὄντα πρὸς ἄλληλα,
τὸ πρὸς τὸ ὃν ἕκαστον μόριον αὐτῆς ἀντιτιθέμενον ἐτολμή-
σαμεν εἰπεῖν ὥς αὐτὸ τοῦτό ἐστιν ὄντως τὸ μὴ ὄν.

ΘΕΑΙ. Καὶ παντάσασί γε, ᾧ ξένη, ἀληθέστατά μοι
5 δοκοῦμεν εἰρηκέναι.

ΞΕ. Μὴ τοῖνυν ἡμᾶς εἶπη τις ὅτι τοῖνυναιτίον τοῦ ὄντος
τὸ μὴ ὄν ἀποφαινόμενοι τολμῶμεν λέγειν ὥς ἔστιν. ἡμεῖς
γὰρ περὶ μὲν ἐναντίου τιwὸς αὐτῷ χαίρειν πάλοι λέγομεν,
259 εἴτ' ἔστιν εἴτε μή, λόγον ἔχον ἢ καὶ παντάσασιν ἄλογον·
ὃ δὲ νῦν εἰρήκαμεν εἶναι τὸ μὴ ὄν, ἢ πεισάτω τις ὥς οὐ
καλῶς λέγομεν ἐλέγχας, ἢ μέχριπερ ἂν ἀδυνατῇ, λεκτέον
καὶ ἐκεῖνῳ καθάπερ ἡμεῖς λέγομεν, ὅτι συμμείγνυται τε
5 ἀλλήλοις τὰ γένη καὶ τό τε ὃν καὶ θάτερον διὰ πάντων καὶ
δι' ἀλλήλων διεληλυθότε τὸ μὲν ἕτερον μετασχὼν τοῦ ὄντος
ἔστι μὲν διὰ ταύτην τὴν μέθεξιν, οὐ μὴν ἐκεῖνό γε οὐ
μετέσχευ ἀλλ' ἕτερον, ἕτερον δὲ τοῦ ὄντος ὃν ἐστι σαφέστατα
b ἐξ ἀνάγκης εἶναι μὴ ὄν· τὸ δὲ ὃν αὐθάρτερον μετεωλιφὸς
ἕτερον τῶν ἄλλων ἂν εἴη γενῶν, ἕτερον δ' ἐκείνων ἀπάντων
ὃν οὐκ ἔστιν ἕκαστον αὐτῶν οὐδὲ σύμπαντα τὰ ἄλλα πλὴν
αὐτό, ὥστε τὸ ὃν ἀναμφισβητήτως αὐτοῖς ἐπὶ μυρία οὐκ

d 2 τοῦτο δαμῆ Simplicius: τοῦτ' οὐδαμῇ B T ἔοντα Aristoteles:
ὄντα B T d 3 διζήσιος hic re vera B T (sed cf. 237 a) d 5 ὥς
ἔστιν τὰ μὴ ὄντα B Simplicius e 2 ἕκαστον Simplicius: ἐκάστων
B T e 4 τε B Simplicius: om. T e 6 διεληλυθότε Simplicius:
διεληλυθότα B T

ἐστι, καὶ τὰλλα δὴ καθ' ἕκαστον οὕτω καὶ σύμπαντα πολλαχῇ 5
μὲν ἐστι, πολλαχῇ δ' οὐκ ἐστιν.

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ.

ΞΕ. Καὶ ταύταις δὴ ταῖς ἐναντιώσεσιν εἴτε ἀπιστεῖ τις,
σκεπτέον αὐτῷ καὶ λεκτέον βέλτιόν τι τῶν νῦν εἰρημένων·
εἴτε ὥς τι χαλεπὸν κατανευσηκῶς χαίρει τοτὲ μὲν ἐπὶ θάτερα C
τοτὲ δ' ἐπὶ θάτερα τοὺς λόγους ἔλκων, οὐκ ἄξια πολλῆς
σπουδῆς ἐσπούδακεν, ὥς οἱ νῦν λόγοι φασί. τοῦτο μὲν γὰρ
οὔτε τι κομψὸν οὔτε χαλεπὸν εὐρεῖν, ἐκεῖνο δ' ἦδη καὶ χαλεπὸν
ἅμα καὶ καλόν. 5

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ὁ καὶ πρόσθεν εἴρηται, τὸ ταῦτα ἐάσαντα ὥς
† δυνατὰ † τοῖς λεγομένοις οἷόν τ' εἶναι καθ' ἕκαστον
ἐλέγχοντα ἐπακολουθεῖν, ὅταν τέ τις ἕτερον ὅν πη ταῦτόν
εἶναι φῇ καὶ ὅταν ταῦτόν ὅν ἕτερον, ἐκεῖνη καὶ κατ' ἐκεῖνο d
ὃ φησι τούτων πεπονθέναι πότερον. τὸ δὲ ταῦτόν ἕτερον
ἀποφαίνειν ἄμφι γέ πη καὶ τὸ θάτερον ταῦτόν καὶ τὸ μέγα
σμικρὸν καὶ τὸ ὅμοιον ἀνόμοιον, καὶ χαίρειν οὕτω τὰναντία
αἰεὶ προφέροντα ἐν τοῖς λόγοις, οὔτε τις ἐλεγχος οὗτος 5
ἀληθινὸς ἄρτι τε τῶν ὅρων τινὸς ἐφαπτομένου δηλὸς
νεογενῆς ὢν.

ΘΕΑΙ. Κομίδῃ μὲν οὖν.

ΞΕ. Καὶ γάρ, ὦγαθέ, τό γε πᾶν ἀπὸ παντὸς ἐπιχειρεῖν
ἀποχωρίζειν ἄλλως τε οὐκ ἐμμελὲς καὶ δὴ καὶ παντάπασιν e
ἀμούσου τινὸς καὶ ἀφιλοσόφου.

ΘΕΑΙ. Τί δῆ;

ΞΕ. Τελεωτάτη πάντων λόγων ἐστὶν ἀφάνισις τὸ δια-
λύειν ἕκαστον ἀπὸ πάντων· διὰ γὰρ τὴν ἀλλήλων τῶν εἰδῶν 5
συμπλοκὴν ὁ λόγος γέγονεν ἡμῶν.

b 9 σκεπτέον] ἐπισκεπτέον T c 4 ἦδη καὶ] ἦδη W c 8 δυνατὰ]
δυνατότατα Schanz: ἀνήντα Badham: δυνατὸν μάλιστα Campbell:
an δέον αὐτὰ? Apelt d 2 τούτων TW: τοῦτο B d 5 προσφέ-
ροντα W tis om. W e 4 ἀφάνισις ἐστι W e 5 ἀλλήλων]

ἀλλήλοισ Baumann

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ.

260 ΞΕ. Σκόπει τοῖνυν ὥς ἐν καιρῷ νυνδῇ τοῖς τοιού-
τοις διεμαχόμεθα καὶ προσηναγάζομεν ἕαν ἕτερον ἐτέρῳ
μείγνυσθαι.

ΘΕΑΙ. Πρὸς δὴ τί;

5 ΞΕ. Πρὸς τὸ τὸν λόγον ἡμῶν τῶν ὄντων ἐν τι γενῶν
εἶναι. τούτου γὰρ στερηθέντες, τὸ μὲν μέγιστον, φιλοσοφίας
ἂν στερηθεῖμεν· ἐτι δ' ἐν τῷ παρόντι δεῖ λόγον ἡμᾶς
διομολογήσασθαι τί ποτ' ἔστιν, εἰ δὲ ἀφηρέθημεν αὐτὸ μὴδ'
εἶναι τὸ παράπαν, οὐδὲν ἂν ἐτι που λέγειν οἷός τ' ἦμεν.
b ἀφηρέθημεν δ' ἂν, εἰ συνεχωρήσαμεν μηδεμίαν εἶναι μείζω
μηδενὶ πρὸς μηδέν.

ΘΕΑΙ. Ὅρθως τοῦτό γε· λόγον δὲ δι' ὅτι νῦν διομολογητέον
οὐκ ἔμαθον.

5 ΞΕ. Ἄλλ' ἴσως τῇδ' ἐπόμενος ῥᾶστ' ἂν μάθοις.

ΘΕΑΙ. Πῇ;

ΞΕ. Τὸ μὲν δὴ μὴ ὄν ἡμῶν ἐν τι τῶν ἄλλων γένος ὄν
ἀνεφάνη, κατὰ πάντα τὰ ὄντα διεσπαρμένον.

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

10 ΞΕ. Οὐκοῦν τὸ μετὰ τοῦτο σκεπτέον εἰ δόξα τε καὶ λόγῳ
μείγνυται.

ΘΕΑΙ. Τί δή;

c ΞΕ. Μὴ μειγνυμένου μὲν αὐτοῦ τούτοις ἀναγκαῖον ἀληθῆ
πάντ' εἶναι, μειγνυμένου δὲ δόξα τε ψευδὴς γίγνεται καὶ
λόγος· τὸ γὰρ τὰ μὴ ὄντα δοξάζειν ἢ λέγειν, τοῦτ' ἔστι που
τὸ ψεῦδος ἐν διανοίᾳ τε καὶ λόγοις γιγνόμενον.

5 ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Ὅντος δέ γε ψεύδους ἔστιν ἀπάτη.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ μὴν ἀπάτης οὕσης εἰδῶλων τε καὶ εἰκόνων ἤδη
καὶ φαντασίας πάντα ἀνάγκη μεστὰ εἶναι.

a 4 δὴ τί] τί δὴ W
τὸ W μὴδ'] μὴδὲν B
b 8 ἐφάνη W

a 5 τὸν W: om. BT
b 3 διομολογητέον W

a 8 αὐτὸ] αὐτὸ
b 7 ἂν om. T

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ;

10

ΞΕ. Τὸν δέ γε σοφιστὴν ἔφαμεν ἐν τούτῳ που τῷ τόπῳ καταπεφευγέναι μὲν, ἔφαρνον δὲ γεγενῆσθαι τὸ παράπαν μὴδ' εἶναι ψεύδος· τὸ γὰρ μὴ ὄν οὔτε διανοεῖσθαι τινα οὔτε λέγειν· οὐσίας γὰρ οὐδὲν οὐδαμῇ τὸ μὴ ὄν μετέχειν.

ΘΕΑΙ. Ἦν ταῦτα.

ΞΕ. Νῦν δέ γε τοῦτο μὲν ἐφάνη μετέχον τοῦ ὄντος, 5 ὥστε ταύτῃ μὲν ἴσως οὐκ ἂν μάχοιτο ἔτι· τάχα δ' ἂν φαίη τῶν εἰδῶν τὰ μὲν μετέχειν τοῦ μὴ ὄντος, τὰ δ' οὐ, καὶ λόγον δὴ καὶ δόξαν εἶναι τῶν οὐ μετεχόντων, ὥστε τὴν εἰδωλοποικὴν καὶ φανταστικὴν, ἐν ᾗ φαμεν αὐτὸν εἶναι, διαμάχουτ' ἂν πάλιν ὥς παντάπασιν οὐκ ἔστιν, ἐπειδὴ δόξα e καὶ λόγος οὐ κοινῶν εἰς τοῦ μὴ ὄντος· ψεύδος γὰρ τὸ παράπαν οὐκ εἶναι ταύτης μὴ συνισταμένης τῆς κοινῶν. διὰ ταῦτ' οὖν λόγον πρῶτον καὶ δόξαν καὶ φαντασίαν διερευνήτεον ὅτι ποτ' ἔστιν, ἵνα φανέντων καὶ τὴν κοινῶν αὐτῶν τῷ 5 μὴ ὄντι κατῴωμεν, κατῴοντες δὲ τὸ ψεύδος ὄν ἀποδείξωμεν, 261 ἀποδείξαντες δὲ τὸν σοφιστὴν εἰς αὐτὸ ἐνδήσωμεν, εἴπερ ἔνοχος ἔστιν, ἣ καὶ ἀπολύσαντες ἐν ἄλλῳ γένει ζητῶμεν.

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ δέ γε, ὦ ξένη, ἔοικεν ἀληθὲς εἶναι τὸ περὶ τὸν σοφιστὴν κατ' ἀρχὰς λεχθέν, ὅτι δυσθήρετον εἴη 5 τὸ γένος. φαίνεται γὰρ οὖν προβλημάτων γέμειν, ὧν ἐπειδὴν τι προβάλῃ, τοῦτο πρότερον ἀναγκαῖον διαμάχεσθαι πρὶν ἐπ' αὐτὸν ἐκείνῳ ἀφικέσθαι. νῦν γὰρ μόγις μὲν τὸ μὴ ὄν ὥς οὐκ ἔστι προβληθὲν διεπεράσαμεν, ἕτερον δὲ προβέβληται, καὶ δεῖ δὴ ψεύδος ὥς ἔστι καὶ περὶ λόγον καὶ b περὶ δόξαν ἀποδείξαι, καὶ μετὰ τοῦτο ἴσως ἕτερον, καὶ ἔτ' ἄλλο μετ' ἐκείνῳ· καὶ πέραν, ὥς ἔοικεν, οὐδὲν φανήσεται ποτε.

ΞΕ. Θαρρεῖν, ὦ Θεαίτητε, χρὴ τὸν καὶ σμικρὸν τι δυνά- 5 μενον εἰς τὸ πρόσθεν δεῖ προϊέναι. τί γὰρ ὁ γ' ἀθυμῶν ἐν

ο 11 δέ γε W: δὲ BT d 9 αὐτὸν] αὐτῶν B ο 2 γὰρ τὸ
TW: τὸ γὰρ B α 2 αὐτὸ W: αὐτὸν BT α 4 δὲ om. TW
α 7 τοῦτο] τοῦτ' W

τούτοις δράσειεν ἂν ἐν ἄλλοις, ἢ μηδὲν ἐν ἐκείνοις ἀνύτων
ἢ καὶ πάλιν εἰς τοῦπισθεν ἀπωσθείς; σχολῇ που, τὸ κατὰ
c τὴν παροιμίαν λεγόμενον, ὃ γε τοιοῦτος ἂν ποτε ἔλοι πόλις.
νῦν δ' ἐπεὶ, ὡγαθέ, τοῦτο ὃ λέγεις διαπεπέρανται, τό τοι
μέγιστον ἡμῶν τείχος ἡρημένον ἂν εἴη, τὰ δ' ἄλλα ἤδη ῥᾶ
καὶ μικρότερα.

5 ΘΕΑΙ. Καλῶς εἶπες.

ΞΕ. Λόγον δὴ πρῶτον καὶ δόξαν, καθάπερ ἐρρήθη νυνδὴ,
λάβωμεν, ἵνα ἐναργέστερον ἀπολογισώμεθα πότερον αὐτῶν
ἀπτεται τὸ μὴ ὂν ἢ παντάπασιν ἀληθὴ μέν ἐστιν ἀμφοτέρα
ταῦτα, ψεύδος δὲ οὐδέποτε οὐδέτερον.

10 ΘΕΑΙ. Ὅρθως.

d ΞΕ. Φέρε δὴ, καθάπερ περὶ τῶν εἰδῶν καὶ τῶν γραμμάτων
ἐλέγομεν, περὶ τῶν ὀνομάτων πάλιν ὡσαύτως ἐπισκεψώμεθα.
φαίνεται γάρ πη ταύτη τὸ νῦν ζητούμενον.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον οὖν δὴ περὶ τῶν ὀνομάτων ὑπακουστέον;

5 ΞΕ. Εἴτε πάντα ἀλλήλοις συναρμόττει εἴτε μηδέν, εἴτε
τὰ μὲν ἐθέλει, τὰ δὲ μή.

ΘΕΑΙ. Δῆλον τοῦτό γε, ὅτι τὰ μὲν ἐθέλει, τὰ δ' οὐ.

ΞΕ. Τὸ τοιόνδε λέγεις ἴσως, ὅτι τὰ μὲν ἐφεξῆς λεγόμενα
e καὶ δηλοῦντά τι συναρμόττει, τὰ δὲ τῇ συνεχείᾳ μηδὲν
σημαίνοντα ἀναρμοστεῖ.

ΘΕΑΙ. Πῶς τί τοῦτ' εἶπας;

ΞΕ. Ὅπερ ῥήθην ὑπολαβόντα σε προσομολογεῖν. ἔστι
5 γὰρ ἡμῶν που τῶν τῇ φωνῇ περὶ τὴν οὐσίαν δηλωμάτων
διττὸν γένος.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

262 ΞΕ. Τὸ μὲν ὀνόματα, τὸ δὲ ῥήματα κληθέν.

ΘΕΑΙ. Εἰπὲ ἐκάτερον.

b 7 ἀνύτων B c 1 ἂν ποτε B: ἂν ποθ' W: om. T c 6 καὶ δόξαν
πρῶτον W c 7 ἀπολογισώμεθα Heindorf: ἀπολογισώμεθα BT
d 1 περὶ B Stobaeus: ἐπὶ T d 3 φαίνεται BT Stobaeus: φανείται
Heindorf d 5 συναρμόττει W: συναρμόττειν BT d 8 ἴσως
B Stobaeus: ἴσ T

ΞΕ. Τὸ μὲν ἐπὶ ταῖς πράξεσιν ὃν δῆλωμα ῥήμά που λέγομεν.

ΘΕΑΙ. Ναί.

5

ΞΕ. Τὸ δέ γ' ἐπ' αὐτοῖς τοῖς ἐκείνας πράττουσι σημείον τῆς φωνῆς ἐπιτεθεὶν ὄνομα.

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν.

ΞΕ. Οὐκοῦν ἐξ ὀνομάτων μὲν μόνων συνεχῶς λεγόμενων οὐκ ἔστι ποτὲ λόγος, οὐδ' αὖ ῥημάτων χωρὶς ὀνομάτων 10 λεχθέντων.

ΘΕΑΙ. Ταῦτ' οὐκ ἔμαθον.

ΞΕ. Δῆλον γὰρ ὥς πρὸς ἑτερόν τι βλέπων ἄρτι συνωμο- b λόγει· ἐπεὶ τοῦτ' αὐτὸ ἐβουλόμην εἰπεῖν, ὅτι συνεχῶς ὦδε λεγόμενα ταῦτα οὐκ ἔστι λόγος.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Οἷον “βαδίζει” “τρέχει” “καθεύδει,” καὶ 5 τᾶλλα ὅσα πράξεις σημαίνει ῥήματα, κἂν πάντα τις ἐφεξῆς αὐτ' εἴπῃ, λόγον οὐδέν τι μᾶλλον ἀπεργάζεται.

ΘΕΑΙ. Πῶς γάρ;

ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ πάλιν ὅταν λέγῃται “λέων” “ἔλαφος” “ἵππος,” ὅσα τε ὀνόματα τῶν τὰς πράξεις αὐτῶν πραττόντων 10 ὀνομάσθῃ, καὶ κατὰ ταύτην δὴ τὴν συνέχειαν οὐδεὶς πω c συνέστη λόγος· οὐδεμίαν γὰρ οὔτε οὕτως οὔτ' ἐκείνας πρᾶξιν οὐδ' ἀπραξίαν οὐδὲ οὐσίαν ὄντος οὐδὲ μὴ ὄντος δηλοῖ τὰ φωνηθέντα, πρὶν ἂν τις τοῖς ὀνόμασι τὰ ῥήματα κεράσῃ. τότε δ' ἤρμოსέν τε καὶ λόγος ἐγένετο εὐθύς 5 ἢ πρώτη συμπλοκή, σχεδὸν τῶν λόγων ὁ πρῶτός τε καὶ μικρότατος.

ΘΕΑΙ. Πῶς ἄρ' ὦδε λέγεις;

α 4 λεγόμενον Stobaeus α 6 αὐτοῖς τοῖς ἐκείνας B Stobaeus : αὐτοῖς τοῖς ἐκείνῃ γε W (sed γε ex se factum) : αὐτοῖς ἐκείνα T : αὐ τοῖς ἐκείνα Heindorf α 9 μόνον W β 1 ξυνομολογείσ T Stobaeus : ξυνομολογείσ B β 2 ἐπεὶ τοῦτ'] ἔπειτ' οὐτ' T β 9 ὅταν TW : om. B (sed κἂν pro καὶ b) β 10 τε] τε ἄλλα W σ 1 ὀνομάσθῃ T Stobaeus : ὀνομασθῇ B : ὀνομαστί W σ 3 ὄντος post οὐσίαν B Stobaeus : ὄντως T σ 6 τε καὶ W Stobaeus : εἰ καὶ T : καὶ B

ΞΕ. Ὅταν εἴπῃ τις· “ἄνθρωπος μαυθάνει,” λόγον
10 εἶναι φῆς τοῦτον ἐλάχιστόν τε καὶ πρῶτον;

d ΘΕΑΙ. Ἐγώ γε.

ΞΕ. Δηλοῖ γὰρ ἤδη πού τότε περὶ τῶν ὄντων ἢ γιγνο-
μένων ἢ γεγυρότων ἢ μελλόντων, καὶ οὐκ ὀνομάζει μόνον
ἀλλὰ τι περαίνει, συμπλέκων τὰ ῥήματα τοῖς ὀνόμασι. διὸ
5 λέγειν τε αὐτὸν ἀλλ’ οὐ μόνον ὀνομάζειν εἵπομεν, καὶ δὴ καὶ
τῷ πλέγματι τούτῳ τὸ ὄνομα ἐφθεγξάμεθα λόγον.

ΘΕΑΙ. Ὅρθῳς.

ΞΕ. Οὕτω δὴ καθάπερ τὰ πράγματα τὰ μὲν ἀλλήλοισ
ἡρμωττεν, τὰ δ’ οὐ, καὶ περὶ τὰ τῆς φωνῆς αὐ σημεία τὰ μὲν
e οὐχ ἀρμόττει, τὰ δὲ ἀρμόττοντα αὐτῶν λόγον ἀπηργάσατο.

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΞΕ. Ἐπεὶ δὴ σμικρὸν τόδε.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

5 ΞΕ. Λόγον ἀναγκαῖον, ὅταν περ ἦ τινὸς εἶναι λόγον, μὴ
δὲ τινὸς ἀδύνατον.

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ ποιόν τινα αὐτὸν εἶναι δεῖ;

ΘΕΑΙ. Πῶς δ’ οὐ;

10 ΞΕ. Προσέχωμεν δὴ τὸν νοῦν ἡμῶν αὐτοῖς.

ΘΕΑΙ. Δεῖ γοῦν.

ΞΕ. Λέξω τοῖνυν σοι λόγον συνθεῖς πρᾶγμα πράξει
δι’ ὀνόματος καὶ ῥήματος· ὅτου δ’ ἂν ὁ λόγος ἦ, σὺ μοι
φράξεις.

263 ΘΕΑΙ. Ταῦτ’ ἔσται κατὰ δύναμιν.

ΞΕ. “Θεαίτητος κάθηται.” μῶν μὴ μακρὸς ὁ λόγος;

d 2 τότε] τὸ W d 4 περαίνει TW Stobaeus: περαίνει καὶ B:
καὶ περαίνει Hermann d 5 τε W Stobaeus: τε καὶ B T εἴπο-
μεν Stobaeus: εἵπομεν B T καὶ δὴ καὶ B Stobaeus: καὶ δὴ T
d 6 ἐφθεγξάμεθα Stobaeus d 8 τὰ πράγματα καθάπερ W τὰ
ἦ
μὲν T W Stobaeus: μὲν B d 9 ἀρμόττει W e 1 λόγον T W Sto-
baeus: om. B e 3 δὴ om. T e 8 δεῖ εἶναι W e 12 πρᾶγμα]
πράγματα W e 14 φράξε W a 2 μῶν μὴ B: μὴ T, sed μῶν
suprascripto et μὴ eraso

ΘΕΑΙ. Οὐκ, ἀλλὰ μέτριος.

ΞΕ. Σὺν ἔργον δὴ φράζω περὶ σοῦ τ' ἐστὶ καὶ οὗτου.

ΘΕΑΙ. Δῆλον ὅτι περὶ ἐμοῦ τε καὶ ἐμός. 5

ΞΕ. Τί δὲ ὁδ' αὖ;

ΘΕΑΙ. Ποῖος;

ΞΕ. “Θεαίτητος, ὃ νῦν ἐγὼ διαλέγομαι, πέτεται.”

ΘΕΑΙ. Καὶ τοῦτον οὐδ' ἂν εἰς ἄλλως εἴποι πλὴν ἐμόν
τε καὶ περὶ ἐμοῦ. 10

ΞΕ. Ποῖον δέ γέ τιwά φαμεν ἀναγκαῖον ἕκαστον εἶναι
τῶν λόγων.

ΘΕΑΙ. Ναί. b

ΞΕ. Τούτων δὴ ποῖον τιwα ἑκάτερον φατέον εἶναι;

ΘΕΑΙ. Τὸν μὲν ψευδῆ που, τὸν δὲ ἀληθῆ.

ΞΕ. Λέγει δὲ αὐτῶν ὁ μὲν ἀληθῆς τὰ ὄντα ὡς ἔστιν
περὶ σοῦ. 5

ΘΕΑΙ. Τί μήν;

ΞΕ. Ὁ δὲ δὴ ψευδῆς ἕτερα τῶν ὄντων.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τὰ μὴ ὄντ' ἄρα ὡς ὄντα λέγει.

ΘΕΑΙ. Σχεδόν. 10

ΞΕ. Ὅντων δέ γε ὄντα ἕτερα περὶ σοῦ. πολλὰ μὲν γὰρ
ἔφαμεν ὄντα περὶ ἕκαστον εἶναι που, πολλὰ δὲ οὐκ ὄντα.

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν.

ΞΕ. Ὅν ὑστερον δὴ λόγον εἴρηκα περὶ σοῦ, πρῶτον μὲν, c
ἐξ ὧν ὠρισάμεθα τί ποτ' ἐστὶ λόγος, ἀναγκαιότατον αὐτὸν
εἶναι τῶν βραχυτάτων εἶναι.

ΘΕΑΙ. Νυνδῇ γοῦν ταῦτη συνωμολογήσαμεν.

ΞΕ. Ἐπειτα δέ γε τινός. 5

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Εἰ δὲ μὴ ἔστιν σός, οὐκ ἄλλου γε οὐδενός.

a 10 τε] τ' εἶναι BW b 4 αὐτῶν] αὐτῶ B b 11 ὄντων Cor.
narius: ὄντως BT b 12 ὄντα ἔφαμεν W c 5 δέ γε B: λέγε T
c 7 γε TW: τε B

ΘΕΑΙ. Πῶς γάρ;

- ΞΕ. Μηδεὺς (δέ) γε ὦν οὐδ' ἂν λόγος εἴη τὸ παράπαν·
 10 ἀπεφήναμεν γὰρ ὅτι τῶν ἀδυνάτων ἦν λόγον ὄντα μηδεὺς
 εἶναι λόγον.

ΘΕΑΙ. Ὅρθότατα.

- d ΞΕ. Περὶ δὴ σοῦ λεγόμενα, <λεγόμενα> μέντοι θάτερα
 ὥς τὰ αὐτὰ καὶ μὴ ὄντα ὥς ὄντα, παντάπασιν [ὥς] ἔοικεν ἢ
 τοιαύτη σύνθεσις ἔκ τε ῥημάτων γιγνομένη καὶ ὀνομάτων
 ὧτως τε καὶ ἀληθῶς γίγνεσθαι λόγος ψευδής.

- 5 ΘΕΑΙ. Ἀληθέστατα μὲν οὖν.

ΞΕ. Τί δέ δή; διάνοιά τε καὶ δόξα καὶ φαντασία, μὲν
 οὐκ ἤδη δῆλον ὅτι ταῦτά γε ψευδῆ τε καὶ ἀληθῆ πάνθ' ἡμῶν
 ἐν ταῖς ψυχαῖς ἐγγίγνεται;

ΘΕΑΙ. Πῶς;

- 10 ΞΕ. Ὡδ' εἴσῃ ῥῆον, ἂν πρῶτον λάβῃς αὐτὰ τί ποτ' ἔστω
 e καὶ τί διαφέρουσιν ἕκαστα ἀλλήλων.

ΘΕΑΙ. Δίδου μόνον.

- ΞΕ. Οὐκοῦν διάνοια μὲν καὶ λόγος ταῦτόν· πλὴν ὁ μὲν
 ἐντὸς τῆς ψυχῆς πρὸς αὐτὴν διάλογος ἄνευ φωνῆς γιγνόμενος
 5 τοῦτ' αὐτὸ ἡμῶν ἐπωνομάσθη, διάνοια;

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Τὸ δέ γ' ἀπ' ἐκείνης ῥεῦμα διὰ τοῦ στόματος ἰὸν
 μετὰ φθόγγου κέκληται λόγος;

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ.

- 10 ΞΕ. Καὶ μὴν ἐν λόγοις γε αὐτοὶ ἴσμεν ἐνδον—

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Φάσω τε καὶ ἀπόφασιν.

ΘΕΑΙ. Ἴσμεν.

c 9 δέ add. Heindorf c 10 ἀπεφηνάμεν T d 1 λεγόμενα
 add. Badham d 2 ὥς om. W ἐν τοιαύτῃ συνθέσει ῥημάτων W
 d 7 γε Stobaeus: γένη T: τὰ γένη B d 10 αὐτὰ W Stobaeus:
 om. BT e 1 διαφέρουσιν Schanz e 5 ἐπωνομάσθη W Stobaeus:
 ἐπωνομάσθαι B: ἐπωνομάσθαι T e 7 δέ γ' δ' Stobaeus e 10 γε
 αὐτοὶ Stobaeus: γε αὐτὰ W: αὐτὰ BT ἴσμεν BT: εἰς μὲν Stobaeus
 ἐνδον Stobaeus: ἐν BT

ΞΕ. Ὅταν οὖν τοῦτο ἐν ψυχῇ κατὰ διάνοιαν ἐγγίγνηται 264
μετὰ σιγῆς, πλὴν δόξης ἔχεις ὅτι προσείπης αὐτό;

ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς;

ΞΕ. Τί δ' ὅταν μὴ καθ' αὐτὸ ἀλλὰ δι' αἰσθήσεως παρῇ
τῷ, τὸ τοιοῦτον αὐτὸ πάθος ἄρ' οἶόν τε ὁρθῶς εἰπεῖν ἑτερόν 5
τι πλὴν φαντασίαν;

ΘΕΑΙ. Οὐδέν.

ΞΕ. Οὐκοῦν ἐπεὶ περ λόγος ἀληθὴς ἦν καὶ ψευδής, τού-
των δ' ἐφάνη διάνοια μὲν αὐτῆς πρὸς ἑαυτὴν ψυχῆς διάλογος,
δόξα δὲ διανοίας ἀποτελεῦτησις, “φαίνεται” δὲ δ λέγομεν b
σύμμειξις αἰσθήσεως καὶ δόξης, ἀνάγκη δὴ καὶ τούτων τῷ
λόγῳ συγγενῶν ὄντων ψευδῇ [τε] αὐτῶν ἕνια καὶ ἐνίοτε εἶναι.

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὖν;

ΞΕ. Κατανοεῖς οὖν ὅτι πρότερον ἠρέβη ψευδὴς δόξα 5
καὶ λόγος ἢ κατὰ τὴν προσδοκίαν ἢν ἐφοβήθημεν ἄρτι, μὴ
παντάπασις ἀνήνυτον ἔργον ἐπιβαλλοίμεθα ζητοῦντες αὐτό;

ΘΕΑΙ. Κατανοῶ.

ΞΕ. Μὴ τοῖνυν μὴδ' εἰς τὰ λοιπὰ ἀθυμῶμεν. ἐπεὶ δὲ
γὰρ πέφανται ταῦτα, τῶν ἔμπροσθεν ἀναμνησθῶμεν κατ' c
εἶδη διαιρέσεων.

ΘΕΑΙ. Ποίων δῆ;

ΞΕ. Διειλόμεθα τῆς εἰδωλοποιικῆς εἶδη δύο, τὴν μὲν
εἰκαστικὴν, τὴν δὲ φανταστικὴν. 5

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ τὸν σοφιστὴν εἵπομεν ὡς ἀποροῦμεν εἰς ὅποτέραν
θήσομεν.

ΘΕΑΙ. Ἦν ταῦτα.

ΞΕ. Καὶ τοῦθ' ἡμῶν ἀπορουμένων ἔτι μείζων κατεχύθη 10
σκοτοδωρία, φανέντος τοῦ λόγου τοῦ πᾶσι ἀμφισβητούντος

a 4 ὅταν] ὅταν δόξα Stobaeus καθ' αὐτὸ Stobaeus: καθ' αὐτὴν B T
ἀλλ' ἢ W a 5 ἄρ' om. Stobaeus a 8 δ ante λόγος W
a 9 ψυχῆς] τῆς ψυχῆς W b 1 φαίνεται Stobaeus b 2 τῷ λόγῳ]
τῶν λόγων Stobaeus b 3 τε secl. Heindorf: γε Schanz b 5 πρό-
τερον] πρότερον T Stobaeus c 10 μείζων B

ὥς οὔτε εἰκὼν οὔτε εἰδωλον οὔτε φάντασμ' εἴη τὸ παράπαν
d οὐδὲν διὰ τὸ μηδαμῶς μηδέποτε μηδαμοῦ ψεύδος εἶναι.

ΘΕΑΙ. Λέγεις ἀληθῆ.

ΞΕ. Νῦν δέ γ' ἐπειδὴ πέφανται μὲν λόγος, πέφανται
δ' οὐσα δόξα ψευδής, ἐγχωρεῖ δὴ μμηήματα τῶν ὄντων εἶναι
5 καὶ τέχνην ἐκ ταύτης γίνεσθαι τῆς διαθέσεως ἀπατητικῆν.

ΘΕΑΙ. Ἐγχωρεῖ.

ΞΕ. Καὶ μὴν ὅτι γ' ἦν ὁ σοφιστῆς τούτων πότερον,
διωμολογημένον ἡμῖν ἐν τοῖς πρόσθεν ἦν.

ΘΕΑΙ. Ναί.

10 ΞΕ. Πάλιν τοῖνυν ἐπιχειρῶμεν, σχίζοντες διχῇ τὸ
e προτεθὲν γένος, πορεύεσθαι κατὰ τοῦπὶ δεξιὰ ἀεὶ μέρος τοῦ
τμηθέντος, ἐχόμενοι τῆς τοῦ σοφιστοῦ κοινωνίας, ἕως ἂν
αὐτοῦ τὰ κοινὰ πάντα περιελόντες, τὴν οἰκίαν λιπόντες
265 φύσιν ἐπιδείξωμεν μάλιστα μὲν ἡμῖν αὐτοῖς, ἔπειτα καὶ
τοῖς ἐγγυτάτῳ γένει τῆς τοιαύτης μεθόδου πεφυκῶσιν.

ΘΕΑΙ. Ὅρθως.

ΞΕ. Οὐκοῦν τότε μὲν ἡρχόμεθα ποιητικὴν καὶ κτητικὴν
5 τέχνην διαιρούμενοι;

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ τῆς κτητικῆς ἐν θηρευτικῇ καὶ ἀγωνίᾳ καὶ
ἐμπορικῇ καὶ τισιν ἐν τοιούτοις εἵδεσιν ἐφαντάζεθ' ἡμῖν;

ΘΕΑΙ. Πάνν μὲν οὖν.

10 ΞΕ. Νῦν δέ γ' ἐπειδὴ μμηητικὴ περιέλιφεν αὐτὸν τέχνην,
δῆλον ὥς αὐτὴν τὴν ποιητικὴν δίχα διαιρετέον πρῶτην.
b ἢ γὰρ που μίμησις ποιήσις τίς ἐστω, εἰδῶλων μέντοι,
φαμέν, ἀλλ' οὐκ αὐτῶν ἐκάστων· ἢ γάρ;

ΘΕΑΙ. Παντάπασιν μὲν οὖν.

ΞΕ. Ποιητικῆς δὴ πρῶτον οὗ ἐστω μέρη.

5 ΘΕΑΙ. Ποῶ;

ΞΕ. Τὸ μὲν θεῖον, τὸ δ' ἀνθρώπινον.

d 4 ψευδεῖς T δὴ om. W d 7 ὅτι γ' δ' W e 3 οἰκίαν]
ἔβιον οἰκίαν T a 1 ἔπειτα] ἔπειτα δὲ T a 7 ἐν ἀγωνίᾳ W
a 8 ἐν ἐμπορικῇ T W b 1 εἰδῶλον T b 4 ἐστω δύο Stobaeus

ΘΕΑΙ. Οὕτω μεμάθηκα.

ΞΕ. Ποιητικὴν, εἴπερ μεμνήμεθα τὰ κατ' ἀρχὰς λεχθέντα, πᾶσαν ἔφαμεν εἶναι δύναμιν ἧτις ἂν αἰτία γίνηται τοῖς μὴ πρότερον οὕτω ὕστερον γίνεσθαι. 10

ΘΕΑΙ. Μεμνήμεθα.

ΞΕ. Ζῶα δὴ πάντα θνητά, καὶ δὴ καὶ φυτὰ ὅσα τ' ἐπὶ γῆς ἐκ σπερμάτων καὶ ριζῶν φύεται, καὶ ὅσα ἄψυχα ἐν γῇ συνίσταται σώματα τηκτὰ καὶ ἀτηκτα, μὲν ἄλλου τινὸς ἢ θεοῦ δημιουργοῦντος φήσομεν ὕστερον γίνεσθαι πρότερον οὐκ ὄντα; ἢ τῷ τῶν πολλῶν δόγματι καὶ ῥήματι χρώμενοι— 5

ΘΕΑΙ. Ποίῳ τῷ;

ΞΕ. Τὴν φύσιν αὐτὰ γεννᾶν ἀπὸ τινος αἰτίας αὐτομάτης καὶ ἄνευ διανοίας φινούσης, ἢ μετὰ λόγου τε καὶ ἐπιστήμης θείας ἀπὸ θεοῦ γιγνομένης;

ΘΕΑΙ. Ἐγὼ μὲν ἴσως διὰ τὴν ἡλικίαν πολλάκις ἀμφοτέρω μεταδοξάζω· νῦν μὴν βλέπων εἰς σέ καὶ ὑπολαμβάνων οἰεσθαι σε κατὰ γε θεὸν αὐτὰ γίνεσθαι, ταύτη καὶ αὐτὸς νενόμικα.

ΞΕ. Καλῶς γε, ὦ Θεαίτητε. καὶ εἰ μὲν γέ σε ἡγούμεθα τῶν εἰς τὸν ἔπειτ' (ἂν) χρόνον ἄλλως πως δοξαζόντων εἶναι, νῦν ἂν τῷ λόγῳ μετὰ πειθοῦς ἀναγκαίως ἐπεχειροῦμεν ποιεῖν ὁμολογεῖν· ἐπειδὴ δέ σου καταμαυθάνω τὴν φύσιν, ὅτι καὶ ἄνευ τῶν παρ' ἡμῶν λόγων αὐτὴ πρόσσεισω ἐφ' ἧς νῦν ἐλκεσθαι φῆς, ἑάσω· χρόνος γὰρ ἐκ περιττοῦ γίνοιτ' ἂν. ἀλλὰ θήσω τὰ μὲν φύσει λεγόμενα ποιεῖσθαι θείᾳ τέχνῃ, τὰ δ' ἐκ τούτων ὑπ' ἀνθρώπων συνιστάμενα ἀνθρωπίνῃ, καὶ κατὰ τοῦτον δὴ τὸν λόγον δύο ποιητικῆς γένῃ, τὸ μὲν ἀνθρώπων εἶναι, τὸ δὲ θείου. 5

b 11 μεμάθηκα Stobaeus c 1 δὴ καὶ W Stobaeus: om. B T
c 2 ἐκ γῆς ἐν γῇ Stobaeus c 3 τηκτὰ καὶ ἀτηκτα B c 5 τῷ τῶν]
τῶν Stobaeus καὶ ῥήματι om. Stobaeus c 6 ποίῳ τῷ Hermann:
ποίῳ τῷ B T: ποιητῶν Stobaeus: Ποίῳ; ΞΕ. Τῷ vulg. d 2 μὴ
b: μὴ B T: μὴ Stobaeus d 3 γε om. W Stobaeus d 5 γε
om. Stobaeus d 6 ἂν addidi δοξαζόντων Baumann e 1 αὐτὴ
W: αὐτῇ B: αὐτῇ T: αὐτῇ Stobaeus ἀπερ] & Stobaeus

ΘΕΑΙ. Ὅρθως.

ΞΕ. Τέμνε δὴ δυοῖν οὖσαι δίχα ἑκατέραν αὖθις.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

266 ΞΕ. Οἷον τότε μὲν κατὰ πλάτος τέμνων τὴν ποιητικὴν
πᾶσαν, νῦν δὲ αὖ κατὰ μήκος.

ΘΕΑΙ. Τετμήσθω.

ΞΕ. Τέτταρα μὲν αὐτῆς οὕτω τὰ πάντα μέρη γίγνεται,
5 δύο μὲν τὰ πρὸς ἡμῶν, ἀνθρώπεια, δύο δ' αὖ τὰ πρὸς θεῶν,
θεῖα.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Τὰ δέ γ' ὥς ἐτέρως αὖ διηρημένα, μέρος μὲν ἐν
ἀφ' ἑκατέρας τῆς μερίδος αὐτοποιητικόν, τῷ δ' ὑπολοίπῳ
10 σχεδὸν μάλιστ' ἂν λεγοίσθην εἰδωλοποικῶ· καὶ κατὰ ταῦτα
δὴ πάλω ἢ ποιητικῇ διχῇ διαιρεῖται.

b ΘΕΑΙ. Λέγε ὅπῃ ἑκατέρα αὖθις.

ΞΕ. Ἡμεῖς μὲν πον καὶ τᾶλλα ζῶα καὶ ἐξ ὧν τὰ
πεφυκότες ἐστίν, πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ τὰ τούτων ἀδελφά, θεοῦ
γεννήματα πάντα ἴσμεν αὐτὰ ἀπειργασμένα ἕκαστα· ἢ πῶς;

5 ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Τούτων δέ γε ἑκάστων εἰδῶλα ἀλλ' οὐκ αὐτὰ
παρέπεται, δαίμονι καὶ ταῦτα μηχανῇ γεγρονότα.

ΘΕΑΙ. Ποῖα;

ΞΕ. Τὰ τε ἐν τοῖς ὕπνοις καὶ ὅσα μεθ' ἡμέραν φαντάσ-
10 ματα αὐτοφνῇ λέγεται, σκιὰ μὲν ὅταν ἐν τῷ πυρὶ σκότος
c ἐγγίγνηται, διπλοῦν δὲ ἦνικ' ἂν φῶς οἰκείον τε καὶ ἀλλότριον
περὶ τὰ λαμπρὰ καὶ λεῖα εἰς ἐν συνελθὼν τῆς ἐμπροσθεν
εἰωθυίας ὄψεως ἐναντίαν αἰσθησιν παρέχον εἶδος ἀπεργά-
ζηται.

5 ΘΕΑΙ. Δύο γὰρ οὖν ἐστὶ ταῦτα θείας ἔργα ποιήσεως,
αὐτό τε καὶ τὸ παρακολουθοῦν εἰδῶλον ἑκάστῃ.

ο 8 αὖθις] αὐτοῖς T sed this in marg. α 4 τὰ πάντα T: πάντα W:
τὰ B α 8 αὖ T: ὅσο B W α 9 αὖ τὸ ποιητικόν T W α 10 μάλ-
ιστα (om. ἂν) B b 1 ὅποι B T: ὅποι' W ἑκατέρα B
b 9 φάσματ' W c 1 ἦνικα (om. ἂν) T c 3 παρασχόν T

ΞΕ. Τί δὲ τὴν ἡμετέραν τέχνην; ἄρ' οὐκ αὐτὴν μὲν οἰκίαν οἰκοδομικῇ φήσομεν ποιεῖν, γραφικῇ δὲ τιν' ἑτέραν, οἷον ὄναρ ἀνθρώπων ἐργηγορόσω ἀπειρογασμένην;

ΘΕΑΙ. Πάνν μὲν οὖν.

d

ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ τᾶλλα οὕτω κατὰ δύο διττὰ ἔργα τῆς ἡμέτερας αὐ ποιητικῆς πράξεως, τὸ μὲν αὐτό, φαμέν, [αὐτουργικῇ], τὸ δὲ εἰδωλον [εἰδωλοποιικῇ].

ΘΕΑΙ. Νῦν μᾶλλον ἔμαθον, καὶ τίθῃμι οὐο διχῇ ποιητικῆς εἶδει· θεῖαν μὲν καὶ ἀνθρωπίνην κατὰ θάτερον τμήμα, κατὰ δὲ θάτερον τὸ μὲν αὐτῶν ὄν, τὸ δὲ ὁμοιωμάτων τινῶν γέννημα.

δ

ΞΕ. Τῆς τοίνυν εἰδωλουργικῆς ἀναμνησθώμεν· ὅτι τὸ μὲν εἰκαστικόν, τὸ δὲ φανταστικὸν ἐμελλεν εἶναι γένος, εἰ τὸ ψεῦδος ὄντως ὄν ψεῦδος καὶ τῶν ὄντων ἐν τι φανείη πεφυκός.

ε

ΘΕΑΙ. Ἦν γὰρ οὖν.

ΞΕ. Οὐκοῦν ἐφάνη τε καὶ διὰ ταῦτα δὴ καταριθμήσομεν αὐτῶ νῦν ἀναμφισβητήτως εἶδη δύο;

ΘΕΑΙ. Ναί.

5

ΞΕ. Τὸ τοίνυν φανταστικὸν αὐθις διορίζωμεν δίχα.

267

ΘΕΑΙ. Πῇ;

ΞΕ. Τὸ μὲν δι' ὀργάνων γιγνόμενον, τὸ δὲ αὐτοῦ παρέχοντος ἑαυτὸν ὄργανον τοῦ ποιούντος τὸ φάντασμα.

ΘΕΑΙ. Πῶς φῆς;

5

ΞΕ. Ὅταν οἶμαι τὸ σὸν σχῆμά τις τῷ ἑαυτοῦ χρώμενος σώματι προσόμοιον ἢ φωνὴν φωνῇ φαίνεσθαι ποιῇ, μίμησις τοῦτο τῆς φανταστικῆς μάλιστα κέκληται· που.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Μιμητικὸν δὲ τοῦτο αὐτῆς προσειπόντες ἀπονεμώμεθα· τὸ δ' ἄλλο πᾶν ἀφώμεν μαλακισθέντες καὶ παρέντες ἑτέρῳ συναγαγεῖν τε εἰς ἐν καὶ πρέπουσαν ἐπωνυμίαν β ἀποδοῦναι τιν' αὐτῷ.

d 2 κατὰ] καὶ τὰ B

d 4 αὐτουργικῇ et mox εἰδωλοποιικῇ secl.

Apelt d 6 θεῖαν ... ἀνθρωπίνην

Heindorf: θεῖα ... ἀνθρωπίνην

B: θεῖα ... ἀνθρωπίνην T

e 4 αὐτῷ] αὐτῷ BT

α 10 ἀπονεμώμεθα W: ἀπονεμώμεθα BT

ΘΕΑΙ. Νευεμήσθω, τὸ δὲ μεθείσθω.

ΞΕ. Καὶ μὴν καὶ τοῦτο ἔτι διπλοῦν, ὦ Θεαίτητε, ἄξιον
5 ἡγείσθαι· δι' ἃ δέ, σκόπει.

ΘΕΑΙ. Λέγε.

ΞΕ. Τῶν μιμουμένων οἱ μὲν εἰδότες δ' μιμοῦνται τοῦτο
πράττουσιν, οἱ δ' οὐκ εἰδότες. καίτοι τίνα μείζω διαίρεσιν
ἀγνωσίας τε καὶ γνώσεως θήσομεν;

10 ΘΕΑΙ. Οὐδεμίαν.

ΞΕ. Οὐκοῦν τό γε ἄρτι λεχθέν εἰδόντων ἦν μίμημα; τὸ
γὰρ σὺν σχῆμα καὶ σὲ γινώσκων ἂν τις μιμήσαιοτο.

c ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὐ;

ΞΕ. Τί δὲ δικαιοσύνης τὸ σχῆμα καὶ ὅλης συλλήβδην
ἀρετῆς; ἄρ' οὐκ ἀγνοοῦντες μέν, δοξάζοντες δέ πη, σφόδρα
ἐπιχειροῦσιν πολλοὶ τὸ δοκοῦν σφίσις τοῦτο ὡς ἐνὸν αὐτοῖς
5 προθυμείσθαι φαίνεσθαι ποιεῖν, ὅτι μάλιστα ἔργοις τε καὶ
λόγοις μιμούμενοι;

ΘΕΑΙ. Καὶ πάνυ γε πολλοί.

ΞΕ. Μῶν οὖν πάντες ἀποτυγχάνουσι τοῦ δοκεῖν εἶναι
δίκαιοι μηδαμῶς οὐτες; ἢ τούτου πᾶν τὸνναντίον;

10 ΘΕΑΙ. Πᾶν.

d ΞΕ. Μιμητὴν δὴ τούτῳ γε ἕτερον ἐκείνου λεκτέον οἶμαι,
τὸν ἀγνοοῦντα τοῦ γινώσκουτος.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Πόθεν οὖν ὄνομα ἐκατέρῳ τις αὐτῶν λήψεται
5 πρέπον; ἢ δήλον δὴ χαλεπὸν ὄν, διότι τῆς τῶν γενῶν κατ'
εἶδη διαιρέσεως παλαιὰ τις, ὡς ἔοικεν, ἀργία τοῖς ἐμπροσθεν
καὶ ἀσύνουτος παρήν, ὥστε μὴδ' ἐπιχειρεῖν μηδένα διαιρεῖσθαι·
καθὸ δὴ τῶν ὀνομάτων ἀνάγκη μὴ σφόδρα εὐπορεῖν. ὅμως
δέ, κἂν εἰ τολμηρότερον εἰρήσθαι, διαγνώσεως ἕνεκα τὴν
e μὲν μετὰ δόξης μίμησιν δοξομιμητικὴν προσείπωμεν, τὴν δὲ
μετ' ἐπιστήμης ἱστορικὴν τίνα μίμησιν.

b4 καὶ alterum om. W
d6 ἀργία Madvig: αἰρία B T

c3 δόξαντες W
d8 καθὸ] καθ' ἃ W

πρ] δ4 W

ΘΕΑΙ. Ἔστω.

ΞΕ. Θατέρω τοῖνυν χρηστέον· ὁ γὰρ σοφιστὴς οὐκ ἐν τοῖς εἰδόσιν ἦν ἀλλ' ἐν τοῖς μισομένοις δῆ. 5

ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα.

ΞΕ. Τὸν δοξομιμητὴν δὴ σκοπώμεθα ὥσπερ σίδηρον, εἴτε ὕγις εἴτε διπλὴν ἔτ' ἔχων τινὰ ἐστὶν ἐν αὐτῷ.

ΘΕΑΙ. Σκοπῶμεν.

ΞΕ. Ἐχει τοῖνυν καὶ μάλα συχρὴν. ὁ μὲν γὰρ εὐήθης 10 αὐτῶν ἐστὶν, οἷόμενος εἰδέναι ταῦτα ἃ δοξάζει· τὸ δὲ 268 θατέρου σχῆμα διὰ τὴν ἐν τοῖς λόγοις κυλίνδῃσιν ἔχει πολλὴν ὑποψίαν καὶ φόβον ὥς ἀγνοεῖ ταῦτα ἃ πρὸς τοὺς ἄλλους ὥς εἰδὼς ἐσχημάτισται.

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν ἐστὶν ἐκατέρου γένος ὧν εἴρηκας. 5

ΞΕ. Οὐκοῦν τὸν μὲν ἀπλοῦν μιμητὴν τινα, τὸν δὲ εἰρωνικὸν μιμητὴν θήσομεν;

ΘΕΑΙ. Εἰκὸς γούν.

ΞΕ. Τούτου δ' αὖ τὸ γένος ἐν ᾗ δύο φῶμεν;

ΘΕΑΙ. Ὅρα σύ. 10

ΞΕ. Σκοπῶ, καὶ μοι διττῶ καταφαίνεσθόν τινα· τὸν b μὲν δημοσίᾳ τε καὶ μακροῖς λόγοις πρὸς πλήθη δυνατὸν εἰρωνεύεσθαι καθορῶ, τὸν δὲ ἰδίᾳ τε καὶ βραχέσι λόγοις ἀναγκάζοντα τὸν προσδιαλεγόμενον ἐναντιολογεῖν αὐτὸν 5 αὐτῷ.

ΘΕΑΙ. Λέγεις ὀρθότατα.

ΞΕ. Τίνα οὖν ἀποφαινόμεθα τὸν μακρολογώτερον εἶναι; πότερα πολιτικὸν ἢ δημολογικόν;

ΘΕΑΙ. Δημολογικόν.

ΞΕ. Τί δὲ τὸν ἕτερον ἐροῦμεν; σοφὸν ἢ σοφιστικόν; 10

ΘΕΑΙ. Τὸ μὲν πού σοφὸν ἀδύνατον, ἐπεὶ περ οὐκ εἰδὸτα αὐτὸν ἔθεμεν· μιμητὴς δ' ὧν τοῦ σοφοῦ δῆλον ὅτι παρω- c

ο8 ἔτ' om. T α5 ἐκατέρου γένος Apelt: ἐκατέρου * γένους *
(ἐκατέρους γένους Vat) B: ἐκατέρου γένους T: ἐκάτερον γένους Madvig
b 1 διττῶ] διττὸν T b 7 τίνα] τί W b 11 τὸ Stephanus:
τὸν BT

νόμιον αὐτοῦ τι λήψεται, καὶ σχεδὸν ἤδη μεμάθηκα. δι-
τούτου δεῖ προσεῖπέν ἀληθῶς αὐτὸν ἐκείνου τὸν παντάπασιν
ὄντως σοφιστήν.

- 5 ΞΕ. Οὐκοῦν συνδήσομεν αὐτοῦ, καθάπερ ἐμπροσθεν,
τοῦνομα συμπλέξαντες ἀπὸ τελευτῆς ἐπ' ἀρχήν;

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

- ΞΕ. Τὸ δὴ τῆς ἐναντιοποιολογικῆς εἰρωνικοῦ μέρους
τῆς δοξαστικῆς μιμητικόν, τοῦ φανταστικοῦ γένους ἀπὸ τῆς
d εἰδωλοποιικῆς σὺ θεῶν ἀλλ' ἀνθρωπικὸν τῆς ποιήσεως
ἀφωρισμένον ἐν λόγοις τὸ θαυματοποιικὸν μόριον, “ταύτης
τῆς γενεᾶς τε καὶ αἵματος” ὅς ἂν φῇ τὸν ὄντως σοφιστὴν
εἶναι, τὰληθέστατα, ὥς ἔοικεν, ἐρεῖ.

- 5 ΘΕΑΙ. Παντάπασιν μὲν οὖν.

c 3 τὸν] τὸ W

c 8 τὸ Schleiermacher: τὸν B T

d 2 θαν-

ματοποιικὸν W: θαυμαστοποιικὸν B: θαυμαστοποιικὸν T

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΞΕΝΟΣ
ΣΩΚΡΑΤΗΣ Ο ΝΕΩΤΕΡΟΣ

St. II
P. 257

ΣΩ. Ἡ πολλὴν χάριν ὀφείλω σοι τῆς Θεαιτήτου γνωρί- a
σεως, ὦ Θεόδωρε, ἀμα καὶ τῆς τοῦ ξένου.

ΘΕΟ. Τάχα δέ [γε], ὦ Σώκρατες, ὀφειλήσεις ταύτης
τριπλασίαν· ἐπειδὴν τὸν τε πολιτικὸν ἀπεργάσωνταί σοι
καὶ τὸν φιλόσοφον. 5

ΣΩ. Εἴεν· οὕτω τοῦτο, ὦ φίλε Θεόδωρε, φήσομεν
ἀκηκοότες εἶναι τοῦ περὶ λογισμοὺς καὶ τὰ γεωμετρικὰ
κρατίστου;

ΘΕΟ. Πῶς, ὦ Σώκρατες; b

ΣΩ. Τῶν ἀνδρῶν ἕκαστον θέντος τῆς ἰσῆς ἀξίας, οἱ τῇ
τιμῇ πλείον ἀλλήλων ἀφυστᾶσιν ἢ κατὰ τὴν ἀναλογίαν τὴν
τῆς ὑμετέρας τέχνης.

ΘΕΟ. Εὖ γε νῆ τὸν ἡμέτερον θεόν, ὦ Σώκρατες, τὸν 5
Ἄμμωνα, καὶ δικαίως, καὶ πάνν μὲν οὖν μνημονικῶς ἐπέ-
πληξάς μοι τὸ περὶ τοὺς λογισμοὺς ἀμάρτημα. καὶ σὲ μὲν
ἀντὶ τούτων εἰς αὐθις μέτειμι· σὺ δ' ἡμῖν, ὦ ξένε, μῆδαμῶς
ἀποκάμης χαριζόμενος, ἀλλ' ἐξῆς, εἴτε τὸν πολιτικὸν ἄνδρα
πρότερον εἴτε τὸν φιλόσοφον προαιρῇ, προελόμενος διέξελθε. c

a 3 γε om. B: supra versum T a 7 τοῦ] τοι T b a θέντος
Heindorf: θέντες B T b 3 ἀλλήλων om. B

ΞΕ. Ταῦτ', ὦ Θεόδωρε, ποιητέον· ἐπείπερ ἀπαξ γε ἐγκεχειρήκαμεν, [καί] οὐκ ἀποστατέον πρὶν ἂν αὐτῶν πρὸς τὸ τέλος ἔλθωμεν. ἀλλὰ γὰρ περὶ Θεαιτήτου τοῦδε τί
5 χρὴ δρᾶν με;

ΘΕΟ. Τοῦ πέρι;

ΞΕ. Διαναπαύσωμεν αὐτὸν μεταλαβόντες αὐτοῦ τὸν συγγυμναστὴν τόνδε Σωκράτη; ἢ πῶς συμβουλευείς;

ΘΕΟ. Καθάπερ εἶπες, μεταλάμβανε· νέω γὰρ ὄντε ῥῶον
10 οἴσεται πάντα πόνον ἀναπαυομένω.

δ ΣΩ. Καὶ μὴν κινδυνεύετον, ὦ ξένε, ἄμφω ποθὲν ἐμοὶ συγγένειαν ἔχειν τινα. τὸν μὲν γε οὖν ὑμεῖς κατὰ τὴν τοῦ προσώπου φύσιν ὁμοιον ἐμοὶ φαίνεσθαι φατε, τοῦ δ' ἡμῖν ἢ
258 κλήσις ὁμώνυμος οὔσα καὶ ἡ πρόσρησις παρέχεται τινα οἰκειότητα. δεῖ δὴ τοὺς γε συγγενεῖς ἡμᾶς αἰεὶ προθύμως διὰ λόγων ἀναγνωρίζειν. Θεαιτήτῳ μὲν οὖν αὐτός τε συν-
έμειξα χθὲς διὰ λόγων καὶ νῦν ἀκήκοα ἀποκρινομένου, Σω-
5 κράτους δὲ οὐδέτερα· δεῖ δὲ σκέψασθαι καὶ τοῦτον. ἐμοὶ μὲν οὖν εἰς αὖθις, σοὶ δὲ νῦν ἀποκρινέσθω.

ΞΕ. Ταῦτ' ἔσται. ὦ Σώκρατες, ἀκούεις δὴ Σωκράτους;

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. Συγχωρεῖς οὖν οἷς λέγει;

10 ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν.

β ΞΕ. Οὐ τὰ σὰ κωλύειν φαίνεται, δεῖ δὲ ἴσως ἔτι ἥττον τὰμὰ διακωλύειν. ἀλλὰ δὴ μετὰ τὸν σοφιστὴν ἀναγκαῖον, ὥς ἐμοὶ φαίνεται, πολιτικὸν [τὸν ἄνδρα] διαζητεῖν νῦν· καί μοι λέγε πότερον τῶν ἐπιστημόνων τιν' ἡμῖν καὶ τοῦτον θετέον, ἢ πῶς;

5 ΝΕ. ΣΩ. Οὕτως.

ΞΕ. Τὰς ἐπιστήμας ἄρα διαληπτέον, ὥσπερ ἡνῖκα τὸν πρότερον ἐσκοποῦμεν;

ΝΕ. ΣΩ. Τάχ' ἂν.

ο3 καὶ om. B α 2 γε] τε B T α 4 ἀποκρινομένου B β 1 κω-
λύειν T β 3 πολιτικὸν τὸν ἄνδρα B T (sed τὸν ante πολιτικὸν supra-
scr. t): τὸν πολιτικὸν τὸν ἄνδρα al.: τὸν ἄνδρα seclusi: τὸν πολιτικὸν
ἄνδρα W

ΞΕ. Οὐ μὲν δὴ κατὰ ταῦτόν γε, ὦ Σώκρατες, φαίνεται
μοι τμήμα. 10

ΝΕ. ΣΩ. Τί μήν;

ΞΕ. Κατ' ἄλλο. c

ΝΕ. ΣΩ. Ἔοικέν γε.

ΞΕ. Τὴν οὖν πολιτικὴν ἀτραπὸν πῇ τις ἀνευρήσει;
δεῖ γὰρ αὐτὴν ἀνευρεῖν, καὶ χωρὶς ἀφελόντας ἀπὸ τῶν
ἄλλων ἰδέαν αὐτῇ μίαν ἐπισφραγίσασθαι, καὶ ταῖς ἄλλαις 5
ἐκτροπαῖς ἐν ἄλλο εἶδος ἐπισημναμένους πάσας τὰς
ἐπιστήμας ὡς οὖσας δύο εἶδη διανοηθῆναι τὴν ψυχὴν ἡμῶν
ποιῆσαι.

ΝΕ. ΣΩ. Τοῦτ' ἤδη σὸν οἶμαι τὸ ἔργον, ὦ ξέने, ἀλλ'
οὐκ ἐμὸν γίγνεται. 10

ΞΕ. Δεῖ γε μήν, ὦ Σώκρατες, αὐτὸ εἶναι καὶ σόν, ὅταν d
ἐμφανὲς ἡμῖν γένηται.

ΝΕ. ΣΩ. Καλῶς εἶπες.

ΞΕ. Ἄρ' οὖν οὐκ ἀριθμητικὴ μὲν καὶ τινες ἕτεραι ταύτῃ
συγγενεῖς τέχναι ψιλαὶ τῶν πράξεων εἰσι, τὸ δὲ γινῶναι 5
παρέσχοντο μόνον;

ΝΕ. ΣΩ. Ἔστιν οὕτως.

ΞΕ. Αἱ δέ γε περὶ τεκτονικὴν αὖ καὶ σύμπασαν χει-
ρουργίαν ὥσπερ ἐν ταῖς πράξεσιν ἐνούσαν σύμφυτον τὴν
ἐπιστήμην κέκτηνται, καὶ συναποτελοῦσι τὰ γιγνόμενα ὑπ' e
αὐτῶν σώματα πρότερον οὐκ ὄντα.

ΝΕ. ΣΩ. Τί μήν;

ΞΕ. Ταύτῃ τοίνυν συμπάσας ἐπιστήμας διαίρει, τὴν μὲν
πρακτικὴν προσειπών, τὴν δὲ μόνον γνωστικὴν. 5

ΝΕ. ΣΩ. Ἔστω σοι ταῦθ' ὡς μᾶς ἐπιστήμης τῆς ὅλης
εἶδη δύο.

ΞΕ. Πότερον οὖν τὸν πολιτικὸν καὶ βασιλέα καὶ
δεσπότην καὶ ἔτ' οἰκονόμον θήσομεν ὡς ἐν πάντα ταῦτα

b 9 κατὰ] καὶ T c 3 ἀνευρήσει] ἐν εὐρήσει B: ἐν εὐρήσει pr. T
o 4 ἀνευρεῖν BT: ἐφρεῖν W o 6 ἀπάσας T (sed à postea additum)

10 προσαγορεύοντες, ἢ τοσαύτας τέχνας αὐτὰς εἶναι φώμεν
 ὅσαπερ ὀνόματα ἐρρήθῃ; μᾶλλον δέ μοι δεῦρο ἔπου.

NE. ΣΩ. Πῆ;

259 ΞΕ. Τῆδε. εἰ τῷ τις τῶν δημοσιευόντων ἱατρῶν ἱκανὸς
 συμβουλευεῖν ἰδιωτεύων αὐτός, ἂρ' οὐκ ἀναγκαῖον αὐτῷ
 προσαγορεύεσθαι τοῦνομα τῆς τέχνης ταῦτόν περ ὃ συμ-
 βουλευεῖ;

5 NE. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. Τί δ'; ὅστις βασιλεύοντι χώρας ἀνδρὶ παραινεῖν
 δεινὸς ἰδιώτης ὦν αὐτός, ἂρ' οὐ φήσομεν ἔχειν αὐτόν τὴν
 ἐπιστήμην ἣν ἔδει τὸν ἄρχοντα αὐτόν κεκτῆσθαι;

NE. ΣΩ. Φήσομεν.

b ΞΕ. Ἄλλὰ μὴν ἦ γε ἀληθινού βασιλέως βασιλική;

NE. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. Ταύτην δὲ ὁ κεκτημένος οὐκ, ἄντε ἄρχων ἄντε
 ἰδιώτης ὦν τυγχάνῃ, πάντως κατὰ γε τὴν τέχνην αὐτὴν

5 βασιλικὸς ὀρθῶς προσρηθήσεται;

NE. ΣΩ. Δίκαιον γοῦν.

ΞΕ. Καὶ μὴν οἰκονόμος γε καὶ δεσπότης ταῦτόν.

NE. ΣΩ. Τί μὴν;

ΞΕ. Τί δέ; μεγάλης σχῆμα οἰκήσεως ἢ σμικρᾶς αὖ

10 πόλεως ὄγκος μῶν τι πρὸς ἀρχὴν διοίσετον;

NE. ΣΩ. Οὐδέν.

c ΞΕ. Οὐκοῦν, ὃ νυνδὴ διεσκοπούμεθα, φανερόν ὥς ἐπι-
 στήμη μία περὶ πάντ' ἐστὶ ταῦτα· ταύτην δὲ εἴτε βασιλικὴν
 εἴτε πολιτικὴν εἴτε οἰκονομικὴν τις ὀνομάζει, μηδὲν αὐτῷ
 διαφερώμεθα.

5 NE. ΣΩ. Τί γάρ;

ΞΕ. Ἄλλὰ μὴν τότε γε δῆλον, ὥς βασιλεὺς ἅπας χερσὶ
 καὶ σύμπαντι τῷ σώματι σμίκρ' ἅττα εἰς τὸ κατέχειν τὴν
 ἀρχὴν δύναται πρὸς τὴν τῆς ψυχῆς σύνεσιν καὶ ῥώμην.

a 3 ταῦτόν περ] ταῦτόνπερ T b 5 προσρηθήσεται BT sed
 supraggr. αγορεῖ t: προσαγορευθήσεται al. b 10 τι om. T

ΝΕ. ΣΩ. Δήλον.

ΞΕ. Τῆς δὴ γνωστικῆς μάλλον ἢ τῆς χειροτεχνικῆς καὶ 10
ὅλως πρακτικῆς βούλει τὸν βασιλέα φῶμεν οἰκειότερον εἶναι; d

ΝΕ. ΣΩ. Τί μήν;

ΞΕ. Τὴν ἄρα πολιτικὴν καὶ πολιτικὸν καὶ βασιλικὴν καὶ
βασιλικὸν εἰς ταύτῃν ὥς ἐν πάντα ταῦτα συνθήσομεν;

ΝΕ. ΣΩ. Δήλον.

5

ΞΕ. Οὐκοῦν πορευοίμεθ' ἂν ἐξῆς, εἰ μετὰ ταῦτα τὴν
γνωστικὴν διοριζοίμεθα;

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ γε.

ΞΕ. Πρόσεχε δὴ τὸν νοῦν ἂν ἄρα ἐν αὐτῇ τινα διαφύην
κατανοήσωμεν. 10

ΝΕ. ΣΩ. Φράζε ποίαν.

ΞΕ. Τοιάνδε. λογιστικὴ πού τις ἡμῖν ἦν τέχνη.

e

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. Τῶν γνωστικῶν γε οἶμαι παντάπασι τεχνῶν.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς δ' οὐ;

ΞΕ. Γνούσῃ δὴ λογιστικῇ τὴν ἐν τοῖς ἀριθμοῖς διαφορὰν 5
μῶν τι πλέον ἔργον δώσομεν ἢ τὰ γνωσθέντα κρίναι;

ΝΕ. ΣΩ. Τί μήν;

ΞΕ. Καὶ γὰρ ἀρχιτέκτων γε πᾶς οὐκ αὐτὸς ἐργατικὸς
ἀλλ' ἐργατῶν ἀρχων.

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

10

ΞΕ. Παρεχόμενός γέ που γνώσιν ἀλλ' οὐ χειρουργίαν.

ΝΕ. ΣΩ. Οὕτως.

ΞΕ. Δικαίως δὴ μετέχειν ἂν λέγοιτο τῆς γνωστικῆς 260
ἐπιστήμης.

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ γε.

ΞΕ. Τοῦτ' ὃν γε οἶμαι προσήκει κρίναντι μὴ τέλος

d 3 καὶ ante πολιτικὸν om. pr. T καὶ ante βασιλικὸν om. pr. T
d 4 πάντα ταῦτα T (sed add. signis transpositionis) d 9 διαφύην]
διαφυγὴν B T sed γ erasum in T e 1 ἢν] ἢ pr. T e 5 γνούσῃ
B T: γνούσι W δῆ] δὲ B e 6 κρίναι] κρίνομεν pr. T sed μετ
erasum et ai suprascriptum a 4 τοῦτ' ὃν] τοῦτο T

5 ἔχειν μὴδ' ἀπηλλάχθαι, καθάπερ ὁ λογιστὴς ἀπῆλλακτο, προστάττειν δὲ ἐκάστοις τῶν ἐργατῶν τό γε πρόσφορον ἕως ἂν ἀπεργάζωνται τὸ προσταχθέν.

NE. ΣΩ. Ὅρθως.

ΞΕ. Οὐκοῦν γνωστικά μὲν αἱ τε τοιαῦται σύμπασαι καὶ
10 ὁπόσαι συνέπονται τῇ λογιστικῇ, κρίσει δὲ καὶ ἐπιτάζει
b διαφέρετον ἀλλήλοις τούτῳ τῷ γένει;

NE. ΣΩ. Φαίνεσθον.

ΞΕ. Ἄρ' οὖν συμπάσης τῆς γνωστικῆς εἰ τὸ μὲν ἐπι-
τακτικὸν μέρος, τὸ δὲ κριτικὸν διαιρούμενοι προσείπομεν,
5 ἐμμελῶς ἂν φαίμεν διηρῆσθαι;

NE. ΣΩ. Κατά γε τὴν ἐμὴν δόξαν.

ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν τοῖς γε κοινῇ τι πράττουσιν ἀγαπητὸν
ὁμονοεῖν.

NE. ΣΩ. Πῶς δ' οὐ;

10 ΞΕ. Τούτου τούτων μέχριπερ ἂν αὐτοὶ κοινωνῶμεν, ἐατέον
τά γε τῶν ἄλλων δοξάσματα χαίρειν.

NE. ΣΩ. Τί μήν;

c ΞΕ. Φέρε δῆ, τούτοις τοῖς τέχναις ἡμῶν τὸν βασιλικὸν
ἐν ποτέρᾳ θετέον; ἄρ' ἐν τῇ κριτικῇ, καθάπερ τινὰ θεατὴν,
ἢ μᾶλλον τῆς ἐπιτακτικῆς ὥς οὐτα αὐτὸν τέχνης θήσομεν,
δεσπόζοντά γε;

5 NE. ΣΩ. Πῶς γὰρ οὐ μᾶλλον;

ΞΕ. Τὴν ἐπιτακτικὴν δὴ τέχνην πάλιν ἂν εἴη θεατέον
εἴ πῃ διέστηκεν. καὶ μοι δοκεῖ τῇδὲ πῃ, καθάπερ ἡ τῶν
καπήλων τέχνη τῆς τῶν αὐτοπωλῶν διώρισται τέχνης, καὶ
d τὸ βασιλικὸν γένος ἔοικεν ἀπὸ τοῦ τῶν κηρύκων γένους
ἀφωρίσθαι.

NE. ΣΩ. Πῶς;

ΞΕ. Πωληθέντα που πρότερον ἔργα ἀλλότρια παρα-
5 δεχόμενοι δεύτερον πωλοῦσι πάλιν οἱ κᾶπηλοι.

b4 προσείπομεν T: προσείπομεν al. οἱ ταῦτα τῶν BT
c3 αὐτὸν] αὐτοῦ T c8 αὐτοπωλῶν B: αὐτοπάλων T

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ τὸ κηρυκικὸν φύλον ἐπιταχθέντ' ἀλλό-
τρια νοήματα παραδεχόμενον αὐτὸ δεύτερον ἐπιτάττει πάλιν
ἐτέροις.

ΝΕ. ΣΩ. Ἀληθέστατα.

10

ΞΕ. Τί οὖν; εἰς ταῦτόν μείζομεν βασιλικὴν ἐρμηνευτικῇ,
κελευστικῇ, μαντικῇ, κηρυκικῇ, καὶ πολλαῖς ἐτέραις τούτων e
τέχναις συγγενέσι, αἱ σύμπασαι τό γ' ἐπιτάττειν ἔχουσιν;
ἢ βούλει, καθάπερ ἡκάζομεν νυνδὴ, καὶ τοῦνομα παρειακάσω-
μεν, ἐπειδὴ καὶ σχεδὸν ἀνώνυμον ὃν τυγχάνει τὸ τῶν αὐ-
επιτακτῶν γένος, καὶ ταύτῃ ταῦτα διελώμεθα, τὸ μὲν τῶν 5
βασιλέων γένος εἰς τὴν αὐτεπιτακτικὴν θέντες, τοῦ δὲ ἄλλου
παντὸς ἀμελήσαντες, ὄνομα ἕτερον αὐτοῖς παραχωρήσαντες
θέσθαι τινά; τοῦ γὰρ ἄρχοντος ἕνεκα ἡμῶν ἢ μέθοδος ἦν
ἀλλ' οὐχὶ τοῦ ἐναντίου. 261

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Οὐκοῦν ἐπειδὴ τοῦτο μετρίως ἀφέστηκεν ἀπ' ἐκείνων,
ἀλλοτριότητι διορισθὲν πρὸς οἰκειότητα, τοῦτο αὐτὸ πάλιν αὖ
διαρεῖν ἀναγκαῖον, εἴ τινα τομὴν ἔτι ἔχομεν ὑπέκουσαν ἐν 5
τούτῳ;

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ γε.

ΞΕ. Καὶ μὴν φαινόμεθα ἔχειν· ἀλλ' ἐπακολουθῶν σύν-
τεμνε.

ΝΕ. ΣΩ. Πῆ;

10

ΞΕ. Πάντας ὁπόσους ἂν ἄρχοντας διανοηθῶμεν ἐπιτάξει
προσχωμένους ἄρ' οὐχ εὐρήσομεν γενέσεώς τινος ἕνεκα b
προστάττοντας;

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς δ' οὐ;

ΞΕ. Καὶ μὴν τὰ γε γινόμενα πάντα δίχα διαλαβεῖν οὐ
παντάσσι χαλεπόν. 5

ΝΕ. ΣΩ. Πῆ;

d 7 ἐπιταχθέν τὰλλότρια BT d 11 μίζομεν T: μίξομεν B
e 3 ἡ] εἰ B e 4 αὐτεπιτάκτων B a 10 πῆ om. pr. T
b 2 προστάττοντες T b 4 γε] τε BT

ΞΕ. Τὰ μὲν ἄψυχα αὐτῶν ἐστὶ που συμπάντων, τὰ δ' ἐμψυχα.

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

10 ΞΕ. Τούτοις δέ γε αὐτοῖς τὸ τοῦ γνωστικοῦ μέρος ἐπιτακτικὸν ὄν, εἴπερ βουλόμεθα τέμνειν, τεμοῦμεν.

ΝΕ. ΣΩ. Κατὰ τί;

ΞΕ. Τὸ μὲν ἐπὶ ταῖς τῶν ἀψύχων γενέσεσιν αὐτοῦ τάτ-
c τουντες, τὸ δ' ἐπὶ <ταῖς> τῶν ἐμψύχων καὶ πᾶν οὕτως ἥδη
διαιρήσεται διχα.

ΝΕ. ΣΩ. Παντάπασί γε.

ΞΕ. Τὸ μὲν τοίνυν αὐτῶν παραλίπωμεν, τὸ δ' ἀναλάβω-
5 μεν, ἀναλαβόντες δὲ μερισώμεθα εἰς δύο τὸ σύμπαν.

ΝΕ. ΣΩ. Λέγεις δ' αὐτοῖν ἀναληπτέον εἶναι πότερον;

ΞΕ. Πάντως που τὸ περὶ τὰ ζῶα ἐπιτακτικόν. οὐ γὰρ
δὴ τό γε τῆς βασιλικῆς ἐπιστήμης ἐστὶ ποτε τῶν ἀψύχων
ἐπιστατοῦν, οἷον ἀρχιτεκτονικόν, ἀλλὰ γενναιότερον, ἐν τοῖς
d ζῴοις καὶ περὶ αὐτὰ ταῦτα τὴν δύναμιν ἀεὶ κεκτημένον.

ΝΕ. ΣΩ. Ὅρθῶς.

ΞΕ. Τὴν γε μὴν τῶν ζῴων γένεσιν καὶ τροφήν τὴν μέν
τις ἂν ἴδοι μονοτροφίαν οὔσαν, τὴν δὲ κοιὴν τῶν ἐν ταῖς
5 ἀγέλαις θρεμμάτων ἐπιμέλειαν.

ΝΕ. ΣΩ. Ὅρθῶς.

ΞΕ. Ἄλλ' οὐ μὴν τὸν γε πολιτικὸν εὐρήσομεν ἰδιοτρόφον,
ὥσπερ βοηλάτην ἢ τινα ἱπποκόμον, ἀλλ' ἱπποφορβῇ τε καὶ
βουφορβῇ μᾶλλον προσεοικότα.

10 ΝΕ. ΣΩ. Φαίνεται γε δὴ ῥηθὲν νῦν.

e ΞΕ. Πότερον οὖν τῆς ζωοτροφίας τὴν τῶν συμπόλλων
κοιὴν τροφήν ἀγελαιοτροφίαν ἢ κοινοτροφικὴν τινα ὀνο-
μάζομεν;

ΝΕ. ΣΩ. Ὅπότερον ἂν ἐν τῷ λόγῳ συμβαίῃ.

5 ΞΕ. Καλῶς γε, ὦ Σώκρατες· κἂν διαφυλάξης τὸ μὴ

b 10 μέρους vulg. b 13 τάσσοντες B T. e 1 ταῖς al. : om. B T
d 4 κοιὴν] κοινῇ B d 7 ἰδιοτρόφον D : ἰδιότροπον B T e 1 τὴν]
τῆς B e 2 ὀνομάζομεν B T : ὀνομάζωμεν al.

σπουδάσειν ἐπὶ τοῖς ὀνόμασι, πλουσιώτερος εἰς τὸ γήρας ἀναφανήσῃ φρονήσεως. νῦν δὲ τοῦτο μὲν, καθάπερ διακελεύῃ, ποιητέον· τὴν δὲ ἀγελαιοτροφικὴν ἄρ' ἐννοεῖς πῇ τις διδυμον ἀποφύνας τὸ ζητούμενον ἐν διπλασίοις τὰ νῦν 262 ἐν τοῖς ἡμίσεσι εἰς τότε ποιήσει ζητεῖσθαι;

ΝΕ. ΣΩ. Προθυμήσομαι. καὶ μοι δοκεῖ τῶν μὲν ἀνθρώπων ἑτέρα τις εἶναι, τῶν δ' αὖ θηρίων ἄλλη τροφή.

ΞΕ. Παντάπασί γε προθυμότατα καὶ ἀνδρείοτατα δι- 5 ῖρησαι· μὴ μέντοι τοῦτό γε εἰς αὖθις κατὰ δύναμιν πάσχωμεν.

ΝΕ. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Μὴ σμικρὸν μόριον ἐν πρὸς μεγάλα καὶ πολλὰ ἀφαιρῶμεν, μηδὲ εἶδους χωρὶς· ἀλλὰ τὸ μέρος ἅμα εἶδος b ἐχέτω. κάλλιστον μὲν γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων εὐθὺς διαχωρίζειν τὸ ζητούμενον, ἂν ὀρθῶς ἔχῃ, καθάπερ ὀλίγον σὺ πρότερον οἰήθεις ἔχειν τὴν διαίρεσιν ἐπέσπευσας τὸν λόγον, ἰδὼν ἐπ' ἀνθρώπους πορευόμενον· ἀλλὰ γάρ, ὦ φίλε, λεπτοurgerεῖν οὐκ 5 ἀσφαλές, διὰ μέσων δὲ ἀσφαλέστερον ἵναί τι τέμνοντας, καὶ μᾶλλον ἰδέαις ἂν τις προστυγχάνοι. τοῦτο δὲ διαφέρει τὸ πᾶν πρὸς τὰς ζητήσεις. c

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς, ὦ ξένη, λέγεις τοῦτο;

ΞΕ. Πειρατέον ἔτι σαφέστερον φράζειν εὐνοίᾳ τῆς σῆς φύσεως, ὦ Σώκρατες. ἐν τῷ μὲν οὖν παρεστηκότι τὰ νῦν δηλῶσαι μηδὲν ἐνδεῶς ἀδύνατον· ἐπιχειρητέον δέ τι καὶ 5 σμικρῷ πλεον αὐτὸ προαγαγεῖν εἰς τὸ πρόσθεν σαφηνείας ἔνεκα.

ΝΕ. ΣΩ. Ποῖον οὖν δὴ φράξεις διαιρουμένους ἡμᾶς οὐκ ὀρθῶς ἄρτι δρᾶν;

ΞΕ. Τοιόνδε, οἷον εἴ τις τὰνθρώπινον ἐπιχειρήσας δόξα 10 διελέσθαι γένος διαιροῖ καθάπερ οἱ πολλοὶ τῶν ἐνθάδε, δια- d νέμουνσι, τὸ μὲν Ἑλληνικὸν ὥς ἐν ἀπὸ πάντων ἀφαιροῦντες χωρὶς, σύμπασι δὲ τοῖς ἄλλοις γένεσι, ἀπείροις οὖσι καὶ

© 6 εἰς τὸ] καὶ εἰς Athenaeus a 1 διπλασίοις] διπλασίους ἢ BT
b 4 οἰήθεις] οἰήθης B © 6 προαγαγεῖν T πρόσθε T © 8 δι-
om. T d 3 σὺν πᾶσι B

ἀμείκτοις καὶ ἀσυμφώνοις πρὸς ἄλληλα, βάρβαρον μὲν κλήσει
 5 προσειπύοντες αὐτὸ διὰ ταύτην τὴν μίαν κλήσιν καὶ γένος
 ἐν αὐτῷ εἶναι προσδοκῶσιν· ἢ τὸν ἀριθμὸν τις αὐτὸ νομίζοι
 κατ' εἶδη δύο διαιρεῖν μυριάδα ἀποτεμνόμενος ἀπὸ πάντων,
 e ὡς ἐν εἶδος ἀποχωρίζων, καὶ τῷ λοιπῷ δὴ παντὶ θέμενος ἐν
 ὄνομα διὰ τὴν κλήσιν αὐτὴν καὶ τοῦτ' ἀξιοῖ γένος ἐκείνου χωρὶς
 ἕτερον ἐν γίνεσθαι. κάλλιον δὲ πού τις καὶ μᾶλλον κατ' εἶδη
 καὶ δίχα διαιροῖτ' ἂν, εἰ τὸν μὲν ἀριθμὸν ἀρτίῳ καὶ περιττῷ
 5 τις τέμνει, τὸ δὲ αὐτῶν ἀνθρώπων γένος ἄρρενι καὶ θήλει,
 Λυδοὺς δὲ ἢ Φρύγας ἢ τινας ἑτέρους πρὸς ἅπαντας τάττων
 ἀποσχίζοι τότε, ἥνικα ἀποροῖ γένος ἅμα καὶ μέρος εὗρίσκειν
 263 ἐκάτερον τῶν σχισθέντων.

NE. ΣΩ. Ὅρθότατα· ἀλλὰ γὰρ τοῦτο αὐτό, ὧς ξένη, πῶς
 ἂν τις γένος καὶ μέρος ἐναργέστερον γνῶναι, ὡς οὐ ταυτὸν
 ἔστω ἀλλ' ἕτερον ἀλλήλοιν;

5 ΞΕ. Ὡς βέλτιστε ἀνδρῶν, οὐ φαῦλον προστάττετε, Σώ-
 κρατες. ἡμεῖς μὲν καὶ νῦν μακροτέραν τοῦ δέοντος ἀπὸ
 τοῦ προτεθέντος λόγου πεπλανημέθα, σὺ δὲ ἔτι πλέον ἡμῶς
 κελεύεις πλανηθῆναι. νῦν μὲν οὖν, ὥσπερ εἰκός, ἐπανώμεν
 b πάλιν· ταῦτα δὲ εἰς αὖθις κατὰ σχολὴν καθάπερ ἰχνεύοντες
 μέτιμεν. οὐ μὴν ἀλλὰ τοῦτό γε αὐτὸ παντάπασιν φύλαξαι, μή
 ποτε παρ' ἐμοῦ δόξης αὐτὸ ἐναργῶς διωρισμένον ἀκηκοέναι.

NE. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

5 ΞΕ. Εἶδος τε καὶ μέρος ἕτερον ἀλλήλων εἶναι.

NE. ΣΩ. Τί μήν;

ΞΕ. Ὡς εἶδος μὲν ὅταν ᾖ τοῦ, καὶ μέρος αὐτὸ ἀναγκαῖον
 εἶναι τοῦ πράγματος ὅτουπερ ἂν εἶδος λέγηται· μέρος δὲ
 εἶδος οὐδεμία ἀνάγκη. ταύτην μετὰ ἢ κείνη μᾶλλον, ὧς Σώκρατες,
 10 αἰεὶ φάθι λέγειν.

NE. ΣΩ. Ταῦτ' ἔσται.

d 5 αὐτὸ secl. Stallbaum d 6 ἢ] ἢ εἰ Heindorf e 3 ἐν
 γίνεσθαι Stallbaum: ἐγγίνεσθαι BT a 6 μακρότερον T
 a 7 προ· τεθέντος T b 1 ἰχνεύομεν D b 7 ὅταν] ὅτι ἂν
 Schleiermacher b 9 εἶδος] εἶδους BT ἢ κεινὴ B

ΞΕ. Φράσον δή μοι τὸ μετὰ τοῦτο.

c

ΝΕ. ΣΩ. Ποῖον;

ΞΕ. Τὸ τῆς ἀποκλανήσεως ὁπόθεν ἡμᾶς δεῦρ' ἦγαγεν. οἶμαι μὲν γὰρ μάλιστα, ὅθεν ἐρωτηθεὶς σὺ τὴν ἀγελαιοτροφίαν ὅπη διαιρετέον εἶπες μάλα προθύμως δὺ' εἶναι ζῶν 5 γένη, τὸ μὲν ἀνθρώπινον, ἕτερον δὲ τῶν ἄλλων συμπάντων θηρίων ἓν.

ΝΕ. ΣΩ. Ἀληθῆ.

ΞΕ. Καὶ ἐμοιγε δὴ τότε' ἐφάνης μέρος ἀφαιρῶν ἡγείσθαι καταλιπεῖν τὸ λοιπὸν αὐ πάντων γένος ἓν, ὅτι πᾶσι ταῦτόν 10 ἐπονομάζειν ἔσχες ὄνομα, θηρία καλέσας.

d

ΝΕ. ΣΩ. Ἦν καὶ ταῦτα οὕτως.

ΞΕ. Τὸ δέ γε, ὦ πάντων ἀνδριότατε, τάχ' ἂν, εἴ που φρόνιμόν ἐστί τι ζῶν ἕτερον, οἷον δοκεῖ τὸ τῶν γεράνων, ἢ τι τοιοῦτον ἄλλο, ὃ κατὰ ταῦτ' ἴσως διονομάζει καθάπερ 5 καὶ σύ, γεράνους μὲν ἓν γένος ἀντιτιθεὶν τοῖς ἄλλοις ζῴοις καὶ σεμνύνον αὐτὸ ἑαυτό, τὰ δὲ ἄλλα μετὰ τῶν ἀνθρώπων συλλαβὸν εἰς ταῦτ' οὐδὲν ἄλλο πλὴν ἴσως θηρία προσείποι. πειραθῶμεν οὖν ἡμεῖς ἐξευλαβεῖσθαι πάνθ' ὅποσα τοιαῦτα. e

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς;

ΞΕ. Μὴ πᾶν τὸ τῶν ζῶν γένος διαιρούμενοι, ἵνα ἦττον αὐτὰ πάσχωμεν.

ΝΕ. ΣΩ. Οὐδὲν γὰρ δεῖ.

5

ΞΕ. Καὶ γὰρ οὖν καὶ τότε ἡμαρτάνετο ταύτη.

ΝΕ. ΣΩ. Τί δή;

ΞΕ. Τῆς γνωστικῆς ὅσον ἐπιτακτικὸν ἡμῖν μέρος ἦν που τοῦ ζωοτροφικοῦ γένους, ἀγελαίων μὴν ζῶων. ἡ γάρ;

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

10

ΞΕ. Διήρητο τοίνυν ἤδη καὶ τότε σύμπαν τὸ ζῶν τῷ 264 τιθασῶ καὶ ἀγρίῳ. τὰ μὲν γὰρ ἔχοντα τιθασεύεσθαι φύσιν ἡμερα προσείρηται, τὰ δὲ μὴ 'θέλοντα ἄγρια.

o 9 τέρ'] τοῦτ' B d 3 δέ γε] λέγε B d 5 δ secl. Heindorf
διονομάζει B T: διονομάζει Wt o 9 μὴν] ἦν B a 3 θέλοντα W:
ἔχοντα B T

NE. ΣΩ. Καλῶς.

- 5 ΞΕ. Ἦν δέ γε θηρεύομεν ἐπιστήμην, ἐν τοῖς ἡμέροις ἦν τε καὶ ἔστιν, ἐπὶ τοῖς ἀγελαίοις μὴν ζητητέα θρέμμασιν.

NE. ΣΩ. Ναί.

- ΞΕ. Μὴ τοίνυν διαιρώμεθα ὥσπερ τότε πρὸς ἅπαντα ἀποβλέψαντες, μηδὲ σπεύσαντες, ἵνα δὴ ταχὺ γενώμεθα
b πρὸς τῇ πολιτικῇ. πεποίηκε γὰρ ἡμᾶς καὶ νῦν παθεῖν τὸ κατὰ τὴν παροιμίαν πάθος.

NE. ΣΩ. Ποῖον;

ΞΕ. Οὐχ ἡσύχους εὖ διαιροῦντας ἡνυκέναι βραδύτερον.

- 5 NE. ΣΩ. Καὶ καλῶς γε, ὦ ξέने, πεποίηκε.

ΞΕ. Ταῦτ' ἔστω. πάλιν δ' οὖν ἐξ ἀρχῆς τὴν κοινο-
τροφικὴν πεφώμεθα διαιρεῖν· ἴσως γὰρ καὶ τοῦτο θ' οὐ
προθυμῇ διαπεραινώμενος ὁ λόγος αὐτός σοι κάλλιον μηνύσει.
καί μοι φράζε.

- 10 NE. ΣΩ. Ποῖον δὴ;

ΞΕ. Τόδε, εἴ τινων πολλάκις ἄρα διακήκοας· οὐ γὰρ δὴ
c προστυχῆς γε αὐτὸς οἶδ' ὅτι γέγονας ταῖς ἐν τῇ Νείλῳ
τιθασαίαις τῶν ἰχθύων καὶ τῶν ἐν ταῖς βασιλικαῖς λίμναις.
ἐν μὲν γὰρ κρήναις τάχ' ἂν ἴσως εἷης ἡσθημένος.

- NE. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν καὶ ταῦτα τεθέαμαι κάκεινα
5 πολλῶν ἀκήκοα.

ΞΕ. Καὶ μὴν χηνοβωτίας γε καὶ γερανοβωτίας, εἰ καὶ
μὴ πεπλάνησαι περὶ τὰ Θετταλικά πεδία, πέπυσαι γοῦν
καὶ πιστεύεις εἶναι.

NE. ΣΩ. Τί μὴν;

- d ΞΕ. Τοῦδ' ἕνεκά τοι πάντα ἡρώτησα ταῦτα, διότι
τῆς τῶν ἀγελαίων τροφῆς ἔστι μὲν ἔνυδρον, ἔστι δὲ καὶ
ξηροβατικόν.

NE. ΣΩ. Ἔστι γὰρ οὖν.

- 5 ΞΕ. Ἄρ' οὖν καὶ σοὶ συνδοκεῖ ταύτῃ δεῖν διχάζειν τὴν

b 3 ποῖον om. pr. T
(sic) B: τὸ δὲ pr. T

b 6 δ' οὖν] δὲ B in ras.
d 5 διχάζειν B T: δίχα σχίζειν W t

b 11 τότε ei
d 5 διχάζειν B T: δίχα σχίζειν W t

κοινοτροφικὴν ἐπιστήμην, ἐφ' ἑκατέρῳ τούτων τὸ μέρος αὐτῆς ἐπινέμοντας ἑκάτερον, τὸ μὲν ἕτερον ὑγροτροφικὸν ὀνομάζοντας, τὸ δ' ἕτερον ξηροτροφικόν;

ΝΕ. ΣΩ. Ἔμοιγε.

ΞΕ. Καὶ μὴν καὶ τὸ βασιλικὸν οὕτως οὐ ζητήσομεν 10
ὁποτέρας ἐστὶ τῆς τέχνης· δῆλον [δὴ] γὰρ παντί. e

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς δ' οὐ;

ΞΕ. Πᾶς μὲν δὴ τό γε ξηροτροφικὸν τῆς ἀγελαιοτροφίας διέλοιτ' ἂν φύλον.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς;

5

ΞΕ. Τῷ πτηνῷ τε καὶ πεζῷ διορισάμενος.

ΝΕ. ΣΩ. Ἀληθέστατα.

ΞΕ. Τί δέ; τὸ πολιτικὸν ἢ περὶ τὸ πεζὸν ζηητέον; ἢ οὐκ οἶει καὶ τὸν ἀφρονέστατον ὥς ἔπος εἰπεῖν δοξάζειν οὕτως; 10

ΝΕ. ΣΩ. Ἐγωγε.

ΞΕ. Τὴν δὲ πεζονομικὴν, καθάπερ ἄρτι τὸν ἀριθμόν, δεῖ τεμνομένην δίχα ἀποφαίνειν.

ΝΕ. ΣΩ. Δῆλον.

ΞΕ. Καὶ μὴν ἐφ' ὃ γε μέρος ὥρμηκεν ἡμῖν ὁ λόγος, ἐπ' 265
ἐκεῖνο δύο τιwε καθορᾶν ὁδῶ τεταμένα φαίνεται, τὴν μὲν θάπτω, πρὸς μέγα μέρος σμικρὸν διαιρουμένην, τὴν δέ, ὅπερ ἐν τῷ πρόσθεν ἐλέγομεν δεῖ μεσοτομεῖν ὥς μάλιστα, τοῦτ' ἔχουσαν μᾶλλον, μακροτέραν γε μὴν. ἔξεστιν οὖν ὁποτέραν 5
ἂν βουλευθῶμεν, ταύτην πορευθῆναι.

ΝΕ. ΣΩ. Τί δέ; ἀμφοτέρας ἀδύνατον;

ΞΕ. Ἄμα γ', ὧ θαυμαστέ· ἐν μέρει γε μὴν δῆλον ὅτι δυνατόν.

ΝΕ. ΣΩ. Ἐν μέρει τοίνυν ἔγωγε ἀμφοτέρας αἰροῦμαι. b

ΞΕ. Ῥῥῶδιον, ἐπειδὴ τὸ λοιπὸν βραχύ· κατ' ἀρχὰς μὴν καὶ μεσοῦσιν ἅμα τῆς πορείας χαλεπὸν ἂν ἦν ἡμῖν τὸ πρόσ-

o 1 δὴ seclusi: post γὰρ transp. al.

BT o 1a ἄρτι τὸν Ast: ἄρτιον BT

o 8 ἢ περὶ Heindorf: ὅσπερ

b 2 μὴν] μὲν οὐκ T

ταγμα. νῦν δ', ἐπειδὴ δοκεῖ ταύτη, τὴν μακροτέραν πρότερον
 5 ἴωμεν· νεαλέστεροι γὰρ ὄντες ῥᾶον αὐτὴν πορευσόμεθα. τὴν
 δὲ δὴ διαίρεσιν δρα.

ΝΕ. ΣΩ. Λέγε.

ΞΕ. Τὰ περὶ ἡμῶν τῶν ἡμέρων, ὅσα περ ἀγελαῖα, διηρημένα
 ἐστὶ φύσει δίχα.

10 ΝΕ. ΣΩ. Τίτι;

ΞΕ. Τῷ τῶν μὲν τὴν γένεσιν ἄκερων εἶναι, τῶν δὲ
 κερασφόρον.

c ΝΕ. ΣΩ. Φαίνεται.

ΞΕ. Τὴν δὴ πεζονομικὴν διελὼν ἀπόδος ἑκατέρῳ τῷ μέρει
 λόγῳ χρώμενος. ἂν γὰρ ὀνομάξω αὐτὰ βουληθῆς, ἔσται σοι
 περιπεπλεγμένον μᾶλλον τοῦ δέοντος.

5 ΝΕ. ΣΩ. Πῶς οὖν χρή λέγειν;

ΞΕ. Ὅδε· τῆς πεζονομικῆς ἐπιστήμης δίχα διαιρεθείσης
 τὸ μόριον θάτερον ἐπὶ τῷ κερασφόρῳ μέρει τῷ τῆς ἀγέλης
 ἐπιτετάχθαι, τὸ δὲ ἕτερον ἐπὶ τῷ τῆς ἀκεράτου.

d ΝΕ. ΣΩ. Ταῦτ' ἔστω ταύτη λεχθέντα· πάντως γὰρ ἱκανῶς
 δεδήλωται.

ΞΕ. Καὶ μὴν ὃ γε βασιλεὺς ἡμῶν αὐτὸ καταφανὲς ὅτι
 κολοβὸν ἀγέλην τινὰ κεράτων νομεύει.

5 ΝΕ. ΣΩ. Πῶς γὰρ οὐ δῆλος;

ΞΕ. Ταύτην τοίνυν καταβράσσαντες τὸ γινόμενον αὐτῷ
 πειρώμεθα ἀποδοῦναι.

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ γε.

ΞΕ. Πότερον οὖν βούλει τῷ σχιστῷ τε καὶ τῷ καλουμένῳ
 10 μώνυχι διαιρεῖν αὐτὴν ἢ τῇ κοινογονίᾳ τε καὶ ἰδιογονίᾳ;
 μαυθάνεις γάρ που.

ΝΕ. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

e ΞΕ. Ὅτι τὸ μὲν τῶν ἵππων καὶ ὄνων πέφυκεν ἐξ ἀλλήλων
 γεννᾶν.

b 4 προτέραν ΒΤ
 κεράτων] ἀκεράτων Γ
 d 10 τῇ] πῇ Β

c 7 κεραφόρῳ Β d 4 τινὰ ἀγέλην Γ
 d 6 γινόμενον Cornarius: κινούμενον Β Τ W

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. Τὸ δέ γε λοιπὸν ἔτι τῆς λείας ἀγέλης τῶν ἡμέρων
ἀμιγὲς γένει πρὸς ἄλληλα. 5

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς δ' οὐ;

ΞΕ. Τί δ'; ὁ πολιτικὸς ἄρ' ἐπιμέλειαν ἔχειν φαίνεται
πότερα κοινογενοὺς φύσεως ἢ τινος ἰδιογενοὺς;

ΝΕ. ΣΩ. Δῆλον ὅτι τῆς ἀμείκτου.

ΞΕ. Ταύτην δὴ δεῖ καθάπερ τὰ ἐμπροσθεν, ὥς ἔοικεν, 10
ἡμᾶς δίχα διαστέλλειν.

ΝΕ. ΣΩ. Δεῖ γὰρ οὖν.

ΞΕ. Καὶ μὴν τό γε ζῶον, ὅσον ἡμερον καὶ ἀγελαῖον, 266
σχεδὸν πλὴν γενοῖν δυοῖν πᾶν ἤδη κατακεκερμάτισται. τὸ
γὰρ τῶν κυνῶν οὐκ ἐπ' αἴξιον καταριθμεῖν γένος ὥς ἐν ἀγελαίοις
θρέμμασιν.

ΝΕ. ΣΩ. Οὐ γὰρ οὖν. ἀλλὰ τίνι δὴ τῷ δύο διαιροῦμεν; 5

ΞΕ. Ὡς περ καὶ δίκαιόν γε Θεαίτητόν τε καὶ σὲ διανέμειν,
ἐπειδὴ καὶ γεωμετρίας ἀπτεσθόν.

ΝΕ. ΣΩ. Τῷ;

ΞΕ. Τῇ διαμέτρῳ δῆπου καὶ πάλιν τῇ τῆς διαμέτρου
διαμέτρῳ. 10

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς εἶπες;

ΞΕ. Ἡ φύσις, ἣν τὸ γένος ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων κέκτη- b
ται, μὴν ἄλλως πως εἰς τὴν πορείαν πέφυκεν ἢ καθάπερ ἡ
διάμετρος ἢ δυνάμει δίπους;

ΝΕ. ΣΩ. Οὐκ ἄλλως.

ΞΕ. Καὶ μὴν ἡ γε τοῦ λοιποῦ γένους πάλιν ἐστὶ κατὰ 5
δύναμιν αὐτῆς ἡμετέρας δυνάμεως διάμετρος, εἴπερ δυοῖν γέ
ἐστι ποδοῖν δις πεφυκυῖα.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς δ' οὐκ ἔστι; καὶ δὴ καὶ σχεδὸν δ βούλει
δηλοῦν μαθάνω.

ΞΕ. Πρὸς δὴ τούτοις ἕτερον αὐτὶ τῶν πρὸς γέλωτα 10

• 4 λείας] μιᾶς T • 8 πότερα B T w: om. W a 6 ἔπερ] ὥς περ t
a 7 καὶ B T: om. al.

c εὐδοκμησάντων ἄν, ὦ Σώκρατες, ἄρα καθορώμεν ἡμῖν γεγυνοῦς
ἐν τοῖς διηρημένοις;

NE. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Τάνθρώπινον ἡμῶν ἅμα γένος συνειληχὸς καὶ
5 συνδεδραμηκὸς γένει τῷ τῶν ὄντων γενναιοτάτῳ καὶ ἅμα
εὐχερεστάτῳ.

NE. ΣΩ. Καθορώ καὶ μάλ' ἀτόπως συμβαῖνον.

ΞΕ. Τί δ'; οὐκ εἰκὸς ὕστατα ἀφικνεῖσθαι τὰ βραδύτατα;

NE. ΣΩ. Ναί, τοῦτό γε.

10 ΞΕ. Τόδε δὲ οὐκ ἐννοοῦμεν, ὥς ἔτι γελοιώτερος ὁ βασι-
λεὺς φαίνεται μετὰ τῆς ἀγέλης συνδιαθέων καὶ σύνδρομα
d πεπορευμένοις τῷ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν πρὸς τὸν εὐχερῆ βίον ἄριστα
γεγυμνασμένοι;

NE. ΣΩ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΞΕ. Νῦν γάρ, ὦ Σώκρατες, ἐκεῖνό ἐστι καταφανὲς μᾶλλον
5 τὸ ῥηθὲν τότ' ἐν τῇ περὶ τὸν σοφιστὴν ζητήσῃ.

NE. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ὅτι τῇ τοιαύτῃ μεθόδῳ τῶν λόγων οὔτε σεμνοτέρου
μᾶλλον ἐμέλησεν ἢ μή, τὸν τε σμικρότερον οὐδὲν ἡτίμακε
πρὸ τοῦ μείζονος, αἰεὶ δὲ καθ' αὐτὴν περαίνει τάληθέστατον.

10 NE. ΣΩ. Ἐοικεν.

ΞΕ. Οὐκοῦν μετὰ τοῦτο, ἵνα μή με φθῆς ἐρωτήσας τὴν
e βραχυτέραν ὁδὸν ἥτις τότε ἦν ἐπὶ τὸν τοῦ βασιλέως ὄρον,
αὐτός σοι πρότερον ἔλθω;

NE. ΣΩ. Σφόδρα γε.

ΞΕ. Λέγω δὴ δεῖν τότε εὐθὺς τὸ πεζὸν τῷ δίποδι πρὸς
5 τὸ τετράπουν γένος διανεῖμαι, κατιδόντα δὲ τάνθρώπινον ἔτι
μόνῃ τῷ πτηνῷ συνειληχὸς τὴν δίποδα ἀγέλην πάλιν τῷ
ψιλῷ καὶ τῷ πτεροφυεῖ τέμνειν, τμηθείσης δὲ αὐτῆς καὶ
τότ' ἤδη τῆς ἀνθρωπονομικῆς δηλωθείσης τέχνης, φέροντα
τὸν πολιτικὸν καὶ βασιλικὸν οἶον ἡνίοχον εἰς αὐτὴν ἐνστή-

ο 4 ἡμῖν al. ο 7 μᾶλα τὸ πῶς B T ο 10 τότε δὲ] τότε γε B:
fort. τὸ δὲ γε Stallbaum d 11 τοῦτο ἵνα] τοῦτον & B με φθῆς
Stephanus e Ficino: μ' ἐφθῆς B: μεμφθῆς T ο 5 τὸ om. B T

σαντα, παραδούναι τὰς τῆς πόλεως ἡνίας ὡς οἰκείας καὶ 10
αὐτῷ ταύτης οὔσης τῆς ἐπιστήμης.

ΝΕ. ΣΩ. Καλῶς καὶ καθαπερεὶ χρέος ἀπέδωκάς μοι τὸν 267
λόγον, προσθεῖς τὴν ἐκτροπὴν οἷον τόκον καὶ ἀναπληρώσας
αὐτόν.

ΞΕ. Φέρε δὴ καὶ συνείρωμεν ἐπανελθόντες ἐπὶ τὴν ἀρχὴν
μέχρι τῆς τελευτῆς τὸν λόγον τοῦ ὀνόματος τῆς τοῦ πολιτικοῦ 5
τέχνης.

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Τῆς γνωστικῆς τοῖνυν ἐπιστήμης ἡμῖν ἦν κατ' ἀρχὰς
μέρος ἐπιτακτικόν· τούτου δὲ ἀπεικασθὲν τὸ μόριον αὐτεπι-
τακτικὸν ἐρρήθη. ζυγοτροφικὴ δὲ πάλιν αὐτεπιτακτικῆς οὐ τὸ b
σμικρότατον τῶν γενῶν ἀπασχίζετο· καὶ ζυγοτροφικῆς εἶδος
ἀγελαιοτροφικόν, ἀγελαιοτροφικοῦ δ' αὖ πεζονομικόν· τοῦ δὲ
πεζονομοῦ μάλιστα ἀπετέμμετο τέχνη τῆς ἀκεράτου φύσεως
θεραπευτική. ταύτης δ' αὖ τὸ μέρος οὐκ ἔλαττον τριπλοῦν 5
συμπλέκειν ἀναγκαῖον, ἂν εἰς ἓν τις αὐτὸ ὄνομα συναγαγεῖν
βουληθῇ, γενέσεως ἀμείκτου νομεντικὴν ἐπιστήμην προσ-
αγορεύων. τὸ δ' ἀπὸ τούτου τμήμα, ἐπὶ πόλυντι δίποδι μέρος c
ἀνθρωπονομικὸν ἐτι λειφθὲν μόνον, τοῦτ' αὐτὸ ἐστὶν ἤδη τὸ
ζητηθέν, ἅμα βασιλικὸν ταῦτόν κληθὲν καὶ πολιτικόν.

ΝΕ. ΣΩ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΞΕ. Ἀρά γ', ὦ Σώκρατες, ἀληθῶς ἡμῖν τοῦτο καθάπερ 5
σὺ νῦν εἰρηκας οὕτως ἐστὶ καὶ πεπραγμένον;

ΝΕ. ΣΩ. Τὸ ποῖον δὴ;

ΞΕ. Τὸ παντάπασιν ἱκανῶς εἰρῆσθαι τὸ προτεθέν; ἢ
τοῦτ' αὐτὸ καὶ μάλιστα ἢ ζήτησις ἐλλείπει, τὸ τὸν λόγον
εἰρῆσθαι μὲν πως, οὐ μὴν παντάπασί γε τελέως ἀπειργάσθαι; d

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς εἶπες;

ΞΕ. Ἐγὼ νῦν πειράσομαι τοῦτ' αὐτὸ δὲ διανοοῦμαι νῦν
ἐτι μᾶλλον δηλώσαι.

a 1 ἀποδέδοκας T a 9 αὐτεπιτακτικὸν BT b 5 τριπλοῦ αἰ.
Stallbaum b 6 ἐντέλειαν T b 7 ἀμείκτου Boeckh : μικτοῦ BT
νομεντικὴν Heindorf : νομεντικῆς BT c 2 ἐτι] ἐτι B

5 NE. ΣΩ. Λέγοις ἄν.

ΞΕ. Οὐκοῦν τῶν νομειτικῶν ἡμῶν πολλῶν φανεισῶν ἄρτι τεχνῶν μία τις ἦν ἡ πολιτικὴ καὶ μίᾳς τινος ἀγέλης ἐπιμέλεια;

NE. ΣΩ. Ναί.

10 ΞΕ. Ταύτην δέ γε διώριζεν ὁ λόγος οὐχ ἵππων εἶναι τροφὸν οὐδ' ἄλλων θηρίων, ἀλλ' ἀνθρώπων κοινοτροφικὴν ἐπιστήμην.

NE. ΣΩ. Οὕτως.

e ΞΕ. Τὸ δὴ τῶν νομέων πάντων διάφορον καὶ τὸ τῶν βασιλέων θεασώμεθα.

NE. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Εἰ τις τῶν ἄλλων τῷ, τέχνης ἄλλης ὄνομα ἔχων,
5 κοινῇ τῆς ἀγέλης σύντροφος εἶναι φησι καὶ προσποιεῖται.

NE. ΣΩ. Πῶς φῆς;

ΞΕ. Οἷον οἱ ἔμποροι καὶ γεωργοὶ καὶ σιτουργοὶ πάντες, καὶ πρὸς τοῦτοις γυμνασται καὶ τὸ τῶν ἱατρῶν γένος, οἷσθ' ὅτι τοῖς περὶ τὰ ἀνθρώπινα νομεῦσιν, οὓς πολιτικούς ἐκαλέ-
268 σαμεν, παντάπασιν τῷ λόγῳ διαμάχουσι' ἂν οὔτοι σύμπαντες, ὥς σφέεις τῆς τροφῆς ἐπιμελοῦνται τῆς ἀνθρωπίνης, οὐ μόνον ἀγελαίων ἀνθρώπων ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν ἀρχόντων αὐτῶν;

NE. ΣΩ. Οὐκοῦν ὀρθῶς ἂν λέγοιεν;

5 ΞΕ. Ἰσως. καὶ τοῦτο μὲν ἐπισκεψόμεθα, τότε δὲ ἴσμεν, ὅτι βουκόλῳ γε οὐδεὶς ἀμφισβητήσει περὶ τούτων οὐδενός, ἀλλ' αὐτὸς τῆς ἀγέλης τροφὸς ὁ βουφορβός, αὐτὸς ἱατρός, αὐτὸς οἶον νυμφευτῆς καὶ περὶ τοὺς τῶν γιγνομένων τόκους
b καὶ λοχείας μόνος ἐπιστήμων τῆς μαιευτικῆς. ἔτι τοίνυν παιδιᾶς καὶ μουσικῆς ἐφ' ὅσον αὐτοῦ τὰ θρέμματα φύσει μετείληφεν, οὐκ ἄλλος κρείττων παραμυθεῖσθαι καὶ κηλῶν πραῖνειν, μετὰ τε ὀργάνων καὶ ψιλῷ τῷ στόματι τὴν τῆς
5 αὐτοῦ πόμψης ἄριστα μεταχειριζόμενος μουσικὴν. καὶ δὴ καὶ τῶν ἄλλων πέρι νομέων ὁ αὐτὸς τρόπος. ἡ γάρ;

© 4 τῷ G: τῷ T: τὸ B © 5 ἐντροφός T προσποιεῖται T
a 4 λέγοιμεν B a 6 ἀμφισβητεῖ T: ἀμφισβητεῖται vulg. b 4 τε] γε vulg.

NE. ΣΩ. Ὅρθότατα.

ΞΕ. Πῶς οὖν ἡμῖν ὁ λόγος ὀρθὸς φανεῖται καὶ ἀκέραιος
ὁ περὶ τοῦ βασιλείως, ὅταν αὐτὸν νομέα καὶ τροφὸν ἀγέλης c
ἀνθρωπίνης θῶμεν μόνον ἐκκρίνοντας μυρίων ἄλλων ἀμφισ-
βητούντων;

NE. ΣΩ. Οὐδαμῶς.

ΞΕ. Οὐκοῦν ὀρθῶς ὀλίγον ἐμπροσθεν ἐφοβήθημεν ὑπο- 5
πτεύσαντες μὴ λέγοντες μὲν τι τυγχάνοιμεν σχῆμα βασιλικόν,
οὐ μὴν ἀπειργασμένοι γε εἰμέν πω δι' ἀκριβείας τὸν πολι-
τικόν, ἕως ἂν τοὺς περικεχυμένους αὐτῷ καὶ τῆς συννομῆς
αὐτῷ ἀντιπιοιούμενους περιελόντες καὶ χωρίσαντες ἀπ' ἐκεῖνων
καθαρὸν μόνον αὐτὸν ἀποφῆνωμεν; 10

NE. ΣΩ. Ὅρθότατα μὲν οὖν. d

ΞΕ. Τοῦτο τοίνυν, ὦ Σώκρατες, ἡμῖν ποιητέον, εἰ μὴ
μέλλομεν ἐπὶ τῷ τέλει καταισχύῃαι τὸν λόγον.

NE. ΣΩ. Ἄλλα μὴν οὐδαμῶς τοῦτό γε δραστέον.

ΞΕ. Πάλιν τοίνυν ἐξ ἄλλης ἀρχῆς δεῖ καθ' ἐτέραν ὁδὸν 5
πορευθῆναί τινα.

NE. ΣΩ. Ποίαν δῆ;

ΞΕ. Σχεδὸν παιδιὰν ἐγκερασάμενους· συχνῶ γὰρ μέρει
δεῖ μεγάλου μύθου προσχρήσασθαι, καὶ τὸ λοιπὸν δῆ, καθάπερ
ἐν τοῖς πρόσθεν, μέρος ἀεὶ μέρους ἀφαιρουμένους ἐπ' ἄκρον e
ἀφικνεῖσθαι τὸ ζητούμενον. οὐκοῦν χρή;

NE. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Ἄλλα δὴ τῷ μύθῳ μου πάνυ πρόσεχε τὸν νοῦν,
καθάπερ οἱ παῖδες· πάντως οὐ πολλὰ ἐκφεύγεις παιδιὰς 5
ἐτη.

NE. ΣΩ. Λέγοις ἄν.

ΞΕ. Ἦν τοίνυν καὶ ἔτι ἔσται τῶν πάλαι λεχθέντων
πολλὰ τε ἄλλα καὶ δὴ καὶ τὸ περὶ τὴν Ἀτρέως τε καὶ

b 8 ἀκέραιος T sed in marg. γρ. ἀκριβῆς c 2 θῶμεν] φῶμεν vulg.
c 7 εἰμέν] εἰμέν B : ἡμέν T o 8 συννομῆς B d 3 μέλλομεν
Ast : μέλλοιμεν BT d 9 δεῖ B e 5 παιδιὰς Campbell :
παιδιὰς (sic) B T : παιδείας Stephanus : παιδείας al. e 9 δὴ καὶ om. B

- 10 Θυέστου λεχθεῖσαν ἔριν φάσμα. ἀκήκοας γάρ που καὶ ἀπομημονεύεις ὃ φασι γενέσθαι τότε.

NE. ΣΩ. Τὸ περὶ τῆς χρυσοῦς ἀρνὸς ἴσως σημεῖον φράξεις.

- 269 ΞΕ. Οὐδαμῶς, ἀλλὰ τὸ περὶ τῆς μεταβολῆς δύσεώς τε καὶ ἀνατολῆς ἡλίου καὶ τῶν ἄλλων ἡστρων, ὥς ἄρα ὅθεν μὲν ἀνατέλλει νῦν εἰς τοῦτον τότε τὸν τόπον ἐδυέτο, ἀνέτελλε δ' ἐκ τοῦ ἐναντίου, τότε δὲ δὴ μαρτυρήσας ἄρα ὁ θεὸς Ἀτρεΐ
5 μετέβαλεν αὐτὸ ἐπὶ τὸ νῦν σχῆμα.

NE. ΣΩ. Λέγεται γὰρ οὖν δὴ καὶ τοῦτο.

ΞΕ. Καὶ μὴν αὖ καὶ τήν γε βασιλείαν ἣν ἤρξε Κρόνος πολλῶν ἀκηκόαμεν.

- b NE. ΣΩ. Πλείστον μὲν οὖν.

ΞΕ. Τί δέ; τὸ τοὺς ἐμπροσθεν φύεσθαι γηγενεῖς καὶ μὴ ἐξ ἀλλήλων γενεῖσθαι;

NE. ΣΩ. Καὶ τοῦτο ἐν τῶν πάλαι λεχθέντων.

- 5 ΞΕ. Ταῦτα τοῖσιν ἔστι μὲν σύμπαντα ἐκ ταύτου πάθος, καὶ πρὸς τοῦτοις ἕτερα μυρία καὶ τούτων ἔτι θαυμαστότερα, διὰ δὲ χρόνου πλῆθος τὰ μὲν αὐτῶν ἀπέσβηκε, τὰ δὲ διεσπαρμένα εἴρηται χωρὶς ἕκαστα ἀπ' ἀλλήλων. ὃ δ' ἐστὶν πᾶσι
c τούτοις αἷτιον τὸ πάθος οὐδεὶς εἴρηκεν, νῦν δὲ δὴ λεκτέον εἰς γὰρ τὴν τοῦ βασιλέως ἀποδείξιν πρέψει ῥηθέν.

NE. ΣΩ. Κάλλιστ' εἶπες, καὶ λέγε μηδὲν ἐλλείπων.

- ΞΕ. Ἀκούοις ἄν. τὸ γὰρ πᾶν τότε τοτὲ μὲν αὐτὸς ὁ
5 θεὸς συμποδηγεῖ πορευόμενον καὶ συγκυκλεῖ, τοτὲ δὲ ἀνῆκεν, ὅταν αἱ περίοδοι τοῦ προσήκοντος αὐτῷ μέτρον εἰλήφωσι ἤδη χρόνου, τὸ δὲ πάλιν αὐτόματον εἰς τὰναντία περιάγεται,
d ζῶον ὃν καὶ φρόνησιν εἰληχὸς ἐκ τοῦ συναρμόσαντος αὐτὸ κατ' ἀρχάς. τοῦτο δὲ αὐτῷ τὸ ἀνάπαλιν ἵεναι διὰ τὸδ' ἐξ ἀνάγκης ἐμφυτον γέγονε.

NE. ΣΩ. Διὰ τὸ ποῖον δῆ;

a 7 ἦν] η B b 3 ἀλλήλων] ἀβήλων pr. T c 3 ἐλλείπων B
o 4 γάρ] γὰρ δὴ Demetrius Phalereus o 5 πορευόμενος Eusebius
ζυγκυκλεῖ Eusebius d 1 εἰληχὸς Eusebius

ΞΕ. Τὸ κατὰ ταῦτα καὶ ὡσαύτως ἔχειν αἰεὶ καὶ ταῦτόν 5
 εἶναι τοῖς πάντων θειοτάτοις προσήκει μόνοις, σώματος
 δὲ φύσις οὐ ταύτης τῆς τάξεως. ὃν δὲ οὐρανὸν καὶ
 κόσμον ἐπωνομάκαμεν, πολλῶν μὲν καὶ μακαρίων παρὰ
 τοῦ γεννήσαντος μετείληφεν, ἀτὰρ οὖν δὴ κεκοινώνηκέ γε
 καὶ σώματος· ὅθεν αὐτῷ μεταβολῆς ἀμοίρῳ γίνεσθαι διὰ e
 παντὸς ἀδύνατον, κατὰ δυνάμιν γε μὴν ὅτι μάλιστα ἐν τῷ
 αὐτῷ κατὰ ταῦτα μίαν φορὰν κινεῖται· διὸ τὴν ἀνακύκλησιν
 εἰληχεν, ὅτι σμικροτάτην τῆς αὐτοῦ κινήσεως παράλλαξιν.
 αὐτὸ δὲ ἑαυτὸ στρέφειν αἰεὶ σχεδὸν οὐδενὶ δυνατὸν πλὴν τῷ 5
 τῶν κινουμένων αὐ πάντων ἡγουμένῳ· κινεῖν δὲ τούτῳ τοτὲ
 μὲν ἄλλως, αὖθις δὲ ἐναντίως οὐ θέμις. ἐκ πάντων δὴ
 τούτων τὸν κόσμον μήτε αὐτὸν χρῆ φάναι στρέφειν ἑαυτὸν
 αἰεὶ, μήτ' αὐ ὅλον αἰεὶ ὑπὸ θεοῦ στρέφεσθαι διττὰς καὶ ἐναντίας
 περιαγωγάς, μήτ' αὐ δύο τινὲ θεῶ φρονοῦντε ἑαυτοῖς ἐναντία 270
 στρέφειν αὐτόν, ἀλλ' ὅπερ ἄρτι ἐρρήθη καὶ μόνον λοιπόν,
 τοτὲ μὲν ὑπ' ἄλλης συμποδηγείσθαι θείας αἰτίας, τὸ ζῆν
 πάλιν ἐπικτώμενον καὶ λαμβάνοντα ἀθανασίαν ἐπισκευαστήν
 παρὰ τοῦ δημιουργοῦ, τοτὲ δ' ὅταν ἀνεθῇ, δι' ἑαυτοῦ αὐ- 5
 τὸν ἰέναι, κατὰ καιρὸν ἀφεθέντα τοιοῦτον, ὥστε ἀνάπαλιν
 πορεύεσθαι πολλὰς περιόδων μυριάδας διὰ δὴ τὸ μέγιστον
 ὃν καὶ ἰσορροπώτατον ἐπὶ μικροτάτου βαῖνον ποδὸς ἰέναι.

ΝΕ. ΣΩ. Φαίνεται γοῦν δὴ καὶ μάλα εἰκότως εἰρῆσθαι b
 πάνθ' ὅσα διετήλυθας.

ΞΕ. Λογισάμενοι δὴ συννοήσωμεν τὸ πάθος ἐκ τῶν νῦν
 λεχθέντων, ὃ πάντων ἔφαμεν εἶναι τῶν θαυμαστῶν αἴτιον.
 ἔστι γὰρ οὖν δὴ τοῦτ' αὐτό. 5

ΝΕ. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Τὸ τὴν τοῦ παντὸς φορὰν τοτὲ μὲν ἐφ' ἃ νῦν
 κυκλεῖται φέρεσθαι, τοτὲ δ' ἐπὶ τὰναντία.

d 6 εἶναι] εἶναι πάντως Theodoretus d 7 ὃν δὲ] καὶ δὴ ὃν Theo-
 doretus d 8 μὲν] μὲν οὖν B d 9 γεννήσαντος] πεποιηκός
 Theodoretus e 4 ὅτι] τι B e 5 τῷ] τὸ B a 5 ἑαυτοῦ
 Eusebius: ἑαυτὸν B T αὐτὸν] ἑαυτὸν B a 7 δὴ Stallbaum:
 δὲ B T b i καὶ punctis notatum T

NE. ΣΩ. Πῶς δῆ;

- 10 ΞΕ. Ταύτην τὴν μεταβολὴν ἡγεῖσθαι δεῖ τῶν περὶ τὸν
C οὐρανὸν γιγνομένων τροπῶν πασῶν εἶναι μεγίστην καὶ
τελεωτάτην τροπὴν.

NE. ΣΩ. Ἔοικε γοῦν.

- ΞΕ. Μεγίστας τοῖνυν καὶ μεταβολὰς χρὴ νομίζειν γί-
5 γνεσθαι τότε τοῖς ἐντὸς ἡμῖν οἰκοῦσιν αὐτοῦ.

NE. ΣΩ. Καὶ τοῦτο εἰκός.

ΞΕ. Μεταβολὰς δὲ μεγάλας καὶ πολλὰς καὶ παντοίας
συμφερομένας ἀρ' οὐκ ἴσμεν τὴν τῶν ζῶων φύσιν ὅτι χαλε-
πῶς ἀνέχεται;

- 10 NE. ΣΩ. Πῶς δ' οὐ;

ΞΕ. Φθοραὶ τοῖνυν ἐξ ἀνάγκης τότε μέγιστα συμβαί-
νουσι τῶν τε ἄλλων ζῶων, καὶ δὴ καὶ τὸ τῶν ἀνθρώπων
d γένος ὀλίγον τι περιλείπεται· περὶ δὲ τούτους ἄλλα τε
παθήματα πολλὰ καὶ θαυμαστὰ καὶ καινὰ συμπίπτει, μέγισ-
τον δὲ τόδε καὶ συνεπόμενον τῇ τοῦ παντὸς ἀνειλιγεί τότε,
ὅταν ἡ τῆς νῦν καθεστηκυίας ἐναντία γίγνηται τροπὴ.

- 5 NE. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ἦν ἡλικίαν ἕκαστον εἶχε τῶν ζῶων, αὕτη πρῶτον
μὲν ἔστη πάντων, καὶ ἐπαύσατο πᾶν ὅσον ἦν θνητὸν ἐπὶ τὸ
γεραίτερον ἰδεῖν πορευόμενον, μεταβάλλον δὲ πάλιν ἐπὶ
e τοῦναντίον οἷον νεώτερον καὶ ἀπαλώτερον ἐφύετο· καὶ τῶν
μὲν πρεσβυτέρων αἱ λευκαὶ τρίχες ἐμελαίνοντο, τῶν δ' αὖ
γενειῶντων αἱ παρειαὶ λεαινόμεναι πάλιν ἐπὶ τὴν παρελ-
θοῦσαν ὥραν ἕκαστον καθίστασαν, τῶν δὲ ἡβώντων τὰ
5 σώματα λεαινόμενα καὶ σμικρότερα καθ' ἡμέραν καὶ νύκτα
ἐκάστην γιγνόμενα πάλιν εἰς τὴν τοῦ νεογενοῦς παιδὸς φύσιν
ἀπῆει, κατὰ τε τὴν ψυχὴν καὶ κατὰ τὸ σῶμα ἀφομοιούμενα·
τὸ δ' ἐντεῦθεν ἡδὴ μαραινόμενα κομῶν τὸ πᾶμπαν ἐξηφα-

b 9 δ4] δ' οὐ Schleiermacher ο 1 τρώπων B ο 2 τελειο-
τάτην T ο 7 δδ] δδ γε Eusebius d 7 ἔστη] ἐστι B ο 4 δδ]
τε vulg. ο 5 σμικρότερα T καθ' ἐκάστην ἡμέραν καὶ νύκτα T : καθ'
ἡμέραν ἐκάστην καὶ νύκτα signis transpositionis efficit t ο 7 τε om. T

νίζετο. τῶν δ' αὖ βιαίως τελευτῶντων ἐν τῷ τότε χρόνῳ
τὸ τοῦ νεκροῦ σῶμα τὰ αὐτὰ ταῦτα πάσχον παθήματα διὰ 10
τάχους ἄδηλον ἐν ὀλίγαις ἡμέραις διεφθείρετο. 271

ΝΕ. ΣΩ. Γένεσις δὲ δὴ τίς τὸτ' ἦν, ὧ ξένη, ζῶν; καὶ
τίνα τρόπον ἐξ ἀλλήλων ἐγεννώντο;

ΞΕ. Δῆλον, ὧ Σώκρατες, ὅτι τὸ μὲν ἐξ ἀλλήλων οὐκ ἦν
ἐν τῇ τότε φύσει γεννώμενον, τὸ δὲ γηγενὲς εἶναι ποτε 5
γένος λεχθὲν τοῦτ' ἦν τὸ κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον ἐκ γῆς
πάλιν ἀναστρεφόμενον, ἀπεμνημονεύετο δὲ ὑπὸ τῶν ἡμετέ-
ρων προγόνων τῶν πρώτων, οἱ τελευτώσῃ μὲν τῇ προτέρᾳ
περιφορᾷ τὸν ἐξῆς χρόνον ἐγειτόνουν, τῆσδε δὲ κατ' ἀρχὰς b
ἐφύοντο· τούτων γὰρ οὔτοι κήρυκες ἐγένονθ' ἡμῖν τῶν λόγων,
οἱ νῦν ὑπὸ πολλῶν οὐκ ὀρθῶς ἀπιστοῦνται. τὸ γὰρ ἐντεῦθεν
οἶμαι χρὴ συνοεῖν. ἐπόμενον γάρ ἐστι τῷ τοὺς πρεσβύτας
ἐπὶ τὴν τοῦ παιδὸς λέναι φύσιν, ἐκ τῶν τετελετηκότων 5
αὐτῶν, κειμένων δὲ ἐν γῇ, πάλιν ἐκεῖ συνισταμένους καὶ ἀνα-
βισκομένους, ἐπεσθαι τῇ τροπῇ συνανακυκλουμένης εἰς
τὰναντία τῆς γενέσεως, καὶ γηγενεῖς δὴ κατὰ τοῦτον τὸν
λόγον ἐξ ἀνάγκης φυομένους, οὕτως ἔχει τοῦνομα καὶ τὸν c
λόγον, ὅσους μὴ θεὸς αὐτῶν εἰς ἄλλην μοῖραν ἐκόμισεν.

ΝΕ. ΣΩ. Κομιδῇ μὲν οὖν τοῦτό γε ἔπεται τοῖς ἐμ-
προσθεν. ἀλλὰ δὴ τὸν βίον ὃν ἐπὶ τῆς Κρόνου φῆς εἶναι
δυνάμει, πότερον ἐν ἐκείναις ἦν ταῖς τροπαῖς ἢ ἐν ταῖσδε; 5
τὴν μὲν γὰρ τῶν ἀστρῶν τε καὶ ἡλίου μεταβολὴν δῆλον ὥς
ἐν ἐκατέραις συμπίπτει ταῖς τροπαῖς γίγνεσθαι.

ΞΕ. Καλῶς τῷ λόγῳ συμπαρακολούθηκας. ὁ δ' ἥρου
περὶ τοῦ πάντα αὐτόματα γίγνεσθαι τοῖς ἀνθρώποις, ἥκιστα d
τῆς νῦν ἐστὶ καθεστηκυίας φορᾶς, ἀλλ' ἦν καὶ τοῦτο τῆς
ἐμπροσθεν. τότε γὰρ αὐτῆς πρώτου τῆς κυκλήσεως ἤρχεν

ο 10 σῶμα om. B διὰ τέλους T (in marg. γρ. διὰ τάχους t)
a 2 δὲ δὴ τίς] δὲ δ' ἦτις B : δέ τις Eusebius a 7 ἀπεμνημόνευε· το
δὲ B b 4 ἐπόμενον Stallbaum : ἐχόμενον BT b 7 ἐπεσθαι om. B
c 1 λόγον] τρόπον Eusebius c 2 ἐκόσμησε ex ἐκόμισε fecit t
o 5 δυνάμει T sed in marg. δυναστείας t

- ἐπιμελούμενος ὅλης ὁ θεός, ὥς δ' αὖ κατὰ τόπους ταῦτ' οὗτο,
 5 ὑπὸ θεῶν ἀρχόντων πάντ' ἦν τὰ τοῦ κόσμου μέρη διειλημ-
 μένα· καὶ δὴ καὶ τὰ ζῷα κατὰ γένη καὶ ἀγέλας οἶον νομῆς θεῶι
 διειλήφεσαν δαίμονες, αὐτάρκης εἰς πάντα ἕκαστος ἕκαστοῖς
 e ὧν οἷς αὐτὸς ἔνεμεν, ὥστε οὐτ' ἄγριον ἦν οὐδὲν οὔτε ἀλλή-
 λων ἐδοῦναι, πόλεμος τε οὐκ ἔνῃν οὐδὲ στάσις τὸ παράπαν·
 ἀλλὰ θ' ὅσα τῆς τοιαύτης ἐστὶ κατακοσμήσεως ἐπόμενα,
 μυρία ἂν εἴη λέγειν. τὸ δ' οὖν τῶν ἀνθρώπων λεχθὲν
 5 αὐτομάτου πέρι βίου διὰ τὸ τοιόνδε εἴρηται. θεὸς ἔνεμεν
 αὐτοὺς αὐτὸς ἐπιστατῶν, καθάπερ νῦν ἀνθρώποι, ζῶον δὲ
 ἕτερον θεϊότερον, ἀλλὰ γένη φαυλότερα αὐτῶν νομεύουσι·
 νέμοντος δὲ ἐκείνου πολιτεῖαι τε οὐκ ἦσαν οὐδὲ κτήσεις
 272 γυναικῶν καὶ παίδων· ἐκ γῆς γὰρ ἀνεβίωσκοντο πάντες,
 οὐδὲν μεμνημένοι τῶν πρόσθεν· ἀλλὰ τὰ μὲν τοιαῦτα ἀπῆν
 πάντα, καρποὺς δὲ ἀφθόνους εἶχον ἀπὸ τε δένδρων καὶ
 πολλῆς ὕλης ἄλλης, οὐχ ὑπὸ γεωργίας φυνομένους, ἀλλ'
 5 αὐτομάτης ἀναδιδούσης τῆς γῆς. γυμνοὶ δὲ καὶ ἄστρωτοι
 θυραυλοῦντες τὰ πολλὰ ἐνέμοντο· τὸ γὰρ τῶν ὥρων αὐτοῖς
 ἄλυπον ἐκέκρατο, μαλακὰς δὲ εὐνὰς εἶχον ἀναφυομένης ἐκ
 b γῆς πόας ἀφθόνου. τὸν δὲ βίον, ὦ Σώκρατες, ἀκούεις μὲν
 τὸν τῶν ἐπὶ Κρόνου· τόνδε δ' ὅν λόγος ἐπὶ Διὶ εἶναι, τὸν
 νυνί, παρὼν αὐτὸς ἦσθαι· κρίναι δ' αὐτοῖν τὸν εὐδαιμον-
 ἔστερον ἄρ' ἂν δύναίῳ τε καὶ ἐθελήσεις;
- 5 NE. ΣΩ. Οὐδαμῶς.

ΞΕ. Βούλει δήτα ἐγὼ σοι τρόπον τινα διακρίνω;

NE. ΣΩ. Πάνν μὲν οὖν.

- ΞΕ. Εἰ μὲν τοίνυν οἱ τρόφιμοι τοῦ Κρόνου, παρούσης
 αὐτοῖς οὕτω πολλῆς σχολῆς καὶ δυνάμεως πρὸς τὸ μὴ μόνον
 10 ἀνθρώποις ἀλλὰ καὶ θηρίοις διὰ λόγων δύνασθαι συγγίγνε-
 c σθαι, κατεχρῶντο τούτοις σύμπασιν ἐπὶ φιλοσοφίαν, μετὰ
 τε θηρίων καὶ μετ' ἀλλήλων ὁμιλοῦντες, καὶ πυνθανόμενοι

d 4 ὅς δ' αὖ scripsi: ὥς νῦν BT: an ὡσαύτως δ' αὖ ! Campbell
 d 5 πάντ' ἦν Stallbaum: πάντη BT e 7 ἐτέρων al. Apelt
 a 3 δένδρων] δρυῶν vulg. b 2 ἐν] ὥς BT: ὅν ὥς al.

παρὰ πάσης φύσεως εἰ τινα τις ἰδίαν δύναμιν ἔχουσα ἤσθητο
 τι διάφορον τῶν ἄλλων εἰς συναγυρμὸν φρονήσεως, εὐκριτον
 ὅτι τῶν νῦν οἱ τότε μυρίῳ πρὸς εὐδαιμονίαν διέφερον· εἰ δ' 5
 ἐμπιμπλάμενοι σίτων ἄδην καὶ ποτῶν διελέγοντο πρὸς ἀλλή-
 λους καὶ τὰ θηρία [μύθους] οἶα δὴ καὶ τὰ νῦν περὶ αὐτῶν
 λέγονται, καὶ τοῦτο, ὥς γε κατὰ τὴν ἐμὴν δόξαν ἀποφήρασθαι, d
 καὶ μάλ' εὐκριτον. ὅμως δ' οὖν ταῦτα μὲν ἀφώμεν, ἕως ἂν
 ἡμῖν μηνυτὴς τις ἱκανὸς φανῇ, ποτέρως οἱ τότε τὰς ἐπι-
 θυμίας εἶχον περὶ τε ἐπιστημῶν καὶ τῆς τῶν λόγων χρείας·
 οὐ δ' ἔνεκα τὸν μῦθον ἡγείραμεν, τοῦτο λεκτέον, ὥα τὸ 5
 μετὰ τοῦτο εἰς τὸ πρόσθεν περαίνωμεν. ἐπειδὴ γὰρ πάντων
 τούτων χρόνος ἐτελεώθη καὶ μεταβολὴν ἔδει γίνεσθαι καὶ
 δὴ καὶ τὸ γήινον ἤδη πᾶν ἀνήλωτο γένος, πάσας ἐκάστης e
 τῆς ψυχῆς τὰς γενέσεις ἀποδεδωκυίας, ὅσα ἦν ἐκάστη προσ-
 ταχθὲν τοσαῦτα εἰς γῆν σπέρματα πεσοῦσης, τότε δὴ τοῦ
 παντὸς ὁ μὲν κυβερνήτης, οἷον πηδαλίων οἶακος ἀφέντος,
 εἰς τὴν αὐτοῦ περιωπὴν ἀπέστη, τὸν δὲ δὴ κόσμον πάλιν 5
 ἀνέστρεφεν εἰμαρμένη τε καὶ σύμφυτος ἐπιθυμία. πάντες
 οὖν οἱ κατὰ τοὺς τόπους συνάρχοντες τῷ μεγίστῳ δαίμονι
 θεοί, γινόντες ἤδη τὸ γινόμενον, ἀφίεσαν αὐτὰ τὰ μέρη τοῦ
 κόσμου τῆς αὐτῶν ἐπιμελείας· ὁ δὲ μεταστρεφόμενος καὶ 273
 συμβάλλων, ἀρχῆς τε καὶ τελευτῆς ἐναντίαν ὁρμὴν ὁρμηθεὶς,
 σεισμὸν πολλὸν ἐν ἑαυτῷ ποιῶν ἄλλην αὐτῷ φθορὰν ζῶων
 παντοίων ἀπηργάσατο. μετὰ δὲ ταῦτα προελθόντος ἱκανοῦ
 χρόνου, θορύβῳ τε καὶ ταραχῇ ἤδη πανόμενος καὶ τῶν 5
 σεισμῶν γαλήνης ἐπιλαβόμενος εἰς τε τὸν εἰωθότα δρόμον
 τὸν ἑαυτοῦ κατακοσμούμενος ἦει, ἐπιμέλειαν καὶ κράτος ἔχων
 αὐτὸς τῶν ἐν αὐτῷ τε καὶ ἑαυτοῦ, τὴν τοῦ δημιουργοῦ καὶ b
 πατρὸς ἀπομνημονεύων διδαχὴν εἰς δύναμιν. κατ' ἀρχὰς

ο 7 μύθους seclusi auctore Wohlrab d 1 ὥς γε G : ὥστε T : ὥστε B
 ο 2 ἐκάστη] ἐκάστην B προσταχθὲν τοσαῦτα al. Eusebius : προσ-
 ταχθέντος αὐτὰ BT a 3 ἑαυτῷ] αὐτῷ T a 4 προ·ελθόντος
 T : προσελθόντος B a 5 θορύβου T Eusebius a 6 an omit-
 tendum τε ! Campbell

μὲν οὖν ἀκριβέστερον ἀπετέλει, τελευτῶν δὲ ἀμβλύτερον
 τούτων δὲ αὐτῷ τὸ σωματοειδὲς τῆς συγκράσεως αἴτιον, τὸ
 5 τῆς πάλαι ποτὲ φύσεως σύντροφον, ὅτι πολλῆς ἦν μετέχον
 ἀταξίας πρὶν εἰς τὸν νῦν κόσμον ἀφικέσθαι. παρὰ μὲν γὰρ
 τοῦ συνθέντος πάντα καλὰ κέκτηται· παρὰ δὲ τῆς ἐμπροσθεν
 c ἕξεως, ὅσα χαλεπὰ καὶ ἄδικα ἐν οὐρανῷ γίνεταί, ταῦτα ἐξ
 ἐκείνης αὐτὸς τε ἔχει καὶ τοῖς ζῴοις ἐναπεργάζεται. μετὰ
 μὲν οὖν τοῦ κυβερνήτου τὰ ζῶα τρέφων ἐν αὐτῷ σμικρὰ μὲν
 φλαῦρα, μεγάλα δὲ ἐνέτικτεν ἀγαθὰ· χωριζόμενος δὲ ἐκείνου
 5 τὸν ἐγγύτατα χρόνον αἰὲ τῆς ἀφέσεως κάλλιστα πάντα
 διάγει, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου καὶ λήθης ἐγγιγνομένης ἐν
 αὐτῷ μᾶλλον καὶ δυναστεύει τὸ τῆς παλαιᾶς ἀναρμοστίας
 d πάθος, τελευτῶντος δὲ ἐξαυθεὶ τοῦ χρόνου καὶ σμικρὰ μὲν
 τὰγαθὰ, πολλὴν δὲ τὴν τῶν ἐναντίων κρᾶσιν ἐπεγκερανύ-
 μενος ἐπὶ διαφθορᾷ κινδυνον αὐτοῦ τε ἀφικνεῖται καὶ τῶν
 ἐν αὐτῷ. διὸ δὴ καὶ τότ' ἦδη θεὸς ὁ κοσμήσας αὐτόν, καθο-
 5 ρῶν ἐν ἀπορίαις ὄντα, κηδόμενος ὥα μὴ χεμισθεὶς ὑπὸ
 ταραχῆς διαλυθεὶς εἰς τὸν τῆς ἀνομοιότητος ἀπειρον ὄντα
 e πόντον δύῃ, πάλιν ἐφεδρος αὐτοῦ τῶν πηδαλίων γιγνώμενος,
 τὰ νοσήσαντα καὶ λυθέντα ἐν τῇ καθ' ἐαυτὸν προτέρᾳ περι-
 ὁδῷ στρέψας, κοσμεῖ τε καὶ ἐπανορθῶν ἀθάνατον αὐτόν καὶ
 ἀγήρων ἀπεργάζεται. τοῦτο μὲν οὖν τέλος ἀπάντων εἰρηται·
 5 τὸ δ' ἐπὶ τὴν τοῦ βασιλέως ἀπόδειξιν ἱκανὸν ἐκ τοῦ πρόσθεν
 ἀπομύνοις τοῦ λόγου· στρεφθέντος γὰρ αὐ τοῦ κόσμου τὴν
 ἐπὶ τὴν νῦν γένεσιν ὁδὸν τὸ τῆς ἡλικίας αὐ πάλιν ἴστατο
 καὶ καινὰ τὰναντία ἀπεδίδου τοῖς τότε. τὰ μὲν γὰρ ὑπὸ
 σμικρότητος ὀλίγου δέοντα ἠφανίσθαι τῶν ζῴων ἠξάνετο,
 10 τὰ δ' ἐκ γῆς νεογενῆ σώματα πολιά φύντα πάλιν ἀποθνή-
 σκοντα εἰς γῆν κατῆει. καὶ τὰλλὰ τε πάντα μετέβαλλε,

b 4 σωματοειδὲς] σώμα τὸ εἶδος B b 5 μέτεχον vulg. b 7 πάντα]
 πάντα τὰ B κέκτηται B Simplicius: κέκληται pr. T o 5 ἀφέσεως]
 φύσεως B et in marg. t d 6 διαλυθεὶς B T: διαλυθῆ t e 1 πόντον
 Simpl. Proclus: τόπον libri γινώμενος Eusebius e 3 τὰ secl.
 Heusde e 10 πολιά W² t: πολιά B: πολλά T: om. pr. W

ἀπομμούμενα καὶ συνακολουθοῦντα τῷ τοῦ παντὸς παθήματι, 274
καὶ δὴ καὶ τὸ τῆς κινήσεως καὶ γεννήσεως καὶ τροφῆς μίμημα
συνείπετο τοῖς πᾶσιν ὑπ' ἀνάγκης· οὐ γὰρ ἐξῆν ἔτ' ἐν γῇ δι'
ἐτέρων συνιστάντων φύεσθαι ζῶον, ἀλλὰ καθάπερ τῷ κόσμῳ
προσετέτακτο αὐτοκράτορα εἶναι τῆς αὐτοῦ πορείας, οὕτω δὴ 5
κατὰ ταῦτά καὶ τοῖς μέρεσιν αὐτοῖς δι' αὐτῶν, καθ' ὅσον οἶόν
τ' ἦν, φύειν τε καὶ γεννᾶν καὶ τρέφειν προσετάρτετο ὑπὸ τῆς
ὁμοίας ἀγωγῆς. οὐ δὲ ἕνεκα ὁ λόγος ὤρμηκε πᾶς, ἐπ' αὐτῷ b
νῦν ἐσμέν ἤδη. περὶ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων θηρίων πολλὰ ἂν
καὶ μακρὰ διεξελθεῖν γίγνοιτο, ἐξ ὧν ἕκαστα καὶ δι' ἧς αἰτίας
μεταβέβληκε· περὶ δὲ ἀνθρώπων βραχυτέρα καὶ μᾶλλον
προσθήκοντα. τῆς γὰρ τοῦ κεκτημένου καὶ νέμοντος ἡμᾶς 5
δαίμονος ἀπερημωθέντες ἐπιμελείας, τῶν πολλῶν αὐθιγῶν,
ὅσα χαλεπὰ τὰς φύσεις ἦν, ἀπαγριωθέντων, αὐτοὶ δὲ ἀσθε-
νεῖς ἄνθρωποι καὶ ἀφύλακτοι γεγονότες διηρπάζοντο ὑπ'
αὐτῶν, καὶ ἔτ' ἀμήχανοι καὶ ἄτεχνοι κατὰ τοὺς πρώτους c
ἦσαν χρόνους, ἅτε τῆς μὲν αὐτομάτης τροφῆς ἐπιλελοιπίδας,
πορίζεσθαι δὲ οὐκ ἐπιστάμενοί πω διὰ τὸ μηδεμίαν αὐτοῦς
χρεῖαν πρότερον ἀναγκάζειν. ἐκ τούτων πάντων ἐν μεγά-
λαις ἀπορίαις ἦσαν. ὅθεν δὴ τὰ πάλοι λεχθέντα παρὰ 5
θεῶν δῶρα ἡμῖν δεδωρήται μετ' ἀναγκαίας διδαχῆς καὶ παι-
δεύσεως, πῦρ μὲν παρὰ Προμηθέως, τέχναι δὲ παρ' Ἡφαί-
στου καὶ τῆς συντέχνου, σπέρματα δὲ αὐ καὶ φυτὰ παρ' d
ἄλλων· καὶ πάνθ' ὅποσα τὸν ἀνθρώπινον βίον συγκατε-
σκεύακεν ἐκ τούτων γέγονεν, ἐπειδὴ τὸ μὲν ἐκ θεῶν, ὅπερ
ἐρρήθη νυνδὴ, τῆς ἐπιμελείας ἐπέλιπεν ἀνθρώπους, δι' ἑαυτῶν
τε ἔδει τήν τε διαγωγὴν καὶ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτοῦς αὐτῶν 5
ἔχειν καθάπερ ὅλος ὁ κόσμος, ᾧ συμμιμούμενοι καὶ συνεπό-
μενοι τὸν αἰεὶ χρόνον νῦν μὲν οὕτως, τότε δὲ ἐκείνως· ζῶμέν
τε καὶ φυόμεθα. καὶ τὸ μὲν δὴ τοῦ μύθου τέλος ἐχέτω, e
χρήσιμον δὲ αὐτὸν ποιησόμεθα πρὸς τὸ κατιδεῖν ὅσον ἡμάρ-

a 4 [ζῶον] [ζῶον B b 7 ἦν] ἢ B c 3 δὲ om. B πω] τι
δν B d 2 ἄλλων Stephanus e Ficino : ἀλλήλων BT d 5 τε
ἐδει] δὲ ἐδει B

τομεν ἀποφηνάμενοι τὸν βασιλικὸν τε καὶ πολιτικὸν ἐν τῷ πρόσθε λόγῳ.

- 5 ΝΕ. ΣΩ. Πῶς οὖν καὶ πόσον ἁμάρτημα φῆς εἶναι γεγονὸς ἡμῖν;

ΞΕ. Τῇ μὲν βραχύτερον, τῇ δὲ μάλα γενναῖον καὶ πολλῷ μείζον καὶ πλεον ἢ τότε.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς;

- 10 ΞΕ. Ὅτι μὲν ἐρωτώμενοι τὸν ἐκ τῆς νῦν περιφορᾶς καὶ γενέσεως βασιλεία καὶ πολιτικὸν τὸν ἐκ τῆς ἐναντίας περιόδου
275 ποιμένα τῆς τότε ἀνθρωπίνης ἀγέλης εἵπομεν, καὶ ταῦτα θεὸν ἀντὶ θνητοῦ, ταύτῃ μὲν πάμπαν παρηνέχθημεν ὅτι δὲ συμπάσης τῆς πόλεως ἄρχοντα αὐτὸν ἀπεφήναμεν, ὅντινα δὲ τρόπον οὐ διείπομεν, ταύτῃ δὲ αὖ τὸ μὲν λεχθὲν ἀληθές,
5 οὐ μὴν ὅλον γε οὐδὲ σαφὲς ἐρρήθη, διὸ καὶ βραχύτερον ἢ κατ' ἐκεῖνο ἡμαρτήκαμεν.

ΝΕ. ΣΩ. Ἀληθῆ.

- ΞΕ. Δεῖ τοίνυν τὸν τρόπον, ὥς ἔοικε, διορίσοντας τῆς ἀρχῆς τῆς πόλεως οὕτω τελέως τὸν πολιτικὸν ἡμῖν εἰρησθαι
10 προσδοκᾶν.

ΝΕ. ΣΩ. Καλῶς.

- b ΞΕ. Διὰ ταῦτα μὴν καὶ τὸν μῦθον παρεθέμεθα, ἵνα ἐνδείξαιτο περὶ τῆς ἀγελαιοτροφίας μὴ μόνον ὥς πάντες αὐτῆς ἀμφισβητοῦσι τῷ ζητούμενῳ τὰ νῦν, ἀλλὰ κακῶν αὐτὸν ἐναργέστερον ἴδοιμεν, ὃν προσήκει μόνον κατὰ τὸ παράδειγμα
5 ποιμένων τε καὶ βουκόλων τῆς ἀνθρωπίνης ἐπιμέλειαν ἔχοντα τροφῆς τούτου μόνον ἀξιοθῆναι τοῦ προσρήματος.

ΝΕ. ΣΩ. Ὅρθως.

- ΞΕ. Οἶμαι δέ γ', ὦ Σώκρατες, τοῦτο μὲν ἔτι μείζον ἢ
c κατὰ βασιλεία εἶναι τὸ σχῆμα τὸ τοῦ θείου νομέως, τοὺς δ' ἐνθάδε νῦν ὄντας πολιτικούς τοῖς ἀρχομένοις ὁμοίους τε

ο 7 μάλα] μάλλα (sic) T (μᾶλλον voluit) α 1 θεὸν . . . α 4 ταύτη
δὲ om. pr. T sed add. in marg. (ubi, pro τῶν οὐ διείπομεν, τρέπομεν)
b 5 τῆς] τὸν BT ἐπιμέλειαν B b 7 ὁρθῶς om. B b 8 δὲ
γ'] δ' ἔγωγε T μὲν ἔτι om. B

εἶναι μᾶλλον πολὺ τὰς φύσεις καὶ παραπλησιαίτερον παιδείας μετειληφέναι καὶ τροφῆς.

NE. ΣΩ. Πάντως που.

5

ΞΕ. Ζητητέοι γε μὴν οὐδὲν ἂν εἴησαν οὐθ' ἦττον οὔτε μᾶλλον, εἴθ' οὕτως εἴτ' ἐκείνως πεφύκασιν.

NE. ΣΩ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΞΕ. Τῆδε δὴ πάλιν ἐπανέλθωμεν. ἦν γὰρ ἔφαμεν αὐτ-
επιτακτικὴν μὲν εἶναι τέχνην ἐπὶ ζῴοις, οὐ μὴν ἰδίᾳ γε ἀλλὰ
κοινῇ τὴν ἐπιμέλειαν ἔχουσαν, καὶ προσείπομεν δὴ τότε εὐθὺς δ
ἀγελαιοτροφικὴν—μέμνησαι γάρ;

NE. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. Ταύτης τοίνυν πῇ διημαρτάνομεν. τὸν γὰρ πολιτικὸν
οὐδαμοῦ συνελάβομεν οὐδ' ὠνομάσαμεν, ἀλλ' ἡμᾶς ἔλαθεν κατὰ 5
τὴν ὀνομασίαν ἐκφυγών.

NE. ΣΩ. Πῶς;

ΞΕ. Τοῦ τὰς ἀγέλας ἐκάστας τρέφειν τοῖς μὲν ἄλλοις
που πᾶσι μέτεστι νομεῦσι, τῷ πολιτικῷ δὲ οὐ μετὸν ἐπηνέγ-
καμεν τοῦνομα, δέον τῶν κοινῶν ἐπενεγκεῖν τι σύμπασιιν. e

NE. ΣΩ. Ἀληθῆ λέγεις, εἴπερ ἐτύγχανέ γε οὐν.

ΞΕ. Πῶς δ' οὐκ ἦν τό γε θεραπεύειν που πᾶσι κοινόν,
μηδὲν διορισθείσης τροφῆς μηδέ τινος ἄλλης πραγματείας;
ἀλλ' ἢ τινα ἀγελαιοκομικὴν ἢ θεραπευτικὴν ἢ καὶ τινα 5
ἐπιμελητικὴν αὐτὴν ὀνομάσασιν ὥς κατὰ πάντων ἐξῆν περι-
καλύπτειν καὶ τὸν πολιτικὸν ἅμα τοῖς ἄλλοις, ἐπειδὴ δεῖν
τοῦτ' ἐσήμαιεν ὁ λόγος.

NE. ΣΩ. Ὅρθῶς. ἀλλ' ἢ μετὰ τοῦτο διαίρεσις αὖ τίνα 276
τρόπον ἐγίγνεται ἂν;

ΞΕ. Κατὰ ταῦτα καθ' ἃπερ ἐμπροσθεν διηρούμεθα τὴν
ἀγελαιοτροφικὴν περὶ οἷς τε καὶ ἀπτήσι, καὶ ἀμείκτοις τε καὶ

ο 6 [ζητητέον B T ο 9 τῆδε Stephanus: τί δὲ B T ἔφαμεν]
φαμέν Γ ο 10 τέχνην om. B δ 1 ἔχουσα B τότε] τότε
γε T δ 4 ταύτης] ταύτη Ast διημαρτάνομεν T ο 1 δέον
τῶν] λεόντων B: δέοντι τῶν vulg. ο 3 γε] τε B σου] πολὺ B
ο 5 ἄλλ' ἢ] ἄλλη B: ἄλλην T ο 6 κατὰ πάντων] καὶ ἀπάντων B
ο 7 δεῖν om. B α 2 ἐγγίγνεται' B

5 ἀκεράτοις, τοῖς αὐτοῖς ἂν που τούτοις διαιρούμενοι καὶ τὴν ἀγελαιοκομικὴν τὴν τε νῦν καὶ τὴν ἐπὶ Κρόνου βασιλείαν περιειληφότες ἂν ἦμεν ὁμοίως ἐν τῷ λόγῳ.

NE. ΣΩ. Φαίνεται· ζητῶ δὲ αὐτὸ τί τὸ μετὰ τοῦτο.

ΞΕ. Δῆλον ὅτι λεχθέντος οὕτω τοῦ τῆς ἀγελαιοκομικῆς
b ὀνόματος οὐκ ἂν ποτε ἐγένεθ' ἡμῖν τό τινας ἀμφισβητεῖν
ὥς οὐδ' ἐπιμέλεια τὸ παράπαν ἐστίν, ὥσπερ τότε δικαίως
ἡμφεσβητήθη μηδεμίαν εἶναι τέχνην ἐν ἡμῖν ἀξίαν τούτου τοῦ
θεραπευτικοῦ προσήματος, εἰ δ' οὖν τις εἴη, πολλοῖς πρότερον
5 αὐτῆς καὶ μᾶλλον προσήκειν ἢ τινι τῶν βασιλέων.

NE. ΣΩ. Ὁρθῶς.

ΞΕ. Ἐπιμέλεια δέ γε ἀνθρωπίνης συμπάσης κοινωνίας
οὐδεμία ἂν ἐθελήσειεν ἑτέρα μᾶλλον καὶ προτέρα τῆς βασι-
c λικῆς φάναι καὶ κατὰ πάντων ἀνθρώπων ἀρχῆς εἶναι τέχνην.

NE. ΣΩ. Λέγεις ὀρθῶς.

ΞΕ. Μετὰ ταῦτα δέ γε, ὦ Σώκρατες, ἄρ' ἐννοοῦμεν ὅτι
πρὸς αὐτῷ δὴ τῷ τέλει συγχὺν αὐτὸ διημαρτάνετο;

5 NE. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Τόδε, ὥς ἄρ' εἰ καὶ διανοήθημεν ὅτι μάλιστα τῆς
δίποδος ἀγέλης εἶναι τινα θεραπευτικὴν τέχνην, οὐδέν τι
μᾶλλον ἡμᾶς ἔδει βασιλικὴν αὐτὴν εὐθὺς καὶ πολιτικὴν ὥς
ἀποτετελεσμένην προσαγορεύειν.

10 NE. ΣΩ. Τί μήν;

ΞΕ. Πρῶτον μὲν, ὃ λέγομεν, τοῦνομα μετασκευα-
d ρήσασθαι, πρὸς τὴν ἐπιμέλειαν μᾶλλον προσαγαγόντας ἢ
τὴν τροφήν, ἔπειτα ταύτην τέμνειν· οὐ γὰρ συμκρὰς ἂν ἔχοι
τμήσεις ἔτι.

NE. ΣΩ. Ποίας;

5 ΞΕ. Ἦι τε τὸν θεῖον ἂν που διειλόμεθα νομέα χωρὶς καὶ
τὸν ἀνθρώπινον ἐπιμελητήν.

a 6, a 9 ἀγελαιοκομικὴν, -ῆς al. b 5 ἦ] εἴ B b 7 γε om. B
b 8 προτέρα Stallbaum: προτερα B: προτέρα T c 1 τέχνην B
c 3 δέ γε] λέγε B c 11 δ λέγομεν] ἐλέγομεν B: δ ἐλέγομεν T (sed δ
supra versum) d 1 προσαγαγόντας B T Stobaeus: ἐπαγαγόντας vulg.

ΝΕ. ΣΩ. Ὅρθως.

ΞΕ. Αὐθις δέ γε τὴν ἀπονεμηθεῖσαν ἐπιμελητικὴν δίχα τέμνειν ἀναγκαῖον ἦν.

ΝΕ. ΣΩ. Τίτι;

10

ΞΕ. Τῷ βιάῳ τε καὶ ἐκουσίῳ.

ΝΕ. ΣΩ. Τί δή;

ΞΕ. Καὶ ταύτη που τὸ πρότερον ἀμαρτάνοντες εὐηθέστερα e τοῦ δέοντος εἰς ταῦτὸν βασιλέα καὶ τύραννον συνέθεμεν, ἀνομοιοτάτους ὄντας αὐτούς τε καὶ τὸν τῆς ἀρχῆς ἐκατέρου τρόπον.

ΝΕ. ΣΩ. Ἀληθῆ.

5

ΞΕ. Νῦν δέ γε πάλιν ἐπανορθούμενοι, καθάπερ εἶπον, τὴν ἀνθρωπίνην ἐπιμελητικὴν δίχα διαιρώμεθα, τῷ βιάῳ τε καὶ ἐκουσίῳ;

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Καὶ τὴν μὲν γέ που τῶν βιάων τυραννικὴν, τὴν 10 δὲ ἐκούσιον καὶ ἐκουσίῳ διπόδων ἀγελαιοκομικὴν ζῶων προσειπόντες πολιτικὴν, τὸν ἔχοντα αὐτὴν τέχνην ταύτην καὶ ἐπιμέλειαν ὄντως ὄντα βασιλέα καὶ πολιτικὸν ἀποφαινόμεθα;

ΝΕ. ΣΩ. Καὶ κινδυνεύει γε, ὦ ξέने, τελέως ἂν ἡμῖν οὕτως 277 ἔχειν ἢ περὶ τὸν πολιτικὸν ἀπόδειξις.

ΞΕ. Καλῶς ἂν, ὦ Σώκρατες, ἡμῖν ἔχει. δεῖ δὲ μὴ σοὶ μόνη ταῦτα, ἀλλὰ καὶ μοι μετὰ σοῦ κοινῇ συνδοκεῖν. νῦν δὲ 5 κατὰ γε τὴν ἐμὴν οὕτω φαίνεται τέλεον ὁ βασιλεὺς ἡμῖν σχῆμα ἔχειν, ἀλλὰ καθάπερ ἀνδριαντοποιοὶ παρὰ καιρὸν ἐνίοτε σπεύδοντες πλείω καὶ μείζω τοῦ δέοντος ἕκαστα τῶν ἔργων ἐπεμβαλλόμενοι βραδύνουσι, καὶ νῦν ἡμεῖς, ἵνα δὴ b πρὸς τῷ ταχὺ καὶ μεγαλοπρεπῶς δηλώσασμεν τὸ τῆς ἐμ-προσθεν ἀμάρτημα διεξόδου, τῷ βασιλεῖ νομίσαντες πρέπειν μεγάλα παραδείγματα ποιεῖσθαι, θαυμαστὸν ὄγκον ἀράμενοι τοῦ μύθου, μείζονι τοῦ δέοντος ἡναγκάσθημεν αὐτοῦ μέρει 5

ο 6 δε] δδ' B

πολιτικῶν T

α 7 τῷ ἔργῳ Badham

ο 11 ἀγελαιοκομικὴν T (sed c ex v)

α 4 καὶ μοι B

b 2 ταχὺ] ταχεῖ vulg.

α 2 τῶν

α 5 ἐμὴν] ἐμὴν δόξαν al.

b 5 μείζονι] μείζον ἢ T

προσchrήσασθαι· διὸ μακροτέρα τὴν ἀπόδειξιν πεποιήκαμεν
καὶ πάντως τῷ μύθῳ τέλος οὐκ ἐπέθεμεν, ἀλλ' ἀτεχνῶς δ
c λόγος ἡμῖν ὥσπερ ζῶον τὴν ἐξωθεν μὲν περιγραφὴν ἔοικεν
ἱκανῶς ἔχειν, τὴν δὲ οἷον τοῖς φαρμάκοις καὶ τῇ συγκράσει
τῶν χρωμάτων ἐνέργειαν οὐκ ἀπειληφέναι πω. γραφῆς δὲ
καὶ συμπάσης χειρουργίας λέξει καὶ λόγῳ δηλοῦν πᾶν ζῶον
5 μᾶλλον πρέπει τοῖς δυναμένοις ἐπεσθαι· τοῖς δ' ἄλλοις διὰ
χειρουργιών.

NE. ΣΩ. Τοῦτο μὲν ὁρθῶς· ὅπῃ δὲ ἡμῖν οὕτω φῆς ἱκανῶς
εἰρησθαι δῆλωσον.

d EE. Χαλεπόν, ὦ δαιμόνιε, μὴ παραδείγμασι χρώμενον
ἱκανῶς ἐνδείκνυσθαι τι τῶν μειζόνων. κινδυνεύει γὰρ ἡμῶν
ἕκαστος οἷον ὄναρ εἰδὼς ἅπαντα πάντ' αὐτὸν πάλιν ὥσπερ ὕπαρ
ἀγνοεῖν.

5 NE. ΣΩ. Πῶς τοῦτ' εἶπες;

EE. Καὶ μάλ' ἀτόπως ἔοικά γε ἐν τῷ παρόντι κινήσας
τὸ περὶ τῆς ἐπιστήμης πάθος ἐν ἡμῖν.

NE. ΣΩ. Τί δή;

EE. Παραδείγματος, ὦ μακάριε, αὐτοὶ καὶ τὸ παράδειγμα
10 αὐτὸ δεδέηκεν.

e NE. ΣΩ. Τί οὖν; λέγε μηδὲν ἐμοῦ γε ἔνεκα ἀποκνῶν.

EE. Λεκτέον ἐπειδὴ καὶ σὺ γε ἔτοιμος ἀκολουθεῖν.
τοὺς γὰρ πον παῖδας ἴσμεν, ὅταν ἄρτι γραμμάτων ἐμπειροὶ
γίνωνται—

5 NE. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

EE. Ὅτι τῶν στοιχείων ἕκαστον ἐν ταῖς βραχυτάταις
καὶ ῥόστοις τῶν συλλαβῶν ἱκανῶς διαισθάνονται, καὶ τάλῃθι
φράζειν περὶ ἐκείνα δυνατοὶ γίνονται.

278 NE. ΣΩ. Πῶς γὰρ οὐ;

o 3 ἐνέργειαν B d 2 ἐνδείξασθαι Stobaeus d 3 ἅπαντα] ἕκαστα
Stobaeus πάντ' om. B d 6 μᾶλα τὸ πῶς B: μᾶλα ἀτόπως T
ἔοικα γ' ἐν | ἕκαστον ἐν ταῖς τὸ ἐξῆς (sic!) βραχυτάταις γε ἐν τῷ | παρόντι
κ.τ.λ. T (cf. o 6) παρόντι B κινήσας] κινήσαι T d 10 δεδέηκε T
o 1 γε om. B o 2 σὺ γε B (sic) T: σὺ αὐτ.

ΞΕ. Ταῦτὰ δέ γε ταῦτα ἐν ἄλλαις ἀμφιγνοοῦντες πάλιν
δόξῃ τε ψεύδονται καὶ λόγῳ.

ΝΕ. ΣΩ. Πάνν μὲν οὖν.

ΞΕ. Ἄρ' οὖν οὐχ ὧδε ῥᾶστον καὶ κάλλιστον ἐπάγειν ὅ
αὐτοὺς ἐπὶ τὰ μήπω γινωσκόμενα;

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς;

ΞΕ. Ἀνάγειν πρῶτον ἐπ' ἐκεῖνα ἐν οἷς ταῦτὰ ταῦτα
ὀρθῶς ἐδόξαζον, ἀναγαγόντας δὲ τιθέναι παρὰ τὰ μήπω
γινωσκόμενα, καὶ παραβάλλοντας ἐνδεικνύναι τὴν αὐτὴν δ
ὁμοιότητα καὶ φύσιν ἐν ἀμφοτέραις οὖσαν ταῖς συμπλοκαῖς,
μέχρι περ ἂν πᾶσι τοῖς ἀγνοουμένοις τὰ δοξαζόμενα ἀληθῶς
παρατιθέμενα δειχθῇ, δειχθέντα δέ, παραδείγματα οὕτω γιγ-
νόμενα, ποιήσῃ τῶν στοιχείων ἕκαστον πάντων ἐν πάσαις 5
ταῖς συλλαβαῖς τὸ μὲν ἕτερον ὡς τῶν ἄλλων ἕτερον οὖν, τὸ
δὲ ταῦτόν ὡς ταῦτόν ἀεὶ κατὰ ταῦτὰ ἐαυτῷ προσαγορεύεσθαι. c

ΝΕ. ΣΩ. Παντάπασιν μὲν οὖν.

ΞΕ. Οὐκοῦν τοῦτο μὲν ἱκανῶς συνειλήφαμεν, ὅτι παρα-
δείγματός γ' ἐστὶ τότε γένεσις, ὅπουτ' ἂν ταῦτόν ἐν ἐτέρῳ
διεσπασμένῳ δοξαζόμενον ὀρθῶς καὶ συναχθὲν περὶ ἑκάτερον 5
ὡς συνάμφῳ μίαν ἀληθῆ δόξαν ἀποτελῇ;

ΝΕ. ΣΩ. Φαίνεται.

ΞΕ. Θαυμάζομεν ἂν οὖν εἰ ταῦτόν τοῦτο ἡμῶν ἡ ψυχὴ
φύσει περὶ τὰ τῶν πάντων στοιχεῖα πεπονηυῖα τοτὲ μὲν ὑπ' d
ἀληθείας περὶ ἐν ἕκαστον ἐν τισὶ συνίσταται, τοτὲ δὲ περὶ
ἅπαντα ἐν ἐτέροις αὖ φέρεται, καὶ τὰ μὲν αὐτῶν ἀμῇ γέ πη
τῶν συγκράσεων ὀρθῶς δοξάζει, μετατιθέμενα δ' εἰς τὰς τῶν
πραγμάτων μακρὰς καὶ μὴ ῥαδίους συλλαβὰς ταῦτ' αὐτὰ 5
πάλιν ἀγνοεῖ;

ΝΕ. ΣΩ. Καὶ θαυμαστόν γε οὐδέν.

a 3 ψεύδοντι T a 7 πῶς ἔν B a 8 ἀναγείν T a 9 ἀνά-
γνους B b 2 οὖσαν ex οἷσι T: οἷσιν B b 4 δειχθῇ] δειχθείη B
οἷτω] τούτων T b 5 ἕκαστον πάντων] πάντων ἕκαστον B
c 5 ἑκάτερον] ἕτερον Cornarius c 6 ὡς] καὶ B d 2 ἐν τισὶ]
ἐν τι B d 3 πάντα T

ΞΕ. Πῶς γάρ, ὦ φίλε, δύναιτο ἂν τις ἀρχόμενος ἀπὸ
 e δόξης ψευδοῦς ἐπὶ τι τῆς ἀληθείας καὶ μικρὸν μέρος ἀφικό-
 μενος κτήσασθαι φρόνησιν;

ΝΕ. ΣΩ. Σχεδὸν οὐδαμῶς.

ΞΕ. Οὐκοῦν ταῦτα εἰ ταύτῃ πέφυκεν, οὐδὲν δὴ πλημμε-
 5 λοῖμεν ἂν ἐγὼ τε καὶ σὺ πρῶτον μὲν ἐπιχειρήσαντες ὅλου
 παραδείγματος ἰδεῖν τὴν φύσιν ἐν σμικρῷ κατὰ μέρος ἄλλῃ
 παραδείγματι, μετὰ δὲ ταῦτα μέλλοντες, ἐπὶ τὸ τοῦ βασιλέως
 μέγιστον ὃν ταῦτ' οὖν εἶδος ἀπ' ἐλαττόνων φέροντές ποθεν, διὰ
 παραδείγματος ἐπιχειρεῖν αὐτὴν τῶν κατὰ πόλιν θεραπειῶν
 10 τέχνην γνωρίζειν, ἵνα ὕπαρ ἂντ' ὀνείρατος ἡμῖν γίγνηται;

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν ὀρθῶς.

279 ΞΕ. Πάλιν δὴ τὸν ἔμπροσθε λόγον ἀναληπτέον, ὥς
 ἐπειδὴ τῷ βασιλικῷ γένει τῆς περὶ τὰς πόλεις ἐπιμελείας
 ἀμφισβητοῦσι μυριοί, δεῖ δὴ πάντας ἀποχωρίζειν τούτους
 καὶ μόνον ἐκεῖνον λείπειν καὶ πρὸς τοῦτο δὴ παραδείγματος
 5 ἔφαμεν δεῖν τινος ἡμῖν.

ΝΕ. ΣΩ. Καὶ μάλα.

ΞΕ. Τί δῆτα παράδειγμά τις ἂν, ἔχον τὴν αὐτὴν πολιτικὴν
 πραγματείαν, σμικρότατον παραθέμενος ἱκανῶς ἂν εὔροι τὸ
 b ζητούμενον; βούλει πρὸς Διός, ὦ Σώκρατες, εἰ μὴ τι πρό-
 χειρον ἕτερον ἔχομεν, ἀλλ' οὖν τὴν γε ὑφαντικὴν προελώμεθα;
 καὶ ταύτην, εἰ δοκεῖ, μὴ πᾶσαν; ἀποχρήσει γὰρ ἴσως ἡ περὶ
 τὰ ἐκ τῶν ἐρίων ὑφάσματα· τάχα γὰρ ἂν ἡμῖν καὶ τοῦτο τὸ
 5 μέρος αὐτῆς μαρτυρήσειε προαιρεθὲν ὃ βουλόμεθα.

ΝΕ. ΣΩ. Τί γὰρ οὐ;

ΞΕ. Τί δῆτα οὐ, καθάπερ ἐν τοῖς ἔμπροσθε τέμνοντες
 μέρη μερῶν ἕκαστον διηροῦμεθα, καὶ νῦν περὶ ὑφαντικὴν
 c ταῦτ' οὖν τοῦτ' ἐδράσαμεν, καὶ κατὰ δύναμιν ὅτι μάλιστα διὰ

d8 γάρ] ἄρ' Stallbaum

οὐδένα ἢ B

e5 τε om. T

macher e9 αὐτὴν] αὐτὴν B

a7 ἔχων T

ματεῖαν] παραδείγματος B

e4 εἰ ταύτῃ] ἐπ' αὐτῇ B

e6 παραδείγματος] πραγματος Schleier-

a4 λείπειν B: λείπειν T

a5 ἡμῖν

b2 ἕτερον om. T sed add. in marg.

βραχέων ταχὺ πάντ' ἐπελθόντες πάλιν ἤλθομεν ἐπὶ τὸ νῦν
χρήσιμον;

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς λέγεις;

ΞΕ. Αὐτὴν τὴν διέξοδον ἀπόκρισίν σοι ποιήσομαι. 5

ΝΕ. ΣΩ. Κάλλιστ' εἶπες.

ΞΕ. Ἔστι τοίνυν πάντα ἡμῖν ὅποσα δημιουργοῦμεν καὶ
κτώμεθα, τὰ μὲν ἕνεκα τοῦ ποιεῖν τι, τὰ δὲ τοῦ μὴ πάσχειν
ἀμυντήρια· καὶ τῶν ἀμυντηρίων τὰ μὲν ἀλεξιφάρμακα καὶ
θεῖα καὶ ἀνθρώπινα, τὰ δὲ προβλήματα· τῶν δὲ προβλημάτων d
τὰ μὲν πρὸς τὸν πόλεμον ὀπλίσματα, τὰ δὲ φράγματα· καὶ
τῶν φραγμάτων τὰ μὲν παραπετάσματα, τὰ δὲ πρὸς χειμῶνας
καὶ καύματα ἀλεξητήρια· τῶν δὲ ἀλεξητηρίων τὰ μὲν στε- 5
γασματα, τὰ δὲ σκεπάσματα· καὶ τῶν σκεπασμάτων ὑποπε-
τάσματα μὲν ἄλλα, περικαλύμματα δὲ ἕτερα· περικαλυμμάτων
δὲ τὰ μὲν ὀλόσχιστα, σύνθετα δὲ ἕτερα· τῶν δὲ συνθέτων
τὰ μὲν τρητά, τὰ δὲ ἄνευ τρήσεως συνδετά· καὶ τῶν ἀτρή- e
των τὰ μὲν νεύρινα φυτῶν ἐκ γῆς, τὰ δὲ τρίχυνα· τῶν δὲ
τριχύνων τὰ μὲν ὕδασι καὶ γῇ κολλητά, τὰ δὲ αὐτὰ αὐτοῖς
συνδετά. τοῦτοισι δὴ τοῖς ἐκ τῶν ἑαυτοῖς συνδουμένων
ἐργασθεῖσιν ἀμυντηρίοις καὶ σκεπάσμασι τὸ μὲν ὄνομα ἱμάτια 5
ἐκαλέσαμεν· τὴν δὲ τῶν ἱματίων μάλιστα ἐπιμελουμένην
τέχνην, ὥσπερ τότε τὴν τῆς πόλεως πολιτικὴν εἶπομεν, 280
οὕτω καὶ νῦν ταύτην προσείπωμεν ἀπ' αὐτοῦ τοῦ πράγματος
ἱματιουργικὴν; φῶμεν δὲ καὶ ὑφαντικὴν, ὅσον ἐπὶ τῇ τῶν
ἱματίων ἐργασίᾳ μέγιστον ἦν μόριον, μηδὲν διαφέρειν πλὴν
ὀνόματι ταύτης τῆς ἱματιουργικῆς, καθάπερ κάκεῖ τότε τὴν 5
βασιλικὴν τῆς πολιτικῆς;

ΝΕ. ΣΩ. Ὅρθοτάτά γε.

ΞΕ. Τὸ μετὰ τοῦτο δὴ συλλογισώμεθα ὅτι τὴν ἱματίων
ὑφαντικὴν οὕτω ῥηθεῖσάν τις τάχ' ἂν ἱκανῶς εἰρῆσθαι δόξειεν, b

ο 4 λέγεις] λέγετε B d 4 ἀλεξητήρια BT (et mox ἀλεξι-
τηρίων) ο 4 τουτοισι T ἑαυτοῖς συνδουμένων] αὐτῶν (αὐτῶν B)
συνδουμένοις BT a 3 ἱματιουργικὴν T (et mox ἱματιουργικῆς):
ἱματιουργικὴν al.

μὴ δυνάμενος συννοεῖν ὅτι τῶν μὲν ἐγγὺς συνεργῶν οὕτω διώρισται, πολλῶν δὲ ἐτέρων συγγενῶν ἀπεμερίσθη.

ΝΕ. ΣΩ. Ποίων, εἰπέ, συγγενῶν;

- 5 ΞΕ. Οὐχ ἔσπου τοῖς λεχθείσιν, ὥς φαίνη· πάλιν οὖν ἔοικεν ἐπανιτέον ἀρχόμενον ἀπὸ τελευτῆς. εἰ γὰρ συν-
νοεῖς τὴν οἰκειότητα, τὴν μὲν διετέμομεν ἀπ' αὐτῆς νυνδὴ,
τὴν τῶν στρωμάτων σύνθεσιν περιβολῇ χωρίζοντες καὶ
ὑποβολῇ.

- 10 ΝΕ. ΣΩ. Μανθάνω.

- ϸ ΞΕ. Καὶ μὴν τὴν ἐκ τῶν λίνων καὶ σπάρτων καὶ πάντων
ὀπόσα φυτῶν ἄρτι νεῦρα κατὰ λόγον εἵπομεν, δημιουργίαν
πᾶσαν ἀφείλομεν· τὴν τε αὖ πηλητικὴν ἀφωρισάμεθα καὶ
τὴν τρήσει καὶ ραφῇ χρωμένην σύνθεσιν, ἧς ἡ πλείστη
5 σκυτοτομική.

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν.

- ΞΕ. Καὶ τοῖσιν τὴν τῶν ὀλοσχίστων σκεπασμάτων θερα-
πειάν δερματοουργικὴν καὶ τὰς τῶν στεγασμάτων, ὅσαι τε ἐν
οἰκοδομικῇ καὶ ὀλῃ τεκτονικῇ καὶ ἐν ἄλλαις τέχναις ρευμάτων
d στεκτικαὶ γίνονται, συμπάσας ἀφείλομεν, ὅσαι τε περὶ τὰς
κλοπὰς καὶ τὰς βίβας πράξεις διακωλυτικὰ ἔργα παρέχονται
τέχναι φραγμάτων, περὶ τε γένεσιν ἐπιθηματοουργίας οὐσαι
καὶ τὰς τῶν θυρωμάτων πῆξεις, γομφωτικῆς ἀπονεμηθεῖσαι
5 μόρια τέχνης· τὴν τε ὀπλοποικὴν ἀπετεμόμεθα, μεγάλης καὶ
παντοίας τῆς προβληματουργικῆς τμήμα οὐσαν δυνάμεως·
e καὶ δὴ καὶ τὴν μαγευτικὴν τὴν περὶ τὰ ἀλεξιφάρμακα κατ'
ἀρχὰς εὐθὺς διωρισάμεθα σύμπασαν, καὶ λελοῖπαμεν, ὥς
δόξαιμεν ἂν, αὐτὴν τὴν ζητηθεῖσαν ἀμυντικὴν χειμῶνων, ἔρεοῦ
προβλήματος ἐργαστικὴν, ὄνομα δὲ ὑφαντικὴν λεχθείσαν.

- 5 ΝΕ. ΣΩ. Ἔοικε γὰρ οὖν.

ΞΕ. Ἄλλ' οὐκ ἔστι πω τέλος, ὦ παῖ, τοῦτο λελεγμένον.

ο 1 λινῶν B πάντων] πάντα B ο 3 πολιτικὴν T ο 4 τρήσει]
τῇ τρήσει B d 1 τε D: om. BT d 2 κλοπὰς] κλοπὰς B I
d 3 οὐσαι] ὅσαι pr. T d 5 ὀπλοποιητικὴν T ο 3 ἔρεον T ο 6 πω]
που vulg.

ὁ γὰρ ἐν ἀρχῇ τῆς τῶν ἱματίων ἐργασίας ἀπτόμενος τοῦναντίον
ὕφῃ δρᾶν φαίνεται.

281

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς;

ΞΕ. Τὸ μὲν τῆς ὑφῆς συμπλοκὴ τίς ἐστί που.

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. Τὸ δέ γε τῶν συνεστώτων καὶ συμπεπιλημένων ;
διαλυτική.

ΝΕ. ΣΩ. Τὸ ποῖον δῆ;

ΞΕ. Τὸ τῆς τοῦ ξαίνοντος τέχνης ἔργον. ἢ τὴν ξαντικὴν
τολμήσομεν ὑφαντικὴν καὶ τὸν ξάντην ὡς ὄντα ὑφάντην
καλεῖν;

10

ΝΕ. ΣΩ. Οὐδαμῶς.

ΞΕ. Καὶ μὴν τήν γε αὖ στήμονος ἐργαστικὴν καὶ κρόκης
εἴ τις ὑφαντικὴν προσαγορεύει, παράδοξόν τε καὶ ψεῦδος
ὄνομα λέγει.

b

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΞΕ. Τί δέ; κναφευτικὴν σύμπασαν καὶ τὴν ἀκεστικὴν
πότερα μηδεμίαν ἐπιμέλειαν μηδὲ τινα θεραπείαν ἐσθίτος
θῶμεν, ἢ καὶ ταύτας πάσας ὡς ὑφαντικὰς λέξομεν;

5

ΝΕ. ΣΩ. Οὐδαμῶς.

ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν τῆς γε θεραπείας ἀμφισβητήσουσιν
αὐταὶ σύμπασαι καὶ τῆς γενέσεως τῆς τῶν ἱματίων τῇ τῆς
ὑφαντικῆς δυνάμει, μέγιστον μὲν μέρος ἐκείνη διδοῦσαι,
μεγάλᾳ δὲ καὶ σφίσιν αὐταῖς ἀπονέμουςαι.

10

ΝΕ. ΣΩ. Πάνν γε.

c

ΞΕ. Πρὸς τοῖνυν ταύταις ἔτι τὰς τῶν ἐργαλείων δη-
μιουργοὺς τέχνας, δι' ὧν ἀποτελεῖται τὰ τῆς ὑφῆς ἔργα,
δοκεῖν χρὴ τό γε συναιτίας εἶναι προσποιησασθαι παντὸς
ὑφάσματος.

5

ΝΕ. ΣΩ. Ὅρθότατα.

ΞΕ. Πότερον οὖν ἡμῖν ὁ περὶ τῆς ὑφαντικῆς λόγος, οὗ
προειλόμεθα μέρους, ἱκανῶς ἔσται διωρισμένος, ἐὰν ἄρ' αὐτὴν

a 1 ὑφῆ ras. trium litterarum T sed add. ὑφῆ in marg. c 4 γε] τε B T

τῶν ἐπιμελειῶν ὅποσαι περὶ τὴν ἐρεᾶν ἐσθῆτα, εἰς τὴν
 d καλλίστην καὶ μεγίστην πασῶν τιθώμεν· ἡ λέγομεν μὲν ἄν
 τι ἀληθές, οὐ μὴν σαφές γε οὐδὲ τέλεον, πρὶν ἂν καὶ ταύτας
 αὐτῆς πάσας περιέλωμεν;

NE. ΣΩ. Ὅρθως.

5 ΞΕ. Οὐκοῦν μετὰ ταῦτα ποιητέον ὃ λέγομεν, ἵν' ἐφεξῆς
 ἡμῖν ὁ λόγος ἴῃ;

NE. ΣΩ. Πῶς δ' οὐ;

ΞΕ. Πρῶτον μὲν τοῖνυν δύο τέχνας οὔσας περὶ πάντα
 τὰ δρώμενα θεασώμεθα.

10 NE. ΣΩ. Τίνας;

ΞΕ. Τὴν μὲν γενέσεως οὖσαν συναίτιον, τὴν δ' αὐτὴν αἰτίαν.

NE. ΣΩ. Πῶς;

e ΞΕ. Ὅσαι μὲν τὸ πρᾶγμα αὐτὸ μὴ δημιουργοῦσι, ταῖς
 δὲ δημιουργούσαις ὄργανα παρασκευάζουσιν, ὧν μὴ παρα-
 γενομένων οὐκ ἂν ποτε ἐργασθείη τὸ προστεταγμένον ἐκάστη
 τῶν τεχνῶν, ταύτας μὲν συναιτίους, τὰς δὲ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα
 5 ἀπεργαζόμενας αἰτίας.

NE. ΣΩ. Ἐχει γοῦν λόγον.

ΞΕ. Μετὰ τοῦτο δὴ τὰς μὲν περὶ τε ἀτράκτους καὶ
 κερκίδας καὶ ὅποσα ἄλλα ὄργανα τῆς περὶ τὰ ἀμφιέσματα
 γενέσεως κοινωνεῖ, πάσας συναιτίους εἴπωμεν, τὰς δὲ αὐτὰ

10 θεραπευούσας καὶ δημιουργούσας αἰτίας;

NE. ΣΩ. Ὅρθότατα.

282 ΞΕ. Τῶν αἰτιῶν δὴ πλυντικὴν μὲν καὶ ἀκεστικὴν καὶ
 πᾶσαν τὴν περὶ ταῦτα θεραπευτικὴν, πολλῆς οὗσης τῆς
 κοσμητικῆς, τούνταῦθα αὐτῆς μόριον εἰκὸς μάλιστα περι-
 λαμβάνειν ὀνομάζοντας πᾶν τῇ τέχνῃ τῇ κυαφευτικῇ.

5 NE. ΣΩ. Καλῶς.

ΞΕ. Καὶ μὴν ξαντικὴ γε καὶ νηστικὴ καὶ πάντα αὐ
 τὰ περὶ τὴν πόλιν αὐτὴν τῆς ἐσθῆτος ἥς λέγομεν

ο 9 εἰς BT : εἰσι W τὴν TW : γῆν B d 2 ἂν ... περιέλωμεν] αὐ ...
 περιέλωμεν BT : αὐ ... περιέλοιμεν Hermann a 4 πᾶν τῇ] πάντῃ T
 a 6 ξαντικὴ ... νηστικὴ Stephanus : ξαντικὴν ... νηστικὴν BT γε] τε B

μέρη, μία τις ἐστὶ τέχνη τῶν ὑπὸ πάντων λεγομένων,
ἢ ταλασιουργική.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς γὰρ οὐ; 10

ΞΕ. Τῆς δὴ ταλασιουργικῆς δύο τμήματά ἐστων, καὶ b
τούτῳ ἐκάτερον ἅμα δυὼν πεφύκατον τέχναιν μέρη.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς;

ΞΕ. Τὸ μὲν ξαντικὸν καὶ τὸ τῆς κερκιστικῆς ἡμισυ καὶ
ὅσα τὰ συγκείμενα ἀπ' ἀλλήλων ἀφίστησι, πᾶν τοῦτο ὡς ἐν 5
φράζειν τῆς τε ταλασιουργίας αὐτῆς ἐστὶ πού, καὶ μεγάλα τινὲ
κατὰ πάντα ἡμῖν ἦσθην τέχνα, ἢ συγκριτικὴ τε καὶ διακριτικὴ.

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. Τῆς τοίνυν διακριτικῆς ἢ τε ξαντικῆ καὶ τὰ νυνδὴ
ῥηθέντα ἅπαντά ἐστιν· ἢ γὰρ ἐν ἐρίοις τε καὶ στήμοσι δια- c
κριτικὴ, κερκίδι μὲν ἄλλον τρόπον γιγνομένη, χερσὶ δὲ ἕτερον,
ἔσχευεν ὅσα ἀρίτως ὀνόματα ἐρρήθη.

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Αὖθις δὴ πάλιν συγκριτικῆς μόριον ἅμα καὶ ταλα- 5
σιουργίας ἐν αὐτῇ γιγνόμενον λάβωμεν· ὅσα δὲ τῆς διακρι-
τικῆς ἦν αὐτόθι, μεθιῶμεν σύμπαντα, δίχα τέμνοντες τὴν
ταλασιουργίαν διακριτικῇ τε καὶ συγκριτικῇ τμήματι.

ΝΕ. ΣΩ. Διηρήσθω.

ΞΕ. Τὸ συγκριτικὸν τοίνυν αὖ σοι καὶ ταλασιουργικὸν 10
ἅμα μόριον, ὦ Σώκρατες, διαιρετέον, εἴπερ ἱκανῶς μέλλομεν d
τὴν προρρηθεῖσαν ὑφαντικὴν αἰρήσειν.

ΝΕ. ΣΩ. Οὐκοῦν χρή.

ΞΕ. Χρὴ μὲν οὖν καὶ λέγωμεν γε αὐτῆς τὸ μὲν εἶναι 5
στρεπτικόν, τὸ δὲ συμπλεκτικόν.

ΝΕ. ΣΩ. Ἄρ' οὖν μαυθάνω; δοκεῖς γάρ μοι τὸ περὶ τὴν
τοῦ στήμονος ἐργασίαν λέγειν στρεπτικόν.

ΞΕ. Οὐ μόνον γε, ἀλλὰ καὶ κρόκης· ἢ γένεσιν ἀστροφόν
τινα αὐτῆς εὐρήσομεν;

c 7 μεθιῶμεν (vel μεθῶμεν) Hermann : μετίωμεν BT d 9 τινα
ἄστροφον T (sed add. signis transpositionis)

10 NE. ΣΩ. Οὐδαμῶς.

e ZE. Διόρισαι δὴ καὶ τούτοις ἐκάτερον· ἴσως γὰρ ὁ
διορισμὸς ἔγκαιρος ἂν σοι γένοιτο.

NE. ΣΩ. Πῆ;

ZE. Τῆδε· τῶν περὶ ξαντικὴν ἔργων μηχανθέν τε καὶ
5 σχὸν πλάτος λέγομεν εἶναι κατάγμ' τι;

NE. ΣΩ. Ναί.

ZE. Τούτου δὴ τὸ μὲν ἀτράκτῳ τε στραφέν καὶ στερεὸν
νῆμα γενόμενον στήμονα μὲν φάθι τὸ νῆμα, τὴν δὲ ἀπευθύ-
νουσαν αὐτὸ τέχνην εἶναι στημονουητικὴν.

10 NE. ΣΩ. Ὅρθῶς.

ZE. Ὅσα δέ γε αὖ τὴν μὲν συστροφὴν χαίτην λαμβάνει,
τῇ δὲ τοῦ στήμονος ἐμπλέξει πρὸς τὴν τῆς γνάψεως ὀλκὴν
ἐμμέτρως τὴν μαλακότητα ἴσχει, ταῦτ' ἄρα κρόκην μὲν τὰ
νυθέντα, τὴν δὲ ἐπιτεταγμένην αὐτοῖς εἶναι τέχνην τὴν

283 κροκουητικὴν φῶμεν.

NE. ΣΩ. Ὅρθότατα.

ZE. Καὶ μὴν τό γε τῆς ὑφαντικῆς μέρος δὲ προυθέ-
μεθα, παντί που δῆλον ἦδη. τὸ γὰρ συγκριτικῆς τῆς
5 ἐν ταλασιουργίᾳ μόριον ὅταν εὐθυπλοκίᾳ κρόκης καὶ στή-
μονος ἀπεργάζεται πλέγμα, τὸ μὲν πλεχθὲν σύμπαν ἐσθῆτα
ἐρεῶν, τὴν δ' ἐπὶ τούτῳ τέχνην οὖσαν προσαγορεύομεν
ὑφαντικὴν.

NE. ΣΩ. Ὅρθότατα.

b ZE. Εἴεν· τί δὴ ποτε οὖν οὐκ εὐθὺς ἀπεκρινάμεθα πλεκ-
τικὴν εἶναι κρόκης καὶ στήμονος ὑφαντικὴν, ἀλλὰ περιήλθομεν
ἐν κύκλῳ πάμπολλα διοριζόμενοι μάτην;

NE. ΣΩ. Οὐκ οὐν ἐμοιγε, ὦ ξέने, μάτην οὐδὲν τῶν
5 ῥηθέντων ἔδοξε ῥηθῆναι.

ZE. Καὶ θαυμαστόν γε οὐδέν· ἀλλὰ τάχ' ἂν, ὦ μακάριε,
δόξειε. πρὸς δὴ τὸ νόσημα τὸ τοιοῦτον, ἂν ἄρα πολλάκις

• 1 δὴ] δὲ T δ διορισμὸς] δδ' ὁρισμὸς T • 4 μηχανθέν τε] μηχαν-
θέντες B • 8 φάθι] φασι vulg. • 9 αὐτὸ] αὐτὰ B στημονουητι-
κὴν T • 14 τὴν] τινὰ Campbell: om. al. b 1 οὐκ οὐκ] οὐκοῦν οὐκ B

ἕστερον ἐπὶ—θαυμαστὸν γὰρ οὐδέν—λόγον ἀκουσόν τινα
προσέκοντα περὶ πάντων τῶν τοιούτων ῥηθῆναι.

ΝΕ. ΣΩ. Λέγε μόνον.

ΞΕ. Πρῶτον τοῖνυν ἴδωμεν πᾶσαν τήν τε ὑπερβολὴν καὶ
τὴν ἔλλειψιν, ἵνα κατὰ λόγον ἐπαινώμεν καὶ ψέγωμεν τὰ
μακρότερα τοῦ δέοντος ἐκάστοτε λεγόμενα καὶ τὰναντία περὶ 5
τὰς τοιάσδε διατριβάς.

ΝΕ. ΣΩ. Οὐκοῦν χρή.

ΞΕ. Περὶ δὴ τούτων αὐτῶν ὁ λόγος ἡμῶν οἶμαι γιγνόμενος
ὀρθῶς ἂν γένοιτο.

ΝΕ. ΣΩ. Τίνων;

ΞΕ. Μήκους τε πέρι καὶ βραχύτητος καὶ πάσης ὑπεροχῆς
τε καὶ ἐλλείψεως· ἡ γὰρ που μετρητικὴ περὶ πάντ' ἐστὶ δ
ταῦτα.

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. Διέλωμεν τοῖνυν αὐτὴν δύο μέρη· δεῖ γὰρ δὴ πρὸς
δ νῦν σπεύδομεν.

ΝΕ. ΣΩ. Λέγοις ἂν τὴν διαίρεσιν ὅπη.

ΞΕ. Τῆδε· τὸ μὲν κατὰ τὴν πρὸς ἄλληλα μεγέθους καὶ
σμικρότητος κοινωνίαν, τὸ δὲ [τὸ] κατὰ τὴν τῆς γενέσεως
ἀναγκαίαν οὐσίαν.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς λέγεις;

ΞΕ. Ἄρ' οὐ κατὰ φύσιν δοκεῖ σοι τὸ μείζον μηδενὸς
ἐτέρου δεῖν μείζον λέγειν ἢ τοῦ ἐλάττονος, καὶ τοῦλαττον αὐ
τοῦ μείζονος ἐλαττον, ἄλλου δὲ μηδενός;

ΝΕ. ΣΩ. Ἐμοιγε.

ΞΕ. Τί δέ; τὸ τὴν τοῦ μετρίου φύσιν ὑπερβάλλον καὶ
ὑπερβαλλόμενον ὑπ' αὐτῆς ἐν λόγοις εἶτε καὶ ἐν ἔργοις ἄρ'
οὐκ αὐ λέξομεν ὥς ὀντως γιγνόμενον, ἐν ᾧ καὶ διαφέρουσι 5
μάλιστα ἡμῶν οἱ τε κακοὶ καὶ [οἱ] ἀγαθοί;

ΝΕ. ΣΩ. Φαίνεται.

ο 3 εἰδῶμεν B T

δ 8 τὸ om. B

ο 6 αἰ om. T

ο 6 τοιάσδε] τοιαύτας T

ο 11 ὑπερβολῆς B T W :

δ 8 τὸ om. B

δ 12 αἰ T : ἀντι (sic) B

ΞΕ. Διττὰς ἄρα ταύτας οὐσίας καὶ κρίσεις τοῦ μεγάλου καὶ τοῦ μικροῦ θετέον, ἀλλ' οὐχ ὥς ἔφαιμεν ἄρτι πρὸς
 10 ἄλληλα μόνον δεῖν, ἀλλ' ὥσπερ νῦν εἴρηται μᾶλλον τὴν μὲν πρὸς ἄλληλα λεκτέον, τὴν δ' αὖ πρὸς τὸ μέτριον· οὐ δὲ ἔνεκα, μαθεῖν ἄρ' ἂν βουλοίμεθα;

ΝΕ. ΣΩ. Τί μήν;

284 ΞΕ. Εἰ πρὸς μηδὲν ἕτερον τὴν τοῦ μείζονος ἐάσει τις φύσιν ἢ πρὸς τοῦλαττον, οὐκ ἔσται ποτὲ πρὸς τὸ μέτριον ἢ γάρ;

ΝΕ. ΣΩ. Οὕτως.

5 ΞΕ. Οὐκοῦν τὰς τέχνας τε αὐτὰς καὶ τὰργα αὐτῶν σύμ-παντα διολοῦμεν τούτῳ τῷ λόγῳ, καὶ δὴ καὶ τὴν ζητουμένην νῦν πολιτικὴν καὶ τὴν ῥηθείσαν ὑφαντικὴν ἀφανιοῦμεν; ἅπασαι γὰρ αἱ τοιαῦταί που τὸ τοῦ μετρίου πλεόν καὶ ἔλαττον οὐχ ὥς οὐκ ὄν ἀλλ' ὥς ὄν χαλεπὸν περὶ τὰς πράξεις
 b παραφυλάττουσι, καὶ τούτῳ δὴ τῷ τρόπῳ τὸ μέτρον σφίξουσai πάντα ἀγαθὰ καὶ καλὰ ἀπεργάζονται.

ΝΕ. ΣΩ. Τί μήν;

ΞΕ. Οὐκοῦν ἂν τὴν πολιτικὴν ἀφανίσωμεν, ἄπορος ἡμῶν
 5 ἢ μετὰ τοῦτο ἔσται ζήτησις τῆς βασιλικῆς ἐπιστήμης;

ΝΕ. ΣΩ. Καὶ μάλα.

ΞΕ. Πότερον οὖν, καθάπερ ἐν τῷ σοφιστῇ προσηναγκά-σαμεν εἶναι τὸ μὴ ὄν, ἐπειδὴ κατὰ τοῦτο διέφυγεν ἡμᾶς ὁ λόγος, οὕτω καὶ νῦν τὸ πλεόν αὐ καὶ ἔλαττον μετρητὰ
 10 προσαναγκαστέον γίνεσθαι μὴ πρὸς ἄλληλα μόνον ἀλλὰ καὶ
 c πρὸς τὴν τοῦ μετρίου γένεσιν; οὐ γὰρ δὴ δυνατόν γε οὔτε πολιτικὸν οὐτ' ἄλλον τινὰ τῶν περὶ τὰς πράξεις ἐπιστήμονα ἀναμφισβητήτως γεγονέναι τούτου μὴ συνομολογηθέντος.

ΝΕ. ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ νῦν ὅτι μάλιστα χρὴ ταῦτον
 5 ποιεῖν.

ΞΕ. Πλέον, ὦ Σώκρατες, ἔτι τοῦτο τὸ ἔργον ἢ 'κεῖνο—

a6 διολοῦμεν Bekker: διολοῦμεν BT νῦν (ζητουμένην T
 b1 μέτρον] μέτριον T b8 τοῦτο] τοῦτον BT c1 γε post
 πολιτικόν add. T c2 τῶν] τὸν B

καίτοι κἀκείνου γε μεμνήμεθα τὸ μῆκος ὅσον ἦν—ἀλλ' ὑποτίθεσθαι μὲν τὸ τοιόνδε περὶ αὐτῶν καὶ μάλα δίκαιον.

ΝΕ. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ὡς ποτε δεήσει τοῦ νῦν λεχθέντος πρὸς τὴν περὶ d αὐτὸ τὰκριβὲς ἀπόδειξιν. ὅτι δὲ πρὸς τὰ νῦν καλῶς καὶ ἱκανῶς δέκνυνται, δοκεῖ μοι βοηθεῖν μεγαλοπρεπῶς ἡμῖν οὗτος ὁ λόγος, ὥς ἄρα ἡγητέον ὁμοίως τὰς τέχνας πάσας εἶναι, μείζον τε ἅμα καὶ ἑλαττον μετρεῖσθαι μὴ πρὸς ἄλληλα μόνον 5 ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν τοῦ μετρίου γένεσιν. τούτου τε γὰρ ὄντος ἐκεῖνα ἔστι, κἀκείνων οὐσῶν ἔστι καὶ τοῦτο, μὴ δὲ ὄντος ποτέρου τούτων οὐδέτερον αὐτῶν ἔσται ποτέ.

ΝΕ. ΣΩ. Τοῦτο μὲν ὀρθῶς· ἀλλὰ τί δὴ τὸ μετὰ τοῦτο; e

ΞΕ. Δῆλον ὅτι διαιρούμεν ἂν τὴν μετρητικὴν, καθάπερ ἐρρήθη, ταύτη δίχα τέμνοντες, ἐν μὲν τιθέντες αὐτῆς μόριον συμπάσας τέχνας ὅπόσαι τὸν ἀριθμὸν καὶ μήκη καὶ βάθη καὶ πλάτη καὶ ταχυτήτας πρὸς τοῦναντίον μετροῦσιν, τὸ δὲ 5 ἕτερον, ὅπόσαι πρὸς τὸ μέτριον καὶ τὸ πρέπον καὶ τὸν καιρὸν καὶ τὸ δέον καὶ πάνθ' ὅποσα εἰς τὸ μέσον ἀπωκίσθη τῶν ἐσχάτων.

ΝΕ. ΣΩ. Καὶ μέγα γε ἐκάτερον τμήμα εἶπες, καὶ πολὺ διαφέρον ἀλλήλοιιν. 10

ΞΕ. Ὁ γὰρ ἐνίστε, ὦ Σώκρατες, οἰόμενοι δὴ τι σοφὸν φράζειν πολλοὶ τῶν κομψῶν λέγουσιν, ὥς ἄρα μετρητικὴ 285 περὶ πάντ' ἐστὶ τὰ γιγνόμενα, τοῦτ' αὐτὸ τὸ νῦν λεχθὲν ὃν τυγχάνει. μετρήσεως μὲν γὰρ δὴ τινα τρόπον πάνθ' ὅποσα ἐντεχνα μετεῖληφεν· διὰ δὲ τὸ μὴ κατ' εἶδῃ συνειθίσθαι σκοπεῖν διαιρουμένους ταῦτά τε τοσοῦτον διαφέροντα συμ- 5 βάλλουσιν εὐθὺς εἰς ταῦτὸν ὅμοια νομίσαντες, καὶ τοῦναντίον αὐ τοῦτου ὁρῶσιν ἕτερα οὐ κατὰ μέρος διαιροῦντες, δέον, ὅταν μὲν τὴν τῶν πολλῶν τις πρότερον αἰσθηταὶ κοινωνῶν, μὴ b

d 2 ὅτι] ἐτι Cornarius d 3 δέκνυνται] δέκνυσθαι Cornarius
d 4 εἶναι] εἶναι καὶ al. d 5 τε] τι B T d 7 ἐκεῖνα ἔστι]
ἐκεῖνα εἰσὶ Madvig τοῦτο] ταῦτα B T e 5 ταχυτήτας] παχύ-
τητας B

προαφίστασθαι πρὶν ἂν ἐν αὐτῇ τὰς διαφορὰς ἴδῃ πάσας
 ὁπόσαι περ ἐν εἵλεσι κεύνται, τὰς δὲ αὐτὰς παντοδαπὰς ἀνομοιό-
 τητας, ὅταν ἐν πλήθεισι ὁφθῶσιν, μὴ δυνατὸν εἶναι δυσωπού-
 5 μενον παύεσθαι πρὶν ἂν σύμπαντα τὰ οἰκεῖα ἐντὸς μιᾶς
 ὁμοιότητος ἔρξας γένους τινὸς οὐσίᾳ περιβάληται. ταῦτα
 μὲν οὖν ἱκανῶς περὶ τε τούτων καὶ περὶ τῶν ἐλλείψεων καὶ
 ὑπερβολῶν εἰρήσθω· φυλάττωμεν δὲ μόνον ὅτι δύο γένη
 c περὶ αὐτὰ ἐξηγῆται τῆς μετρητικῆς, καὶ ἃ φαμεν αὐτ' εἶναι
 μεμνόμεθα.

NE. ΣΩ. Μεμνησόμεθα.

ΞΕ. Μετὰ τοῦτον δὴ τὸν λόγον ἕτερον προσδεξώμεθα
 5 περὶ αὐτῶν τε τῶν ζητουμένων καὶ περὶ πάσης τῆς ἐν τοῖς
 τοιοῖσδε λόγοις διατριβῆς.

NE. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Εἰ τις ἀνέροιτο ἡμᾶς τὴν περὶ γράμματα συνουσίαν
 τῶν μαθανόντων, ὅπῃ τις ὁτιοῦν ὄνομα ἐρωτηθῇ τίνων
 10 ἐστὶ γραμμάτων, πότερον αὐτῷ τότε φῶμεν γίνεσθαι τὴν
 d ζήτησιν ἐνὸς ἕνεκα μᾶλλον τοῦ προβληθέντος ἢ τοῦ περὶ
 πάντα τὰ προβαλλόμενα γραμματικωτέρῳ γίνεσθαι;

NE. ΣΩ. Δῆλον ὅτι τοῦ περὶ πάντα.

ΞΕ. Τί δ' αὖ νῦν ἡμῖν ἢ περὶ τοῦ πολιτικοῦ ζήτησις;
 5 ἕνεκα αὐτοῦ τούτου προβέβληται μᾶλλον ἢ τοῦ περὶ πάντα
 διαλεκτικωτέροις γίνεσθαι;

NE. ΣΩ. Καὶ τοῦτο δῆλον ὅτι τοῦ περὶ πάντα.

ΞΕ. Ἡ που τὸν τῆς ὑφαντικῆς γε λόγον αὐτῆς ταύτης
 ἕνεκα θηρεῖν οὐδεὶς ἂν ἐθέλησειεν νοῦν ἔχων· ἀλλ' οἶμαι
 10 τοὺς πλείστους λέληθεν ὅτι τοῖς μὲν τῶν ὄντων ῥαδίως
 e καταμαθεῖν αἰσθηταί τινες ὁμοιότητες πεφύκασιν, ἃς οὐδὲν
 χαλεπὸν δηλοῦν, ὅταν αὐτῶν τις βουληθῇ τῷ λόγον αἰτοῦντι
 περὶ του μὴ μετὰ πραγμάτων ἀλλὰ χωρὶς λόγου ῥαδίως
 ἐνδείξασθαι· τοῖς δ' αὖ μεγίστοις οὐσι καὶ τιμωτάτοις

b2 εἶναι (sic) T

περιβάλλεται B

οἰκεῖα B T

b6 ὁμοιότητος sed in marg. οἰκεῖατος T

οἰκεῖατος Cornarius: αἰσθητικά B T

οἰκεῖατος

οἰκεῖατος Heusde e Ficino

οὐκ ἔστιν εἰδῶλον οὐδὲν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους εἰργασμένον 286
 ἐναργῶς, οὐ δειχθέντος τὴν τοῦ πυνθανομένου ψυχὴν ὁ
 βουλόμενος ἀποπληρώσαι, πρὸς τῶν αἰσθήσεών τινα προσαρ-
 μόττων, ἱκανῶς πληρώσει. διὸ δεῖ μελετᾶν λόγον ἐκάστου
 δυνατὸν εἶναι δοῦναι καὶ δέξασθαι· τὰ γὰρ ἀσώματα, κάλλιστα 5
 ὄντα καὶ μέγιστα, λόγῳ μόνον ἄλλω δὲ οὐδενὶ σαφῶς δείκνυ-
 ται, τούτων δὲ ἕνεκα πάντ' ἐστὶ τὰ νῦν λεγόμενα. ῥᾶν
 δ' ἐν τοῖς ἐλάττωσιν ἡ μελέτη παντὸς πέρι μᾶλλον ἢ περὶ b
 τὰ μείζω.

ΝΕ. ΣΩ. Κάλλιςτ' εἶπες.

ΞΕ. Ὃν τοῖνυν χάριν ἀπανθ' ἡμῖν ταῦτ' ἐρρήθη περὶ
 τούτων, μνησθῶμεν. 5

ΝΕ. ΣΩ. Τίνων;

ΞΕ. Ταύτης τε οὐχ ἥκιστα αὐτῆς ἕνεκα τῆς δυσχερείας
 ἣν περὶ τὴν μακρολογίαν τὴν περὶ τὴν ὑφαντικὴν ἀπεδεξά-
 μεθα δυσχερῶς, καὶ τὴν περὶ τὴν τοῦ παντὸς ἀνεῖλιξιν καὶ
 τὴν τοῦ σοφιστοῦ πέρι τῆς τοῦ μὴ ὄντος οὐσίας, ἐννοοῦντες 10
 ὥς ἔσχε μῆκος πλεόν, καὶ ἐπὶ τούτοις δὴ πᾶσιν ἐπεπλήξαμεν
 ἡμῖν αὐτοῖς, δέισαντες μὴ περιέργῳ ἅμα καὶ μακρὰ λέγοιμεν. c
 Ἰν' οὖν εἰς αὐθις μὴδὲν πάσχωμεν τοιοῦτον, τούτων ἕνεκα
 πάντων τὰ πρόσθε νῦν εἰρησθαι φάθι.

ΝΕ. ΣΩ. Ταῦτ' ἔσται. λέγε ἐξῆς μόνον.

ΞΕ. Λέγω τοῖνυν ὅτι χρὴ δὴ μεμνημένους ἐμὲ καὶ σὲ 5
 τῶν νῦν εἰρημένων τόν τε ψόγον ἐκάστοτε καὶ ἐπαινον
 ποιεῖσθαι βραχύτητος ἅμα καὶ μήκους ὧν ἂν ἀεὶ πέρι
 λέγωμεν, μὴ πρὸς ἀλληλα τὰ μήκη κρίνοντας ἀλλὰ κατὰ τὸ
 τῆς μετρητικῆς μέρος δ' τότε ἔφαμεν δεῖν μεμνήσθαι, πρὸς d
 τὸ πρόπον.

ΝΕ. ΣΩ. Ὅρθως.

ΞΕ. Οὐ τοῖνυν οὐδὲ πρὸς τοῦτο πάντα. οὔτε γὰρ πρὸς

a 2 οὐ] οὐ B a 3 προσαρμόττων ex προσαρμοττόντων T b 6 τί-
 νων] τί μὲν B b 8 ἣν περὶ] ἥνπερ Hermann ἣν post ὑφαντικὴν
 transp. Heindorf b 9 τὴν τοῦ] τοῦ BT c 3 πάντων] πάντα
 Ast τὰ πρόσθε om. B d a τὸ] τούτῳ T

- 5 τὴν ἡδονὴν μήκους ἀρμόττουτος οὐδὲν προσδεησόμεθα, πλὴν εἰ πάρεργόν τι· τό τε αὖ πρὸς τὴν τοῦ προβληθέντος ζήτησιν, ὡς ἂν ῥῆστα καὶ τάχιστα εὑροίμεν, δεύτερον ἀλλ' οὐ πρῶτον ὁ λόγος ἀγαπᾶν παραγγέλλει, πολὺ δὲ μάλιστα καὶ πρῶτον τὴν μέθοδον αὐτὴν τιμᾶν τοῦ κατ' εἶδη δυνατὸν εἶναι διαίρειν,
- e καὶ δὴ καὶ λόγον, ἅντε παμμήκης λεχθεὶς τὸν ἀκούσαντα εὐρετικώτερον ἀπεργάζεται, τοῦτον σπουδάζειν καὶ τῷ μήκει μηδὲν ἀγανακτεῖν, ἅντ' αὖ βραχύτερος, ὡσαύτως· ἔτι δ' αὖ πρὸς τοῦτοις τὸν περὶ τὰς τοιάσδε συνουσίας ψέγοντα λόγων
- 5 μήκη καὶ τὰς ἐν κύκλῳ περιόδους οὐκ ἀποδεχόμενον, ὅτι χρὴ τὸν τοιοῦτον μὴ [πάνυ] ταχὺ μηδ' εὐθὺς οὕτω μεθίεναι ψέξαντα
- 287 μόνον ὡς μακρὰ τὰ λεχθέντα, ἀλλὰ καὶ προσαποφαίνειν οἶεσθαι δεῖν ὡς βραχύτερα ἂν γενόμενα τοὺς συνόντας ἀπηργάζετο διαλεκτικωτέρους καὶ τῆς τῶν ὄντων λόγῳ δηλώσεως εὐρετικωτέρους, τῶν δὲ ἄλλων καὶ πρὸς ἄλλ' ἅττα
- 5 ψόγων καὶ ἐπαίνων μηδὲν φροντίζειν μηδὲ τὸ παράπαν ἀκοῦειν δοκεῖν τῶν τοιούτων λόγων. καὶ τούτων μὲν ἅλις, εἰ καὶ σοὶ ταύτῃ συνδοκεῖ· πρὸς δὲ δὴ τὸν πολιτικὸν
- b ἴωμεν πάλιν, τῆς προρρηθείσης ὑφαντικῆς αὐτῷ φέροντες τὸ παράδειγμα.

NE. ΣΩ. Καλῶς εἶπες, καὶ ποιῶμεν ἃ λέγεις.

- ΞΕ. Οὐκοῦν ἀπὸ γε τῶν πολλῶν ὁ βασιλεὺς ὅσαι
- 5 σύννομοι, μᾶλλον δὲ ἀπὸ πασῶν τῶν περὶ τὰς ἀγέλας διακεχώρισται· λοιπαὶ δέ, φαμέν, αἱ κατὰ πόλιν αὐτὴν τῶν τε συναιτίων καὶ τῶν αἰτίων, ἃς πρώτας ἀπ' ἀλλήλων διαιρετέον.

NE. ΣΩ. Ὅρθως.

- 10 ΞΕ. Οἷσθ' ὅν ὅτι χαλεπὸν αὐτὰς τεμεῖν δίχα; τὸ δ' αἴτιον, ὡς οἶμαι, προῖουσιν οὐχ ἦττον ἔσται καταφανές.

NE. ΣΩ. Οὐκοῦν χρὴ δρᾶν οὕτως.

ΞΕ. Κατὰ μέλη τοίνυν αὐτὰς οἷον ἱερεῖον διαιρώμεθα,

d 5 οὐδὲν] οὐδενί T d 6 εἰ] εἰ μή T e 1 ἀκούσαντα (sic) T
 e 4 τὸν] τῶν T e 6 πάνυ seclusi: πανταχὺ (sic) B (ταχὺ fuit) a 1 τὰ]
 τὰ πρόσθεν ταῦτα τὰ T b 1 αὐτῷ] αὐτὸ T b 10 τεμεῖν αὐτὰς vulg.

ἐπειδὴ δέχα ἀδυνατοῦμεν. δεῖ γὰρ εἰς τὸν ἐγγύτατα ὅτι
 μάλιστα τέμνειν ἀριθμὸν ἀεί.

5

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς οὖν ποιῶμεν τὰ νῦν;

ΞΕ. Ὡς περ ἐμπροσθεν, ὁπόσαι παρείχοντο ὄργανα περὶ
 τὴν ὑφαντικήν, πάσας δὴπου τότε ἐτίθεμεν ὡς συναιτίους.

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ νῦν δὴ ταῦτόν μὲν τοῦτο, ἔτι δὲ μᾶλλον ἢ τόθ' 10
 ἡμῖν ποιητέον. ὅσαι γὰρ σμικρὸν ἢ μέγα τι δημιουργοῦσι δ
 κατὰ πόλιν ὄργανον, θετέον ἀπάσας ταύτας ὡς οὐσας συναι-
 τίους. ἄνευ γὰρ τούτων οὐκ ἂν ποτε γένοιτο πόλις οὐδὲ πολι-
 τική, τούτων δ' αὖ βασιλικῆς ἔργον τέχνης οὐδὲν που θήσομεν.

ΝΕ. ΣΩ. Οὐ γάρ.

5

ΞΕ. Καὶ μὲν δὴ χαλεπὸν ἐπιχειροῦμεν δρᾶν ἀποχωρί-
 ζοντες τοῦτο ἀπὸ τῶν ἄλλων τὸ γένος· ὅτι γὰρ οὖν τῶν οὐτων
 ἔστιν ὡς ἐνός γέ τινος ὄργανον εἰπόντα δοκεῖν εἰρηκείαι
 τι πιθανόν. ὁμως δὲ ἕτερον αὖ τῶν ἐν πόλει κτημάτων e
 εἴπωμεν τόδε.

ΝΕ. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ὡς οὐκ ἔστι ταύτην τὴν δύναμιν ἔχον. οὐ γὰρ ἐπὶ
 γενέσεως αἰτίᾳ πῆγνυται, καθάπερ ὄργανον, ἀλλ' ἔνεκα τοῦ 5
 δημιουργηθέντος σωτηρίας.

ΝΕ. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Τοῦτο δὲ δὴ ξηροῖς καὶ ὑγροῖς καὶ ἐμπύροις καὶ
 ἀπύροις παντοδαπὸν εἶδος ἐργασθὲν ἀγγεῖον [δὲ δὴ] μιᾷ κλήσει
 προσφθεγγόμεθα, καὶ μάλα γε συχνὸν εἶδος καὶ τῇ ζητουμένῃ 10
 γε, ὡς οἶμαι, προσήκον οὐδὲν ἀτεχνῶς ἐπιστήμη. 288

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς γὰρ οὗ;

ΞΕ. Τούτων δὴ τρίτον ἕτερον εἶδος κτημάτων πάμπλου
 κατοπτέον πεζὸν καὶ ἑνυδρον καὶ πολυπλανὲς καὶ ἀπλανὲς

c 4 ὅτι om. pr. T c 8 δὴπου] δέ που B : που T d 6 χαλεπὸν]
 χαλεπὸν μὲν T sed μὲν punctis notatum d 8 ἔστιν ὡς Campbell :
 ὡς ἔστιν B : ὡς ἔστιν T : ἔστιν Hermann e 1 αὖ τῶν] αὐτῶν B
 e 5 αἰτίᾳ πῆγνυται BT e 8 καὶ ἐμπύροις καὶ ἀπύροις om. B
 e 9 δ δὴ secl. Hermann a 2 οὐ secl. Schleiermacher

5 καὶ τίμιον καὶ ἀτιμον, ἐν δὲ ὄνομα ἔχον, διότι πᾶν ἕνεκά
 τινος ἐφέδρας ἐστί, θάκος ἀεί τιμι γιγνόμενον.

NE. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ὅχημα αὐτό που λέγομεν, οὐ πᾶν πολιτικῆς
 ἔργον, ἀλλὰ μᾶλλον πολὺ τεκτονικῆς καὶ κεραμικῆς καὶ
 10 χαλκοτυπικῆς.

NE. ΣΩ. Μανθάνω.

b ΞΕ. Τί δὲ τέταρτον; ἀρ' ἕτερον εἶναι τούτων λεκτέον,
 ἐν ᾧ τὰ πλείστα ἐστί τῶν πάλαι ῥηθέντων, ἐσθῆς τε σύμ-
 πασα καὶ τῶν ὄπλων τὸ πολὺ καὶ τείχη πάντα θ' ὅσα γήινα
 περιβλήματα καὶ λίθια, καὶ μυρία ἕτερα; προβολῆς δὲ
 5 ἕνεκα συμπάντων αὐτῶν εἰργασμένων δικαιοῦται' ἂν ὄλον
 προσαγορεύοιτο πρόβλημα, καὶ πολλῷ μᾶλλον τέχνης οἰ-
 κοδομικῆς ἔργον καὶ ὑφαντικῆς τὸ πλείστον νομίζοιτ' ἂν
 ὀρθότερον ἢ πολιτικῆς.

NE. ΣΩ. Πᾶν μὲν οὖν.

c ΞΕ. Πέμπτον δὲ ἀρ' ἂν ἐθέλομεν τὸ περὶ τὸν κόσμον
 καὶ γραφικὴν θεῖναι καὶ ὅσα ταύτῃ προσχρώμενα καὶ μουσικῇ
 μιμήματα τελεῖται, πρὸς τὰς ἡδονὰς μόνον ἡμῶν ἀπειργα-
 σμένα, δικαίως δ' ἂν ὀνόματι περιληφθέντα ἐνί;

5 NE. ΣΩ. Ποῖος;

ΞΕ. Παίγνιόν ποῦ τι λέγεται.

NE. ΣΩ. Τί μήν;

ΞΕ. Τοῦτο τοῖνυν τούτοις ἐν ὄνομα ἅπασι πρέψει προσ-
 αγορευθέν· οὐ γὰρ σπουδῆς οὐδὲν αὐτῶν χάριν, ἀλλὰ παιδιᾶς
 10 ἕνεκα πάντα δρᾶται.

d NE. ΣΩ. Καὶ τοῦτο σχεδόν τι μανθάνω.

ΞΕ. Τὸ δὲ πᾶσιν τούτοις σώματα παρέχον, ἐξ ὧν καὶ
 ἐν οἷς δημιουργοῦσιν ὁπόσαι τῶν τεχνῶν νῦν εἰρηται,
 παντοδαπὸν εἶδος πολλῶν ἐτέρων τεχνῶν ἐκγονον οὖν, ἀρ'
 5 οὐχ ἔκτον θήσομεν;

a 8 λέγομεν αὐ] λεγομένου pr. B b 2 ἐσθῆς ποτε B b 3 θ']
 δ' B T c 4 ὀνόματα B c 6 ποῦ τι] τι ἐπ' T d 1 τι
 scripsi: ἐτι B: om. T d 4 ὧν om. T

NE. ΣΩ. Τὸ ποῖον δὴ λέγεις;

ΞΕ. Χρυσὸν τε καὶ ἄργυρον καὶ πάνθ' ὅποσα μεταλλεύεται καὶ ὅσα δρυοτομικὴ καὶ κουρὰ σύμπασα τέμνουσα παρέχει τεκτονικὴ καὶ πλεκτικὴ· καὶ ἔτι φλοιοστικὴ φυτῶν τε καὶ ἐμψύχων δέρματα σωμάτων περιαιρούσα σκυτοτομικὴ, e καὶ ὅσαι περὶ τὰ τοιαῦτά εἰσιν τέχναι, καὶ φελλῶν καὶ βύβλων καὶ δεσμῶν ἐργαστικαὶ παρέσχον δημιουργεῖν σύνθετα ἐκ μὴ συντιθεμένων εἶδη γενῶν. ἐν δὲ αὐτὸ προσαγορεύομεν πᾶν τὸ πρωτογενὲς ἀνθρώποις κτήμα καὶ ἀσύνθετον καὶ βασιλικῆς 5 ἐπιστήμης οὐδαμῶς ἔργον ὄν.

NE. ΣΩ. Καλῶς.

ΞΕ. Τὴν δὴ τῆς τροφῆς κτήσιν, καὶ ὅσα εἰς τὸ σῶμα συγκαταμειγνύμενα ἑαυτῶν μέρεσι μέρη σώματος εἰς τὸ 289 θεραπεύσαι τινα δύναμιν εἴληχε, λεκτέον ἔβδομον ὀνομάσας αὐτὸ σύμπαν ἡμῶν εἶναι τροφόν, εἰ μὴ τι κάλλιον ἔχομεν ἄλλο θέσθαι· γεωργικῇ δὲ καὶ θηρευτικῇ καὶ γυμναστικῇ καὶ ἱατρικῇ καὶ μαγειρικῇ πᾶν ὑποτιθέντες ὀρθότερον ἀποδώσομεν ἢ τῇ πολιτικῇ. 5

NE. ΣΩ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΞΕ. Σχεδὸν τοίνυν ὅσα ἔχεται κτήσεως, πλὴν τῶν ἡμέρων ζῶων, ἐν τούτοις ἑπτὰ οἶμαι γενεαὶς εἰρῆσθαι. σκόπει δέ· ἦν γὰρ δικαιοτάτα μὲν ἂν τεθῇ κατ' ἀρχὰς τὸ πρωτογενὲς εἶδος, μετὰ δὲ τοῦτο ὄργανον, ἀγγεῖον, ὄχημα, b πρόβλημα, παίγνιον, θρέμμα. <ἤ> παραλείπομεν δέ, εἴ τι μὴ μέγα λέληθεν, εἰς τι τούτων δυνατὸν ἀρμόττειν, οἷον ἢ τοῦ νομίσματος ἰδέα καὶ σφραγίδων καὶ παντὸς 5 χαρακτήρος. γένος τε γὰρ ἐν αὐτοῖς ταῦτα οὐδὲν ἔχει μέγα σύννομον, ἀλλὰ τὰ μὲν εἰς κόσμον, τὰ δὲ εἰς ὄργανα βίᾳ μὲν, ὅμως δὲ πάντως ἐλκόμενα συμφωνήσει. τὰ δὲ περὶ ζῶων κτήσιν τῶν ἡμέρων, πλὴν δοῦλων, ἢ

d 6 τὸ om. B e 1 σκυτοτομικὴ secl. Stallbaum e 2 βύβλων B: κύβλων D: βίβλων T e 4 προσαγορεύομεν al. Stallbaum e 8 τροφῆς] στροφικῆς B b 2 & add. Madvig παραλείπομενον pr. T b 3 τούτων] τούτων μέγα al.: τούτων μόγης ci. Stallbaum b 8 ἡμέρων] ἡμετέρων B

c πρότερον ἀγγελαιοτροφικὴ διαμερισθεῖσα πάντ' εἰληφυῖα ἀναφανεύεται.

NE. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Τὸ δὲ διὴ δούλων καὶ πάντων ὑπηρετῶν λοιπόν, ἐν
5 οἷς που καὶ μαντεύομαι τοὺς περὶ αὐτὸ τὸ πλέγμα ἀμφισβη-
τοῦντας τῷ βασιλεῖ καταφανεῖς γενήσεσθαι, καθάπερ τοῖς
ὑφάνταις τότε τοὺς περὶ τὸ νήθειν τε καὶ ξαίνειν καὶ ὅσα
ἄλλα εἶπομεν. οἱ δὲ ἄλλοι πάντες, ὡς συναίτιοι λεχθέντες,
ἅμα τοῖς ἔργοις τοῖς νυνδὴ ῥηθεῖσιν ἀνήλωνται καὶ ἀπεχωρί-
d σθησαν ἀπὸ βασιλικῆς τε καὶ πολιτικῆς πράξεως.

NE. ΣΩ. Ἐοίκασι γοῦν.

ΞΕ. Ἴθι δὴ σκεψώμεθα τοὺς λοιποὺς προσελθόντες
ἐγγύθεν, ἵνα αὐτοὺς εἰδῶμεν βεβαιότερον.

5 NE. ΣΩ. Οὐκοῦν χρή.

ΞΕ. Τοὺς μὲν δὴ μεγίστους ὑπρέτας, ὡς ἐνθένδε ἰδεῖν,
τοῦναντίον ἔχοντας εὐρίσκομεν οἷς ὑπωπτεύσαμεν ἐπιτήδευμα
καὶ πάθος.

NE. ΣΩ. Τίνας;

10 ΞΕ. Τοὺς ὠνητούς τε καὶ τῷ τρόπῳ τούτῳ κητούς· οὗς
e ἀναμφισβητήτως δούλους ἔχομεν εἰπεῖν; ἥκιστα βασιλικῆς
μεταποιουμένους τέχνης.

NE. ΣΩ. Πῶς δ' οὐ;

ΞΕ. Τί δέ; τῶν ἐλευθέρων ὅσοι τοῖς νυνδὴ ῥηθεῖσιν εἰς
5 ὑπηρετικὴν ἐκόντες αὐτοὺς τάττουσι, τὰ τε γεωργίας καὶ τὰ
τῶν ἄλλων τεχνῶν ἔργα διακομίζοντες ἐπ' ἀλλήλους καὶ
ἀνισοῦντες, οἱ μὲν κατ' ἀγοράς, οἱ δὲ πόλιν ἐκ πόλεως
ἀλλάττοντες κατὰ θάλατταν καὶ περὶ, νόμισμά τε πρὸς τὰ
ἄλλα καὶ αὐτὸ πρὸς αὐτὸ διαμείβοντες, οὗς ἀργυραμοιβούς τε
290 καὶ ἐμπόρους καὶ ναυκλήρους καὶ καπήλους ἐπωνομάκαμεν,
μὴν τῆς πολιτικῆς ἀμφισβητήσουσί τι;

NE. ΣΩ. Τάχ' ἂν ἴσως τῆς γε τῶν ἐμπορευτικῶν.

c 1 πάντ'] πάντας T c 2 ἀναφανεύεται] ἀναφαίνεται B d 4 ἔχο-
μεν Ast d 7 ὑπωπτεύσαμεν (sic) T e 5 ἀνηρεσίαν ! Campbell
τά BD: τὰς T

ΞΕ. Ἄλλ' οὐ μὴν οὖς γε ὀρώμεν μισθωτοὺς καὶ θήτας
πάσιν ἐτοιμότατα ὑπηρετοῦντας, μή ποτε βασιλικῆς μετα- 5
ποιουμένους εὗρωμεν.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς γάρ;

ΞΕ. Τί δέ ἄρα τοὺς τὰ τοιάδε διακονοῦντας ἡμῖν ἐκάστοτε;

ΝΕ. ΣΩ. Τὰ ποῖα εἶπες καὶ τίνας;

ΞΕ. Ὡν τὸ κηρυκικὸν ἔθνος, ὅσοι τε περὶ γράμματα b
σοφοὶ γίνονται πολλάκις ὑπηρετήσαντες, καὶ πόλλ' ἄττα
ἕτερα περὶ τὰς ἀρχὰς διαπονείσθαι τινες ἕτεροι πάνδεινοι,
τί τούτους αὐ λέξομεν;

ΝΕ. ΣΩ. Ὅπερ εἶπες νῦν, ὑπηρετάς, ἀλλ' οὐκ αὐτοὺς ἐν 5
ταῖς πόλεσιν ἀρχοντας.

ΞΕ. Ἀλλὰ οὐ μὴν οἶμαί γε ἐνύπνιον ἰδὼν εἶπον ταύτη
πῃ φανήσεσθαι τοὺς διαφερόντως ἀμφισβητοῦντας τῆς πολι-
τικῆς. καίτοι σφόδρα γε ἄτοπον ἂν εἶναι δόξειε τὸ ζητεῖν c
τούτους ἐν ὑπηρετικῇ μοίρᾳ τινί.

ΝΕ. ΣΩ. Κομιδῇ μὲν οὖν.

ΞΕ. Ἔτι δὴ προσμειζώμεν ἐγγύτερον ἐπὶ τοὺς μήπω
βεβασανισμένους. εἰσὶ δέ οἱ τε περὶ μαντικὴν ἔχοντές
τινος ἐπιστήμης διακόνου μόριον· ἐρμηνευταὶ γάρ που 5
νομίζονται παρὰ θεῶν ἀνθρώποις.

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ μὴν καὶ τὸ τῶν ἱερέων αὐ γένος, ὥς τὸ νόμιμόν
φῃσι, παρὰ μὲν ἡμῶν δωρεὰς θεοῖς διὰ θυσιῶν ἐπιστήμόν
ἐστὶ κατὰ νοῦν ἐκείνοις δωρεῖσθαι, παρὰ δὲ ἐκείνων ἡμῖν εὐ- d
χαῖς κτήσῃ ἀγαθῶν αἰτήσασθαι· ταῦτα δὲ διακόνου τέχνης
ἐστὶ που μόρια ἀμφοτέρω.

ΝΕ. ΣΩ. Φαίνεται γοῦν.

ΞΕ. Ἦδη τοίνυν μοι δοκοῦμεν οἶόν γέ τινος ἵχνους ἐφ' 5
δ πορευόμεθα προσάπτεσθαι. τὸ γὰρ δὴ τῶν ἱερέων σχῆμα
καὶ τὸ τῶν μάντεων εὖ μάλα φρονήματος πληροῦται καὶ

a 5 ἐτοιμότατα] ἐτοιμῶς T: ἐτοιμούς vulg. a 7 πῶς γὰρ οὐ W
b a πόλλ' ἄττα] πολλά τε B b 9 τὸ] τοῦ B c 4 τε om. B
d 5 ἴε τινος T W: γείτονος B et in marg. γρ. T W

δόξαν σεμνήν λαμβάνει διὰ τὸ μέγεθος τῶν ἐγχειρημάτων,
 ὥστε περὶ μὲν Αἴγυπτον οὐδ' ἔξεστι βασιλέα χωρὶς ἱερατικῆς
 e ἄρχειν, ἀλλ' ἔαν ἄρα καὶ τύχη πρότερον ἐξ ἄλλου γένους
 βιασάμενος, ὑστερον ἀναγκαῖον εἰς τοῦτο εἰστελεῖσθαι αὐτὸν
 τὸ γένος· ἔτι δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων πολλαχοῦ ταῖς μεγίσταις
 ἀρχαῖς τὰ μέγιστα τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα θύματα εὗροι τις
 5 ἂν προσταττόμενα θύειν. καὶ δὴ καὶ παρ' ὑμῖν οὐχ ἥκιστα
 δηλὸν ὃ λέγω· τῷ γὰρ λαχόντι βασιλεῖ φασιν τῇδε τὰ
 σεμνότετα καὶ μάλιστα πάτρια τῶν ἀρχαίων θυσιῶν ἀπο-
 δεδόσθαι.

NE. ΣΩ. Καὶ πάνυ γε.

291 ΞΕ. Τούτους τε τοῖνυν τοὺς κληρωτοὺς βασιλέας ἅμα
 καὶ ἱερέας, καὶ ὑπηρέτας αὐτῶν καὶ τινα ἕτερον πάμπολυν
 ὄχλον σκεπτέον, ὃς ἄρτι κατὰδηλος νῦν ἡμῖν γέγονεν
 ἀποχωρισθέντων τῶν ἔμπροσθεν.

5 NE. ΣΩ. Τίνας δ' αὐτοὺς καὶ λέγεις;

ΞΕ. Καὶ μάλα τινὰς ἀτόπους.

NE. ΣΩ. Τί δή;

ΞΕ. Πάμφυλόν τι γένος αὐτῶν, ὥς γε ἄρτι σκοπομένην
 φαίνεται. πολλοὶ μὲν γὰρ λένουσι τῶν ἀνδρῶν εἷξαι καὶ Κεν-
 b ταύροις καὶ τοιούτοις ἑτέροις, πάμπολλοι δὲ Σατύροις καὶ
 τοῖς ἀσθενέσι καὶ πολυτρόποις θηρίοις· ταχὺ δὲ μεταλλάτ-
 τουσι τὰς τε ἰδέας καὶ τὴν δύναμιν εἰς ἀλλήλους. καὶ μέντοι
 μοι νῦν, ὦ Σώκρατες, ἄρτι δοκῶ κατανευσηκέναι τοὺς ἀνδρας.

5 NE. ΣΩ. Λέγοις ἂν· ἔοικας γὰρ ἄτοπόν τι καθορᾶν.

ΞΕ. Ναί· τὸ γὰρ ἄτοπον ἐξ ἀγνοίας πᾶσι συμβαίνει.
 καὶ γὰρ δὴ καὶ νῦν αὐτὸς τοῦτ' ἔπαθον· ἐξαίφνης ἡμφεγνόησα
 c κατιδὼν τὸν περὶ τὰ τῶν πόλεων πράγματα χορόν.

NE. ΣΩ. Ποῖον;

ΞΕ. Τὸν πάντων τῶν σοφιστῶν μέγιστον γόητα καὶ

d 9 ἱερατικῆς B: ἱατρικῆς al. e 4 an θυμάτων? Campbell
 a 3 νῦν supra versum T a 5 δ' om. B a 8 ὥς γε] ὥστε B
 ἄρτι] ἀρτίως T b 2 μεταλλάσσουσι T b 7 καὶ γὰρ . . . νῦν
 om. pr. B c 3 σοφιστῶν] σοφῶν B

ταύτης τῆς τέχνης ἐμπειρότατον· ὃν ἀπὸ τῶν ὄντως ὄντων
πολιτικῶν καὶ βασιλικῶν καίπερ παγχάλεπον ὄντα ἀφαιρεῖν 5
ἀφαιρετέον, εἰ μέλλομεν ἰδεῖν ἐναργῶς τὸ ζητούμενον.

ΝΕ. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε οὐκ ἀνετέον.

ΞΕ. Οὐκ οὖν δὴ κατὰ γε τὴν ἐμήν. καὶ μοι φράζε τόδε.

ΝΕ. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Ἄρ' οὐ μοναρχία τῶν πολιτικῶν ἡμῖν ἀρχῶν ἐστι μία; d

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ μετὰ μοναρχίαν εἴποι τις ἂν οἶμαι τὴν ὑπὸ τῶν
ὀλίγων δυναστείαν.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς δ' οὐ;

ΞΕ. Τρίτον δὲ σχῆμα πολιτείας οὐχ ἡ τοῦ πλήθους ἀρχή,
δημοκρατία τοῦνομα κληθεῖσα;

ΝΕ. ΣΩ. Καὶ πάνν γε.

ΞΕ. Τρεῖς δ' οὖσαι μῶν οὐ πέντε τρόπον τινὰ γίνονται,
δύ' ἐξ αὐτῶν ἄλλα πρὸς αὐταῖς ὀνόματα τίκτουσαι; 10

ΝΕ. ΣΩ. Ποία δὴ;

ΞΕ. Πρὸς τὸ βιαιόν που καὶ ἐκούσιον ἀποσκοποῦντες e
νῦν καὶ πενίαν καὶ πλοῦτον καὶ νόμον καὶ ἀνομίαν ἐν αὐταῖς
γινόμενα διπλὴν ἑκατέραν τοῖν δυοῖν διαιροῦντες μοναρχίαν
μὲν προσαγορεύουσιν ὡς δύο παρεχομένην εἶδη δυοῖν ὀνόμασι,
τυραννίδι, τὸ δὲ βασιλικῇ. 5

ΝΕ. ΣΩ. Τί μὴν;

ΞΕ. Τὴν δὲ ὑπ' ὀλίγων γε ἐκάστοτε κρατηθεῖσαν πόλιν
ἀριστοκρατίαν καὶ ὀλιγαρχίαν.

ΝΕ. ΣΩ. Καὶ πάνν γε.

ΞΕ. Δημοκρατίας γε μὴν, ἐάντ' οὖν βιαίως ἐάντε ἐκουσίως 10
τῶν τὰς οὐσίας ἐχόντων τὸ πλήθος ἀρχῇ, καὶ ἐάντε τοὺς 292
νόμους ἀκριβῶς φυλάττον ἐάντε μὴ, πάντως τοῦνομα οὐδεὶς
αὐτῆς εἴωθε μεταλλάττειν.

ΝΕ. ΣΩ. Ἀληθῇ.

c 4 ὄντων] ὁ τῶν B c 5 παγχάλεπον] χαλεπὸν B d 8 καὶ
om. B e 5 <τὸ μὴ> τυραννίδι Cornarius e 8 ἀριστοκρατία
καὶ ὀλιγαρχία vulg. a 1 οὐσίας] θυσίας B

5 ΞΕ. Τί οὖν; οἰόμεθά τινα τούτων τῶν πολιτειῶν ὀρθῆν
εἶναι τούτοις τοῖς ὄροις ὀρισθεῖσαν, ἐνὶ καὶ ὀλίγοις καὶ
πολλοῖς, καὶ πλούτῳ καὶ πενίᾳ, καὶ τῷ βίῳ καὶ ἐκούσιῳ, καὶ
μετὰ γραμμάτων καὶ ἄνευ νόμων συμβαίνουσιν γίνεσθαι;

ΝΕ. ΣΩ. Τί γὰρ δὴ καὶ κωλύει;

b ΞΕ. Σκόπει δὴ σαφέστερον τῇδε ἐπόμενος.

ΝΕ. ΣΩ. Πῆ;

ΞΕ. Τῷ ῥηθέντι κατὰ πρώτας πότερον ἐμμενοῦμεν ἢ
διαφωνήσομεν;

5 ΝΕ. ΣΩ. Τῷ δὴ ποῖω λέγεις;

ΞΕ. Τὴν βασιλικὴν ἀρχὴν τῶν ἐπιστημῶν εἶναι τινα
ἐφάμεν, οἶμαι.

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ τούτων γε οὐχ ἀπασῶν, ἀλλὰ κριτικὴν δῆπου
10 τινὰ καὶ ἐπιστατικὴν ἐκ τῶν ἄλλων προειλούμεθα.

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ τῆς ἐπιστατικῆς τὴν μὲν ἐπ' ἀψύχοις ἔργοις,
c τὴν δ' ἐπὶ ζῳοῖς· καὶ κατὰ τοῦτον δὴ τὸν τρόπον μερίζοντες
δεῦρ' αἰεὶ προελθύθαμεν, ἐπιστήμης οὐκ ἐπιλανθανόμενοι, τὸ
δ' ἦτις οὐχ ἱκανῶς πῶς δυνάμενοι διακριβώσασθαι.

ΝΕ. ΣΩ. Λέγεις ὀρθῶς.

5 ΞΕ. Τοῦτ' αὐτὸ τοῖνυν ἄρ' ἐννοοῦμεν, ὅτι τὸν ὅρον
οὐκ ὀλίγους οὐδὲ πολλούς, οὐδὲ τὸ ἐκούσιον οὐδὲ τὸ
ἀκούσιον, οὐδὲ πενίαν οὐδὲ πλοῦτον γίνεσθαι περὶ αὐτῶν
χρεῶν, ἀλλὰ τινα ἐπιστήμην, εἴπερ ἀκολουθήσομεν τοῖς
πρόσθεν;

d ΝΕ. ΣΩ. Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε ἀδύνατον μὴ ποιεῖν.

ΞΕ. Ἐξ ἀνάγκης δὴ νῦν τοῦτο οὕτω σκεπτέον, ἐν τίνι
ποτὲ τούτων ἐπιστήμη συμβαίνει γίνεσθαι περὶ ἀνθρώπων
ἀρχῆς, σχεδὸν τῆς χαλεπωτάτης καὶ μεγίστης κτήσασθαι.
5 δεῖ γὰρ ἰδεῖν αὐτήν, ἵνα θεασώμεθα τίνας ἀφαιρετέον ἀπὸ

a9 κωλύειν B
ἦν τις B: ἦντις T
c9 ἐμπροσθεν T

b6 βασιλῆν T τινὰ] τι B c3 ἦτις]
πῶ] πῶς BT: πῶς νῦν. c5 αὐτὸ om. T

τοῦ φρονίμου βασιλέως, οἱ προσποιῶνται μὲν εἶναι πολιτικοὶ καὶ πείθουσι πολλούς, εἰσὶ δὲ οὐδαμῶς.

NE. ΣΩ. Δεῖ γὰρ δὴ ποιεῖν τοῦτο, ὥς ὁ λόγος ἡμῖν προεῖρηκεν.

ΞΕ. Μῶν οὖν δοκεῖ πλήθός γε ἐν πόλει ταύτην τὴν ἐπιστήμην δυνατόν εἶναι κτήσασθαι;

NE. ΣΩ. Καὶ πῶς;

ΞΕ. Ἄλλ' ἄρα ἐν χιλιάδῳ πόλει δυνατόν ἑκατόν τινας ἢ καὶ πεντήκοντα αὐτὴν ἱκανῶς κτήσασθαι;

NE. ΣΩ. Ῥῆστη μεντὰν οὕτω γ' εἴη πασῶν τῶν τεχνῶν. ἴσμεν γὰρ ὅτι χιλίων ἀνδρῶν ἄκροι πεπτευταὶ τοσοῦτοι πρὸς τοὺς ἐν τοῖς ἄλλοις Ἑλλησιν οὐκ ἂν γένοιτό ποτε, μὴ τι δὴ βασιλῆς γε. δεῖ γὰρ δὴ τὸν γε τὴν βασιλικὴν ἔχοντα ἐπιστήμην, ἂν τ' ἀρχῇ καὶ ἔαν μὴ, κατὰ τὸν ἔμ- 10 προσθε λόγον ὅμως βασιλικὸν προσαγορεύεσθαι. 293

ΞΕ. Καλῶς ἀπεμνημόνευσας. ἐπόμενον δὲ οἶμαι τούτῳ τὴν μὲν ὀρθὴν ἀρχὴν περὶ ἓνα τινὰ καὶ δύο καὶ παντάπασιν ὀλίγους δεῖ ζητεῖν, ὅταν ὀρθὴ γίγνηται.

NE. ΣΩ. Τί μὴν;

ΞΕ. Τούτους δέ γε, ἕαντε ἐκόντων αὐτ' ἀκόντων ἀρχω- 5 σιν, ἕαντε κατὰ γράμματα ἕαντε ἄνευ γραμμάτων, καὶ ἕαν πλουτοῦντες ἢ πενόμενοι, νομοστέον, ὥσπερ νῦν ἡγοῦ- μεθα, κατὰ τέχνην ἡντινοῦν ἀρχὴν ἀρχοντας. τοὺς ἱατροὺς δὲ οὐχ ἥκιστα νενομίκαμεν, ἕαντε ἐκόντας ἕαντε ἄκοντας b ἡμᾶς ἰῶνται, τέμνοντες ἢ κἀντες ἢ τινα ἄλλην ἀλγηδὺνα προσάπτουντες, καὶ ἕαν κατὰ γράμματα ἢ χωρὶς γραμμάτων, καὶ ἕαν πένητες οὗτες ἢ πλούσιοι, πάντως οὐδὲν ἥττον 5 ἱατροὺς φάμεν, ὥσπερ ἂν ἐπιστατοῦντες τέχνη, καθαίροντες εἴτε ἄλλως ἰσχυαίνοντες εἴτε καὶ αὐξάνοντες, ἂν μόνον ἐπ' ἀγαθῷ τῷ τῶν σωμάτων, βελτίῳ ποιοῦντες ἐκ χειρόνων, σφώζουσιν οἱ θεραπεύοντες ἕκαστοι τὰ θεραπεύόμενα· ταυτὴ c

© 1 ταύτην] αὐτὴν B a 4 ὀλίγου B δεῖν Stephanus a 7 κατὰ
B: κατὰ τὰ T b 4 οὐδὲν] οὐδὲ B b 6 καὶ om. B

θήσομεν, ὡς οἶμαι, καὶ οὐκ ἄλλη, τοῦτον ὅρον ὀρθὸν εἶναι μόνον ἱατρικῆς καὶ ἄλλης ἡστυνοσοῦν ἀρχῆς.

NE. ΣΩ. Κομιδῇ μὲν οὖν.

- 5 ΞΕ. Ἀναγκαῖον δὴ καὶ πολιτειῶν, ὡς ἔοικε, ταύτην ὀρθὴν διαφερόντως εἶναι καὶ μόνην πολιτείαν, ἐν ἣ τις ἂν εὐρίσκει τοὺς ἀρχοντας ἀληθῶς ἐπιστήμονας καὶ οὐ δοκοῦντας μόνον, ἐάντε κατὰ νόμους ἐάντε ἄνευ νόμων ἀρχῶσι, καὶ ἐκόντων ἢ
d ἀκόντων, καὶ πενόμενοι ἢ πλουτοῦντες, τούτων ὑπολογιστέον οὐδὲν οὐδαμῶς εἶναι κατ' οὐδεμίαν ὀρθότητα.

NE. ΣΩ. Καλῶς.

- ΞΕ. Καὶ ἐάντε γε ἀποκτεινύντες τινὰς ἢ καὶ ἐκβάλλουτες
5 καθάρωσιν ἐπ' ἀγαθῷ τὴν πόλιν, εἴτε καὶ ἀποικίας οἶον σμήνη μελιτῶν ἐκπέμποντές ποι σμικροτέραν ποιῶσιν, ἢ τινὰς ἐπεισαγόμενοί ποθεν ἄλλους ἐξωθεν πολίτας ποιοῦντες αὐτὴν αὖξωσιν, ἕωσπερ ἂν ἐπιστήμη καὶ τῷ δικαίῳ προσ-
χρώμενοι σφύζοντες ἐκ χείρονος βελτίῳ ποιῶσι κατὰ δύναμιν,
e ταύτην τότε καὶ κατὰ τοὺς τοιοῦτους ὅρους ἡμῖν μόνην ὀρθὴν πολιτείαν εἶναι ῥητέον· ὅσας δ' ἄλλας λέγομεν, οὐ γνησίας οὐδ' οὐτως οὐσας λεκτέον, ἀλλὰ μεμιμημένας ταύτην, ἃς μὲν ὡς εὐνόμους λέγομεν, ἐπὶ τὰ καλλίω, τὰς δὲ ἄλλας ἐπὶ τὰ
5 αἰσχίονα [μεμιμῆσθαι].

NE. ΣΩ. Τὰ μὲν ἄλλα, ὦ ξένε, μετρίως ἔοικεν εἰρησθαι· τὸ δὲ καὶ ἄνευ νόμων δεῖν ἀρχεῖν χαλεπώτερον ἀκούειν ἐρρήθῃ.

- ΞΕ. Μικρόν γε ἔφθης με ἐρόμενος, ὦ Σώκρατες. ἐμελ-
294 λον γάρ σε διερωτήσιν ταῦτα πότερον ἀποδέχῃ πάντα, ἢ τι καὶ δυσχεραίνεις τῶν λεχθέντων· νῦν δ' ἤδη φανερόν ὅτι τοῦτο βουλευσόμεθα τὸ περὶ τῆς τῶν ἄνευ νόμων ἀρχόντων ὀρθότητος διελθεῖν ἡμᾶς.

- 5 NE. ΣΩ. Πῶς γὰρ οὐ;

c 2 θήσομεν] φήσομεν T
φερόντως ὀρθὴν T
e 2 γνησίας] γνησίως T
ἀσμένως B: ἀσμένως T
Stallbaum

c 5 πολιτειῶν] πολιτείαν B
d 1 καὶ] ἢ T
e 3 ἃς μὲν ὡς Stallbaum (ἃς μὲν Heindorf):
e 4 ἐπὶ τὰ] ἔπειτα B
e 5 μεμιμῆσθαι sec. l.
Stallbaum

ΞΕ. Τρόπον τινὰ μέντοι δῆλον ὅτι τῆς βασιλικῆς ἐστὶν ἡ νομοθετικὴ· τὸ δ' ἄριστον οὐ τοὺς νόμους ἐστὶν ἰσχύειν ἀλλ' ἄνδρα τὸν μετὰ φρονήσεως βασιλικόν. οἶσθ' ὅπη;

ΝΕ. ΣΩ. Πῆ δὴ λέγεις;

ΞΕ. Ὅτι νόμος οὐκ ἂν ποτε δύναίτο τό τε ἄριστον καὶ 10
τὸ δικαιοτάτον ἀκριβῶς πᾶσιν ἅμα περιλαβὼν τὸ βέλτιστον b
ἐπιτάττειν· αἱ γὰρ ἀνομοιότητες τῶν τε ἀνθρώπων καὶ τῶν
πράξεων καὶ τὸ μηδέποτε μηδὲν ὥς ἔπος εἰπεῖν ἡσυχίαν
ἔχειν τῶν ἀνθρωπίνων οὐδὲν ἑώσιον ἀπλοῦν ἐν οὐδενὶ περὶ
ἀπάντων καὶ ἐπὶ πάντα τὸν χρόνον ἀποφαίνεσθαι τέχνην 5
οὐδ' ἡντιοῦν. ταῦτα δὴ συγχωροῦμέν που;

ΝΕ. ΣΩ. Τί μήν;

ΞΕ. Τὸν δέ γε νόμον ὁρῶμεν σχεδὸν ἐπ' αὐτὸ τοῦτο
συντείνοντα, ὥσπερ τινὰ ἀνθρωπὸν αὐθάδη καὶ ἀμαθῆ καὶ c
μηδένα μηδὲν ἑώντα ποιεῖν παρὰ τὴν ἑαυτοῦ τάξιν, μηδ'
ἐπερωτᾶν μηδένα, μηδ' ἂν τι νέον ἄρα τῷ συμβαίνει βέλτιον
παρὰ τὸν λόγον ὃν αὐτὸς ἐπέταξεν.

ΝΕ. ΣΩ. Ἀληθῆ· ποιεῖ γὰρ ἀτεχνῶς καθάπερ εἴρηκας 5
νῦν ὁ νόμος ἡμῖν ἐκάστοις.

ΞΕ. Οὐκοῦν ἀδύνατον εἶ ἔχειν πρὸς τὰ μηδέποτε ἀπλᾶ
τὸ διὰ παντὸς γιγνόμενον ἀπλοῦν;

ΝΕ. ΣΩ. Κινδυνεύει.

ΞΕ. Διὰ τί δὴ ποτ' οὖν ἀναγκαῖον νομοθετεῖν, ἐπειδήπερ 10
οὐκ ὀρθότατον ὁ νόμος; ἀνευρετέον τοῦτου τὴν αἰτίαν. d

ΝΕ. ΣΩ. Τί μήν;

ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ παρ' ὑμῖν εἰσὶ τινες οἶαι καὶ ἐν ἄλλαις
πόλεσιν ἀθρόων ἀνθρώπων ἀσκήσεις, εἴτε πρὸς δρόμον εἴτε
πρὸς ἄλλο τι, φιλονικίας ἕνεκα; 5

ΝΕ. ΣΩ. Καὶ πάννυ γε πολλαί.

ΞΕ. Φέρε νῦν ἀναλάβωμεν πάλιν μνήμη τὰς τῶν τέχνης
γυμναζόντων ἐπιτάξεις ἐν ταῖς τοιαύταις ἀρχαῖς.

a 6 μέντοι τινὰ T b 1 ἅμα πᾶσιν T b 2 ἐπιτάττει B τε
om. T b 3 τὸ τοῦ B T ὡς εἰπεῖν ἔπος T c 2 μηδένα om. T
c 3 τῷ συμβαίνει T: τῷ (corr. τὸ) συμβαίνει W: τὸ συμβᾶν β B γρ. W
d 4 ἀθρόων B: ἀθρόων T

NE. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

- 10 ΞΕ. Ὅτι λεπτοurgerεῖν οὐκ ἐγχωρεῖν ἡγούνται καθ' ἓνα
ἐκαστον, τῷ σώματι τὸ προσήκον ἐκάστῳ προστάττοντες,
e ἀλλὰ παχύτερον οἶονται δεῖν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἐπὶ πολ-
λοὺς τὴν τοῦ λυσιτελοῦντος τοῖς σώμασι ποιεῖσθαι τάξιν.

NE. ΣΩ. Καλῶς.

- ΞΕ. Διὸ δὴ γε καὶ ἴσους πόρους νῦν διδόντες ἀθρόοις
5 ἅμα μὲν ἐξορμῶσιν, ἅμα δὲ καὶ καταπαύουσι δρόμου καὶ
πάλης καὶ πάντων τῶν κατὰ τὰ σώματα πόρων.

NE. ΣΩ. Ἔστι ταῦτα.

- ΞΕ. Καὶ τὸν νομοθέτην τοῦν ἡγώμεθα, τὸν ταῖσιν
ἀγέλαις ἐπιστατήσοντα τοῦ δικαίου πέρι καὶ τῶν πρὸς ἀλλή-
295 λους συμβολαίων, μή ποθ' ἱκανὸν γενήσεσθαι πᾶσι ἀθρόοις
προστάττοντα ἀκριβῶς ἐνὶ ἐκάστῳ τὸ προσήκον ἀποδιδόναι.

NE. ΣΩ. Τὸ γοῦν εἰκός.

- ΞΕ. Ἄλλὰ τὸ τοῖς πολλοῖς γε οἶμαι καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ
5 καὶ πως οὕτωςι παχυτέρως ἐκάστοις τὸν νόμον θήσει, καὶ ἐν
γράμμασιν ἀποδιδούς καὶ ἐν ἀγραμμάτοις, πατρίοις δὲ ἔθεσι
νομοθετῶν.

NE. ΣΩ. Ὅρθῶς.

- ΞΕ. Ὅρθῶς μέντοι. πῶς γὰρ ἂν τις ἱκανὸς γένοιτ' ἂν
b ποτε, ὦ Σώκρατες, ὥστε διὰ βίου ἀεὶ παρακαθήμενος ἐκάστῳ
δι' ἀκριβείας προστάττειν τὸ προσήκον; ἐπεὶ τοῦτ' ἂν δυνατὸς
ᾶν, ὡς οἶμαι, τῶν τὴν βασιλικὴν ὁστισοῦν ὄντως ἐπιστήμην
εἰληφότων σχολῇ ποτ' ἂν ἑαυτῷ θεῖτ' ἐμποδίσματα γράφων
5 τοὺς λεχθέντας τούτους νόμους.

NE. ΣΩ. Ἐκ τῶν νῦν γοῦν, ὦ ξέने, εἰρημένων.

ΞΕ. Μᾶλλον δέ γε, ὦ βέλτιστε, ἐκ τῶν μελλόντων
ρήθήσεσθαι.

NE. ΣΩ. Τίτων δὴ;

- 10 ΞΕ. Τῶν τοιῶνδε. εἰπώμεν γὰρ δὴ πρὸς γε ἡμᾶς αὐτοὺς

• 5 δὲ καὶ] δὲ T • 6 τὰ om. B • 8 ταῖσιν] τασιν B a 1 μη-
παθ' B a 5 θήσειν BT a 9 ἂν om. B b 1 ἀεὶ διὰ βίου T
b 2 ἐπεὶ] ἐπὶ B b 4 αὐτῷ θῆτ' B b 10 εἰπώμεν B

ιατρὸν μέλλοντα ἢ καὶ τινα γυμναστικὸν ἀποδημεῖν καὶ c
ἀπέσεσθαι τῶν θεραπευομένων συχνόν, ὥς οἴοιτο, χρόνον,
μὴ μνημονεύσειω οἰηθέντα τὰ προσταχθέντα τοὺς γυμνα-
ζομένους ἢ τοὺς κάμνοντας, ὑπομνήματα γράφειν ἂν ἐθέλει
αὐτοῖς, ἢ πῶς; 5

NE. ΣΩ. Οὕτως.

ΞΕ. Τί δ' εἰ παρὰ δόξαν ἐλάττω χρόνον ἀποδημήσας
ἔλθοι πάλιν; ἄρ' οὐκ ἂν παρ' ἐκεῖνα τὰ γράμματα τολμήσειεν
ἄλλ' ὑποθέσθαι, συμβαινόντων ἄλλων βελτιόνων τοῖς κάμ-
νουσι διὰ πνεύματα ἢ τι καὶ ἄλλο παρὰ τὴν ἐλπίδα τῶν ἐκ d
Διὸς ἐτέρως πως τῶν εἰωθότων γενόμενα, καρτερῶν δ' ἂν
ἡγοῖτο δεῖν μὴ ἐκβαίνειν τὰρχαῖά ποτε νομοθετηθέντα
μήτε αὐτὸν προστάττοντα ἄλλα μήτε τὸν κάμνοντα ἕτερα
τολμῶντα παρὰ τὰ γραφέντα δρᾶν, ὥς ταῦτα δύναται ἱατρικὰ 5
καὶ ὑγιεινά, τὰ δὲ ἐτέρως γιγνόμενα νοσώδη τε καὶ οὐκ
ἐντεχνα· ἢ πᾶν τὸ τοιοῦτον ἐν γε ἐπιστήμῃ συμβαῖνον καὶ
ἀληθεὶ τέχνῃ περὶ ἅπαντα παντάπασι γέλως ἂν ὁ μέγιστος e
γίγνοιτο τῶν τοιούτων νομοθετημάτων;

NE. ΣΩ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΞΕ. Τῷ δὲ τὰ δίκαια δὴ καὶ ἄδικα καὶ καλὰ καὶ αἰσχρὰ
καὶ ἀγαθὰ καὶ κακὰ γράψαντι καὶ ἀγραφα νομοθετήσαντι 5
ταῖς τῶν ἀνθρώπων ἀγέλαις, ὁπόσαι κατὰ πόλιν ἐν ἐκάσταις
νομεύονται κατὰ τοὺς τῶν γραψάντων νόμους, ἂν ὁ μετὰ
τέχνης γράψας ἢ τις ἕτερος ὁμοῖος ἀφίκηται, μὴ ἐξέστω δὴ
παρὰ ταῦτα ἕτερα προστάττειν; ἢ καὶ τοῦτο τὸ ἀπόρρημα 296
οὐδὲν ἦττον ἂν ἐκείνου τῇ ἀληθείᾳ γελοῖον φαίνοιτο;

NE. ΣΩ. Τί μὴν;

ΞΕ. Οἷσθ' οὖν ἐπὶ τῷ τοιούτῳ λόγον τὸν παρὰ τῶν
πολλῶν λεγόμενον; 5

NE. ΣΩ. Οὐκ ἐννοῶ νῦν γ' οὕτως.

ΞΕ. Καὶ μὴν εὐπρεπής. φασὶ γὰρ δὴ δεῖν, εἰ τις

ο 1 τινα om. B ο 3 μὴ om. B μνημονεύειν T ο 7 δ' εἰ|
δελ εἰ T: δὴ B ο 9 ἐποτίθεσθαι T d 4 ἀλλὰ T ο 4 τῷ
δδ] τὰ δδ τῷ T δὴ om. T: post δδ transp. Bekker a 1 ἀπόρρημα B

γιγνώσκει παρὰ τοὺς τῶν ἐμπροσθεν βελτίους νόμους, νομοθετεῖν τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἕκαστον πείσαντα, ἄλλως δὲ μή.

10 NE. ΣΩ. Τί οὖν; οὐκ ὀρθῶς;

b EE. Ἰσως. ἂν δ' οὖν μὴ πείθων τις βιάζεται τὸ βέλτιον, ἀπόκρивαι, τί τοῦνομα τῆς βίας ἔσται; μὴ μέντοι πω, περὶ δὲ τῶν ἐμπροσθεν πρότερον.

NE. ΣΩ. Ποῖον δὴ λέγεις;

5 EE. Ἄν τις ἄρα μὴ πείθων τὸν λατρευόμενον, ἔχων δὲ ὀρθῶς τὴν τέχνην, παρὰ τὰ γεγραμμένα τὸ βέλτιον ἀναγκάζῃ δρᾶν παῖδα ἢ τινα ἄνδρα ἢ καὶ γυναῖκα, τί τοῦνομα τῆς βίας ἔσται ταύτης; ἀρ' οὐ πᾶν μᾶλλον ἢ τὸ παρὰ τὴν τέχνην λεγόμενον ἀμάρτημα τὸ νοσῶδες; καὶ πάντα ὀρθῶς
c εἰπεῖν ἔστι πρότερον τῷ βιασθέντι περὶ τὸ τοιοῦτον πλην ὅτι νοσῶδῃ καὶ ἄτεχνα πέπονθεν ὑπὸ τῶν βιασαμένων λατρῶν;

NE. ΣΩ. Ἀληθέστατα λέγεις.

EE. Τί δὲ ἡμῖν δὴ τὸ παρὰ τὴν πολιτικὴν τέχνην ἀμάρ-
5 τημα λεγόμενόν ἐστιν; ἀρ' οὐ τὸ αἰσχροὺν καὶ [τὸ] κακὸν καὶ ἄδικον;

NE. ΣΩ. Παντάσῃ γε.

EE. Τῶν δὴ βιασθέντων παρὰ τὰ γεγραμμένα καὶ πάτρια δρᾶν ἕτερα δικαιότερα καὶ ἀμείνω καὶ καλλίω τῶν ἐμπροσθεν,
d φέρε, τὸν τῶν τοιούτων αὐτῷ ψόγον περὶ τῆς τοιαύτης βίας, ἀρ', εἰ μέλλει μὴ καταγελαστότατος εἶναι πάντων, πάντ' αὐτῷ μᾶλλον λεκτέον ἐκαστοτε πλην ὥς αἰσχροὺς καὶ ἄδικα καὶ κακὰ πεπόνθασιν οἱ βιασθέντες ὑπὸ τῶν βιασαμένων;

5 NE. ΣΩ. Ἀληθέστατα λέγεις.

EE. Ἄλλ' ἄρα ἐὰν μὲν πλούσιος ὁ βιασόμενος ᾖ δίκαια, ἂν δ' ἄρα πένης, ἄδικα τὰ βιασθέντα ἐστίν; ἢ καὶ πείσας καὶ μὴ πείσας τις, πλούσιος ἢ πένης, ἢ κατὰ γράμματα ἢ
e παρὰ γράμματα, ὁρᾷ [μὴ σύμφορα ἢ] σύμφορα, τοῦτον δεῖ καὶ περὶ ταῦτα τὸν ὅρον εἶναι τὸν γε ἀληθινώτατον ὀρθῆς

b 1 τις μὴ πείθων T b 6 τὸ om. B c 4 ἡμῶν] εἰ μὴ B
c 5 οὐ τὸ] οὕτω B τὸ om. B d 2 ἀρ' εἰ] ἀρ' ἢ B e 1 μὴ
σύμφορα ἢ del. Cornarius εἰ] δὲ T

πόλεως διοικήσεως, ὃν ὁ σοφὸς καὶ ἀγαθὸς ἀνὴρ διοικήσει
τὸ τῶν ἀρχομένων; ὥσπερ ὁ κυβερνήτης τὸ τῆς νεῶς καὶ
ναυτῶν ἀεὶ συμφέρον παραφυλάττων, οὐ γράμματα τιθεῖς 297
ἀλλὰ τὴν τέχνην νόμον παρεχόμενος, σφάζει τοὺς συνναύτας,
οὕτω καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τοῦτον παρὰ τῶν οὕτως
ἀρχεῖν δυναμένων ὀρθὴ γίγνοιτ' ἂν πολιτεία, τὴν τῆς τέχνης
ῥώμην τῶν νόμων παρεχομένων κρείττω; καὶ πάντα ποιῶσι 5
τοῖς ἔμφορον ἀρχουσιν οὐκ ἔστιν ἀμάρτημα, μέχριπερ ἂν
ἐν μέγα φυλάττωσι, τὸ μετὰ νοῦ καὶ τέχνης δικαιοτάτον ἀεὶ b
διανέμοντες τοῖς ἐν τῇ πόλει σφάζειν τε αὐτοὺς οἰοί τε ὥσιν
καὶ ἀμείνους ἐκ χειρόνων ἀποτελεῖν κατὰ τὸ δυνατόν;

ΝΕ. ΣΩ. Οὐκ ἔστ' ἀντειπεῖν παρὰ γε ἅ νῦν εἴρηται.

ΞΕ. Καὶ μὴν πρὸς ἐκεῖνα οὐδὲ ἀντιρρητέον. 5

ΝΕ. ΣΩ. Τὰ ποῖα εἶπες;

ΞΕ. Ὡς οὐκ ἂν ποτε πλῆθος οὐδ' ὠντιωνοῦν τὴν τοι-
αύτην λαβδὸν ἐπιστήμην οἶόν τ' ἂν γένοιτο μετὰ νοῦ διοικεῖν
πόλιν, ἀλλὰ περὶ σμικρόν τι καὶ ὀλίγον καὶ τὸ ἐν ἔστι ζη- c
τητέον τὴν μίαν ἐκείνην πολιτείαν τὴν ὀρθήν, τὰς δ' ἄλλας
μιμήματα θετέον, ὥσπερ καὶ ὀλίγον πρότερον ἐρρήθη, τὰς μὲν
ἐπὶ τὰ καλλίονα, τὰς δ' ἐπὶ τὰ αἰσχρῶ μιμουμένας ταύτην,

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς τί τοῦτ' εἴρηκας; οὐδὲ γὰρ ἄρτι δῆθεν 5
κατέμαθον τὸ περὶ τῶν μιμημάτων.

ΞΕ. Καὶ μὴν οὐ φαῦλόν γε, ἂν κινήσας τις τοῦτον τὸν
λόγον αὐτοῦ καταβάλλῃ καὶ μὴ διελθὼν ἐνδείξῃται τὸ νῦν
γιγνόμενον ἀμάρτημα περὶ αὐτό. d

ΝΕ. ΣΩ. Ποῖον δὴ;

ΞΕ. Τοιούδε τι δεῖ γε ζητεῖν, οὐ πάνυ σύνθητες οὐδὲ ῥάδιον
ἰδεῖν· ὅμως μὴν πειρώμεθα λαβεῖν αὐτό. φέρε γάρ· ὀρθῆς ἡμῖν
μόνης οὕσης ταύτης τῆς πολιτείας ἦν εἰρήκαμεν, οἴσθ' ὅτι τὰς 5
ἄλλας δεῖ τοῖς ταύτης συγγράμμασι χρωμένους οὕτω σφάζεσθαι,
δρώσας τὸ νῦν ἐπαινούμενον, καίπερ οὐκ ὀρθότατον ὄν;

ο 3 διοικήσεως om. B α 4 τέχνην B σ 1 τι] τε pr. T σ 2 δ'
om. B σ 5 δῆθεν] ῥηθὲν Badham σ 8 νῦν B: νυνί T

ΝΕ. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

- e ΕΕ. Τὸ παρὰ τοὺς νόμους μηδὲν μηδένα τολμᾶν ποιεῖν τῶν ἐν τῇ πόλει, τὸν τολμῶντα δὲ θανάτῳ ζημιοῦσθαι καὶ πᾶσι τοῖς ἐσχάτοις. καὶ τοῦτ' ἔστιν ὀρθότατα καὶ κάλλιστ' ἔχον ὡς δεύτερον, ἐπειδὰν τὸ πρῶτόν τις μεταβῇ τὸ νυνδὴ
5 ῥηθέν· ᾧ δὲ τρόπῳ γεγονός ἐστι τοῦτο δὲ δὴ δεύτερον ἐφήσαμεν, διαπερανώμεθα. ἡ γάρ;

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΕΕ. Εἰς δὴ τὰς εἰκόνας ἐπανώμεν πάλιν, αἷς ἀναγκαῖον ἀπεικάζειν αἰ τοὺς βασιλικούς ἄρχοντας.

- 10 ΝΕ. ΣΩ. Ποίας;

ΕΕ. Τὸν γενναῖον κυβερνήτην καὶ τὸν ἐτέρων πολλῶν ἀντάξιον ἱατρον. κατῖδωμεν γὰρ δὴ τι σχῆμα ἐν τούτοις αὐτοῖς πλασάμενοι.

ΝΕ. ΣΩ. Ποῖόν τι;

- 298 ΕΕ. Τοιόνδε· οἶον εἰ πάντες περὶ αὐτῶν διανοηθεῖμεν ὅτι δεινότατα ὑπ' αὐτῶν πάσχομεν. ὃν μὲν γὰρ ἂν ἐθελήσωσιν ἡμῶν τούτων ἐκάτεροι σφύζειν, ὁμοίως δὲ σφύζουσιν, ὃν δ' ἂν λωβᾶσθαι βουλευθῶσιν, λωβῶνται τέμνοντες καὶ κόοντες
5 καὶ προστάττοντες ἀναλώματα φέρειν παρ' ἑαυτοὺς οἶον φόρους, ὧν σμικρὰ μὲν εἰς τὸν κάμνοντα καὶ οὐδὲν ἀναλίσκουσιν, τοῖς δ' ἄλλοις αὐτοὶ τε καὶ οἱ οἰκέται χρῶνται· καὶ
b δὴ καὶ τελευτῶντες ἢ παρὰ συγγενῶν ἢ παρὰ τινων ἐχθρῶν τοῦ κάμνοντος χρήματα μισθὸν λαμβάνοντες ἀποκτευνάσιν. οἳ τ' αὖ κυβερνῆται μυρία ἔτερα τοιαῦτα ἐργάζονται, καταλείποντές τε ἐκ τινος ἐπιβουλῆς ἐν ταῖς ἀναγωγαῖς ἐρήμους,
5 καὶ σφάλματα ποιοῦντες ἐν τοῖς πελάγεσιν ἐκβάλλουσιν εἰς τὴν θάλατταν, καὶ ἔτερα κακουργοῦσιν. εἰ δὴ ταῦτα διανοηθέντες βουλευσαίμεθα περὶ αὐτῶν βουλήν τινα, τούτων
c τῶν τεχνῶν μηκέτι ἐπιτρέπειν ἄρχειν αὐτοκράτορι μηδετέρῳ μήτ' οὖν δούλων μήτ' ἐλευθέρων, συλλέξαι δ' ἐκκλησίαν ἡμῶν αὐτῶν, ἣ σύμπαντα τὸν δῆμον ἢ τοὺς πλουσίους μόνον,

b3 καταλιπόντες ΒΤ

c1 μηδετέρα Β

ἐξεῖναι δὲ καὶ ἰδιωτῶν καὶ τῶν ἄλλων δημιουργῶν περὶ τε
 πλοῦ καὶ περὶ νόσων γνώμην συμβαλέσθαι καθ' ὅτι χρή 5
 τοῖς φαρμάκοις ἡμῶς καὶ τοῖς ἱατρικοῖς ὀργάνοις πρὸς τοὺς
 κάμνοντας χρῆσθαι, καὶ δὴ καὶ τοῖς πλοίοις τε αὐτοῖς καὶ
 τοῖς ναυτικοῖς ὀργάνοις εἰς τὴν τῶν πλοίων χρεῖαν καὶ περὶ d
 τοὺς κινδύνους τοὺς τε πρὸς αὐτὸν τὸν πλοῦν ἀνέμων καὶ
 θαλάττης πέρι καὶ πρὸς τὰς τοῖς λησταῖς ἐντεύξεις, καὶ ἐὰν
 ναυμαχεῖν ἄρα δέη που μακροῖς πλοίοις πρὸς ἕτερα τοιαῦτα·
 τὰ δὲ τῷ πλήθει δόξαντα περὶ τούτων, εἴτε τινῶν ἱατρῶν καὶ 5
 κυβερνητῶν εἴτ' ἄλλων ἰδιωτῶν συμβουλευόντων, γράψαντας
 ἐν κύρβεσί τισι καὶ στήλαις, τὰ δὲ καὶ ἄγραφα πάτρια θεμένους e
 ἔθῃ, κατὰ ταῦτα ἤδη πάντα τὸν ἔπειτα χρόνον ναυτίλλεσθαι
 καὶ τὰς τῶν καμνόντων θεραπείας ποιεῖσθαι.

ΝΕ. ΣΩ. Κομιδῇ γε εἰρηκας ἄτοπα.

ΞΕ. Κατ' ἐνιαυτὸν δέ γε ἄρχοντας καθίστασθαι τοῦ 5
 πλήθους, εἴτε ἐκ τῶν πλουσίων· εἴτε ἐκ τοῦ δήμου παντός,
 ὃς ἂν κληρούμενος λαγχάνῃ· τοὺς δὲ καταστάντας ἄρχοντας
 ἄρχειν κατὰ τὰ γράμματα κυβερνῶντας τὰς ναῦς καὶ τοὺς
 κάμνοντας ἰωμένους.

ΝΕ. ΣΩ. Ταῦτ' ἔτι χαλεπώτερα.

10

ΞΕ. Θεῶ δὴ καὶ τὸ μετὰ ταῦτα ἐπόμενον. ἐπειδὴν γὰρ
 δὴ τῶν ἀρχόντων ἐκάστοις ὁ ἐνιαυτὸς ἐξέλθῃ, δεήσει δικα-
 στήρια καθίσαντας ἀνδρῶν, ἢ τῶν πλουσίων ἐκ προκρίσεως ἢ
 σύμπαντος αὐτοῦ δήμου τοὺς λαχόντας, εἰς τούτους εἰσάγειν 299
 τοὺς ἄρξαντας καὶ εὐθύνειν, κατηγορεῖν δὲ τὸν βουλόμενον
 ὥς οὐ κατὰ τὰ γράμματα τὸν ἐνιαυτὸν ἐκυβέρνησε τὰς ναῦς
 οὐδὲ κατὰ τὰ παλαιὰ τῶν προγόνων ἔθῃ· ταῦτα δὲ ταῦτα
 καὶ περὶ τῶν τοὺς κάμνοντας ἰωμένων· ὧν δ' ἂν καταψηφισθῇ 5
 τιμᾶν ὅτι χρή παθεῖν αὐτῶν τινὰς ἢ ἀποτίνειν.

ΝΕ. ΣΩ. Οὐκοῦν ὃ γ' ἐθέλων καὶ ἐκὼν ἐν τοῖς τοιούτοις
 ἄρχειν δικαιοτάτ' ἂν ὄσιον πάσχοι καὶ ἀποτίνειι. b

ο 5 συμβαλέσθαι B: συμβάλλεσθαι T d 2 πρὸς] περὶ B d 4 δέη]
 δεῖν B e 13 καθίσαντας D: καθήσαντας B: καθιστάντας T a 1 αἱ]
 αὐτοῦ B

- ΞΕ. Καὶ τοῖνυν ἔτι δεήσει θέσθαι νόμον ἐπὶ πᾶσι τοῖς, ἂν τις κυβερνητικὴν καὶ τὸ ναυτικὸν ἢ τὸ ὑγειῶν καὶ
 5 ἱατρικῆς ἀλήθειαν περὶ πνεύματά τε καὶ θερμὰ καὶ ψυχρὰ
 ζητῶν φαίνεται παρὰ τὰ γράμματα καὶ σοφισζόμενος ὅτι οὖν
 περὶ τὰ τοιαῦτα, πρῶτον μὲν μήτε ἱατρικὸν αὐτὸν μήτε
 κυβερνητικὸν ὀνομάζειν ἀλλὰ μετεωρολόγον, ἀδολέσχην τινὰ
 σοφιστήν, εἰθ' ὥς διαφθεύρουτα ἄλλους νεωτέρους καὶ ἀνα-
 10 κείθοντα ἐπιτίθεσθαι κυβερνητικῇ καὶ ἱατρικῇ μὴ κατὰ νόμους,
 ἀλλ' αὐτοκράτορας ἔρχειν τῶν πλοίων καὶ τῶν νοσούντων,
 γραψάμενον εἰσάγειν τὸν βουλόμενον οἷς ἔξεστιν εἰς δὴ τι
 δικαστήριον· ἂν δὲ παρὰ τοὺς νόμους καὶ τὰ γεγραμμένα
 15 δόξῃ πείθω εἴτε νέους εἴτε πρεσβύτας, κολάζειν τοῖς ἐσχά-
 τοις. οὐδὲν γὰρ δεῖν τῶν νόμων εἶναι σοφώτερον· οὐδένα
 γὰρ ἀγνοεῖν τό τε ἱατρικὸν καὶ τὸ ὑγειῶν οὐδὲ τὸ κυβερνη-
 τικὸν καὶ ναυτικόν· ἐξεῖναι γὰρ τῷ βουλομένῳ μανθάνειν
 20 γεγραμμένα καὶ πάτρια ἔθι κείμενα. ταῦτα δὴ περὶ τε ταύ-
 τας τὰς ἐπιστήμας εἰ γίγνοιτο οὕτως ὥς λέγομεν, ὧς Σώκρατες,
 καὶ στρατηγικῆς καὶ συμπάσης ἡστυνοοσούν θηρευτικῆς καὶ
 γραφικῆς ἢ συμπάσης μέρος ὅτι οὖν μιμητικῆς καὶ τεκτονικῆς
 25 καὶ συνόλης ὅποιασούν σκευουργίας ἢ καὶ γεωργίας καὶ τῆς
 περὶ τὰ φυτὰ συνόλης τέχνης, ἢ καὶ τινα ἵπποφορβίαν αὐ-
 τὰ κατὰ συγγράμματα θεασαίμεθα γιγνομένην ἢ σύμπασαν
 ἀγελαιοκομικὴν ἢ μαντικὴν ἢ πᾶν ὅτι μέρος διακοικῆ
 30 περιεῖληφεν, ἢ πεττεῖαν ἢ σύμπασαν ἀριθμητικὴν ψιλὴν
 εἴτε ἐπίπεδον εἴτ' ἐν βάθεσιν εἴτ' ἐν τάχεσιν οὐσάν που,—
 περὶ ἅπαντα ταῦτα οὕτω πραττόμενα τί ποτ' ἂν φανεῖη, κατὰ
 συγγράμματα γιγνόμενα καὶ μὴ κατὰ τέχνην;
- 5 ΝΕ. ΣΩ. Δῆλον ὅτι πᾶσαι τε αἱ τέχναι παντελῶς ἂν
 ἀπόλοιτο ἡμῖν, καὶ οὐδ' εἰς αὐθις γένοιτο· ἂν ποτε διὰ τὸν
 ἀποκωλύοντα τοῦτον ζητεῖν νόμον· ὥστε ὁ βίος, ὧν καὶ νῦν

b 4 πνεύματά] πνευμά B b 6 μὲν om. B b 7 ὀνομάζῃ B
 d 4 ἢ om. T ὅτι οὖν μέρος T d 6 τῆς ante τέχνης B e 2 τάχεσιν]
 τάχεσιν al. e 4 κατὰ] κατὰ τὰ T e 5 τε om. B e 6 οὐδὲ εἰς
 αὐθις γένοιτο· ἂν T: οὐδεὶς αὐθις γένοιτο· ἂν B e 7 βίος ἂν] βιάσων B

χαλεπός, εἰς τὸν χρόνον ἐκεῖνον ἀβίωτος γίγνεται ἂν τὸ παράπαν.

ΞΕ. Τί δὲ τόδε; εἰ κατὰ συγγράμματα μὲν ἀναγκάζοι- 300
μεν ἕκαστον γίγνεσθαι τῶν εἰρημένων καὶ τοῖς συγγράμμα-
σι ἡμῶν ἐπιστατεῖν τὸν χειροτονηθέντα ἢ λαχόντα ἐκ τύχης,
οὗτος δὲ μηδὲν φροντίζων τῶν γραμμάτων ἢ κέρδους ἕνεκέν
τινος ἢ χάριτος ἰδίας παρὰ ταῦτ' ἐπιχειροῖ δρᾶν ἕτερα, μηδὲν 5
γιγνώσκων, ἄρα οὐ τοῦ κακοῦ τοῦ πρόσθεν μείζον ἂν ἔτι
τοῦτο γίγνοιτο κακόν;

ΝΕ. ΣΩ. Ἀληθέστατά [γε].

ΞΕ. Παρὰ γὰρ οἶμαι τοὺς νόμους τοὺς ἐκ πείρας πολλῆς b
κειμένους καὶ τιῶν συμβούλων ἕκαστα χαριέντως συμβου-
λευσάντων καὶ πεισάντων θέσθαι τὸ πλῆθος, ὁ παρὰ ταῦτα
τολμῶν δρᾶν, ἀμαρτήματος ἀμάρτημα πολλαπλάσιον ἀπεργα-
ζόμενος, ἀνατρέποι πᾶσαν ἂν πρᾶξιν ἔτι μειζύνως τῶν 5
συγγραμμάτων.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς δ' οὐ μέλλει;

ΞΕ. Διὰ ταῦτα δὴ τοῖς περὶ ὁτιοῦν νόμους καὶ συγ- c
γράμματα τιθεμένοις δεύτερος πλοῦς τὸ παρὰ ταῦτα μήτε
ἓνα μήτε πλῆθος μηδὲν μηδέποτε ἔαν δρᾶν μηδ' ὁτιοῦν.

ΝΕ. ΣΩ. Ὅρθως.

ΞΕ. Οὐκοῦν μιμήματα μὲν ἂν ἐκάστων ταῦτα εἴη τῆς 5
ἀληθείας, τὰ παρὰ τῶν εἰδόντων εἰς δύναμιν εἶναι γεγραμ-
μένα;

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς δ' οὐ;

ΞΕ. Καὶ μὴν τὸν γε εἰδότα ἔφαμεν, τὸν ὅντως πολιτι-
κόν, εἰ μεμνημέθα, ποιήσῃ τῇ τέχνῃ πολλὰ εἰς τὴν αὐτοῦ 10
πρᾶξιν τῶν γραμμάτων οὐδὲν φροντίζοντα, ὅπῃ ἄλλ' αὐτῷ
βελτίω δόξῃ παρὰ τὰ γεγραμμένα ὕφ' αὐτοῦ καὶ ἐπεσταλμένα d
ἀποῦσιν τισιν.

ΝΕ. ΣΩ. Ἐφαμεν γάρ.

a 3 ἐπιστατεῖν ἡμῶν T	a 4 ἡρώτων T	ἐνεκὲν BT
a 5 ἐπιχειρεῖ T	a 7 κακόν] κακόν τι B	a 8 γε om. B
b 3 πεισάντων] ξυμπεισάντων T	c 1 δὴ om. B	δτ' οὐν B

ΞΕ. Οὐκοῦν ἀνὴρ ὅστισιν εἰς ἡ πλῆθος ὁτιοῦν, οἷς ἂν
5 νόμοι κείμενοι τυγχάνωσι, παρὰ ταῦτα ὅτι ἂν ἐπιχειρήσωσι
ποιεῖν ὡς βέλτιον ἕτερον ὄν, ταῦτόν δρῶσι κατὰ δύναμιν
ὅπερ ὁ ἀληθινὸς ἐκεῖνος;

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Ἄρ' οὖν εἰ μὲν ἀνεπιστήμονες ὄντες τὸ τοιοῦτον
10 δρῶεν, μιμῆσθαι μὲν ἂν ἐπιχειροῖεν τὸ ἀληθές, μιμοῦντ' ἂν
ε μέντοι παγκάκως· εἰ δ' ἐντεχνιοι, τοῦτο οὐκ ἔστιν ἔτι μίμημα
ἀλλ' αὐτὸ τὸ ἀληθέστατον ἐκεῖνο;

ΝΕ. ΣΩ. Πάντως που.

ΞΕ. Καὶ μὴν ἐμπροσθὲ γε ὁμολογημένον ἡμῖν κεῖται
5 μηδὲν πλῆθος μὴδ' ἡντιοῦν δυνατὸν εἶναι λαβεῖν τέχνην.

ΝΕ. ΣΩ. Κεῖται γὰρ οὖν.

ΞΕ. Οὐκοῦν εἰ μὲν ἔστι βασιλική τις τέχνη, τὸ τῶν
πλουσίων πλῆθος καὶ ὁ σύμπας δῆμος οὐκ ἂν ποτε λάβοι
τὴν πολιτικὴν ταύτην ἐπιστήμην.

10 ΝΕ. ΣΩ. Πῶς γὰρ ἂν;

ΞΕ. Δεῖ δὴ τὰς τοιαύτας γε ὡς ἔοικε πολιτείας, εἰ μέλ-
301 λουσι καλῶς τὴν ἀληθινὴν ἐκείνην τὴν τοῦ ἑνὸς μετὰ τέχνης
ἄρχοντος πολιτείαν εἰς δύναμιν μιμήσεσθαι, μηδέποτε κει-
μένων αὐτοῖς τῶν νόμων μηδὲν ποιεῖν παρὰ τὰ γεγραμμένα
καὶ πάτρια ἔθη.

5 ΝΕ. ΣΩ. Κάλλιστ' εἴρηκας.

ΞΕ. Ὅταν ἄρα οἱ πλούσιοι ταύτην μιμῶνται, τότε
ἀριστοκρατίαν καλοῦμεν τὴν τοιαύτην πολιτείαν· ὁπόταν δὲ
τῶν νόμων μὴ φροντίζωσιν, ὀλιγαρχίαν.

ΝΕ. ΣΩ. Κινδυνεύει.

10 ΞΕ. Καὶ μὴν ὁπόταν αὐθις εἰς ἄρχη κατὰ νόμους, μιμού-
b μενος τὸν ἐπιστήμονα, βασιλεία καλοῦμεν, οὐ διορίζοντες

d 5 ἔταν ἐπιχειρῶσι B d 6 βέλτιστον B δν om. B d 9 τὸ
om. B e 1 παγκάκως scripsi: πανκακῶς (sic) B: πάν. κακῶς
T ἔτι μίμημα] ἐπιτίμημα T e 4 ἐμπροσθέν T e 5 λα-
βῶν δυνατὸν εἶναι T e 6 οὖν] νῦν B a 2 μιμήσασθαι B
a 3 τῶ νόμῳ B

ὀνόματι τὸν μετ' ἐπιστήμης ἢ δόξης κατὰ νόμους μοναρχοῦντα.

ΝΕ. ΣΩ. Κινδυνεύομεν.

ΞΕ. Οὐκοῦν κἂν τις ἄρα ἐπιστήμων ὅντως ὦν εἰς ἀρχῇ, 5
πάντως τό γε ὄνομα ταῦτ' ὀνομαζομένην βασιλεὺς καὶ οὐδὲν ἕτερον
προσρηθήσεται· δι' ἃ δὴ τὰ πέντε ὀνόματα τῶν νῦν λε-
γομένων πολιτειῶν ἐν μόνον γέγονεν.

ΝΕ. ΣΩ. Ἔοικε γοῦν.

ΞΕ. Τί δ' ὅταν μήτε κατὰ νόμους μήτε κατὰ ἔθνη πράττη 10
τις εἰς ἀρχῶν, προσποιῇται δὲ ὥσπερ ὁ ἐπιστήμων ὥς ἄρα
παρὰ τὰ γεγραμμένα τό γε βέλτιστον ποιητέον, ἥ δέ τις
ἐπιθυμία καὶ ἀγνοία τούτου τοῦ μιμήματος ἡγουμένη, μὴν
οὐ τότε τὸν τοιοῦτον ἕκαστον τύραννον κλητέον;

ΝΕ. ΣΩ. Τί μήν;

5

ΞΕ. Οὕτω δὴ τύραννός τε γέγονε, φαμέν, καὶ βασιλεὺς
καὶ ὀλιγαρχία καὶ ἀριστοκρατία καὶ δημοκρατία, δυσχερανάν-
των τῶν ἀνθρώπων τὸν ἕνα ἐκείνων μόναρχον, καὶ ἀπιστη-
σάντων μηδένα τῆς τοιαύτης ἀρχῆς ἄξιον ἂν γενέσθαι ποτέ,
ὥστε ἐθέλειν καὶ δυνατόν εἶναι μετ' ἀρετῆς καὶ ἐπιστήμης d
ἀρχοῦντα τὰ δίκαια καὶ ὅσια διανέμειν ὀρθῶς πᾶσι, λωβᾶ-
σθαι δὲ καὶ ἀποκτείνουσι καὶ κακοῦν ὃν ἂν βουλευθῇ ἐκάστοτε
ἡμῶν· ἐπεὶ γενόμενόν γ' ἂν οἶον λέγομεν ἀγαπᾶσθαι τε ἂν
καὶ οἰκεῖν διακυβερνῶντα εὐδαιμόνως ὀρθῶν ἀκριβῶς μόνον 5
πολιτεῖαν.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς δ' οὗ;

ΞΕ. Νῦν δέ γε ὁπότε οὐκ ἔστι γινόμενος, ὥς δὴ
φαμεν, ἐν ταῖς πόλεσι βασιλεὺς οἷος ἐν σμήνεσιν ἐμφύεται, e
τό τε σῶμα εὐθὺς καὶ τὴν ψυχὴν διαφέρων εἰς, δεῖ δὴ
συνελθόντας συγγράμματα γράφειν, ὥς ἔοικεν, μεταθέοντας
τὰ τῆς ἀληθεστάτης πολιτείας ἵχνη.

ΝΕ. ΣΩ. Κινδυνεύει.

5

b 5 οὐκοῦν om. B b 7 δι' ἃ] διὰ BT c 2 τό γε] τότε T
c 6 τε om. B d 3 ἀποκτείνουσι T d 4 λέγομεν B d 8 ὁπότε]
στε T e 1 οἷος] οἷον (sic) B

ΞΕ. Θαυμάζομεν δῆτα, ὦ Σώκρατες, ἐν ταῖς τοιαύταις πολιτείαις ὅσα συμβαίνει γίνεσθαι κακὰ καὶ ὅσα συμβήσεται, τοιαύτης τῆς κρηπίδος ὑποκειμένης αὐταῖς, τῆς κατὰ γράμματα καὶ ἔθη μὴ μετὰ ἐπιστήμης πραττούσης τὰς
 302 πράξεις, (ῆ) ἑτέρα προσχρωμένη παντὶ κατάδηλος ὡς πάντ' ἂν διολέσειε τὰ ταύτῃ γινόμενα; ἢ ἐκεῖνο ἡμῖν θαυμαστόν μᾶλλον, ὡς ἰσχυρόν τι πόλεις ἐστὶ φύσει; πάσχουσαι γὰρ δὴ τοιαῦτα αἱ πόλεις νῦν χρόνον ἀπέραντον, ὅμως ἐνιαί
 5 τινες αὐτῶν μόνιμοί τέ εἰσι καὶ οὐκ ἀνατρέπονται· πολλαὶ μὲν ἐνίοτε καὶ καθάπερ πλοῖα καταδυόμεναι διόλλυνται καὶ διολώλασι καὶ ἔτι διαλοῦνται διὰ τὴν τῶν κυβερνητῶν καὶ ναυτῶν μοχθηρίαν τῶν περὶ τὰ μέγιστα μεγίστην ἄγνοϊαν
 b εἰληφόντων, οἱ περὶ τὰ πολιτικά κατ' οὐδὲν γινώσκοντες ἡγοῦνται κατὰ πάντα σαφέστατα πασῶν ἐπιστημῶν ταύτην εἰληφέναι.

ΝΕ. ΣΩ. Ἀληθέστατα.

ΞΕ. Τίς οὖν δὴ τῶν οὐκ ὀρθῶν πολιτειῶν τούτων ἥκιστα
 5 χαλεπὴ συζῆν, πασῶν χαλεπῶν οὐσῶν, καὶ τίς βαρυτάτη; δεῖ τι κατιδεῖν ἡμᾶς, καίπερ πρὸς γε τὸ νῦν προτεθεὶς ἡμῖν πάρεργον λεγόμενον; οὐ μὲν ἀλλ' εἰς γε τὸ ὅλον ἴσως ἄπανθ' ἕνεκα τοῦ τοιούτου πάντες δρῶμεν χάριν.

10 ΝΕ. ΣΩ. Δεῖ· πῶς δ' οὔ;

c ΞΕ. Τὴν αὐτὴν τοῖνυν φάθι τριῶν οὐσῶν χαλεπὴν διαφερόντως γίνεσθαι καὶ ῥάστην.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς φῆς;

ΞΕ. Οὐκ ἄλλως, πλὴν μοναρχίαν φημὶ καὶ ὀλίγων ἀρχὴν
 5 καὶ πολλῶν, εἶναι τρεῖς ταύτας ἡμῖν λεγομένας τοῦ νῦν ἐπικεχυμένου λόγου κατ' ἀρχάς.

ΝΕ. ΣΩ. Ἦσαν γὰρ οὖν.

ΞΕ. Ταύτας τοῖνυν δέχα τέμνοντες μίαν ἐκάστην ἐξ

a 1 ῆ add. Stephanus e Ficino: οἱ Schleiermacher ἐτέρῃ T
 a 2 τὰ ταύτην] τὰπ' αὐτῇ Badham: an τὰ ἐπ' αὐτῇ Campbell ἐκεῖ-
 von B a 6 καὶ ante καθάπερ om. T a 7 διολώλασι B
 b 9 ἄπανθ'] πάνθ' B c 1 διαφερόντως ἕμα καὶ ῥάστην γίνεσθαι T

ποιῶμεν, τὴν ὀρθὴν χωρὶς ἀποκρίναντες τούτων ἐβδό-
μην.

10

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς;

ΞΕ. Ἐκ μὲν τῆς μοναρχίας βασιλικὴν καὶ τυραννικὴν, δ
ἐκ δ' αὖ τῶν μὴ πολλῶν τὴν τε εὐνύμουν ἔφαμεν [εἶναι]
ἀριστοκρατίαν καὶ ὀλιγαρχίαν· ἐκ δ' αὖ τῶν πολλῶν τότε
μὲν ἀπλὴν ἐπονομάζοντες ἐτίθεμεν δημοκρατίαν, νῦν δ' αὖ
καὶ ταύτην ἡμῖν θετέον ἐστὶ διπλὴν.

5

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς δὴ; καὶ τίνι διαιροῦντες ταύτην;

ΞΕ. Οὐδὲν διαφέρουσι τῶν ἄλλων, οὐδ' εἰ τοῦνομα ἤδη
διπλοῦν ἐστὶ ταύτης· ἀλλὰ τό γε κατὰ νόμους ἄρχειν καὶ
παρανόμως ἐστὶ καὶ ταύτη καὶ ταῖς ἄλλαις.

ΝΕ. ΣΩ. Ἔστι γὰρ οὖν.

ΞΕ. Τότε μὲν τοίνυν τὴν ὀρθὴν ζητοῦσι τοῦτο τὸ τμήμα
οὐκ ἦν χρήσιμον, ὥς ἐν τοῖς πρόσθεν ἀπεδείξαμεν· ἐπειδὴ
δὲ ἐξείλομεν ἐκείνην, τὰς δ' ἄλλας ἔθεμεν ἀναγκαίας, ἐν
ταύταις δὴ τὸ παράνομον καὶ ἑννομον ἐκάστην διχοτομεῖ
τούτων.

ΝΕ. ΣΩ. Ἔσικεν τούτου νῦν ῥηθέντος τοῦ λόγου.

ΞΕ. Μοναρχία τοίνυν ζευχθεῖσα μὲν ἐν γράμμασιν ἀγα- 10
θοῖς, οὗς νόμους λέγομεν, ἀρίστη πασῶν τῶν ἔξ· ἄνομος δὲ
χαλεπὴ καὶ βαρυτάτη συνοικῆσαι.

ΝΕ. ΣΩ. Κινδυνεύει.

303

ΞΕ. Τὴν δέ γε τῶν μὴ πολλῶν, ὥσπερ ἐνὸς καὶ πλήθους
τὸ ὀλίγον μέσον, οὕτως ἡγησώμεθα μέσσην ἐπ' ἀμφοτέρω·
τὴν δ' αὖ τοῦ πλήθους κατὰ πάντα ἀσθενὴ καὶ μηδὲν μῆτε
ἀγαθὸν μῆτε κακὸν μέγα δυναμένην ὥς πρὸς τὰς ἄλλας διὰ
τὸ τὰς ἀρχὰς ἐν ταύτῃ διανεμεῖσθαι κατὰ σμικρὰ εἰς πολ- 5
λοὺς. διὸ γέγονε πασῶν μὲν νομίμων τῶν πολιτειῶν οὐσῶν
τούτων χειρίστη, παρανόμων δὲ οὐσῶν συμπασῶν βελτίστη·
καὶ ἀκολάστων μὲν πασῶν οὐσῶν ἐν δημοκρατίᾳ νικᾷ ζῆν, b

c i i πῶς οὖν T d a εἶναι om. T e i γε] τε B e a παρα-
νομεῖν T b i νικαῖ B: νικᾶν T

κοσμίῳ δ' οὐσῶν ἥκιστα ἐν ταύτῃ βιωτέον, ἐν τῇ πρώτῃ
δὲ πολὺ πρῶτον τε καὶ ἄριστον, πλὴν τῆς ἐβδόμης· πασῶν
γὰρ ἐκείνην γε ἐκκριτέον, οἷον θεὸν ἐξ ἀνθρώπων, ἐκ τῶν
5 ἄλλων πολιτειῶν.

ΝΕ. ΣΩ. Φαίνεται ταῦθ' οὕτω συμβαίνειν τε καὶ γί-
γνεσθαι, καὶ ποιητέον ἥπερ λέγεις.

ΞΕ. Οὐκοῦν δὴ καὶ τοὺς κοινωνοὺς τούτων τῶν πολιτειῶν
c πασῶν πλὴν τῆς ἐπιστήμονος ἀφαιρετέον ὥς οὐκ ὄντας
πολιτικούς ἀλλὰ στασιαστικούς, καὶ εἰδῶλων μεγίστων προ-
στάτας ὄντας καὶ αὐτοὺς εἶναι τοιούτους, μεγίστους δὲ ὄντας
μμητὰς καὶ γόητας μεγίστους γίγνεσθαι τῶν σοφιστῶν
5 σοφιστάς.

ΝΕ. ΣΩ. Κωδυνεύει τοῦτο εἰς τοὺς πολιτικούς λεγο-
μένους περιστράφθαι τὸ ῥῆμα ὀρθότατα.

ΞΕ. Εἴεν· τοῦτο μὲν ἀτεχνῶς ἡμῖν ὥσπερ δρᾶμα, καθά-
περ ἐρρήθη νυνδὴ Κενταυρικὸν ὀράσθαι καὶ Σατυρικόν τινα
d θλασον, ὃν δὴ χωριστείον ἀπὸ πολιτικῆς εἴη τέχνης· νῦν δ'
οὕτω πάνυ μόγῃς ἐχωρίσθη.

ΝΕ. ΣΩ. Φαίνεται.

ΞΕ. Τούτου δέ γ' ἕτερον ἔτι χαλεπώτερον λείπεται τῷ
5 συγγενές τε ὁμοῦ τ' εἶναι μᾶλλον τῷ βασιλικῷ γένει καὶ
δυσκαταμαθητότερον· καὶ μοι φαινόμεθα τοῖς τὸν χρυσὸν
καθαίρουσι πάθος ὅμοιον πεπονθέναι.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς;

ΞΕ. Γῆν που καὶ λίθους καὶ πόλλ' ἄττα ἕτερα ἀποκρί-
10 νουσι καὶ ἐκείνοι πρῶτον οἱ δημιουργοί· μετὰ δὲ ταῦτα
e λείπεται συμμεμειγμένα τὰ συγγενῇ τοῦ χρυσοῦ τίμια καὶ
πυρὶ μόνον ἀφαιρετά, χαλκὸς καὶ ἀργυρος, ἔστι δ' ὅτε καὶ
ἀδάμας, (ἃ) μετὰ βασάνων ταῖς ἐψήσεσι μόγῃς ἀφαιρεθέντα

b 4 ἐγκριτέον B b 6 τοῦθ' B συμβαίνειν τε καὶ γίγνεσθαι.
καὶ scripsi: συμβαίνειν τε καὶ B: γίγνεσθαι τε καὶ συμβαίνειν, καὶ T
c 7 περιστρέφθαι BT c 8 ὥσπερ δρᾶμα om. al. d 1 δ' om. B
d 4 τῷ] τὸ B d 5 τ' ante εἶναι om. B d 10 πρῶτον]
πρότερον B ταῦτα BT: τοῦτο vulg. e 3 & add. Stephanus
e Ficino

τὸν λέγομενον ἀκήρατον χρυσὸν εἴασεν ἡμᾶς ἰδεῖν αὐτὸν μόνον ἐφ' ἑαυτοῦ.

5

NE. ΣΩ. Λέγεται γὰρ οὖν δὴ ταῦτα οὕτω γίνεσθαι.

ΞΕ. Κατὰ τὸν αὐτὸν τοίνυν λόγον ἔοικε καὶ νῦν ἡμῖν τὰ μὲν ἕτερα καὶ ὑπόσα ἀλλότρια καὶ τὰ μὴ φίλα πολιτικῆς ἐπιστήμης ἀποκεχωρίσθαι, λείπεσθαι δὲ τὰ τίμια καὶ συγγενῇ. τούτων δ' ἐστὶ πού στρατηγία καὶ δικαστική καὶ ὅση βασιλικῇ κοινωνοῦσα ῥήτορεία πείθουσα τὸ δίκαιον συνδια- κυβερνᾷ τὰς ἐν ταῖς πόλεσι πράξεις· ἃ δὴ τίνι τρόπῳ ῥῆσθά τις ἀπομερίζων δεῖξει γυμνὸν καὶ μόνον ἐκείνῳ καθ' αὐτὸν τὸν ζητούμενον ὑφ' ἡμῶν;

10 304

NE. ΣΩ. Δῆλον ὅτι τοῦτό πη δρᾶν πειρατέον.

5

ΞΕ. Πείρας μὲν τοῖνυν ἔνεκα φανερὸς ἔσται· διὰ δὲ μουσικῆς αὐτὸν ἐγχειρητέον δηλώσαι. καὶ μοι λέγε.

NE. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

ΞΕ. Μουσικῆς ἔστι πού τις ἡμῶν μάθησις, καὶ δλωσ τῶν περὶ χειροτεχνίας ἐπιστημῶν;

NE. ΣΩ. Ἔστιν.

ΞΕ. Τί δέ; τὸ δ' αὖ τούτων ἡντιοῦν εἴτε δεῖ μανθάνειν ἡμᾶς εἴτε μή, πότερα φήσομεν ἐπιστήμην αὐτὴν καὶ ταύτην εἶναι τινα περὶ αὐτὰ ταῦτα, ἢ πῶς;

5

NE. ΣΩ. Οὕτως, εἶναι φήσομεν.

ΞΕ. Οὐκοῦν ἐτέραν ὁμολογήσομεν ἐκείνων εἶναι ταύτην;

NE. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. Πότερα δὲ αὐτῶν οὐδεμίαν ἀρχεῖν δεῖν ἄλλην ἄλλης, ἢ ἐκείνας ταύτης, ἢ ταύτην δεῖν ἐπιτροπεύουσιν ἀρχεῖν συμπασῶν τῶν ἄλλων;

10

NE. ΣΩ. Ταύτην ἐκείνων.

ΞΕ. <Τὴν> εἰ δεῖ μανθάνειν ἢ μὴ τῆς μανθανομένης καὶ διδασκούσης ἄρα σύ γε ἀποφαίνειν δεῖν ἡμῖν ἀρχεῖν;

5

NE. ΣΩ. Σφόδρα γε.

ο6 δὲ revera B: om. T ο 10 ὅση] ὅς' ἢ B α 7 αὐτὸν] αὐτὸ B b 4 δὲ τὸδ' αὐ; Ast b 10 ἄλλης] ἀλλ' ἢ γε B
ο 1 ἐπιτροπεύουσιν B c 4 τὴν om. B T ε 1 . . . μὴ Socrati tribuentes)

ΞΕ. Καὶ τὴν εἰ δεῖ πείθειν ἄρα ἢ μὴ τῆς δυναμένης πείθειν;

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς δ' οὐ;

10 ΞΕ. Εἴεν· τίνι τὸ πειστικὸν οὖν ἀποδώσομεν ἐπιδστήμῃ πλήθους τε καὶ ὄχλου διὰ μυθολογίας ἀλλὰ μὴ διὰ διδαχῆς;

ΝΕ. ΣΩ. Φανερόν οἶμαι καὶ τοῦτο ῥητορικῇ δοτέον ὄν.

ΞΕ. Τὸ δ' εἴτε διὰ πειθοῦς εἴτε καὶ διὰ τινας βίας δεῖ
5 πράττειν πρὸς τινὰς ὅτι οὖν ἢ καὶ τὸ παράπαν (ἡσυχίαν) ἔχειν, τοῦτ' αὐτοῖς προσθήσομεν ἐπιστήμῃ;

ΝΕ. ΣΩ. Τῇ τῆς πειστικῆς ἀρχουσι καὶ λεκτικῆς.

ΞΕ. Εἴη δ' ἂν οὐκ ἄλλη τις, ὥς οἶμαι, πλὴν ἢ τοῦ πολιτικοῦ δύναμις.

10 ΝΕ. ΣΩ. Κάλλιςτ' εἴρηκας.

ΞΕ. Καὶ τοῦτο μὲν ἔοικε ταχὺ κεχωρίσθαι πολιτικῆς τὸ
e ῥητορικόν, ὥς ἕτερον εἶδος ὄν, ὑπηρετοῦν μὴν ταύτῃ.

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. Τί δὲ περὶ τῆς τοιαύτῃς αὐτῇ δυνάμει διανοητέον;

ΝΕ. ΣΩ. Ποίας;

5 ΞΕ. Τῆς ὥς πολεμητέον ἐκάστοις οἷς ἂν προελώμεθα πολεμεῖν, εἴτε αὐτὴν ἀτεχνον εἴτε ἐντεχνον ἐροῦμεν;

ΝΕ. ΣΩ. Καὶ πῶς ἂν ἀτεχνον διανοηθῆμεν, ἣν γε ἡ στρατηγικὴ καὶ πᾶσα ἡ πολεμικὴ πρᾶξις πράττει;

ΞΕ. Τὴν δὲ εἴτε πολεμητέον εἴτε διὰ φιλίας ἀπαλλακτέον
10 οἷαν τε καὶ ἐπιστήμονα διαβουλεύσασθαι, ταύτης ἐτέραν ὑπολάβωμεν ἢ τὴν αὐτὴν ταύτην;

ΝΕ. ΣΩ. Τοῖς πρόσθεν ἀναγκαῖον ἐπομένοισιν ἐτέραν.

305 ΞΕ. Οὐκοῦν ἀρχουσιν ταύτης αὐτὴν ἀποφανόμεθα, εἴπερ τοῖς ἐμπροσθέν γε ὑποληψόμεθα ὁμοίως;

ΝΕ. ΣΩ. Φημί.

ΞΕ. Τίν' οὖν ποτε καὶ ἐπιχειρήσομεν οὕτω δεινῆς καὶ

d 4 καὶ om. T d 5 ἡσυχίαν add. Hermann d 7 λεκ-
τικῆς B d 8 οὐκ ἂν T e 9 εἴτε prius om. B u 1 ταύ-
την αὐτῆς T

μεγάλης τέχνης συμπάσης τῆς πολεμικῆς δεσπότιν ἀποφαί- 5
νεσθαι πλὴν γε δὴ τὴν ὄντως οὖσαν βασιλικήν;

ΝΕ. ΣΩ. Οὐδεμίαν ἄλλην.

ΞΕ. Οὐκ ἄρα πολιτικὴν θήσομεν, ὑπηρετικὴν γε οὖσαν,
τὴν τῶν στρατηγῶν ἐπιστήμην.

ΝΕ. ΣΩ. Οὐκ εἰκός.

ΞΕ. Ἴθι δὴ, καὶ τὴν τῶν δικαστῶν τῶν ὀρθῶς δικαζόντων 10
θεασώμεθα δύναμιν. b

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Ἄρ' οὖν ἐπὶ πλεον τι δύναται τοῦ περὶ τὰ συμ-
βόλαια πάνθ' ὅποσα κεῖται νόμιμα παρὰ νομοθέτου βασιλέως 5
παραλαβοῦσα, κρίνειν εἰς ἐκεῖνα σκοποῦσα τά τε δίκαια
ταχθέντ' εἶναι καὶ ἄδिका, τὴν αὐτῆς ἰδίαν ἀρετὴν παρεχομένη
τοῦ μήθ' ὑπὸ τινων δώρων μήθ' ὑπὸ φόβων μήτε οἰκτων μήθ'
ὑπὸ τινος ἄλλης ἐχθρας μηδὲ φιλίας ἡττηθεῖσα παρὰ τὴν c
τοῦ νομοθέτου τάξιν ἐθέλειω ἂν τἀλλήλων ἐγκλήματα
διαφεύγῃ;

ΝΕ. ΣΩ. Οὐκ, ἀλλὰ σχεδὸν ὅσον εἴρηκας ταύτης ἐστὶ
τῆς δυνάμεως ἔργον. 5

ΞΕ. Καὶ τὴν τῶν δικαστῶν ἄρα βῶμην ἀνευρίσκομεν οὐ
βασιλικὴν οὖσαν ἀλλὰ νόμων φύλακα καὶ ὑπηρετικὴν ἐκείνης.

ΝΕ. ΣΩ. Ἐοικέν γε.

ΞΕ. Τόδε δὴ κατανοητέον ἰδόντι συναπάσας τὰς ἐπιστή-
μας αἱ εἰρηνται, ὅτι πολιτικὴ γε αὐτῶν οὐδεμία ἀνεφάνη. 10
τὴν γὰρ ὄντως οὖσαν βασιλικὴν οὐκ αὐτὴν δεῖ πράττειν ἀλλ'
ἀρχεω τῶν δυναμένων πράττειν, γιγνώσκουσιν τὴν ἀρχὴν
τε καὶ ὁρμὴν τῶν μεγίστων ἐν ταῖς πόλεσιν ἐγκαίριος τε
πέρη καὶ ἀκαίριος, τὰς δ' ἄλλας τὰ προσταχθέντα δρᾶν.

ΝΕ. ΣΩ. Ὅρθῶς.

ΞΕ. Διὰ ταῦτα ἄρα ἡς μὲν ἄρτι διεληλύθαμεν, οὗτ' ἄλλῃ- 5

a 8 γε post ἀπρητικὴν T: post πολιτικὴν B b 8 μήτε] μήθ'
(sic) B c 7 νόμον (sic) B c 9 τόδε B Stobaeus: τό
γε T ἰδόντε B ἐπιστήμας αἱ εἰρηνται] εἰρημένους ἐπιστήμας T
c 10 γε] τις T ἀνεφάνη, ἐφάνη T d 1 δεῖ] αἰεὶ B

λων οὐθ' αὐτῶν ἄρχουσαι, περὶ δέ τινα ἰδίαν αὐτῆς οὖσα ἐκάστη πράξῃ, κατὰ τὴν ἰδιότητα τῶν πράξεων τοῦνομα δικαίως ἐλήφεν ἴδιον.

e NE. ΣΩ. Εἰςασι γοῦν.

ΞΕ. Τὴν δὲ πασῶν τε τούτων ἄρχουσαν καὶ τῶν νόμων καὶ συμπάντων τῶν κατὰ πόλιν ἐπιμελουμένην καὶ πάντα συνυφαίνουσαν ὀρθότατα, τοῦ κοινοῦ τῇ κλήσει περιλα-
5 βόντες τὴν δύναμιν αὐτῆς, προσαγορευόμεν δικαιοτάτ' ἄν, ὥς ἔοικε, πολιτικὴν.

NE. ΣΩ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΞΕ. Οὐκοῦν δὴ καὶ κατὰ τὸ τῆς ὑφαντικῆς παράδειγμα βουλοίμεθ' ἂν ἐπεξελθεῖν αὐτὴν νῦν, ὅτε καὶ πάντα τὰ γένη
10 τὰ κατὰ πόλιν δῆλα ἡμῶν γέγονε;

NE. ΣΩ. Καὶ σφόδρα γε.

306 ΞΕ. Τὴν δὴ βασιλικὴν συμπλοκὴν, ὥς ἔοικε, λεκτέον ποία τέ ἐστι καὶ τίνι τρόπῳ συμπλέκουσα ποῖον ἡμῶν ὕφασμα ἀποδίδωσιν.

NE. ΣΩ. Δῆλον.

5 ΞΕ. Ἡ χαλεπὸν ἐνδείξασθαι πρᾶγμα ἀναγκαῖον ἄρα γέγονεν, ὥς φαίνεται.

NE. ΣΩ. Πάντως γε μὴν ῥητέον.

ΞΕ. Τὸ γὰρ ἀρετῆς μέρος ἀρετῆς εἶδει διάφορον εἶναι τινα τρόπου τοῖς περὶ λόγους ἀμφισβητητικοῖς καὶ μάλ'
10 εὐεπίθετον πρὸς τὰς τῶν πολλῶν δόξας.

NE. ΣΩ. Οὐκ ἔμαθον.

ΞΕ. Ἀλλ' ὥδε πάλιν. ἀνδρείαν γὰρ οἶμαι σε ἡγεῖσθαι
b μέρος ἐν ἀρετῆς ἡμῶν εἶναι.

NE. ΣΩ. Πάνυ γε.

, ΞΕ. Καὶ μὴν σωφροσύνην γε ἀνδρείας μὲν ἕτερον, ἐν δ' οὖν καὶ τοῦτο μῶριον ἥς κἀκεῖνο.

5 NE. ΣΩ. Ναί.

d γ τινα ἰδίαν τὴν αἰδιαν B e a ἀπασῶν T e γ παντάπασι]
πάν T e 8 καὶ om. B e 9 αὐτὴν] αὐτῇ B a a τίνι]
ποῖ B a 9 ἀμφισβητικοῖς T: ἀμφισβητικοῖς B

ΞΕ. Τούτων δὴ περί θυμαστόν τινα λόγον ἀποφαίνεσθαι
τολμητέον.

ΝΕ. ΣΩ. Ποῖον;

ΞΕ. Ὡς ἐστὸν κατὰ δὴ τινα τρόπον εὖ μάλα πρὸς ἀλλή-
λας ἐχθραν καὶ στάσιω ἐναντίαν ἔχοντε ἐν πολλοῖς τῶν 10
δυντων.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς λέγεις;

ΞΕ. Οὐκ εἰωθότα λόγον οὐδαμῶς· πάντα γὰρ οὖν δὴ
ἀλλήλοις τά γε τῆς ἀρετῆς μόρια λέγεται· που φίλια. c

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

ΞΕ. Σκοπῶμεν δὴ προσσχόντες τὸν νοῦν εὖ μάλα πότε-
ρον οὕτως ἀπλοῦν ἐστὶ τοῦτο, ἢ παντὸς μᾶλλον αὐτῶν ἔχει
διαφορὰν τοῖς συγγενέσι· ἐς τι; 5

ΝΕ. ΣΩ. Ναί, λέγοις ἂν πῇ σκεπτέον.

ΞΕ. Ἐν τοῖς σύμπασι χρὴ ζητεῖν ὅσα καλὰ μὲν λέγομεν,
εἰς δύο δὲ αὐτὰ τίθεμεν ἐναντία ἀλλήλων εἶδη.

ΝΕ. ΣΩ. Λέγ' ἐτι σαφέστερον.

ΞΕ. Ὁξύτητα καὶ τάχος, εἴτε κατὰ σώματα εἴτ' ἐν 10
ψυχαῖς εἴτε κατὰ φωνῆς φοράν, εἴτε αὐτῶν τούτων εἴτε ἐν d
εἰδώλοις δυντων, ὅποσα μουσικῇ μιμουμένη καὶ ἐτι γραφικῇ
μιμήματα παρέχεται, τούτων τινὸς ἐπαινέτης εἴτε αὐτὸς
πῶποτε γέγονας εἴτε ἄλλου παρὼν ἐπαινοῦντος ἦσθησαι;

ΝΕ. ΣΩ. Τί μῆν;

ΞΕ. Ἡ καὶ μνήμην ἔχεις δυντῶνα τρόπον αὐτὸ δρῶσιν ἐν
ἐκάστοις τούτων;

ΝΕ. ΣΩ. Οὐδαμῶς.

ΞΕ. Ἄρ' οὖν δυνατὸς αὐτὸ ἂν γενοίμην, ὥσπερ καὶ
διανοοῦμαι, διὰ λόγων ἐνδείξασθαι σοι; 10

ΝΕ. ΣΩ. Τί δ' οὐ;

ΞΕ. Ῥᾶδιον ξοικας ἡγεῖσθαι τὸ τοιοῦτον· σκοπώμεθα δ'
οὖν αὐτὸ ἐν τοῖς ὑπεναντίοις γένεσι. τῶν γὰρ δὴ πράξεων e

b 10 ἐχθρὰ Campbell ἔχοντε] ἔχοντες BT ο3 προσέχοντες B
ο4 ἔχει] ἔχον corr. t ο5 ἐς τι Campbell: ἐστι T: ἐστίν B: ἐστὶ
τι Heindorf ο3 an ἐν ταῖς ὑπεναντίαις γένεσιν Campbell

ἐν πολλαῖς καὶ πολλάκις ἐκάστοτε τάχος καὶ σφοδρότητα
 5 καὶ ὀξύτητα διαανοήσεώς τε καὶ σώματος, ἔτι δὲ καὶ φωνῆς,
 ὅταν ἀγασθῶμεν, λέγομεν αὐτὸ ἐπαινοῦντες μῆ χρώμενοι
 προσρήσει τῇ τῆς ἀνδρείας.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς;

ΞΕ. Ὅζῳ καὶ ἀνδρείῳ πρῶτον πού φαμεν, καὶ ταχὺ καὶ
 10 ἀνδρικόν, καὶ σφοδρὸν ὡσαύτως· καὶ πάντως ἐπιφέροντες
 τοῦτομα ὃ λέγω κοινὸν πάσαις ταῖς φύσεσι ταύταις ἐπαινοῦ-
 μεν αὐτάς.

ΝΕ. ΣΩ. Ναί.

307 ΞΕ. Τί δέ; τὸ τῆς ἡρεμίας αὐ γένεσεως εἶδος ἄρ' οὐ
 πολλάκις ἐπηνέκαμεν ἐν πολλαῖς τῶν πράξεων;

ΝΕ. ΣΩ. Καὶ σφόδρα γε.

ΞΕ. Μῶν οὖν οὐ τάναντία λέγοντες ἢ περὶ ἐκείνων
 5 τοῦτο φθεγγύμεθα;

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς;

ΞΕ. Ὡς ἡσυχαῖά πού φαμεν ἐκάστοτε καὶ σωφρονικά,
 περὶ τε διάνοιαν πραττόμενα ἀγασθέντες καὶ κατὰ τὰς
 πράξεις αὐ βραδεία καὶ μαλακά, καὶ ἔτι περὶ φωνὰς γιγνώ-
 10 μενα λεῖα καὶ βαρέα, καὶ πᾶσαν ῥυθμικὴν κίνησιν καὶ ὅλην
 b μούσαν ἐν καιρῷ βραδυτῇτι προσχρωμένην, οὐ τὸ τῆς
 ἀνδρείας ἀλλὰ τὸ τῆς κοσμιότητος ὄνομα ἐπιφέροντες αὐτοῖς
 σύμπτειν.

ΝΕ. ΣΩ. Ἀληθέστατα.

5 ΞΕ. Καὶ μὴν ὅπόταν αὐ γε ἀμφοτέρω γίγνηται ταυτ'
 ἡμῖν ἄκαιρα, μεταβάλλοντες ἐκάτερα αὐτῶν ψέγομεν ἐπὶ
 τάναντία πάλιν ἀπυνέμοντες τοῖς ὀνόμασιν.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς;

ΞΕ. Ὅξύτερα μὲν αὐτὰ γιγνώμενα τοῦ καιροῦ καὶ θάπτω

5 διὰ τοῦτο T 6 λέγομεν om. B 9 πρῶτον
 om. B 11 ἡρεμίας B 22 ἐπηνέκαμεν B 23
 λείας B 24 οὐ om. pr. T 28 πραττόμενα] πράττε-
 μεν T 35 αὐ γ' αὐτε B 36 ἄκαιρα Stephanus e Ficino :
 ἀέφρων B T

καὶ σκληρότερα φαινόμενα [καὶ] ὕβριστικά καὶ μανικά λέ- 10
γοντες, τὰ δὲ βαρύτερα καὶ βραδύτερα καὶ μαλακώτερα δειλὰ C
καὶ βλακικά· καὶ σχεδὸν ὡς τὸ πολὺ ταῦτά τε καὶ τὴν
σώφρονα φύσιν καὶ τὴν ἀνδρείαν τὴν τῶν ἐναντίων, οἶον
πολεμίαν διαλαχούσας στάσιν ἰδέας, οὗτ' ἀλλήλαις μειγνυ-
μένας ἐφευρίσκομεν ἐν ταῖς περὶ τὰ τοιαῦτα πράξεσιν, ἔτι τε 5
τοὺς ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτὰς ἴσχοντας διαφορομένους ἀλλήλοις
ὀψόμεθα ἔαν μεταδιώκωμεν.

NE. ΣΩ. Ποῦ δὴ λέγεις;

ΞΕ. Ἐν πᾶσί τε δὴ τούτοις οἷς νῦν εἶπομεν, ὡς εἰκός
τε ἐν ἑτέροις πολλοῖς. κατὰ γὰρ οἶμαι τὴν αὐτῶν ἐκατέροις d
συγγένειαν τὰ μὲν ἐπαινοῦντες ὡς οἰκεία σφέτερα, τὰ δὲ
τῶν διαφόρων ψέγοντες ὡς ἀλλότρια, πολλὰν εἰς ἐχθραν
ἀλλήλοις καὶ πολλῶν πέρι καθίστανται.

NE. ΣΩ. Κινδυνεύουσιν.

5

ΞΕ. Παιδιὰ τοίνυν αὕτη γέ τις ἡ διαφορὰ τούτων ἐστὶ
τῶν εἰδῶν· περὶ δὲ τὰ μέγιστα νόσος συμβαίνει πασῶν
ἐχθίστη γίνεσθαι ταῖς πόλεσιν.

NE. ΣΩ. Περὶ δὴ ποῖα φης;

ΞΕ. Περὶ ὅλην, ὥς γε εἰκός, τὴν τοῦ ζῆν παρασκευήν. e
οἱ μὲν γὰρ δὴ διαφερόντως ὄντες κόσμιοι τὸν ἥσυχον ἀεὶ
βίον ἔτοιμοι ζῆν, αὐτοὶ καθ' αὐτοὺς μόνοι τὰ σφέτερα αὐτῶν
πράττοντες, οἴκοι τε αὐτὰς πρὸς ἅπαντας οὕτως ὁμιλοῦντες, καὶ
πρὸς τὰς ἑξωθεν πόλεις ὡσαύτως ἔτοιμοι πάντα ὄντες 5
τρόπον τινὰ ἄγειν εἰρήνην· καὶ διὰ τὸν ἔρωτα δὴ τοῦτον
ἀκαιρότερον ὄντα ἢ χρῆ, ὅταν αὖ βούλονται πράττωσιν,
ἔλαβον αὐτοὶ τε ἀπολέμῳ ἴσχοντες καὶ τοὺς νέους ὡσαύ-
τως διατιθέντες, ὄντες τε ἀεὶ τῶν ἐπιτιθεμένων, ἐξ ὧν
οὐκ ἐν πολλοῖς ἔτεσιν αὐτοὶ καὶ παῖδες καὶ σύμπασα ἡ 10

b 10 καὶ ante ὕβριστικά add. BT c 1 βαρύτερα καὶ om. B
c 2 ταῦτά] αὐτά B c 4 πολεμίαν Campbell: πολεμίας BT
c 8 ποῦ δὴ] σπουδῇ (i add. rec.) B: σπουδῇ T d 1 τε] ἡ T
d 2 σφέτερα] ἐφ' ἑτέρα BT d 6 παιδεία BT γ 4 τις] ἀν' ἑτι!
Campbell e 2 ἡσυχίαν T e 3 μόνοι secl. Valckenaer e 4 αὖ
om. B e 7 χρῆν (sic) T βούλονται BT

308 πόλεις ἀντ' ἐλευθέρων πολλάκις ἔλαθον αὐτοὺς γενόμενοι
δοῦλοι.

NE. ΣΩ. Χαλεπὸν εἶπες καὶ δεινὸν πάθος.

ΞΕ. Τί δ' οἱ πρὸς τὴν ἀνδρείαν μᾶλλον ῥέποντες; ἀρ'
5 οὐκ ἐπὶ πόλεμον ἀεί τινα τὰς αὐτῶν συντείνοντες πόλεις
διὰ τὴν τοῦ τοιούτου βίου σφοδροτέραν τοῦ δέοντος ἐπιθυ-
μίαν εἰς ἔχθραν πολλοῖς καὶ δυνατοῖς καταστάντες ἢ πάμπαν
διώλεσαν ἢ δούλας αὐ καὶ ὑποχειρίους τοῖς ἐχθροῖς ὑπέθεσαν
τὰς αὐτῶν πατρίδας;

b NE. ΣΩ. Ἔστι καὶ ταῦτα.

ΞΕ. Πῶς οὖν μὴ φῶμεν ἐν τούτοις ἀμφοτέρω ταῦτα τὰ
γένη πολλὴν πρὸς ἀλλήλα ἀεί καὶ τὴν μεγίστην ἰσχεῖν
ἐχθραν καὶ στάσιω;

5 NE. ΣΩ. Οὐδαμῶς ὥς σὺ φήσομεν.

ΞΕ. Οὐκοῦν ὅπερ ἐπεσκοποῦμεν κατ' ἀρχὰς ἀνηυρήκαμεν,
ὅτι μόρια ἀρετῆς οὐ σμικρὰ ἀλλήλοις διαφέρουσιν φύσει καὶ
δὴ καὶ τοὺς ἰσχυράς δρᾶτον τὸ αὐτὸ τοῦτο;

NE. ΣΩ. Κίνδυνεύετον.

10 ΞΕ. Τόδε τοίνυν αὐ λάβωμεν.

NE. ΣΩ. Τὸ ποῖον;

c ΞΕ. Εἴ τίς πού τῶν συνθετικῶν ἐπιστημῶν πρᾶγμα
ὁτιοῦν τῶν αὐτῆς ἔργων, κἂν εἰ τὸ φαυλότατον, ἐκοῦσα ἐκ
μοχθηρῶν καὶ χρηστῶν τιῶν συνίστησιν, ἢ πᾶσα ἐπιστήμη
πανταχοῦ τὰ μὲν μοχθηρὰ εἰς δύναμιν ἀποβάλλει, τὰ δὲ
5 ἐπιτήδεια καὶ [τὰ] χρηστὰ ἔλαβεν, ἐκ τούτων δὲ καὶ ὁμοίων
καὶ ἀνομοίων ὄντων, πάντα εἰς ἓν αὐτὰ συνάγουσα, μίαν
τινὰ δύναμιν καὶ ἰδέαν δημιουργεῖ.

NE. ΣΩ. Τί μὴν;

d ΞΕ. Οὐδ' ἄρα ἡ κατὰ φύσιν ἀληθῶς οὐσα ἡμῖν πολιτικὴ
μὴ ᾗποτε ἐκ χρηστῶν καὶ κακῶν ἀνθρώπων ἐκοῦσα εἶναι
συστήσεται πόλιν τινὰ ἀλλ' εὐδηλον ὅτι παιδιὰ πρῶτον

a 7 καταστάντες] an καταστήσαντας ! Campbell b 2 τὰ om. B
b 3 ἀλλήλα ei B b 6 ἐσκοποῦμεν T b 8 δρᾶτον δρᾶτὸν T c 5 τὰ
om. B d 2 μὴ ᾗποτε] μηδέποτε T d 3 τινα πόλιν T

βασανιεῖ, μετὰ δὲ τὴν βάσανον αὐ τοῖς δυναμένοις παιδεύειν
καὶ ὑπηρετεῖν πρὸς τοῦτ' αὐτὸ παραδώσει, προστάττουσα 5
καὶ ἐπιστατοῦσα αὐτῇ, καθάπερ ὑφαντικῇ τοῖς τε ξαίνουσι
καὶ τοῖς τάλλα προπαρασκευάζουσιν ὅσα πρὸς τὴν πλέξιν
αὐτῆς συμπαρακολουθοῦσα προστάττει καὶ ἐπιστατεῖ, τοι-
αῦτα ἐκίστοις ἐνδεικνύσα τὰ ἔργα ἀποτελεῖν οἷα ἂν ἐπιτή- 6
δεια ἡγήται πρὸς τὴν αὐτῆς εἶναι συμπλοκὴν.

ΝΕ. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Ταῦτόν δὴ μοι τοῦθ' ἡ βασιλικὴ φαίνεται πᾶσι
τοῖς κατὰ νόμον παιδευταῖς καὶ τροφεύσιν, τὴν τῆς ἐπιστατι- 5
κῆς αὐτῇ δυνάμιν ἔχουσα, οὐκ ἐπιτρέψειν ἀσκεῖν ὅτι μὴ τις
πρὸς τὴν αὐτῆς σύγκρασιν ἀπεργαζόμενος ἡθὸς τι πρέπον
ἀποτελεῖ, ταῖτα δὲ μόνον παρακελεύεσθαι παιδεύειν καὶ
τοὺς μὲν μὴ δυναμένους κοινωνεῖν ἡθους ἀνδρείου καὶ σώ-
φρονος ὥσα τε ἄλλα ἐστὶ τείνοντα πρὸς ἀρετὴν, ἀλλ' εἰς 10
ἀθεύτητα καὶ ὕβριν καὶ ἀδικίαν ὑπὸ κακῆς βίᾳ φύσεως 309
ἀπωθουμένους, θανάτοις τε ἐκβάλλει καὶ φυγαῖς καὶ ταῖς
μεγίσταις κολάζουσα ἀτιμίαις.

ΝΕ. ΣΩ. Λέγεται γοῦν πως οὕτως.

ΞΕ. Τοὺς δὲ ἐν ἀμαθίᾳ τε αὐ καὶ ταπεινότητι πολλῇ 5
κυλιωδουμένους εἰς τὸ δουλικὸν ὑποζεύγνυνσι γένος.

ΝΕ. ΣΩ. Ὅρθότατα.

ΞΕ. Τοὺς λοιποὺς τοῖνυν, ὅσων αἱ φύσεις ἐπὶ τὸ γεν-
ναῖον ἱκαναὶ παιδείας τυγχάνουσιν καθίστασθαι καὶ δέξασθαι 6
μετὰ τέχνης σύμμιξιν πρὸς ἀλλήλας, τούτων τὰς μὲν ἐπὶ
τὴν ἀνδρείαν μᾶλλον συντεινούσας, οἷον στημονοφυῆς νομί-
σας¹ αὐτῶν εἶναι τὸ στερεὸν ἡθος, τὰς δὲ ἐπὶ τὸ κόσμιον
πλέονι τε καὶ μαλακῷ καὶ κατὰ τὴν εἰκόνα κροκῶδει διανήματι 5
προσχρωμένους, ἐναντία δὲ τεινούςας ἀλλήλαις, πειράται
τοιούδε τινα τρόπον συνθεῖν καὶ συμπλέκειν.

ΝΕ. ΣΩ. Ποῖον δῆ;

1 α ἀποτελεῖ T 4 ἡ om. B (sed τοῦθ')
2 ἀπωθουμένους Stallbaum: ἀπωθούμενα BT
5 διανήματι Cornarius: διανθήματι BT

6 ἐπιτρέπειν T
b3 νομίσας BT

c ΞΕ. Πρώτον μὲν κατὰ τὸ συγγενὲς τὸ δειγνὲς ὃν τῆς ψυχῆς αὐτῶν μέρος θεῖον συναρμοσμένην δεσμῷ, μετὰ δὲ τὸ θείον τὸ ζῳογενὲς αὐτῶν αὐθις ἀνθρωπίνους.

NE. ΣΩ. Πῶς τοῦτ' εἶπες αὖ;

5 ΞΕ. Τὴν τῶν καλῶν καὶ δικαίων πέρι καὶ ἀγαθῶν καὶ τῶν τούτοις ἐναντίων ὅντως οὖσαν ἀληθῆ δόξαν μετὰ βεβαιώσεως, ὅποταν ἐν [ταῖς] ψυχαῖς ἐγγίγνηται, θέλει φημὶ ἐν δαιμονίῳ γίνεσθαι γένει.

NE. ΣΩ. Πρέπει γοῦν οὕτω.

d ΞΕ. Τὸν δὴ πολιτικὸν καὶ τὸν ἀγαθὸν νομοθέτην ἄρ' ἴσμεν ὅτι προσήκει μόνον δυνατὸν εἶναι τῇ τῆς βασιλικῆς μούσῃ τοῦτο αὐτὸ ἐμποιεῖν τοῖς ὀρθῶς μεταλαβοῦσι παιδείας, οὗς ἐλέγομεν νυνδῆ;

5 NE. ΣΩ. Τὸ γοῦν εἰκός.

ΞΕ. Ὅς δ' ἂν δρῶν γε, ὦ Σώκρατες, ἀδυνατῇ τὸ τοιοῦτον, μηδέποτε τοῖς νῦν ζητούμενοις ὀνόμασιν αὐτὸν προσ-
αγορεύωμεν.

NE. ΣΩ. Ὅρθότατα.

10 ΞΕ. Τί οὖν; ἀνδρεία ψυχὴ λαμβανομένη τῆς τοιαύτης
e ἀληθείας ἄρ' οὐχ ἡμεροῦται καὶ τῶν δικαίων μάλιστα οὕτω κοινωνεῖν ἂν ἐβελήσειεν, μὴ μεταλαβοῦσα δὲ ἀποκλινεῖ μάλλον πρὸς θηριώδη τινα φύσιν;

NE. ΣΩ. Πῶς δ' οὐ;

5 ΞΕ. Τί δὲ τὸ τῆς κοσμίας φύσεως; ἄρ' οὐ τούτων μὲν μεταλαβὼν τῶν δοξῶν ὅντως σῶφρον καὶ φρόνιμον, ὥς γε ἐν πολιτείᾳ, γίγνεται, μὴ κοινωνήσαν δὲ ὧν ἐλέγομεν ἐπονείδιστόν τινα εὐθείας δικαιοτάτα λαμβάνει φήμην;

NE. ΣΩ. Πάνυ μὲν οὖν.

10 ΞΕ. Οὐκοῦν συμπλοκὴν καὶ δεσμὸν τοῦτον τοῖς μὲν κακοῖς πρὸς σφᾶς αὐτοὺς καὶ τοῖς ἀγαθοῖς πρὸς τοὺς κακοὺς

ο 7 ταῖς om. B Stobaeus d 6 γε] τε T ο 2 ἀποκλινεῖ
scripsi: ἀποκλίνει B T ο 6 μεταλαβόντων δοξῶν B φρόνιμον]
κόσμιον T ο 10 δεσμὸν] ξύνδεσμον T τοῦτον] an τοιοῦτον!
Campbell

μηδέποτε μόνιμον φῶμεν γίνεσθαι, μηδέ τινα ἐπιστήμην αὐτῇ σπουδῇ πρὸς τοὺς τοιοῦτους ἂν χρησθαί ποτε;

NE. ΣΩ. Πῶς γάρ;

ΞΕ. Τοῖς δ' εὐγενέσι γενομένοις τε ἐξ ἀρχῆς ἦθεσι 310
θρεφθεῖσι τε κατὰ φύσιν μόνοις διὰ νόμων ἐμφύεσθαι, καὶ
ἐπὶ τούτοις δὴ τοῦτ' εἶναι τέχνη φάρμακον, καὶ καθάπερ
εἶπομεν τούτον θειότερον εἶναι τὸν σύνδεσμον ἀρετῆς μερῶν
φύσεως ἀνομοίων καὶ ἐπὶ τὰ ἐναντία φερομένων. 5

NE. ΣΩ. Ἀληθέστατα.

ΞΕ. Τοὺς μὴν λοιπούς, ὄντας ἀνθρωπίνους δεσμούς, ὑπάρχοντος τούτου τοῦ θείου σχεδὸν οὐδὲν χαλεπὸν οὔτε ἐννοεῖν οὔτε ἐννοήσαντα ἀποτελεῖν.

NE. ΣΩ. Πῶς δὴ, καὶ τίνας;

ΞΕ. Τοὺς τῶν ἐπιγαμιῶν καὶ παίδων κοινωνήσεων καὶ τῶν περὶ τὰς ἰδίας ἐκδόσεις καὶ γάμους. οἱ γὰρ πολλοὶ τὰ περὶ ταῦτα οὐκ ὀρθῶς συνδοῦνται πρὸς τὴν τῶν παίδων γέννησιν. 5

NE. ΣΩ. Τί δὴ;

ΞΕ. Τὰ μὲν πλούτου καὶ δυνάμεων ἐν τοῖς τοιοῦτοις διώγματα τί καὶ τις ἂν ὥς ἄξια λόγου σπουδάξοι μεμφόμενος;

NE. ΣΩ. Οὐδέν.

ΞΕ. Μᾶλλον δέ γε δίκαιον τῶν περὶ τὰ γένη ποιουμένων 10
ἐπιμέλειαν τούτων πέρι λέγειν, εἴ τι μὴ κατὰ τρόπον πράτ- 5
τουσιν.

NE. ΣΩ. Εἰκὸς γὰρ οὖν.

ΞΕ. Πράττουσι μὲν δὴ οὐδ' ἐξ ἐνὸς ὀρθοῦ λόγου, τὴν ἐν τῷ παραχρήμα διώκοντες ῥαστώνην καὶ τῷ τοὺς μὲν προσ- 5
ομοίους αὐτοῖς ἀσπάξασθαι, τοὺς δ' ἀνομοίους μὴ στέργειν, πλείστον τῇ δυσχερείᾳ μέρος ἀπονέμοντες.

© 12 φῶμεν γίνεσθαι μόνιμον T a 1 γενομένοις γ' ἐξ ἀρχῆς
B: γε ἐξ ἀρχῆς γενομένοις T a 3 τούτοις] τούτους B καὶ
om. B a 4 τοῦτο T θειότερον B a 5 φύσεως] φύσει Ste-
phanus a 9 οὔτε ἐννοεῖν om. B b 8 διώγματι sed in marg. δέ T
c 4 μὲν δὴ] μὴ T

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς;

ΞΕ. Οἱ μὲν που κόσμιοι τὸ σφέτερον αὐτῶν ἦθος ζη-
 10 τοῦσι, καὶ κατὰ δύναμιν γαμοῦσί τε παρὰ τούτων καὶ τὰς
 d ἐκδιδόμενας παρ' αὐτῶν εἰς τούτους ἐκπέμπουσι πάλιν· ὥς
 δ' αὖτως τὸ περὶ τὴν ἀνδρείαν γένος ὁρᾷ, τὴν αὐτοῦ μετα-
 διῶκον φύσιν, δέον ποιεῖν ἀμφοτέρα τὰ γένη τούτων τοῦναν-
 τίον ἅπαν.

5 ΝΕ. ΣΩ. Πῶς, καὶ διὰ τί;

ΞΕ. Διότι πέφυκεν ἀνδρεία τε ἐν πολλαῖς γενέσεσιν
 ἁμεικτος γεννωμένη σῶφρονι φύσει κατὰ μὲν ἀρχὰς ἀκμάζειν
 ῥώμῃ, τελευτῶσα δὲ ἐξανθεῖν παντάπασι μανίαις.

ΝΕ. ΣΩ. Εἰκός.

10 ΞΕ. Ἡ δὲ αἰδοῦς γε αὖ λίαν πλήρης ψυχὴ καὶ ἀ-
 e κέραστος τόλμης ἀνδρείας, ἐπὶ δὲ γενεὰς πολλὰς οὕτω γεννη-
 θεῖσα, νωθεστέρα φύεσθαι τοῦ καιροῦ καὶ ἀποτελεωτῶσα δὴ
 παντάπασιν ἀναπηρεοῦσθαι.

ΝΕ. ΣΩ. Καὶ τοῦτ' εἰκὸς οὕτω συμβαίνειν.

5 ΞΕ. Τούτους δὴ τοὺς δεσμοὺς ἔλεγον ὅτι χαλεπὸν
 οὐδὲν συνδεῖν ὑπάρξαντος τοῦ περὶ τὰ καλὰ ἀγαθὰ μίαν
 ἔχειω ἀμφοτέρα τὰ γένη δόξαν. τοῦτο γὰρ ἐν καὶ ὅλον
 ἐστὶ βασιλικῆς συνυφάνσεως ἔργον, μηδέποτε ἔαν ἀφίστα-
 σθαι σῶφρονα ἀπὸ τῶν ἀνδρείων ἦθη, συγκερκίζοντα δὲ
 10 ὁμοδοξίαις καὶ τιμαῖς καὶ ἀτιμίαις καὶ δόξαις καὶ ὁμηρειῶν
 ἐκδύσειν εἰς ἀλλήλους, λείον καὶ τὸ λεγόμενον εὐήτριον
 311 ὕφασμα συνάγοντα ἐξ αὐτῶν, τὰς ἐν ταῖς πόλεσιν ἀρχὰς
 αἰεὶ κοινῇ τούτοις ἐπιτρέπτειν.

ΝΕ. ΣΩ. Πῶς;

ΞΕ. Οὐ μὲν ἂν ἐνὸς ἀρχοντος χρεῖα συμβαίη, τὸν
 5 ταῦτα ἀμφοτέρα ἔχοντα αἰρούμενον ἐπιστάτην· οὐ δ' ἂν
 πλειόνων, τούτων μέρος ἑκατέρων συμμειγνύντα. τὰ μὲν
 γὰρ σωφρόνων ἀρχόντων ἦθη σφόδρα μὲν εὐλαβῇ καὶ δίκαια

ο 10 τε] τε καὶ B d 1 τούτους] ταιούτους T d 10 γη
 τε B ο 1 δὲ om. ο 6 ξυνδεῖν ὑπάρξαντος T: ξυνυφάναντος B
 ο 8 συνυφάναντος] συνφύσεως B ο 10 καὶ ἀτιμίαις om. B